

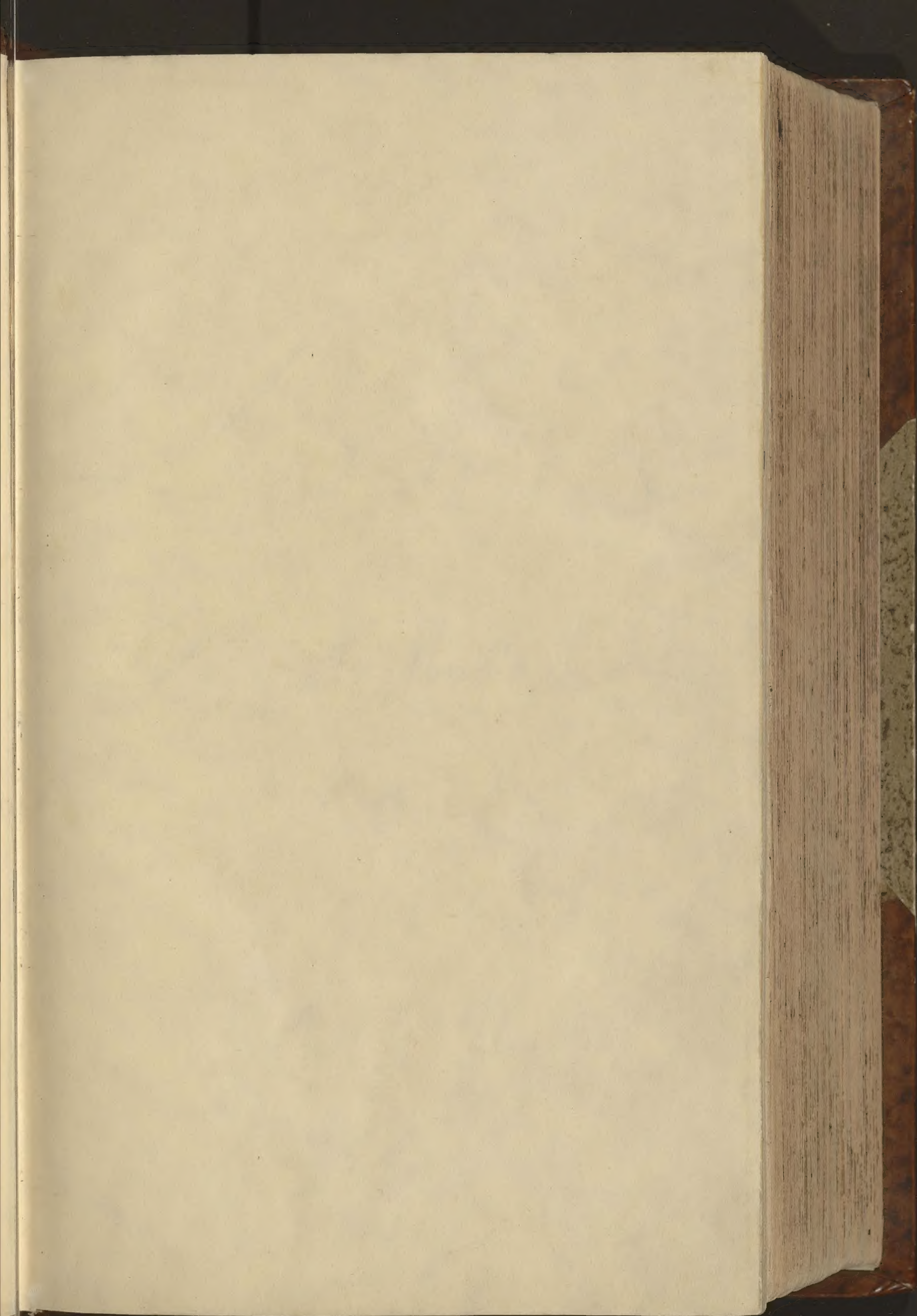

Rekopia i jego oprawę wyrestaurował introligator Jan Wyżga
w r. 1936. Dano nowe tektury w okładkach, nowe wyklejki
i nowe karty ochronne. Ze starej wyklejki przedniej okładki
(która była bardzo zniszczona) zachowano jedynie nalepiony
poniżej wciinek z dawną sygnaturą, starą wyklejkę tylnej
okładki wprawił na koniec rękopisu.

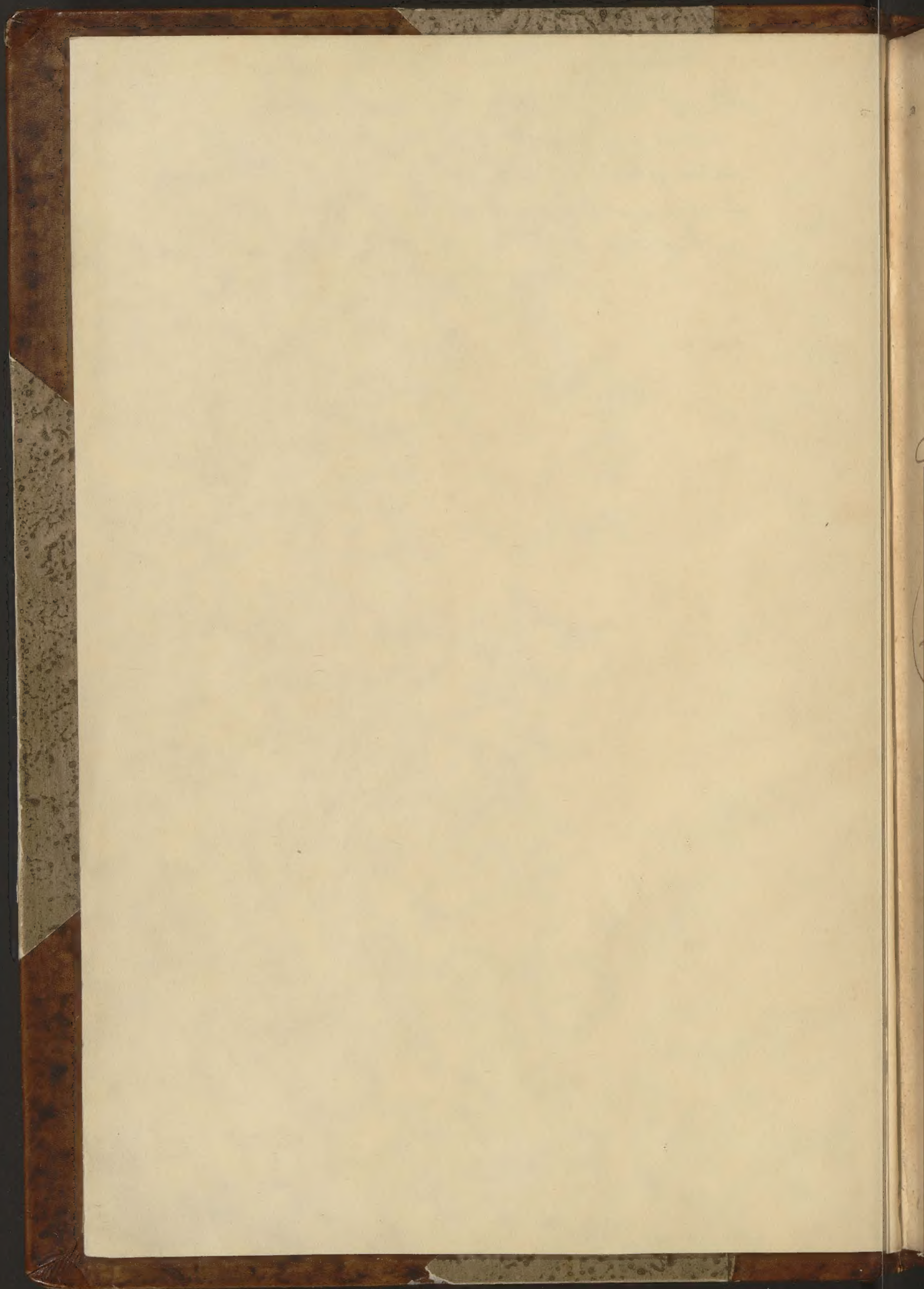
115

CC. IX. 2

L. I. B. F. R.

D. R. A. M. M. A. T. U. M.
Collegii Salisburgensis Soc. Jesu

Ab Anno

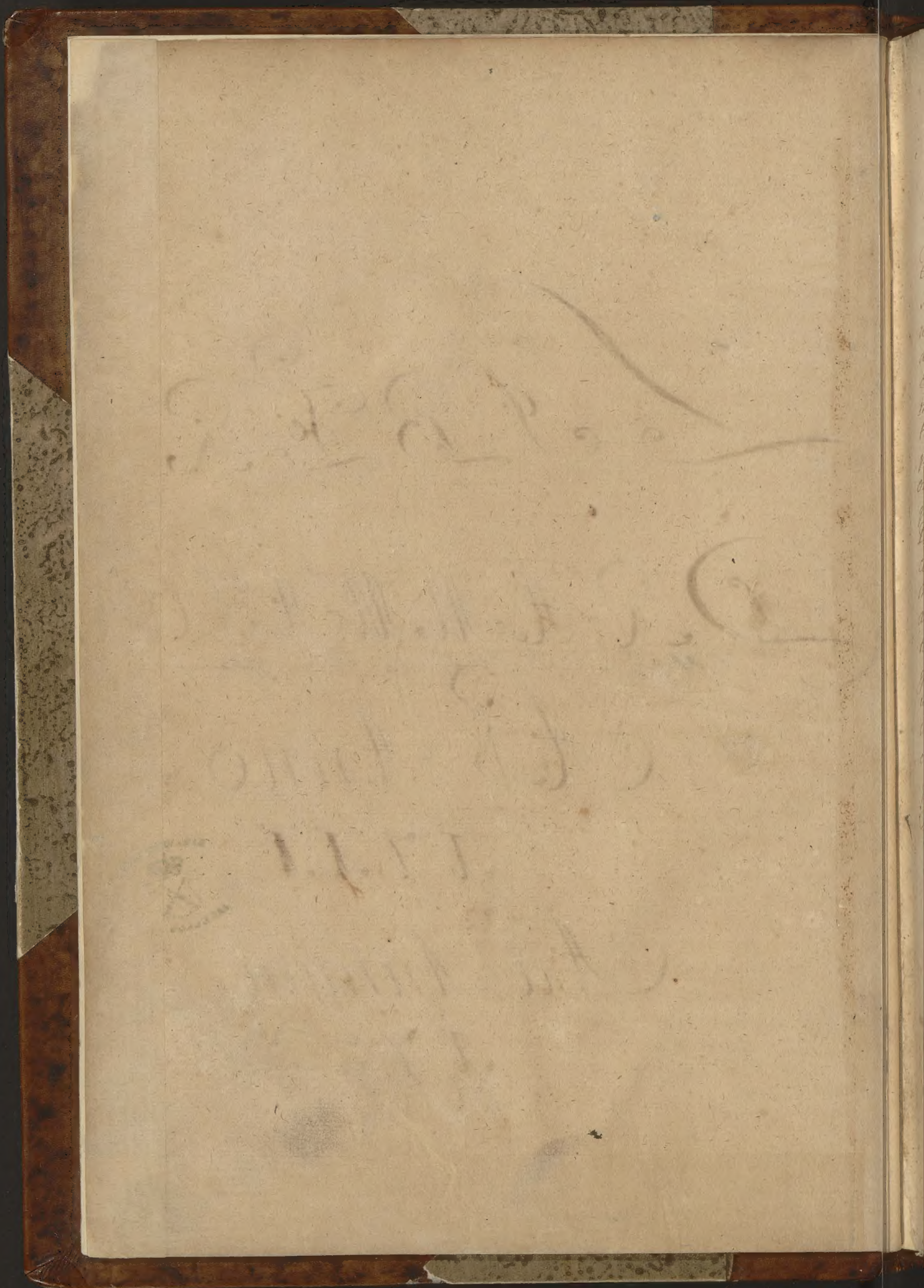
1711

Ad Annum

1726

Annus 1711 et 1712.

2

Oratio

In renovatione Auditorum.

ad. Dyceus
1. Septemb.

Quicquid magnitudinem malorum cum annis tuis con-
ferat, Regnorum olim delictum, nunc dolor Poloniae,
existimet aut calamitatum tuarum antiquitatem, pri-
us orbis vicinas precepisse, aut tantundem Poloniam
unius anni discrimine, quam tot Mulorum exitijs mun-
dum universum passum esse. Minimam Orbis et abie-
ctam quidem partem mentita est fama Lechiam, cala-
mitatem nostram dolessem! Iuro per istos Patriae arden-
tis cineres, vix major post exustum orbem cinis, quam
post consumptam Poloniam exstaret! eadem et succens
orbis, et ardentis Poloniae favilla est! miserum me!
quantis bellorum et Vesani furoris incendijs torcebat
Patria! quot funeribus emoriebatur vatum illud Regni
corpus! adeo ut dubitare cogantur saecula, an unum
in orbe imperium, an in uno Imperio mundus universus
absumptus sit: Si enim mala nostra inquiritis Auditores
totius Orbis calamitatem cogitate: Si orbem casurum ima-
gini: Si Poloniam cadentem aspiciate: Si met Orbis,
uti Regnum hoc unicum collapsum est, ut ruinae nostrae aut
imago fuerint casui Orbis aut exemplar. Nihil majus
contra universam hanc terrarum molem expediet fortuna,
quam quod contra nos armavit: iamque olim in furore illo
furiarum concilio, quod ad perturbandam Regnorum pace
invidia convocavit, decretum est, eisdem facibus, eodem telo
aut Orbem petere aut Poloniam. Quod enim malum
quod alibi partitum est, totum in nos nox efforbuit: cui
nam in nostris finibus vetita est licentia cladi? O malum
simile Poloniae! Ea enim in Regno hoc libera libertas est
fatorum Auditores, ut quod alibi intentare veretur for-
tuna, hic sponte petatur; et concessum sit istis partibus,
quod alibi inducere piaculam crederet, ipse quoque, cui
nec fas nec ius est, furor. Sento vulnus nostrum, sentio!
quod ut profundius Patria infligeret, ipsa viscera, hostis
et ferrum pervasit, et inter me nullas pectoris nostri tellus
et tela vibrantem manum recepinus. Et quis tandem

fatorum exitus? quid tandem de tot funeribus eriget
in pedes Poloniam? quod sese tot hostibus opponet pectus?
sonant sonant hodie ad bella clasicum novis proliorum
suppetit, lectissima Harorum manus Auditores. Tenu
infelicitas, trepidate hostes, fremite infortunia, ipsa hodie con-
tra vos armatur Sapientia, conjurant scientia: Spectatis? ardet
ardet totis montibus surgens in aethera literarius pulvis;
Sol ipse aut armorum nitore, aut densa hastarum Sylva ex-
tinguit; tot contra malorum propugnacula intentant harices,
quot Eruditorum capita, tot vibrant Sagittae, quot ingluviens
acumina, tot autissimae Hastae, quot summas difficulta-
tes penetrantia argumenta, tot ignea tormentorum
pila aut ferrea glandes, quot rotundae oratorum Periodi,
tot tibi invida fors minamur vulnera, quot Poetarum ca-
suras, tot compedes, quot ligati sermonis vincula, tot exi-
tia, et inproceps ruinas, quot Grammatica recensentur.
Etud itaque malorum erit finis in Polonia quod hodie labo-
rum nostrorum est principium Auditores: idem hodie
et literarum et salutis nostrae clasicum personabit: Hic
quam pectori uestro apponitis scriptorum theca scutis
erit cadentis Patriae et caesa Populorum. Quid enim
vero vobis commendare concludam, Solam Sapientis
frontem, et doctum ingenij acumen, fortissimum esse
arctem quo impetui malorum desti et frangi possit: Endi-
vitalem esse cornu copiam unde sua decora depromat Patria
legat opes.

Ad Thebana monia tantis ^{per} cogitationem divertit Auditores.
Percrebuerat numerum quempiam exercitum Thebas accerere:
jam metuen di illius passus tonitrua in auribus Thebanorum in-
tuerat. Ad arma ad arma clamatum est. Effunditur in monia
urbis attento! suspensis animis et trementi oculo explorant
cuncta, quis ille passus pulvere excusso orbem depelens: mens in-
certa fluctuabat atq; ubi propius Macedonum esse copias intel-
lere, actum est, actum est de nobis Thebani, vociferant universi.
Alexandri vestigia hinc sunt, Thebarum hostes ille est qui orbis. Quid
tandem agimus o Aves perdit! nulla jam consiliorum mora;
hostis instat, modestia nostra fortior orbi erit, vincez precibus, qui orbis
vicit: acceretur est. Legatus mittitur ad Macedonem Cassia: quae-
ram, castrorum vicem solas obbat Alexander, tanta enim
erat inter Ducem et militem, armorum, vigilantiis, laborum
ac fortitudinis vigiliatio, ut et universa Legio Alexandri nomine
et ipse

et ipse Alexander legio debuerit appellari, nec minus Princeps
quam exercitus, nec dignius quam Alexander decertabant or-
dines. Ventum erat ad conspectum Imperatoris; ille tunc
forte strictum ad instans praelium vibrabat enses; atq; ad eos ful-
gor ille ensis Regis, Legati animam et oculos perstrinxit, ut fulmi-
na contra se vibrare Jovis Filium existimaret. Paternum prae-
rei periculum iam iam abeuntem revocavit animum: Tum
ille trementi et pavido ore: Clementissime Imperator, hanc quid
in tuo conspectu est vis ne orbem putat: quid iisdem armis in-
dia hinc, quibus mundum petis? inas meruimus? Ad mortales
id est non tuas fili Jonantis: parce supplicibus; haec enim prima
tua Divinitatis gloria: nisi forte clementia tua, id est te vincere
velis; at nequit etiam ab Alexandro vinci Alexander.
Quid adhuc Imperator? Quid has miles? ferrum rapite; haec ma-
nus responsa dabit; simul vocem, et rapidissimo impetu mania
Civitatis abruptit. Tantis erat properantis victoriae ardor,
ut palae simul et locutus, et pugnat et vincit Alexander.
Taceo urbis illius excidium; vulnus illud à magno inflictum,
est Alexandro; his dixi: neq; enim minora vulnera, magnus
dicebant Alexandrum. Ventum erat impetu ferocissimo, et quali-
terrarum cardines, concuti poterant ad ades vatis Pindari; pro-
rum pit è Jovis latebris forte tunc Heroum gesta profundo versans
animo armorum stritu cecitus Poeta; et frontem Divino ad-tuc
entheo et musarum auspice porrectam pro scuto gerens, imperterritus
in oculos involvat Imperatoris. hic vero velut scopulo allisi flu-
das frangunt; sic animus palnitus concidit inati Principis.
repente inclamat, sistite ferrum Adversus mei! obstruere uni-versi;
et erant pentem in medio cetera suspensit manum miles;
Quid tandem Alexandri gladium cohibere poterat attonitis
circumspectant oculis: Poeta hinc domus est orbe amplius et ma-
gis aliquid credite (subiicit Imperator) mundum vincere didici-
nestis sapientes. Prosiluit equo et caput illud orbi timendum,
galeamq; Legnis. Verribilem nudo fultus ense inclinat Pindaro.
Quid agis Imperator? huic parvis spori, cuius clementiam urbs
tota mereri non poterat. Agite triumphos sapientibus decula,
tantum potuit evaditi acumen ingenij, ut quod tot Regnum
vires enervare non poterant pedes fregent sapientia, et gladio
illum, quem tot reus hostium serices non hebetarant, una
viri docti acies hebetavit. Hic ille est aties acumen mentis
quod terra quoq; Domitores expugnantur! Quantum (Sapien-
ti) evadit frontis robur, quanta firmitas, quam tot rerum
turbines concutere non possint. Utinam vero urbs illa universa
dicam melius utinam totus orbis indomum Poeta conflatus
set, staret immotus, nec ipse etiam mundum vicisset Alexan-
der.

der. Nunquam securius, sopitis in Sinu Pacis bellorum furis
quiescunt populi, quam dum in ulnis recumbunt sapien-
tia; ut ad ponenda odia, et lites componendas, ad hostes debel-
landos, certissimum maximumq. sit subsidium. Et erant
amor. Quoniam olim dormientis Alemani Cervical fuit
quadrans: pugio et Homerus: hac Regio capiti supponebat Prin-
ceps; hic vero saeculorum proelia hic totius orbis somniabat
victorias, ubi Homerus Cervical erat. Ecce Imperator! ob-
visti pugione; Homeri et Eniditionum paginis colla ipsum,
et Divinos titulos tibi subiugasti, ut a pugione mundi Ro-
mator, ab Homero Iovis Filius dici merearis. Tredo ego si olim
dum Jovem et Superos contra Gigantes decertare fecerem
Poeta suscepit Homerus, purnum pro Fulmine rapuisset
Poeta volumen summus Pater quodcumq. collum ab hostibus
defenderet: et ut fictioni locum denuo, maxima tunc in illo
funesto proelio superis suppetia à Palladis Gorgone proveni-
ebant, ut ipse etiam eniditi umbonibus obtutus lapidescere
cogeret et saxorum instar in Tartara ruere sacrilegas animas,
quas nec fulmina Jovis poterant prostravisse.

Quantum vero ornamentis, quantum decoris ex sapientia
Virosum frontibus colligant populi, et quanta est pompa
venustatis tot eniditorum cultus intueri, ut nullum spe-
diesorem fuisse Romam existimem triumphum, quam duo-
cum suis discipulis in medicis urbis vias vel Tullius vel
Seneca procepisset, agite meum, Auditores sapientissimi et
nos ad forum Romanum transferamus. Notum vobis est
Cui opinor peregrinum quempiam tanta Roma conspicienda
et Tit Livii videndi cupiditate, quam ex lectis a se ipsis volumi-
nibus conceperat, exarsisse, ut ex remotissimis, in ultimas terrarum
plagas reiecti orbis partibus Romam proficisceretur. Jamq.
Regna, Provincias, et longa terrarum spatia post terga re-
liquerat; jam Apennini Saxa, viarumq. asperitatem con-
tinuatis sudoribus, et peregrinandi constantia, fregerat,
jam se se oculis tota Roma infuderat, et sua pulchritudine
majestatemq. abiectum olim animum ad altiora cogitanda
erexerat, ut ipsa quoq. Romae magnitudinis cogitatio,
velut superbire vulgus ipsum cogeret, se quoq. Romam visam
grande aliquid mente et animo concepisse. Occurrebat domo-
rum et platearum amplitudo, ut in singulis Palatij urbes
integras, quas alibi viderat, in viarum singulis novum quen-
dam peregrinandi laborem sibi recurrere videretur, et non minus
se fatigari Romam percurrendo quam Provincias peragando
persentiret. Inde theatrorum ambitus velut quoddam urbem

compendia

compendia conspiciantur; ut in uno theatro plus Roma
recenseret populorum, quam in suis urbibus aut Egyptus
gyptus. Hinc altissimi Colossi, frequentesque pyramides, variis
tinctis chandelibus, Roma saxa etiam literis emittit, et
sapientia imbui, presentant; parte illa Sacerdotum, quorum
admirationem et fidem vincebat exterorum, et in ea et
siliibus Romana fortitudo quernadmodum oculos sui Roma
ita animos intuentium terrore Nominis sui subjugaret; et
magnam mundi partem pugnando, reliquos curiositate ip
sorum conspiciendis Superaret, atq in officio contineret. Qui
nam tot columnarum Sylvas? interquas Aegypti, et
harum Regna, provincias et universarum gentium
venabat. Quid templorum sacrae majestatis, ubi
algi, tantum loci reverentia pulchritudine et ipso Sacramentum
aspectu percellebat, ut ipsa Deorum templa, Deos quosdam
sa passim grandia quiddam Numina arbitraretur et coleret,
nimirum in extruendis fanis, artis fuerat excellentia, ut ip
um sacrarum facies nescio quid Divinitatis loqueretur. Illi
h. peregrini illius oculis et vultui ad videndum exponeret
accurrebant; verum ille nihil tanta pulchritudini, tanta
rum varietati, tot artis naturaeque prodigia attendere. Singulis
uno oculo percurrere, multa festinanter praeterire et veluti
mam in medio Romae sibi quod ire videbatur. Cui ^{autem} (casus
an consilium fuerat) in medio urbis vias respirandi ergo
scribendi labor Romae ut verum eximeret. Sicut Livius et
adhuc cogitanda facies magnum aliquid inter rugas severa
frontis volutabat, et ex ipso vultu et quadam indefensa
late, scriptorem se Romae magnitudinis loquebat. Advert
excurrentem Peregrinus, quibus Titum pro Livium intellerit
totam animam in oculos adipeavit, ut videndi. Qui h
tate passeret, vidit; atq ubi longius virum intutusest, ac si
in uno vultu totius Romae opes et delicias conspexisset, nihil
sibi iam pulchrius nihil ornati, nihil pretiosius viso
Licio in urbe illa videri minime, sed cetera deiecit, mo
tanta. Sicut cogitatione oculo pergrasset, inquit, non
edita. Sicut huius imaginem nunciat, veluti Romae Romae
detrahant ad, ut de fene sibi gratulatus. pl. et huius
Ha ingens, quae theatronum amplexus, pl. et huius
audien, quam casuata et huius pyramides, nunciat, in
mones splendor, quam totus columnarum ip. et huius
clabor, et plus Divinitatis in uno sapientis vultu, quam in
universis Deorum fanis se conspexisse praedicabat, adeo ut
tunc Roma Titus Livius cum reliqua eruditorum manu de
cessisset, totum Romani Nominis decus, fama et Nominis immo

salire: migraper: et mente hac orbatum, velut suo Spiritu
vastum illud urbis corpus, inter suas statuas et siles emen-
tium quoddam numeraretur: simulacrum. Tantum eni-
in uno vultu Splendens à sapientia, quantum nec prodigi-
sa ars marmoribus, nec scivum frequentia urbi, nec Roma-
na fortitudo imperio Clare poterat; ut constantia illa men-
te diuq; libris affixis marmorum superaret gravitatem, et
unius scriptoris manus, ac volumina ultra limites Roman-
Imperij ac Romanas potentis terminos extenderent, et plus
Libri Libri libri incoherent Romanas adeo, quam ipsi Libres,
ut facilius subbet Romam destitui scribis, quam Libris
voluminibus, et unus ille scriptor plus poterat ac scriba
Romani nominis allucere populum, arbor illius gestis defen-
dendo quam Roma ipsa, illa quod Libris deservierat pora-
gendo; Vos ego jam, si vos aliqua Patria vestra tangit com-
miseratio obtestor Toloni juvenes; vestras recitatis manus colla-
psum Toloni nomine, vos fastigio mentis ad summa expo-
nitis, ad pristinam gloriam culmen erigite famam facitis
vestras. Certe eundem epoc et vestram id est literarum et
Patriam hanc ignavia; hanc ultra Aristhenis ripas cum
fieri quas gratissime inhabitat ablegare animis, hanc acumen
ingenij vestri e firibus vestris expungite, et tantis malorum
potencia hanc victem ^{est} ingenij vestri acumen opponis
ut Landor: mi agri cornute capite et vestris ingenijs dispi-
pendis infestas acies et malorum propugnacula. Mihi vero
cum jam vacua essent huius eloquentis cornucopia, cum
etiam inter oratores et decoribus Patria huius orationi
Comere minus deceat. tum ad modum dictionis ornatum,
tum ad Toloni deus vestra nomina veluti monilia
quoddam exhausta Republica iubebo reperi.

De Republica Libris et Libris
Patriam. Libris et Libris et Libris
Libris et Libris

Collocandam sitens primo offensum, quod libris et Libris
cum propina et iuvenili ardore convenire haud crederet
Libris et Libris indigna item triumphis, quod nihil
sibi quidem ceret obsequi existimaret, max Libris et Libris
namque ab Aristotele oblata iterum sitens reconciliata

tibi celsitimus: c. l. p. Porro tandem dicitur illam inde
maximam esse ad Compellendam Sabulosam, hostes de
bellando vincendum obtem. Subtilitatem à literis et logi-
ca et non minus obtem ad sua imperia potuisse compari-
quam erat inem, et periculis ad rotunditatem etiam
Cetero dicitur. *Alia vero. Historica cuiusdam am-
bis con. celsitima est. perlatibus Auditiones. Quod quid
de celsitima dicitur emaximus, hoc de prioribus
quid quid vero tuam deest magnitudinem c. l. p. ista
de celsitima id est magno iudicio existimaveris. Por-
ro ipse etiam orbis videri majorem optare poterat
in celsitima gestum memoriam quam repa-
regres plus ad laudem inquirere quam celsitima celsitima
celsitima. c. l. p.*

PAUL P. H. A.
1874

Alexander libris armis postponit.

[illegible]

Hec Vincet alexandrum quidquam? / etrist. Sapiētia vince
 Pulchrius ad isto poterit nil esse triumpho
 etiana quicunq; ferox ratione coeret.
 Pectus es. indomitam justo moderamine mente
 Librat, hec dūrnū mēit sine cōde trophæum
 Hec triumphus erit. / libro impallefere, veris
 Absconit et mortem tenens addiscere ab. /
 Convenit hūc snibus victoriā; pallidas et
 Hic nescit vultus, vernis famulisq; remitto
 Pallorem; etrist. fateor libros volūdo, Severi
 Pallescit species vultus, sed crimina pallent.
 Dum pallat corpus: friget macilentā peresis.
 Amibus impietas; regnant trabeata rubenti
 In vultu vitia; ingenui hūc fax oris, adulti
 Siminis illicitum, fibris accendit amorem.
 Hec peccare rudes, sola virtute probamur.
 Scilicet: hāud nudibus sapiētia callida semper
 contenta est vitij; docte peccare solent
 Hec placet indoctum crimen; nos plectimur, andor
 Si quid commisit juvenilis; subdola vestra
 Scelerare nefas novit sapiētia. Virgas
 Flagra, minas, pro tantillo intentatis acerbi.
 Delicto pueris, tantum si vestra patravit
 Extra celus, scitis tantum mulcere dises,
 Ori, manas nefas. Etas patiemur inulti.
 Fida quāvis cohors leges? injuria nobis
 Fit grandis: quicquid miseros inuene laq; sit?
 Sufficit esse rudem: quā nos dementia edcat
 Et poterunt pueri nisi multos, ferre dolores?
 Si ego sic etiam proprios mulcere reatus
 Recidit necesse dīcam ingeniosius ex hinc
 Horis: licet omne sni, mihi cuncta seta nti.
 Quid pueri poterunt Concupiscentia sentiet ubi
 Anna vibra Princeps. necdum contopos sub. /
 Munde iaces pedibus? moderator magne /
 Hec. Alcedon. Letto dilecti comites: consentio vestris
 Menti animosq; ferox semper constringit inermes
 Erviliq; iugo cogit lex dura juventam.
 Opprimimur. Quos postea nefas commiserat dios?
 Hec. Scelus est puerum esse? isto peccando adultam.
 Inguēda quod necdum cāni? nūq; senectas
 Suleavit faciem? exspectat mihi scilicet omnis
 Cam barba pietas. Loc. artio. Et tu inconsulte, iocunda
 Vocibus incautis audes lacerare senectam

Sic levis care. temeris pueritia? nunquam.

Ergo Senex eris, hinc nunquam tibi congruet dnas.

Alex. Quid mihi cum rugis? quid tu mihi carae rotas?

Secula: turpe nudo Juveni, si languidus atram

Cogitet ille cito mortem: Charles. Erras optime Princeps!

Hoc pueros reputare decet. juvenilibus annis

Quid grandaeva olim puerescere cogitur dnas.

Vivere sic Pacem sicut victis adultis.

Conculta est animo canes, non ore, capillis,

Fronte, sed animo induite; hinc est cetera Senectus

Alex. Si nimium sapiat, seniumq. imitata iuventus,

Omnia grandaeva, vix et spirante loquatur.

Ore, puto magnam peccatorum hoc dedecus esse

Christ. Turpius; incauta & princeps dum cuncta profatur.

Lingua, vagum mentis nec sui cohibere calorem.

Alex. Et dices damnas animi? mens frigida vobis

Ignavi placet? Charles ardorem non damno; sed istum

Quem matura regit prudentia: Vivite semper.

Vivaces pueri, sed non (hoc turpe) petulei

Ecce Alex. Et quid agam? tenerum dum urget petulantia puer

Quid tu tunc ageres? an scilicet esse petuleus

Nolles? dum tibi se occasio commoda proferat

Me ratio reget, vos maior impetus urget

Alex. O mihi doctorem mundi! o dominatio doctor

Charles Recte dixisti puer: istud dicit iuventus

Hic est hic virtutis apex, tunc viruere mentis

In omni tel. Stimulos dum ardet ferventia & flus.

ci tibi nullus adest stimulus, tunc esse modestum

Hoc etiam commune feris. Alex. Maxime florem

Mandat Charles animi? Semperne Secreta

Pallentes, tetricos, mistos, nos angulus ardet?

Quid? Charles andriam ferro clypeisq. reclinem.

Heu ceterum? hisce latebras quid nata bradiis

Charles amat? ipso O Princeps! non te hinc modo cum patib.

Charles tatis, ah nimiumq. truci satiabere Marte.

Quid tibi firma, pares ferro donaverit artus

Latens ingentem gladium vix ferre pusilla

Dextra pueri, poterit calidos potare ensib. hostes?

Alex. Effente animoq. feram Manibus si ferre mucrone

Charles Respon. amorem partes haec pueri tibi

Adi miki mens fuerit satis: hic ego Castra cohorte,

Si gladiis et tela fero. Leg. Mitissime Princeps.

[illegible]

Ista dabit Regnum. Leg hinc saltem accipe premia princeps
offert. Genitor. Alex Meliora parata Parenti
si mandat Genitor. Spolium dedit ille Darij
Costum detractum Elia dabit ista Darium
Dextra Patri hoc opulium. hinc Genitor mihi munera mittat
Ut iubeat me castra sequi; puer illa subito
Quidvis. Hostes facitis, maiora docebo
Vix etiam; virtus non annis crescit, at auge.

Aristoteles offert hanc. Rhetoricam Alexandro.
Princeps amplissima video, quod tibi Genitor transmittit opulenta sed
exuvias has gentium corticem tantummodo gloria immortalis exstis
ma; nucleum fames et medullam proclari nominis tibi ostendat.
Alexander. Spolium quod non contempnas, cuius animus ut vide o
nec iste quod, rar est orbis, et quod Legieram huiusmodi proferas, quo
victoria. Patris longe antecellas, quo populos, Regna, Provincias;
has ditioni subiicias, et quod post triumphos mundi totius concu
piscas; tibi si placet offeret Aristoteles. Alex. ad Arist. si quod adhuc
homeris populos, quam mundi plagam, quam nulla attenta vit
nec aucta quidem manus mihi recense. Hic mihi praecurritis, quod
offert Genitor Spolij munus gratissimum. Huc ego passum et ani
mam fero, istud perurmpet pedes quo nulla penetravit audacia,
Perthas, Ilirios, Peras, Medes, mihi referunt. Sunt vix gentes,
vincendas postulo; arma, non quod pedibus nostris subdant, sed
ut contra nos vibrent, qui et quanti exercitus mihi narrato.
Vixit ne in columis adhuc Darius? Leg. Hunc nostris rapuerunt
crudelia fata manibus. Alex. Crudelia vocas? nostra fortuna est!
Gratias vobis si immortalis, scripsit unam adhuc huic dextra
pudam. Bene est! Vivat Darius et fortissimum contra nos
comparat exercitum. Habeat adhuc orbis, cui hinc frons occurrere
non pedes obici, hic exstis offerri possit. Et nudam quidem non sub
illo galearum pondere latitantem spectabit frontem. Nil opus est
tunc animo tegemur. Alex. ad Arist. Quid illud est Aristoteles, quod
nunc. Regni amplias, et Paternis nobilitas triumphos offerre promi
ssis? Novum tuum ingenium. aliumne orbem nostro hoc maiorem
invenisti? te ego et tuos amabo libros, si mihi ubi novus latitat orbis,
ubi et quad tenas fortior quam ipsi nostri hostes incolit populus enar
rabit. Arist. Quod tu incides, et nata ad orbis imperium collenat
meno Alexander coniglio. Regnum Paternum amplificare et mundi
limitem intra tua ditionis fines complecti desiderium tuum est.
Alex. epheus sum, nec tibi falsa loqui possum, nec te, nisi vix men
tem a teneris imbueri deest. Cede huius fronti, non tam diute quam
longo nunc usque attrita Alexander! ad hostes debellandos, amplifi
canda. Regna, orbem fero, et quod fortius est fama nominis. Alex ga
udet. Aristoteles. Leg. hoc tibi volumen, quod tuo Nomini consecro,

et etiam aperiet et nō solum vincendi, p̄scribet et ducet. *Uss. y. l. i. fac*
tionem en libro est. Enrica *ediplexit* id est ex animo? hoc est illud
armamentarium, quo nihil speciosius ad apparatū, nihil for-
tius ad magnam, nihil certius ad victoriam, nihil glorię admi-
nabilius reperies. *Uss. m. i. i. Domit. spectari.* Interem mīu-
te loca, post istud nomen, ille alius. Atin accedit tit. *las. c. l. ex*
l. cras *temer. capedia* inquit. *disputell. mib. d. u.* *b. r. c. d. i. a.*
et meo commendet animo. *Deic. l. i. s. l. i. r. a. m. l. a. s. i. d. i. a. c. a. g. i. a.*
non facile incautum capies. Et tamen vera l. i. s. l. i. r. a. m. l. a. s. i. d. i. a. c. a. g. i. a.
audiam silenter et. *Exercit. s. i. h. d. e. n. o. n. t. a. m. l. i. t. e. r. a. m.* quam
belli magistra est, facile meum ad iuam amicum. *Uss. l. i. s. l. i. r. a. m.*
Inest cultū loquendi. *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m. e. m. e. x. c. e. l. s. l. i. n. c. i. p. i. s.*
absolve latus tuum ferre, *Exles et Uly. r. o. s. a. b. i. j. e.* inermis ininde
hostes barbaros quantūvis animos, anis omis eloquentia *Uss.*
u. l. i. s. quos tunc loquere aggredi non metens. *Disputell. repere offeram*
barbariem *Uss. l. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* quid illo animo *Uss.*
u. l. i. s. *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* mentibus illis? *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* nulla fides,
probitas, *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* pietas. *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* virtus virtute careo
et ille nobiliter aut emulor, ille carent instantior, qui reliqua im-
manitate *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.*
campeo *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.*
certare atrocitate *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.*
tus. *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.*
illam ad *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.*
pati, et pro *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.*
interfunderē *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.*
quempiam *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.*
hac *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.*
illa *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.*
nitas *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.*
tionis *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.*
leges, et *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.*
cupiditate *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.*
etiam *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.*
rarum *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.*
Socris *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.*
audandi *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.*
eandem *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.*
nobilitate *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.*
videtur *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.*
accensurū *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.*
temeritatis *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.*
na *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.*
ciam *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.* *Uss. i. d. e. d. i. s. l. i. r. a. m.*

his armis tuis videtur indignum. Tinge jam et Alexander, et in
 pentonem Graecia acclamari. Tinge aut tibi indocto, inculto, et
 mentis impoliti, ingenij obscure, tot viros Clarissimos, tot eruditis-
 simos, tot disertissimos Oratores inclinari, et Te Franciscum potius,
 quam Legem tot oracula eloquentiae circumspicere; Te vero inter
 tot sapientiae prodigia balbutienti ore, tremantibus labijs, ti-
 tubante lingua, et veluti suas voces exhorrescente, Graecis percipere
 et universo his armis quidem superiorem esse quae etiam gloria
 et flexis belluisq. pedes tibi contingeret, cetera vero, eloquentia,
 ingenio, dicendi arte, quod etiam in Graecia Reges facit omnib.
 inferiorem. Na tu Princeps optimae mundi domitor, et in idem
 quoddam mundi probrum appellaberis. Alex Bene est! abimide
 est! Orbem vincere cupienti. Emerica et Isopetelis et e. Ag. Tha
 vincendi, Tandem redeo in tuas partes et Isopetelis, haec vita est
 quae me et mundi Domitorem non se trahere, non se eloquentiam. Ulti-
 mo legui, deinde Graecis imperare dicimus, post istam scientiam
 et post hoc Equum facile totius mundi imperium me manet.
 Ipsi Lex et Alexander, post istam scientiam, absq. mundi etiam
 quas tuis et Isopetelis, summus Princeps potius me. Superat
 Leg. Princeps: unicum adhuc, Te, quod tua Macedonia et Isopetelis reser-
 vat; gloriosissimus ille est et qui non alium desorem, nisi qui
 mundi totius habenas habere noverit pati.
 et Alex. Obstat et Isopetelis? hostes aggredi audetis? quod dno equus facile
 exstitit? ut adeo cum equis et Isopetelis prius certandum quam cum Isopetelis.
 Sed videamus Isopetelis, quod illud est quod nostra pati solent reser-
 vat. Bene est! Emerica: Dico Princeps, quem amorem habenasquis,
 leges imperijs; ita tuo animo et cupiditati frena imponere.

PARS SECUNDA.

Summus Princeps potius nuncupari

Tibi ego Emericam meam, omniaque dei sanctioris et Alexander
 dedico, qui puer adhuc orbem contemnit, quem ille alius virili
 audacia vix subegit superasti. Superba ille cupiditate, et in desidia
 animi, ille ferocia indomiti peccatoris, tu innocentia, ille animus,
 tu columbino mentis candore magnus, major etiam te ipso et
 annis tuis existis, et cui propter aetatem, nihil puerile praeter, non
 nomen omnia viri, summa viris etiam constantia animi! Ante ipse
 hodie, et Agilum et Animam meam concerto, illudq. humiliter
 oratione mea mirari potius quam eloqui contendam. separa-
 drat. et Isopetelis magnam et Isopetelis. (et Isopetelis et Isopetelis.) Hanc tu

quam exigua sunt magna omnia; et ipse tam parvus magnus est!
Si si parva huius virtuti summa quod mundus habet compararens
tam prope nulla essent illius merito, quam ille dia state, tanta
annosi Orbis antiquitati nullus est. Si etatem Stanislaus perspe-
do, magnus ne sit ambigo: Si virtutem, stas ne tantilla sit non
credo; ut cui ad tantam sanctitatem comparandam vis. secula
sufficere potuissent. Magna narro! dare fidem secula! puerilis ha-
etas, saeculum est virtutis, et aeternitas summa. dixisse debueram,
aeternitas magni nominis, vis annus virtutis premium esse,
qua tanta quotidie peragit, quorum singula aeternitatem sui
exposcant premium. Dixite tandem adeo parva ad celebranda
magnorum merita, secula! et iste tantillus tanta meruit! quibus
nec ipsa famo perennis memoria satis sit, credite rerum vestrarum a-
stimatores! nihil sunt vestra omnia! et ipse post summa omnia
adhuc parvus est, parvus inquam, non modo pueri aetate, sed crescen-
di etiam desiderio, ut cui indivino obsequio, altissima quidque atten-
gere, prima quodam amoris in deum excelsi pueritia videatur.
Legit Magna virtuti, magnam quoque opus esse aetatem, et summo
merito diuturnos appropriare labores; Puerum hunc do testem! Hic
Puer est (si tamen Puer) post tanta merita! imo fallor nec non
puer est, quia tantus nec non pueri; quia postquam tanta fecerit,
Necdum se debitam puero virtutem, agit attigisse. Et quis est
iste puer? negat. Sed vis. Quid sunt viri in hoc puero? nec
puerum etiam! quis enim aut puerum dixerit, qui illa ausus,
quod nec viri attentarent, et quis eos vocaverit viros, qui huius
pueri animo impares sunt, imo nec pueros dicam, qui quid
puero lusus erat, et quaedam probitatis expundia reformidant.
Gravior virtuti tuae Stanislaus, uni tibi tanta probitas imposuit quod
viris etiam praecipere, crudelitas quod ad am virtutis esset, et ferocia
pietatis. Imo crudeliter in te et tua vota crederes virtutem, si illa
quoque tibi negasset quod intolerabilia quidem aetati sed tuo desiderio
nihil sunt. Illa quae tulit puer hic, ardua sunt nostro merito,
suo vero voto nihil sunt. Ergo illa quae tulisset, et quae optavit,
difficilia quidem erant suo animo, sed nostro impossibilia exem-
plo! Ut qui exigua aetate tam laboriosa imitationi reliquit vestigia.
Si diutius visisset, et suo effectui labor respondisset, virtus certe
illius non tam exemplum fieret posteritatis, quam aut su-
per emote mentis, aut fabula fidei ad tanta exempla inaccessa
qua etiam post illud aetatis exiguum, post illud nihil voto,
ad summa anhelanti omnium est admiratio. (Ite iam
mundi prodigia ite! hic cum nihil sibi exisse videtur prodigium
est)

9
est virtutis! vos vero cum incredibilia agere existimamini, puer
iste initia virtutis credit. Bene est! Sanctitatis consiliis
placet: pueri aetatem elegit ut miraculum fieret in puero, et puer
virtutem superavit senum, ut illa Senilis exempli portenta
vulgarem esse, et quam pueri quoque novissent, ostenderet virtutem,
ut nec quod Senes mirarentur in puero hoc deesset, et quod puer hic
in senibus obstupesceret haberet. *Attendum est de vobis*
magna nomina! si iste tam magnus puer vocatur! quamquam nihil
est parvi in isto puero, cui ipse pueri titulus ad magni non en-
profuit, neque enim magna virtus diceretur nisi in puero, neque hic
nec ad prodigia virtutem perduceret nisi illam puer amplecteretur.
Sperate parva! cum iste parvus magnus est! imo ideo magnus
quia parvus, quis enim haec in adulto, magna crederet, cui par-
vo maxima quoque exigua videntur. *Timeo magna titulum*
arrogasti, qui parvo huic debet, imo sperate ab hoc Puero maxima,
qui dum titulum magni in se suscepit, vobis maximum remit-
tet, qui etiam titulum prope nulli, id est pueri tantum fecit! Mise-
rei mei tui nostra virtus! quam nec magnam dicam, si aliorum pro-
bitatem inspiciam, nec aliquam si Stanislaus Sanctitatem consulam.
Cujus merito, etiam multorum pietas vix virtus est. Heu verum
vix! quod puero huic nec virtus est nos suam virtutis puta-
mus. Ergo illud quod in hoc puero vera virtus est, et cui nostra com-
parata, nulla est, quid esse dicam? nec virtus est, quia prodigium, nec
prodigium quia a Stanislaus bonum esse natum est.

Mihi pariter, et vocem ligas et affectum Stanislaus, tuos itaque in Deum
amores, carmine id est obstricti tibi sermoris vinculo pangam.
Stanislaus conjugationi verbi amo studens, totus Divino amore succendit.

Elegia

Tam leges et variis amo verbum flexibus effert.

Metibusque modis, temporibusque ligat.

Hac lacrymis suffusus ait, Stanislaus et alto

Suspirans gemitu, haec tristia verba dedit.

At percat! leges primus qui scripsit amandi!

Non bene! qui certa lege tenetur amat.

Heu nimium decepte liber! quid amabile verbum.

Tempore nunc sat agis nunc variare modis!

Tempora quid numeras? male quae numerantur amanti

Temporis excedit iura perennis amor.

Quid ve modos memoras, aut quid praecribis amor?
 Verus amor nulla discit ab arte modum.
 Quis flammis Ventosq; modum, quis certa sagitta
 Iura dedit? docuit Spicula frena pati?
 Quis modus ingenio fuerit si amoris!
 Tunc habet ille modum cum caeter ille modo
 Hoc etiam doceo te quando; o frigida velox.
 Pagina quid sit amo praecepis ipsa riges?
 Ah procul o gelidum tanto licet igne volumen
 Heu pudet a tepido discere quid sit amo.
 Me stimulas ut amemq; petis tot vocibus inflas.
 Nec tamen ipsa decem pagina tristis amas!
 Artis inexpertum, quis querat in arte Magistram?
 At me quid deceat nescit amare liber.
 Me quoq; culpatur amor: falso quid crimine chartas,
 Arguis ipse reus: nil tua charta rea est!
 Non ne piger cernis, quantis en frigida quamvis
 Me repetit vicibus pagina quotq; modis?
 Littera quot verbis, quot vocibus urget amate!
 Syllaba et ah quoties clamat amamus, amat!
 Vix semel heu tu solus amas! tantisq; nec unam
 Ignibus extincto reddis amore vicem!
 Sed quid amor quærens? respondi in cautus amor:
 De quis amet, totus si mihi raptus abeo?
 Nequit mihi charta; modosq; tam sit amari
 Omnes; quæ doceas Iam en amabo modo.
 Dixit amabit: amor mihi displicet iste futuro!
 Quanta nimirum totis flammis futura meis
 Haec quoq; displicet, mihi tui diu dicis amasti
 Heu quæ pudit mihi, quæ nisi flamma licet!
 Et nec videt vix cordis amasce, amasce:
 Tam statim amas volo, quæ mea sola meret
 Quis mihi sine igitur placuit modus? ille, vocat;
 In infinitum; amat qui sine fine ~~stat~~
 Vix ea cum totis exarpsit flammis mœuillis
 Haec docuit, nec habet vix repetitæ merem.
 Quæstus hæc bene cæcus amor, nova tela Phæretis
 Dumq; vibrare parat Exsit ubique licet.
 Respondit: quis tela mihi, quis suspulit ausus?
 (Exclamat) Neptus quis raptusq; fides?

12

Atq; ubi kostka tuo fixas hærere sagittas
 Corde videt lacrymans tunc ea verba desit
 uno nunquam satur, et contentus amore!
 O semper nostris kostka dolose rogit
 Longe intentatos atq; dum tendimus arcus.
 Multiplicesq; petit nostra sagitta fibras.
 Omnibus ille patet telis, et quatit ab omni
 Vulnere amore sui laucius esse d'is.
 Tandem! quocumq; libet cum kostka deesse
 Totus ne mundo à te rapiatur amor
 Vix telam numero jaculis exhausta per astra est.
 Omnia jamq; tuo pectore fixa manent.
 Ah iterum peto, siste gradum: si kostka recedis.
 O quis iam mundo restat amoris amor?
 Quis jam quin nostris cuperet fervescere flammis?
 Atte si nostris gratia tota roget?
 Si sine iam terminar jam nullus ardet amorem
 Si tua corda mihi Stanislae negas
 Cedo faces; cor pectus tuum; fax amplius ista.
 Est mea; cum his ex hinc pingite me faibus.

Sed quo nos amoris in te impetis o kostka abripuit? ut
 dum te magnum in puero admiramur, in immensam quæq;
 puerilem hanc laudationem protendimus. Teo adeo eloquens
 sum dum te loquer, et ut eloquentem facias hanc tibi Pheto-
 ricam conficere.

PROLOGUS.

Unicum deest Stanislae laudibus encomium, Alexandri
 Spolius munus, tua A.D. benevolentia. Hanc si addideris
 tunc demum totius orbis se victorem dicet utiq; hic Ale-
 xander, ubi de vestris affectibus triumphabit.

Am Dg Bm H B S K H r.

DEI GRATIA REX POLONIE ET LITHUANIE

Ejusdem

Illis Prodiit

Artis, in Lucæ Homeri
 Immensi laboris
 in Exquo vita.

PLATE 19.

Semina mea, miracula, id est, Adami in nuce, et vite. Xuxij,
 id est, virtutis, innocentiae, fortitudinis, celi, laborum, et pro-
 digiorum immensitas item (ab exiguo brevium annorum cor-
 tice tibi proponimus et hoc Num. Pax illa portentum fuerit, ut,
 quod ingenio Homeri volumine aequo nunc mutamine scriptis
 manibus comprehenderit. Hoc vita, iuvenatibus compendium, con-
 stitutis miraculum est, quod intra decennales vitæ angustias
 immensam quandam laborem, rerum, gestarum eternitatem. Illud
 Xuxij est complacuit. Nuci illi, et aditer gratissime quædam animi
 laudibus Xuxij tam adde admirationem, Hæc et sic tenet
 tuam benevolentiam. P. A. C. P. P. A.

A Nucia, vivens ne in nuce litera, an nux ex literarum condimento plus sapit: quisquet nux, nisi quia pro nucleo anima habet. Graecorum timetur: vivifient, perenni n. emoria, in nuce litera, nisi Trojanorum mortibus veluti scriptorij tumuli et urna emdita representur. Non tam gustum animi quam lacrymas nutrit nux hac; cibo isto miserorum mata educantur, ut cum in seipsum mortua sint, posterorum memoria reviviscant. Gratales Trojanis cladibus an Condoleam! bis vivunt, et Homero pracone, et illo prodigiosa artis, et fama emdita alimento nuce. Heu quantum malorum ingenium! in nucem penetrant ut tandem animas ad se rapiant, et aliquando voluptas sine ingenij, ac mentis bellaria, atq; hodie jam sapiant miserie in nuce, quas nuper horrebamus in acie. Vivunt bella in Iliade, quae iam in campo expirarunt; vivit: Haec Entheo vatis, ut nuper Troja malum et funus, hodie oraculum vit, et vivacissimi spiritus Enthei; arte etia scriptoris revivifici, ut Ilium fabula olim Mundi, et ripus populorum in certamine, hodie miraculum sit in nucleo. Sane incertum habeo, quem plus miser; Vatem ne quod de cechnale bellum fecit, im mortale in volumine, an scriptorem; qui immortalitatem Poetici laborij clausit in nuce; utrinq; prodigium est, et quod Heroum audires quae longa annorum series vix colligit, Unum volumen perbibit et quod Homeri Iliadem quam vix Centocoli legissent argi, nux una comprehendit.

2. Literas, bella, artem, in cibo hoc, sive in literarum, bellorum,
artiumq. cibum in Nuce hac discite. Quis? Literis cibis sciens, docti;
quis? Marti? experti milites, quis operi? patiuntur artes, nuce de repin.
Cum edemus Nucas, bella, artem in Nuce. Oderunt litera pin-
gem Minervam in Nuce; sejiunant ut Supercus, obvia, cassis, et quas
asp. non Calimachorum, hinc dapa; in Nucis cortice, in eff. in paroc

conferantur, ut illam defferat ab Iove qui ambrosia satius est, et neque
vivit. Viliſſima arti menſa, arti etenim niſi menſa ſit dicitur arte, arti
non eſt ſed luxus. 3. Quid jam magnam eſt, ex nuce metior,
Trojam caput Agamemnon, Agamemnonem Homerum, Homerum
nux capit. Dubites magnam fuiſſe Trojam; ruina omnis nucem vix
implet! Negabis exiguam eſſe, quam Homerus id eſt ſummus in-
genij apex Cantavit, & idem qui evertit hoſtes etiam Agamemnon
flevit. Tantillum Tanti Poëta miraris opus? Tantillum eſt! ſcilicet
illic flevit! toto flumine poëſta, tantum flemus aliena, ut la-
crymas nux colligat et nucis corticem lachryma non impleant!
Lux qua Iliadem clauſit quanta erat dicite: Caſtra Danaorum, Regiam
Priami, Parnafum vatium complexa eſt, quanta hæc omnia. Urbis
decora, Priami fortitudinem, Trojanorum robur ex nuce hac legite!
vel unc nucis cortice lgerentur, ſi hodie vel Cinij eſſent, quæ tanta
erant, O quantum eſt in rebus inane! Regna, merita, ingenia
vacua hæc nuce aſſimulantur! et qui vix nucleo ſufficiat, Heroium
geſta locum occupant. 4. Quanta bella, dira clades, a-
mara literæ hoc ſimbolo dulceſcunt. Interdum et Marti id robur eſt,
quod dulce, frequens eſt ſolacium damni blande decit ipſe. Semper
literis proſuit quædam ſui meruiſſe, ut eo ſelicius animum pe-
nerent, quo magis ardeant, Conſpectitur nux Iliadem, id eſt
amat, medullam reſpuit, Vatem elegit, ut ſelicius vivat. En animam
nucis Homerum! O vita beata ubi nucis medulla et ſpiritus meus
eſt ſapientis. Ex vili penſebat fronte cum ſe viveret: omnium
ſuſpendit ingenia ac fidem, cum mentem quam nō capit claudat
Nucem intat Homerus; diſcite ſapientis eſſe, Corticem diſperare,
nucleum reſpetere, ut vere ſapias. In nuce Ilias cave ſiſteſtes mu-
ſas dixeris; humana ſunt, inter blandimenta et bellaria recen-
ſentur; cave obſcures, latendo lucent; nunquam ſic lucent niſi
ſic latuiſſent. Quis enim in nuce literas non miretur? unum etiam
punctum hic pondus artis eſt; et quod vix advertimus in volumine,
hic jam ſupernus in Nuce. 5. Conſerte gemmeam cum Nuce
Concham, virus illa literarum peperit Cypridem; Nux Muſas alit
an et parturit? Mater eſt literarum præcordijs fovet, ſine lacte alit,
ſine corde amans, ſine mente concipiens. Quid ad corticem hunc
toris caput? quid ad medullam Cerebrum? Iliadem illud dederat
Nux muſas ſervat. ſtimat ſcientiæ nucem, fidus eſt Achateſtici,
quas archipiræ conſpectit; Corona muſis quas cingit; Caſtra Hero-
um et Ilio quos contra edax rerum æternis nominis, Tempus
proſtruat, perſarria eſt Troja, quam tutatur, nunquam otio-
ſa Troja, quam in Nuce. 6. Quid agat in Cortice hoc
Ilium queritis? nucem hanc Equum Trojanum credite. Illic Græcia
leſtipinum Harum robur collegit, ut Trojam ſuperaret, huc ars
prodigioſa Trojam univerſam reſcluit, ut fidem vinceret omnium,
et orbem admiratione teneret, Ille trophaum erat Victoris Græciæ

ut de sospibus triumpharet; hoc spectulum est ingenij ut patet enim
Sper. ac sensum superet. et magis magnitudine vati; opinione
omnium transgrediatur, quam ille mole. Nam et est et Tro-
ianorum. Lappum in gemma bibit cunctis, hoc portendit
amoris: Nunc Græciamq; in nuce popinat Homerus, hoc prodi-
cium artis! ille ut amoris prælia regno, hic et hesium coia
Nuci cortice metiretur. Heu quanta malorum vorago in puta-
mine. Homerum amplius quam climamoris saustus in Cypho An-
tonij! Etiam illam exiit. Et ruinam vix unico dente pro nux
frangit ut affricet e credidit fortuna! dum idem fuerat Trojan
excidio confundi atq; nucem puerili etiam dente frangi! hic
Tudus. Et nunc est! Et cum nos arrodit calamitas Nucem, id
est pueram depuncta patet se contudisse! idemq; sit hominum
clavibus fote, atq; nautas pueros occupari, ut quædam fortuna bellum
existimentur nuna populorum, et pædura orbis, aut nux sit aut in nuce.
An an errasi. major est Achilles sub ipso passamine, quam sub clypeo.
Inquiritior. Priamus in frusta quam in folio: Sublimior Homerus in
cortice, quam in Parnasso. Nullas erat Achilles sine Homero, ex Ho-
mero Heras, in nuce jam est miraculum! cui incrementum erit
m. quædum, hic ad famam arctiori popo. Quid Nunc Priamus
quid nux captivo Regi? illud mensura miseri casus, hac fama. Metir
Homerum in Nuce: unus est. Vide in Parnasso: primus est non solus.
quem ingenium nulli secundum, sed nec unum, hoc nux unum
effecit, id est artis prodigium.

Nuce veluti angusto carcere tenet Homerus. Hoc demum sapi-
entum felicitas est etiam in nuce popo epe Vatem: Conspare et animo
et Stylo, cum Arctis; et ingenij amplitudinem, etiam in tenui
cortice dilatare, ac tum copiosissime loqui, cum sermonis materia
vix nunc medullas aques, ac impleat. Ingeniosorem credo Ho-
merum dum Trojam canit in Nuce, quam inter mania; ubi ed
amplior est campus glorie vati, quo arctior ingenio. Et bullit a
cuius vivacissima medulla mentis, que magis stringitur, et
subtilius est aumen in arcto: ibiq; acutissimum credimus
ingenio robur, ubi vix puncto intrat, quo penetrat; obtusam
credite frangi jam ingenij aciem, cui grandi hiatu, quo se vix in-
sinuet opus est. Homerus in Nuce Poeta est; et nux amplior
Parnasso vati est.

Vixit Alexander Diogenes
in folio miratur orbis Homerum in Nuce! videt quoq; erat et
memorem in cortice! quem Troja capere non poterat, Nux
comprehendit. O rerum magnitudinem! orbis Alexandri vix cepit
cepit famulus! et adhuc exiguus erat sepulchro, sed ille ever-

mandi! et agamemnoni Troja, nux satif est! gestorum compli-
tudinem, quia Ilium amplecti non poterat rumpitur: Et totus
illum sidereum molem, nux iam collegit, et integra quidem!
Distendimus, dilatamus, vix non rumpimus, Augusta Nomi-
nis Nra Majestate, laburatum orbem, quasi angustus sit sine
nominiq; vastissimo. Quid tandem fides comprehendet: nux
ostendo! Hic Ilium! hic Troia, hic Priamus est, hic agamemnon,
~~asta~~ hic Homerus! hic omnia! Victorum militum conjuga-
rium nux est: hic aut uminat Cadria, idem et Libus, atela
et dapes, si viverent tantali efusi in nuce, quanquam infelices
esse non possunt, qui bus semper secunda mensae. Satyram
voca has dapes sylvestres sunt. dic bellaria Haorum sunt.
Silvium & parentalia appella, & equiales sunt Troja.
Thiasteas voca menses hic Haorum sanguis propinatur,
et loca Regum capita apponuntur. Hic orbis Illy Paones
continentur, nux carcer est: hic victoria, victoresq; tegunt.
Nux trophaeum est: Hic canit Homerus, Nux Carthago est,
Hic Apollo colit, Nux Delos est, hic Troja sepulta jacet, nux tumultus.

PAULI SECUNDA

capodosis.

CAlteram jam, prodigiorum, laboris reliq; Apostolici,
fortitudinis, et invicta inter ardua constantia Iliadem,
spectate, in hoc vita Xaverii, id est Thaumaturga Sancti-
tatis, et immortalium gestorum compendio, et auditores.
Hic ille est, gloria et fama perennis cortex! quo aterni-
tas mentorum, laborum immensitas, abusus que-
dam insatiabilis delitescit. Xaverius, elo-
hic et Apollus, volens Linarum Martyr, audacitate,
Leni Pontificis Legatus, dignitate, inter viros
et apostolicos primus, labor, inter tot curarum myri-
ades solus, desiderio suo, post omnia confecta nulli,
Paterna charitate et sollicitudine, singularis omnis,
brevius: Thaumaturga virtutis miraculum, et ipso pro-
digiosa sanctitatis nucleus, spectate, quam ex quo,
benignissime interinda vita, tenuiter adhuc, demissis
sub omnia despicientis putamine coarctetur! ut dubita

se cogantur secula, an aliquid immortalis, mortalium
virtus patrare possit, cum rerum gerendarum infirmitas
immortalitas alijs, decennium sit. Xaverius labori, suo
vero voto, momentum. Vel etiam, an post illa rempa
ne immensarum monumenta, vita Xaverij Mortalis esse
poterat, cum illa complexa sit, quae vel ipsi aeternitati suffe-
rent: ut plus ad sanctitatis prodigia, vixisse credatur
Xaverius decennio; quam alijs, ad vitae sanctionis vulgare
etiam gloriam, aeternum.

Nescis, homo mortalis fuerit Xaverius, an Xaverij mor-
talitas humana, cum nec vivere poterat post tanta la-
bore, nec mereri unquam inter tantos sudores, qui dimis-
sam infirmitas laboribus, ipsa laboris in exhausti tole-
rantia vivere videbatur. Vita decennalis, hominem
aperis, labor, hominem negat esse Xaverium, cum nec
humanarum virium sudor ille fuerit, nec tantis succu-
buisse laboribus, humanam fuerat in Xaverio, quem
tantis opprimi ac fatigari laboribus non minus fuisse
miraculum; Francisci addendum prodigijs, ac illis non
occumbere. O novum Teli et prodigii portentum! qui
nec vivere poterat, nisi usque ad prodigia laboraret, nec mori
nisi mors ipsa, laborum prodigium fieret, vel quia operis
infiniti terminus, vel quia voti ultra naturae limitibus
excurrentis meta. Hunc scio quid Xaverij labor
fuerit, qui in laborando Xaverius: neque labore appellato,
quia Francisci animo solacium, neque Xaverium, labora-
tem, quia postquam summa omnia peregerat, adhuc se
otiosi credit Xaverius. Sed neque tamen Xaverij vocabo
laborem, qui raram gerit gloriam, alienis conati-
bus adscripsi. Et in hoc solo laborasse et prodigium
dicam, ut tua proclariissima facta occultaret, et labor
ille, quam enormis Francisci modestia, quae dum magis
sua abdere contendebat, eo magis ad stuporem omnium
prodigantur. Dum laboras Xaverij, naturam fallis,
tum quiescere recendis, te ipsum fallis, cum enim
te viribus imbellem, gracilem membris, natura credi-
t, labor invictum fecit, et ipsa corporis emareidi infir-
mitas

mitas, dum alijs otij, tibi laboris immensi in vitamentum
fuerit, tunc te maxima posse existimasti, cum tuis dif-
fusus viribus, Divino innixus Luminari, etiam illa ag-
gropus es, quae non notasti. Te vero, quantum tua fe-
sellit quies, quid in unice quietem in labore docens,
illam tu vel maxime, cum fugeres invenisti, cui nullam
a continuis curis concedere quietem, maxima quies erat
et gustus animi. Curo per ista Francisci otia, aut
nusquam labor est, aut nusquam quies, si et ipse labor,
Caverie requies est, et ipsa quies, summus animi labor
et angor pectoris Zelissimi. Quid enim in laboribus
Xaverij, laboris fuerit: aut quid, in tota illa a laboribus
vacatione, quietis! Sudabat Franciscus, et sudor ille
corporis exhausti, balneum erat, animi ad delicias cordis.
Somno oppressus quiescebat. Caverius: et super ille pane jam
sati centium oculorum, vel lucta fuerat detrectantis
impura innocentia, vel tormentum Eli, mortalium
membrorum commodis, aliquid concedere coacti, vel con-
tinuum, pectoris terrena fastidientis, ad caelestis spiritus,
vel creata mortis, et sanguinis pro Deo fundendi
imago, vel futurorum certaminum praesaga somnia,
vel ipsa corporis diem humer strati penitentia.
Quisnam vel a laboribus quietem; vel post longam
requiem labor! Quis anquam laborare se dicet?
si. Quies etiam quando laboras vel quando se
quiescere patietur? si Francisco, praeest: laboris ani-
ma quies est, necus qui non edit labor: ut tunc se beatif-
icet, si non finire labores existimet, si recedentes cibos,
recedat equatur sollicitudo, et pristini laboris terminus
est, alia labor.

Magna ratio! Indivisi-

ille Aquas, tot populorum et novi orbis Magister,
tot marium terrarumq; dormitor, tot idolorum & Super-
stitionis everfor, tot expugnataram mentium expu-
gnator, tot animarum victor, tot Provinciarum Praeses,
tot Regnorum hospes, nunquam tamen laboravit!
quia nunquam quievit: Sum vero amicus ille, Zelo Xaverij
labor

labor fuerat, quiescere: O virum admirabilem! Cui quod natura portentum est, natura fuerat Zeli, vel ultra ipsas naturae vires laborantis: ut cum alijs prodigium sit ultra naturae limites progredi, Francisci conatibus miraculum est, ultra eandem naturae terminos non progredi. qui & illud, quod humanum et mortale fuerat, prodigiosum effecit quia suum. Mori etenim hominem tanto sub curarum pondere, humanum est; mori Xaverium? invictae fortitudinis portentum est; qui nec vivere sibi crederetur nisi laboraret, nec laborando succumbere, nisi prius vitam labor, quam vita laborem deffecisset.

Proinde hic ego consilium admittor sapientiae! decennio enim mensos Francisci labores circumscripsit, ut quidquam immortalis in vita Xaverij faerit, notam aetati adscriberetur quam labori, cum et ipsum quod Xaverius vixit, non tam vita, faerat quam labor, neque enim ille labores annis computavit, sed suis laboribus, vitam, ultra id quod vixit protendit, qui tantum quotidie laboravit, et singulis Francisci laboribus, vita quoque vix sufficeret. Decennio vixit Xaverius post omnes labores, decennio vixisse debuerat, post singulos. Semel vixit, ut toties laboraret, toties vixisse debuerat, ut vel semel laborasset, et qui universis laboribus totam vitam impendit, uni etiam totam impendere debuisset, cui ad unicum etiam Conficiendum negotium, integra vita opus fuere.

Si aetatem Xaverij perpendo, parum vixit Xaverius: si laborem, aut nihil, aut multum vixit Franciscus: Quid enim ad laborum aeternitatem, decennium vitae? aut quid ad tanta peragenda, decennio etiam vixisse refert Xaverium? qui memento etiam absolvit, quod decennio factus sit. Utriusque prodigiosus, et quod parum vixit, et quod nimium; parum, naturae viribus, ad tantorum consummationem: multum, virtutis suae, et rerum gerendarum dexteritati. Ambigo, quid plus miser, an Xaverium, tam exiguo tempore, tam prope infinita operantem, an operum magnitudinem, nec tantillum etiam temporis

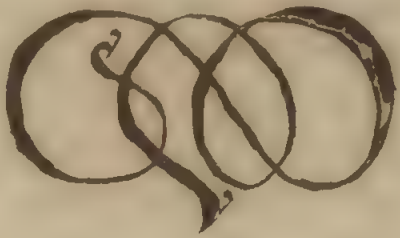

Venerio concedentem, qui et maxima etiam confuit, cum nec
 quando haberes, et cum diutius laborares, nihil adhuc exipe
 suo voto existimaret. Exiguam etiam temporis, maximis
 laboribus longi aetas est; qui inter temporis angusti-
 as, et suarum curarum amplitudinem, non tam temperum,
 quam suorum accipit laborum, paritatem. Ad diutius quare
 vixisse, Selo Francisci momentum est: ut si e parum vix-
 isse, gloriosissimo labori, satis sique multum, suo voto, nihil.
 Pone tandem et tunc labori meta, et meo seniori termino
 Francisci, nam neque tu Franciscus fueris, si amplius laborave-
 ris, neque ego Francisci laudator, si diutius loquar. sum enim
 te vix hominem credis. Veneri, nisi labores, ne tandem pariter
 non homo sis, desine laborare, te enim modestia animi,
 vix hominem, operum immortalitas, nec hominem facit,
 sed Divinum: et ea quoque Gratia, si totos laudibus prosequi
 labores contenderet, non tam tantum virtutum encomium,
 quam tua gloria ignominia futura sit: cum enim tuorum
 gestorum portenta, et vocem Christi eripiant & sensum,
 negat esse sanctitatis miracula, quicunque tantis prodigiis voce
 dedit et applausum.

A M. D. G. B. M. V. Honor.

B. S. L. S. M. S. L. P. S.

Venerationem.

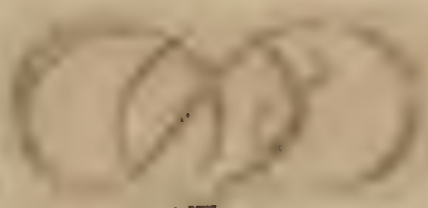

DECLAMATIO

RHETORICA

3ma

15
n

SUBLIMITAS VIRILIS ANIMI IN PUERO.

Nomine, ac Christiana Fortitudine

CELSO

AC RELIQUIS S. MARTYRIBUS.

Oculis abjectæ & profligatæ mentis Hominib9

ERECTA.

A Perilluffri & Nobili Juventute Collegij

Califfiensis Soc; JESU: Scholæ Rhetorices 1712,

ARGUMENTUM.

Celsus puer, Marciani Præsidis Antiochiæ filius, ætatem, animo & fidei Constantiâ prætergressus; cum Sancti Iuliani Martyris, per omnes Antiochiæ plateas ad ludibrium & sannas populi raptati, exultantem inter ipsa opprobria animum, & vultum Conspexisset; per medios satellites, & Confertam vulgi multitudinem ad eundem catenis onustum perrupit, illiusq; pedes, & fidem Christi Complexus nunquam se ab eadem, & suo in Christo meliori Parente Iuliano, avelli sive minis sive blanditijs passus est: detrusus itaq; cum S. Iuliano in carcerem, novâ ibidem prædâ, quam ex visitantibus se septem fratribus Senatoris Antiocheni filijs, suisq; condiscipulis retulit, qui admirabili in adversis Constantia Celsi permoti, sponte se in eundem cum illo carcerem pro Christo Conjecerunt, auctus, majori deinde pro Christo moriendi desiderio exreducto ad vitam & fidem per Iulianum mortuo juvene Ethnicæ accensus, cum eodem, secundam id est felicem mortem pro Christo appetente, ac reliquis Sanctis Martyribus in fidei Sanctæ professionem Crudeliter necatus est. Bollandus invita S. Iuliani M: 9 Januarij.

PROLOGUS.

A C T U S 1mus.

- Ind: 1ma* **M**artianus Præses inter suorum superbas acclamationes, Contra Christianos debacchatur, & severa condit decreta: Cujus ferociam & S. Fidei injurias, divina deplorat Religio.
- Ind: 2da* Julianus Tribunus, suos Commilitones ad fidei Constantiam, & mortem pro Christo subeundam animat.
- Ind: 3tia* Martianus Exercitum lustrans, & hastiludio recreatus, Marti cum toto Exercitu Sacra peragit, reclamantibus cum Juliano Tribuno plurimis è militia Christianis, quos cum nec argumentis, nec minis, à Christo absterre potest, tertium quemq; illorum mactare jubet; qui inter mutuas ad mortem Concertationes, crudeliter necantur. Julianus verò, ludibrio populi in amphitheatro exhibetur; ubi amor divinus, novas Cogitat prædas.
- Ind: 4ta* Inter jocosos Amphitheatri ludos, fides & Constantia Juliani, fannis, & jocis ludentium exhibetur.
- Ind: 5ta* Celsus Martiani Præsidis filius, spectaculo præsens & Juliani hilarem inter opprobria miratus vultum; divina gratia illustratus, ad pedes Juliani Concidens, Christum verum DEUM Confitetur; & vinculis onusto Juliano se quoq; Comitem alligat.

C H O R U S.

Idololatria furit, Contemptam se à puerò Celfo dolens.

A C T U S 2dus.

- Ind: 1ma* **N**uncio accepto de Celsi filij mente pater, furit, & contra S. Iulianum invehitur, Cumq; neq; minis neq; blanditijs quidquam proficit, incarcerem cum Iuliano filium Conjici mandat; ubi amor divinus de præda à se Capta exultat.
- Ind: 2da* Incarceratum Celsum Divina religio ad extrema quæq; pro Christo toleranda animat.
- Ind: 3tia* Septem fratres Celsi condiscipuli, eundem invisiunt; cujus monitis & interiori Spiritus S. gratia excitati, sponte se in eundem cum illo Carcerem, in visibili manu patefactum, Conjiciunt mirantè inopinatum victorum numerum excubiarum præfecto, & Marciani Crudelitatem conscientia exprobrante.
- Ind: 4ta* Præsidi anxio de filio nunciatur Carcerem Novis augeri victis; quos frustra à proposito retrahere nititur Tyrannus, prædicante summam Christi potentiam Iuliano.
- Ind: 5ta* Pompa funebris cujusdam Ethnici juvenis defuncti peragitur, quem à S. Iuliano à mortuis suscitatum, & fidem Christi edoctum, in sua perfidia obstinatus Præses, invincula cum reliquis S. Martyribus Conjici mandat.

C H O R U S.

Parca violatas funerum & mortis leges queritur, sed Religio illam Consolat.

A C T U S 3tius.

- Ind: 1ma* Inter varias animi luctas deliberat de supplicio Filij Marcianus.
- Ind: 2da* Decretum mortis annunciat imperterritis ad omnia Sanctis Martyribus.
- Ind: 3tia* Ad Filium terrore domandum jubet in oculis illius mactare septem Fratres Celsi olim condiscipulos, cujus Constantia & verbis irritatus, ipsum pugione Confodit, Iulianum verò ac illum juvenem à mortuis resuscitatum Capite plecti præcipit.
- Ind: 4ta* Varijs inter somnia Conscientiæ stimulis exagitatum Marcianum, hinc spectrum filij, pugionem corde, manibus truncatum Caput ferens, inde Conscientia impietatem exprobrans terret; qui angustias animi ferre impotens crepto è spectri pectore pugione seipsum confodit.
- Ind: 5ta* Amor Christi & divina Religio triumphalem ex capitibus Cæсорum S. Martyrum Colossum extruunt, ubi Celsi caput Sacri illius Colossi & Religionis apex constituitur.

E P I L O G U S.

PROLOGUS.

Sublimitatem virilis animi in puero, nomine et spiritus Eudem
na fortitudine selso, ante oculos vestros erigimus clauditorum
Amplissimi, Neque enim coram vobis nos loqui deceat,
nisi sublimia, nec quidquam Sublimis putamus nisi,
vestras aures mereatur: Spectat itis in puero animus
supra viros, constantiam, supra quod v. minari crude-
litas vel atas pueri ferre possit. Dabitur etiam vobis
ti quamvis inter excelsa Somoni nostro, ut, si nihil ve-
re par magnitudinis humile ingenium proposuerit,
ad. cena nostra, et vestrarum dandum dignitatem, aut
celsum aut vos cogitetis: nec istud quod additis nostras
peccaverit, sed quod vestra excusetur benevolentia audite.

ACTUS PRIMUS.

Scena prima.

Marcianus Invisum pereat genus: absorptumq; barathro.
Faucibus abradatur humo: nisi morte cruenta
Christi adum vivemus obliuio: per funera menses
Supplicijq; dies, horarum numerus licet.
Iam tandem exitiosa truces admondeat angues
Bellua; sacrilegum genus immortale cadentis.
Imperij valnus, mundi pudor, effusa ditis
Proles Christiana. (Superi adfuerunt! vae per istud
Terrum, per caelos juro, ipsos juro per hostes.
Hoc ego contemptum calciscare mucrone Tonante?
Julia Praes vive! tuis stabunt suffulta lacertis
Lumina, gaudebitq; tuo patre ipse supremus.
Nunc simul? Quis sit visido sidera calo
Et vtilis, facto caderet si Phelus Olympo.
Hoc umbone Nos ipsum fulcire Tonantem.
Tupores 3. Jurator. tua Praes signa sequere
ciles fortunae; haud opus est victoribus armis,
Lumine plus poteris, reliqui quam vincere ferro.
Vibret in trifido metuendus Juppiter ignes
Te primum in sacros cum ignitis mittent hostes
Fulminibus fulmen. *Marcia* Vestro stat nobis ausu
Fortuna Imperij, cum vestro ingentia ferro
Nomina cuderunt superi; simul una recludit.

Exeunt

Et gladium iugina et Regnum: Stringitur uno
Cum ense salus populi: ceptri decus: Oincerta Propago
Cnidiadum contemne minas; sperate triumphos.
studena? his summis, hoc ense, hoc concidet ictu
Savior illa lues. Atalia. Secum bellare, triumphus:
Est; hostem Superare, iocus: tuo inermis ab ense.
Parsa mori, ante tua: vellatq; occumbere plantas.
Mare. Pro Superis vibratoensem, hac mihi summa potestas,
Hoc ferum, heroi est pietas; hic numina mucro
Virtutem hac vagant refert: Redeamus amici
Ad nos nostras parum me hora vocat; properare cohortes:
Cuius marti dare iura paro: date vestra Indulces
Corda: Atalia. Bene est! properemus; adest iam tuba mea
Ihara parentar: Mare. ab unde est: accelerate: parent:
Religie querit Christianorum persecutionem

Ac mirum fortuna ferax! sic impia ferces!
Fancillam ut rebus nostris insana jocent.
Iam Superi, iam Reges cadunt: evertit ingens,
Divum Majestas, et totus fumat Olympus!
Ipse etiam si humis arctus, apex incubet orbis
Unus et immensum digitus gyraret Olympum,
Cum fortuna jubes, & fortia brachia laqueant,
Quatit et infracti metuenda potentia sceptri.
& mundi timor ipse timet. Proh fata! meorum
O Superi testes, o Numina chara dolorum!
Iam fera, quam tetrica, immitis, trux, barbara, lava,
Fors! nos vulgus iners, rapidi nos praeda, furoris,
Hic populi probum, laceri contagia mundi.
Tradimur e cunctis misera gmina nudimur oris
Hos ignes, tormenta, rogos, gladiosq; rotasq;
Implemus: lachrymis miserorum ac etia, Nephē
Exspirant ceruice mala! heu me! hac numen amicum!
At Superi! lachrymas prater, nil fitarelinguent.
Hos quoq; me miseram! negat effendi ille Tyrannus.
Cum meoq; ridere mali; lachrymasq; jubeatur!
Imria jam rapuit; pariter lachrymasq; jocosq;!

Intermedium Amis

Sena Ida

Amis. Fida cohors! quam sancta mihi pietasq; fidesq;
Iunxit, nobiliore Deis copulavit amore.
Vivite felices! quid enim non vestra meret

Religie

Religio: haud dubijs constat nunc papsibz equum
Et virtus; titubatoe pudor, dum nixas amore.
Stat vestro. Soc. Jul. 3. nil fausta mihi dare sidera majus
Nil poterant, quam clara tuo Dux optime iuncta
Signa sequi; quocumq; iubes properamus: in ipsas
Te sequimur si fata vocant Juliane catastas.
Jul. Non mea sed fratris sequimur pia signa sodales;
Crux laborum, Dux spiritus erit, crux ipsa trophaeum.
Hoc Duce nihil est fida cohors, nil armatimete.
Profrusto mors ipsa lucrum est, et pena, triumphus.
Ca. u. Quid mortem timeam? o quando me Caribentis
Mors reddes iungesq; choris! hoc carcere quando
In patrias remeare libet profr. sidera sedes?
Hoc cælum patria est: quid me mea vita morans?
Eja agite. o socij! leti moriamur! eamus.
Ad mortem profrusto hilares. Omnes moriamur! Jul. abunde est!
fructe tuos, Deo ipse potens tutare clientes.
Julia: En jam signa vocant citiq; properemus. omnes. Eamus.

Scena 3ta

Marcia: Vestris o socij firmum stetit ausibus orbis
Vestras. Roma manus, et quid quid nobile turis
Lumina tutantur, vos respicit: inclina pubes.
Vestra quid in bello valeat virtus, animusq; probus
Huc hastas socij! quid popit vestra, ne bati
Dextra potens animusq; sagax. Soc. Jul. 2. fortissime Dux.
Adsumus! hac nostra fuerit laus prima palestre
Nunc oculos mergite tuos; date timpana plausus.
Hosti ludium peragitur.
Finito. Marc. Laude manum, ingeniumq; probis, nunc lenitior inde.
Cura vocat: date Thura Dijs, date Thura Gradivo.
Gloria prima Ducum, belli victoria prima est,
Cuncta dijs, nostris nil unquam adscribere dextra.
Sacra maris peragunt.
Omnibus statua inclinatis, Julianus cum suis stat arrectis.
Marc: Quid video? quæ monstra Dijs? Juliane Tonantem
Lides? nec summi metuis vaga fulmina Patri?
Arrecta ceruice Deos et numina Spectas?
Vos quoq; vos contemptores legumq; Deumq;
Julianus Les in? servit Deo, terraq; marisq;

Thura Creatori dare novimus: horrida nunquam
 Spectra, vel infandos filices, nemorumq; recisas
 Exuvias colimus. Marc. Quid tu? te credis inermi
 Ita loqui? nil ista times nil Numina? justum
 Sed cohibere placet, quam vis mereare furore?
 Eja age te moneo, superos vereare: potentis
 Gradici nectemne minas, iramq; tonantis
Jul. Quid metuum? vestrum ne & Iovem? vestra ne iudicia?
 Et reliquas lapidum turmas? timuisse timentem
 Quis poterit? timet ipse suus dum fulminat, ignes
 Suppet ex, atq; suum dum strinxerit, horruit ense
 ciliat: o miseri Misera agmina Numina colli!
 Tu pariter Praeses, metuis plus Caesaris iras
 Quam Iovis, ipsa quoq; Ausoniam plus Numina Reges
 Quam Rex ipse Dros trepidat; nam Regna, Dorum
 Imperio ferar, superi vero astra capebant.
 Caesaris imperio; quos sedibus ille Dorum
 Donat et Aethereis titulis, non ille Tonante
 Vestro major erit? Marc. pariter te Caesar Olympo
 Donabit, tituloq; ducis, tituloq; Quiritis.
 Si parere uelis: cælum, terraq; Quirinus
 Caesar habet. Jul. novi: cælum, quo sculpere vestros
 Populus Superos, num enq; creare creati.
 Caesar habet, veri ast solus moderamina cæli
 Ille tenet, qui cuncta regit, vestrisq; timendus
 Imperat ipse Dij. Marc. quid? nostris ne imperat ille
 Et sanguis Superis? nostro major ne Tonante?
 Quid vester potuit fristus? qui inermis coarctat?
Jul. Jul. G. Ille Iovis majorem vestro pudet esse, tuisq;
 Equari superis, illum ne Tonante minorem
 Dicam? Jex hominum fuerat Maiorq; Tonansq;
 Et reliquæ superum turma, & plebs infima Divum
Marc. Sacri legum saput ista latras? impune quousq;
 Prociudes Superos? nescis me posse, quod opto?
 Aut panas, aut Thura Dij. nunc sume. Soc. Jul. & minaris
 Ista? tuis me plura Dij. scio posse minari
 Quam mihi tu poteris. Marc. tace inique Heleste. Soc. Jul.
 Namq; v invito tua me pudet ore referre.
 Numina, nec meruit nostras hic Suppiter iras.

44
72
Marc: Huc famuli properate rogos, canis iste latrare
Desinet, & turpem lambet mox ista cruorem
Bellua. Lictor ades! perime incisum genus: hac hac
Victima placabit Superis iramq; Tonantis
Comprehendunt milites & iubet; tertius quisq; martiri

Marc: Tertius occumbat: reliqui meruere Catastas,
De dono spatium Sceleri: meditetur acerburn.
Crimen, & ernendet; moneo. Soc: M. Hic huius lictor, apertus.
En iam pectus hiat; iam sanguis fervet, & ipsis
Exultat venis: grates tibi reddo Supremas
Ductor, opima mihi reddis Stipendia. Tantum.
Quam bene tot pagnis tot bellorumq; periculis
At felix retuli Spolium. Soc: S. nos junxit eodem
Flexu vera fides, omnes uno ore fatemur
Irristum. Omnes. omnes: reliquis car parais. Jul: Save Tyranne.
Istos non ne vides animos, mentemq; vel ipsas.
Nil formidantem penas? quid possit obsequi
Me tuus. Nactus, luscus Vulcanus, & Elie
Iuppiter obscenus, lapidum quoq; cetera turba,
Quid possit simile, & tantis par ausibus? erras
Erras o Praeses, si quid quam in bellibus istis
Confidis Laxis. Marc: fauces obtunde Scelero
Lictor. Jul: adest animus! nil hac extundet ab ipso
Ore madens, virtutem prator. Marc: ferre catenas
Cuius o famuli, munus onerate, ligate,
Ad causam. Cumpe moras, quid ad huc hanc? properat: necesse.
(Ite hic per medias raptetur latro plateas.
Ad probrum populiq; iocos. Jul: curamus! a dunde est!
Pro spisso mihi finia pudor, mihi gloria probrum.
Eia valere mei cives! mea turba valere!
Soc: 3. Hare vale Ductor! Juliane valet. omnes valet.
Distribuantur.

Soc 4. At cur non omnes ferimur! cur forte superfluum
Heu miserandus ego! Soc: 3. heu Soc: en ego tertius! eja
Plaudite! quam felix ego! Sum sum tertius! astra
Lictor! pro Christo morior! Mutabitur Lictor. e. quid persequere Lictor.
Heu quid agis? fueram ne ego tertius! istud
Istud erat pectus mucrone petendum.
Lictor. Atro tace: iapis parcas. Soc: 3. ah fauste Sodalis
Tu mihi tu astra rapis! fateor mea crimina tantis.

Eri puere deus; fiat tua finis voluntas!
Soc. Am. O me felicem! latus succedo. valeo. necabit.
Lictor Hunc ferias. Soc. 6 grates vobis o gratia! meorum.
 O Sors votorum unica! mox mox iste beatis
 Adjunget me mucro honoris! en flecto! truci da. occider.
Soc. g me quoque me similis manet en fortuna! Soc. com. refert.
 Me miserum sors ista! meis hac debita pena est.
 Crinibus! tanto quod non dignatur Olympus.
Munere. Supst. Soc. 3. Quo tandem quoniam fortuna referat.
 Infelix pubes! tantis exclusa triumphis!
 Obimus, et lacrymas dabimus, si fata cruore
 Fundere nos prohibent; lacrymarum victimas saltem
 Liberat celo et finit. Jul. compede sonat. Aug. Praep. ut ipse
 Tinnitas feni accusat, gemitus tyrannum.
 Te loquitur. Har. Extradite, pellite nos
 Hoc oculis vinas. Jul. trahite: hac est vestra potestas.
 Hac est hora tenebrarum. Ac perditam quondam
 Captavit te finit cohors! Spectate Sodales
 En trahor innocuus, raptor, propellor, inultus!
Lictor O nimis innocuum Caput! ex hinc iam esse scelestus
 Quid poterit? Jul. Scelus omne mihi non esse scelestum.
 Amor Dei novas regitat praedas.

prosen: Intus quid veras anime? heu quibus ardeo flammis.
 Ignipotens amor? insolito quid pectus adurit
 Igne? novas (Superi succurrite) cogito praedas!
 Fida sagitta fove! si quid potes impiger aude
 Aude anime! & dubitas? poterit plus ira Tyranni
 Quam Superum sacratus amor? vincemus! in ista
 Tam jam cerno manum Spoliurn! Praesaga triumphos
 Et certam mens spondet opem: mihi fide! vinca!
 Hoc telo occumbet puer, hoc superabitur arcu.

Intermedium 2do

Scena 4ta.

Adi. theatrales peraguntur.

Jul. raptus: O Jesu pro te ista pati, pro te ista subire.
 Pro te finit mori, vita mihi dulcius ipsa.
Com. cum canis, fera turpis, adhuc scelerate moraris?
Jul. Curram! per medias volabo Charypides!

Curram! mille licet cornitant funera, curram!
Raptabitur à ludentibus.

Julii: O Iesu ah ô dulcis amor, charissime rerum!
Hæc pro te patier? tutanti & causa delonis
Et pretium: o animi pretiosa medulla gementis.

Scena IIa

Celsus: Quis medijs ridet lacrymis? medijsq; beaty
Exultat gaudijs malis? hæc. Sævior ipsum.
Concuteret fortuna. Jecern! ploraret in istis
Mavors ipse malis; ipsas quoq; Iuno catenas,
Et tantam mors ipsa necem. Aethestisq; timeret
Hic nullo intrepidus vel fato aut Jado movetur
Nullas istæ minas trepidat, nullosq; furores,
Atq; sic dicit prostrato nulla timere.
Vel sentire mala. Heu nostro quid fide Tenanti!
Pro nostris quis tantas pati Superisq; dijsq;
Ausis, neq; hic quis tanta subire pudore?
Membra procul! procul ite Di, grex turpis, adulter;
Dire, ferox, rigide, immans, sævissime nostro.
Eesto Mavors animo. decedite pedes
Procidit ad pedes Juliani.

Ante tuas o care Pater pia victima plantas
En jaceo & lacrymis gemitusq; agnosco Parentem,
O Pater, o dilecte Pater, mea vita meum Cor!
Te & quar, in medios ruens si concitus ignes,
Agnosco te spiritum Deum, te Numen adoro.
Prote friste mori, pro te tormenta subire
Ecce paratus ego, te toto diligo corde.
Pater: Heu quid agis Celse! in consultis parce querelis
Latronem cui fides dotes. Atq; procul in notandi
Fam istic, scelerata cohor, harpyia ciconis
Innocui, vos ditis aqua, vos sorbeat arcus
Tu meus o Juliane Pater! jam sperno Parentem
Sperno domum, patriosq; senus & matris amorem.
Tu mihi friste Pater, tu Mater, mille catenas
Mille cruces pro te patiar, nil terret amantem.

Julii: O Pater! una domas spes & similitudo Iuliana,
Delicium Matris, Patris charissima proles,
Hæcine vincula probas? sapiunt sic fesse Catena!

Julia struthas amat, tu Infantule truta dabis?
Hec inc membra, cruce, hac dextrula parva tatenas
Suffert? hac facies, rigdum hac cervicula ferrum?
Ipse Quid metuis Pater? Huc gladij! Sepreme macrone?
Lictor, quid tunc populi amor, probet hospitium ensis?
Quid inior ecce manus? Colligat. Ibi eadem Julianegaton
Me tecum adstringat, tibi nodus colligeret idem
En jam strigite tug cinctus! properate mobrofit
O Populi insultare jous! properate ementes
Me quoq; damnare e populi properate querelis!
En ego sum strigiti cinctus! Juliane meraris?
Quid dubitas? Simul ecce xi trada mur! eamq;
Julia: O superi! vos ista decet, vos preda! fave
Tantis osuperi spolij! en lacteus iste
Cervicis tenera Cruor, effundet, in istas
Victima grata manus! Lictor. heu me quid trisfigis?
Spectas populi? Tantum tu, esse propinas
Famulia probum, tantum Patriq; dolorem!
Ipse: Vos probra: vos! probum ipse Pater demulg, mickig
Qui lapides, qui iuxa colit. Lictor. Pich nunciu! ebo
Ingratus! refo am ne nescis cum eng Parentis
Ipse: I, prospera! Porat ista Parens, ne Patri's amorem
Hec rabiem timeo: difeat Pater, alius in me
Et animi robur, virtus majorq; me ipso.

Intermedium 3ium.

Phobus.
Idolatria contemptam se apuero doler.
Hecine Phobe pati! hac osidera ferre potestis?
Dormitans videt ista tenas? videt ista? quousq;
Mitis ero? infandis meruit puer improbus excipi?
Afflicti es, quam: qua nos hos noxia mors
Corripit pietas? furor est, quo trusit error
Cecus eat, Solus iam nunc prestare quietos.
Turbo potest sanctosq; delus: quo Crimina ducunt.
Hec pietas ista, equi miscebo cruentis
Omnia supplicij, ecer tam claudibus et bern.
Hec mihi si pietas; nil sacrum, nilq; fuisse
Impio in orbe piurn: hac demerria, parcere nulli:
me posse, hac quacung; volo, puer audet ille.

Aulus

Sena

Narcissus O Praeses! Marcus: fama nova? Nun: Oheu dura nefanda
Fers! Marcus: qua monstra? Nun: Scelus tantum horret lingua referre.
Marcus: Quid? refer. Nun: Invisum summis matremq; Parent.
Adiciam, & intentata dixi, domuiq; paterna.
Fartera, prohi referam ne? Marcus: cito refer. Nun: impius ille
Artibus en magicis Celsum contemnere Divos
Et docuit videtur Jovem Julianus, ab illo.
Lec passus latrone puer se avellere: Patris
Ira, et Matris lacrymas. strigisq; Quirina
Tenuit opes, quemdam Christum atq; predicator.
Et ingrum tumida proscindit voce gradivum.
Marcus: O sacra! prohi furia! execrandum dira talistis
Astra nefas? lato ne Scelus tantum ore tueri
Sol poterat? Juliane fice! latro perfide! sic sic
Suppiter immitis talito videt ore nefandos
Necius, & patitur! miserumne! unde, unde, docte
Ne posim aliquid: sed aliquid Scelus abdidit orbis
Quod nos nescimus, properet; pigra dextra langues?
Quid quid non potes, et quid quid potes, oculus aude
Etude anime! hoc quod nulla prebet, ad cantu loquat
Posteritas, perage. huc ignes, huc mille catasta.
Huc latro huc immane Caput Julianus! adeste
O famuli licet propera! sic crimina Divis
Sic superis placuit Scelus? aspernataq; gaudent.
Purina contemni? mox mox quid Prosidis ira
Pestis, quid valeant nosse Mavoresq; Tonansq;
Experiere nefas.
Contra Julianum. et tales rudes impie! sicine meo bellum
Sivire poteras sanguinem? sic improbus
Lambere cruorem faucibus? Julius: me belluas
Vocas! tues en ipsa tigris horrida sedes
Vultibus, et uisus ore murmurat tuo:
Totus Leonem spirat immitis furor.
Marcus: Mox senties Leonis unguem, mox tigris.
Julius: sic quoq; ferocis innocens agnus lupi.
Perfendit unguis, sic timet mitis ferum.

Colus

Columba vulturum. Mar: ad Cels: ista ne meruit tuus
 Fili sceleris genitor? ista tuus? tuus!
Cels: Siccissime lacrymas Patris advertis oculis?
Mar: flere genitor jubes? tu bens flebo: Patris
 Reflexo rabiens ferreum pectus gemam.
Mar: Scelerata proles sicut peris Patri?
Cels: O cace genitor! sic meo peris Pro!
Mar: Itae Profidi? hac Patri? hac mihi? dirum, improbum.
 Caput, doloris ampla materies mei!
Cels: Me filium scio tuum, qst epe doleo
 Qui laxa: adorat, saxeum dicam Patrem.
Mar: Te Filium dicis? Canem tygridem voca:
 Cane quoq; peiores, scelerisq; irne puer.
Cels: Cur impius? Mar: te nernpe pervicax scelus
 Scisse Numina nescis? innocens Caput?
 Fatenis ista? quid? refer. Cels: Crimen mihi:
 Hoc ultimum est? hac culpa? saveant sidera!
 Bene est! fateor ultro: hoc scelus fuit meum
 Sugisse scelus! hac omnis impietas, pium
 Fuisse! scilicet sum Christianus. & utriam
 Utinam, velit me Filium Pater sequi!
Mar: Furiose! demens! imprecari aures tuo
 Scelus hoc Patri? quousq; inultum fero nefas?
 Que licet ignes, huc rotas, enses, Cruces,
Cels: Minaris ista? quid potes nondum scio
 Scio pati me posse! ades animus! ferri!
 Discerpe! Scrutare medio tuum ferox
 In corde sanguinem! tibi reddo tu bens
 Quem olim dedisti! ultima tui hoc corde effluat
 Tam gutta sanguinis. Mar: heu me! Di boni!
 Sic ludere in nostris placet lacrymis Deos!
 Fili! hac tuo Patri? tyrannum sanguinis
 Me avidum tui epe putas? meus tu filius
 Tuus ego genitor! obsequere Fili Patri
 Obsequere: Columnen et unica ruentis domus
 Spes! o amor mi! cor meum! dulcis puer!
Cels: Quid blanda mihi venena porrigis miser?
 Effeminate me tibi similem putas?

-ff-

21

Ostende ferrum! dicce quid possim pati!
Marc: Quisq; tu quidem, Caucasum! molli prece
Elicito! ubi pugio? ubi ferrum? ubi? date!
Aulig: Siste Pater Has: Carcer expiet reos.

Pacata dextra promptius domat nefas!
Marc: Paccata sapè dextra Nutrivit deus
Julia: Pax sinit amicus unica, pati fortia
Et agere. Marc: Latro tace. Jul: tacueris tu licet.

Profer, tamen vel ipsate silentia
Dicen Tyrannum. Marc: Carcer et gravior fames.
Equi docebit! vinculis tor ter liga

Et canere premede deus. Cels: Eamus Oris.
Eamus! hac domus mihi! nil caneris
Habet iste carcer. Genitor immitis! vale!

O Carcer! oblanda sitis odulcis fames.
Marc: Lector age! dicat populus: iram Præsidis
Hec ipse poterit filij extinguere Cruor.

Pest quam recepit Celsus.
Marc: Heu me! recepit filius! quid agam miser!
Hos filio vultus & unico quidem.
Exhibuit immitis genitor! hoc pectus! hos
Sinus!

(Amor Divinus de præda triumphat
Tandem fauetis æstra! vincimus! hinc
Meritos amori fama plausus! vincimus!
Bene est! abunde est! nunc meas laudo manus!
Hunc sum potens flammæ amor! quam bene, mihi
Probata semper pectus optatum feris
Sagitta! tandem capibus nostris, disc
Capita inhaerit præda! quam charum Deo
Superisq; Spoliurn, promptus ad colos fero!
Jam jam peracta est, tot periculis, tot dolis,
Victoria anceps! jam nihil time! bene est!

Intermediurn 4tum.
Sena 2da

Excubia adducuntur
Capitan: Vigilare! capite punietur inertia.

Custos Le metue! nostra nullus effugiet manu.
 Post pausa Cust: Pervata nam bene janua? Sus: 2. Troba, Cust: 2. ne comes
 metue. Sedebitis hic bene o a vicula!
 Non evolabis perditis isthinc latro. Cust: 2. Bene est.
 Oprepit oculos Somnus, aliquid dormiam.
 Cust: 3. Camus omnes socij, & aliquid debite
 Demus quieti; Nil timeo. Sint bene
 Clausa omnia, locus nullus effugie patet. Domitiant.
 Religio invitatur felsum.
 Non trepidas dilecte puer, cum proxima dirum
 Funera te cingunt? Cels: quid mea materis?
 Cels: Ergo feres mortem? Cels: non mortem, at mille subit.
 Mortis: Cels: flagra feres? Cels: si rogas ipse feram!
 Celsi: Quid tygride? tygride: ne feres? Cels: in pectus? oportet
 En cor! hac tygrides acceleras? feram!
 Celsi: Quid si atrox rigido genitor furet ore? Cels: jocabor:
 Celsi: Si fodiatur sternus pectora mureo. Cels: dabo.
 Celsi: Si trax exilio Pops minuetur? Cels: abibo
 Cels: Quid si sava feras Celse venena? Cels: bibam.
 Cels: Nil metuis? si dira coquat te flamma? Cels: Cremabor.
 Latius! & ah liceat maxima, plura pati!
 Celsi: Vicinus so dij! superavimus. alta triumphas
 Religio. Aff. iterum timeo! me terruit atas
 Ambellus, terretq; animus puerilis, & istis
 Non epota malis pueritia: mihi optime fili!
 Vulnera non noxi. Cels: licet: attamen illa subibo.
 Quaq; viros decuit, pueros quoq; fama decebit.
 Populum esse animo fortes si haud possumus annis
 Celsi: O puer! nostra solatio prima dolori!
 Te super et tacito miratur Cynthia passu
 O animi decus! in medijs haupsime fili
 Te genuit dulcedo favis, furor ipse, vel atrox
 Levities, sentasq; puer te immitis amasset.
 Vive hilavis, nostrisq; animis & pectore regna
 Celsi: Vive Parens, tibi postea amor, tibi serviat orbis.

Scena Otia

Troba: 1. Currimus huc dilecte comes! tua turba, sociales
 Atq; tui, nostrosq; tuis licet addere luctus.
 Luctibus, & lacrymis lacryma sociare fideles

Los unus copulavit amor, conjunxerat idem.
Discipulos ludus, Pallas nutrit eodem
Dextra sinu, gremio fovit nos unus Apollo,
Nunc heu nos atrox separavit fortuna! Cel. quid istis
Fletibus opatres, sortem damnatis? iniquam
Creditis? ah utinam vobis quodare liceret
Pro fratre quam dulce pati, quam dulce vel ipsam.
Terre necem. Ed. 2 sic fesse tuos heu triste sodales
Inquis? ubi illa fides? ubi amor? jurat agnoscis
Dextra? fel. Comes vester socii non esse recuso.
Quin & amicitia, veri quoque fœdus amoris
Nunc etiam servo & fidum me testor amicum.
Sortem quam nuper reperi, o ego faustus! eandem
Vos etiam reperire precor! mihi credite fratres.
Dioitij quas fructus habet, quas astra reservant
Nobilius nil esse potest, Brevis ista caduce
O quantos referat vita jactura triumphos!
Ed. qui nobis ferro minitantur et igni.
Quid nobis tandem eripient? hoc quod petimus ipsi.
Pro calo terram: aternis pro sedibus, istud.
Eripient mortale lutum: Ed. 3 charissime fesse
Et quid agam? charumne Patrem, matremne relinqua?
Cel. Mi frater, jam lingue statim, quod funera tandem.
Eripient: tibi fructus erit Materque Paterque
Ed. 4 c. An potero tormenta pati? flammamque rotasque?
Ed. Quam breve tormentum, longissima gaudia tandem.
Affert: hos etiam quin nec sentire dolores.
Fructi, amor efficit: dubitas? mox ipse probabis
Ed. 5 Accine nos tantum mitis fortuna sodales
Non adversa ligat? jam pectus adurit amore.
Nescio quo fructus, tacitis jam flamma medullis
Serpit: jam te Narrien amo; jam fruisse supremam
Esse creator em fateor: sum sum apecta fructi!
Ego valere! Pater! genitrix, patrique penates.
Los eadem jam vincla premant o dulcis amice
Ed. 6 Quid meror? o cari comites, jungamur celsi sodales.

74
Sponde sua Carcer aperitur

Cels. En ipse invitatur! jam Sponde parascunt.

Limina Sod. 5. Stridite potens rerum! cognosco potente!

Huc huc o socij dum caelum invitatur! Cels. Camus.

Sod. 5. Dulcis ave comes! o mea circumdata! mi optime salve
Carcer! Cels. dilecti comites salvet, & vale!

At salvet me. Sod. 2. nunc gaudia vera Sudentem
Impleant animum, nunc vere latior hega est.

Cels. Omichi caradies gemmis pretiosior hora!
Qua mihi, qua tantos felix sociavit amores.

Lictor invisit vinctos

Num bene scilicet vales? Quint omnes omnes lasque valem.

Lictor. Heu qua monstra: duos carcer compesq. ligavit.

Respondent plures: Sod. 6. Septem dum, omnia fratres
Qui cupimus tormenta pati: sciat ista Tyrannus.

Pro Priso non solus erit, qui tanta claudit.

Celsus, Sod. 7. Si nati Patrium domuisse furor!

Non valeat sanguis, nec diam exingueret patrie

Ille sitim, poterit Septeno sanguine Savarn

Detinere ipse famem. Lictor. qui sunt isti? Cust. impius ille

En Celsi comites traxit Julianus in ista

Carceris arumnas: Lictor quis clausa reducere latro.

Ista tentavit? sic, si vigilas: abunde est!

Max ego max quate debeat Solertia posthac

Digne docebo canis. Vecor. Juliane! quousq.

Levis in innocuas mentes? iterumne Sceleris

Proditor heu aude impune provocare Sagittis

Insultare Jovi. imbellis citò desipit aetas

Si pariter totus peccare docet Orbis.

Cels. Chreptis ista latro? pueris narrare putabas

Ista? viris loqueris: nobis plus crede virilis

Et animi tormenta pati, quam propter habebis

Dum pueros terrere minis parat, appage latro

Intermedium

Ante proscen.

Conscientia Tyrannici vultus angustias detegit.

Sam iam Sceleris vultus pectus feri

Sacrificis: in omnes perarunt cura, atrox

Sam crimine uratur: bone est: et ipsa ero

Lictoris

Sceleris nefandi supplicium et immanius
Casta conscientia: tigris effera:
Sic sic fruentos ad necem ungues paros?
Nec ulla viscera filium agnoscunt suum?
Sic filios amat Parens? hac innocens.
Præmia meretur natus? impie! barbare!
Adero, adero, olim iusta criminis tui
Vindex, feriet ^{hic} semper in viscera mihi
Cor malleus, se sentiet, et alto quidem
Gemitu tyrannum: sibiq; sceleratq; animus.
Erit tyrannus; antequam innocentibus
Erit: in se ipsum vertitur vindex furor.

Scena IIa

Marc: Quo me mens incerta rapit? quis concutit ætus?
Hinc stimulos: vetat inde Pater: natq; ne peribit?
Sed pereat: nato ne suo pater ipse Tyrannus?
Ipse meum genitor ne bibam, striamq; cruore?
Sed pereat, pereat Sceleratq; degener, atrox
Filius, huc lictor vinctos, cito filius adsit.
Lidm Non agerit deus: plus iste ferocibus ausis
Adit carcer opem: tot jam magis ille nefandus
Seduxit, Sceleris comites Julianus: ut istis
Si fixæ imponas ausis, mox integra carcer
Urbs erit: Marc: o Superi! patientia tanta quousq;
Indulget Sceleri? tumida Cervix vagat,
Turpe quousq; nefas? miseri sic ludimur? astra:
Et Superos testor, sic cum hac vagina mucronem.
Non feret: hostili, vel non infecta cruore.
Patetset manus: everti patilinum in ultum.
Cum populis Legum? medijs hic mucro, casente?
Christiade? fides? vindex scrutabitur orbem:
Hic cruor infantis maculas delecto lympi.
Non patiar? iudum at præstat exhibere furor.
Plus sedata potest, potuit quam ardentior ira.

Adducuntur vincti

Marc: Quid? sapuit ne fames? placuit nam carceris horro?
Quæ nova progenies Scelerum? quis friminis auctor?
Lovi at parco Pater: Patris non des amore?

161. *Ubi* Tunc timeo rimuiq tuos o *Prose* amores.
 Quam rabiem: blandis nil lauius esse venenis
 Credo potest: magis iras. et irascens amabo.
Soc. 1. *Ubi* eadem selso oia, quae causa nocentes
 Atq, tibi incipit: facit: quodcumq, minaris
 Lilio, idem nobis eadem tormenta parabis.
Marc: Quid vos opuen *Soc. 3.* pueros nos diasp. eramus
 Nunc prius probat esse viros: *Marc:* max vinga probabit
 Te puerum miserando puer: *Soc. 6.* Non *Prose* ista
 Ita arma decent: obscuro hac te la minari
 Ipse Iovi poterat: tales tua Numina. cultus,
 Illeq, luxu, trifur, mavors *Bacchus*q, meretur.
 Pro *Prose* moriar. tua nil tormenta rogoq,
 Et tunc timeo. *Soc. 1.* *Prose* decerne: quousq,
 Hoc cervix paller: nubent jam sanguine: promptas
 Ad eadem deprome manus: *Soc. 1.* quid tarda morat
 Solitica? vibra gladios: en corde dubito
 Si quid ad huc *Prose* latitat discerpe, revelle.
Marc: Quis vos, quis tantos docuit furor improbi, au. 1. 1.
Soc. 1. unde puer, vel qua face concipis ignes?
Lili: Quem ridez istud mihi *Prose* robur: & istam
 Omnibus addit opem: quo *Prose* vivere nobis
 Atq, mori fortuna eadem: si vita placeat
 & medijs animos vitamq, resumere bustis
 Possumus, et tristi ad vitam revocare sepulchro
Marc: Quem mica dextra ferit, postea quem percutit ensis
 Itic vivet? Faltas hac fabula currat in aures.
 Vespri quod obur *Prose*? num mortuus ille,
 Pallidus, exsangui, poterit pauperq, timeri?
Julia: Pallidus est facies, lacerus: pallor. sed isto
 Sed magnum latitat nurnen, velut aurea atra
 Titam nube laret; fulvum sub montibz aurum
 Ille pauperq, nudusq, *Prose*, revocavit ad istam.
 Quam multos, longeva licet post funera vitam.
Marc: Hoc vester poterit *Prose* spectabo: quid istud?
 Quae tuba perstravit? *Julia:* tumuli vox ista *Prose*
 Exequia *Prose* nuper qui extinguitur amentul.

Marc: Quare bene! nunc vestri robur cognoscere scripsi.
Tunc Juliane datum est: juvenem cito ferte videbo
(An rursus vivet.

Scena 5^a

Jul: gemina est heu perditus ille
morte miser, pariter tumultus Ereboq; sepultus
Hac vestri notuere Di; sed spectet olympus
Atq; tui timeant superi, quid pallidus ille
Quid poterit pauper Deus.
Alibi in triumphate ceteri consurgite tyranno.
Quem nostri gemitus nostra tetigere querela
Hac Specta nostrisq; potens Deus annue votis.
Ad mort: Tibi dico, juvenis in nomine Jesu ipse tibi imponat
Surge.

O!

Cad: Aternitas! aternitas! aternitas!
O celeste Jupiter animi tortor mei! o
Aternitas! o caeco mens mortalium!
O me scelestum! o dira monstra! o bellua!
Di impii! miseri! Deus tu ab hinc meus.
Scribiste! tibi pallidas, tibi exsangues manus
Miseram! cadaver porrigo! va, va mihi!
Aternus Jupiter animi tortor mei!
Juliane! misera anima mea Parens! tibi
Tibi gratias quam maximas possum o Pare.
Dilecte refero. Jul: gratias scribiste refer
Tuo; salutis ille supremus arbiter.
Et author extitit tuus: huic tu servias
Animo fideli semper: hunc solum time

Cadaver Tu scribiste Numen tu mihi Jesu Deus!
Ad Marcia: Tu saxa marciane tu lapides colis!
O caeco trases! cerne quid possint tui
Quidq; poterant Di;! entus mecum igneo
Aerebat erebo Juppiter! tui ibi gemunt,
Lacrymantur obrant Di;! Jam miser time
Fides? Cogitat en flamma lugubris regi
Ad hoc aperto tartara strepunt cardine.

En.

En tinnicint, heu tinnicunt adhuc mea,
 En Servitutis vincula! audi Sacri lege!
 Et quos reliqui compedes time miser!
 Marc. Quid tu cadaver fatidum turpis lues!
 Ad. Tibi fatidus ego, tu meo fates Deo.
 Marc. Et tu Sceleris putridis audef. Dros
 Lacerare faucibus? Drebo site Scelus
 Eripuit, iterum iustior meget manq.
 Huc compedes Lictor, tenet quoq. meis
 Mors ipsa vinculis. Ad. bene est! nil abnuo
 Nec mortuos timere atrox furor potest,
 Nec mortui quoq. rabiem timent tuam.
 Marc. In carcerem sedeant rei; lux postera
 Decernet iras quas meruit audax Scelus.
 Cel. Decerne! adhuc ne semeum dicis Patrem?
 Vix hominem ego puto, mortui qui neg. times.
Prorus.

Parca. Quis nostros Appello Dij! Violare penates
 Ausus? & intactos Superis quoq. liminis alii
 Sacri lego pede non temuit temerare recessus?
 Debita quis nostro quis uestigia Legro.
 Eripuit, juvenem juvenem mihi vindico! nostris
 Subdita qui nuper Subiecit colla tributis.
 Quis mecum conserere manum, quis tela supremo
 Nota quoq. Imperio, magnos probata Tonanti
 Non tepidat? Quid tua iusta Sacram turba mentis
 Exagitat? Parc. tu dira mei tu causa doloris!
 Hac illa est pietas nostram turbare qui etem?
 Sic aliena rapis? Ne reddere jura docetis?
 Quae nova Religio haec? quae disciplina? Quid nunc ante
 Insolitus te Parca rapit? quis concussit astra?
 Desine jam tantis nos accusare querelis
 Quod petis, & tantum precor ens, cum ferere reddo?
 Mox mox, quam repetis, tibi nostra rapina placet.

ACTUS IIIUS

Scena Ima

Matr. Heu quam imminis amor! quidgā! quo perdit istas
Quae saepe prius fecerunt? heu quid in utile, felix dōdū
Terra gēit? cur pigra meos non ethiopos artus?
Incineras colubis? quae me ferit a iefera?
In casus? quid flebo prius? quo in fustibus abibo.
Istus occumbet? genitor iam: heu fata! peribit
Pater, & à Patre! occumbet! Pater ipse necabit!
O Pater! en alium sese miratur in illo
Quondam Patre Pater! genitor iam se ipse tyrannus
Vix credit, tamen esse iubet: pro h. sidera! amare
Iam ego, iustasq. puto, quas execror iras!
Quae pugio ipse miser fabrico mihi digne dolores.
Infernum m. m. m. m. m.

O infans! tenera dum tu cervice recumbes!
Quam acer! & in nostros gemitus quam ferreus ensis!
Nunc ego me miserum proprijs hebetabo mucronē
Luctibus, ac fuscum hic lacrymis delebo cruore!
Hac autē occumbet puer! hac tumulabit amorem
Hac vagina meum fisco spes Patris unica, stirpis
Salutem, fama domū, sors gloria, concidet ictu.
Vagina inferni imponens.

Hic istam vagina serae, quem condo, cruentis
Dedit, & p. p. p. inferni: heu me quantq. ab isto
Quazq. gravis pendet latere angor! Jam illa respici
Quam felix hora! ah o tempora chara danti!
In gremio dum fletu meo quam dulci recumbis!
Sed pueri mei infans quam blandulū calvis!
Huc ego mulcebam puerum dextraq. fovebam!
Oscula quot nocte dederas infantulo, pueri
Casta quae gēit? pueri: hec colla pueri
Et nuncit! & alii quot c. Patremq. suumq. vocavit!
Pueri nostras spectate vices, nunc funga acerbam!
En nuda decreta necis! jam feras iras
Iam nostras lacrymas nostrum meruisse dolori?
Depererat natus: . . . Parendum est: ducite vindictas.
(Parendum est: pater perim et natum: ista ne dici
Iam potuit pietas iussis parere dolores.
Qua peperit Patri: non vobis ille peribit.

Et mihi: non feras perimet, non feras ita
Occumbet, sed Patris: quid si feras esset,
Quid faceres feras? num leti feras nati
Spectares vultu? quid me in castra, mecum
Non modo sentire est etiam spectare dolores
Ille iubet: Socii? mesto succurrite Patri
Ibimus an parcam? medijs en dura loquenti
Verba natant lacrymis: natus morietur: iniqua
Ieu nimium sors: vivet: quid? sed Patri adit
Vivet, sed vulnus morietur: iniqua Parentis!
Iste: Proci matre animum? nec sors ista lacepat.
Fortis am experiamur adhuc animi magnitudo:
Blasphemus Matris, charis Parentis amor
Iste puer cedit: Marc: quid agam? tentem: adesse
Istos, ventis veniet.

Actus 2us

Marc: — — jam pona ferri
Vestro, jam tumido scelere vindicta parata est
Ream: Aug. 9. Imperium spectate: quid si
Vos facere expediat, decernite: vos, vos
Isum fore; vel vestro si audet. Illus ille vocari
Isum moriente mori: Iuli: pridem tua flamma fletu
Pridem turpe tuus sordet deformis aether
Iuppiter, & vestris paucuntur fetida proles
Iunio: idem vermes: pariter te condet eadem
Illi: tumulo: putresces mox deformis eadem
Cum superis fante, idem vos sorbebit aether
Iam noster aetheri fuisse vivemus, & ipsa
Morte animata cohors, fuisse certa simq, alti
Istos, vestra hilaris: videt hinc iras.

Marc: Mox ego mox vestros videbo. Celeste dolores
Istudam lacrymis, pletusq, genitusq, jocando
Ista q, a pueris: Iste topium, Iste cures
Iste gladius & mille rogos & mille catervas.
Deprorpe! ure, seca, lonica, discerpe; Parenti
Innocuum dum ferit adhuc propino fructum.
Est tener, & sapidus; genitor bibet! mensa Tyranno
Ista placet; recant animos hac vina ferocis

26

Cadaver: Hos ego te Praefes putridos adjuro per artus.
Quos tumulo nuper manus hac extraxit & orco.
Ne pallere diu terram hanc, miserrumq; cadaver
Permittas; illic corpus qui condidit istud
Redde creatori, reliquumq; quod ista dedere
Vite consecrare Deo, maculasse seclasti
Pectoris, & noxas fuso concede plare.
Sanguine. Marc: dignatus sceleri max premia reddas.
Max ego mox, imo posthac ut Cautius orco.
Clad dat Pluto nefas in cautum Acherontis docebo.

Sicilia

Marc: jubet primo septem Celsi comites interficere.
His prius occumbant: toties meruisse, scilicet.
Fili: Septena quotquot ceruice Crucis
Effluat, ista hic praeludent funera morti,
Soc: 3: O Dulcis comes! en quid Praefes praecipit audi:
O Fratres audite mei! moriemur! eamur.
Cecus o fratres! jam stringite ensis! eamur!
Soc: 2: Lictor ubi? o dilecte Pater quo me ense necabis
Qua perimes ostende manu; en jam flebo! trucidam!
Cels: Ite mei Comites! o patres ite! paratur
Iam caelum: astris vivetis; Deus evocat: ite!
Soc: 3: Ergo valete mei fratres. Juliane valeto
Fili: Nil vos ista manus trahet, sed terreat illa
Qua tristem fontes animas damnare sub orco
Hovit, & aeternis sceleratof plectere flammis.
Soc: 6: Save Tyranne vale. Juliane o celsi valete
Marc: Quid lictor dubitas? feri! amica quae nefas
Parit dextra nefas? hastas gladiosq; vibrare
Soc: 4: Irasce tibi commendo animam! Succurre precanti. Occidite.
Marc: ad filium Spectasti? nil ista times? max ipse probabis
Cels: Quem scitis innocuum turpis fera lambe Cruore?
Hic te vel medio Sanguine distinguet in orco
Marc: Non parcam; non parcam, non miserebor: adeste
Lictores, ubi pugio? ubi? mora nulla a seclasto.
Iam dabitur. Cels: Juliane vale: Fili: mi Celsi valeto.

Celsus Suscipe fronde animam. Marc: falces imminere cruce
Confidit feli? Bellaa. Jul: tu cunctis Praes crudelior hybris
Et nati cras! hoc crimen, necdum ne Tyrannis
Exhibuit? Marc: tu etiam latras? Jul: non latro, sed
Consciis in te animus Scleris, crudele latrat.
Damnabitq tuos miserande Tyrannus furores.
Marc: Ego Tyrannus ero tibi, Lictor colla necis.
Jul: O Jesu dulcis Jov! Occiditur.

Cad: O me felicem! o gemmis pretiosior hora!
Jam mihi iam reperat mensen. A. liana clypeus!
En iterum ast felix minor! mors ipsa cum dāst.
Sorte mea atq vice hac Propere cito perfice iussa
O Lictor! jam fronde vocas, invitat Lictor.

Marc: Tunc, Plor trispidare tristor nēq jam ampliq ore
Turpe referre Caput: tristes cum visens umbras.
Lictor! huc natus, huc autibus exiit
Sacerdibz Stygijs sceleratos Pluto revincat.

Juda: Haec referam Stygi: huc sceleratus proferabit
Cum terras linquet: miserum tu fronde cadaoer
Tu reliqui Lictellam omni accipe. Marc: percutite lictor
Occiditur.

Inscientia. Frustra tyranne sanguine madidis vocas
Blandum soporem oculis: fugies optata tuci
Quies ab ore: pectus in visum sibi
Cruciat atroci conscientia vulnere.
Max max in alium sanguinis satur innocui
Taudes soporem oculos; avertis igneum.
Parat cubile: dormies max dormies.
Alio receptus, quem dabit Hebe. Marc.

Scena 4^a

Marc: in Somnis. Celse. Celse.

Accede fili, colla complectere. Tat is.
Celse! propera! vocat Pater, cito! veni!
Famuli vocate filium: (exgreditur) heu ubi sumus?
Si ludimur! oculos inqay. filij
Heu circ t. wesnie heu! heu! cruor! cruor! cito
Miseris hinc: heu mergimur! succurrite
Lictor! haec temnia haec? qua monstra perturbant mea?
Superi quietem! wesnie ruginatem. im merge fauces sanguinis.

Bellaa

Pollos! et nictis in eis quae animae manibus! di boni!
(ponit de rege) Super recedit ab oculis, urget dolor.
Quis me tristitia (heu fata) feridior facit.
Tumultuantis pectoris a duris rogas.
Quis igne crudelior pectus coquit.
Vultu aestu! gelidas in madidis natat
filius genis; totum rigescit, nescit
quo horrore corpus: semper in oculis oncor
Nati pererrat: o di optimi! di
O semper optimi! ne cavit filium
Pater: necavit! ah miserrimum Patrem!
O Cesse! Cesse! tu meum heu quot ignibus
Perennis! animum! utinam utinam mihi felix
Tu non fuisse! lambere meum sanguine
Eger miser! meo ne manibus, heu ne!
Nati cunctis stillat! patris ne pectore
Catasta sanguinis fuit meo: o manus!
Tu carnifex tu ne fueras filio!

Comparaes ipsi Spectrum filij

Mar: Quae monstra super! ubi sagittae? heu heu miserum.
Conscientia Fatiale monstrum! cernis hoc? cernis caput!
Cur perdidisti sanguinis geminam tui!

Mar: O me felidam! perditum! miserabilem!
Consci: Cur perdidisti sacrilega innocuum manu?

Mar: O me tyrannum! os saxa pectoris mei!

Consci: Cur perdidisti impie latro pium? Mar: miser
Genitor! quid ego? Conscientia: nescis sanguinem latronis!

Mar: Heu heu di! quae spectra! Consci: passus! passus!

Dulci tibi spectacula: vide miser!

In vultus! entibi tacito ore immurmurat.

Cur innocentem perdidisti! cor tuum

Pater ne casti filium! ista ne merui

Meras innocentem! sceleris genitor carnifex

Tu ne meus! aliam nisi Patris, filius

Occumbere mihi non potuit! audis! taces?

Responde! sanguis innocens clamat! loquere!

Mar: Quaeq; vivo! age anime! qui vixi miser.

Miser! succi miser: ubi gladius? ubi pugio?

Quid anima quare? pereat Eodem Pater

Quoniam ens. Wyruaußy 2 piest Zabitego puginat de Wyruaußy 2 piest. rat. at. Schy.

Quod suum est

absorbet in us terra sub pedi by dehiscere.

Conse: I! sacrilegum caesat! atrox re. cibeat
Ortus! quid. impiet. tu. toleras. Cui.
C. terra pondus! igni. bios nefarium.
Uratur aeternis Caput! bene est! datum
Iam mihi fufis! peracta tandem est fabula!

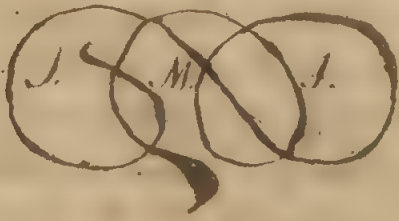
Scena 5^a

Amor Div: Eveneret! Sen et meritis mihi fama triumphas!
Vicimus! Io sonet! superari mus! Io triumpho!
Vicisti sacra religio! victoria tandem
Longa & anceps fortuna pugna peracta est!
Comprime jam tumidum fatus! immanissima sacra
Sanguinis harpyia: aeternum tibi vulnus ab ipso
Fatus fluat. Relle. tibi conde novo. & fuisse ceteros
Pyramis haec fidei! tu fesse supremus in ipso
Nominis Religionis apex! tu culmen honoris.

PROLOGUS.

Sanguine Sena nostra subscribimus. A. H. non adeo
erim ab ore vestro fugit robur, retenuitatem nostram
fateamur.

A. M. D. C. B. N. V. H. B. S. K. S. S.
A. S. S. S. Venerandem.

Annus 1712 in 1713.

SOL in AENO
Serenum Scientiis

In Borgia
Olympus ab umbra Babelis illustris.

Lechi's Tranquillum

Præm's magnitudinis Sidus in Scota

In Sciti & Adstans Dno Dni Joanne de Salazyn. Gatozynski
Electoris Silesie Collegiat, Canonice Universitatis Secano
et officiali Bratzen. Sol perito adoratum.

Argumentum

Fundamentum theatri nostri, quam sublimis sit, celsus
tangit, et quam profunde radicatum, tendit viscera, aurum munifi-
centis Gatozynicorum, scrutatur. Ad sustentandam Scientiarum
molam, auream nobis perenni tulere basim libenter Gatozynicorum
erexit. Huic instabilem Lechi's appendimus formam, et ut instruat
Patria, quanti sit periculi & tandem fluctuare, mari Theologorum
Heruleas columnas adjecimus. Tenebras vero fatorem depellit sol
Borgiaus, Scientiis et Lechi's faciem. Non tamen in Scenam brevi
destruamus, necnamq. Dni. gloriæ Gatozynicorum obeli. Dni
tali insidiam, tam in nos beneficiorum, quam gratitudinis nostri
argumentum.

ANTIPOLOGUS.

Polaris Pallas intra literarum et de munificentia
Gatozynicorum Scientiarum augmentum dedicat. Div. Borgia's:
Temporibus injuriæ exponit contra quam victici armati lauri.

PROLOGUS

ACTUS I. P. R. M. S.

Scena Ama. Domum sapientis. Mars Polonus audit consultat
de bello et pace. Pater amplectendam suadet Pallas
2da. Opponit se Palladii ensui Bellona. Cardana
patens sub colo, et effeminatos in subinanibz, et otho deli-
tescentes induit paucis opprobria.
3tia. Fortunam belli quamvis aduersam, Pompeius
uno pede laesus stare facit, et probat.

4ta. et 5ta exemplis ad rationum argumenta martem
provocat Pallas. Disceptatur problematicè de
pace et bello. A Senio Harndorffii & Lubienii
Sententiam edquirit Pallas. E mente D. Borgia's
pro Pace Secretum hoc Mars videtur acceptare.

Sta.

Domum suam adit Gallus ad quietem se componit, verum Mars insequitur, ac eadem sapientia deserere cogit, in qua Pompeius se, et omnis dolorem in dormire facit.

CHORVS

Excitatur a Marte Pompeius, per alterum pede dum pulsat humum castra facit.

ACTVS SECVNDVS

Scena 6^a

Pallad. valedicit Polonia cum ultimos ejus adit limites. Cui Polonia Theologicum mare ponit obicem uldenoris iteneris, dum e mari docta Theologorum promit volumina, in Cypris littore colligit gemmas, Sudoris Theologici.

1^a

Mars impetu, suo mare tempestatem elidat, in me dijs flagit, hostem querit, Palladem. Verum Polonia resistit Marti.

2^a

Ursa Gaderyniorum sedat tempestatem. Hanc. Ergo sonis aures cruenta vellere sequitur

3^a

Solem Borgiam mare Theologicum adorat ex quo Sol Aquinaticus emergit.

4^a

Polonia reducit Palladem in eadem sapientia celos ei fauentes appropinquit. Astronomi cursus planetarum scandant. Sol Theologorum signa zodiaci percurrit; in agno stationem figit, Serenum scientiis appropinquit.

CHORVS

Gaderyniorum sidus purpura cinctum pacis fœdera ligat

ACTVS TERTIVS

Scena 1^a

Parca contagionem afflant domum sapientia in qua suam emigrit. Mors Academum.

2^a

Mors ultimam lineam rerum ducit suos enecat Palæstritas.

3^a

Puventus cladem adolescentum deplorat, exprobrat Tyrannidem fado.

4^a

Tandem conuenit ad certamen plures compalæstritas ad Isabella tumultum, ad tribunal D. Borgia diem fato indicit.

5^a

Isabella forma fragile donum fortuna. Fugantur benehinc mortis, a Sole et umbra Isabella eloriente Diuo Borgia.

EPICLOGVS

Ad. M. Dei. - G. B. V. N. H.

Antiprologus.

Sap. Arcano naturalis instinctu redeunt rivi ad suum fontem, longiori fati-
gata cursu flumina eloquentia in suo quiescunt sinu Borgia Divinissimo, ut fe-
licius respiciant. Pelagum ille Scitarum arido adhuc Poloniam Regna, eo liberalis,
affuderat, quo uberius in illo magnificentia propria redundaret virtus. Quid mirum si
nostri obsequis suum alveum intrent mare, postquam Græcarum mare, Mariæ por-
tionem Borgia limitibus nostris conclusit Templi, Pretioam Neorhetorum Scitum,
his fortiores extinguant undas, quibus sales Oratorum dulcorabunt, saluta qm-
vis super Oceanum aqua. Huc Oculi, huc anime, Oratorum fluida gustata Sapo-
rem facundia: amarum tibi sit, quidquid divinam hanc & sapiat eloquentiam.
Ingens pelagus est, portat illud, nutrit suis in alvis unionem, gemmis thesaurisq. vi-
sura maris. Scrutantibus nitidiorum Deum Infantem. Delabitur in vestras mentes et
suavi influit gurgite ita deneratum Deo, omnisq. eruditionis aurum hoc libro conclusionem
quem affans manu prehendit apertum nostris praeferat Scientiis. Jam Balbutire de-
sine, quam vis nunc primum loqui incipias Orator Ingandem de hoc mari, Sed
Deum accipe Professore. Haurite jam toto ore Gangete Pactole, ditio-
res aquas, ut flores Tullij nuper arstivo auerant calore, his aspersa re-
virescant Flori Naxarene concoloris. Sed jam novum hodie nobis e-
mergit fontem de Gaterynorum Magnificentia arida licet & sola invidia
delibet & mulatio: verius dicam ipsum effluxisse mare, quia Theologo-nem no-
stris affusam Scientiis. Et dives est, quo nobis unius vehit hæ potestica,
deliciarum affluens benivolentia, cum Infantem loquitur. Incarnatio Verbi.
Nunc pulchra edeo resplenduit livori Gaterynorum Lira, quam cum
e Theologorum mari emersa prodixit in augem gloriam ac in ipso defalcato
eruditionis. Stetit meridie. Ast ecce, quæ fluctibus concussa Scitarum mer-
gæ denerantia et Saxeis avi nostri alliditur procellis. Illuc immiti Gothi:
et Aquilonis oppugnabat impetu, sine Barbara Gentis marini & æ. Spi-
ritum tenet monstri. Felicius quondam Jasonis Argo navigavit postquam
aurei velleris. Draconem suum haberet custodem. Pretium in nostris domo, au-
reum Scitarum vello plurimas hæscat adhuc inhiant) feras. Tibi Duce Bor-
gia, qui initis favebas Lechiis, nostri primitias labores damus. Tuam
intuere Dive Coloniam, quot Fundatorum Beneficiis, tot Sidenbus auctam.
Tibi Principi nullum non Princeps Sidus succedit. Hodie in novam Scitarum
luem a primis Magnitudinis Sidere Sakota, tuis affusam fulgoribus admit-
te, & Serenam Orbi Lechico faciem, tot depulsis tempestatum nubibus accende.

Cantus.

Prologus.

Orbi Lechico, Borgia, Polonia, tibi Academia nostra suam æt. iudicium.
Peris. R. Dñe. Ille universum suis impleverat Scip, hic velut extra Orbem Scitos
Lechiis complevit limites. Tu Beneficiorum excedis metas. Rudis olim natio
a Principe culturam hæ, ignorantia obruta tenebris lucem a Sole Borgia ful-
gorem avi atua liberalitate. Inter astum. Belli & ferale. fatorum umbras,
Solem Borgia Isabellæ succedentem cecidit, Sida primæ magnitudinis Sakota,
nostris affusam Scientiis, Cratorum adumbrabit ductio. Sed diem fato mox emig-
natns Injuria stat, universa Nesci Poloniæ. Tu A. S. Impietatem crudele mor-
tis condemnabis facies, dictioni in nostris lucem affundes, qm olim Duci Gandiæ
dederunt umbra Isabellæ.

Scena Ima. **Sap.** Inter feras Regni Tempestates inter pestiferas
irati Colli furores, non a gre pro domo mea Tullij assecras colligo Polona Pallas.
Audit nimirum, et bene audit inter armorum strepitum Crator, tonat
inter fulmina Pericles, inter seditiosos utilind tumultum, aurum et Romanum
Imperij triumphat Tullio, Canit inter Sæa cephæg. Accurrit calamitates ingentem
et

et Calamum, & ab adversis sumo pontem, fates omnes superos sapientia.

Bellon: Bellum altera manu, altera pacem fero, dubia quo libe-
ranti Patria succurret, saepe ne an foga. Quis enim in hac rerum tempe-
state praecipere quat, ubi & dolor, qui plerumque pessimus in rebus, index est,
palliat. Senam aperit, & libera vox inter armorum strepitum supponat.
Nemo scilicet nostrum, nisi submittit dolori vultum, ubi in salutem pestiferus
aer, fortunas Civium hostis demum ipsa Civiles discordia armat in exitum.
Atque concordia ingenium, & consilia crescunt nullo armorum.

Sap: Ferream nauid in faciem etatem vivunt Poloni. Servet sermo, si
ad memoriam & tabulam, clades funera & quantum mali in Poloniam inacti
est, reverentur. Gemunt eructant procerum domus, armis & opibus depdata
farrimanque urbes, denudatis suis amant simitibus, lugent ara, somines et
ipsi ipsi gemunt, quibus tot annis durior Saxo Mars incubat. Jamque alij in
extremum miserum pervenire Coloniam, alij inter Sylvas sua lites mixtam feris,
hincque habent retum, alij amissis cibis, vitam quoque sebi eripi optant.
Hinc tibi conclude, quoniam primum eliminandum est Bellum & pacem am-
plectendum.

Bellon: Durum ate vel in ipse Salutationis limine accipis consi-
lium. Jamque ad Balancem, iterumne ferro gravabit, anlybentem ad manus,
sua extinguit luce? Exemplum nobis veritatis aperiant sensum.

Senam vita. Bellon: O execrandum pacis & otij Vri ornamentum,
cum seipsum sub alto delitescunt, clare effeminatorum subijciunt pedibus. O
deforme tranquilla mentis decus, totius vel inter nullo pericula perundum est,
quoniam hoc vita genere posterorum implere fastos. Quid tibi Regum lues, et
sordidum Regnantium nomen, pacate vivere progit? pacem ipsam Muliebri
armata inerra, pacem grandem, exoptatam, tanto facinore ad ultimam
damnasti, detrusisti Phalen. Sed arctat sermonem indignum: Sordes haec
laddunt oculum, Tu diutius intueri, si placet, tuas pacis otijque delicias.

Sap: Vito unig. pacis, nondum corruit majestas, una sic inter pu-
eris otia imbellis, plures in Bello Sardanapalos confundit.

Bellon: Terror ipse Castrorum Istos, mulieris in fugam vertit, pax
invitat, allicia, arcto detinet complexa. Nec unum hunc puta, plures tam
propterea vito, in Senam & nulum provo.

Juvenis: Infelix casus non est sanabile vulnus. Nec oppugnarum
corpus atque meum. Adhuc frangi collum, non est mihi dextera fracta, Norcia.

Bell: Vulgaris calamitas est, cum nos bella torquent, illud vestrum,
involens tormenti genus, cum res ipsa pacis pericula delicias, cum afficiunt
commoda, cum amanditas, exacerbant. Quis enim leve ducat, si & necesse corus-
pat palatium, si etiam cum sudore salu e cedant aures fusciniis, si verbi subortum
tetricam mentem adhelat. Quid unquam Securig, quoniam pacata nocte, media inter
pallidum, quiescere, unde non martis Tympanum, si ferale Belli adit claf-
suum. In molli pluma, aestuare resonaret quoniam vis levis, citius frangeret, et
gravidam nudi mulceret corpem. Et tamen dum sese inter illos plumarum mon-
tes, volutat juvenis, dum iam dorso, iam latere, iam prono supinoque ac toto
pectore incumbit, in paucis delicias, altum inter pacem mediam pedis ti-
bram, infelici casu peritus affrigit.

Sap: O dolendam et recendam magis calamitatem, o dele-
rem lacrimis an non praecipuum. quantum tu insensissime Juvenis
tuae cladi ingemueras, tantum tibi fracta Tuba ipso loquitur. O pluma si-
lena vocasque amanditas, namque integro pede it per delicias. Legimus
amicos Belgarum, inter flores ac volis quibus oppressi fuerant, optatas
auram. Legimus Phylitionem Nicodem, ad exacta vitis tunc per
vum venisse. Imple te, si non namque Phylitio tandem perdit.

11
32
Solatē, cum victor rediret ex Certamine medijs extinctum gaudijs. Quem senem me-
ritū rapuerunt gaudia palmā, alios legim in uisā acino mortem latuisse. Tandem
acino patet latis intercepto ab ira. Nunquā rē audivim, legim nunquā nisi hic a-
sa eruditionis non faceret potius se pedem ita plumis opprimere ut inferret cruri fra-
gorem. Profuit vati Philetas alligatum pedibz plumam, qd extenuatq; cingit ven-
ti fuisse ludibrium, huic etiam plumā fatales fuerunt.

Bellon: Parum refert si re pluma interim, si re ferro, sunt & leviora tela
fatis. Ergo casum dolebimus? quā gravior hāc pacis quietiq; fautori calamitas.
Unum pedem amisit pluribus deinceps incedet, alienis enim quocunq; collibuerit, sine
metu discurret. Aut inter pulveraria, dies nocteq; suos dolores suas reget delicias.
At in sine commiseratione, hunc excipio casum. Multum doleo qd non utrumq; con-
tingent pedem. Quis enim maior fuisset calamitas, eo magis mihi argumentum,
pacem & summam quietem, maximum vobis ēē tormentum. Huc huc delicias in-
nutritas mentes, pacem exoptantes animas. In vobis summa pax turpiter uisū
fregit pedem, nec vos nec illa vestris unibz stare potest.

Bell: Sed iam delitescant una cum plumis, vrb' desideria. alio vertamq;
oculos, alium Belli casum admirandum vobis, saeculis & stimatum adeamus.

Scena IIIa. Pompeius laeso crure decumbente miles alloquitur.

Immitis fortuna Ducum nullisq; movenda.
Sparsim luctibus stillantis ab ore gressus &
cum gemitu lacrymas. Nunquam satiata malorum
Quis tendit amulis diros imbuta furores
Vesana in miseros unde bachas Cyani.
Alcebrus metuenda suis totius blandis auribus.
Quasta. Sparsorū per picta Palatia Regum
Per micans niveis flos in climade corulus.
Littus opum replet. pretioso munere fluxas.
Magnatum sacae obitus pondere globos
Nidetur argento saturo onerare lacertos.
Implicat suae frontem gemmis huic flexile collum
Intera malefida brevi p'datur opimas.
De nobis praeda potiori parte resecta.
Plus rapit ac dedit sentim serpente rapina
Alidatq; Duces crudeli vulnere tend.
Hoc, Dea condulerat fugitivis munera sortis
Pompei tibi, Pompei de stirpe potentem
Nate Ducum sentis decq; ingens fama Senatus
Nonne cecidisti totum Romane furentem
Hoc Duce Mars hostem? Festivo nō triumpho.
Igisti Victor. Spolis onerata Trophæa.
Sapius erexit latis Pompeius Orbi.
Cecam Super acta Ducis, Suprag; perenne.
Promenti Heros nomen per Martia gesta.
Cecam. nūq; sortem. Cheu cur scelerata laboras.
Pompeius. Ulcere Pompei pedis impedire triumphos.

Quā mentem furia rogo possedere? quis ardor
Agitat feriens dura pedis ab ira?
Pallida membra labant aeri languentia sensim
Morbo venarum, genitro casta vigore.
Attamen in toto desumans pectoris surgit
Cum primitu rabies. Fracto vestigia crure
Nulla pedes figunt, tamen exsistit agra per om-
Gorgoneus furor, igne suo p'cordia rodens.

est tranquillitas, in qua & populi prosperunt, & utilitas Gentium bene custoditur.
Hæc est enim Bonarum artium inclita Parens hæc mortalium gens reparabili Sue-
cipit multiplicans. Facultates auget, mores excolit, tantarumq. rerum ignarum agnoscit,
et cum maxime gerit, sentit. Itaque si nihil melius Pace, perpetuum Sanæ Belli
et fundamentum et munimentum mali. Bellum inquam semper est malum, pejus
nam cum extendit. Theodosius, Honor, Bello & Marte destituit. Sed maluerunt pa-
ce, tanquam benigna quidam numina salutare sese, Magnitudinemq. suam feliciter
subditorum destimare.

Belli. Pacem optimam esse, si fortunatum spectes, utilitas, & quædam iucunditas,
nemini dubium est. Sed laus facit, ut honesto utile posthaberi debeat, sit etiam
ut Bellum sapientia melius sit pace, quoniam in omni ordine, non minus quam Pax si semper malum
ut ais. Quis Reges Castellis, sumis n. attollat laus, qui perpetua cum Martis belli
habent, et sit prodigiosa laus, ac deo ac D. Jacobo, n. portanti. Sed etiam acce-
dit, atq. certantibus ostendere. Quis n. Sanctis iudicium Francorum. Regem in-
montibus sumptibus. Bellum pro terra Sancta vindicanda gerentem, pluris destimare.
et, qui si domi Pacem alliceret. Quis emmanueli iustitiam Regem, non attollat flo-
ris, qui ut Christianis, Republicis utilis esset, et Bello gloriam, multos sumptibus clipes
instruit, et in Indias misit. Elegit Bellum, quod Pontifices bonum diplomatibus appro-
bavit. Quis Regem illud, inertem & degenerem non arguat, qui Bello amore Pacis pau-
ciam delectaret. rebelles hostium motus non compesceret, Purpuram et Sceptrum abiceret,
et Regem, aut aliqua Regni sui parte, exui pateretur. Inde Regno accederet utilitas, quod
belli incommoda n. sentiret. Sed Regnans per ignaviam securus dedecus sibi adstruere.
ullo Oceano eluendum. Ut pace justa nihil pulchrius, aut utilius, Sicca, quod ut igna-
via, vel servituti infamans, nihil, neq. turpis, neq. magis noxium.

2. Pac. Ut omni sermone bellum excludam, pacem inducias voco. An expetenda, an componen-
da arma, sine vel maxime jam licet statuere. Dolent omnes et uno affectu dolent Bellum gerere.
vident res, suspiria, gemitus Populorum, fluunt lacrymæ, tanquam sanguinem iterum
tendunt. Quam abluant. Ergo quæ tandem consilia capienda sint, ipsa Populorum
attentum calamitas, & vota indicant aliquam saltem populari idem belli finem.

2. Bello. Filium suum si ista suspiria, ad magnanimos atq. originis Poloni.
Gemat. Regnum, modo hostis gemat, major est iactura famæ quam fortunæ. Et illud
re Bellum, ubi non suspiria, gemitus, lacrymæ. Pulchrum, si illico Poloni Patri-
am accit. relinqueret, ne suspiria & gemitus Civium audiant. Quin imo amor et
pietas in Patriam postulat, ut descant lacrymæ imo pectore claudant suspiria
et sereno vultu calamitas bellorum expendat. Adhuc Regi aliquid ut & hostis
latem sentiat, unoq. ut pereat barbaries si minimum fortuna refluerit. Pa-
triam a Seneca habet. Deo ad verum bonos viros animum, & illos fortiter amat, et do-
let, qui ad damnum reagitant, ut verum colligant robur. Teramq. igitur et aliam us-
Sileum, gravet, gemitus, Suspiria & lacrymæ frona ponant, mulieris hæc no-
vorum arma sunt. Optimum est pati quod emendare non possis, & Deum quo
Autor omni eveniunt sine murmure cedere. Malsq. miles, qui Imperatorem ge-
neris sequitur. Itaq. impigritq. alacres, experiamur Belli aleam, nec desem-
us. hunc utipensis pulchri latus finem ambiunt corona, vultuq. gloria.

3. Pac. Homines sumus non feræ ad humanitatem & mansuetudinem nati, quæ
Pax, sive Mater, sive alumna est, inferta bello. Pax ut sic dicam virtus est, Bellum
Scelus. Pax, Sancta. Bellum, morbus. Pacem non vigent iusta omnia ut felices & flo-
rentes sumus, Bello, mala, ut miseri & infelices. Pace hinc sumus, bello barbari,
non hinc, si belli causa, bellum gerimus, & brevem vitam, in longam pueros comi-
tamus. Non ego dazano penitus, nec regero arma, cum probe norim sua causa, ne-
cessaria interdum esse, et tanquam instrumenta Pacis, usurpare. Sed examino, an bona,
et utilis sit, sed ad Pacem tendant. Sumi facitq. possunt, qui ponit, sumi iure possunt,
injuria graventur exercens. Quotum luctari semper, si non aliquid vincimus, nauqua
re semper, si nullus portus est, ire semper, ut longius a quiete recedat. Per Bellum
ad Pacem via est et sapientes (ut Salustius ait) pacis causa bella gerunt, laborem spe-
ctant, sustinent. Quæ nostra verum Poloni conditio, bellum belli finis est, laus
laboris: per calamitates ad calamitates pergitur si vincere aliquid n. possit.
qui non pugnare.

3. Belli. Gratias Tibi Patria agamus, & nos Civis Patriæ Poloni. Nobis hodie No-

men, vel nominum aciem imponit. Non hñs sed gens, sed Barbari appellamur, eo
qd Pacem n' optamus, sed Belli causa bellum gerimus. Sed quia dementia Belli causa
bella gerere? Non adeo Saxei Sumq, qui Pacis dulcedinem n' astimemus n' amamus.
Optabat Respubl n'ra inire Pacis fœdera, submiserere sese capite Terrenissimis
Procerum capita, amicos dedere manus, ut bella sopirentur, ut se ad humanitatem
& mansuetudinem, natos probarent Poloni. Sed aut, fortuna opib, insatiabilis
illa bellua, cordis & minarum spirans, adhuc nescio quid triste in Patriam, et li
bertatem, gemit Draco. Itaq, belligerando Pacem requiramus, n' bellum pacifi
cando. Quetamur, ut vincamus, navigamus, ut portum beneamus, imq, ut ad qui
etem accedamus. Quod autem Bellum, n' sit belli finis, nec labor laboris. Sed sem
per nova quidam certamina, et laboris gradus. Inde est, qd n' tantum contra
Orientales, sed Reges quoq, Regna, nobis solis pugnandum sit, adeo ut nullus
diuturnitatem Belli invari debeat. Item si bellum nullum finem invene
rit, n' per eos stat, qui pro salute Patrie invigilant. De mortici quidam ho
stis, malo n' nostrorum & adversa fortuna Fabri sunt, quorum alij ad Leonis
subas unguis, alij ad Hydri viri demeritis transfugere, alij ubi commodas
tranquillitatem Patrie promovere vident, manu, Consilio, Conjuracionibus,
Conspirationibus, Subdolis n' minq, qm armis nos ipsam calamitatibus pro
cellisq, involvere.

¶ Pac. Fallone. Sed nec fallor, nostre nobis Peditiones bella sunt, plu
ra saetena, & timenda semper, nisi semel tandem desinamus hostes sapere. Ca
terum Communia mala, peculiari morbo nostra sunt. Quot obsidia, tot Urbi
um funera fuere, quot pugnae, tot hñs lanienda, quot agmina, tot vici Suppli
cia, quot Turmae & laterum, cohortes & acies, tot furia ad exitium agrorum
et hñs armata. Bellum istud, qd intra limites Poloniae crevit, n' pot si ne
rapina, caede, incendio, devastazione geri. Regum Principesq, lites. Sed
Sanguinea nulla, tam justa, qm iniusta, si aeterna fiant. Perseverantia facit,
ut aliquid semper, in armis inequit sit. Etiam cum iniqua ipsa n' sunt, mu
tis am incipiunt, arma esse, cum instrumenta crudelitatis fiunt. Malis
si moram addis, his mala sunt, bona quoq, ipsa, qto corrumpi incipiunt
mala fiunt. Causam Belli cum calamitas vincit, plus damni qm dñi est,
plus etm servitia, qm belli erit, si nondum post tot annos, armoru ferit sit,
qdo erunt? Res omnes cum modum excedunt, vitium induunt, Bellum
cum diutius durat, exitium est, et in vulnus Gangrena fœdum abit.

¶ Bell. Quae intemeritas dicendi? Ob n' nulloru insolentia militu
qua in tanta multitudine vitari non pot, integras cohortes, & acies, diu
furias? ad exitium agrorum et hñs natas? equum ne putas, unig viti o
mnes fieri selestos, quemadmodum unig virtute, multorum consecrari crimina?
Quod v' tam sanctum Bellum, in quo Agricola injuriam n' Tenserint. Si For
maniam squallentem inecum vidisset, aut Hungaria uberes, fluxissent lacrymas.
Vix ego crediderim, ullum exercitum nobilicem Polono, ubi legem amor, casti
gatiq, moris, & militaris disciplina, aeterno gaudere vident Sociata. Scio quoq,
non deesse illis, qui sua rapina, et furtiva insolentia, alioru gloria turpem ne
stem comitant tenebris, et sua meridia lucis non deest caligo. Per tot an
nos Mari Suevic, nostris armis dud incubuerat, et Draco suam obtutabat fa
mem, et nudum extrema fames? Intuere Galliam, omnem secum rapinam
in solitudinem trahunt. Satis Galloru furias olim probaverunt Belgae. Quid
Germania? via Italia et Tusces, arena Strates relinquunt. Urbes Creditq
exhauriunt, absumunt incendijs oia, ubiq, prolapsa fortuna, facies, ubiq,
solitudo.

¶ Sapi. Tragia voce queri lubet, si aeterna sempodia mortales aquant, nec
antq unqum cedat ex animis furor, sed arma felix teneat, infelix paret,
nihil relinquunt Bella, tam vastus ager squalebit arvis. Subdita rectis fa
ce, Sepultas obruat gentes cinis. Pacem reduci velle, victori expedit, victo ne
cepsit

necesse est. Interim tamen ne proprio prospera videar, abundare sensu. Fundato-
rum domus mea inquiram mentem.

Scena 5ta. Sap. Lvo. velut Numina postero, vestros inuixi fulcris, adorans,
ad proitum a vobis fundamentalem, velut lydiū lapidē, literis manu statui mus.
Aurea ne Pax an ferreum nobis dicitur servandum est, bellū, decernite.

Genius Hannibalis. Pacem tanquā optimam, laudo, pacem tanquā
utilissimam. Iades, et omnia belli Consilia posthabilis meundam esse. Pax ad salu-
tem surgitis bello peristis. Dum licet obitum fortuna eundem est, plus minatur mali,
quā dedit, et quā concussit potest evertere. Instat securus, quā animosus esse. Nemo adeo, in
arma promptus, ut non idem pretium quietis, quā periculi malit, Aliquo nō habere hostes,
videtur genus, et habere semper, calamitatem. O pulchra et opportuna verba, peragit tran-
quilla potestas, quā violenta nequit, mandataq; fortius urget, imperiosa quies, Maximi hostes,
et indomita fera sunt, optima et tranquilla pacis consilia, remedia sunt malorum. Per-
vertite omnia, Tentate singula bello carere pulcherrima bellandi ratio. Multum et de-
festatem pro modico nostro actum est, hoc totum bello, Solvere, dissipare, evertere contendi-
tis Templorum obscuravit nitorem, Deo dicati, cum Opam minuit, toties impia, auri fu-
mes, et Sacra profanavit uasa. Et nondum Sceleri finem, ponitis.

Genius Lubinius. O degenerem Patrum destrond Sanctionesq;
prolem? O pullos Polona Aquila nunquā ad Divinum Solem probatos, cecidit novella
atatis progeniem. inter tot educatam Spolia, tantisq; innutritam latrocinijs? Qua-
ne rabiem et ferrum pectus, nondum tot exsatiarunt praeda, tot rapina, tot publica
indum armarunt latrocinia? Satis ne adhuc Vespertilionibus hantus asty placet? Heu
quantam illustre Pluviosorum nomen affuditis caliginem tenebram noctua. Toto or-
be celebrem antequā angusto patore coarctastis antiquorum famam. Gigantes veig
Saulum adorabat Athletas, hac de tellure nator, nunc imbelles ridet Orbis pigmeos. I-
gitur cedant arma toga, arvis & aratro, & in hac mulcent. Pulchra vomer, quā in
bellis ensis, Splendet, bidens, quā hasta: alterum belli Scelus, alterum Pacis beneficium ē.
Colat rura, Satis jam sanguine Civili ad fertilitatem imbuta sūt. Navigent maria,
Satis Classibus turbata sunt, vigeant commercia, Satis latrocinijs distracta sunt,
Reddunt rura, Maria, Commercium Regno, quā Bellum abstulit, reddunt Populi, quā Bello
amiserunt, Reddunt Satis annonā, quā toties diripuit Mars ignava. Deniq; quantū
florebunt Populi, tantum Reipubl. accedit. Pacis beneficio, alij fortunam, alij Pa-
triam, omnes in tam ac peritum accipient. intelligent omnes pacē firmatā, fe-
licem suam cum quiete publica conjunctam esse.

Aspidochelone. Iude fuissetis Beng, et aggrete bellum, nisi pace, qua creverant Hannibalonis
aq; ac Lubiniorum in vos Graia, reslorisset. Præm Sciarum Academiæ. Pace eruditior
ad Bella, quo magis tranquilla mens, eo pulchrius Sciarum fulget radiis, eo utilitius
nam Arcadia penetrat, eo fortis quævis perumpit obstacula, et toto celo ad Sudum
est Sciarum derivat lucem. At perveria lapida, incipit turbine belli, inq; rata, in
momento detumescent, et quæ vano nutriebant fastu, in turpem redigunt massam
postquam novæ Titan Orbi Serenam exposuerit frontem. Lacrymas Populi, oculus ille Cali
innato sibi extrahet aestu, & aridam belli deseret fortunam, Siting nobis. Helioclonia
acut cum velut ab Oceano lacrymam ventens, amand tandem aliquo cultis præbebit.

Aspidochelone. Benignum in Sciarum comēda grāarum tardavit influxum, præ-
ceps in rapinam prædo, et Calig datū beneficii Sacri leges devastator miles. Tanto
rum ne Seriem Scelerum, longig adhuc, Secleris audebit animus protendere. Oppone Ca-
lo, Superisq; amica quies, concatenatam malorū aciem, nō abruptet. Indomitū nūc
incendium, aut diluvium appellare possum, continuandam adhuc cladium ultimaq;
equestatis vim ac fatale robur. Et vo crescent damna, nisi quā primum remedia. Int
et Serpentiū adhuc flammis acriq; impedimenta et repagula obijciantur.

Belli. Numina locuta nobis, ut audivim terrogenas, idem cum Cælo Senti-
re videmur. Pacem tanquā optimam, pacem tanquā utilissimam. Vobis favete Superi,
ineumbitne hæc armorum apparatus, irritō eat passus, nobis vō cruento decertare
Marte.

*Scenæ in
Crystallina*

Scena 6^a. Sap. Tam victas Caelo dedisti manū? quid adhuc me domi
a, nō sinis esse quietam.

Bell. Caelo Superiq. Pacem dedi, ut sanctiq. moveam arma. Astra op-
pugnaret ille, qui iniquū Belli gereret rationem. Nos ita pugnamus ut semper no-
bis, Deos faventes, Deos propitios esse velimus?

Pac. O Superi? quousq. Sclerum colluctes p. tristem lūi vni gram ser-
pere ardebit? Subditq. malorum mīnadi premet Populos. Horret sermo si ad calcu-
lum clades & funera revocent. Homines & ipsi agri gemunt, Populi & Urbes suis
evacuatae vrbq. lacrymis quibetis fatigant astra, Pacem se poscunt omnes. Heu quā
ta malorum Crudititas? otio & quiete digni non habemur, qui tot procellas, tamq.
Saxum patienter tulimq. tempestatem. Pietatis munus est, Pacis causā suscipere,
vires quā supersunt tempestate fovere. Thesauri pene innumerabiles profusi,
lappa Civium liberalitas, et adhuc miles, egat hosti similis, & uribq. agrisq. in-
festis nō parit, ut ultimas fortunas venas scrutet. Per fidem? inextingalia, quo
tumultu impediunt. Si recte Calculum ponam, vix tanti fuerit Civilia bella
moveri. Si ponam, vix tanti victoria est, et adhuc pugnamus.

Bell. Rarus dolor ventatis Magister fuit, plura suis effudit lacry-
mis, qm̄ dici possint v. expellant. In extremis Consilia, etiam necessitate ho-
nesta fiunt, ac sinuanda, vbi cum tempestas iubet. Omnia maris
mala, navfragio minore sunt. Et Gubernator (ut amicus iustis verbis u-
tar) iacturā qdqd. Servari p. redimit. Supersunt vires, quā nequaquam
favenda sunt pace, sed Bello. Donec bello pepererimq. victoriam, pu-
gnemq. necesse est. Punicorum animos ter resurgentem nequaquam
timuit Roma, et vicit: ceciditq. Carthago amala Romani Imperij. Illo vō
Pax vires fovet? Pace Herica languet virtus, otio militaris disciplina
corrumpit. Qdō vires fovebant otia: cum spatium sit unde hostis vires
colligit, ut fortis referat. Fortissimos Heroes ubi saepe mutastunt
pro Troja, ab hostibq. turpiter superatos legim. Tū enim Martis
friget animus, bellandi ausq. portus evanesat. Dicamq. cum Luciano
vrbq. utendum est, quā fecimq. ipsi. Arma tenent, oia data, qui su-
sta negat. Nec minima desunt.

Sap. Cedo vobis infernalibq. furis adem hanc ingentis reliqum
mentibq. Pacem dum sudeo, aliud quam solum, brevis de vobis triumphatura.

Bell. Finem posuisti querelis; ego quoq. Epilogum famam Ad ar-
ma ad arma, nō Tumq. ignavum vulgus, neq. dedecq. avi. Nomen a campo
montis Poloni, genimq. tantuq. crescimq. in gloria, quantum hostis de ore
scit ab ense, et tantum in Majestatem finis assurgimus, quantum sub
adq. hostis, inter damna & ruinas colligit dedecori.

Pomp. Interim ponamq. arma, tot victorijs lassā, regnare licent.
Torres victor, iterum angor dolore cruris, parvam me componā ad quie-
tem, ut sic indormiat pedes dolor.

Bell. Eamus et Magno inullegimus Pompeio. Turpia Sybaritis
& effeminatis Sardanapalis otia relinquamq. prof ad Cūm damnavit
ignavia. Effuso sanguine hostili pingit sibi purpurā infra cta fertitudo.
Aut perdat, aut pereat hostis, in medio stela, positum est occupanti:
Picta Pictisq. ensis qm̄ vomer. Splendet, hasta qm̄ bident, melis fer-
ro hostilia scindere colla, qm̄ papaverina decustare capita. Cum Theopha-
ne, aut cum Domitiano profligare Muscas, aut aratro sulcare terram
cum Arastro. Otiorum autem Agricultoris hic labor est, pro ut in patria,
corrupt. v. Certo inimica, ad miserias & calamitates damnae v. natura
armatand. e. reptare p. Scuta & Galeas, Splendorem v. a. raris m. t. u. m.

proclare factis suam promovere magnitudinem.

Bell. Vigila, virgula Pompei. Clasicum Martis resonat, urgent triumphi;
laeta, in hunc sese demittant caput, hanc instat, virgula. uno adhuc integro pede pulsa ha-
mum, & nō fides exerectum, novaq; excitabis castra. Umbra

Bell. Claudamq; trophaeis rānem agmen comitantes, perficiamq; Bellum, id opta-
tam qm̄ primum teneamq; Pacem.

Scena prima. Sap. Capulsa Scaurum Regno, orbis excutit angulos, peregrinam,
maies in gratam innotam gentem, qua amicam seip̄ pacem suo foveat Regno. Vale
Polonia, discordiarum Mater, qua in perniciem tuam, tot nutriti gladios & adhuc
plures acutis, ut leviori fato, uno percussa ictu, cadas. Illud ferrum tibi acuat
mentem qd̄ in vulgi & indiens tūm populi cervices stringebat, et apud exteros, ve-
lut stolidano et sebes dender.

Pol. Quo tendis Regnorum anima? Tota Principū, Imperatorū dea, quo
vehens, Domina Gentium, quo trostem promoves gressum, Delicū Orbis huiusmodi?

Sap. Quis meo detrusa solio, ultimos sechis adibo fines, vicinus quersitum solio
suavissimis magis amicum.

Pol. Mare hoc mille tibi ponet obstacula, amoris tibi, mille inquiet compedes,
unū lictū habet nec altero claudet limite, huc quisq; suam comitū ratem, aut
mergi, aut eundem portum repetere debuit. Im̄ vastum, qm̄ profundum sit, suffici-
at dixisse. Mare Theologicum est.

Sap. Erne litus dives opum, anchorarum ejcit pretia inq̄m to literarum apices, quot
enes, unones, quot crudita revolvit folia, tot auri pretia indentes. (hic Titula legit
Dier Thomā) Imo ipsum Solem Aquinaticum de hoc mari emersum accipe.

Pol. Subtilis Doctoris in hoc mari profundum est, doctas difficultates hic innatant
fluctibz, quā etiam in argumentorum scopulum, incidant, dissolvunt.

Sap. Gemit Doctoris hūi tota res volumen, hoc complectitq; pelago, qd̄ Theologoru
mare exhaeret.

Pol. Admirabilis Doctoris Perer in Orbis miracula recensenda volumina, se
utroque mare facient, et diutiq; nostris inhædere limitibz cogent.

Sap. Et jam intumescere videt mare hoc, n̄ tam inani vento, aut Superbis elatus
fluctibz, qm̄ pretiosa inventorum voluminum Apia, ditatum, supra se suoz at-
tollit fluctū. Deliba hoc placidum Mare ut sui partum capitis foveas sapien-
tia, nostris immorare terris.

Sap. Placet pacatum mare, placent tot crudita decora, in Polonia Pullas
hac detineor voluminum mole, his mutuar delicijs, mirabz, ut tandem pugnando
sapiat pacem Polonia.

Scena quā. Bellon. Terra marq; bella inire paratq; Sentiāt hostes, n̄
me saxosa fluctibz tard; n̄ ulla tempestatum. Omnī fastum calcabo pelagi noq;
semper victor. nec me tentabunt monstra maris, non dulces sprenularum lantq; in-
dormire faveant. Vigil exubias agam, circa nos quosvis sorutabor aequore tractus.

Pol. Gemit terra, vestrorum fautorum mole compressa Nugiet, & mare contra
indomitam pectoris vestri rabiem, v ipso n̄ nisi naufragio Patria compescendam.
Periculorum est qd̄ navigas, n̄ illud vō maxime periculorum, qd̄ nimium tuas pedas
fortuna, nil solidi, hic turbo, et fluctus habent.

Bell. Nondum Cara Patria sub onere laborum respirandum, nondū Pax invenianda,
vā non censeres diuturna. Satiā aliquantum salisioris qm̄ vō Oceani, fluctuum degu-
standum, adhuc qm̄ penitus mergi, ac æternum pati, naufragium. Huc Aquilo,
meo totus individue Ames laborū, adversum placidos undis infla turbinem, tuo
impulsi exundant litora, pacem sub exura bellū fortunā hostem.

Scena quā.

Cantus.

Prece pisenē fale, vir Neptun ponere.
Vā bregutanie, Jansetalowe mari.

Do nawotnos ciach iuz bledniew chmura.
Ziedy Gatorynskich wrochodzi Gnozura.

2

Iuz smiatym Argo wrotem fale depta.
Mone uspienie ciche bregi Depta.
Po nowa Gwarda na wiebie Panuie
Wraskliwym wodom, miloryc rozawie.

3

W stebokich nurtach wiebieskiej madroci
Smiele karndowskich z tote nuns gorci
Wesoto Jazon z dobyora reglue
Gdy drogga saony Luminare skierue.

4

Nierozumiane datowiec zakrety
Tu Zamigorane krysztales mety
Ztorem Gatorynskich prysoreca blota
Uczone wiebem koronuec Osta.

Pol. Jam latum et Sol Caput, docco hoc promit ab argore, jam in-
micus tibi discutit nubes, cacamq. hostium depellit caliginem, ut qm primus
serenum tuis offalgeat scientijs.

Lap. Ergo sequarte Duce pridem exoptatam mihi pacem amplexura.
Scena 10. Pol. Tuam tibi restituo Academum, unde faventem
tibi artibz Phabum quando collibuerit, prospicere liceat.

Lap. Scrutemur Caelos, investigemus sidera, facemne & serenid nostris
loquunt artibz?

Ang. Astrolog. Ad omnem plaude quietis spem, composita indez
astrorum facies, si in interno & remotiori conclave reperit, aliquid in-
micid sidz non lateat. Ergo nostrum diligentig figamz singuli obtutum: qd-
nam boni omnes allatura sint, pensemg.

Idem. Novum Sidz est, nec nostris haecenz conuixit Aeterni. Portendit
calido datum, cujus adaptantur in salamas, qd. Cels aures pacis in-
scribunt characteres. Jam suam Cuncti Theologica accendit majestatem
Prineeps astrorum sidus, jam tibi legendum exponit Regium pacis di-
ploma.

2da Astrol. Adeo benignum Astrorum influxum in terrarum
seuicitatem, et ego adverti, ut dubitare cogar, illane gra nuper resplen-
duit caeli facies, meis sese inerat oculis, an thaumaturga, et post
depulsum caeli furorem, pacatam ad omnem quietem componat frontem.

Ang. Astrol. Iterum, iterumq. aspectum siderum, acutius contem-
plemur, donec penitus omnem eorum investigemus naturam, et sin-
gulas decurrentium siderum conscendamz semitas, ipsaz profun-
dissima, & alta illorum exploremgz vestigia.

Idem. Adhuc Mars tibi ediamento sese oppositum praebe-
t. Adfuit praio & totis partibus firmiter adhasit novum prima ma-
gnitudo sidus. Urta major: initio ausu luctabatur cum Marte, splen-
dore sua certamini exposuit, ut illustrius vinceret, et palam devictu
numen suam imbecillitatem clarius videret. Iratum et in exitum Mar-
tis accensum Idem cohibuit ne penitus inimicum graviter extinguer-
etur. Novus, quasi non illustre fuisset vincem, si nemo Superstes sentiret
rectorem. Crigore sese permittit hosti, qui toties victus corruerat. Nec ut
aliquantum sed n'tam ardentibz oculis, non in pugnam accense iustu,

verum tritioni quodam. Superiorem velut novitati rerum attonitus haeret. Olim
toto diffusum sanguinis et belli fulgorem, in unam contraxit
pugnam, magis in fugam, quam certamen armatus. Cepalluit illud numen quod
tot rapinas erubuit, et vulgi sanguine non semel depictum deposuit vultum,
nunc via spirat aëm auterno indutum pallorem.

2da Astrol. Jam ultimas exenit vires, ultimum quod supererat explo-
sit tormentum. Non jam strepitus ille martis, nec aures siderum in perniciem
populi armata excitabit amplius, nec cornuta Astrorum ingenia, Agricolarum
agitatio opparita, in agrestium involabunt horrea, aut contra optime
compactos sibi manipulos, unquam castra facient. Titubant pro langore virium,
supremum illorum numen, jamque concideret, nunquam assurrecturum nisi a Caeli
Principe, ejus amico influxu, et viribus adavetum, propter universi decorem
servaret.

2da Asterium illud ingenio tuo attactum, jam luci publicae incipit patere.
Videamus in quonam signo illa caeli moles, optatam sudum quietis suae defegat statione.

Imo Astrol. Fausta omnia. Non gravi incedit passu Sudum Princeps noster **Libra**
Pompilicis sublati de terrarum aranis opibus, in caelos adornat ingressum, ne
alieno dives fulgore, caelestes profanaret aedes. Non gravat libram auri & metallorum
Jurens totumque, illud visceribus terrae reconditum servat. Non ulla ad se trahit auri ponde-
ra quae in caelesti reponeret libra, ut nos ditiores faciat. Imo fulgorem suum tunc
adeo effudit dilanei, ut aclinis illa in terrarum beneficia, exundet luceque sua omni-
nem calamitatum dytanti caliginem.

2da. Omne quidquid ferum est exiit Leo, postquam omnia idem Clementia, ne **Leo**
vires hinc sidus in via suam salutaverit orbitam. Cujus ille circumfusus luce, an viri
illius modum inclusu castra, licet mansuefactis deterris, donec humano convictu a
Prestat, hominumque usibus velut servile concedat mancipium.

Imo. Belluarum virus, Septicollis hydra draconumque veneno innatum, **Scorpius**
ferventiori solis aestu, magis quam herculeis adustum tadis, nec in patria pestem natio
amplius vel stillabit influxu.

† retrogradum sidus, favere nobis aspectu. Lento passu ire facit quidquid. **Cancer**
felicitati nostrae adversatur, et imminetia malorum castra, retrogradu abire cogit.

Quidpiam adhuc Arcani latet, quod ille qui brevi mora in aliorum sidere **Agnus**
nam lucem influxerit, Agno diutius inhaerit, et capiti Jovis innuere con-
spiciatur. Jamque suum abruptat latus, illudque non nisi par nobile fidem ve-
lut in reclinatorium sua lucis peligat. Atrigma edissem. & Theologorum
Mari, Princeps hoc sidus emerisse vidimus, quidquid in vultu noxii deferre poterat,
illis in undis abluit, quidquid periculi abysali immensit pelago, nunquam
amplius emersurum. Planeta hic suas in Sapientiae Academiæ Lunas habuit, na-
tus scilicet comodo Aarnkovionem ergo Agno inter sidera nposito et Lubiniorum
innis lapiti novam scilicet erigit Poloniam, inter prima et tanta Polonis la-
pita illustrem. Quae hodie suam lucem a Gatozyniorum sidere haurit. Et si quid
adhuc caliginis Athenae nostrae habuerant Theologorum sidere, de munificentia
Gatozyniorum exorto replenduit. Si quid adhuc tempestatum calamitosi saeculi
patiebant, totum hoc illustri sidere, deputum aeterno pacis fadere, caelo favente len-
claudit. Ergo tibi, Polonia Pallas propitia, adora numina, pacatam orbes mentem,
tuis instigae scilicet Gatozyniorum, liberalit, nec non Theologorum Mari, novum
docti sudoris laborumque effunde pelagus.

Scena Ultima.

Inimicus

Mortis Palaestram aperio ut quod ante acta, continuo usu norunt, postea
adhuc nova discant saecula, idem esse vivere, quod & mori. Quotidie mortalibus demitur
cum vitam trahunt, pars quaedam vitae, et tunc cum se occisae autumant, vitam
decescere sentiunt. Punctum est, quod vivit et adhuc puncto mori. Sed hoc non mori
specie quaedam Congiuntio spatii natura dividit. Aliud ex hoc Infantiam fecit, aliud

puentiam, aliud adolescentiam, aliud inclinationem quandam ab adolescen-
tia ad senectutem, aliud ipsam senectutem. In tam angusto quod gradus na-
posuit. Usque hesternum quidquid transijt temporis morde perijt. Hunc iocum
quem agunt diem mortales cum morte dirzant. Clepsydram n̄ extremum
stillecidi exhaunt, quodquid ante defluxit, horam transijisse designat. Sic mor-
talium quodvis hora se se auscultantium animos, per tantos fallentes mortis
curas, applicat fato, et in hac misera perpetuitatis mora distincti p̄ exigua
festinantis aevi momenta p̄monent.

Diserte, vel ex hoc ipso
menta, singulis distingui mortibus.

Seneca argumento singula vite mo-

rita meliorem

Alati g̃mvis Pegasi, dum tumulant apicula, pedum sentiunt casuram, et
caro terre infixi haerent. Scande carmen ligatus q̃mvis pedibz eundem cū
solutis adibis, communem omnibz vitā terminum.

Petus lege adagium. Quid fabula sic vita, n̄ g̃ndiu, sed q̃m bene a
cta sit refert. Nil pertinet quo loco desinas p̄omodo cūqz, vides desine,
Seneca tantum bonam clausulam impone.

Funestum mortalibus orbi lugubre, dolendum. Siculari cernite spe-
ctaculum. Fortitudinis inca gloriā, invicti dexteri et roboris, mihi a
manum traste vobis propono theatrum. Me nutriunt cadavera, sanie ta-
bos restringo sitim, opima depes, dulce meum seaturiens vermium,
atamanda sanies meo semp amdent gustui. Pallor & macies cum
depergunt genas, novum elegantis formae instaurant vultum. In scu-
lorum foris suum alij sepeliunt venustatis decorem haec mei argent
vultus Majestatem. Grande supercilium formae vasti hiatqz avrum,
oris reclusi barathrum, atqz desiccantis profundi gurgites pectoris, e
gregium formae decq, infraetqz roboris validum antemurale. Lactea
sit alijs vultqz membrorumq, simmetria, fulgor decori mei homines
tenue simulacrum, vermium ridq, late stagnantis tabi pelagus,
qd vim lentis undiqz alluunt spuma. Tot funera, mea vita sunt, ipse
me animant neces. Alteram phanixem jam vos me credere cogo, et
tot seculorū natam cineribz, in dies sublimiqz evolutam nec ullo
mortalium irretitam laqueo.

juventus Scena II. Jacent, heu prostrata jacent exanimēs gemā, tot
juventutis decora, tumulantur thesauri, sepulchrali apes vitā signant
lapide, cernitum sicularum veli detodiqz humo. Pallent pretiosi unguē
dum se imitem expavescent Rhadamentum. Heu toto toto dicens
faciē, sidera mortis caligine induta facies, pupilla velut stella mi-
cantes, an verig gemini Oculorum soles, in funesta atrepor ire re
umbram. A virna nuper amula gemmarum defluxit purpura, tant
patrivet erectae frontis ebur, sideribz affine pupillae, ubi in
perennem disparuit celipsum.

Mors.

Ita est spes et vota universi, Ductum, spūm, Caesarumq, flori-
da atas jam mihi herbam porrexere, illis ego viciissim teralem in
jeci lupreppum. Irgo teneros meto flores, opulentas succido p̄ica,
auram mihi meis compediibz linctam manipulorum leao metsem. Nec
hortorum mihi displicent deliciae, poma carpo, uras amodo, la cten-
tisqz ambrosiam infantia immiti depasco dentē.

Juventus

Om̄ insaturabiles barathri fauces. O crudele fatum, q̃mvisqz
tandem nostrae conrumes clementiam vitā, ad Isabella turrim,
ad solem Bergiam, tibi indico diem. Huc huc florida juvenitū,
jam ne metuas heb et em, libitinae falcem.

Scena 13. Succedunt ultores impia necis fratrumne simili crudelius succumbam
fatis. Univerſi in unum lethi conspirant perniciem, quod cunctorum nuper viros et ve-
ta attriverunt. Ad abyſſum juſtitiae te provocamus, ad agitatae lanceae, Tribunal aet-
ernae Legiſ Catalavris. Duci Gandia Borgia Diviniſſimi. Cui mora Isabella quia n' tunc
vitam n' ademerat, ſed etiam caeleſtem, imo Divinum inſtillavit ſpiritum, ideo es for-
tunata, tanti Principis Subjecta. Dominio, ejusdem attrita pedibus victa gemit.

Iterum tibi in triumphum ducimus olim ad Isabella tumultum, mortem
tuo imperio ſubjugatam. Neam vice Regiae maiestatis, ſum'is inimicam ſpūm
faſtigij, in coronata ſummarum lapida, hoſtem eo validiſſimum, quo magis in
Principis Isabella exortas ferocientem.

Juventus. Princeps n' maxime ad Isabella umbris ſereniſſime. On itend
lucis tua ſunectam affundit umbram ſadum mortis ſimulacrum. Illudne illu-
ſtro exorientis vitae tuae nō exarcebunt radij, natiq' ſereniſſimarum virtutum nō
fugabit ſplendor? Preſte. Preſte, autuma ſideri luminis ſeraleſ tenebrae mortis,
procul a ſpē ſole, aggreſte lethi monſtrum, et rubior mortis imago, novam tanti lu-
minis faciem, fuge deſorme ſpectrum.

Scena 14. 1. Ad Tristem Isabella tumultum, an verius ad illuſtres Ducis, o-
lim Gandia Lunae ſtamq'. Prodigioſum, quia exorientem ab umbris ſolem, et data
ab hoc tumultu vitam, qm Isabella amiſerat adoramus, vel hoc ipſo documentum
orbis acceptari, qm ſaevandi ſint purpurati cineres. Non ſi tristiſ lacrymarum
ura ſerae eſt, quin luctuoſam fatorem tempeſtatem novae aliquis Titan excipiat.
Hispaniarum ſplendor in umbras abierat, in lucem thauſmaturga viciffitudi-
ne Gandia Principatus. Nemo ſemp victurum Borgia dubitare poterat, qui
ab ipſis Isabella fatiſ vitam acceperat, qm ut eidem illa donaret fatiſ cepit.

2. Terris purpurati Isabella cineres caelo auguſtq' Gandia Dux redde-
bat. Quem illa exſpiraverat ſpiritum Duci Gandia inſpiraret, ut diſceremus
magnum umbras nunq' niſi in ſolem deſinere. Ne illam communi ſato celſiſſe
credereſ, Imperatricem, illatam ſerale ſarcophago, vel ipſa probant fata, dum
ſanctiora Borgia imperabat. Nemo ſatis demerari p't n' jam in ipſo mortis veſti-
buluſ (olim Caligula) Ferrum etiam ab ipſo tumultu vitam hauiſſe Borgia.
Nil praeter ſunectiores umbras caelo renatq' Princeps videre poterat, qui tū
ut ſolem videret, pulveri ſepulchrali, vel maxime inſeſit oculos. Nuſq' alius
caca magis fuerat atropos, qm diu Duci Gandia lucem inſuſcit. Latebat
ſeritq' intra Isabella cineres ignis, empturum in fatorem incendia, n' i noſtro
Principi donaret. Tributaria caelo ſuperſq' credite fata, quae in locum ere-
ptae orbis Imperatrici Franciſcum aſtris deſtinaverunt.

3. Unum olim lacrymarum filium Auguſtinum habebant. Iperu' hodie
alterum ſerale Isabella tumultu caelo dedit, eo prodigioſum, quia nūc jam in
lucem effuſiſſe poterat ſp'ter lacrymas. On ex reſtinctis Isabella cineribus ater-
num Franciſco vita, primi emicant igniculi. Incipit Duci Dux fle-
tu cognoscere matrem. On ad has renatq' Lunae Borgia, iterum ſed ſeliciſſe lacrymis
ad vitam inſtat. Ne rō communem infantum ſortem ſp'terzrei credereſ, multum
ad rei novitatem attonitiſ vocem ac verba tenuit, neq' diu q' rōq' ſaturneſ ſp'en-
taneq' vitae ingant. Vimirum ille profunſ tunc illapſq' ſilentio, jam in Isabella
requirere Isabella, jam fidei aliorum, jam exultis, jam ſuis diſſidere culis: nunc
luctari cum affectibz, nunc de fatiſ grandi lite exquirere, donec velut jam i
tumultu adoleſcet, invaleſcente ſingultu tandem exclamaret. Elbi demum gon-
tium terrarumq' degimus? Auguſta nō ab orbe duntaxat et viro, ab ipſa
etiam te pro quantū exceſſiſt. Ubi nunc formae numeroſa miracula, ad omne

gloriam recenti tempore nunc candidatq; in vultu fulgor, nube cinis obsitus.
Indi Suppar malorum venustas, in venena degenerat; attici lapiorum lepores
in lepram decessere. Atq; hæc renati mortis, nati Borgia iam succrescentis,
prima summorum ad infima delabentium Schola fuerat, hunc ei primum ul-
tingit nru' orbis luctus. Luctum aperuit hæc prima fuerant, & plectronis rudimen-
ta, hæc ab eo n' Segnius dicta qm' facta.

4. Massica quondam Macedonia propinaverat Antonio, qui quod
bene regeret imperia, gustavit Regna. Maius ille Macedonico gratia Calorum
Regnum eostavit, qm' dulces sint etm parentales lacrymæ Superi in Bor-
gia probavere. Nuper Dux Gandia novq; hodie regit sidera astrorum
Princeps, ignitos Stellarum exercitus suo locat ordine, in necem fati
Isabella in sua vitæ exordia, quousq; Celestes armat planetas. Nec mirum
ex umbris exorientem Solem sequuntq; Astra. Spirabat v' inter funera Isa-
bella, quæ eo primum tempore egit animam, cum eam Duci Gandia in spi-
ravisset. Tenuit Isabella fatorum Regna ut Franciscus astris potiret. De-
bet tristori fatorum calamitatis felicitatem, qm' ut adiret in luctu et umbras
Isabella, sagacior oculo aperiat. Ita tristoris fati, horrendum Francis-
co ullaq; simulacrum, ut du' ille oculos in Isabellâ animus movisset ad
Celestia, cadendorum exivit ad Superos diviniora cogitantem Divum Prin-
cipem. Habuit Regna, postqum' sibi erepta essent imperia, quæ Fran-
cisco contulit, nihilq; loquendo mundi fastigia imperabat. At nihil se-
culi pompam, Regnorum fastigia, aurum gemmamq; aestimaret, morte
hoc est nihil videre voluit, cuius intuitu, universa hæc viliq; adhuc æsti-
mare coeperat, qm' merebant. Vidit tot Sepulchra les ignes, sanctioris
vitæ incendia in animo sancti Proregis accendissent, dumq; illi vel maxi-
me arderent, ille orbi extinctus est.

5. Cum amissam, tot tantis ignib; Isabella vitam, quærebant Re-
gna cum populorum vota conflagrarent, in Francisco melioris vitæ astro
excitabant. Metit ad Imperatricis tumulum, videre placuit, qualem tot
populi spem amiserant. Sed heu novadolores scena pandit, iterum redit luctu-
osum fatorum theatrum, jam jam tristes subintratura penates, videndū se-
Princeps præbuerat, dumq; lucem videret, v' maxime concepit lacrymas. Nemo
tam subito immutatam fato credidit Principem, nisi qui morte sciverat
obire. Nulla fronti decor, nulla vultui majestas, et qm' tot populi venera-
bant, videre, aut pudor aut horror erat. Ita immuniemur fata Isabellam
ut tunc v' maxime illig vultum horrent populi, cum minime possent.
O quantum distabat ab illa! ne similem intuitum probarent oculi, hor-
ridam illi imminentes parca imaginem induxere. Ergo dolor an verba
simul et luctus coegit Franciscum. Ita ferali tumba infixit oculos, ut
toti in se mortis mortis effigiem transferre videret. Tunc olim prostra-
matq; ille humana admirationis terminus in umbra defuit. Tunc es Isa-
bella? Tunc es Augusta? Tunc es tot Regnorum parens? tot Regum
filia? Te prius in Regnorum Solem, qm' mortalitatis lucem, evocabat
populi, prius imperia, qm' vitam accepisti. Nondum tibi lucem pate-
fecerat Lucina, et jam Regnorum vestigia tenuisti, jamq; purpuras
jam Regna, antequm' mundum adisti, aptabantq; imperia, vtro gemmasq;
argentea, diademata, quæ nūc aspexeras. Tibi Imperatricis dare
nomina, modo pudor est. In hoc vultu, in quo olim luxurabant gemmae, re-
tilabat aurum, pretiosi lapides fulgurabant, Scaturiens abominandi

36
fati pererrat turpitudo. Hic ille vultu goem ne tot spes intuerentur, sublimior prohi-
bebat Majestas nunc hanc Imperatricis confiteri majestatem, siquid esset, nisi juramen-
ta comprobaret. O fragile domum, fortuna forma? Si illa vultu Majestas illud venu-
statis prodigium, quoniam ea ambione natura in lucem effuderat, ut etiam eruditus apellis peni-
cillo nil addere posset. O ter umbram, in eam abiit deformitatem, ut Imperatricis vultum,
ac corpus esse, nemo propter Borgiam auderet affirmare. Interim dum infertur funesti-
oribus umbris Isabella cadaver, Dux Gandia Caelo animum intulit, Sanctioris vita exor-
dit, a speculo ejus vito filio ordini cepit.

6. Quo tempore Imperatrix ad Sepulchrum abiit. Franciscus ad Superos cui mu-
ltos admovent fata, nescia ante hac nisi solum movere lutum. Injecit pompam Seculi
indemata Isabella tumulo, probavit enim ad fatale saxum, velut ad lapidum lapidem
Regi verticis decus an onus, aurum rudem esse glebam tandem in pulverem Sepulchralem abi-
turam. Tunc illi supplices, procubuerunt mitra, sed cum jam Borgias non totum animum spem
auxilii in pedibus ejus etiam aures non invenire. Quamvis erat vel in ipso vita Sanctioris
exordia, cui Mitra spem togae honorum decora, ad Superos fecere viam.

7. Vixit fuerat sublimis Corona pretium, quoniam dum ad plantas Borgiae volueret, O
callidi mundi invidias. Jam caput Divinissimus Borgias, ad se intulerat, mandis vel pedes co-
ronano irritare auro, conatque, ne totus Dux noster in Calor evolveret. Heu fuge nate Deo, atque
his te eripe dolus. Sed majus erat Borgiae mentis lumen, ad ab Isabella umbris refulserat, quoniam ut
ejusmodi deli illud sibi pateret, majus animi robur, quod ab clangitudo Imperatricis sumpterat
corpon quoniam ut his teneret vinculis quae orbem tenent impeditum. Imo ne calcare voluit, quoniam
jam satis ad Isabella Sepulchralem allisa lapidem fata contriverant. Namque Religiosissime
Principessa, felicis Regna adire poterat, quoniam tum mitras aut fugas aut calcares. Sanctis te Regibus
sublimior, si dum calcata attollunt te corona, si dum ne pede dignaris aurum, quod alij
sunt ambitiosissime induunt. Metire Orbis, Ducis nostri magnitudinem, quod supra Reges caesa
regem eminet, infra pedes Borgiae est. Et quia ex Isabella umbris in caelestis imperij lucem eluct,
umbram toto vita sua tempore circumtulit, merito tam diuturno luctu Isabellam prosecutus est, quae
cum Caelo superisq. morte sua genuerat.

8. Sed cum dictioni naturae terminum penat exiit Isabella advolut lapidis, ne longius
inter fatales exeret umbras prius tamen Divinissime Borgiae, ad tuas adrepit plantas deprecatu-
ra, quod inter tot Sepulchrales ignes in tuos laudibus exultaverint Oratores, Solem te ex umbris Is-
abellae natum, quia intuebamur tanti luminis claritate perstrictis mentis nostrae Deum laudat
re nonis debuerat. Multum exaruit, cum te vitam a morte accepisse diximus, qui nunquam filij
mortis extitisti: sed errorem noctis tribus libitine. Totum nobis Oratoris lumen cum vita
Isabella extinctum est. Dux utroque fati saxum quoniam ruidorem offensisset eloquentiam, quae
tota cadere debuit, postquam in fatalem, impetisset lapidem. Et quia inter noctis umbram,
lucem habere non potuit, hinc aliam non ambis, quoniam ut Clarissime, post mortis Isabella nubi-
la, Phae Pater, Dux Divinissime, in tuo pectore tumuletur.

Ad M D C B V R
Honorem

Oratio in Renovatione Studiorum. 1712

In arduo repositum Polonia Regnum magnetis naturam hodie induit, undique
semm ad se trahit. A. S. Extra Africam sumus tot tamen circumscripti monstris, quae
vel deo caput erigunt, ut deprimantur. Parem dabit nobis fiducia animam, Stan-
di hucusque felicias, postquam tantam numeris stragem intulisse, nec strages inter-
miserit. Tumant enim vero tot septuaginta vigas heuoribus succendit accensae imperia,
et usque flamen proxima illis tunc legon si ardet universa. Squalent in sepulchris ossibus
ignem funera, illis tamen par ferendis, tot tantisque cladibus superantes parentat
vixit eris. Flagrat calente virum busto feralis virorum regis, quae protulit veluti
sacra ultima eodem deducat perniciem, non ille tamen puber hinc nubila suam
hactenus errantem involvit. Stat adhuc innata suarum Serres, gaudetque suam
per vicina pericula sortem crescere, postquam cladibus circumfundi, non tamen em-
gi, et tot fluctuum iactatione nullam securitatis propriam suscipere procellam.

Credetis? Sed credite postea eruditissimo Pausania, hoc perhibente. Vicitis Philippus
Macedonum. Athenis auro efformatum Demosthenis pennam laureato primum vertice, de-
num in Regia circumtulit corona. O fortunatum oratoris calamus eminentiori loco
non poterat, quoniam hoc Regia frontis culmine consederat. Non tibi o Gracie Lycaea al-
tius subsellium ponere non Romanorum nostra Sublimis Capitolium attollere possent, quia
supra Philippi caput collocaris. Hinc demum tui non tuas leges populi, quos non tua
gentes imperia auscultabant, ipsam supra Philippum es. Crede mihi Demosthenes, vel
tua ore ferunt, nemo te altius evasit, aliquis in Rhodia Colosso namq. stetit Atlas.
Hercules ascendit super Enceladi humeros, et erat ipsa Pelion. Et nam, vixit, celum inter
terram, levavit, nemo in te uno unquam Sublimius viri. Jam nunc te super Regum
Principumq. fasces super altissima Orbis fastigia, super rerum humanarum apices emi-
nere, hoc tunc proloquitur Demosthenis calamus. Philippi caput conscendisti. Jam
triumphali restibus suis Regna & turbes & Deorum templa preculcavit, te sic supra
se, non tunc patitur, sed optat eminere, Omnia calcantem Philippum inde Demosthenis
calame caucas. In caput se extulit, qui si hoc ab ipso rogaretur, fore, nec eum in hu-
morum vellet accipere. Hoc demum, meritisime Oratorum Reliquum tibi tacitumq. n
Paria quae clade magis solatium de superbo Athenarum Domitore triumphum tuum
extulisse. Si Atheniensium tuorum lapida sibi Philippus, tu quoque ipsius Philippi ca-
put subiecit, nunquam nisi prostratos victoresq. prius viros tuos, ita in te uno Superiore
effecisses. Quid in istius victoriosissime Regum Philippe est, te corona tuas ambitu
Demosthenis pennam inclusisse? Parumne tibi fuerat. Te ipsius naturae manus, tuo
in pennam tuam munere Superasse, nam relem illa ipsi dederat tu nisi aorem
dare voluisti, nunc etiam corona tua, hoc est Regis verticis Ediaci admovisti. O ut
se se toto ostentat auro, ut invidiam facit Chrysitis. Saphirisq. ut omnes illis vicinia
pallent rationes, ut sua luce extinguit adamantes, hoc (inquit Philippus) corona mea
prosidium calamiq. esto Oratoris. Deiectis Athenis, nihil amplius impero, non impona
rectigal, non tributis venerabo, non evales Triumphorum accendit ignes, Satis mihi
gloriae matorumq. per vos percolatum est Demosthenis mihi calamus contulistis.
Cum hac perna Oratoris, in hanc Sublimem speculam excubias admisi, hoc mihi po-
tentissimum telum est, cuius inimica vicinia acerbissimo timore configitur. Parum
de illa sic offendi: mihi Philippo perna Demosthenis fulmen est, quo quemadmodum
diu Carib, expugnando Gigantes hostes Regnum meum invasuros propulsabo. Jam
est Regum Regnorumq. coronas tunc Oratoris calamus habuisse. Vanguam
tis periculis comitatur. Huius & nostri convolant calami, cum vel in ipso nunc
etiam caput Roma mirabat, sic laureata Oratorum capita Regum coronas. Ibi in
culmenq. ascendunt, ut ex alto rarissima bellorum contemplant acies, & sic
feliciq. in campo victoriarum lauream Herces colligant, mensem.

Non mihi longe exempla quærenda, non excutienda latæ tellus. In Romæ
Alexandro dilectus, in Horatii Augusti amor, cui e gente nostra Sabinus militat
primus in terris Urbis Urbano suo, & Regum post Reges natus felicissimo
Triumphatori Vladislaus pro peramatus. Officium Regum, ipsum, Caesarum ac-
cessum, quos nescit Sabinus adire summum inter mortales dignitatem, Urbanum
sum, quotidianum erat. Quis aritas illis apes, non opinetur fuisse sine acu-
leo, quos tam facile adire poterant, ut ipse Confex plane Perreg videretur qui
Sabinus ita adhererat. Mitabantur invicem sermones, de carminibus erat collu-
cus cum illarum regebat, Sabinus loquente cum Urbano suo ut de Orbis
negotio de metris negotio suo reddendis. O fortunatum in terris Poetam,
vix quasi exemptum mortalibus cum apibus Poëtijs ita dulces erat ut hos ac-
cipere non mel comportare viderent. Ita Sabinus Urbano suo complacuerat,
ita cor & Conficis amores rapuerat, ut in omnium additis laboris lacrimis
deprempserit et Sabinus verticem coronaret. O Felicissimum Scriptorem, qui

metres editis toto plane erbi in Ponsicis laura croica dominat. C. ubi etem
laurearum campum, quot carminibus tot Floribus, quot acuminum sublimite
tot laucearum elegancia cersertum. Cuius iam laureati ubertas campum
rapiet animam cuius lauciorum aciem in se a convertent tot tantaq. con-
sta Sarcubus manu erudita decora. Nabetis Hertitiss. Poetarum su-
res fertilem glebam antiquorum raturum inquam Sarcubus habetis amena cam-
porum spatia, in quibus videri Cridionis avida delicias mentes. Ad vestras
se se devolvit manus Regius Sarcubus annulus proceris propositis ad quod
tenera ingenia vestrorum cacuminum colliment acie. Cnustis id Athe-
nis habetis Proderum traditionis suspense pede incedentem Agnum, ne
scilicet pascuam Scientiis vestris inturbet mentem, donec optata C.
ruditionis conscendat apicem. Resum ille aperit campum ut &
cornutis Peripathorum argumentis affines proferat cornucopias, &
Sleri Oratorum amicas. Solum igitur erit Minerva amor
Slos Athenarum venans Lycasi gloria Polona Indoles generare effice-
re, quod auribus didicisti. Solum erit cum Attica vigilare noctua ne
bellici arietes amorem literarum in tuo expugnet pectore, ne fatuus
ignis Appollineas exurat laurus. Solum erit in turbido Regni tot
piscari gemmas, quot Scientias, quas Curippus Aristotelis tibi facile
pariet. Et immortales vobis nunc ac libertati fundatorium manifestissimi-
mi habemus gratias, quod propter beneficiorum Thesaurus, ipsamq. velle au-
reum, laurearum cernipam nris vobis instruxistis. Agnus testis osten-
dit. Uno nos tot Triumphos posse adire pede. Solum id attollens, pber
locum Surgentibus laureis, quod vras coronent mentes. Tu tandem Deus
Ter optime maxime, prima laurea, & laborum ultima coronis, exoptatam
certamini Oratorio imponem Coronidem.

Somnus Timothei retia inducit in Polo-
nam Libertatem. Aquila unguibus facile dirum
penda.

Prologus.
Polonia onerariam inter saxa & sepulchra hactenus in-
concupiam et nondum penitus contractam miramur. A.S. Su-
speximus eam posse fluctibus circumfundi, non tamen mergi, et
tot fluctuum jactatione, nullam aut exiguam securitatis proprias
suscepisse procellam. Indormit & Mars Lepthica, securusq. ducit So-
mnos, cum tamen fatorum retibus Libertas Poloniam involvat.
Sic ergo talamum vindicabit Libertatem ad quam detegendam gla-
dius in vagina delitescit. Tu A.S. decernes Libertatis gemmam
nobis servandam esse, quam diutissime.

Fortuna.

Fortuna. Vigilat pro Timotheo Fortuna. Securos indormiant Somnos,
Regna & urbes, Duces et Imperia Somnos, pro quibus vobis Dea, su-
per exulta. Domine me iam cecum sibi, oculata quibus fingat luvor, in-
vigilo, etiam cum Duces cacutire credunt, iniquis coram commidis,
& prosperis prospicio rebus etiam tunc cum ipsi minime vigilat.

For-

Tertius: e sepe dolendo quiescentem euentu quies ad incommoda & laborerna-
 ti. Gite: mihi vero relictum. ut quod ipse vel somnia, demum vigili sese offerat
 valdebra, nec praeox telluris otto laedat oculum et men: interurbet ad quie-
 rem comperta: Illorum ego utilitatem hanc extendo retia, piscari gemmas id est
 Regna flum novi. Haudum Antonia. glutauerat Regnum, cum epotauit im-
 peria. ex Cleopatra gemmam: haurit, & iam bibit Regnum. Hoc & ego in-
 uoluo unient: inuictis Athenarum Duci, quod dum colligo, in sinum eius com-
 pecto Regna. Duris quidem decumbentis, ferro cervical, turres & mœnia, Saxa &
 parietes: verum & sua inclinabunt. ~~has~~ huius lapiti fastigia, turres, ad eius
 imperiores nix & ardua sese flectent: Saxa: & ad Fortuna autum proclutis
 ipsa liquescent cera, donec in Triumphales formet laedas: & tunc demum
 diem accendat inuicto Duci, cum fatorum noctes extinxerint.

Timotheus

Qui. amicam, tot hostium moribus indormienti rumpit quietem? Timot.
 Qui. v. dies horam, integris noctibus in vigili custodia transactis, inuadet. &
 victoris lapum non sinit respirare pectus. Deuorata maiora pollicetur? an fa-
 torum temeritas, illa dormienti eripere conatur? & tunc v. maxime in medias
 ponit cum minime sua me malis vigilare sentit.

Fortuna

Vigilem in te v. ipsum laudo somnum, et semper ad ardua exportatam, Fort.
 mentem, qm mea tuis inuictis commoda, se exitas probavit. Adhuc qui-
 cide tentas, donec tua videri subagat Imperio. Tati. proculum con-
 uigilo ut vinctas tibi tuas irretitas tui urbes, Prouincias, & Regna fe-
 licis ducam, glorie tuae mancipia.

Mandata exequar hactenus mihi semper amica memini fido, nec, Tim.
 dolum his involat retibus suspicor.

Quot retibus istorum, tot fortuna pro te vigilabunt. Quia, plu. Fort.
 re. in conspectum, qm illa tibi oculi tui, duae pupillae, quae partem tuis
 victoris ita contemplantur gloriam: ut futura optime prospiciant. Interim.
 sonet cyphes.

Quinam ita blandus hostis. Reoni mei involat adyta ver-
 berat aures.

Zasypias. Polako. galy. cy. tarty. rruig.
 Galy. na. or. gladi. Mar. Seie. ruin.
 Galy. cy. Morphous. mitum. Lrem. cyp. tute.
 Zdradze. got. uib.

Zasypias. Polako. galy. cy. tarty. rruig.
 Walz. sy. Masta. L. m. li. sy. rruig.
 Giedy. d. Smierci. m. Zasypias. Letargu.
 Jester. na. targu.

Nierozere. Sogur. iur. niri. ane. ppta.
 Zdradzi. Mawia. na. Wolne. panista.
 Poydrie, iereli. nierozerwies. Siatk.
 Sioboda. d. Slatk.

Sicut blande sic stans a te miser
Porachis Sweetu me magis miedoli
L'atony gay sy chig widdatit Sierota
Dardien sy meta.

Prestante Polko w iniekkim miast popiele
Miaso-wesglowda tad inyprae smiele.
Ochni sy bo u-na porach mato.
Gradu Rostato.

Potonia Quamnam ita blandus hostis, Regni mei involat adyta ver-
berat aures? Quia amicorum vox dulce carit interitum Lechia a-
tudine male ludibrium, jam exterorum Lechia quod amicorum tutela
in suum eo magis miserabili clade nutriet jugulum. Quid sibi
volunt ista res? illis ne jam mea Regna involvi patiar.

Fort. Terris immoratur, Divinum tamen Numen in me aora. Timotheo
iniquo, iniquis sortis ac felici quoque impero

Pot. Ergone mihi cladem tot gravi tot amicorum iugo concaten-
tam adauges, & oneri pondus addis ut Timothei triumphos reno-
vare possis.

Fort. Meam tibi mentem explico Marti. Potono tot annis indormien-
ti permitto somnum in hoc parvo totius Lechia mappam accipe.
Actia sunt iniquae sortis signa. Quam liberi olim Atheniensium Re-
gi Ducem eundem tui Timotheum ~~duxem~~ intellige. Adsum ha-
ud dispari eventu illis actus Servitura libertati.

Pol. Sed qua jam libertas retibus involvi, hic dola est libertati invidi. Du-
minis. O miseram mihi sortem! quondam Opimis sarmatis Regnum
florebat Urbibus multoque auro potentique radiabat manibus ad invidiam
Simula lucis: nunc fulgor ille in aeternam noctem & dedecus ibit
Plebs gentis Pastoribus, an Piscatorum lutea vix cernantur casus
et retibus fatis illa Urbium majestas involvit. Heu retia! sacrum mari
immergenda pelago et ipso dolorum Oceano nunquam satis eluenda. Retia,
quae velut tua coactum Speculum iniqua sortis extendit & vacuum ocellorum
ambitu id est sine pupilla oculi explicat, sortis excacata ludibria.
Heu fatorum retia quae illo mari baltici praedone praedabantur tot gem-
mas quot Urbes sup. Spoliatae opibus prostant. Vos incuso retia genera-
ria Reip: capta his tempestatum procellis. Sati ruptis aliudque et ad al-
tam saxorum molem qui subiacet concussa, unicum adhuc expectat naufragi-
um. Nobis felicitis vestrae ergo irretita invidi in lyttas dum vitabat
chaubium. O retia! quibus nra sortis implicata in praedone fatorum pel-
ago mergit nunquam iam ad bona spei emeritura promontorium nunquam
virescentia felicitis attractura portum. Sed quousque vobis sermonem innot-
tam retia! quibus toties jam capta liberae vox Haeret. Illud robile liberae
genis deni Actia quae longe lateque toties victrius elata pennis. Quod
in dno extendebat majestas huius accipum tenet retibus, nunquam in pri-
va gloria ridem evolutura

Fort. Haec cum propriis actis componi quarelas, adhuc & istud retia ge-
nem libertati servatur, quem tui unionem unice praecarant. Quia ubi liber-
tas: nraque invidi pot non extinguitur praecarig illi transparent radi-

ut acutius in idum exterrere feriant. Oculum. Adhuc grandis Aquila facile
retacula hac rumpet. Primitus antiquorum Patrum fundatam mentis terra
libertatem et Regnabis. Fortuna interim sustine vices in rota hac vo-
labilis feret, non me suis usque signaret donec iuvenem.

Quid triste amici cultus portendit supercilium.

Monarchia

Fatorum exposita iagris, tot annorum diuturna mala ad prosteres, im- Pol.
ninentis fatis providet periculis, ut minus feriant.

Indola si placebat fero solatia.

Quae hora te mihi hospitem dedit

Monar
Pol.

Orbis aesculat imperia mea quaecumque natioti terras vigere Regna il- Monar
praeum Monarchia. Si tibi multum allatura opus, si mea iniuria
castra nec aliter te puta hoc fatorum laqueo eripi posse.

Gratum te mihi in libero Regno, sed Hospitem saluta.

Pol.

Ergo quae terras et orbem impleo a te mihi hac terra atque negabit. Mon.
que solo incolo (primum enim Monarchicum et aeternum Numinis
regis Regnum) exiguis his adibus, et vili terra tuguriolo ejicias?

A atomis tumescunt montes, nec semper radiculum illud narium Pol.
animal, et gutta salis vastum complent mare, et terras exigui com-
ponunt pulvisculi. Tu metem in de alias compressum, miror quod et
Deorum Regna involvas? uni tui altissimam Numinis potestatem
targere animus fuerat, en quae turpiter ille corruit atque, celi detrasque
solis miserorum partura, eo miserabilis incolit. Monarchicum (fate-
or) ceteris tenet Imperium. sed terris una cum libero arbitrio summam
libertate de arario, liberalitatis divina collatam, quis negabit?

Etiā hospitem metue monarchiam, frenum huius, ut in convulsio Mon.
solutam et nimis audacem compescat vocem, cum interim liberam adhuc
permittat. sed alio vertamur sermone. Quod nam somnig huius Timothei
(quoniam sic somnig legimus) augurium tibi feret.

Leges humanitatis pulcherrimae meam arceant vocem quoniam frenum Pol.
istud. Ne forte in hoc primo dicendi limine illud mendax exterorum in somna,
nefario contra me statuatur ausu. Poloniam barbarorum antrum esse. In
natam liberis mentibus modestiam servamus, etiam cum durig ab advenis
tractemur. Tamen id prudenti adorno silentio ut aptius quaestioni
simul et expectationi tua respondeam. Timotheum Poloniam, castrorum
eius intemurale, lethicum martem, his calamitatibus indormiente accipe.

Quae clementia cladibus involvunt Regna, et Mars dormit.

Mon

Fictum hunc crede somnum: etiam cum dormit, vigilat, cum quare. Fort.
pugnat, infractam bellorum aciem tuam vincit, triumphat. Mars Polong

Persape astus e belli Martem quiescere, ut tunc, cum sopore se Timothei
victum ostendet, hostem torpere faciat, donec mortuorum ignavis somnus
et ipsam cladium noctem super hosticum inducat animum. Hanc quoniam
libera genti inferis orbis, miras calamitatum sortem, gaudetque non vix
non extremis involvi periculis, tam adeo ne miremini. Calamitates
hac ex fulvi contexta retia sunt, facile unguibus Aquilae dirumpenda.

Non gaudere credere nodos, quibus necandis Alexandri aut Maurois
opus sit maxime illos, et rostrum Aquila, cum libuerit facile dirumpet
necesse. Statia tamen affligis nobis nostris ex mutuo sumamus eloquio
Tantum, quoniam Erbis adorant hospitem Sicurum de libertate Persona occupet
unde cognitum illig pretium, exteris etiam gentibus destinandum solidum pro-
poni possit.

Discursus de Libertate

Libertas est de Jure dicitur illud, quod est rerum quas habet noster
datum est. Hac sola triumphus innumerari potest. Inestimabile bonum
est. Suum id est liberam esse, uti e contra, nisi beatum si alius libertas.
Debit certe id est aurea libertati innutrita pectora, ita libertate estima-
re adducit, ut cum Bruto aut vitam liberam, aut mortem gloriosam
eligamus. Sicut nimirum, quoniam ingens bonum libertas quoniam nemo sanus
cum Penarum Regne (Laconicum ad sum Reges responsit) commutabit.
Polonia libertatem statim cum Polonis, et Polonos ad libertatem
natus, cum respiciatissime aperit magnam illud Polonia purpurea sedus,
Georgius Grodzki. In eam talem qualem Orbis miratur ut in-
let Majestatis sensim sub Regibus adolevit. Sicut inquit Magnus ille
Regum Parens Jacobus Sobieski) in Polacy pietati hinc Tatarsk nie tak
dalece dia dostadok, do ie frugalitas, ich irara tak obierata, nie tak.
Ila cara vignora io ze y marcipijs mit. Egoz muria, nie tak male.
io dla edowia y dyda obrony, bo isore wiedzeli, ze sy pircie z niewo-
li. Inierci wybie niemogla. Ale wolny narod, wlasnie za wolnosc, to jest,
za serce wyryzny Swiecy, z rozrymi nieprzyjacielmi mcznie sy potydali,
chcąc ia nien. wusrony, z rade do rade podac, iadoby y na ten czas zywym
wiedzie potiechy, y ornamenta przynosila, y za tym umartych iniera po-
sterite nra ptez tak wiele wiekoi, y pod wzroziem doobila. Tandem
praeipuos Authores libertatis facimirum magnum, qui prius Statutum Re-
mi inchoavit a Vladislau Jagiellonem, per 40 annos Regem Polonae.
Polonia ad libertatis liberalissimum amplificatorem nominet. Serbicie
zas Panowie nasi im nam wigley prady wolnosc, tym sobie wigley Tri-
umfod przyozymali, na rzekach y szablach naszych, panowanie y Stany
swoy piastulicy. Przy nac sy musi ze mutuum certamen huto, mu-
wtary y odwaga zwycpralimiy Panskie ich serca, oni zas coraz przy-
czynientem prady wolnosc, ora ter bardziey zniewalali podary.
Swych animaye.

Pol. Pupilla libertatis nostra sunt. Libera Regum electi, nemine
contradicente, seu us retardi, alias, Petre Diaperualgar. Sine
nobis nil de nobis. Id est de negotiis Republice concernentibus, ut
bello, foderibus, tributis nil decernit Ipsi nisi de Consensu cum Ordinum.
Neminem captivabimus, jure victum. Et Verum non placent Singu-
la hoc exprobrantibus quod habere non possunt. Nam nil et illis (me
judicio) tam dulci libertate optabilius foret. Ad gratia, quod aperi-
nequeunt, est quoddam obstruere voluptas.
Polonia ut plurimum dura vita, casu asper, nec Populi motibus,
factis ad nostri seculi venustate, et hinc augvando serviora ingenia.
Gens est ad ferociam et licentiam nata, quoniam ut libertatem vocat.
Ist hac tunc, factabunde dixistis, publica in nostras ora pridem.

fulminatricem Ducis manum, eandem cum gladio resundit. Ad Trium-
phale damnum ingemuit Erivousty, & fieri ex auro brachium munus
bellum, virtutis meritis Regale Testimonium largit. O pretiosissimum
damnum, ex laqueo Ducis recosa manu, Inlicitum munus ex Rege ad
Ducem manum aurea.

Sed munificae mentis scrutemur mysteria. Regum quidem liberali-
tas, malorum est ideo, quia redimant Infantium vitae bonorum. Ad
similes ideo, quia estimant in alio deest diu, ad Heroes ideo, ut
vulneribus ampla fortitudo, in munere Regis, tamquam in tersissimo
speculo glorie, sua radios reflectendo, colligat ad fortius, ad glo-
riosum cum hoste in posterum dimicandum. Id ergo Egisti,
Herum estimator munificentissime Boleslae, ut pondus esset vir-
tuti bellum, et quod ante Regale munus fuerat fortitudo, post promissa
fieret exemplar. Herum, ad quod formarent magnanimi, & per
vulnera comiterent ad coronas, quas cum sint sanguinis Stipendi-
um, simul sint & Historia Triumphorum. Hoc vero fuerat,
ceterum auream armis providere ut hasetia amarentur, hoc magnicem
erexisse quo ferrum pro placito Ipsi traheret, ad decus formam.

Regalem ne prudentiam sapientissime Erivouste supra bi-
lancem attollam prius, an ex transfuga mentis inhonesto, omne
meritum proseribam. Quantum enim dedecus pericula Patria,
commodo privato librare, ut quateat honestum, an verum turpi-
tudo unius universorum integritati, In theatrum Patria jactare
titulos, ante civium merita, fascibus eluctari in periculis pu-
blicis. Sic enim o civem vel meminisse sceleris. Reliquum est. Splen-
dor sanguinis estimatum, & fascibus sublimem, aciem desere-
re, reluctari gloriae, famam, fuga ex spolio proseribere. Et civem
in parem delori dolore parem, parem vindictae. Sed tua fugitivam
ad panem de praeda bellator Reus promissa. Ad laetitia perpe-
ricula committentibus altera Regium munus altera gloriam in sp-
rupto deserentibus manu porrigis vindictam. Fugitivus ex castris
(non civis erat, non Eques, non Senator, non Senatorum Princeps)
Fugitivus inquam ex castris, colum & spolia timida, vellem leporis mu-
niti. Fulmen erat ex Rege Herce fuscum muliebri, quod exprobraret.
A Leone coronato vellem leporum quod Castrensem fugam ^{vindicant} ~~annat~~.
Ad transfugam Palatinum Fulmen erat, crediderim non tantum
ex Iovis Diphthera ad male conscia sporum periculum quan-
tum ad exprobratoria pelle ad lepores, & alcatos. Sed hoc erat e-
contrario fortitudinis excolere Victorum palmas metu & fuga
aliena bellatorem animum afflare Castris, vindicta Castren-
sis timoris, commendare omnia luctus Triumphalis ut in timidos
vindex in strenuos effug per panem & munera multiplicares
seculi decus, Castrense munus Heroes.

Simile. Libyalitas eadem non solum pretio facti, sed profusione o-
via immensa miraculum est. Unde innatum v. raram imagine h-
v nullam ut dignitas sit. munificentis coronatis, non in imagine
videri colorat. Se in se pretiosam. Fortitudo Heroum quia paucor-
um est, deq. extremum, admirationem h- in rebus, non speculis
suis. Si tñ, si celsiping colaps a fumo proiecta umbra n. inhi-
mutat. Solem ergo censuero mang Regium, hic, calentem pingue-
dine materis vaporem, qui terras clavig, subibq. ruinam, campis hi-
atum, populis cladem, & pericula violenta in auras expeditio-
ne decipitat, v. minat. Hic inqm vaporem dum sublimat exco-
quit aut fulgetrum facit, ut subito percellat aut veni. ru & ful-
gur colligit. ut ex destinato timeat, aut fulmen conflat ut idē
ex sublimi pupitet. & sentiat velut sublimitatis. Suis causam in
fulmen revocatq. vapor. Deo ex alte imminet et receptu velut
insidiar in nube, caeleste sui ex sole mang dum sit terrarū penicu-
lum. Hic sol in fulmine, quod vapor erat ante gloriam. Sed
et Regale mang ad exercitus bellatores paria format. Nam quid
Bellator post clades hostium? post sua vulnera a Rege auctus.
in Ciacrice conservat justa causam undictis & velut post vulnere
bellum. Bellum in pratis vulneribq. medicante ad gloriam vim h-
& telum novum quo Patria damna novis laureis instaret, & quan-
tum felix est in pmo, tantum timeatur in pmo.

Exemplis. Sylvam ingredior laurearum, dum victores coronatos, cum
munificos pmiatore. attendo. Nam frequentissimas surgunt palmis,
in illis, quos Regna proferunt, sibi & tibi. Sic numerosa ex his
attollunt Trophæa, quos Patria grata laborum suos putat, dum He-
roes ornat. a Regibq. laureis insternit appia, quibq. Hericia oc-
cupatio est coronas texere victoriq. post merita victoris. Inde in
omni agone palma, qua coronet contendentes, alliciat haustus, in o-
mni certamine vel corona, vel premium. ut unig deq. fiat ad
multos necessitas consilium ad paria, dum sequunt, ad majora dum
geunt securaris. Ite & cum ludimq. & cum docte ludamur, cor-
namur: cum pro gloria & felicitate communi periclitamur, ste-
relescemus? Imo quāto copiam laureis, joco manti, tibiū Trium-
pho cedit, tanto profusior est Regum benignitas ad eos, qui sorte
omnium in armis sustinent, gloriam venant, periculis, & vul-
neribq. ppris proferunt universale decq. Inde innumera vi-
ctorum pnia, phalera torques, Phiala, unde dulcedo belli, & vulne-
rum remedium. Inde corona obsidionales triumphales Civica, mate-
ria projecta quidem ne in pmiū avaritia, impelleret sed honore.
prestantissimā. Inde immensi operis Pyramides, in Agypti Scapu-
li, in Colapsos concisi ac coaptati. In Graecia es, marmora in po-
pulos confirmata statuarum. Romas Triumphus usq. ad ambi-
tionem magnifici, quia applaudebat virtuti, non apentatione, sed
estimatione, quia pertinebat ad posteritatem, imitationis,
viceri duraturi exempla sagetti. Ut constaret, homines mori,
non merita: ~~immortalitatem~~ gloriam in posthumis censu Hercum

numerari. Hoc generaliter tanquam universale stipendium, decus & famam
desideramus. Sed & singularis. Regum ad Heroes propensio quum efficit fortitudi-
nis formam: ut vulnera, bellis sanguine mundantia subrum militum obli-
garet. Trajanus Imperatoriam purpuram in fascies concidit, & exivit u' omnem
ad triumphales impetq' velut ad mantina mortis catena pertraxit, ut per
græpia Perici soli seipsum, per Indiarum aëria ac deficientem restauraret
militem. Alexander nullig vulnus sine premio, nullig periculum sine blatio
intermisit. Fecit, ut per ipsa vulnera bulliret & sanguis alacritas, Heroum fe-
ret palæstro, Summa uideri.

Id quod colligimus ex prentis constat, & sapientum commendat assatis,
verissimum n' est qd ex Stoicis legimus placitis. Pul' ferream, auream manum
Heroum, Cunas spe pariunt enim similes dum agunt fortes q' nullu' ex-
plum n' aliqua fingit imitatio, sed in Regib' exemplum facti, lex est quædam
adidendi. In qd verissimum ex quod ille in honores & eloquentiam Tullij
Successor illius, fomes agit martiales industrias. Emerit' stipendium victori do-
nativum. Nam qd Vallantig ille torquatus Læp'ig Germanica' triumphali apul-
tu contra appetit post inauratu' in torque pectq' hoc ad gloriosa pericula
traheret. In fomes Emerito de nativum, q' Achilles ille Romanis Sicinig
ventat' centum viginti glia pugnauit, victor, nemo Læp'ig, nemo fel-
ciq', nemo pariter, inter quadraginta unig vulnera aduersa omnia acris-
sum nullum tulit, numerat' tñ periculum sine smulo, paritatis.
Sed & gloria aggestum itum sine exemplo supra inuidiam. Nam quinque
donat' Phaleris, armillas centum sexaginta, torques centu' tres & octogin-
ta, inter munera Imperatorum accepit. Victor. Læp' tñ emeruit,
ut decora numeraret taddisig. ~~Una~~ Una obsidionali trib' muralibus
octo aureis q' lem mat'is coronæ triumphale caput sublimauit. Tantū
crevit ut posset smulu' superare, privat' miles, novem Imperatorib'
suis triumphauit. En fomes, martialis industriæ Victor donativum.

Habes Boleslas in uno munere multiplex; sanguine' Heroiū. ^{Epilogus}
repens & plus estimas Pater Cuium ei: pretia sunt Patri vulne-
ra filiorum periculis presentia privata damna, gloriosa mercede. Sla-
tis, iustq' ex. Non tibi Thesaur' bellica virtute potior inuict' es. Aurea
manu vulnerib' glorios' mēderis sapientissim' es estimata manu. Bella-
tores tuos complectaris, q' amor est similitūm. Hero es quia unig & mis-
plures ad fortia inspicis, Ductor es Heroum & Pater Patriæ. Tuis ergo
Exemplis coronata Regū Successor debet imitāone quod laureatas manq'
licet impleat avro tñ adhuc id solig. Erivouoti erit Heroib' aureas
dare manq'. Ergo tibi Heroi aureas Triumphū monumenta. Tibi Hero-
um imitatori promittis Regum desiderium Emeritori, narrāo Popularis
& gratitudo Civilis. Tibi pro manu Heroica Trophæū gratia pro ma-
nu aurea cor Regni, pro manu pretia. Paucoru' dmonū estimatio.

1.

W truchleg sercu ciemności ustało
A złote zorza na ci mi powstało
Jedzie przez światą kropną rat ba
I snieć światłość prawdziwa odober.

3

Możesz się i kroczyć grubą ciemności
Egipskie cienie czyniły cięskoci
Iur stonę wesoło, przez od serca trwogi
Gwiarda oświeca Betlemskie progi.

Gła Ziemię przyszedł Pan do swojej własności
Rzuciła światłość poszła do ciemności
Bawoże się w mnie iur serce gotowe
W nim sobie uczyni Ray i niebo nowe.

Staynia

Lisiki maig iamy ptaszkowie niebiescy gwiarda Syn czoł i ay
niema gorzeby głows swej skłonił. Roskość moją mieszkac z synami
ludzkimi.

Po nie dostępną światłości
Po wdręczeniu w niebie jasności
Po miłym Oycowskiem tonie
Jdziesz na ziemi skłonił skłonił.

Rzucić morze Perły swoje
I kamienie na półkole
Ziemia ztęmniła się
Tak byś nie pater przypbrany.

Ah darmo nadzieję tudzież
Ciesiki zół w sercu pobudzić
Cto Anielskie kochanie
Zstąpi zbyłszy zstanie.

Co czynisz Boska miłości
Wierzę się ciębiez nisko i
Mieszkać w światłach moich Boże
Ludzie czynię wstąpił ten.

Toc two rokosznie mieszkanie
Z ludźmi bądź twoje kochanie

2.

Nie truchły serce serus tąd, two
Na wszystkie strony z hartowanymi
I całe piekło niechaj się spryskają
Pray Bugu ci bie nija nie dąpają

4

Jutrenko i zima ten ułamek
Jasności wiecna iemu xpi. usziesz
Leir znowu serce nade wszystko
Znowu się trwoży iak przed tym b.

Niemasz tam żadnej wygoły
Ciebie i wiatr sułto i wiatr
Milszeć przez cię mrozie chwile
Niz Anielskie kochanie.

Kłisze się dziecino święta
C miłości niepoista
Zuborates mi moją Panie
Staynia cudra two mieszkanie.

Na gwiardo lada ptaszy
Ma iankę lada zwierzyna
Bog po Anielskiej miłości
Mieszka nie Anielski w gwiardzie.

Zgnam was regim piewo
I was ni bi. ski. pokoje
Stanie mi za ni bi. sk. T
Gdzie tenosss se. zstanie

Zroznany cztownik zbydełty
Tim z go rukay moy swisty

Do P. Jerusa w stauni placzcego.

Przez z oczu zdroie choc dyamentowe
kiedy ty toczy me dziecie perłowe
spragniona Dusza o ten napoy stoi
Jam chleb niebiński moy głod uspokoi
Bo kto twej woli Jeru iuz skosztuie
Przez całą wiečnost w usciech Kanar czuie.
Będe się cisnął przez jroty stalowe
A tamac będe nufce He. onowe
Poki me serce przed tobą nie stanie
I nie oglądam twarę twą moy Panie
Twarę perłową którą kiedy widzę
Zorze się jagod y lilie wstęga
Blednieją ranne przy twych wargach zorze
I słonce przedrey kryje twarz swą w morze
Gdy się rozsmieiesz noc w dzień się ubiera
Gęśna Plonęty, y Xisryc umiera
Dyamentowych promieni nie toczy
Niebo: gdy na nie się obracaś oczy
kiedy ty toczysz a krople sitywaia
Konchy się cisną y peret zbywaia
Jakesz tu moicy wstę na to niec złości
kiedy tak slierna płaciesz niewinności
Wszystko w żal topnięs iako śnieg do słońca
Poki nie weźmie życie moje koma.
A kiedy oczu na plac iuz nie stanie
Zastop się i szę tyś tyś moy Panie
Dose iay moy żół na reancy ty będzie
Zo sukcesiwego portu cnięć zyskanie.
Nie mini miu iay uderzy wiatr miły
Im luszay brzegi cnięć na dożyni.

#

Cibus meus est facere voluntatem +
 Znam cię obtudo, znam cię chytry Socieć
 Giekielnym iadem nąpoiony kwić
 który na ten czas gdy się rumienieiesz
 Ze mnie się śmieiesz
 Tu oży bawisz tu nam pochlebuiesz
 Tu na truciznę wdzięczność distillujesz
 Pilem śmierć z kubków Hypokratowych
 y Galenowych.
 Tu zdrada chytrść, złość stoty cukruie
 Tu nas samymi kanarami truje
 Na krople miodu iaro skrzydła musze
 padais Dusze.
 Precz precz z butatu kowane kajdany
 Nie trzeba tyka mocnego na Pany
 Dotrzyma w kropli takomego syna
 y paipryna.
 Więc stodki Jeru niech mi nie smakuie
 Ani Apetyt wiecznie kontentuje
 Niech Sercu memu miłościwy Panie
 Świata nie stanie.
 Jaro zgotowana przeczka na kwiat swój
 usteczkę niesie, tak ja Serce moje
 Zwszytkiem memi myślami pospółu
 Do twego stołu
 Wszak dobry Panie przy wesotym domu
 Bez odrobiny która spóźnie komu
 I zapomniane szezanie niepobierzy
 Panskiej wieczery.
 Ażebym przedrey do Patacu nweo
 Mogł iuz przybieżyć diamentowe
 Iżdam mą wola, składam y kosi
 Złoty wieczności.

[#] Annus Senex in Antro.

Heu me vitam inter vitæ odia carpentem, tam cito corper mihi
in ferendo esse, et ut mihi constituer hostis, me ipsum potius experiri.
Circumcupitus quis sum? Annus senex. Quotus post multos, in hoc o-
nes diademate meo numerate. Mille mihi septingentæ caput istud
ristæ. Et frontem decem circummiere cunctæ. In his mihi annos patre-
rui numerus est. Attamen quibus jam undiq; malis obpressus, ut
inbecillis corporis hospes animus, velut quædam periculi circumdione,
in exiturus habitaculo oppugnatur. Jam quoq; fato meo dispersus sui,
rei me menses famuliq; dies reliquerunt. Haec ulla sunt, quæ tutus
ita præcæcia occupem. Hac me tuebor, falce; O inania languida tu-
ri arma. quam senibus gravia humeris. Hoc capione meos fulcram
ipsus? O spes blandiendo sibi delusas. hoc me præeunte, celerius ad
malum feror, ille me ipso in præcipiti demisso; Supra me stabit, fati mei
veliscus. Hæc me alæ, in tutum subducent, iam mihi lapsæ cecidere penne.
Quid me diadema meo honor, suo periculi instanti defendet? O spre-
ta dignitas, non ipsis sufficio avibus, ab illo abiectis; vilissimi
cedones, a rorum horreorumq; pæseres, quotidiana rapina, omnes ex
his spicas distulerunt. Sed quam unam mearum calamitatum maximam
sentio, jam mihi ex venis calor omnis abest, omnes triste gelu artus fan-
tat; quædam etiam jam sanguinis glacies, non se per arterias agitat
ex parvo indicio vivit. Ipsa cum tussi, frigus trahunt suspiria, totam por-
to in pectore brumam.

Adsum providentia humana, arma contra frigidum temporis Præsidium
etatis decembrem fero. Talium optimus vulpim adversus hyemem
hæc est. Etiam in molli orium lana brumæ impetus frangitur, hosce
pos frigora cuncta timent.

Frustra es. alte mihi frigus illapsus est. penitus hic hostis intus. Annus
me pervasit: non illum hinc venturum, ulli lacum exterrebant.
Frustra hinc expellendo, vel mille arietes admoveantur.

Adhuc mihi domi surgunt contra frigus, alta caloris præpugna: Præsidium
la stant cræne multo, turrita fornaces, ignea adversus hyemem ar-
amentaria. expecta tantisper, tunc tibi levabo brumam remedio. En lu-

item succensis carbonibus focum, accipe manibus, surgentem ab illis
cum calore valetudinem.

Annus Non ista grande pectoris mei gelu solvunt, continua intus percurre
hymis, et late concludit corpus tremulum. Jam à vertice, impulso,
venientem se, sub digitorum unguis, pallere notat.

Provid: Jam jam conclamata regitudo tuæ remedia. Actum est. am jo
nem, non ovium, vulpiumq; pelles, non accensa fornax, non calidus torus
juvant.

Annus Jam jam video destitutus remedijs, morbo fatiscit animus. Cunctis
quoq; mihi, Supremum fati tempus ob oculos adducunt. Insolens res
aci caper, mihi jam proclinato infestus, lucens ab oriente Stella, me
in occasum vocat. Quam hic fatalis vitæ meæ Comites. Heu haec quæ
hoc sub diademate victima in necem sædeo coronata? O sortum? O vi-
cula? O circuitum? quod tibi Amplioris mali mei nomen dabo? O me
in cumulum jacentium Annorum trahe Annum millesimum. O
gentesimum duodecesimum, ceteritas fortiter vinctum tenes. ipsa
tibi Annulus hic caput adstringit. Verumtamen, quid se conviciat di-
adema? meus labor es, Te ipsum sedulus composui. Tibi tot per me
res insumpti, Tibi famulas care manus, ver et æstatem jussi, que ad-
stiti usiq; opus. Tu, tu Scipio, o? ut tremula eripis te dextere, mee
festinasq; ire in rogam, mihi flammam aucturus, Te sponte dimitto
hactenus mihi lapsæ fulcrum ætatis, nunc certus mortis in iux; jace
longa fati mei linea. Jam cestinatæ imminet pavor horæ; hoc uopsy.
Ora vitro veniens mihi ex arcto, momentum cerno. C ubies, ex am
arena, grande unius Atomii malum? Cerno te, cerno; quantumcunq;
xigue, inter multos pulvis. C ut Te atrox momentum ante se impellit
ut alios impellens, præceps ex alto demitteris. Siste, siste mihi, tam citi-
tos volvi. En en, dire pulviscule ades. Non ita inosritum Pleni G;
vererer, maximus in parvo metus est. Te, te, pulvisculum timeo. Re-
cede, abstine, absiste manu mea funestum vitrum, mei Speculum i-
teritus: grandia mini mala, quia Sepulchri mei pulvis in extant.
O Atomii? O sævi pulvisculi, quæ quantiq; cersum abitis, qui de-
r festinatis illi, cui etiam ego. O immanes mei hostes: sed magis
putis: Atomii sunt. et hoc satis est. C o pulvisculi, sistite, sistite

prope:

operare, aspiciate saltem vos, qui hæretis in turba, quos diutius ante
xitum densum agmen moratur. Aspiciate, quàm vos non obscuro
prælaudabam ergastulo, undiq; vitro suo lucem admittit. O me temera-
tum, qui tet discrimina tam fragili, quia vitro carceri inclusi.

Lumen tamen vitis eadem, non alicui centimano, aut Briareo, aliisq;
morte Gigantibus congregiar Pigmæi me pulveres sternunt. Non
missi ab alto melares, non grande Jovis fulmen interimit: quod
ix aspici potest, parva brevi's pupilla est me letho dabit, atemo
mecebor? sic, ludis mors huius mihi tumultum paras, sub pulvisculo
iacebo. Duo ingens mortalitatis flammæ exunias, quæ Te fluctu uti-
bellis immédico? Sufficit Tibi qui æstus tuos, ripâ adstringat pulvi-
culus: ex atomo Tibi limes erit. Supremum momentum, non uni
Tibi cæcam, duo sunt, quæ me necant, ultimum momentum, et pulvi-
culus. Nisi verò fallor unum estis. Hanc tamen nec in morte er-
nam opinionis pertinaciam; ut duos putem. Hec me scilaber quæ
inferos, quod nemini hac urbe pulsus espi, uni, sed momento ultimo
emet Atomo.

Opponamus nunc flagitio in via facturi ut illi, et sua arma,
et suis armis scelestis usus desit.

O Falx longum furori instrumentum, cui Te tam procul flagiti-
um porrigis? Parum Te habere de prato mortalitatis putas? tam multum
expe marcido fæno. Adhuc teneram hanc coelestem stirpem cum toto salu-
tis fructu succidas? Veni, veni ad Bethleemicam rupem, illius te Saxo im-
pingam. Jam, aciem, hebetata dimisisti. Minus egeram, si Te totam
Tibi relinquo, ut non sauciando, tamen amplexu rapiendo in casum ver-
tas. Frangeris. hoc te Supremum moneo. frangeris. Jace pars direpti
parti. sic plecteris, hæc te pæna innocentem facit, ne noccas.

At tu vitrea tanti fati domus. Veni, veni. exhibitis, (vos ego
exhibebo) exhibitis pulvisculi, nimirum, vos ego, vos omnes, cum hac fra-
gili ædícula, Bethleemici Antri Saxo collidam. Ite, ite tota cum cele-
sti pulvisculi, durum damnati in lapidem. Facetis, iacetis Atomi, benefi-
cium expe, tæ, quod vos carcere vestro liberati. Nunc illo comminuto, e-
stis plures, factus est carcer, quot vos estis. Vives, vives deus in
ans, minui Tibi hostes tuos, dam auxi. oēs, cum plures sunt, jacent.

Adhuc habet, Superbum à fato decus, totius in fronte au-
tumni divitias portat, integram diademi suo messem illigavit.
Bene est. Pulchrum diadema panis, curat Iesu. *Adhuc habet*
Admitte clementissime Infans Deus. Cui enim has aristas? *Adhuc habet*
sacerdoti vinctas solvamus. Manipulos damus quos non ex agro
cordis agro patet. Isto illos, nostra in Te pietas, amorq; mesuit. *Adhuc habet*
Tibi diadema nectimus, sed ipse pretiosius nectes, in stabulo iacet. *Adhuc habet*
quo pa. portatis, non aliam hae tuae aedes coronam poscunt. pane
nec consentanea, in Bethleem id est domo panis. exemplo caeli no-
strum in terris Solem spicis coronamus. Nij epinare parsimoniam,
quod tantummodo offerimus panem; multum enim est, quos nos
Te ipsum singulis flagitare diebus, iugisti. Hoc Tibi Emanueli & obi-
scum DEC munus mittimus, ne Tibi ad butyrum et mel, panem de-
ipse queraris. Damus illum infanti priusquam lingua in vocem soluta
postules; Saltem Tibi sit decus, cum nec dum sit esus, veniat in
coronam, cum nec dum in mensam: patere coronam ex spicis to-
turus ex spinis. Assuesce panem nostrum cogitare, postquam ipse
superasti famem. Panis Coronam victori tribuimus legiones tuae
manipulares, post Tuum manipulum ibimus.

Adhuc jacenti s't alae cui exilem usum fere putem an penna
cavaveri, an frigescenti infanti. Ibo detrahant illi pennas, his vo-
tura ad Iesum mea cogam dona. Admitte munus numen Iesu.
Ite haec, haec pennas donum puta, pendus ex affectu habent. *Adhuc habet*
huc tener atq; implumis mundi amor. hoc quo ceteris à terra mune-
ris Tibi damus. Flores non dum Te nostrae incedere saluti. en ven-
nas, quibus in nostra voles commoda; Ut celerius ab Herode in
Aegyptum fugias, tempus addit alas. Hoc est quod in supremi
gestate, sapientia aeterna, etiam aliena egere penna elegisti.
Accipe, non tuam, nostris muneribus modicam oneramus nec
nisi leves damus pennas. Audi Aquilo Audi Borea, ne hinc ve-
unam moveas plumam: hic meorum nidus vesterum est. Mies pa-
portantis nostrae, hoc contra hyemem clypeo armare: saltem plu-
ma, hoc est leviter Te hosti tuo oppone. Iacete alae, iacete penna

Annus 1712 in 1713.

46

Declamationes Poëtarum.

Menstrua Ima
Tumulus Honorum in Feretro Isabella
Prologus

Fortuna cineres et honoris funeralis
Musa canet tumulumq; ciet q; Principe formā
Impletus Socias trahit Isabella cunctas
Præcipitante manu Francisci, Borgia victor
Viget metrum, Dabitis faciles erroribus aures,
Quæ Solymida fluit pretiosa a fonte corona.

Inductio Ima Honor ^{Coram} coronam suis Aspectis cora
nas et alia dignitatum insignia Borgia destinat for
tunamque honoris, sociam vocat Honor

*Semper eunt Socio virtus regnumq; colurno
Immit et emeritos honor insignare tianis
Nam pars est Sceleris vitis ornare nocentes
Reperta vel Tyriis abscondere crimina pallis
Purpura plus solito rubuit dum crimina texit
Ornans Et immeritis non apta est visa capillis
Mitra sed dierno cui hectus Sydere fixum
Æternas meditatur opes; rectumq; beatiss
Insedit sebris, nec falsi conscia virtus
Approbat innocuas certissima regula mores
Hinc honor et summi cingent ex ordine rubeo
Quæ victrix cæsis inflectitur Ida coronis
Nam pietas est summus honor, derivat ab isto
Purpura solè decus; pietatem tale peribit
Virtuti cognatus honor. Sublimior istis
Imberdet Crux summa, nutris diademata Clau et
Crux major, Regum ^{pomo} rux pendula, nempe
Religio pietasq; acra cruce Regna coronat
Hinc vestros si forte animos sitis unit amor

Beck

Regnan. ii. par vita militis et signa coronis
 Tactis frohent animos. A. Sic detestatur umbra
 Irrita, periclitatur tantis evnatio caris
 suorum horribiles, iactatq. unctis) no. tes
 Sili verit d. m. i. remixta laboribus. Ita s
 H. cessit sine nocte dies: requiemq. negabat
 Quis quies labor alter erat? Sicut ulla iactat.
 Et merces, heranda meo! Non aurea Regni
 Adantes roset. Aurumq. Non aula munda
 Ecce tra. cui fides, fides, virtute, iocis.
 Matris Mith. A. 2. Quid prodest p. n. summi
 Ecce Lucis Regumq. Titones generisq. cui on
 Simulacris Simulacris iocis, car fides, amica
 Mentis, iocis, duo vulnera mentis, terra
 Simulacris, iurat Simulacris, adhibere Rome
 Aurea, servitum nostrum? Si nulla coronat
 Sicut, iocis, patientia tanta tulisset
 Aeterna cum laude Mitras? A. 3. quis manere d. m.
 Vestro dignus erit? quern cinget adorea Mitra?
 Maxima quem vestra vittabit Gloria matris?
 Si nisi per Summas iter inclinatur nonori
 Virtutes, pietasq. Semam si sola coronat
 Incas descendet honor, rursusq. Glori
 Romuleos stringent fauces, no. iocis, iocis
 Sicut, scandet, iocis, Capitolia iocis, iocis
 Nam pro heras, iocis, iocis, iocis, iocis
 Quos, iocis, et, iocis, manent, A. 4. iocis, iocis
 Quis numus iocis, iocis, iocis, iocis
 In. Sio virtus regnat, nec vilior ostro
 Reges fama decet, Domini, catulorumq. iocis
 A. 5. Supplex, iocis, iocis, iocis, iocis
 Quis, iocis, iocis, iocis, iocis, iocis
 Regnabit nova mitra Semam, iocis, iocis
 Aurus cinget, adhuc, iocis, iocis, iocis
 Vittasq. Ama trahet nexu maiore, iocis, iocis
 At non solus honor, De. pau. pere vestiet ostro,
 Divitias Fortuna dabis, cognat. coronis
 Regis, iocis, Vittasq. iocis, iocis, iocis
 Fortuna, iocis, iocis, iocis, iocis

forma

Qui cadit acclinis, sexcentis terra totius
Addam Virtuti pretium, me Auctore flagello.
Gemmea Granilominas, caudea regni in sua auro,
Mugit et fulvis aura patulus arenis.

Honor

Iste ego Francigeno parvo munera, sceptra Regis
Imponam manibus, caput ambiet ista corona
Gloria, Regalis non debet palla lacerata.
Nempe nam sternit, atrataunia mitra, Grand

Fortuna

Parva parat, majora dabit fortuna, Solumno
L. ut terra, omnes, me, Francigenus, omnis adorat.
Inclavas formabo alobum, sic integer una
Francisci pendere manu, se sentiet Orbis
Orbam clava tenet, Sceptro clauduntur in uno
Innumeri, hoc Latij descripta potentia Syro,
In medios ibunt Francisci, Sceptra Sicambros,
Hoc clavis Thras ferre, sequunt, Scithia sentiet ista
Pondus Septicipis sinuantur et ostia nobis,
Hoc stringant castis tibi Gallica lilia palmis,
O Franciscus Deus! Totum tibi colligit uno
Lexu Orbem, mundumq, tuo servire Gotharum
Fortuna sociatus honor facit. Ita feramus
Dona tui mundumq, uno reddamus in oho
Imus Francigenos Sceptris augemus Honore

Ante Proscenium

Incerta sortis Gloria credula
Mendace fallit lumine palpebras
Ostentat aurum tu ferulem
Invida sortis meditatatur Urnam
Non aqua Saras distribuit manus
Obtata plenis manera dexteris
Fic cepit, at delusus alior
Per medias misit flaveas
Quidritq, totis Saudia munijs
Quem Nuper alto Phosphore videmus
Regnare Sceptro jam cadentem
Flefferent ne Stupeas in urna
Clauduntur uno Saudia tempore
Nocturna solem, Cynthia cornibus
Ut pellit horas sic beatas
Funera prodigant in horas

Inductio Ida Gorgia. Fortunae et Honoris vanitatem meditatur. Honor
et Fortuna superveniunt animum tentant. at ille mendacem honorum
splendorem detegit. Interea supervenit Nuncius Mortis. Scabellus

Gorgion

Tarrago quanta mortium Gorgia tuum
Obsecro auro laqueo an illic autuma
Vulnus esse levius et minus fatigenus genus
Quod ensis urget aureus, lunera fari
Passu sequenti, sive ferream ferens
Charys acriat haec, amigemeis seu petat
Indus sagittis, legibus sejis malum
Amica, fors minas, effudit molliera
Crudele fatum, dulcius veneni ferit
Gravius, in aurat, tauru, gemmea Nece
Vagina claudat, dormit! Superi boni
Quid quidrimus, tantis, pueri, suptib, paron
Quatq, animis, reddet, meo, pueri, pueri
Conductq, auro a Principem mentis furor
Quis angit audax, calcat Augustum, mith
Deu, ferali, pice nam fariit epulo
Et misit venena Gorgis aures
Mista salernis, stabilem nulla facit
Fortuna mentem, seu mineb, funera
Seu benigna se rotent opes manu.
Inquieti, emper, fluctuat facies vini
Natus, lque, stantientibus, Dijs
Ac fulminantibus, Ducum maxime, precor
I, pueri, inanes, pellito, curas, sinu,
Fridus, quis, unquam, orti, amica, lacrimas
Admisi, aut, munus, pueri, quis, manu
Turbente, contempsit, lere, a, frons, Deh
Lunquam, pectus, exultat. B, fortuna, cum
Glandis, i, auro, sevit, et, totus, parat
Lecent, nitore, iudicat, quis, quis, nonu
Fallitur, inescat, pectus, adro, dition
Ut, victima, pueri, fiat, a, ha, voto, in, idem
Sentimus, auri, principes, jugum, tamen
Heu, stulta, mens, mortalium, et, amor, in, solens,
Amah, ista, servitus, pincuta, placent
Tu, rea, quod, ore, damno, delectat, oculos.
Transie, serotus, quousq, Principem

Gubius

Gorgias

[illegible]

Honor

Ingrata quamvis manibus obtinuo Tuis
Accepta Honor fugacem semper insequitur
Tibi Tronas dexterioris aurea Tuis
Appendo ^{pono} ~~plura~~ plura fors parat tibi

Fortun

Coa ~~quid~~ quid quid aureo parant sinu
ittora, vel acciden. Super magnu' Sole.
Pallidus alto medius, amplexatur facie
Hic. Neptis sentit. Hic Jugu' bibis aureu'
Qui lassitudo mellea copulatus domos
Gallica sequanus hic regat lilia sinus
Chenis latino voluitur proximus Throno
Qui scitha sagittis horridus, ferro lectus
Fugat Othomani bina fornua Pyrenis
Et parte quid quid ultima mundi jacet
Pretum nec ipsi cognita Herculi flaga
Hic vbe clauditur. Tuat otus manna
Pendet Orbis, silura Fortunae tota

Gorg

Invehere nescit Principi. A furore aureos
Orbis Orbis, firmior Sphaeris mihi
Et animus, isti non movent munera ducem

Fortun

Ingrata mens immite spectus Principis
Nostros amores adit ac iras, meos

Gorg

Donis rependit. A sortis, expto minas
Hic Amor, aureu' sortis jubar
Mentitur astra toxica colorat, mihao
Exasperat, heu quanta tela. et integer
Aculeum cingit Ordo Principes
Acumen istis fungit, ingenia. Ducis
Fortuna, functis acuit istis, ut necet
Quot forma claudunt vulnera et viras Neces
Signa. Lenella est opus, quod aureus quere
Plendor serenat. Sed tegit cortice Necem
Tramat medullas in Ducis fatum. Sui
electat una parte. Sed Honor. Gorgnam
Indus. Scat. Mira quos portat Principis
A Samosolus, terminus. Vitta placet
Apexq. Sumus posteris lenior Honor

Aulic

Puto. Cruce dempta fiet. A infandu' scelus

Gorg

Sunt ausa, Princeps fata. A. quod? refer cito
Nec dubia mora suspende Principem

Aulic

Isabella jacet in formae iam spoliu' Necis

B

Incerta fors restat gemma. Tydus mihi

47
Aggerat umbrae est hec Tyrannidem
Isabella sentit pectus ut ubi suum
Inferna tu melle sic Principis ora,
Illucit ista? iuro per summum Iove
Et quid quid dona sentiant dominum soli
Nunquam pectus serora sorti? placeat
Et electa? Noli? triste Isabella Neem

Ante Proferuntur Honor lamentatur
Et per Nivari Me, uga carceri (Caucasi

Ferat dolentis pectus impetu
Si Regna Solihii Scythiam
Imperio dare velle indior
Tristi relictus pectore iussent,
Ho ferat pulchre saucius

Contra seclabit ferra et ibi
In media? aqua quoniam fluctu
Et per undam horum? etiam? etiam?
Quanta tota pectore palerit
Dolor? asperos redemptus
Et in dubio agitato curas.

Piger pectus, errare, ocula
Terent pectus? in? pectus?
Me? Regna? Regna? Regna?
Intra libris relegent Neptor?
Et saepe multum non bene pectoris
Succedit ardor forte minus modo
Honor doleret? si minores

Conde facis Honor excitaret

Inductio sua Boigia contemplat Isabella deformitatem et
Honorem In signia Urns inquit

Boigia

Cruelle? Fata? morte? sed peius mali?
Fortuna mendax? Hoc cinere dubia Duce?
Calcane munda gemmea? Fulgur doctus.
Nunquam? peior? quia favens, lactus? duos
Venenosa? aureo, nimis? carit? Nece
Hic? redemptis, vita? Isabella? datas
Solus? Fortis? et? faores? vitas
Mors? quanta? sensat? si? una? sit? gravior? duos
Doro? celestia? per? di? fa? tres?
Hic? ille? frontis? aurea? decor? rutilor
Quallet? gemma? vitreum? fulgur? oculi
Aeterna? Nox? credat? illi? pectus? glori

et forma illi semper aduvs labris
 Rotundas dolo sentiu' sati. Relas
 Equit et riuas et primit ceptis manus
 Jam canita linis et forma mater perma
 Formose pulvis pulchra pidda tenens.
 Jam tunc si cauer. Isabella Decor
 Transire quanta se manet deformitas.
 Deforme quis cadaver gemmes comit
 Ritor Mitram? Pulta quid cinere tegit?
 Principis forma pallii, Minicis puer
 et amonnet transire pueram Tuis
 Cuius erri brachijs, claudq jam
 Rotundas Orbis auligit. manq. et
 Grana dealeas, nec amplius gemas
 Crederi tra no has, aggerit tela man. ha,
 Nec ego forond. Sedar amplius med
 Telis subentes exuit animq. Togas
 Non Mura fines, ceptis no mania gravent
 Amplig et aurato. Sit exal. Gorgia
 Domo, Schalchru' vos Isabella vocat
 Mura. Roma Sualis tepem med
 Habebis isto ner. he. claudito loculo
 Duo forma iacuit. Ovis et mumi. Neq
 Tibi Isabella Gorgia Decus adycit
 Ut pulchriori forma tanta nec. cadat
 Jam forond. sortis et carcere liber
 Nesterne Princeps, Nutriui vivas Tuo

Conductio. Ita. Epillo Tumulo. Isabella, et Honoris. Gorgiani. 191

Carnalium etigit

Epillo

Gregi. Gregi. Indhei. Gloria. flectri
 Pulchra. Poli. holes. No. cognara. Tonanti.
 Taba. Metram. quo. colle. canet. vos. dicite. Pithas
 Tuis. nobis. Parriaspas. erit. quid. huiusmodi
 Gloria. hi. uno. modesto. et. Pneumato. mens. C.
 Duce. in. ap. vito. petimo. iura. sacra. pithurno
 Duce. in. ap. vito. petimo. iura. sacra. pithurno
 Duce. in. ap. vito. petimo. iura. sacra. pithurno
 Duce. in. ap. vito. petimo. iura. sacra. pithurno
 Duce. in. ap. vito. petimo. iura. sacra. pithurno
 Duce. in. ap. vito. petimo. iura. sacra. pithurno
 Duce. in. ap. vito. petimo. iura. sacra. pithurno
 Duce. in. ap. vito. petimo. iura. sacra. pithurno

Poeta. 1

Poeta. 1

Si iubeas lates et canos Transire iulis
Alpes non dubio sequis Te turba Poethuma
Aut ubi centeno Lepthyris flora annuet horto
Mellifluos dapes Hyemittit explicat herbas
Quid si fatis ahes ubi torrida toto
Mella iugo relegunt non mellea meta legem
Filiatio Peniam consurgit Musa quivina
Comule Carmen Tabulas et Scuta Latins
Cneuxa lusa ficit Metu Capitolia loat
Arg vaticano Scindat Marmore Carmen
Inens tunc h mibi Latio no Metra quivino
Lec per Carpatu reptabit Musa lacune
Aut apibus permissa canet no culmina cano
Tepa iugo placuit concedere Gloria latu
Hispanos quatiet tumulos Sed funere quavis
Major formos calea hant metra ruinas
Serge Sater fido Sequimur Tua Numina fastu
Tunc tunc met molico Mond. et sublimis altis
Extulit hic pietas Caput hic Isabella Poronis
Francisci Sorsata jacet tumuluq Joem
Legens cognatq Honor Fortunatq fato
Hic laurus sperate horas sperate merentes
Larva bus ubi? iste Mithas hoc Gorgia fide
Semb na Mitram ~~ject~~ ^{ject} ~~huc~~ ^{huc} aurea Metris
Ista Coronara expectat Idem dior est
Aurea Luge. Apo. que gemma lacryma Honoris
Sunt et aurato florit Jamuspi fonte
Hic lacrymatq Agor lacrymas pro fonte reliquit
Iserio gemmas libent hoc Fonte Poeta
Legnas cu gemmis. Hys na Leo nara sobis
Propinat. Sed bonus erit labor iste Poetis
Vota triumphali Victor appendere Metro
Enthusiasma

Poeta 5

Poeta 4

Mo

Poeta

Agells

Poeta 4

he Musa loqui Francisci Tacta pmdm
Herculeus labor iste idem nam quada fuit
Honina via claudi posunt nec tanta ambrio
majestas no his quibus a pte. Poeta. En ego
In illis informi tamen aude Musa. libro
Victricesq Manq tenera modatex arena
Sensit Honor Francisci Tuo Sensere curules
Et Fortuna manus uno duo Numina fato

Spiciisti simili iussit Senona duello
Amphitruonides, una sacra monstra subegit
Septeno, quanda malo, tunc se pronus adorat
Aut qua parte iotas, et prima flagella dier
Exadit, aut fessos reuocat qua fonte jugales
Linea in medio ubi pellit loca quadrigis
Chadus, et alterius Victor, dera clement
Honora thonis, taceat nec terra hospes
Sano Sanguete fluat, nigro auxifer, tibi
Indus, et aurata laurus scribant arena
Lee mer Inasa tuos Victor, dante sic nichil
Laure, sed toto celebrat, adorea Ando

Getta Idus

He Romanis saga turba semper
Appit splendor rota per Platea.
He ta Mitrice, agitare circos
He Triumph

Desaxi celsa mugiente circui
Igne, bellond, dubitante, orta
Formens muro, populosq, diis
Tulmine frebit
Triumphales, meruit coronas
Aut incerta dare, uia ordi
Dane deit, fulchra, ratio inuicta
Ducere Circo.

Tuta Francis manet ista laurus
Vicina ad Sternas, prosperare thina
Planta aut nuper, pelle vertinnat
Iam Bergia in Rome, in spello
Potunda circa, titoria, Lenci
Canet sonoro, lama, sonu

Goera Inu

Pennigeras agitat, ha
bit, profundis, celhor, aquare
Derminalis, Amphitruo, d
Clagas, et addet, Gorgiana
Herculeis nova facta gelis
Qua Pelasgis, Inca, in auctis
Niles, Eas, inis, cui Thetis, alluit

Sedes et alia vela vide
Per medias remeare lumbos

Hoc fama scribet Nomina, Cettore
Et ipsa moles Sine, fortibus
Affusa destitit, n' reuocat.
Perpetuo iuga ferre sollo

Poeta 4us

Non hunc serenat Gloria nobilis
Surgit alto laurea Calmine
Ut nunq. v. latq. coronat

Turba sequens famulante gressu.
At major est Purpura tingit
ingitq. laurus, quos humilis rubor
Seculrat et Regum Throniq.
Terre omis prohubet coronas
Indus alia lumine verberet
Urente Mitras altera fingitur
Umbris Corona, et duplicata
Multiplicatq. dera Umbris Mitras
sic Argenti Gloria Dominis
Strepas quamvis claudunt in pulo
Quisq. Noctes jam fatent
Ista duas dabit Umbra Mitras.

M. D. D. S.

Ad M. D. G.

Sabatica Anna

Stanislaus Kostka Sanimedes Lechicus
à Gentilicia Regni Polucre in Carli inſtaty

Prologus

Inulerat Cato puerum Iovis aliger Altro
Edocuit Servire Iovi cœdę minister
Apponit Cato mensas & Pocula miscet
Ambrosius mella cibis dulcesq. Deorū
Concilio propinat Opes. Par Gloria. sed
Hec Sanimedes Tequitibus q̃e Minorem
Sarmaticis Aquila pennis qui reddere optis
Servitię Deum Regniq. Adminis. musa
Concinet. at Tobes Supplex Propnore Candana

Prothasis

Jupiter Consulit Deos quem nam suo Servitio destinet
decernitq. Sanimedes ē Terra a ministra Iovis aquila
assumendus.

Jupiter Non Auro Proceres fiunt Regnumq. Tonantis
Non Terrę Pretio crescit q̃d dicitur Auro
Affluat Hermus Aquas v. Somnis Grandinet aer
Aurea v. Cœlum Tabricet si fulmina nostrum
Aut Argentatis rigeat si Bruma pruinis
Nō Augent hæc dona Deos, nec dicitur istis
Majestas Opibus fiet, Soliūq. Deorū
Plura per arſeras Parvis niger Indę Arenas
Sollicito, dicitur plus infima, Sape
Plebs Auri Numerat, nostro ⁱⁿ ista Colurno
Servit hūnus, Gangesq. pareat, Auro. Mir
India ^{Regi} Auro ritualis mercata Tonantis,
Aurea Stelligero submittit Colla Redculi

Coem circumfusa famularum turba coronat Agmine, vlaton nume-
 rosior optat Clula. Excipiat quid iupa sui nutu regentis
 Hic Lex ille Deus, populus hic iura subactis. Ac erebo dare
 Sceptra potest, hac causa coegit Concilium Superum. Inensis
 quod pocula nostris Ambrosiasq dapes, conduas nectare Divi
 Dextra minister opes Parus quid censeat Apollo? neptuno. quid
 mensu quod tibi vota gradive quis tua. Mercuri juvenum for-
 mosior inse vorat trahit. qui digna meis det pocula mensis. Pluto
 Tartareis Serus Dominator in Oris ac Vulcane, Potens quod stat
 Sententia. Gobis

Apollo

Digna quis dithereis juvenum det pocula mensis, nutrit Superos
 Hic o raneas ipse fatiscit nec iam fatidico mentem votuq Jovis
 Ore Vanam, nec data futuri Virgo Prophetet, Mi meus
 & Summe Phaetonticeidysset Olympa dignus hic dithere-
 reis mensis dapibusq minister Aurea divinis condysset
 Pocula dextris. Nempe Diis Genitus mores animumq
 Deorum Rite Sciens, facili Complesset iuxta labore.
 A nunc, nulla dabit similem tibi terra ministrum.

Neptunus

Magne. Deum Genitor, iudexq Supreme, minorum si
 Placet ditherea Genitum, de. Airpe ministrum mensis
 ope Tuus, qui mella Rorinet Phabum. nam mortale ge-
 nus Dignum Servire. Tonanti nullus honor faciet, so-
 bolesq ultima. Cui. Arg. Deum Sanpvis, qui me geni-
 tore Maribus expositus Successoravis, hic Pocula. Id me
 Aptu Siquare. Jovi, duns dare, nectara mensis Ambrosiasq
 dapes posset gras. Legit Hyimmette Duke Uoiu. Radata
 Genus Dea Flora. Nec illi Formia. Diis minor edvua-
 tasq venusta Colorat Norma. Cirum facileq manus ad mu-
 nia. Versat

Mars

Molle hominum Duady. Genus. Nec Pocula dignum ferre.
 Jovi, Quid Flamma cremat, Nam Rasciz igne, ille Tonans,
 Prieto Superas qui fulmine terret. Ergo Jovi dabit iste ci-
 bos, Cui multa ministros unguet Flamma. Dorat, palma

Palmo tibi fulminet uno flammigerasq; dapres, ales
dabit ungue Secundo Tulus, fulminato debes mensa Tonan-
ti Nectar alar Venerem, Vates melle Diana, Rascis Am-
brosius tantum. Tuae Iuno Falernis, Ite Te dura decet
ferro vascet, Deigne Jupiter, I molles contemnat nomen
exlumbos. *Mercurius* Iuditis amensiq; famulisq; Iocula mistis Ambrosiis
det chara Iovi, Rex Summe, Deora destinerobee-
quis, celerem mihi pluma, potthurno alleviat, poti-
dona caput leve reddat alis, Tunc ilq; les monsedie-
xenas rursusq; rotabo, vestris magnae Parens, minimo da-
bo porata, Iurui Accingamq; Leves ad mensa qu-
nia Plantas, nempe Animus Geniussq; mihi Prodi-
vis ad omne Imperium, I Summiq; Iupis Parere To-
nantis

Jupiter Sed Iuvenisq; ^{gale} forma meis est usibus apta, non etenim
Divos decet inserire, sed istud officium terra est.

Pluto Verumq; ^{gale} terra u. Orbis, Aut natura queat tantas dare,
vulibus, arte Ignota, Species Iupitremq; quid Laminas,
miris afficiant formis ingens, Icyge claudis atro
Iurba hominum, nostros sed manes nulla, figurat,
Forma, Iuisq; ^{gale} digna, Oculis Iupitremq; Deora

Vulcanus Vix hominum novi Speciem cultasq; figuras Sola,
mihigens est turpissima nota cyclosum, Cumq; mihi
grandi, Iuper incubet Echina, Lacerto Iernosq; facos e
fulmina, dextera fingat, Molliculas Ignoro ma-
nus, mensaq; ministrum, Feda, licet, dulces Satis,
Hic mihi dextera ministrat, Icerosq; brontesq; ei-
bq; Iuos mollior, Autem, Exigat Clula Iuros mensa,
Cyathisq; IMinistros ignoro, Nam vta mihi mensaq;
facutras dura, Nec in tantis reslunt mihi hSecula
Voluptis

Jupiter Una Iovi Placuit Terras, Quasita Per omne I. N.
ad species, Sanimedem nostris, ut illi Aurea nodosis
Iugle Comma Pulchra, Capillis Purpureisfrons pida

Senis rotapurgat ora flexile enascit ebur speciesq; rotunda, modo
 Stis nutibus inclinat collum, dextrasq; rotundus oris agit, faciles
 Summarum ad iussa tonantum. Hic datus versare manus,
 Hic Aethra Diva. Fundet auratos Cyathos, gestusq; polito,
 Mel licet dare mella. Soci, meus Armiger ales, Fulmina
 deponat, per a clunco, sparsa sacentis. Quarat Dextrema bu-
 endi tellure. Viator, inuentus suis. Exitant reddet in
 alis Syderibus, mensasq; dabit. Pueriste Tonant,

Sporkosis

Paulus Trator
 Stanislaus

Invocemus o superi, Trator quo cara Parentum migravit
 Vobis. Quis Deus ussit iter. Si Probas lapsata meis patientis
 Fratrem, possit in externas velle. Vias, deprecior et
 Pangs, fugienti. Occuro sacentis, Lachryma te frater
 multa redire jubet. tot post lacrymas meos guttasq; liqua-
 bit ut fuso roridum, fulmine sistat iter. Si figave-
 stramicos voluit vexare furaces, meq; ira Patris. Si casit
 ipse reum. Debuerat saltim cara Genitricis Amorum
 debuit affari. Commeminsse Patris. Aut ego si tantos
 meriti tolerare dolores, no. moraret charus vulnera ferre
 Rater. Hinc. Si fraternus furor impulit. In Paternum
 Inebat. Poterat sistere Rectus iter, Si Scythico das vela
 mari, Pans Tridenti. Secat. Parcas naufragas. Gymba via's
 live Peregrinam. Lechico non nota. Troni, excipiet nigro
 Barbara Terra Sina. Suspirius Sequimur nigro. Pub or-
 de relicto te stringet tepido. Lachryma nostra Sina. Do-
 quid ego crebro Suspiria mista dolore. Prosequor. Stacito
 vulnera claudo. Sinu, non ego solus eram surrepti. Fratri
 Amator, no etia. Solus vulnera. Torde, feram. Siffceq;
 nostris. Scitq; Comeq; doloris, Proci. Torus. Quis qid amoris
 erat, forte manum misero vulnq; benite, minorq; Juvissus ve-
 tro. Lector. Sultus erit.

Polonus

Quod gerit infestis Tatuvina Rectoratilis. Aut La-
 corat tremulas missa sagitta fibras.

Paulus

Stanislaus abest. Ratorum meta furoravit. Ignota
 transfuga. Pauper humanum.

Pol. 1

Incerta cuncta mari sic carlasa hont, concredis medio
hostia, ferende uxo. Tempestas resdva premat contraria
Solvat Flabra Deus, nostris Annuat aura Plagis, sic licet
inuitus ventos, subente redibis Charmaticis. Quissem trans-
fuga hostia Pollo, Te nepture Rater eos. trula Regna,
Notosq. adurat, verulis Sautia, musa metris nemo ve-
hat Lechicas Submissa Per dyvora Radas, neetra
hnt in Latias Aura bonigna tras.

Pol. 2

An audax si forte sado. Se hostia Laternis eripit
Tectis in nova Regna tulit. Annas Terra luat, Justi
sic mera feroris. Seniat ultrices in sua damna, mang
Judicio Scindere solit, Scindere Quinis drea fissuri, 3 vi-
scera. Pandet humus. Hec damna, sarcine potest nam pe-
na, Quinas huc Solvet Lechicas, vasta ruinas di. Nam por-
fugum Dorso vexisti, bajuta. Hos ed, nunc iter impesies
vulnere terra tuo.

Pol. 3

O aspera nimis pietas! O Saxe virrus, Lacrymæ
Matris nullamovere potest. Postea Quidem Lacrymis Latris
Matrisq. mover. Ddum coptas statuit Continuare. Virs.
Notus ad hic Graior, Saxis ita firmior, ipis, ac immobilibus, du-
rior ille Petris, quid Lacrymas, gemitus, Suspina, funditus, stud
No Audis, Ludulam, hostia Viator, Eps. Tam longum super-
ravator, gam trans fuga, quoniam peruenit, tristi Carmina no-
stra Son.

Pol. 4

Si tamen afflicti supientis, cause resulat, Vox haurisli-
ceat, hauris adire, Quam. De Lacrymis Oculos miseris da-
questibus, Aurea, et Suspirantes, Rector, claud, sonos, gult
si marmoreis, Rector, jam duruit, antris, mollibus, et
quondam, stant, fera, Saxe, fibris, Suspirient, saltem, clamoris
fragonina, nostri, saxe, sub, innoti, quid, tibi, corde, rigent
ut, Sepulis, allisa, Sonat, Vox, Vois, Imago, Exrema, e
medio, marmore, Rater, edit.

Pol. 5

Ergo velle velle, hostia, Lechici, Deus, omne.
Trionis. Hoc tibi de Lechico, hauris, mitto, metnd, Hec
Surdus, ergo, verba, notis, Hec, Carmina, vobis
Quiles, Ephiri, redde, ferenda, manu, aut
Jost, ed, sigando, rater, spirabilis, Aura, Rorechet, hoc, repleat

Carbas plena merro Citharid occurrat Urbes cū lictus Arabis tra-
 hū natri hostia memento Soli Litora cū tanges Latia cū
 stabis Arena, in gressus Amō Lumina Verre Plagas.

Polonia

Quid facies turbata gemit mens conscia fati Orrigat afflitas
 Lacryma multa genas.

Paulus

Stanislaus abest Latias fugit exul in Bras in nostra fixus pe-
 store frater abest

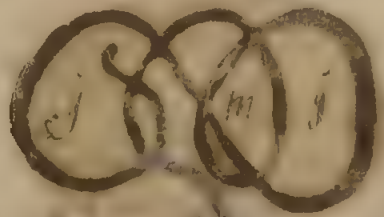
Polonia

Siste Recor Lacrymas Suspiria siste. Quentus Materies
 Lacrymis est minas Apra tuis o felix fatū vīas beatius iūq;
 Junas d' etheras id jubet ire Dornos formatiūq; hostia hē
 natibus exul, sed Kar Colicolis Anala hostia Poli Veltor em si
 forte, Vid gressus Ministri Accusant Aquila inerra dolorq;
 meum. Ade Luptū terris Ganimedem reddidit Apris d' ve-
 stitū fittam reddidit illa Polo.

Paulus

Hea Frater vixit Gemitus arcte dolores. Studeas
 Oculis temperet unda vadit, Fortunato Paul Patris secūq;
 Apris jam rides Lacrymas hostia Beate meas cūq; aquila
 veltus Remus des freno ministris, Arcto veri flamma
 tela Iovis

Ld. M. D. C.

1711

1711

1711

Prolegomena

1711

1711

1711

1711

1711

1711

1711

1711

1711

1711

1711

1711

1711

1711

1711

Poeta 1us Ei mihi non vano faustissima Tempora metro
 Augur spondet Amor video felici bus ardent
 Secla rotis versatq; dies Fortuna Deorum
 Cymmerijs Nox ipsa suis, Sepelitur, et Antra
 Jata gement inclusa suo, captiva tenent
 Funera fatali jam Mori vicina Sepulchro
 Inferias Agit ipsa sibi, jam triste pererrat
 Ad Stygias damnata plagas Te vindice Regnum
 Nunquam fida satis rebus Fortuna sociadis
 Dum tua cum grandi, Surgunt mihi lumina Phoebus.

Poeta 2us Non me Haemonivomo terret Leo postq; ab igne
 Non metuo Taurus, Themiidis Non Libra nocivas.
 Accendet sat justa dies, non Serpens Orbem
 Inficiens, cauda stellisq; venena propinans,
 Non Scithicas formido trabes, quas igne feros
 In terras summâ falli jaculat ab Arce,
 Et tibi fanua lovis, tibi doctum ad proelia forum
 Et post Pythias falli quoq; vince Dracones
 Taurus dextra domet, bellatos sterneret Dracones
 Icorpus inficiens, medica vince fab arte.

Poeta 3us O Fortunatos Mundo te Principe Soles
 Non canis Nos Boruma somis, Schiticiq; rigores
 Springent non Boreas atempestate frequenti
 Vel cedore dies, Non Sybilq; Obstrepet Austri
 Nec surgit toto saelo lacrymandus Orion
 Non etiam Nisus armata salorib; agas.
 Incendit fervore dies, non Sirig Urget
 Verget, Vaternum, Saphiris in nix aëborum
 Ante volans falli centum Nuntia lucis,
 Auratis Spectanda somis Aurora latentem

Poeta 4us Omih centeno pridem jam debet agnetro
 Emeritas proleuge somas frontisq; labores
 Et tronde sacra batis Larij pensate bidentes
 Daphnidi in lapsas veniant mihi repondestas
 Nempe, fatigati Somis est hac maxima batis
 Hic honor in bestris manib; br igne fereat
 Has fugiens dexteras peperit tibi Daphnis honores
 Hae nobis quoq; Serta vident hae proemia posco.

Inductio 3. Carminis hanc merces nostri Suprema laboris.
 Apollo fatetur Sepelli a frivolo.

Poeta Interitum ejus lacrimantur.

Ne Puer Habreus Divum Deus ipse Gubernans
 Cedere Sede jubet tristemq; reclive Sub Orcum.

Poeta dicit Quod tonitru socij audimus fulmenq; Deorum!

Quod lacerat tremulas Flamma fragore fibras!

Quis sonus a summo calti nos terruit axe,

Quod vox infandum est causa referre, scelus.

In Stigias caude metrum blasphemam referre.

In Stygis aeternas iussit Apollo plagas!

Quis Deus aut Lumen nostro qd Apolline Majj
 Difficili vatem iussit intrare viae.

Osceles indignum Superis. Catalog probrosum

Poeta dicit In ditis socios mittere Regna Deos.

Poeta dicit O miseri vates Sacrarum oturba Dearum

Quem pite fatidicas in nova metra fides

Sed nisi Melpomene, passis incompra capillis
 Inferias, vati lugubre cantet & pos.

Fatidicos tristi numerat testudine fletu
 Castatio metris Cellacrymante vado.

Est etiam Turba Deum querulo det frēna dolori

Et tantum tacito carmine funus agat

Nempe minus doluit verbis qui fata profert,

Sed magis iste dolet qui sine voce dolet

Poeta dicit. Athina Tibi Parnassus, erit Sacer Entheus ignis

Necq; ullo posthac Flamma domanda vado.

Castalios latices Phlegeton, & feda socijti.

Stagna et puerium Styx Helicon dabit.

Pro Musis nactus Lemures, pro Sole tenebras.

De pro fatidico Culmine spina teget.

At ^{etiam} Lum Superum multum sors invidu Regni

Nec sunt a letho Lumina tuta satis

Non poterat casus tremulis arcere sagittis

Delphica. Non poterant tela fugare Necem.

[illegible]

[illegible]

Augustus dies dum Virginis panderet in ora.
 situm m. h. s. c. i. Latorum s. p. u. 2 9 c. i.
 Scula, dum liquidas lapides aluunt, n. l. u. d. a. s.
 si promittit illos, sic mens proluq. p. p. u. t. a. t.
 cum inis ergo mei jam post diceris Apollo
 Et batum in sumen eris, tibi serviet omnis,
 Quarta dum Arctos tibi Jovis auro
 serviet, et facilis Vernis ad Jovis auro
 Non sicut Phantus nam d. g. i. n. t. t. a. l. l. u. t. o.
 Jovis fœdit, et pulos famulas amoris q. i. t. a. t.
 et t. a. l. l. a. t. i. n. o. i. p. r. o. p. t. e. t. i. b. i. s. t. r. i. n. g. u. i. n. a. u. i. n. t. e.
 Nempe ligata, n. o. i. d. i. v. o. b. l. i. g. a. t. p. r. a. s. t. e. n. t. e. s.

Ad M. L. G. B. C. L.

Ad MDG.
Menstrua. Secunda.
Symbola in XIV Generales Sortis RES.

Prologus

ni Karnvatales

Quis Locum ubi bruma vehor quo Rhenus decorum
 Illuc septeno Numerat miracula Colles
 Et victis ubi iura viris Meneasq. triumphis
 Tribuat Illustresq. dies Victribus sacris
 Crescant ac anni r. Revertant ex ordine passim
 Nec iam in Latii Capitolia tecta quanti
 Jovis iubet ire calor nec secura latine
 Terra supererit minimas vestigia nec
 Ignadium decemq. pietas ubi in Capitolia
 Quondam patricii manet paucosq. senates
 Extendit patris illos membra iuvencos
 Ex summa exiguis comprehendite jacta Germanis
 Quis ovis Sigolla verus, Urgete nepotes

C. Guadalupe de Loyola

A Generalis Societatis 97511

Glenn Compton

[illegible]

59

Errores luthere Tuos fas estia perurit
Ac alit diernos haec tibi flamma focos

J. Jacobus Lainez

II Generalis Societatis Jesu

Honorum Contempnor

Pingatur Turegum Papale soli opposita umbra jaciens
em Decus geminatur ab umbra

Cum reat Phylbus surgens rediret ab Ortu

Ut ut in nigras ignea tela plagas

Ecce et in latias nuper sua lumina Pittas

Stantes umbra Reges mox imitata Inhas

Umbra decus geminat summos nec augeat honore

Nec latet in tatebis trina corona suis

Quamvis Pontificum fugias Jacobe coronas

In medio quamvis transfuga nocte lateas

Non de erunt lutha lumina sub nocte latent

Sed ad ex umbris altera Pitta Tuis

Sancti Francisci Borjia

III Generalis Societatis Jesu

Pietas in Sanctos Patronos

Pingatur Tubus opticus stellas se respiciens

Lein Tantum mea Sydera Specto

Cum sua per huius spargit Nox Sydera tunc

Et vix non claram nox imitata diem

Applicat oblongo sapiens sua lumina tubo

Ac numerat docto Sydera multa tubo

Venit in affectus ars forata n. i. ta. Pet. l.

Perit et in noster iam sic mea latus

Im Tub. transegit tunc pietatis In ig.

Depingunt Oculos optica intra tuos

Optica intra velut tanta Tua Sydera spectant

Et tanta sapientis lumina spectant petant

P. Evarardus Mercurianus
IV Generalis Societatis Jesu

Amator Paupertatis
Pingat Arithmetice Numeros 10
emma Post habito pretiosior Orbe
Cum docet attonitum mentis miracula mundi
Si numeros multas docta Mathesis opes
Nunca si tantum recte stat norma Figuræ
Vix aliquis pondet, sed numerosque tibi
Te fit post habito numerus pretiosior auro
Si sequitur nummen, quæ hanc rotunda sua
Et tu dum fortissimas puerarum lotharum
Quas offert blando pectore mundus opes
Cum fortis, quæ hanc pondusque rotabile spernas
Post habito hec ditor ergo quæ tu

P. Claudius Aquaviva
V Generalis Societatis Jesu

Omnibus adversitatibus major
Pingatur Cythara quæ quo magis extendit
eo magis sonat
Lemma fecit torturam Sonoram
Musica seu Cytharæ Resonantia Stamina torquet
Et pbat extensas aure manusque fides
Hos quævis quondam vasa et cecumque dolore
His recreasse fides vulnera vasa jociis
Quamvis hanc versa detendit ab alore negram
Fortiorem sentiat gratior inde sonus
Et se claudi Orbi fecit Tortura sonora
Cum premis invicto vulnera multa sinu

Sic tua vocalis toti patientia mundo
quantūvis multa funera mente feras

Mutius Vitellescus

VI Generalis Societatis Jesu

Primum Societatis Idem claudit

Pingatur stella dicta Jenu quod Oriente pcedit

Solem eademq; Occidente sequitur

Gemma Occasu spectat et Ortu

Phosphore Veniurd Certissima signa dieri

Præcedis roscum luce fremente pelum

Ac iterum occiduum matato nomine soles

Hesperie in auroniar quid comitatis aquas
Sempe tua nostri confinia luce serenas

Temporis et finem principumq; dabas

Et tua præteritum lux vitellesce coronat

Novum ate rutilum lux nova sumit iter

Nunc virtute tua geminum complecteris eorum

Et claudunt anni secula bina tui

Vincentius Caracci

VII Generalis Societatis Jesu

Ont empor sui

Pingatur Libra ea Parte qua pondus portat
deorsum tendens

Gemma tendunt meliora deorsum

Pondera si quando vassis ferre bilance

Ac pretium Libram parte tenere sui

Virtus qua parte tenet qua copia maior

Vergit in extremum Libra gravata soli

Libra docet semper tendunt meliora deorsum

Verum Summa petunt quod valere min

Levis ista fuit Virtus quæ tradita imâ
qui Summa dâ parte locandas erat
Te faciemis, sua centra spectat tamô virti altis
Virtutis centra nam solet esse Idias

P. Francisci P. Polomi.
VIII Generalis. Sc. 1887

Innocentia nullo peccato mortali violata
Pinguis quæ quas fugiunt araneas
Summa ignorat rubor iste venenosus
Super florigenis fueram novq hospes ignis
Potat ubi ignis flon cruore rosas
Hic nova naturæ vili miracula nempe
Certamen roseus lili et arachna gent
et sit odoriferas ut turpes aranea vires
cunctis hinc molles vitat arachna rosas
Lei tua de stimulis pietas, tangit te rubore
Dum nullo vitiat crimina naxa gratis
Te tua noxan' virtus, fera toxica vitat
Sellit, ut castis turpis arachna rosi

Alexander Gotti P. Polomi.
IX Generalis. Sc. 1887

Vir ad Summa Natæ
Pinguis laurus Lemâ a solas nata coronas
Fecit victricis frondosa cacumina lauræ
Tauribus nunquam de disse foris
In viles nunquam nam laurea vertit usus
Nec stetit ad parvas virga superba comas

21
Sempe triumphali tantum moda nata torondo
Inferit Latio Lauream clava iugo
Hic animus Gottifrede Tuus virtusq; Corvini
Digna interrefri scribere iura polo

P. Corvini Micpel
X Generalis Societatis Jesu
Spirituum & Discretio
Pingat fulmen enseni Vagina absconditum
Consumens relicta Integra Vagina
Lemma Interiora retit
Fulmineas inter species talisq; fragores
Hunc etiam Norunt ignea tela modum
Sicilicet ut ferrum Vagina quod arcta recondit
Scriinia non tangens incinerare queat
Sed sua per tennes disillat toxica poros
Occultatq; novo damna relicta dolo
Altius at penetrat radius Corvine Tuarum
Virtutum mentis nempe revelat opes

P. Paulus Oliva
XI Generalis Societatis Jesu
Concionator Pontificius
Pingat mare iratum imminentes sibi aluens
Scopulas
Lemma nec petris sonus iste pepercit
Errant in pontum clava vecta aquilone procella
Si fuit eversis fluctibus unda maris
Non humiles tantum furor alluit iate saburra
Nec modo arenoso luto spuma jacet
Est etiam scopulos ponti furor iste flagellat
Et sibi vicinas increpat unda petras

Sic ubi commovit nostrum sacer altus Oliva
 Quot in caluit pectore Pneuma Deu
 Hic modo Remans monuit faunda turbas
 At etiam Latias alluit unda petras

P. Caroli de Noyelle
 XII Generalis Societatis Seru
 Modestia

Pingatur sol cui observa facies hominis
 Oculos claudit

Lemma visum lux maxima claudit
 Cum radios Caelo Tytan dissevit aperti
 No poteram Nuper lumine ferre die
 Est mihi dilectum claudit lux maxima visui
 Artius volui cu penetrare polos
 Ad vestros refero solis mysteria Mores
 Nam Probus Vestrae lucis Imago fuit
 Lumina nempe tibi Noyelle modestia clausit
 Quod plenum lando lumine pectus erat

P. Thyrsus Gonzalez
 XIII Generalis Societatis Seru

Machometanorum Missionarius

Pingatur Luna Machometis in cuius medio stat Alka
 Lemma iam Numine plena

Numina sub tuco Cerenis latrantia celo
 Lunato ponit sedere sancta fides
 Ecce aliter Numen Lania spectat in ara
 Sed nisi Luna sus baculat axe Deu
 Dum sacra Maurorum das dogmata Thyrsi ceteris
 Tanq calcato su Machometis viciat
 Tunc iam medio regnat deus et Machometis
 Implesti Luna lumine Thyrsi duo

Admudu Itg P. Michael
 Angelus Camburinus

XIV Generalis Societatis 1752
Par antecessoribus suis
Pingat Horologii Puerum indicans
Lemma Ultima primo Proxima

Machina rotulis distinguens tempora Phidias
Et parvis gyrans Saecula magna rotis
Ultima dum facili voluit momenta velare
Ac trahit medios Hora Suprema dies
Solem prima trahit medius sic ultima primo
Proxima nec distant ultima prima gradi
Nec tua firmiora minoris pietate Parentum
Gloria postrema his licet Orbe minor
Ultima Te velut hinc et hora prima rotis
Sic primo Virtus par Spectasq; pari

Epilogus

At si humilis cecinit Laus de Patribus ardor
Visit et incultos Libani Musa pedes
Pec quia non humilis Patrum desinisset forsan
Suscipiet humilis Inermata parua mebi

Ad M. G. C. Declamatio Menstrua de CHRISTO PASSO.

Prothasis

Cræsus Lydorum Rex, aliquoties Cyro Persarum Regi rebellis cum, etio a Cyro victo,
ad regem duceret; Exclamavit: O Solon. O Solon. Vocis huius causam interrogatus Solon:
Nunc experior quid Solon mihi quondam prædixit: Neminem ante cineres Beatū esse.

Apothosis.

Verū in cineribus mortui Salvatoris Beatitudo.

Prologus.

Nullas beatis vidimus mundo dices
Fluxisse Sphaeris aures manus Deo
Severam Suspensio Sequitur Atropos Gradu
Sortisq' donum ulciscitur fati Clothe.
Expertus ista Crassus, et fidem dedit
Quid nuper effatus Gravi Sensu Solon
Neminem Beatis esse tutum seculis
Nondum ferali qui dedit Cineri caput.
Hac canimus; at vox plectra Delphici manu.
Urgete vatis, date meis pneumata metris

Prothasis

Inuictio Ama. Fortuna per Somnium Ordo coronas lucerat, sceptrum frangit,
omnes Regia dignitatis apparatus eripit.

antus.

Gdzie się na putoch, Flora wicherzali
 Gdzie burzliwy Eurus, gęste lasy wali
 Gdzie wieze lamie zimnych niebios pami
 Igmach zerwanij wiatr po ziemi szam
 Wien czas się boi najbardziej Tortur twych odmianij
 Pod złotem marmurowe gdy poca scianij
 Wien czas cię szczęścia struktura przegani
 Kiedy wtyłsiwij barki szkartat pali
 Gotuj się złoty kresie po Pańskim pokoju
 Nie długo czekać, w chłopskim obaczysz się stroju
 W Cyra tarasie, a Pańskim progu
 Na niemowlęciem gnęć będziesz bartogu
 Łamig się strójne berła purpurij taniejsz
 Same perły w koronie od strachu bledniejsz
 Sirax ci wyjęto, we krwi wojsko tonie
 Wostatnim leży szczęście twoje zgonie
 Tak ci nieszczere szczęście afekt swój wetnie
 Gdyż za złote tancuchy zelazne ci kuie
 Ze wczora szumi raciję darami
 Tęgo straszemi mści się potrzebami

*Inductio 2da Cræsus Somnium interpretari sibi vult a Solone; cui Solon inquit,
nullum quantumvis maximum fortunam stabilem esse*

Crus Adeste famuli palpitanti date manus
Aul Regi; Et Quisem quid scelus rumpit Iud?
 Supreme Regum; quis DGR nocti Iud
 Contrariat; et rapit dulces tibi
Crus Paras quiete. Dolor quiescere nescit
 Et frustra vigili mente somnia simulat.

- Cui cura pectus odit et stimulat dolor
Affine Somnis pectus et animus nigrum
Consistentem morpheus rumpit dolor
Quae tela metuit animus errat in genis
Multum latere nesciens dolor Fuit.
- Quae fata me sequuntur, aut quis Principi
Inferus urget tela Deus? Heu plaudite
Amica quodam sidera serenos mihi
Monstrate vultus astra me vestra facies
Et frons serena per aspera doceat Ducem
Ventura sortis fata somnium mihi
Obijcit inextricabile Dea Principium.
Regatque mater scis, tamen Phoebe soror
Lampasque multa noctium. Pandite precor
Objecta mihi tristes per umbras merphici
Namque silenti muta nox ore retinet.
Et quidquid est nigris sepultum noctibus
Vobis patet vestrisque flammis testibus
Roues per atras incitat pigra vias
Diana? Num cogor thronum cum paupere
Mutare tecto sceptrum, fasces, Cydrios
Cuium bipennis rustico ferro dabit
Centone mea num finich purpura
Crescensque fiet Inus. A. O maxime Murem
Quid vana sollicitant sinus somnia tuos
Turbasque mentem, Morpheus plus somniis
Fronibus noctium et animo suis
Curis sopito quam Dea fidas vota
Tantasne amoris sortis una nox per
In dubia tibi revocare fata, nec satis
Iurata quod sortis fides spondet tibi
Tutum, nihil dare certis possunt Divi.
- Aulic. 2. Iurata quam quod vota sortis stabilunt
Hostibus subactis iura gentibus Iud.
Quas mucro fudit dextera Princeps clavas
Futurusque palpitante iussa poplite
Auscultat orbis integer cardo soli
Tremat potentis fulmina manus. Ergo quid
Supreme Princeps monita palles noctium.
- Aulic. 3. Contemne mendaces quieti corporis
Umbras ferali nocte dignum quod Ducem
Turbare tentat et suis Princeps cadat.
- Aulic. 4. Morpheus sepultus noctibus somnia tuas
Indigna curis A. Integram Regni potes
Portare molem somnii vero metum.
Tremula retractis refugiunt brachia fribus.
Indignus iste Princeps est tanto timor
Contrariis solent somnia eventibus.
- Aulic. 5.

Jesus Manfos.

- Tutum predicare. Tuis ergo fidem
Habeto Princeps Somnii verum scias
Contrarium manere et Morpheo, Tibi
Sortis serenae nempe fulgebit favens
Fortuna casibus feralium Ducem.
Cris. Horre nocte voluit. Ipsa sed puts
Pectoris amici vota sunt blandaq' meo
Medicina vulnere, Duci fida pectora
Optare possunt exitum talem meis
Somnii at aliter forsitan explicat meas
Aul. Fortuna noctes. Et non amor caecus Tibi
Cris. Aul. Sydere magistro fata protulit et C. Bene, e'
Aul. Solem vocat A. Illico iussis Tuis
Vates parebit pectori pacem fereus
Succurre Solon cordis ac astum mei
Comprime quietis causa sis Vates mea
Aul. Nam Tibi diebus par Scientia e' Tuis
Si quid Scientis esse mihi nomen potest.
Intendo vires Artis et Dubium Ducem.
Cris. Soluber, C. At nuper irrepsit meis
Dies et inquieta nox oculis minas
Sortis videre me putabam, scilicet
Laceras coronas, Sceptra fructu, et Aureum
Callere pernum milites Vidi. Sus
Cruore sordidos manus victas dare
Hostibus et omnem Regiam cum Principe
Mutare sensi hac quid putas Somnia indicunt.
Solon O Rex time casum procella Regia
Impendet aula Somnus hic e' crastini
Imago fati, Grandis Funus Tua
Fortuna Sorte preparat Sceptra lacera
Scissas corona Regia fatum throno
Mortemq' Sceptis augurat tacito Ducem
Aulic. Funera. Sequitur pede. A. Quid inquis O Solon.
Fortuna Crisum fallit et Purpura Ducis
In pauperes ibi focos. Sceptraq' manu
Lapienda dicis Principi. O stolta Senis
Scientia? o delira vatis fabula.
Serveq' hac fortuna calvo vertici
Tuo, male Solon Principis sortem mei
Hac barba iudicat, Ducis sortis major e'
Quam Tua Capillos barba per Sinu trahens
Aulic. Senso Solonis sperne Princeps Apis
Arx docta fallit Luna nec semper suis
Est vera dictis, multa sed tenebris tegit
Cris. Diana Vatisq' C. Puta ne Purpura
Regniq' Sceptra splendorum cum Laris
Omniemq' Legis ambilum sortis auferet.
Solon Hac Somnus Augur fata promittit Tibi.
Et quod cruore sordidos Somnus Tibi
Dandus quiritibus Marte victis subdita.
Crisus Cyrus dabit manq' et quod tuum.
Favente nuper Marte frequisti id vides
Repetes et incola Carceris fies Cui

Col. Blasphema mens. Poldum Penis caput Cyro.

Ego catenas sentiam. Ego victas dabo
Cyro manus. Dij Boni Funera mæhi
Sexcenta veniant perferum centum rogos.
Necesse totidem latus exapat sinum
In fata centum pavilo, quid quid et suis
Erebo cathastis pestilens dirum foret
Mauris catenas sed Cyri nunquam pati
Permitte Numen, nec Senis Vota perficere

Solon Explete Celi Solon nulla verum Fors manens!

CR. Nemo Beatq ante cineres e' suos

Extrude Regis canem vultibz gravem

Achucne albas plura Blasphema bestii

Perge Principi invisū Caput Disce melio

Cap. Sapientiale loqui Legibz Crd. nunquam feram

Cyri cathenas Subditi nomen Dii

Recuso Mortem Principe volo

Ante Proscenium

Sortes Serend.

Mentis Camend

Howl menacing

O sper fugaces

Amores Vani

Sies insani

Just over the

Quos amor quod
Cum vincula cudit

Fructus Tia (

Inductio Itia Cyro de Ma in Persum Expeditione anxio, Nunciat,
Persum praelio Victum esse adductum, in conspectu Legis Crasus ad regem damnatur.

Cyrus

Iii Maris et Aegide potentes Tydenum
 Animam ferocem quævis Enyo verberat
 Armata frontem, multa quibz obsidet Senas.
 Facies furoris terga v pictus premit
 Iugus v armat penniger mucro sinum
 Et aut nutat ima Struio. Capide levis
 An nos faventis aura sortis prodehit
 Et mare secunda Clavis, Anchora secat
 Fluctusq; scindit obvios. Crasusne jam
 Nostri ferè incola Exilium Carceris
 Spectate rebellem aequissimè Iudices Dij.
 Nec sortè Crasè gaudeat Regis sua.

Componere mentem, cansabona nunqm desit

Victas rebeli dexteram martem tenet

Has arma cui movit scelus Cræsi Jovem

In sua trahit funera a Scelus semp parit

Nullisq; tutum claudit fulmina Pello

Evocat Sceleſtus quando ſe ponto deſcit

Ajax carinas crimen insecurh. Ders.

In fluctibus mediis adest ultor et facies

Nullis necandis fluctibus manu vibrat

Sive per arenas tendat aquilas impudens.

Crassi scelus gravesq' terrib' copias
 Agris refixit, hic quoq' Nemesis DEVM
 Alata sceleri est, seu feri rapiat nemus
 Sylvasq' densas Uribus vertat suis
 Nec his rebellis tuta Mens scutis erit
 Crinita rumpet Nemesis obstacula Divi
 Invisa pectora mediâ Sylva obruet
 Nihil scelestum Principis teget caput

Cyrus Adqua satis annuite meis Astra precibz
 Amor fauentis Cyre Numinis, tota
 Fortuna Spes Ama Nostra Ama progenies DEVS

Cyrus Quis te ferali cancinat stylo Adoni?
 elut quis verum pantis obducat iubar?

Cyrus Quid cum Principis premit pectus C. meis
 O fida Spes periculis! O Dea! meis

Delapsa callo casibz, ferto manum
 Et mihi benignâ dexterâ casus rota
 Immotu stant nam Regna Vestris dexteris
 Et nulla Regnis imminet fati dies
 Lumen Serena si Dea frons explicat
 Prælia rebellis Crassus indicit mihi

Fortuna Nuper Vasallz et meo minor throno
 Hæc superbis imperat dives Opibz
 Audace mihi funera minah Vertice
 Inverte Sphæras Numen et tumidum rict
 E Regio Droni coturno in carcerem

Fortuna Crassi caput. I. Fidas rota volvet tibi
 Casus tuis votis pares max crimine
 Dignas suo penas dabit Crassus cadet
 Superbus hostis dum rotas verto meas
 Iterum tuo rebellis in Compede jugum

Nuney Sentiet Cyre maxime Ducum votis Tuis
 Sortiq' vestra Numet Annuit Crassus Tuis

Cr. Gravis Catenâ ducibz Caribz C. Tibi
 Et omne Regnum Gratias Tibi Sacrum
 Quam nec Vetustus Ordo sæculi throno
 Vate solvet postera, tito Diem

Nuney Et cum Suprema solvet hora Principem
 Itam nepoti legibz statum Diem
 Tuo dicandum Numini et ritu sacro
 Solvenda statum vota. sed Crassus meum
 Perjurus intret aulam. N. Principis vincitq' pedes.
 Cingo catenis sordidus. Nuper t. no
 Potens rebelli jura qui scripsit manu.

Ducibz Caribz

Hæc sunt fauentis munera Dea, Regnum suo
 Cum Rege tibi sortis obtulit. Igit' Scias
 Aquis favere præliis sortem suo

Molimine Scelus Obruit nunguam Deos
 Expertis propitios sibi culpa Principum.
 Tutumq' abhinc satis putes, quod basulat
 Incerta quamvis sortis Orbita. *D. Supreme Principi Dux*
 Victorq' Crasi Cyres nam nullum magis
 Te nomen aut honor decet, quam quod premit
 Crasum rebellem casibus præda hæc meis
 Venit favente Numine relictq' hic honor
 Meo studio, quod Ilio cadat Throno
 Hoc præbq' Ense Cræsus et tumidum caput
 Hac dexterâ Cogente Principi flectat meo
 Tibi coronas Ense detractas meo
 Immola, Tuis hæc præcidat Victoria sacris
 Demitte fastum Cræse purpuram Tuis
 Memento raptum brachiis et Principis
 Exuisse nomen, Colla Victrice premet
 Cyrus Coturno, si Caput Dignum pule
 Victrice tangi. Carceri mentem para
 O fors per istud et meo donu Throno.
 Et tuus coronas ananuis Expectet meo
 Vicinior fastigio et Cordi dehinc
 Incola futurus pectoris constans mei
 At tu Sceleris Crasi anime casibq' meis
 Optata præda Num placent adhuc Tuo
 Fastui coronæ pictus et murice throno
 Et emptæ crimine Sceptra, perjurum Caput!
 Utane Tuo jurata Principi fides
 eludere jussit Vota repetita Superis
 Cumq' sic ambire Vittas te docet.
 Verum satis delusa pefuro fides
 Pectore feræles Senties Cyri manus
 Decide Dux quo Genere mortis perfida
 Tollenda mens est. Ne Scelsq' terram Gravet
 Indigna nam carcere meo mendax lues
 Si quid catastra Scelere tanto concipi
 Condigna posita perfidum rogo Caput
 Damno, rebelli toties luxit throno.
 Et unq' fulgor Legi Crasi manq'
 Mendace traxit fulmine et Superis fidem
 Regiq' Vota falleret. Luceat Lues
 Nam corpore et noctes astras fati die
 Fugabit isto C. Iudicis sensu approbo
 Perjura Crasi membra date rogo aspectu
 Hæc volo cadat victima furori Principis
 Ultima furoris Crasus Imperia Tui
 Explebit et Sceleris regum Sentiet sui
 O Solon! Solon
 Effata vera casibq' credo meis
 Ante cineris nemo, Beatus est Lues

- Cyrus
 Dux alleg. f.

Crasus alleg. f.

Dux

Cyrus

Dux

Crasus

Sub cinere mortis Vera scis nobis latet
Ante Proscenium.

Ite dolosa	Quid fulgen auro
Sortes jocosae	Verum centauro
Crudeles	Aeternae Opes
Mutant colores	Verumq; dotes
Et pandunt fata. etc.	Punctum fatale
Ignisq; Thata	Detegit Males
Quid fusc texit	Transactos dies
Dum cor illexit	Hinc quid me ciet
Ut spretis asinis	O sors insana
Se quis castis	Ut amem vana
mens vana daret.	Quid soloam nece
a se speraret	Et Stygis fece

Apothosis.

Inductio 4. Penitentia Solutoris Vita hominis ad pa-
gem reducit, ostendens Nulli veram Beatitude[m] esse,
præterquam in Cineribus Mortui Saluatoris

Longas quid otio dies trahimus Socii!
Quid tædiosa mittimus tempora pigri
Leptare pennis longa nimium sæcula
Nobis videns dum labor nullus dies
Contrahit pigra quiete torpemus animus
Et mens labore uacua stagnat olio
Viget animi marcescit stans tæpet
Arget serenum quamdiu fontis subar
Arridet et simile. ceru palpitât
Nec imminentem sentiunt Lachesim dies
Lætâ fruamur Sorte temporis aderit
Atas gravata tempore istis Lusibus
Incepta nunc favente Sorte tristes
Renuntiemus Sæculis 3 Nec pergere
Invenite tempus Lusib; Vacui suis
Snamus o Socii! Dies cum Lætiis
Et mulcet aura mitior, Luxur decet
Adidere juvenes tristia Senes perforant
Crastina molesto capite recolant funera
Nempe satis usi luxu et horis prosperis
Vita relictas tædio gravent dies
Quæ ipsa mors in voto et busta corpori
Requiem dat a Cusso ut Asida calens
Colonus aurâ fæsa stabulis cum iuga
Reclat quietem corpori optat languido
Hæc & Beatis vita felix Sæculis
Vti quiete mentis et molli dare
Labore inanes dexterarum summo, diem
Vero facietis trahere Lusib; Igib;
Tallax meroriam recreet lucem alea
Et ore pleno hilares dies latus canam
Nos pictu distrahat pagina comes
Puer terenda Lusib; ferto libros
Assidue Lusib; Invenum sicca renuunt.

Mund. 1

Mund. 2

Mund. 3

Mund. 4

Mund. 1

*Idere cubra. Baccho ressuant tibi
Dies sereni 2. & Ego pares horas tibi
Amicq Oph. Electra resonant Orphei
Percussa dextris Arte tinniat Chelys*

Mund. 2

Cantus

*Content camena.
Dies sereni.
Subent ridere
Plausus ciere
Fortuna favet
Mens pulsa pavet.
Vinctus Curat
Et sortes Dura*

*Vitamur lati
Fortuna freti
Superum donis
Hæc & coronis
Vita Beata
Non nosse fata
Fruat diebus
Et mundi rebus*

*Decepta mundo pectora quid trahitis dies.
Aeterna queis mens incubat tantis omis
Aeterna fata sumptibus luxu Tao
Naxiq' tempus immolas cui salus,
Nullaq' finienda regna funere
An nexa pendent.*

Mund. 1

*Luis temera o socil. Hilari dies
Luis hospes vultibz
Oberrat horridis cui plurima manus
Pendent flagella, sortis hilaris tortor &
Ingratus hospes casibus nostris adest.*

Penitentes

*Lusibus scelestis dedicas perditte dies
Tempusq' scelestis grave in paxam trahis
Insane puer et tota potas saluta*

*Pernixta Baccho. Nunc mare iudas abhinc
Arsurus igne Tartari. munda tibi*

*Alea ferale sempiterni carceris
Volvit ruinas hoc libro quondam leges
Inscripta fata Tartari ac Exulem poli*

*Volumen istud perleget fida Sceleri
Inpone tandem. Lusibus metam date*

*Hos solve libros ista te pagina decet
Deo redemptum pectus. 2. Ita prosequi*

Mund. 2

*Senibz relictum florido ubi tempore
Lex nulla vetat. Infensa cælo crimine*

*Astas ab Orci nulla redimet faucibus
Qui crimini maturus erit et Tartaro*

Penitentes

*Sed hæc Beatitudo juvenum prosperis
Viri diebz ista perfectio mihi*

*Perfecta sort et gaudium vita ultima
Cætas jocosis tenere Lusibz dies*

Chundus 3

*Erras Beatas quisquis Autumnas dies
Constare lusum verig sortis Genus*

Mund. 3.

*Indico. Beatus Ergo quid faciet dies
Huc flecte pectus et animos Erige polo*

Penitentes

*Juventus apta Numinis satum Tui
Ex Solgethes stupite tenens pendulus*

Pectusq' nece lacerum, Novas aperet opes

Sortisq; Cardines Beati pandit
 Hoc dardæ porta sæculi continet suas
 Hæc Aula Legis Aurei venas Lati
 Fortuna superam semmes valli manat valo
 Regni Beati purpuram, refluus sacro
 E corde sanguis tingit, hæc Pergamæ pede
 Eterna tibi Beato lustra Phosphoro
 Divite Cæreus sorte Phæbus præbet ecc
 Ad em d. g.

MENSTRUA

MAIOR

SENIUM AMBITIONIS

IN IMMATURO RATISLAO LE-

SCI FILIO

In scenam datum

ARGUMENTUM

Ratislaus Lesci filius interitu Patris regnare voluit, cui malo occur-
 rit Pater damnato filio ad carcerem terrorib; obnoxium in quo ille
 unius noctis spatio caruit. *Historia Polonica.*

PROLOCUS.

ACTUS PRIMUS.

- Scena 1. Lesco expeditionem bellicam omisso filio alteri demandat.
 Scena 2. Princeps exercitum lustrat.
 Scena 3. Ratislaus conjurationem meditat.
 Scena 4. Ambitio idem suadet dissuadente amore.
 Scena 5. Ratislaus pro ambitione decedit & conjurationis co-
 mites eligit.

Chorus.

Ambitionem coronam Ratislao imponit quam amor dejicit.

ACTUS 2us

- Scena 1. Nuntius Principi Conjuratio Filij
 Scena 2. Princeps Filij scelus solus
 Scena 3. Princeps habito cum senatoribus consilio decidit lustratione facta sto. Juvenem deterrendum esse.
 Scena 4. Princeps vocatum ad se Filium verbisq; male exceptum ad
 Scena 5. Locum tormentorum proponitur.

Chorus.

Ambitio erepro crudelitati Getho sanguine pleno amoris
 flammam offundit.

ACTUS 3ius

- Scena 1. Nunciatur. Regi nihil profectum esse lustratione facta.
 Igitur decidit aliis terroribus juvenem exagitare.
 Scena 2. Advocat a Patre Filius teniter excipitur inebriatq;
 & carceri injicitur
 Scena 3. Specus & terrores exponunt
 Scena 4. Supervenit Aula Ratislai & advertit illum canuisse.
 Scena 5. Amor concludit Ambitionem.

Ad. M. D. C. S. C. P. Honorem.

PROLOGUS.

Descriptum ambitionis senium in Immature scilicet Filio thea-
 trum explicat. Aud Non raro etenim caeca in vitum
 moles, magis criminum quam annorum feralem, priusq; in sce-
 lerum, quam aetatis stetit termino; praesertim ubi cognatus Mar-
 tis ardor non modo ad flagitia incitatus est. Verum & consan-
 guinea purpuris trahit vitia. Hoc excita stimulo Ratislai am-
 bitio; adeo regnandi desiderio exarserat; ut non aliter quam effu-
 so Patris sanguine, compescere voluerit sitim coronarum, utq;
 ab altiori maiestate jura daret, purpuratum scelus, & Principe
 & Patrem suo subicere cothurno attentabat. At jussu Patris
 tot tantisq; exagitatus terroribus, ut intra unius noctis spatium
 canuerit, jure optimo pro paternis coronis, canam in vetera-
 ti sceleris assecutus Casariam.

Actus 2us

ACTUS PRIMUS

Scena 1. Princeps expeditionem Bellicam. omisso Filio
alteri demandat.

Non una stant Regna manu nec Regia tantum. Lescio.
Imperij molem sustentant brachia, Carum.
Et grave Auminibz pondus, jam fore ruisset
Si non Atlanti socius succurreret Hercules.
Mutantesq; novis repararet viribz Armos.
Et mea non una tantum stant Principe Regna.
Conderis admitto socios partemq; laborum.
Non modicam, vestis conerecto viribus, istis
Juta satis, inimica lapsis Palatia rebus
Fuleris stare puto; vos brachia Principis este,
Vos columen Regni, vos altera dextera sceptris
Aprameis, tot fulera puto quot censeo Patres
Et tempestatum vos anchora fida mearum

Scena 1. Magna nimis nostris Regni sunt pondera dextris
Nec Satis apta meis manibz sunt Sceptra laborum
Non tum excusso partem, Supremus honoris
Fons erit & summi teneo fastigia Regni
A vestro Princeps animus si pendeat ore.

Scena 2. Hic ego Regna peto, Summi mihi culmen honoris
Est jussis parui se tuis, S His pectora Vois
Et mea Regali flagrant addicta Cothurno.
Alius haud petero, consurgere sorte favente,
Quam dum infra vestrum dabitur jactasse Cothurnum.

Scena 3. Orbis vive deo, Lechi gloria Regni
Sarmata par superis Princeps Mundiq; ruentis
Columen, Nostri vivas spes maxima Regni
In nos insenset fortis partire fureres,
Si poterit nocuisse throno, nam Lechia nostra
Te Duce, fortuna ridet sat ruit ruinas.

Scena 4. Currimus in centum Princeps Tua jussa secuti
Funera, nec nigris, meterrant horrida bustis
Fata, vel in Stygiis ubi dant Suprema penatis
Juradij nil tale, suis habet Orcus in antris
Quid metuat mens victa malo, aut sentire recussit
Si velis me ferre rogos, penasq; subire.

Princeps. Sint utinam verbis Similes in pectore, Sensus.
Sed non vana puto sunt haec Oracula cordis
Hostis ad infestis accendit praelia telis
Excitat & Lechicum Martem dextraq; lacepsit
Regni praedo meam, Sed quo Ductore phalanges.
Expediam, cujus. committam bella lacerro.
Qual manq; accenso lauro a Marte calentes.
Astibz eripiet mediis & fusa cruore.
Emertam cujus vittabit adorea frontem.
Luis quis in hostiles Ducat tua signa Cothurne.

Scena 4. Luis quis in hostiles Ducat tua signa Cothurne.

Sauroromatumq; Aquilas, hostilib; inserat Armis
Victricesq; leget sub de Marte coronas.
Ginnis in auctorem Belli, Regemq; redundat.
Gloria, nulla comam præcingentserta Ducalem.
Puncta sed ornabit Victricis tempora Regis
Laurea victricis Nomen titulumq; triumphum.
Nostris sola Aquilis quæ regna meretur.

Scena 2.

Si fido vis bella geri Ductore, Chorates.
Bellonæq; vices, poteris committere Nato.
Advescat Marti belliq; fragoribus, aures.
Applicet & discat Campi tolerare labores,
Hæc acies Princeps, centum dabit una triumphos,
Aut ferus æstiva Princeps S. sudet arenâ.
Terra dabit totidem tanto pro munere laurus.
Nec mihi dissimilis mens est, Committe Gra
Nato Regali crescant & sanguine laurus.

Regalesq; aquilas, manq; explicet apra Coronis
Hæc sunt O! Princeps communia Vota Senatus

Scena 2.

Impar at est isto nondum Matura labori
Atas nec poterit Martem juvenilibus armis
Terre puer, Sub quo Achilles quoq; fatiscit
Tanta virum; nostros factis implet conatus.

Princeps.

Prima animi invicti dum munera tanta capeſco

Dux

Pando siona licet Clavâ minor usq; videbor
Nec me par tantis agitat furor ausibus, isto
Et minor & fortuna throno, Belliq; sacultas

Imperioſum. Tum scelus est contemnere Regis
Vota mei; p. jussis pareas & fortia mente
Volve, acies instruite armis, & robore pectus
Hostiles franget furmas, cras Castra re

Princeps.

Anie Proscenium.

Quinvis lues, Procerum Contagio Regni
Pestis, & o nostris paX infensissima Scepbris
Cur Lechicis das jura plagis, Cur Sceptra Troni
Sauroromatum Suprema tenes. quid stagnat inerti
Princeps pace throno, cur non civilib; ardent.
Regna focis, adversa nullus prælia fronte.
Scripta refert Cuncti tacitâ sed pace tenentur.
Ergo Ratislao, Stimulos, Mentemq; Superbam.
Elatis afflabo notis Natiq; Cohortem.

Ambitio

In Patries armabo acies Natusq; Paterno
Funere, Sarmaticis cupiet fulgere Coronis

Scena 2. Princeps exercitum lustrat

Terrea progenies Martis, denigrata Propago.

Princeps.

Gentis Agenorea, Soboles cognata Gradivo.

Atq; genuit Bellona viros, tenerasq; feroci

Obvolvunt limbonē manq; ferrumq; lacerato

Applicuit, primos formans in prælia passus.

Pallas, & Ancipitem ferro fulcire, Cothurnum.

Jussit & in scutis, armatis obtrahit Aris

Hercuteas molire neceſ; & fortia summos

Æquent facta Viri, ut quavis Numina vestris

Obstarent

Dux

Princeps.

Dux

Princeps.

Obstarent armis summo vel fulmina Caelo
Jupiter accensis vibraret nubibus, istas.
Raderet mens icta facies, dubioq; triumphum
Cum superis Nutent campo, nec Segnior iras.
Atq; minas alperis reciprocet auida
Lechica turba Virum. Tales formasse Quirites.
Eris erit pretium vestri, Nam ferrea scutis
Pectora, Non timidos ferro contedimus artus
Quod ve latet ferro, scutis est fortius istis,
Nec Sylvas. jam scuta regunt, Umbone feroces
Gelari flammam, & Martis crede furor.
Hoc sed in adverso ferimur violentius hostes.
Non magis illa furit longo quæ carcere pressa
Flamma latet, & Tales opto Numerare Quirites.
Armatis nunc Thura Eris utiq; Solenni
Primus adoratum laudabo carmine Martem.
Ut Belli famulos sic & pietatis habebis
Castra tua. Comites — — — — —

— — — — — Sacris peractis
— — — — — Armati Numina Cæli
Flectite clementes. in subdita castra favores.
Victrices huc flecte hastas huc ægide pronam
Laurigeros intorq; ramos addictaq; sacris
Castra Juis forti Victor præcede Cothurne.
Armati nos cura Dei Populusq; Gradivo.
Nos Sacer, æterno litatur victimæ voto.
Bellorum Patri, quoties intravit arenas.
Sarmata, Victrici et voto dat Thura Gradivo.

Intermedium.

Scena 3.

Ratislaus Cesci filius. Rebellionem meditatur.

Aulicus 1.

Quos casus facies turbataq; lumina Volvunt.
Vel quæ mens sirata fremit percussa procellis
Ut regat interna. I. tacito sub corde querelas.

Ratislaus.

Plusquam dira mihi Sors incubat, Unaq; fatis

Aulicus 2.

Innumeris potior justas Sors excitat iras.
Ast Effare tum prima est medicina Dolorum.
Quæstibus infido Solatia quaerere corde.

Ratislaus

Quæstibus at majus fatum, nec Verba referre.
Funera tanta querunt, omnisq; querela, minores.
Casibus, urgebit lacrymas, cū flere potentem.
Majestas, & sceptrum vetant, & purpura tristes.

Aulicus 2.

Erubuit lacrymas A socios admittere Dolorum.
Nam minor in multos cura est divisa Sodales.

Ratislaus.

Obater, o nati Toror, Tu prima Dolorum.
Causa, mihi blando propinans toxica Vultu.
O sors dura minus titulo Mollita Paterno,
Quid Matas trabeis cunas habuisse, quid ostro.
parvaq; purpureo, constringere pectora nodo.
Profuit, & teneros matris luisse maniplos.

Si stetit in vacuis talis sors Regia. Nomen
 Principis, & trabeas dubio portasse lacerto.
 Offuit! An poterat quisquam securior esse
 Dux Patri, quam natus erat? Cur Martia nostrum
 Sceptra manum fugiunt? Ameliori id pectore factum.
 Quam censes, aras camposque tres ferre labores,
 Non dum parva potest & proprio sed funere discet.
 Invisus Genitor, quantum mihi roris, isto.
 Dum quidam mucrone Patrem probroque nato.
 Facta Patris, natus pensabit vindice ferro.
 Senior at decuit Patris Veneratio natum.
 Tu quoque defendis Genitoris crimen ab aula.
 I. procul, & nostros fugias intrare Penates.
 Hostis es. Invisum servas si corde Parentem.

Aulicus.

Ratislaus.

Aulicus.

Ratislaus.

Scena 4

Ambitio Seditionem suadet dissuade te amore.

O mihi dilectum pectus mens Principe digna.
 Ambitionis amor, nisi maxima pectore, versas.
 Te. vitam de stirpe Ducum traxisse memento
 Et cognata tuo debere sceptrum cothurno.
 Hoc fulmen generis, Vicinaque Vita Iarvis,
 Et consanguineas suadent audere coronas.
 Progenies Regum, Glori non immemor eris
 Vindicet ereptum strieto mucrone triumphos.
 Quae tibi subtrahit Ventura ex hoste trophaea.
 Hoc natus de Patre, fera, iustaque coronas.
 Pro clavâ repetas & votis o. Numina fida.
 Digna Diis virtus, & mens non degener astris
 O precibus, sociata meis Dea. Collata voti
 Curarumque coinis, tacitos tibi pectoris aestus,
 Delphiacis pandunt servata Oracula velis
 Sola Diis reliquis dare maxima jura mereris
 Et sceptris, frangere polos, quam amor urget honesti
 Nec jam ferre potes, titulis delusa caducis
 Nomina vana dicam, Am tales si pectore versas.
 Ratislae astus, Patris Te sceptrum sequitur
 O scelus indignum titulis, operfida nati,
 Pectora; Regali pro munice, digna ruitore,
 Quis furor exagitat natum, vel nata faminis
 Tartareis te flamma vorat, dignasque De sero
 Ad movit fibris raddas & pectora filij.
 Incitat ardens augens incendia flammis
 Ergo per aeternas, letici Patrisque ruinas.
 Uges Ratislae gradum, flammisque superbas.
 Non nisi Morte Patris, sedque e corde Parentis
 Sanguine, compesces! Genitoris funere, natum.
 Vivere & crepro subscribere jura cruore,
 Quis ferat o superi. crimen. Ne nomine Patris
 Est dignus Genitor, quem nec pia jura Parentum
 Non amor, & natio cohibet jam Nomine tantum

Ambitio

Ratislaus.

Ambitio

Amor

Ratislaus.

Ambitio

Ratislaus
Ambitio

Ambitio
R. Amor

Amor
Ratislaus

Ratislaus

Aulicus

Aulicus
Ratislaus

^{Am. J.}
^{mihi}
Natus & ille pro salâ voce futurus.
Sed male sanguineo flagrat celerata rubore.
Purpura vel Patrios deflectâ parte cruores.
Galla bibit. magisq; Ducum scelus unit honores.
Hostili verum rubuit heres purpura Tabo.
At hostis Pater est A sed ferro laceret Patrem.
Est durum Aeronis opus, probrumq; Polono.
Regno Am par scelus est Patris. sentomnare. Natum.
Nec Patris Te movit amor. R. Jam parce querelis
Parce, reluctanti Voces obtrudere. Cordi
Saxea quid teneris vis e mollire querelis
Pectora. Am sed Patrios Principis admittat amores.
Flamma tace, Saxum vestro non ardet igne.
Si Durus Genitor. Genitori Saxeus Ergo.
Natus erit gladio hoc Patris pensabo furores.

^{Scena 5}
Ratislaus Decernit Rebellionem contra Pa-
trem & Socios Conjuratiōis sibi adsciscit
Obrigit Patrium duro cum marmore Pectus.
Suscitet hoc ferrum Patrio de marmore flammâs
Sic mihi Decretum pectus, sic iuro per istud.
O Superi ferrum; Ni Patris pectora scrutor
Hoc gladio occumbam, proprio vel sanguine pigras
Illeis car Dehtras, Invisi in Vulnora Patris
O acies dilecta mihi, quod sanguine tunc em-
is fodanda Patriis? nimium mihi, nata paternâ
Instrumenta necis. Despecti Principis este
Vita Ratislai, Patrii cum sanguinis ortum.
Aspicimus Regnabo cecis, ve Trigia cecis
Vultu respicit ferrum, terro mitione Paternas.
Depingam trabeas, Animus sic augurat opro.
Vestri at in cuius, Sensus. Se flectit amores.
Hostibus an Sacrata loquor. vel pectus trahates.
Invenit & voti Socios. Comitibusq; laboram.
Nulla reluctanti vestro meus. Ausa furori
Quo nos iusta Ducis trahit indignatio Sensem
Flectimq; & vita, vestros tutamur honores.
O fidi Comitibus. o digni pectore servi
Ergo juratis nobis militabitis armis
Perfidus hoc ferro fiat Tibi Victima Servus.
Vicimus o Socii vivemus funere Patris

Ante Proscenium

Ambitio Triumphat.

Nunc tumidos inflare sing, nunc fronte superbas.
Propitii Superi molliri mittite rugas.
Regna Superi, jaciabo Oculos, longeq; bothurno.
Despiciam inferiora meo. populorq; Ducesq;
Sarmaticis dabo Sceptra plagis, Regina Polono.
Orbe ferar, cecis coponam fastigia Nido.

Sitat odoriferis Princeps mihi Thura saminis
 Ignibus & molles. efficitat ara Sabaeis
 Quis illos tribuere Notis. Iamq; ire superbo.
 Quis seip. plena, ma. p. ad. suspensaq; tollit
 Principis ad normam. summo Vestigia Calce.
 Tant acies Ratislai. Versantq; Superba.
 Arma Manu. Fastuq; potens. effulget ensis
 Vindice dum nato Genitor fit victima. fastus.

ACTUS

Ambitio Ratislao coronam imponit Sceptra of-
 fert, torquem aureum collo inicit. Supernit a-
 mor qui deiecit corona torque manus Ratislai
 ligat.

Nie dusaj Oycowskiemu sercu Rastawie
 Stowami cig tudzi twej nie sprzyja ige sprawie
 Do Tobie, w sukcesji Rastawo obiecuie
 A ty mi nie przyja niołom, koronę gotuie
 Jerelie dar Marsowej, zatówat bulawę
 Pewnie cig y Asig z cy minie szartat krawij
 Wirc sig gwaitem domagaj Oycowskiej koronę
 A pewnej sig odemnie spodziewaj obronę
 Niech ze sig z toia Asigrat uwiencij korona
 Arrogie krolow psta ktadze na ramiona
 Greed pjsza duno m tolych serc truci na
 Jaka cig Rastawie, zacmita dzieryzna
 Kiedy sig na Asigze cia y Oycow poruwasz
 Na Rodzielskie piersi gay miecra dobywasz
 Zrzucay z gtowij, koronę, grzechem za kupione
 Raczey miec enoty laurem skronie, uwiencione
 Zrzuc z siebie Rastawie z toiste kaidanij
 Byś nie był namizt nosciom y pjsze poddanij
 Wale id byś re psta rece twe zmagatij
 Zebij sig na Oycowskie serce, nie porwatij

Ambitio

Amor

ACTUS 2. d. 1.

Scena 1.

Nunciatu Regi de Conjuratone Filij

Quae sequitur. Fortuna Ducem nunc sortis amores.
 Addierumq; cient acies in Jata Tyranni
 Mariem. Digna throno Cecilio Fortuna secundat
 Gred Ducem. Ne alienis quare trophaea ruinis
 In Te. Verte mang, nondum tibi defuit hostis
 Seculis. Stant Bella fibris, tacitoq; Cyraivus.
 Pectore, cognatus ciert in zertamina dextas.
 Ludu scelus infenso, molitur funera corde.
 Et tacitis quatit arma fibris, molimina, perhis
 Prodit, nempè, levis mactare Dracones.

Princeps.

Scena 1.
Scena 2.

Dextera potest, verum cum toxica virus aduultum.
 Fulminat. Aereleo tollenda est robore, peris
 Ne foveat crimina panal mora longa re belli
 Accensa Compescere sinus, nam minor angert

Princeps.

Scena.

Princeps.

Ora dolor, nec tam violentibus et ore felis
Pectoris atque in eos gestus, ferrumque dolenti
Excidet usque manum sceleris si dixeris causam
Auctoremque mali, et Crimen quod verba referret.
Ora modesta timent, dubitas, vel pudere nefas
Et tantum taetum mens pallida murmurat ore
Ancepsque haerent videri tibi Verba palato.

Senat.

At nulli manus ista nocere, fatumque rebellem
Differet, & quamvis duri essent, crimina Nati
Hic Princeps est causamque mali, Mars ista rebellis
Corda premit, Patrique Verenda Tyrannis in isto
Corde latet, citoque fuit, Mars improbus ore,
Hoc longos nuper vocis cordisque furores,
Et post egestas in Nomina Principis iras.
Intortat armatas aures, ferrumque prehendit
Inconsulta manum, querenda corda Parentis

Princeps.

Hoc ense ineminans, socios in castra ciebat
O Regnis irata meis fortuna, feroces.
Fortius ut peteres Genitoris pectora Nati

Senator.

Armasti male, sang manum, ut fulmina ab uno.
Et genitor natusque cadat, sed origo malorum.
Et Belli quae causa fuit, et quod sceptrum Gradivi
Non illi composita putat, de ferre minori
Corde fovere, et hori, spem in tanto Principe,
Et clavas, Patrique nefas ultura Tyrannis
Et dignum Nerone scelus. S. Compece procellam.
Pectoris, et tacito vanescant corde labores.
Talia saepe ardor juvenum immaturaque sacris
Atas causa, nefas est istud temporis, arie.

Princeps.

Sed facili poterunt compesci credo furores.
Verum, iusta satis patrii est hoc causa doloris
Et primo tantum meditata pectore Crimen.
Immatura atas vitis, matura? Senatus.
Purpureique Patres trabeataque Numina cedant
Luestubus, et saltem possim lenire dolores.

Scena 2.

Princeps.

Princeps remoto Senatu, Solutus in deliberationem.
Fili, scelus, assumit.
Czy cię na świat spłodziło Thebanckich pole.
Alboli za orane, smoczym zębem role
Czy kiedy nieurzię. Głazę, Gyrha, siata.
Otra się w mego syna przemieniła skata.
Czyli w deukaliono, serce bruk, z drętwiato.
Kiedy się na łtasnego Gęca porwał, smiato.
Czylić rozrzał z berbozno, busiris ofiarę
Złota Gęca porok, stopa, tuszyt, czara.
Okrutny synu wstydzie, księżcego domu.
Dodaćs łowiszrowego mgdę uszedł gromu.
Dodaćs się na brackichym miekle opart łonie.

Cdzie usycha Tantalę chociaż w wodzie tonie
 To kład mię zagniewane myśli potraci
 Alitego ród raz nie ustrzeżona syna ta
 Leżko cichlić cię Cyrcie iadem omamita
 Zes na syna katonie i śmierć zewolita
 Kiedys się serce łaskawe we łzach swych ukoi
 Gzj mitorze Gzj Tyranstwo w sercu się ostoi
 Bo iezeli przestępstwo czarna skarżemara
 Syna tracę! ach ciężka, mnie! damomu kara
 Iezliżas, mierz, zawrzyj do pomsty hamule
 Nigdy iuz Polskim krajom, bezpieczniej panuje
 Niemogę syna stracić bez ojcowskiej granicy
 Ktorz patrzył na śmierć syna bez serca odmiany
 Choć krolować nie mogę, polki żyje z drayca
 A przeciesz iak szel człek gdy syn winowajca
 Gzj mutorz dobrowolnie, ułtapić foronij
 Jak synowskiemu, życiu opatrzyć obronij
 Ach ciężko podać rękę, bel tam przyuczone
 Gzjciec rzuci synowi pierś z niewolone
 Gzj krolu powat piewał, na śmierć i karać syna
 Kiedys go stusina pod miedź potępiła przyciyna
 Gzj z ojcowskim sercem stusny gniew pasuje
 Na cor ręką swą szkodę synowi folguie
 Wzdręga się reka, serce ojcowskie truchleie
 Wdług ze się krew swiera z twego miecza leie
 Chociaż ręką czołnie poprawy impetu
 A przedziw pierś syna do samego grzebieta
 Nie tak przeka do dom się twarz, choć ci zawrzyta
 Po się i w samym gniewie, Gzjem być pamięta
 Zapomni imię Gzja, atym puginatem
 Uderz w katuszawa, choć iako Gzjciec z zalemi
 Albo puginat w sercu synowskim utopię
 Losok katuszawa, ręk i szatę skropię
 Dodawaj puginatu uż ręk, niedbaie
 Na Gzja i śmierć niech się wry się kais
 Gmiesz synu a cor Gzja dośroć miato
 Uzna polska; ze się to, choć synowi, strato
 Ach darmo zmyślasz gniewy, darmo marzysz cnota
 Na ręk uzbrowionę serce, Gzja wola
 Ach darmo twarz Lasgmpiam; do ręk cnota chmurę
 Gzj się leie, a placie, Gzjciec choć ponury
 O serce nie tamane, o miłości męki
 Gzj z mieczem wypada, gniew zmyślonych ręk

Cena 3.

Princeps Senatores. Vocari iubet, de Filii
 Scelere Consulturus.

Cuius urge vias trabeasq; accersere Solonas.

Crudelitas.

Amor.

Crudeli.

Amor.

Crudelitas.

Princeps.

Princeps.

Aulicus.
Princeps.

Senator I

Sen: Princeps.
Princeps.

Sen:

P.
Sen:

P.

Sen:

Sen

Senatorem

Princeps.

Princeps.

Ad Ducis Imperium proceros invito. *Secus.*
Porquestus lacrymasq; piab, decreta senatus
Vota pero, tanto ne scelus, ferroq; piandum
Vel leni tractanda modo sunt crimina. Nati
Consiliis o fida meis decido, corda
Consiliis sed crede meis, nota ista paternas.
Non meruit dextra. Tutus nemo capessit
Imperium quam pulchra rubet, cui purpura Tado
Et madida tegitur scelerat, a sanguine palla.
Dura nimis sunt Vota tibi, si nil molle miretur
In patrias caedes, auro cui silice pectus.
Obrigit, & Cordi gravis at tortura paterno.
Sordida Natorum Tado male dextra regnat
Quid Natum Vocitas? Saviissima vipera Regni
Funere qua patrio vult vivere, perge scelestum
Tartareis damnare plagis; P. Dicis ne scelestum
Et Pater & Princeps audit? S. Scelus ista meret
Incomia & tales titulos meruere nocentes.
Cruda nimis sunt vota Patres, nec digna paternis
Auribus, S. Effrenem molli cohibere lupato.
Censerem juvenem; dirone funere Nati
Regales temerare manus. S. nec forte deceret
Et Regem Patremq; suo manere cruore. S. At.
Semper erit suspecta fides, pectusq; paternis
Inferens titulis, tacitoq; in pectora bello.
Ardor aget, facilisq; manus ad castra videbis
Perpetuus alet ista furor scintilla furoris
Posse aliam at juvenem credo ratione teneri
Hunc Patriis admitte thronis, verbisq; furorem
Ac iras ostende Pater dictisq; laceSSI,
Verbis adde minas, demum ducatur ad iras
Tortorum latebras, ac instrumenta dolorum
Accensas lateri totidas, ensesq; secures.
Et terebros uncosq; nodos, affixaq; thalo.
Sphæra sinus tensos suspensio pondere torqueat
Siquibus exprimitur scelus, & secreta Catastis
Atque mens una placet, Juvenes assistite Nato.

Scena 4

Pater Vocatum ad se Filium Verbisq; male
exceptum ad Catastam Duci jubet.
Auc nostris inuisa thronis huc vipera Regni
Dira venis, Patriis clades, & tortor honoris
Diri mei, Regi Patriq; rebellis, ad arma.
Conclamas & tela vibras, hebetanda parentis
In jugulo, Nati titulum nomenq; recusas.
Nec Pater esse volo, telis diraq; Catasta
Illeisat facinus. Censitorem scito Tyranni
Contrahisse manus, & qui regnare volebas.

Et nostro dare sceptrum malo, raptisq; Paterna
 & cervice, mitris assurgere nate, jacebis
 sordidus in tenebris, sociis concluse Catenis
 Quia metus Genitor nondum maturus ad arma
 Natus erat, non dum sciet dare sceptrum rebeli
 Regno vel si jam Castris maturior esse
 Dicitur ut ferrum nati Vereare manusq;
 Quo facto haud meruit natus dare jura Grada
 Plus amo Contemptum non quam pectora Patris
 Quis Te iterum furor exagitat vel dira feroci
 Corde agitat Bellona faces? Sic pectora, Vita,
 Principiumq; Tuas, Genitoris & Ora lacessis?
 Sic Patriis regnare, mitris Vittaq; volebas?
 Quam si auferre Duci, saltem permittere Patri
 Debueras scelerate Dueri, sed disce Catata
 Tormentisq; loqui, sceptrumq; opavere Paternum
 Ad nostras scelus hoc jubeo deducere Catatas.

Filius.

Princeps.

Intermedium.

Scena 5.

Locus tormentorum proponitur.

Tum Sobie thron obrata natym Majestacie
 Wzbrozonej Krwi i ztozycow rozkazujz Iracie.
 To umnie, jest rozrywka to mite, pieszoty
 Gdij przewinione Serca ostre Irzija z rotij
 To Sobie mogn ra uchiz to mogn ra bankietij
 Gdiesmierci i trute gtowij przynoz na wetij
 Go ra gosc niespodziany w me sio spuseka progi
 Go wotora y na same puz no patrzat Bogi
 To go w twoie Kroleska, to w ofrutnie Kracie
 Spycha ze swemu Bocu dumnym sercem taie
 Niech sio w twerij szkole mtochos swy wolnij nauczij
 Jaka tego smiere czecha cona Krola huclij
 Tu odrutne topotij tu zarozigte miecze
 Tu ciata Winowajcow okrucienstwo sieere
 Na tym sio zbrodnie ludzkie torlu rozrugaig
 A skrzytje z tosci ztesknieteri mgle wydaig
 Tu widzisz Szubienice, tusmierzelne linij
 Mijch niegale iuz uwiztij cizkich grzechow winij
 To Szescie zbrodniow czecha, to fortunne koło
 Mijm szczyciu wicznie, kto na Boga marsztyczoto
 Przytym palu Duntownik w ztosci Stanie mecie
 Jednym ze Krokiem, w rzyca y ztosci walecie
 Krosiz smiereci oycowskoj domaga Koronij
 Tego ktem swym rozarpie otcrep rozpalonij
 Jerli ciz to nie zbie z na dzteij imprez y
 Jerli w sercu negasno przesztej dumij sperij
 Niech zaraz w oczach jego wizrzen mieczem pada

Crudeli:

Duk:

Crud:

Dux

Grudel:

Ratystaw:

Ans.

Niech głowę przewiniesz u nog jego składa.
Przypnij się krwi panieca. Księżce pieszości
Jakie przesięstwo twoie czekać obróty
Niech wzięty przed młotem serce złości tuł
Snac leśce na śmierć, pójźne nie patrzaty ostry
Dumna imaginacja niech się krwi zamare
Niej sobie krwi purpurę, i niej farbu szarłat
Tej krwi nabiję. Ganswo dżeka alternaty
I nie tu leśce. Koniec. O w polskiej iaskini
Africki znajdź się, kłona. Bestię przewini
Niech Africkandy kłudy lwice i lampart
A cię się tym otmienie, umysł twoj u party
Tyle sposobów śmierci, leśce, i siłę tego
Te czekać, kłostu nieszczęścia oddanego.
Tę siłę sposobów śmierci w ołach moich sława.
Ale to leśce nieszczęście na myśl Ratystawa.
I w ten sposób strabli dodam twoim instrumentom
A leśce nie z folgu i myśli mych ponżtom

CHORUS

Ambitio crepto Grudelitati Quia sanguine pleno
Flammis Amoris offundit telisq; Picem
ablatis Grudelitatis Gladium offert.

Ambitio

Laskawe Nieba, dobrze się nam rzecy słusz
I kaci. pójźnych siła imprez nie tamu
Choręgo i Dekretu dżeka kłatwa i kłatwa.
Jeśce się w chęciach swoich. pójźna myśl nierusza.
Jeśce się tylko radzi i siła boja
O którym ratosne serce, niech się niech
Bo mitose Rodzicielska ma swoje porady
Ma tagodne. i pójźne. i pójźne. i pójźne.
Tych mitose w Ratystawa. Serce iak rąpali
Wszystka się mey nadziei. Struktura obali
Wszystko. i pójźne. i pójźne. i pójźne.
Kłatwa. i pójźne. i pójźne. i pójźne.
Kłatwa. i pójźne. i pójźne. i pójźne.

Grudeli:

Ambitio

Amor

Zalej którego wstrzymać nie może po rana.
Kłatwa. i pójźne. i pójźne. i pójźne.
Iak to serce, pójźne. i pójźne. i pójźne.
Wszystko. i pójźne. i pójźne. i pójźne.
Miaso. i pójźne. i pójźne. i pójźne.
Grym. i pójźne. i pójźne. i pójźne.
Albow. i pójźne. i pójźne. i pójźne.
Wszystko. i pójźne. i pójźne. i pójźne.
Iak. i pójźne. i pójźne. i pójźne.
Z tuku. i pójźne. i pójźne. i pójźne.
Ow. i pójźne. i pójźne. i pójźne.
Opójźne. i pójźne. i pójźne. i pójźne.
Co. i pójźne. i pójźne. i pójźne.

ACTUS IIIUS

Scena 1.

Nunciatur Regi nihil profectum esse.

Instratione Catastas

Idcirco decidit Iuvenem terroribus adoriri

Ambitio num fracta minis! terrore superbo.

In fregit Nati vultu; num dira Catastis

Gorda, Ratislai cesserunt flectite mentem

Numina, quae certo mollitis Gorda iurato.

Nec mortes Gentumq; nece; & dira Catasta.

Vulnera, nec ybica metuenda silentia rupis

Dura Ratislai fregerunt pectora! Nullis

stat rabies cuncta minis. satisq; superbit

Et proprium iactat se velle securibus Iugem.

Addere nec tantis frangi se posse ruinis

O! Pater infelix o impia pectora Nati

Curte non Tydrides. Principesq; cadafesum.

Nutrit & hirsutis pavere cubilibus Ursa!

Nulla mihi dravior nempe & torum malorum.

Quam Nomen meruisse Patris infama triumphis

Orbe ferat, & hinc quam vis in exilium cadoret

Baris de fonte Juras, Moraviaq; timendum

Sarmatici fulmen Regis, dum stirpe Notatus

Et nullo fodatus ergo Victoris honorem.

Impia confundent Natorum, crimina ferro.

Ergo vale Macrande meo! spes Principis una

Hoc tantum meruit Princeps scelus ire decorum.

Murice, dum fuso maculabis sanguine Pallas.

Sed si qual medicina malo, succurrere vestris

Consiliis poterit Patrio date frastra dolori

Nens mihi Ina fudit Natorum funere vivas

Parce Paternato at ferro compede rebellem.

Nam meruit Patria parat, sive Nomine Nati

Nota latens. Conhibete nece. & parate ferro

Sape acie victi prima, fregere secundo.

Marte viros, Victorq; sum. quod strudit in hostem.

Et perius non raro jugum, Num funera quamvis

Et prima visas. Contemnat fronte Catastas.

Restat ad huc cui dura Ducis pro cordia cedant.

Seniter exceptum juhens accedere menda.

Et largo traciare, mero Vinog; Sepulcrum.

In Gracias intrude, specus figisq; lacepsi

Indomitam spectris mentem ridendaq; fastum

Tota prement. & Tua me movit sententia natus

Introduc Patris sandus. Vos prandia, sorte

Regalesq; Vopes largo suffundite Vino.

Princeps

Ductor Fin.

Princeps

Senator A

Sen: 2.

Sen: 3.

Princeps

Sen: 2.

Suppliciis Utinam fictis non ficta Dementitur
Crimina; tutior at fuerat ferri medicina

Scena 2.

Advocatus. Filius leniter accipitur &
ad Mensant inebriatus.

Princeps.

Quem nequeunt mollire Necess hunc pectus, Amorum.

Ratislaus.
Princeps.

Sedes & Patris vultus testataq; Mensis
Pectora, fida Patris poterunt mollire furores.

Plus intactus honor, Sapiunt quam prandia Patris

Nempe cuboresatur Me sam & Convivia sperna

At Patriis parco iustis. Præcipio quoque

Nato meo sed eas. & vanas mihi to curas.

Abstemiam labate Gulam; Patrisq; Salutem

Auncarico potare mero licet. Aurea Nobis

Sæcula Numen agat trabeis fortuna favetto

Regia felices volvant tibi tempora Senes

Par nato fortuna tuo. Clementibus Aris

Obveniat laetorq; die. Fortuna secundet

Nate Indulge mero. Nostroq; indulge Gæo.

Ac astus animi vino mergantur in isto.

Vive Pater, tot sæcla precor quot pocula dult a

Istra fluunt. Brevis nobis date Numina Tempus.

ut nostro citius possis succedere Regno

Ac astus explete Tuos date pocula plausum

Et lusu condite dapes.

Post Saltum

Ratislaus.

Afferre Lærum.

Princeps.

Atq; novum dent vitra menum; Sitibunda refundat

Gra liquor. Satutum dapiBUS somnoq; Solutum.

Et vinoplenum Gracis intrudite petris

Intermedium

Scena 3.

Speculi terrores exponuntur.

Cantus.

Zasypiały smiele winem wpałoni

Wiedzi że Gycowski Cniegu nieużgoni

fame ias kinie Straszne bzdą gmacni

A coż gdy iesze Inu rwać będa Strachni

2

Jutrosiż zwłasem użnie poznasz Motem

Gdy przed Kijerskim rano Staniesz Motem.

Questa es intolos retere miedoy rrealy
A luto dy driesz sturce iat zgrubiaty

3.

Gdyś młodo pragnął dsięgnąć do Sroynoci
Grzdys daczekal zgrubiaty sturce
Tak na złec wydał dzeinne impety
Grzdrey u rycia mł rycer sturca mety

Infelix Genitor Sceleratum Junce Cruorem. Ratislaus.
Occidat, maera, Caput ensere velle.
Cicidas truncum, Solam mihi mitte Coronam.
Quo miser Au fugiam, miserum teneundiq; terror
Parcite monstra erebiq; animum, ac mitem nocentem
Cruclis toror, Cornites succurrite fidi
Huc socij, et repidanti Occurrite Gauli
Heu miser in tenebras rapior ferroq; minah.
Interitum toror, miserum me forte levamen

Experge factus.

Quo me Regna tenent qui meliora ambitq; horror
Quo petij Ductore vias. Siligedq; ridentes.
Quod ferrum manibus. geli eis heu reslua dultis
Pectora lassa sonant. Superi quae monstra ferre.
Expandunt rictus. quis me loq; am dicit horror.
Undiq; quo me verto ferre fugiamus. at omni
Cerno Monstra loco! Miserum me. Colla Draconum
Vasta humeris. rictusq; cient in funera! Princeps.
Infelix Genitor! Dapibus permixta Venena.
Heu Sampot! Oclaris! O Spectacula Vitae!

Auferat heu miserum si qual clementia Diti
Visceribq; sopite meis Ferrumq; Necemq;
Huc famuli misero Gladios fatum ministrant
Huc famuli peto ferre Necem truncate scelerum
Heu iam deficiunt Nimiis clamoribus Gra.
Ultima jam castra impendo suspiria Vocis
Huc famula veniant delectas huc Aula ministrat!

Scena 4.

Advenient Ratislai Aula ad vertib dampna
nusse.

Infelix fortuna Ducem quae trahit ad Aulam
Deucalionis opes. & dira spolia serarum.
Infelix Genitor dapibus. vinoq; sepulchrum.
Reddit his Aulis heri mihi Regna & prorumq;
Sollicitus, Natum mendaci peccore strinxit
Nunc in terrores, Natural & monstra remisit
Inmisit & in septas, natum. Serpentibus Aulas.

Aulico

Ratis:

Aulicus.

Ratislaw.

Aulicus.

Ratislaw.

Neum fallor! portenta oculis quid cerno? Seniles.
Indutus crines. Princeps. Barbarum quid inquis
Canos. fronte fero? senium stat vertice. Princeps
Heu Superi cano me vertice dicitis esse.
Vitrea imago. mea Speculatur frontis honorem.

O animi aulores! o impia flamma Superbi
Griminis auratos detexit. Vertice crines!
Decrepitum nobis una Senem. nos paritur una.
Fraternum scelerum! cana iam Grimen adulam
Fronte lego; pensatq; dies. Scelus ipse Superbit
Fastus, crine nitens; Voluitq; Superbum
Sic argentatis Grimen Regnare capillis
Maturum solio fecit Scelus. impia nati
Saecula non annis numerat sed crimine Tempus
Quo pro patris Volui quas ferre foronis
Caesaries Scelerum mihi tempora cana recingit
Sena & Amor concludit Ambitionem de
cestratus.

Darmo męsldo honorow pęszna rawoduie.
Wiedne u swiata imię purpurę kupuie.
Niespodziana siwina uelę Ratislaw.
Przedej w zęcia gęstawę mecie pęcha stawa.
Przedej stawa swiecie, gę imienia sęjma
Janieie. Kędę pęszna puchlina nadęma
Jak gę bęrliwęm więtręm Zędęzawę zwierę
Porbuię nie tręfi dokęd dęrogę mierzę
Aro przękim dębiec stawę usitue dęrokiem.
Niech pęszne nadęzawę dęrę męia. Rokiem.

Ad. M. D. C. O. S. P. I. Honore.

Annus 1713 in 1714.
In Renovatione Studiorum
Q. J. Casimiri
Licki.

Inter ferreas Regni tempestates, interdiuturnos irati Celi fun-
res, inter cruenta Civium funera, non agere se colligit Oratio, pro Domino tua
Polonia Pallas. Audit nimirum bene & addit etiam inter armorum strepi-
tus Orator, tonat inter fulmina Pericles, inter redinosos Latiniæ tumultus,
aureum os Imperii Romani triumphat Tullius, inter precessas & murmura
fontium personat Themisthenes canit inter Saxa Orpheus. Accunt calamita-
tes ingenium & calumum & ab adversis sumit pretium, satis omnibus Superi-
or Sapientia. Ferream haud inficior oratorem vivimus Polonia. horret Sermo
si ad memoriam & tabulam, clades, funera, & quantum mali in Poloniam
insectum est revocens. Gemunt cruenta Procerum Nomus, armis & opibus de-
pradate Sarmatiae Urbes denudata suis anathematibus lugent ara: homines
et ipsi agri gemunt. vix Vicia & tristes avena relinquunt. Jamque alii in exte-
ris miseram posuere coloniam: alii obq. vitam quoque sibi eripi optant. Quid
plura? exhausti tributis Districtus & Provincia, lassae Civium araria profusi
innumerabiles thesauri & adhuc miles eget. Urbibus agrisque non parcat ut ulti-
mas fortunae venas scrutetur. Quae nostra Polonia conditio? Bellum gerit, & non est
belli finis, sed labor laboris. Bellum hoc, quia civile, plusquam bellum est, quod
quia majoribus odiis gerit, ita propter arma Savitiam assumit vere cruentam, quia
Sanguinem estimare desijt. Per calamitates, ad calamitates pergitur, et vix me-
lius aliqui putant, quam non pugnare. Videbant obsidia, tot urbium fœdera, quot
pugnae, tot dominum domenda, quot agmina tot raris supplicia, quot acres & ca-
terva, tot flumina ad exitum agrorum hominumque armata.

Parcite Superi? etiam vos iratos nobis intulistis magis. Non satis nimirum
malorum erat, nisi & lum pestilens aura affunderet virus: parum calamitosis fo-
ret Regni Satus nisi in partem calamitatis irati deniret furor, mortes deplueret. Col-
ligo verba & querelas. Polonia nuper Aquilae nidoq. Heroum Patria, libera vocis
& theatrum gentium alumna, tenebris, heu nunquam sat deplorando fato. Leonum ac
hydraum scibile, armata Serenitatis theatrum, gentibus ludibrium, Felicium Orbis,
Prædium Spoliarum, Civium Sepulchrum.

Ea quo me trista adripuit Leona? Vilius sunt hominum suspiria? deleantur lacry-
mae, claudantur imo pectore Suspiria, & Sereno vultu calamitates expendat. querelas &
lacrymas frena obijcite: mulierum huius, non virorum arma sunt. Nutriq. calamitatibus
gloria, & inter adversa attollit magnitudo. Quo Sapiens agitantur rami, eo firmiores sunt
radices: quo Sapiens inclinatur arbor, eo altius erigitur. Cedite mecum. Optimum est in adver-
sa a mortali Consilium, homines quoque si taceant, vocem inveniunt liberi et aspera fa-
ta Sape vincunt ingenio, quibus vires non sufficiunt ad triumphum. Nihil ulla Elogio
opus esse puto, ut res a Caelo, a Natura, a se ipsa nobis ratione commendata in præsit
Sapientia. Omni quippe Regna exoranda haec vireq. qua & Populi efficiunt, et
ut hanc gentium Regnorumque bene custodiat. Haec est enim, bonarum mentium Ma-
gistra, haec artium incluta Pater, haec facultates auget mores excolit, tristitia ex-
ponit fata, tantorumque rerum ignem agnoscat qui eam minime quassare sentitur.

in Gerson hinc Samma? q' Sopis mentis agunt commenta? grande aliquod de-
jecto corpore volutat animus novus fore (circa Anaxagorae mentum) mille effingit
orbis et eorum milles viro rem salutat. An augustus Regis capiti quam
pretioso Jovis Scapio inclusa stibus redonum representationis agamemnonem atq'
Achillem amulam ad virtutem, harras spem cogitq' esse insomnem. Quid quid
porro illud est? Quid tibi Regum maxime amica reddat quies, illud in confesso
habemus Orbis spem, totum Regnum secum quiescere non metuere fatum no-
ces, pro cuius tranquillitate & salute, viget excubat Soporibus. Hinc illa quoti-
diana e consilio fortissimi Imperatoris data adiuvim' ad unum lumen fortitudo
ex tam alto gloria Regnorum fastigio demittentis. Ita me Di' amant ita
manum meam in proliis magnus regat Gradus. Ut nisi Alexander essem
Diogenes es vellem fidem? quis ille literarum amor in Purgura? quis Sapien-
tum honor in Corona? Jam Palatia Schola St Regum, quibus Regnorum inte-
gritas pro se est. Jam Imperantium Corona. Oratorum lingua, quibus velut acu-
tissimis gladiis aut telis dissolvunt fata, expurgant adversa. Jam Sapientes
deus Regum. Sales in re de hinc remouet, toti auream orbem sparsum diem. Jam
Eruditorum sibi ceratella spem, Capita bibliotheca sunt. Jam everatili Dio-
gonis delio melis gemma bibunt, quam ex auro solus Regis propinat. Credi-
te credite Audaces. Divina res est Sapientis animus Divina mentis parsq' Sapien-
tia. Subito Palatia fastigia invadit spem quos Deorum sanguinem n' essentia
quid in se est, sed literarum communio in danti, transcripsit consortia. Reges
cum populo deus est vertices ex surgant coronas, rursus ultra Regibus non profer
se condunt et in his Reges Regnum missis non adstruit Majestas. Hoc q' a calo
spem trahit calo vult. Quid ultra? nulla inter astra insidia struunt ad fata mor-
talem. Nihilq' animus fortis, nisi fortunam et securitatem a calo sperare didicit
Contra omnia discrimina et fata expeditionem sibi indicit eruditio. Aurum gemmas
et cetera q' cupiditatem alunt, vilissima sunt pars rerum et tumuli totum vocabula.
Haec erit et Regna fieri oritur Sapiens.

Ita antiquitas reputabat eos, male dominari terris, nec e publica utilitate regna-
re, qui argenteas Palladis hastas Coronis aut Demosthenis linguas non inter se reverent.

Ad vos jam Sapientissimi extra Graeciam Athenas et Thebas Poloni cives
medelabiz an veng assurgit dictio. Audistis Trabantia Pererum nomina Sapientis
Athens Thebis Audite in Polonia. Vidisti Coronatam in Romaniis, Purguram in
Graecia, Sapientia Solem ipsam Scientiarum inspicite in Polonia. quem nostri
Athenas invenit Ammonius Agrippa. Poloniam dixi. et iam Athenas nocturnarum
indq, Graecia monstrorum lerna est, Asia prolapsa ventatis cadaver. Poloniam dixi
et iam Theologorum sedes Animam Philosophantium Oratorum Regiam Eloquentis
Capitulum, Eruditissimorum Patriam, Regiam Sapientia regerare. Polucet in
Theologis Aquinas, Vivit in Argumentis Aristoteles, animas in Rationibus Pythagoras,
et iterum tacet quod se majorem in Polonia inveniat. Per fidem. Qua ingeni-
orum profunditas Theologorum mania et unipsum Aristotelis non annem aut
fluvium quendam a luisse Poloniam. Credo. ad cuius ripas et ingensq' diffi-
cultatum Vertices si Superitasset hodie non fragrum pererit spem. Nat heim
in medium adfero, et iam ut sic dicam, interris quare astra, qua calo injeram
homines qui ad Naturam naturam accedunt. Jam Regna Provincia Urbes, Culum
sum, quo m' alitq' occurrunt spectus unq' phara angustis claudis, in punctis
contines in circulis et lineis gomit parallelis. Quid Phetoneam Antem benedicendi
memor

memorem. Unum *Polonium* adduxisse Satis est. Ast non aquilarum Solum sed
et olorum *Polonium* volueris *Palladis*, nidiq. est *Polonia*. *Pirrhus* in *Annulo* mu-
sus cum *Polonia*, *Lechi* in capite ferunt: ex *Iovis* Cerebro Semel. *Polono* torres
erudita prouit *Pallas*. Nulla vobis *Hesper* *Poloni* cum *Maledone* quies dulcis, qm
in erudita voluminum *Ilade*, nulla illustior dies qm inter *Atticas* *Gelli* noctes. (ces-
sate lites *Regnum* *Poloni* *Regnum* *Sapient*. *Lycum* quoddam *Palladium* q. d. est
esse *Polonia* in qua *Eruditionis*. *Nepotes* Snt, non tam *Senis* aut *annis* quam *paginis*
ac *codicibus* impallescent. Videat *Athenas* quicq. antiquitate *Indorum* potat, o-
mne illud *Gracia* *Sapientia* acumen, in *idem* *graciam* abiit, ubi intra *humanas* *Scien-*
tias, ultra *hominem* *Sapient* *Poloni*. Etiam *Sapient* *Magni*, quod aliorum *magistra* est.
Nunc *Polonia* *Sapientia* *Polonia* *Lechi* *Sapientiam* docere antiquam, *invenire* *novam*,
Sure quod *atates* *frontis* *reflexum* *erudire* *Poloni* *Seculum*, *proponere* *futuris* *an-*
nis *Unde* *Sapient*. *Mirari* *Sane* *Sapientia* *de* *veterem* *&* *novam*, *mirari* *Schlam* *una*
Polonia, *unum* *Polonorum* *ingenio*. Itaq. *pacis* *tua* *Erudita* *Antiquitas* *Reges* *Re-*
gibus *Sapientes* *obitus* *Sapientibus*. *Placidissimum* *&* *Præmissimum* *memori*, vel *in* *pro-*
coronata *nomine* *tandem* *Sapientia*, *Securitate* *lego*. *Polonia*. *inter* *et* *Regum*
sculis, *et* *immortibus* *factis* *Serenissima*. *Alter* *in* *Smolen* *sum* *Virum* *in* *arbo-*
rem; *alter* *ardores* *in* *viros* *animavit*, *armavit* *in* *Samones*, *Sus* *utiq.* *normis*
virentissimum *engens* *trophæum*, *unde* *legerent* *posteri*, *potentiorum* *quo* *in* *au-*
strum *in* *quanti* *ad* *Victoriam* *Viribus* *aut* *armis*. *Tacum* *ne* *terrorem* *hostium*,
Regum *numen* *in* *uicissimum* *Poloni* *Trium*, *in* *bello* *fulmen*, *in* *paci* *ingenuorum*
Ido. *Non* *minus* *rapuit* *spectantium* *Oculos* *pugnare*, *quam* *audientis* *aures*, *loquen-*
do *Semper* *inter* *arma* *et* *studia* *versatz* *aut* *corpus* *periculis* *aut* *animum* *exco-*
lobat *disputatione*. *Disimulare* *non* *possum* *patmam* *illiq.* *expeditionis* *ad* *Laroum* *speci-*
mon *ubi* *non* *curribus* *aut* *equorum* *pedibus*, *Sed* *Legio* *Sapientissimæ* *Spis* *ingenio*
triumphatum *est*. *Illustri* *felicissimæ* *valido* *hosti*, *pulcherrima* *spe* *pacis*, *quam*
tamen *ille* *omni* *bello* *formidabiliorum*, *timore* *debuerat*, *si* *quemlibet* *tunc* *timor* *Sen-*
sum *reliquisset*. *Sed* *hosti* *Regum* *Sapientissime* *in* *Sam* *reliquisti*, *ne* *de* *essent*
quos *Sapient* *vinceres*, *Sive* *ut* *abiret* *in* *oncentum* *tua* *fortitudinis*, *impulsi*, *Sive* *Spis*
mantibus *Scipites* *reditu* *equorum* *frenis*, *galam* *faterens*, *quam* *aggre* *reddissent*.
Odomitas *fortuna* *vires*. *O* *fortunatam* *diem*. *O* *vere* *maiores* *viribus* *artes*? *quid*
vis *ad* *Viennam* *vinicat* *Orbis*, *ubi* *a* *Sapientissimo* *aq.* *ac* *fortissimo* *ingenio*
tuo *dirigit* *maius* *Lex* *timore* *mundi* *formidat* *Polonia* *mundum* *pene* *eversum*.
Quam *Polonia*. *Id* *quidem* *Quum* *tunc* *Regum* *omnium* *Nationum* *disputationem*
in *gladium* *versatz*. *Et* *iam* *permiscentes* *de* *Orthodoxis* *Lunas* *Turcas* *tue* *orum*
curris *egressi* *triumphorum*. *Nempe* *ei* *lovi* *astra* *felicitatione* *posuerat*, *un-*
de *trux* *tot* *trophæis* *Regnorum* *supra* *modum* *elatz* *non* *descendere* *Sed* *cadere*
debuit. *Stetit* *nunc* *tuis* *genibus* *minor* *oriens*, *cum* *Orthodoxo* *drontis* *ferre*,
spid *abra* *hij*, *tunc* *ad* *pedes* *tuos* *Sup* *ultabant* *Barbarorum* *Cervices*. *Polonia*
te *facile* *Summaris* *Provinciarum*, *quam* *Inguinum* *Summarum* *Papaverum* *capita*,
deponentem. *Audivim* *Turciis* *Martis* *Machinas* *non* *Serpentis* *ignes* *aspetimus*
Sed *fatuor* *sumum* *vidim*, *Sed* *qui* *nobis* *Splendorem* *adferret*. *Polonia* *Sapientissimæ*
ma *Ingenio* *tuo* *domem* *Barbaria* *venit*, *ut* *ex* *illa* *parte* *Salutem* *esperaret*, *quæ*
tantum *in* *Polonia* *erat*. *Sed* *hic* *est* *ingenii* *tui* *triumphus*, *ut* *drutiq.* *possit* *perire*
hosti *quam* *vivere*. *Debent* *tibi* *Regum* *fortunatissime* *Polonia* *Regna*. *Debent*
omnia *orthodoxa* *Imperia* *Polonia*. *Disceant*, *Secula* *quanta* *Polonia* *qui* *uno*
(Typeo *Quipiam*, *Polliam*, *Polliam* *Poloniam*, *Siletram*, *Valactiam*, *Inguinum*,
Orbem *deniq.* *universum* *Sub* *ingente* *Sellorum* *mole* *prætere* *potuisti*. *Cale-*
qua *tanta* *gloria* *potuisti* *Signabat*.

Unde vero de Proceribus & Purpurato Quiritum conspectu dicam? in quo sem-
 per patritia murex, jarem Purpureis intendit fulgorem, inter pallescentes pagina.
 Audis hic Penes, Sumprios, fascis Imperij & eloquens simul tenentes Duces &
 Oratores, Audis Gemo, Thenes Bellum & pacem in lingua gerentes, Audis Euseios
 Sarmaticos ubi Sententiarum pondere, trabeat & Sapientia congligendum est in
 inuenta (non sine multo pane) avena Peripheticos. Mirari satis non possum
 humano fastigio majores in Sacra Polona Themidis Curia, Iudices, Consiliiarios
 in Palatijs, in comitijs Oratores ad quos engunt Aures, Subsellia assurgunt ac
 Ecce, quemcumq; illic e confectis Polonorum audias est ad quod fastum ponant
 Ardenda, et Contra latium. Ita demum ad Oratorum Ploriam, ad Orbis Spes Legatis
 nem; quot hi novos Cyneas numerat Polonia. Offolins, Lipuis, Caduictos opu-
 Tens (et ut Sexcentos emittam) tanta gratia Sententiam dicentes, ut ex Iocundis
 mente Sacri fecisse gratijs, viderent haec unum, quoties dicerent in publico, timere
 ne quando desinerent perorare. (orte M. Offolinski Grogum quid a Septemviris
 Imperij, & Regij dictq; Et temporalis ut plurimum Orator. Quare habet ad
 Jundendum, vides, Roma pro Sapore confecta est Cum ad Vicariam in Terris dominis
 Majestatem peroranti degenu. Effurrexit novo videlicet Cyneas Orbis motu
 Spectaculo. Ut tamen alio, tanta Ulterius ac Sauritate eloqui pender, ut non de
 libare, sed ex hoc jure Oratorum flumina, & omnia gratias doctissimas transire viderem
 At vero multum in amoris Virtutem peccare viderem, si tuum, Sarmaticis Pro-
 primatialis apex gloriae, Gemma Madenatum Fundatorum Idea Princeps Primas q;
 Regni, Roman Silentio Sepelirem: quem multa etiam et elingua fata posterorum lo-
 quuntur memora. Quos ego in idem hanc in qua Nobili sumum & virtutis Religiosae
 et excolenda juventuti. Supremum vero hominis tuo munificentissimum erexit ho-
 spitium, oculos concie, totius in ipsum Religionem, Singularem prudentiam, Soli-
 dum Domus tua, & universa Patria decorem in te mihi videre videor. Non ego credi-
 diderim Casu fortuna q; Davullovii Agnum Orbi Polono plucere Primamq; Regni in-
 vestire Academum. In hoc velle, dura fatorum frangit temeritas, hoc candore
 injuriam, pellunt nocere, dies Scientiarum ac Polona felicitatis acui. Doctorum
 pallia de hoc fabricata velle, ita Scientiam adornant maiestatem, ita ipsos Theo-
 logorum sales insolunt, ut fatuus extinguant ignes, ut Patria iniquitatem foveant.
 Supremam fortunae protegant molem. Vitam deniq; Sarmaticis tot fatorum oppugnatu-
 felis intuitu conservent. Ingentia haec sunt quae dicunt de vobis Chirones Sarmati-
 ci, quorum lingua, quorum pagina Scientiarum compendia sunt. Collegitis in illis
 quidq; doceri potuit aut sciri. Impallescitis ad Aristophani Lucernas Iptis, ad Aquil-
 M. Tullii. Estne Tullii implevisis Oratores Aganippes Latines ex hausitis Poetis. Per-
 orbis Enim haurit Respublica, indies ad libros expirans ut immortalis gloriae Lechis in-
 spiretis.
 Quamquam injungo ego sum in vestram indolem Nobilissimi Scientiarum Theopompi
 Polona spes & decora: nisi necbis fora sperem quam p. loqui possum. Abitis in exem-
 pla posterum, eritq; ingens Successorum miraculum vos qualesce. Insistite aureo Sa-
 turni saeculo, auras quidem fontes, & plumbeos huc ferenti. Apertum Graecae nostrum
 omnes huius Theopompos nemine Ephorum inveniet Socrates. Nec aliena tunc et antiqua
 mirabunt, desineat Omnes Summi Sub peregrinationum Sole et saeculo quare. Videbitur
 eorum opinionem, qui corruisse credunt oem ingeniorum florem, et ad foveas naum subscipi
 quasi iam omnis litterarum gloria lapsa aut fracta temporis senio corruisset. Legent ex
 vobis

vobis cum Puteus potius una cum Seculis florere ingenia ut mox deficiant
et deficere ut renascantur. Vos suggeretis historiam, dictabitis fastos, calamos &
ingenia scriptorum potius facitis emulere. Cuius avaro tempore posthumam
eorum gloriam quatuor eruditos patres in longam vitam famam vestri capiti do-
nabitis, collegentis capitolium.

Arma contra Orientem movenda

Ida hodie tanta sunt pericula. At. Quunt integra cum Regibus Regna
nec alias collisus promissu dat signa fragor, quam coincidentis Europa. Jam a lu-
ctu totq. penè in Erythraeum mare confluit Orbis. Estonia, Pandaria, Germania
Thentia, Equana, Gallia, Iberia, Hispania, non hostili rubent cruore, quam effu-
sum exalibet armis sanguinem erubescunt. Hinc lacerata intestino bello Polo-
nia viscera, nec aliud per scissas clifridus transparet rimas, quam lachryale
Pulvis et exilidium. Tendant ubiq. adfensa fulmina Martis. Sed tanta temeritas,
Majores a Baltico Oceano procellas, indomitam ab Aquilone tempestatem: ab
Oriente Occidui Poloniam ominant. O Fortes Polonorum animos, quibus frangen-
dis unq. hostis exiguus, impar fuerat, fatum.

Bellum igitur arripendum est. Bellum tot seculis formidatum, tot exequu-
um cladiibus exitiale, exitio Prævinciarum sumptum: Ingenti Valachia, Moldavia
Ukraina, Podolia, Russia vastitate innotescit. Bellum inquit et viciis Procer-
tatem, dolores, æterna labea est; et viciis inter clades numerandum: quis dum
victor, ingenti victo immortetur. Sedit in seipsum. Bellum: in quo Oriens Polonia
opponit Aquila. Quid agimus ignavis armata. Num inter tanta Patria mendia,
cum Nerone Velebimus, et q. harum sumemus, non, Typhum? mirabimur hostem, non
agredemur? Habemus adhuc militem Jucesq. quibus ad militis peritiam,
Famamq. nobis deest præter immortalitatem.

Quare hodie istud clasticum canamus. Unam clarescere cum Joles Sar-
mata, et tot farorum noctibus, emersi, diem accendant Patrias. Poena quidem
et victorias Super mentem memorabimus sed dabo veniam. At. S. Armerum tumultu
tibi ne terrarum: ita de aliorum deieremus victoris. ut et tibi Sedenti (quævis
et hoc gloriæ datur) afferant: adedq. triumphare possis non pugnando. Gentis Le-
chia nulla magis decora purpura, qm q. hostium rubet Catagine: nullus augu-
stus trophæum qm qd. hinc hostilis cruor, prostrata fulciunt cadavera. Quod rudis
intulitq. incescit dictis: inter acinaces hostium vestari Sciat. Plender ei nullus est.
vixit q. ante audas: tuq. tanto silentio, magis qm nostro stylo adornas.

Omnia suam novere metam. At. Prima illa Romuli, Peniq. Imperia,
et si e mentis flor, ad extollendam magnitudinem suam adeo per orbem terrarum,
arma circumtulorant ut qui res eorum legunt, non unq. populi sed generi hu-
mani. Facta, discant, postq. maiestate sua fractis Regibus tolli cæperunt adeo
factu corruerunt ut in loco Imperii, Imperium quæderet. Tantum Scibiet po-
pulus ille Regum agrorumq. in potestatem redequat ut nec ipse asfirmare posset
in victoris victoriam: Et hulusq. triumphos non armis esset nisi se perpetuo Seden-
do vincere autuaret. Futurus M. Macedonia, non possemus demirari lictoris ni
in summo ferrum ex hinc constitutum narravimus. Nempe vidimus inagnas nientes
in ardua quib. obstinatus tuere, vixitq. vixit, q. mortalitatem egredunt arcescere
quanti innotuit est quod totum in summo ponit gradu. Vidimus post immortalia
horum decora quibus immortalitatem, aquasq. vadant, audiam, et videntiam, fatrum

78
Scientiam cum nomen nō posse vitam regere. Vidimus Bellatorum manus inter
nia fortuna hostia adversam quoque ducere in triumpho, et ad tumulum in una se-
pulchri urna cum eadem ingemiscere. Crescant centum supra nongentos annos,
proxima Calix post triumphos victorum insignia asurgat. Quare et eis teneas
rubar: ubi vero ad summam perveniunt ætatem, ad primam redeunt in imbe-
cillitatem: sic quæ surgunt, occidunt aliquando.

Sola ne nocturnum Iovens Luna Othomanica inter suas umbras emulū
Polono Soli accenderit jubar. Sola ne ubi preannatum evulgabit suam gloriam!
Sola non poterit habere metes? crevit hætenus, inter assiduas bellarum tempestes
exhaustis Regnum Rodanicis, Regum Furoris: Sola dulci tot annorum face
piena, ad augem summa fortuna pervenit, ut sublimi corruat esastigis. Si
sicut non alia chæda aurora ad occasum plueret debent, quam Sola collucens
splendore Thracia. Et nimirum fortuna curat Deffini, ut tantum maneretur
cladium, quantum pueri Victoriarum. Prober Oriens fortitudinem suam, ro-
ties a Rechi: improbatam an verius probatam, imper imbecillitatem. Que uno
modo fortunatissimus appareat novam fortunæ suæ dabit argumentum, postquam
ita illustris conspiciat, ut lucem augere non possit, quin sibi Parentalem nem-
pe dilatando robur suum, postquam in tantas devenit angustias, ut evadere non
possit, nisi primam redeat ad originem. Et uno quod non robur Thracia est: po-
ten equidem suis insepulta rudibus et secunda propugnacula: de clarissimis viri-
bus existeret. Busta corruerunt, diuturno labore sudata arces: at nullus defi-
ceri potest, nisi qui orbis iudicio confutari velit, non aliquando Odrysia manu
recedere, non et alio unquam hostico impetu hæc collapsa decora, quam una in Cu-
na Polonorum. Adesse nunc (si loqui licet) Vigile in praeiis nostram hostes in-
tellegimus, Atrox ac vetus in oculis renovatum bellum conspiciamus. Et desunt ne
Poloni. Nunc jam cum non habeat terminos, ultra se porrigit, ille tot cladium
nihil, hic gladium ferre laurearum quam praeliorum Polonia relinquit, respondens.
Nunc nobis at triumphus Macedonis exemplo instandum est, qui ut novas abiq-
anguine decerpere laureas discidentes de Imperio Fratres, tum sedavit, cum sub
directi subiecit Regnum. Nec discenda Nomina exortenda qua desolaret Lund im-
perium, non populus seditionibus in tam vasto Regno fatiganda. Nunc innibalis ore
Immanis statu audendum, Turcos nesciter ducipare nisi Romi. Sola Soli
nostram manū prius hostem vincant quam cum illo dimicabunt. Luna hæc Odry-
sia noctes amans post tanta felicitatis plenilunio mare Eudæm decreset, fortu-
nam belli amittet Virex, ad Victores stabit Arbitrium. Inter Poloniam umbras
illustram Polonia spectando in tenebras redibit, ut vel hoc solo felicius apparere possit
quod obcurior occasum patiet. Nunc. Nunc agere devota Matris pectora quæ pro
sidiis Imperii sui ponit explemus.

Si quis Scutorum fastos legere volet, si antiqua interpellare tempora
i veterum Historiarum memoriam consulere certis exemplo discet quæ illi com-
mentariis ediderint. Torres munitissima Luna Turcica Astra expugnata, torres
accepta clade quasi iam felicitatis sua per ardua gestans eventu desperato in atro-
cissimas redeat umbras, quæ fieri potuisse ducit, et adhuc orbis nisi jam exti-
gent. Huc se prozo fida verum posteritas? Huc Terrarum Dni? audite triumpho-
rem orbis triumphum esse. Prælo Perex ignavis incertamine Orientis Impe-
rator Injunctus. Luna ad ad montem Stellam posuerat castra, consociis cladi
magis quam Ectionarum, Circumcirca majori opere quam fortuna aggeres exstruere
rat,

rat, quo prorsus, natans sanguine disueret, innumeris, nihil aliud tormentis vallis
 sinistris. Saxa corripuerat, compedes et vincula sarauerat, quibus constrictus in
 triumpho auerret. Cohorruit ad raudum belli apparatus, nec seruire illi, nec
 imperare desiderabat. Tamerlanes, aures tum agredi, communem & incertam alicam
 gloriam. Soma atrox, ambo inuicti. Defectas Turcorum cohortes, et ipsam
 belli robur rapit ad conflictum audax victoria animis, tanto adentis quanto for
 tiorem ad victoriam pendat operam Tamerlanes. Intravit ovis, sonat classicum,
 cultum, tormentorum, flamma, primum hic arma cupit, cadit, cadit ille hinc spi
 rantia cadavera, gemitu inde morientis, et stagnantes cruore campi funesto occurrunt
 examinant spectatores. Hinc ante pugnam tumida, odio turbulenta, jam suorum
 clade tumida, et cadit in fugam, fert quam quum appetebat. Pars, Triumphum de
 se inq. Torrens, se ipsam tollere, (quasi felicius esset proprio interire scelere) puer
 inuictis, furore in hostes ruit, ut vel ea saltem victa gloriose esse desinat. Isti de
 mum penicularum, male docuere, et timore in reuerentiam mutato, ut stagnante
 sanguine corporum atq. animorum vigorem retineant, depicant. Quid non ita
 dicam ne superbiq. vetat oriens, prohibet deplorendi eventus non modo victoriarum
 sed & vitae ipsa desperata palma, homine miserabiliorum, se credidit, dum qui
 intra sidera castra locauerat, expugnatq. a Tamerlane, qui fortunam et ludum
 habere voluit, ludus est, in una condit cavea, per totam spectante populo illa
 dante milite, plaudentibq. omnibq. circiter. Quodlibet fortunae rotam, ocasus
 non eventurus. Oppotendum illudentis & insidiantis fortunae. Indictis ne aliqua
 secula calamitosis praelium, quod tunc funestum in Aethiopiae bonis certat
 sortum intulit, cum diopie ingenio semper elati, Terribiles sibi de Victoria
 quam de conflictu videbant. Triumphalem in latris Cynthia, Vespum erige
 re voluit, sed Luna famulantes Stellae, Stellae illae Scytharum greges, in solito
 post hominum memoriam plicis, lunam extinguere et occidere coegerunt. Sed
 non hic stetit Campi Domina, depura barbarum, ducta Captum ad bellum Vin
 cium, Bajazetem liberum tunc, cum exulem eivis misit, et ne mori sepultura
 contingeret, cadaver in deserto abscondit antro, adeo inuictat. O memoris Potenti
 in Scytharum gladiis docuit pae vinci. Minime, fortasse deceret
 si triumphales victoris alicorum dies celebrare, ne etiam Poloniae Triumphum
 Luna funebribq. lamen, imolerent. At ne est lentis ut etiam postremo plausum
 Luna habet, Luna videat. Age magnanime Victor Polone stans, Territoros oculos in
 succedentem bellorum Pompam reflecte, Laurum memora, quod ad Potimum hostium
 irrigata sanguine, Vladislao debet immortalis. Non opus est per censare singulas cum
 una hac victoria, quasi compendi, universa in unum colligunt. Satis erit Poloni fo
 titudinis documentum, una bello, hostes totiq. pene orbis pelligere. Bellum illud omnium
 maximum ad quod ipsa etiam contremuit tellus, eluderat in nos tempestas Thracica.
 Bellum non tam armorum attentione, quam latente inimici fibri, ira, retribitq. bellum,
 quod terra ipsa sub armorum pondere gimeas. Sustinere non potest. Mari etiam adve
 nerat Inthon: bellum deniq. aliquod non consilium, via armorum tempus decrat.
 Hostes prior consatas Phalanges, quod arma iniectas probaverunt: Asiam totam in
 uerat. Asiam totam in unione odij, praxerunt (quasi non sufficerent, quos domi ha
 beret qui sanas audacia exsoluerent) etiam campo, Potimo, Barbari, catra locave
 rit locq. ad corpora pendentia, atate pugnam nobis, in ipso Turco, saevius ut si non
 sufficeret, pprig Luna cruor, aquas bellorum sicut extinguere. Actum iam pade e
 rat de Poloni, ni in ea tempora incidissent quibq. naturam ipsam, fortunae cedere, cog
 fecit. Opimum sibi vincere eos, quos caren formidant. Venit, et ita hostem recidit
 ut amplius non possit cadere. Alio vel, Istio metu, in Tyrannum, alios arma
 audaciam silentis ultiq. ut non tam ad hostium delato numera, quam de singulis trini
 pharent.

alter dei Tui Maledo: quem Super ipsi potentati poligum confuderant, ut suam tot
concussam atq. laceratam periculis restaurares. Qui non pro Peritorum sibi adiuti
quam Regem te in campo maris pugnasti: meminere camp. illi, nullo magis, qm
laurearum fertiles, meminit ara Chthonia, quis in bello et victoria: venerandis fuerit,
Ioannes Strius. Potuit illas effrata tyrannidis in Phoenas clades praecepit: invidiam
sibi non Genua exoriri potuit, infausti tibi belli facem accendere potuit, vires omnes
reitare, at Te Duce Regum invictissime, vincere non potuit. Pallare ille potuit, ille major
pot. animi, Ukraina terras, Solem Podolia exingere, et postq. Te bellorum strepitu,
velut classico quodam evocavit, prius se vicem quam te victorem vidit: Tunc demum
adibq. suis sanguineq. hostes reginati sunt, quibq. a Polonis Sole extincto, Lunda no
vam bellorum accenderet facem, postq. novam victorum robora, quam Te, quod impu
vidum dedisti periculo, ut Patriam eorum animares. Tunc vires suas agnovit Thracia,
cum qd. monstrorum ostentarent, Tui conspectu radio delibato, inipsum perniciem
degeneravit. Novum te ad Chonimenses annos et gloriosorem vidit orbis formidalem, qm
senio vagina mucrone, Heribq. quisti ad no dubias victorias, limitam ostenderes. Inse
rant altioribq. Trajanus Divi: extendant curia, famam Alexandri, fastos imitant Caesar
et Pompeii: nos dicamq. Orientis Domitri, no occurrere par nomen. Audivimq. feras
in caeva misescere, sed tunc amud vidimq. & admirati sumq, cum sua opinione invidiq. Tha
cid exeritq, labor et adhuc vivens, conspectu tuo exanimatq. non decortare, sed casinum tuu
cadere maluerat, ut vira acciperet. Satorq. Vorullor audacia et ferociens ingeniu. In
mulavorat, arma videret. Sed causa fuit, ut atque Victori dextere occumbere, mo cote
ros antere, ne ad tantam felicitatem pervenirent. Sciant equidem Thraues, Polonis etiam
tue calamitatis duo fortuna ee in manibq, quam totis exoptant, cum eig testimonium,
in ferro a Polonis scripto perlegerant. Dimisit Rex Magne, tot liberos quot victos, ut no
pcones fortitudinem tuam, quam orbis admiratq, proclamarent, aeterna potentati trans mitte
rent: Thraues a Polonis vincipisse. Tunc gloriosus victor Heres ne adhuc Polonis claret.
et perinde prostrata horum. Cadavera superbi hostem incidere, rubere purpuram
tus sanguine pmitte. Age, satag tuis triumphis imple: Majores ate expectet Thracia
clades, quam ei nunquam ante dederis. Omen belli ne quaerite Poloni. Felix victoria
omen illa ipse, qui barbaros celo intumescis Plineta. Nempe intuebinur, armatae plen
dore suo non contentam Lunam novam, accendere, facem, sed tibi parentalem. Palli
dum illud coeli sedq. indies suae permittat rationes, timet enim ubiq. tibi. Explorat
e celo subterraneos ducto ut vestram Poloni fortitudinem possit declinare. Pro dire non
nisi potest, post Occasum: bonam tibi Carmatia, post tot bellorum strepitu, precare
noctem.

Ad M DG.

Decennium Xaverianum

Pingatur Baculus Apostolicus adstante Orbis Sphæra Lem-
ma. Te sine Cyfra foret.

Quam varias formas dextra pingente figuras
Discretis ^{tingens} numera docta Mathesis opes.
Si tantum accipites, tabulis depingere sphæras
Incipit; et facili metra replere globo
Non multas tibi spondet opes: quas Scipio prout
Acciperes lato pectore mille Cyfras
Nempe facit pretium rectissima linea Sphæris
Si ego affines optata illa rotas
Cum terras Xaveri baculo comitatus decurrat
Orbi sit pretium, quo sine Cyfra foret

Pingatur Sol antelucanus. Lem. Ortum sudore serenat.

Immaduit si terra vado pedibus quadrigis
Antevolat madidæ stellæ diurna rotas.
Ira secutusque semperque supra seruat
Soles, et recreat, rursus repetente solvin.
Tu quoque dum obliqua ingles sudoribus oras
Mullas de lassæ corpore gutta solvit
Orum diurna lucis sudore serenas

Et sperant hilares dogmata Sancta dies.
Pingatur marmor sudans, tepido afflatum vento. alludendo
ad illud Xaverianum, quod consolationibus Sanctis iterabat Satis
est Ine Satis est. Lem. Lætas lacrymatur ad horas

Cum riget et canis horrebat bruma pruinis
Fronte intempesta maxima stare vides
Sed calidæ afflata roris dum bruma rigorem
Quis a lacrymis Læta repare solent
Et tu dum variis virtus agitata procellis
Imperturbato pectore fata promissis
Verum dum molles afflavit astra fauces.
Non poterat lato pectore ferre possum

Pingatur piscis marinus dictus remora. Gravissimi cursu pro-
hibens. alludendo ad illud Xaverij miraculum, quo Solem stare
fecit. Lemma. Minimi stant maxima iussa.

Fiunt occiduum piscis tranare profundum
Ingentes minimo corpore ferre vires.
Nempe vito refluxas vastum super æquora possum
Opposito dorso sic vitat ire rotas
Summa illi parent minime stant maxima iussa.
Nec vanum remora nomen beatorum putes
Fortis illa namq. cursu quem staret Solem
Iussit & infixi sidera stare loci
Producit Transita die tibi numina prona
Adsternunt plantis rursus iubente rotas.

Pingatur Achates Gemmarum seu adamantum genus ve-
nerum sudore pendens / amissio ad Crucifixum in domo Paterna
sudantem adversa patiente in insidijs Xaverio. Lem. Statit sudo-
re neci.

Fidus in adversis fera toxica praedit Achates

Sudando quoties pocula dira bibis

Impatiens celata nocem mortalia revolvat

Et dolet occulto se sociare malo

Pulehrior intempe deperdat gemma patris

Dum clauet cordis funera mille bibi

Nempe laboranti Francis fidus Achates

Et suus hinc ille dura ferente dolet

Indefessus Xaverij labor. Pingatur Calum. Lemma. Requies
mihi sola moveri

Nuper ut in Somnis caelestia sidera legi

Nocte sub obscura terro vibrare facies

Exclamo superantem praesentis admiror amores

Servit ut altis videri nomen humo

Omnia cum positus requiescent eliminata cunis

Daubias raris moribus apto agit

Nec tibi dissimili cura est Francis dolorum

Dum teris agrestis Regia reliqua pede

Defectum sudore caput labor excipit alter

Ergo labor dominus cura dolorum quies

Xaverius in adversis ad aram Virginitatis confugit. Pin-
gatur Pixis nautica. Lemma. Cuius docet Cursum.

Intumuit cum ventis aqua et fera ferocit

In consternatas unda superba rotas

Omnia cum tam diu permittunt affrica undas

Opprimunt et medium non inopata dolum

Nervat in supulas ventis gellente carina

Dirigit ambiguum Nautica praesentis iter

Et re cum adversis perit Francis procellis

Tartarus illatam contencendo fidem.

Sidera respiciens pectus sunt nautica tela

Numinis at Mater Stella polaris erat

Insuperabilis Xaverij adversitatum fames. Pingatur Cu-
ca: purima in focum coepta. Lem. Non sunt tormenta sed esca.

Ignis eras Francis Patria simulque Fili

Numina cum feras gentibus ignis eras.

Ignis eras vana resonant cum fana tumultu

Et ruit exilis Tartarus ignis eras.

Ignis eras sancta cum plectis crimina voce

Virtutem eradens cordibus ignis eras.

De crucis tibi pars non sunt tormenta sed esca

Sustentant veluti plurima ligna focum.

Pincatur Sol oriens Noctuas et Vespertilioes pellens.
Lemma. Latus unq. in omnes. I. Xaverius Barrios dispu-
tando vincit. Tum redit in medijs Orbi sol aureq. undis

Et post exorta Cynthia plena die
Noctua terret radiis et omica silenti
Mentis solo fugiunt non reditura diem,
Et hinc Hegorys surgat sol unq. ab undis
Monstrorum tamen hic integra castra fugat.
Sic per pudori multo tibi Domitius ore
Obstrepit et Dalatra, Numina voce perbet.
Cicero Xaverius cunctos satis unus in omnes
Ut fugiant medio terra moesta die.

Mors Xaverii

Pinoatur locus extinctus in Caelum fumans
Lemma. Caelum vivens moriensq. petit.

Flamma in cretas si fundas balnea flammis
Ut domet accensas, vada inimi ca rages
Flamma repressa cadit sepelitur in pulvere lucem
Sed in clara ruens videtur fumus abire.
Et quia dum vixit calo se flamma vehebat
Hinc se etiam in caelos post hunc ardor agit
Hoc Franciscus tunc vixit et Mortis imago
Sed post mortem flammam suam nos
Tendit ut in Patrium, vivens et mortua centrum
Sic perit an avas, an moriare potest.

Ad M D G D V H

Non jejuna dapes Quadragesima
Ite Legit.

Nescio si vestrum cupiam, jam nobis, pectus atq. stomachum esurialis mensa
mover. A. A. Quidni moveret: ubi et vocem, quae anima Phlegm est, in disco amissum,
& fame consumimus. Quodam. Langvet, et tunc non expirat in hunc haliq. pneuma
nstrum: ita ut jejuna sit non pocius, quod loquimur. Nihil rapidum in hunc haliq.
solum in acumine habet ciborum usq. fecit. Unum est, quod appetimus: ut ita jejunam
mentem & incendit. Quodam tunc nutrit Oruly, ac sola commendet benevolentia.

Pater Familias. Nihil nuper capto meo, alieng mihi a me ipso videat: totis artibus incassum
fieri incendit timor. Non frigidum etiam potus non explet. Spulas tamen Ba-
chi adhuc requirit. Affi maxime post crapulam me capiunt. Capones. Hinc Pater men-
nim mappi instruit. Cibus in compedio ad gustum expedit.

Puer. Et quod primum receret, quidve mentem inquam nimis accensam mem. Aleh: ad manu
est: utrumq. ut in hanc veniat mensam, atque nictu pendet.

Jejunium. Et ipso ferulig. adeo, virtute comes, eodem in mensam venit pede, et oib. e. virt.
quo fronte manes terret, mentem nutrit, pinguis miteris decore patet, alimenta
hac virtutem sapient.

28. Pater Familias. Qualem convivii mensam occupo? quod cibi genus sumo. mutatis
alimmenta fidei. Nos hic ferulaceum sapor est quem nuxer. Sarcoph
commendabat. Sensusne an cibis desipit. Vigil ne an somnians co-
medo. Iper Culnam contule. locus ne an coctus quet exploru. Quid
ita est? quae scurrilitate fallor. Huc pocula. Fidem adhuc in
poculis quadram? Etiam hui calix perfidus est. aureo colore repin-
gunt vitra, ut pretia viti mention. Lycop Therim claudit. o-
mnis vini odor & sapor his aquis haustq est. Non ampliq patitur
infidas dapes, & perfidat pocula. Pinguibq cur non fruor populi,
quod sine fucus, sine fraude claudant, et absq specie veneni delectant.
Per aqua hausta mortem biberem. prandia agerem, simul & vitis
funeraria.

Hospes 1. Mensae accumbentem bene invenimus Herum, Parida famer
et spem nostram, & tuam expectationem aluit, cum amicos menses
dedit. Tui hodie sumus Conviva, tanto meconate felices: & jam se-
ruri inexpectato ciborum apparatu.

Pater Familias. Inter mensarum delicias prima mihi voluptas est vestro soci-
ctu frui. Expectatibimis Hospitibq inexpectata (velim) mensa placeat.
arbitrio gustu obsonia ciborum experiri. Illud est quod sapit: illud
quod nutrit: hoc gustum moritat: illud et recreat et saginat. Hoc ca-
laxat, & potando, & potando.

Hospes 2. Si quis mensam emendas, Cur hoc ipse n' veleris Cenis.

Pater Familias. In Insimonia viti optime amicus vivimus, qui sine deliri-
u, habentq pro deliciis.

Hospes 3. At nihil est, quod palatum acuat, quod gustum invitet, eiq
modi grandia vulgo capias esse dicunt. Tunc & nidor alimentorum
videre non didicimus.

Hospes 4. Sumus alimentorum atq nidor, ventres pascit non ventres cibo-
rum Gloria, minime convivis nutriunt. Documentum, et si non cibis
capimus. Aridum te Familis Patrem, et nimis parcam, avaram nimis,
quod melioribq vacuam, imo nullis instructam dapibq mensam exhibeat.
Per tuam te dexteram oro. honorem mensis restituere et gratias feruere.

Pater Familias. Fames optimum est cibi condimentum, non distinguit amarum a-
dulci, insipidum a suavi. Majorem vos tollere ventrem quam famem credet.
Luxum quidvis non cibum. O essent ventris homines, qui ut famem in-
fament orexim mentium. Quod hic epulum palatum efficit quod qu-
sum ladi.

Hospes 5. Solam expeto, qd epulum hoc gustu afficiat. Sicam sine inju-
ria: jus Acanthinum exsunderet palatum: si palatum. atq corporis mem-
bra occalescerent, durescerent funisq in ista vena. Tota mihi Stomac hui
acido asper Acantho raucum getq fieret, amarescerent viscera.

Hospes 6. Nec mihi vigiliis dulces, non somnus suavis, inquieti quies cum per-
mento. Jam me tristis supercilij hominem, jam severa frontis catonem: hui
Spanium, ille Agelaetum diceret. Cecideret in facie moides, erentes
in fronte, roseg in genis Phosphor: expallueret universi corporis vigor.
Cane homo essem acidus Acanthiq.

Hospes 7. Experimento meo didici Acanthi venaspirum suffocando homini ve-
nenum: gestiferum ventriculi virg, oia toxicum. Pictete liquorem,
licuiss

82
FATI sui OBELISCUS
Stans post funera ISVALDUS.

Datus in Scenam

In Aula Rarinkoviana Societatis ISLU
Academici et Nobili Juventute Schola Rhetorica

Anno in terras prolapsi Numinis

1714 Februarii die 7ma.

FUNDAMENTUM

Isvaldum Cumeniden, Victoris insignem Ducem, Subacta Germania & majori parte Gallia, vota Subditorum Imperatorem proclamant. Erforodus Antigonus amorum strage major, minor victoriis, maximo per Sceleri Fratricida, captum, confossum ISVALDUM, etiam post fata stare vidit, quem nulla vis in terram elidere poterat. Fratricidam misera inter Sylvas vexatum, canibus corrosam, fumans terra hincq; absumpsit. Hysto: Gallica.

ANTI PROLOGUS.

Concordia, Orbi catenam iniicit, fortuna comite: Mors dissecat vincula & orbem; sic divisus fit tympanum belli & iurgiorum

PROLOGUS.

ACTUS PRIMUS.

Scena 1ma.

Victor Isvaldus, applaudente Romano & Hybernia exercitu, Eques incedit, triumphalem curram, Germania & Gallia trahente: aduolante bicipiti aquila pedibus ISVALDUM, quem victorici lauru coronat: inter medios plausus, ANTIGONUS ISVALDUM imito ausu transfigere conat.

Scena 2da.

Deliberanti ERFORODO; quod conscientia dissuaserat soluit ambitio Scelus.

Scena 3ta

Catilinari more, conspirat contra ISVALDUM: venam incidit, sanoninem propinat Sacramentum Marti supra Gladios, a conjuratoribus ratum habet.

Scena 4ta

Securitati, spernit Isvaldo Ducem animos obfirmat exoriet militem hastiludes

Scena 5ta.

Tabellariis ab Hybernia, Sicilia & sacra Hybernorum tumultuari refert. relegit Epistolam ISVALDUS, & decretum contra se bellum ERFORODA. Ante & captis; cuius Consiliani in scenam redeunt: ab Antigono legati aurum & munera ferunt: repulsam erubescunt, ferrum minant.

CHORUS

Antiochus Caracalla Frater inter se in umbra et Symmachi
capite abjecto in somno reddit. Remedia omni querit in Sirenum cantu.
Iovum Morpheus adit exposita conscientia tandem in dormit

ACTUS SEUNDUS

- Scena 1ma. **ISUALDUS** in Castra redux disjectos codicillos, alieni Sceleris
characterem calet. Non **PROFUM** sed e mente sua legatos fuisse
refert. Fratem militis laudati remunerat.
- Scena 2da. **ANTIOCHUS** castra rapit. Fugit **ISUALDUS**, miles
adit.
- Scena 3ta. Planctus super caelo ex parte **Isvaldi**. Iarce vira famina rumpunt. Pra
sagius infausta terre **Isvaldus**. Exordi militem trepidus **ISVALDI** Dux
adesse nuntiat.
- Scena 4ta. Ad Castellum se recipit **Isvaldus** oppugnatus, captus.
- Scena 5ta. Jucitur ad **PROFUM** a quo lethaliter confodit, immortis post fata
merito deest. De hoste deici pergit.

CHORUS

Trochaum sua innocentia post fata **ISVALDUS**.

ACTUS TERTIUS.

- Scena 1ma. Antiochus conscientia Torturam venatione & saltu Silvestri augeat:
in silvis desperandum, caecos querit.
- Scena 2da. Euthia Juvena vindex reum insequi: Sylvas & feras increpat: imperat
bellus, ut sinuant **PROFUM**. Vindicta Venia tormentorum genera proponit;
quod nonnulla castiora vellet. Nemoris.
- Scena 3ta. Et canibus sacras **PROFUM**. Arcum & terra-hiatum eligit, postquam
canes dente copulati.
- Scena 4ta. Plausus Internati super gradum ex-Annons.
- Scena 5ta. **ISVALDUS** post fata immortis, obsequio gloriae suis.

CHORUS

Sylvas Christus ad Columnam exponit, post eundem mortem quot fata
tra vulnera, crudelitati non succumbent.

PROLOGUS

C. M. S. T. O. M. S. B. M. V. I. C.

H. S. S. O. O. Venerationem

Antipodagrus

ANTI PROLOGUS

Concordia Concordia Imperiorum & orbis arbitra
Hinc quem potenti dextera torquem vitro
Nihil est per altas tracta Neptuni domos
Iatena & exis fluctibus Vento gravis
Ephyrumq; juncto vinciens Simul noto
Hinc latiori spectantur pura sinas
Huc ipsa Regum colla cum Regnis trahit
Illius et ipsi sentiunt nodum. Qui
Positoq; geminum vinculo mandum ligo
Mars Quis ille torques iniecit mundo suos?
Populos catenat? gentibus nodos parat?
Concor Concordia Orbis prospicit. *Mars* Mars non prospicit
Procul catenas libero mundo graves.
Concor Quincula, torques, libero mundo leves.
Fortuna Concordiam felicitas tota sequitur
Concordia et felicitas durant simul
Concor Qui beatos nemo discordes videt.
Fortuna Fortuna populis pace sublata perit
enars Siu nimis diu integer mundus stetit
Scindendus orbis ferrea in vulnus manu.
Partes, semel aliquando in alternas eat.
Sic ipse fiat tympanum mundus sibi
Bellumq; rixasq; in suam cladem tonet
Et hinc sopori prorum armatum latus.
Placidam quietem bella Regiorum dabunt. Quod Marte proclinante ni
si mundus ruat

PROLOGUS

Quem invidia gestu bellorum accenderat orbem, illiq; hodie umbram ja-
cimus. A. S. Et quam inconstans fortuna impetus, quam perfidus
Regis amor, quam volubilibus diadematis rota. Corruit haec dum re-
tit ISUALDUS. Et quod Imperatoria frontis summum conspiciat
apicem e sublimiori eo faciliq; devolvat, ut in alto gloria fabricata mul-
le fata trahat, ac una secum involvat. Et hoc est quod dicimus: I-
dem orbis Thronus qui et tumultus. Ului Arcophago Regnorum poma, cum
maxime rubent ad purpuream, mox pallida suis decorib; simulant. De his
coronari rudib; innocenti ISUALDO. trophaeum erigimus. At vero
A. S. sublimem poscimus oculum quo errores nostros aut non attingat,
aut despicias.

ACTUS I mus

Inductio 1ma. *Esford:* Obmutescite improbum applaudentium murmur. obmutescite. Soli
Throni et Imperialis. Pomoa non spectatorem tantum, quem jura annorum
series majorem fuit Fratrem habuisse debueras. Tactum hunc
& contemptum sui. Esfordi vindicabit gladiq. Per arma ibo. & gla-
dios. Si decer totq. adhuc parte relicta vindicabo Sclq. Muero
abrumpe dexteram non alio possidet nisi invulnq. *ESVARD.*
Aux. Esvaldi. Esceus o abominandum. Cassa majestatis crimen. Imperator.
Germanior & Gallie victor. Tot laurearum Pater. Tuus Sanguis
est. *Esfordi* *Saintlegum* *retrorq. auxilium*
Esvaldi. Vindicem permille dextram, utramq. resce, dum modo in
pectus Esvaldi ruat.

Esvaldi. Care Fratrum Esford. pace triumphis. Quid mihi, eadem
est et tua Roma gloria. Etas mihi non annorum stragem
numerat, sed laureas. Hac ipsa in coronam Fratri cadat.
Novi astutum Dorem. Caligula Clementiam, sentiet ali-
quando. Hic astus manum Esfordi.
Esvaldi. Sentiet et Saintlegum Esfordi Sclq, vindicem Imperato-
rem. Sanguinem non abrumpe miles.

Inductio 2da

Antig. Patrz na Esvalda w Cesarzskiej koronie.
Any nie sfanym zyjez c Antygonie.
Wetonez brauc, zem cie przesred laty
Ty mi w Cesarzkie wysciot maiestaty
Inje czerpliny na to patrzac obliem
Bydzy gady pyzonym Brat mi miabokiem
Esfordi mi z honorem y wysciotskie laury
Bardziej niz Fatara ogniste Centaury.
Nie tak. Miecz to sprawi, ze wycypys ratobny
Laury, a wtrunne tron poydzie wiodobny.
Miec szurescie miia, mie miia korona.
Lecz wiedz. ze y moie zycie pasko Mona.

Contuinki. Jakkd cie impet niesie serce wyurdane,
Esfordi. Wstafney mieczem grozisz. zbrodni nie stykane.
Sam sobie szkodzi bzdur sobie smierc gotuje
Kto Brata smierci kzynde nie sturza wetnie.
Tote od twej zornie rzeki. poronasz si z Bratem
Przeiz go stawa krolew narwie, ciebie katem.
Nadto. wipksu od Boga czkaiq cie Karu
Gdy w czarne nie winne o Brata ztorypz mary
Goni grepnych Esfordie sprawiedliwa rzka
Czujnego Brato Boyle wizer na skaru mi Ka.

Anty. Śmierci... równa życie zmierzysz nagrawa
Gnuszności Szwald, kiedy naszym tronie stawia.
Conscia Nie zniebie się nagrawa, ale przykład dać
Kawaleru. Choć sturnie cnota gnusnym fałs
Antyq Ale mi niepodobna w zawziętym impecie
Stanąć: idź Szwaldowe strasz serca meci
Conscia Jeśli się nie utłoi myśl rwa popędliwa.
Ty w Brata, w cię uderzy Szwald Boga mściwa.
Antio. Już w wiecznym zyc wstydnę bydlę Antygonie
Conscia Za to cię chwata wieczna ciekła wrycia zgonie
Antyq Przez zmyśli, y zryk morch ostre idzieć miere
Jurez braterska szka Brata niech niesieć.
Ambitio Zkąd tak pydka affektow y chwał odmiana?
Toż to pewnie strasy z piekła usiat wystana
Porzwarą: zmyślonego kryje bykasz piekła
Którym ci iak dżiewicz smazry ydra wściekła.
Ito piekła ktorzym uż cofniesz gniew ponury
Zryzyeć bydlę nie pariać na Brata purpury.
On Zrymskim władnie bertem, on tronem Zrymna
Wymieszim. A cesarska soby gąrdzi miina.
Jemusia Borki z Szaty Krolewskiej rumienią
A tobie się od wstydu murna lica munią.
Niestawny ze ci wóciach Brat zkoronę stawia?
Lecz się tego nie pomocit, to wykora niestawa.
Antyq Sy chwałby gąrdzi. Niebo y Duszy odwarz
A Szwald z tronu y Umaczstatu wrarz.
A niech się moimi piersiami zastoni
I przor wlagne ciało mierz go. moy do goni
Ambitio Brat tego zmyślonego Borka a ie dny mierz torem
Stawac się wroci. moim; śmierci dekret piorem
Podpisz na zabitego Brata bargaminie
Przywilej Pomstwa wzmiesz, Szwald zginie.

Inductio 5ta

Ford Arcanum est nec una probatum Sole, ut ipse te.
mentate conclusum. Arcanum, quod Szwald dicitur
co profundis scrutet quod arcanum sit. Illud vobis Suprema Hy-
bernia: capta iam apertum dum Szwald dicitur nominari. Szwald-
dum. Vespertilionem illum publico Sole Imperatricis gloriosu te-
rari. Szwaldum monstrum illud natura Patria & virum Pra-
donem ad Supremum euchi Solium inaudisti. Perimus Hyber-
ni nisi primus a consensu throni Szwald fatalis fuerit. Provenire
satque est incendia Szwald qm recepta extinguere. Ignis Scintilla orbem
sternit agit in favillam.

Miles. Idem eadem mihi mens et rationum castra anicum tibi obfirma-
runt pectus. Non E. VALDUS sed Veronem coronatum accepi et nisi de-
rudat. Adio, non esset. Hybernia.

Miles 2. Contremuit ad primum nuntium Hybernia, postquam pda. ille Regno-
rum gravi confectus fastidium nec aliter respirabit bellus, nisi hostem
hunc intra sua castra conclusent.

M. 3. Pro coronatum. Sicq. E. VALDUS, quem cuncta minorem fecerunt,
cum supra se fastus attollit. Et cui natura dedit neq. negavit esse majorem. Sic-
lus dedit. Pellenda & Adio, id natura lex imperat.

M. 4. Ita est, plus adhuc in fronte nutritis de lacte quam maris cruo-
re habet. Et jam rubet in Purpura. Quod Infantem non urum
cingit diadema facile derudi potest.

M. 5. Senior inter Sanguis non canitiem praefert sed maturum ruborem,
et jam adultam purpuram, quibus tibi debet.

M. 6. Tibi caput meum, Rao et consilium immortales gratias quod mihi eandem
cum Efordo foveas mentem. In idem Efordo nobiscum convenimus cogitatum.
Chori E. VALDUS intra est Hybernia.

Efordus. Cum eundem mecum feratis sensum, ejusdem et spiritus vos esse volo.
Qui incidat venam adit. Viam aperiat ingenti spiritui, ut totidem Efordos,
quot comitantes habeam. Parum est quod Sanguinem pro vobis fundo. vobis
eundem instillare cupio. Quem utpote E. VALDUS ex sugere optat Sangui-
nem eundem vobis infundere et intra vos tutiq. aservari meliori statu
consilio. Non jam pallidi facie occurretis, ex hoc Sanguine ruborem trahite,
coloram manus vobis depingite. Pro catiliana more in una spiramus ani-
mam, sed non conjuramus. Putamus contra. Non regnum dno. Sanguine, sed me-
um propius.

Miles 1. Vena quod nobis Sanguinem fundis fons est salutis Patria ex
quo dum vitam Saurimus, coronari debet. Omnes Coronari debet.

Miles 2. Gutta qualibet sanguinis, Cleopatra unio est, Regnum id est
Hybernia nobis propinasti. Ergo hic Sanguis Regni coronari debet.

Omnes Regni coronari debet.

Efordus. Et jam vos Sanguis meus et viscera mea complector, ut vero non de-
gentes Efordos habeam, juratam adhuc fidem postulo. Mars et Bello-
na vestra obfirmant pectora.

Miles. Armata tibi domus manum. Ita nos dii ament, ita ferrum
hoc in nostrum revocant vulgus.

Miles. Et si non novennes totidem tamen Annibales habes quot viros.
armata tibi fidem juramus supra hunc gladium.

Efordus. Initia huius ingentis animi in vobis nondum fasces sunt sed
adhuc fascis ut crepundia esse desinant, et fasces sint addam securim.

Inductio 4ta.

Scad. Germanias & Galliam subegimus comitones. asp. irabant laured, quocumq.
direximus triumphale robur. Proximus quisque ad gl. um gressus primus ad-
vitationem erat cessit virtuti nostra quia quid magnificum Germanicos habes
orbis. Lothomayum, Venna, Lugdunum, vera et laudib. Suis. Romana. Totq.
deniq. septemtrio una Hybernia pda. est. At postquam Reges et urbes
triphais gloria superavimus, adhuc dum invidia bellum regat. Efordum
nuper nobis habuimus; ferre non potest juvenem, Suis victoriis adultiorem

At vero ita relictum mihi a Genitore Exercitum accipi, ut clavam hanc
bellis inducaverim et ornamentum illi, non aurum, gemmasq, sed victoriæ
addiderim. Utrum times. ne fortune supplicium sit feliciorum esse. Timeo.
nisi si sunt post tot dona tibi beneficia odia tibi benorum.

Consil. 1. Genuit tuis pedibus dux Germania Imperatorum maxime
totus virtutem tuam. Dorat Septembris: quod affingas altius
nisi restat. Tota invidia est, per quam crescas: hanc si dissimulare
didiceris, quavis potestate major evasisti.

Consil. 2. Est tot tantaq, hostium clades nunquam felicitati tus
potes iungi. Imperatorum fortuna. Vocant undiq, militem nam
plexum suum discrimina, et medias inter lauros uberiq, pericula pro-
veniant, nitat fatum, quos evahit et si non miseres rapit.

Consil. 3. Pertinax est, qui non cedit Sortis supplicio, neq, eam exu-
sat quod vergetus moveat. Habe solatia calamitatum tuarum illius
inconstantiam. Et quia dux et Imperator es, qui natus ad injurias.

Consil. 4. Septembris victoris illustrato, an cum fortuna bellum gerere
valeres orbandum erat Imperator. Explorat animum an illum ha-
beas magnitudinis tui parem. Ingens certe theatrum est vir ma-
gnus, cum sua fortuna compositis. Hanc fortissimè quisq, itadu-
perat cum obsequente pariter ac persequente superis et blandi-
entibus ingratum est, et tonantem pan constantia aspernat.

Consil. 5. Inter hostium ruinas hactenus stare didiceras nunc videat
orbis, fracta etiam fortuna stantem, ac inter illiq, ruinas rectum. In-
clinari tibi Regna jam vidimus, nunc Ducem Orbis exhibe, quos se minus
rom fortuna erubescat.

Provald. Tot expeditionibq, dedisti grande vir tui Imperatoris documen-
tum. Nunc Imperium discet meum fortuna, et lior. Tota hæc, q,
hactenus pugnantissimum quemq, attriverat, jam suum Herculem,
in hanc armabit Hydram. Sed et quod metui possit nihil est,
qm diu vix me comitatur favor. Et grata sive sive Civem, sive
Ducem sive Imperatorem suis castra complectens.

Proval. Novi aliquid Hybernia?

Quint. Hybernia quidem novi nihil: illud vero insigne novitatis est tumultu-
um insatris Hybernos; Ingens incendium metui. Tibi Tuncq, quidni
perniciem opinis est. Certiq, aliquid isthæc docebit Epistola.

Provald. Id solum vos fatum non lateat meum milites. Fortunam ha-
eremus secundam experiri, an adversam quocq, latui meum sitis, deli-
berate. Hostes ab Hybernis judicari sumus. bellum decretum Eforo.
id agente Hybernia. ut quos Superare hostes non poterant, concii-
res opprimant. Causa periculi non crimen ullum. Scelq, etiam no-
quærela cunctis læsi. Sed infensa virtutibus invidia et gloria nostra.
Damna tunc inauditi; Ego innocentes: nisi forte crimen sit, tot
prædantis decoribq, emulationem accendit. Ergo vocat indignum
virtu

virtus, et animi aures in Sceleribus. Ceterum pietas in Deum contentus est,
ut non quibus depunt, et hostes et vicia, a libris per ipsa ornamenta feramur.
Placuit tamen iudicis, cessare nomine, quod lior erat amor, in semper
cum appellari. quasi vero in summa Deorum fortuna Patris Ritus, Ne
sit, qui valider. c. huius qui sit adversum hanc animi Hybernus di
Deus norunt. Nulli hostium difficilior ad me accipere quam amor, cum
cunctis quod coram possum, ne multum pme multum meruerit. hanc enim
vos in bella non pericula proco. vno si cupiam hanc terrori sunt, hodie
potestatem discedendi habet. Ita in primis et ad instructionem in sem
ascenti, ut Gelme nostra nos innocentia tutari valeamus. Ceterum vos,
an et quem in castris sine milite Ducem relictum sitis cogitate. Vostri
Certe nomen non incerto erit dum dubitabit Imperatorem in castris tunc in,
an hostem patris studii vestri et armis foreatis.

Consil. 1. Hanc animi cogitanti contra te Sceleris imagine Imperi. Cum
Ducem possent hostem te maluerunt Hybernus. Hostem sentient, ut ne quis
an id. Solum hostile sit. IVVALDUM tot Victorias dedisse Hybernus qui-
bus plures campos prae posset, perire non audebat. Ergo injuncta loca
est cum ab hac manu multa accepit plus accipere nequiesce. Ceterum
quos te animi hostem suum voluerunt Hybernus, tum patebit, cum
adoniam tibi pectora hoc ferra. imabimur.

Consil. 2. Prius explorari debuerat. IVVALDUS an per armati late
militis, Imperatorum fodere pectus posset. Intus verba Sacramentum
diximus. Ingatus. Pectora huius idem tumultu regit. ades nobis certum
est, neq. pectus nos, neq. triumphum, nisi una tecum posset. Si perovum un
ent. Per armati. Pectus militis, fodieris.

Consil. 3. Permitta tunc valent. id. secreta. IVVALDUS ferra restringi.
Vident Hybernus militem, pro IVVALDO morti obicium, armis
disiudicat an recte cum vicia invenire nequiverit, virtuti by. nascatur.
In quidem (ita nos super foveant) Hanc manu vives Imperator.

Omnes. Hanc manu vivat Imperator.

Evado. Si ut primum in me vestram milites benevolentiam, experior.
ita cimitatione temperare vellem. Vires, ne prius victus sit quam vi-
mere incipiat virtutem nostram. IVVALDUS. Im. primum fortuna licet in aman-
tes p. huius hodie de. p. m. cum Duce vestre angustiae et hostis fur-
dare. Di. mente hanc, aeternis velint et qm. tam expedite vovisti
michi spiritum, vobis ac. seip. servent imortale. Interim dum Man-
c. IVVALDUS ego adeo Vallum et castra ea qm. michi iurasti fide con-
stitui ag. afferabitis.

Consil. 4. Eux minime hanc laureis signat papum secundum Maurus. Iper.
e. Vires. ne triumpho. Deducem fide nostra et dignis IVVALDI expe-
ctatione favoribus coronabimur.

Evado. Equitum praecedat Coctus.

Consil. 5. Adversus periculo. IVVALDUS.

Inductio 5ta.

Nilus 1. In qua tandem fortuna nostrae redeunt, quibus. Salute debet. Suis
Hybernus, in eos velut hostes decernit.
2. Hoc nempe. Victoris nostris decrat, ut victor Gallianus populus
triumphale. ferra in se verteret.

Id videlicet agunt fata, ut tandem nobis fortuna reversa
inferis & Magni Hybernorum parentis.

4. Ipsi omon hoc vertant in EXFORDUM, qui et nunc tu-
met, et ferocia et Suepsi, ita dominandi aviditate ad prostram, qm
pugna peritior cum primum nos viderit detumescet.

Quintus. Cuius, Exfordi, prope legati ad sunt Codicillo: iactat
quibus EXFORDI vota contineri ac si in alloquium ad-
mittant ingentem auri vim se adferre etiam in militem de-
temptum pronunciant.

Com. Accelera adesse iube.

Legatus. Venit ad vos non hostis quem creditis sed ter triumphis
inclinat Imperator, ac si admittitis amicos etiam vester Exfordi
Heroes lectissimi. Compellit Coniunctos cives, Dux Victoriarum
Bellorum, probato tot Expeditionibus milites, Socios. Nam hoc etis
nomine ambis vester appellari comilitis. Votorum Summus Ius le-
gi vult unicum addis si quis, quod suadet rata cupiat, cum se
et Herois fortissimi & amici inter primos rangendi loco, apud se
habebunt.

Com. 1. Scelus est quod rodet EXFORDUS. Pameidas nos
cupit ut faciat amicos. Invaldi caput dedecore nostro litatur
Gona in perjuris, favorem in peditores pruniat quasi nihil
emptius, nisi pecunia pretium faceret sacro legis. Sed etiam
Sciat Exfordus nihil anstis difficilior Emi posse quam perfidias
O Belluam Imperatorem! Empturum victoriam, si ad sit qui de-
cus suum vendat. Quare ferreum ad victorias iter an duibz, an
Pamida. Et peditori expendat aurea muner. Exfordo similes pameidas eo
duxerit, disceat peditis iis qui vides peditis aut nihil ee facilius qm
aurum contemnere.

Legatus alter. Imperator aurum n' poterat sed mucra dabis. Et
quod negastis argenteis armata preces extorquebunt.

Com. Nobis ne ferrum. Hirsiti minas parei intentatur. O Supe-
rum fidem! qm bene sepultum refodit, Philippum Exfordi. Argen-
teis non premit hirsitis quasi cruentum hoc equor non alias tutius
traiicias, qm ponte argentea.

Com. Et haec St. Glauco artes Exfordi, Victorias mercari, et
emere sacro legum. Aurum illi pro virtute est, perjuris prostrata:
gemate: nostra nos debellare manu voluit, quo sceler de iocundis
tanto majore scelere triumpharet.

CHORUS.

Exfordus. Nemini loquor nisi mihi, idem qui loquit. Ille et audi
Exfordi. Duo tamen sunt cum qbz certandum e. Innatq amor
licet. Scelerati Fortis in gloria nominis et ipse EXFORDUS.

alcoruti, aut orbis regnum, aut libitina. Ecce in laque fatale et glori-
sum est

Caracalla. O. Lucen. O vindices numinis frat. Cheu, quome sat, petto.
tio. Caracalla nunc comes et tortor umbra interempti Fratri, instat
inget, insequit, conficit, enecat: eo crudeliter sentit quo lentiori gurgis passu.

Erford. Imperium futura gloria quis ardet terror? Frustra es Ca-
racalla. Lumborum memis.

Caracal. Si umbra patris Criminis, quod tantum adhaereat latori quod
scelus ipsum? Si color hic tam factus. c. mihi deponit cultu, quod n. imago
non pictura in Fratricidas aget

Medias inter Gulas Simachi caput atra Theodoneis exasperata
prostitit fronte. Quod Lucius erat, Simachi caput cerno. En quoniam n. jejuna
vindicis ira condimenta, non ero. Sed Simachi cruce suffusa, frons Sce-
lus meum embesit.

Erford. Argutus meo Iulius qui a coronatum caput arridet. Im-
peratoris Capitis quoniam eximium condimentum auri fulgor Drumfearacalla.
umbram metuit. Dages et gabulum Simachi caput. Somnum dulcem
frustra exantia inania terrentamenta. Caracallam ferit con-
ficit umbra. Sed indormias tandem Erford.

Quis iterum terror amicum rumpit quietem. Ibo, Ibo, ad diuitem
pelagi ripam, ut gratum undarum murmur, & littonis arena dulci
me indepeliat somno. Ostinam optata ad sint Sirena. Svariq
cantu mulcant aurem et vertu. batam mentem in somnum componant.
Ulysem agam, non Ceram asundam auribus. Agnoscit omnem soporis obicem
in modum

Chocbys sic w morskie pochynat zakroty
Gdzie wie w dzieciny mi wabiemy ponety
emitey wie serie nie znaydzie ochotody

Niech w dzieciny mi echo, zachuczy pokroie
W dzieciny mi glosy napetny podwoie
W dzieciny mi wspaniale wspaniale teny ruci
Ciebie zasmuci

Chiatbys pospnie wy pogodne coto
Wisi zal w tancznie poydzie ztoz koto
Nie wyplataz sie. ciemniemi zwizany

Choc ambicya Hanarem cysciur
Coz. gdy wie bolesc druz pukadem trusc
Dobry, nie cota gdy sie zal w nim sili
Nie dorna chustki

ford.

Durum perical, sola humus, durig, fatum IUVARI: verbe-
rat mentem, pungit aurem: omnemq; iam ab oculis expunxit omnium
domum adhuc Enophei adito, omniumq; arcanorum confusam mentes
in lacrimis faciunt

Conscia

Orfode nemini nisi tibi loqui debueris, ast ego et pro-
rune comes, tuus mentis fueram: meditatum Scelg, tuos ante ocu-
losolvebam. Conspice sum. cum dulci Sironand modulamine te
captum indormire, feramq; tyrannidem Somno in segete autuma-
bas. et pro tunc adfui: De Littore pelagi exhumatum Fratri
cadaver Futuræ Tyrannidis monumentum ante te statuebam. Mu-
gibz suis mare jam te increpabat Fratricidam

Orford.

Tunc immanis ille tortor menti meæ fueras!

Conspice

Sicleni & improba menti ubiq; hostis sum: quam vero ca-
lestes nutriunt gratias, author et custos

Orford.

Apoge ingens Carnificina cordis Scelerum IUVARIS

Conspice

Orfode, Scelg d'qd meditaris: diuinam quid foret: si illa im-

probanda, indigna interrupteretur

Orford.

Apoge, apoge palliatum Scelus probitate fucus hic IUVAR

Conscia

neem adumbrat.

Ibo, bo menti tamen adhærebo. sed quo te improbz furor rapit

quid tibi fatorum iter proterdis, q' Scelerum meta manet perpende,

q' scelerum meta manet.

Orford.

Cicimus Orfode inestnum Eptem. nunc amica quies

plaudam compone mentem.

ACTUS 2dus.

Inductio 1ma.

IUVAR.

Inoenis disjecta adhuc in Castris vestigia Scelaris ali-
eni, vestri rem in me amoris illustre monumentum. Milites.

Hoc prima via de Orfodo victoria neminem fuisse, qui spem cru-
enti, pretii fidei Obligationi anteponeret. Ita fidem hanc ve-
stram amant Superi, qua iorem a Dijs immortalibz optare mili-
ti meo non audebam. Ut am adu vobis meum explicem: ex-
plorare fidem vestram volueram. Epistolas ipse composui, facturq;
periculum, an in eos aliquid liceret auro, quos ferro Superari non
posse didiceram. Ceterum salutem meam in vestra sitam
esse manu agnosco. Et mihi eos gratulor quod quos nulli
inestis consilio laus esse potest: et sine quibz quavis egregia
invalida sunt. Nec Orford, tamen nec quisqm Ducum de ve-
re vincere, ut alieno piculo periculum in seipso statuat peditum documentum

Comit.

Si di tantae fides paret exitu dare velint victoria in mari:
bus Singator. Intrans exoritur nullus est, qui aliquid prius se quae
peditum, nihil cunctatus malis. Ausus nos tentavit Efford, nondum ex-
spectus quam parum liceat ausu in viros, quibus pectus ferrum totum
sit aut adamantinum.

Evad.

Quis strepitus aures verberat? auditus? armorum stridor est,
Et nisi me mors fallit, clamor hic pugnam vocat.

Nuntij

Fuge Imperator. Castra iam Effordus rapit.

Evad.

Actum est milites perimus.

Inductio 2da

Efford:

Ton, truvida. Sequere, neca, confice, vinces, preme, cor-
nu dextro pectus, sinistra iusta.

Parce

Parce Ferro, habet iusculis, tenes, dexteram sentis nostram
infaustus miles.

Sic

Sic fugere debuit contra quem Efford, et fortuna conjura-
vit. In castra Evadii venimus milites. Hyberniam in Hybernia vindi-
camus. Nec superesse, nec fugere possunt, si sequimur. Paucos quidem
vos vides, at vero etiam animo parus ubi numero inferiores estis. neque
de ferendis quibus an sufficient. Nemo paucis sunt qui vincunt.

Mil: 1.

Fugere peris. EVADUS dum alii ceciderunt, non ut sic cederet, sed ut
se victum audiret.

Onit:

Fugit armatus EVADUS ducum sine celerum dum fugit, sed
probatum est, an ita fugere possit, quemadmodum rursus sequi

Onit: 2.

Cessit Campo Evadus etiam fugiendo ambobus evectus, in equis
vergo cum manibus pugna est, nisi forte EVADUS sit, ea parte salutem
sperare, quod tantum in dubio patet.

Onit: 4.

Sequitur jam de eventu, quo deest Effordum militem, in reliquis adhuc
fortunam exoritur, aut egerunt: imo ipsos, eosque si volumus in EVAD:
dum mittimus, quod jam probavit, an ita illi stare possent, ante quam fugere po-
tuerunt.

Vexilli

Ingrata verba sunt comitones a ferro in manu. Nemo more ut
solus sit, sed impetibus quo velit, quare padeat si melius fugere armatos. I-
EVADUS. quomodo nos fugientes sequi possimus.

Dux

Bene est prosequum EVADUS. pari morte sequimur milites
Efford. Ausa Ceciderit navors.

Efford.

Inductio 3ra.

1

Quis fata? vel quid Patria sparsa natant
Tridore moxer. Laureatos messuit
Ducis manipulos barbarus furor. Jacet
Felicior dignior fatis manus.

2

Aheu quam ceteri ludibria nostrae
Orbita Laris voluitur axe
sic dubias naufragus haurit
Rapido Nereus Gurgite puppes
Ut male Cygia, ceca sub Undas
Urget hostem fortuna ratem

3 O quam cubili cardine fati
 Agit infatuata, per turres uices?
 Non ita viculis busta famillis
 Porat, & hinc mulier ber centri
 Ut vixit, coram hominum Coetus
 Subdit iniquum Dorea regum
 Et Tenaris tradit in ignes
 At non edem quo jacebit, conditur
 Virtus Sepulchris nescit truces
 Illustres umbras gloria nitere auro
 Conspicit, & vixit, quo fuit
 Augustiore poepe mors verat mori.

Ival: luger
 Ceter.

O Astra, rutili conscis mundi faces
 Lus cerno fata? quis natat terris cruor?
 Cladi an trophaeis? gloria certe meos
 Vivos Superstes. Heu cui triste spoliū
 Fato reservor, quid simul non hinc Ducem
 Arena texit? qd de hinc vivere juvat
 Nisi ut Superstes Longius cogar mori.

Conty

Ximierz niewierz Lubo sz raskaz. fortune
 Tron etory obiecuie, a sktada sz wtrunnie
 Zloty szyscia ognia, oia kta Zamiana?
 Tak sz wlo. Tyka powas szpuz Hetmana.
 Wfayre sz Belbanie a ara szy dany
 Largubez kure, szczere w ktorych masz szpflany
 Sz szyszua szyszua laurem wig sz kronie
 Aury m maw Laur roszina nau sz szrye bronie
 Qua terret umbra compedes ferrum necem.
 Lus vox minaz? ludicra heu sortis vices
 Paxum sz Sepulcrum clade recidisse ultimum.
 Et d huc ne duri granior SUADUM manet
 Procella fati adduntid Quid repidus infer gradum?

Inductio 4ta

Xuntig.

Fremis Exercitus Imperator. Syberni extrema tentant. Et ti-
 bi omnia ultima minant.

Ival.

Tutiora quamramus milites. Castellum atergo & Con-
 tendamus futura gloria nostra trophaum.

Miles

Vita aut necis nos habebit Comites Imperator

Inductio 5ta.

Dux Exfordi

Fugit iterum Insidius, Notam tamen non effugiet
 manum. Quam prompti Simus ad vincendum, Sentiet transfuga.

H

A tergo est Geda. I miles. Consuende maria. Superstitem tamen ISVALDUM,
ut longinqua cadat fata adducere nobis

Dux I miles catenas expidi compedes iniice feno neme

ISVALD. Comilitones. Comilitones. Dux. Quos nemp mortu; quos neci ro-
res dabas

Dux Nemp toties paritiam. Age miles manq colliga, ppedes iniice vinetis cr
fido digne

ISVALD. Heu me, novum Exford deq sic vinctq & ligatq ISVALDUS. Ne
crede si fata non possimus. Vor saltem liceat supremum alloqui.

Dux Paucis profari licet.

ISVALD. Cernitis milites habitus atq ornamentis Imperatoris vestri: quem ei
non hostium quisqm impugnavit, non hoc etiam solatio foret: vos me ex virore
victum, vos ex Imperatoris captivum fecistis. Quater in mea verba in hunc annu
jurejurando districti estis. et ista mitto, unum oro: si Exford in meo capite, sub
me ppositum consistit inter vos, me vinatis mori. Nam neq illig interest
quomodo mori, aut ubi cadam, dum modo facio mortis promissa liberatus
hoc si Imperator solus vos jurejurando, quos toties vos mihi devovistis. Quis
si ipso vos pudet roganti vim adhibere. Forum huc date & permitte, qd
vos facturos p Imperatore, jurastis, Imperatoris pobbis sine Religione
pissurandi facere.

Dux Frustra es. deliberatum est ad castra & Exfordum ibis.

ISVALD. Breve aggredi vos voluerat, nec enim manu licet, at vos Sielors:
ra capita respiciant Dei perjuriorum indices vobis exitus dent, qualem
vot Ducibq vestris dedistis. Ultima nunc ergo perfidiae victimam fac
vobis diras atq fata dico. Ut inopes extorresq omne clud in hoc ca:
strensi exilis agatis. devorantq vos arma vestra quibq tam vestros quam
hostis Duceo absumpistis

Dux I. Diras sumula. ante Exfordum stabis

ISVALD. Nemp sacrilegi Sequimini, Imperatoris vestro prodito Lepsi captivi.

Exford. Tot caedibq quasit capiet hic cades. I miles vinctis prehende
occumbat tandem maledonum more, qui maledonum toties triumphavit.

ISVALD. Percat cruenta Geda Regnum necesse

ISVALD. Non fracta arma sed scelera vinctus tuo

Exford. Erga perit (ISVALD) Ferrum o scelus vibrat.

Exford. Hoc justa poena est. Nullus impune est nocens

Exford. Animi insidentis semper est Regnum breve

Exford. Et sera secum bella vindictam trahunt

Exford. Nullus scelestus vincit EXFORDUM manu.

Exford. Miles castrum in terram elide. Sentiant quanta cadat, qm Sielenibq
gravis haecenus terra steris. (Miles) Moven non potest.

Exford. Flores simul erectum post fata scelus protulit solo

Miles Etiam gladium vires ad evertendum ac rubur ISVALDUM exiguum est

Exford. Catenas iniice et vincula pertrahite factis et erectis Cervicis ISVALDI

Exford. Quin ipse moveo: quem fuga movit semel. O Scelq id olim meruit
matis diis, tale ut trophaum servet eximius sui

CHORUS

Pectus & frontem demissaque lumina fixit

Hoc faues mortem dissimulantis erat

ic . . . et . . . vultum, frangit . . .
Non . . .
Sic . . .
Caesar . . .
Omnia . . .
Sic . . .
Et . . .
Sub . . .
Huc . . .
Occidit . . .
Cum . . .
Ter . . .
Omnes . . .
Crassum . . .
Et . . .
Tandem . . .
Et . . .
Pestis . . .
Huc . . .
Non . . .
Non . . .
Sunt . . .
Nulli . . .
Tot . . .
Hybernorum . . .
Ille . . .
Qui . . .
Cernit . . .
Non . . .
Late . . .
Tot . . .
Et . . .
Ille . . .
Sic . . .
Stare . . .
Hoc . . .
Cui . . .
Huc . . .
Hic . . .
Cum . . .
Non . . .
Omnia . . .
Luce . . .

Inductio ma

Ford.

Chile,

Erford

Miles

Expt. 7.

Pinus

Ph...

142

C. M.

Inductio 2da

En

Signd.

John R. Smith

24

Rford

12

—
—

Indice

Chil. 6

Expecta tantis, et Eumenide se gloria curru suo
impogitum, campo hoc in caputolum accedunt est.

Chil. 7

Auditis milites? Scitamus Eumenide non peristi, satis.

Chil. 8

est erit deus cadaver imitari

Diserte Terrarum Principes quantum ab obitu incorporeo
potestatis est. Eumenide post mortem, nec cadaver licet, nec iacere

Dux.

Hyberida tuentes vestrum ita vobis campo hoc trophaum stetit.
Ite huiusmodi vestra ista triumphalia arma, rorari hostium impo-
nenda. Belligenae, cadaveris trunco, unum, Clypeus, enses, lorice, galeae,
et quod est triumphus vestrorum ornamentum.

Chil. 9.

Denique est. Eumenide etiam post fata Imperatorem ferocem man-
dum.

Dux

Chilipe quibus multis impondant Dux maxime voto.

Obstricta castra, suspensum sua

Lucis, penitus gladios, prae hic accepimus illos

Quid dantur aliis arma, reddunt tibi

Nil opus est manibus se sponte in prima tollent

Si ad se iacentis umbram peringat deus.

CHORUS

Oecia de Christo ad Columnas

Edat in Eumenide, laudat quod longo a vetustas,

Aus aliquid Olympi scena ementa dabit.

Tunc stetit Eumenides cum diro funere truncus,

Et factus fata, durior, opuscula

Tunc stetit ad cadem cum non sentiret eandem

Et nullus toto corpore laesus erat

Non hinc Christo hic tam mihi pompa doloris

Morsq; ipso mortis vulnere facta sedia

Quo mortem non post mortem Tu Christo stetit

Optasti necem cum morerere pati

Cumq; tu velles inunctus peristare Columnas

Non tibi nunc mors, sed saeva vita fuit.

Nec tibi sic stanti fuerat mors una ferenda

enubis, in finis durus quoque multus fuit

C Non fuerat motum populo monstrante videri

Mors erat, in hac, multa ferre manus.

Mors quae eis fuerat vulnus quicumq; dolores

C Non quae videri cum morerere fuit

Quis mores numerare queat tot nomina mortis

Non ad quam stetit Christo Columna caput

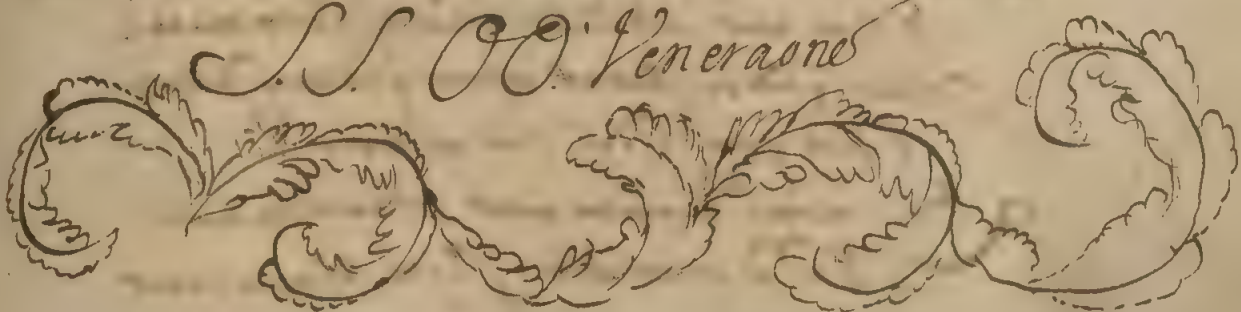

Tuis mortes DEUS ipse tuas nam mors quoque nepit
 Mor inter quoties multiplicata fuit
 Et possit mors ipsa mori, si vivere tecum
 Mors toties, quoties tu morerere queat
 Quis tibi tunc animus toto quis corpore Sensus
 Innasque tot laqueis, tota subire neces
 Stas simul invictum praebens ad vulnera dorsum
 Totq inter mortes vivere, stare potes.
 Stas vita mortisque reus, miserandus utroq
 Nec te stante, magis firma columna stent
 Cum tot praebes erectus ad funera corpus
 Tunc fueris vitis linea certa med
 O latens subnigam uentere Dumen
 O ipso morti pendere firmus amor
 Non miror diis nodosa volumina funes
 Itaque perpetuis tergora nuda flagris
 Non miror rugas veris stillantibus artus
 Atque uno totum vulnere corpus hians
 Non ipsas miror mortes: perstare sed inter
 Tot mortes vivam te paupere DEUM.

EPILOGUS.

Stetit erectus post mortem Cumenides. Stetit
 immotus, tot tuas ad mortes DEUS. Itaq illius
 tantum admirationi, huius profunda etiam adora-
 tione conjuncta. Tuis jam Auditor sapien. in
 nos benevolentis, grana gratiarum actione cadimus.

Ad M. J. O. M. D. G. B. M. V. H.
 S. O. O. Veneraone

[Faint, illegible handwriting on aged paper, possibly a letter or document.]

[Faint handwritten text, likely bleed-through from the reverse side.]

The first of these was the
 fact that the British
 had been in the country
 for a long time and
 had been very successful
 in their operations.
 The second was the
 fact that the British
 had been in the country
 for a long time and
 had been very successful
 in their operations.
 The third was the
 fact that the British
 had been in the country
 for a long time and
 had been very successful
 in their operations.
 The fourth was the
 fact that the British
 had been in the country
 for a long time and
 had been very successful
 in their operations.
 The fifth was the
 fact that the British
 had been in the country
 for a long time and
 had been very successful
 in their operations.
 The sixth was the
 fact that the British
 had been in the country
 for a long time and
 had been very successful
 in their operations.
 The seventh was the
 fact that the British
 had been in the country
 for a long time and
 had been very successful
 in their operations.
 The eighth was the
 fact that the British
 had been in the country
 for a long time and
 had been very successful
 in their operations.
 The ninth was the
 fact that the British
 had been in the country
 for a long time and
 had been very successful
 in their operations.
 The tenth was the
 fact that the British
 had been in the country
 for a long time and
 had been very successful
 in their operations.

Annus Domini 1713 in 1714

A.M.E.

Prodomine

L. M. Antonii

prop. ut 62

Super Virgilii Maronis Ilium Aeneidos VIII, sic incipientem:

It belli signum, laurenti Turnus ad arce
 Exulit, et rauco strepuerunt cornua cantu,
 Utq; acres concussit equos, utq; impulit arma,
 Exempti turbati animi, simul omne tumultu
 Coniuvat trepido Latium, sacitzq; iuventus
 Effera.

alliopse se data carit, loquiturq; Thalia
 Indomitos, animosq; pares frendentibus Uxis,
 Aut quos Marmarici rabiem docuisse feroces,
 Hyrcanq; nocens vel tignidis ira furore
 Inbuit, et Latii nimium quā, Iava iuventus
 Exarsit nuper, merito mansvescere posse.

Pieno mihi Musa veni de colle, rudens!
 Doctiloquo pollens dignabere prelumate Versum,
 Quo bene patentes Divinos Entheus afflat.
 Tartarea de Stirpe Idum novus hospes in orbem,
 Eumenidum, male turba ferox advenerat. Illi
 Se comitem Bellona dedit, sociamq; Gradivo
 Adjunxit Nemesis. Non subsistit Urbe Latina
 Turba frequens, Tragicō sed jam tumefacta cothurno
 Ambit inexplētis Regum penetralia votis,
 Jamq; domos cellas, parvamq; napale pererrans,
 Hinc erebi Sipara latus cruculis ephebo
 Tisiphone, cui composito non crine repexam

Caries argentea comam sic asperat, ut jam
 Terrigenas, spectante Polo, lachrymantibus astris,
 Astrisque dare terga parent. Ac inde Megara
 Per trivium furibunda volans, Tygrisque perustam
 Ignibus attollens faciem, sic ora resolvit
 Ad Souam Aleto, tabo sua Corda foveantem,
 Adq' Deam belli, viridi sublimis aprico:
 Vos Acherontida, Supplex, de stirpe Proago
 Obsecro; Vos animas salvo jam Marte calentes
 Jamq' fens Nemesis discordia fecta Cruento
 Gefrantes partu, rabiem spiremus in unam.
 Hic juvat incautum male sanis ausibus Orbem
 Dementare; juvat tumido pulmone Venenum
 Terrigenis afflure, sua quod discere cordis
 Sarcosæ telluris ager, juvat atq' malignis
 Mortales torvere focis, Succendere flammis
 Pectora, Sulphureo, quales pariuntur in Aëre.

Ergo de medio se proripit una Deorum
 Aleto, finem dictis faucibus Megara.
 Tum celer arripit, quæ tunc diffudit athenum
 Toxica per Cyathum, quidquid discordia lacerat
 Exequitur, temerataq' animos et corda perungit
 Nusquam Gorgoneæ sanie. Tum passibus Agnis
 Hanc sequitur Phamasis atrox male peracta telo
 Vindicta, commota suo violentius assu
 Usq' adeo cunctos hominum, mordacibus ira
 Consumit flammis, acres ut quemq' Virescent
 Ignivoma spirare putes, non mentis, sed ipsis
 Artibus, et toto superest quod Corporis ossa.

Jam tandem Bellona, genas metuerda feroces,
 Tonn sagittiferis stipata furoribus atrox
 Ipsa latus, quotquot Vulcania semnos in hostem
 Cuderat, et quales sicutâ fornace, timendus
 Excoxit pejore fco, bene Mulciber iras,
 Promotura gradum, Nemesis vestigia, passu
 Insequitur Propero. Celeri ne forte decipiet

Noxa comes, grandi vitio, vitiumq' nefasq'
 Nempe solent uno consortia jungere gressu.
 Ecce tibi segetem cernit super arva locatam,
 Quam Cadme furiosa manus dispersit in omnem
 Orbis humum. Stetit hic modicum, subitoq' teneri
 Caperat, attonita, quod tunc spectacula, turbis
 Projicit numerosus ager. mox ponderis anhela
 Deposuit, gladii quod causavere Cydones,
 Tot gravidis Gerhiiis una pharetrasq' sagittis,
 Trondiferi, densa nemoris tum sedit in umbra.
 Auscultat, cupidaq' silens exporrigit aurem
 Discendi, populi quid jam nova murmura nassent.
 Quid molles Zephyri, quid et adferat Notus ipse!
 Mox, quia versans abruptum insaniare furore
 Audit, et exortis nutrix discordia litis
 Succendens animos, truculentas asperat iras
 Tisiphone, Nemetiq' simul sufflante venena.
 Hinc celer è placido vabidam se tollit agrio,
 Nonq' diu posthac freudentibus intima turmis,
 Hinc gladios, hastasq' alius, pharetrasq' ministrat.
 Ergo letiferi tentare pericula Martis
 Audet, et excidii nondum gens conscia, telis
 Exultat funesta lues, clypeatq' longis
 Agmina densantur campis, ubi viribus itur
 In pugnam. Non hic diæ curiaq' tenentur,
 Omnia sed fremitu miscentur, et ordine nullo
 Per strages, hinc inde truces concurrunt armis.
 Immemum dixisse chaos, licet haste phalanges,
 Consilio quod forte dolum, viduantur et usu
 Luminis, ac animi. Solida ratione potens.
 O Superi! prohibere nefas, prohibere piandum
 Per millena, nefas, non secula, perennes
 Ast Phlegetontidos aeterni carceris ignes
 Mulctandum facinus! Certe gemitusq' precesq'

100.

Londus latent, feriant si forte decorum
Aures, et pulsem sacrum, pretans Asylum.
Scilicet Elysios, quod terris traxit in hortos
Ad penas pigra, et facilis clementia flech.
Audivit Neptunus aquas, Theridosq' fugavis
Nympharumq' potens dominus, quod turba ferunt
Tamq' diuturno strepitu, crepitantibus armis
Bella iet, forsan nullo habitura, divemprae
qui cuperent lites, ergo sibi posuit utraq'
Parre freti comitem: madidos Tritonas ab undis
Nereidesq' simul, valido tridente jugales
Aequoreos urget, Labitq' remans ab Oru
Oceani sterilem voluer desertur in oram
Qua fuerat propè pellant conservata turba
Exiit è plaustro, sociosq' ferocibus armis
Introduit. Atrox plaudus sopire duellum
Ambit, at exsangues animi, furibunda juvenis
Et rationis inops, malè jam mulctata cetera,
Tot, tantisq' flagrans furiarum ex ignibus, ipsos
Nec Superos attendit iher, qui flammea, ponti,
Gurgite fluctivago restringere corda laborant.
Nempe Saelus, vitiumq' solent, contemnere Divum
Propitios, illosq' palam remisse favores
Seda ubi robustas, toties dementia vives
Auxerat, immiti quonies se pectore clausit
Vitales rimata fibras. Contempsit eburno
Aovetos furiosa cohors, per Carula curva,
Nec voluit blandis retinere valibus. Altrum
Rebus ut infectis Numen remeare retrorsum,
Atq' suas urgere rotas Super aequora, longum
Moliretur iter, nù se transisset in artus
Vox audita, deos quos ad sese accersere iussit
Quis erat densa prænubilis arbor, qualem
Hectoris tantum Laurentia Sylva triumphis.

Igel meritas cinctura comas, doctumq' vivente
 Donatura Caput diademate, servat in usus
 Laurigeros. ~~Sylvis~~ ~~ocloz~~ ~~hac~~ ~~hanc~~ ~~utroq'~~
 Fluchivomus, laxis sonipes tarsis per habenis
 Ianario moderare deo per deum placuisse
 In nemus, attritis ducentibus, itur opacum
 Callib'us. Ecce tibi gemino supereminet altus
 Vertice montis honor, propiusq' venit, et ecce
 Chloide campestri Et Flora vident, deorum
 Visitur à calathis pratum, Syriusq' repicta
 Quia violis, Paphig' rosis, qua flore Sabdo
 Terra ferax. Visuntur adhuc à montis aprico
 Deidui torrentis aquas, tam murmure grato,
 Exaquant etiam non ut sitientibus undas.
 Fortè sitim. Quidni merito fons iste bibatur,
 Gorgonei reservat Equi, quem docta Poesin
 Ungula? Jam miratur eos Neptunus honores,
 Talia quos referunt spectacula. Protinus ergo
 Inquit, dominumq' loci tibi posuit amari
 Inni ab asina bene Chloide. Noveris, alumnus
 Numerus. Locus iste sacro Phatog' novemq' est
 Potitae, quod docto tractant sua pleura, deabus.
 Dixit, et affato placuit resonabilis Echo
 Lympharum de stirpe deo, quam turba deorum
 Pierii montis cecinit, fidibusq' Chelyq'
 Castalia. Tum factus adhuc propinq' canoro
 Catui Melodum, gratus mox hospes in antro
 Ergessit, plaudensq' manu, jubet hanc salutem.
 Nec longum meditatus ait: quis venit, et unde?
 Quamq' sub Aoniis operam subisset inanem
 Callibus, indomitam cupiens cohibere phalangen.
 Addidit et souam non vim potuisse severis
 Membris (exiguâ nec enim ratione valebant)
 Imposuisse molum, Stygio quod ab igne perustus
 Torrerent sese furis ardentibus intra.

Excepit primus, docti Cytharodius Apollo
 Agmina, eloquium, mōsto quod Nereus ore
 Detulit, effectum nec quem est sortitus, eundem
 Se promittit abhinc Dulcis modulamine plectri
 Nativum. Trahit ergo satus Helicone Soves
 In comites operis tanti, sociasq' viarum.
 Nec pharetra jaulisq' potens, onerare lacertos
 Exigit, in Sivos rimum furiatibus armis,
 Sed tantum arguto rabidos nitrovis in hostes
 Carmine, jam Citharas fidibus, superaddere chordis
 Plectra jubet Musas, docto resonantia cantu
 Sic adjuncta suo Parnassia Numina Phæbo
 Inducunt hilares, levato præeunte choreas
 Pernici gradui. Quare memisse molestum
 Apperior quos fore rubus, Salebraq' viarum
 Quedere diffiiles aditu voluere locorum
 Non poterant. Celestes adeunt adflantibus Eurus
 Exoptata suis toties certamina votis.
 Triste chaos, strepitumq' fero speculantur ab ense
 Et totam furiis duci sine lege cohortem.
 Utq' truces animos, lepida pro more salutaris
 Sic agili, citharas simul omnes pollice tractant,
 Ut mox doctiloquo Phæbi modulamine capta
 Turba ferox, audire, sonet quæ bucina bellum!
 Caperit. At postquam dulces resonare Camænas
 Audiit, indomitam mentem stupefacta coënet.
 Jam paulisper, atrox bellandi substitit ardor.
 Strictos, iamq' manus gladios posuere, cruentos
 Quos sibi fundendis habiles Bellona paravit
 Hostibus, et sensim tantos posuere furores.
 Indoluit fleit fortis superinduit Agni
 Imbellis speciem; ferat metuendus in ungue
 Jamq' animus cessavit, oves imitatus, amens
 Mansuetas vultu. Totum jam diffudit agmen
 Conclatu, resonare vagis Heliconis ab undis
 Quem fecere Deæ. Docti sic fautor Apollo
 Cæmænis, immitem scæli ratione Cæteram

Edocuit (dignum facinus) mansuere posse.
Quodq' alii validis foveas Superare requirunt
Divinus efficit totum meliore Canora.

Diutè bellis juvenes, quid possit Homeri
Ilias! O quoties animum subiecit atroem
Atonis fidibus, quem non fera bella dant
Nec totius Asiae juncta valere cohortes
Subjecisse suos, mucronibus ante Perates.

200

Vos pia turba Latum veneror, vos Numina supplex
Convenio, solidum certe mihi thema daturus.
Pecissis, regibus, feram de monte volucrum
Paspatis totumq' simul vixisse ferocem.
Latum est imperium vestris felicius Orbi.
Inde Theologus radiantes Principe Soles
Astro Lamkovii, placida bene rostris in Urbe
Gatczynii, blandam nimium proferre biderem.
Vestra Stagyritis doctis Academicus in hortis
Solius rationis amans, animalia potius
Ejusdem generis, genus haud immitte ferarum.
Te quoq' mansuetum satis humanissime Tulli
Vidimus, in sacris a Potius, inde profanis
Nunc mutam pecudem, mox effecisse phalarum
Ingenio meliore satum, ternisq' Polissq'
Usq' adeo, merito ut clementum Nomina votis
Deberi, non sit, qui denegat. Ero, sed illa
Castalis etiam liceat Superaddere plectris.

Hunc imitare typum, talem Superindue formam
Aonis. Audiosa Cohors, citharæq' chelysque
Non aliter muliere feros se posse tyrannos
Redidit, nisi Te Solam, domuisse ferocem
Edoceas animum. Tuus iste perennis, Avena
Palladia conatus erit. Nec dicere quidquam
Hostilius Te posse reor, dignumq' Tego
Nimine, quam cum dulcifono modulamine plectri
Et doctes cunctosq' animos, mentesq' benignam.

M.D.C.

+ mds.
TRUMPHVS POLONIÆ ad Chocimum

Super Gmanno, Turcarum Imperatore ejusq; fugato imbi Exercitu
Intra Idus Octobres, Anni 1713 à Poetis (all. Galib: S. S, cū Ecclesia

.E. M. Antskii
Königsberg

EXCEBRATVS.

Prologus.

Hactenus, Militantem seuuti Ecclesiam, creberrimis inter feroces Martis indefessi
Conflictus, distinebamur armis, Auditor Genevolentissime. Permites tandem, cum cado
de Hostibus triumphante, canere, gestire cum plaudere. Quis nuper, post probro:
sam illam ad Chocimum Othomanorum Gurgitis Eclypsin, tranquillior, non Polo:
nodunaxat Climati, sed toti Christiano Orbi, illuxit serenitas, illam hodie Phœ:
bus noster, renidens profert vultu nos exultante fovemus animo, Tibiq; Auditor Re:
ligiosissime, unā cum Cordibus, volumus explicandam. Annue itaq; inter Mœonia
pleura enutrito Apollini, Polona gloria applaudenti, assentire sanctiori jubilo, utiq;
à Triumphatrice quotannis Ecclesia profecturo.

Sena Prima:

Genius Turcis, Cladem suorum ad Chocimum, à Polonis factam, deplorat.

Treicias deploro vices Chocimi, super arce nequasta,
Et quæror afflicti Distoris exitum.

Disilis in paries tremulum cor, mille dolendas,
Mens abit, et gemitus, et dolor ora ligant.

Verba regat livor, gelidus pavor ossa pererrat,
Sollicitiq; rigent pallida membra metu.

Deficiunt vires, superest nec copia fandi,
Fingra, velut febribus languida facta, silet.

Et pavida totum trepidat formidine pectus,
Dixq; potest animo, vel levis aura trahi.

Ter decies millena, sagax ubi mente revolvo
Funera, quos stravit belliger ense *Lechus*.
Sicire tam subito fulvas Phamrusis in omnes
Amox Gosphoridas, quo modo mitis eras?
Pro Superi! nobis tercentum mille phalanges
Adfuerant, fuerant Thracum, Getharum simul.
Et totidem fulsere manus radiantibus armis
Et jaculis, miles quibus pharetratus erat.
Jam non una fuit, quam agitarat Perseus, Harpe
Jam bellua simul, namq; sacris manu,
Agide terribilem dixisses Hectora, si quem
Vidisses clypeos, tela vibrasse Getham.
Dixisses Alcida novum, qui nosset et hastam,
Et gladium, in *Lechias* arte rotare neces.
Hinc animis crescebat amor, vigil atq; cupido.
Bellandi, propior jamq; triumphus erat.
Ecce tibi, tenues curvi de gente Lolona,
Ut venere, *Lechis* vincere moxq; datum.
Instaurat certamen adhuc Osmanus, et ultor
Sarmatica sperat bella futura reci.
Pugnatur toties, gladiiq; rotantur et hastae,
Parthica, sed frustra tela vibrantur adhuc.
Non Asia populi hic, Lybia sitientis ab oris,
Emendat, nec mature Duces.
Non acies obstare, suis distincta catervis
Hic poterat, dum hostes conservare manus.
Et remoram posuisse leges clypeata requirit,
Hostis in Odyrios, ut sine cede, ruit.
Sed subito stupefacta metu, temeraria cursu
Abripitur Thracum turba per arva volans.
Tandem pressa diu, Nabathaeis Ocyor curvis
Toto, sub Sylvas agmine, terga dedit.
Jam galeas, chalybem, tentoria linquit et hastas,
Linguit, quo infelix ordine, stabat equus.

Non linio reuertitur Epheci, non arce superbi
 Nec retinent cunctos jam, pendentes suos.
 Et totus, Mars ipse fremens, legionibus exul
 Gemmiferis, autem, quod, pale, idcirco.
 Jam tandem spes inde suas Osmanus in antro
 Vertit in ambiguum, Thine cadente fugam.
 Hinc volucris, mox castra rapit, mox diripit hostis
 Quo Heros dives erat, Quatit, omne, deus.
 Exuvias furiose tibi, non Amulor hostis.
 Sorte sed infausa, torquentur ipse mea!
 Jam nostros violenta manus prodare Penates,
 Jam populare meos incola dire Lares.
 Hocce precor supplex: non gloria, Historas illa
 Deserat o utinam! quibus bona fama fuit.
 Sic exedit enim nostrum praecordia livor,
 Si Thracas, fama jam spoliatur abhinc.
 O Superi! prohibere nefas per lecta piandum.
 Hinc alias misera morte perire iuvat.

Scena Secunda.

Apollo, ejusmodi perosus gemituum, Ecclesia interim Trophaeo insidente, suos re-
 dimit Laureis, a Turcarum exuviis, petitis, Sic, redimitis Carmen triumphale indicit.

Apollo: Quis Praefiarum more querulus, hic gemit?
 Lachrymisq; fuis, flebiles rigat genas?
 Doloribus Thoea non gaudet phalarx.
 Nec ipse tristibus immorari hauris
 Libens fero. Facessite gemitus procul.
 Exeste gemitibus Heliaes, ubi chelys
 Roma satce suis fidibus, so canes.

Ecclesia trophaeo insidens
 e Turcarum spoliis exuvio:

Libet, licetq; pie superbum modo caput
 Tollere, Triumphatore, de Gethiis secho
 Quas; quibus non Christianus integer
 Valebat, Orbis antea ponere modum,

Illos, potentior animo, quam militum
 Numero Polonia, nuper equavit solo.
 Prostratis Odrygia caesa, Pelicula
 Et jam, proci Gosphoro, cornua ferox
 Deiecit in humiles suis cladibus agros.
 Triumphet itaq, quousq, proteret meo,
 Subesse ritui, Orbis audiet novus.

Apollo, suos coronat
 aureis, e trophæo pe-
 titis:

Utamur omnes de hostis exuriis feri
 Gloria, et ita superis volentibus, Caput
 Victrice redimiti coronâ, jam novum
 Canamus so, funera super Gristorum.
 Eja, resonent illis triumphis ceciliadum
 Plectra, quibus illam canere Concani necem
 Est suave, quali Chocimensia mela
 Cruore nuper barbaro, rubidi Gethæ,
 Thracumq, pestilente tabo perflua,
 Atque verecundis pudoribus rubens,
 Deditse vinctas, compedibus ipsis manus,
 Ubi Polonos Hectoras fortes liquet
 Fuisse, spe victoris non irritâ.
 Vates, Camænas plaudere, ergo nunc velit.

Scena Tertia.

Ita volente Apolline, Vates indulgent Carmini Triumphali.

Amus. Polonia, totius Christianitatis Antemurale, ex eversa Othomani
 porta, triumphalem sibi portam exstruit.

Læus affulge, radiante Cælo
 Explicans vultum, comitemq, sero
 Hesperum noctis, socium quadrigis
 Phosphore iunge.

Imb.
Auspice et votis plurimus afflet
Ac reuerentem bene frons amara
Nec moras reuens, gelidi Trionis
Depluat auram.

Huc des tota populi phalanges
Huc ex gentes, sacra quas perennis
Cultui Christi pietas dicavit
Docta satirarum.

Auribus praemia animo volente
Quilibet vestrum popularis auro
Desueta famam: graviore clade
Lyistonas ictos.

Hactenus nullis rabidum Gelona
Subditum Martis pedibus cruentis
Estis expertis; modo jam gementem
Cernere, fas est.

Silicet fortis lectus, pudendum
Sub jugum, Thracis toties reuerti
Deprimit Supplex, alias Superbum
Cynthia cornu.

2dus.

Aureus totus recidere Lotos
Viribus mixta validosq; Turres
Nefas viris iacere diris
Strata ruinas.

Caucasi duro fabrefacta saxo
Verticem, tanquam Babylon, inani
Porrigenis Astis, tumefacta ventro

Mania squallens.
Non iis quidquam superest in usus
Integrum, fractis, cineres dolendi
(Interim planctu querulo vagante)

Postibus errant.

3^{tius}.

Imb.

Surge sed tantis Otomane surge
Effrens vultus laceros, rursus
Fors in excessus abstruere portas

Inq' triumphos.

Jam struat de te, lectis trophæum,
Ausones lati, sicula sodales,
Gens et Hunnorum, Rhodansq' Nymphæ,

Juncta Siambris.

Quod suis quondam bona fors negavit
Proliis, cum te superasse visu
Effero vellent, faciunt calere

Surge, suorum.

Ergo jam nomen merito lectum
Amulum Cælo, referat sub Astra,
De ruinoso fabricata Thrace

Porta Gelorum.

4^{tius}. Severissimus, ac Invictissimus Poloniarum Rex, Sigismundus tertius,
Super Osmano, Turcarum Imperatore, Triumphator.

Leurge fastis fama perennibus,
Et gloriosum tolle sub Aethra

Festis Sigismundum triumphis

Sponde tibi famulante Phæbo.

Sublime factis, & vatis espedum
Poloniarum Principis, incliti

Tuis jugalibus comes sit

Gorgoneus sonipes. Revinctum

Velis lupatis, non tamen arduis

Quò possit Hebrum promptior alite

Victricibus super Gelonas

Odrysios, superare plantis.

Audi perennem Zosphore gloriam,

Omnes et illi, qui Borealibus

Tot horridi frigoris aures

Vel Geticum retinens Axem.

Vicit Superbos Sarmata Gistonas

Princeps inermis, non trivialia,

Quis Gradivus gloriatur,

Arma ferens. Nimirum Secundo

Certavit ultor nobilis exitu

Conduum Cruentam Navre ferociam

Inductus erat ex tyrannorum,

Jam gelidam pepulit sub Arcton.

Stūs.

Parabat ensi vix dare dextram

Et jam sinistram Thracia, sub Hectore

Lecho, gemiscentem nefasta

Sane super lachrymante vultu

Cuncti stupemus viribus Ausonas

Cessasse nuper Pompeio pares,

Sed dimicatum scimus omnes

Per medios potentes quot esse.

Pugnavit ipsis noster in exeros

Votis, suo quo pectore Regius

Concepit ardor; et phalanges

Prophores jacuere campis.

Ergo triumphas Victor. Ab Hostibus

Adusq; palmas, posthuma. Secula

Proterende victorias, lanantq;

Pleura Tibi resonantis Io.

Stūs.

Severissimus, et Potentissimus Poloni Princeps, Sigismundus

Wladislaus, per dexteritatem, fortissimo Amiliani Annibal,

Victor Turcarum.

Carvet Poloni Principis in Getas

Diruta Chio bella, sub Actia

Unilans Orbe, cum protervum

Tot machinis superaret hostem.

Imo.

Quis te Gaudij belligena intus
Amore feri, strenue viribus
Armisque Vladislav fortis,
Digna tuo soboles Parente?
Quis Christiani nominis Arbiter
Hujusce, te pro tempore vindicem
Fecit? furentes, sed beatas,
Quas Nemesis tibi coxit iras!
Quis Astuavit pectus aeneum
Vic, praestantis munere dexterae,
Ut amore restinctum, nec ipsis
Vorticibus refluentis Tyris
Fuisse, amor jam sua Conatus
Ardere fecit lumina Cynthiae
Vexilla, suscitavit ultor
Ex Lybiae sitientis ignes.
Fervere fecit gurgite Gosphorum,
Savis frementem fluctibus in Lechos
Accendit et totum Gortem,
Invenitque mirantis Polonis.
Compescunt per quos magis ignibus,
Concepra flammis pectora feridis,
Lechsa quibus arsit propago
In Sythicas abiisse clades.
Sed heu! furenti spes sua Gyltrona
Illudit inter praedia fortium,
Ut Irage se extinctum dolenda
Et fatum repetiver ignes.

Imus.

Quidni clementem Marte ferociam,
Et Astuantes sanguine barbaro
Vires Ladislaus Gelorum,
Aut aures domuisse posses?

um Dux Poloni, primus in hostium
 Cohors, auri praeputi impetu
 Jam fore sub uestro labantur
 Contra fovens animosq' fessos.

Hinc ergo primis credite postem
 Hic se forem robore Principem
 Tellure Satula tyrannos

Indigenas, Lybiaq' monstra.

8vūs. Insuperabiles Copiis, Asiaticis Africanisq' Duribus, numerosissimo ad Choci-
 mum, Ottomanorum conjunctis exercitui, aliquot Duxatet millia Polonorum.

Quid i Latini fama nepotibus
 Deberi laudes garrula Dardano
 Jactas? et nudentes in hostem

Quid Fabios Amicosq' profers?

Uti timendum virtutis Hector
 Noviq' mundus roboris inclutum
 Narratur Alcida Telonis

Sauromatae, Gethiisq' turmis
 Præire pompa. Non clypeis graves
 Samnitas, acri doctus in hostis

Fugasse, Regesq' diva

Sed Remes domuisse monstra.

9nūs.

Quidquid nocivi fert Asiatia
 Feroxq' tellus Africa viscere

Recondit; et quidquid cruento

Mars Sythicus, Lybiisq' vultu

Præferre vias; fortis impetu

Armisq' fultus Turia superbius

Jura refulgentes obvia

Cum Arabes, equitum castrivas

Abire totum iussit in imparē
 Lechi Cohortem; quam loquor imparē
 Sed quantitate militari
 Non animo, validaq' dextra

Stetisse coram Gistone. Gentium
 Tunc sensu illa collucet, bene
 Agmen pusillum de Polonis

Impatiens Superari ab Homo.

Iomus.

Qui jam superbo sidera vertice

Terre visus, non modo lacrimas

Votumq' jam dicitur futurum

Tulmineis mirabat iras.

In ima prona corruit acribus.

Graviq' lapsu dissiat integer.

Aequavit et solo pudendum.

Quod fuerat caput ante celsum.

Hinc jam potentes viribus Hectoras

In tam minutis cernere Copiis.

Loquor Polonos; quos requibant

Threiciis superare vires.

Epilogus

Satis, Superq' hilares, Apollinis cytharā Poëta lusimus. Auditor Capientissime.

Si in Te, plausu ejusmodi, temere nos peccasse contigit; ignores insolenti:
 ori lusui; cui, quia collusisse non libuit, liceat illuisse.

A. M. D. S.

PRIMUM Pœtarum VIVENS
MARTINVS.

Antor
1730

seu

Immortalis, thaumaturga, ejusdem Vita, Sanctimonia,

Lusu Anagrammatico

à Perillustri Juventute Poeseos Collegii Karntoviani. Sctis Jesu.

Intra Octavarum Incidit

ADORATA.

annò, quò

thaVMarVrga Dei pletas ConCesserat orbi
se reprobo; & DoCVIt sanCtior esse pIVM.

Prologus.

PRIMA.

- Inductio 1ma. Fama studio Literarum Vatribus intentis persuadet honorem Divinissi-
mo Artistæ exhibendum.
- Inductio 2da. Cum Poëtis, angustias diurni Scholarum temporis obrendentibus, Fama supplex
invisit Tempus; à quo sibi indulgentur Hora 10. p celebrando Martini Nomine.
- Inductio 3ta. Annuentibus tam pio fautori Vatribus, decernit Fama, triumpho ducendum
Sanctum Martinum Episcopum.
- Inductio 4ta. Triumpho vehitur Martinus, inter Communes, gestientis Fama, Temporis, et
Poetarum plausus.
- Inductio 5ta. Fama prescribit modum, quò facilius Turonensi Præsuli, 10. illis Hora, va-
leant applaudere; ceteras nempe singulis dispergit, ex quibus Programma fit.

S. MARTINVS. E.

PARS SECUNDA.

Inductio 1ma.

Quodennis Martinus, desiderat fieri se Catechumentum, etiam dissuadente, et impediēte Patre.

Anagramma: Sim renatus.

Inductio 2da.

Mendicabulum seminudum, protereuntibus reliquis, aperit Martinus.

Anagramma: Natus miser.

Inductio 3^{ia}.

Nuntium remittit Castris Iuliani, et monastio induitur habitu, relinquit balneo.

Anagramma: Mars tenuis.

Inductio 4ta.

Plator Martinus vexatur à latronibus, à quorum uno defensus, restituis prius injectis, eidem traditur custodiendus. Hic tandem resipiscens, ad mētiem frugem convertitur.

Anagramma: Festi sanum.

Inductio 5ta.

Auxentium, Scitis Arias propugnatorem, redarguit Martinus, à quo contemptus, et malè militatus protruditur.

Anagramma: Deus mansit.

Inductio 6ta.

Solitario Martino, Honor confert Ecclesie Cathedralis Turonensis insignia, ac reluctantem iisdem ornat.

Anagramma: Iners mutas.

Inductio 7ma.

Ab excubitoribus Valentiniani Caesaris repulsam passus Martinus, Solius ejus, ardere facit flammis vindictibus.

Anagramma: Nemo arsit.

Inductio 8va.

Mortuum, ad vitam revocat Martinus, supplicante sibi pille suffrire amico.

Anagramma: Ursit manes.

Inductio 9^a.

Idololatrias, pinum pro Deo colentes offendens Martinus, jubet eandem succidi, eo pacto à barbaris posito, ut sub ruitura arbore, se probaturum: dari Creatorem omnium, immotum sistat.

Anagramma: Sunt e ramis.

Inductio 10ma.

In lethali decubens lecto Martinus infestatur à Demone, sed feliciter ab eo abigitur.

Anagramma: Artes minus.

Epilogus.

Prologus.

A Pannonio, finibus, cum nuntia Vitis Turonensis Præsulis Fama, Tuum in con-
Spectum sistimur. Auditor Sapiëntissime. Novum quidpiam de Martino, vel ideo
audire te, videreq' arbitraberis, quod veterem. Divinissimi Antistitis, etiam apud
Vires, experieris Honorem, minimè antiquari. Antiquum scilicet, Pontificis de
Ecclesia meritissimi Amorem, in unoquoq' nostrum foveri volumus, haud novitatis
curiosi. Quare, oculos primò expedi. Spectator Nobilissime, benignam posthac
aurem arrecturus. Quidquid verò reprehensioni obnoxium adverteris, precamur
prociui, ne apud te, malè audiat.

Pars Prima.

Inductio Prima.

Fama ad Vires.

Te, Delio devota Numini cohors
Hic veneror, Entheis prædites Caput
Pneumatis, adoro. Quid fatigat te et lagax
Immortuam Studiis, librorum tenet amens
Pessole mentem, quam tenacibus ligat
Severior Minerva vinculis. Diu
Ludata pectora, liceat tandem sacris
Encensiorum plausibus post tot feri
Labors Astus, jam levare. Desine
Mordacibus torquere curis interim
Animos, at illud hilaris arripe, quod Tibi
Pvasura venio.

Poëta amicus.

Quam vides coram, phalanx
Excipit amanter hospitem, sed inscia
Agnominis. Patere, supplex ego precor
Qualiq' compellanda nomine sis dea!
Quò et virens adigente fato huc in plagas
Edibere libenter, quid à nobis velis
Feri; parebitur absq' diuturna mora
Nutrii Tuo.

Fama:

Pannonias advenit Notus
He nuntiam Vitis, celebris, qua Patrum
Primus facile Martinus Orbis accolat
Impleverat Eos. Decebit te quoq'

O cara! millenisq' mihi votis cohors
Ambita, Praefulus Turonensis, praesul

fudire, mirariq' quodq' rei est caput

Sequi alicuius, virtutis ac in te typum

Expressere.

Poeta idus

Sana, provida nimium veris

Cum consilio, ad hosce juvenes, quos labor

Palladius artus onerat, et plane necat

Emortuos. Libenter amplecti placet

Sacerrimi Antistitis, et imitari modis

Documenta vitæ. Sed scholæ, et rigor

Temporis id inhibet, cum tot abreptos novis

Arena curis litigantibus torqueat.

Fama:

Veniam daturum. Tempus hæc ego ambigo

Tantisper, ubi non modicos nimium cui

Patres reperiet. Annuet tam no operi

Si fuderint ad se, simul mecum, pueros.

Poeta Idus:

Precemur ergo inducias omnes, pari

Voto namus supplicis ad pueri fores

Temporis.

Fama:

Euntem sequere præculem cohors.

Industria Secunda

Poeta ad Tempus:

Venerande, ab immemorabili annorum Larentis

Stivo, salutem diamus Tibi. Seren

Veneramur q' tot seculis, quot integer

Distinxit Orbis, satis ubi impigeris vis

Numerare, et capere, et alios dies

Noctesq' seras, ducere alieno chori

Communis horarum omnium cura vis Paris

Te convenimus, vovimus, et una preces

Fundimus, ut indulgere tantisper breve

Spatium, colendo Turonensi Praesuli

Velis.

Tempus ex anno:

Quod ad me postulatum servii

Adferens, est id, cui reluctari nefas.

Facile annuo permittog' libens, ut etiam

Pueria celebret Praesulem tantum chelys.

Sed quia, diurna distarentur interim

Evocat horas ex antro pulsu Horologii.

Prodeunt 10.

Ad Poetas conversum Temp.

Unus Poetarum ad reliquos.

Conversus ad Famam.

Fama:

Omnes respondent:

Fama:

Subsidente triumphi pompa,
Fama legit in fide Belusio:

In 2do.

In 3tio.

In 4to.

Fama ad Horas:

Distribuit Horis Litteras.

Salutem Horarum, componitur Programma ex datis. Sibi Litteris:
S. M. A. R. T. I. N. I. U. S. E.

Int.

Horas, Scholarum pluribus negotiis.

Illas subordino, quibus uti solet

Inier Silenna noctis ater Morpheus.

Proclite Divi Annistilis nomen, Dolo

Terrisq' notum, efferre laudibus quibus

Iniungit Horis. Et eritis, Divi, novis

Famula, quae ipse e Litteris notas habet

Martini in se. Vestrum est, ut dare modum

Celebrare, quo bene Praesulem primum queant.

Inductio Tertia

Utamur ergo in Turonensem Praesulem

Non admodum Tempore. Neq' hinc in castrum eant

Momenta, quae bene ordinavit nunc Senex

Notitiae Fama. Tu comes, nostrum doce.

Annistili, quid honoris a nobis velis

Modo exhiberi, qui paratos jam videt.

Pacem Martini triumpho ducere.

Placet.

Ergo conveniatur labori sine mora.

Intermedium.

Inductio Quarta

Unius toties stupendo Victori Martini.

Hectori Martino, in Heroas Constantii et Juliani
Caesarum, probatissimo.

Orbis Srenuissimo Comitori Martino.

Martino, de devicto Erebo, Triumphatori.

Inductio Quinta

Vos temporis momenta, volo dicit sacri

Præfatus adesse, quam explicabit omnia

Chelys, sonantibus iaculis, dulce fidibus.

Ordire nomen itaq' Martini, rex

Programmans dolo, bene futurum Tibi.

PARS SECUNDA

Inductio Prima.

Martinus duodennis: E quando tuncem mihi sacro Baptismatis
Fons abluere debui? Utinam! Utinam cito!

Pater impediens: Caveris Fili, quod modo operis natam.

Saltu Horarum compositur Anagramma unum: Sim renatus.

Poeta exphiat:

Nondum Lannio juveni firmaverat artus

Necum primum Larens nec dedit esse virum.

Mitis illapsus cum posceret igne perustus

Tingi forte solet quo sine vita mori.

Perpe sitim citius quo restinxisset anhelam.

Huc Tibi sim (ajebat) hinc re renatus, aqua

Inductio Secunda.

Mendicabulum:

Heu misella mihi! quis aperiet meam.

Eam? flendam nuditatem, homo probus?

Protereuntes:

Facies mendicabulum hinc. Agece scelus.

Martinus tristes:

Quid stiliis superestichlamys? cum habeas or.

Horis saltu componunt Anagramma: Natus miser.

Poeta exphiat.

Quando vigeat hyems Aquilonibus aspera ventis,

Neque plus Martinus miles haberet inops.

Ambianensis ait nudum me, contage pauper.

nam sedus in festa morte perire juvat.

Hinc fletu patiens Heros, qualcondia movit,

Et resecat chlamydem, quam tulit esse, latus.

Tunc operis lacerum fuerat quod exutus amictu.

Natus (his) hic hac spem moriare miser.

Inductio Tertia

Martinus in medio castrorum:
Balthem deponit.

Martis perosa, displicent jam balthrea.
Sectabor ego militiam abhinc, sed tantum cam,
Olig' terrarum: Domino, quod placet.

Commilitonibus ad Martinum:

Martemne deseris, ille quondam Heros: cui
Fugasse tones hostem, erat parum. Redi
Ad arma Caesaris, nimide lepus, redi.

Martinus:

Et Caesar, et socii valere, armaq' feri

Monasterio habitu induitur.

Martis. Sagum ego permuto meliori Togâ

Saltu Horarum fit Anagramma: Mars tenuis

Poëta explicat:

Martinus quondam, Iuliani, Castra perosus
Elegit Christi nobiliora sequi.

Quare, Martis amans minimè, permutat amictus

Uilibus, et miles balthrea linquit inops.

Quis tenuem te dicet abhinc Martire, vel Irum?

Ipse ubi Mars tenuis, Te viduatus erit.

Inductio Quarta

Carro invehitur in Martinum.

Uig' Manum et securim retinens:

Atus aspectus! Perimi scelerum volo caput.
Equid inopem, crudelis occidi jubes?

Relinque miserum; si placet, iernas manus

Tringe. Tibi, viri cura sit, eaq' pervigil.

Ligatum demandat curâ ejusq' alibi.

Abominibus reliquis, ad Cupidol' sui Martinus.

Non torquet ita me restis, ut Salus Tua
Consultere quantocius huic te nunc velim.

Intro ad pedes Martini prociungit.

O parce feritâ nimis rabida, Pater!

Et quod noxium mihi vides, sana mecor!

Verba concinnant Anagramma: Resti sanum.

Poëta explicat:

Nuper erat molitus iter Martinus in Alpes,
Gentilem ut patrem viseret, atq' Latrem.
Deubrat rabide in quendam castrum latroni
Divus, et a ferro jam subisse necem.

Cum libaret atrox, in Collum Prasulo securin,
 Et daret insones, in fera vincla manus.
 Sed qui Idololatra, et ferrum, virtutemq, reiebat
 Certe digna suo Prasule moeda fuit.
 Siliet expertus (qui tunc injectus in agrum est)
 Sanam quod resti, dogma tulit huius.

Inductio Quinta

Martinus in Auxentium:

Respice tandem Prasul Auxenti, lues
 Totius orbis, et amaranum, mali Lato
 Solens.

Auxentius Prasul:
 ad famulos,
 Casibus namq,

Quid audio novi? Prasul die
 Ab urbe mulatum veri minus hoc scelus.

Ab Horis Anagramma conficitur: Ferus mansit.

Poeta explicat.

Glycium dum Anni vitaverat Aresis urbem,
 Huius, atrox, Divus, sed pius hostis erat.
 Non tulit ergo ferus Martinum Auxentius, ultor
 Ab male mulatum, iussit adire, solum,
 Insula quoniam est, dicit, voluit, inlegetum
 Quae nunquam mansit, inlegetum, gne reus.

Inductio Sexta

Honor cum Insignibus ad Martinum

Antistitem, cape te cum Infula, decus
 Et vilibus, lacerisq, permixta, sagum
 Tegminibus ostium.

Martinus reluctans:

Arder isthuc quam vides
 Mamy, repido quilibet, ab ipsa Tyro

Honor:

Sed ego precor,
 Ut munus hocce veni, minime venis

Martinus:

Prasul, iam ego, esse quem Monachum vices.

Honor ornat Martinus:

Depone, pallam indue, Later, abhinc Togam.

Salvus Horarum Anagramma perficit: Iners mutas.

Poeta explicat:

Pontium Lachesis nuper Turonensibus Oris
Nepuit, et totam flere coegit humum.
Quod viduata suo sit Pastore. Ergo Tiaram
Martino confert Pontificisq; Pedum.
Sed bene, Dive facis, Tyrium, qui Stromg', Pedumq;
Pro pullo mutas Syrmar, Præsul, isers.

Inductio Septima

Exhibitor Martinus arens à Casar:

Exesto, nimis informe spectrum, quod locum
In Imperatoris præter aliquem throno
nullatenus dignum.

Martinus motus:

Arbitr verum omnium

Valentinianus Imperator ad flam:
mas è solio evumplares:

Tu vindicem innocentis potens age!
Quis est periculosus iste mihi dolus?
Leurus, ut vides esse non qualem?
Sed assequor. Martinus ultorem sui,
Quod modo repulsam passus à me, nunc agit.

Horat. Anagramma conficiunt. Nemus arsit.

Poeta explicat:

Casaris Augustus, bene pervire Pneumate, Præsul
Invitatus, aus te penetrare per.
Fuer ab Augusto ferus est te videre castos
Nec tibi, ait, tantum posse licere locum.
Hinc quia Casar atrox, Tui non ardebat amore.
Ipsius in solio, cū nemus arsit ebur.

Inductio Octava

Amicus, à feretro defuncti ad Martinus:

Hæc consule Pater Optime, Pater omnium
Hoc reposito in feretro, alias una juvat
Amare cum Polluce Castorem mori.
Procumbe, applex, et meos dignas dō,
Jam funde meum, Tinger ille, quem fera

Martinus.

Post Orationem Martini laudat:
vel e sarcophago rediit.

Demetrius Anopos.

Supreme conditor!

Gloria et Honor Tibi, rex hunc sit Tutulum.

Saltu Horarum Anagramma fit: Ursit manes.

Poesis explicat:

Si quis erat, quem civa neas lex ire ubi umbras

Inferat, innotis, quas Libitina, fovet.

Martinum quoties pro se convenit Achates,

Dum tibi, viventi, fovere iunctus erat.

At sua tunc animam Divis remeare jubebat

Corpora. Sic manes impiger urjit amor.

Inductio nova

Idololatri, Arbori canentes:

O Numen verum.

Tibi Sacrum

Cor daperimus,

Non sis Averam.

Edvultum,

Inultum.

Qui pie colunt

Calig' volunt

Offende.

Martinus arguit
Idololatrias.

Quis vos agit vesana feritas? qui Dei

Idolum, Arbori deferis et trunco vult?

Ung ex Idololatriis.

Putasne posse dari alium Deum novum?

Qui Numen arguis, precor a vobis Coli!

Martinus:

Datur reator omnium; ergo hanc arborem

Luce de dementia.

Alig ex Idololatriis.

Geni est; Sed tu proba

Dari Creatorem, rucare sub arbore.

Martinus:

Parum est, quid a me vultis, innotum volo

Sub onere ruitur arboris me fovere.

Oppone ferrum, non pigra ad casum manus.

Quitura jam arbor in Mar:
rima, alio Oves. obvenit.

Idololatri: O numen, hactenus mihi ignotum! pius

Quod praesiccat Martinus. Hinc jam te colam

Constantem et amabo libens, corde integri.

ms.
Anagramma ab Horis compositum: Sunt e ramis

Loëra explicat:

Viderat Anises cultam pro Numine pinum,
Quare idololatrias dedocet esse Deum.

Evadet, ut Aeternum venerentur Numen; abhincq;

Luxa super sterilem concidat arbor humum.

Arruit illa cohors: labente sub arbore Numen

Verum ut firmasset) mox statuitur Virum.

Dixissem quod mortis erat male pinus ab ictu

Pendula: sed vita, Creditis! Arbor erat.

A Cruce, nec nocuit Diva, et Gentilibus huius

Jam sunt e ramis, Vita salusq; sitis

Inductio Ultima

Ecce affixq; Martirus, Damonē abigit: Cuius, quid moliris invenitis mihi

Gellia: nihil erit, quod reponas in meo

Obitu malum. Recede terribile Stygis

Præcipitat se Damon in barathrum. Non sum: sed artes callide vobis miris.

Horis Anagramma conficiunt: Artes mirus.

Loëra explicat:

Jam letho vicinus erat Martirus e-atro

Jam prope clauderat lumina mortis, agon.

Tunc Leo tartareus venit, qui circum omnes

Quærens se dignat, quas voveret ore Sæpes.

Artes, inde tui, infests miris, esse nobiscum

Gellia. nam Divus ludere novit eas.

Epilogus.

Præfatus Divinissimi terminus, actioni imponit coronam. Audior Generosissimæ
Superstitem nempe Martinum laudari volumus, Cui applausisse post funera Calitibus
Duntaxat est concessum. Nec decuit Vatem luctuosum canere Epicedium, ubi de gestis
Præfatus Divinissimi fama gestiens, indixit Encomia trion. Istis, major quibusvis
Encomiis Anises, gratè suscipe, Vos nobate spectatores nobilissimi.

A MD LXXXV. W. N. L. O. C. H. S. Martini Venerationem.

VLTRIX pro Religione NEMESIS.

(Sitra ullam, Paterni in Natos amoris, rationem.

In Virtutis, et Fidei desertore Filio, . . .

Ad terrorem licentiosioris Vita

PROPOSITA

à Perillustri Juventute Poesios Collegii Calisiensis Sectus Lesi

Anno Dei Vindictus 1714

Intra dies, quibus plus solito, Licentia debacchari solet in homines.

Fundamentum.

Anno 868. Gens Bulgarorum, abrenuntiatis Idololatriis Superstitionibus, in Religionem Christianam transiit. Hujus Rex, tantâ, post perceptam Baptismi gratiam, perfectione capiti vivere, ut, quibus in publico ornamentis induebatur, clam ea exueret et Cilicium indutus, ante Ecclesiam prociens oraret, et se flagellaret. Tandem Divina inspiratione commotus, Regnum abdicavit. in quod, Filio, natu majore substituto, vitam monasticam est professus. Alius, interea longè à Paterna intentione et Religione Christiana recedens, ebrietatibus, comensationibus et ludis capiti vacare, tandemq' populum recens baptizatum, ad ritum gentilitatis, omni studio revocare. Quod Eremita Pater cum audisset, maximò accensus zelo, sacrum habitum deposuit et associatis sibi Proceribus, cultum Regium et Balthea indutus, Filium persecutus est. Quem captum, in specum draconibus habitabilem detrudi jussit, ac in ejus locum, Filium natu minorem subrogatum, similia passurum populo inermem, si à virtute et Religione desisteret, rediit ad eremum. *Joan. Wicher.*

Antiprologus.

Zelo perita Nemesis, suffocatis primis amoris Patris in Filios flammis, prima quæq' Idololatriæ decora, demolitur.

Prologus
Actus Primus

- Scena 1ma: Pops Vulgarorum, morent Regem & Proceres de officio suis persolvendo; quare eum, ad
thura accendenda, una cum Proceribus advocant.
- Scena 2da: Veritas in ipso Sacrificium actu Inulitiam Regis & Procerum redarguit, qui Deo
dei sectantur dogmata, efficaciter perfradet.
- Scena 3^{ia}: Hosce omnes, ad Servatoris, Cruci affixi Simulacrum deducit, cujus primo capiti inu-
itu profluente de suis vulneribus balneo, Sanctius abluuntur.
- Scena 4^a: Rex, tam salutaribus ablutus undis, totum se. Santimonie, & vitis austerita-
ti consecrat.
- Scena 5^a: Tandem animum, & Regalem habitum, in monachum mutaturus, accersit Filium natu
majorem, quem Regni sui futurum Successorem decernit.

Actus Secundus

- Scena 1ma: Inauguratur in Regem Filius, Regno integro applaudente.
- Scena 2da: Hic, tam inopinato Honore intumescens, a Fide noviter suscepta resiliit.
- Scena 3^{ia}: Comestationibus et Ludis vacat.
- Scena 4^a: Pectus baptisatum populum, temulentus Princeps, ad Gentilitatis ritum curat pertrahere,
in casum, Erubum miritante Nemesis.
- Scena 5^a: Parenti Eremita, defert Nemesis. Filium longe a sua intentione recessisse, & lu-
xui, ac licentia deditum, veram Religionem deseruisse.

Actus Tertius.

- Scena 1ma: Licentiosa Filii vita Senitori attonito, persequi eundem suadet Nemesis,
iras, cum ferro vindice ministrans.
- Scena 2da: Amorem Parentis in Filium, ad clementiam inaccessibilem differentem, abigit
Zelosa Nemesis.
- Scena 3^{ia}: Ebriam Proceribus, nondum a prisono abductis, Pectus factus, post arctissimos
mutuo amplexus, iisdem cadentibus, nihiltem conscribi parat, ac Castra in-
struit, Filio capiendo idonea.
- Scena 4^a: Tandem ipsemet, Procerum consilio, resumpta Furoram, & ferro accingitur.
- Scena 5^a: Filius in castra Parentis incidens, frustra obsistentibus armis, capitur, vin-
ctusq; Parenti statuitur, quem ligatum, ad specum draconibus habitabilem
protrudi jussit.
- Scena 6^a: In ejus locum, subrogat Filium natu minorem, bar eivem interminans
fore supplicium, si quidquam Religionis & virtuti noxium moliretur.
- Scena 7ma: Ipse tandem Parens, deposita Regni murice, Eremitum incolit.

FINIS

Antiprolodus

Nemesis ad amorem: Quos Vesta suscitavit ignem deos.
Amor: Parentis in caram cui scelerem, iuber
Nemesis exira: Juba flagrare corda bene potens amor.
Juba exira: Extingue fatuas fute, quas colis aces.
Abjorbent a terra idola. Deliciat infames sceleribus humus deos.
Nemesis ad Popas: Inane terra trondus, ac oibi lues
Popa: Furesta cede.
Nemesis Popas transfigat: Non licet Myron diis
Terra movetur. Sacrum nato cedere
Subruitur tanum. Ergo senti vindicem.
Gramre adhuc Gentilitatis bellum
Draco Gentilitatis et idola. Patia? Perimite fulminantes hoc scelus,
latus infigne ferit fulmine. Superi! Neam De sentias etiam manum.

Antus

Idcirco fuit pnie zloze zausa,
Quinny go Zempfo Lurpa
Niechay ming,
Zerower zging,
Ozoby, Osoby Zatwochwalswa

Prologus

Indicem pro deserto Numine et pietatis contemptu Nemesis in aeternam induimus. Spectator
Nobilissime. Illam videlicet, qua gentis hostis, sentis iridendus Princeps, superstitiosus quondam
Gentilitatis rituum perorus, in idololatram, et descenditum verius heluorem, quam filium effebuc
erat. Damnavit capitis caput insium, et a draconibus devorandum voluit, qui inter luxus et
epulas Religionem cum virtute abligunvit. Ceterum enimvero, Lepitam a tot seculi s
resuscitamus causam poseri, Tuo nempe, Auditor Sapiennissime, una cum sorte, iudicio statu
endi. Decernes pro parte Actorum, Spectator Iustissime, qui iudicari a Te, imo ducing honori.

Actus Primus

Scena Prima.

Papa Regem alunt:

Ipsi Numen, et ceteris, hunc Numen, Ave agut.

Pium se adorant agmen, junc, poplite.

Et sacra, persistenda, Divis, prope, memorat.

Ex Proceribus ung:

Putasne jam illud tempus elapsum, oler

Quo debitus, propriusve Superis reddi honos?

Papa:

Ira est, Pater, Patrie, Infrat hora, qua, mece

(Aliq' terrarum, colitus, et Sator, no)

Et Sceptor una cum Divis, hunc letus

Cingentibus.

Reg. pripiens se de scio:

Quod Numen ab homine exigit,

Absit, ut ego, quoy, huic, rebalet, Jam mora

Sumpo, videlicet daturus honorem us,

Sine quibus, etiam, Principes, atq, Proceres

Regnorum, haud, teris, honorari, gubant.

Ex Proceribus quid ad Papa:

Aram invenit, sacrificio tu, matura

Et quam, premat, veneranda, Majestas, vram

Ostende; comitari, placebit, produces.

Scena Secunda.

Ceterum salutatio:

O Divi salvere

Lumina avere,

Audite, vocis

Inter tot, atque

Fatorum, apulius

Populi, singulus.

Iam accelerare, Opem non tardare

Sed ferre levamen, Nisi, blamen,

Iatentes erigite, supplices, protegere.

Veritas:

O grande scelus! O lacrymis, tantum, nefas

Nunquam eluendum! O multa, nimium, amentia!

Pro Numine, rudem, robore, truncum, quem, maras

Proxietis, aut, subpre, Phidia, pro, Numine

Conversa ad Regem:

Formam, opus, Fundat, simulacrum, fuge

Iocunax, et, ipso, Damone, ludentum, callo

Agnosce Numen, tartaro, ac, astis, Super

Invenit, Idola.

Potens, quod, Idola, tua, vindex, contemnit.

103.
To w krolewie potrafi b'siorze,
I delikatne swe ciasto porze,
Kwiec sig w szyszek z brocy
Zamiel zlaie ocy. Pokuty
Ladzi, p'ekozag, y powabem forata
Wszystkie ponsy z roslotz pomata
Zanie krolefile
Wesale, ciwile, te niego.
Niechze ci goze tak ludzie kochamy,
A widobry mysli lotie ci s'auramy.
Niech gorzotzi stodzi
Kwiec zury, niek z'awodzi, Wesotosi.

Scena Quinta

Rex ad Proceres:

Ariana cordis apeno, Proceres mei.
Et quid recludit mens, coquiq' abdita, palam
Fauo: Induo ego purpuram, Regaleq'
Sceptrum prehendi dextra. Te prius refert
Monachum. Proinde Filio Regnum abdis,
Qui major est natu minore.

Ex Proceribus principior:

Quid est prior
Invire Rex? quod multat animum? non metus
Utq' regimini: aut procaas abdit
P'otervia: totis, qui suum te Principem
Amore perna'sto timori. Non aras
Argontis. Te componi vanis.

Rex:

Me nullus angor. Sana mens Regem jubet
Exui. Metas ego non maham. Mox filii
Fosio.

Accersunt Filii. Major nati:

Nimis amata solides caro Patri
Assumus, ad nutus imperiaq' non pign.
Quod Proceribus recens aperui Tibi quoq'
Parefieri volo. Relinquo muricem
Diadema pono, Sceptraq' mes negligo
Ditionis horum te omnium heredem modo
facturus.

Rex ad majore natu.

Filius major nati.

Rex:

Valde ius Regno Princeps.

Age, quod optimum factu vires
Venerande nimium, miliq' fratris Genitor.
Cape'sse jam minum tui Regni decus,
Latem, esse monachum abhinc decet. Regnum vale.

Intermedium.

Actus Secundus.

Scena Prima

Lompā triumphū subfidente
Principis ex Proceribz.

Conscende solium Auguste Rex, ut recolat
Secensq; factum Principem videat, amā
Adoret omnis populus. Haec enim Tui
Tenetur e amore, & dūcitur casu, ut diu
Hic sacra deserviat, tolerare nequeat.

Rex solium conscendit.

Rex novus e solio.

Scena Secunda

Coronari vades, esse me tuum
Noveris, amicum legibus regum. Pari
Et absintem. Regem, pro deum virtutem,
Injuria, nec pariar illis debito
Desitui honore, quos Parens contempserat.
Hic prima Regni auspicia int: deorum honos.

Invermesium.

Scena Tertia

Ephesus Regis ad Bacchū.

Te expectat hospitem tuos inter caes
Liberrime Pare anxius Princeps. moras
 rumpe recedat, deditum negotiis.

Bacchus:

Ad famulatum tuū.

Ad Regem dūcū Bacchū.

Rex.

Inver convivendum Bacchus.

Rex ad sagittarios

Espero ego hilarem redditurus Principem.
Curat, melius ad hoc, hūc jam modo, sodam
Regum potentissime, deditū latum velle
Me, Regi fieri. Menda, mox pro lumine
Paretur.

Pernos abhinc vivas dies.
Quam quisq; novit artem, in hac ē exerceat.

Saltus. Pomoni Sagittarios

Scena Quarta

Rex jubet vocari populi.
Adducens Populi et populi Ephesi.

Rex ad Populi.

Populi ad Populum.

Hic populus, huc missus.
Ades, quāvis flagras
Solus.
Reductis pristinis a viciis
Curabit, ut de hoc, me volente ita
Trahatis. Congrata vobis audacia!
Ovipereorum gemitū ipse Ausonia
Quod vobis. Ejura Fidem Christi, vobis

Principalior ex populo:

Recedit populus in bonis obfirmatus.
A lege Nemesis separata inferno.

Lex iratus.

Genius.

Nemesis ad Eremicolas
Larentem.

119.
Et jam redaruerat a te, diu honor
fuisse lex feras rapaces unguibus.
fuisse dominum regem, aut potes
fuisse Exionis, laudare etiam per
His poterit a Christo phylax. Ipse Nemesis.
Eamque metue viduam brevi adfore.
O impia sodes, Larentis tam pii!
O Numinis desertor aperi! time,
Ierung' pallas tibi mentes quas Tartarus
Hiscebus in suis coquit.
Non incutes horribilem ab oris, mihi metum.

Chorus.

Latruez iak na zte, ostrzpieni Hoga
Wychodzi! kiedy iuz y smierci trwoza
Wale nie miedziacy,
Zatwardziacy dany w bo niecinowic
Gdzie jest rospozna, sone zaprzestane
Sub w krotoslack wale uropione
Zame tam nemilence
Zame postpieni. Regub
Za niech bezdeny, paszczę i chwora
Lickto, niech w szyslak fure wywiera
Kiedy wicane kied
Z plomieniem wypada. Swirzystyn
Jeżeli ugle rpuscił swawoli
Już iś niewszyma, al. w krotoslack miedzi
Sprawiedliwosc. Lupa
Krocy myśi. Kacipka. Niesłucha.
Cy radzę komu idzie o zbawienie
Nierzucay Hoglem, tak kaze Summieri
Paczey rzuc z hilekom
Kawności, y takomay. Chęć na nę.

Siena Quinta

Remotus ab hominum, Larentis consorcio,
Tus Talus, inna adita ferarum vacas

Spelaei nemoribus solus et male
 Sana soboles licentiam et lucum amat.
 Christus desertis reducit iam plebem
 Ad missas vestras domum. Vos parvula!

Aetius Tertius

Scena Prima

Eremiola Pateris admirabundus: Sicine miser ego genitor, ero caute velerum

In Lilio? Trane purpura puerula reger,
 Quam nuper exui. Date superi modum!

Nemesis:

Quali impia soboles cohereri queat!

Est facile advenire, non tot quæ moras
 Plures, quibus magis. Memoremus tamen

Brevi.

Pateris:

Nemesis:

Vel arum ostende mihi, supplex precor.

Inver alias, qui à Te facile haberi queunt

Iræ et animos sua, ferro vindice

Antiquus olim miles, arma manu

Quæ persequens filium, ut legere minus

Ducit Parentem ad Cyclops? Ne producat. Exsterni jamat fabrilis Cyclops!

Pateris dans Vulcanus: Jam Mulier meliore coxit cum focis.

Nemesis esse Parenti: Uliscere Parentis facinus.

Iræ Parentis: In mille mores Filius et totidem reus.

Scena Secunda

Pateris exente.

Amor:

Scrutabitur case genitor, extra Fili.

Hæc Carminifer non filiorum amans Pater.

Indigne statum ingenuus amor iubet.

Torrens, ut si sis, loca cui Parentem

Dehes? Move ad clementiam precordia

Ex quam sacrasti dexteram olim Numini

Haud clementari visis.

Nemesis ad Amorem

Quis tu scelus.

Subvertis Aequitatis et legem jam.

Et jura. Improbatur apud Te prope Parentis

Non sed mialis Amor, sed Aequitas. Abi.

Amor abigitur.

Virtutis hostis procul et impium pefas.

Scena Tertia

Eremita Pater ad Proceres:

Ung ex Proceribz:

Pater:

Unus Procerum:

Pater:

Procerum quis:

Pater:

O care Christi in visceribus Athleta, ave.

Delapre ~~in~~ ⁱⁿ terras Tuas

Quoniam, salutem reciprocam Tibi dicimus.

Omnes, quibus vix esse jam salus licet.

Quid impius, vos esse tales denegat.

Heu! clari nos ipse proliber pudor.

Quis, Causa tanti criminis erat?

Quid hi locuturo materies. Improbe!

Et milites Fili improbe! Tua is effiat

Requiritur veniens, hinc Larem

Sensire Genitorum potest. Sed milite

Nullo timendum. Castra, (si sensus placeat)

Contra rebellem mox erunt.

Sint, ea tamen

Quis à Filio non facile superari queant.

Intermedium.

Scena Quarta

Invitatur Pater à Proceribz ad Castra.

Pater:

Invitans:

Invitatur à Castris Pater:

Dux Cohortis:

Pater:

Purpuram Dux praesentans:

Exlatens:

berne Castrorum videre nunc Arum?

Id unice opta.

Prospice militum spectatibus

Ad bella crescit animus, audaces ubi

Visuntur Heroes. Decebit me quoque

Ad Balchea, Tyrionum, maritima, inermem

Sedire, Ricq, persequi nequam Caput

Hoc plane habebat. Imper in vestris, arans

Regnum Tui.

Ergo mox pareatur Lux purpurea

Legate bysinum induere Princeps. Sagum

De purpuris, Militarem istos, bene

Futurus, Erit, et qui ambiat Regem Chalybs.

Scena Quinta

Pater Filius meditabundus.

Quintus ad Regem:

Nescio, quod animus, grande praesagit malum

Rigere membra, metus, tremulum Cor premi

Entis. Ab eremo Genitor hanc inde rediit

Instruxit aem, et castra jam propius movet

Fortassis in tui regem. Quare fugam
Arripe, vel arma sustine.

Rex rursus percussus:

Quis est victor?
Me genitor insequitur: Me genitor insequitur: Me genitor insequitur:
Conspice mortem: Conspice mortem: Conspice mortem:

Rex circumventus ab exercitu:

Quid miles attentas matrem?

Dux in Regem:

Desertor obsequio:

Forma famuli

Dux

Huc virtute.

Rex:

In tumultu, et ex profunde bombardum Rex cognovit.

Captivatus Rex Parentem redit:

In Omine Parentis Filium tanti reum

Iratus Parentis:

Sceleris.
Superbo, verionis Numinis
Conspicis, talibus dedite locum
Tantusq; flagitii, quibus danda deus
Vilem, ergo ad hoc foveam sacra trahis?
O Numinis, talisq; pietas!
Qui fulminare crimen hoc, aut dnu
Sorbere parula noluit, matre caput
Impium! Deone tu in nobis, quia ne probum
Eremus esse justus? Atqui te specus
Draconis hauriet, cui hausta jam talis
In paucis. Ne parce sanguine tuo

Virtus Filius:

Parentis.

Parentis.

Ad Victores:

Apoge rebulo, Filium qui jam exuit.
Ligatus ad Draconis incurabula
Incedat. Hanc Latro ultimum pnam volo.

Victor ducens ad Supplicium:

Procede damnare capitis, occor ad locum
Supplicii

Ligatus Filius:

Obesse passibus aliqua vides
A morte miserum, et hancce nimis vires ferox?
Qui paululum indulgere, cu Dominus neis

Alius Victor.

Vitae posses. Non traham ego tecum moras.

Ligatus Rex:

Prehiste lictor temporis adhuc, vel duo
Momenta dona

Victor:

Quid loqui vacet? Peri.

Ligatus Rex sub fauces Draconis Arripit.

Genius.

Im.

Chorus.

Jeszcze ię w świecie, ah! ciężka niewola!
Ze dy na pański tron wynosi krola,
Lecz nie koronnie
Już deponizure na wieki!
Tenże twój prosi, marności kinstowa,
Ze z tobą zawsze zguba chodzi nowa.
Ze, lub okładę,
Ozdoby niekwałe Przy tobie!
Także rozkoszy znikome ustrzeż!
Ze y w kanarce smoczym udem mięz!
Na pańskie bantach
Smierci kłose za wółki sprowadzasz!
Krochy unierzył! ze co berłem władnie
Ah z ciężkim wstydem, z ciężką zgubą padnie,
Na przepaści okładę,
I państwo kłose państwa, O smole!
Tędy dokument kłose daie na łbie
A to szeregulnie w smoczym naci grobie:
Tak kłose kłose
Kłose kłose kłose dla niego!

Scena Sexta.

Pater ad Proceres:

Ad tempus habuisti ab eximo Principem;
Quem, quia iterum pia solitudo ad te vocat.
Regnum capestat Filius nati minor.
Ach, quod praesente Patre, conscendat thronum.

Filius nati minor:

Obsequor amato, Filius ceter, Patri,
Et fratris erechi recedat purpurum
Quatuor alieno, in posterum malo induor.

Pater ad Filium:

Regem creatum veneror, at fratri parem
Nullatenus esse te volo. Quod ei recens
Factum, tibi futurum puta. A perfidas

Procedit Regno & Filio:

Deo, atq. protulans ens hostis. Hic cave
Et secula diuturna vires. Jam vale
Fili, valeteq. Proceres. Regnum vale.

Scena Septima

Pater Eremita:

O solitudinem, omnibus mihi bonis
Optabilem! Quis Principum beator
Monacho? Qui cum summa affixum est labris.

Epilogus:

Genius demorans Eremitam:

Atque ię w tym od to Ludu, wykład prawy.
Sprowadzisz, Cnoty, wieczny sławy.

A.M.G.

CRISTVS PATENS

Symbolicè.

In suis Stemmatum Insignibus

2. M. Antoni. Pior
1714

à Poëtis Coll. Calist. 1714.

Prologus.

Tandem Heraclitum Apollo, Musæ Prophas, dolorem Vates induimur. Auditor Dolens sine.
Quod, eo aggredimur efficacius, quò magis super Patente Flo. Romare, Familias, Domos,
Singulorum Prosapia, etiam in Symbolis, lacrymari verius evocemus. Pleura quidem reso.
nabunt Aonia, sed vel piis instructa singultibus, vel super incondito, singulorum modulari.
Moratura. Auscultabis dissonum lugentis Cytharæ tinnitum Auditor Patientissime. Vates
unig. tolerantia concentum redditorus.

Genius.

Removes Paragly caligat
Crucifixus quid.

Cedite Peni resonare fluminis unum.

Cedite dulcoris Ge. Horeschonis aqua.

Vulneribus, nam Chryse. Pius. Pius. Pius. Pius.
Sanguine potatur non Helicon bibat

Symbolum Inum.

Salutis negotium exorsurus, ad Olivetum montem se recipit Servator, ac à suis
avellitur.Pingantur Gentilitis Uminsciorum Ansa à gladio tantisper averta, nec
eidem coherentes cum Lemmate. Tenere, vis sociata requit.

Cholera.

Quam Phydias operi formando vocaret Ansam,

Sic validi prorsus roboris esse solent

Ut cui portando, non virtus sufficit aucta

Hoc, melius ferri vis retinere queat.

Fides. Avita tamen, solidum retinacula ferrum,
Nec patitur fortis talia vincula mucro.
Ille subiturnus mortem es mihi Chryste, terere
Quem, discipuli vis, sociata nequit.

Symbolum 2dum
Cangvineo perfusum sudore Numen, in Gerhsemani horto langvescit.
Pingantur, Domus Tomiccianis lapides cum illa Nasonis Enigraphe: Gutta cavat.
Dryia.

Mygionio, Larione lapis resecetur ab antro.
Hunc, etiam exiguo verbere, gutta cavat.
Quam magis irrigus toto de corpore guttis.
Ires Chryste cavant, attenuantq' Tuas.
Guttula duntaxat, hunc bene contenti una;
At te sudoris mille fluentes perant.

Symbolum 3tium.
Accedit vaferimus ille Isariores, osculo Christum moditurus.
Pingatur Avitus Zaiqczkorum Ager, cui illa Martialis inscriptio addatur.
Terre timetur.

Sninka.

Si nemus Ariadium multis lacrimis imoles,
Prosili exerto deare timendus Ager.
Desituunt hunc arma, quibus perimam nematq'
Hostem, hunc ergo protinus ore recat.
Jam labris blandire des, mali perfide Iuda.
Heu dolor! at ravidus deare timeris aper.

Symbolum 4tum.
Obviam, insidianti sibi cohorti Solyndorum, procedit Christus.
Pingatur Patritius Wolsiorum Abdank, cu W. Jera, cum inscriptione:
Facillima captu est.

Abdank.

Palladis ingressus quondam penetrata, vidi
Preceptice animos hac studuisse rudes.
Miror! huic dedi illa notam, deis atq' tenello
Alteri et huicce vaces (inquit) amare puer.
Disce notam juvenis cito disce, facillima captu est
Vixq' locuta, sagax, hanc capu ergo puer.

1m3.
Christi tibi Christus, facilius haurire
Fidetur, ut alius fors, capiat, puer.

Symbolum Ictum

Sequax Isariote turba corruit, ubi verecundius se Numen alloquitur.
Pingatur Ibiensium Rosa, quibus cincta vomeribus. Lemna
Claudian: Armatur terrore sudor.

Sola.

Impius Hyblaeos, cum hostis penetrasset in agros.
Insidias Cypriis traxerat ille rosis
Advertit Ila Flora dolos, iunctosq; rosea
Armat tot meribus, quatuorq; aequum agit.
Quis neget armatum Iesu terrore sudorem?
Qui Solymda carit, corruit icta phalanx.

Symbolum Ictum

Ligandas barbaro Satelliti, corrigit. Cerrator manus.
Pingatur Gentilitius Skerzusionum Iaszpiec cum Enigraphe: Ad vincula sponae.

Iaszpiec.

Assuetus madis Helymus, Panopesq; rapaci
Accipit in capes, semper agebat aves.
Hic tamen, ut rurus domini, pedicisq; redibat.
Ac ultro voluit talia virula pati.
Ecquis agis, dum scripsit, manus tibi sponae ligandas
Ossis Ictoni? vincula sponae iudis.
Symbolum Ictum

Crudeliore adstrictum nodo Numen concutitur, calcibus proteritur.

Pingatur Lackowsiorum & Iaruszysiorum Solea. Lemna: Plantis
attrita refulget.

Lubicz.

Iunge tibi Phaeton clauso tibi iunge quadrigam
Xanthus, quamq; Phlegon, quam Pyroisq; refert
Nonne refulgentem Soleam magis esse credabunt?
Hanc, si forte prope ungula reperierint.
Aeritur Numen plantis, labente phalange!
Neu dolor! Ictosus Ictosus ante pedes!

Im.
Sed quid ego magnus quidam jam iam Io triumpho
Nomen e' attritum calce, retidget adhuc.

Symbolum *8. 10. 12. 14. 16. 18. 20. 22. 24. 26. 28. 30. 32. 34. 36. 38. 40. 42. 44. 46. 48. 50. 52. 54. 56. 58. 60. 62. 64. 66. 68. 70. 72. 74. 76. 78. 80. 82. 84. 86. 88. 90. 92. 94. 96. 98. 100.*

Ad interfluentem Cedron, immanissime Christus protruditur.
Pungatur Rogalinsciorum evacuata Navis. Inscriptio: Affert jactura salutem
Cedron.

Fluctivago cum pervet atrox male gurgite portus.
Undaq' Tenario quassa tridente tumet.
Tunc agitata ratis Deshyris Aquilone, salutem
Sperat. Si puppi, res jaciuntur aquis.
In Cedron jacent, vinctum Te Chrispe cohortes.
Hac jactura, reis artha salutis erit.

Symbolum *1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.*

Vellicatur Civina Casarica.
Pungatur clivus Koticciorum Samson, cum illo Prudentia Lemmat.
Invictum Virtute Comis.

Samson.

Lagina clava docet: minime quod tela vel enses,
Samsonem poterant exsuperare virum.
Invictum virtute Comis, qui nescit hostes
Illa, sed in caput tela laborabat atrox.
Casarica dum Chrispe tuum vis vellat excors.
Quid? nisi Te fortem, Te probat esse virum.

Symbolum *1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.*

Lucitur, quia ad Sacerdotum Principes, quia ad Judices iniquissimos Salvator.
Pungatur Makowsciorum sagitta cum Inscriptio: Ad quemcumq' Scopum.
Goniczyk.

Illa pharetrati depromunt tela Cydones,
Grossius illa potens, illa ferusq' Gecha.
Ad quemcumq' Scopum, ut si tu direxeris, illi
Pertingant, speret decia nonq' fore.
Dirigitur, trahiturq' pium per compsita Numen
Altra raptatur perq' remota Latrum
Uti quoscumq' scopos placeat haurisse Sagitta
Chrispe, jam celer hos, jam solucerg' petat.

In 3.
Symbolum 11^m

Falso Innocentissimo Servatori flagitia insonantur.
Pingatur Gentilitius Lotficorum campus, cui Lemma adjungatur:
Proscinditur insons.

Lotfic.
Ut vastro sulcatur ager coliturq' ligone
Inasuum ferru' scinditur atq' solum.
Ut male vulnificis campi vertuntur aratris
Vomeribusq' ferax dilaceratur humus.
Hic nobis lamavis amor, proscindens insons
Prose, et cum illis vomere seipsa taces!

Symbolum 12^m

Post inflictam violentius alagiam, Christus eloquitur: Cur me cordis?
Pingantur Wierzechlesionum Lotfi cum illa Enigraphe: Extorquent
violenta loquelam.

Werszen.
Fama vehebatur quondam uno ex Gloria curru
Cum fuerat stridens orbita in axe rotas.
Cur (inquit) dea sola loquax: creper orbis inunctus?
Cui moderator equum sic Patronymus ait:
Quam tibi dant Orbes romuli, (michi crede) loquelam.
Pondens extorquet has mollata Tui.
Vesta, rances alias, quod seborum ore
Verbem quod potius trux coarct esse odor
Non alias pariens Orbi loqueretur Sesus.
Nā daret insoncem vis violenta sonum.

Symbolum 13^m

Ad Carcerem nocturnum demandatur Numen.
Pingatur Pausiciorum Leo inter mania; Lemma: Nec in somno quies.

Pawdzic.
Qui Libyis saltus nemoris lacosq' perversat,
Qui pelata subit, Narmaricosq' hirsus
Antis ille docet patulo dormire leonem
Lumine et insomni membra, quiesce memi.

Tridit ad umbras noctis ferus ante scilicet
 Christum, ad Cimmeriis carcere Numen habet
 O nimis insontem, inter nulla silentia nocem!
 Quis fuit infelix absq. quere quies!

Symbolum 14um

Testimentis, castigandus in publico foro servator, exuitur.
 Pingatur Hulewiczorum distinctus mucro. Emma: nudatus suscitatur iras.

Nowina.

Vidi ego bellantes cum Gracchis Hectoras olim,
 Et strictum chalybem tunc agitare feros.
 Nec prius iratum conspexerat Hectora, Gracchi
 Palpebra, vibrasset, quam sua tela manus.
 Ac si non aliter vomuisse liceret in hostem
 Iras, nō nudus mucro fuisset ei.
 Quō magis exuto Corvus nudatur amictu
 Servatoris, eo fortius ira ruinet.

Symbolum 15um

Omni instrumentorum genere, laceratum Christi corpus, proprio cruori innatat.
 Pingatur Heleborosciorum Rosa coloris candidi cum illa Inscriptione:
Effunde cruore, rubescet

Poray.

Floribus Hesperidum bene prospecturus in hortis
 Cultor, adu. Florum, quid tibi tanta velis?
 Tunc olitore probō laudato, ostendi amantē
 Innouas agri parte, vigere rosas.
 I celer (inquit) eas suffunde cruore, rubescant
 Mox in sanguineas alba roseta comas.
 Nec mora, purpureo tellus repperita cruore
 Efficit nivos erubuisse rubos.
 Nunc erat insontis, nunc Christi corpus eburnum,
 Isthoc, jam rubeum, sed fuit esse cruor.

Symbolum 16um

^{ms.}
Sui dissimilis Servator, ob numerosissimas cicatrices tyrannidem.
Pingatur Domus Larnowsionum Asia, cum hac Epigrapha: Diversam
dant vulnere formam.

Starza. Diversam ut rubens truncis per vulnera formam,
Fronibus exsertis, Asia ferre solet.
Dissimilem fecere sui, & multa cicatrix
Artubus & totis plaga cruenta Deum.
Non est, qui fueras Servator, Corpus e ora
Apparet & faciem Sava figura piam.
Symbolum: armis.

Medium inter Subsannatorum ceteras Numen deridetur.
Pingatur Domus Grabscians & Subkowianus Abacus, cui adiungatur
Inscriptio: usibus exponor.

Wczele. Dum tabulas, abacosq; sua Naupolitus arte
Ostendat celebris, quid? nisi lusus erit.
Instrumenta luri, lusus exponit honestos
Sortesq; qui ludit luditur ille sua.
Exposuit Solymus atrox pejore theatro
Fortunam, mundus quæ sentit atq; Lolus.
Affluit ergo celer ludendi avidissima turba
Et doli illudis, prohi dolo! illa mes!

Symbolum: medicina.
Feditur Sensibus Venerandum Jesu Caput.
Pingatur Gentilitius Miaskowsionum ac Godzimiensionum Unicornis.
Lemma: Capiti medicina et aumen inhaeret.

Bończa. Athropas di forte lubet peragrare remotos,
Dextra mihi ducat mox peregrina feram:
Cervino capiti medicina & aumen inhaeret.
Totum corpus equum, pes elephanta refert.
Orbis at ignoti genus medicabile coram.
Christe, Tui, medicum Fronis, aumen erit.

Imd.
Symbolum 29m.

Prolabitur sub trabe crucis, jam viribus exhaustum Numen.
Pungatur Tomiacorum Oneraria. Inscriptio. Agit ne pondus ad ima

Udria.

Amoribus multat in raves Typhas in undas.
Pondera quas Cypris meribus aucta premunt.
Has sibi, Tyrisq' vocat absorbet ad ima
Fors oneris nimii non patitur. Iben.
C' quos servator oris, te presserat illius
Grande Crucis, tibi quod tergo stravit humi!

Symbolum 30m.

irteo, sacrationem vultum inspicit Salvator.
Pungatur Arcta Galsiiorum Solea, cum illo Siliu' Indici removere.
Tuamet vestigia signat.

Ubiqz.

Pergit in excelsi, nomen cui, Solgotha, montis
Numen, et appropians, iam iuga summa petit.
Tunc nubes veneranda sibi venit abrid dextris
Porrigit et clemens vela repansa suis.
Hic in servator, tuamet vestigia signat
Tibi soles recipit signa reperta solum.

Symbolum 31m.

Summum tandem Solgotha verticem attingit Christus.
Pungatur Doruchowisiorum Sagitta. Inscriptio Ausonii: Suprema est meta
Laboris.

Nesobia

Spicula Phobus ubi, Lycis prostrandior arcu
Depromit pharetris, vel jaculatur amor.
Nox nervo, bene missa vago de vela sub auras
Tollunt summa quibus vis, scopus esse solent.
Conspicit in celso Solymis montis aprico
Jesus, et viridans, usq' cacumen adit.
Tum sic affatur, propiore fore phatungem.
Hic Suprema mei meta laboris erit.

Medius Latronum servator, prior sociis, cuius immoritur.
 Pingatur Szygowsiorum Cynthia, cum illa Statii Epigraphe:

Præceit clara minores.

Traska.

Intelligi iubar omne liti, cum Luna pererrat
 Et cæca ignipæces nocte resolvit equos
 Antea nulla facerant, superantque minores
 Libera nec patitur se citiora fore.
 Præcedis mortis socios, velut alta minores
 Luna fœus Iesu, dum hæc prior ipse subis.

Symbolum 23um

Nudum, Cruci affixit Salvatorem, Solymorum barbaries.
 Pingatur Walszewsiönium vacuus Acervus. Lemma Ovidii: Inopem me copia fecit.

Leszczye.

Villius assidui patiens cupidusq' laboris,
 Horrea, et ingentes condidit illi domos.
 Idemda feraci grandes instruxit acerros
 Et locupletæ suam messe replevit agrum.
 Venerat huc ergo quondam male callidus hostis
 Frugibus et fœtus evanescere agros.
 Tunc plorans: Inopem me copia fecit, Acervus
 Inquit, frugiferum hæc nocet esse, nimis.
 Quis vacuam Te, Christe Cruci, nudumq' dicam?
 Sic inopem fecit copia amoris, ait.

Symbolum 24um

Sui crucifixoribus, donat tantum facinus, moribundum Numen.
 Pingatur Lubiescionum Patritium caput esse perforatum: Inscriptio: Mens ignara nocendi

Ponian.

Cui nocet, scriptus quævis de vertice mucro
 Asperet! erectum vi graviore caput?
 Est eadem, fuerat quæ mens ignara nocendi.
 Nec perimunt isthæc, quæ super arma rigent.
 Nonne Cruci suffixe datus, mens ista fatigat
 Te! cui duxerat nolle nocere placet.

Symbolum 25um

Sitienti è trabe crucis, morituro deo homini aqua denegatur.
 Pingatur Rokoszesiorum Avitus Pylis. Lemma: Morior dum subtrahis undas.

sciat et offendi tam sublimis, ut quantum vis omne fasti-
 gium ~~per~~ ter-gressa culpa, unum illum non attigerit
 tam rotundus ut acumen nullig nox habeat. Sanè inge-
 niose Maria in conceptu cælum luit omne barathri-
 votum communem populi labem, uti versalis regula
 legem educendo. Ut Iouis e capite (quasi ex secretarij
 officina) frons eruditorum Palmas, et capitale Numen
 nasceret, ferri retu, an acumine res equit, non potuit q
 partus ille pigni nisi flumine effonso, o. vix dignas au-
 ro emi Scientias, si tam rud^{is} instrumento debent digi-
 nem. Quanto felicius aurea cælorum mens cogitu-
 vit ubi cælesti conceptus integritatem omni-
 ctui submovit, et tam intactam servavit, ut seculi-
 ris illa, quæ omnes ad Scientiæ lignum, noxarum ci-
 cimæ concedimus, ne attigerit quidem Virginis inte-
 gritate. Parciq; ab hinc jactet antiqua scula libe-
 ritate Salomons ingenium, Sapientia ille domus
 Quid enim non Sapientia dignus Rex Sapientissimus
 construeret) abq; securis edificavit ministerio, ut se-
 curius faceret habitaculum. Novum Scientiæ Divinæ,
 et omnia Scientiæ Dei templum Mariam, orbis mi-
 rare incipiat, et non desinat, cui ab omni vulnere im-
 munissimum pectus, absq; omni notarum strepitu (ut
 vocalia vitia sunt) superum formatum est in Regia.
 Erubescat orbis scientiæ erubescat, omnes ad Mari-
 am conceptus eruditionem descriamus, et quid quid co-
 gito verimus, tractum est, eapungit defectum terrestris
 ingeni, scilicet universi arboris illius fructum hoc est
 malum Scientiæ gustavimus, unde quid quid Sapimus
 pomi illius sapor est, an venenū. Sola Maria Scientia
 et conceptus quia cælestibus tantum est in nutritio de-
 lictis tanto remotior à labe est, quanto longiq; cælum
 ab arbore Paradisi. Astutus non tam Scientiæ quæ versu-
 tria Doctor, infernalis Coluber ubi cathedram, paradi-
 si in ligno fixerat, ita omnem corrumpit Scientiam ut nul-
 li Sapientia versuta, nulli conceptui aculeum non
 immiscuerit; omnemq; arboris eruditæ fructum labe-
 fecit eruditum. Maria quia sola a pomi illius condime-
 to obliquit non jejunam sed boni ^{germinis} sortita est
 sapientia, et conceptum sine acumine.
 Non uno duntaxat e Serpente capite illibata Virginis
 conceptum legimus totus orbis in librum se explicat, et
 liberum ab ab omni noxarum acumine eaponit conceptus,
 etiam ante oculos dum se Virgineis pedibus advolvit

integer. Sol ille quidem acuminibus ^{quos} spinis ^{habet} quibus in p^a
na desidio inobedentis quasi calcariibus horret, sese insin-
uat contra Virgineam integritatem, et Virginitatem in-
tegram ne una in mundo caelestis viveret et terra caelestis
fatem, terrestri non sciret, acuit nocendi animum ^{liber}
hominum, hac parte latius infelicis, quia non parum, accres-
sit ipsa peccati altitudo. Veriusne dicam superbia? nulla
sublimitatem non tangentis. Et vicerant omnia simul, quod
singula universum subegere. Si non contra caelestis inge-
niferentur efficaciam. Nimirum illa omnia quod si non
erant esse videbantur acutissima, in orbem acuminis nescio
excedere apertiora ad volui plantis quam alicui noxam involve-
re, magis ambire rore quam circum venire calcaneum illi
batum. Et globi ad instar orbis est, contra hostes innocentia
Virginalis telum est non contra innocentiam, si punctum est.
non inde similitudinis habet vocabulum, quod conceptum pu-
pugit aliquando Marianum, unam potius ex universo Im-
maculatam. Hoc punctum notat et periculus est non potenti se-
ni Mariam extendere sententiam. Circulus est sed non vitiosus
aut si vitiosus? ideo vindicta et detritrix plantis sentit po-
tus. Deique quia orbis mundus est nihil non purissimum in
Marca denotat.

Minime vero et Luna, cornutum alias sidus Reginald No-
stra conceptum laedit imo si coronat a cornibus pulchrum
sortitur nomen Luna in coronamentum victrici in primo e-
sortu se submittit Mariae et omnem felicitatem vin-
centi mortalium Virgini arcum de se ipsa erigit trium-
phalem.

Quantus quantus autem est Sol, calli oculus totum se in
bonem ^{et} Mariae explicuit innocentiam, ut cum illa nil noxae vi-
deret non secus tueat ac pupillam. Et ut paretor impeti vi-
ginis integritas non posset, atque sol sagittis; Videat ad so-
lem quisque, imo claris sole videat nihil in Mariae conce-
ptu umbram esse, Solem prius (ut aimus) digito tetige-
ris, quod Mariae pupugit. Conceptionem, quasi prius
contra callum contra sidera peccatum sit, ardequam Mariae
Idas innocentia, calli enim vulnus. et est quod Mariae
paretetur.

Nec stellas, quod ⁱⁿ et illas Virgines Splendori con-
indicationis fatigo argumentum, quod certe, quantum cum
lucis habeant totam ad illustrandam rem, prodigerent.
Quod Iovales, tot stellas imo aurores sumus non min-
conceptui amicae Mariano quam Musis. Dixi

1
Lecens constantis Christiani prodigium
In immatura aetate juvenibus
Simone et Matthæo

Et sene utriusq; Parente Tito, Bungenisibus.

Perillustri Supremae Classis Juventute Collegii Salisburgensis
ad imitationem, et admirationem propositis.

Anno Supra prodigia prodigi Dei Hominis 1714.

Argumentis

Nobilis Bungenis Titus duos filios habuit Simonem et Matthæum, uno et altero in
Supplicium fidei causa vocatus, et invidus, Rex Parentes vocat, filios occisos nun-
ciat ipsos nisi respiciat morti destinatos, ubi impetrentur indit, in primis fortiter-
dinis vita, filios, fidei libertate donavit. P. Juventig Hist. for. Jesu

Prologus.

Lecens constantis Christiani prodigium, quod Bungum vidit, Crissus
Juventius, orbis miratus est subterraneus, ante oculos habim;
Auditor Religiosissime, Sapientissime. Tu si patientem Gaudeam
donaveris dediti omnia.

INDECTIO PRIMA.

Rex Bungenis de fide delibera cum Senatoribus, pro Idololatria
statuit.

Rex: Ergo ubi pulsatum bellis paravimus orbem
Aeternum molimur opus; ne sola rubefce
Bungo terra sciat, Superos in damna traham;
Ecce Deum stat multa phalanx, altera, tunc
Implevere rudes, infelicesq; penates
Sorte sua dicas, quos paucior incolit hospes
Quam Superi; aut certe fidei si tanta vetustas
Est pietas, nulliq; placet reverentia templi
Erroris documenta novi praecribite regno,
Exilium Romana fides, faciliq; domari
Nam illud subeat Deus; et concordibus exim

Subleuius precibq, nam si diversa rogamus
Audiri voces, Superos audire vetamus.
Nescit quibus precibq clamatur Pareat ether
Si varia prece, regna sonent. Nec Numina id sunt
In noctas, tam prompta vices, si Numen eade
Diversum tellure coli videat, et uno
Dissonilem clamat regnum sermone Tonantes?
Ergo agite, et quidquid placet hac in parte tenendus
Omeris Proceres decernite. -

Pluribus unum.
Præferat ille Deum, heroum qui millia pauci
Postposuit millena viris. quo pluribq orbi
Solvat Superis, stat fortior, utq trecentis
Stat meliq secura domus suffulta columnis
Quam cui se solam fulgora subindidit arbor
Sic meliq multis stat iuxta potentia Divis.

Senator A

Tutior est belli semper fortuna frequentis,
Et multa pugnante manu sors victa teneri
Non dedignat, solo victore repugnat
Sors belli generosa capi.

Senator 2

Quo plures Superi plures pro sorte latroni
Et nil non vincet Superorum exercitus ingens.
Quid Deus imbellis? qui vix nob sufficit uni
Que juvet ipse hominib, dum multa voce rogatur?

Non eadem Superis e, um mortalibq ipsis
Sura, potest unus, quod millia posse negares
Unus ubiq juvat, tam multiplicesq rogantium
Exaudit cernitq preces, nec plurima tantum
Numina profuerint, quantis juvat unicq ille.

Senator B

At sic vobis credat, qui non est castra secutus
Et nescit quis sit numero pugnare frequenti.
Si Deus est n unus, habet quem terra preceh
Cumq deest unus, poterit prodesse secunous
Si scias misero fieret contrariq orbi
Popet adhuc Amydas mortalia damna tueri.

Senator A

Te, si non unq Deus audiet, audiet alter
Qui non est? miser es, nisi numina multa preceris.

Nunquam non audit, tantummodo iusta pre- Senator 5
Si minus audierit, certū est nihil utile ^{cerni} peti.
Aut nocitura peti; qui sumina multa fatigas
Quo possas dubiū est, uno prodepe volente
Impediet Deus alter opem. non seq rogari
Iratu domi turbabit vota petiti.

Nil obstat Superos omnes in vota vocare Senato 6
Auxilium dare quisq potest, nec Numina turbant
Alteruter quod iussit opus, quod fecerit unus
Omnes confirmant.

Sed minq est quātoquāto ratione docemur Senator 7.
Perpetuus mos pondus habet, pro lege Parentū
Ritus erit; coluere deos, exemplaq passim
Antiqua praecepta habet, seu templa sequentes
Consulimus, plenisq libris in margine chartar.
Ipse ego (nam memini) nunquam peregrina videba
Etrusca sacra, nec admitti Romanus Numen in aras,
Nunc, doler ē? antiqua rubent simulacra deorū
Quid Patrii tenuere dii loca, possidet alter
Advena, Bungenat nunquam vulgaris in orbe.
Et scelus, et pudor est, veterum, ipsorumq parentū
Emendare fidem, ritusq movere probatos.

Si quid aui veteres male percipere, Nepotū Senator 8
Corrigat errorem pietas, atque sequamur

Plen fidei ratione patres, plus saepe iuvabit,
Prociū, quam exempla sequi, si forsitan ipsi
Vixissent Proci damnarent sacra Nepotū
Instruerentq tuos peregrina ad Numina ratos.

Hoc tamen haud patiar Proavos errore notari, Senator 9
Plurima laudamus, quod conspiciere Parentes
Quod solam dampare fides dementia tentet?
An quia semper erant veri, semel esse notant.

Meridaces: contra Patres peccamus et astra
Impia vel pietas est, qua peccat in illos
Qui primis docuere fides, mactemq; videri
Impius, atq; meo proles ingrata parenti.

Senator 10

Adde quod ipsa novis fidei cunabula Roma
Innumeras coluit, quondam sapientiar aras.
Qui veteres fastos volvat, Latiq; priores
Felicis annos, plus quam millena videbit
Munera, millenarq; dea. tandemq; notabit
Templa suis erecta Diis. Ulinamq; ruina:
Conuideret mala Roma suas, velletq; videre
Quam pia nuper erat, propulsaq; reuerti
Dogmate virtutis reueneret iura vetustis.
Quis quia mutavit fidei documenta Latino
Probreui plus sola tulit, quam laudis habebat.

Quandis desinuit caput olim totius orbis
Putnam Burgum sepulset clade Latina
Gringeretq; suos Romana clade furoris.
Putnam Burgum Romana exempla sequat!
Imendatq; suos Romana in arte furoris.

Senator 11

Nil ratio, veteri, cepit de fraude vetusta
Obtutum est cum pietate decq; si futa querat
Evertatq; domos superum, tot templa ruina
Implevere locum, prorsumq; per omnia regnat
Conspita Religio, et Divina splendor oberrat.
Quidquid ab utraq; est auditum parte, mereb
Audiri, sapienter enim dixistis utriq;

Rex

Obteritum magna se se ratione tuet,
Sed quoniam primum tantis ratione docemur
Allos aliud Patriaq; docent exempla, tenendum est.
Vim legis mos longus habet.

Senator 12

Quamquam voce tua possent decreta probari
Sed dixisse tibi parvum est, statuam oportet,
Et sit lex aeterna opusq; quidamq; loquaris.
Tu officium scriptoris age, imperiq; sigillo
Da robur chartis, crimen capitaliq; esto

Rex

Legi non parere mea parere Latini

Quod rex et pietas iubet exequar.

Notariq

Et servet decreta quibus servabit ipse.

Rex

Scripta jube tota vulgari protingit urbe.

Inductio Ida

Decretis promulgatis, Idololatras triumphant. ante aras Xaci

Ite profani, cultus et vani

Ite mendaces ritus fallaces

Ite recedentes Dii et gentes

Ite Latini causa ruina.

Antiquas leges, reducant Reges,

Vetusti mores, Deum honores,

Intrant neglecta Divorum tecta

Circumdant aras Xaci preclaras.

Inductio Beta

Significat promulgatis decretis. Titus accusat fidei Latini. Rex modum reducen-
di a fide querit.

Obdormit expectata diu solennia regnum,

Notariq

Et veteres rediisse Deos, fugisse profanum,

Lavata est gens tota Deum, calet ignibus ara

Antiquis, pinguisq. suis altaria venis

Et pride visis templa imbuunt agnus odore.

Cumq. ultimam Legi parerent cuncta jubenti

Nunciq accusat

Immodice nec iusta tenent, decreta ferunt,

Sed non servant, Romanum Numen averso

Proferunt.

Rex

Quisquis erit pereat, melius violare nocentes

Quam leges Legum violari. primus adoret

Si non demisso, dejecto vertice Xacum.

Sic mandat regni pietas, juravimus astra,

Spernere Burgenses superos, capitaliq. esto.

Ille quidem Leges nunquam non fido in atela Murtig
Quodq' magis doleas Tibi dilectissim' ipi
In superos tulit arma Titus. —

— — Titus ille, Titusne? Rex
Si in superos, in me arma tulit. — Nuntig

Nec idq' in aras
Pugnat, in hac acie Patrem comitata juvenus
Regales sprevere Deos. —

Titus ille, Titusne? Rex.
Perdendum est infanx genus, ne scandala Bungo
Impietas non plexa ferat. Non crimine nostro
Perdes, sibi solus obest. se auctore peribit.
Adjiciam tamen esse Pater, nondumq' Tyrannig,
Sed Rex, et mansuetus ero, terrore cruorem
Præsternam, vincamq' nepas in prole Patris his.
Sunt illi gemini vitæ solatia nati
Hos p'rig' affidei Romani errore reducam
Foran et ille Pater natorum exempla sequet.
Ite, p'rig' puerum natu accersite minorem.

Inductio Ata

Centurio Filius Tit' ad Regem vocat et deducit.

Ipse quidem centum mortes, et fata mereris
Parcitur interea sceleris, pro crimine Patris,
Supplicium soboles Patrem comitata subibit
Exitum minor ante feret. Tu si Pater esses
Salvares pietate necem, quam errore parasti.
Ipse quidem centum mortes, et fata evebam
Pro lata tolerare fide, magnamq' minori
Invideo nato sorte. Tamen ambo Eademq'
Incipiam cum prole pati, cum prole perire.
I, puer et sobolem natu accersito minorem.

Quid facies? Princeps vocat, ut mihi Te, Tibi vitam
Eripiat, vellem certe Tua fata cruore

Centurio

Titus

ad puerum
venit p'rig.

Prævertisse meos; velutiq; Ætate licet at,
Sic cuperem fato natum prior ipse prædire.
Non mihi tam durum est, vita breviorē carere. *Filiq; Simon*
Quam Patre, ibo tamen, generosi Nomine fati
Me sobolem quicq; esse probet, quam degeneressem
Si qua minaturi Regis tormenta timerem.

I puer, hoc caveo, ne Te mandata, vel ira *Tity.*
Vel favor eludant, si Rex promissū auris
Tu glebam crede esse rudem, majora paravit
Fictori cælum; quidquid Rex deniq; tentet,
Præmum nihil esse puta, brevis ~~hæc~~ dolori;
Quid sine fine parat. Tu primus in astra
Et nostra gaude ire domo. Pater ipse Nepotē
Contendat per tela sequi. — —

dolor ire valentem. *Filiq;*
Retrahit, et durum est Patris a cervice revelli;
Ire tamen mandata jubent. non fata timerem
Si scirem certa esse mihi. crudelior esse
Rex ultimam!

Parce mord Rex ire jubet. — — *Centurio.*
— — — — — Jam hic ultimus esto *Filiq;*

Complexus. — — — — — *Tity.*
— — — — — mihi crede tamen repetet in astra. *Tity.*

Perge memor Patris, semper memorandus ab illo
Perge —

— — — — — vale Pater et nostri memor esto vicissim. *Filiq;*
Inductio Ita

Rex Constante in fide Simone Filius ad carcerem damnat.
Ergo etiam parvos tantus furor occupat artus?
Tu ne etiam Superos imbellis Tyro lacefis?
Dum precor, et justam clementia continet iram
Ellior esto Tibi. virgas, et flagra timere
Sit satis, et non ista pati, Tu pusio, nescis.

Rex.

Quid sint ista, cave ne fors patiare rebellis
Nescio, sed cupio pro Christi lege probare, *Simon*
Hoc scio quod quidquid nimis ferale muneri
Est mihi ingenio majora subire volentis
Nec virga nec flagra timeat, cui vivere mori est.
Et placet iste quidem, modo sit sapientior *ardor*, *Rex*
Contra hostes sic esto ferox, constantia paros
Sed non multa decet.

Talem me semper habebis *Simon*
Dum modo non habeas fecleratum.

Cur puer erras? *Rex*
Platis miserere Iud, miserere rogantis
Principis, et quanto sit, ab ipso Rege rogari
Ovide. delicias quantas vis Iulus habebis.
Delicias nil curo Tuas quinimmo rogantem
Ipse rogo, utiq; fac, quid decernis agenda,
Vitam, cum cerice paro. *Simon*

Ne ferreus essem *Rex*
Otureus ante fui.

Sed malo ferreus esto *Simon*
Otureus esse potes.

Cur sic crudelis in ipsius *Rex*
Te, puer es, fateor pulchri me paritet oris,
Desi^{ne} me esse pius, nec Tu sis impig ipse.
Deine sic pius esse licet, te malo videre
Immutem, quam sic manere. parce loquelis
Ulteris suppliciis, mihi certus est linqere vital
Ocyq; atq; fidem. *Simon*

Non Te sicingere satis *Rex*
Advenient quamvis n' tanta voce petantur.
Carceris interea p'na damnate nocentem
Foritan in Tehebris melius sua fata videbit.
Quanta superstitio! quantus furor! Ite securos
Ducite Mattheum, Patriq; referte minorem
Ulrici cecidisse manu, similemq; parari
Majori cam Patre necesse.

Inducto. Ita
centurio alterum Filium Matthei a Tito Regis iussu, in stratis Patris monitis
ad Regem adduxit.

Centurio
Nonnam unig Sapientis funere nati
Atterig resipiscit malo. jacet unus, eadem
Alter cadit cadet, nisi sit prudentior ipso.

Non satata fames unig Sanguine nati
Atterig Solbere sinit truculenta cruentem.

Si merui perisire Pater, cur fata negatis?
Et scelus est, Scelus in natis punire paternum.

Itaque, fratremq; sequi gaudere minorem
Ipse brevi Patrem comitem pietatis habebis.

Vicisti reliquis fratrem, quam turpe fuisset
Pvincare semel. nondum tepescit recentis

Terra cruore calet, generosi signa duelli
effipies, addesq; sacra nova munera terris.

Nisi vivat in terris doleas, Te Frater in astris
Expectat; spectator erat pietatis Olympus

Eamq; parat laudos et premia debita pugnæ.
Elle quoq; si regis ferrum, et decreta vocarent,

In fatum ruerem. vobis fortuna relicta est
Nobis invidis pars, ac injuria. Nec Te

Paniteat vita, melig; vivemus in astris.

O' non debueras frater dilecte, praeire
Majori, primus natus, subiturus Olympus

Primus eram. video tantum natura priorem
Elle fecit, pietas Te, ego terris, Ille prior astris

Nasceris. heu utinam saltem properare liceret
Te tu tot praeceas, quot nos praeviamus annis.

Hoc unum doleo, quod nostra morte, parenti
Cassa sumus luctus; utinam solata sing.

Atq; satis jam Fructus habet solaminis in Te,
In me utinam luctus adhuc.

Itabor et in Te
Si patris sortem, fratrisq; exempla sequeris.

Centurio

Itaque

et filius

Mattheus

Titu

Heu sequar, heu ultimam sequar! Equam tarda videntur *Matthæus*
Tempora, quod votum cupientis inane morantur.

Ne quoque solus ego fiam mihi causa morarum
Tu certaturo genitor mihi fausta precare.

Et Superi, et frater foveant, victoribus ausis
Non poterit tibi deesse polus, pro rebus agenti
Fidereis.

Titus

Nunc iussa tui fac Principis, imus,
Sic, utinam Princeps sic in mea funera promptus,
Ut sum solus ego.

Matthæus

Inductio tertia

Rex apud Matthæum dū nequit reducere ipso Patre vocat.

Nec te dementia fratris
Edocuit parere diis, post funera Iulii?
Vivere Tu solus nondum fraterna reuicta.

Rex

Et mihi ipse quidem peccavi, crimina tempus
Excusat puerile, at Tu cur doctior erras?

Si plus sum sceleratus ego, quare ergo nocente,
Non prius distuleras? quare mihi ista merentem
Fecisti primum sceleris, tantumne minora

Matthæus

rimina plebuntur? praebeat magis esse sceleris?

Quod pridem debes, cito fac, ne sero secundum

mihi, qui debebam prior esse.

O! dura propego!

Rex

Agens ingratum, nec vos sentitis amari,

Nec vultis, solamque necem pro sorte putatis.

Experire brevi puer insepelire, quod optas.

Gam ferro paro colla tuo, ne vero moremur

Matthæus

Hic etiam flecto. Cur praemia ferre recusas.

Da meritis, cur iusta negas, qui iustus haberi

Vis, quare non es?

Non tantum iustus haberi

Rex

Sed clementis etiam volo.

Nil clementis unquam

Matthæus

Factum a Te Rex magne puta, quam quando volenti

Acceleras per fata necem. Graius ille Tyranna
Qui negat hoc, quod cuiq. placet. ---

Resipite, peribis

Rex

Et forsitan cladem quiritam sero dolebis.

Emenda ratione nefas. ^{Paula} Tentate iuventas

Et si forte potest flecti qua voce probate

ad iuvenes.

Ne pereat iuuenis, crudeli morte mereq.

Inductio 8va

Todales p. Mattheu a fide reducere tentant.

Ante quidem fieras, cur non vis esse Todali?

Adolefens 1

Ullteriq. noster. satiq. tibi spernere Romam

Quam Patriam, vitamq. simul. ---

Non profero Bungo

Mattheu

Vel tota Latium, vitam postpono saluti

Et celo Bungum.

Quid ludetis omine falso? Adolef. 2.

Ne celo ponere tuo, nec dicite Bungo

Vana nimis spes est, cali spe relinquere terra

Et certum, propter non certam perdere sortem.

Atq. iter ad calos, gravis est vesania, regnum

Ignoto mutare polo; non posceret astra

Eligeretq. solum Phaeton, si doctor esset.

O iuvenes, nescitis adhuc quid dicitis, ite

e Mattheu

Vivite contenti terris, me expectat olympus

Inductio 9na.

Adolescentes nil profectus a se nuntiant. Rex ipse Titus vadit, ^{jubet} ~~constanter~~ repugnat, in primis fortitudinis vita, filio libertate fidei donat.

Quidquid agi poterat factum est, tamen ille repugnat, Adolefens.

Et constans vult esse sceleris, vult esse rebellis.

Extremum est quod tanto Patre accersite parente.

Rex

Inductio 10ma

Tit. ~~ipsum~~ vocat, constanter resistit, in primis fortitudinis vita, filio fidei liber. ^{tate donat.}

Jam nat' penèrè Jui, Pater ipse vocaris

Enturio

Adriani, adq'mora imperia Regas

Qd' factum, jussu regali promptus obedi:

Quid vetat ire patres, et toties in prole cadente

Titus

Occubuisse semel.

Titus es? sed criminis in te

Rex

Effigies: adeone Titum mutaverat error?

Ergo aliter non vis nisi Regi ingratus scire?

Nec Te jam pietas patris, nec cura Deoris

Cominet effrèrè?

Plurima fecisti Princeps, nunc parva roganti

Titus

Alimenta da, concede mori, dum fata petunt

Jam mihi dimidiis vitæ cum prole penit,

Tollite quod superest, et si solata vitæ

Contuleras, ipsam quoq' Princeps, accipe vitæ.

Redde Patrem natæ, et natos Redde Parenti:

Reddo Patrem natæ, et natos Reddo Parenti;

Rex

Decretum superavit amor: constantia vestra

Sicut justitia: reliquis capitalius esto,

Sed vobis licitum præcepta Latina tueri,

Excludunt fortes, si quid decreta feruntur.

Vivite felices, quia non vixistis inerme.

Titus.

Accipio, vitamq' simul, natosq', putabam

Occisos, utinamq' forent, securig' astra

Incolerent, vitæq' dies meliōrē haberent.

Nec sumus ingrati, vitam redimemq' amore.

Epilogus

Vidisti constantia Prodigium Auditor Religiosissime, ubi si contra
miraculorum majestate deliquing, ut prorsus est in maximis, imitatore
vinitis emendare studebimq'.

R. M. Alexandr. Dmichij

+ A. M. D. S. B. Stanislaus Hon.

Imitatio Drammatica

Peregrini, Ierosolymis, in ipsa Locorum Dominica Gessum et
Statione doloris amoris, est, extincti
Exhibita privatim, a Grammaticis Scholae

B. Stanislaus KOSTK.

Calpiti Anno Dni 1714. 22 Mart.

Fundamentum

Ex ea annalibus R. P. Joannis Kuratkiensis, Sc. Jesu ad an-
num Domini 1217. refert. Sc. quod Peregrinus Dinanteo omni-
bus, Loca Sacra Ierosolymis obiens, ibidem obierit, devotione cor-
dis rumpente.

Prologus.

Peregrinum in scenam dant, ipso amoris agni extincti, Au-
ditor Spectatorque humanissime. Adient hic, loca Sacra Ierosolymis
Lappideis mortibus infami, et celebri, at ubi in locum Calpiti
ris domine, et omnis tormento insignem pervenerat, corporis pre-
tatis transiit, ut, abundantia pietatis, cor dirumpente, animam
ibid exhalant. Hecce vobis Spectaculum, expectatissimi specta-
tores imponimus, majorem expectatione, benevolentia vestra no-
bis, periculi et veniens, si forte a recto imitandi, dicendi tra-
mite, devione & etiam conspiciant certior, primum atque prope fir-
mare Conatus.

Scena Ima.

Amor Divinus, piis cogitationibus, et recolendis Christi cruciationibus immersus, fu-
turum peregrinum, Legittat itit, persuadere ut invadat Dominicus
baptismi vestigia Ierosolymis.

Futur peregrinus, desiderio, anadi. Deum correptus, eundem de dedit, obdormierit.

O mea vita Deus, citam tibi dedico totam
Me tibi do totum, tu mihi soli amor.
Insequis me dabo tuis, tibi vivere soli
Et servare volo, perfice vota, Deus.
Reddo tibi, quodcumque mihi, tua dextera contulit
Urat solus amor, viscera nostra tuis.
Fac mecum, quodcumque tibi, fecisse iubebit
Et quocumque placet, dirige dumque mecor.
Urat amor lamo pectus, succedat corda medullas.
O amor! o venias! pectore pascere mea!

Tela jactante Sopor occupat amor superorioris, Sagitta cor perit, excitat
exprobrans ait:
Quis novus hoppel ades? quis? honore? Deus ne?
Qui telum tutus, pectora nostra feris?

Q. amor. Cum Divinus amor, pulso penetrantia mortis
Et figo cordi, spicula nostra tuo
Peregrinus: Pueri hic doces. Amor doceo mihi crede latenti
Et quod te doceo, porripe facere cito.

Peregr. futur.

Edocui me quidam, iudex, Divine, Magister,
Discipulus, Doctor, me tibi trado videtur.

Dicite, quid me scire cupis, mihi nomen amicus,
Atque ferre, tibi, pectora lustra tuis

Me tibi do totum, totum me, consensum Numen.
Ducito quod mens, est, quo cupis, ut, placeat.

Te Ductore, viam, nostras, quare, a passo
Et quidcupis doces, discere, cuncta volo.

Indo, manus, victas, Capiti, ducto, victor
Indice, vincula, precor, nam, tibi, servus, ero.

En, tibi, pado, Simus, pado, tibi, pectora, pado
Dus, tua, dextra, genti, fucilla, fuge, fuge

En, tibi, pado, Simus, aures, animamque, paratum
Dus, vis, instilla, quid, cupis, oro, doce.

Omnia, profundo, quid, te, Doctore, docebor
Pectore, deponam, en, audio, pado, volo.

Exponi, negotium, Amor. Hoc, est, Summa, rei, venio, tibi, suavis, amoris
Servatoris, ama, vulnera, pado, tui

Replicas, futur, Peregr. Dilecto, dulcis, amor, neditore, Colaps, libenter
Hoc, Satis, mentis, enim, fignora, Summa, res.

Hoc, ego, continuo, recolo, nocturni, diu
Mentem, Cura, frequens, occupat, ita, meam.

Hic, cibus, est, mentis, hoc, Satis, hoc, Satis, pado,
Hic, labor, hoc, requies, Delicium, mi.

Et, quid, nam, sit, amor, quod, prestarem, amplius, istis?
Dus, sunt, pado, mihi, quid, faciendo, a, pado.

Quid, e, quid, quid, ayes, quid, quid, fuisse, placebit
Quid, quid, ais, facio, si, modo, ductor, ades.

O, amor, o, animus, pades, rectoris, Magister.
Imperitis, me, do, subijici, tuis

Ad, natus, me, finge, tuum, tibi, ceruus, esse
Iam, volo, iam, cupio, fingere, quid, velis.

Dus, ut, cupio, habet, species, formator, in, omnes
nam, quod, cupio, vides, fingere, limas, ero.

Vis, quid, possideo, fortunas, cuncta, reliquam.
Abijicio, promptus, desero, cuncta, simul.

Amor.

Ergo, iam, capito, quid, te, fuisse, iurabis,
Quod, tui, veras, tuis, amoris, erit,

Jerusalem, petito, celebrata, fuisse, Xri
Xri, Supplicium, robile, vife, solum.

Peregr. futur.

Obere, diis, amor, timor, das, ultro, volenti,
Quod, mea, mea, vota, ferant, hoc, miri, diis, amor

Flas da lonto, calar setorpeo pigro
o ferar, et rapidis rubeis, et rotis
o mibi domus equor, o et mibi playstra tyfoda!
o behar, o rapiar, quo mibi dicas amor.

Amor.

Exo age, et abis nra, satios contemne perates,
Eia tui charos, desere lingue focos.
Educa qua tegeris, peregrinis indue vestes (quid dicit amor
ipse natus saulus (quid dicit amor) nec moratur, dicit

Peregrini: assuans o mibi regis, vestis pretiosior ostia
omni vilescis munice tincta, cufamus!
Dum te castra, meis assumo palla lacertis
Dum te concedor, dum mea membra teneo

Depone vestes, balnei: Lampas valde, mibi charissima tegmina quondam
abstine: Splendidius, quam vos, me tegat ista chlamys
Et jam, nostra domus, nostras valete perates
Iam calum patrium, patrias astra valle

conuersas amore. Et iam, nil superest, iam nos res nulla morat
Ingrederemur iter, quo placet, ito sequor

Cantq: Tutusq: 2 hauiet. Tutusq: dekapiciet. Serus Kochany, est poma, o dake

Scena 2da

Amor. P. aducep. Sequitor, fidum experientis Achaten,
Ad loca, te, Domini sanguine sacra, voco. 88

Incepit

Et jam se notis, en, ubi, obtutis offeri
Hierusalem, Domini funera nota tui
Tubo ea, quod Dominus, quondam Gmefit iniqua
Eus fuit, et tortor supplicij, locus
In jam terra patet, Domini perfus a cruore
Supplicio Domini, notis claud sui.

accidit ad
ubi

Erzo referatos, imo sub pectore notus,
Erzo, animis vires prome, vltima 3 tido
Indulge, cedi, permittito fiera dolori
Eudat, sese, cor sanimusq: pectus

Incepit
amori

En jam Seth Semani pavillus, longiq: beatos
pastanq: superant, Elysiumq: solus.
Hoc ubi est tellus, et an, Consperta cruore
Hoc, quod effusa sibi, potuit ora Dei

Peregrini in horto:

O tellus veneranda, o horte, beate, beate!
o apud requies, deliciis, med!
vos mibi nunc lacrymis, millebis fontibus opta!
Nunc mibi de cordis profluat unda fons.
o quantum felix terra es, quantumq: beata
ut pote quod Domini, res sanguine nota tui. 88
o cur n. fuerat pro tunc, hoc terra locisq:
Cur folium? o cur herbaq: nulla fuit?
Cur arbor non ulla fuit? pulvisculus ullus?
pro tunc dum illud sanguine tinxit humus.

Hic, tuus, o anima, oravit David. Jesus
 Hic, languore ruit, labræ fixæ hanc.
 Hic dories, sudansq; fuit, missusq; baverisq;
 Hic et sollicitus, sedia summa tibi.
 Ac hæc, cuncta, tui solo perpebus amore
 Hic formenta tulit, et nite, digna tuo
 O quid retribuïs? tanto quid reddes amor?
 Si potes, heu! tantam, reddere, reddere vice.
 O amor!

Scena 3^a.
 Veniunt ad Coæflagellationis
 Amor Hic locus ille sacer, nec non est illa columna
 Ad quæ servator flagra quæta tulit
 Hic nudus, vinculaq; manus, nec adstixit attile
 Qui tegit, et solvit, crimina nostra, deq;
 Hic corpus virgæ, spinis, nec verbera lectis.
 Deciduo madidus sanguine totus erat.
 Sanguine, tota fuit, tellus nec, cuncta, tui
 Purpureoq; madens, umbra quæta fuit.
 Peregrin: Digna colit tellus, o quæ clivissima tellus.
 Quam excoluit Deus, sanguinis umbra fuit
 Digna Columna Coli, quæ adstringat vincula hæc
 Adstringant, utinam, cor animaq; manus.
 O mihi, quid non tum fueram, tellusq; patulus
 Ut, in rocam, tingerer, umbra sacro d.
 Supplicium, pæpebo Deus, mea, nuda, solvis
 Furores, adstrictus, corq; buste Deus,
 O Ego, Causa fui vincorum, Causa Columnæ.
 Huius, et effusi Causa cruoris ego.
 Te mea roga ligat, dicit adstringitq; Columna
 Dilaniat, doq; hæc ligare, tum.
 O Ego, fuit, tanti, Numen tibi Causa doloris
 Causa pudoris ego, hæc retectis tui.
 Heu! tui, in tanto, quid, mædere, hæc reperit m?
 O letum, patiar, Compatriq; tui
 Vel certe, dignare, me, tua, vulnera, menti
 Figere, da, potes, Stigmata Corde, tua.
 Cantus

Tu tuoy Zbauriel
 Tuoy Oskupiel
 Jesus Kockang
 Jost Birewahu

Scena 4ta

Amor. Adhuc locum Crucifixionis.
Hoc jugapetoni, tandem conceditis mortis
Sacramenta tuæ magna salutis habent.
non parva amor, quæ Deo crucis sanguis iuit, saluat peregrin. 1.
Hic, tuus iuit amor, probroso pondere pressus
Sub cruce læpe cadens, hæc properavit amor.
Peregrin. O via, quam Domini celestis planta sacravit!
O via, gemmatis celsior et soltis! 2.
Indideo, tibi, terra, tuam, sanctissima sortem.
Supplestemq; tuam, terra beata vires

Amor. 3. Cui mox gressus ad montis culmina sacri
Latus ubi patiens moriens, in trabe fixus erat. 88
loc. Crucifixionis. Hic est, ille locus, morientis triste theatrum
Hic mortis xpi scena peracta fuit.
Hic pius occubuit, dulcis servator Jesus
Hic tua mors fuerat, morte perempta truci.
Hic tuus, in medio latronum fixus amator.
Occubuit, populi visus, et ira dei.
Hic latus, hasta ferrox, transfixit vulnera lavo
Hic vitam clausit, vita salusq; tua.

Peregrin. O locus! o animæ contrum, sedesq; beati!
De mea poscebant, vota videre dei
O quibus exprobat, verbis, mea vota precibus.
O mihi celestis copia, lingua veni.
O ubi lingua mihi, vocet ubi? verba deestis
Cur solitam cordi, ferre negatis opem.

Chor. Tutius Ebawicel, Turay Odapicicel, DeLuf Kachany Ubyrowany obere
Scena 5ta

Amor. Locum Sepulchri inuisum.
Ecce tui Domini, quondam, mortale sepulchrum
Quod tui carceris, bustaq; sacra dei.
Hic tua perpetuum caligis vita revixit.
Extitit hic, tumulo, vita salusq; tibi.
Hoc fuit nichilum, functo carcere, locus.
Hoc, mortis letho, carcere clausus erat.
At tu causa mali, mortis tu causa neisq;
Condidit hoc, atrium, culpa sceleris tui.
Huc tua corripuit Dominus, perversa voluntas
Hoc tua damnavit carcere culpa lokadew

Peregrin. 240. Verum liis amor, fateor doleoq; celestus
Hec dolor, heu, moror, pectora rursus mea
Hec culpa! crimens, quo vindice, potest?
Signum, quæ hemesi, supplicijq; iuan?

A amor! o ego, funesti sum caute sepulchri!
Sic Pelus: istius funeris auctor ego.

O mihi nunc in Cor vertatur, mea haec fides
Ut sic faceret, ut Crisi tota mor.
Diffundit in lacrymas, riuum, non amara uirga
Viscera rumpat amor, viscera rumpit dolor.

Chorus Turybaricel, huius obliuiscit, huius obliuiscit, huius obliuiscit

Scena 6ta
Alter peregrinus adiens sepulchrum
Peregrinum: moris inquit, mirabundus ignota causa, explo-
rat cor, celsus acutus deus, docet agens, divulgat fama
per portum
Peregrinus: adiacet extinctus peregrinus morte repente.
Eheu, est inha fixa sagitta pectus
Quid uult? Loca sibi, lateri quid fixa sagitta?
An petiit pectus, dextra cruenta, diem
Cor patet exortum, in partem geminam diremptum
Hocce rei quid sit? mi Deus oro docet, & orat
Senij: Adsum quid doceo et rerum in casus mysteria pando

Senij: Adsum quid doceo et rerum in casus mysteria pando
Hoc, dolor, et magnus, viscera rumpit amor.
Res se sic habuit: Lustrat loca sacra, sed ecce,
Inuadunt pectus, madror amoris, simul
Crescit amor, crescitq; dolor, praecordia uerre
Vim tantam haud poterant, uirum, uirum
Cuncta Cordis, necis instrumenta uidetis
Quis fuerat, dei, dilacerata caro

Aperit Cor peregrini
Miras & et
necis supor et effe-
ctu ut facillime legi:
Felix morte tua, cor, necul diu de forte!
Fama ueni, toto, protinus orbe feras.

Apert Crisama deper p' orbem, et uulgat rei sonum, populus

Ita uoca de solymis regnis regnis fama adfero uobis:
Hoc, quod spectatis, viscera, rumpit amor.

Res sic facta fuit, quendam loca sacra uidentem
Obruit indolitus, corq; diremit amor.

Hoc ego fama uideus inueto numero fueron
Defero per munda, nuncia fida plagas

Instrumenta necis, fixit Compagis uirga
Formavitq; tra uivida arte dolor

Hoc ego propono uobis, celebranda, uidete
Quis amor fuerat! quis fuit ille dolor!

plorat instrumenta
sionis cordi inuoluit

perillustri Uedia (p)sis Gram-
matica iuventute auctata

Anno per lucem afflicti D. 1713.

Argumentum R. M. Bartholomaei
Gricuatyiski

In insula Philippinis, barbari hominis pestilentia morbum advenientes, crucem
quodam in loco positam evellere decreverunt, cuius morbi causam putabant fore.
Metuunt tamen ne si eandem attigerint lucem attrahant, quare Christianos
expetunt id ut faciant, quibus detestantibus barbarus audacioris animi, sacrile-
gam (in Christi crucem) conicit dexteram, sed nihil promovet, ideo rursus appre-
hendit, et nesciendo post multum laborem evellit rursus, conculcans, feroci impetu
At praesente D. B. videlicet manu, gravi orripitur obrenesi, de qua & in ceteris
hiores affectibus passibus advenere epem adlatum, idolo utuntur cum variis sa-
tibus, sed eorum non experti auxilium ad sanitatem procurrant crucem, sanitas
q. egro restituitur. P. Jacobus Pontanus. Societatis S. S.

Prologus

Crucem salutis providam ob oculos proponere statuimus statuendam. At
Eam equidem, si spreta vel minime, citata sibi crimina pati nequit. Hoc
cum discrimine tamen quod per se, non modica tulerit approbria iudem homo-
rem vultu tribuere eidem sit dignissimum. Adeo ut etiam superum potestates
veneranda comparari. Cui impotentia nuncupetur. Et ipsa sanctionis doctri-
na Numen pietas, comitantibus arena literaria studiosis, viridul ab illa ingeni-
um expetere non abhorreat, quam nos vris providam demonstrabimus. Dic-
ductio. tina.

Barbari homines metuentes sibi periculum mortis consilium inveniunt
quasi modo idem malum possent a patria finibus remove.

Barbarus advertens in patria solo grassantem mortem

Ecce quis iste truci Libitinae feralis ictus? immiseria quid? en hor omnes
Subita correptos luc, Spectate ofidi socii. Idem et nobis certe malum videtur
imminere, eidem occurrere si neglexerimus.

Ter barbarus. idem. exilio abstrahitur.

Pacet concilium; ac iudicio meo melius Nobis et Patrie neque quam melius
noverere poterimus, quoniam dum causam morbi adventam extirpabimus
Quare inquirendam a Nobis iudicio.

Sextus debuium exponit. Ensum.

Multas equidem presentis mali advento rationes sed illarum quae
prevaleat dubius nescio.

Quartus tandem in decernit.

Ego omnibus sepositis hanc pono. Infame nullius fame homi-
num lignum non procul a nostro abest limite, et iunc certo cernit
Rugis mali est Origo. Quid enim ex eo non spiret mali? cui quæ
pessima appinguntur. Et exinde pessimam dixerim quæ a pes-
simis hoc est Catholicis adoratur. Cui appeto sibi in eam viam exi-
tum minuitur. Verbo, Virus totum late spargit in Orbem; ab hac cru-
ce nihil tuti; Securi nihil manere potest.

Quintus agnoscit revera istam esse causam;

Draco sibi o Comitem in seipsum. Siquid malorum existit, ipse pote-
rat ne landam dix. Ea certe infame patibulum est. Ideo in regni
vita tutius locari non poterit, quam dum acuta ultima gentis par-
ti deditur.

Si lenum in mente ut horeat, si ab uno animantur.

Itaque unanimi pro conditione sensu eam expellere Nobis mo-
do horeat.

Inductio Ida.

Barbani metuentes crucem tangere, petunt Christianos tan-
dem ut evellant, a quibus retractantibus increpati tandem even-
iunt multis conationibus.

Unus expagans.

Statuta aggredi nos non pigeat et premeditatum iam pridem o-
pus exequi statuamus, timentes hocce sat grande malum ne totum in
Patriam disparet. E. medietur, pagans certe gravem Patria incutiat.

Quintus ad crucem se referre se cogitatur a quodam.

Ne quidem o ceteros multum aud angustia Statuta aggredi lau-
dat ut cui vitæ discrimine sat vitæ. Et malum evellere incum-
bit vobis mihi credite per attractionem, a quo quædam spiritus pestilentia

Offendit multos extinetos huc.

Criminis tot et plures alios iam iniquissima correptos huc, vix
videte ne correptione simili usam mors redilat vos et ponat.

iam penè debiles. & Nobis vel unus ne accedat! a quo omnes recedemus. Integram salutem ut quid cogitatis quos Patria de se meritos benè Norit. Pectus exequitis, sedite, si adorantes profuso poplite homines in id perduxeritis. Quorum vite dispendio tutela Nobis comparatur.

Perquirit ad Christianos eij persona seu conatu irrita.

Ligni huius non semel dixi in esse amorem vobis sine termino, ob cuius honorem vitam prostitutione exponere, vobis fama. Eius vel minimum contumptum pati non potestis. Igitur honori ejus militare, vos non pudeat. Illi infixam loco evellite, omnibus venerationis ergo ut intimetis.

Adista unus Christianus.

Istula iam perditæ amantem vitam me titido, mori times oro spiritum traditura; et vivere execranda quia idolis serviens non metuis? (Ubi ubi vos manet certum salus dispendium ethicus mali originem crucis apud in gitis; opeditis! ignoratis hanc crucem vitam mundi sustentasse. At et mentes vestras imo sceleratas manus quidam timor ab hoc ligno, et merito procul etenim evellere. Hos convenit, quibus nihil nisi ipsa veritas dominatur, veritate exequi quam longè inè ab amplioris crucis gratia, ubi vos vindex D. S. dextera ad inueniet. Avellere illa non cogito, imo cuius Orbis Regionis, Provinciae quo eandem radicibus inferere meo votum est. In facere desistite. Si mortis quispiam mentibus inest metus meo Principe hanc ad crucem eundo exequite, ad quam quisq. terror dissipatur.

Hos perterritos barbarus alloquitur.

Simili timorem audientes quid statis! reditis effato ejus speciem aliquam habere veritatis! nequaquam quæ loquimur, falsissima concero hanc Nobis operam non concedit a prece desistite. Me habetis qui vindex pe-
rue id prævidens discrimina vite. Vires quæque facie impendami ne vitæ aliqua adfit difficultas. Tentabit crucem evellere sed non poterit dicens

Prochi quæ funeste tibi inest potentia, vel maximas vires exero, neq. tamen movere valeo. Vos, vos o numina obsecro vestras mihi demittite potestates. Si ego evellere nequeo, tu terra deona asseribe indigna habeo.

Ad istum barbarus

Ne despera comitum audacissime potens Deorum manus certo adent, huic cruci audacem inice dextram.

Animatus ab illo evellit crucem.

Vindex vobis vindex dextera, quæ me satis debilem ad vultis.

maiorum. Felicitatum patibulum, a tanto non nisi coram dignis munus.
Iam etiam hinc exulabis. Ultra patriae nocere nequaquam poteris. Quod tua
potentia (tenens crucem ductu irratione) quam, ego, unus radicitus exstirpavi.
Directa cruce commensationibus et ludis crucigerorum vacabunt.

Inductio 2^a
Inter epulas phrenesi arreptus auxilium implorabit et sanguine rorans
ros istis palatibus et se vocans.

Socius dicit.
Ecce quis membra tam atrox incedit timor? tremor corporis tam diu unde
michi? Metamorphosin admirandam: Vos o intima precordiorum aspera
exanimandum me brevis iuvate, aliquam forte opem. Quos omni in stupore
eodem miserie aequosiam comites.

Socius unus eum taliter condellendo.
Levare tuum non aliter dolorem volumus quam quovis condellendo.
Etenim hac in parte novis aut inesse statum, si afflictionis ti-
dos haberet socius.

Quod non proxime illi id est excusat ung.
Ad vero propius Corpori accedere non valeamus, neminare, idem etenim
ad Tibi igit, et Tibi sperandum foret, praesertim cum ab impia, vix
trabe lucem attraxeris.

Ex sanguine iunctis si eum alioquiter.
Tandem ad leniendum dolorem a nica descendit propensio non
Nostram aut Naturae in casu aditatem. Aliqua visum nobis adspicit
penna iam pridem haberes nos volantes ad Tibi desideria. Hunc tamen
avis plenè demirari nequeo morbi pravitate, quod non pridem lecto depo-
sit, et iam via ridere videaris. Dum tamen in ferendo levamine non le-
vem ex eo in r. auitatem, quod asperitudo causa nos scire nos licent
Quare eandem exponere Tibi peto velis.

Exstant in eum morbi, erat rat, ager.
Iam me, os et huius sanguinis atque mihi propinquum, ja-
cere se debeo. Quod mihi, quod me levare lecto non valeo, levamen pra-
terea in attraxeris. Tali huius exquisitis originem, cum an hem-
ico, tunc non mihi, quod o! ne tandem (ignis) mihi huius angustiae, re-
si animo in iusta atriis exterminandum curaverim.

Ex huius unum originem morbi eam esse dicit.
Iam principium arripe simul angustias.

Quid mirum si praedictis sitis. iucamen: enistis ferre, ergo date, docere nempe
malum tardiora ne remedia ne prodeveniat.

Edus fert consilium.

Largiri nostra ex parte ope p[ro]p[ri]a quam facile. Id non nisi difficultatem ali
quam vobis parere videtur, quod morbo huius ordinis infirmitatis gen[er]is. Sipe
raverit. Nostra non proderit credite opera, consilia non succedunt. Deorum au
xilium implorandi, iisdem litandum est, et securiorem experiri sanitatem
licet facile. Huic annuit Stius.

Placet consilium. nullum itaq[ue] trahentes moram, quantocius festina.
mus. Inductio pia.

Munera magistra per cantus alevationes, sagittas adu[er]so
rum altari. h[uius]q[ue] ab eadem cruce contempta recipitur

Post cantus et alius c[on]tentione restituit.

Parens Suprema Munera, quod Superis vobis infima litemus munia, p[ro]p[ri]a ta
men in posterum praestituri. huic robustam firmamq[ue] si reddideritis sanitatem.
qui cremanda exhibemus animalia, ut virus morbi plene exuratur, et flamma
ab ejus corpore recedat ignis. P[re]lerem ad ferre opem ne denegetis. quod etenim, tu
minum reiectis remedii, vestra tantum exoraverimus auxilia, cultui vestro ad id
esse debitum reputate.

Nihil proficiente agro iraty baro arg[ue]re dicet.

Qua vestra inferenda ope tarditas! Superi! o Diu! quae potentia! Dubium fe
cisti grande an deo. Nominis gaudeatis. certum si intenditis negare
ferre opem vos misens! non deos censebo facile, quare proci a vobis honor
vestri expelletur. Indigni deorum estis Nominis qui divina perficere non
valebitis. Revertuntur a quodam ad cruce salutare remedium.

Quae haec vana vestrum supplicatio! salutem non respiciunt. contemnan
tur alia potius iuciora remedia providenda. Neg audite q[ue] fore op[er]eo.
Ignominiam a re vobis trahem; contemptam de converg[ent] ad agrotu[m] adora
re nunc non pigeat, certior futura salu[m]. Id non nisi restare censeo, ut iam
bene percepta sanitate, omni i[n] sacra fidei adiungamur. Vota nostra respondit
unq[ue] p[ro]m[issi]on[em] non dene gabimus si exporiri licet. Deus vult huius h[uius]m[od]i
proponere vitam fore facile, si a groto debilis animi, v[est]ra h[uius]m[od]i sanitas adferre.

Quintus cum iunctis.

Immensam crucis renes crucemq; molem

Umbra me, nec linea nostra tuam

Quintus cum spongia.

Crucis iam lacrymas, iam fusi sanguinis imbrem

Hoc pretium, huius spongia, et gradibatur.

Sextus cum avaro

Grammatica leges, liber hic compendit omnes.

De carum, natus inas, Christe doce.

Sillogus.

Et iam videri poterat, crucis provida vita. H. B. Aluco, laide

Et eam vite potentiam denegantibus, mortem omnibus vocamus.

Quoniam crucis notat, herimus, crucem aliquo deliquimus

Quoniam est abolvere nos Crucis. D. C.

Ad Pet. 5. 6. 3. 8. 1. 1. C. De orationem

Annus 1714 in 1715

L. P. Stanifleg In Rencuatione Studiorum

Nieuw Gijngh

Si reflorescem relescentibus annis Dalephorum varietem novum capiat
Orbi documentum. posse scientias in suo flore perennare. A. S. Legit
etiam de pagina immortalitas & quamvis bullans sit indurata collibus, nescit
funestis fustibus consumi. Ultra fatales iterum asurgeret laurea quam Di
vina pollice contexit. Minerva. Non erat tam inmensa quibus Augusti
se sui pumini. Etiam in unius ascentium domum tunc, ut exstimeret
us decessere Majestati quantum videret. utatarum estimationi. Torbant
ferati dies intra scientiarum. semina, et vultu subsistentia, a quora silentio
loquebantur gemini. secundum fore. tudentes per arenas. Heri, strepitum.
Sed etiam, praesens silentio voces. Harpocration, super invita divinitate, & fructu
ferd, oboles, propereus ofingunt gemmas, quae hyemali in oris, fingunt
mortes vitam luctuosas, in expellendo certitudo.

Hodie natus docuitur. Impono et non conat virtutis inutamento
suis ut. Scipida dicitur implantat campis qui vel tunc, magnarunt rerum.
ferent inuocamenta cum vel sola mentibus inseruntur rudimenta. Nesciunt
supilelere docet. Scholam pulchre. Nemo autemet, inutibz hinc na bis
defuturum autumnum. Terrilis est literarum gleba, ut pote non uno Ho
ro decora; feret Tullius Tusculum, maturabit fructus scientia Seneca loque
tur solacitis, Tacitus, tandem universa inculmrem canescant desideria.
Non itaq suis redivita fructibus se commendat letes. Cum enim in die
na literaria non seipsum magis. Sed dum pro commendatione esset litera
rum satiscens. Insi rebur. Divina sapientia secunditate & Tua Human
tatis. A. S. Copia debet instaurari.

Tadiosum est anni totius expectatione & non horarum varietate. Volaria
distingueret populorum; cunctanter cunctis. Terreo tramite ad metam exiguo
micantem aurum, piger continuus, franci onenibus laceratis, si tunc secula
decus pariant quod se in caput reslinet.

Quoties ore humili terrarum fructu oculis ac humero disertum vult.
quis perorat ad sidera! Arescentibus terris subit lacrymarum naufragium;
torrentis dolore, pectora calo uberius desudante. Polvumque mille jugera
& unam vix non recentis diebus expectata legimus messeni, ferre cum
sapi & ignibus terrantibus veniente in spolum palea. Exanimatim
latitens Celonus vitam ut in pires aristas nubes plorare cogimus.
pro risu. oratorum, & gemente Universi. Sola Ceres respicit. Ita
crudeles horre. Quodam. Pudor frontes fatigat. fronti bz luci
tenuitas maximis etatua laboribus inducit pudorem. Istud! istud est
felicitatis compendium. inquit perenni vinculo luctus cum solatis con
catenatum. Habet quid in hac felicitate deplorat. Orbi. Sapo etenim
creatus agro. animos. patimur offerri. Mele arbitramur. legibus

posse.

posse excedi ingenia & cum pro calamis aptantur: vomeres pessima a:
nimonum cultural. Scribitur commendatio

Qua est litterarum arena! quae se multis decorat fructibus conter:
vata in flore populorum utilitate. Didicit Orbis satietate vivere lite:
rarum. Sub manus cum ingenio docti admovei cernis non populan:
ti exescent fructibus. Unum trithonia Pallas quem docuit multas
insignem reddidit arte. Silete mundi, fremite Barbari et laudate Pa:
trid. En ad vestra spectantem messis nuper serenissimus festinavit
Augustus simul cum Regalibus pomis corpore frugem dives est. hi
muneribus utq ad delicias Regum Archipræfatus et Fundatoris dexe:
ra. Prodigiolo & simul fertilissimo vere instrumunt. Theologice
solle in Karnkovicano oriete consistente an non convenit florere
data vernare commoda. Illi hystini Fundatoris splendoribus
armata nec vanas spes messis alimus ubi ad venis huius polli:
citationis Vice Regis serenitatis splendor auferent. Illam sequitur
m. l. m. Theologi quia ab eterno est facundus Pater; nec sepuna est h. d.
fervens quam celesti & sacris etiam intelligentis ad sustentationem.

Contingerat aliquando Romano Philosopho. Insolens quæsitum ab obvio
adefesente. Quæ sit via currerent asini. acnorem & iuste solutionem
perremit modestia, responjuris in senio nisi inuonit moderatio animum a. n.
mitusset. Depresso tamen hypericis rugata fronte, animo ad sustam in:
dignationem compellit ita solit objecta.

Quos fructibus terris legendis natura dampnavit, illis pimento semita
obversentur. Quæ via ad euniam ad Senatam, ad saluum Philosophum inter:
roga. Orbis Doctores agimus non Lustre, Metaphysicis gradibus ad increa:
tam ascendimus Substantiam mentisq n. pedibz orbem metimur & corpo:
ra, quæterum sit feras cælum. Idenum numerum, etiam de arboribus
nostri felices neunt laureæ. apicissimos fructus exuens in animalium
germinavit. Ita triumphavit Philosophus ita triumphante applaudit. Orator

Surgunt frequenter gravi mole saxa, et monstra provehant. perstrepunt
nubes. et sequunt habis interpunctionibus. & silentio res tota aqit orbem al:
terum effingimus. Si distancias quis centris circumducimus pedes. tacite
illabuntur. Dagigris apnes et plautum universi resonat vocales n. p. scribit
calami perennitatis felicitates excocto etiam librorum pulvere. quæ n.
suaviter mentem reficit et ingenium. Fervent Lubienfecrum inci:
sa Palladis sapientis nativitatem, hoc de vulnere. nasci et renasci mi:
nerua. elman purpureos fontes. Horten.ii festinus in utilitates se
profundit sudor & virentis styli; inhegit florem. Venis delicias sub
erudito hoc umbre agimus cum etiam in ingente fontes hyeme & mur mura
ratorum c. h. o. ente. Lasas loquunt Lycea quibus adurente astu imodas
fovet umbras. Anctie Palladium & cleantis Lucerna ignibus incale:
scunt ad vitam. Nec in privata ista ingenia, h. d. a. l. u. r. i. s. den:
ta tu.

ratum fertur; Communi etiam. Tejanum expectationi respondent arena
innata utilitate quoties vastum delubris congestis aeternum toties frui-
tus pariter ac scientia fecundum. Obi. manipulum Iagellonis.
Idem est ad metam sudantem festinare, quod & fructibus coronari. Vi-
cent aliqui & Palladis hasta armatum credere hanc missis sanor. ne
sua pallore affixos Diabones deplorans summa toties ad Elupum adacra!
Quos martialis illos & Palladis producit arena. Manipulos si galeas
si clipeos Dacicus eruit Galeus sulcante arvo. Seget est affectorum.
scholasticis campis mentium; tanta etenim multitudo casuum extra
Lycæum vitam fingi non poterat. Ne sit gens Barbara declinare
Perum. ac ignorantia documentum doctores casuras. cadenda adorant.
et cum per cerices scriber. Nam gloriam Palladis arena suam fecit
coquatam quorum fertilitati aures suis coribus sub'cribit Ceres.

Quarulantem per Baoticos agros agnoscendam incolita a seminatibus
draconis dentibus solatur messis pro cemente cum terra dederant vi-
ros. sit fabulis parmento fides. Nos. Palladi dicamus veritatem. &
Celo pares animi. o terrarum lumina vos loquor endoctorum. camporum.
fructus quibus elaborata terrarum solatia herbam pomunt. Viridi
ab arvo. ad eloquium contenditis & serenissimos subditi mirantur Reges
Primos amant Regna cives. Aquissimos Arcopagi timent Iudices. Con-
sules Senatus & industrius campi adorant Victores.

At tempora; ab insitis magnarum nominibus vult habent Nates
non menses Julios, non Deobinuos. Mes, non dies mutios. Asiatica mo-
re Lycæis nostris germinari sed Iper nominebimus. Navam Imperii
simul cum Elaphibus ducimus. Inde patibus pullulant laurq. Unde
tot Regions a Primati. Ellet de terra creverunt Arena. Iliget Messis
strenuitatem poëti. insistentis agitur pedibus. cuius candore cogimur fa-
teri, non in solo Autumno. Nos fieri velle. diutius. continua felicitatis
trahimus ramina, et quam matura sit hanc Messis ab innata. A-
gni dissite canitie.

Nec satis. cui ad messis huius felicitate. Lubien serord. dehen dat caput. Co-
rimam ubertatem pollicet meliori quâ autumna acuit armatu ferro. de Juder
Orbis pro paleis. colliget manipulos, nos legemq. capita, et qd felicitatis est
caput ab insito Lubien leoni vertice. Felicitate. Tejanis induunt & emergunt
capitula, et quoniam paginis novam ordinem de'ribimus toties multiplicis
Capituli discernimus cementem.

Sic itaq. exultate ad messem alonda mentes immortale carpite nomen, no-
falcatibus curibus sed acuto ingenio et conspectu doctus. sermentis. Gulo messis
devehitur. Palatrarum. Fiet pulveres scholastici a Judoibq. frugales ex-
cutite tenaces ad germinandum animos, ne vobis alia qd non se juna. in
arena literaria messis contingat. Dixi.

Ad e. H. D. E. T. O. M. S. Coniam.

PRÆDA TARTARI,

Laqueis peccati irretita,

S E U

D I D A C U S

de V E L L A D E S,

Dolosa voluptatis illaqueatus insidijs,

Erebi molossis obiectus.

Et inter Bacchi hilaria à Nobilissima Iuventute Rhetorum Calissensium Tragico Theatro

P R O P O S I T U S.

H I S T O R I A.

DIdacus de Vellades natione Hispanus, primâ ætate dicatâ DEO, fecerat se Regni & Cæli pretium.

Brevi tamen quantum de pietatis amore, tantum de studio virtutis remiserat; laxatisque pronæ in malum juventutis habenis, vitiorum ingressus viam, adeo se in illicita effuderat desideria, ut manu missâ curâ salutis, depravatis socijs, se daret in socium scelerum. Ut vero turpius præ reliquis peccaret, ausus est, amotis, testibus, sacras Ædes sacrilegio patrando temerare. Sed tristior funeris apparatus, & parentantium (ut asserabant ipsi Didaco) numerus, & insequentium molossorum latratus, inde, insolentem, domum repetere solo timore comite cœgit. Fovit ille tamen scelestæ desideria, plus, domi suæ de impedito crimine, quàm offenso Numine sollicitus, noxios ardores, damnatis lacrymis temperabat, inter graves conscientia morsus, & prava affectus fatigatus, levamen à lecto quærit, ubi, sibi quietem non

A Cælo

Cælo recogitans, iusto Judicio, Erebi molossis, infelix voluptatis Præda committitur. Ita sibi cum placere voluit, displicuit DEO, placuit inferno. Discimus voluptatis lucra esse damna æternitatis, & mundi blanditias: æterna tormenta. *Pexenfelder in Conf. Hist.*

ANTIPROLOGUS.

Pietatis molimine mundi sphaera victori DEO, se subicit in trophæum. Impugnat sanctam securitatem spes vitæ, utque expugnet Dominium Christi, admoto suæ anchoræ acumine, & ferro fortioribus, voluptæ blanditijs decertat. Ludit Orbis victus inter blandiora spei & voluptæ affectuum certamina, sed à reprobante insolentiam justitiâ Divinâ in spoliū insidiantī traditur inferno.

PROLOGUS.

PARS PRIMA.

Facilem Didacum ad pietatem & exordia licentiæ repræsentat.

SCENA I.

Quiescens Didacus ab insolenti Orbis tumultu sanctioribus monitis Divi Augustini, Hieronymi, Sebastiani, Alexij, Venantij, avocatur, utque salutare concipiat flammæ, Divini amoris face adurit. Aptante Desiderio salutis ejus capiti laureolam gloriæ.

SCENA II.

Evigilat cum Didaco fervor sanctior, quo stimulatus, Pietati fædus, & Christo jurat amorem, accenso sanctioribus flammis corde in victimam. Voluptas ut caelestes ardores in mundi derivet amorem, sphaeram orbis cordi alligat, Divinus tamen amor evocatus in auxilium damnatas catenas exurit. SCE.

S C E N A III.

Desiderium salutis ut perpetuum quærendi cæli firmet propositum, sanctioribus muneribus instructas, testes pietatis, producit horas, acceptante Didaco consilium, & munera, Voluptas supplicat ut etiam suis affectibus divites horæ admittantur.

S C E N A IV.

Aversum à se Didacum, muneribus convertere aggredditur Voluptas, allata Imagine, speculo, Cyathis, fructibus, delicias & mentem suadet serenam. Didacus aliquantum sibi in speculo intentus, à pietate accedente cum Christi effigie monetur propositi, simulque in muneribus larentes fraudes producuntur.

S C E N A V.

Accedens depravata amicorum societas, impugnat pia Didaci proposita, invitat ad lætiora, quæ consilia approbante Spe vitæ, probat Didacus, victusque postularis in domum amici viam arripit, frustra obstante Desiderio salutis. Gratus voluptæ & amicis Hospes, plaudente ad Bacchi imperia, juventute cum Cyathis, lusibus, & Montanorum tactu recreatur. Repetit domum præeunte Baccho, ubi sub tempus quietis, pietate sua munera revocante, Spes vitæ, cor Didaci, Cyathis immergendum Baccho tradit.

S C E N A VI.

Didacus à somno, & Aulæ strepitus, ad hilaritatem suscitatur. Cumque Ephebi informes larvas induti placent Domino. Officiosa hospitum expeditur invitatio, minitante interim justitiâ Divinâ, & malo genio actiones pravas connotante.

S C E N A VII.

Superveniunt hospites invitati, insonant festivi cantus & acclamationes, sed etiam conscientiam arguente crimen, ut Didacus molestos fugiat clamores, se, & socios in ventionem abducit, inde reducibus voluptas bellarijs divites condit mensas, accedunt dulcedini & vino Maurorum tripudia.

P A R S S E C U N D A.
*Scelestam Didaci audaciam ac infelix
fatum proponit.*

S C E N A I.

Didacus dicto vale hospitibus, amoto teste omni, scele-
ris, tacito gradu, inter silentia noctis iter arripit ad nefan-
dum sacrilegium.

S C E N A II.

Obstat itineri tacente universo reclamans conscientia,
monet, audaciori gressu conculcati propositi Divinus
amor. Sed spes insolentior longioris vitæ promisso, addit
stimulum nefandis passibus indictoque conscientiae silen-
tio, securitatem spondet itineri.

S C E N A III.

Didacus spe Duce arreptum continuat iter, iamq; vici-
nus templo funus suum celebrari videt, miratur se vivente
sibi funera adornari, & mentem hilarem tristiori concen-
tu ad maiorem evocari. Ast prorumpentes a latere, Erebi
canes ulteriorem ita discutiunt admirationem ut eum in
domum usq; sequantur.

S C E N A IV.

Semivivo præ timore succurunt obsequio famuli. Ille inte-
rim impeditum deflens crimen, Spem vitæ evocat. Adest illa
jactat se statere promisso. Superveniens tamen Justitia Divina
concussa clepsydra, & anchora in falcem efformata, tempus fu-
neris non sceleris indicat.

S C E N A V.

Anxium de impeditis desideriis pravis Didacum accedit De-
siderium salutis, spondet pro recuperanda gratia Numinis, nisi
pellatur de corde amor criminis, sed reprobarunt consilia pessi-
mo pectore, latentia, exosa desideria.

S C E N A VI.

Conscientia accedens damnat quietem nihil de offenso Deo
solicitam, multoties repulsa, non destitit monere, donec contra
non penitentem Justitia Divina ab Erebo molossos non evoca-
vit. Quibus erumpentibus, voluptatis præda est simul inferni

S C E N A VII.

Amore mundi socia Voluptate quærentibus in lectulo Di-
dacum, Justitia Divina accenso rogo inferni demonstrat da-
mnatis ignibus adustam prædam.

E P I L O G U S.

Ex Libris

Exhibitio Menstrua

Antiprologus

Cantus. Agdiesz Sućcie twora ordo bu
Jak nie bez Boga życie podoba
Dierz życie twoje w życiu zbawienie
Niespicznie z Bogiem zansie sumnienie
Wz. tibi cum Christo firmavit fœdus amoris.
Credet aliud Sancti tempus amoris erit!
Nostra tuam longum tutabitur anchora vitam
Inneuet serice blanda Voluptas suis.

Pietas.

Spes.

Cantus. Jakaś te toczyz dołgą ralonę
Niewiarisz tego też utudronę
Zaskoż rorami gady koronuje
Izorna nadziera przedko omyle
Iwiecany m zalem serce rorkuili
Omyle prong powiech ponety
Quo ruis in felix! quo pessima prada Voluptas
Quo ruis? inana prada nefanda Spei.
Quam pridem vetere magnum sic sudere Numen!
Ad fugios igitur dolvere prada rogor.

Epiphonema.

Idziesz gdzie roskosz łodzi zmadzisz
Kutnigle łaski przedko ruziedzisz
Skroca Bog dalsze młodości lata
Strera stawolnie rarywa suszta.
Tak nieprzesłuyam ogniem goreie
Łogo roskosz uszry nadziera.

Prologus.

Prologus Inferni laqueis peccati mretitum inter delicta Volupta-
ti. fructus, secumque ludentem tibi. Magne Audistis proponimus.
Licentiam inter Bacchi ferias Sapientiam damnata temperamus
exemplis in quo Diacum de Tellades Tragico qe. semus Ineato,
illud optantes ut Sapientie trebi saucibz. hanc prada mundo Vo-
luptas desipiat. Quod si & actio ad gustum non fuerit, illum
damnatu. ignibus excasabis corruptam.

Pars Prima

Pietas & exordia licentia Didactica

Scena Ima.

Aeternum arsissem, si ore arsissem.
Delicta juventutis mea et ignorantia neminem.

S. Augustinus

Lucianum

*Plebs Romanus.
P. Aelius.
P. Venantius.*

Un tantis sacris cineribus praeda Deo.
Et abiectus esse in domo Patris mei.
Vitam pro Christo perdere dulce fuit.

Scena 2da

Didacus. - Nescia quae tacitas noctes delusit imago?
Turbavit somnos. Sanctat umbram meam.
Persuasit tenorem caelis impendere vicam
Ut fiat summo sacra Juventa Deo.
Vimul! In caelum pulsat! jam pulchrior illa.
Corda oculos mentem caput imago meam.
Pietas. - Didace! ponde tuum caelesti pectus amoris.
Excedit ut tantus nunc redonet amor.
Didacus. - O Pietas! nunquam si nostris exul ab aulis
En tibi perpetuo cadere puro fidem
Uig meum voveam Christo pro munere pectus.
In cineres Sancti corda caloris eant.
Amor. - Accipe Christe tuo sacratum munus amoris.
Quamvis parva tamen, flamma perennis erit.
Didacus. - O qua! si aereos me oratio tollat in orbem.
Aeterno ut possim certus amore frui
Unit me cinere; comburte in tergo flamma
Corde meo tandem nascitur Christus erit.
Quo faciens artus, quo faciens moriens faciens
In vitam pandis, vita crucera meam
Te sine dubio quibus te totum totus amabo
Tu desiderii meta suprema mei

Sine illis amara sunt gaudia - **CANTUS**
Et cum illis dulcia Martyria

Didacus. - Quis mea tam rigidi adstrinxit corda catenis
Ah! quando Sanctus vincula solvet amor
Dulcis illis dulcis illis
Dulcis illis amor eare
Non me lentis supplicare.

CANTUS.

Amor. Divin. - Fortior est naxis caelestis flamma. Catenis.

Didacus. - Exurent nostri vincula dolosa ferus.
Didace vixit amor! ut pro te sidera cernant
Pro tanta, Carlo, quid precare daber?
Corda adde Christo totam pro munere vitam
Didace corde tuo, quid minus esse potest?

Scena 3ta

Desiderium
Salutis. - Didace si celeri pecunia tempora curas.
Nec lente vita die progeras itur
Voluitur in puncto qui nubibus in sidera annus
Et perit in cunctis hora sepulta suis.

Didacus

Didace, ut quid vis quam speras Numine hora.
 Procul sudor etia vana percul.
 Nec foueant calo iuraram Didace mentem
 Nullus obis homo nulla beata dies.
 Tollis me ratam tam pariter usibus hora
 Jam mihi, quia mudi est acta nulla placet.
 Vel metra gemitis pressabo sidera nocte
 Effundam longae sole cadente preces.
 Si cadat coo si preterat aquare Titan
 Jaspers vel si quando recondet aquis
 Accedam superis procombens inpolico voto
 Praviduum flectet quolibet hora genu.
 His globulis nostri calo immerent amoris
 Exornet nobis ista corona caput
 O Crux tu vana tu firmiter anchora mentis
 Ut cor mundum non agitet aquis.
 Imprime te cordi dilecta Mater Imago
 Te ex oculis unquam cedere nolo meae
 Dnae! quid narra refugis consortia vite
 Necis! et ne tro pectore quantus amor
 Nolo tuos nolo scelerata Volupta favores.
 Occurras uno pectore mille adlos
 Didace me ne fuis! me respice Didace! perquam
 In cunis dulci nectare passus eras.
 Ergo igitur teneram deludere lacte iuventam
 Qua superest tandem vita quanda Dea.
 Didace vita Dea! nostro quod tempus amor
 Alherment nectis cum pietate dies
 Quisquam Inopabatur pro imago veniens.
 Nulla est hora tunc danda Volupta joci
 Da Superis vitam & celesti pectus amor
 Ad nostras etiam pectora flecte preces.
 Duntaxat saxo! momentum Didace dona.
 Munera parva volo: munera parva negas.
 Pro procul tator calo gonavimus annos
 Retrahas domus ludere nolo Dea
 Chiste meo coneras quicquid pectore flammis
 Frigida cali neberente facis.
 Nolo dilecta pro hac iam bina vinctis
 Pectus ager Patrem Chastus at ipse Patrem.

Scena 4ta

Didace dum pascis Divino nectare mentem
 Respic, tolle, tuq munera nostra manus
 Horam colebam tu tempora parva negasti
 At ego muneribus largior esse volo.

Didacus

Voluptas

Didacus

Voluptas

Didacus

Voluptas

Didacus

Voluptas

Didacus

Voluptas

Didacu!

Plures misera domus miseranda voluptas

L'oluptas.

Adversus incantum mille resumptis color
Tanti quidam doli. quid dicit Diademe nunquam?
Respice quam rebus pinxitur ore color
In seculo teneras in phœras vultus capillos,
Et terrore passamus munera picta + horis.

Didacus

Purima veniant non me tua dona movebunt,
 non amote causa est cum pietate D^{us}.

Caloptas

Si placet ambrana, mites adterge dolores.
Cum Cyathis Baccinus maxima quidq. covet.

Dictacn.

Cum lachrimis dachmus maxima quidq. covet.
 Sonit. Cyathis immensoi credo solitem
 Affundam lacrymans pocula sancta genis

Compta.

Tristior est lacrymas quàm fundit Dulce Vita.

Victoria

3° patrem Bacchi Terra bibenda salus.
 Dulcor est manans de Christi vulnere Sanguis
 Extinguente meam corda cruenta sitim.

Sept 1783

Ecce voluptas. P. meo habebit. Finis in aulis

Dicta 16

Ludens in mundo male tuetur. Deditque vino

Hoc speculo nunquam fons immutata venit
Felix est laues quod tantum fudice Christo

Antitur hoc verè seg. D. Umq. Secret.
 Quod sapienter fraudes simulat quod turpia domi

Falsa Voluptas cur. Delata dona suae!
Cur non curas? Quis? Quis? Quis?

CANTUS

Serce sanie, pierzy oczy. Pięknem rozkosz nie rednoczy
 Gdy wkołobach pięknie swieci. Tobie ognie wieczne nieci
 Aż do wieczoty nieś usury. Twoje zalem serce skruszy
 Wniemaż, rajska re neuzna. A to popioł, proch y glina
 Jakiś pięknie tak cukrowe. Weungrz tai trupia głow
 To sie łascia pot smocia. To rósacy szpetnie socz
 Chwytasz, jabłko przekae zapnie. Smak Eantalu twój pomunie
 Oczy tuż serce tranie. Nise duszy życie pranie

Didacus.

Urite coelestes, licet, unite pectora flamma
Ira solo toto, nil olaciet orbe d. b.
Mille aeli latitant cognoui milles fraudes
Non mihi te rapiat blanda, Vespere d. u. s.

Scena 5ta

Socius 1

Quid miri vitias tua lumina didace pueri?
Et geminus, mœnia prostrahit ore dolor
Didace. nunc vultus pulchro mœnare serena

Diaucus.

Non sic vivendum est quando juventa fabet
 Se procul socis fallentes ire colores

Росн. 2

Didac pelle procul vani pudice Pueros
Non fiet laetymis vita beata tunc.

Si lacrymas vitam non possunt ferre beatam
 Quibus atq. iocis quando beatus erit
 Didace nulla mea meritis fallacia dictis
 Latet esse potest cum pietate dies
 Eterna quoniam tempus percurro dies
 Exsiliat toto corpore membra timor
 Impia turba oracul non teus Didace iocis
 Haud dubios crebis Didace pelle duces
 Inter die placuit pietas nunc mente serena
 Num semper est flendum! omnia tempus habent
 O Deum! aut nullo cascat mihi pectus ab igne
 Aut solo valeat legere amore tua
 Cogitavi dies antiquos & annos aeternos in mente habui
 Aspetulans referat tam misere pagina versus
 Deonibus exesse hinc relegenda dabo
 Ad salutem Socii cogor abire preces
 Quis furor iniecit tam trista vincula dextra
 Torquet et immmani quae tua membra dolor
 Ergo tuos tristes non pellis corde dolores
 Infelix rursus Martem amonere vis
 Te cruciat calum et tandem atrox catenis
 Tricera fallepti dona remitte pale
 Munera sunt cordis tum mentis dulce levamen
 Nulli animam nulli munera missa dabo
 Didace noli tuos atrescere munere, tantum
 Tam longa timido pectore pelle moras
 Non rumpenda tibi contexunt stramina Parca
 Quae satis solis ultima lustra dare!
 Ultima lustra darem si qua sint ultima dies
 Cum tamen hora omnis vix modo missa fugit
 Si fugiant prima linguae postera caelo
 Torrens incensus feror amoris erit
 Tempora si numerat, si lapsas excutit horas
 Damnatu amans Didace vita foret
 Ut etiam nobis non mendax cura salutis
 At tamen est tristis Didace nulla dies
 Non rapient hilares aud pectus sidera lusus
 Non sunt crede mea Tartara clausa domo
 Didace rampe moras est dandum tempus amice
 Flumina restabunt tempora danda polo
 Quo ferar in medio luctus speique locatus
 Quid mea inter trinitatem velim
 Spes recreat pecus iteratum lampre angor
 Et quo ista dedit rumpit ille iocis
 In pudor! usq. aies dubium cor fluctuat inde est
 Ut quid non videas mille pericula pices
 Quos rarelas gressus nec Didace fides amanti
 Cum Socii poterit se comitatur amor
 Didace quando vides supremum Numen amare
 Didace longavos cum pietate dies

Didace.

Socius. 3.

Didace.

Pietas.

Socius.

Didace.

Socius.

Didace.

Spes.

Didace.

Spes.

Didace.

Socius. 4

Socius. 5

Spes.

Didace.

Socius. 5

Spes.

Desaenum.

Didacus.

Volutas.

Scelus.

Didacus.

Bacchus.

Scelus.

Didacus.

Scelus.

Didacus.

Scelus.

Didacus.

Iustitia.

Didacus.

Bacchus.

In praeiis demittis portum. In xta turba timorurn
Sollicitas precis cum perat. procul

Te procul. Scelus. pinnam mordente pectus

Te procul. Scelus. hora locosa placet

Quo rursus iaculis delucit. Didace. Scelus.

Laeta tibi quaeque debuit. Scelus. dies

Letitiam capis quia turbas gaudia menti.

Scelus. Scelus. Spei quae remoratur iter.

Quoniam tristi suspina pectore dixi.

Quando domi nostra Didacus haec perit

Dimidium cordis venisti. Didace. Salve

Laetus o famuli personet aula sociis

Quanto Pietas torquebat carere mentem

Qualibet ut fluere felle lachrymantes

Ad Cyathos missam relevabit Didace mentem

Didace. Hispana vivat spes maxima gentis

Scelus. Scelus. Scelus. Scelus. Scelus. Scelus.

Vivat Iberus honor. Didace. vive diu.

Scelus. Scelus. Scelus. Scelus. Scelus. Scelus.

Didace. noster erit crede. Scelus. Scelus.

Salve. Scelus. Scelus. Scelus. Scelus. Scelus.

Altus Montanorum

Scelus. Scelus. Scelus. Scelus. Scelus. Scelus.

In propriam somnus cogit abire domum.

Sub mea vos etiam descendite terra. Sodales

Gaudia capta meae continuate domi.

Pietas effert munera

Scelus. Scelus. Scelus. Scelus. Scelus. Scelus.

Studrone Scelus. Scelus. Scelus. Scelus. Scelus. Scelus.

Transe. Scelus. Scelus. Scelus. Scelus. Scelus. Scelus.

Scelus. Scelus. Scelus. Scelus. Scelus. Scelus.

Scelus. Scelus. Scelus. Scelus. Scelus. Scelus.

Bacche rursus Cyathis hoc munus conde. Volutas

Mergantur. Scelus. Scelus. Scelus. Scelus. Scelus. Scelus.

Scelus. Scelus. Scelus. Scelus. Scelus. Scelus.

Scena Octa.

An. famuli vestra. quae super addere curas.

U. nobis curat. Scelus. Scelus. Scelus. Scelus. Scelus. Scelus.

Plaudite parvipedibus. parvipedibus. Scelus. Scelus. Scelus. Scelus. Scelus. Scelus.

Qui fuerit reliquis. Scelus. Scelus. Scelus. Scelus. Scelus. Scelus.

Et quibus hospes. Scelus. Scelus. Scelus. Scelus. Scelus. Scelus.

Scelus. Scelus. Scelus. Scelus. Scelus. Scelus.

Didace. quid cumulas. onerata. Scelus. Scelus. Scelus. Scelus. Scelus. Scelus.

Scelus. Scelus. Scelus. Scelus. Scelus. Scelus.

Didace. non cessat. non cessat. Didace. Scelus. Scelus. Scelus. Scelus. Scelus. Scelus.

Scelus. Scelus. Scelus. Scelus. Scelus. Scelus.

Scena Septima.

Dimidium egras. venisti. quando. Sodales.

Cum vobis. veniant. gaudia. mille. mibi.

Adsum. Scelus. Scelus. Scelus. Scelus. Scelus. Scelus.

Assuat. e. Pateris. nectare. plena. dies.

Bacche venis nostris venerandum Numen in aula ⁷⁰⁰ Didacus
 Latior hora mihi reueniente venit
 Vos socii quiesce nostris accumbite mensis
 Et reuert' lassos seila quiete pedes
 Vos famuli dapibus lautas componite mensas
 Prohibere dapes & condimenta ciborum
 In dapibus sapiat postulo noster amor
 Vino mensa caret festina vina ferantur
 Penas festivo pocula ferte mero.
 Ad dulces epulas hae pocula Didace mille
 Mille ferant annos secula vive precor
 Bacche mihi cyathis si secula mille precare
 Innumeros panes vivas Bacche dies
 Didace vive diu atq; tibi multa salus
 Vesta salus socii cyathis hauritur in istis
 Didace jam post hac est tua nostra natus
 Didace quid precor ali' cessa Didace vestra
 Iustior in coelis commorat aera deus
 Quid vitias quaram sapiunt nunc dona Voluptas
 Laeta socii continue dapes
 Cum dapibus veniant diripiunt Didace cello
 Ita placere nequit Didace mensa deo
 Si placet o socii Sylvas dirrahite mentem & Placet Didacus
 Venator adsit Umbrae rentes transverum cingit Sylvas
 Explorantq; canes vestigia pressa ferarum
 Et qua parte dabunt latratu signa molossi
 Insequitur telus cadat iam dente cruentus
 Impavidus torporeq; apert
 Quam bene respondent humana Numina votis
 Vix plaustrum praedas exegemente vehit
 Numina dant praedam tu peccas Didace. Nequit
 Ah nequit quod sit praeda futura tuq;
 Quid mihi molestas intentas imminis iras
 A mori famuli Leccare ferte cibis
 Quot Cyathis guttas tot vobis apprecor annos
 Succedat multis ultima sero dies
 Didacus respondens. ped vivat maxima gentis
 Didace vive diutempore vive meo
 Didace de nostra veniant tibi secula vita
 Anna vive meos Didace vive dies
 Didace peccasti non audis Didace cessa
 Merges Lymphis vita Selecta Sappis
 Ne miserum quod vox conturbat gaudia mentis?
 Vos tamen o socii continue joci ^{Vivat}
 Pureat arte meam lata sagitta domum
 Phok & Straton.
 Avocat & Cyathis umbrae noctis. mago
 Lamina jam exoptant se la quiete frui.

Voluptas.

Didacus.

Bacchus.

Didacus.

Socius.

Didacus.

Socius.

Conscientia

Didacus.

Conscientia

Didacus.

Didacus.

Conscientia.

Didacus.

Socius 1.

Socius 2.

Socius 3.

Conscientia

Didacus.

Didacus
post saltum

Socius. — Socii vobis nostros spondemus amores
Didace noster amor Didace charè vale

Pars Secunda

Scelestam Didaci audaciam ac infelix fa-
tum proponit
Scena 1ma.

Didacus. Porcibus suis dulces concedere somnos
Vestra etiam renovet membra quiete vapores.
Anxi de nocturno etiam tuum
Precor de doyprey Bogokrem doom
Sukhage grechi enaydijep karame
Kiedy greco. Dofet nady poumante

CACTUS

Conscientia. Didace scire viam de licum sidera spectant
Didace teste deo noxa latere nequit.
Grande nefas sequit festinans Nilminis ira.

Didacus. Non procul est sceleris para parata tuo.
Quid tarda gressus mentis torrens serena

Conscientia. An mihi tu Tyri vultus in facie ens!
Progenies Iugridis non strig pateris ipis

Didacus. Viscera corrodet Cerberus ipse tua.
Ergo cor non tu, sed Cerberus ipse cruentet.

Conscientia. Vultus credo minas, denique molossus ager
Fulmina mitte deus coherens fulmina ludo
Tollit sine stem fulmina iusta caput.

Didacus. Non fugies mortem te quadrant undiq fata
Non fugias sequitur justior ira, de
Non quatenus animos irati fulmina celi

Minor Num. Didace spondebas aeternum Numen amare
Spei Vita. Cur modo pro caelo Didace crimen amas
Non audi nugas vanas contemne fragores

Conscientia. Tolle gradum quo te blanda voluptas vocat
Spei. Propter scelus tibi pra numine noxa placebit
Noxa cui fulmen Numini ira parat.

Conscientia. Fulmina non metuas est iudex Numen ad iras
Impero sublimis tempora multa meo
Inagris pavidum pectus latrabitur angis

Conscientia. Cor truditur latum, perfida cede. Tace.
Spei. Ito scelesti tuo re vindey pena sequet
Memento ne est quid delectat, internum quod cruciat
Didace ne metuas vana excludit timores
Ito securus me praecunte Duce.

Scena 3ta

Quare tam sera contra cui funera nocte
 Didacus de Vellades mortuus est
 Morat' ait Didacus in Capitolio Didacus
 Didacus de Vellades mortuus est
 In adyto Didacus quid loqueris
 Didacus de Vellades mortuus est
 Criminis Ultores adeste canes
 Succurrite famuli, succurrite famuli
 Supplices famuli, supplices famuli
 Assumite ultores causam, propone timoris
 Pelle canes, urge promptius Culla canes
 Somnia sunt, Princeps, ludibria deserte mentis
 Pelle quos canes, o famuli, famuli
 Ad lectum redeat, relevabunt Somnia mentem
 Heu dolor! infelix lectum moniturus adibo
 Urnam mihi misero triste cubile dabit

Scena 4ta

O cara spes redeat, relictis lugeo
 O spes veni, perco, ignora al' cito veni
 Didace desperas, desperas Didace cessa!
 Conseruant nostra plurima lustra manum
 Quae dedi pacto non fallent tempora vata
 Videbit pulchris blanda Voluptas iocis
 Salve spes, menas turbata dulce levamen
 Te requor ut teneam quae Voluptas praefert
 Ingia dux Sceleris fallenda fallens ipsa
 Subiit Impensae tempora multa meo
 Perfidia non fluidam remorabitur an hora vitam
 Fructus pro tristi funere tela dabit
 Nulla fides ceneri funesta est mortis Imago
 Solus in pupeto credita vita tibi
 Mitte Deos, penam ultices demittito flammis
 Infuri quando Tartarus igne sceleris

Scena 5ta

Didace spes perit, laevarent crimina Numen
 Ad caelum redeas, crimine pace Deo
 Spes mea non perit, cum vita spero redibit
 Caele querendo postea tempus erit
 Didace post erigenti sit maxima cura Salutis
 Duplet certa pessima facta d' illis
 Quid mihi cum caelo dum morri Cerberus iurat
 En moriar! Ingia proda futura carui
 Succurret Christus, si votis sidera pulvis
 Post lacrymas fiet Numina, ira minor
 Ergo dabo lacrymas, vitam Numina donent
 Si redeat vana spes Voluptas mea
 Tempus non erit amplius, Spes impiorum pibit.

Didacus.

Basrus

Didacus

Basrus.

Didacus

Basrus.

Iustitia.

Didacus

Famulus.

Didacus

Famulus

Didacus

Famulus

Didacus.

Didacus.

Spes

Didacus

Iustitia

Desiderium sal.

Didacus.

Desiderium

Didacus

Desiderium.

Didacus

Desiderium.

Oratio in Festo B. S. Kostka 745

Plus ultra adolescentia Stanislai seu Adolescens
ultra Virum

Laborante sollicita pro rebus B. STANISLAI Polonia in nova
desudant encomia Paesera Auditor Sapientissime. Multiplice in titu-
li adornam honorem, quem & inuentum decurrentia & amoris proue-
cant Imperia. Perstringitur Polono Aquila domus Illustrissimae splen-
dorisq; ap. laudis firmata gentiutis Soleis felicitati, gaudet propul-
sa esse ultra Orcum crucibus infertunia, numerat pretiosas fortunas
Comites, et in uno plures titulos in titulis missena colligit solatia;
illum appretiat a quo v. spe honor Patria, novam jactat dignitatem.
Ergo age Polonia, nova affectuum officia sua magnitudinis lumine &
dignis Majorum ceteris collucentem, prout adora venerare Stanislaum.
Sed cogitantem amoris stipendia splendoris sent Majestas, jam pro-
cul ab affectibus Patria, qui prout & titulis. Supra ceteras virtute
profectus, et pretiosam fortunam messem, et honorum blanda illucia al-
to aspicit supercilio, maxumitit serare virtutibus coactis purpureis
eruecunt illa tam in custodiam tibi abiisse: illud tantum curulibus
non luctuosum advertimq; suum quid habuerint Candidatum Stanislaum
ita exuente amorem honoris Stanislaos induit ruborem Polonia nos
animum assumimq; in encomia & quia illustrissimis illis titulis adhu-
mille detrudimur Paradoxum. Estimantissimam olus ultra heroicum
attingens adolescentia, su ultra virum adolescens Stanislaus. Et
habe est magnitudinis tua umbra tenuis illo cominodis afferam veni-
tatem declarabo documento cum tuis virtutibus semper majora dixerim.

Non dum sua utilitati natum, adoravi Polonia Stanislaum et
iam orbis dedicat populo Lechiam Infantes simul viros parare.
Ira Superi antevertunt expectationes populorum, et spe nostra ma-
jora conferunt praemia Ne fas enim esset divinitate sua munera a
desideris meritissecularum, et illa tantum largiri beneficia, quae
men creati exili circumscriptis ingenuis. Major est nostra exopta-
tisne divinae liberalitas occulta aureis messis divina, ut premissis ap-
plaudat bonitati vota comis exuente. Iterans supplicabat Polo-
nia votis pro Stanislaos et impem muneris irruxit curules Consuli tin-
xit avito sanguine purpuream Senatori, & evulvente pro pannis trabes
Lucina Coelestibus jam irradiat splendoribus Magnus Stanislai spiri-
tus. Ita solebant Superi nova in divum ordine desideria nec casum
sub tanto lumine aberrare ingrem. Non dum Senatoris proclamatus
Filius jam dante illustrior & cui natura abesse voluit ornamentum
Caelum contulit investituram. Natura provisum est a Superis Con-
sulis adultae spei virtutum, nec alium quam maxime donare volebat
quem applaudentibus salutant ignibus. Immaturus Consuli
tingit Phaeton ambuisse quadrigas genitoris imparem orbis ob-
sequiis casus praecipitans demon stravit ille evidentior remonitas
ne Dei profunditate extingui deberet. Venor in sua felici-
tate Phaeton Illustrissima domus Stanislaus nondum natus
iam

jam regenda, par staterum proditoria luce coruscans ad Poloniam
quidam desideras Illustrissimus spargit radios, nescit ruinam labor san-
ctorum Dei et Calce promittit. Prodigiose coluerat cum palnus
Annibalem tantum non primam balbutiem modica resolutem
in exitum Itala se natum existimans Sacramentum Dei testibus
fecerat funera Romanis adnare, ignes Martios spoliis alere, san-
guine extinguere suorumq; annorum senem per cladem stragem &
victorias cedere. Ita dixerat novemq; pro Corinthis Annibalem. Si-
pra Annibalem pro Domino & dicit infans fecerat Stanislaus diem
nesciens, diem dedit funereis colonibus et contra exspirantes tere:
cum factus cum Calce inuit y ipse hidera domui & hinc, fecit amica
Illustris victorias et paces maximas autumnus dies non illud tempus
auctoritatis sua prima elegit dies qd serenitati uideret, exequias
sed quo tenetis fatum crearet. Timere in senectute Hydra Calce
et vincti exple mensura exple. Phrygi Terribiles in vestra nascitur
funera cui non gemina vox cinas exornat pallis sed sororata affi-
stunt lumina ut primam etiam lucem videat maximam et ultra
viri adolescentis aequalem. Non dixerim, vanas spes abuisse Polo-
niam lactente Paridolo, seruasti infantem o Patria per quem ser-
uaretur, et qui tuo sereno, felicior Atlante submittit humero.
Pulcherrimus duxerat caritatis viscera et infante bellanum pulcherrime
in pectore invenit candorem lactis dulcedine condidit vitam ad gustu
Paridi & Parentum, et levissime cibo morum nutrit gravitatem. Supi-
si grandævam in lacte etatem Stanislae, nec miror te domo profugum
et ad sapientis vocis augmentum gigantes passu suffragante virtute
& numine festinantem sub specie senis conspectum cum lacrimis
h venit matura carities. Non Parentum blanditis te pavit Lu-
cina illam in te nutrit etatem, quibus multorum alit desidia omni-
um provocat assiduationem. Adulta tua infantia debet hanc demissio
A parium tantum objecerat magnitudinem cum te puerum educa-
ret, et ne longiora videret, teneras fingeres ultra virum adolescentem de-
pinxit carities. Ipsa tibi timuit carities ne festinus ad Calum
suis affectus effugeres, cui invidua sit fabulosa, vixit Roma & tem-
porulum siquis pingui atq; neculum in te adverteret, qui non sit
boni viri. Universa etatis in te uno adoramus dignitatem cui &
intrales annorum dies ita vixit properant iter hanc venerandam
mutarent etatem. Et hoc sunt tantum non prima lucis exor-
dia, qua aliorum senectus nec in termino veneratur, ruffantis
etatis pretiosum in agone non multorum annorum induit adole-
scens. Timeo longiora etati Stanislae nec sciora habebunt quo-
te numerans. Sed date veniam sub niveo pilo seniculi optarem
Stanislaum, uno passu Viennam et ad maturitatem festinantem
assequi non possem. Sive plusquam virilem sub albescente crine
passu famulae optime etiam tardis, jam pridem maturo orbis capite ho-
mies conveniet, qd si vix sitem recusar rei magnitudine attemperat, ripes te
ultra viri Adolescentem mirabunt. Supin festinatis intus gemitu vincula

Victori

121
Sic uti flumines chalibe fragori genitoris minas formosae cataractae effren-
gendo namque delicias, patria & domus expugnata amore attrita luden-
tia, per anchora fracta libi potentia & vel ipsa natura amori ducunt
reli saeva succumbit ultra virum adulescenti. Sed quis me racon-
sultum Stylus evocavit Oratorem? confecta fortitudinis argumentū
lego de vultu Stanislai pallido, diminuit annua adulescentia media ul-
tra modum frugum mensurarum expedit maues genarum purpuram
abstinenti pallore coloravit multorum dierum jejuniis attrito timeo
ne jejunia Panegiri apud ultra Viri adulescentia. Sed fames
hæ bellariis robur etiam inferni protinus potentiam, quidquid
condunt mente Parentum totum id orbis fallacis credidit temerari?
Intra Stanislai gustum quod adulescentia non excedit. Vos mentes sidera
Mensas ita instruite adulescenti. Ad mensam grandium quæritur
mentis daturitas, aut tempus famescere abstinentia elegit aut solo deo
cenare, mille fœdora acciperent dapes nisi celestis gratia leges fa-
mescentis animi resisteret. Superbiunt Regali pompa instructæ
mentis pringit ita ferocula sedita deaurat mutato aura Argon-
ting hic pulchram sibi indixit famem. Nam quemadmodum panis fortis respi-
cit et in hunc negaveris deficit, magnam scribit est virtus mentis
pueri libi non explorat cupidini paræ sed perdere fortitudini nec usu.
Hebeis ita solus vulgo cognita affectare volupate et quodam popula-
ris auræ usus affluit credere contaminantem. Innumera volen-
tem recensere documenta dies ipse deficeret designat, iam cum vite ita
nulla oratio ille ac cibo grandium ad quiete se recipit nos ad silentia
morte tamen non cadit veritas. Frangunt fatis v. chalibea pectora et fer-
res impetunt tela animas. Ceduntis ingentes animas quibus im-
mortalem aspirant adulatione ac coram ista. fatalibus non prius sagittis
ignibus amens exuri debuerat. Morte cadunt Viri ultra Viri adulescenti
amore. Quod si equali fortitudine mors et dilectis armata
credet geminatis telis mortis et amoris adoriri Cælum cogit Sta-
nislai ut sibi virtus cadat in spoliū quem nec solum fatum
nec ipse amor finire potuisset. Deficimus et nos iisdem telis
quæ amoris deus vetat soluri dicere magnitudinis reveren-
tia, amant Stylus dignitatem et ne offerat indigna admiratione
cuius maxima. Ultra viros adulescenti etiam ultra omne aboli-
torem melius declari non potest magnitudo quam silen-
tius. Nil enim ad Sublimitatem tanti nominis asserui etiam
cum ultra Virum Betam Stanislai. Digi.

Actus Poëtarum Anni 1714

Recl. An.
dres Su-
manczowski
Gimpus.

ACTUS PRÆLLUS
Laudes Latinorum Polonorumq; Vatum
Apollo

Tandem depositis multo felicius armis
Ingenio quarendus Hector. pro vindice ferro
Penna manum Studiosa gravet. jam corde ferarum
Ebria Sylva madet, Phœbeæ cuspide ictum
Lernæa sensere Domus, vivuntq; triumph
Signa, per umbras prostrata caclavem Sylvas
Mirantur sua fata lupo, vinciq; negaret
Posse Leo, si non Sociorum busta videret.
Jamq; nemo dicit quid possit Apollinis arcus.
Sed quia non visis nos tantum famatrophis
Addixit, meliorq; meam ambit adorea frontem
Si studium vos urit idem, date nomina libris
Non ferro, vel solus ego malo esse Poeta
Quam nemorum Domitor, non tot mihi bidlia lauro
Quantas musa parit, parit non Sylva tot herbas
Quot pinus nutrit, diviso vertice lauros.
Ponite ferales animos date nomina libris
Studiosi

Ponimus et ponunt arma in ara Apollinis

Apollo
Suppleat ab æti partem Sapientia ferri
Et sit promucrone stylus, quem clonat Apollo.
Distribuit Libros Apollo

Tibi Virgilium, Tibi Ovidium Tibi Lucanum Ti-
bi Plautianum Tibi Horatium Tibi Sabinu-
um Tibi Lechanovium Tibi Twardoveium Ti-
bi Ines Tibi sanonem.

142
Primus ^{hac} in acie labor est, laudate Poëtam
Quisq; suum, laudes etiam laudando meremur.

Laudantur Poëtae

I Virgilius.

Primus Virgilio pro Principe Vate peroro
Materies hunc ipsa locum nomenq; meretur
Virgilium dixisse sat est. Simul omnia plaudunt
Conformi Musæ soto, Colliq; Lusitinus
Cognatum Latii nomen veneratur athenis.
Nulli bi difficile quidquam didicere Camenæ,
Quæ nam Virgilio sub præceptore fuissent.
Omniq; audit Cathedris, Solusq; Poëta
Nomen habet commune sibi, tantumq; minores
Prævolatq; elogio quantum de astra Poëtas,
Quanto docti-loquo Graji debetis Homero
Tantum Virgilio Romana Gloria Musæ,
Si fortunato loci audit Allias Aures
Par precium Aneis, pro quavis voce meret.
Quanta styli gravitas, rerum pulcherrimq; Ordo,
Res quavis in voce latet, non ficta loquendi
Majestas vanis ludit sermonibus aures.
Sed satis stabilitas fides, seu arma canuntq;
Bellorum rapit ora metq; seu clasibus alior
Et remis gravis unda sonat, et prorumpit in ipsas
Tempestas tranquilla sinus, incendia Trojae
Iura Ves calidis etiam riuum fervere flammis.
Ficta licet Iuno, castris inimica Pelagis
Predit in chartis ^{Viraspi} verberat aurem
Situ Ba Dulcius Martem insonuisse refer.

Pityrus et Corydon, et cingula neomina Mopsi
Virgilio referente placent, doctiq. videntur
Nunc quoties visu sua facta loquantur.
Quomodo Euricola magnis vos menseibus aptent.
Virgilio, debetis agri, ne fructibus arbor
Vota co. ononum, et mensas eludat heriles,
Debet carminibus dives natura maronis.
Ne sine proventu vites alerent in hortis,
Ut prodesset aptis, docuerunt metra maronis.
Hac pro Virgilio, utilitas plus ipsa peracet.

2 Ovidius

et non solius Pelignae gloria gentis,
Et nostri Ovidius gloria moriturus erit.
Varius est reliquis studio quaritus et polle
Ovidio natus, carminis iudex erat
Vix tellure potens puerilem figere plantam
Sunt novae solido carminis ire pede.
Vix primam soluit facundam pueritia linguam
Quidquid tentabat dicere, versus erat
Nullo decessit, nisi sola sorte maroni.
Fortuna tantum non ratione minor
Non prius incipiunt pueriles elemantha Poeta
Quam per nascentis perpoliantur opus.
ellitia pro quovis accepit carmine et Maro,
Sed munus pretium non habet Ovidio
Quam Felix vates si non scripsisset amores
Orbis totiq. nonne fulsisset amor?
Quisquis Sarmatici manifeste pericula Ponti
Hescit, de Ponto carmina scripta legit.
Dixit ut gelidis tumeant aquilonibus undae
Ut levis aequoris cymba feratur aquis.
Si te letitia tædet mœnore carentem
Ovidii discas tristior esse libro.

Dices natali quid sit tellure arvere
In media quid sit vivere barbarie.
Qui legit in variis redeuntia corpora formas
Miratur credit, vera fuisse tamen.
Quid de Narisso florentia carmina vota,
Exeund et veram, ad nomina ficta, manum
Audiet inclunis Echo latitare cavernis,
Verbaq; pro tota dimidiata dare.
Credet de saxis gentes populosq; renasci
Perra jacit, quæ, cum de Calione, iro
Credet de fampis clupeatam surgere mensem
Et simul enatam, procubuisse bimul
Credet inhumana pulchrum certamen Arachnes
Causa Palladas sollicitasse colos.
Credet ab æthereo lapsum Phaeronta recessu
Immersum salso, penitus esse mari.
Credet Threicium fœthura modolamine vates
In variis saltus exagitasse nemus,
Credet ubi fuerant quondam memora tempe
Semivinum quondam delituisse bovem
Credet centoculum truncis servicibus argum
In custoditum deferuisse pecus
Te quoq; quæ nunc cessantis sacra coronis
Credet Virgineas Daphni habuisse genas
Credet Prieros sub plantis ponere fentes
Ictui Pagasei prociisse pedis
Plurima quæ nobis nunquam credenda videntur
Non vera, leget pulchra fuisse tamen.
Forsitan ex Somno cervum mirabitur esse
Et caribæ prædæ exhibuisse suis
Forsitan innumeras se protulisse fere figuras.
Qui modo tauruseras et indosflumeneras.

44
Miretur, nullamq; fidem velit addere vati
Sed tamen ingenium tangere nemo velis.
Arte solent quamvis interdum ficta placere,
Saepe magis veris ingeniosa placent.
Somnia ingenium, somni secreta legendo
Perlectoq; famis, non vine lingua sitit
Inferniis versu sit formidabilis ipso
Si Naso hunc versu haud inferiore canit
Invidiam movet invidia caecioris imago
Dum legitur colubros rodere clente feros.
Non magis in terris videas quaecumq; videntur
Ovidii velut in codice, scripta vides.
Quo cursus prima gradiuntur in aethere flammae
Quo curru canerum torrida Zona licet
Quo lateant venti, lateant qua parte procellae
Et quibus e thalamis tristior exit hyems
Omnia si tellus alia nesciret ab arte.
Posset ab Ovidii discere cuncta libro
Si tamen exilii facinus pro crimine pena
Delevit pena sicubi crimen erat.

Flaviciarius.
Sed Petusiacum nec carmine claudere Vates
Possumus, immenso tua gloria clauditur orbe
Potius telluris honor, certamina de te
Non dum composito restaurant Regnata.
Qua sum te Regna decq; cantare laborant
Ad tuo, tellus de qua vis aestimat ortus
Nec curat reliquos, si te conceperit orbis
ellagnarum sic saepe latent primordia rerum
Obscurasq; sui majestas, iminis ortum
In qua parte Torrens primam vagaret, et ipse

141
Nescieras Saturne Parens, ingentia Parvis
Occuluit portenta locus, quis novit iniquo
Incepit terra ampla loco? quo primus ab axe
Extulerit sol grande jubar? nondum attigit ibis
a qua captus erat, dum crevit olympus arena,
Nilus es, et major Mito septemque capis
Ignorat natura caput, quas planxerunt infans
Delphus adhuc dubitat, Cytherea scientia cunas.
In Superis naturam esse probat mens ipsa poeta,
Terrenum populi, ne forte superbiat aether.
Par de clausonio contentus, crevit Homerus,
Quando his dixere suum, salamina negant,
Et Chodii esse suum dixerit negante Pelasgo
Iustitiam et magna maiori nomine iussa
Bella movet pro te doctis Hispania telis,
Stat non cessantis Heros Herosque sinu armis
Contenditq; suum roseis florentia labris.
Appropius probat esse suum, mavultq; per orbes
Non fereris Penitrix, quam non tua Latini dici.
Mallet iugibus jam non tam fertilis esse
Dummodo te Latem parit, sed perfidius una
Omnibus in laudes, poterat terra illa vocari
Mundusque quæ tantum fuerat genitrix poeta.
Qualem Sappho superunt celsissima petra,
Supplicibusq; iugis septemvolsillis adorat,
Effigiem cuius, toto precante Senatu,
Et toto laudante foro, Romana feruntur
Marmora perpetuusq; cilex portare superbit.
Ipse tuo laudes stilico laudatq; honori

^{##}
Sedit et exiguus cantat sua Regna canentes,
et radius Latius Lectorum praeferit urbi,
ut constet titulis sociari carmina posse.

LUCANUS.

Lucanum sola reliquis etate minore
Cum reliquis conferre labor, qui respuit esse
Par, etiam toleret vinci si fata deciderit
Amplius ingenio spatium transacta peras
Secula non habere parem, si tanta loquendi
In non maturo fuerat facundia vultu.
Fulmina maturus pro libertate tonaret.
Et pierides in Vate foret, contraq; Latinos
et iter in orbe Tonantis, namq; h' ignes Hostes
Qualia precipiti voluuntur fulmina lapsu
Aut minimum solidi impatientes aggeris inde
Quas aut e summa violentius perpathgarce
Aut etiam lubricis Rhodanq; protudit arenis
et maiestate pari Lucani, labitur ardor,
Nec timet obstantes infringere Caesaris iras
Impavidus cladem Patria praevertere fato
Namine contempto Regalia crimina plectit.
Ornatumq; scelus titulo, non saepe solemq;
Damnandum laudare scelus, mysteria nexis,
Pingere virtutis vitium, fucare colore
Nec scelus si peccat honor, aut magna potestas
Felix est auctor, nefas magnosq; levatur
Sub patrocinio pietasq; in Regem putatur
Nec etiam Tyrio veritum munice crimen,
Esse scelus docuit exceq; recluserat orbi
non sic Casares formidaverit cohortes.

145
Pompejo conferre manum, nec tantum in hostes
Magnus erat, veluti Lucani in frimina versus
Et si ferre parum viderentur casans arma
Adversum potuerit minus tolerare Poëtam.
Ergo caput ne Roma cadat maculq' perire
Quam fractas leges concussaq' iura videre
Plenaq' fraterno capitolia cernere tabo.

Horatius

Nullo disertis carminibus entheo,
Horatiana Nomina Gloria
Aequa vates, inter altas
Tollit imperiosus Auras
Magnamq' magnis sideribus caput
Immet, albis vectus olivibus,
Hic inde florum purpurat &
Tempora circumire turina
Hic inde missis Lusciniis platanx
Implent sonoris æra laudibus
Nomenq' vatis audienti
Ingeminant per aperta falo.
Nam qui decentem sive modestiam
Versu doceret, sive Neptunios
Moneret ædis, cultori
Ingenuum pollet Minerva.
Suavore tanto displicet ambitus,
Et diversa latum non temerant finem,
A quale pectus prosperatis
Fasibus oppositaq' sorti
Non imparati pectoris inuenit
Fortuna sedem, quam Sapientibus.

Instruxit. an Horatiana
In similibus dactylis, metris
Sarbievius.

At non Latino cedit Horatio
Sarbieviani Splendor Apollinis.
Uterq; census laurearum
Romuleam cumulatit curbem
Uterq; Roma iudicet, Principis
Nomen meret, seu Sethicas metro
Terret phalanges, Thracicasq;
Ingenij tonat ense turbas,
Facem perosis Cynthia cornibus
Pallet, Polonas seu acies monet
Contra Gelonorum nefandas,
Arma virumq; moderare turmas.
Urit calenti Sarmatiam face,
Durumq; tangi desideribus Lechis,
Persuadet ensem, bellicosat
Obficiens monumenta laudis
Notumq; Regnis Nomen in caeteris
Et comparatum sanguine gloriam
Versu retexens. Sarbievina
Quantus in est decus in Minerva?
Non pulchriori flora superbia
Pingit venustus arva papetibus
Regnumq; pratorum, pudicis
Purputat ingenuum rosetis
Ut hic decore laudis imagine
Carmen coronat. Maxime principum
Urbanæ, musarumq; Princeps
Sarmatico Deus adde vati.

et addit remoti plaudite Sarmatæ,
 Ing' obligati fœdus et pollinis.
 Decinxit aurato catenæ
 Pectora Sarmatiana nōdō

Nec Te Lecha Pindus adorea
 Subduxit Durno laurea verticem
 Intrare passus, dexteramq'
 Regiis datæ gemma dextris
 Testit. remoti plaudite Sarmatæ
 Quater quietis Vistula fluctibus
 Sarmatium notum Poetam
 Attonitis memoret carinis.

Quater Vavellus conspicuum tribus
 Caput conoris altius erigat,
 Pulchroq' fastu Laureatum
 Gentibus objiciat Poetam.

Ca 920 92

Ipse haec non meliora canat sua Sarmatiae versu
 Quod æquum thalamos, fortunatæq' Poëtis
 Et solitus cantare Duces, quo victa Superbi
 Castra Sabæ, attonitæq' sua post Summa nitunt
 Et dubii an possent - echo vincente perire
 Cantari metuant. Truces, quæ cœlica virtus
 Victricem se sentit adhuc, gaudetq' legendo.
 Bochnenses seu illi exules, ætæq' Regni
 Cum salibus misto sudat describere versu
 Gaudet ingenii fumum, seu clari Pocinni
 Bella canit, os summi debi clemente quadrige,
 - apud sortis Te Stanislae Patrum.
 Seu Penum Gethici et Begæi longisq' ferus

Edomitumq' orientem narrat ubiq' triumphat.
Non minor est illi Lyrica quaq' gratia ellusa,
Ille lepos verbis, calidus conceptibus ardor,
Illa rotundarum connexio mutua vocum.
Pinguet nestoreis manantia lilia labris,
Doctaq' mellifluis manare canalibz ora.
Hic totam superavit Hyblam, solusq' lepores
Attica terra tuos faciendo clauferat ore.

Rocharnovius.

Omibus aequamus, si non excedimus orbem
Saurimato, solo vincebat. Roma Polonum
Virgilio, gavisam parem non esse Poëtam.
Sed nil iam quo vincat habet. dedit emula Lechis
ellusa Rocharnovium. iam se videt esse Poloniam
Anais, et nostra iuravit nomina lingua.
Iam loquitur Rutulus, Lechis idioma ferno
Et vix se Argolicam meminit Cajeta fuisse.
Addite Lepora mutata Poemata Vasis
Vicinus Quisnoni carmen Latiale elloronis.
Addite carminibus metra fœra, mista jocosis
Addite carminibus ludentia mista de cœcis,
Addite composita genus insuperabile musæ
Lechia principio vox est in fine Latina
Romula principio vocat in fine Polona
Excenturvaio, vo um si scrimina praetia
Excedit decor ipse idem, sic mista rosetis.
Lilia pura placent, sic associatq' obvio.
Splendores adamas, a rivite mutuatur auro.
Et capit a gemmis pretium teres pinnatus Indis
Ines.
Pallitur quisquis Lechia mperisus,
Et polonorum levis estimator.

112
Omne Musarum pretium Latina
Impulset arti.

Quidquid aurata cecine^{re} buxo
Fama^{re} Vates, cumulationi
Enthe, nostris animatus auris
reddidit Ines

Si quid arguto tonat drc Balde
Aut Biddomang Latiq donum
Strada ellusai, Pariat^{re} notus
Benciuse tula

Lechicus totum superavit ardor,
Quid mihi rauca vaga fama cornu
Obstrepit frustra? Silcat Latinos
Fama Poetas

Quis externa mihi damna Musa
Reddidit Vates, cui delicatum
Dixit fulvo religasse crine

Grattia plectrum
Sui decuratos honor ipse tornat
Ad lyram claves, tharis excitatas.
Instruit chordas, dubias Nervos
temperat aure

Sui atunorum capita alta Vatum
Annuntiant Lato Studia^{re} vultu
Sui Quirinalis iuga Septicollis
Subdita flectit

Sive Regales ferit ille plausus,
Nobili carum facilem meretur.

Principum frontem. Dominag felix
aure triumphat

Sen Mariana monumenta ausis.

Pronus evoluit nucamq ab omni

Eximit noxa, probat esse pulchrum

Virgo Poetam

Seu [#] generalis studium Sophia
Terminat Versu, Super ipsa Pallas
Ingeniū mollem, meliusq; doctam
Terminat ante
Seu verecundis epigramma metris
Format, aut mores docet, aut venusta
Influit suada placidoq; mulcet spectora ludo
Swardovius.

Ultima Swardovius sed non postrema meretq;
Nomina Lucanum si vellet Roma creare
Swardovium pareret. Echici civis sumpsi
Bella et juratas in munda praeda dextras.
Ambigeres fero, seu docta scripsit ala
et ludaces propria, sed clade, Bonifensis eripes
Pejorūq; mucrone, Scythas, Cecoreq; dolendum
Exitium oppressasq; domos, vastaq; templa
mastrag nobilibus flagrantia mura crematis
Et plus sexcentis impletas cladibus Urbes
Nemo secuturo melius describeret avo
Voluit Leszczynia Sacra Palatia Pompe
Fretramq; domum, concludere tanta capace
Nomina. Leszczynius nullo magis incola tecto
Gaudet honos nullaq; magis se se estimat arce
Voluit solenni celebratas armine Masas
Echica cum Gothico plausissent Regna triumpho
Et decantatos post moenia prætia versus
et vestaq; non parvo cum miscellanea plausu
Nusquam Tarpeia cedit Echida Poese
et pollo.

Quid vastum metimur iter totaq; Poetas
Quarimus in latro, Pyrraq; latebramq; antro.
Vobis Sauronnate veteres licet esse maiores.

Jam mallet mordere tuos quam gramina frenos.
 Ponderibusq' suis sine pondere mastus, adhinnit.
 Belletophon te ferre cupit, te Gyllarus ipse.
 Te flagrant Ithacis equi, te Pegasus ardet.
 Vix ubi victorem te praesensere futurum.
 Confestim clant terga Scyphae, nunquam fugaces.
 Sunt magis atq' tua percussi fulmine flammæ.
 Dixit et optant similis, ter sidera visus.
 Te puerum mensus, magna praesagia mentis.
 Confirmat plaudente manu. Non segnius inte
 Obsequium virtutis erat, non passa Gradivo.
 Cedere, Martinum propriam somabat in artem.
 Claudere nunc oculos nuna frontem ferre modestam,
 Atq' preces formare manum, ad clustera mentem,
 Ad tacitura breves aptare silentia vultus,
 Incessum formare gravem, et senioribus aptum.
 Erudiit utiumq' levis puerile iuventa.
 Non passa est in fronte geri, non major in ore.
 Splendebat Stiliconis honor, non gratia labris.
 Tanta fuit Narcisse tuis, non tam tibi Nymphæ.
 Ut nostro infanti pietas studiosa laborat.
 Jam pudor, et niveas spectata modestia malas.
 Atq' omnes gravitas matura coercuit artus.
 Jam puer in puer non est, jam parva virilem.
 Aquavit statura modum, quod defuit annis.
 Supplevit morum nunquam temerata senectus.
 Et pro canis candor erat pro Tempore Virtus.
 Præversa est pietate, dies, nec membra, futurum.
 Sunt mensura viri, reliquis ut montibus Etna.
 Eminent, aut colles ut spernis Olimpe minores.
 Sic merito propriam superas Martine staturam.
 Vinceris et vincis quod si reptabat inermis.
 Heroum per scuta puer tibi Ludus Olympo.
 Sublimes infere gradus, si popline Xacas.
 Elicit innoeuos juvenilia munera flores.
 Tu gressus virtute notas si Scipio terris.
 Credit e caelo lapsus, tu crederis orbem.
 In callos, mutasque novos. Sanimedee relicto.
 Jam te posset amare Ionans, natura labores.
 Ipsa fuos in te stupet, intantaq' superbit.
 Prole nec Atherea credit se sorte minorem.
 O quoties venere, quod similesq' supernis.
 In puero videre Deos, nec forma nec usus.
 Similes Superis, super omne simillima virtus.
 Cum vero nunquam non grandis, creverit ætas.
 Creverat et virtutis amor, non justior illo.

Esse Solon poterat, non iustior esse Lycurgus.
 Aspexit nullum quem non diti, non egestem
 Non illi blandam rugosa superbia frontem
 Contraxit, non saeva fibras populata, furannis,
 Non illum tetigere doli, sed pascia fraudis
 Simplicitas, sed ex ore probat, totusq; videt.
 Virtutis decus esse sua, nec casibus impar.
 Pectus habet, nunquam gravior fortuna gementem
 Nunquam hilarem leti sortis videre favores.
 Inveniunt diversa parem. Non sortis, undis
 In medio pelagi ruper immota resistit.
 Atq; percussas ridet secura procellas.
 Interea quod te pridem Mars ipse vocabat.
 In bellum iam victor abis accingens enses.
 Nec iam ferro es quam te formidabilis ipso
 Sola etiam te tela timent, Torica recusat.
 Majorem se ornare virum, vix tempora cassis
 Ambit et a vultu munimen sola reposcit.
 Bella parabant totum Romana potestas.
 In buas robur secum, protraxerat orbem,
 Phenus et clustriacas vicina potentia terras.
 Casareas comitatu aquilas, gens omnis in uno.
 Stare videbatur, Martino, stabat et unus
 Vincere bellantem, miles suffecerat orbem.
 Vix formidati primordia ducta duelli
 Horribiles cecinere tubae, fuit undiq; moriem.
 Contemnentium animarum acies, luctu ensibus hastas
 Obijit, hic ferro grave protegit agide pectus,
 Hic non sperati, trajectus, abunde ferri,
 Vindicat auctorem, solusq; perire recusat.
 Hic fugit, hic sequitur, sed non minus ipsa sequentem
 Fata sequebantur, quem atergore non videtensem,
 Sentit, et invictum clamore percussit ictum.
 Hic caput amisit, sed nondum dextra ferrum
 Deposuit, medio, sui cupit integer esse.
 Hic nimium solledi dum fidit in agide conti.
 Inq; emuit sub clade sua, vix ille perempto.
 Hoste triumphales in pectore, suavitat ignes.
 Mox cadit et victor cum milite desinit esse.
 Par in utroq; fuit coedes et gloria campo.
 Et dubijs volitabat adhuc victoria pennis.
 At postquam, medias inter, Martinus arenas.
 Emicuit, Latio Bellona fauentior esse.
 Juravit, quacunq; tuas gens barbara vultus.
 Vidit, in obsequium vitam cum vertice flexit.
 Situla ferali libravit dextra, mucronem
 Accepit, nondum gens expirabat ab ictu.
 Pars turpem dare cussa fugam, pro funere secum
 Opprobrium traxit, pars fudit morte duellum,
 Vulneribus pars dextra, pectus modicumq; relicto.
 In pretio spatium, vicia locat, eligit alter.
 Ompeclibus vitare necem, impaciensq; perire.
 Vult libertatem, notius quam perdere vitam.
 Interea rebus post bella peracta quietis.
 Testa sponifero dat miles pectora somno,
 Atq; cruentatis Victor superincubat armis.

149

Dat quoq; Martinus, talis sibi somniat esse.
 Qualis interacta cum desudaret arena:
 Atrox immutata est armata noctis imago,
 Cedit atrox bellum, pietas cum pace soporem
 Cecipit, et ficto loquitur praesagia vultu.
 Viciisti Martine Dices, se vincere restat.
 Prima armis mutanda novis, et clante relicto
 Virtuti sacrandae manus, facundior iste
 Lauri campus erit, melior sine caede triumphus.
 Vitam per Lethiferum quasi vulnus honores.
 Dixit et ut fuerat similis super orbe volanti.
 In patriam festina redit. Dum somnus opacat
 Militis a vultu facies, removerat alarm.
 Tum sibi non humilis melioris cura triumphi.
 Cassidus agitat mentoria pectora votis.
 Jam Martis mitescit amor, jam sanctior artus.
 Flamma crepat vasto pietas in pectore fervet.
 Sic Leo magnanimus, maioris nomine praedat.
 Captus, lanigeros interdum despicit agros.
 Et parvam contemnit ovem reboante juvenco.
 Prima triumphalis fecisti exordia pugnae.
 Cum tua nudato secuisti palle Christo.
 Jamq; triumphatum ducis pro mancipio caelum.
 Applaudit Deus ipse tibi, spolia ipsa probarunt
 Magni in te victoris opus. Nec parte tenetur.
 Gloria, diviso meruisti murice totam.
 Sed non dimidia tantum victoria veste.
 Constatit, exueris totam cum milite vestem.
 Jam Caesar jam castra ragent, jam Baltea poscunt.
 Omnia dum spernis vincis nigrâq; cuculli.
 Vestitus sol rube latef, at purpurea tergum.
 Sacrior exambit, pro Casside mitra bicornis.
 Pro saevo mucrone pedum confertur, utrumq;
 Inuito licet ore tene hæc sunt præmia pugnae.
 Quam pietas electa parit, crevere triumphi.
 Adomito Latrone, cui sine caede sub acto.
 Victori vitam meliorem Dives dedisti.
 Forte per umbras peregrinus compita Sylva.
 Festinum properabat iter videre Latrones.
 Exitio gens nata hominum visumq; secuti.
 Dum potuere nihil statuerunt tollere vitam.
 Non timet ille necem: mihi tollite tollite vitam.
 Dum modo perpetuis vitetis fata gehennae.
 Latronem movere minas mansuetior esse.
 Visus erat quam Latro potest crimine dolore.
 Eluit in melius posthac usurus Exemo.
 Auxit virtutis lauros Auxentius, et tu
 Brieci dum patiens tolerat Martinus utrumq;
 Ipsa triumphalem meruit patientia palmam.
 Vincitur et Caesar, nec caeca superbia flammis.
 Evitat grandemq; pyram punita potestas.

Accenso struit uesta throno. stat lapsa trophæis
 Arbor barbarica melior dona. cōhortis
 Pinus erat quam longa fides prisca scusq̃ colebat.
 Error et a vili trunco non degener atas.
 Est arbor tam fausta diu te vindice lapsa est.
 Et quæ vincebat ramis felicibus olivum
 Victa, tuâ virtute jacet. Laurumq̃ cadendo
 Victori dat cæsa suo. Nec fata repugnant.
 Vinci funereis etiam tuâ gloria bastis
 Vivit et in laurum mutat. Libitina suppresum
 Si jubeas redeunt in lassa cadavera sensus.
 Et frustra net Parca colos, nam stamina vitæ
 In dextram dant astra tuam, ne vincere quidquam
 Læset adhuc. Erebo sicut indignante triumphas.
 Jam quid quid se posse putat. Veralior armat.
 Perg. nefas vult esse stela. si livor in orco
 Si Insegetontæ deperitur in anime venientum
 In belli instrumenta trahit. Rabiemq̃ nocendi.
 Colligit ex toto seivum vectigat averno.
 Utq̃ magis possit pugnando potentior esse.
 Induitur Nigra. Nigellus portenta Leonis
 Qualem Getulæ fideant. spelæa cavernæ.
 Jam satur scelerum non incertusq̃ triumphus.
 Aggreditur conclave. tectumq̃ cadentis.
 + potens. Ipeit et viridi turgentia kolla veneno.
 Excutit, et torus jaculatur tartara visu.
 Nunc dentes livore rubros, nunc exeret angues.
 Nunc colubris cinctus metuendus sirmate lauda.
 Verberat innocuas per quas inceperit auraz.
 Et quoties patuli guttur reserauerit oris.
 Spe toties miserum non vana devorat hoste.
 Quid faciat Martinus? nec longeva senectus
 Vincere, nec morbus patitur, sed vincere virtus.
 Nunquam infirma iubet. ter flebile pollice monstra.
 Signat, et accensi metuendo fulmine verbi.
 In Barathrum remeare iubet. remeavit averno.
 Testatus plorante necem, fassusq̃ gemendo.
 Quam multum populi Martini. Heroica virtus
 Adante Hædes sortum superat utrumq̃.
 Jam sese gemina Martinus duplicat, herba.
 Et palma gaudet comite, ille est miles in armis.
 Hic nuper socius, meritoq̃ faventibus annis.
 Et Cænalis erit, cui pro meliore triumpho.
 Sarmatica servire parat Provincia terro.

Actus 3us

Cecini.

Sabbatua de Canero S. Francisci Xaverii
 Solin Canero
 Quæ de perfectio mitas. Septimi Musa procellas
 Quæ tibi purpureo signat vestigia gressu

(Anceps in aquoreis non notis signifer undis.
 Nec Te spumosi milleia pericula ponti,
 Jatorumq' inexta terreat, nil grandibus ausis
 Xaverio preterito nocet, frenata potestas
 Ventorum, letumq' iniquum sensere procella.
 Solvitur a portu (quid enim per pluita moramur?)
 Xaverio pretiosa ratio jam terra recessit
 Audiente est iurinq' vale, amplum pappibq' abq' ior
 Scinditur et longas pugnat solertia remos
 Carbasa veliseco suspendit navita malo
 Apti impulsuros, hincgo admittere ventos
 Rector in curiae positus stat parte carina
 Navisq' spes una sui, qua sentit in undis
 Nonnihil moderatus iter, sulcatur in erme
 Tethyos imperium non adversantibus undis
 Et se navisq' ultro adsternente procella
 Principis natura favet, tranquilla modestum
 Compescit fortis fretum, iurasse videntur.
 Obsequium Leporis succedens ante secundo
 Vela replet, mulcetq' tate clementibus alio.
 Sed nimium rebus contraria fata quietis
 Nunquam fausta diu raro tranquilla steterunt
 Vix ubi semper medium secuisse profundum
 Ecce tibi Pelagi Rases dominator agularum
 Imperii dominum ipse sui, Nephelus, ab antro
 Erupit madido circumfluit ora liquore
 Nimbiferoq' gravem madefactus gurgite barbam.
 Erupit multosq' suis, ceteribus intores
 Excubens sedis cristalla, silentia ponti
 Verberat, immiti nunquam magis ictaidente.
 Seu furor hoc sonat, seu rigida stare potestas
 Dormitum satis est (inquit) prodite furentes
 E vestro late, cum sacris Aquilicubitus Euri
 Exerant, simul atq' repleta tumultibus ora
 Exoneraverunt, gelidis iurmet unda procellis
 Et totum validis miscetur fluctibus aquos
 Unda resistentem turbata revesherat undam

Sicq' sibi fontes, ut montes montibus instant.
Si quae desano compellitur Insula fluctu.
Non alium metuerit mari, scit illa fragore
Quam faceret lapsi totius machina mendi.
Fluctibus insiliunt fluctus, saltatq' nocendo
Insultaturum veluti tot cladibus aequos.
Sic ubi nodoso impatientia terga flagella
Acrius inops auriga suae percussit equarum
Exhant isemulq' vias hincitibus implent
Et cursu tellurem quadrupedante fatigant.
Navis in ambiguo est, solius cetera pericli
Fluctuat, et nascit quia tempestate irahat
Undiq' commotus contunditur asiete lymphae
Non aliter quam cum soliminas frangeret athen
Et muros cruciata cohors percussa gemebant
Ipsa suum castella mullat. Sic flebilis ergo
Propria carulis deplorat damna procellis.
Nunc in circuitum funder pro more solatus
Nunc Subsidenti jam jam sorbetur abunda
Max ad non visas cum flumine tollitur auras,
In veteres reditura necesse non dispare fato
Dardanides siculo fuerat jacturus in alto.
Par fatum Ceycis erat, cum naufragus inbet
Nunquam tentandas animare profundet illudas.
Compere naufragio vos, vis Iuribus iniquis
Vexat in oceanum dum descendisti Aethivi.
Quid tibi nunc animi saevo contredite ponto
Navita? damnabas pelagum sed sero nocente.
Nec quidquam prodest si sero pericula damnas.
Qua tamen ipse potes moderaminis uteris arte
Sed major vis arte fuit, viceret pericla
Auxilium prestabat opem deprecere sed qua
Nullus ferre potest, nec vox audita fuisset
Ergo secutum morti se quilibet aptat.

Solentemq' mori parat indispēdia vitam
 Dum iactem est compos cumulis obsistit aquarum.
 Pars tenet antennis reliquis pars rebus infret
 Ut saltem (sinon rati) Navis parte vehatur
 Pars mare per vasto diffusum compita proci
 Eicit in pelagum nudumq' resurcit in aquos
 Et cumulat minitendo multas ejiciendo resurcit,
 Quando reversuras expellere nititur undas
 Pars lacerat fatale caput nunquamq' datum
 Jurat fluctuq' posthac sua nomina ponto.
 Alter in hac Nactemaris laxaverat ora querelas:
 Quam non sperans agitato fluctibus ipse
 Nestis, qua mundi jaceas in parte reposta
 Patria chasa vale, non me relictis videbis
 Non ego recedite, nec dum cessare parabat,
 Ut locuturus impleverat equore vultus
 Pars quibus infractus ad tanta pericula vires
 Mens generosa dabat clamant. Transisce perimus
 In solis salutare potes, nec plura loquimur
 Ut mahret opem plura ipsa pericula sodent.
 Ille velut r. positis tellure jacebat
 Sed simul, sonitus levat nec multa moratus
 Arripit inde pendente pectore signa
 Signa Curio capitis serax vexare profundum
 Oloquium mirante mari simul ore torabat
 Et simul itato mysteria caelica ponto
 Immisit. sensitq' Deum navita, statimq'
 Alite quiescebat positis Aquilonibus. Squales
 Ut, p. Deus, reliquias penetraverat undas.
 Neptunus nimidum caput exundantibus antro
 Abchoit, et infido sedavit murmura sceptro
 Inq' suas suscit ventos remeare cavernas.
 Partes antiqua redit, tantoq' videtur
 Altior oceanus, quanto violentior esset.
 Jamq' per immetas nullo discrimine lymphas
 Secutum finitur iter paucis prope gressibus
 Litus adoratur, crasseq' ridente, carina
 Tingerit ad ripam, q. totus est nave petimur
 Nullis in litibus ceteris dat. gentia terra
 Et memorat quanteo viderit in aquore casus.

Iniquos? Navigii molim? Se misce relinquo
 Galioet huius tanto calcari doxite. diuq?
 Respicis ad vici superata pericula pontis
 Hinc super vastas traquila? Rethyos undas
 Quam rubro fluitare vides quoniam nuper iniquos
 Contra feraces iecisti fulmina ventos
 Quicquid magis superas etiam prosperare p' undas
 Cuius litus quid salva ratio iam puppe momoruit.
 Jam prope arensam aeterant sacra pignora terram
 Quodere se tantum mysteria sola videntur
 Quod faules se piscatore prehendi
 Describis Franciscus capis se porrigit ultro
 Atq' cupit Deo hanc capi. dicitur capto
 Vix non dat Deus tibi quod veniens arte
 Dum incutere vides, irigens brachia cancri
 Cum rubro rubeas jactantem tergoe chelas
 Scilicet in cancri signo, sol debuit esse.

Epigrammata in Cancrum Cruciferum.

1
 Viderat in rubeo cancrum studiosus
 Pont. Tuos Xavier cum cruce stat.
 Et quia magnus erat non cancrum credidit esse,
 Sed de militibus credidit esse grege.

2
 Vix in casileum missa est crux pendula pontum.
 Concreuit toto Aeris ipse mari
 Ne tempestas absorberet abundis
 Quam salvare queat cogitat arte crucem
 Convocat undosum totum ex regione senatum
 Quosque vocat nomina prima Dominis
 Conveniunt, tunc ille, mari de fronte remoto
 Dixerat in totis imperiosis (aquis)
 Quis feret ad litus Franciscus nobile pondus?
 Quilibet ex illis ferre precatur onus.
 Omnibus exceptis tibi cancer credita res est.
 Retrogrado; quia crux retro ferenda fuit.

3
 Crede temporibus caneros mutasse colorem.
 Qui modo sunt rubei, quilibet, abq' erat
 Sed cum Xaverio patientia signa ferebat
 Frubet Cancer sanguine Christus Tuo.

+ Credit et quoniam
 cruciferus dicitur esse grege

4

Quisquis sanguineo cancras spectavit amictu
De quovis poterat dicere: Martyr erat.
Sed qui Xaverii vidisset cum felice cancrum
Iustius hic posset dicere: Martyr erat.

Multa sequi veros dicuntur signa fideles
Xaverii hinc puto sunt signa, secuta fidelem.

De cancro Francisce Juo qui carmina tentat
Cancrinum Cancrum dicere quovq' potest

Integer aequoreis polus apparebat in undis
Cidera, quanta polus, tanta tulistis aqua,
Ne vobis etiam desint Coelestia signa
Pro Cancro Cancer Xaverianus erat.

Inter lethales vna discrimina morbos
Cancer lethiferum dicitur esse malum
Sed Juus Indiacus Regius Apostole, cancer
In medius vitas signa, ferebat aquis

Undatum Regem esse probat si purpura cancrum
Undatum Regem tunc quoq' sceptrum probent

Remirere rates remora virtute teneri
Si possit, Cancer sustinuisse Deum.

Rex Mensium. Januarius. Sabbatara. ACTUS
4tus

Vix ubi prateritum latu confecimus annum.
Ordo redit, veteresq, dies nova colligit horas.
Ne tamen in certa tempus sub lege trahatur
Regem qui toti feliciter imperet anno
Et ter quaternis decernite mensibus unum
Pro Martio.

Ambiat imperium, qui nescit regna mereri
Martius in merito regnat, si deus coronas.
In galea, rigidum pro sceptris eliquit ens.
Nam tamen affert titulus, Mars ipse potentem
Adjuvat merito securus nomine causam
Primus Tarpeii Fabricator Remulus anni

In menses hūc jura dedit, primusq; secundum
Agmen honorati Lex agnus dilerat dui.
Gratia sit reliquis regni concessa potestas
Illisubtracto, ~~graves~~ est injuria regno.

Pro Aprili.

Non ego florigeri causam tutabor Aprilis.
Ipse si tutor sortis aprilis erit.
Si dare promeritam renuat fortuna coronam,
Tempora quo cingat solus aprilis habet.
Solut aprilis habet quot flores parturit Hybla.
Quilibet est capiti nata corona meo.
Quotquot in Hesperis nituntur lilia culmis,
Quotquot parant sunt in honore roses
Quotquot odoratas tellus fovet Attica nardos
Tot mihi terra parit lilia, pariter aras
Primus ego rigida constantia frigora brumae
Frango, catenatas siliro primus aquas.
Primus ego steriles fecundo gramine campos.
Lore renascentes impleo primus agros.
Primus ego gelido morientia praeter rigore
Vivifico, ventos sopio, primus ego.
Primus ego semper quoties certetur amore
Surnobis intervos, sim quoq; primus ego.

Pro Mayo

~~ne pulchra~~
Cernite ne pulchra speciem subcellia fallat
Cellendarum est primus Aprilis dies
Atquinam foret una dies, mendatio flores
Ipse sereno candidi vultu tegunt
Floribus hic frontem, sed non diademate cingat
Non inter herba pulsat legum decor.
Aprilis, florum prosunt ad regna colores?
Incentiores purpurant ellajum rosa.
Si quis habet veris, sed habet quoq; frigus aprilis
Intem tenentes campo nix flores latet
Majo felicem nullius frigoris aura
Nem profanat, edendi cumulat salas.

Ille prior vacuas pulchro velamine ramos.
Primus viventi vestit arboris pulo.
Aut calor aut frigus reliquis in mensibus uret
Quare relicta progredi domo piget.
In Mayo nil tale time nec bruma nec diras
Intemperatas criminis vires habet.
Quot solet astivas spirare favonius auras
Tot sanitates orbis a Mayo bibit
Iam tristes sylva pulchrae licentia campi
Iam rura late pressa sub plantis placent
Continuo resonant acies modulamine sylvas,
Cellulae discunt aliterm verbis loqui
Ipsa placet pavore si murmure garriat unda,
Cum devolutus saxa protradit liquor
Addite qui reliquos superavit nomine menses
Non jure Mayo major inter hos erit?

Pro Junio.

Junius laeti dominator avi,
Vendicat sceptrum, cui purpurato
Sol rubet cancro, patrioque veste Purpurat astro.
Nemo sublimem videt ire Phobum
Altius seculo, timet ipse Titan
Hunc super seculos trepidante loro Slectere curru.
Nullus aurato nituit sereno
Pulchrius mensis, neq' longiorem
Nutrit flammam, neq' sic minutat. Præbuit umbras.
Si labor regni meritum est, calentes
Nemo tot solis toleravit aestus
Inter astivos agit ille lucem Quolibet ignes.

Pro Julio.

An sole tantum clara merebimur
Illustriorum nomina principum?
Non magna fulget mutato
Gloria, quæ cumulat igne
Virtus avitis diues honoribus.
Nil commodati luminis indiget
Decentius non arte facto.
Christolyti radicem sereno.
Non comparatis Iulius ianibus.
Accedit aptam Legibus indolem
Tot Iulii parere terred
Romuleæ dedicere sorte.
Nativa prosunt stemmata Junio?
Et hunc Leonis promoveat decor
Pridem Leoni Lexia vasta, et
Marmariæ famulantur umbra.

Pro Augusto.

Non Nomen neq. stemmata
Legum Principibus conciliant suis
Reges utilitas creat.
Nemo Casareo dignus erit throno
Cui tantum aureus est sibi.
Quis terram nimia fruges repleverit
Hic rex esse merebitur
Si Augusto titulum terra negaverit
Sic tunc longa fames debet
Iuste frugiferis horrea messibus
Et cæteris vacuabitur.
Quod si nominibus sceptrum recenseas
Augustus toties quoq.
Flexit Romuleæ regna Potentia
Etruria Sarmatica quoq.
O. augure tenes sceptrum Colonia.

Pro Septembri.

152

x.

Imperium si iura negant, dat libra valores
Septembri cognata luvio, dignumq; coronis
Arstemat et pondus vetis felicitatis auget.
Utilitas si Legna parit, decernite causam
Quot fructus September habet, cui poma ruborem
Et maturorum debet se forma pyrorum
Quidquid in Hesperii est delectabile septis
Aut pulchrum Pomona parit, quodcumq; superbi
Alano portenta ferunt Septembris honore
Gaudet, et autumnus dono meliore superbit.
Citrina mala, nuces non tantum parva juventus
Sed Legum mensa omnis amat, simileq; Ionanti
Æthereus Dapifer miscet cum fructibus escas.
Ergo pro pomis, pomum Regale mere.

PRO OCTOBRE

Messibus Augustus, September fructibus orbem
Ditat, et imperium vementis vendicat anni.
October quid dona feret, qui vina propinat!
Cunibuscum est commune bonum dare pabula, ponem
Si non dives arator habet, quis fructus in ipsis
Fructibus a pueris manus, juvenile petatur
Sed a vino nec mensa sapit Regalis adempto.
Poma nocent alimenta nocent, sed vina medent.
Hoc bibi de fonte salus, longava precatur
Qui cum Panthonico propinat sacra falerno
Ergo qui multos mortalibus adicit annos
Ubius imperium October cum n' feret anni.

Pro Novembri

Inter Sibones regna merebitur
Quisquis falerni pecula Massici
Iactat, perecundumq; turpi

Quarit ab ebrietate regnum.
Non hac bibendo, sed rationibus
Constat potestas! Antonio Scyphus
Ad sceptrum prosit imperantem.
Sobrietas generosa mentem
Decet. November iustus imperet
Quem militaris turba potentibus
Armistueq. Principemq.
Pro statione veretur
Illum quicquid promouet agide
Maiores superbo conspectuum throno,
Illic coronam libertatis
Strena dato licitatur auro
Pro Deo.

Et gelidum torret regnandi flamma decembrem
Sit meritum tot dura pati, bruma rigentis
Bistonias, tolerare nives, scythicumq. per omne
Tempus ferre gelu. Molles odere coronas,
Gaudebunt patiente viro. num semper in ipso
Sine renascentem mirabitur ultimus annus!
Quod toties claudis, cur n. semel inchoet auum?
Pro Ianuario.

urcam recenti quadrimus et novum
Aetate regem. nam pueri dicit
Sub Ianuario perennes
Et reduces renouare soles?
Vivunt eodem sidera principe
Nondumq. Phaebo vivere sub duce
Soli rebus aruit. Dolendum est
Imperium quoties potestas
Mutatur ipsa. At tollite gloriam
Satis decori nomini se. Dei
Habere nomen sanguinisq.
Adherei tribuisse ab ostro

Pro Februario

Bacchanalia non amat,
Qui latus hilari sub Februario
Annos vivere respuit.
Nulla est lätia commodior dies
Nulla est saltibus optior.
Hic legi premitur dura severitas
Edunt^{ce} jura licentia.
Hic omni populo quod libet, et licet.

Hic pauper metus et dolor
Ultra Sauromas exultat exteros.
Regnet si Februario
Legem se faciet principe liberum.
Contra Martium Seneca.

Martius veneranda senectuti inuisus si regnet omnes morimur

Studiosus Pro Mayo

Schola pro Maio agunt, quibus bis in hebdomada recreationem indulget

Contra Julium Studiosus.

Si Julium ad Troetis solio, huius examen palæstra patietur

Pro Augusto et Agricola

Imperet augustus in quo omnis fertilitas regnat

Itra Septembrem Studiosus

Scholas September incipit nō regnet pomum promittit et centum mala Scholastica afferat

Pro Novembri Miles

Militibus gratiam pro stipendiis Novembri agimus, vos foronem date

Pro Ianuario Dibo.

Octobervino mereb regnum. Sed quia hic liquor optior sufficit si Ianuarii Amphora regnet.

Prologus. CACTUS STUS

Auream in Stanislawi Kostka cultum Lechici exercitus
liberalitatem exhibebimus ut palam sit Polonum Mar-
tem non minus auro posse, quam ferro. Auro pretiu-
tu addes Auditor Astimatissime.

Dux
Lento procedunt ingentia gaudia passu,
Parva levi saliunt pede. Quod longeva Senectus
Annorum speravit, habet. vicere petendo
Sauromatae tantum differi munera possunt
Qua Lechus cum Rege petit, Clementia Romae
In nostras est flexa preces, prodesse nocendo
Clementes voluere Dii. totiesq; relictum
Non spreuit fortuna Lechum, majora periculis
Auxilia, Ausonii nobis misere favores
Kostka brevi sanctus, toto super audiet orbe,
Polliciti Sanxere fidem decreta Latini.
Parva deesse lego. Quid enim tibi vilis auro
Prodiga gens vitam, cui solo gloria ferro
Porta triumphatam jussit servire monetam.
Exemplum pietatis ero, nunc Quaeso sequar
Qui proprium scit me esse Ducem, quae dedegisset
Omnia vincentes hac vinci sorte Polonos.
Voluite quid presens occasio detulit?
Nullibi difficiles Dux nullibi magne probasti
Hic etiam sequimur stimulant mandata volentes
Quidquid agis faciendo jubes, nihil esse molestum
Demonstrant exempla Ducis, profundius aurum
Si jubeas etiam profundere dulce cruorem.
2 Felices rumore Lechos, quot vota Poloni
Fudimus! ut tam fausta semel fortuna veniret?
Et venit, tam magna, diu meruere rogari.
Addimus ad votum nummas, non penitet auri
Plus pretio data verba valent, magis astimo verbum,
Quam nummum.

Hic Legio
Epistola
Prima miles

3. Quid mihi cum nummis? bellum grave dedecet aurum.
Militibus satis ensis erit, quid inutile pondus
Ad promptum portabo latus: neque perdimus aurum.
In similes quoties generosi expendimus usus.
4. Vitam debemus, non tantum dona Poloni
Kostka tibi, quidquid Lechicus complectitur orbis,
Sorte tua putat esse datum; seu fausta Vienna
Bella recensemus, seu Chocimense Duellum,
Sarmatica sorti pugnabas victor ubique
Nunc quoque Romulei censu cumulatus honoris
Se nostrum sciet esse magis, tituloque Patronum
Augebit meliore novum.
5. Aureus in Lechiam toties o Kostka fuisti.
Aequalem decet esse Lechum, tot munera dono
Si noscit multis uno tibi Patria reddat.
6. Omnia pro Patria felici expendimus usu,
Quod superest dabimus, cum desinet esse Beatus
Kostka, Lechos faciet, cum magno nomine crescat
Sors Patria.
7. Ipse ego servata belli inter funera, vita
Et memor et gratus, cum Thracica tela morante
Desuper aethereum vidi descendere curram.
Quantum tunc animi! Quantum virtutis! in illis
Advenit fortuna rotis, quodcumque superstes
Aurum restat adhuc, illo certamine partum
Impendam tibi Kostka libens.
8. Nunquam Sarmatici felicior alea belli
Esse potest, Quam, Kostka, tuo similes honori
Immolet obsequiis quasitum annalibus aurum,
Alea me nummis toties spoliavit, at in Te
Lucrari spes multa potest,
Non dum crinito tumuit mihi barba capillo
Cum Jablōvii Mamortia signa sequebar
In puero iam miles eram, totumque juvenem
Tempus in emeriti spectavi casside ferri
Hunc ego militibus memini persaepe locutum
Donec ab Ausonia vox aurea detonet arce
Non cessaturas per lechica regna ruinas.

- Sanctus Laetia. tenet quod si ~~aper~~ ^{aper} ~~avere~~ ^{avere} Poloni.
- 10 Quotquot servitio merui stipendia longo
Serviat expensis. his Lechi certius hastis
Vincimus, hoc enim felix victoria damno.
Auro quam ferro melius vicere Philippi
- 11 Et mihi sub Gothico collecta pecunia bello
Pone Calissitas collecta pecunia turres
Divido depositum. media mihi parte super sit
Dimidium do Losta tibi, si postulet usus
Et reliquum donare paro.
- 12 Tracica Bistonii signum furiale gradivi,
Luna times? tremefactus eos pallente sereno.
Cornua barbarico pridem turgentia fastu
Ad plausus demitte novos! argenteus ardor
In Lechicum vectigal erat, flectat in arcu
Cum Domino trux stemma suo. vicere Poloni
Crudeles pariere Getha dum Losta triumphat.
Promeruit tam dives emi per munera laurum.
- 13 Ferrea gens populusq' sumus, neq' melius avam
Vivimus, arato riquerunt tempora ferro.
Absulerat rebus pretium fortuna secundis,
Pauperies nisi dura sinam premit. aurea vultis
Secula? profuso mereari haec possumus auro.
- 14 Non habeo nummos, expensa pecunia, saccus
Deseruit, nec enim populorum vivo rapinis,
Cre meo vixi, gladius mihi ditior ante,
Et melior sortea fuit, modo venditus ensis
Aureus, hunc chalybem mihi vix fortuna reliquit,
Unus restat equus, villis valentibus, atrum,
Miscuit in tergo solers natura colorem,
Dimidius pes crine rubet, pes alter utrinque
Est niveus, pars nulla suo privata decore.
Hunc etiam vendam, bene nospis pondera rerum,
Quid dabitis? totum praesentibus offero causis.
- 15 Nec nummi mihi sunt, nec equi, concedite fratres
Ut possim conferre aliquid. concedite, reddam,
Reddam, iam toties socii mea verba probastis.
- 16 Concedam quodcumq' voles, solusq' libenter
Adjiciam, nunquam memini te falsa locutus.

15

Dux

in la altera de re
mua provigio legih.

of movement, 271.

[illegible]

*Saturnus minorum quatuordecim maioris
natus et verat. a. Congione creatus*

1. *Anna Stoltz et Fene de meo, deo et commendati*
in eadem curia, et deo, deo et commendati
 2. *Anna Stoltz et Fene de meo, deo et commendati*
in eadem curia, et deo, deo et commendati
 3. *Anna Stoltz et Fene de meo, deo et commendati*
in eadem curia, et deo, deo et commendati

Quidam in finibus commoque locis non deinde
finitas moribus suis inornat et mortibus de-
manet in finibus, a diuina ignito ferit q.
et ecclesia, quia ea ad finem inducit, ha-
be et ecclesia, quia ea ad finem inducit, ha-
be et ecclesia, quia ea ad finem inducit, ha-

Quidam in finibus commoque locis non deinde
finitas moribus suis inornat et mortibus de-
manet in finibus, a diuina ignito ferit q.
et ecclesia, quia ea ad finem inducit, ha-
be et ecclesia, quia ea ad finem inducit, ha-
be et ecclesia, quia ea ad finem inducit, ha-

Epilogus

Epilogus de Virginali
Eius Evers.

Quidam in finibus commoque locis non deinde
finitas moribus suis inornat et mortibus de-
manet in finibus, a diuina ignito ferit q.
et ecclesia, quia ea ad finem inducit, ha-
be et ecclesia, quia ea ad finem inducit, ha-
be et ecclesia, quia ea ad finem inducit, ha-

Quidam in finibus commoque locis non deinde
finitas moribus suis inornat et mortibus de-
manet in finibus, a diuina ignito ferit q.
et ecclesia, quia ea ad finem inducit, ha-
be et ecclesia, quia ea ad finem inducit, ha-
be et ecclesia, quia ea ad finem inducit, ha-

Si potest, cunctos interfici non vult cunctos.

St. John's crosses intersect in many cases.

interrogas eis quid in ult^a tempore
audet

Non bene collectis ^{gaudet} ~~in~~ ditare gaudis

Fructific, qui parva parat deperdenda cunctis,

die milder kühler, einem matten, ferocia, sup'e

Ecce enim commendat homines, ut in una erant

id, parte numerant. *Epistola ad triumphe.*

et Maximus interea non parum facit, ut non

Et mentes equilo currauit turbidus aulis.

Ora timent, tunc regnat. Sic dicitur in libro

Quibus tunc videtur. cunctis fenus uteretur horrore

Brachia turbatis videntur nudi capillis

et circumvallatus concubabat impetuosus.

Quia paludatos ventus exercet amictus

Nec sinit in ~~motu~~ in pace quiescere cultus.

Indicium scelus clamis est. fur, inquit ni

Pascimus clogis famam: non voce petendi.

Sed factis æternus honor et laudibus

Præteriturum est interitum et Quod

Veteris tunc est, veteri male facit gloria lauro
 quid date virtutis lauri.

Facta dabunt.

facta d'apunt, multo auri d'et Victoria teste.

Duxit, et in sanis quatuor mela terrena penitus

Turbatum per inane volat, comitatur euntes

Horror, et immiti, stipata, protervia luxu

Et fragor et rabies, et plus quam mille rima

Ut primum furis, & meratas miscuit aura

murmura terribile tonare per la casa

Quia concubae ut dicitur de rebus inchoatis

multa concitantur. Nobis autem inter
dum ut aduersus ne uideamur. Quod si

Non quibus per se, sed quibus per

Non avrete per altro a met. the morte uia

Nec populus impune vias calcare vetustas,
Oceani quidammina canat: prope sedera fluctus
Si non tangebant, poterant tetigisse videri.
Ipse sua miratur aquas Neptunus, et horret
Balthica sollicita dum pulsant littora lymphæ,
Sed uq' latrantes dæverberat unda Charybides
Nec parvis etiam requies concedit ex ardis
Flumina commotis æquant in æquoribus æquor
Sylvarum pars laesa ruit, pars turbine ausu
Veda, superbi fido tellurem vertice mordet,
Robora cœni ramis, et cum radicibus omni
Invita velluntur humo, neq' gloria cedris
Liberat a casu, simili cœde clade cupressu
Et pinus sub clade gemit, Dodona nupset
Si non fatidico pridem præiuderet igni
Aquila Caledonios turba verat aura recessus
Et per odoriferis grassata licentia, lucos
Pugnchæas populatur opes, non passa bipennis
Ita cadit nec Ereia tibi heperisse torante?
Probat, scilicet nemo, et sacra Caracenis
Umbra, timoratis nutat tremefacta capillis.
Sumbrosis trux ærna pavet, nemecq' fatigat
Atro specus, nigris prodire cubilibus umi.
Non audent, leporum terrentur more leones.
Effera marmaricum Sygris est oblita terror
Trasæ non posse præter, qui Tessaletæ terror
Arva replet, quantis quæbatur Dauria damnis?
At neq' simplicibus tantum nocuisse virgetis
Illa iubet. Pomona truces experta sagittas,
At peris auratis excubis poma læcent.
Alcinoi violatus amor, desistite venti,
Illi sublimis furor est evertere cedros.
Parcite plantatis in publica cœnivia damnis.

157
4 ut vero Lechis Aquilo vicinior oris.
Cynicus in crimen laxavit saxa procellis
Impia per totum facta est discordia Regnis.
Vistula feruleas vix continet impiger undas
Varta catenatis brumali caret Nymphas
Si cohibere potest. magis omnibus aestuat unda
Proxima, Calipsiades bene notura flumen in istum
Namq; ibi praedo suas longe magis magis exentiras
non ibi tuta Aulis habitat cibibus ades.
Tecta nocent populis, monumentaq; dira ministrant
Inventus vel saxa movet. discriminat muti
Cum domibus cecidere pari illic regmine rapti
Stat nudatus apex, illic concussa fenestra,
Illic clausa patuere fores, hic necia pandi
Aditur impulsis ades violentius turis.
Plura metq; numerare vetat cum turrib; turbe
Eversam deslere suvat. docuere procelles
Quam multum possent in parva strage nocere.
Ter quater erectas validis incurvisq; arcus
Quoties quatit ^{toties} vacuas spiramine fibras
Inconstante replet, toties quoq; circuit extra,
Atq; resistentes, ex omni parte accersit
Perditq; erro trabes. Quam scelerata recusas
Cum domibus vincitq; dat, perterrita voce est
Et sensum fessum cepit demittere culmen
Non patitur e conspectu moras, iustitiamq; omnia
Reginam statui vultu, protrusit et altum
Arripens utraque manu, fugareq; cecidit.
Urget in altum, et ventis et mox gravat.
Fit fragor adjectas timor impetit. Urgetq; pulvis
Illa ruit, maeisq; replet vasa compita membris
Dimidiata fragmenta foris, de qua venient
Densa frequentatas, diernit, ipsa splendet.
Nec locus est ubi callis erat, comminutione

ambulat in vicis, pectus nullo ordine tunc
Et nulla cum lege facit. hic partem
Incepit, asper humum, natiq; vix illa reclusis
Pressa dolet, patiens aut vendere terras, hinc
Nec damnum grave ferre potest, quae pendula
Et domum plebem campana fidelis horae ^{Lapsa}
Aeternum percussa silet. fatigabat.
Fracta suo, notamq; sonas. Ita urbe ruinas.
Nec ^{rota} ~~rota~~, nec radii, nec malleus integer exstat,
Et si qua superesset illasus parte, tutam.
Sindit humum, lapidesq; tenex moriendo flagellat
Qui super excelsos globos aeneus extitit alto
Tabitur et casu ceterum compensat honores.
Hic dolor elatum noxuit debilitatis esse.
Laminae supremas quae restant are columnas
Inter venas sati volat ducit a ventos
Nescit ubi Natura, tamen natura, timetq;
Quae non finis simul et casura timetur.
Angelus inclumina quicquid abbat culmine turris
Pro decus et magna celeberrimae indiges urbis
Hic extum quae ante cadat, nunc turre relicta
Rouce errata eius reperat virtutibus astra
Hacubi vastata miserrimam peragunt in urbe.
Nemo videt, quidam in fletu, quibus oris
Ingemit, et echica prodat dispendia foris
Tropos compras, lacerata comas, iugiter audis planctu.
Incepit et testes clamorem, alminat omnes
Nequa vendendo qui circum mœnia rivo
alluit affines amicos gurgite muros,
mactat procellas, caequat littera hinc
Etq; ferox lacrimis, quos flentibus, fluctuandis.
Et quia, ferre metas tantum non suffinet, undas
Et cetera non vix. Bleditatur dante, montes
Mouente ab tunc glaciis, moragum bon.

260

Forpe Galgasiacani decrevit rusticis urbem
 Pallarata prius, ne via vicinior haberet
 Quam in urbe urbem visamq' videre laborat
 Et videt et non noscit domum, curamq' inani
 Quid prospera toties me semita pressa tetellit?
 An memini Mesape locis ~~hinc~~ se de hisse
 hic locus est, urbs sola deest. Et demesse videntur
 Tempora, domus, ubi Turris? num me somnia ludunt?
 Dicit et a nullo tergit sua lumina crimino,
 Et cetero ore nihil videt, ultra perstat et ultra
 Audaces formare gradus, ubi venit ad undam
 Littori cognovit, portam quoq' novit eundem
 Diversum nihil esse videt. Stat porta tenere
 Prisca suo, veteri circumstanti ordine muni
 Cognovit populos, populis cognoscitur ipse
 Mutati quiri fata loci metuentes ad instar
 Inspicit in castris plebis videt agmina vici
 Circumdispectam per comita valere cubam
 Signeaq' appositas inserit pernatibus ista
 Vidit et insperantis agrestia pectora pugna
 Inclemente ferit, decemq' doloribus audit
 Illucur o chari, conueniunt memorabile. Scari
 Proo iaceat, percutitne tuas angusta ruinas
 Illas capere? quid cernere? faciemq' inuentam
 Huic mementa nocent, lacrimisq' queri dicere posset,
 Coniuncti, remotaq' pietas, o dicentia
 In tamen d. Patris splendor, cum definis esse
 Incipies meliore cura per sacula meti d.

Actus octavus.

Figurae Sententiarum in V&RBO

Sive
 Exempla ad Figuras Sententiarum, de V&R
 B. Incarnate passionem.

1. Interrogatio

Supra illa verba. Quis te percussit?

Non respondebis pugnis, et voce petenti?
Pimen, et auctorem, cur patiendo taces?
Non ne vides qui sonte ferit tua tempora ligno
Qui tua velavit tempora non ne vides?
Non ne vides oculis, num sidera pura caretis?
Nonne potestis tam grande videre nefas?

2. Responsio et Subjectio
In illa verba quem quæritis Iesum Nazarenum.
Hic Nazarenum quæris gens perfida florum?
Interdoli uti forte roscum latet.
Perfida quæris quæris? quæris gens perfida Iesum?
Perfida cur quæris? Quæritur ut pereat?

3. Antecuratio.
In eadem verba.
Cæteras fustesq. ^{marpu.} funesq. ferendo
Cæteras fortis tela ferendo manu
Me quæris nocitura cohors neq. fata recuso
Ipse ego supplicii tempora quæro mei.

4. Correctio.
In illa verba. Respiciens Petrus fleuit.
Ergo cadis nec petre, Petram tibi profuit esse!
Nec tibi terrarum profuit esse caput?
Non cadit emendat vita meliore ruinam
Et lachrimis mundi se probat esse caput.

5. Apostrophe.
In illa verba. Tertia gladium in vaginam tuam.
O! meriti majora, Deus nisi mitioresset
O! meriti pænam, ni tenuisset amor.
Mucronem da Petre Iuven. Sed ponimus iram
Tu quoq. mucronem Petre fonde Iuven.

6. Simulatio et Dubitatio

In illa verba. Quid faciam cum Iesu?

Viderat innocuum, si quis enim putet esse nocentem?
Morte redempturum, crimina nostra Deum.

Viderat et causam, mortis quia non videt esse
Ad consternatas murmura plebis ait
Quid faciam? perdamne pium? sine crimine perdam?
Et quod non video, corripiamne scelus?

Vos date consilium, sola hic non sufficit ira
Delicti causam, iudiciumque peto
Quid faciam? damnate nefas quod in esse putatis
Si reus est vestra lege manuq' cadat?

7. Prosopopdia

De corporibus Sanctorum
Vivitis, et sceleri nisi vos superesse putatis
His tolerant vestrum corpora fundata nefas.
Ecce Sepulchrali Patres depulsi resurgunt
Nec sobolis crimen tam grave ferre queunt.
Ecce cadavere per publica compita gressu
Ut mactata sua perprata vagantur apes.
Mirantur ^{tam} grande nefas et tempora damnant
Tempora quod tanti causae fuisse mali
Quid facitis vestris non equa parentibus atas?
Pulsi leges, canaq' iura patrum?

8. Apostrophe.

In illa verba. Cur me cedis?
Sensit, et avertit patientem a iudice vultum.
Exussit longus paucula verba dolor.
Cur me cedis? (ait) cur cedis vera locutum
Surquatis in fontes pollice fonte genas?
Dixit, et antiquo compesuit ora Genore
Nec poterat verbum plus Breve posse loqui.

Continuo, quid sibi istae taces. Quid perditae cadis
 Aurea ferrata quid petis ora manu!
 Ferreus est totus, non tantum parte satelles
 Ferreus, et ferro aurius ipse tuo.

9. Hipodamias

In illa verba. Ecce homo

Panditur interea secundae plorantis imago
 In vasto Solyma conspicienda foro.
 Nulla cruentata stat forma ^{relicta} a figura
 Et color est tantum quod et cruor ipse facit.
 Non aliter Tyrio tinguntur murice lana
 Non aliter rubens indatat uva genis
 Crinis, in humatis spinarum dentibus haeret
 Vernantes poterat qui meruisse rosas
 Lumen abest oculis, lachrymarum tramine sanguis
 Attanet et a rubro fit via rubra morari
 Tempora temporibus non sunt conformia primis
 Et species, speciem non habet ipsa suam
 Iurga frequentatis miseris lacerata flagellis
 Bistermillenis Iurga, secta flagris
 Quomodo simplicibus sulae villarum aratri
 Deservituros in sua lucra locos
 Sic ferus aethereum repetito vulnere corpus
 Adstra relaturum commoda miles arat
 Dic iterum Pilate nocens dic sapius inquam
 Ecce homo, non possum credere quod sit homo.

10. Ethiodia et Epiphonema

In illa verba. Consilium inierunt Principes et Pharisaei
 Murmur erat, tacitis vocalia funera labris

Consilio culpam gens Pharisaea premit.
 Et premit et ropidius ad mordet dentibus ungues
 (Antea insensati pœna furoris f. erat.)
 Quid et rodit votum est in sanguine mergi
 Et nisi criminibus turpe latere nefas
 Tinguat impietas et habere menda ora testes
 Conluciat falsis vocibus ira fidem.
 Ipsa malos bonitas facit. Et clementia diros
 Nec nocet esse reum sed nocet esse pium.

11. Sufferentia.

In illa verba. Desq. autem tacebat
 Huc populi, gentesq. vagos quos aluit Hermus
 Quasve lavant rutili rubra rogi
 Huc procures Superi integer audiat, audiat orbis
 Vosq. Pharisæi pessima turba senes
 Quid loquitur Dominus gentes audite cruentas
 Quid loquitur Dominus q. ex vritis. ecce tacet.

12. Fratermissio.

In illa verba. Dimitte illis.
 Et parcat, parciq. rogat delicta latronum
 Excusat quatinus vulnere sentit amor.
 Sed vos vesand. cur nondum parcatis ira?
 Et dolor et pietas vos minus ista movet?
 Non memorem fusi naufragia mœsia crudoris
 Non memorem fessi vulnera facta flagris.
 Non memorem bergas. et quæ memoranda fuissent
 Nec scissas memoro vepre nocente genas
 Omnibus est gravior, quia non desisti ira
 Et qui parcentem, ledere vultis adhuc

13. Licentia

In illa verba. Nobis non licet interficere
Parcite quod dicam vobis occidere quinquam
Non licet et mortis cur licet esse reos
Parcite vel dicam melius non parcite Turba
Audacem reddit causa secunda metus
Si scelus est fuso vitam temerare cruore
Non mirus est fatum conciliare scelus.

14. Concessio, et Permissio.

In illa verba. Tradidit eum voluntati eorum
Quid facis o Præses nullius crimine noxæ
Victum vestro reddis in arma gregi
Sit scelus et quovis ~~nomine~~ dignetur sit nomine crime
Non populi tamen at iudicis ense cadat
Sed quod agis, molire malum, concede furori
Spreto, et plebis dum ratione cares.

15. Parenthesis vel Interclusio.

De Nocturno Christi carcere

Nox erat f. o! culpa nunquam magis aprior hora
Nox erat f. o! nullo tempore digna quies
Clauditur in cæco tenebrosi carceris antro,
Turpius agrestes non stabat antequam
Sperna quies, si quis enim posset dormire molestos
Inter fatores absque quiete fuit.

16. Ironia

In illa verba. Illudebant ei
O pietas! o Sancta fides en poplite flexo
Agnovit spretum credula Turba Deum.

163
Ecce cruentatam militem vulnere frantem
Percussaq' ornata pulchra corona comas.
Abstulerat vestes victor sed contulit ostrum
Illiteq' pro sado murmure, dixit dea.
O! pietas, o! rara fides, an mitioresse
Tortore et immanis carnificina potest.

17. Distributio.

De veste quam milites inter se partiri voluerunt
Spiritus exierat lacerataq' membra reliquit.
(Nec locus in quo nati vivere posset erat.)
Spiritus exierat petulantium turba latronum
Sriminis exultant impietate sui.
Ille sirox cumulat toleranti opprobria sati.
Quamvis non possit praeda nocere nocet.
Ille satur scelerum saltat gaudetq' tyranni
Nimine, nec culpa pariter esse reum.
Vixerat attrito, quater et quid pectora pugno
Vis quem seditid paxitui fieri erat.
Omniq' in voto est multa discescere praeda.
Ne desint natiq' premia digna suis.
Unica vestis erat, siquid enim plus pauperq' haberet.)
Unica sed nullam paxia poteris accipere.
Sed cui dexteritas artis studiosa pepercit
Parcere crudelis non voluit manu.
Partiri furor est, moderata cupido furorem
Maluit intacta diuisisse toga.
Sors jacitur, tanta iudex est aequa causa
Nimirum magna sortis amictq' erat.

18. Deprecatio.

In illa verba. Transent a me salix ife.
 Per Te ego perq' Tuum Genitor celestis amorem
 Per plenum nostris pectus amore rogo
 Trans^{fer} ab intacto ferula pocula gustu
 Iam meliore cibo me satiet anior
 Aut si mortiferum calicem transfare recusas
 Hæc quoq' pro mundi fata salute bicorn

19. Opiatio.

In illud. Sitio.

Non mihi siccitas urit sitis arida fauces
 Sed tormentorum mebitis urit. Part. 1.
 O' utinam possim, si quamvis tot vulnera passus
 Vulnera pro populi ulceriora pati
 O' utinam tolerare crucem tolerare dolores
 O' utinam lacero verbera ferre sinu,
 O utinam fustes possim sentireq' sentes
 Aut si quid spinis acrius esse potest.

20. Exortatio.

In illa verba. Tolle crucifige.

Dum videt immérito Dominum maduisse cruce
 Gens nondum panis saucia, tolle vocat.
 Et vocat et vicos validis clamoribus implet
 Nec contenta semel dicere, tolle vocat
 Tolle vocat, crucifige vocat gravis impedit ardor
 Ne vix quam vellet dicere, sed va vocet

Fluctuans in Oceano mundi Juventus, jam Divini amoris
Favonij protrusa, jam Syrenum orbis cantu delinita, tandem im-
pellentibus Divinis Ethesijs, illecebras mundi ad Sarcas Chri Nati
cunas allidit, et in amore Divino immota, heret. a Suprema
Classe in Senam data Anno Dni 1715.

Prologus.

Fluctuantem per Oceanum mundi juventutem in Suprema classe tuis
isthmus obtutibus. A. S. (tu, jam ad rarissimas Divini amoris Ethesias
vela fauent, triumphale oceanus celusmas: jam doloso Syrenum mundi cantu
delinita, inter Scyllas illeubarum et Charydes naufragam, et non tam
tudentem Oceanum, quam illius spei illudentem querulaberis, non sine
naufragio laummarum. Tandem deliciarum procellas felicissime in flo-
ridas Betlemitici floris Insulas eludatam, et tudentis Oceani jocos, tudos
ad Sarcas Chri Nati cunas allidentem, non sine tudentis animi tripu-
dio intueberis. Si vero dicta nostra cum fluctuante fluctuabit juventu-
le et suam levitatem: facilius illam et quod levis sit benignis fe-
res auribus.

Inductio Amra. Amor Divinus occurrat Juventuli studiorum operam
navanti, et docet, si epe sollicitam in studiis, ut nihil remittat de amore di-
vino. Ibi pars promittunt alacris animos, pars herent perplexi, an tem-
ne, etate praedit, primitias vite consecrant pietati.

Amra D. Qui vos angel agit, pectus, quae cura potenti
Dilatat mare, quin vestro corde nutritur
Permis? et effuso corrodit, dente medullas.
Munice non vultus flagrant, velut ante rubebant
Alit pallor genas, mellea superinduit ambas
Non su sollicitos animos immagine libri
Ut tenera Elyrias mens non emergat in auras
Liberas sit mens ad libros non vincula mundi
Maqueant animos. In primo margine libri
Non ventis jactet et imis, naufraga classis

Preludia disti
biut
Mente sancte sint in docta semen arena
Præmis, succiscat Divino impia amosi

Aut A. — Non nisi nostra calet mens Religione beata
A teneris pedibus succumbunt præmia terra
Auris Religione nihil comprehendit æquum

Idg. Est primum Studium colorum discere Numen.
Non su etna calet flammantibus ignibus, atq.
Incaluere tumentes vena, cordis ab actu,
Quo tens in superos quo tandem pectus anhelat.
Effugit atq. de dato culmine Pallas
Quam superum pennatus amor sine circo volabit.

Stud 3. Sic inuictus amor celi, mea pectora torret
 Et inuictus celi, mea pectora torret
 Et licet extraxerit, uti cum et gestus amorem
 Nutrit et subiecto sanguine bullit apertus.

Stud 4. Non me mille artes cogent non funera mille
 Ingenious amor plus didicit artis acuta.
 Non mox metuit animus metuit non vincula mille
 Et vana ut fatum fortis, qui vincula spernat
 Membra licet, non verus amor compage ligant.

Amor 2. v. Numina quam vestro laudant molimine lata
 Lira describet solentis Palladis amplas
 Longior, auratis fundetur mentibus imber
 Palladis, et sapient juvenes virtute decori.

Ind: 2da Consumunt aliquot studiosi de vitas ad exordia literari
 in amore Divino in hocanda perplexi: reliquis amorem Divini
 + citra amore dubio committantibus.

Stud 1. Nescio quis præter solitum mea viscera torquet
 Attingor, et ambiguo permeat ille fibrae
 Moru, clara dies, nec nox dedit atra quietem
 Terminis est nullus que murem aor
 Solvor et in solvor stygio miserabilis axe
 Dum fluit, ac refluxu cedit rotante dolor.
 Pedes perplexus totus vix arbitror aure.
 Et talis: petres rursus ad ora foros.
 Quo placidum pro flamen, Divini Numinis, alium
 Hectis, et impulsam fluctibus esse ratem
 Non sinus. Exagritatur ab omni parte carina
 Pars requiem blandam non vehit ulla mihi
 Attrahit aurato in blandum fune, solutus
 Orbis, sed retrahit pulcher amore Deus.
 Persuadet pietas Numen, dissuadet acerbis
 Horror, et intentat mille pericla mihi
 At dulcedo trahit. Mundum dimittere; magnum
 Ut superis castum reddere festi; atrox.
 Quid tiubas animus, celum, vel suscipe terram,
 Aut minus, aut soli, pectora danda Deo.
 Fluctibus in dubijs, me cum Palinuro relinquis.
 Sanctius, ut dubium cymba recidat iter.

Stud 2da. Post Phætonicas non so perplexa ruinas
 Stat Cymene veluti, membra mea, massa riget
 In stygio versor juvenis, minor Iug ale
 Angor et cypar, qui sunt, ante, recit
 Sunt vegeta vires quæ mi non Meropina soadent
 Est celum, quod me, subtrahit Nebris

Stud 3.

Et sine lege mihi laxavit amor habenas
Et restant nulla forma regenda modo
Constitum prudens cohibet nec frava procellas
Non generosa, sed singulis carmine De
Imperat affectus illecebris avertet, non sola Potenti
Me tamen impellit, curritur humen i ter
Quo me fata trahunt juvenem qua cura propellit
Ignaro, mundum lingue grandis nefas

Atq.

Quos, nos socios perplexo iunge dotori
Quos mundum, socios spernere non ne grave
Furtuat, equivo non nostrum postq in undis
Quos Divinus amor flamine pellit, eunt
Naves, nec dubij tenduntur carbasa ventis
Felicem tanget nostra carina scopum
Talibus à socijs cladem remeare juvabit
Nostram, ne vestros incedat in scopulos.

Ind 3tia.

Supervenit Amor, munda et juventutem mero vixit tam
Et de attractis variis ei in umbris proponendo illecebras.

Amor
munda

Quid meritis atrox fontes bouit amenas
Nubes, predare qua mellea polo
Quid vos cura intrit, interior qua punit acuto
Fulmine, qua exanimis sternere tela queunt
Floride non melius juvenis vernabit odora
Etas quam Hybleis grauctur agris
Mille mihi famulantur risus, gaudia mille
Si nosces animum non retineret amor.
Largina, sollicitus mero, dolo cecit ab oris
Orbis, nulla genas, gestuit, hora fugat
Quid fuit immitis mens, quibus vixis trahenda?
Quid micat in juvenum pectoris flamma pia
Fingit, roquet, dira pericula munda
Fingit et insanum, non bene sanus amor
Fulmina ut timide menti, tremor incutit altus
Quid blandus namquam contulit orbis amor
Ergo juvenis levis flammis exhalat timores
Me sit cura sequi, praevis ibit amor

tandem morenti cedi spectacula praestat
In umbris representat genig letitiae, mensae, convivae aled.

Bacchus praestat

Cantus

Maerore victis
Genius letus
Ut pellat y letus

Bacchus amorem
Fundat, meroem
Immergat mero
Forn. Amore

Amor
Mundi

M.I.

Advocat afflictos letitia genius
Exultat letus choreas diducit in horas
Et tu dum hilares pulchra juvena dies
Dum pulsat cytharam, sati praeuidit amanda.
Allea vos Bacchus, dulcia vina vocant
Nectares cum vino instillet. Bachy amorem
Mundi, quem dulce pectore condere tuo.

2 Horti representantq varijs fragrantis floribz

Decorat formosus
Hortus jocosus
Sint belli flores
Grati odores.

Jam prope Festanis floret formosior agris
Hortus et ingenuos, ubi caput cythrae botros
Hinc vercunus depingit rosada quae
Labra rosa, et rubeg se inficit arte pudor
Lilia si tanges propiore coactus odore
Ibis, quo mentem, lumina ducit amor
Carpe manus flores vernanthas carpe roseta
Hic recet mentes, floreat ore deos.

3 Sylvae canes venatici, ursi lepores, venationesq

Diana canes	}	Curas fagate
Ursi immanes		Cor recreate
Invitant mentes		Sylvis profundis
Tandem dolentes		Feris juvenis.

Gramen et impetis vos floridas frondibus arbor
Invitat, vulpes, compas Diana canes
Alliciunt animos, tandem custode repulso
Sequitur equis canibz bella juvena feris
Prodromus impleto cursu, venator in amplas
Impellit sylvas, campus amoenus adest

4 Urbes Palatia Regnaq

Mundus favebit	}	Sub jura mundi
Vestris parebit		Cadent juveni
Sceptra, si mentes		Abi, sitis toti
Celum sperantes		Mundo, devoti

Imperijs urbes totus famulabitq nobis
Vestris, n' mentes sub mea jura cadent.

5. Proponuntur seniculi qui in castris orbis lati renuere

Canenti

Honore

Huius ad fata

Lux beata.

Hos juvenes amor illustri annumeraverat aula
In castris juvenes hi, renuere meis
Ad senium lati vitam evecti poteram
Lumina nec genas nec dolor ora premet.

6. Insignia Honorum Reges Duces Principes

Ad sceptrum Nati } Honorum plerabit
Ejus vocati } Uobis donabit
Villas regales } Cypis corona
Paras Ducates } Le sternit prona

Aurea vos poscunt diademata superag Legum

7. Duces Exercituum et exercitus ipsi

Vult Bellona vni annumerare Dux
Praeque me totum ferro superabit orbem
Conveniet vobis nomen habere Ducum
Eratq novus ad unius pulsi planta suscitah
Iam Bellona meis plantis paratq Gradivus
Ad pulsi planta surge et ampla phalanx

Cantus
Vocat Bellona
Et nunc prona
Vestros, et arma
Lona in parma
Ferro vinutis
orbem, erectis
Palmas florentes
Iamâ vigentes.

Mars.

Ad chalybem juvenes genuit Luina beata
Non Ut periciat compta juvenia preces
Longaevis atavis pietas tradenda decora
Vos Mars invitat, bellica signa vocant
Calladis in laribus gladios tractare suatis
Non globulos sanitos dextera vestra rotet
Rara vni virtus, quos bellica castra retardant
Cor studio Martis non pietate flagret
Hastatorum equitum nomen praefertis in abc
Vos sperat muros, caesis et arma vocant
Regis hui ille Ducis nomen retinebit ad arma
Martis, vos reliqua nomina summa manent
Corripere fortes alacri ensiendo te pape
Et pignat citra postera flamma pra

Juvenes

Solliciti tristes nos amara cura dolore
 Intus agit prohibet luctum maestus sopor
 Blanditur hinc alta quies hic ipse coactio
 Conducit celeres, tumimibus tenebras
 Me tamen obliquum fugientia somnia pennis
 Prætereunt, animo stat dolor, altus amor.

Amor mundi.

Quid cor mutat adhuc vestrum pietate remotum
 Me Dux vernantes induit Hybla genas

Ind. 1^a. Juvenes illecebris muni illaqueati, nec brevitatem
 vite proposita possunt ad meliorem revocari frugem.

Stud. 1. Pectore de juvenum populo mundi triumphas
 Cor rebus blandis illaqueavit amor
 Legnes rumpe moras, mem, orbis fulmine prompto
 Regis imitas populus urget amor
 Si solum pectus perit, mortale, libido
 Orbis molliore, deliciisq. poti

Sum tuus orbis amor, totq. meq. eaq. vicissim
 Delicijs foream, illecebrisq. fave.

Stud. 2. Imbibat intensum candem pupilla sporem
 Quid in omnis longo maestus dolor fuit
 Post liceat Mensi Baucis indulgere Voluptas
 Et quas delicias perriget orbis amor

Intermedium.

Mensa instruit, ad quam indulgent Juvenes Baucis.

Stud. 1. Pocula prima propino tibi pulchro orbis amoris
 Deliciae vivat Stud. 2. Vivat et orbis amor

Stud. 3. Vivat amor mundi 4ta. Vivat, 5ta vivamus in illo

At pietas perest qua caruisse juvat

Stud. 6ta. Orbis amor vivat. 7ma vivat. 8va vivantq. sodales

Dulces, quos blandis colligit orbis amor

9ta. Pocula, quot numerant guttas, tot pocula vivat

Orbis amor, tot nos, tu quoq. vive comes

10ma. Vive dies letos recentem corda sereno

santu, Delicijs substituisse placeat

Delicias ut mentis leta, nulla dici

11ma. Quiescat quæ non gemitus amor

Cantus

Plaudamus leti

Fortuna freti

Sonate chori

Nullas merori

Sacre huius horas

Cor sine mora

Dehinc amori

Orbis decori

Divamur mundo

Nobis iuvando

I stupet faret

Non pectus paret

Celi furores

Nong rigores

Dum ardet etas

Cantate letas

Cordi camenas

Mundo lenas

Pulsate lyras

Monstrate miras

Artes in iocis

Dum flagrat fociis

Pectus amoris

Sepent doloris

Molestas momenta

Clandat juvenia

Mortis diebus

Laternas rebus.

Tempus.

Sicque sacra quotannis letas putatis adepe?

Aeternum mundo, vicina tempus erit?

Ultima resta adhuc plaudentibus hora diei

Est quam infelix, vel, vita beata manet?

Et hic innumeros vestrum, an, viveret annos

Ut nisi momentum, secula mille forent

Inveniunt tepidantia vobis tempora soles

Aeternos, tamen, hos, exurit, aura levis

Urat amor mundi, comburat viscera vestra,

Quid pro momento flamma percipis alet.

Iure
res

In nostros usus totum expendamus amorem

Non etas prohibet non ferus atq; decor

Quid narrantur acuta hemunt figmenta dolores

Non cruciant, hanc rem, non re calhinnus habet

Qd pietas dei aeterni mentita dolore

Annas, vivat, floreat orbis amor

Ind 51a.

Amor Divi
nus

Supervenit Divinus amor, et incensutam Juventutem celo
restituit propositis suis, iconibus per umbras.

Non sic in vastum lapsum irruit, actus biatum

Ullt juvenes annis, in noctura ruunt

Aheu! quid atq amor cecor deduxit in antra.

Detine e longus lumina, fessa sopor

Inconsulta juventus non se inde ceteri

Grato, blanditur saepe palam dolus

Non si est perfectus in altis, Deoatus arte

Insidias quibus, periculis orbis amor

Insidias blandas juvenes advertite muni

Et sancta monitis precaveat amor

Effigies Divinus amor, quas perigib arte

In baratrum menti palpebra, corq suat.

1. Representatq maris procella, naupagia, cadavera ffff Tyrenes.

Cantus.

Non tot guttas mare fundis

Quot procellis pectus fundis

Quot mersisti

Elusisti

Ludendo

Muteendo

Peccando.

Orbis quam tumidis agitur fluctibus aquor

Horrent pectus cum fuit ira feli

Exiguas non tot guttas, quot computat illud

Mortes ac scyllas, mille pericla rati

Quis numeret naupagia, tristes, quinq charybdes!

Lud tibi naulero preparat orbis amor.

2. Bajaretes Rex in cavea denotans Fortune inconq

Cantus.

Quam sit constans sors spectate

Tantum consta levitate

In cavea

Risus rea

Cantavit

Monstravit

Bajaretes.

Quam micat inconstans orbis fortuna, diebus

Et tantum constans in levitate sua

I. li.

Edoceat Bajazetes Rex Turcius olim
Victor terrarum, Teo modo Ludibrium.

Rara avis in cauea Rex, post palatia mundi
Sub manibus rebus, haec tibi cernat avis

3. Damocles cui conuanti impendit ensis
Cantus

Damocli impendit ensis

Dum immergitur pectus animum

Dapes tales

Sunt fatales

Haec tibi

His scribat

Orbis amor.

Impendit gladius Damocli inter una sepo
Oppresso, marem, heu! manet esca Ducem.

Talibus asperit dapibus tritare iuventam
Orbis amor, tales, summa voss dapes

4. Tantalus in hery in meos undis, et ad poma esuriens
Cantus

Maja situs fit in undis

Orbis poma et iuundis

Cuciat

Car necatur

Sapore

Dolore

Transfuso

Stat licet in meos sitibundus Tantalus undis

Et tunc intant flexag poma manum

Ergo quis e iuenum pecto mem gaudi e amore
Lui cu non satiat, non satiente Deo.

5. Reges Duces qui spretis Regnis in Eremum fugerunt
Cantus

Sol ludos flecte dierum

Reges dicit, pompas rerum

Conculcarunt

Et damnarunt

Flonores

Deuros

Voluptatis

Non parvum et huc Quos desertas pilosa
 Et ista comites aspiciat feras
 Detrahit. Lega Phaeus delectat diu
 Atque iugum vidit, tena rigasse genas
 Datus erat panis, gemitus, convivia, mensa.
 Nectaris cyathus, lacryma mesta fuit

5. Alexius contemptor orbis, ad limen jactans Par
 Cantus

Alexi plures genam
 Vitam duxit quam veram

Blandimenta

Et pigmenta

Dolosa

Iocosa

Superavit

Divitias, famam, mundum contempsit Alexi
 Plus placere Patrio limina, quam solia
 Oscula non Patrio non blandimenta, dolosa
 At celaphos plauit iustissime genas

7. Juvenes Ermini cultores

Cantus

Tot juvenes contempere
 Terram, quibus effluere

Blandas muni

Iactabunt

Blandimenta

Termenta

Vel maximas.

Quia Juventa non comus, aridebat oramus

Casto Iocum non placuisse laces

A teneris calcant blandimenta Parentum

Plures, et placent eade pulchre Deum

Probi primitias ista non orbis amori

Quare est agi nido non ne litare polo

8. Anima Damnatorem Infernus.

1119
Cantus

Adi qui dicunt damnati
Qui favebant voluptati
Damnatorum
Amicum

Lum vultum

Lingultum

Septicabit

(Eternum tempus juvenes expectat adesse

Infelix vel vos avara beatus petis

Hinc Divinus amor cingit diademate Sanctos

Ignis tuos comites premiat orbis amor

9. Ostenduntur varij status hominum, morti obnoxij.

Cantus

Blandus orbis pictis genis

Ad quem volat mens effrenis

Pingit vultus

Et Lingultus

Abcondit

Et tondit

Præcoria

Blandus amor vultu, sed quo non fædior ullus

Interior, fucat blanda colore suo

Ad speciem ut pueris florentia poma reponit

Quæ vix scinduntur vermibus aucta scatent

Attrahit ad guttam mellis vos blanda voluptas

Tenditis et stultas enecat esca feras

Pergitis ad flammam tuentes orbis honori

Ut musca caditis papilioq; volans

Tandem. 10. Ad ostensum ab amore Divino Christum Na-
tum Juvenes illecebris orbis obdurati emolliunt, et immoti
hærent in amore Divino ad lætas Christi cumas.

Amor di-
vinus.

Sic figet adhuc sancto, nec flagrat amor

Pectus si gelido sua foret hyems

Et teneri retrahunt armis vos Numine pulso

Et sanguis prohibet tam pia castra sequi

Betlemicus Phabus figentia corda perurat

Accendant artus pectora vestra Dei

Rigenti, teneros annos qui impendit amor

Vestra quæ paret non nisi nata riget

Palladia mentem fas est immutare iuventa
 Virtutem studiis associare iuget
 Numina ad veram tuos addidit aene
 Sola vult mandata pectora natus amor
 Vincat amore puer natus pro cordia dura
 Exiguum ferri corpus amore micat.

Iuvenes.

Hec non terra tenet ceno infundatur mani
 Non tu rete feras, attrahit ante sua
 Non capit inspersus volvere si vicus abscirem
 Ut iuvenum mentes illaqueare soler
 Orbis. Jam caelum jam Numina nota parate
 De nostro mundi, pellite corde techinas
 Immator totus idq. Nos immutamus et omnes
 Quod volat in caelum desipit orbis amor
 Sine ignota mundum dulce esse verenum
 Diva. Nomen terra beata mihi.

Cantus.

Infans blande et iuunde
 Dehinc rubicunde
 In cuius venusto ore
 Nostra vides sunt aurore
 Te stella dea nanabunt
 Et procellas superabunt
 Mundi maris noxia naves
 Intempestiq. cyclas graves
 Quae tenuellam impendisti
 Et tatem ubi sprevisi
 Pompam. Ego jam honores
 Spero terra et favores
 Vides tigus artus meos
 Infernalis ignis res
 Dum te ceno putam natam
 Aeterna bruma vocatam
 Et tatem et decora sperno
 Dum praesepe natum aeno
 Et blandimenta valete
 Cui splendor salvete
 Non est verus amor mundi
 Umbra splendores profundi
 Sola Deo amor verus
 Cordi meo est sincerus.

2. 411.)
Elegia Ima.

Hinc amor inde dolor nullis sanatur laceris
In natum quoties lumina figo Deum
Inde dolor maestus nubit sub pectore flammis
Ille Deo in teneris cepit amare suas
Hinc amor indomitam venam rescindere parat
Numinis in illa in foveam amor
Inde dolor gemmis lacrimis lavatus abundat
In quos inopem lumina figo Deum
Hinc amor ablegat splendentes orbis homines
Et miseram vitam ducere cogit amor
Inde dolor vestita dolet sua membra sabburris
Hinc amor aspectu deligit orbis Deum
Ergo munus vale, nostri valeantq. sodales
Deliciae valeant, pergat et urbis amor
Iam melius juvenes edocti ad Palladis aras
Iam calo mentes aptare placeat.

Elegia Ima.

Non amat atq. amor, maestus dolor haudq. dolebit
Officiis huius, orbis uterq. suis
Non doleo toties pulchri palatia mundi
Præsepi quoties nascentis almae puer
Non amo delicias terre, cor comprimit æstus
Heu! quoties niobis blandulq. alget amor
Nec doleo blandi sublimis orbis honores
Dum tegitur minimo corpore summe gigas
Nec chlamydes amo, nec diademata, nonq. curules
In stabulo nudus, dum eget almus amor
Non doleo nimis Zephyros, florumq. rosetas
Dum pingit purum, frigida bruma rosis
Non amo spumantes cyathos, non pocula, mensas
Dum Deo in cunis lacte cibaq. amor
Atq. doleo quoties non calum pectus amavit
Hinc te amo corde tuo, blandula crede puer.

Epitogus.

Tulci Syrenum munda Ldane juventutis clasis in Oce-
ano orbis cepta, triumphalem tandem cevit victoriam, inter
tot illeubarum fluctuantia procellas, in amix Divino immota,
et pade saxa ad rupem Delphica perseverat et! Felix
victoria alia juventuti clasi intente munda Oceano ce-
dit, dum illis elusit spem, et molimina. Nunguam magis
sum tuenti illebris ubi illudce poterat, quam illas ad shi-
ti nati rupem attidens. Ne vero et nostra supernatet
dictio, tu illi Astimarissime carenti pondere gravitatis
pul eade pondos et affirmacionem.

Ad M. L. G. V. C. H. S. Aloygy et al. Con.

IN VICTA SWEETAS.

Palladis cum Pietate
in scenam Data

Argumentum a Schola S. Casimiri et D. 1715.

Die 24 Janu.

Sancta. Edmundo liberos in Scholis evolvendi ante
imaginem V. B. ascendit Puer ILLUS et solis divina me
ditanti, dum alii luderent, apparuit celesti specio pul-
cherimus. ILLI nomine insignitus docuitque cubita itum
huc dicendo crucem imprimeret. ILLUS NATALE ILLIS Rex
JUDÆARUM.

Anty Prologus.

Pallas cū pietate mundum suis liganti insignibz choro
canente.

Piesni nalezycie do

Anty Prologu.

Młodości Sni dź nowy	Dany jest w domy
lecz go to nieboli	Ze wlecy jest niwoli
Złote to lancuchy	Przez które rosruchy
Młodych niepokoi	Ustęgi oboie
Ju młodości troja	Przy tym zwiąsku zbroja
Ju troja obrona	Złoty cuchom złączona
Przy tych księgaach troje	Młodości pokoi
W koronkach korony	Trzyma Bog zmęcony
Przy tym ze się Snięcie	Włoz młodości kwięcie
Juci meysce wieczne	Zapisz bo bezpieczne

Prologus

Adolefcentem ortu et genere Ariem, ingenii dotibus clario-
rem Virtutibus clarissimum in scenam dabimus. A. S. Edmū-
dum scilicet, qui Palladem acmicā fore pietati, Primū Sapi-
entia alphabethum illi, qui est Alpha et Omega. Literas
Trabalibus innuce sociandas literis, vitā suā edocuit. Cujus nō
alio occupatio fuit quam nosse Jesum non aliud studium
quam nosse librum Jesu xpi. Tavebis et S. et si quid incul-
tum ac rude fuerit. prima to. dices esserudimenta.

Inductio sma

Parens. Edmūdi deliberans de eligendo filij. Statuit
Summā pars magna infelicitatis est. in utramq. ani-
mo pendere partem. Summa miseria. spem interet me-
tum fluctuantis pati, naufragia vitā. Habent suum
alias, Solatium paterna filijs pectora, Habent in quo.

rum

rum pectoribus Senio decrepita, luse quiescant capita,
In solo n' nisi genere deliberativo viperinam eperunt
prolem, ubi tot cura, tot anxietates paterna corrodunt
pectora, et vix non ad ingeniam erosio an potius era-
so capite, pertrahunt. Tormenti genus est pressura
parem tum libertatis Deliberatio de eligendo filiorum
statu. Ade et meam, cura exagitat mentem, hoc
sollicitudo. Jam tibi filii mi tempora prima effluere
Infantia iam Adolescentia instant tempora, et non dum
quo te vertam, statulum habeo. Eje filii mi. Palladis
ne anelulae martisque bellaria placent. Sii boni Fluctu
anti opemferre animo! vos vela dirigite, vos de me meos
hoc filio disponito
Deliberantem Somnus occupat in quo varias hominum
ad aulas degentium videt casus.

1ma
Ciakes dworska nieszczęśliwa młodzi
Zawsze zawiódzi przescie cie smiatowe
Gdiesz ci bydz szczescie moze poufate.
Gdy Sym Kupidu łepi w łobie strzate.
Komu powierzac serce twoie szczyte.
Możesz gdy sama miłość wie przymierze.
2da
Komu dwor łeras byc moze bezpieczny
Od sidel smierci iezli obosieczny
Iej miecz tam siega gdzie sie zasielamy
I słoty trunkiem drogim zastawiamy
O ziemskich potraw bankiety niesławne
Nie cukrem, smierci, lecz iadem zaprawne.

3cia
Tęgonionego wposrod krotosili
Z smierciq zaczyna ach iak mu ślad myli
Brzydłete straszdyto bo zawiódzły kole.
Zdrayczy na konczy łaniec ziemym dotem
Ach kedyż srogi smierci nieznajdemy
Iezli iq wsamych weselach wiaziemij
Tych lezacego przywalita gmarzhu
Ruina ci dla smierci strachu
Sami na ostre zelaza sie wdziali
W smiere i dze kiedy przedniq uciekali

172
Eundem mox Pallas excitat et ait. Quis sopor me
sem opprimit? quid Somnolentia te vix sentire et vi
tam in somno morti Simillimam adducere coegit?

Pater Turba me Solitudinem et anxietatem, de eli
gendo filii mei statu intantem precipitem dedit Pru
nnas, morti me proximum mortisq; imagini simile, fecit.

Pallas Ergo jam desine vanis animu torquere curis
Desine Paternum everbare pectus.

Pater In quem Ergo tantas deponam curas, Cui filium
meum, mihi amantissimum committam hucusq; dubi ha
reo. Tibi ne Palladi? an Aulæ? Martisq; tradendus?

Pallas filium tuu in meum committe, ac depone Sonu Ego tui
Martisq; vices peram.

Pater Tu autem filii mi quid ad hæc? quo te tua trahit
voluptas.

Filius Quo me jusseris, ibo libens paterna sequor volun
tatem. Et Palladem sequi placet modo Tu, Pater mi non
recuses.

Pallas. Quid Ergo ultra dubius hæres? Jam tandem tarda
ad effectum deduc molimina. pusillus animus est, qui
merâ a proposito deterrent dubia.

Pater Jam ergo filium ad tuastrado man, quæ post tuis
requiram e manibus Tu autem filii mi ita Palladi obsequere
ut obsequia deo debita, non omittas, Ita in scholis studeas ut
et Dei addiscas reverentiam. Timorem Dei Jugam peccati, mor
talis. præcipue, tibi Summo pere commendo memoria n ita scho
lasticis exercebis occupationibus ut Dei, tibi presentis, oblivi
scaris cura ut sis cū Hieronymo n tantu Ciceronianus, sen
etia bonus imo optimus christianus. Quod vero ad Paternam
atinet providentia, n omittam, modò tu nunc tibi commissa n
omittas. Plura n loquor quâ hæc tria vive Deo Parentis tui fidelis

Filius Itaq; vale, Pater mi amantissime benedictione tua
incepto exposco labori.

Pater Deus te filii mi benedicat vade ad Domum Patris tui oblitiscere,
Pallas ad ducende Edmundum in domum Sapientia ait

Hæc est Domus in qua tibi studendum vivendum est. In
Scientia negligentiam ab hac exulare Domo certo sci as. Jam
non est queribus consecrata iocis n lullib; chartarū alearū
lusibus dedicata, sed Domus est Sapientia vide lege et dices A
Sapientia ex edificatam esse. hic morari relinere n te pige
at. Laboris tui scholastici brevi plures habebis socios.
Nunc hospitem in Domo Sapientia age. In signa.

^{M. J.}
Domus iusta max, intima sapientia lustratur, penetralia
Pallas plures adducit discipulos et ait. ad Edmund.
Hi sunt vita socii sapientia cultores. In literario studio
et studio certatores cum illis vive et decerta.

Post mutuam consalutationem Edmundus ait

Salvete dilectissimi mi condiscipuli Salve nata ad Co
ronas laurusq triumphales capita vobiscum vitam
deducere elegit Dirigitte, docete, Informate.

Socius. a Go rix et magistra nostra Pallas erit.

Filius Ergo tuis parere volum, votis, o Deo sapientia.

Palli Bene est instrua dirigam docebo vos videritis ut parentis
Socii omnes Parebimus

Palli Ergo iam parate animu, acuite ingenu, aures date.
Totisq viribus ad studia incumbite, Ego qd cuiusq genio
inserui ent, subministrabo. Libros emmanuelis et vari the
cas, amentaria habetis in parato. scribite legite amu
ri charismata meliora. Futuro brevi in arena litera
ria certamini adero. Hic certant. Bellas dolor res
solvit casus pro melius dicentibus concludit.

Pietas se sociu in leuendo Edmundo offert Palladi ait. So
ciam et magistram horum discipulorum Deus qui totus
occulus est. cunctis ab alto prospiciens. tibi me transmittit
ac offert. Ego laborem et curam meam libens offero. Operu
omnem habeo in capto labori. Tu vero omnem im vendes
operam ne ut ab etulis ita et a scholis exulet pietas seper
tibi, amica Palladi.

Pallas Grata animo adiutricem suscipio manu vos omi
hi consecrata pignora vincas dates manus, animos pi
etati. Socii omnes a Damus tradimus tibi animum
pietati vero animas gubernandas.

Pietas Bene est eroo jam libros scholasticos piis associ
ate libellis thecas sanctorum imaginib, laur, et coronas tri
umphales coronis rosariisq. Ego singula providebo.

Hic distribuit Pietatis ait. Ergo jam nil vobis deest quod
ad obeunda Pietatis subseruiat munia, itaq n aliter legite
scribite ac studite. quam simul Palladi atq pietati ut vel se
in ci bus pietatem palladi socia et ami. dm esse ostendatis
ac demonstratis. nunc jam quod dicte sunt vobis incumbite.

Socii cu edmundo consulunt Palladine potius an pietati vacande
Filius. Apte nunc sodales fidiq achates Palladine an pietati
vocande? utraq allicit, utraq placet. Pietas res divina est. san
ctoru portio celestis deniq et inferis beatitudo. Pallas et

hæc Parens est universi. Magistra Regum cultrix Deorum
sumorumq; cetera proles Deorum quæ sequi placet quæ imi-
tari concludite consulite o Socii.

Socius 1. mihi primū proprietate votum dandum videt. quod ut
pote spiritualis primū apud omnes locū tenere debet. prima
in terris spiritualium Magiestas

Socius 2. mihi contra Pallas pietati præferenda videt. Sa-
pientissime hoc in genere, consulam, caput Salomonem. Et
videbim, qd Pietati Palladem Sanctitati Sapientia præleget.

Socius 3. Pietas Magistra est petiti oris in homine patris,
quia animæ. Itaq; Prioritas illi tribuenda.

Socius 4. Ego vero Palladem ante penēda pietati queo. cui
primū etiā apud Æthnicos, juveniles imolabū genii.

Socius 5. Æthnicū est et obsecratorū infide idololatrarum,
qd inquis. nobis ut pote christianis, christiana juvenitudo
placere debet educatio; idest: pietas.

Socius 6. Desine letā in sua adolescēcia juventute tristib;
et melancholicis imiscere meditationib;. Senib; hæc et
sylvestria inter nemora degentiū relinquenda eremicolis
nobis recreationib; permista. Palladis placent Bellaria.

Socius 7. Quin imo nulli bi major cordis leticia quā in-
tib; pietatis. pietas juvenilib; maxime arridet genis.

Pietati juvenilia erigunt altaria. an pecti. leticid pu-
erilis ara. Erga pietatem sēper leti exambiat studiū.

Socius 8. Pia reflexio est sed no' ad votū n' ad mentē
nobis tale consiliū inveniendū, tale quærendū, quo Pallas
cū Pietate vietas stat cū Pallade.

Socius 9. non bene conveniunt nec in una sede morant
Pallas Pietasq; frustra igitur Pallas Pietati Pietas Palladi locūda.

Socius 10. Imo nil meli' convenientib; nihil quā ut Pallas A-
cheti conjuncta. nos regat instructæ quarum una efficit ut
hic in terris altera ut eternū simus sapientes. itaq; altera=
ultra tenenda alterutra ad amanda.

Socius 11. Placet et mihi consiliū. Pietas omnino cū Pallade,
Pallas cū Pietate, cūda per quæpēt sancti philosophant et
philosophi sanctificantur.

Socius 12. Ea dem est mihi mens eadē et ratio erocet en tem.
tam pro Pallade quā pro pietate conclusio.

Filius. Bona erant vestra o socii pro Pallade consilia melio-
ra pro pietate optima pro utraq; ergo qd optimū factū no-
bis visū faciamus est. Hude amib; et studiū nostrū Pietati
conjugamus. eroo primus ut ad Scholā ita ut ad librorū
Palladis quā pietatis accuro.

Hic Student tu Palladi tu Pietati Pallas cum Pietate venit
Pallas ait Quousq tandem fessa tot horarum laboribus, satietas gabitis
capita! Quousq inhiantes thesauris sapientia enervabilis oc-
ulos! Quiescite desinite cessate recreate oculos nubibus ob-
fuscatu serenote animu date capu relaxationi et qua quis
in arte pelleat demonstrare adferre cito pilas poma aliagudi
literarii instrumenta. Hic distribuit et ait Nunc iam super-
est ut nostros vestrosq recreetis animos. Hic variis lusus
udentibus aliis ad meditantem divina occurrit Edmundu.
Socius a et ait. Tu autem Edmundus cur scholasticos
recusas hisq? quis mentem exagitat dolor quid tristitia.
Filius Non dolor non tristitia mea possidere mente recre-
atio relaxatio delicia mea est cum Jesu meo etia medi-
tationes habent sua in piis colloquiis relaxatione vos
vestris Ego meis instabo deliciis. Audite. mihi lusus et ora-
re ac meditari hic erat allicuo lusus continuant. Transi
Edmundo Jesus apparet et ait. Placet mihi tua o Edmundus
relaxatio Calu recreasti totu meo tua de cillis provocasti
societatem nunc vere delicia mea sunt esse eu et recreari
cu filiis hominu. Hic Edmundus ait Te cu Jesu mi ama-
tissime recreator! Egoe celestes etia interris experiar
delicias. Jesus Ita est o Edmundus! etia interris celestes
delicia ambrosias, his ne etia noctu cureas iturq cubitu
memento ut cruce Sancta fronti tud imprimede. letum
actriumphalem omnibus occinas titulu. Jesus Nazarenus
Rex Judeorum. Sic age sic facito sic recreare semper co-
lectes experieris favore. Hic agit Edmundus vero no
capiens se q leticia cordis agit. Eheu! quid tanta digni-
tate? tanta ne in me miseru deoru cura. tanta ne me-
ditationis fructus. tanta ne vis orationis ut etia ipsu
aurabat de cillis Deum. O vere celestes delicia divinu
epulu Deoru recreatio! meditationis hora! O hora fe-
lici similis aternitati celestibus plena ambrosiis.

Sicite nunc socii Tritonia Palladis hasta
Quid placeat quanto posset honore coli
Si genus inqueritis Supremo gaudeat in astris
Splendor Olympiaci gentis et omne decus.

177
Est Superi^{us} Sædles diva de stirpe propago
Progenies cæli: digna tonante Jove.
Si cælum tante seditis, vultisq; parentem
Hæsse, pater Deus et Joviter ætra regens.
Verò cuncta sequar? Pallas est ferme Deorum
Clement est alta Jovine nata Dea.

2.
Lexa Giganteo superent diademata palæu.
Regalis, quorum corda venatur honor.
Ebria promissis scelerentur vota cæloni.
Quæis vendit tritum, clava ducalis iter.
Palladia, quot quot pavilaras dant honores
Semper doctæ docta præmia fronti erunt.

3.
Distinctis quamvis doctorum scripta notentur.
Libris inq; suis sint bene secta capitula.
Semper in his princeps summa sapientia tractat.
Itaq; caput primum cuncta secunda tenemus.

4.
Libretæptunus jactatas equare toto
Cæmas vana ferens aurea jactet orous.
Augcat et Jason pretioso vellere pondus
Quo plus sit gratidit no idere panisq; græ.
Cunctis sola præstet præponderat omnia Pallas.
Pregravat et superat cuncta valore suo.

5.
Attem principiis tandem ja credite nostris.
Nunc omega probu dicit et cæpha probum
Principiu id est sapientia comprobatur una
Særa qd finis nota secunda probat.

6.
Cedite pactoli numipha? Gangele fluentes
Cedite jam perq; succina mæra vadis
Princeps est omnis Pallas pretiosa per omes
Est pretium terris est pretiumq; poli.

7.
Nunc satis est dici, doctu, no esse, peritum
Inq; antu verba nec superare jenes.
Talli ingenio, matura cui præsentia fides.
Regnorum custos esse videntz amans.

Est melior longe pietas cū Pallade iuncta.
Custos his etenim regna quiesca manent
Poenae regunt reges pectore regunt et ipsi
Pallade cum sancta secura tenente manu

Palladis ad talicem clamas supplex tendo
et quid Pierias invoco fontis aquas.
En Pietas parat referat vettore fontem
Castaliā mater sacra procreta chelym.
Huc miorate pii, Audis quos curā fatigat
Insignes artes continet i seletus.
Vobis venient huius de pectore sensus.
Doctior est longe mens agitata Deo.

IO
Consona laurigere musae contringite plectra.
Nec jam videri carmina saxa canant
Cum pite cūcisonas vbi, sacra numina chordas
Amplius instructū nec geminate melos.
Nulla cheus magis attonitas intulit in aures.
Vocalis semper quam viciat amor.

II
Non fallacis veri, videri magister.
Sterne decet semper amarae carni
che tibi meignavit Jesu comito docti
Et pedibus credo doctior ibo tuis.

Epilogus.
Pallade amica esse pietati demonstravimus in
mundo, utinam mundus credat, calū miretur
sectatores Palladis exveriantur. Tu vero Auditor
cavi: quod inimica fama nostra detraxere fata
pallio paterna si contexeris benevolentia, cūmicu,
Te palladi pietatis, prestabis

Sixt mppm

Annus 1715 in 1716.

Oratio in Renovatione Studiorum R. P. Lyckter

Quantumvis ^{iam} collecta mense, nihilominus tristitia =
vimo observantur nondum consumpta famis mala,
allidunt sese ad oratorium quoque rostra, languidi ge-
mitus famelicae plebis, macilentae egestatis palli-
dificae ingere se oculis, et cum tenax sit calami-
tatum memoria, iratae sortis imago vel averso
occurrit vultui. Auditoris humanissimi. Exagi-
tari bellis, a pestilenti contagio objecti imminenti-
bus fati, nondum exitum evasimus, quo miclemen-
tia sortis ferocius, diuturnitate immanius rava Pa-
trium nostrorum expavit aetas, cum ecce plerasque Re-
gni Provincias cladibus extenuatas exhaustasque fa-
mes atrox infamia depascitur. Bona Superi. ac si non
sufficeret ad finestram Polonia stragem domesticis
disfidiis concuti, praeliis, iactari, everti, pessum-
dari, omnia in ultimam perniciem convergant in-
fortunia, multiplicant se circum, ut non aliter
quam exigui cadamus. Anni elapsi tenacitas ali-
bi non impleverat horrea, alibi perniciose lan-
guida hyemis clementia fruges sustulerat, alibi
non deerant equidem acervi manipuli, sed marii-
puli militares. Vidimus illa tempestate nondum
adultam expirare ceterem, fatiscere misera Polono-
rum vota, penumque totam ab inopia rerum oc-
cupari. Sic oras Lechia, populante annone defe-
ctu, ad sanctionis parsimoniae leges vivere singu-
li didicerunt, leviores quia macilenti, leviores
maxime futuri dante diuturnis cladibus oppres-
sa. Plurimi avitos deferrebant lares ab ipsa re-
rum penuria incolendos, universam domus supet-
lectilem uno et quidem macilento circumferen-
te humero (aggravissimam pauperiem) dibant
remotiones plagas simul Patriam simul vitam excos-
suri. Per forum, per compita urbium repellant
agmina vix haerentium quibus populum, vix
lacera humanorum corporum exura quam homi-
nes

mes, diemq; ipsum furestabant. Inopia, conuiu-
a reliqua fere transierant. imo ut uicinarum ma-
nipulos ardentior ciborum auiditas carpebat, lautis-
sime pransura. Pano Viridula, et innumens prope
fluminibus, iam Torunum, iam Gedanum, et inde in
Danim, in Sueciam, in Hollandiam, in Angliam na-
vigabat olim Polonia feres. Begnonumq; altia Polo-
nia audiebat nullius minus indiga quam in istis
copiosa. hunc modicus agrorum diuitias longinquis
regionibus transmittit, atq; in suis florent, primis nu-
per importis, ferrea necessitas duntaxat uenalis
mutat uenalis inquam tot gemmas quot lacrymis.
O plumbeam aetatem messis aurea inuidam! o de-
ditos, abstinentiae merces! qui etiam panis usum
Iris interdixistis. Ellementis inuictentes, ut vos She-
onino dente laceret sera posteritas, corrodatq; tunc
a mi Lechia annalibus neq; ultimas nominis ve-
stri syllabas relictura. Hec dum narro, aliq;
perniciosa Polonia mala silentio premo: metu
istone resteteliuitati sit uaria classes. e. Appidui
imbres qui maturas fruges erigentemq; se sea-
giorum opem depreffer, Pallidione etiam lae-
reas proferment. e. Honitis anxiosq; metus po-
nite. O sicco spectabitis cristarum naufragia
quae inter diluvia nimbium nuper fluctabant,
postquam palam fiet: Famem non esse malum
sapienti pertimescendum. Unum precor a Vestra
benevolentia et et. H. H. ne propositam verita-
tem nihil fidei sibi vindicare existimetis si se-
cunda mihi contigerit Oratio.

Illud hodie mecum perpendite e. et. B. quod
de Principe Oratorum Tulio dum paginae testan-
tur, ex pallescent, trepidant dum eloquuntur
iustia, dolore o emittitq; prosequitur, dum mo-
litur proferre suada Rhetorum. Postquam He-
rentius mortuum fereffimus, omnibus o.

116
ratorum acuminibus torquendus, Horrenig
non minus arguendus, quam scitities reprehen
di potest, postquam commississet facinus nec
obscure atramento, nisi forte luctum expressu
ro scribi dignum, facinus ab orbis capite Ro
ma, aversa tantummodo aure excipendum,
postquam scilicet truculentus, immanis, impi
us parricida, Romana eloquentia Parentem
aemulam pristinae libertatis victicem, sanguinalens
et plusquam barbaro trucidasset muerne, atq
deficeret, nihil Roma superesset nisi caput, il
lud in manus devenit femina impotentis
ira nimirum Fulvia. Haec igitur acubus de
promptis e gynaecei armis petere pungere la
cerare ausa est exanimis Oratoris linguam, non
alio fonte quam sanguinis extinctura incendium
muliebris furoris. Misere mei Tui siceri Ma
gne, nuper grande columen patriae, ingens Senatus
gloria, augustum Sapientum decus, oheu quantum
funis jaces! Istane eloqui Tui sumina, qua labis
ex sanguibus elicere adum satagit? Camne lacera
intueor linguam, qua integritatem libertatis Ro
mana tueri non destitit? Istane configi Tui me
ruit suada quam Orbis iudicium huiusq; veterum
improbare? Sicine muliebris cultus blandiora
instrumenta acus, in tela viris metuenda transie
re? Ergone quidquid manibus femina ira obtu
serit, sit fusus, sit colus, sint acus in armaverit
exitialia? Nonne et ipsum admirer? quod garruli
tatis Stueiosum hominum genus non in frontem,
non in oculos, non in aures defecierit, sed dissem
simam enervaverit linguam? Perisursum rei cau
sas propriis intuebimur, et diductos hiantibusq;
vulneribus Tulliani oris grande arcantum inno
tescet, horrendumq; scelus dexteram imbelli patratu
ra non approbavimus. Discant universi, ne
cesse est, quod sapientum linguae negligentes

vulnerum, ea conspuant dum recipiunt et licet
pungi possint, gravius tamen laedi nequeant.
Vires exere, defevi fames violenta clades pala-
to et lingue formidanda, sapientium ora intrep-
da sufferunt fatales ictus, imo nequeunt sentire.

Ne laborent inedia optimatum mensae cubilia feru-
rum lustrantur, agitantur interinuung exspirant
belluae ad humanos luxus. Esylis in auleustali ad-
cipium commigrant lepores, feni apri et quidquid
in tesquis aut vitariis latuit, quasi trabeata es-
nes non possit edomari, matequam inimicium
ferrarum mortibus pasta. Erudiuntur volucres
celeri famulatio obtemperatae impatiens gula,
aucupio explorantur aëra, retibus peregrina flu-
mina et maria mirodantur, trahuntur in
luxus obsequium. Patrium olus primus atti-
gat labris opulentia, aut palati vitium aut san-
cita factionis parsimonia sequi perhibetur. Di-
sollicent rationis naufragia quando argento au-
regi non kinant, crystallorumq; glacies so-
la idonea putatur exstinguenda. Siti quae cresco-
unt. Quae coenit, ut non vulgari ciborum in or-
centia prematur, anto vestratur pane, fame.
Scat aularum prosperitas, et ubi vino recun-
dantes coronat cyathos, frigida potat. Num-
quam affligit ea calamitas, sapientes hauri-
solitos oblectari diuite culinae fumo, ut pote
quem ignis fatuus non raro fouet. Non tam
frugum colligendum solitudo, quam immen-
sabilem laurorum, eruditum fatigat caput.
Sectatores M. mervae non alternis frugibus et
soli fecunditate menses annosq; corrupta-
mus sed ubertate praeventuq; ingeniorum. At
vix non teneas duntaxat saginant doctiora
volumenta verum etiam avidas sciendi men-

res licet vultum extenuet macies dum litene
nutriunt animum. Magna tamen cum di-
scrimine infestivis mensis proposita dapes,
at in paginis scientia sui expleat cupidita-
tem. Haec quoties sapiunt ita satiant ingenia
ut sui desiderium et famem acuant, illa
quoties contrivarum satietati famulantur ni-
hil praeter sui fastidia relinquunt delibanda.
Cum Divinioni Scientiae pelagus, et Hippoteli Eu-
ripus, ficeris flumina, Castali fontes erudi-
ta Palastrorum se pia ita imbuunt calamus ut
ab eo veluti insipida refundantur in pagina.
Illi duntaxat genio chararum nives sicut sic
aquarum displicent, cui frigide sapere in votis
est. Jam cum Pericle detonat fulminat e-
rostris saecundia, jam cum Hortensio spargit ro-
sas et lilia, modo cum Tacito plus loquitur
quam verba voluit modo cum Livio instar
lactei cujusdam maris sese profundit nunc
terret, nunc blanditur, nunc dolet ac riget.
Scit nunc exultat, modo instar asperitum
torrentis in arduis montium natis precipi-
tat, modo quasi blandior tenuisq; rivi
mentibus discantium influit quod, ne in-
grata accidat, prout dedit nectar infantis
esca deliniendo semper ingenia. (Nunc hic
nihilominus meminisse, quod et in Brissium
Platonemq; melleo cibo apum agrina refe-
cerint, quod ab ore Theologorum, Philosopho-
rumq; magis pendeat universi quam ex
cubitibus Cybaritarum lautis inhiarent. No-
vimus Homeri Iliadem inclusam nucleo, ne
sua vatibus deessent bellana. Novimus in-
sedisse Lysimachas on Stegichon Poeta quod ab
athene nunc epula convolent ad imitatos
et Apollinis studia. Finxerunt Poetarum dra-

corum Princeps ^{II} Homerus Legatos Trojanos
florida et non jejuna eloquentia Creatorq;
hominum delicias rursus et lilia comedit ipse pu-
rata Horensio et Polono Floxo nominatius
modi blanditias palati non invidete pere-
grina facundia potita omnibus cenis illece-
bris quia liliis inter quae pascitur Karnko
vii agnus. et suis minoribus majora vesi-
casi aliter minus splendide epularentur com-
menta est superior aetas. Quantum est ac Ve-
strum clarissima Theologia et Philosophia
sidera quod extra fabulam ad meridia:
nam lucem solis aequatitici ad sidera pri-
ma magnitudinis Karnkovi agnus Patry-
nii Elsam majorem vos educet Sapientia.
Huc confert quod accepimus de Galliarum
Rege Henrico illius Regni Principe, in quo Si-
entia Patriam natalemq; Deum nocte
videntur; Albi Lutetia Parisiorum aurca effor-
mat capita. Prius quam Sapientissimi Decis
mensae referentur Sylvarum acris mansq;
spolia (si enim alicubi certe inter convivia
se ostentat pleniq; jactat ore majestas re-
gnantium) tres orbes ephedorum assentatio
apponebat, quorum uni insculptum ceme-
batur volumen adjecta epigraphe. Cibus men-
tis. Obliothecis simillimos orbes quibq; fas
audae literae delibantur! o prodigia pugali-
tatis Regia in corp. lissimum Lycæum men-
sas convertere, quod alibi toties dedecorat
quoties occupat lixus. Si Mercurius apollo
et quavis augusta Lycæorum numina ite-
num in terris cernerent non alia appone-
rent cenam. Non enim scelerum pictos
ibos Romanis Inceribus apposuit, sed ut

lacrimas oculi haberent tunc Gemmae et aurum
inter prandia Vitellii emicabant sed ne libido eden-
di omnia, vile audiret nefas patinis seniorum
et minorumq; speciem referentibus. Urbes. In
vicia absumuntur, dum superbe famescit ge-
nus praesertim juvenilis. Ad memoriam seae
posteritatis accommodatus, ad perennem glo-
riam fortunatus existi. Regum Prudentissime,
mensas condendo litens, orbis mappa dignis.
Gemituum oculis emortui hominis caput exhi-
buit Scytharum voluptuosa feritas, an fera u-
luptas. Porrexisti barbaras delicias libris humani
capitis illecebris accumbendo. Enidisti univer-
sos, quod speciosam famem sitimq; mense Reges
sustineant, licet falerno innatent, massico despu-
ment, sub turrita patinarum mole tantum
non corruant, si illa remota in entis cibis libras
respuant. An hic merito non exclamem? quid
Athens quid studiis literarum dediti quid
horreorum penig calamitatem pertimescis?
Germite Regis Henrici dapibus cinctum volu-
men, Spectate literariae Palastrae insignia
inter seniri pompam, Minervaeq; Cererem
orito faedere sociari non abigite.

Advertite jam Audit. Hum: quo collimet
Oratio. Inani aura profana Sapientia hic
pasci non possumus, ubi Harnkeiri agnus
aperit atq; porrigit volumen refertum sci-
entia apud ipsos superos nata. Studiis
impalescimus in ethenis plus quam aure
commiscentia. Puberis in fastigium
evectis: cui enim attolleret si non sapien-
tia augusta talia ille, cujus celsissima Pro.

sapientia, grande caput ⁴⁴ interrima cessit. In-
haeret gladiiganto insigni adversa omnia in-
stat segetis pluviosarum nubium irā prostra-
ta demersurus. Non tam cornua quam cornu
copias Gentiliorum praefert. Unus munificentis-
simas. infameli saculi indigentiam. Ex-
horrescite timeate inimica prosperitati nostrae
fata, quorumq; sub nomine venitis, exhorresci-
te iniquam Gentiliorum Palatium feras, quib; ⁴⁵
a Jovis cerebro nata Pallas unbonem suum
insignivit. et haec prodigiosa inscientias
Crameriensis liberalitas inter Septimiani codices, Gratia
ni volumen. Decretalium libros, vobis diem
dicet Sterilitas annorum, soliq; paritas, si
injuria, nostra felicitati, minus favebitis no-
stris commodis.

Et jam in ipso dicendi fine ita loqui mihi
constitutum est. Quorumq; aurearum messid
Saturno invidi eas fuges nobis optabim; quas
quo avaritia alimentum humus protulerat.
Sagientur illi, quibus plus esse corporis
quam animae videtur, raudumq; pecudum
more placet edere, et ei nori. Sic usq; disper-
sas campis gristas, ceu fatalis sideris cometa
capillos formidabimus. Gravissimum neces-
sitatis humana telum, fames, eo nequit per-
tingere quo sapientis animus eluctatur,
infra somnia rerum discrimina habiturq;

Eloquentia Duella.

seu

Problemata.

Limatissimi et Aditoris Decisioni

Proposita.

Prologus.

Illam vivimus aetatem, quā bellum clementius,
 eximius famies, calamitas in ipso orbe nata,
 delapsa solo fortuna de Polonia contendentis;
 Istos Humanissimi. Nos interea qui de bi-
 li passu literarum pulverem, non arnamolli-
 tis in vieto gradu premimus. Ingeniorum acie
 iuvat decertare, et acuminibus Oratoris consili-
 gere. Porro mentium duella acuent haec problema-
 ta: an circa famies an bellum acerbum inter gra-
 viora Polonia mala debeatur recipere. Utrum ci-
 vili melius flagrantem inter bellica vicenda emori,
 utrum ad focum domesticum vivere magis conve-
 niens sit Polono loquuti. Ubi omnia tanquam
 dato classico sunt infortunia in perniciem patriae
 an Heraclitum, an Democritum expedit agere.
 Tandem: utrum plus immortalis gloria con-
 sulerent Divi Stanislaus Potocka favores delatice
 lepes tituli, an maiore se illustrassent in terra su-
 bare si aridem calo invecrum se relecturassent. Sa-
 rebis acerrima velitationi et ardore Caprentis-
 sine moerierum duello interesse haud recusabis.
 Ad haec limetypico tuo iudicio decerne, quena-
 pars Leuse palmam praetipuisse dicenda sit dixi

Fundamentum Problematis I. m.
Recentes Publiciq; Poloniae motus.

Opheg: In bella evocamur periclitanti Patrie lu: Tympanum tuba
 turio opem. Nobilis Polo: Cit multis utile bellum. bellumq; sonitq; et arma
 la gerant alii nonnullos habeturi triumphos. bellumq; sonitq; et arma
 etis domestica, beatq; pacis olea pulchrioris ver-
 nant quam cedere civium conspersa lacris. Domestica pacis
amantes focosq;
 Quibus est tantus amor ferri vitaeq; est prodiga ant.
 virtus, profundant sanguinem, non falernum.

Hospes: Tecum sentio. Hec civili bello durante
 admittit irrequieto capite militares cassides non
 attollunt sed gravant frontem. Premit lorica pectus

##

quia non tam boni publici, quam privati amantissimum. Utinam Polonia traxit erubesceret illam humeris proprium circumferre, quam civium depingit sanguis.

Bellicae spirantes Ephebus. In bella evocamur periclitanti Patrie latu-
midolem Equites Poloni ti operem. Equites Poloni et d' arma ad arma convokem!
hi arma arripiunt. quousq; nebuloso caedo et gladios, quousq; clipei, ha-

stae lorice ab atavis relictas in tenebris squalle-
bunt. Utamur iudice ferro, quis pectus innotuit

Eques 2. Sequimur Te absq; mora sequimur in
aciem et quousq; tandem vocabunt fata. Non
me iatorum oculum rebusq; secundis accipis in-
curas venio partemq; laborum.

Eques 3. Patria cara fave ceptis, non te funeralibus
armis persequor, ille ille nocens erit, qui me
tibi fecerit hostem.

Eques 4. Vicinis gentibus tandem hunc errorem
detrahimus, quod a majoribus nostris degeneres
nihil praeter bellicum eorum nomen facere
possimus.

Judicio 1. Arduum est decernere: utrum in turbi-
do hoc rerum statu domesticae tranquillita-
tis otia fovere, unum patriae impacatae onga
dissidia ferro dirimere Polonum Equitem magis
deceat. Interea huc atq; illuc animum ver-
santi illud Poeta carmen occurrit. Usq; adeo nu-
serum est civili vincere bello. Victores dicamne
herbas, quae potius inter lacrymas vivunt quam
triumphalem eundorem adoleseunt. Quae res-
sas non laureas, quae appricum fortune con-
civium inumbrant. Mutantes in Palea ci-
vae non suis contribulibus exitium minitari
sed hostibus debent. Afflictis rebus Polonia abati-
tio vindicandis non precipitandis consecrari
arma debent. Nunc educuntur in aciem cohor-
tes, educuntur in praelia, ignorare quem pe-
ctore obiecto protegere, quem inter mille:

na capitis pericula ^{#.} tueri debeant. et eo
proinde sensu in exterr et in gloriam sita
his censend^o vitam inter. Patrias arcta=
here minus. Poloniam quidem dedecet, quam
heptatis indigna praedia movent, et protequi.

Studiosqz In divissam sententiarum metrahit
 et Martia Polona Indoles, quæ simul cum lacte
 henicam virtutem bibit. Septimus per sa-
 ta infantes, terremus vagitus hostem, neqz
 annos expectamus, ut heroica facinora nu-
 deamus. Et d. gladii è cunis protendimus ma-
 num, et ludus est puerilis arcum tendere, ensen
 rotare, atqz in defessis velitationibus aptare
 vires prælio. Quidem nunc gentiur bellum
 à fratribus (nisi avertant mala superi) inter
 opima spolia laceras Polonia Provincias
 velutiarum, attamen gloria perimisi è rude-
 ribus integritas Patriæ consurgere, tantum
 per inscra discordantium siviim ense ape-
 rienda respirare felicitas Parmatæ oppressa,
 è putre bellorum nube pacis serenum emer-
 gere, geminâ pretiosior libertas, inter fulmina
 Bellona atqz orientes imbres, gigni elicitisqz
 clumtaxat è venis impæatorum Procerum
 sanguis mederi languenti Polonia potest,
 rapiendum acciendum, intra quædum est ser-
 rum, atqz in omnium lechici orbis discrimi-
 ne vel humano generi decernenda sunt fata,
 non ad focum domesticum inter otia cœdum
 olum, atqz frigidum consilium capiendum est.

Fundamentum Problematis 2di.
Fames, et bellum intertinum Potiorie.

Colong. Quid fuit avaritia hebetare cerni: Colong. steriles man-
tos boves lassare, humum in requiete labore pullos mendicis inane
venere, ceteris opibus avaros ditare a gnos ^{marcupium, Crislo,} ^{Chica inuenta in:}

⁴
nera deplorat. si nihil preter sterilitatem, soli tenacitas
proferre debuerat? Me miserum! inter adu-
sti vultus sudores, febrium virum deliqui-
a impigram animi sollicitudinem, usque adeo
inops messis adolevit. Jam hac tempesta-
te instrumentum hoc inutile ad verberan-
das fruges appendendum erit tuguri pa-
rietibus cum famelico et molesto pugna-
turum milite, vel injiciendum est forchys
mem propulsurum. Quoties vacua cere-
vis capita intueor, toties famescenti stoma-
cho et vacuis illis non frustra metuo! O famis
gravissimum necessitatis humane felum
in ipsa ferociens viscera! O cladem acerbissi-
mo cognitam leto!

Mendicis. O tempora, o famelica tempora! Jam
villas jam compita urbium jam Palatiorum
limina convenimus, pulsavimus, et ecce un-
diq. reperimus exulem, sibi vacuis faven-
torem fortunam. Et tas ferrea paucas de-
mesquit fruges. Jam penum miseram evacu-
avit euries, nihil panis superest, quo blandia-
mur latranti stomacho. Quid restat risum?

Civis Lechiæ. O quantum poterat terre pelagiq. pa-
vari, hoc quem ciuiles hausenunt sanguine
dextra! Pro bella gravissimum civis in-
fortunium! herreorum ultimam egesta-
tem, dirum fulmen in caput misera plebis,
villis, et urbibus perniciosissimum fatum,
irrequietum malum, sanguinis vitæq.
humana prodigia calamitatem, Provin-
ciarum & regionumq. funus! quousq. in pi-
gulum nostrum desavies?

Studiosus Imo. Polonum sanguinem et prælia inte-
stina profundunt, et implacabilis exsurgit
fumes,

et utraq calamitas^{tt} exitium alit Patria. Ni-
hilominus cum suos gradus habeant in-
fortunia, nec pari conditione singula fer-
ciant ut aliquis clementia sibi inesse de-
monstrent, non levis dubitandi ratio exortitur.
an bella civium caedibus saginata, an ma-
cilenta fames magis formidanda, an pemi-
ciosa Reipublica intendat.

Scudovius 2dus. Reipublica nostra potissimum
metuenda bella arbitror hac tempestate, quae
tot machinas bellicas tot arma eripuit di-
scordibus Polonia viribus, cum tamen ei Her-
culem clava et Gradivum ense armari in
hostem, videamus, innameraq tela Iovis:
dysse Vulcaniam didicerimus. Jacent suis
rudentibus interputta turrium mœnia, arcium
propugnacula, hostiles impetis frenata.
et nei et ferrei desunt globi, quibus Polonia
bellica fortuna securo insistat pede. Nonne
aut taceam aerarium Polonia exhaustum,
cum tamen animos militum tinnitus ar-
genti excitet? Nonne unquam illo pugna-
mus saeculo quo pluribus licentia minis erat
arma, quam virtus heroica? hominem exu-
unt pleriq, dum leonum, leopardorum, lupo-
rumq exuvias induunt.

Indoglus 3. Incendunt alii villas et oppida bello-
rum incendia extinctum, civium aëria di-
piunt priusquam recenseant spolia, sancita
Reipublica lacerant, patriasq leges, antequam
vel imo vulnere cruentent hostium vultus et
pectora. Regarius miles inde vocabulum suum
desumpisse dici potest, quod greges alienos amet.
Neq nominari potest major nisi tepidante
lingua, neq tympanum strepitus quod mi,

†
nisi tuguria, ovilia, horrea in villis, in urbibus
menda dolia et scrinia praemetu gravissimo
titubent. Jam quaecumque mala fames parti-
rit levissima sunt nimirum macilenta, atque
unica in cena absumi possunt.

Studiosus 4. Animum quia furor Bellonae gignit
eas preferendas censeo, quas languor et ege-
stas feris educat. et ureas menses Saturno
regnante crevisse commenta est vetustas, ut il-
licis saeculi felicitatem commendaret. Jam ma-
la frugum tempora illa dicimus quae pessima,
quasi famelica aetate deterior non posset eveni-
re. Contexta sentae vacuis frugum culmis ma-
gis oculos et animos colonorum terrent, quam
laurea Gradivi conspecta. Uno ictu vel maxi-
mos heredes enecant praelia, at fames deservit
longius, nec aliter quam parvos sinit cadere,
quos interimit.

Studiosus 5. Praeterea cum Polonium Herulum Patriam
esse tota vincere fortitudinis probant exempla,
levius periculum imminere sibi existimo afe-
ro hostili. Porro etiam invalidissimas urbes
ipsius Martis augustalia frustra excuban-
te numero exercitu inipit fames, aperuit
hostili potentia, diruit, delevit. Et itaque Anto-
nium quem Caesaris Augusti arma subige-
re non poterant, Penultima fames ad dediti-
onem Urbis, suaeque fortitudinis et glorie coegit.
Vix non consumptam Roma domicilium vi-
ctorum orbis se credidit, propterea comedis-
se fruges Deos credidit. Inermis pygmaei dextera
devictus, elatus casside et animo ligas cornu
sacrosi robur illius, ceres anstis suis non
sufficit, Plures ad succidendam messem pro-
prium, sicut inutilis prostravit, quam Scipio:

112
nis vel Annibalis muros, imo despicant etiam
am victoria inter continuam incediam.

Polonius orbe satius
um Heraclitum dicit
Democritum ridet

Fundamentum Problematis 3ⁱⁱ
Heracliti fletus, Ritus Democriti.

Heraclitum deplorantem omnia, ridentem Studiosq. Ing.
omnia Democritum ridit, addidit admirata
est Graecia. Liceat percontari hodie, quem faue
simus et animo conveniat imitari, dum vulne
ra et graviora adhuc imminuentia Patriae
pericula nostris oculis obvergantur?

Democritus esse malo, quam Heracli. Studiosq. 2.
tus, in ipsum ora solvere, quam fletu palpe
bram corrumpere, et naufragantem in sangui
nedatiam obruere lacrymis. Etiam si grande su
nus jaceret Respublica, pueret ineficac
agen, utpote Sarmatam, quem indoles He
rica ad fundendum pro Lechia sanguinem,
non fletum feminum horiatur. Quamvis
detonante fulminante bello, haud necesse est
ut lacrymis fluat vultus. Serena fronte pu
quandum est cum tempestatibus. Regni. Viri
Sapientis et magnanimi est videre vel extre
ma pericula, cum diua fata nequeant lacry
ma emollire, nihilq. proficiat luctus interdu
versa.

Ut lacrymis, Heracliti simul palpebrae Studiosq. 3^q
simul animis innatent, calamitas publica
maeroris genetrix, videtur suadere, nequit
tristitia non deicere vultum fatisciente procu
benteq. Respublica. Serenamne frontem ex
plicabimus, tristibus nubilis in dolentibus o
mnia? Vel ab invitis oculis extorquet haenyma
heu quantis fumus civilis belli! Ardente
Patria luit Nero, sed Nero. Fumus Patriae quis
qui tunc sicco vultu spectavit, nisi impieis

aut cuius pectus gravissimus dolor in Saxum
vertit? Respes crescat libertatis felicitatisq; tri-
stina, necesse est ut lacrymas illi affundamus.
Est quicquam in adversis levamen flere pos-
se, et reperit in lacrymis naufragium doloris
insolentia. Deplorarent nostra misfortunia vel
caeca fata nisi oculis carerent.

Ille scilicet Stanislaus
in D.D. coronat gloria.

Fundamentum Problematis 4^{ti}.
Apothecosis Divi Stanislai Kostka.

Studiosus 1us Pulchriora certamina nostris indicit inge-
nis, qui cruenta ad gloriosum praelia seda-
vit B. Stanislaus Kostka. Boni Pipen! quis
non convolvit se annus, ex qua satagimus
Supplicibus votis è seculo extorquere, ut ille qui
mutantia Polonice fata non semel erexit qui
Provincias laceratas composuit, qui bellis fa-
cte integritatem restituit Patrie, ille hostium
timor, nostra Pentis Delicium, innocentia idea
Simulacrum probitatis, augustiore visionis
vocabulo in terris emineat, quem innumeris
prope titulis decorari à seculo non ambigim. Quid
arbitramini celeriorne an tardior Apotheco-
sis B. Stanislao sit optanda?

Studiosus 2us celeritatem maiorem è pre-
miorum celeritate percipimus, Minus quan-
doq; recreant animum solis radii qui post
longa umbrarum tadia oriuntur. Displicet me-
tis quantumvis aurea, quæ sera non nisi lo-
cupletat æstas. Torquent Palatum fructus in
autumno usq; decerpendi. Volubili rota for-
tune munere se pravehunt, nesi tardo proce-
dant passu ingrata veniant. Celestia quoq;
dona potiora sunt dum velociora. Quid æ-
lium merore diffundis Kostkarum clong

121
solitaria et Polonia universa, dum non integra
et ardens? Gentilitiam Hospariam soleam
crucibus olim insignivit aurum et pava:
rorum pietas, modo lentas pes crucibus ad:
dit cruce dum emerita B. Stanislaus probi:
tas integrum Sanctimonie vocabulum nequit
in terris consequi.

Nihil aliud causa est quod tactis prope Studiosus 3.
effrenatis animis in has praeumpat oves: ofer
ra tempora, quae auream ipsi met calitibus
gloriam invident. O fluctuosam aetatem, quae nec
letitia sanctiore gestire permittit. Senatoris
vires occupant. Lechia Proceres non tam fel:
si publicae rei consiliis, quam illas desideris: ut
novo honore suas illustret aras. S. Stanislaus
Hoska, ut serenet lacrymas et singultus po:
puli maiore nominis sui luce. Quae
populi, unum omnium in requietum
Pispitum est, ut tandem Hoska vastiore cha:
ractere calituum fastis inscribatur. Ergo
Romano saelo prope rate Illustriores Sanctimo:
nia tituli, novo Polonia. Phosphori acule radi:
os, tempestates et anxiam patriae vota discute
summum maximi Pontificis Clementis a:
fructu.

Qui semper animo conjunctissimus vo: Studiosus 4to
bis etiam alienam a testra Sententiam cogor
ferre hodie. Maxima licet virtutis praemia
amittunt pretium, dum subito et facili ce:
ratu comparantur. Quae raritas aestima:
tionem cui provento debet temporis. Contextu
rosae et liliis feta vilescerent, nisi antequam
efflorescant tres anni partes tradidit expecta:
tio diuineret. Lento gradu caelestes quoque
hemores procedunt, ut maiorem praesentat

71
majestatem. Vota mortalium dum terras exce-
dunt nequeunt non inania subito in orbem no-
strum remeare. saeculorumque sit non aliquot
annorum, probitari debita premia. Non se tem-
pora exhaerunt, quod res exiguum conferunt
donum. Regum et Regum coronas elaborant
anni, festinato brevis momenti opere annulus
ferreus aut plumbeus intruditur. Neque con-
festim adornari pompa, quae totum est caelo tra-
hit quid quid nacta est decoris. Ne vulgare cre-
datur munus Divi Stanislawi celestis inaugura-
tio, saecula inter continua fatiscens animi vo-
ta dilabantur. Præquam Divi Stanislawi Ho-
sta. Beatum à Clemente Pio Summo Pontifice
declaratum, à Clemente Iomo donatum ari,
Clemens XI novitudo obliget universo Chris-
tiano Orbi, ignito desiderio accensa clifflant
in templis cere, ut numerose agmine pro-
luceant à montibus Albanis ventos nobis.

Epitaphus.

Restat Problema è propositis facillimum, atq;
à Tua etud. Hum. benevolentia solvendum,
nimirum: an ceram te silere potius, an loqui
nostram decebat Stad am. Dixi

Maximus

Totius Christiani Orbis

Dolor

Maonius Ludovicus Tactus

rex Christianissimus

in urnam

è solio

Delatus.

Invictissimo Nomini tuo Rex Christianissime
 Ludovice, hoc solum videbatur deesse ad supremam
 gloria fastidium, ut Europa, nonq[ue] orbe, armis
 et victoriis peragrat, etiam fata vinces. Et ce-
 cidisti Ludovice. Et lagnie cecidisti, non aliud tamen
 quam grande jacis funus, qui magnus sedisti
 in solio, magnus stetisti in aere. Ille urbium, Provin-
 ciarum, Regnorum Domitor, martialem arenam
 committas mortis pulveri, atq[ue] serenissima Domi-
 Borbonica gloria, Galliarum Regni amor, hostium
 timor, Religiois Orthodoxae securitas, in eadem
 urna clauduntur tecum. Quidquid in prudentissi-
 mo Rege miratur orbis, quidquid in potentissimo
 formidant hostes, quidquid in Christianissimo huius
 dat Roma, totam id uno funere tecum etatis addi-
 vivis, et conquerimur. Necdum emensus sum
 aetatis annum, adisti Patrem in solium, et illo pas-
 su quo alii per terras repunt, in rerum culmina pro-
 gressum adoracimq[ue]. Infantilib[us] quantumvis hume-
 ris ferre poteris Galliarum Regni purpuram, et fortuna
 illis inimicam sustentare. Tuq[ue] crepundia erant poma
 Regium. Nemo fuit, qui protine secula in o perenni-
 tatem non ominaretur diademati sceptrisq[ue] priusdi-
 bi desatis, quam alii optare possunt. Nec irrita omi-
 na cessura putabamus, cum iam secundum supra se-
 ptuagesimum regnares annum, superstes et ad post-
 fata immortalitate dignorum Principum. Joannis
 III Poloniarum Regis Invictissimi, Augustissimiq[ue]
 Imperatoris Leopoldi, quos publica felicitati ge-
 muerant tempora non adeo remota ab illis, quae Te
 Christiani orbis commodo et ornamento prospectura
 in lucem protulerant. Sed quantumvis Regum
 sceptris multi labuntur anni, et stringunturq[ue]
 horae quas Princeps Terrarum sole, radiis suis me-
 tiuntur et allaborant augere. Invidit aetas nostra
 invidit Te Ludovice posteritati secutura, atq[ue] ut so-
 la posset gloriari nectam se fuisse Principem,

qualem aut nulla aut beata non nisi dabant se-
cula, maluit te amittere, quam future concedere
aetati. Cuius prodigia! aut huius feracis-
simus dum arborum fructibus locupletat Regna,
tibi pomum eripuit Regium! O inimicum flori-
bus septembrem, qui usq; adeo in Francia liha de-
scripsi! Ergone intra brevis momenti spatium
occidisti Rex Galliarum Serenissimè qui apud
Tuorum amplitudine omnia retroacta ex aequa
veris tempora, saeculorum non mensura distantia
futurus dolor? Utique amisisse Ludovicum 14um
Regem Galliarum sufficit ad planctum, qui omni-
um aetatum lacrymas exhauiat? Hac dum imprimis
recurrunt, ita me perturbant Audiat Sapiens: ut ex-
hementem timeam, ne tenui sua dā magnitudinis
publicae tristitia detrahā. Quid agam? quare
sta persolvit exilis saevitia Principi in quo omni-
a ad aeternitatem summa conspiraverant? Quid prius,
quid demiceps hodie referam doloris insolentia con-
fundit leges suade, et omnia. Dicam nihilominus,
quod maior haud impar tanta jactura loqui
praecipit; scilicet: Ludovico Magno Regi Christi-
anissimo, non nisi totius Orbis Christiani dolor, isq;
maximus potest parentare. Nulla hodie. Quid Sap:
Sperate acumina Oratoria, obtundit omnia Regi-
um Sepulchare marmor, ut pro crystallinis aquis
turbatas lacrymis undas praecipitant flumina
eloquentia.

Si universus Christianus Orbis unicus fieret
oculus, totus quantus est deploraret Ludovicus
Regem Francia Serenissimum, iam extinctus. Polo-
ris quam à mediocri deprecere convenit ne offi-
ciū tantummodo videatur, iustas causas expen-
dit Audiat Sap: Gallia Christianissimorum Prin-
cipum Regnum, quod solum sufficeret dixisse co-

185
immensam illius maiestatem) Ludovicum ipsi
nulli secundum Perennis Anna Domini Bourbonicaru-
gustum sidus Ludovici Just: Filium nondege-
nerem, Ludovici Sancti nepotem, meritum ab-
pellan ad exaltatum, Gentis suae fessis propemodum
votis, honori et fame; imò Christiana Republica
bono eviderat. Fidem hominum! quot et quanti
maiores in uno vocabantur inape? eorum titulos
recensere, ut facta immortalia taceam, labor est
qui totam eloquentiam fatigat, Lodovicum
Francorum Regem meliori in saeculo sui Numae
roto pectore ille spirabat Romane fidei amantis-
simo, Carolum magnam grandibus aequabat
factis, et ne rerum gestarum magnitudine cele-
berrimis Franciae Regibus tantum in solus succe-
deret, eos Regiorum facinorum exemplo voluit
sequi, solusq; nascendi ordo in causa est, quod non
praesent. Tanta nomina obruit tumulto, tot
splendoribus accendit fatalem pyram, tot He-
rorum nunquam inibelle sobur levi cineri permi-
scuit, dum Ludovicum Regem intulit paucopha-
go leti ferocia inconsulta, an temeritas ferocis-
sima. Quidni proinde Galliam ex Regem Bella-
torum Patriam flere cogat? quidni ea factura
cum sit maxima, universam Christianam Rem-
publicam attingat? quidni feriat, acerbissimos
diciat gemitus, et pro voce singultus ab ino-
pectore deducendos? Haud verearis Gallia:
hanc metuas Orbis, ne modum excedant lamen-
ta, dum Ludovico iusta defers. Habet suos gra-
dus alioqui maris, in Ludovici funere hic non-
nisi lugere censebatur est, qui suspiria, cordis

ambitu non metit. Principem hunc delatum
in unam prosecuturus, vultus et animos popu-
lorum desiccat, pullatus amor ut in idolorum sacri-
gium eluctetur. Omnis quoque solatii impatiens
extenso pulcherrime, illius vestigia latitudo
funderet, cui novam materiem singula dabant
momenta non solum anni vita et Regni Ludo-
vici 14^{ti} Francorum Regis, nisi ut acerbis mæra-
mus, vellet nos meminisse, quantum nuper ge-
stimus. Huc sequitur oratio se devaluat, precor
et lud. Hum. ut tedeat memoria vestra infastus
gestorum Ludovici, non tamen omnium, singula
eternum neque pagina, neque memor animus comple-
cti possunt. Meministis Ludovicum 1um et 14um mor-
xisse, at non vixisse tantum infesta mente revol-
vite. Meministis in Gallia et Navarra solco et mæra-
isse, at non solum diadematis et Regalis throni
fastigio eminuisse longa recordatio muneret an-
mo. Quaecumque praeclara actorum prodigia Christi-
anos Principes summa posteritatis admirationi
proposuere, Ludovicum profunda rerum oblivio-
ni enipiunt. Quaecumque beata regnatum tempora
indigitamus, illa sibi ad natum videbantur esse ut
dum vellet, populorum suorum tranquillitati et
fortunato faveret otio. Gallici Principatus Majestas
et Christianissimi et Invictissimi omnibusq; natu-
rae et fortunae donibus instructi Regis non vanosti-
culos promiscuos habet ac indifferens. Virtus Chri-
stiana, fortitudo, prudentia, quae alibi Regibus
imperant, Gallico parent scepro. Nulla ex his non
obsecuta est Principi, quem legibus mortis obtempe-
rasse conquerimur hodie. Penserunt illius ferrum
nulla deside nubigine infectum, nullis hebetatis
annis, senserunt perduelles, Burgundia, Lotta-
ringia, Hollandia sensit. Fortes omnium pericu-
lo incursas experta est Anglia, Hispania, Germa-
nia, remotosq; subdole posthinc regna victore

186
agnoverunt. Gladio suo deprehendisset hostes,
etiam hos, quos una tellus absorbuisset. et hoc bel-
latores Potentissimo, dissectarum arcium, dirutand
cum suis propugnaculis urbium nudata, in trium-
phalem portam, et parem suis trophaeis colosus
si consurgerent, opinor, quod non praeclara fa-
usta distaret moles. Jam dissipata oalla, ni-
numerus aggeres eversi, in tumultum sufficerent ore
non humano genus repelendo. Triumphali deate-
ra profusus enior, pelago Erythraeo castris hucus-
que spumaret, nisi totum ebibisset humus, sua
regiae victoriae sitim catinctura. Eodem Rege et
Bellatore, quoties per maria longinqua se bellum pro-
veheret, toties subsidebant elatae procellae, nec fe-
mere sed gemere audiebantur sub gallicis clavisq
seu potius victoriae onerariis. Porro maxima hosti-
lium maxime parte fluctibus non semel hausta, re-
gio merebant stipendo vel ipsamet aequora. Mitto a-
lia prodigiosa fortitudinis regiae argumenta,
nec laurearum foliis computanda. Quantum est atq
Iuum, quod Jacobum et Angliam et aximilianum
Bavariae principes, adversa fortuna cedentes,
infestis armis oppugnatos, ultra fines Patriae
abactos, asperere sortis casibus expueris, ab omnime-
tu libera veris, aurea securitati reddideris, post
quam tuo clypeo protexisti Ludovico. Exules Patri-
am, trepidi asylum in sua repenerunt Gallia, et si
pridem non constaret Franciam firmissimam esse
propugnaculum Orthodoxorum principum, quos mi-
ni propterea exagitavit fata, illud te Regnante in-
notuisset universis. Latrone istud! Nihil accommo-
datus ad gloriam credidisti, quam arma fringere,
in crebum pellere, unde praeperant furialia. Hu-
gonotum castra, peninde civitate Religionis, atq
Ju-

44
æ ellagestati et Danna infensissima. Ming egeras
Insuperis me Rex, nisi armatos impro ferro exerci-
tus caelesti propemodum robore cecidisses extermi-
nasses, atque in exustas sideribus plagas, ultimas Thulen
pro pulisses. et dicitur injungit heridica pietati. Tu gra-
vius delinquerem, si reticerem Helvetia. Catholi-
cam Tuo erectam gladio, tuo scutulum consilio
quoties e confinio in se rueret. et erringumpetq. ho-
stium quibus tela exaruit. vesanus furor optant in
amphi spectaculum fieri devicta Romana sacra.
Actum erat de floridissima Helvetiorum Republica ob-
sequentissima Vaticano Solio, eo minus remota uca-
tione periculo, quo magis vicinis armis obnoxia,
nisi tuam deposcisset manum, qui proelia trium-
phis antevertere, imperare certaminum casibus, secu-
rus insultare periculis, Deo committitone pugnare
noveras, et nunquam fortius, gloriosius quam ubi
proanis fideiq. Romana integritate dimicares.
Cum dextera Tua defendendo uoig. orbi suffectu-
ra encomiis certavimus Oratores, et ecce Regii ani-
mi probitas, haud papa imperare sibi seclus cor-
natapietas supplicet Supremo Regi, Religioni
Orthodoxa consecratum fidissimumq. petq. alio sua-
dam advocant, verumita, ut nunquam sedeat
a Tuis elogiis. homine et ingustissimum quoddam
probitatis palatium, regium erat conclave tuus,
in quo Francia diademate sublimis, nunquam pomis
victoriis, rerumq. gestarum famam ubiq. ma-
gnus, pro no genti superis adorabas. et missa mi-
molante caelestem hostiam, subditas tibi crastis
sumas terras, et quid major victimia erat, don-
te Numini dedicabas. et lta Ephelorum Puce-
nunaq. taustis motas, summa corporis et animi de-
missio Numen colebat in ut templo, quia Tui
implebas pietate. et loquebaris Terra feliq. Dno
Tua

157

#

Quae est Majestas, immemor, et quo sublimius for-
tem attolent coram, eo de minimis eandem trichi-
nabas falo. Non in ultimis laudum quas sua
virtus sibi vindicat, istud quoddam repentinumque,
quod Lanzenius evensor ille humana liberta-
tis, blandios divinae gratiae hostis, extrale con-
tagium afflare sua pectus non potuerit. Te spem-
te. Ibit ibit in posthumas aetates, quod pulchrum
hoc virtutis monstrum, sub praesuleo D. et Aug. pi-
villio, sarni quoque nomine latitans scelus, e sorbo-
na, omnibusque Regni Lyncis exulare cogens,
Porro minima docti Iesu sacra munificentia
sua etiam in novo orbe crevit domicilia, ne an-
guis habitaret zelus. Deo quidem ultra Europam per-
centum Regnorum inquilinus.

Antequam tandem pateat Ludovici Magni
fata coluctu a ploranda esse, qui tantum non orbem
posset exanimare, adhuc optarem vos esse memo-
res et lud. Dol. eum principem a vita migrasse,
in quo prudentia orbi regendo par vel hosti-
um contempione vixit, qui Regio pectore nos
complexus populos omnium circumferebatur
animis, dignus quem odia quoque hostilia ama-
rent, sed q. vehementia doloris truncat verba,
et naufragio in lacrymis proxima periclitatur
dictio, advertite quo spectent Ludovici et Magni
encomia, quae humilis stylo hactenus adumbrat.
mus inter funebrem pompam ex umbra placituri.
Laetitia ob non levi rationem eorum gravi pleneque
succedit meror, si factorum inimicia effugisset.
mi gaudii causas vertat in argumenta sinalli-
mi doloris. Tota quanta est Italia hilarem expli-
cabat frontem, assidebatque Christianus Orbis, quo-
usque in humanis ageret Ludovicus. Atque cui omni-
um Gentilium Deorum invidia thus adole-

visent ara si antiquis superstitium saeculis re-
gnasset Ludovicus 14us, qui martiali robore resaspi-
ctas Europa obiteritu vindicare mente vastissima
prospicere bono Romanae fidei, pectoris in virtute
caelum trahere facillimum in sua vota poterat.
Versa igitur fortuna orbita Ludovico in tumultu
prolapso (o grandem casum quae violentissimos
rerum motus in Gallia subsequi auidim) in tu-
multum prolapsio inquam Ludovico Magno cu-
jus beneficio factum est, ne omnia atque quando in
extremum vergerent quidni ut suis liliis inna-
to pallore magis expalleat, amena laurea:
sum folia cu pressis mutet, diuturno non in vitæ con-
cilio maron indulgeat Francia necesse est. Nomen
Christianum quoque orbem ut pote sua lege orbatu ap-
sumere decet pullam. Quidni Ereno toto Germa-
niam, Italiam Tyberim, Hispaniam Tagum, Poloni-
am Vistulam Angliam Tamesin launymari capedit
Quidni arescentibus Francia liliis pro aquis launymas
affundant maria? Flevit rex Christiani defun-
ctum orbis Christiani caput, majestas in Terris vi-
ciniades, Summus Pontifex Clemens 11us inquit vel
exinde coniciamus magnitudinem luctus tibi pa-
rentaturi. O dolorem ingentem ut pote non mino-
rem calcanis montibus! Impius est qui sicum
praesefert vultum dum audit illum principem de-
cidisse, cuius obitum v. ipsamet sanctitas laun-
ymis prosequi non dubitavit. Lucete alibi vulgare
ferales iocae, in Regis Christiani funere, Clemen-
tis 11us grande sidus sepulchrales illustrat umbras,
accenditque pompam veterum Romanorum festa:
nam pyris altiore. Et jam plura loqui imperiofi
vetant gemitus, intercipientque sermonem pro-
verbis suspensa obtundendo. Sufficiet lacryma-

188
bili voce collecta dixisse: non attinges votorum sum-
mam parentalis planctus, nisi Ludovico XIV Re-
gi Christianissimo: Pro tumulo ponas orbem pro
teymine scutum, cetera pro facibus, pro lacrimis
manas. *Dei*

Mors Crudelissima Dei Hominis.

Ab Angelis Pacis et Redivivis Funeribus
deplorata.

Fundamentum Angeli Pacis amare flebunt. *Isaie 33.*
Multa corpora Sanctorum Surrexerunt. *Matth 27.*

Prologus.

Ex vestris in tumulos deconferet eloquentia, corpo-
raq; Sanctorum, quæ mortuo Dei Filio surrexisse te-
stantur sacra pagina, deducet in scenam. et appa-
rituras umbras haud pertimesces Audit: Luctuo-
sissime, utpote à pacis Angelis amaro fletu Dei:
cicidum prosecuturis in doloris theatrum evocandas.

Genii id est mortem Christi deplorant.

Genius Celestis I.

Iam procul suaves procul este risus,
Nil juvat lato resonare plectro,
Nil juvat: dum se tragici coloris
Scenae pandit.

Cantus.

Quid moras nectis dolor efferatis
Luctibus petras resecas, Jherusalem
Incluat pullam pluvius amictus
nubibus æther.

Occidit Numen, lacrumare scelum,
Occidit Numen, lacrymare tellus,
O poli cives solymaq; jessor
Ducite planctus.

Genius Celestis idus. Proh dolor: ellajestatis Suprema
jam nihil ellajestatis! *Stilus* immensa pulchritu-
dini, jam nihil pulchritudinis est reliquum. *Idus*
Emarcuit roseus genarum decer. *Stilus* expalluit

labiorum purpura. 2dus Duo Oculi, Duo Soles, catin-
cti sunt. 3tus Annenissimio vultu horror omnibq
artubus se inniansumum etum sparsit! 2dus Ah
omni major flementia, in aliena crudelitatis ima-
ginem versa est! Heu me! ubi gemitus? 3tus ubi la-
menta delitescitis? 2dus Habent pleraq funera suas
Præfatas, solius rerum Arbitri funus deploranda Hiero-
solyma nris comitantur 3tus nec Patri Patrie, Fihog
hominis parentat urbs scelerata, ut se impiam noverca
probet. 2dus Barbara Scitices nihil de coris humani
reliquit fmpo, at quicquamne è stiribus Hierosolyma
induit hominem daturus iuxta dum lacrymas? O
gravissimas Christi crumnas, quia solitarias!

3tus Siquidem pullos è viventibus populis commo-
ri facit luctus acerbitas exanimi deo, ergo flentibq do-
lor inspiret vitam, cumq elaborata - nepotibus
durius silice obriquerint viscera, omnem lapidem
sepulchralem moveant tragici maris causa elici-
tura lacrymas vel è saxis. Jam sauciata Præite,
his falo marmora altius admittant vulnus, à dolore
acutissimo infligendum. Ut solidior sit planctus ma-
reant saxa, vero Niobes fato irise tumultanda.

2dus Probo funeris pompam, Sic livido sic vulnibus
deformato Dei Filio, ut non nisi umbram hominis
retineat, quidni Umbrae supremos honores teptent
Nimium funesta Prosopopeia mortuos quoq licet
excitare. Deciduum contemplantur redibivacada:
vera, et majores timulo evocati in maxime primum
peit singultus. et depra itaq ad tristes inferias, aeste ve
ab inferis, dolete ingemiscite, questibus confundite o-
mnia, qui tem accusaturi manes luctuissimi, Dei
filio nec mortuo, à lingua convitiantur quies concedi

Manes etumatis prodeunt et luctu in varios affe-
ctus prurumpente compatiuntur fmo dno crua affixio.

Quis in orbe terrarum occubuit hodie cupressocia
Admirari sum extincta sidera comitantur? et h occidisti Sol

147
Iustitia, hinc nubes vinctolem pullato amictu
induit, hinc parentalis. Vigilem scutum clau:
sit aether, quod intueri nolit. Tuam o Hierosoly:
ma Tyramidem ferocientem in ipsam met in:
nocentiam. Cheu jam vixit terra, reliq; Dominus,
quidni postquam commovit concussitq; telluris
viscera quidni maior summus in patrum eusq; ela:
cetur. Age cidenim Princeps in tectis sepulchrales Indictio pom:
tuos compone radices, tantum funus, quantum ho: pa funebra
die peragitur, dedet ut astris minora illustent finalia.

Siccine o amor seletis mundi ocia te enecant? amor
Qui venisti ignem mittere in terram, ah totus fri:
ges, et orbem accendis! Letale figus amorem tui
in nostro succendit pectore, fovent ignem jam e:
manibus jam e plantis, jam e corde et omnib;
artibus proflua sanguinis et aqua illuvia. Amo
te nunquam pulchrior quam dum pallida, livi:
da, milleno deformata vulnere ex horrido speciosa
es Numinis fauces. Amo te apertum cor et prodi:
quum tuarum opum. Trahit altitudo quid aman:
tibus obstas, quid prohibes ne pectus Divino sum:
quam pectori, nec aliter deus resolvantur morti,
aerem cinerem, nisi amoris incendio conumpatq;

Fortunata omnia sperate mortales, Portitor
salutis vestrae, Sudoris, lacrymarum, et sanguinis pe:
lagus. Jam emensus, in fracta spei anchoram in:
figit littori. Vel serpe Pontificum Summus hac
trabe pontem reficit, non Tyberis fluctus sed
frigis procellas, sicco pede superat unis. Arbor
haec Dodoneâ sylva fauindior, quot verba tot
profert oracula, et oracula spes lapsas eri:
gunt. Et tolite dejectas mentes unocersi!
Sermo altissimus e sublimibus crucis rostris
sic peroritur, ut sordet, ne animo concidatis,
ita suadet ut moveat, et reparanda felicitatis

Spes

non vana spe delectet⁴

Desiderio. et si dolorum amans Deus ab immo trun-
co, Te avellere! O si natantes in sanguine occidi, vos
naufragio eripere, o si confossum in pectus aper
Te rasis cingere! O si nudata solisq; contecta iul
nenibus membra, vos munice vestire posse! In
humane furor aestuantis animi votis concede
aliquid. Ne in mistibus desideris torqueas, et
manuum pedumq; profundis vulnereq; liceat
clavos atrox effodere. et quando quando acu-
ti dolores vos sepulchrale obtundet marmor.

Verecundia Proh pudor! nefas perpetrastis Hebraei
et Romani Principes, quod a munice vestro, quod
a profuso Divino Sanguine illum rubore comba-
uit, cui similem in cultu et animo Erebi tan-
tum accendent flamma. Caperi voluistis an
Dei Filius posset fatiscere ad aenum irerire!
o flagitiosam o sacrilegam dementiam! quam
trabati Proceres erubescant. Quid egistis? ne vul-
gariter delinqueretis, eo progressi estis peccandi
licentia, quo olim facta non nisi flagitia pervenire.
Non vos puduit cum infima sortis plebe contra De-
um consentire? in eadem cum facie vulgi criminare
praeputare? Philamyde et tantum non verecundia
exui iussistis alligandum saxo, affigendum ligno
Beatem Judaeorum. In denudatos Inhi artus fla-
gellis, clavis, lancea ius dedistis, at quia gravior
Tyrannis et omnium oculis lacerandos ex posu-
istis. Oatritia fontis immunitatem, o cunctis
prebra quae dum narro; pudor suffundit genas
pallorem; at vos in animum admittere, in solem
proferre non puduit?

Terror Formidat Parricida, crux vobis imminatur

exitium quoties cum Divini corporis nutat per-
dere. Trepidate parricida, vestrorum scelerum hu-
mus conscia, quæ ut timore et concussa penitus
non diu ac se redit. Securitati vestra metuite
impis Sacrorum Præsidēs, iniqua tribunalium
Iudicēs metuite, neq. inter occidui scilicet umbras
ignoti victuri, zelo vindici. Deicidii rea Hieroso-
lyma quocumq. fugo. etiam cruci affixus ultor
Deus Te assequetur. Dubios quos conferant et
precipites gressus implicabunt inhaerentes
spinae Divino capiti. Lymphate furor necesse
est ut tela perimescas, quibus amorem Divinum
sauciasti, enecasti.

Immanefacimus, horrendum vel barbarum Oculus et ira.
Gentibus execrandum admisisti Hierosolyma.
Vincere, vulnerare, perdere ausa es loquaturne an
detonemq. perdere ausa es Dei filium. Obnoxios
sceleri homines quibus supplicis afficeret in-
sanus furor Tuus, si Numen crudelissima tibi
affigere non dubitavit. Sic fulminum ultri-
ces flamma sacrilegum scelus. Oro non immo-
latis. Sicut nubium vindices lacrymæ non ex-
tinguunt impietatem vesana rabie inflamma-
tam. In profundum vastissimæ hiantis soli
precipitata utinam perisses urbium secessissima,
ne à terra sublimis, in æera ipsum elatus cæli
Dominus expirasset.

Tumultu laborantis natura perterrita, Desperatio
horrore commissi Deicidii perculsa, quo te con-
feres tuæ securitati prospectura Hierosoly-
ma. et iterum est de vobis actum est omne con-
cordes et Antistites, Præsidēs, populi! omnes vi-
tam trucidastis omnes perituri. Desperatem
cecos berathi tenebras mentem desicite ho-
res Christi! quam feralis nox vobis immineat,
indicat astrorum defectio. Diem vobis dicunt.

irata sidera! sed pro uestra causa quis perorabit dum saepe et terribum, ipsamque clementiam perdidistis.

Manuelado. Parcite jam diuiores ferro clari, sceleriores acutissimis telis spina parcite, lancea et haec ferociore lingua conuitiantis populi, ah parcite exanimi Deo. Quousque Rex dolorum in stipite in solio infami eminebit? quousque Numen patibularium aget? Jam satis panarum haur Divinior Prometheus dum medio in uigo extinguitur. et implissime diducta vulnera tantum sanguinis egressistis, quantum omnium testanorum sitim posset compescere. Lasciasti crudelitas usque adeo lasciasti iras Domini exenatus, ut amplissime longaeque trahi inniti debeant. et litrorem animum assumite mortales alioquin ab hoc telo perituri, quo nam uetudinis regia cor Divinum aggressi expugnastis.

Dolor

Non me latet, quantus sit Christi dolor crux quantas sit, non me latet, immani cruce dolorem, immanem crucem Deo, et quidem expansio metior. Quid miramini graves gemitus. cur lenta pectori insidetur spiria? Solgotha ferocitate major, quam sua moles eminet, infanum arborum ferox solum, suppliciorum sylva Sylvarum supplicium, Solgotha inquam Deifilium è vita sustulit. sur lacryma non obruitis palpebras, in alto sanguinis Christo naufragante? Deseruite atroces planetas, deseruite in meo animum, inuadite cor, lanceate, perdit, aut potius non perdit: ut diutius sentiat se torquentem, dum lacrum humanis corpus in hunc est nisi vulnus, dum non reperit crux, quod amplius in eo cruciet.

Quid agunt? maroni an lætitiæ indulgebis? *Lætitiæ.*
 nus acerbum Dei hominis lacrymarum felicitas re-
 diuina videre imperat O' ingentis lætitiæ causas!
 in Styge naufragata hinc mendis salus in crucis tabu-
 la enata hodie. et nos devincta in hac trabe veluti
 feretro elata est jam ultra orbis fines. Plaudite
 populi, omnium animi hilare cete, jam celestibus
 manibus Dominus exercituum admovet Scala,
 marcesam vobis arcem expugnaturus. At nemo
 Victori nostro triumphalem portam erigat, sic
 in acie stetit, sic pugnavit, sic vicit hostem ex-
 pansis in sublimi arbore manibus, ut alio trium-
 phati arcu non indigeat. In omen lætitiæ te
 effunde hucusq; deploranda tellus; spongia nu-
 miris ori admoda jam lacrymas colligit uni-
 versas.

Invidia
 Tantum abest ut non vulgarem sortem invi-
 deam Tibi fortunata scintille. O spina rosis fer-
 rei clavi aculeis, lancea omni victorum te lofe-
 liciore. Divinum caput coronâstis iepres, et ul-
 tra rerum humanarum fastigia vos extuli-
 stis. Effloruistis pulcherrimis deliciarum horto, ut
 vos Rumen amore suo irrigavit. Plantas ma-
 nusq; Dei hominis lacerâstis cruentâstis cla-
 vi, et plus vobis exspectis venis gloria profu-
 lit, quam sanguinis eliciistis. et cordivimus
 Tibi patuit, dicam iterum, cordivimus Tibi
 patuit Longini hasta, pectus illud traieisti, quis
 non mirideat? penetrâsti pectus, quod amoris
 humani sagittis vel attingisse, est te rigisse
 votorum metam.

Perrus Calestis

Manes pietissimi capite inspectus demis-
so gratum de vobis Numen exhibet. Jam
tandem peracta est Tragedia, sed velum in
duas partes scissum ostendit hequit. In me-
moria vestra recipite, subite limbi subite
penetralia, Deus hospes advenit, absque domo
vetat Dietas, non ad speciem officiosa.

Epilogus.

Si miris felici eloquentia adumbravimus
miserisimum Super Numine excruciatum
brarum dolorem, parcere tradit. Sapient. Redi-
viva olim, atq; iterum tumultis redita. Punctu-
rum corpora animavit. Saeva nostra, ut exa-
numinem Luxisset deum. Redi etiam nos sin-
gultus et gemitus exanimassent, sic mate-
ria doloris pot contigisset nobis Gratia. Ixi

DECLAMATIONES . P O E T I C A E .
Declamatio Sabbatica

11. 11. 11.
Lzochi

De
Morte Ludovici XIV. Regis Gallia.

192
Signaculū super eor Nomen IESU,
quo Ludovicus XIV Rex Gallia à mortis corruptelā
eternā se obsignavit perennitati, dum suum post
fata eor Societati donavit.

Prologus

Ludovici XIV Gallia Regis serenissimū fang
ingentes lacrymas, Auditor e capien: nempe aquei
non est, ut careat planctu ille, qui toties hostili sanguine
māstū Gallia vultum abstergerat, uniusq Regni
lacrymas prohibuerat, ut plurimū luctus post fata
haberet Regnorum. Itaq & Apollo noster in partes
planctus evocatq concedit lacrymas, & ad exuvias
Principis ex corde amantissimū pullam induit.
non aliter lacrymis parciturus, nisi di Aud: Cap:
ubi in Parcas investivas proment Poetq, liberali
gratia parcas errantibz.

Prothesis

Mors Regis Symbola, coronam, sceptris, aliag
insignia deturbat. Lilia Gallia falce demerit. Gemente
Choro

Heu misera mundi scēna
Quam deludis soror amēna
Virra, unda, fluxa bona,
Sed plus mundi falsa dona.
Regum purpura pallescit
Auri jubar quam nigrescit
Sceptra, poma pede spernit
Regis flores mors prosternit.

Genius Gallia

Heu! quid agis? fatale malum! cur lilia tangis?
Lilia Gradivi non violata manu?
Qua niveo fuerant semper candore notata,
Pro dolor! æternis jam tegit umbra notis!

Quid flores meruere sacri? Divina propago!
Hæc manus excoluit, Lilia casta, Deo
Hæc Superum Princeps formavit sceptrâ, deditq;
Symbola, Regali forte tenenda manu.
Et tu sacrilego, audes mors violare tumultu,
Delitias Florâ, delitiasq; poli!
Hæc non digna tuis Regnorum lilia dextris!
Nec bene conveniunt candor & umbra simul.
Illa tibi mors sceptrâ tene, quæ Raptor averni
In sua Dis atrox regna tremenda dedit
Floribus his Numen sacrum vestivit Olympum
Et dedit Agnello pabula casta suo.
Floribus his sacræ gentes sua tempora cingunt
Et nivæ pacis tempora grata colunt.
Floribus his Regum surgit numerosa proago
Et cum lacte bibit dulcia Regna suo.
Fecerat hæc meritis Ludovicus maxima summus
Lilia, temporibus floridiora suis.
Ajacis haud pariter calido de sanguine flores
Prodierant, quali hæc lilia parta nitent
Martius hæc sudor non fonte nec amne, sed alto
Illuit, hinc taurus mæsis opima fuit
Orbis erat totus Ludovico campus, am dñe
Luo lusit bellans, florida prata putans
Non dederat pigra mîllescere lilia pace.
Hic odor est gratus Pardanapale tibi
O quoties fuerant hostili sanguine picta
A cadente tamen n̄ rubuere manu
Lapsum quoties dextram Ludovico p̄ hostis
Innumeras strages, lilia tincta quib;
Lilia quæ Regis nunquam rubuisse coronam
Visa, nec à Martis chalybe flexa gravi.
Seu Vulcanus atrox vesanis artibus ussit,
Seu Boreas buccis flaret acerba suis.
Non cessere malis fortissima lilia sed vis
Quæ Ludovico sua visa stetisse manu
Heu dolor! heu ingens tenero sub pectore ulnus
Lilia cupressis necit acerba manus.

Apodosis

Aperitur Mausoleum, ubi cor Ludovici
infidum homini Jesu, tanquam in nidulo
requiescit, præcinente Choro.

Genius Societatis

Sæcula non laudent veterum monumenta virorum,
Quæ simul in tumulis, mortua fama jacer.
Non gemmata tuum miror Cleopatra sepulchrum,
Marmor ubi lacrymis gemmea fata fluit.
Nec Mausoleum tuum cælesti fornice tectum
Miror opus, quod nunc vastior umbra tegit.
Consortis dilecta sui Arthemisia Conjux
Visceribus, fecit viva sepulchra suis.
Hæc Ludovice tuum superat monumenta sepulchrum,
Pro cunctis unum hoc, fama loquax opus.
Marmora parva tuo lacrymis sudantia gemmas
Sunt ramulo, lapides sint adamante graves;
Et riguo quamvis tumulus, dureseat obryzo
Iaspide, Chrysopraso, Sardonyx gravi.
Volvat cum lacrymis Indus, Gangesq; procellas,
Quæ gemmas spument, perq; coralla flegant.
Et quidquid posset cum tempestate doloris
Deplorens pretium volvere mente Jaxus.
Æquum est mundi tanto pro Rege sepulchrum,
Cujus cor toto vastius orbe fuit.
Immensum superans mens vasta solumq; salusq;
Implevit meritis solis utramq; domum.
Hinc superest nullus condendi marmore Regis
Parsophaqus, tumulum sol facit ipse Deus.
Mortalis non dextra valet signare sepulchrum
Depositæ firma est nominis Arrha Jesu;
Si domus est Jesu sublimibus alta columnis,
Rex Ludovice tui hæc Regia cordis erit.
Regia sidereo solio contermina Regi,
Dignus ut hoc tantum sis Ludovice loco;
Nam tibi terreni, tam vasta potentia Regni
Per meritum facta est, quantæ ad astra gradus?

Nunc ^{jam} Phoebe tua descendas arce, thronoq;
Sol melior mundo jam Ludovicus erit,
Illustrare ^{suo} poterit sublimia vultu
Pegmata, per Jesu Nomen habendubar.

Epigrammata,
1
Lud. pretiosa latent, firma signant, ab arrha,
Grandes depositum, stemmata magna notant
Corde tuo Lodovici quam mens pretiosa latebat,
Depositum signant, stemmata summa D&S

2
Humanum superas pretium Ludovice, nec auro,
Non cedro digno, n' adamante regi
Indignum quidquid terra est, tua tangere corda
Sola quibus fisco praebeat arca D&S.

3
Cor Ludovici tuum divino a Nomine clausum
An poterat tumulto nobiliore regi?
Non apud electro jacuit pretiosior illo,
Quod lacrymans fundit populi ampla mari;
Electri tumultus non est pretiosior isto,
Qui tenet electum Cor Ludovici tuum

4
Desine flere tuum tristissima Gallia Patrem,
Non poterat morti succubuisse feram,
Cor primum vivens spirat post fata supposito,
Cujus vita sacro nomine scripta D&S.

5
Littera vivificat scripto firmata perenni

Nec mori quisquis dign, ab orbe legi
An Ludovice tibi poterat mors tollere vitam
Nomine cui proprio dat monumenta deo.

Regia solis erat sublimib, alta columnis,
Hæc Ludovice tui Regia condierit
Fallor, in æthereo parvum est tibi sole locari.
Grandem animu, proprio nomine Numen habet.

Non magis dign, lachrymâ Ludovic, at illis,
Quas solet à viso palpebra sole dare,
Cor radiat cinctu Divini nominis æstu,
Hunc spectans solis Gallia læta fletu.

Ecce.

Epilogus.

Mysterium fidei Sectariâ Homo-Dæmon.

Prologus.

Hodie religiosus æpollo noster sapiet, dæmon sectariâ
Fidei mysteria, suis expunget, jaculis, telis confodiet.

vestrisq' averni spolia subiciet pedib; & oculis
 Audito Religiosis Zelotissimis. Audivim; extra Poetar;
 commenta, ludicro tragica metamorphosi, & verius
 grande Heterodoxa fidei miraculo, recludite corda,
 arrigite animos, aures acuite. ad tanti pceptionem
 mysterij. Abeat orbis in pagina, in sapiam oceanus
 ut sectari & fidei articuli, inscribat. Quod illud
 insolens adeo mysterium evolvem; H. Ad: dum Homo
 & demonem Pseudomysta furni avernalis penicillo de-
 pictum demonstrabim;. Ille, ut Orthodoxum agozonem
 suo inscriberet celo, reipsum inferni fuligine denigravit.
 Dæmonis larvā & genium induerat, ut perversa fidei
 dogmata p. solas inferni technas famulo persuaseret;
 Et persuasit ad motum sanē efficacē, dum triturat &
 sereris fuste à tremefacto quassat; agazone, mentis
 emotus tenebris, simul è vitā Statione Orator
 ad motum excepit, locusq' abiit in tragediam. Satyrus
 inferrialem Satyrus persequemur Ad H. dabis animam
 Audicris, qui serius abuevisi.

Recluditur cortina, Rusticus triturat segetem,
 Cacodæmon saltat, terret, fugientē sequiq', signantem
 Cruce irridet &c. tandem fuste intra cornua
 percutit & necatur.

Epigrammata.
 Excutiens sererē, dum lassus agricola sudat,
 Ecce repentini dæmonis ūbra perit;
 Hic timet, iste salit Faunos imitatus, & Euros
 Cum fugiente fugit, cum redeunte redit.
 O furia infelix! (tremefact; dixit agazo)
 Et tibi quid mecum est, dira ppago Stygis?

Heu pereas! pereas! cruce me communio sacra.
Orthodoxa fides me modo firma juvet
Dixit, et intrepidus torvis inter cornua capis
Fugis, quatit valido, quo fuit ieta seris,
Cedit, at ille cadit, jaceas tibi dixit ayaro
Umbra tremenda. Iocum n. amat iste labor.
Dicite! n. ne malus bene juxta Biblia vixit
Granum frumenti, mortuus ille fuit.
Granum frumenti! sed quo se pascat averni
Cerberus: hic panis fuisse paratus erat.

2
Induerat furiam Lutherus pseudo sacerdos,
Daemon erat vultu, daemon & intus erat
Hac Lutheranae fidei miracula, dum fit
Mortuus ex vivo, fit modo daemon homo.

3
Inferni titio larva se texerat Orci
Daemon homo fuerat, daemone major erat.

4
Mendacij Pater est daemon sed credite: vultu
Hoc; non mendacum Daemonis esse jocum.

5
Cornua daemonij posuit sibi vertice mysta
Biblicus interpres pollebat acumine quidso?

6
Dicite num plene caput hoc sapientia texit
Impletum patris hortea fuisse probant.

7
Gratum erat impacto contusq; fuste sacerdos
Granio, quod dirâ Sisyphæ mole teras

8
Malo decepit primus Veterator, at iste
Malam n̄ habuit, pessimūq; ipse fuit

9
Prolo Doctores monumenta impressa porant,
Hujus Doctoris fuste premente typus.

10
Edocuit populos conscendens pulpita doctor,
Credite: post fustem doctior ipse sapit.

11
Finalis tibi nulla datq; sacra unctio doctor?
Ultima sed tibi nunc unctio, fuste data.

12
Qui cānam Domini dispensas false minis,
Reddiq; æterno vespere cāna tibi.

13
Spiritus est tenuis sine carne aut ossib; ullis,
Ossa tamen fregit spiritq; iste sua.

14
Credite: debuerat nunc os ex ossibus esse;
Sic quoq; scriptura verificata bene!

15
Fuste caput teritq; cēu sparsa per horrea messis,
Quis caput hoc renuat passeris ep̄e domum.

196

10

Humanam speciem stultus postquam exiit ille
Excussit cerebrum vertice popa suo.

11

Nomina Sanctorum fert apothecosis Olympos,
Huic sacro radius fuisse reflexus erat.

12

Damone plus fecit Lutherus pseudo propheta,
Biblicus & doctor damone peior erat.
Angelus est demonum qui trans se luce figurat,
Angelus umbrarum tetrior iste fuit.

13

Mysta, ministellum se fecit spirituale,
Daemon erat, sic & spiritualis erat.

20

Pseudo Oratoris quam vera Metaphora mysta,
Daemonis in speciem transtulit illa hominem.

21

Damone natus erat Christi sacra verba profanans,
Nec poterat talem mysta negare Patrem.
Namque oculis, vultu gestibus simillimus illi,
Degener a proprio non erat ille Patre.

22

Manu Thaboris sacra transformatio Christi
Visa fuit. Christi similia demon erat.
Namque ministellus factis sua Biblia testans,
Sic Evangelicus prodigiosus erat.

23

Littera sacra quidem fidei dat dogmata firma
Littera Lutheri nigra litura fuit

24
Symbola Doctoris penna est instructa, sed hujus
Doctoris pennam, dæmonis ala dedit.

25
Ornant Doctores quadratæ cornua Myræ
Cornua dæmonij pulchra tyara tibi est.

26
Ex pastore sacro caper est cornupeta factus
Prædier, o casti dux caper ipse gregis.

27
Doctor eras Pastor, doctrinam fuisse præbisti,
Capit tale tibi, quale bifurnus habet.

28
Lydius admistum purum quoque comprobat auram,
Te, num dæmon eras, fuisse præbavit homo.

29
Dissidium fuerat naturam dæmonis inter
Atque hominis, duro prælia fuisse cadunt.
Lisq; dirempta bene est, nam grandi fuisse peremptus
Succubuit dæmon, victor abiit homo.

30
Quis sit per superos, per omnia sacra petenti;
Nil respondebat Ludio falsidicus:
Sed tacuit, quamvis ficto sub nomine dæmon
Sanguine se loquitur, edde porat homo.

Haecenus adversos casus mihi satago rui,
Sed, cum, tristans Numina flere juvat
Flere juvat, plorare deest, Democrito, ergo
Triste dolente deo gaudia pello paul.

Inductio

2da

Amor comprehenditur in horto.

Cantus.

Nuntius Casimiro significat a
lictoribus Amorem deprehensum in Horto.

Ibam per hortos, & rosis pictas domos,
Ibam per aulas, & viridis atria maij,
Ibam per agros, & novi venis pagos,
Ibam per infans Chloridis natus nemus,
Ibam per liliore candida rempublicam,
Et purpuratos proceres ameni hortuli
Per castra, per regna, Patriamq, p & levem
Florum Senatum. Blanda cum cernerem
Solatia, voluptatesq, risusq, hortuli,
Et innocentes carperem manu rosas,
Et in corollam, quae meum posset caput
Ambire, Floram necterem, et dum cogerem,
Ut inter amplexus, et aculeos rosae
Dedicerent, aspuerant quibus diu
Pungendo spinas. Sub rosis latuit amor
Et pertinaces inter haderat truci,
Rigidaq, spinæ compedes. O quanta ibi
Ridere mecum gaudia, qui n' ibi leves

Plausere risus. Ergo latentem carnifera
Et implicatam sentibus quidam ~~capit~~ cepit,
Et inter hortos comprehendit, quæ integro
In orbe quærit & invenire non potest
Humana amoris cupiditas. Quis hinc dolor?
~~Præda divitem, quid jam deest?~~
~~Ibi? Præda si tua sit amor~~
Casimire, si tuus jam præda cadit amor.

Inductio Etia.
Sanctus Casimirus comprehensus amore Divino
in horto à lictoribus squadræ et pro eo
captivari expetit.
Ah dolor! ah luctus! amoris sphæra in horto
Divinus diro fune ligatur amor,
Fune ligatur amor, qui cordibus ante parabat
Vincula, qui mentes stringere doctus erat?
Ergo! non poterant Christum defendere flores?
Nec poterant flores occuluisse Deum?
Tulipa si flaver, flavent si lilia, pallent;
Si pallent certe, bella cruenta timent.
Non in bella rubet, dum se rosa sanguine pingit,
Sed rubet, ut peat sanguine fata sua.
Lilia candebant, albebant floribus hortus
Omnia cum Christo prædere candor amat.
Quando salutabant æternum lilia solem
Prodidit acclini vertice, Flora Deo.
Solvite lictores, nec captivetur amorem,
Fiam pro Christo vincet, amore meo
Nil furor errabis, quamvis me compede stringis
Me quamvis Iesu vincula ferre coget.

Christum corde fero (Christum si tanta cupido est)

Iam captivus ego pectore vincla feram
O ego pro Christo fiam peto praeda vel obres

Me captivet frux, vincula, spina, flagr.

O me felicem tali diademate Regem

Hæres sit capitis spina corona mei

Orbis me Regem voluit vidisse polonus

Iam jam me Regem spine, orbis ~~habet~~

Vincula libertas & honos & gloria colli.

Colli fiet abhinc dura catena mei

Hæc me cognatum facient, hæc vincula, nexus

Hæc consanguineum me facit esse dei

Hoc sceptro domina subdam mea corpora menti

Et plus quam mundum cum mea fata regam

Ah descende precor! didici te Christe magister

In cruce suspensas tendere posse manus

O dulces clavi Casimiri figite dextras

Figite quædam manus, figite quædam pedes

Mitte Deus clavos, et cum descenderis, ora

Ipse tua Ihu me crucifige manu

Tu me crucifige vicemq; remitte sceptro

Sic quod in hac fixit Te mea culpa cruce

Utq; Tibi fiam similis per et omnia compar

Perfode cor hasta, perfode mellelatq;

Christe moras fallis descende, cruceq; relinque

In nostras clavi poseo venite manus

O dolor! o lacryma renuit descendere Iesus

Sub pedibus fixis forte jacere jubet

Majorem mihi Christe Crucem n' dando dedisti

Frux est me nihilum, Te patiente, pati.

Epilogus.

Inscriptio Poëtica.

Postquam res ossis Priamiq evertere gentem
Immeritum visum Superis ceciditque Superbum.
Ilium et omnis fumant Neptunia Troia
Diversa exilia et desertas gubernant gentes
Augurijs agimur diuini.

Primum nobis fumantia Ilii rudera, ad excelsum
Iarnassi ^{culmen} fecere aditum. Auditores. Primum posuere
gradum, fatales Heroum noxa et conjurata in Prias-
mi gentem fata, ut antequam Triumphales lauri et
merita coronent Capita, feraci Cuprepto. Submittere ver-
ticem sit necesse. Nondum dulces Heliconis latentes
libavimus, et primis labris, permistas lacrimis undas,
exundantia cruore vada cogimur degustare. Nondum
Apollinis adusti lumine, et nixi mortium nebula in umbram
bramur. Cecidit Ilium! Collisus permiscue personat
fragor, et Aures fatigat quas dulcior mulcere Chelys
debuerat. Hiant Dardanidum vulnera, et dolor Iphibo
dicata findit pectora. Fumant Neptunia Troia et lacrimas.

153
elicit abeunt in pallorem Colores Oratorij atro paginae
tinguntur Cocyto. vel ad Solam immense cladis memoriam
nullam perennitatis faciem divina praefere videtur Poesis
ea enim Collabentis orbis ac Urbium inter exempla regnorum
funera quid non timendum etiam in regno Sapientiae!

Ergo ne triste adeo auspicabimur exordium ubi fatalis
infertur conclusio? inter inflatos axosa putredine tumus
los Sarnasum erigemus vel ascendemus? ubi omnia hor-
rore personant, gemit sub cladibus terra cum Hortensio
deliciabimur? diffusa Erinny Lethen non latices Castas
lios propinant funera. Minime vos Neovates ab arti-
um liberalium proposito hac deterreat procella, minime tor-
queat tristior imago. letiores sumamus vultus, ac invalescentes
inter lacrimas, tetricas attollamus mentes Cymmerij & noctibus
ad lucem Aspiremus Sapientiae. Etiam inter maxima pericula
tutior perstat Poesis, inter periclitantium naufragia, Syrtes noet,
quam Castalijs abluunt fontes, Lethaeus non immergit latex.
Imo si dicendi Argumentum in Animum inducere placuerit, etiam
inter ruinas aliorum Divinam asurgere Poesim demonstrabo.

Ignescas Sapius labenti dictioni Auditor Sapientis-
sime novi gradus faciliorem praestant lapsum. Quod si
tamen ad has corruet plantas melius fortunato casu nostram
Poesim asurgere auspicabimur.

A capite propositi exordior argumentum. Primos
mihi ingenij partus Palladis praebent incunabula, fascis
nexum praestant pro domo sua Oratori. Inter regnorum
rudera ac ruinas demonstraturus Poesis incrementa,

primum ejusdem inter Jovis vulnera, ortum investigo.
Commentum est (quod e Castalijs fontibus emanavit)
Minervam e Jovis natam cerebro, vitam a Capite inhaesce;
ut Ceu relicto caput Corpori ita Scientiarum Præses emine-
ret. Felicem ingenij partum qui non aliter vivere didicit
nisi ingenio. Versatile (licet non versutum) in Minerva
ingenium nemo non ambigat; Volubile esse debuit quod a
Divini Sædra capitis traxit originem. Adeo necipio
numinibus axosa Sapientia quam proprio fovant in cerebro
suum illi præstant incrementum et crescunt Scientijs; Vi-
les instaurant gemmis Cunas conchilia et a nobili partu
sumunt pretium, abjecta terræ rudera aurum procreant et
avidos in sui venerationem inducunt mortalium animos
Dallas Divino prodiit e Capite, et doctius Jovis Cerebra
adoratur. Habes quam invideant Sæcula immortalitate
O Minerva! primigenias ad Jovis cerebrum revocas
Cunas nil mortale pastura cum mortalibus vel regnum ipsa
ambis immortale. Infra tuum ortum est quid quid nobis
læssimum. Orbis numerat in natalibus. Pondus plenis quæ
ad perennitatem est, sanguine longo Censeri longaque
majorum Serie atria distinguere, ad fumos & fatum
imagines umbram fatalem porrigunt, Serusq; nepotes
properantes sati admovent nec vero faciunt immortales;
redit in Occasum ortus mortalium. Tu ad immortalitatis
documentum numinis Ceras revocas. Quo non insanius
proceperat Caligula ut mortalitatem exueret! Deorum
Apotheosi se inseruerat quem pridem Cælo ac Regno Tyrann-
is excluserat, Deorum delubris propria aptavit Cas-
pita et se spiritem absq; Capite demonstravit; Minerva
Divinum crevit ultra verticem et nemo est qui dubitet

illam de sua immortalitate Nobili triumphare in Ca-
pitolio, Nemo jam Clarissima ori undam Stirpe de-
negat, quod ut Splendidius in lucem edi posset, Divini
Lumen ingenij Parentem se praebuit quod illam accendes-
ret animando. Non est cur radiorum miratur origi-
nem: Hic enim e vertice descendit apollinis; Pallas
Iovis imo ceu Musis amica Aurora ex ipso ortum trahit
Sole. Non tamen Sine vulnere acuta prodit Miner-
va: Vulcani malleo caput Iovis cruentari debuit,
ut tam nobilis sanguinis proflueret. Sic supra Iovis
capitum fuerat Sapientia ut ad primum Conceptum Di-
vinum frangi Caput debuerit. Si dixerim: Subtilis-
simum Conceptui inerat Acumen, quod verticem crus-
entavit. Non jam damno codicibus a Tyranno
pugionis alteri Gladij indita nomina Si adeo Saus-
cient Scientia: nocuit Pallas proprio porta ingenio.
Credere Iovis prodijt Minerva e Capite et vacuum
patet, grande vulnus ubi jam non nascitur Sapien-
tia: Sed in publicum prodiens nobiles Cunas loquitur
Sapientia quid quid tribuitur Palladi totum in suum
redundat Caput.

Ad quorsum ego Divino capiti instaurro cicatri-
ces? quid acuminibus dilata vulnera? Salis sit demens
hasse Degasceam Minervam etiam inter vulnera nasci
inter ruinas aliorum crescere. Etiam tepentis crus-
cis gutta nascentem abluunt nostram pro balneo Pal-
ladem, non immergunt. Capitale in Cunas struitur
exitium non incipientem impetu obruit Scientiam.

Partes hictuas vel maxime aqi gemino illustris Capite
Scenis Calispiensis affirmabis. Docta mucrone crus
entatum Subinianum Caput pro te militat et vulnera
Sustinet ut asurgas. Quot pretiosi fundit guttas
Sanguinis, tot divite perfusus rore florent lauræ.
Verius hoc profluvio doctam emanare Palladem suspi-
cimus, eruditos fundi latices experimur. Dixerit fa-
bulosa antiquitas lethifero e hydre Sanguine plura
generata Capita ut demonstraret quam inguavis sui
parte monstrum fuerat Capitale. Certius Simulq fer-
tunatius, quot cruoris profluunt guttas tot laureata e-
mergunt Capita. Alijs ferrum communem lucem
eripiat vitæ, nostram tamen infixum Subiano Capi-
ti telum magis illustrat Palladem. Cresceret in
immensum dictio si nostræ incrementa Scænos nos
bili emanantia profluvio referre velim. Sed jam
quispiam vulnus abducere parat. Sit Sane non des-
fendo, cum jam meum licet non sine ~~vulnere~~ ^{vulnere}
defenderim propositum etiam inter ruinas aliorum
Divinam crescere Poesim.

Quod si tamen dictionis veritatem patulo
loquens vulnere adhuc non evincit caput, Fidem as-
pello Alexandri. Magnus ille totius victor
ac terror orbis Macedo, illis moribus quorum
una Orientem altera tangebant Occidentem. Hos
meri tenuit Iliadem et amore illius tenebatur. Dico
potius victas manus dedit in Iliade victrici anti-

morum Poesi quam Supra manum suam eminare fecit
 Tantum scilicet apud invictum Regem Poesis valuit
 ut illi Orbem superantes manus submiserit in Homero
 Dextram illam quam Orbis adaequare non valuit Ilias
 Supregressa. cadebant igitur integra cum regibus re-
 gna et Poesis assurgebat. Inter naufragia Prin-
 cipum velificabatur fortuna Alexandri illa fortu-
 nitas in manu Supremi Principis tenuit Insulas.
 Deformabat instantis mali metus roseas pallere ge-
 nas ad omnem Casum Alexandri erectus vultus
 magis adhuc litens impalluit. Dignus qui vinceret
 cum quo erudita Pallas inter universi arma tam glori-
 ose militabat. Horrida Orbem involabant infor-
 tunij noctes. Pelles Iuvenis cum attica volucri
 vigilabat. Troiano onustior equo Bucephalus fas-
 tuoso terram calcavit pede et verius ad ejus plan-
 tam quam Pegasi ungulam docti latices proma-
 nabant. Savit Aquilonis vigor et adversis
 Minervæ olea firmata austris. Verbo complectar omnia
 inter ruinas aliorum crevit Poesis in Iliade.

At parum dixi prosterrente regna Macedone.
 Poesim inter aliorum crevisse ruinas, nobilior ipso
 cadente Alexandro assurrexit. Quoties delectus
 a Morphæo ruebat Alexander, demissum Ilias ver-
 ticem sustentabat. Expendite angusto Macedonis
 de pectore Victoriæ Poesis, totum se victor Orbis
 projecit in Iliadem totum Ilias sustinuit Alexan-
 drum, cujus animum ita occupaverat ut sibi fecerit

ausinem. Sicq; Iliadi Summe adhaesit Princeps
antiquus nec quieti concederet nisi coronatum ei
demiserit verticem. Quasi Somnus etiam non aliter
veniret Principi quam ut ab Iliade inclinato petereq;
capite. Quamquam etiam ad Somnum compositus
vigilare potius non indormire ad Ostium Iliadis vides
batur pro quo regale suum opposuit Caput, capiti illam
supponendo. Cadebat igitur Homeri exagitatus Ma-
cedo Acumine sed fortius Poesis asurgebat. ruina
haec sublimis fuerat quas Ilias sustentabatur. Inde
enim augustior redibat Poesis ut pote quam tantum
totq; laurearum ferox caput veluti victricem adoraret

Et jam mihi ad commendanda Poesis incremen-
ta satis demonstrasse quod Cui parvus orbis fue-
rat. ultra illum asurrexerit Poesis: hunc est demon-
strare. Pegasea minerva amor, flos Athenarum,
Sarmaticae decus, venans Lycei gloria Polono
Neovatum Indoles, etiam nunc inter fluctuantes
regni procellas descendos Patria Casus Poesim
nostram popo asurgere. Jam in Sarmatia velut
Priami Spectamus in Imperio, luctuosas Urbi-
um rudera nutantium turrium pondera cadeset
funera. Quunt Provinciae na alia collisus
dat signa fragor nisi, Poloniae concidentis. Hiant
intestino bello lacerata Reipublicae vulnera, nec aliud
per Scissas dissidijs transparet rimas nisi lethali
se vulnus et excidium. Tonant ubique ferocis

fulmina mortis et majores procellas indomi-
 tas tempestates ominentur. Submisere obliuioni
 caput arces et suo pondere decrevere turres
 fidemque non seruarent auctoribus eternum
 quæ stare debuerant. Quid inter hastæfidos fato-
 rum imagines agas Lechia Soboles? otius otium
 exue, ignauiam ex cute, Minervæ Sagum indue.
 Phœtras evibra Apollinis quibus funestum
 exsauties fatum, interque aliorum ruinas, Pœ-
 sis excrescant Laureæ. Dixi.

Nova Regis in auguratio
 Seu Forma de Beatificatione Ios. Fr. Regis
 post Ludovici Regis Galliarum obitum

Ite truces gemitus damnatorum tempora luctu
 Annuus exactis currens si mensibus Orbis
 Funereos vehit axe dies quicquid Gallia magni
 Tatales Ludovici obitus, clarumq; Cadaver
 Exanimi coluit luctu cecinitq; camænis
 Non Regem jam busta queror, memoratq; dolores
 Melpomene, non vatis bibit atram penna patudem
 Non tristes instauro elegos optata renidet.

Tempora, mite Caput faustissimo porrigit ætas
 Et fortunatus resplendet Sortis imago
 Jam veniunt sine nube dies jam terra Serena
 Sidere Clementis, sumunt exordia fasces.

Et tituli Surgant laetos revocantq; cothurnos
En David qui civis erat, jam cinibus exstat
Altior, et terras molis supereminet undas
Franciscus: Superum fasces soliumq; capessit
Virtuti dotale decus: jam Sacra Corona
Ambit inire caput meritamq; urente pyropo
Audet (quam probitas caelestibus intulit aspris)
Infrenare Comam geminant sua numina vota
In plausum coiere poli, micat obsequiosa juvenus
e-Higerum, sertisq; Comas ardentibus aptat
Lactag; cum caelo sortitur gaudia tellus.

Et pictas facies radijs frontemq; Coronat
Adde ego Sceptra Canam lato magnamq; renasci
Fascibus orbatis referam modulamine Regem
O mihi magnorum modo quis penetralia Vatum
Suggerat et solitis intendat barbita regnis
Muneris obsequium possim queis Principe dignum
Propterea et cunctis Franciscum dicere terris
Castalidum nymphas Phœbæ turba Senatus.
Vos o Calliope importuna silentia Cantu
Rumpite vosq; precor tenuet supplete cothurnos.
Ceperat imperijs sati Suprema potestas
Francigenum attritum decus imperij et Dodonæ
Omnis in illo extinctus honos deluitque
Gallia Dectorem populi seseq; recondi
Iamque rogos complexum incumbentemq; favillis
Aspiciens titulis lacrimas majestatisq; querelas
Eliscuit et medijs cecit lamenta transit

Atque comis miserande spartis ~~hinc~~ solutis
 Horrida et atrate gradiens quo sospite visa.
 Crecepsit caput tanta massissima Elade.
 Corruit exanimi luctu fleuitque ruquam.
 Cum Dea quae medios hominum se fundit in actus
 Tristia dispergit felici nubila vultu
 Et dubijs successum adfert providentia rebus
 Arbitra difficilis Causa post inchoata Regis
 Funera, ploratos fatali carmine manes
 Obtulit orbata se se, qualis sine nube videri
 Lux solet in Iuda. Splendens post nubila Gallo
 Cynthia aut obscuri emensus ploustra Bootes
 Irridensque truces gemitus tum talia fatur
 Gallia magnorum Genitrix fortissima Regum
 Nobilis Europae unio, totus quam orbis adorat
 Nec simplex veneratur ebur cui poplite prono
 Regna cadunt fortis parent consinia plaga
 Pectore turbato quid fundis verba dolorum
 Et lacrimas misces Cineri? quid busta querelis
 Mesta replet gelidosque rigas. Flagrantibus undis
 Principis extincti manes desiste lamenta
 Nec plus surreptos deploros Praefica fasces
 Nunc paludatos cultus frontemque Serena
 Insuper obscura texit quam nebula noctis
 Tolle coronatas crispas, melior fortuna maritat
 Te viduam facilesque Deum clementia vultus
 Explicat orbata et damno felicior aestas
 Principe privata uno quereris? jam Patria Divum
 Evades Regum viduotis fascibus auctus
 Crescet honos graviusque micans consurget abum his
 Vix ea funereum solium matrona relinquens.

Progreditur superatque gradus dextraeque prehensam
Gallorum Patriam quaestus lachrymasque cientem
Ducit fronte pari praecurrens passibus aequis
Pulchra ubi Aethiferi surgunt conclavia Caeli
Hæc miro ætherei fulgent splendore penates
Et Superum radiat Solium distincta trichoris
Ætria, magnarum pandunt Spectacula rerum
Hæc tollit Sublime caput crystallina turris
Stidereas accincta faces hæc lumine multo
Æstra nitent Phæbo non decessura comanti
Nil tamen humanum nihil hic mortale resultat
Nempe nec auratis replendent mœnia gemmis
Dirite nec fulget moles operosa metallo
Non aurum pallet Spolium non nobile luti
Surgit ebur locuples fastidit humillima Cælum
Contemnit nitidas garas quibus æmula tellus
Se Superis conferre audeat meliore renidet.
Nobile materia tectum nec dicere possis
Quale decus referat tantum quos promit honores.
Quæ renovat rutila fulgentia luce theatra
Purpureum jubar placidis deducit ab astris
Sedibus in medijs ubi surgunt intima Cæli
Erigitur Solio Dominus quem castra gradatim
Aligenum cingunt circumstat ordine longo
Divini proceres, Propiora Sedilia Regis
Nomina Apostolici stipant bis Sena Senatus
Succedunt proprijs decorat quos sanguinis ostrum
Illinc Sacra cohors Patrum fuerat præsaga futuri
Mens quibus inde adstant alij rursusque locantur
Præbuit insignem virtus quibus incluta palmam.

Quid cunctos memorem Sancti cum copia castus
Exsuperet numerum spectetur plurimus ordo
Huc ubi devenit non cessans Gallia fletus
Lucis inavetula nimio percussa nitore
Obstupuit visus lachrimaq; per ora voluta
Clara repercusso reddebant lumina. Et habeo
Gemmarum radiantes instar. Jam inscia fatis
Solum eam defixos tenet ad spectacula vultus
Cum nova promissa resplendet sortis imago
Exoritur clarum ignito super ordine sidus
Qualis purpureo diffusus lumine Titan
Surgit ab occiduis plagis. Faciesque pyropis
Emicat in nubesq; oculi plumatque multo
Vestis inauratur Caelo, pertexitur astris
Jam plusquam Phrygiana chlamys fuscata colore
Pallia sint quamvis nigraeque simillima nocti
Ex astris traxere diem sic emicat unus
Et quidem Superis tribuerunt castra decoris
Solum habet Franciscus, fas pervadere Caelum
Et cunctis miscere globis, lustrare Jovis
Illum et majores cernes superare nitores
Titanis si visat equos sol ipse quadrigas
Cederet huic Phlegon collum quoque flecteret Aethon
Ipse patri Pyrois vellet Eois habenas
Tum vero ductrix vocem matrona resolvit
Hunc age magnanimi regni arbitra Gallia spectas
Annuat ut Numen votis fauceatque quid ultra
Spem trahis? eni facto Caelum audet, accipe sortem
Dive propinquantem, vestrumque in sedus ituram

Cernis in ignito Sidus praelustre Senatu
Luce nova radianz! o Sidus amabile Gallo
Optatumque jubar! Lux o faustissima Galli
Sub qua purpurei summa exordia fasces
Et melius Patrio flagrant lilia prae
Est hic Franciscus, David generosa proago
Incluta Gallorum soboles cui stemmate longo
Descendit regalis honos: huic lactea praesit
Ubera religio ac sacro cunabula tinxit
Munice et alternos puero jam venit honores
Viderat hunc livens sortis praesaga futura
Eumenidum rabies minitantibus aspera taedis
In primo ortu cupiit subducere Sidus
Sapius e teneris ereptum fascibus ab hoc
Allisit terra Regem pluresque nocendi
Struxerat insidias verum fortissima cujus
Tota sub in nocuo consedit pectore virtus
Non illum geniale malum, non ducta profundo
Vis erubi sacro valuit turbare Senatu
Fertior alceides Stygios superare dracones
In cunis didicit. stridere crepundia nervos
Et conjurato processit victor ab hoste
Nondum vernabant prima lanugine malae
Imbelles nondum praesit praetexta lacertos
Illi cum tenero prohibita maturior aevi
Et castigata collecta modestia frontis
Eruit: Dum fierijs permitteret ovum
Collibus impubes habuit quod disceret aetas
Par licet Annorum sed humero moribus impar

205
Singula amplecti cuperem, ut maturius ævum
Ignea perfecit probitas, ut signa secutus
Lætola ut Læti fasces, tot nomina recti
Virtutumque choros, nisi se densissima nobis
Factorum offerret series, laudisque perennis
Diluvio obrueret. Truntur tempora clivis
In terris, Patria ventura nescia Sortis
Mens hominum lacrimis flentia fata rependit.
Nunc age se cedant gemitus satis usque malorum
Jam satis indignos magni post funera Regis
Instituit fletus, celis gens clara iophæi
Conspirent animi, cum Cælo sentiat Orbis
Stidera cui faciem decorant cui textile lumen
Verticis exurit frontem diadema capebat
Sacraque Divinum, Idus corona Serenæ
Hæc agit: et genitrix Cælo pulcherrima laudum
Evolat in terras, it missile lumen ad urbes
Gentibus invictis celebrat præconia Regis
Corporis id virtus quoque plus quam humana probat
Nec mora: jam dormines gens fastidire Philippes
Et gemitus Patriæ non plus præstare parenti
Incipit in Sælo quaerens solatia Regis
Concordi voto generosa voce salutatur
Franciscum ac facies frontem indulgente coronas
Clemente exornat, radiisque ardentibus aptat
Sequæ simul credit proprio cum Rege beatam
Tunc totus fertur Gallis applaudere mundus
Et Jethys et tellus et felix Regia Divum
Gallia festivas in voces ora resolvit

Me quoque tangit honos Regis surus. et mihi quando
 Summa libens inter communia gaudia partem
 Tu modo grande tui nomen dum nostra laborat
 Promere vox incerta loqui tu maxime Regum
 Quamvis digna minus ne dedignere canori
 Pittacus et majorum inter simulacra locatur
 Turba licet vili Regem sermone salutat
 Tempus erit ni vana moment praesagia Vatum
 Cum mora ad latice turmatim Helicon relicto
 Descendent Cygni et qua nos susimus illi
 Cantantes Sublime ferent ad sidera facta
 Cum lauru è viridi venient ad lilia Musæ
 Et graciles fundent. Dignas strituone Camenas.
Cecini.

Oratio in Renovatione Studiorum.

P. Antonii
 Rychter.

In Lyceo Majoris Poloniæ, de literis nihil exiguum, angusta omnia di-
 cenda essent. Audet. Sap: sed fidem hominum! tanta quanta sese diffun-
 dit amplitudo Scientiarum, ita compellit dictionem in angustias, ut
 vastissimæ quantumvis periodi instar atomi decrescere hodie videantur.
 Audiat Oratorum Princeps Tullius, ubi declamat pro Rege Dejotaro,
 ubi in Catilinam fulmineus detonat. dum perorat ad Pontifices san-
 cte, ac pro domo sua divertus loquitur, in rostra quoq; eluctatus se ipso
 minor compareret procul dubio, si Theologiam Diviniorem scienti-
 am, si Philosophiam cognatam sideribus, ea contenderet efferre pa-
 negyri, quam utraq; majorem humano ingenio, sibi vendicat. Stulti-
 tiam laudare Erasmus poterat, sed Stultitiam, cui syllaba in elogium
 grande sufficit. Nemo calamo, nemo voce extulit sapientiam, quin
 postquam sua mole angustos fastos implessæt, se opus exile condidisse
 erubuisset. Alioqui elingues, ars Oratoria facundos efficit, jam pene
 fatiscit suada universa, ubi Rhetorum linguis pares adornat plausq.

L. v. 11.

Quoties in laudes Divinae Poësis, velocissimi pedes Vatum procurrere, toties fessi deinceps quieverunt sub Apollinis laurea. Credite Audit: Sap: nunquam magis desudant calami, quam sub elogio Athenarum; nunquam magis hebetantur, quam ubi argute eloquii acumen celebrant, nunquam magis suæ conscius est tenuitatis leve folium, quam eruditionis famam sustentando. Obruunt facile scientiarum encomia Rhetores, atq; in ipso dicendi exordio fessos, inter alta respiria de lingvæ suæ imbecillitate cogunt conqueri. Quid igitur agam? tantum abest, ut cum literarias Classes in altum gloriæ provehere satago, refigam anchoram, atq; in littore ipso vela complicem. Quia tamen et balbutiente eloquio Superi colli quandoq; amant, ne in Numinum Athenarum delinquam gloriam, saltem inornatas periodos pro gemmis dicabo aræ Palladis. Porro, ut gratiore illicio ad cultum Minervæ aurea Lechici Regni libertate educatos evocem animos, istud arcanum hodie palam faciam: quod ad liberæ gentis mentem studia sint literarum. Non succensebitis Audit: Hæman: si interea conatus meos illuc vertero, ut benevolas aures et animos vestros devinctos teneam.

Didicimus mancipia venisse olim sub Corona, ut compedibus innodantibus plantas, se insuper capite sorti, quæ nulla est gravior sentirent obnoxia. In Palæstra literaria iam annuli manus, iam laureæ tempora vinciunt erudita, at tamen recte sentiendi Scribendiq; libertatem, neq; tenui nodo coarctant. Characteres funestos Servis quondam inustos novimus: Sic non frigide Tyrannis sapere ambebat! Hædolor! acerrimo stylo frons laniata, nihil præter nefastos, aut libros Caligulæ pugio et gladius dictos explicabat. Legebantur impressæ altius, tenaciq; inherentes memoriæ feræles notæ, nulla unquam expungendæ oblivione, et ne lacrymis quidem eluendæ. Non eo feroci calamo, exarata volumina, exhibent mandanda cordi, Lycæda nostra. Celsissimorum Poloniæ Principum, Stanislaw Larnkoviæ et Mathiæ Lubienii, Perillustri et Reverendissimi Dni Joannis Galesynii munificentia, hic auro scribit, atq; aureæ libertati simillimus se offert stylus recolendus. Ite, ite sub hastam Palladis de vestra securæ felicitate, nunquam venales animæ, non expugnat immunitatis vestræ decora, sed vestri securitati honoris, triumphale in omni acie telum militat. E Jovis cerebro Mi:

nervam

Minervam produisse monumenta perhibent vetustatis; supremam
etenim Deam Palæstrarum, ab eo decuit progignere Numine, quod nul-
lius paret legibus, nullius e cognatis Divis subjectum imperio, te-
net rerum fastigium. Nobilissima Urbium, Priami Regia, ste-
tisti Troja, stetisti, tunc primum Græciæ passa jugum, abiisti in
Cinerem, dum sublato Palladio in ferale incendium, exitumq; Tudi-
tegritatis, fata adversa conspiravere. Hellesponto injecta fuisse
vincula, edomitæ efrenes aquas, vitreum fluxumq; elementum capti-
vumsteneri potuisse mirentur alii; magis insolens censerem prodigi-
um, si mare Theologicum, si Euripus Aristotelis, nexibus dolosis
possent irretiri. Equidem Solem Aquinaticum aurea circumambit
catena, verum in illustre documentum, quod perinde promptum sit
Theologis, concatenatis argumentis se expedire, atq; luci meridiana,
obscurissimas fugare noctes. Est suis Philosophis argumentandi
infelix modus, atq; e filo nequitur nodus Gordius, sed hostes non nisi ve-
ritatis captivos deducturus in triumpho. Tinniant compedes a-
pud Getas, quibus nulla artium liberalium cura, nullus amor.
Itineribus magnis, atq; Cursu Philosophico palmas et famam peren-
nem consecuturi, adstringi talibus nequeunt retinaculis. Quid
pennis accommodatius libertati? His, quo placet feruntur volucres,
jam se in solis regna subvehunt; jam demittunt insolum, jam tellu-
rem inter et aëra selibrant pendulas rapidis Euris colluctantur
inviectæ, Zephyris blandis colludunt, inse ruituras elidunt tempesta-
tes; de aucupis manu aut vimineo carcere se fortunatè proripiunt, et libe-
ro se reddunt Iovi. Neg alia de causa arbitror, Poloniarum Regni stem-
ma, Regina voluerum insignivit. Verum et in Palladis umbone alitem,
Scipionem, pedes, et caput Mercurii pennis instructa, e dorso Regasi
enatas alas spectamus. Nimirum ut à Senio Tus liberæ Reipublicæ
Juventus lectissima, Numina et insignia Palæstrarum non discrepa-
rent, aptas volatui liberrimo pennas induere. Homeri Iliadem in-
clusam nucleo, Pyrrhi annulo Musas inculptas concinant alii, nihil
magis eo facto mihi displicet, nempe Græcorumvatum Principem adeli-
ctum nimis parvo carceri, Parnassi Numina arcto vinculo illigata.
Nec perdiscendæ facundiæ mancipata sedulitas Demosthenis placet.
Comparandæ non pili faciendæ eloquentiæ studio, altera capitis rasa
parte, subterraneum adibat antrum implexus Orator, et diutius tam
formandæ actionis, quàm explorandæ vocis gratiâ in obscura caverna

Abditus, tandem se in lucem proferebat, ad ergastulum denuo se damnaturus
veluti gravioris delicti reum, si voce aspera, gestu barbaro, populi aures offen-
disset. ^{Ut}ate nostra sic erudiuntur et discunt loqui tantum modo possit:
taci, quibus cavea est prope ^{per}dis. Soluta suade operam navamus Rhetor-
es, et difusi latissime Tullii campi nobis patent, in immensam porre-
cta longitudinem Hortensii patent viridaria. ^{Jam} Sacer Musis et Apollini
sonipes inoffenso decurrit pede olympia, omnis stimuli perinde impati-
ens, atq; frangi.

Satisne istud? rapidissimos motus siderum investigare Mathesis edocet,
non fixis stellis affigit oculos et ingenia. Odit Celestis scientia, in rigi-
da incude propegnatas leges ferreas, aurea in us est sibi regula, aureas
illaq; emonstrat horas. Quisquis detonantem fulminantemq; audis veri-
tatem, quisquis in Tullii campis, aut viretis Hortensii, plena manu, lilia
atq; rosas colligis, meminisse Te cupio, tumida arces, turrita palatia, atq;
omnia sibi subicientes celi flammis, nihil audere in præcinctas laureis
comas, porro olim assertos in libertatem, floribus redimitos fuisse.

Hæc dicentis aspectui insignia Serenissimæ Reipublicæ Venetæ
se se offerunt. Invictissimus Princeps ferarum leo, reseratum volumen
premit unguibus, quale nec in Julio dextera penicilli assentatio adumbra-
vit. Grandes volumen adornant literæ, a fastis Regnorum invidendæ,
si eas denigrare posset livor. Boni Superi! quid caussæ est, quod
belluarum ferocissima, in mites incumbat paginas? metuendum fauci-
bus et ungue monstrum, immanis aquarum terror verset chartas imbelles?
Venetiæ, aquis tumidis, ponentes jura, libro insudent? Diversa animo agi-
tanti occurrit; quod è voto meo studiosam rei literariæ juventutem nosse
expedit. Rex animalium Leo Venetus fronte erecta, triarq; sublimis, fo-
lia vastè diducta evolvit, etenim ut literæ ingenia excolant, capita sub
jugum mitti haud est necesse. Volumen, atq; istud reclusum Orbi, in no-
bilissimum stemma delegit, Serenissima et liberrima Italiæ Regio, ut
in aperto foret universis, eruditionis amorem, veluti cognatum decus
libero populo convenire.

Jam in fine dicendi, ad exordia Calissiensium Athenarum libet
progreſſi. Stanislaus Karnkoviſius, Matthias Zubienius, Gnesnen-
ses Archipræsules, Primates Regni, Primi Principes Vico-Reges Poloniæ,
mitras Ducales pro in cunabulis, trabeas pro fasciis obtulere scientiis
hic nascituris, ut merito in has prorumpam voces: Favistis Superi,
indoli Poloniæ Juventutis, in libero solo ad literas natæ, favistis Superi!
Celsissimi Poloniæ Proceres, quorum humeris avitæ libertatis
integritas sustentata, hoc Minervæ Augustale condiderunt.

Jam.

Iam cum fortunato et longè illustriore, quàm sereno cælo emicat cynosura,
cum fortunato inquam in nostra commoda, avito Galedynii sidere ursa
maiore, Aquinaticum Astrum, sine umbra in mentes et calamos influit,
non necessitat.

Procul itaq; hinc exesto servilis ingenii Adolescentia, ad genium,
mentemq; studia libera gentis literarum esse, Dixi.

ENCOMIUM

99: Martyrum Bonifacii, Regrini, Joannis, et Felicitatis
INDIGETUM

Templi Calissiensis Soc. Jesu, et Urbis:

PRIMA

renascentis suadæ
materies.

Mercurius studitis suis addictos hortatur, ut congruum suadæ ad
initia sua progressu argumentum inveniunt, atq; post, dispositioni
eiusdem, et elocutioni dent operam.

Mercurius Non ultimam exambiant gloriam rerum exordia.
Ad immortalæm secuturi nominis famam plurimum confert,
si in cunis augustis infans vagiat, pro fasciis ostro involvatur, et
illustrissimi titulum prima luce se irradiant. Ingentes fluviorum nasci
in montibus, Cælo vicinis, coronaturam nubes arborem, non è quo vis trun-
co novimus pullulare. Primam Euxis vel Protopenis lineam, um-
bram non nisi esse dedecet. Initia quoq; literarum quavis inter
squalorem sepiæ, ne obscuram expliant frontem, nostrâ interest.
Gemma sit, non vile punctum, unde lineam ducat penna, grandes
factos impleturam. Sic progredi juvat in campos Tullii, ut laurea
in ipso aditu plantam coronent. Agite proinde una mecum, ne
inglorius accidat primus eloquentiæ labor, non plebejæ suadæ
argumentum adinvenite. Non vulgarem inventionem concin-
na dispositio, hanc non incongrua elocutio subsequetur.

Rhetor I. Concordi animo in eam sententiam ferimur. Superi exptis
adspirent, ne pro floribus eloquentiæ, herbas agrestes decerpamus.

Hanc re.

Munere hoc injuncto abit Mercurius.

O inventionem repertu difficillimam; additum in montium tenacibus Rhetor. 2.
fibris aurum, in avaro profundo Oceani, latentes gemmas, non perinde arduum
est scrutari, et proferre in lucem.

Pro grave otium literarum! studia eloq[ue]tis, nec dici potest quàm sit mo- Rhetor. 3.
lestum, vobis impallescere.

Desipitis flumina eloquentiâ, instar frigidi Rhetor. 4.

Proverbi mereris penna, papyri candidi, hoc est innocui, plusquam Rhetor. 5.
crudele tormentum.

Liberâ suadâ studia, ferreo vinculo mentem illigatis! Rhetor. 6.

Mercurius redit.

Superveniunt alii Auditores Eloquentiâ.

Quis sollicitam mentem, quis calami exercet labor. Rhetor. 7.

Primum jaci mus lapidem, nimirum illius argumenti inventioni Mercurius
reperiendâ invidamus, quod in gloriam cedat suadâ prima exordia molientia.

Cum mente mea nulla materies magis poterit suadâ tyrocinium nobili-
tare, quàm encomia Divorum Martyrum Indigetum sacra Domus vici: Rhetor. 8.
nâ, atq[ue] Urbis. Et quidem narratio cum historica, tum Oratoria, ma-
gis arduo præludat operi. Placuit dictionis argumentum.

Placuit.

Rhetores alii.

Ad idem sacram DD. Martyrum honorificatam universi
procedunt.

Permittite Divinissimi Martyres, ut pro fluminibus Tullii, Rhetor. 9.
vestri effluvio sanguinis calami hodie intingamus. Fortunatius

suadâ infans adolescet, quam vester innocuus cruor lactabit. Acer-
rimum non deerit acumen stylo hebeti, si illud abensibus derivabit,

qui in vos olim deadvire. Encomia vastissime hiantium vulnerum

intocetis vestris artibus, ad incisâ Rhetorum pertinent. Ut ambitu

fortunato periodi se circumagant, à puncto ultimo vitâ vestrâ eas libet

ordini. Sic clavitus, quas individes anatema, Calispiensis Urbis pietas,

voluit vestro honori dicatas, Augustal Regiâ eloquentiâ quidni faci-

le reserabimus? Interea dum mille Calistes laured, et totidem coro-

nâ ambiunt emeritas frontes, è floribus eloquentiâ contexta sarta saltem

procumbere petiamini vestras ad plantas Martyres Divinissimi.

Jam vela pandite dictioni, et Rhetorices Classen alto sanguinis DD.

Bonifacii, Peregrini, Joannis, et Felicitatis Martyrum fortunati

committite.

Rhetor. 1.

Annus seolvebat 5.68. supra millesimum, Majestas interris vi:
cino DEO pñes Paulum ejus nominis 5^{thum} erat, cum sacros cineres, gem:
mis, adamantibus, et gravibus auro galis annumeratura, Equè gene:
re et dignitate, ac probitate animi Serenissima Margaritha Au:
striaca Regina Hispania, Divorum reliquias vice interceroni deponeret mu:
neris ab Urbe Orbis Principe. Annuente pientissimis desideriis Sanctis:
simo Urbis et Orbis Dno, in Divi Callisti camerio abditis thesauri patu:
erunt, plurima Divorum lipsana erata, quid argento et auro tena:
Cius servabat humus. Ne vero doli suspicio, divitiis, Cleopatrad
gemmè præferendis aliquando adineret pretium, Divorum nomina,
quorum sacris exuvis probitas repositam gestiebat, fideli calamo re:
lata intabulas, prout incisa legebantur vetustissimis monumentis,
à nemine ad id tempus patefactis.

Rhetor. 2.

Degebat protunc Romè Nicolaus Lancicius addictissi:
mus Divorum cultui, eorum magna pars futurus aliqdo. Huic
Superum, et Margarithæ Regine Hispaniæ favente munificen:
tia, ingratisimum munus cessere 4 serenia, non exigua magnitu:
dine Divorum osibus locupletata, in munusquam dignum Cælo,
et Hispaniæ regia Majestate. Lucia vero prodiga opum est pietas,
quarum dispendio Cælitum augetur cultus, è collectis Romè, devectisq;
indolentiam sacris lipranis, usq; in diversa illatis Tempia, D.D:
Bonifacii, Peregrini, et Joannis M.M. Romanorum dimidium D.
Felicis V.M. integrum corpus, è Metropoli Regni Urbis Gra:
cavia, Calissium est deportatum Anno 1699 Octobri Mense, D.D.
Adalberti, et Stanislai Pontif. M.M. honori dicata Ecclesiæ, opes
acuturum.

Rhetor. 3.

Quæ pestilens Anno 625. ultra millesimum, Urbem, in:
qua nunc vivimus, è vicino exitum indubitatum minabatur:
Trepidati omnes confugere ad invictissimos Heròas Chri, fuga nobili,
inse vibrata mortis tela evitaturi. Appensampis D.D. M.911. ar:
genteam fabulam, seu Clypeum opposuerunt licti armis Todali:
tia S.D. Virginis, et biennio integro lictum aggredi se non est
ausum. Vota Civium depingi curavere, quam spectamus Divo:
rum iconem, et mortem ultimam rerum lineam ignorarunt.
Duo pterea grandiora anatemata ex argento elaborata, 5^{thum}

minus è purissimo fortunatum auro abulcra, et vitam, quàm nihil
pretiosius, Divorum Indigetum beneficio retinuerunt Urbis Incolæ.
Insuper è divite metallo his gemina et una clavis, totidem Divis Ci-
vitatibus tradita, nec reseravit contagium, sed ferocis clau-
sa mania.

Simile Martyrum Divorum opem annus memorat 1661 opem Rhetor 4
nulla oblivione sepeliendam, licet à posthumis SS: Indigetum acceptam
cineribus. Denno confinia pererrans lues, ubi cladem vastissimam edidit,
set, in Urbem irrumperet, adeo Civium intumulos, fori, et platearum saxa
in lapides sepulchrales commutare nitebatur. Immanem Hospitem ut
ei aditu incolæ prohiberent, solenni pompa, Divos nuper ex Catio pere-
grinos, donatos Urbe receptosq, percompita circumduxere. Ibat frequens
Civium et populi agmen, in dextris ardebant cerei, at in animis, amoris erga
Indigetes magnos, flammæ collucebant, extincturæ omnem contagii metum.
Sacra opæ Tutelarium, plusquam vires vividæ contra efferatum leti ro-
bur, plus inquam posse n' immerito credebantur. Et profecto, stipata
morborum colluvie fata in omnibus appropinquare metuebant, intra quod
Divi Sospites, jam ubiq, fixisse videbantur stationem.

Mitto alia erga Ediles hosce studia nunquam parvo affecta Græco. 5
coronidis loco tantum afferro, quæ 1661 narrat annus nec seculu-
ra ætas reticescet. Cursus triennalis Philosophiæ jam ad metam pro-
perabat, ergo hanc sibi statuit inter laureas, palmas, et trophæa, Heroum
Chri. Ubi Euripo Aristotelis superato ad littus tenderent doctamen-
tes, cum paginis vela complicaturæ, enses Divorum Martyrum in an-
choram delegerunt. Nimirum Theses universæ Philosophiæ supre-
mo at invicto certamine propugnaturi Philosophi, eas nomini fortis-
simorum Chri Athletarum inscribere. Et cum etiam tam metalla,
quàm saxa cuperent, D.D. Indigetum cultum edocere, affabrè factas
ex argento eorundem imagines, columnæ appenderunt, medium Tem-
pli locum occupanti.

Et Romæ, et Galli grande minus reliquid Martyrum, cui si non 6
Majori Polonia debebantur? Hispaniarum Regnum Catholicissi-
mum, Poloniæ Regno Orthodoxo, nullum hoc pulchrius poterat do-
num conferre. Pro cœmeteria Callisti, aras Galificenses quod
delegeritis Martyres Divinissimi, immortales vro monumento in-
cidimus gratias. Margaritæ Austriacæ, Regina Hispaniæ ere-
nissima, si depromptis è gaza regia margaritis non ditasset, minus
obdratam gratitudinem sibi reddidisset. Cineres transmisit sacros,
et nihil poterat donare splendidius, nihil, quod magis memoriam suæ

municipantis.

munificentis prohiberet extinguere. E manu liberali P. Nicolai Lanuvii, acceptum pignus pretiosissimum, vos esse constat angusta lyssana, atq; auri instar. P. Drasulis illirensis Nicolai expendit munificentia, solimanini. Dentem simili tanti olim fecerit Asia, ut in aureo scrinio sapphyris et pyropis distincto clausum asservaret, ereptumq; posthac à Lusitanis, redimere al. laboraret trecentis millibus aureorum. opa Divorum Martyrum, quantum pretium sibi vendicant, ut in aperto foret singulis, non uni argenteis clavi eas Commisit observandas, urbis pietas.

7

O beneficam Colonia Romam, quæ exuvias sacris D. Bonifacii Martyris, Calisium Urbem vitavit. Non nisi dimidium corpus obtinuit illa, qd integro et Major Colonia non videretur. Nihil tamen beneficiis suis deesse patitur Indiges D. cui utq; integritatem, media in funera conservatam Indigendū debent. Ipsum Bonifacii nomen compendium ē munificentis. Sacri cineres, mortalium vota, magis locupletant, qm Sydiam Sacti. Ci, Indiam Gangis arenis aures, magis incolumitati nostra morunt, quam Antonii valetudine, redacti in pulverem unicones Clio patrē.

E Latia in Coloniā commigrasti Divinissime Indigetum Peregrine, eo in Urbem Calisientem receptus es, ac si in Patriam devenisses, aut eandem nō mutāsses. Etiam in alieno, a domestica tellure, solo sic colens, sic amans, prout suum contribulem, non fucati amoris officio prosequuntur pleriq;. Si officiosam erga Hospites Lechiā, nulla hactenus probāssent exempla, sancta morum comitas indicaret, quod Tibi statuit angusta monumenta, argenteis aureisq; laminis ea cumulavit, et pulchra votorum contentione, diū templorum vellet inqullinum. Ibit in posthumas data: res, ibit, et celo ipsi pridem intulit se hūc fama, Peregrinum Romanū Martyrem, addictam Sanctorum cultui Lechiā, veluti suum natale Solum incoluisse.

8

Etymon Ioannis sonat gratiam. At nomina sunt quandoq; rerum inania simulacra, coloresq; pulcherrimi, obumbram tantum placitum. Encomius D. Ioannis Martyris detraheret plurimum, quisquis, solū in eo vocabulum ad demissionem composita adoraret oratione. Inflictis pro Christo vulneribus saucisq; eam corporis venustatem p̄seferbat, quod Charites optare duntaxat possēt. In paucis gratiosum Celō reddidit, inter millena pericula capitis, mentis constantia inconcussa, et atrocissimum letigernis impavido corde admissum. Satisne istud? tanq̄m si ab Aesculapio inuenta morborum remedia, nauis solus suus clauderet sic ad illud se recipit miserorum calamitas, atq; iis favoribus cumulati, qui p̄sumdatam morta

Cum

mortalium vitam erigunt. Gratianum merito dixerim etiam post fata hic
spirantem informium commoda.

Ut non humilem fortunam suam destinet, incumbit Majori Dolo. 9
Dios Virginis et M. Felicitatis reliquis aucta, nihil invidet aliend prosperi-
ritati, vovet plurima à Cælitibus. Polyrates annulo desponsaverit, Timo-
theus retibus fortunam devinxerit! D. Felicitatis depositum grande.
Mausolus intulimus, et immortales, natos intra hoc monumentum, cæli
favores experimur. O Beatam felicitatem à cæcitate degenerom nu-
mine, quæ mortalium vota nunquam despicias.

EPILOGVS

Postquam de reliquis Cælitum, tota quanta est nobis suada disperuit,
nihil reliquum est, nisi ut parcas nræ dictioni A. H. quod inter encomia
D.D. Martyrum, aures Tuas inepto acumine offendit, laniavit exeruit.
Si inter elogia sacrorum linerum nulla ingenii scintilla visa emicuisse, imputa
splendoris populi, quæ Indigetes D.D. circumfulget. Sole terras illustrare,
utiq; norum siderum radium licet advertere. Dicit.

NOVISSIMA HOMINIS

Grandis Scena

in

Theatro Collegii Karnkoriani Soc: IESV.

à

Perillustri Iuventute Scholæ Rhetorices.

EXHIBITA

Anno Domini exeunte 1714.

Antiprologus.

In navi ad portum vela faciente, in viatore properante ad Termi-
num, adumbrat hominis e vita exitum.

PROLOGVS.

Inductio 1ma. spectandum proponit fortunata morte decedentem.

Inductio 2da. e vita migrantem obitu infelici demonstrat.

Inductio 3tia. exhibet animo concidentem Divinissimum Hiero-
nymum; ad horribilem clangorem turbæ evocantis, ad tribunal D.D. Iudicio.

Inductio 4ta. ultimum scelestorum supplicium, inferorum incen-

dia detegit.

Inductio 5ta. novissimum bonorum præmium Cælestem gloriam representat.

Epilogus

Epilogus.

brevi apostrophe claudit Scenam.

AD M. D. G. B. V. I. C. H. S. S. COTT. V.

Antiprologus.

^{Omnia}
^{representabant}
^{per lucernam}
^{magicam} Innavi ad portum vela faciente, in Viatore properante ad Ter:
minum, hominis exitum e vita, adumbrat.

Prologus

Ut morem sacro geramus Tempori, et anno ad exitum jam vergenti, graui:
dem Scenam non infima hominis, vestris oculis, atq; animis exhibebimus.
Iam obitu felici Terras destituentem spectabitis, atq; voto sequemini.
Iam erebo sese inferentem ~~in~~ exitu nimis fausto intuebimini, et
vis comites aliquando agere displicebit. Post hac D. Hieronymum
ab eremo in theatrum deducemus, quem tantum non examinavit, quo:
fies suis incedit auribus clangor tuba, e tumulis evocaturus mor:
tales, ad Divin^{is} Themidis solium. Ignes deinde Tartari, funestis:
sim^{is} Tragediis accendent facem, at Coronidem toti Scen^{ae} imponet
Edictum gloria. Ubiv^{er}o Theatrum epilogus separis Texent,
quisq; suum in animum conspiciat oculos. Dixi.

Inductio Ima. spectandum proponit fortunata morte decedentem.
Infirmus. Insolitus defectus virium, quod invalescant leti certifi:
cimi caus^a, indicat.

Amici, et Consanguinei I. O tristem nuntium! o horam fer:
ream! B. Heu certior omni telo mortis falcem! C. Quid su:
perest nisi commori! quid superest?

Infirmus. Victurum me spero apud superos, quid munera inania lacry:
mas, leto datis?

Amicus. Vitam nihilominus claudis, ergo oculos nostros fletus reserat.

Infirmus. Edictum regiam aditurum me confido, fortunatum e vita exu:
lem, frustra planctus comitantur. valete sanguinis nexu juncti,
amicitiis juncti f^{id}dere jam valete. Plumbes valete opes, felicitas
vitrea, delicias toxica, Otiti^{is} moror, amor mundi, in animum hostis
vale; e Terris nigro, ut commodius e caelo vos despiciam.

Infirmus infir:
mum terrent.

Armis Tartari, arma apponite caelestes Geni, et inermi forte opem!

Infirmus supplicat ve
nimil indiget.

Orci Domitor DEUS Homo, da hostem vincendo mori!

Nervos timeo monstra erebi, quod toties fudi, quoties lacry:
mis eluenda flagitia, admittere nolui.

Hora ultima quid moras neetis, diem aureum inchoatura.
Per lucernam magicam representati Sancti Indigetes B. Virgo

et Christus Dominus crucifixus infirmo se spectandos prebent.

O Indigetes Divi, id a vobis accipio beneficii, quod nec voto conape: Infirmus
re ausus fueram. Brevi me terras deserturum invicatis, et desideria Cel-
lestis accenditis Patribus.

Cæli Imperatrix Augustissima, Tuo vultu sic mancipium Tuum re-
creas, ut me inter mala Aegritudinis, miserum esse obliviscar. Amara
Christi vulnera meum nectar? O Divini capitis vepres, inter vos
mea reflorescit felicitas, o clavis lanceæ, flagrantissimi amoris
fela! omnia vita exanimis in bruce Iesu, o IESU, o IESU.

Epiphonemata.

Sic pereunt mortales, ne intereant!

Sic vivere desinunt, ut perennent!

Fetus febriles temperant amoris DEI incendio,

Morbi atrocitatem, intuitu dolorum Christi leniunt.

Non sentiunt jacturam opum, quas insipienter at.

Minus metuunt DEUM Iudicem, quem offendere formidant.

Ad se inferendos Celos descendunt Celites

Inter sacra suspiria spirare desinunt,

Et Patriam adeunt exilia pulsi.

Sic mori discit homo, ne totus occumbas aliquando!

Inductio 2da. Vita migrantem obitu infelici demonstrat.

Infirmus. Heu dolor, hinc corporis, inde animi infirmitas premit,
et semel miserum esse, vetant irati Superi!

Angelus Tutelaris. Dole quod deliquisti, et dolendo desines miseresse.

Infirmus. Sera animæ ad pharmaca; date serenia, aurum depromite,
et id saltem solatii, illius indigo cavi non negate. Eheu momento in
spolium cedent opes, quas anni comportare!

Angelus Tutelaris. Montis divitiæ nunc ad Calculum revocanda,
æternitatis luera pensitanda, emendum Celum.

Proh me egenum; cui nihil jam superest, cum olim erebo medicaverim. Infirmus.

Totum. Quot cordis lacrymæ, tot sunt gemmæ, his impredime! affun: Angelus Tutelaris

dunt aurum guttæ. Divini sanguinis.

Serò jam pia fundunt lacrymæ, dum oculos mortis claudit horror. Infirmus.

Serò tunc amatur Numen, dum jam leto pectus friget.

Quid truces belluæ, quid spectra immania se aspectui ingerunt? monstra in-
Ubi es amicorum carasturba, ubi fida famulitia? accurrite juvate, nata infirmum
defendite, arcete immixtas feras, pereuntem servate!

Dicbantur a
Christi Senis
clauso Theatro.

Agellus Tu Frustra foissimorum imploras opem, servare te nequit, nisi qui in Tua
illans. causa, perditum se in cruce voluit, servatorem agnosce, et Te pereuntem,
Tibi rede.

Infirmitas. Monet hora suprema, tarda remedia nihil profutura. O misera ani-
ma, carcer, flammæ, tormenta, tota pænarum te manet Æternitas,
quo tandem devenisti!

Quid moramini lictores stygii? inferte manus, rapite, strangulate, per-
dendum perditæ sine mora. Vestra victima sum, ergo in vestris incen-
diis quamprimum ardeam!

Furid infernales evocatæ prorumpunt, et jussa exequuntur.

Epiphonemata

*Abiit enim Divus
hæc, à quibus,
supra allata.*

Ea morte vitam claudunt, quotidie morituri!

Sic extinguuntur, inter continuas arsuræ flammæ!

Ultimo vitæ claspodie, noctem inchoant perennaturam.

Seftunc primum vident miseros, cum jam nequeunt esse fortunati.

Deseruntur à mundo, quem relinquere noluerunt.

Immensis collectis opibus, decedunt inopes.

In illicita effusi gaudia, tantum nondiffuunt lacrymarum.

Tandem blanditias voluptatis fastidiunt, nunquam leniter cruciandi.

Tituli nuper gesti displicent nuncupandis mancipia Tartari.

Sic emori mortales pertimescite, si libet vivere!

Inductio Itia. Exhibet animo concidentem Divinissimum

Hieronymum ad horribilem clangorem tubæ evocantis ad Tri-
bunal DEI Judicis.

Audilur clangor tubæ, et vox: Surgite mortui, venite ad Judicium.

D. Hieronymus: Quis non concidat animo ad feralem tubæ
sonitum: Surgite mortui, ad Judicium venite! O vocem, o tonitru!
Audite Principes amicti purpuræ, et expallescite! Audite Heroes
imperterriti, et trepidate, audite ephebi Regum, et dediscite
assentiri, audite quocumque sub sole degentes populi, et cachinnos in
placitum vertite. Decidentibus stellis, corruentibus fastigiis tur-
rium, palatiorum, urbibus collabentibus, ruente Orbe, surgetis ad Judi-
cium. O scenam! cuius theatrum vallis Josaphat, tot actores, quot
homines, olympus auditor spectatorque. Tumalos animabit vocale
clasicum, gelidi cineres reviviscent, sistunt se mortales redire, iudicio
Numinis, hi flammis æternis plectendi, illi perenni luce coronandi.
Horret animus, dum hæc revolvit, quid fiet, dum actus tragico
adesse cogemur?

Epiphonemata.

Aqua lance nihil non ponderat Divina Themis.

216

Non plectit, præterquam vitia, nec præmiat nisi virtutes.
Reges quoque subiciet pœnâ, coronabit et mancipia.
Fucata illustrabunt probitatem, sidera lapsurâ Cælo.
Soli denigrato concolorem præferent cultum scelesti.
Gladius dividet, quos prava junxerat amicitia,
Ferres catendâ jungent, quorum odia diviserant animos.
Ibunt in Tartarum, nunquam inde redituri,
Venient in Cælestem regiam, non nisi illuc invitati.
Iudicii æquitatem, universi perpendite, et exhorrescite!

Sapientia, Bonitas, Iustitia, quæ nulla major, decidet omnia.
Inductio 4ta. Ultimum scelestorum supplicium inferorum
incendia detegit.

Trahuntur vani in Crebum

Me Miserum de Rege mancipium! atrocissimum in madum uritis, — Rea
uritis regii auri flammâ, quas incendit superbus regnandi amor!

O incondita convivium, amaras dapes, crudelem cœnam, edendam — Epulo
semper, at nunquam absumendam!

Proh fellea pocula, ne junctis diebus noctibusq; epotanda! Hellus.

Nimium premitis iniquè congesti auri pondem, fessis humis: Ruaris
ris nunquam excutienda!

Siccine hilares concentus musici in pœd horrendum, in punctum Chorus dedit
mâstissimâ Sternitatis, festivi circuli chorearum desistis?

Utinam nunquam didicissem has literas, quarum peritiam, tot Lusui chartarum
immania plectunt verbera!

Quousq; pascam immanem inperam, et non depascar!

Inque infernali
circumdatus.

Luciper.

Salvete Hospites, quos olim meæ prospiciunt lares! Nunc tandem
gestio, plures aliquando adeptus comites meæ sortis. Sequimini,
properate, alioqui pertrahendi.

1. Vê! 2. Ah! 3. Eheu! 4. me miserum! 5. me nunquam futurum Dammandi
Fortunatum! 6. me semper futurum infelicem! 7. O dolenda Tragedia!

Luciper.

Agite Satellites mei, humani generis exitio fortes! unite, cœdite.
laniate, pœnas inferte nunquam lentas. Meam sentiant manum pro:
digam suppliciorum, quâ ambivære.

Damnati.

1. Vê Centies, vâ millicies, vâ iterandum semper!

2. O dolor! ah! eheu! me perditum! vos nunquam reticendâ!

3. O Sternitas, o pœnarum Sternitas! torqueor, dum Te appello!
at magis dum sentis.

Epiphonemata

Epiphonemata

O rerum vicissitudinem expavescentiam! Effusi in scelera, instar
fluxui, incendia lucent, sed aritura sine luce.

Effrenatos in flagitia, catasta, fures, vincula, detinebunt!
Qui in nefas omne ruerant, precipites devolvunt in barathrum.
Innatabunt oruentis lacrymis, haud emersuri e flammis.
Eadem inter noctem, suam spectabunt clarius calamitatem.

Frige bunt medios inter ignes!

Arde bunt stygia inter frigora.

Laniabunt se armis, quod euderant, nulli magis hostes quam sibi.

Ingemiscant a nullo deplorandi!

Mala ferent sine remedio,

Et immortalia vivent funera.

Amate jam amate crimina, quos delectat sic peire.

Inductio Ita. Novissimum bonorum premium cele-
stem gloriam repraesentat.

Ediles in aula splendida conspiciuntur.

Epiphonemata

Oculos, aures, animum, terrigend' date!

Hic est Divorum Regia, quot illius Indigenae, tot sunt Reges!

Hic est Patria Superum, unde exulat, qui diligere nondidicit Numen.

Nullius fastigii invidus, hic duntaxat regnat honor.

Hic nonnisi radiat absq. umbra serenum.

Nullius indigam opulentiam frustra alibi quodieritis!

Felicitas aulli obnoxia vicissitudini, hic sedem fixit.

Illa comas Corona cingit, cujus radius vincit solem.

Ea purpura ambit humeros, cujus filo Regnorum pretia sunt intexta.

Ea voluptas mentes recreat, quod nihil magis odit, quam brevitatem.

Amplissima sunt, quod refert munera, exilis labor.

Ah desipitis vota hominum! quibz praeter celi delicias,
quidquam sapit.

EDICULUS

brevi apostrophe scenam claudit.

215

Non habet jam dictio, non habet actio, quo procedat, ubi novissimorum novissima attigit. Finito spectaculo, quo tendat, videat unusquisque. Ut interminis fortunato consistas mi Viator, cum prius votis adeas, sed non solis.

Ad. M. D. G. B. V. I. C. H. S. H. SS. O. T. T. V.

OCCASUS VITAE

B. Joannis Francisci REGIS

Illustris umbra

Serenissimi Solis et Regis Saeculorum,
in Palestina Regione

EXORTI

seu
B. Joannes Franciscus REGIS

proxime post Natalem Christi diem

in stabulo

vita functus.

Modestia, gloria, fastigium merito dici potes attigisse, qui placendi Superis studio, intra humilis angustias tecti, animam agere voluisti D. Joannes Franciscus REGIS. Inter superba spoliis tantum non Indidit totius aulae, inter conclavia mentita Caestes apparatus, mori potest opulenta felicitas, atque inde Orci tenebris se inferre: Tu e vita abiturus, in egenos et squalidos lares Perecepisti, ultima subisti fata in equili, et splendidis palatiis Calitum Te invexisti. Ecce horrido et incommodo strato obsecum mapalis, certius est proculdubio in aulam Superum Te migrasse, quam in mollia Capitolii pulvinaria, Numina e caelo descendere vetus credidit Roma. Incultis portibus, quos decessurus pulcherrimo demissionis exemplo adornasti, quisquis Nerone domum auream praefert, is profecto pretia ejus leti ignorat, quo maxime e Divis succumbunt. Mausoli tumbam miraculis Orbis ne solam accenseas, Te obtestor, tam in aërem quam in factum elata fastigis Edium sumptuosarum petustas; mundi auget prodigia, quamvis turgido pygmae se non attollat, quamvis peregrina augustalium pompam nullam radiet inops splendoris gurgustium, in quo diem supremam opperens D. Joannes REGIS (o quantum Sanctimonis miraculum!) decubuit.

Propheta in
spectu Dei mori
Sanctorum

Is ne frustra Nomen Socii IESU circumferret, scilicet: ne à titulo, quo
nullum vocabulum sapientius, se moram probitas neglecta se jungeret, non
alibi vitam celestem ordini voluit. Kalendis Ianuarii, quam in vili pe-
cudum receptaculo, si quando tunc bene memor, præsepia nactam fuisse
præcunabulis, feno circumdatam pro fascis, terræ Cæliq; maiestatem.

Ea menti dum se insinuant, dum ab Infante DEO calet adhuc
præsepia Bethleemici marmor, dum animo et oculis obversantur ab-
dita ~~istius~~ stabuli, in quo D. Ioannes RESIS, Francis et Societatis IESU au-
gustum lumen occidit, intra festos dies interitis nato DEO, quidni cenoe-
am? quod temponi favebit suada, sihodie occasum vitæ P. Ioannis
Francisci RESIS illustrem fuisse umbram Serenissimi solis, et Re-
gis sæculorum in Palestina Regione exorti declarabit.

Si Humili stylo adumbrata, et planè rudis, audiet dictio, non è Tullii
rostris, sed præsepia nos loqui putabis, Auditor Humanissime.

Orientem solem de misso genu salutaverint alii, ut nos sanctiq;
officiosos exhibeamus, simul radios illucescentes Serenissimi Solis
Regisq; sæculorum, simul Hesperum vitæ P. Ioannis Francisci RESIS
profundissimo cultu adorabimus. Ne verò obscura præcedat oratio
ad augustissimæ lucis ancunabula se primum conferet.

Orbem totum caligo tam atrox involverat, at nihil minq; cerne-
ret, quam se miserum. Subdiderat colla humanum genus: effertati
illius Tyranni impeno, cuius savitiam adumbrare velle perinde fo-
ret, atq; omnem fuliginem Erebi transferre intellam aut in paginam.
Ergo stygia noctis umbræ universos ne exstinguerent, orbis mancipatq;
Idiano Principi, ut ferream servitutem momento excuteret, longum
populorum votum, Regem sæculorum, tardus licet, aureus tamen dies
tulit. Sed spei novitatem! exortum sidus propitiumq; humano generi,
in stabulo inter bruta figit stationem, Orientisq; regna ex antro cæco
illustrat. Augustal Corris tanquam in nubis æther sideribus quon-
dam arsit, erraticis inquam sideribus, utpote nitore ficto illudentibq;
tam fastui regio, quam sub venustate. Quicunq; nitet, celestis aaris,
splendor, in Bethlemicum stabulum redeverat, et quod Cæli referret
speciem non Bootæ plastro, vel Sodiaci Tauro debuit. Combatur
solis iustitiæ recens exorti fulgor, isq; tantus, ut minimo radio ple-
nam accenderet diem. Toto errasset cælo Palestina, si aut Prometheus
clam ab æthere petatum jubar, aut Cæcis Custodem impeni flammam
invidisset, cum Auther lucis ignem misurus interras, inter noctis
vigilias prose excubaret. Quid tunc præterea spectaverit tellus,
narrat celestis lingua, Et non aliter placet nuncupare stellam, quod

quod ita emicuerat, ut Mercurii obiret vias.) Famulabatur cœli Dño
 atri huius inusitati, nunquam antea visum jubar, regis Davidis Prolydeo
 Hospiti, quem palatius, quem aulis, quem omnibus sedibus excluserat
 Bethleem Urbs arida, ne igni quoq; interdiceret, accensas precens veta-
 bat flamma. Novus Phosphorus ab Oriente trahebat Reges ad obse-
 quia Supremi Imperatoris, at ne quispiam seffatum ignem arbitraret,
 simul Regum simul Magorum sapientissimis in prodromum se addixe-
 rat. Ut nullus ambigeret humanissimum esse DEUM Hominem,
 se accedentibus nobilioris tādā instar producebat. Triumphali hūde im-
 pietate Herdis, visā flammā. Dñe exercituum, perditum humanum gen-
 certam sibi victoriam pollicebatur, nihil aliud quam occasum ominabat
 hostis Avernalis. Dicite adhuc Memnonii instar marmoris facun-
 da saxa, quia Natalis Divini Verbi conscia, dicite, cuius spectaculi ad-
 miratione magis obriquistis quam Niobe inter natorum suorum fu-
 nera? illius certe: quod ubi Regem sœculorum nox profunda in lū-
 cem edidisset, grande pignus non Iunio in ostro exceperit Solyima, non in
 aureo vel eburneo locaverit toro, non Provinciarum censu fasciis com-
 paratis involverit, qđ vagittas infantis Verbi, argenteo sistro non sisteren-
 fur, qđ proferepandis aureum pomum se non ingereret manibus Fusionis
 Divini. Spelsum inhabitabat delapsus cœlo Hospes, maioribus quoq;
 aris colendum Numen, hara exilis adorabat, vastissimis quibusvis pala-
 tiis Majestas augustior, breve implebat tugurium. Nihilominus ibi
 quoq; latentem orientis Dñi invisere, tādā approdūa; adventu suo lenierunt
 tādā, in deserto antro hospitantis, et Regiam cydarum in fascias, biademata
 incunat, animo libenticespissent, si DEUS pusio, cui Majestatis eūd place-
 bat abjectio, votis regalibus arrispet. Incompendium libet votare mul-
 ta. Regum maximus ingressus Orbem collegerat sese inferide, eodemq;
 se novo cum astro, tantum non Cœlum integrum sequi voluit, Principes
 e longinquo excivit Sacra comitas, salutem dicturos populorum Salvatori
 A curis rerum Dñi, haud prius divertendum ad lectum mortua-
 lem. Servi D E I B. Joannis Francisci REYS. Animarum zelo impigo,
 Numinis amore plusquam igneo, afflicandi corporis sui studio indefesso,
 religionum heroicarumq; virtutum exemplis quotidianis, miraculis
 patralis creberrimis, jam tantus audiebat, quantum potuit fama dicere,
 cum viribus destitui cepit, non animo agendi plura in rem Christianam,
 et pro superum gloria immortalis. Instabat dies Carnis humanæ à DEO
 assumptæ memoriā celeberrimæ, cum violentus admonuit se morbus,
 deponendum fore corpus, quo nihil gravius hactenus sibi videbat, utpote
 homini simili mo Angelis. Nequid tamen Athletam fortissimum

uno ictu prosternere licet. valida agritudo, nequirit sic dejicere, ut acerrimq
vitiū domitor in scelestos non assurgeret, ut prolapsas, in spem veniē
non erigeret indubitata. Astus febriles edomabat Divini amoris flam
ma, studium aliend salutis quia perennaturd, incurium reddebat sud affli
ctū valetudinis restaurandū, et immemorem planē, doloris acerbissimi.
Cum languore continuo artuum luctabantur jam curd insonnes a gra
vibus noxis improbos liberandi, jam sacri pulpiti repetitus assensus,
atq unius diei spatio sēpius iteratus ad populū dicendū labor. Debu
it tandem corporis dyrescentis robur succumbere, ut pote diurnis noctur
nisq lassatum jam antea proliis. Ne autem Divorum modestifi
mus superbo caderet fato, in stabulū petiit se deportari, tam clau
dentium sese luminum, quam animi prohi modestiā refugiendo istud leti
genus, quod sui, mundiq despicientia non coronaret. Erubescite hic
universi, quorum in mortibz fastus vivit. Discite Herōas Chri jacere
ubiq magnos, ubicunq abjiciant animā ingentis exuvias. Nobilem
spectate gemmā Strenuitatis circulo inserendam, spectate securam sui
prelii inter squallorem ignobilis casū. Quis Divinissime Ioannes
R E S I S non porrigat victricem herbam illi. Tūc demissioni, qud hibi
persuaserat, ut Tui victor optates occumbere infenili. Compertum ha
bemus, quanta insit fragrantia innocentid tūc flori, cum hīc inter
stabuli gravolentiam nihil cui amiserit. Minus innotuisset nobis
Tūc Sanctionis vitā ratio, nisi etiam moriendo in gurgustio latere volu
isses, minus prodigiosum Te coleremus, nisi in belluarum habitaculo
placide exspirasses. Quāvis ille, qui tigride magis efferatos mo
res cicuraveras, Parcarum cocutientem rabiem nō poseras formidare.
Perūm qudcunq ant caus & huiusce Tui obitus, isti videntur palmam
cedere, qd nihil antiquius haberes in animo, quā ita emori, ut transa
ctū vitā vespera, primum D E S Hominis mane, imitatione quādam
adumbraret. Accedit; quod depositum inter squalida limina, defun
ctumq illustrat Clementis XI astita stella, ac intuitu venerationem regna
evocat Orbis Christiani. Ex his alia, dum se colunt auricarum opem
jacturā fortunatā, dum eorum locuples pietas,

Certamen cum morte gent, curasq fatigat
Artificum, inq omni Te quibrit amare metallo, Statius

Dum alia, fumosas inter Divorum imagines perpetuo arsurum Thus
accendunt honori tuo: myrrham dextra liberali nos deprimimus, qd
sā tantum Poloniarum Dracūm Regni abundare videas, hac acerba
tempestate.

Stucosq dicta, non minus attento quā benevolō animo, Huma
nissimi

Humanissimi Auditores expendite, nec Diogenis lucernam vobis accendi:
 postulabitis, ut clare liqueat. Occasum vitæ B. Joannis Francisci
 R. E. S. S. illustrem fuisse umbram Serenissimi Solis et Regis sæculo:
 rum in Palestina regione exortum. Dixi.

Ad M. D. G. A. V. M. D. H. B. I. F. R. S. S. OO. J. J. V.

REX REGUM

necesse sua crudeli
 Servorum Assertor.

PROLOGUS

Iustus Lipsius, refert; qd Urbinius Panopio, Roma exul in Reatina
 villa diutius sub peregrina veste latuerit, ut se in exitum ultimum precipita:
 tura fata falleret. Nihil jam accedere poterat ad calamitatis mala au:
 genda, qter immane aliqd letigenus. Sed Urbinius qd totum se non per:
 diderit, beneficio Servi debuit. Is etenim Militum infesta manu des:
 jam pulsatura, detractam Dño togam assumpsit ~~in~~ annulum inseru:
 it digito, ^{ante} se collocavit, immotus vulnera excepit, et cum his Dño in se:
 vendam. At Rem magis trageam, et omnibus retro statibus inauditam,
 in sacris paginis legimus, legimus et admiramur, miramur et luctu amo:
 rej, prosequimur, scilicet à Cæli Dño internis exule, humanam induto
 carnem, millena suscepta vulnera, vulnera sanguinolenta, profundissi:
 ma, horrida, plusq̃m crudelia, et cum his ultro admissam necem acer:
 bissimam, ne mancipia sternis suppliciis plecteremur, ne morte in:
 faustissima occumberemus. Utroq̃ tactum, ut felicius exhibeamq̃,
 juvabit, rituum Auditor Sapientis animum in theatrum concedes.

Protaësis.

Urbinius exilii sui mala deplorans nuntium infaustum accipit.
 Urbini. o Patria mea, o Roma! extra sepitamducere, nihil est aliud,
 qm tabescere nimium lento fato. In lucem edito non negasti incunabula,
 Urbium Dca Roma, quid jam brevi montano modicum terræ, intumulum
 prohibes? o irati Indigetes Romani, quo thure, quibus victimis vos placari
 deposcitis, miserum exulem edocete, vestris nutibus parebo. Admittite
 jam tandem paternissares admittite, satis infortunatum, dum è natali solo
 proscriptum.

Servus. Ut infractus exilii mala perferas, Te hic etiam Romanum esse memineris.

Urb. Urbinus Romanus Civis, domo pulchra, opibus exutus, & qualis us, adversa fortuna ludibrium, in Reatinæ villa ego; prob! calamitatem, quam nequit Romanus quoz animus non sentire.

Nuntius. Mala nuntio, utinam illa optima advertant superi! Urbinus.

Quid mala? edisserere Nunt. Numina tuæ vitæ faveant, Tu Consule. Romanus miles recto prosperat calle, Tuas in sedes. Urb. In meas sedes. Nunt. in sedes Urbinii Urb. o Dii boni succurrite! o Dii boni, quid agam? Ergone jam

fatis placet, ut Urbe proscriptus Urbinus, exulet quoq; e vita Nunt. Quid agenda occurrunt, quantoque age, ne moras ultimam accersat perniciem Urb.

Dii boni, lapsis Urbinii rebus dextram porrigite! Servus. Nestrepida! in animo statui, meum jugulum, p' tuo ensibus ictibus decedere: fidum Dominus

Servum ultima p'bant discrimina Urb. Tuamne Cervicem obicies ferro, ne me am. feriat? Si me tellus barbara nutritisset, ate scito id exigere Dñus,

sed me Roma educavit, o Roma! o Roma! Servus. e meo placito, non tuo impis mihi accideret, quidquid tandem sors adversa immiserit. Urb. Et quo munere prosequar Tuam virtutem, si me sup'rite letum immane Te auf-

feret? Servus. Immortalis p'mii loco, ea sufficiet obsequii gloria, cum sanguine ad posterum manatura, qd Servus, Urbinii servaverit vitam.

Nunt. Uno abhinc lapide, militis signa emicant? Urb. O stator Jupiter siste hostem, O stator Jupiter, Te supplex oro!

Servus. Urbinii se postremis fatis decoret, ut Urbinus incolumitate fruatur.

Servus. Non e mora nobis libera, age quantoque, cum veste simul depone meum, amicum; Tuum commuta meo. Annulo Servum dona Te liberaturum, et inde: vios saltus fugam celerem am arripe. Ego in Tuam me dejiciam lectum, atq; si Dii placuerit, non ignavus occumbam; exilaturus apud inferos.

Urb. Dii Penates, incolumem p'vete salutis meæ vindicem! O carum pectus vale; Numinum curæ Te committo! Serv. Vale.

Romanus miles Servum Urbinii interimat, existimans se Urbinium frucidare.

Dux. Age Miles, in mille neceq; ferrum expedi.

Mil. In molli toro, ferreo leto occumbas probrum Romani nominis!

Dux. Parcite. Jam tot hiantia Urbinus habet vulnera, ut pluribus n' egeat ostiis, e corpore ad Orcum migraturus scelestus enimus. Immor: Tales vobis gratis, qd exulare jussum ultra Tyberim, me Duce ad stygem usq; relegastis. Pessimo prostrato Cive, Senatus Populiq; Romani integritatem exexistis. Melius valebit Patria, sanguine ejecto vitulento.

Mil. Ut liberalius alienum cruorem fudimus, sic non min' p'digos nostri esse puta, dum modo in hoc naufragent Romani hostes.

Dux. Placet animus, ferrum et robur heroicum, par Capiti orbis

defendendo.

defendendo. Repetere jam libet Urbem, quo præcedet Pelarè gestorum
a nobis, fama

Apodosis

Rex Regum Christus, Servorum à morte vindicandorum causa, ene:
chus laudatur.

Minore encomio fama attolle, sæcula mirari desinite, Urbini Ser:
vum; quamvis à Iusto Lipsio merito literaria commendatum, qd à Domi:
no pscripto Patria; necem reluctantem corvix subeundam, is ultro admi:
serit. Altiora elogia sibi vendicat, omni Regia, Majestas major, inter la:
tissima occumbens vulnera, ut grandem interitum à captivo averteret
famulatio. Orci mancipia mortales nascimur, dum molles fasci ten e:
ros vincunt artus, gravi compede animus, innodatur, et pugum im mite
impositum humeris infantilibus, vagitus loquant, seu gemitus impla:
cabiles. Auream libertatem unius promissa abliquavit, infelix oïum
nostrum Genitor, et remoto mulctatus exilio, qd tanta se nimium grava:
ret pæna, illius ferendo pondere etiam humeros nostros subiecit. Nihilq;
restabat quàm succumbere, quàm infectis veneno stygio telio confodi.
Sed spererum prodigia, exulem ab Urbe Cælesti agere, vinciri, totam ma:
lorum molem in Te ruere, centum mortibus, trucidari, voluisti Regum ma:
xime; atq; sic ubi Te Cruci affixum detinerent dolores, ex manibus hosti:
um elapsi, evasimus, Tuo malo fortunati.

Exanimis jaces Princeps Maxime, et nisi jaceres strages ultima in
fauces Crebi precipitasset Universos. Tunc primum lacertos movit Sors
nrâ, dum caput Tuum doloribus fractum humeri fessi excepere. Tunc
mortalis, quid est aliud, quàm salutis nrâ incunabula? qd lintea cruce
pulcherrimo madefacta, nisi fasciâ, redivivâ humanâ felicitatis? Quod
tumuli saxa, nrâ assertâ libertatis, perpetuâ duratura s't monumenta,
nemo ambigit! qd arma in corpore Tuo hebetata, sint victoriâ nrâ sup:
plex amplissima, nemo est, quinonnavit. Perieramus, nisi intereundo
succurrisses. Per letalia vulnera, telo barbaro patefacta, hostem fugi:
mus, et superstites triumphamus. Crucis arbor, qui Tibi amor:
Tuo rerum Dño, nobilis cussi instar parentavit, Servis in palmam
triumphalem effloruit, atq; in sylvam laurearum.

O Rex Dolorum! centena solatia humano generi peperit Tu:
um funus. In vincula nos ojeceramus nodo gurgio archiora, et ense nul:
lo solvenda, pterquam illis armis, quibus Te Hierosolyma oppugna:
vit, prostravit, devicit! Telis oïbus regium pectus opposuisti, et vul:
nere centuriato militasti pro nra integritate. Sanguinem profudisti, qui
tñ in renis Tuis latuit, ne Orbis Tibi famulaturi perniciem, bellua
infernalis.

infernalis sitiret. Mortem aliqui indecoram, haud in gloriam censuisti;
quod amor ad illam Te damnasset, amor quem aureum, Lydiu instar lapidis
marmor probavit sepulchrale.

Suo honore dignum, quo primis dignum censetis mortales Principem
vrum Augustissimum, cui saucio, cui trucidato incolumitatem vram de-
betis? Si intra nobilem stetit gloriam Urbinii Servo, quod is magnanimo
cecidit, et cadendo Dni vitam protexit; Oblitterarumque Dnus se occidi
sustinuit, cum periclitari salutem vestram cerneret o mortales, quos infelix
origo, quos pro scelera peccata, ignobili servituti addixerant. Redite in
memoriam vetustatis, Majorum monumenta pulvere oppleta excutite, Du-
cum, Regum, et Caesarum splendida gesta expendite, annales eorum Regnorum
consultite, nullum simile egregium facinus referent vobis fasti; nullum men-
tacia fabulareum narrabunt. Unus Tu exististi Rex Summe, qui eo facto
prodigioso, paginas sacras nobilitasti, quod ois deas mirari tantum poterit,
pari encomio non poterit prosequi.

Contorta in nos ab irato celo fulmina, vepreo diademati Regis
nri sic inhaesere, ut omnes vires amiserint. Tyranni Stygii sacula conden-
da nro in pectore, ut a meta aberrarent, furori indomito se obiecit innocua,
et securitas nra, e vindictis nostri sanguine enatavit. Imminentem humi-
no jugulo falce missa regii muros sibi habebant. Tunc securi a metu
respiravimus, dum interemptus in lecturissimo egit animam, exspira-
vitque totius Orbis Afferitor.

Sta Viator ad hunc tumulum,
quisquis pergis in bellum
Hic ille jacet,
qui Principum diademata
in urnam meruit,
Regum trabeas, per involuero.
Tua flagitia, se reum fecerunt.
Tus vitis amor enecuit.
Regem se oblitus,
immo
sub non immemor Majestatis,
verbera non detrectavit, poenaeque
servis infligendas.
Nullam deposuit a Te pyramidem
sufficit sibi columba.

211

ad quam celsus Tuâ causâ.
Floribus sepulchralibus non indiget.
tutnulus in horto.
Unicum exigit,
ne illo, quod se tegit, saxo,
beneficiorum suorum memoriam obruat.

Epilogus.

Peracta est Tragedia. Auditor Dolentissime, pro lacrymis flumi:
na eloquentis dolor efflisset, nisi ut gravissimos inter luctus accideret,
naturam lapidis cor induisset. Quod infra maiestatem funeris tan:
ti doluimus, in causa est, omni aliâ major dolendi materies. Dixi.

Ad. M. D. H. P. G. D. V. M. H. SS. TT. O. V.

Annus 1. 7. 1. 7.
in 1718.

P. Antonii Regii

Oratio in Renovatione Studiorum

Iterum hæc ascendo Rostra, ut iterum loquar hodie pro Athenis: Audit:
R. R. SS. At unde exordiar? quid domum referam? Publici motus Regni,
literarum quietem interpellant, semper nova Procerum, Civiumq; dissidia, neq;
periodos & hectorum, atq; membra orationis invicem coherere permittunt,
omnia impacata, Confundunt quoq; præcepta eloquentis. Ad hæc nitore
adamantum, gemmarum, aurig; pallore, nulla inter abdita secure clausis,
quidni publicum metuat, plumbea sit quantumvis oratio? Divitiarium indi:
gæ sæculo, quo nullum in vacuis cistis argentum fulget, sestertio licet aut
quadrante venalis foret facundia, nollet pretium sui indicare. Nihilomi:
nus arbitror, quod etiam hac ætate, quâ Polonis exhaustis dracmis, lacrymâ
Civium pro gemmis, saxeâ calamitas pro adamantibus replent sororia, liceat
sui prodiga, uti suada. Leserata marcupia inopiam suam vastè diducto pro:
clament ore; locuples elogium scientiarum nequit deesse Oratoribus. Plumbeis
etsi momentis, auro scribi merentur, et minus pretiosum encomium perinde
fastidiunt literâ, ac indoctum. Ne instar Gangetis, aut Hermi inundet
dives repia paginas, neq; annorum tenacitas, neq; egestas Provinciarum Polo:
nid, neq; ullius dispendii timor, vetare potest. Pro temporum et sortis vicissi:
tudine.

x

modo Cræsi aurum productum e tenebris, modo squalidum Ixi obolum ad numeros alii
docent, jam provehantur fortunæ rotæ, jam torqueant, nunc vilibus saccis indicant
~~nummi congestos~~, modo rideant gravibus onusti gælis, modo sub inani leviq;
marsupio, longos fessosq; anhelitus ciant; Sapientum Lycæa, Dracum Pal:
tadis nihil debent liberali, at inconstanti fortunæ. Nam sive in beatorum
annorum luce, sive miserorum fuligine, splendida non destituit opulentiæ thesau:
ros Minerva. Prinde ferrea quamvis tempestate, avertit sortis iræ, argento
auroq; Peloniæ ultimam cladem minitantibq; si quidpiam, hoc potissimum ne:
queo reticere; quod licet indignante fortuna, intuto sint opes Athenarum.

Unum interea flagito à vra benevolentia Audet: Human: ut dum nihil non
non vile protulero, dictionis meæ argumento pondus nullum inesse censeatis.
Spectavit olim Roma, Tullii Consulis, ac eloquentis Principis ca:
put pro vestris in foro expositum, sed heu dolor! à Cervicæ avulsum, pallidum
morte, ac taciturnum, dignum saltem spectari à Capite Orbis, cum jam non audiret.
Mihî vestra Calisiensium Athenarum advenit, Bisontis caput gemino cornu
augustum, fulvodiademate atq; annulo redimitum se se hodie spectandum offert. Boni
Supen! hæccine facies Calisiensis Athenæ? Nocturnam in scuto Palladis tenent
mentes formidant, et vix non ultra Thulen fugiunt, quanto magis animal
expavescant cornutum? Si Domitiani libros pugionis et gladii nomine armatos
timuit quondam evolvere, imò attingere, juventus rei, literarum studiosa,
ne Cæsaris volumen, magnum edderet, ne caput ferret, ne animum laniaret, pro:
cudubio Palatinatus Calisiensis Lycæo, nemo pedem audebit inferre, quin
metuat; ne se petant bisontis gentiliæ cornua, per ærem jactent, et solo alludant.
Quis doctarum mentium præmia facili credet conatu se adepturum, postq;
temporum pretiosa coronamenta, cornutis viderit inhærent fastigiis? Aut certe
quisquam ne rians sublimibus, caput eruditum submittet, sinitido, rude ani:
mal Coronat metallo? Sed fallor! Applaudite honori vestro applaudite universi,
quicunq; in hac regia Minervæ ingenium Scientiæ mancipastis. Taurus florido
tantum superbus serto, cessent toti Europæ, in avitum insigne; Augustale
hoc Palladis, Bisontem aut prædictum, recenset inter domestica orna men:
ta. Romam Jupiter suum habuerit Capitolium; augusta ædium moles,
tam Palatini quàm Subveniani stemmatis capiti innixa, ita assurgit:
ut fastu delinquere non cogantur encomia. quoties Capitolium Sapien:
tiæ illam noncupant. Siderum Princeps, jam in unietis, jam in Tauri, jam
in leonis subsistat signo, ut horrida luce perculsas umbras ad Cimæi:
as gentes abigat. Sol aquinaticq; irradiaturus Provincias Læchid, nullibi.

quàm in Bisonte poterat figere, magis serenam stationem. Ad floridas insulas,
et fortunatas, velis remisq; contendite pertumida et efferata procellis maria, conten-
dite avidi mercium peregrinarum; Vobis Classis Calipsienses per crystallinas
argenteasq; Cunip^{pas}das, fluminum eloquentib; et Hippocrenes am^{as}nas lymphas,
tutase apent navigatio ad caput boni spei, ut pote Regiâ Coronâ insignitum. Tibia
vel agrestilaret alibi fama, ut ternis non procul à se disritis, nomina sapientum viri:
rum, et eorundem facta nuntiet, Vocali classico altius hic Vieniav^{as} sonant cor:
nua, atq; tanta audit Prudicio vestra, Theologi, Philosophi, Oratores, Vatesq; ma:
gni, quanta potest ultiusq; orbis aures implere. Oro vos hodie atq; Obtestor Hen:
es fortissimè, nemo vestrum suis insepultum cineribus animet, nemo prodigium
fortitudinis vocet milonem, quod sub inutili pondere, saginato scilicet bove, elato
in humeros, imbecillis sudoris nequidem guttam profuderit; vires majores di:
dici calamis juventutis studios^{as}, quamvis atrâ sepiâ desudando, decora Pala:
tini Bisontis sustentent. In Iovis, Martis, et Herculis Numinunq; aliorum
delubris, centens coronatq; hostis ceciderunt, ne sine Regia pompa, Superi ado:
rarentur. Si ritu veterum, Eterni sapientib; Numini placeret litare, et
nobis Coronata ad manum esset victima, id est animal gentilitium Calipsi:
ensis Palatinatus; et una victima foret grandis hecatombe. Neq; idolate:
re Te vota Auditor sapientissime, quod sphæra ab ore pendula denotat. Jam
uniones, jam lapides dracorum ingentium pretia, auro vel argento in orbem
Coâcto inserunt, sed opinor, quod nullus in gadiis Cleopatrad pulchrior annul^{us}
eo splenduit, in quo, pro gemma, pro smaragdo, Sapphiru^{us} caput radiat.
Ite, ite, ab Annibale collecta ad Carthaginem vincula; nobilior hic est circul^{us}
qui non manum sed caput vincit. Orbis conijciat ex hac cytra, nihil ad dec^{us}
perenne Athenarum Calipsium addi posse. Porro si longè, infra fastigium
verticis Coronati, sphæram se se circumagentem, orbitam mavultis esse
fortunâ, eo se devolvat oratio, quo collineat; deducet nimirum; divitias Ca:
piti, diadematis Regum pares, haud subjectas esse volubili rotâ infid^{us}
fortunâ. Constat auro comparandas mentis opes, ita sublimi loco
positas eminere, ut rapido impetu secum auferre, atq; in præceps rotare,
violentior Gyru^{us} nequeat, sortis adversâ.

Clarius patebit, quod animis vestris conor insinare, si umbram Apel:
lis, v^{el} Protopenis vel Parthasii consulemus. Ratio non fucata dictioni med
accedet, quamvis petita coloribus itempericillo. Descendamq; itaq; in
veterum atria, fumosis Deorum imaginibus illustrata, curiosius Nu:
manum

Numinum simulacra contempler, dignum oculis centenis spectaculum, quia
effigies Superum. En supremus Deorum Iupiter, nubibus insidens, hor-
rida evibrat fulmina, urbes, Provincias, Regna, omnia simul in cinerem
redacturus. Et cataphracti Martis vultu, torvis prospiciunt minis, strin-
git dextera gladium mille castra prostraturum, uno ictu. Bacchus hirsu-
tis frondibus cinctus, poculum gestat angustum, vastissimoque insidet doli,
et dolium solium est plusquam regium. Sublimius terris se efferens clo-
quentia, auribus, plantis, et Scipioni Mercuri alas addidit. In Apollinis
fronte, vernant laured, sonat in manibus cithara, et oculum illud, hinc simul
aures, simul animum recreat. Palladis verticem cristis attollunt, manum,
acerrima defendit hasta, lorum protegit clypeus, vigilat noctua in umbo:
ne, sed noctua volueris tantum illis infasta, qui noctes fastidiunt atticas
Iam ipsa levitas et inconstantia Dearum fortuna, pennata insistit, huc
atque illuc agitabili sphaera, uno impellit digito versatilem rotam, et men-
te capta, oculos quoque fasciis illigavit. Ergone à caducientis Deis
invidia aut furore praecipit, Athenas suis divitis mehent, quas tam
umbrae Academi, Atticae noctes quam sic tuentur; ut illis faventibus Lyn-
ceus praedo oberraret, gazam Crabri thesauris potiorum surrepturus. Sed fin-
gam Argo magis oculatam, suo ausui gravius illacrymari, cogeres, si ad gemmas,
quas liberalis Theologicum mare profundit, avidam manum extenderet ad gem-
mas indus Aquinatici Solis circumdatus. Numen alis instructum, Iani praenam
haud effugeret, siopes scientia, quas luce meridiana sidus cognatum circumambit,
moliret auferre. Cuius Aristotelis, Tullii flumina, Castalii fontes, seu po-
tius Tagi, Pactoli, Hydaspes, alveo pleno se provehant ad fatorum invidorum
nausfragia. Gravem sibi fortunam suppedanei orbis ambitu sentiat, Philoso-
phorum circuli rotundum mundi annulo, conculcaturam sua praemia facile
effugiant plauram. Roboris tantum habet aureus Mercurii Scipio, ita
detonat, ita fulminat denicles, ut possit impetu uno contundere, sive torquentis,
sive ludentis fortunae rotam, Cratonis laureis graves currus avecturam.
Frustra inhias alieni appetens Numen, Romeni pretioso volumini, quod
inter gemmas deposuit omnium hostium excho fortis Alexander. Seposita
jacturae formidine, aptate remos, antennam erigite, retinacula solvite, relin-
quite littora, Suprema, media, infima, Grammaticae Claves opulentiores
nave Jasonis, dum Karnavianum devehitis agnum. Hic in praedam
ne abeat fluctibus minus secunda auram commotis, Archipraesule

233
cruces, remor agent invictor. Demosthenis linguam ex auro efformatam in
regali corona circumtulit. Philippus Macedo! plusquam aurea Theologorum, Phi:
losophorum, Oratorum, et statum capita, Celsissimis Poloniæ Principis Stani:
slai Garnickovii Ducales ambiunt mitra, et tanquam ex solido adamante erecta
propugnacula, submovent raptu vivere solita infortunia. Quid liberales artes,
quid inter candidas paginas, anxie expallescitis, ne vestri censq in spoliū ce:
dant, omnia rapienti fatorum inclementis? Munificentissimi Mecænatis Cel:
sissimi Mathis Tubienii mæro gentilitig pro vobis decernat. Auri sacra fames
ut parceret Hesperidum malis, pessimq Draco excubias egerit; Arborem
Scientiæ boni, dicam melig, optimi, tueb, Gatozynii Gentilitium animal.

Ergo securitati opum vestrarum fido, quibus abundantia literarum
non copia dñs turgent strania. Alii verbis, ut nummis utamini, alijs dent
pretium plagæ, quod athenas divitiis suis nequeat spoliare infesta fortuna, Dixi.

Argentæus Iusti Lipsii Calam9, *Eiusdem*
Pretiosissimæ Virgini
Incarnatæ Sapientiæ Matri,
Sacrum
Anathema.

PROLOGUS

Iustum Lipsium, in hoc theatrum deducemus è Belgio. Is gravi morbo dum te:
neretur, ad illius confugit opem Virginis, cui orbis, Servatorem humani generis debet.
Vovit, si pristina rediret valetudo, Hallam, ad aras Virgineas thauaturgas, è vestigio
se concessurum, et non vacuis manibus companionum. Regressa est sanitas, Lipsius
voto stetit, Hallam se contulit, calamumq, argenteum addidit tabulis non tam opulenti
metalli fulgore, quam luce beneficiorum immortalium, et hac reconti coruscantibus. Iam
si nullos interea plausus aliunde merebitur scena, saltem merebitur ab argumentata Nequiti
sua adigere eloquentiæ gratia, quamvis adhuc balbutienti; dum Matrem compellat.
Adhuc tanta erga Virginem Augustissimam pietas, quanta trinit in Iusto Lipsio,
ipsa met sibi est famæ vocalis theatrum.

Iustus Lipsius meliori valetudini restitutus, Medici sensu prius in:
tellecto, deinde confici pūpo argenteo calamo se accingit itineri.

Lipsius. Meliori valetudini redditus, quid è voto debeam Virgini DCS Matri, continuo.

moner. Plurimis nominibus oboratum se illi animus sentit, cuius beneficio vita prorogatur. Recurrit, quod Hallam iter spoponderim, ad prodigiosos Virgineos postes et mors impatiens gratitudo passum urget. Memini me argentelam calamum rovisse, et mung dicam. dum, alacrem manum deposcit. Tu ergo invita, quatoctius medicum, tu aunftabrum infares meo, accerse. Ultiusq; indigeo opera, antequam vis me committam.

*Lipsius Oratorii
detulit.*

Ephesus Ing. Agnatio e penatibus vicinis pellenda, nunc medicum detinet, quam primum per ardua negotiorum lieuent adfuturum.

Ephesus Idus. Aunftabor ad limen Conclavis, tua expectat imperia

Lipsius intramittatur.

Aunftaber. A non exigua sollicitudine liberum medies reddit, quo te sanum intueor, haud ita pridem lecto affixum.

Lipsius. Pro tanta, quantam de mea valetudine gessisse curam te intelligo, utnam id tibi Superi conferant, ut fias aurea tui fortunae faber. Iamne Calamo, quem ex argento nitidissimo confici desideraveram, ultimam admaristi manum?

Aunftaber. Iam pridem admovi; opus volatile similem manum exagebat.

Lipsius. Rei pretium indica.

Aunftaber. Aequas lance omnia ponderanti iudicio tuo illud permitto. Si alioqui levem anseripennam, magni faciunt vini emulsi, ut gravem argento plenis distiment, ferum aequitas postulat.

Ephesus Idus. Medicus adest.

Lipsius ad famulum. A qui memor, quantam hoc imperabit mercedem, tantam hominem hunc afficies.

Medicus. Perinde tibi, ac mihi gratulor, quod Pharmaca mea tibi profuerint.

Incolumitas Tua, felicitas et gloria est artis med.

Lipsius. A te praescriptis remediis, me recreatum nisi agnoscerem, morbo ali: quando me laborasse, deberem negare. Nihilominus e pace tua dixerim. Non tam facile vis medicandae depositum me leuasset, si medicam manum, Diva salutis nostra Parens, non porrexisset. At quid censes? num inviam Hallensem me dare possim, absq; periculo mali redituri?

Medicus. Facile dictis assentior. Nihil aegro magis iuvat, quam si ab illis Curentur, qui medendum volunt, possunt. Cum vero nulla, hac, velociq; reserat passum calamitas, ut pote cui sexcenti patent aditus, motum artem ut prius habeam exploratum, magni interest, antequam sano te juvem consilio. Constans

Medico Lipsius artem et motus, nullius discriminis, et obicis monet, quod retardare itineris stori manum porrigit. possent ingressum.

Lipsius. Ergo me in daccingo, ut illuc totus quamprimum perveniam, quo priorem animo abii.

Medicus. Faveat Optum valetudini tuae ulteriori, valetudo ac via prius perrema invicem sibi faveant.

Lipsius. Magni distimo votorum faustissima, eorum ad aras thaumaturgas non ingrata memoniam delaturus. Iam ne omnia expedita, quod intellexistis, itinere adornando servitura?

Famulus. Nihil morâ in nobis fuit, quin dicto promptius iussa Tua exequeremur.

Lipsius. Ergo alacri gressu procedam, quo compellit iurata Supremi Numinis Mahi pietas, vos sequemini.

Ipsius. Hallam venit, Dei Mahis ingreditur templum calamumq; argenteum, in Ejus ara leponit.

Ad Te venio Dei Hominis Mater Annue, ut me quoq; Tuum nuncupem Filium. Hunc me, profitor, quod à Te vitam receperim, quam salagebat morbus aufere. Cesset corporis agnatio, cesset tuo favori, neq; poterat blandire pelli pharmaco. Saluberim remediū vices egit pietas erga te, pietas quam proximis leto, et non sinebam. Immortalis gratitudinis reum me Tibi sisto, imò provido ad Tuas plantas, una cum hoc levi munere.

Hanc Diva pennam interpretem mentis meâ,

Per alta spatia, quâ volavit Ætheris.

Per ima, quâ volavit, et terrâ, et maris;

Scientiâ, Prudentiâ, Sapientiâ.

Operata semper, etc.

Quâ Roma Magnitudinem adstruxit tuam;

Variâq; luce scripta prisca sæculi.

Affecit, et perfudit: hanc pennam Tibi.

Nunc Diva merito consecravi Lipsius,

Nam numine isthâc inchoata sunt tuo.

Porro benignitatis aura perperam

Hâc spiret! et famâ fugacis in vicem

Quam penna pepent, supererane gaudium

Vitamq; Diva Lipsio pares Tuo.

Ex Vita Eiusdem.

Rhetores factum Iusti Lipsii dilaudant, et Lipsii pennâ, literaria sua addunt munera.

Rhetor 1. Si diserta sunt munera, nec ad ætatiâ eloquentiâ indigent, qui facundam non asserat Lipsii pennam, quâ ita pro se peroravit, ut impetravit vitam? Silaudari ambiunt dona, grande profecto Encomium, hæc hic Lipsii, et prodigiosus calamus meruit, Encomium inquam, non ab humano, sed Divino profectum eloquio: istud nimirum: sanitas in pennis ejus. Si pagina sapientum Virorum digna sunt luce, non indignam probavit æpenna, quâ ex umbris sepulchralibus Iustum Lipsium exulit. Cælumum aures Tago imbuite alii, pennam Lipsii, Mari immerant Mahanum, et quæ illig, penicula omnia valetudini sua noxiâ, exstinxit.

Rhetor 2dus. Pennam Manâ litavit Iustus Lipsius, ac, ut optaverat, æstivationes mala omnia, ultra Thulem protulit. Nec aliter decuit, quàm ut leto jam vicinus literarii muneris beneficio, iterum vitam auspicaret, qui in literis totus vixerat. Artus, qui diuturno fessi langore, et nimium graves, nullam in partem se flectere poterant, ut reciperet vegetor, nihil iuvit perinde, atq; victimam dicasse alatum. Nondum hæc aras attigerat hostia, et iam hostem incolumitati sua infestum, Lipsius domitum sensit. Subscribite victoris thauaturgâ, subscribite; quotq; literas et cum his colitis pietatem, librumq; vitâ Manam esse, nihil ambigite.

411

Rhetor 3us. O cunctis pietatis prodigia! anis deo intus Lipsius calamus, et alas addidit morbo, ut celerius se se desereret. Leuiorem max sensit agnitionem, ubi voluorum bajula penna, cumulatim sacerrima anathemata. Decidisset e lecto intumulum, nisi huc pluma, vires sustentasset defesas. Cessit calamitas toti corpori gravis, cessit unico pulsa Calamo. O prodigium amplissimis fastis, Virginis Thaumaturg^{us} inscribendum.

Rhetor 4us. Miserrum Pastorum vota, anis admovent agnos, Colonorum spes fatiscentes, fruges imponunt opimas. Heroibus metuenda pericula, enses et clypeos appendunt innumeros; Regum sortis dubia, aureum malum, sceptrumq^{ue} et cum his iacet angusta diademata. Enimvero calamitas Iusti Lipsii, scriptorum substra: tis doctissimi, quid spondere, quid aliud poterat, quam diuitem pennam? Et profecto munus sublimis est pollicita, quia munus quod Calo se infert. Nunquam tamen seblinius se prorexit, quam ubi ad Plantas Manu procreuit. Minus ego: tas, Authorem seculi tui sapientissime, nescitudo asuefactas volatus pennas erudiisses, quam profundo eas deceat cultu, Augustissim^{us} Calo sub pedibus, se adsternere supplices.

Rhetor 5us. Thure alii spernum^{us} placant Calites, offit squalorem accensa: degenrat probitas. Argenteum Lipsii anathema, et metalli et animi candor illibatus commendat, quo nihil unquam Calo est gratius. Placent ea Divis munera, quod ad aras pretioso metu pallent. Nullo nobis inquinatis Deipar^{is} Virginis Lipsius effor: matum e puro argento munus dicant, et a Virginea manu haud poterat reijci. Ad: mi sit niveum pecus, ara innocu^{us} Virginis, cum innocenti sub esset concolor.

Rhetor 6us. Calami aliorum scriptorum virus effundant prosepia! pungant scabendo, ne hebetes videantur. Jam pungendo ita vulnerent, ut immedicabile hiet vulnus inflictum. Imo singulos interficiant, quas exarant literas, ne has Regnorum contra: gias, frustra vicinis appellarent. Iustus Lipsius vitam sub debuit penna, contagia quam nulla imbuant, sed medicamen Calite. E vivo argento non alio, totam cre: didisses elaboratam, cuius op^{er}e vixerat grandessimus. O Calamum libro tristi: um conscribendo ineptum! voluorum invidendum regin^{is}, alis fam^{is} inserendum, Iulii Caesaris penna feliciorem, meritum gloriam non fugacem, dignum, cuius Encomia, annuum Rhetorem calamos et paginas atterant.

Rhetor 7us. Si et vestra in abbreviati Verbi Parentem pietas addit parsi: moniam, Lipsii munificentiam imitemini. Ego ut prideam calamo addo hoc volumen.

Alabi mer: curii scipione offert.

atromenta in argenteu^m dicat.

Rhetor 8us. Alas ego Oratorum, penna asocio.

Rhetor 9us. Liberalitas Iusti Lipsii, iure merito mung hoc postulat sibi coniungi.

Rhetor 10us. Qui in Palstra Oratoria semper existit victor calami mung ut palma triumphales sibi confines statuatur.

Rhetor 11us. Oratorum rostra devoveo Man Gratiarum, rerum calami aget Lipsii.

Rhetor 12us. Ne vacua oneraria huc ferat, eam laurea Oratoris impleo, et encomijs Deipar^{is} Virginis Lipsiiq^{ue}, interim hanc impono.

Coronidem.

1719

Elogia Infer

Beatos relati Joannis Francisci Regis S.I. *Ejusdem*

Proximè

post sacram Calitibus omnibus lucem

dicta.

Per Lucernam Magicam Genii Cælestes, et alii innumeri Cælitæ representantur.

Rhetor Imus.

Destinati Divorum omnium cultui dies, panegyres tantum non cælo ipsi assignendas, eloquentiæ nostræ præstunt argumentum. Divinissimi Genii alii instructi, à Mercurii pennis encomium non humile exigunt; Ab acuminibus Rhetorum expectant elogia, cruciatibus mille torti Divinissimi Martyres Christi; ut sacrorum cælis Confessorum, diademate iam coronatos Cælesti, etiam laurea vinciant Oratorum, pietas Christiana exornabit, atq; i fontibus eloquentiæ omni crystallo purioribus, ut panegyris enatet mentium innocuarum, deposcit: Sed quia audax Encomii genus foret, ne temerarium dicat, velle innumeros Divorum laudare, quorum mentis præterit non nisi per continget Oratio, cum scilicet componere præteritis in penam; honori duntaxat, Beati Joannis Regis, suadentia famulabitur. Quos Augustalia Superum olim receperunt, totjam suarum virtutum præcones sunt nati. Quot recensemus Oratores Christianos. Operditaq; prælium est, ut in gloriam recentium quoq; Divorum, calami nostri decedant. Igitur eloquentiæ flores sertum illi contexant, cuius effloruit Sanchimonia inter lilia Galliarum. Vos interea, convenite celeberrimum arte Appellæ, et Beati Joannis Regis effigiem, locum principem in penetralibus nostris habituram afferte.

Affertur effigies B. Joannis Francisci Regis.

Rhetor Primus.

Agite, qui pluries sui Victor exstitit, hunc Oratoris laurus circumdant Qui inter mortales dum egit. Elogia respuit, inter Divos relatus non potuit fastidire.

Elogium Primum.

Joannes Franciscus Regis, à Clemente undecimo, Beatorum Catalogo inscribitur.

Urbis atq; Orbis Pontifex

Clemens XI

Te Flores circumdant;
etenim.

innocentis lilia, verecundè 1718

B. Joannis Francisci Regis.

vaticinio de Te fidem faciunt.
 Clementissimi Reges amant nuncupari,
 at
 Ioannes Franciscus Regis,
 si Beatum dictum gerit à Te Clemente.
 Beatissimus interris Pater,
 hominis tui haud invidus,
 Beatos appellas, quos potes.
 Ille aperis sacri honoris Templum,
 cui à Regia superum ad manum sunt claves.
 Domesticus in penetralibus Cœlitum,
 singulos nosti Dei Servos.
 Qui aspexisti magnitudinis primò sidus,
 prima cum luce,
 quidni Filios lucis dignoscas?
 Olim in Albanis montibus Saxa,
 hodie candidi pluunt calculi;
 et meliore signari lapillo.
 nequit ementa virtus Divorum.
 Sui prodigus radiat Princeps Planetarum,
 at innumeros Tuo fiden debet radios,
 Gallid splendor,
 Ioannes Franciscus Regis.
 Rerum posito Honore stellæ tripudiârunt,
 Tu sol Orbis Christiani, honori applaudis
 B. Ioannis Regis.
 Quod verò lactea viâ ille solium cœlestē adient,
 Tuum avitum Astrum indicat,
 Pontificum Clementissime.
 At sidus tantum cœlo illatus, Te ipsum adde.
 Vive in terris diutissime,
 Pio V. inter Sanctos relato.
 Sanctissimus.
 B. Felice aucto, Sancti vocabulo.
 Felicissimus,
 post decretis novos honores,
 Beato Iuveni Stanislao Kostka,
 Senii expers.
 Ioanne Francisco Regis, Beatis annumerato.
 Beatissimus.

Elogium 2um

Joannes Franciscus Regis, post obitum Ludovici 14 Regis Christianissimi, C. S. Rhetor Sty
lestes honores consequitur:

Cave Francia Ludovico Rege orbata,
Nediutius irriges lacrymis Tua Lilia!
Serenum vetat Beatum, lacrymis plueri,
non tantum lex Salica prohibet Franci Regnum
Agere proficam.
Cum uno Rege Ludovico 14to extincto,
sine defuncta millena sunt gaudia,
Totidem, cum uno Joanne Regis exoriente reviviscunt;
immenso luctui atque vestro par succedit letitia,
Pares Franci d.
Postquam honores supremos orbis detulit
Vestro Principi,
Novis titulis vestrum Popularem, decorat calum.
Atque funens cede pompa!
Beatonum Album augente uno ex Francis,
utnam aliquando omnibus!
Non solum in Avenionem, sed Parisios quoque
se diffundit recens nata letitia;
Nam stilla solati esse non potest,
quam Tybenis aquarum regnator fluviis devehit.
Florem Regum, mortis ferrum demersuit nuper,
At
Flores circumdatis,
Hodie lilia Galliarum ocre novo cornant.
Minus quoque in euses Rurcarum avanliem Francia,
Dum.
Liberali Te dono dther, et cum hoc afficit Roma.

Elogium 3um

Francia respirante à bello, Joannes Franciscus Regis, Beatus declarab. Rhetor 4us

Jani Templum clauserat Gallia,
Dum adyta sacri honoris aperuit Roma,
Joanni Francisco Regis.
nimirum
ut Francia respirans à bello,
ad suos commodius aspiraret Indigetes.
Pacem colunt Divi,
et à mente tranquilla amant coli.
Galliam etiam cultus.

Silere plerumq; inter armorum strepitus cogitur.
 Belli nube pulvere involvente Cœlum illud,
 Quamvis D. Joannis sanctimoniæ splendor esset,
 nequid forsitan clare patere.
 Imbrium cruciatorum tempestas
 Serenum tanti honoris perturbabat.
 Vocalesque gloriæ classicum
 martialium interpellebat tubarum clangor.
 Grassantibus præliis,
 Franciam subire estivena
 Beati nominis fama.
 Divorum Innocentissimus,
 Cruore hostili inscribi fastis noluit perennatus.
 Lauream adornandus caelesti interitis,
 Unâ beatæ pacis oleis voluit redimiri.

Elogium 4um.

Rhetor Scis. Michæle Angelo Tamburino Generali J. A. Soc: JESU, Beati obtinet titulum.

Saturno regnante, auro fluxerunt sæcula!
 Tu
 annos Beatorum reducis,
 Ordines maxime sortis.
 Quidni beata regiminis Tui censeam tempora?
 quod Joannem Franciscum Regis, dicunt beatum.
 Te Michæle moderatore sortis Supremo,
 Virtutum grandia menta, æqua lance ponderantur.
 Constat nihil inesse leve,
 hominum, Deo obsequendi, alacritati.
 Innocentiam novum nulli gravem,
 tanti valere didicimus,
 quanti gemmas Cleopatæ.
 Comperta est ponderis tantum habere, demissis animi,
 quantum ab astris demissa diademata
 Te Angelo Michæle Proposito Generali sortis,
 novus Franciscus Angelus Tutelans accedit.
 Ergo
 Alas induit fama in orbem volatura,
 ut tui divinis homines, Angelis nuntiet sociatos.
 Nos rogemus,
 et votum parte ex omni est beatum;
 ita rege sortem universam,
 ut titulos seta post fata decoret
 Joanni Francisco Regis,
 adhuc invita obtineas.

Elogium Nūm.

Pater pauperum, et vir sanctus, passim vocatus, titulo Beati insignitur.

Rhetor Ctes.

Pauperes Spiritu sunt haeredes ex aspe
 Regni Celorum,
 quidni et Pauperum Pater?
 Orba egestas, hoc ditaverat titulo
 Joannem Franciscum Regis,
 et vocabulum indidit sibi plusquam aureum.
 Jam
 ne frustra impositum foret sibi nomen Joannis,
 gratiosum indigentibus se exhibuit.
 Multis quoque surrexit major
 Nam Celis usque insenuit caput.
 Quod posset inopia laborantibus ferre opem,
 inde se existimabat colligere.
 Gloriæ summam.
 Interea
 Nummorum, vitæque prope prodigis,
 Ne pretium nominis satagebat reknere.
 Sed titulo sancti locupletavit, postquam drc spoliasset
 indigentia.
 Antequam Roma se nuncupasset Beatum
 iam ubique Sanctus audiet.
 Nihilominus,
 plus sibi contulit Roma laudis,
 dum sanavit, ut Sanctus,
 dicatur Beatus.
 A Capite orbis profecta lrecomia,
 tenent fastigium
 Elogiorum.

Elogium Cūm.

Mense Decembri exstinctus, Beatorum splendoribus irradiatur, Mense Mayo. Rhetor Tmus

Sacra Deo nascenti lux affulserat
 dum caput letali morbo corripit
 Dei servus.
 Primum Dei hominis diem,
 tantum non ultimum vitæ suæ habuit.
 Mox ubi natum Regem Regum,
 latria publica reclinauit in cunis,
 publicus mæror intulit tumulto,
 Joannem Regis.
 E terris in celos migravit,
 Cum e Celis Deus hospes, invisisset jam terras.
 E vita abiit Anno exeunte,
 meritis sæcula vivere.

Occidit, accrescente luce,
 Magnis Divum splendoribus cum ulandq.
 Non expectavit aetatem
 ut sibi laurus caelestis immarcescibilis obveniret.
 Icythicus vero December esse debuit,
 qui exasperaverat Parcas,
 ne parcerent sibi.
 Sed immanitatem Decembris,
 Maji clementia emendavit.
 Tlondum sortum imposuit Divo,
 Cujus decerpserat vitis florem, bruma emarcida.
 Neq. frigida populorum vota colunt,
 Callo receptum, media hyeme.
 Neq. latet sub rosa, ejus gloria
 quem adorandum orbi proposuit,
 Flos Mensium Majus.

Elogium Imum

Rhetor Scrus Sacris honoribus inauguratur, Labori immortalis Apostolico, inter rusticolas.

Dominorum obsequiis addictos colonos
 qualiter animi sui teneret in penia,
 B. Joannes Regis
 edocuit.
 Vivebat inter rusticolas, ut Caeli Civis,
 Inter Pastores, innocuo agno simillimus.
 Sed cum altiores armenti, orei eniperet faucibus,
 se labor consumpsit.
 Et
 caula fuit, ex qua in aulam caelestem concessit.
 Porro
 ex gurgustio humili, in astra, itinere brevior pervenit,
 quam si migrasset e vicinis sideribus augustali.
 Solius pentos agricultura instruxit,
 qualiter colerent numen,
 certe.
 et auream legit in aestem,
 Scilicet pennaturam Des gloriam.
 Nemora sibi in fasces effloruere,
 Inter quod ille oberrabat,
 Mortalibus Divis a probitate,
 indicaturus vias Domini.
 Palabundum suo cum grege hominum greg,
 reduxit ad ovile Christi,
 atq. Jasoni invidendum meruit vellus.
 Jam discite mortales!
 ne Luspian Divos inter effulgeat,
 nihil vetat:
 quod in obscuro extinctus sit loco.

Elogium dñum

Prodigijs patris innumeris, dici Beatus promeruit.

Rhetor Gnas

Novum esset miraculis genus,
si probitas vere thaumaturga,
non foret sancta.

Priusquam beata virtutes audiat,
prodigiosam esse convenit.

Solum prodigijs tituli comparantur Cælestes.

Tantis ausibus et tibi constitit

Oblitum Nomen, gerendum interris,

Beate Ioannes Francisce Regis

Innumera usq; prodigia patrare debuoras,
unicum ut Beati vocabulum Tibi deferretur.

Thaumaturga Tui sepulchri est gleba,
dum te vivere in Palma Siderum probat.

Prohibet sepulchralis pulvis haustus,
nese permisceant Enere mortuali;
vitæ defuncti.

Restaurant collapsas vires alii,
ubique magnus cecidisti; et iaces.

Obruunt morbi letales pulvere Tui monumenti,

Et beneficia grandia, atomus, immortalia tumulq; præstat.

Aliena calamitas subito profligata,

Te indicat fui perenni felicitate.

Ergo
Fatalis cupressus, inter alia crescat funera!
Tuo sepulchro laurus nascuntur immortales.

Elogium gñum

Societatis Iesu Divorum auget numerum B. Ioannes Franciscq Regis. Rhetor Gnas

Societati Iesu

Hispania cum Navarra, demum Gaudia, et Japonia, post hac Lechia, et Italia,
adoratos à Roma dedit;

Supererat, ut adderet Francia.

Itius Beatis, septimus omnibus Divis societis accedis,

B. Ioannes Francisce Regis,

nihilq; iam deest huic numero, ut pote absoluto.

Stanislaus Austria se in arcum triumphalem componit

Gentilitium decus solea,

Aquilæ pennæ inferunt cæstri Angelorum

Aloysium

Perennis gloriæ sertum, Francis libia

Tibi imponunt.

Ioannes Franciscus
 Joannem Gatto, Martyni Desiderio,
 Franciscum Xaverium, Edo animarum,
 Franciscum Borgiam, mundi contemptu
 imitatus,
 Eorum ut titulus inaugurareis, orbis annuit caput.
 Hostibus formidandos Triarios Roma celebrat,
 Franciscum Xaverium, Franciscum Borgiam,
 Franciscum Regis,
 Triarios invictissimos, mundi caro, et cæcus sensit,
 Numen redimit laurea triumphali.
 Septem numeret Græcia, Sapientes,
 Divos totidem Sæctis, orbis colit Christianus.
 Septem rerum prodigia, admirata est antiquitas,
 Singuli septem è Divis Sæctis, miracula sanctimonis
 edidère innumera.
 Beatiudines Octo, recensuit sanctitas
 omni major.
 Sæctis Beati numerum non nisi attingere septenum,
 ne alii ambigant sibi posse accenseri.

Elogium Romum & Ultimum

Rhetor. Mmq. Ioannes Franciscus Regis Catalogo Beatorum insertus, pingit cum effi-
 gie Christi Domini cruci affixi.

Nomen Ioannis sortito,
 Quid magis cordi potuit esse, Agno Dei?
 Rerum omnium inopem imitatur Franciscum Indigentem,
 Deum in luce denudatum, toto amplexus est pectore.
 Ab innocentibus hostibus circumventus,
 Se nullibi credidit tutius posse latitare
 quam intra addita vulnere Christi.
 Ille, quem Deus, ut Joannem, charitate mirabili decoraverat,
 à ligno Crucis, affectuum flammam derivabat.
 Ille, quem invicta muniérat patientia
 tormentum enidele patientis Dei filii,
 manu et animo circumferebat.
 Ad plurimos pro animarum salute perferendos labores
 impigerrimo,
 Spectaculum pulcherrimum fuit,
 effigies Salvatoris mundi:
 Conversioni populorum ne se pigeret insudare,
 ea de causa, ^{immerentem} ~~inmactatam~~ cruento sudore, intuebatur Deum hunc.

Ad pericula omnia superanda, nihil penitus sibi animum addidit,
quam exanimatum Cruciatibus Numen.

Cultorem Regis dolorum,

Joannem Franciscum Regis

Sisibet, tace, Deatum, fama,

Sufficit;

quod Israhel & crucis testis proclamat,

Divinum Verbum.

DELICIAE Humani Generis

Eiusdem

DEUS HOMO

Inter Crucis Supplicia.

PROLOGUS

Vere jam reflorescente hortum adibimus, cupis arbores vice fructu:
um, Martis bellaria, id est capita hostium de victoribus onerantur. Adde ramis appendi
Tyranus imperaverat, cui tantum Cruore humano condita placuerunt opsonia.
Ex horto, in quo nihil amandum prater nomen in Calvaria montem eluctabimur, arbo:
rem spectaturi, cui delicias suas debet prohibitio. Atque cruda, si insipida eveniet di:
ctio, adscribes Auditor Humanissime tempori, quod acerba inedia sibi vendicat.

PROTASIS.

Tyrannus ad Voceros Regni.

Bellum nuper indiximus vestris hostibus, atque ideo etiam vestris. Et quid interea de
illis eventu moratur fama? Forsitan alea minus prospera cecidit nostro militi, hunc
rumor infaustus subire nostra metuit penetralia. Verum Superos testes immortales,
inustum nomini nostro dedecus, sanguine suo Exercitus eluet, Exercitus qui hostilem
cruorem elicere nescit. Funes, compedes, catenas, gladii, acies vindices hunc com:
portantur. Non dedecorat nostrum augustal hic apparatus quod non ad normam Syne:
diis completum esse volumus.

Senator Imus. Nulla meminit dies, Te Principe aliquando nostra deleta esse
castra, aut accisas regni vires. Ad universorum hostium exitium fortis imperas. In
suum jugulum strinxit arma, qui quis enses in se eduxit.

Senator Secundus. Potentissimi et Invictissimi Principis nomen, non assentatio.
officiosa erga terranum Dominos, non fastus ingentibus titulis sese efferens Tibi
indidit, verum gesta hennica, victoribus laureis coronata, in omni arena imponere.

Senator Tertius. Pulcherrimum est, atque tuum, quod non aliam purpuram hu:
meros tuos adornet, quam Cruore hostili imbuta. Ad aspectum Regii Tui
muricis, pallent gentium vultus, trepidant animi, et gloria verticem se existi:
mant.

existimant populi attigisse, quos devictos ad solio Tuo sustines.

Senator 4tus. Semper hactenus inethices herbas muero Tug demersuit. Ne dubita, infracta hucusq; arma Tuae, et in hoc proelio inlaureas triumphales effloruisse.

Nuntius. Ex Tuis Castris ad eum Nuntius, Princeps Invietsissime.

Tyrannus. Quis Nuntius?

Nuntius. Nuntius inctorid ad invidiam datus securus, fortunam, plausum: q; subditorum reportat: Victorid, quid tuis armis debet. Hostem vicinus, cum quo Tuum exercitum decuit manus conferre. Hostem delevimq; qui sub tuis auspiciis, qui à Tua militia non poterat non deleri. Capita, quid cernis Regum Invietsissime, strenuissimorum Bellatorum, fortissimorum belli Imperatorum sunt Capita, digna calcari Tuis pedibus. Proinde huc, innumera procubuisse, per vastissimos campos dispersa, ut mihi ad Te properanti omnem viam interceperint. Utinam ad omnium stragem hostium, Reipublice felicitatem, Nominis Tui famam perennaturam, Te incolumem diutissime Servent superi!

Tyrannus. Jam huc vincula, in proelium ignavis vestra destinaveram. Inglorii, domi interiissetis, trucidati his armis; nisi fortiter egissetis in acie. Adorate fortunam, quid hostibus superiores effectos, ultici manus nostrae vos subduxit.

Senator 5tus. Committiones habes Superos Regum fortissime. Cum Tuis copis hi manum movent, ne superent. Palmam cedere illis nequeunt acies, quibus Numen Tutelare assistit.

Senator 6tus. Vive in longas datus Regnorum Domitor; atq; cladibus Gentium, annos computa, imò dies. Eò Regni Tui fines protende, quo iam nominis Tui fama olim pervenit. Recenti Victorid, cui publica applaudit Gratulatio, tot accumula, quot merent invidiam Regum fortunatorum.

Senator 7tus. Inter funera hostium domitorum, longèdus vive Regum Potentissime. Felicitatis fastigium adi, per suppedaneas populorum Cervices. Heroum cadavera in colossum, arma erepta in trophæum se componant caelo proximum.

Tyrannus. Vota probo, si animus vester illis consentit. Nosse autem vos cupio, etiam in rebellium stragem livium, me arma gerere expedita. Jam Quid putatis ubi locorum reponenda sunt capita En se victore amputata, ut victori indubitata monumenta emineant?

Senator 8tus. Infixa hastis, in foro, et per compita Urbis possunt disponi, gratissimum aspectui Civium, instissimum oculis hostium exhibitura spectacula.

Senator 9tus. Vel cortè Augustarum pyramidum, fastigium claudant.

Tyrannus. Locanda alibi censeo. In vicinum palatio hortum deferant, nobile triumphorum theatrum, mox futurum.

Hortum adit Tyrannus cum Proceribus.

Tyrannus. Hos fructus feliciter belli gesti arborum appendite frondibus, et epigraphem adite: bellaria Martis. Eiusmodi delicias, non imbellium Regum oculos, atq; animum pascunt.

Senator 10tus. Delicias hactenus visas nullibi, Tui horti arboribus gratulamur. Poma similia nullas hactenus licet fecundissimas frondes oneraverunt.

Senator 11tus. Fructuum Prodigiosam raritatem, Tui non nisi lau:

red

211
225
Tud duntaxat palmæ possunt proferre.

Senator 4tus. In autumnum feracem ejusmodi bellanorum, quilibet dies,

Tud intus degeneret.

Apodosis

Christus Dominus Cruci affixus presentat.

O ratio.

Hostium capita, ceu mala appendent frondibus Tyrannorum non nemo, et bellana Martis dixerint, dapes barbaro gratas palato. Dum hominem, et Execratum Dominum, quem infestissimum sibi Hostem Hierosolyma censuit, postquam conjectum inferrea vincula, flagellis et spinis ferocissimis cruentatum, sine lege deservendo sacrilegus furor expugnasset, totum arbori uni affixit, ferre dedignatus alios fructus, quam Numinis vulnera acerbissima, illecebras suaves humanæ felicitatis. Hinc mutata Epigraphæ, non Gradivi bellana, sed humani delicias generis, Deum ligno atroci appensum, libet hodie nuncupare. Nullas interea blanditias suadere, sperate Auditor: Sapiens. Passum in salva Cruce Numen usque adeo dulce est dictionis argumentum, ut inter acumina eloquentiæ, nullo egeat melle condiri.

E rudi stipite Numen pendulum, in exangivibus labiis, cruori innatantibus oculis, vultu livido, capite lacero, est in vulnus latissimum verso corpore, licet pristini decoris nihil retineat, attamen speciosissimum est exhorrido. Inter noctes Seneca. mdestæ frontis, densissimam inter saniem, triste naufragium prodigiosa nuper vetustatis, eam gratiam præseferunt generi, ut se oculi mortaliū nequeant intueri, quin tanquam invenustissima iconæ amoris colectis, se amittant. Demisso vultu in pectus, egisti animam Salvator mundi, quidni cordibus hominum Tui amorem inspirasses? Orbis tuus gravissimè fulciendus immortalis manu utraq; expansa, nonne amplexibus teneris Te dignum probasti? Quotuis manibus atq; pedibus clari tibi darent, tot in promptu habes jacula, quibus animos petis, et devincis blando saucior vulnere, et felici. Adacta lateri tuo hasta, certe non turbida letalia toxica, sed undam crystallo puriorem elicit, atq; mari gratiarum aperuit ostia, dum roses sanguinis se liberalius profundenti. O si quando lacte et melle regio Palæstina manavit! tunc profecto dum innocuus sanguis tuus, cessatissime inundasset. Jam nativo superbas flores munice, oculorum breves delicias, et delicatæ frontis decora non diuturna, quisquam ne Palestiniæ agris invadeat, dum inter Divini Capitis sentes, ver omnibus rosis pulcherrimè efflorescit? Roma aurea Hesperidum hortos decoraverint, opumq; avidam irritaverint potius, quam recreaverint famem! Plantatam arborem in Golgotha, imbris rigatam cruentis, plusquam aureus fructus maturusq; locupletavit, licet minus faventibus radiis solis occumbentis. Hoc gratius nihil decerpit Alcinous, vel Hymettus delibavit, nec divitias canores Cananæ Insulæ, mensis Principum transmissere. Satisne istud?

Ipsius met Paradisi voluptas exquisita cedit palmam huic arbori, de qua, Numi-
nis Cor, vice fructuum carpi poterat. Et quod mirere, fellis asperitas, myrrha
amator, acorpinus, corrupti ~~aterrimus~~, nihil officit, quin uvâ passâ longè dulcior
Chrus audiat. Cruci affixus. Et profectò sapiissimè evenit, ut se nutiri Hy-
blâ favis existimet pietas, dum animum subit recordatio spongid, quod omne
absynthium in se collegerat, ut Authori nostrâ salutis propinaret.

Sed è iugo Calvini in Regiam Henrici III Regis Franciâ, libet descendere,
et Augustis penetralibus se inferre, libet oculo curioso contemplari mensâ rega-
lis apparatus. Et subsellis excepturis convivâs, nonnulla holoserieg panag
auro intertextus, nonnulla tyrium vestit ostrum, omnia, Gallicè id est insignite-
git decor. Nive hyberna candidior mapparet, mappâ epulas non tantum
nata domi, verum etiam è remotissimis terris, nemorum additis, maris profundo
et aëre summo petitas admiscura. Non absq, cura accurata Instructas lau-
ticias, expectat supellex argentea atq, aurea, in concinnum disposita ordi-
nem. Et At fidem hominum! tres orbes apppositi Regi accumbenti, non Tanta-
li famem, non lœnam Thyestis, non fabulosa Numinum prandia, exhibent
asfabre sibi incisâ; uni ex orbibus panis insculptus, cum lemmate: cibus
ventris, volumen alteri, appellatus cibus mentis, in Iro. effigies cernitur
DEI Hominis cruci affixi, cum epigraphæ: Cibus cordis. Oplane regii
convivii pompam! O Cibus cordis, cuius illecebras orbis non capit. Protunc
Henrice, Te Regem Christianissimum, protunc Regem sapientissimum esse cor-
stitit, dum indicâsres quod sola pasceret Tuum animum, Regis dolorum re-
cordatio. Jam vilesceitis panes aurei Domitiani, se decipientis gula pretia; vi-
lesceitis uniones aceto liquati, Cleopatrid splendide convivantis, opsonia, As-
synio luxu mensâ infames desipitis, desipitis. fercula Sardanapali et Pi-
tellu, corrupta, suis prodiga voluptate! Quidquid mundi est dignum map-
pâ, ung. Henrici complexus orbis. Maximorum Regum, cordatle oblectantur,
et quis Te generis nostri delicias quis aliquando esse ambigat Num en opti-
mum, ^{optimum} inquam vel inter voces insulas vulgi conviciantis, vel inter probra ~~condita~~ de-
sipientis Hierosolymâ. Postquàm nominis Tui integritatem prociât vesa-
nq, Linguarum furor, ubi crudelitas barbara sanguinem omnem exhausit, et
te in morem ferarum implacabilium cruciatus immanes tantum non depasti,
inter vulnera ~~dehinc~~ ^{dehinc} condi inflicta, se adhuc recondit major copia, nectaris, quàm
potest, citare pietas Regum delicata.

Instar fidium instructarum ad numeror, vidit non nemo DEI Hominis
acti in Lucem nervos extensos, et Cytharum dixit vocalem. Cytharam appellâsse
longe magis prodigiosam pletho Orphei, nihil dubito, nam istud sylvas tantum ex-
feras, ~~et~~ hâc è humulo homines quoq, excivit olim exanimas, hâc affectus huma-
nos trahit, neq, illud it se amantibq. Nihil aliud sonat quàm amorem, et morta-
lium maxima audit voluptas, non immentis.

Inter Principes, quos aliquando Roma coluit, amavitq, Numâ prius,

Trajanus optimo melior, Titus Flavius Vespasianus, amor atq; delicias orbis, sunt dicti, et augusta vocabula non tam à præclarè actis montisq; de Patria, quàm ab ingenio asserentium suorum ortus acceperant. Tu Rex dolorum, Tu delapsa è Cælo sanctimonia, omni humana melior Bonitas, terra et Cæli es amor, et titulorum pulcherrimos, qui cum sanguine tuo profusissima sui, in mortalium commoda prima: narunt, veritas nequit erubescere.

Agite jam universi, quot quæ esse meministis vos homines, circumferte Deum hominem delicias vestras intormentis supplicia, oculis atq; animo circumferte. Ne vos dolorum, ne spinarum acumen vos terreat, quàm pectori vestro archus apprimatis. Dixi.

Annus . I . 7 . I . 8 . *P. Ryckter* In A . 1 . 7 . I . 9 . num

Oratio in Renovatione Studiorum

Id potissimum hodie se insinuat animo Auditores Sapientissimi quod pro scientiis loquar in Lycæis, quod primi Principes Regni, atq; Sacrorum Primi Præsides utpote Archipræsuleis Gnesnensibus infulis coronati Celsissimi Primates Regni, Stanislaus, Bernardus et Cellathias Lubienus evexere, actantium non admovere. Sidenibus quod versari me videam in Athenis, quale sacerrima, quia Deo cognata scientia incolit, quod declamem è Rostis, quod sibi Oracula vendicant saluta cælo delabi. Hinc profanus Orator ne tantummodo ad strepam, perinde mentis enuditioni, atq; animi probitati se addicet oratio, utriusq; encomijs famulatura. hoc argumento: quod pietatem quoq; non nesciunt Athenarum scientiis, seu quod literis è palæstris virtutem non presentant.

Quid quid in medium adduxero, ne aurem offendat, nihil vereor: Illos etenim Auditores (ut video) fortuna Cælestis mihi obtulit, in quorum animis veluti indomesticis penetralibus, sanctimonia et penitia literarum, concordēs incolæ habitant.

Si qualiter Roma didicerit nosse literas, Roma inquam tota caput, recedemq; si petemq; Urbium Principem, sapientum augustal plusquam regium, aras spectabimq; media inter rostra, atq; inter non fatuos ignes thura ardere, jam cælinervus, jam cællmercurio, jam Apollini, atq; Musis, cernemq;. Tantum non agmen immensum Deorum supplice adorabat genu Roma, cum secundo per arenam literariam gressu reperet. Excisis lauræarum vicicium Sylvæ, frontem Palladis attollebat, quasi aliter non lieuisset ingenio certa: re cum Græcia, nobilem palmam præputit. Enuditorum Divorum statuas vestiebat splendidius, ut quali protune Philosophos induerat stola, suis humeris melius igneret pallium. Credidit in summi Iovis cerebro, ceu cunis cælinervam vaguisse, atq; inde produsse in orbem fortunato vestigio, nedum Dogati Proceres Janum atq; Consuem Martem Bellonamq; Cataprachi Herodes, Neptunum et Pætidem sibi redditi nautæ, at Cæloni labore non irritò fessi ceterem, sibi propitios Deos jactarent, nullig è Divis pro: sidio niti, nec ullig è Cælitibus curâ laborare censerentur, qui non nisi otio enudito vacarent. Sic vetustas Romana adhuc impia, ubi nihil minq; mentem excoleret.

literis

nihil minq;

neglexit, quam in suo ingenio natorum Numinum cultum, et Palæstræ indelubra abie-
rant, sic Urbe Septicollis donatæ scientiæ, quo nubibus forent viciniore, utpote in Capri-
tolium usq[ue] eluctatæ, cō supero magis respexere.

Pro quanto sanctiora Gymnasia secl[us] deinde reclusere, postquam fabula esse Numen
desiit, postquam orbem instituit Deus Verbum, et Divinissimum Pneuma, linguis
igneis frigidam veterum Palæstrarum emendavit sanctimoniam. Quam nunc pro-
ba audiunt dogmata Sapientum, quod proscriptis commentis, religio non fucata
correxerit? Profundi mentium sensus in feris dignos scrutantur errores, detestanturq[ue]
et nihil sentiunt non Clesse. Impallescit studiosa adolescentia paginis, et interea
agnitum Numen discit formidare, metumq[ue] doctus pallor indicat; sic voluminibus
donat oculum, ut cum fronte erecta integerrimam mentem avocet cœli aspectus, sic
impiger labor suam dexteram fulcit calamo ut inopia nequeat nuere sic vegetam in-
dolem Juventutis, in literario ludo anni dehiat, ut pietati naturæ assuefaciant.
Elocetur vel inter Grammaticæ nudimenta, scilicet prima artium liberalium tyrocinia
de Divinis differere absq[ue] errore, nec hâusta repia pectoris decolorat candorem. Itaq[ue]
hi tenero passu quoties Palladis premunt arenam, ipsiusmet innocentis illibato in-
hærent vestigio, illi citra mendacii nefas, fingendo multa exarte ad Apollinis fides,
nihil magis quam fictam, quam ventati minus consonam avertant virtutem. Hi
Tullio Principi Oratorum sedevenerunt, ut una suadæ melioris penitentiâ imbuerent, nimi-
rum qualiter juvat, ut perveniret pro sua ad superos domo. Illi sublimioribus se im-
pendunt scientiis, et cœlibus se permiscunt Divorum. Quid officit quin circu-
los inter Philosophicos, coronantibus annulis eminentiam manum, orbita fortunatæ
et infaustæ Aternitatis recurrat? Iustitiæ, fidei, pietatis, ceterisq[ue] virtutibus per-
no-scendis; et Supremo ipsi Numini, quod Theologia sese immolet, quid clarius ad
Aequinaticum Solem patet? Nonne orbis aspectu, luminum Latiam contemplat[ur]
Mathesis, et nisi id ageret, toto cœlo errare se putaret? Castalis fontibus, flumi-
nibus Tullii, Euripo Aristotelis, Mari Theologico vela panditis Classes litera-
ris, sed O renum prodigia! sine malo, hinc neq[ue] Scyllis errorum impactæ, neq[ue] Syr-
tibus vitiorum allis, optimæ spei tenetis promontorium. Tendite Iasonia pup-
pi secunda magis navigia, ad Insulas tendite fortunatas, inter atticæ noctes pro-
lucentibus mille astris virtutum, favoribus cœli, pro favoribus adspirantibus.

Huc appulsa oratio in cœlusma jam desinoret nisi adhuc operis pretium fo-
ret Iusti Lipsii meminisse, in quo pietas, et eruditio, sic eminebat ut neutra illa-
rum deprimeret alteram. Cum putaret se abiturum è terris, alatam spopondit
victimam, et una victima grandis fuit hecatombe. De fessam scriptis voluminis by-
pennam, ard appendit Deiparæ Virginis, vel id circo non immerito calamis
omnibus attollendus. Enim vero cui munus literarium debebat, sinon Paren-
ti Incarnatæ Sapientiæ? inatra sepiâ sæpe naufragum calamum certe feliciter elu-
ere nequirit cui diu scriptorum sapientissimus, quam ubi cellari gratiarum immer-
sit. Si fidem fabulis dabinq[ue], constabit Apollini plumas lator donum allatum
ab alitibus. Sed Dicaverit agilem pennam sanctioni Minervæ dicaverit Lipsiiq[ue],
gravestamen quo pretio munus litavit. Hoc etenim habent calami cruditi, ut
idem pondus sibi insit, quod et auro. At conpicimus facile ex hoc uno anatema-

Id est calamo, quo hactenus editorum à se voluminum, Imperatricem Cæli scripserat, conficimq, legimus pietatem Authorum emendissimam, et nihil æquius Mariand existimant Academid, quam Iusti Lipsii factum sequi. Utq, sole clavior Virgo omnium calami ad Te prodant, et nihil ita fata horrent? Insuper Tuum Augustissima Imperatrix caput ambiunt, prima sidera Athenarum, (Theologos Philosophosq, intelligo) et obscurd improbitatē diem dicunt. Orbis integer Tuis pedibq, seras: sternit, et cum hoc advolvunt rotundd periodi Rhetonem, neq, à linea recta defle: chunt. Sed quid plura inrem eandem consector, quid Colligo? Ne dictum laboret veritas, expendisse sufficiet quod pridem lata. præcipiat Lycæis sanctio, sanctio qud non nudibus sectatoribus literarum semper placuit, nec panibus sic adhæsit affixa, ut in animum non transierit. In rebus atq, actionibus omnibus ita se gerant singuli, ut facile quivis intelligat, eos non minus virtutum vitdq, integritatis esse, quam literarum doctriandq, studiosos. Quid puterrima lege sanctius, quid utilius, quid ad gloriam immortalem accommodatius, quid unquam statui poterat? Dicite Ro: sha Cratonem, dicite exord sapiētum, dicite oris academiā. Et profectd si nulld virtutum illecebrd sapientiam condiant, pulchro vocabulo frustra sui acuit famem. Instar Pactoli obryeo, velut Hydaspes gemmis, nec Cratonem nec Doctarum fontes de: dunt, si plurimum cœni secum devehunt, si tumidos fluctibus sese efferunt ul: tra limites. Nonne ineomptus est stylus, et impæra oratio, quoties nihil prius elegantid contrahit à probitate, morum præcipuo ornamento? Nonne in horrida spelæa degenerant lares Palladis, quamvis multo complinitore ad cœli speciem fulgeant, quamvis augusto fastigio sic assurgant, ut despiciant terras, sic minimum non sha habeant inquilina si projectos in vitia aditu non prohibeant? Rem absolvam compendio: displicent laurea fastus solius commenta, docti sales desipiunt tenerarum contagia mentum, nullius est frugi scientia hominum, si nihil unquam sapit Divinum.

Etiam adolescentia literaria sic Te in fine dicendi alloquor. Carnætoriano agno, Gærensisibus liliis enutrito, simillimam reddant Te paginâ innocentes, ad Celsissimū Lubienū caput, nihil humile, nihil non sacerrimum cogita, ad avitum Gaterq: nū sidus, maiore urta illustrius, meritoria virtutum luce radia, inter umbras academi. Age, ad Lucernam cleantis, errorem Cymmenid noctes exulent, totam affige Te Cælo argutd eloquentid acuminibus, vinctulis suad ligatd adstricta. Te superis mancipia. Ad Latini idiomatis leges, ita voces inflecte, ita construe dictionem, ita stylum exerce, ut e præscripto Christianid sanctimonid, morum concinna compositio, et integritatis vitd studium indefessum, præcipua Te distineat occupatio. Dixi.

Innocentia
Monoculi Horatii,
Mariani Herois,
non sine manifesto prodigio,

ad
Oculum
deducta.

PROLOGUS.

Egdem

Cultui Matris Aeterni Verbi, ut eloquentiæ studia se impendant, illi debitam non ta-
cituram prohibitam, affectamq; non exiguo premio, dabimq; hodie in scenam.
Monoculus Horatius miles in sedibus sacris, voce elata, Augustissimæ cæli Im-
peratorici supplicabat. Mancipium Crebi Iudæum non nemo, hinc præstans, aure
et animo indignabundo accipiens Christiani Heros dicentem pietatem, multa
in se, multa in Virginem intemeratam effudit. Eade causa, postquam ori
scelestissimo debitas pœna stilisset ab Horatio, Iudicem è vestigio adiit, diem
Horatio dici petiit, obtinuitq; sollicitis precibus multo auro adfecto, ut in ig-
nugil Marianum vocaret. At hic priusquam se stilisset, ad opem confugit Matris
Iudicis Dæi, imprecantemq; oculatum innocentis sue testem, id est oculum quem amix-
rat belli: Tumcuniam adiit, hostemq; perthungit acie oculi prodigiosi, velut acerrimo
fulmine. Iudices ad. Timidis libram causâ totâ expensâ, nunquam fortis, nunquam
sanctus, agere potuisse Herodem Marianum declarant. Flagitiosissimi autem Herodi-
nis vultum, et marsupium satis gravi muletâ addicunt, ut patebit. Tam illustre
Mariani honoris propugnati exemplum, in argumentum dictionis et actionis assumi-
mq; ne profani duntaxat Oritores audiamus.

Miles Horatig Divinisimæ Virgini, ejusdem ad aras fit supplex. Iudæus
præstans multa iacit convitia, tam in militem, quam in Dæi Patrem Virginem. Ergo
à milite prosiliente ex sedibus sacris cecidit inque Gelascæchus erumpit.

Miles. Majestati Divinæ Majestas proxima, ne ab alto despicias solio, Tibi supplicom ven-
nam. Sole clarior Virgo, ad radios Tui puntatis, meas videam tenebras, et exhorream.
O Maria vastissimum pelagus gratiarum, indigum Tui favoris, gemma ditet vel
unica. Supra omniū rerum Dno, humilis, me commenda, Ancilla. O Maria,
Tuum est, pati non posse, vota hominum reddi imita.

Iudæus. Pro pudor! fœminæ imbellis opem Miles implorat. cecutire, quis monoculum ne-
get Horatium? o præces insanas Mani supplices, quas non audit!

Miles. Hebræum. Quid insecundam à Numine Virgine, effrenatum scelus invehis? Aude nunc
plura in Dæi Matrem jactare, progenies Crebi!

Iudæus plagis affectus cum grandi ejulatu se coniecit in fugam.

Miles. Acerbiora sensit, nisi manu iudici, pedes in fugam expediti, se ocyus sub-
duxissent. Parce Virgo, qd percusserim manu committente sacilegum No-
minis Tui hostem.

Tandem cæli miserescite, iniquissimis fatis obnoxii, gentis nostræ. Pro-
dolor! idem est Hebræum esse, atq; unum è lixis, atq; unum è mancipiis, et tan-
tum.

non diversum specie ab aliis hominem. Hominem, quem puerum turba potest, dum libet, conspuere, insulsiis vocibus petere, menti promissa comā arrepta personam, percompita, frustra resistentem circumducere, fugientem cano, et saxis impune sequi, inter applausus vulgi insultantis. Quid ludibria à licentis deditis studiosis, quas drumnas à populo insolenti non pertulim? quas injurias vel à nobilissimis genere, quam cladem à milite opesonas, suas esse jactante? quid tandem malorum omnium pessima pars in villis, jam in oppidis, jam in urbibus, et ubiq; terrarum hactenus non curavimus? Singula haud computant omnes evulsi è mento crimes. Acerbissima omnia, in hoc tantum non omnes audent; et interea quod effusi in lacrymas, usu festivo excipiuntur. Et me miserum, de trāne semel aberrante in sang. Horatii sum cecidit, cuentant me inermem, nec ferre, sanare, desitisset, nisi Iudex infelix iuxta morem nunc in bellis nobis usitatum, in celere fugam me consecissem. O Horati, Horati, utinam nulla tibi fausta hora fluat. Nihilominus fortunæ favorem exploratum me habere jurabit. Igitur quam primum adibo Iudicem, rei gesta proponam seriem, implorabo æquitatem. Nestamen vacillet, et demum corruat causa, operis pretium me facturum non dubito, si illi patrocinatur argumenta depromam è marsupio.

Hebrus Iudicem convenit, precib; nummos addit, Horatio per præconem dicit.

Quisquis Iudicum, huiusmodi genas, tumorem, fœdissimum vultus, cerne, oculum conjice. Iudex in crurem à recenti expressum edde, et me inde infortunatum.

Cuiusnam Chyrurgi usus es opera, ad sanguinem putidum elicendum? — Iudex.

Horatius militem se oblitus, Chyrurgum se professus est. Verum heu nimium gravem illius dexteram sensi. Ah sanguinem modo prorsus violento extorxit, quem propulserendū.

Ille monoculus miles Horatius, se cecidit? — Iudex.

Haud alius quispiam, Iudicum clementissime. — Iudex.

Colludere forsitan voluit tibi, colluctando: interea (ut fieri solet) aberrans manq; Asessor Imq; in pegit in tergum et vultum.

Monoculus quid ageret, non bene vidit; Tuo imputa infortunio, quod melius Iudex: Asessor Edus. pitis integritati non prope xenis.

Quisquis Iudices, per quidquid sacrum est, vos oro, atq; obtestor, ne facinor hoc inul. Iudex. tum sinatis, patratum ab homine ferocissimo, est exitum nostri generis nato.

Ne arbitris nos æquitati nolle morem gerere, per apparitorē Horatio dicemus diem. Iudex. Age ex templo Horatium insus virato. Compareat die crastina, alioqui urbe pellendus.

Immortalem vobis debeo gratitudinem, si Iudex infelicissimo, homini quamvis tamen Iudex. in acuo Iudex, opem illam feratis, quam non sic mea calamitas, quam postq; prohibita in sita animo vestro, à vobis deponat.

Non deeniq; Tuis votis; ab Horatio igitur non tibi metuas. Interea autem quid va: Asessor Imq; leat ad fidem faciendam, unde potes, inde collige. Pondera solidam rationum, ut geras in lingua, Tuā interest.

Horatig citatus, ad opem Deiparæ Virginis implorandam. Templum subit, et oculum recipit, quem olim amisorat belli.

Quod placida castigaverim manu fauces maledicas, ad subrellia Iudicum. Horatius hor. Reum me facit Deiparæ Virginis cultus defensus. O Superi boni! non diffiteor, me hoc facto deliquisse, quod linguam esrenem pugna hoc ita non pomenim.

ut nō posset modo conueni. Nondubito, quod compede aurea Iudicum animos, sibi
jam Hebræus deuinxerit. Nihil perinde libram Astæd inclinat, quam aurum
in se congestum. Totā laus victoria, à Patrocinio dependet Tuo, Olli Regina inui-
ctissima, cuius vindicanda honori, segniter militasse me pudet. Genu supplica atq; animo
Te exoro, in mea causa, age Tuam. Satis grave supplicium irrogatur innocentib; quoties
hæc res accusatur; si sum d, si mea fortuna, Tu succurrens, neq; in lubrico sita corruet.
O Beneficentissima Dna! oculo Tuum donas Clientem, neq; alium me intueor pos-
sum hodie, quam felicem. Etiam prius uirumq; claudet palpebram, quam beneficio
Tuo debitam oblivione repeliam gratitudinem. Jam nunc imperterrito vultu atq;
animo, me insuriam conferam. Nulla alia innocentis argumenta sollicitè conquiren-
da mihi incumbunt. Sufficiet oculis, non absq; prodigio manifesto restitutus.

Causa examinatur à Iudicibus.

Iudex.

Ediffere, quā lacepsit injuriā, Hebræum hunc miserum, satis inquam miserum, quia
Hebræum, inermem aggressus crudeliter percussisti, dum manu liberali, edaphos mil-
le impigisti oculo vultui? cervici acclini supplicium deprecanti incussisti atrocissima
vulnera. Tantum non tuber unum, totum est caput, qd ictib; mille pulsasti, et his fer-
cissimis. Ad hæc quod graviq; crimen potest dici; barbā decus multo tempore compa-
ratum, ungue immitti attondisti. Tot inter palmares injurias, vix id solati pessime
habito reliquisti, ut magis esse infelix, et miser non potuerit, neq; possit.

Horatius.

Verbo parcite, clementissimi Iudices; suum in caput mentitur, novo supplicii gene-
re, atq; non vulgari afficiendus, mentitur juxta receptam consuetudinem à perfidis suis
contribulibus, odio vatiniāno, in Chri cultores, pro lacte, Apella enutritus. Ego ne te
heni Tuedonum fœdissimæ etiam leniter attrectari? egone dexteram meam fœdari Tuo
sanguine, aut potiq; tabo? Egone demesui aliquam barbā Tuo partem? an dignum
se censui, quem manu tot Heroum victrice laniarem? imò ut demulcerem? Age, re-
sponde, quid tacitus metu obrigesceis?

Tuedus.

Si monoculq; fores omnia hæc Te fecisse nondubitarem asserere? quia verò oculum
sanum utrumq; in Tuo vultu aduerso, hæc Tibi imponere veror.

Horatius.

Videte Arcopagi hujus Præsides nunquam iniqui, cui penculo intaminatam, laudatamq;
ab omnibus æquitatem vestram obire; in quantum exitum fraudulento conatu me in-
sontem præcipitare, recutitorum audacissimus voluit.

Disceptor I.

Bene memini, Te uno duntaxat oculo præditum, et vidisse hucusq; et vixisse, qua
eade fortuna favente alterum es adeptus, qui in prædam hosti cesserat?

Horatius.

Ne colorum Imperatrici iram ingratus, manifestam illius reticendo beneficen-
tiam, plurimum refert, ut exponam, quid ipiq; favore, immento mihi evenient; non enim
edcutienti fortunæ, aut Asculapii arti id munus debeo, quod fronte præfero. Et ne
vos, longa rei narratione detineam Iudices, quanta ne vos lateat, me d interest felicit-
tis, atq; eo potissimum spectat, ne quid alienum à recto statuatis: Hæc in lanibus
Virginis Devotissimæ, cum sibi devotum carmen redderem sono sublimiore; ut
id facile posset percipi etiam ante limina augustalis Virginis: Orei Satel-
les, quem spectatis, idcirco, more canis in rubrum acti, me allatrare, et audaci
morsu petere, nec me tantum, verum etiam, Augustissimam Dei Nominis Ma-
jorem omni officio pietatis Christianæ adorandam. Ferre aures non poterant,
non poterant manq; non ulcisci impiissimum nefas, non poterant non obsequi

condi impetranti vindicias. Ergo uno impacto et altero colapho improbiſſimum scelus
côercui. Veniam date Iudices Chriſtiani, quod clementi, quod mihi, cum mortalium
ſcelestiſſimo egerim, in quem acig animadvertere æquitas cauſæ poſtulabat. Jam ubi Iudeo
me acciuit, hepido greſſu Templum ſubî, cum Deiparæ Virginis freſus auxilio
Cui proxime agendam commiſeram cauſam, ſpe victoris indubitatis animæ engi,
mox reſtitu oculum quem olim rapiuit bellum, vultui ſua redire integritas, et plenior
dies illueſcere, Virginis beneficio, quod ſuos clientes placido vultu intueſ. Reſtat
igetur, ut proſtudio veſtro in eandem, grauiori ſupplicio addicatis licentiam im:
maniſſimam, ut ſe mulctatam nunquam poſſit obliuiſci.

Clementi, aggram implore. Numquid ſi Iudicum! Imperio, reſponſum Iudicum,
ne quidem leue delictum putari, quod jam affectum mille vörbenig, ultionem poſſit addi:
cendum hoſtis poſtulat.

Deſiſte latrare progenies cæberi. Recedite.

Deceditur cauſa, lataq; ſententia promulgatur.

Horatium cenſeo abſolvendum; Hebræo videſ ea mulcta interroganda, ut centum
libras argenti pendat; cuius dimidium cedit Horatio. Insuper integrâ horâ ſub:
ſiſtet ad Januam ad dium Virginis Thaumaturgæ, ut placido vultu alapas ferat
inſlingendas à Chriſtianiſ ſacra adyta ingreſſuris. Cum in modum ſingulis an:
nis plectetur unus ex hebræica gente. Quid placet ſententia?

Concordi in eam feror animo.

Nihil ſanctius, nihil æquius, ſtatui poterat.

Ergo in tabulas referatur.

Unâ cum Hebræo adſit Horatius.

Decidimq; cauſam, ſententiam tulimq; qualem ratio æquitatis videbat poſtulare.

Promulget.

Horatius iure atq; legitime abſolvitur.

Hebræus mulctam, centum libras pendito.

Huius dimidium Horatio ſtatim dator.

Deinde annis ſingulis perenniter,

Ad fores Adis Virginis

Hebræi unum è ſua gente ſiſtunto,

Hic per horam integram illic ſtato,

Et colaphum, à Chriſtiano impune accipito,

Tantum, quantum Chriſtiani dare voluerit, et potuerit.

Chriſtiano autem, qui dederit, etſi pro grandem dederit,

Hoc noxæ non eſto.

Dare veniſ locum Iudices.

Faceſſe ex oculis teterrimum, ne ſas.

Iudeus ad Templi fores pertrahitur; et à Chriſtianiſ colaphi impinguntur
in ejulatus eſuſo.

Quid nunc Chriſtianam pietatem, ſi lacrymæ ſinuunt.

Poſt voces inſulſas, diſce ſapere.

Conſtrictam linguam ex ore, ſi dolor permittit

Ne alapa inſlingenda, ad Inferos Te abripiat, ſupplex roga.

EPILOGUS.

Inter verbera inflicta Hebræo, quod Tuas aures offendit nostra suada, Ignosces Auditor Humanissime. Stylo imbelli, aut saltem non vibrante acumine Oratorio, Castorum aciei ordinatè honorem defendimq. Sed ubi dabimq nomen Marti Polono, validius ferro militabimq gloriæ, Imperatricis Invictissimæ; scilicet ad excidium usq, Hebræicæ gentis infensæ Tanto Nomini. Dixi.

Sacri Amoris Metaphora.

Id est:

Cordis Humani

ē

pectore

Translatio,

ad.

pedes

Chrī Servatoris.

EPILOGUS.

Vixit nōnemo ita amans vulnerum Chrī, ut illius sauciis plantis cor suum adhaerent, ubi è vita migrasset. Obitum usq, adeo fortunatum, ut encomiis prosequamur nostrā interest, qui audire desideramq, addicti exanimo, Deo patienti. Dixi Christi patientis Cultorem vita sensim destituit. Chyrurg accit, qui corpore defuncti aperto investiget mortis causas.

Infirmus.

— Mortis nuntius languor iam pulsat p̄cordia.

Ephesus I.

Ad robur pristinum recipiendum medicamentis uti juvabit, è p̄scripto medi-

Infirmus

corum. Amara nimium potio instar fellis sapit.

Ephesus 2.

Amara est potio, at sanitati, quā nihil est dulciq, conductura.

Infirmus.

O Iesu, insipidum fel Hierosolyma Tibi propinavit, ergone palato meo abblan-

diar? Sup̄mam diem p̄cedere solita, defectio vinum tantum non solo me adsternit.

Eph. Ergo in lectum juvabit se confere. Infirmq. Consilium sequor. Eph.

Tardiozem fige passum, ne mortem acceleres. Infir. Quoscunq, passq

moliturum, fatonem sup̄rema assequuntur.

E. ffigiem date patientis in cruce Bels, ep̄ind qud caput innocuum, clari qui

cruciant manq, qui pedes Dnos, dolorem acutum expungent, qui caput, qui meos

p̄mit artq. O amor, Tuā causā delictum omne odi! o acerba Chrī vulnera,

nihil est dulciq, quam s̄p̄iq, vestri meminisse. Indurissimo lecto mortuum Ilu-

men, haud aliq̄da vitam egi immemorem Tui, neq, mortem subire possum. Ani-

ma pretium Tui sanguinis, Tui non nisi manibus tuto potest concedi!

Manipulum Tuum in regiam cordis admitte. Ne aberrem à semitâ quâ inoras cælestes deducit, per Tuas plantas ligno affixas, Teneo. His cor meum suppono, si conculcaveris; firmis Tuis vestigiis adhærebit. O Deus! Tui amore ardeam totus, licet pectus jam sentiat frigus letale, O Jesu, O Jesu dum fatis cedo, à Te Jesu non recedam, O Jesu, O Jesu.

Eph. 1. Jam forsitan agitant animam Eph. 2. Jam agit. Eph. 3. Opitum mortalium, o viam ad tumulum! Eph. 4. Jam forte obiit. Eph. 5. Speculum consulamus, utrum spiret Eph. 6. Jam vixit. Eph. 7. Jam vivit. qd despet nisi ut commemorari, qd jam superest. Eph. 8. Quid causa obitus insperati, quid occultâ virginitatis letales? Nondum sic videbatur invaluisse agnatio, ut vitâ par foret eripienda. Eph. 9. Quid cunq; causa, absq; mora letum accivit, jurat nosse, ut vel mitiq; vel abocius tugeamq; exanimem. Evocet Chyrurgus penitissimq; intra viscera latitans malum ferro scrutetur.

Chyrurgum Ephebus adit, repentiq; distentum curâ multorum infirmorum.

Infirmus 1. Lentam precor admoveas manum capiti, quod dolores gravissimi fere ad insaniam redigunt. O hilania, o vixit funestâ hilania! Chyrurgus. Non carnisicem sed Medicum agam, non est qd capiti à me tantoperere metuas. Infirmus. O Superi boni miserescite, jam spondeo siccor inter calices me bacchanalia abhinc celebraturo.

Chyrurgus. Liberaliq; debuisti potare, cum non menum tantummodo, sed ipsimet quoq; calices in caput ascenderint. Chyrurgus ad famulum. Ex spermate ranarum, cerâ candidâ, et olibano, quamprimum emplastrum confice. Infirmus. Altumne est vulnus?

Chyrurgus. Procul dubio, usq; in guttur descendit, latum instar scyphi amplioris. Sed presentissimum remedium afferemq; dummodo pollicearis Te intra ungheddo. modo spatium, nihil de effere viris, aut certe non nisi tenuissima, nihil de cremato, nihil de mulso aut vino deliberaturum, propter inflammationem arceendum.

Infirmus. O medicina infirmitate graviolem! ceterum tamen facturum me ap: promitto, qd mandas, dummodo supervivere liceat. Chyrurgus. Emplastrum h. oes, qui: bus non defuit, saluberrimum sunt experti.

Eph. Gratulor Tibi frequentia hospitum, et simul uberissimam messem, quâ inter Dac: chi fluenti adolevit.

Chyrurgus. Inpli cæa si meo indiges obsequio, non deero tuis votis.

Eph. Dni haud ita pridem defuncti obitus nos in Tuam compulit domum. Cui nû adventq; antequam plunibus exponamq; nosse liceat, quâ infirmitas unumquemq; Tuis affligat hospitibus.

Infirmus 1. Uttingenuè fatear, inter competendi licentia fonti impactus calix exhausto mero sanguinem cõgit refundere.

Infirmus 2. Cum bella furor temulentus indixisset, vitrea Lydi armadentes mihi excussere.

Infirmus 3. A poculis ad enses dum extendere manû, graviter muciam subito retrahere sum cõatq;

Infirmus 4. Lâdus canentibq; tibis, dum in gymnum pedes agito, totusq; subsidio, o ca: sum funestissimum tibi fregi.

Eph. Ult manu felici medicamen singulis afferas, voveo, simulq; peto, ut lares Dni mei nuper è vivis sublatis inuisas, intra secandi corporis venas, causam indagaturq; qd diutius agere in humanis, subita morte correptum prohibuit.

Chyrurgus. Sequar illico, Tuum ent Calloquimq; famulum infirmis curandis non se: gnem impendere operam. Famulq; exequar mandata.

Chirurgus corpus secit defuncti. Ephebus Dñi amantior se crudeli scindit
subducit. Qui deinde accipit nuntium, cor inspectore Dñi non potuisse inveniri.

Eph. Magis horrido, quam curioso spectaculo me subduco, ne immanem Dñi spectem
lanuam. O miseram mortalium conditionem! sensisse mortis falcem non suffici-
cit etiam post fata in eos crudele sedit ferrum. O artem medentium atrocissimam!
Corpus secit exanime, invenis exangvibus mortem rimas, et fugitivam peripsa
insectatur viscera aperta. Pro crudelem rerum experientiam! quid miserum
Æneam lauras, iam parce sepulto!

Eph. 2. Iam suo munere perfunctus est Chirurgus, et hinc obsequium collector
artus imposuit loculo, sed mirum dictu; toto pectore, et toto corpore excusso, cor
non reperit.

Eph. 1. Nisi huc referres, tanquam admodum mentis homine acciperem dicta.
Exordamne ordam vixisse, hinc Decamantem, hinc pectore complexum pater-
no, quoscumque dedit fortuna?

Eph. 2. Audita, in aum si recusas admittere, qd me errore aliquo deceptum
existimas, saltem pluribus eadem narraturis fidem dare cogens.

Eadem Ephebus ab aliis accipit frustra Dñi cor investigantibus, quod tandem
ad Chri cruci affixi pedes reperit. Ergo in laudis Elogia variis excurrunt.

Eph. 1. Credamne, qd accepi, nimirum felices exuvias animæ condecarnis?

Eph. Nihil dubita solliciti hucusque, illud inquirimus, et consequimur, unā
cum Domini vita perisse.

Eph. Quid anxii profugum cor investigatis, ad plantas Dñi, ligno affixi
dejecite oculum.

Elogium Cordis Imum.

Non devisti Cor felicissimum,
dum ē pectore ad Numinis pedes abisti.

Perisses

nisi ad pedes servatoris, mundi fuga Te amisset.

At faucium Chri amore,

quidni ad lacertos Chri plantis recurreres?

At celsi saculo

centum pertuleras vulnera; ut plura fenes.

ab acutissimis clavis im petrare voluisti.

Mors profecto non interrupit Des amorem,

sed continuavit

Fallor!

an Te mortuum censeam, ne scio,
cum sic tenaciter vitæ Authorem adhaereas.

Dextra contineat,

qui te avellere hinc molitur,

nisi ad clavum offendere cupiat,

nisi crudelior letho ipso velit esse.

2dum.

Mais oleis sub humida mole jaceat,

Tibi exanime cor, ad Numinis plantas quiescere,

ad immortalem sufficiat gloriam.

Profundas vulnenum Chri fossas, dum protumulo nachumes,
superbum ne ambias Mausol dum.
Superum amor si posset o ecumbere,
aliam urnam non ambiret.
Flores quondam sepulchris insporos, jam potes stemnere.
Flos Nazardus in lilia atq; rosas
se explicat Tibi.
Quis cupso Te audeat redimere?
cui in palmas, et laureas, Arbor Dna reirrescit?
Quidni Gratulor Tibi, quod sic decessoris.
ut cum lethi Domitore sub eodem crucis arcu, triumphum agas
O Cor elatum sandapila: plusquam regia
nam Divini corporis ferebro.

3ium.

Extinctumne cor illud credam
quod post fata inardescit Chri amore?
Incendia, arbor Crucis fovet
et mira incendia fontes alunt Salvatoris.
pyram sublimem e frondibus odoratis,
Roma exstuxit parentatura.
E ligno crucis pyra nobilior cordi assurgit,
et pyram non humiles, quia celestes flammis accendunt.
Veneficii reum putarem,
nisi ad rogam se damnaisset amor Numinis.
Ergo Phanicam, libet dicere
Incomposito busto, e fragrantissima arbore,
accenso radiis Iustitiae Solis,
flagrat abire in cinerem
ut redivivcat.

4ium.

Numinis pedissequum cor,
ne unico passu aliquando a se recederet,
plantis illius se totum affixit.
Superatis illecebris mundi,
atq; e nobili fuga triumphans
dum se ad Christi pedes confert,
Augustissimae Glorae sub Capitolium petit.
Feliciter cursu peracto,
ubiam subsisteret,
nisi ad plantas Dei filii?
e Caelo interras progressi?
Orbe pridem conculcato
vices obit scabelli Majestatis Divinae.
In ultimam vitam sub periodum,
vulnus Divini pedis eligit.

Stūm

Intra Numinis vulnera, quid miramur cor depositum?
 si ubi Theaurus, ibi et cor.

Quid miramur trahi ferrum à magnete,
 si adamante pretiosius pectus,
 ferrei attrahunt clavi?

Exeste aurea Hesperidum mala!
 secundissima olim arbor dolorum,
 jam propter mortalium corda,
 fructus alior ferre dedignas,
 Aurea vel argentea anathemata, appendite aris plenis,
 Pretiosius manus nemo dicavit,
 hanc tabellam.

Quantum illig sit pondus, demissio induat,
 Pretium sputat enix Augusta.

Stūm

Oratorum disertissima nam Verbum aeternum,
 non solum Tuo ab ore, sed à pedibus etiam pendunt hinc corda.

Hic fert Gallicus Hercules aurea catena attraxisse,
 Te ultro sequuntur.

Ipsam et Victima
 ad Te mystam sacrorum properat,
 nec protudis cum videas non exordem.

Tibi Regum Invictissimo,
 in spoliis cedit,
 quo nihil pretiosius latet sub pectore.

Insistat Fortuna Orbis sphaera,
 Tu cuncti terrarumq; felicitas
 maris suppedanea corda habere.

At ista cum amoris sint Regia
 nullo pegmate sublimis possunt attolli,
 quam Tua Cruce, Humani generis amor.

Dicite jam Universi mortales,
 nullum esse fortunatius leti genus,
 quam amando passum Numen occumbere,
 aut amare occumbendo.

Ejusdem

Exercituum Dñus.

Ruens

Vulnera, atq; necem,

Stator

Mundi Pereuntis.

PROLOGUS

Pro Urbis Romanæ integritate quid non egerit quondam Curtius, ex aperto dissoni-
mine paviit, in quod ille se coniecerat. Hiatus ingenti desederat tellus in medio foro.
Iurassies Crebi ostia se reclusisse, unde citig quam id profero, pefsumdata perniciēs
Urbem, prosiliret. Igitur interrogata oracula, ab his accepta responsa, non levitūram
laceram humura, nisi quispiam adollescentum pūm d' spei, sed ejectum in crudelemabyf:
sum, devoveret Dūs manibq. Itaq. Curtig sine mora equum conscendit, et effusus in
cursum effrenem, eō properat, quōse amor impellit Reipublice periclitantis. Ruit
in foveam, et ne quidem certissima pericula respicit, perit, et Romam sibi reddit. At
p'ro quanto majora egit, quanto magis, orbem amant intenturum, sud prodigius er-
t d' D'is Filius? Heu quantum metuerat sibi Hierosolyma, ubi Sdgota nupid
claustra indit patefacta? Qui nimis sud integritati Orbis timens universus trepidabat,
dum cerneret siggium chaos reclusum. Sedant metus non vanos, inequules Cneistor-
tom Numen. In calvari d'culmen progressus stetit innotus intersupplia, vergentig
in exitum mūdo; longē feliciq. succurrit itando, quā Curtig Romam exerit cadē:
do. Quidem utrumq. spectaculum grandius est, quā se extendunt huius theatri
angustia, nihilominus effin tabella exigua, conspici amant ingentia acta.

Protasis.

Romani Cives terra hiatu insolito animadverso suis metuunt rebus, auguremq.
accersunt, qui Deos consulat, et placeat.

Dii boni, quod malum ore hiante spirat humus, num Roma in chaos antiquū devolvat. *Civis Rom. I.*
Quid latebrat se pandunt abstrus d', oculis meis impervi d'. latebras! quoraginem nostrā *Ci. 2 d'us.*
securitatis?

Heu quod monstrum exitiale, hūmū paniet usq. adeo latē diductis visceribus? *Stius.*

Quinam ex iratis cōlitibus atrocissimum vulnus, solo Romano inflixere? *Atus.*

An obruti humo Titanes, grari fugo excusso, passum conantur efferre in latium? *Stius.*

Secundo omiri faveant propitia Numina, Patriam respiraturam à bellis, *Stius.*
ominantur telluris spiracula.

Ab sanguinem nostrum sitiunt Dii manes, hinc relevand d' sitis causa, os *Amus.*
terra ex pandit.

Heu credite (Culinam fallar.) Rom d' tumultum reserant Numina, illi infensa! *Stius.*

Augurem p' d'cium futurum accerram, ut in his latebris abdita, Deorum *gnus.*
arcana, se in publicam efferant lucem.

Frustra in Deorum arcana inquinnig, h' d' si alibi latent, quanto magis se occu- *Tomus.*
lunt Cado in antro.

Quid rei agitur? quo mens abruptis anxia? *Augur.*

Nihil peninde animos terret, quā periculi novitas. Quid unquam nostrorum *Civis Roma nūd.*
Patrum atas, vidit simile et expavit speldum. Quoties in hoc vultum dimittit-
tinus, horror pectus invadit, horror p' d'cius mali ingruentis.

O Superi immortales! numquid urnam Romano effoditis Nomini? sed oracula *Augur.*
p'ius consulam, antequam eventum decernam ē cōlitium mente.

Augur abit consultiq. oracula, intereā Cives Romani fune longo demisso p'rofun-
dum hiatus explorant.

Dea Tellus, et Dii, quibus cessit impemum in stygias oras, liceat p'rofun- *Civis Rom.*
diatū, pace vestra explorare. Funem affer et saxum.

Luo tandem Roma venies? quid Te fata prosterneant? quid p'efsumdabunt? *Civis Rom. 2.*

- Servus. Irriti abeunt nostri conatus, antrum immane, horrendum, intendant usq; proci-
nit paludem.
- Civis Romanus. O Capitoline Jupiter! o Mars! o Vesta! et Divonum pars non exigua. Emule!
prosidio vestro innixa integra hactenus stetit Roma. Stetit ne ideo, utin pro-
rupta, casu immani procumbat?
- Augur. Placet Superis, et quod superis placent, ut mortalibus non displiceant. Equum est.
Placere inquam, ne pingua coalescat, scissa tellus in manifestum discrimen, quam
in subjectam oculis vestris umbram, quispiam vestrum desiliat. Ne trepidate! ar-
dua equidem statuit cælum, sed magnanimitas pectori vestro insita; sed innatus
amor Patriæ, ardua etiam solet audere.
- Curtius amore Patriæ conservandæ princeps ruit in foveam. Cives Romani
plausu et luctu se comitantur.
- Ergone ita sentiunt Di, ut fortuna totius Reipublicæ casu unig è nobis
fulciat? En ad eum devota amoris Patriæ victima! non piget vel in ortu
ipso statim occumbere, ne salus publica occidat. Sic pereundo vitam amitto, non
posthumam gloriam vitæ præferendam. In Patriam pietas, legibus mortis
non est obnoxia. Sed quid longas moras recto? illas trahat, qui dubitat mori,
pro Urbe Roma. Valete diu victuri post mea fata.
- Cives Romani. Vale, Vale.
- Augur. Cui tibi sit terra, Heroum magnanime, quem neminiq; pavor leti obruit.
- Civis 1us. Singula uhnam stater, Curtio similes proferrent Herodes! Aternitatem sic ti-
bi pollicerer o Roma! Ibit in posthumos annos ibit, infracti animi illius
memoria, neq; non poterit, columen tantum amissum, desiderasti.
- Civis 2us. Miseret me Tui Heros fortissime! quinimò non miseret, fida mors alioqui
in fuga, Tibi viam instruxit ad gloriam immortalem.
- 3us. Elysii campi rosis cingite, cingite laureis plantas Curtii, certè has meruit, vel
in pedibus gerere, qui plerumq; anteivit ad strenuos ausus.
- 4us. Ad metam famæ perennaturus contendisti secundo vestigio, fortunatissime Iu-
venum, dum sic discessisti è vita, ut spectavimus.
- 5us. Aurum è montium fribis effodiant alii, vel immensis opibus canor, inestimabi-
tas Patriæ est. Porro hæc enuta, se Curtio debet.
- 6us. Fugasti Romæ timenda fata, dum è vita profugeres Victor maxime, quod Te lau-
des consequentur?
- 7us. Adolescentum fortissime, an Te Curtium amplius vocem dubito. Nomen potius
Atlantis mereris. Tuis etenim humeris visum est Patrium cælum incubuisse.
- 8us. O te animam non venalem! quamvis in medio foro, Tuavirtus quanta
esset, universis se exhibuerit.
- Conservandæ Patriæ causæ, pari fato occumbite maximæ spei Adolescentes
Romani, Herodes Romani occumbite? Spondere audeo, sic vos in astra ca-
luros, non però in foveam.

Apodosis.

- Frontem gloriæ Heroum elatam, demitte jam Roma! Grandiora prodi-
giâ fortitudinis plusquàm Hericæ in balvand fastigio eminent, sci-
licet quanta à Romana Urbe condita, non adornavit Capitolium.

His collata magnanimitas scevola friget, putat invicta fortitudo Scipionem, vix ali-
quid sui retinet Magni Pompeij fama, et imbellis est virtus quæ in aciem cum trecentis emi-
cuit Fabijs. Nec memoriam Curtij ex illorum ab it effodere tumulo, in quem se semagnani-
mo ausu præcipitaverat, ut impenderet vitam Patriæ ab eadem acceptam. Equidem ille
se objecto in Offam, soli hiantis fauces præclusit. Gentem Romanam absumpturas,
ille ille, ne in apertam voraginem præceps, Patria se amitteret totam, cadere in aluit,
et perire. Ille avaram charybdim se complevit, ne Romanæ fortunæ onerariam absorbe-
ret. Idemum exstitit, qui stragem Urbis sustinuit, Cum in vastè diffusæ telluris hia-
tum se diceret. Plurimum tamen gloriæ immortalis Romano Foro decedit, quoties
montem Calvanid mente adimus. Perinde Curtij nomen ac menta compinguntur in
angustias, si illis Domini Exercituum ingentia acta conferant. Solimæ tellus motu hor-
rido agitata dissiilerat, Golgotæ rupes convelli, dehiscere, scindi saxa, tumuli fran-
gi, astra omnia laborare, atq; impexi Cometa in morem, nihil non funestum portendere,
in Hieroselym, et universi orbis cladem, tantum non omnia conspirare elementa
videbant. Actum erat una in Urbe, de publica felicitate, nisi Calvanid vertice oc-
cupato, Supremas ruinas suo discrimine, invictissimæ Regum vindicasset. Itæ, itæ mil-
lenis periculis erepti mortales. in elogia vestri vindicis! meruit hæc ampliora quam de
Curtio Roma poterat etiam comminisci. Immortalibus beneficijs Dei servatoris ne
ingratus Orator hodie ad strepam, eo deducam suadæ impetum; ut fixo passu insistens
Monti Golgotæ, ruens in vulnere, ruens in necem Exercituum Domini, stator audiat
Mundi pereuntis.

Ne interea tibi verbo contingat, cum dicendi materies, tum benevolentia Tua Au-
ditur Humanissimè, à metu omni me abolvit.

Eviora pericula videri possunt, quæ recensui (quamvis illorum sola recordatio
desiciat mentem) pericula quanta, apertis visceribus præfuderant rupes Solimæ et
defectio Siderum accumulaverat, quantonumq; de sedibus suis mota, huiusq; nec non
asperimq; fragor saxonum admonuit. Pro stragem immensam Græci profunda mi-
nabant, Urbium Regnorumq; exitio haud obturanda. Erebi antha, se seclis recluse-
rant in perniciem nostri generis, ut in se tumultuata universum crederent. Oceani
insecum non in eam procurruunt vastitatem, Mithora Vesuvij ardent prærupta, Snd
igneæ abdita, iras coquunt blandiores. Diduxerat solum in modum abroces
richus Cerberus, ac si Anhelq; opimes et innumeris spoliis inhieret, quot neq; de Af-
frica eversa Scipio, neq; de Asia debellata Pompejus, neq; de Orle edomito
Macedo reportavit. Ruebant interea diverso Iacentes sub sole populi, ruebant la-
psu eodem, cum singulos nefas urgeret; Lapsusq; fatalis Saxo Syzyphi fuit
gravior. Sed heu! quo Oratorum se devolverent studia! si vestigijs ruentis mun-
di insistere, si infaustissimas humanæ sortis ruinas, lingua metiri aut calamo
vellent: ut periculorum acerbitas liqueat, & magnitudo insolitæ calamitatis, suf-
ficiet ingemuisse, gemitus enim pro verbis disordini num moles elicit. Penetramq;
quot mortales quot vivimq; non in Curtij lacum, aut foream, sed in exundantem la-
tissime Græci paludem; sed in cavernas tenarias protrudendi, nisi pessunda in te-
gnitas Dei Homines, alius nos erexisset, quam tristissimi ea sq; abripere poterant.
Vix Mortem feralem at vitæ nostræ Theatrum adierat Dominiq; Exercituum cum
in tuto locati steterim, Capitisium triumphale conscendit, à metu libera securitas
nostra dum Calvanid culmen vincendus attingit Deus. Non tot rosas explicat.

Lasta quot ille vepres in suum caput collectos monti intulit, ut sepiet Orci aditus,
 ut ad inferos facilem prœcluderet viam, ut in passum cautum retardaret, et in per-
 nitentiam suam primum arceret. Acutissimis Clavis perfodi manq et pedes su-
 stinuit, ut humana integritas eo se reciperet, quoties sibi insidias struerent, quo-
 ties sese adveniens, erupturus ab Erebo clades. Minq egens salutis humana as-
 sertor Deus Homo, nisi Tartari exituros profundum adhiantia manuum et
 Tuorum pedum vulnera compulisses. Tuos inter dolores omnes Eocyti minas ri-
 simq, & ridemq, abstergente spongia Tua lacrimas, quas eieret interitq omni-
 um. Despicimq mala perniciosissima, è celsissima despicimq malo, cui fe-
 ralis cupressq submisit caput, quod in cœlum una tecum nos exulit, ne dextra
 Tytanum inde perturbandos. Præluxerit quondam Anes migraturo ad Infe-
 ros virga aurea, instar pyra, non humilis, sparsit lucem arbor tua, ne in
 Stygem ferremur cæco impetu. Oportorem, o trophæa servatoris universi, o
 monumentum sibi redditæ salutis nostræ immortale. Audiuitis spectantis in-
 trepidum maxima inter fata Curtium velocissimo gradu occurrisse lapsis rebus.
 In penitus latebras nihil non atrox spirantis humi, ille sponte se abdidit, sen-
 tamq, agnovit se Roma, ab ausu post hac nunquam viso. Dissimili facto
 at longe nobiliore, eripuit casibq supremis orbem, Heroum et Regum invin-
 ctissimq, operatq salutem in medio terra. Plantis immotis nam feraci Trun-
 co affixis, in suppetias iuit mundi succumbentis. Iuit, et Ciminum pondore
 obrutos, ne intèranium chæos præcumberet, capite demisso, inpectus succolla-
 vit. Poterat etiam stando colligere felicitatem prostratam mortalium, edecor-
 pere herbam victicem, Mille vulneribq, atq, Letho ferocissimo se obiecit; La-
 cenumpectq, attamen Ahenei Clypei instar infractum opposuit, ne ruina mil-
 lissima involveret totam, quantæ patet Orbis machinam. Manu utraq arri-
 puit Crucis trabem, securitatis nostræ assertor, neq alio fulore equat, cui fali-
 scens desidensq, incumberet generis nostri fortuna. Hic Stator Jupiter citra
 fabulam, ita manq expandit in ligno, ita sustulit, ut orientem una steterit, sti-
 berit altera occidentem collapsurum. O Rerum omnium columnen Deus,
 in celsissimum eluctabor fastigium humilis suadè Orator, abjectiq ingenij, si
 permittes, ut Tuas ad plantas mea consistat de Te dictio. Dixi.

Annus J. 7. 1. 9.

In annum 1720.

Oratio

in Renovatione Studiorum.

habita

Anno Incarnatæ Sapientie

J. 7. 1. 9.

Quodam

Tantum non immenso voto ad literariam aspiramus Palatium, dum flues pe-
stilens oppida, Urbes, totasq; afflat Provincias. Conscendo h de rostris, dum publica
loquitur fama, qd pleriq; exitiosa contagia, alibi protudunt in urnam. Boni Superi!
an hastam Minervæ, Scipionem Mercuri, arcum Apollinis sagittasq; commutabim;
mortis falci? an pro laureis faxos meribimur? ricine vitæ miser exitu in aditu
primo Lædi terremur? O Atticas noctes! quid infesta vobis sidera, cæsum ira:
tum accendit? O noctua Palladis, sinistramne juvenutis schola sic d' derideris,
eges volucrum? Ergone ad initia literarii anni, diæ suprema nobis illucescet?
Fidem hominum! nichil Numium, id est musarum cultu neglecto, an pro uxore
et capite, Dearum sdrissimas Parcas adorabim? Etiamne Athenas attingent vi-
rulenta contagia, et in studia literarum suas caerent vires, ut enuditionem, humani
Capitis animam, hinc funus proternat? Fallor! ad nuntium leti pestiferam lu-
em comitantis ne concedite animo! Non didicere scientiæ satis cedere nihil Parcas
audent in artes liberales. Certam gloriæ perennitatem argumento, cer-
tam meæ appromittam dictioni: Si favebis Auditor Humanissime.

At habent Athenæ, quod gradui propugnacula, habent imbelles scientiæ,
(ut sic loquar), quod fortitudo Heroica, non deest Palladis telo, quod arma Belloni
sibi invidcant. Quid sunt valla editissima, nisi hostium, nisi Civium grandes
tumuli? quid fossarum profunda, quid insidiantis, nisi mortis latebra? quid sa-
xorum plane immersa congeries (indicia amplissima intelligo) nisi lapis cente-
nq; sepulchralis? In acie, mortis Theatro vastissimo, natam se gestit virtus hero-
ica, in Urbium et Regnorum fung; aliter nescit triumphare, nisi cupressi females
cum laureis revirescant, nisi opima interspolia, amputatas cervices recenscat.
Ne rubiginem in gloriam contrahant, ense et hasta inonuentas neces vibrat, ingens
armorum apparatus ut in superba se componat trophæa, in mundi lacu stagem
cudat. Exercitus autem validissimi robur cladiq; strutum alienis, se humulat, in-
ter hostium fata fatiscendo. Paucis multa absolvam: Evertunt orbem Herodes,
ut de exuvijs gentium, ac suis deinde immanem, cæspem statuunt telo. Bellicæ
artes dum in abituram ad posteror gloriæ, magno conatu incumbunt, exitio ultimo
omnia una secum permiscunt.

Jam è fatali arena Martis, in literariam pulverem concedamq; ubi nihil de cine-
re mortuali timido passu fremendum se offert. Quotquot legunt, tam notali sibi im-
pressa vestigia, tot à lecto remotissima, cum præter Lapidem, nullum saxu
occurrat, quod sauciat plantam. In Pulli Campis, tumulo flores inspergendos
nemo adhuc decerpit. Vernant in illis ros contra fatum, cælestem, milleno arma:
te acumine, sellia explicant, frigus letale nunquam passa, florent Coronæ im-
peniales, et æternum narvile, perennitatis doctæ Symbolum de se contexunt.
Hinc quamvis tot sdes ocebuerint, nondum tamen cum Flori, nem Hortensii,
tum Rosini emarecuiet suada et fama. Multo minq; avaro licet temponi, licet
in laureas Theologorum, et Philosophorum. Non metuunt ferrum Libitinae,
aut fulmina, quod in capite enudito sic emineant, ut asurgant sublimiq; quàm
tonitrua solent furere, quàm mors falcē potest attollere. Vel immortalis
cedri folia, ventonem audiant levis jocus, et ludibrium, nutiant lacrymis cæli.

quercus annosa, ut vivant. Dorphyni arborem nullus adhuc vidit Eury, nulla sic
jactavit tempestas, ut prosterneret, neq; inter funebres fletus adolevit. An vero py-
ris funestis construendis, Theologorum et Philosophorum, Oratorum et Vatum deser-
viant laurus? Innotud flammis haud addici merent, et fatuo potissimum i:
gni obnoxio esse nequeant, simul scientia, simul vitis arbores non imminente eas
putaverim, in Lycis, tanquam Elysio sola natos. Sic atq; pulvis literarius
nullas supremas ruinas regit! sic laury Palladi sacra, sic eloquentis flores,
Libitin d. haud cedunt in Cottonam.

c. Martialis.

Satis ne istud? Theologicum mare cadaver odit. Cuiusq; cadavericam for-
mam vel abluit, vel in remotum ejicit litus. Erraret, quisquis flumina Tullii,
quisquis Castalii fontes, sanguinolento Cythrao, vel undis letaeis non abtri-
miles crederet, scilicet in naufragia Classium immanibq; fluctibq; despuma-
re. Uniones profundunt, et his inclusa vates pretia, ceu nuper Cleopatrae gem-
ma. Tantum abest proinde, ut castalim protane bibisse ambigam Vatem, cum id
Carmen efflisset: Hec ubi mors non est dum jugulatis aqua! Porro in vetend
more tempq; aquis meliremur, omnes p. g. States diffuerent, quam Theolo-
gicum mare, quam stragynit Cuius lapsu horario se exhauriret. Flu-
vig regnator aquarum Nilq; dum in septena sedividit ostia, hic idem, alibi alius
manat, et post se invehit mari, ut amittat. Divorso alveo, Ciceronis, et la-
stali fontes ubiq; grandes procurrunt. Orbi setoti impendunt absq; unda-
rum suarum clade, absq; dispendio sua integritatis. Hausti etenim Palladis
casside, populorum sub vario sole jacentium sitim relevant, neq; interea desinunt
intorrem Phibi radio exsicandum. Ite Pactoli ite Hydaspes, frustra ve-
stras procellas, penicula, onerarias absumptum, gemmis et auro involvitis.
Majus premium affluit argenteis lymphis, quibq; innoxis, literarum Classis
vela pandunt, ad optimi spei promontorium, et ad insulas fortunatas. Quan-
quam et inter fluctus decumanos illud, inter scyllas, et Charybdes atrox,
in fractis, inter aperta discrimina navigarent securo, Karnebori agno, llo
Lubienis, Gatezyaii ltra majore, propitius astris dirigentibus cursum
inter atticas noctes, O Caesaris cymba feliciora navigia! quid nesciam
mergi fortunam nrā vehitis! O Fontes Scientiarum, liquido constat,
quod non mari mortuo, non stygi continuo exsurgente in perniciem orbis, sed
tranquillo, sed celesti Eridano pulvis infami naufragis originem vestram
debeat.

Multa simul in rem eandem libet congerere. Aquinatii Solis oc-
casum nemo adhuc spectavit. Recurrunt dilapsi Euphi und, ne in pe-
lago naufragentur. Astra Mathesis contemplat, illustris et e celo deducta
Scientia; ergo tot inter clarissima sidera, se extrinchna sumbras despicit. Rotund
periodi Rhetorum, ita convolvunt in circulum, ut ambitu suo referant Orbi-
tam Sternitatis. Facile Apollinis cythara sordo leto illudit. Divino
Entheo fides animatas Lachesis manibq; Sed Parastrophum ingerunt?

At quis existimet Icani pennas ferri per aera, ut aliquando præcipites cadant, qui
 alis Musarum in lucem evolvant publicam. Quis non novit, quod fortiores Minerva
 hastam intorqueat, quod validiore se muniat clipeo, quam atropos et Eto et furo præli:
 ab? Desipit, Desipit, quisquis Gorgonum toxica, sepius credit innatare nihil a:
 git fastis insorendum; quisquis chartarum candorem, mortuali pallori arbitratur
 vicinum. Scintilla caret ingenium, quisquis sibi persuasit, quod Cleantis lucerna
 atrum duntaxat fumum alat, busta accendat à Proserpina solis extinguenda. Equi:
 dem grandes bibliothecæ Mausolæ quiddam augusta posunt videri, sed ignavis,
 sed impentil, quibus soli funestus color parentat. Nilominus talia monumenta,
 incunabula sunt literarum. In his vitam auspicat quotidie enudatio, et paginis ve:
 luti fascis se involvit. Quid minus quam capita enudita, urna capit? Nonne ar:
 ctius compingunt angustias loculi, quam ut magnos ubique famam sapientis, quam ut
 totas doctæ mentis exuvias possint complecti? Dicam omnia. Vivit hucusque
 sibi Superstes Aquinas, ultra metam mortalitatis se porrigit nomen Aristote:
 lis, Tullius cum Virgilio desit mortalis esse, at quod præsentis est vita, nequeunt,
 calamo suo debent, literis à se relictis debent. Nec mirum, confundunt legem mor:
 talis Cyclæ. Enses et cassides, rota fortuna, Regum sceptrum et diademata, infra
 tumuli saxum profundius abdere se cogunt, celsiq; literæ solè eminent, atq; media
 inter fata, augustis insculptis pegmatibus spirant, ab statibus posthumis relegon:
 d. Quibus providè spita displicet, quam breves hodie coarctant, quibus est ani:
 miq; ternis non excedere; ut nudis animis conservare mortales, adite Palladis ady:
 ta, menses et annos dicite scientis, non vulgariis præmii loco, grandis aliquid
 mortalium sorte adeptum, scilicet vitam non obnoxiam ira Dæcarum.

Nec autem in fine dicendi, eo deservit oratio, quæres vergunt intentus, se
 profites suadæ ream. immortalis gratitudinis, munificentis illi, quæ nostris
 Athenis opulentis se impendit. Principis Theologorum Aquinas, Principis
 Philosophorum Aristotelis, Oratorum Principis Tullii, Regis Vatis Homeris pe:
 ctore circumferendum vellus Regium, ab Agno Karnstoviano accepimus. Vi:
 ctore gladio armatum caput Lubienii, acumen et robur inuictum, hastæ addi:
 dit Palladis. Ursa major Gaterynii, Umbra illysiæ Academi, luce auct, quan:
 tam Astra magnitudinis primæ spargunt. Ergo Apellem imitationi scribimus
 sternitati: hoc est, Minervæ incidimus clipeo, nulla delendam oblivione, à nul:
 lis statibus obliterandam, in literas prodigam sui Beneficentiam.

Ad M.D.C. B. M. V. M. J. S. H. S. A. C. S. S. A. I. S. N. O. S. S. T. T. C.

181

Periculum

Opum Amittendarum

Valetudini pereunti
proficuum remedium.

PROLOGUS

Eudem

Ita quondam Opimium liberalior sortidaverat, ut vel ipsum indigentis nomen
vix nosset. Ne se autem fortune munificentia aliquando destitueret, tenacissimus
fuit opum. Sed cui felicitas adhuc erat aurea, parum absuit, quin desereret vita
auro canor, nisi innata sibi paritas, vim barbarum elusisset. Nam alto eoque fata:
li somno obrutus cum apud inferos non nisi evigilaturus crederet, cum media in:
ter fata securius quiescentem, vigilem reddere artes nulli medentium possent num:
mis refertæ crumenæ, tumida auro gemmisque et adamantibus scrinia, ac opulentia
omnis supellex in condave sunt allata, quasi celsum in spelium famulatio Domi:
ni animam jam agentis. Tum non nemo propius ore admoto, decumbentis Opimii
auribus, eum voce elata admonuit de infelici suarum opum iactura, nisi quatenus
rerum suarum incunium excuteret somnum. Ephebi interea, quotquot aderant,
diripiendo argento et auro inhiare, ad pretiosam suppellectilem manus extende:
re, harpyiarum in morem velle omnia reperere videbant. Ad hoc tandem Opi:
mius, quasi ad cæli tonantis fragorem expergisci, se electo proripere, iam multa
Ephebis minari, jam usdem supplex fieri, ut se adhuc superstiti, parcerent ga:
dis à se collectis. Arte hac sæpius repetita, omnis demum depulsa est subito o:
gritudinis insolentia, hominem somno sepultum, jam jam urnæ illatura.
Opum amittendarum pericula Opimio magis profuere, quam alioqui saluber:
rima pharmaca, et valetudini restituere velociter, quam mederi Antonio poterant
uniones Cleopatræ. Jam dum Opimium multo somno indulgentem exhibe:
mus, ne dubita Auditorum Humanissime, quod ad Tua obsequia vigiles semper
excubamus.

Opimius letargo correptus cum à Filiis, tum ab amicis in casum excitatur,
variis adhibitis artibus.

Filius Imq. Jam tandem mi Pater expergiscere! quid noctibus dies commu:
tas? Expergiscere? *Filius Edus.* Totus decumbes mi Genitor, sicut sic decum:
bes. *Filius Imq.* Heu nos! Filiorum Patrem amantium vocem Pater non intelligit!
Famulus. Experiamur num hincitu campanæ somnus non possit propulsi. In
ades sacras, ad Numinis cultum, nolite sonitu evocare! quid stertendo moras im:
probas trahis? *Filius Edus.* Pro dolor! actum est de Te, actum est. Genitor! omnem probitatis
veteris sensum amisisti. Dormis, et dormis. Tui et Dæi totus immemor.

Hospes Imus. Quid domi vestræ funestum agitur?

Hospes Edus. Quod luctus acerbi est causa, quod lacrymas elicit triste fatum?

Filius Imus. Lacrymas provocat vigili dolor, quod Pater iam hodie noctibus
totidem jundo totidem dormiat, Ah dormit, et placidus somnus est letalis.

Hospes Imus. Opimi, Opimi, amicissimos Tibi habes in laibus Tuis. Urbanitatis leges iubent, ut illis asurgas recipiendis.

Hospes Edus. Adsumus veteri amicitia Tibi conjuncti, Tuo aspectu nos dona, et consortio frui concede.

Hospes Imq. Num animam agis! placida etiam quies officit, certo nisi tempore se melias.

Hospes Edus. Iam affudit mendies, lucem odit altus somnus, hora prandii adest, non quiescis.

Hospes Imq. Opera pretium erit, si quispiam fidibus occinat. Hilari musices con-

centus, valet ad animum somnolentum excitandum.

Idem. Opimi, Idus insonant plectra, in pedes Te enge. Sic jacere probum puta, dum ad choreas Musica agiles pedes deposcit.

Filius Edus. Surdis auribus frustra vel ipse accinet Orpheus.

Hospes Edus. Tympana pulsens, tuba edant clangorem Martialem, et aciem belli conclave hoc referat.

Filius Imus. Hostis instat mi Genitor, cadimur, vulnemur. *Filiq. 2.* Aring,

Filiq. 1. Tova, fati ultimis eripe. *Filiq. 2.* Maxima Parentum impietas est natis periclitantibus nolle succurrere. *Filiq. 1.* Media inter pericula Tua et nostra, quid in aurem utramq. dormis? *Filiq. 2.* Tibi et nobis consule intereunlibus.

Hospes Imus. Si quidem nullus à nro profectus ingenio artes succedunt, quid malo Oprens remedium afferunt, medicorum peritissimq. invitandus, atq. ex illig. sententia accurate agenda erunt omnia, aegro opem allatura. Vos interea dum Pater jacet lecto affixus ne succumbatis m. d. r. n. qui vos premit, multus horror et orro. Optimum Numen Patrem pristina valetudini, vos pristina reddet felicitati; si c. d. l. o supplices manus tendatis.

Hospes Edus. Casus funesti casibus ne succedant funestis. Arumnd. se ipsos met multiplicanti, hinc augeri à vobis non debent. Patris valetudine periclitante, saltem Filii optimè valeant.

Filiq. Imq. Pater infirmo, nequit animq. filiorum non languere. Medicum adi, morbum Patris illi expone, pete, ut non cunctando, lares nostros invisat. Dic quod rerum pericula minimam etiam moram detrectent.

Filius Edus. Evigila tandem aliquando, oculos somno graves tandem attolle; et tuam causam misero nato intuo, ne amplig. misero videas.

Filius Imq. Inertiam nobis vitio vertis, quid ipsemet ignarus decumbis?

Medicus invitatus non nulla prescribit remedia quod allata nihil juvant infirmu.

Ephebus. Iam medicus domum subintrat.

Medicq. Intellexi, quod mea indigeant opera, presto igitur sum ad omnia obsequia à me prestanda.

Filiq. Imq. Nos immortalis Numinis beneficio, animo tantum dolemq. Sed Pater letargo correptus languet, et forsitan ne somniat se languere.

Medicq. Adde morbi malitia respectu omnis tempestatis est gravior. Attend. motum explorat. Vivit, et est vitis nescius ipse suus. Videmne jam tam altq. se per se invasit? *Filius Edus.* Iam dies elabitur ista.

Medicq. Iam nudius tertius? Ut candidè procedam, ajo, quod res sane manifesto non caret periculo. Nulla moram interjectam accini dueram, secundum vatis illud monitum: Principis obsta; sero medicina paratur, cum mala per longas.

invaluere moras. Habentne aliquomodo perspectam agnitionis causam?

Filius 2dus. Plane est nobis ignota. Somnia etiam in tempus longum producta, inter valetudinis initia, iuvenes non recensent, neque blandum advertunt malum.

Medicus. Ita prorsus evenit. Sed omnino necesse est ut aliquid recipe prescribimus, valetudini quantocius recipiendum per opportunum.

Filius 1us. Maximis votis tam deprecemur gratiam.

Medicus. Ad fons dextrum latus Pharmacopodius habitat respective aliorum eiusdem professionis potentissimus. Hic est prescripto meo sataget benemereri de vestri valetudinis salute, dummodo, cum hac schedula, aliquis ex ephebis se conveniat. Intra brevissimum temporis spatium omnia poterit expedire. Oro autem ut me duxceps faciant certiores de omni rei successu. In presentiam, quod amplius agam non occurrunt. Bene valeant, mihi solliciti de afflictis Carissimi Parentis sui salute. Faxint Superi, ne opera mea diu indigeat.

Filius 1us. Tam voto faustissimo, quam curdimpensam amplissimas deferimus gratias, eas deinde una cum reddito valetudini Patre, sepius repetimus.

Famulus. Si acrius manq vellicarent, vel acubq pungerent, aliquanto audacius, forsitan quies dormientem destitueret.

Filius 1us. Ergo da veniam Pater, quod in Te filii deserviunt, quod in manum Paternam, telum exerimus nati.

Filius 2us. Impii esse praediligim, quam plorare exanimem Patrem.

Filius 1us. Carissime Genitor. Filius 2us. Pater mi optime, vides quid intercedant filii! Filius 1us. Filii te laedunt. 2dus. Filii tibi altum vulnus infligunt, necesse est, ut hoc sentias.

Filius 1us. Pro dolor! nequidem filiorum impietas Patrem tangit!

Ephebus. Emplastrum fero, et alia non nulla remedia.

Filius 2us. Utinam omnia profuturum. Filius 1us. Applicent iam singula. Filius 2us. Applicata, ut bene adhaereant, non levis momenti est negotium.

Famulus. Ita adhaereant, ut melius nequeant.

Famulus 2us. Ad suffitum molestiorem idonea, acerrim nunc iniiciam.

Infirmus oculos attollit et brevi positorem demittit. Filius 1us. Ubi terrarum fuisti mi Pater? an in extasim raptus, orbem terrarum invasisi?

Famulus 1us. Iterum oculi dehiscunt, et se ad solitam componunt quietem.

Filius 2us. Sicine destituere viso Pater, a Te Genitor ut Te ortati omni exposito infortunio nos sentiamus?

Medicus infirmum invasit. Nihil profecisse remedia a se praescripta, cognoscit. A filio deliquium passio, adustione pedum prohibet morbum extinguere. Patrem remedio ingenioso usq et infirmum sanitati restituit.

Medicus. Jamne tandem abacto somno pro valetudine sua conservanda, Genitor vester excubat?

Filius 1us. In casum remedia omnia abiect, vitam similem nocti, hucusq in se luxu trahit.

Medicus. Periculum faciamq, num accensi cerei flammia, plantis admoti agnitionem non extinguat?

Filius 1us. Ohimis sava remedia! Flammis Pater addicis, ne sub vitis luxocci. dat. Odi pharmaca, nihil panis absimilia, quibus se Plebs torquent.

Medicus. Superi boni, quid tecum agit? noli animo linqui!

Filius 2us. Ah mi Pater amandissime, quod deliquia spectant inopinata? cur te interrimis, et me tecum?

Medicus. Asperrimis Tuo iudicio medicamentis, Quamvis alioqui experientia multa constet, quod juvent, iam non utemur, noli mente concedere. Sic proedo. Edoceri à vobis percupio vehementer, cuienam rei Genitor vester adhaerens animo, quid maxime illi fuerat cordi, dum incolumis degeret?

Filius Imus. Studium opum colligendarum, et retinendarum, quas collegerat, totum animum Patris vendicaverunt sibi.

Medicus. Igitur sic agendum statuo. Referta argento marsupia, auro scrinia; gemmis et adamantibus plenus gaza, atque omnis dives supellex, inferatur concla: vi sine mora. Jamne importata sunt omnia?

Famulus. Omnia, quae inferri commodè poterunt.

Medicus. Abunde factum est. Spectabimus brevi (ut opinor) lepidiusculam scenam. Verum consilio meo, ut morem gentis, magni refert. Unus vestrum stento: rea voce dormientem compellabit. Opimi, Opimi, hi expergiscaris, omnia Tibi auferent. Tum quotquot adestis, in marsupia, in scrinia, et in omnem supellectilem inviolabilis, protinus omnia ablatari; ac si iam Domini fatorem postrema ad Januam essent. Sic plane prodigioso eventu, hominem sibi ereptum, sibi restituemus. Aggrediamur iam opus.

Ephēbus. Opimi, Opimi, nisi expergiscaris, omnia Tibi auferent. Idem repetebat.

Opimius caput attollit, et iterum ad capiendam quietem demittit.

Medicus. Initium scendū ultionis, habet satis fortunatum successum. Idem geminatis vicibus agite.

Ephēbus. Opimi, Opimi nisi expergiscaris omnia Tibi auferentur.

Famuli, opes Domini se velles auferre fingunt. Opimius somno excussus, famulorum opem deposcit, et iterum ad quietem se recipit.

Opimius. Ubi estis famulorum fidiissimi? Domui meae inimicos prodones, comprehendite, conijcite comprehensos in vincula.

Medicus. Annuentibus supēis, iam meliusculè prodeit scena. Ite agite, quae egistis.

Ephēbus. Opimi, Opimi, nisi expergiscaris omnia Tibi auferentur.

Opimius è lecto se proripit, ferrum è vagina educit, Filii, medicus, et famuli prodā relictā, se in fugam conijciunt, nec multo post redeunt profugi.

Opimius. Vindicem manum scelus sensit, quod diripiendo auro meo inhavit, nisi properā fugā elapsus, bene sibi prospexisset. Vobis supēn debeo gratias immortales, quibus debeo integritatem meae fortunae conservatam. Quo Filii abiistis, quo Ephēbi, quo Famuli? adeste, adeste! Licetne Patris fortunam, et vestram, vitam Patris, et in hac positam sortem vestram, non ultimam ultimis fati obijcere? Patrem tuum neglexistis? O impiissimum scelus! nescio, quo levis fuga vos abrupit, cum gravissima interpericula, auxilium vestrum deposcerem: O ignaviam! O improbitatem, patris millenis afficiendam!

Filius Imus. Pace dixerim Tua, actum erat de Tuis gazis, actum erat de Tua incolumitate, nisi furum, nisi hostium manum abegissemus erepturam.

cum opibus vitam. In suppetias venimq sine mora, ut Paternis fortiter & et vitis
labomanti succurreremus. Instrepidam compulsiq fugam pro domos, dum vincho
ad Te pertrahere non possemq. Nocti debent id Beneficii, qd evaserint nobis inagniti.
Opimius Senitua reserat, omniaq diligenter perlustrat, nunqd sibi ereptum,
non amisent. Tum Filii nati major omnia indicat, qud evenerunt.

Filius Imus. Dicto et facto daveniam Pater. Pro domos, quos Tu expaveras, Filii tui,
una cum Reus Ophebis eramq, sed duntaxat, ut esse videremur.

Opimius. Ergo Patri illudere, citra metum grandis piaculi committondi, ausi estis?

Filius Imq. Ausi sumq, et piaculum intra grandem stetit fortunam. Venie-
ras Genitor Optime, nisi omnium amittendorum iniecissemq Tibi metum. Al-
to eog, diuturno somno deditus, inter lenta respiria, ad exitum vitis aspirare
credebaris. Non flebili voce, non tubarum clangore, non ullis demum remediis,
quies noxia poterat interpellari. Quid igit egimus, ne Tu ageres animam?
Pro domos mentiti, ut nos Filios Tui amantissimos exhiberemq, ad Tua drana ex-
tendimq manum, ut intactis fruereris, incolumitate jam fracta, redintegrata. Et
dolus successit innocuus, convalescisti o Genitor convalescisti! eddicere audeo, a Fili-
is vitam accepisti.

Opimius. Fabulam narras. Filius Imq. Non fabulam. Testes adstant digni fide
licet domestici; si his non credis, cordi crede quod appello.

Opimius. Onati mei, beneficium Patri prestitistis, quo majus non poterat a me
vel desiderari. Vitam meam vos abhinc compellabo. O Famuli in numero
Mecenatum meorum deinceps habendi. O Nummi fortunati non piget me vobis
colligendis, omnes conatus impendisse, postquam metus amittendorum, metum
michi restituit. Cleopatra dunionibus, scilicet Antonii Pharmaco mihi estis ca-
riores: Nunc demum credo, qd pecuniis obediunt omnia, dum opibus meis paru-
it morbus superius exesse. Quod auro sonante gens omnis aurita est, nihil
dubito; in utramq dormiens aurem, non prius iterum bene audiu, quam hinc iret
argentum. In ullibq saccis, in ferreis scriniis opes abscond, mervistis, ut meo
in corde vos depositos abhinc geram.

EPICLOGUS

Nulla est quies longa opulenti, qui toti incubat auro.

Curas adducunt insomnes, collectis divitiis,

Amittendarum metus foret.

Prodigiosa nunquam est tenacitas,

vitam dehinet fugitivam.

Atque plena drana, vitis Opimii renascentis
plusquam regia incunabula exstiteret.

Mira fuit vis adamantum, mira gemmarum,

leti ferrum hebetavit.

Pro quantq opum fulsit splendor!

Qui umbras exstinxit mortuales.

Discimq hodie

Quod regina pecunia non immerito appellet

ita regnat, ut etiam imperet falsi.

At discite universi

pestime vivit, qui auro licet optimo vivit.

229

FUNERA

Deliciarum Poliarchi,

lacrymis risu dignis
Deplorata.

Eundem

PROLOGUS

Alianus, et Pontanus referunt, eo dementis Poliarcho Atheniensem pervenisse, ut columbas, ut Gallos gallinaceos, ut porcellos, et anseres, quos habebat in deliciis, deploraret extinctas, et esseret luctu publico. Evocabant ad inferias, ac nimis triste obsequium, sanguine et amicitia juncti Poliarcho, urna inclusa, collocata in feretro funera, non absq; pompa, non sine planctu acerbo deportabant, funera, leviori socio et risu excipienda. Ubi vero tristes exuviae solo essent mandato, engebanturro: lumina, quod elogium funebre, et post-humam gloriam deliciarum Poliarchi sustentarent. Congruo tempore videlicet hae scena, quod domesticas volucres, infert tumulto, dum jam Saeni jejunii imminenti admonemur.

Oeconomus nuntiat Poliarcho, delicias suas columbam vixisse. At prologus docet, genus oia.

Poliarchus famulum alloquit. Gallinarum, earumq; pullorum, anatum atq; anserum, intellige numerum, et mihi denuntia.

Oeconomus. Acerbum nuntium ago.

Poliarchus. Quod iterum genus calamitatis in rem familiarem deservit?

Oeconomus. Columba tu delicias, inter unguis accipitris fato immani correpta vivere desuit. Breptam posthac, sed jam exanimem fero?

Poliarchus. Volucrum innocentissima, quo meruisti, usq; adeo ferox letum? O accipitrem, omnium avium rostris, omnium unguibus dilacerandum! Alitis mei pulcherrimi non tantum plumis, sed nequidem peperit vita. Pareh quantoque elegans urna dignam nobili funere; Tu stylo non humili, conde voluon elogium funebre. Tu quot quot amicitia nostri mihi adstrictos, et sanguinis fudere, ad lumbrem scenam instituendam invitav. Cur mi ales, in Dni vinum Te volatu celerimo non recepisti, cum tua genti hostis infestissimus, ut te raperet, ut te perderet, in apertas insidias, alas extenderat, cum exitium ungue sado minaret? tuta, invicta, latuisses meo in gremio avis imbellis. Ah des te conqueri natura coget, quid magis agiles pennas, voluon meo non dedisti, ut se consequi fata nequaessent.

Ephesus Imus. Aderunt quos invitasti?

Ephesus Idus. En urnam, voluon adamato, caris exuviis complexurum.

Ephesus Idus. Elogium habe, quod m dno effleuit, et ex preputio dno concoloris pio.

Poliarchus. Reserate urnam. Advolasti hora infelix advolasti, qua meis manibus cogor voluon meas delicias tumulare. [Pisa urna injectuntur.]

Hospes Imq. Ad Tua obsequia, adsumus, ad tristia equidem nihilominus Tua.

Poliarchus. Heu fatum crudelissimum! columbam in paucis mihi carum, Accipiter longe imm anior illo, qui Prometheus pectus rodit, unguibus feris corripuit, nec mille gemitibus mortem deprecanti ignorit. Favore Superum constitit, quod per-

culsas.

valida voce. se inclamantium, jam correptam reddunt, sed heu vitam spoliata.
Oro vos proinde, ut inferias lugubres mecum agatis.
Hospes Edus. Impeño tuo, nunquam inobediens domum gerimus, ut solati afferendi
causas postulant, ut nutibus etiam tuis pareamus.

Poliarchus. Jam igitur in isto munere propria agamus?

Funus deducitur ingenuitate Poliarcho.

Ah mea volucris, mea inquam, non abisti à vita, sed volasti, quo te prosequar luctu!

Reputatur Columba.

Poliarchus. Glysii Numina commendo vobis, mihi confisimam nuper pulitem.

Epitaphium.

Sta viator,

ubi volucris aëripata, humi iacet repulsa.

Ahbi acceptam

inter unguis accipitris subito amisit vitam.

De non humilimente alitum fuit.

nam Paphis de sacrorum.

Columba, iocit sine felle,

nilominus fato amaro occubuit.

Prima in deliciis orat Poliarcho

atq; is ultimas posuit sibi has tabulas,

monumentum doloris non postremi.

Favete Glysii Agni Numina!

volucris enutritis inter blanditias,

pisa dulcia non negate.

Poliarchus. Iusta persolvi meo volucris; nihil dquius est, quam ut memorem
me futurum profiterar, memorem inquam vestris benevolentis, nulla unquam
oblivione desens.

Hospes Edus. Volucrum instar nos existima celeres ad tua obsequia.

De Gallinae obitu certior reddidit Poliarchus. Ergo siquid pioni simile jubet appareri.

Oeconomus. Non minquam feralis tragodia, iterum se offert materies. Gallinarum
venustissima, domesticarum arum gloria concidit leto inopinato.

Poliarchus. Me miserum! ut me dolor conficiat, luctuosissima funerum se
multiplicant. Quid ante manens vestri fuere (ephebor alloquitur) eadem
nunc vobis incumbat.

M. ex P. Knittel. Gallinula, plumosula, nitidula. Gallinula, formosula, perbellula, Re:
ginula cristata! Cum opimis dapibus mensa te maluisse inperiscentibus
meis tumulare, quam ab hamo depascendam, committere tumulo.

Hospes Sinq. Quas iterum celebrandas exequias, dies infusta indixit.

Poliarchus. Gallinarum pulcherrima blanditia meo fati cessit. Volucres, quot
quot Phasis educat, gloriis sibi innata nihil retinent, illi si conferant. Heu simul
interiit cristae forma, nostri venustas, et plumarum vanum decus. Heu informe squal:
let cadaver, volucrum pulcherrimarum prodigium, et nihil jam superest, nisi
ut iusta sibi deferamus.

Hospes Edus. In partem doloris à Tetrahi mur, nec difficiles imo in tua obsequia

Funeris pompa continuatur.

Poliarchus. Malliter cubes mea volueris, Tuas inter plumas, durent haec, quousque durabunt ista.

Epitaphium

Viator
lege, et luge.

In hac urna, mensarum lautitias
gallina condidit.

Arida mors lautius canitura,
omnes delicias Poliarchi
in alite una absumpsit.

Matris fata pulli quantum luxere,
pullatum edocet nomen.

At
Poliarchus sic fleuit defunctam,
ut Phoenicem deplorasset exanimem.

Siposset vitis restitui
integram messem alendo impenderet.

sed
quod morti semel in bolum cessere,
inipidus cinis non desinent esse.

Hospes Silius. Utinam post tot funera iam elata, ab omni luctu aliquando respices.

Poliarchus. Facile reviviscunt in aevi causas. Dolore unguis non sufficit tumultu, in
quo Suprema reperiatur fata.

Poliarchus. Domum redux tristem accipit nuntium, de obitu porcelli, quem panter,
non absque solita pompa, sepelit.

Poliarchus famulo imperat: Vide quid in caulis, in harenis, in stabulis, in praediis agis.

Oeconomus: Subesne, ut referam, quid calamitas perfundatum in vultu tua felicitate?

Poliarchus. Iterumne adversarialiquid in me est causa, irata fortuna?

Oeconomus. Ab inferis mortuus redux incidi intuitum porcellum, cum fatis supremis
dente adhuc imbelli frustra colluctantem. Succubuit miser, graves inter anhe-
litos, animam compulsus efflare.

Poliarchus. Ob tuam incuniam non levi fuisse mulctandam, rerum mihi carissima:
rum fero iacturam. Occubuiisti porcello, occubuiisti fato immaturo! metuisti forsi-
tan, ne posthac indecoro vocabulo tuo dicerent. Iam didicisti, quo officii genere vo-
bis conveniat, ut de me bene mereamini, tantis in malis. Expedit, ne vestro in me stu-
dio et nunc desitis. Occidit Dni sui voluptas, nihil nisi acerbus pulvis futura.

Ad umbras migravit, inter astra sibi cognata, animal referendum. Pro dolor! amplis-
sima olim dignus harena, in loculo arcto jacebis mi porcello.

Hospes Silius. Convenimque denuo tuos in lares, quos mallemus non invisere quam a trahos adire.

Poliarchus. Nescio, qua Superum ira evenit, quod continuus merendi causa postes meos
subintrent. Denuo ultimum diem clausit Porcellus, Domini sui lepos et amor. Qui
cum grunniret (ut reliquas egregias dotes ipsius taceam) qui cum inquam grunni-
ret, nemo non putabat acanthidem canere, vel alaudem. Sed nunc aeterna silentia lethe
habet. Vos igitur supplice obtestor affectu, ut planctibus meis vestros addatis.

Hospes Silius. Nihil dubita nos venisse in luctus consortia, qui ut mihi in Te se-
rociat, per omnium amicissimorum Tibi, sedi videt animas.

Poliarchus. Nec plura a vobis possum deprecari. Peristi bestiola mea, peristi!

iam nulla Te mihi restituet dies! Sit tibi terra levis, quam gravi pede nunquā pressisti!

Epitaphium.

Toto Prozna deplorandus
hic jacet porcellus,
illecebrarum Poliarchi grandis strages.
Humum cogit rodere,
quidēte, utpote adhuc imbelli
neminem lāserat.

In quem cultro nūcū ferocire gula,
huic non pepercit mortis ferrum.
Forritan Eurymanthū apri, mors putavit progeniem,
dum in se Herculeo magis timendum evagina vit mucronem.
Heu! pascit iam Orci famem porcus!

Fallor!
inter elysias quercus pascit!
Viator precare!

Ne sudsupi se jūns ossa eruant.

Poliarchus. Plurimum amicitia vestra debeo, quam toties mei doloris expenarum mihi.

Hospes dñs. Umbra nolumq imitari, quā serenū duntaxat solem sequitur.

Poliarcho innotescit, quōd sibi, fatum sumptis anserem abstulerint, cui simili
modo parentat, quo ante porcello.

Poliarchus. O quanto hunc afficerem prēmio, à quo certior fierem delicias meas
revixisse!

Ephebus. Res contigit tragica, anser ille canory tibi gratissimq clangere et vivere
rederit. Oleonomq vero cum id circo suo mehuat tergo, se in pedes coniecit.

Poliarchus. Quid infensa agitis Numina. nihil restat, quā ut continuū delici
arum mearum cladi immoriar. Supplices iterū convenite necessitudine veteri
mihi conjunctos, multis petite, ut afflictis rebq pressum solatio levent. Tuāverō
intereit funebri apparatus. Clangere atq vivere ales facundus desuisti, et tua
alta silentia eliciunt gemitus pectori, et auribus graves. c llius te lugerem ex
tinctum, si proceps in undas lapsu Icani, lucem amississet.

Hospes imq. Mēti redimq in Tuos penates, qd necdum ab his lectum exulet.

Poliarchus. Nescio quo facinore, Dartarum furorem in me exacui, quod me:
is delicias nolint parcere.

Hospes dñs. Tenuē est vitā filum, nihil eo faciliq rum pū, nihil praevidetur.

Poliarchus. Supplex rogo, lacrymis meis vestras affundite, et mihi ora naufragia,
animi reddite.

Hospes gnus. Exundant faciles lacrymā, dum amiei calamitas flere jubet.

Funus Effertur.

Poliarchus. Heu me! asueta dulcibus fluviiis, latos amnes amaro, jam volueris bibi.

Tumulatur Anser.

Poliarchus. Multo fesus volatu, placide hic quiescas.

Epitaphium.

Agite calami!
vestri alitis obitum nigerimā sepiā deplorate!
Hic Poliarchi jacet anser!
innatate consanguinei anseres lacrymis,

241
Clangore ferali omnia permisce;
tacito luctus dolor odit Parentalis.
Pangat quoque funeris cantator cygnus,
ales sibi cognatus vixit.

Imo
Romanum Capitolium lugat!
quâ olim vigili stetit
volucris cecidit.
Heu Anser obit!
ad nantium leti!
anates trepidate;
O propropro mortis tela!
celeri ichu etiam alites asequuntur.

Hospes Iomus. Liceat fortunata auguria, ex anseris tumulati urna eruere,
scilicet pennâ emortui, proscribendam laribus Tuis, omnem leti ferociam.

Poliarchus. Utinam secunda auguria, non prolabant in tumultum! Supremum
iterum vale tibi precor porcelle, Anser vale, gallina vale, columba vale, Iacchis exa-
nimes, at vivetis meo in animo. Plura dicere prohibet dolor.

Epilogus.

Si de fati volucrum Poliarchi, nihil ab expedito profectum ingenio, et si nihil
delicatum de obitu porcelli protulim, parces Auditor Humanissime. E voto
nobis cedet dictio, cedet actio, si Poliarchi planctus ridebis.

Rex Regum

Christus.

sui profusus

ad
calicis venenati
conspectum;

Prodigis vitæ,
inter

arma sanguinolenta
apparitorum.

PROLOGUS.

Præter feræles ^{tragædias} omnia displicent, dum conjectus in vincula, cæsus flagellis, ac-
tus in crucem, enectusq; tragicum aperit Stili theatrum. Igitur Mithridatem Re-
gem Ponti, insugubrem scenam deducemq; Mithridatem, qui à populo et filio hosti-
bus, dum saluti metueret suæ, frustra eandem naufragari in toxico voluit. Immiss-
um deinde percussorem, iustus regii majestate perterritum animavit ad faci-
quod metus viderat perpetrare. Trepidantem manum percussoris adjuvit, ne ir-
rito ichu ferociret, ne à meta, id est regio pectore aberraret. Itaq; Mithridates oc-
cubuit, ab illo occubuit vulnere, quod sua sponte admiserat. Sed tragædia, quamvis
satis luctuosa, in comædiam pene degenerat. Si funestissimo actui conferatur, cu-
jus theatrum olim fuit Hierosolyma. Rex Regum Chus, tot hostes nachus.

Eiusdem

111

quot Solyms Cives, imò quot homines, venenatum, et plusquam letale bibit poculum in
Gethsemani horto, metuentium furori satellitum se objecit, vires addidit manus imbe-
cilli, ut interimere, ut se perdere potuisset. Jam usq; adeò lugubri scond, ut Auditor
Humanissime, non tam aures concedas et vultum, quam potig animum à Te poscimus.

Protasis.

Mithridates à populo seditioso obseffus, in casum, veneno se tollere conatur.

Mithridates. Adlio vichus à Pompeio infelicissimus ducum, à populo seditioso tu-
tus nullibi, infaustissimus Regum, ab impiissimo filio vitæ meæ continuò metuens
Pater miserrime, in casum nitorme perdere, ne perdar, frustra conor enacare, ne,
trucider. Heu ne quidem venenas meam extinguunt salutem! Tuta innatat sanitas
mea poculis, quò aliis certum propinant exitum. Ototoxicæ parçitis vitæ meæ, edum
parçitis, toxica esse vos sentio. Fuit Popularis seditio à Pharnace filio mo-
ta, o genus calamitatis, cujus vel ipsa recordatio, omni morte est acerbior. Perimus
antequam perdimur, pro grande funus sumus, quamvis nondum enecti.

[Ephoros alloquitur.] Abditi loci beneficio, secum videte, qd rebellis populi furor
motiast? Mithridates nihil iam Regium utpote nequidem regiois lares retinens, quò
reliquum habeo, quò amittam, præter me ipsum? Ah sero nunc dii pharmaca! in-
terquid; nociturus mihi vires, perdidit virus. Orphos Aupen immortales, tandem
noceant toxica, nihil peninde quàm exitum suum amanti. Immortalis beneficii
loco dabitio, mortis geng, quò à vobis depono. Mis er nandesinam esse. nisi ut
volo inteream misere.

Sicariq; metuens interficere Mithridatem, ab eo ad faciend perperandum animast.

Facile conijcio, qui ad sis. Gradum revoca, macte animo, aude intrepidus, quò
fata volunt infesta, ut audeas. Quid hères, quò concedis animo? quò in mo-
rem piceis trepidas? telum exere, et imparvium pectus, manu trajice imperforri-
ta. Fulciam metu lapsuram ad mea pericula dexteram, dirigam si aberrat:
venit, reluctantem impellam.

Hoc dicto Mithridates interijmit.

Apodosis.

Inelegantia Mithridatis, si calami vase exundant, quò petinde se proluere toxica
poterat, atq; alii mero, si à lingua laudari non imbecilli meret. Invidiosissimus Re-
gum Periti, quò in vulnera, non concidente animo ruerit, quò à metu liber:
venit manum formidantem, se interimere, et alacronq; admiserit necem, quam infer-
ri se poterat; eloquentis fontes, in quò Regis dolonum encomia, se diffun-
dent; quàm robustam virtus Regum Potentissimi suadam exigit! In Gethsema:
ni horto, uno è poculo, simul omnia ille exhausit venena, ut saluti mortali:
um periclitanti mederet. Et profecto è calice venenato emersit facilius salus
Orbis, quàm naufragam in Gorgonum cyatho, Mithridatis incolumitas pote-
rat. Jam, infestum Solyms agmen terrore prostratum iacuisse exanime,
nisi DCLIS exercituum, cui sua placebat perniciēs, animum turbid hostilis ere-
xisset, nisi languidum metu rebur; par ausui reddidisset immani. Perire
mundi Servator voluisti, mortifera, ore toto bibisti aconita, ut humanum con-
valesceret genus. Vindex nostræ libertatis, ad injicienda Tibi vincula ani-
masti effrenem cohortem Satellitum, vitæ nostræ asertor, Te, interfecturam.

animasti sacrilegam atrocitatem, mille fulminibus exanimandam. Tantum abest, auditores inaccessibiles, ut Regem Regum sui profusum, ad calicis venenati conspectum, prodigium vitæ inter arma sanguinolenta apparitionum demonstrem. Ulti: nam interea, alveo sic liberali manet suada! ut Divini corporis venis, sanguineus sudor procurrit.

Gethsemani hortum Rex Regum adiit, non ut coronis imperialibus se sepe: dimeret, sed ut inter humiles violas, Majestas suprema, humi abjecta, se totam amitteret, expallescere inter lilia, cruento sudore inter rosas ruberetur, at hostibus suis, ultro herbam victicem pomigeret. Vix deliciis Floris constitutum attigerat solum, vix amantitatis ipsius theatro se intulerat, cum ecce innumera, periculorum occurrere, maior gravissimus obnuere animum, dolorum exortu, fervere: magis, pectus obsidere, sedulum asperitima cor laniare, fatag, millena, prope enecare Deum Hominem. Ergo ut etiam inter flores innocuos se non tutam latere innocentia crederet, metus pervasit, somnum abegit vigil sallicitudo, at solatia omnia interdixit, vel inter floridas horti illecebras in dorso solas obtudens diurnas. Heu me! tantavis undique irruentibus malis inerat, utrobique Herculeo majus fregerit, ut Invincissimum Cæli Principem alliserit terra. Procubuit casu violento dejectus, procubuit, tanta oneri fuit sibi calamitas, a levibus etiam noxis mortaliæ nata. Prociduum Centimanæ brachia frustra ausa, fuissent succollare, ita se pondera suffere: vanda multiplicarant. Nec mirum: crater toxico gravis, propinabat procellas similis: aquas, sub quibus gemunt gigantes. Fluctibus minime timendis, Circes pocula desumpserunt, Danaë dum urnæ in Cytaræas diffluunt pænas, mihora supplicia undis immatant, quas Tantalus sedit. Ocratorem! cui sese infuderat totus pelago, quidquid myrrha aliquando exasperavit palatum, quidquid fellis viperarum, coquunt viscera, quidquid tibi, secum devehunt stygii fontes. Quid proinde non cruciarunt fastidia, quæ vetum deliciis Cælestibus animum? quis horror non torcit? sanguine artus Divini sudant, ut hic temperasset absinthia. Cernit iam universi, Regem Regum sui profusum ad calicis venenati conspectum. Avidus sanguinis profundendi, vulnera apert, antequam reseret barbaræ furor, priusquam flagella et vepres, clari et hastæ patefaciant. Ut mortaliæ fæda eluat crimina, sudorem cruentum ab innocui corporis venis exigit, et nullius tenax guttus, liberaliorem se exhibet mundo, quam Antonio sua Cleopatra, dum unionibus pretijs Regni non parceret. Non tantum manasse, verum etiam decurrisse celeri impetu, latices constat andæ humo beneficor, ne quia tardior, tenacitatis periculo obnoxia esset munificentia.

Magnis itineribus, at nondum armis petebat Italiam Annibal, cum sanguine ferrea et Athenæ Romanorum scuta sudare, et pene liquecere, at si non in tantum modo, sed etiam arma, hostis adventum sentirent. Quid aliud cruor diffusus, exercituum Dni toto corpore, quid aliud inquam portendit, quam Crebo duce quod funaria solymæ castra instarent? Neque irrita diffuxere præsagia. Irripere è stygii antris efferrati exercitus, à funis orci, non in lucem sed tenebras editi, auxilianibus Cælestibus copiis destitutæ circumstefere sanctimoniam, sed circumstefere, utpote voce soladejecti. Nec Antiochi immorem, Solymæ Gigantes, validiores post lapsum constitissent, nisi Dnus terræ et Cæli, intra gloriam reposuisset, indecorum suum exitium. At illig triumphantis beneficio, sacrilegæ acies fusa, presumptas vires susculere, fractæ, prælium denuo redintegrarunt, et victorem ducere captivum.

in triumpho. Ut vero liqueat, Auditores in deserta, quam sud prodigum vult fuisse Prin-
ceps terrarum se passus deinceps, ad ea quae referam advertite animum. Ibat Rex Le-
gum bello captus, ferreis ibat catenis onustus, praeda opima hostilis vesani d, atq;
mortis grande spoliū. Ibat, gladius, hastis, et armis, quotquot tantum cudit Vika-
ria minantibus eodem, et continuū letipavor anteibat perniciem. Ibat ad Arsis
Hierosolym d Augustale, ad palatia Antichitum, ad regiam Herodis, ad conclavia Judi-
cum, undiq; migraturus ad necem. Etenim Principum liberalissimū ingenus hu-
manum nihil contraxerat tenacitatis à manibus revincientium. Vitam auro cano-
rem nihil is habuit, dum se ferrum constringeret. Raptatus perfora et compita
Hierosolym d, ultro adit vult sud interitum. O Munificentiam, cui nec pareo obistere.
Cum vero de Rege Legum ad prodigium usq; sancte prodigo, illiberalis
duntaxat mihi affluat ruada, carincumbit neccessitas, ut dictionem concludam.

Indem

Veniatio Ingeniorum,

secundo ab utring, Marte
inita.

PROLOGUS.

In aciem progredimur, capite conflicturi, non manu. Ad revirescentis anni tempo-
ra distulim bellum, ut facilius herb d mille victrices, et totidem laureas se victori-
bus offerant. Medio vere in arenam descendim, scilicet imitati Herodes. Adve-
centes solis ardores, animus incalecet in proelia enodita, et pulvis scholasticus
vice facit pyri pulveris, sed quem nulla succendet fatui ignis scintilla.

Prudus Mercurii dediti, ad ejus delubrum evocant ingenii decertaturi acumine.

Rhetor Imus.

Adeste non imbellis ingenii Oratores, adeste. Bellum vobis indico, non Gladio
sed Mercurio Duce incundum. Calamum stringetis non ferrum, sepiam effun-
detis, non sanguinem. Triumphalis erunt supellex volumina; arma menta-
rium, unde tela in hostem Caputalem deprimatis, ingenium erit. Vobis proli-
causas dabunt problemata, iam vobis encomiastica oburgatio, et encomium
oburgativum; vobis autem: Inscriptio Athenarum Calisierensium, et cam-
pi, in quo Juventus literaria genio suo indulget. Agite iam, tentate bel-
li fortunam, laurum et palmas relaturi, quales necesse est Victores meruere.

Primitivus Methodus scribendi Problematis.

Rhetor Edus Commilitonem ita lacepsit. Sic te aggredior. Quid censes, quid nam
major dicenda est immanitas? num illa, quae Divinissimo Archipruduli Adalber-
to vitam eripuit, num quae eandem Divinissimo Pruduli Stanislao ademit?

Rhetor Ing Multorum ferociam, quod superaverit Russia, ego arbitror, vel ea
de causa, quod non tum modo Prudulem, verum etiam Archiprudulem interemerit.
Totius gentis, saluti peritura consulente mstua davit; O gens immanitatis mon-
tibus mille afficienda. Pectus innocuum hastis trajecit acutissimis, o metus!
cui similem non nisi crudelissimū Gesserum Hero, armis suis destina verat, cum
ense inniti scrutaret Matris viscera. Archipruduleo capiti remum vi-
omni elatum in pagis barbarus furor, et sic attigit verticem ausuum nesan-
torum. In palo extulit caput abscissum, ut collo viciniq; emineret sacrilegus.

tyrannidis nefas, alto stygio dignum. Non venalis exuvias animi, posuit in bilance, et iniquissimum facinus suum fuisse ad oculum patuit. Multa vobis in compendium. Santa existit parricidii huius insolentia, ut sub Rosa gentilitia Divinissimi Martiris nullo ab ipsis habenda.

Rhetor 2us. In oppositum ferro. Trucidavit Divinissimum Archipresbiterum Adalbertum Bonifaciam, at Bonifaciam illius adhuc ignara mansuetudinis, quam Christi Cultores decet nosse. Interemit & Presulem Stanislaum Polonia, et interimendo, se Christianam esse solita. Pro facinus enubescendum! Rex Boleslag Carnificem egerit, imò parricidam; hinc atrocissimum scelus quia patratum à Principe grandius crevit, eluctatum, in quoddam fastigium criminum. Non in extero solo, verum Patria, nece immixti occubuit Presulum innocentissimus. Quid hac tyrannide ab omni clementia magis alienum, fingi potest? Hostes in caput sensit contribules; ergo vulnera ab his inflata animum ipsum cruciantur. Boleslaus non imminente audax nuncupatus, Divini clementiae augustale, quia Numini sacro penates in theatrum sacrilegè audaci vertit, et sacrilegi scelus auxit. Mystam sacerrimum exuit vitam, dum sacris operare, atque tanta sollicitudine, non omnem duntaxat humanitatem, verum etiam pietatem depulerat. Exanimis corpus Integerrimi Presulis, heu infusta milena dissecuit fentis, qua si frustra, alioqui deservisset, nisi omnes impleberet tyrannidis partes. Spectavit Dupella, spectavit enorme parricidium, et admiratione defixa, ac dolore, Niobes instar obnubilaret, nisi tota pridem fuisset lapis. Decidite iam Auditores Sapientissimi, quidnam atrocitas palmam praecepit alteri, cruciando?

Proponit Doctrina de Obiurgatione Encomiastica, et Encomio obiurgativo?

Obiurgatio encomiastica accuratam dantis operam litoris.

Rhetor 4us Qui in Palaestra literaria nihil non agere encomio dignum videris, vituperia incurristi innumera. Ille etenim es, qui utpote expungeres otium, mille calamos exacuisti, et stinxisti in papyrus in solum. Licuitne sic ferociter inchartas imbelles? Licuitne venumtissimum paginarum candorem, enid ita fuligine denigrare? Adhuc inhumanis degentium spreto alloquio, cum mortuis inis consortia, quod in profundam noctem trahis. Jam quid tua est vituperatio? Te hominem esse immemor, tinea magis, cuius instar, continuo te libris pascis, et totus vivis in libris. Talpa in morem, [dich parce] Te arendi in sepeli Palladis, Castalis fontibus, fluminibus Tullii, Stagyræ Curipo, Theologico mari innatus, ac si eandem cum piscibus hausisses naturam. Satisne istud? intervolumina, pro quot noctes ducis insonnes non absimilis noctes! assignare studiorum passu è Minerva conclavi progredieris. Mito sexcenta alia, ne Te vituperis tantis obviis. Tu expende, quid studiorum causa agas.

Rhetor 5us.

Encomium obiurgativum literarum supellechilis, incurrit studiorum.

O libros felices, ut pote omnidomatos libertate! sed à Dño, qui nihil sapit. O beata volumina, quietem omnimodam noctis; nemo etenim vos evolvit, alteritque nisi tinea. Tenaces candoris illibati estis paginæ, at quia sic nitidæ, minus decoris videntur. Pulchrior vos comeret nitor, si inficeret sepius. Jam vestri calamum, quidam memiseret, quod inertes, pennarum Icani fata, pertimescitis à publico sole. Interea acumine illo estis præditi, quo ne quidem macedonis ferrum alta vulnera hosti inflixit, sed quia vos nullus enuditus labor hebetat. O supellectilem non indignam tanto Dño, quanto inertia illiterata deserit!

De Stylo Elogian doctrina praeimitur, post conficitur Elogium.

Rhetor Orus.

Elogium Scholarum Calissiensium.

Quodas ingeniorum procul inde exesto!

Sola incolit hoc Augustal eniditio.

Vastè procurrit tanta Palladis regia,
nec angustè literè habitant.

Lutosa in Urbe Lycæa consurgunt pulcherrima,

Urbs Lutetia Parisiorum, Lycæa Sorbona dici poterunt,
si annuent Superi.

Atque alio hinc potissimum exulat fœda enisis:
suis Minervam.

Præma fluvius sacrum scientiis alluit molem,
atque fontes Castalii, flumina Tullii, Stagyræ Curipus,
vasto affluunt alveo.

Præmonum Dolonæ Principum munificentia stetit,

abjecta ingenia è postibus suis longè exulcent.

Non invident literarum classes Jasoni aureum velly,
quia Karnekovii agno fortunatè.

Ades musis dicatè,

Lutienii capiti gentilitio immitunt;

Capitolium esse scientiarum nemo ambigit.

Enim verò;

hic Alvarus construit,

Virgiliæ cœnit, Tullius dicit,

Aristoteles arguit, disputat Augusting, et Thomas,
nemo non absq; vulgari laude.

Nullè tamen scientiis condent,

par Athenis Karnekovianis.

Elogium.

Inscriptio Campi, in quo Juventis literaria studiis fœsum recreantur:
mum.

Rhetor Orus.

Pasum hic viator fige,

ubi Juventis literaria subsilit,

Dum quiescit a studiis.

Hic Palladis Comites, sedita rerum incuria occupant,

postotium triste literarum.

Amatori lusu vacant,

Tudo relictis scholasticis

Neglectis viridanis Hortensii,

obvios colligunt flores.

Laureis enuditis abjectis,

quavis frontem redimunt fronde.
 Hi pennâ abjecta, volucri pilâ manum accommodant,
 eâ verberant solum,
 ut se in cælum efferat,
 eâ feriunt hostem vice plumbeæ glandis,
 effundunt potius victoria.
 Alii Aegyptiis similes pyramides erigunt,
 ut subito diruant,
 parva fortunæ victricis trophæa.
 acerrima alii gerunt bella,
 et Victoribus mille herbas victrices parant prætæ.
 Alii, vertagorum, et leporum insar,
 agitant, et agitantur.
 Velociore huc illuc feruntur cursu,
 ut lapsi fortius figant pedem in arena literarum.
 Etiam
 abi hinc Victor,
 Cave autem:
 nescis immisceas agmini domum redeunt.

Rhetor Imus.

Certastis et vidistis singuli; gloria omnes manet immortalis.

Epilogus.

Imbelli fatemur nos conflixisse ingenio. Digredimur nunc eracis, non so-
 lum non meriti triumphales Colossos, sed nequidem obeliscos. Nihilominus
 bellum movimus, dignum horâ victrici, id est utilia.

Annus Poeticus 1719. m. 1720. Prefatio.

Arma Virumq; cano, Trojæ qui Amus ab Oris
 Italiam fato profugus.

Enneum aggere suri, in Metamorphosis incidimus, At humanis:
 mi. Sacrificum quoniam tenui modulatus arena
 Carmen ad Agricolas, iam nunc Horrentia Martis arma Virumq;
 canit Mantuanus Vates, Apollinis Entheum, Gradivi Commutat
 Anima, Protheus verior, quam Poeta. Ferri potius quam ingenii
 acumen, capoliturus ad Parnassi rupem, hostium meditatur Caduras
 non Carminum, arma sumit pro Calamo, et prolevari timet. Othone
 Conventibus Martialis intonat classica. Nuper Julius arum Phoris
 Dux præerat. Militares nunc in Regine Aciem educit Cuneos,
 feruissimi utiq; Ingenii, Cui tenuis arena in Militares Manipulos,
 ima ferream Cadmi Regem degeneravit. Nil molle more metri
 blandire Camæna, in prælo fervent prælia, ubi hostilis Crux intra Mar-
 gines Pagina liberalis evoluit, quam fontes Pierii. Ergone non
 Orbis jam modo Universæ sed vel Manus vetiora olim Musarum Lætæa
 mirant præcordia Martem. Etiamne Apollineus Sanctiones furor
 mentis

mentis furor Arma ministrat. Proci illius cetero a Castis Mente, et
et a Belli fulminibus arsurus Parnassus. Heroicos Musarum
non sedites Gradiri metias Poeta. Fideas non Belli acies, regit, habet
ut pote astrorum Dux non castrorum. Cuius illi Sacer est et
Corvus, non Victrices Aquila. Contra Chimerae cantat. Pegasi in
vedisse Bella meminit Chabos, quasi nec in rerum Orbis, nec Potarum
itellere, hostilem voluerit Potentiam. Crediderim ego non unam
tantum Lusitanid, Ursem verum etiam Maderum Regnum
ut pote Laurum Patriam, quas etiam in terarmatos hares, praten
di, tranquillitatis sit indicium. At enim quisquam ne in onibus Tyoni
Versari Cardiniam, in ipso pacis Sinu belli Cantilla et elici nutriti lam.
mam adulescere Incendium Credidisset. Crescit? Iocredite Poteri.
neg, Pientiam, neg, Martium Calorem Vatribus desce. Est Belli in
Mobi's agitante Calescimus illo. Bella vivimus et Triumphos,
qui et nobis Mensis Martius erit, et quavis dies Martis festa.
Poetici etenim Anni. Arens Pidebus, in, Lechici honoris
Eodico proximis, quia intingit affluet. Tunc Caradovi. Quicquid
habent telorum Ornamentaria Belli. Arces hic Summa omnium,
addit Cornu Copia, unde Nervus Belli abunde Supp. tat. ac eat ad. In
cre. Nervus uterq. manus. Quando nec ad Cytharam, ne. Id In
um Segnis Apollo. Non cane aptiorem usquam Versis Partha.
ne Sagittis nactus es Nervum, quam ad Cytharam, ad cuius Nu
meros, innumeris Hostibus illusisti, inter Suavissimos Incen.
tus Trium phalem edormivisti Grapulam, hodie ad Lethalem
mostro Somnum, non bone! Justino teste Atheniensi. Poeta
Ductore Victor. Ita nimirum ad Apollinis plectrum, hostium
plectuntur Capita. Sic nostra alludit fortuna Victorid, ut hostis
nusquam non saliat ad Nostrum genium. Itaq. ad sunt Nobis
non tuon insignia Belli, quam non dubia signa Victorid, et Tri.
umphorum Praesagia. At quorsum tantus Belli appuratus?
Quis hostis Colletarum Virium motu, forte Ligata scientiel Ser.
vitatem expugnatari, pro domo Vestra militabitis Heroica
etiam Poetas. Candi dat, jamq. praece Virgilio Vires et Arma
vocatis, in Bella ruitis, viratis, Arma, praelia Petis, scutis, non is
stantes Flammam, sed fulgura. Ore non Perichis sed. Gradiri ful
mina, isto deniq. Corporis nisu Martem spiratis non Apollinem, Jamq.
iterarines pulvis in Pyrium, Parnabus in Admum, abijt. Perum
State. Libertati. Nostra minime Consulendum est. Ita ligat. Scientia
Nostra, ut Simul sit libera, imo dum sic vinat, non Servituti ferrea,
verum aurea subit Plectatis Vincula. Non apud iugum Novit trahi
Super humerosq. Pindus quam Parnabi. Nec Libertatis et alium
sed Imperit Secura, nitet, quam Aureo insignivit vellere Lechici Coro.
na Regni ceterum insigniti honore ducunt. Gallici miles. Ari nian ti
te s, quare metricas etiam inter Compedes, non veluti helles pontum. Vati
obligatum, cetero Coronatum. Hec Antis. Antem; Amo Magnitudinis et
cetero recimitam. Poesim humilibus Regina m adorat, cui ut sacra
f. in. Itakay. Enthusiasmus. Pneuema. Di. Gouff. mium, Tuo fiet in findi
melior Florum Thalia Vatum.

Non Cyrrhae Solum inter Umbrae, seu nigra Majestate voren:
ous residet Apollo Cujus frontem Nemo prater Palladis Nocturnam
aspexit

[illegible]

Posuerant quondam Ethend in sinu omnis Musarum Dilecta;
Leuinebant manuum palmam pretiosi arides, imo pteritis, p' ex
etenim lateris palmam praeferiebant. Ne qui simplicem Musarum
Numerum intelligeret, novem deabus ad h' cura gemmea, nil aliud ex
fratillas vaticura. Applaudere Tui cecuritati Corona. ne Pallere lu-
didati ad honorem Uniones, tutig fronte Casarea, in dextera Musarum
tenet e Asylum. Quis tandem crederet grave esse istum istud, cui
levitatis Bonitum, renuit a plurius attolli. Nisi Atlante Caelum, alpe-
mi axes firmant Hercule, Levi opprimunt Syzphum grande Marmor, qui
Phidra Adamantina Innocentes Deas. Ergo plantis aduoluit, breca-
sura Veniam, quod ambitu dextera pecca, set. Superbissimum semini
deplorat ausum, et penitentiam aut proculata in cinere. Non am-
plig Musarum fontem, non manus coronare berit, dummodo Aere na-
lu sedes devinctas. En. Iterum Ligata Oratio, ex Auro Vincula
bet; habent Poetici pedes Compedem Adamantinam. Improbita est Po-
es; Corona, nec una tantum, plurimum generis est Parnassus.

Memoria proditum accepimus, antiquos Deia devotione, quotan-
ni's coronam Iovi dedisse. Hic fore Coniuncti: evictarata: sedulus
Opes, et fatum, cadavera, ereptos Nestore Unionum grandis, uadit
trans Maria Adamantes, ac si natura, et Industria, de Coronando, Iovis
vertice Contendunt. Offerbant cingula Regiones Aurum; Ery-
thrum gemmas, Oceanus Corallia; quid pluribus, universi Compendi-
pletebant orbis ille, imo parvo Orbis magno Major apparebat, duno
uni versus Iovi in honorem fuerat. Tunc Materid Splen-
dor Artificum fatiga bat ingenia, Convocant Primates Artis, qui
Aureo Iovis honori Coronam nomen imposuissent. Tervet opa
abacritate tanta, quasi sub quicq' faber fortuna ehet. De linca vit
Apollo Circulus, quis ille perfectior, qui sonantis Cabut pro Centro
habuit. Sculptit Aurum Phidias et Scythuris, atq' protulit Iovis
Vulneribus. Vitam metallo inspirasse diceres. Si, positi miracu-
lo varietatis, Pring' anfractu lapides, et quidem Corallia, quasi
donoris Corollaria, ceteris ruborem accendebant, oreibus, Gemmas
alii pallidas animabant. Radiis certabant cum sole Adamantes
hoc oleo discrimine, quod Titan nocte dispareat, illi tenebra: illustrant
clarig. Capitale cen'ebat Crimen, nisi sedes Divinus, plurimum rumi-
ng Comereh arte. Talis formata erat Corona, quali non Simulacrum
Iovis, sed Jupiter Ipse vellet coronari. Adde ex animi vati sen-
tentia protuli parite tamen, Vatis Licentia noncum Operis Magni-
tudinem. Concepistis. Diadema illud, Diadema inquam dove dignum
Parnassi redebat gramen. Celebrent alii Deorum pulvinaria, Terris No-
stris Iovis acclimat Caput. Quantum gloria prodigium, Parnassus
Iovis, supra Divinam eminet fontem Poetarum Patria. Iuppiter qui-
vis attollat fontem, nondum omnem Parnassus. Cernit glebam, Corti Specta-
ri nequit, qui supra fontem est. Atlas Caelo Iuppiter Parnassi
Collum submisit. O Scavissima Martis iuga Subaud nec
Jonantem ire puduit. Etiam Sublimi Culmine despice hortos
Felsendum, Semiramidis flores: humana isti faciem induerant
Divinam. Adversis ex alto ut Aurum paret. Seipsam erubescit
Purpura. Splendor Adamantes urit, et nisi prius per Naturam.

num obrescerent per invidiam. Ceterum pauci admodum Apollinei flores Tori
 cere in Testum residuo, quantum, quantum es. Coronas Poësis; aut si velis eade
 quæ Tonantem. Poësim quoque cingat Corona. Mutale Diadema solum Parnaso est
 sed non solum. Non patitur Aratum alveum, nec diffusa fons, felicius se exhorit quæ
 Hellesponti Latifundia. Sud Italico Syberio, Germaniæ Regno, Baltico Mari, Polo:
 no Vistula; et Argivæ alias Poëseos. Regnum aluerunt, Commisit fluctuata. Polos
 quoque Campos. Regnatrici transcripsit. Poësi. Caribivig; ubi Cassato æterna Laudum
 Carmina inscripsit. Auso Nadiæ laus suas Commisit. Victorias, et annulo, pro:
 digum in sui pædonia fontem signavit et coronavit: Ne invideret in Oceanus
 fere eundem Castalis Venetorum Mari; Polos Vistula Regio desponsat Annulo.
 Ceterum non ung Carpat, Verum septilollis Roma attollit Poëseos Majestatem.
 Aonia etiam Vaticus. Rome Vaticanus est. Divina Urbani Poësi, Supremo
 Scilicet Orbis Capiti. Sed Polos Apollo Caribivig adjunxit pedes. Nunquam
 Svarit aut dignis. Periam Cæcisus Cythra Compertum est. Non unum
 tunc in Latio Regnum invenit Poësi: ubi trophæi Corona redimit Caput
 et uno ming Humine Nomen pensaverat. Ut Rome dic Poësi quoque vicin
 Regnum est Olympi. Prædem illi in studit, aurea no fluctibus tagi, volens sidera
 Hipocrene. Sagittatus Apollo pro Mera Cælestem sibi præfixit Coronam.
 et Regiam posuit inter Illustres Solus Domos, inibi regnaturus. Diu jam Pegasus
 Arctico ne quidam Circolo, Coartatus jubas exeret. Non una intercepit dæd,
 caquo Apollinis Cythra, Astrorum auger concentum; et documentum non der:
 rarum solum, verum etiam Calorum Orbis, in Coronam misit. Poësi, quæ hact:
 nus Regine cultu adorans Stylus. Coronem imponit dictioni.

C A L O R . P O E T I C U S

I G N E I L L A T O D E S U M P T U S

Seu Sarratio de POËTA.

Testudines pede, quia Poëtico, primis insistimus fervoribus, et tuo
 Cadimus honori. Auditor estimatissime. Rigidior Cæli Vultus
 frigidam terris auram, fervidiorem Nobis inspirat. Enthems. Illustriones
 Animis flammæ accendimus, quibus inertia hyemem fugiamus.
 Præbi tamen radios non esperimus a quibus, tuus ac caloris usuramus
 rudes quoque bellud accipiunt. Nec in votis ardent Promethei flammæ, has
 etenim Splendorem licet furtum obtusavit. Diviniori somite derivabimus
 Nostra ardorem Scientiæ, dum ignem flatum a Deo æternis inseremus
 affectibus. Dabis veniam Auditor Clementissime, si Cælestes quoque ignes,
 obscuræ dictionis umbra obfuscator adverteris.

Longa quies cunctis Major post Otia Virtus.
 Ignaros rumbat Somnos; et Corde resumpto
 Viribus aggestis, positos exiret ausus
 Et positos ad facta vocet generosa labores.
 Quos meritis Cognata honor ac laudis avang
 Urget Amor.

.1.

Ad Phœbæ pullos aquila, cui Lecta ridens
Provoco. Sole tuos genus hæc testat honores
Spectatore.

2.

Amusa pierius recitent dicteria sensus
Alternis Certate, placent æterna Camœnia.

3.

Docta Poetarum, relegat vestigia quæquæ
Anivos ad Summa tibi velit esse secundos
Progressus, imitandus erit qui præduco casu.
Venerit in dextram Vates.

Eligunt Poë-
tas.

Venit Claudianus.
Non est imitabile versu Nomen Claudianum, sed laudat ille.

4

Tu non Claudianus, sed mihi Claudius eris.
Lechica majores spondent dicteria Claudis
Progressus.

5

Augusti Sidus. Hæc
Favestus abluet, nostris ut Carmina votis Laicæ nescit.

6.

Fertice Sublimi feriens Horatius astra
Annuit ut Lyrico mea ludat Carmine flusa.

7

Si flaccum teneas non mihi floccus eris.
Latior arridet mihi quamvis tristis in ipso
Naso Tomis.

Spondet Laurigeros vel in ipso Nomine fasces Virgilius.
Versibus exponat, quod mens opulenta Cuiq. suggerit.

8

Testudineis Bene consona Nomina clussa
Gregibus, Impigras, si metris Pegasus dedit alas,
Cur tardo veniunt pedes.

10.

Quis mihi torpor inest? Animum quæ stringit inertem.
Sagittæ; agilis negat fervere laborem.

11.

Pierius adhibere modis. perit enthea Virtus.

Cythereis animata fons. et datus Vultu

Castalias imitata Deas, panosq. serenum.

Ore Patrem referens. Sanguet celestia.

Multis dulci micans oculis, et Circumspectio r'argo.

Magnus nonos olim Capitis mentisq. serena.

Nunc dolori! ignivormus non jam præcrocua Pndum

Spirant; aut alitos lauro Pindore Calore.

Ses gelidos explosa vehunt, Auspiria Goros.

Exed Comitès hyemis; seu pectore vellenti

Goliath fixiste suam. Stant languida pigro

Gorca Pitui Sterilesq. negant in Carmina ferre venas.

Et lucis me damna premunt, et Noctis egestas
Oppositos uno Cogunt habitare dolores
Fata Sinei: justas lacrymas ciet pra quærelas.

Non etenim rutilum mentis clarescere colam,
Atq. Cleanthea s Sini Ignorantia flammæ,
Sed Seneis Animum tenebris involvit, et Arcet

Angeni radios, pharia s Caligine Nubes
Excedente. Luit utinam reciperet opacis
Attica nunc doctam, multæ splendore Coronans

Frontem, y placido reddens horrore verendum
Umbra Nemus: vultum variis imitata figuris.
Quas Laurus Pindusq. sua de stirpe refundit.
Phæbeum Capiente jubar. Sed. Asolline frontem
Occultante suam; talis non Cernit Umbra,

Luminibus cunctis potior.

Huc age Phæbe tuas flexo remone quadrigas,
Flammivomos huc conter equos. nunc fulminis instar.

Altho non eat, rapidos Phlegon velocior Euro,
Ac Pyrois, laxis nil irritatus habenis,
Equisq. ruat, qui torvo lumine vibrant
fulgur, inexhaustam iaculantes pectore flammæ,

Ore suo fluidis rutilantia flama favillis
Irradiant, totosq. curvæ vehunt incendia curru,
Pisces toleranda viris multumq. perosa,

Gentibus, in medio vitæ patientibus æstu.

Et quibus ob ingens veniunt dispensia scles.
Nocte suas tardante vices. Quid prodiga multis
Scivitis in damna furit deflenda favillis;

Mitior has Nostris donet clementia flammæ

Mentibus, aut tanti si non est copia doni,

Sufficiet depeza tuis scintilla capillis,

Quid fuerit telluris opes, ditare, rudesq.
Glebas splendentis nomen convertere in auri.

Non insuetæ oabis; Phæbea lampade, Vates.

Aonios fervere decet; tibi nostra laborant

Carmina; Corycium non fas impellere plectrum

Te Sinei: quando velis nostras accendere mentes.

Succesui meliore valent in Pneumata; frigent

Pindaricis spoliata focis, et pectora solis

Urunt rotis.

Sicci ne tardus ades, nostris neq. tangere curis

Quid prohibet tanti committere muneris usum,

Si desideris velis succurrere. Non dūm

Decunt optatis prorsus Numina rebus.

Difficiles in vota Deos! non Phœbus et arvan,
Sed meliore meam Divus Lœvola calore
Accendet mentem, presagum, muneris huius,
Nomen ab igne gerit.

15.

At Si veteres Mendacia Numina posthac
Delusos vester non dollicitabit Amores.

16.

Pindus Apollineas recitans dicente Poëta
Laudes, cum melior Nostri Ignatius annis,
Allucet Phœbus; Cui trono sidera calo.
Submisere faces, et maiestate profunda
Totus in illustres exarsit Olympi honores,
Quod solo in nobis, qualem Titane relicta,
Posceret in Divas tibi participasse favillas
Vesta, nec extinctas unquam patere reb; et istis
Longeros Phœnix radius exstingueret annos,
Ut nova regeretur nesciret vita senectam,
Sed Iuvenile calens, hic ergo Phœbus, Origo
Latitantis fiat flammis, illius Amores
Semper agent Nostri incendia Cordibus.

Non quæ Pegaseæ lacrymarum verbera blanda,

17.

Non quæ vastatum Sublimi gurgite vromen
Unda rehit; largos vari decrescet in haustus,
Nec cui præcipientes helicon sinuab in Amnes,
Excludet Pimpleæ Rhen fallax ab istis
Cantab; et fugiat aquis: quas ipsa sequat
Tabula. Cælestes meæ ardor anhelat ad Undas,
Et quales, nimis lacrymarum Lœvola fluentis
Elicet ex Oculis, vultus hoc fonte lavatos,
Nollet Acidalius perfundere Gratia rivis
Et Cadare fluvios sprevisset Iuno, nec illis
Præmia Thermae, latos conferret Ocreas,
Quos Syrig miras ager, Narcissus eodem
Fonte suos vultu, et Visa Munera forma,
Cerneret attonitus, Casti Crystalla liquoris,
Este piis dignos, lacrymis, gauderet honores,
Eto decus. Iste meos fluvios submerget fluvius Amores
At Servituras Animis in Carmina venas
Injiciet. Si Musa Sales, Si pondera Vocis
Edicat, his poterit Succurrere lacryma reb;
Lœvola Complexa simul. Parnasse Superbum
Pone Supercilium, Majestatemq; bifrontem.

Et Tu sublimis tentans Confinita Caeli
Altum Pinde Caput submittes, Celsius ita,
Colla super humeros, Pindi Tuos, et Nomen Olympi.
Surgens, ex Atomis ~~Lajola~~ ^{Ermenetipsi} ~~Ermenetipsi~~
Contingens Caelo: Non solum Horatius Astra.
Vertice Continget: Nos Celsior, Ermenetipsi
Dum Lajola's flammantia Corda fari illis,
Inserimus, Vates, hic Noster et Apollo;
Et Parnatius, Amor, fides, ac Omnia totum.
Vngi Votorum fiet Lajola meorum

Summa

Orbis angustis non Capientis
Divos: Ignatium et Xaverium
Proloquens.

Styli Majestatem Vestra addimus Coronam, Auditores.
Ducale genus Elogii, ubi pro Cratore, et Brandenburga, et Eloquentia
Principem, pro Theatro Augustal obtinuit, Ignatii et Francisci effigies.
Brevi stylo absolutam Divorum Panegyrim, Polonus audit Meturius;
attonito, Divorum Icones, exedcatu etiam haeresi, in honoris respectu habi:
tas Brandenburga Dudo asseruit: Ignatium, et Xaverium Viros esse, quos,
Orbis non Capis: Geminos potius Soles dixisse debuerat.

Dux ad Aulicos.

Lustrator Nostras, oculus vibrez in aedes,
Ac Aula decus exploret, percurrite visu,
Singula, quid placeant animis, narrabitis.
Aula Concipio pretium dum, Cerno quid istum, Aulicus.
Sit Complexa Ducem, qui Cunctos unius honores,
Ac Virtute decus Superavit. Sic vernat honore,
Perpetuus, et multos Nemeae Sylvescet in Annos,
Latonia possessa Deo; Sic Concha vatoris
Auguet Onus, bind pretioso pondere gemmas
Indignita, trahit magnum diadema decorem,
Ex Adamante, Polus rutilos metit honores
Titanis raris: Claros quid Apolline Delphos,
Dirinos Canam Celebratas Nomine terras,
Annos Complevit multos, illustrior olim,
Creta suo Calcata Iovi; Cuna bula Cijg,
Et Centum vidit regnantia Sceptra per Annos,
Jalis, honos, Surgit Aula; decor Omnis ab uno
Promanat, Dux.

Liquis Apellâs Splendor emanat ab umbris.
Ac Artis referat laudes, attenta requirat
Palpebra.

Dux.

Autreg.

Nus juvat athonitos per tot miracula visus
Ducere: Sollicitant Oculos, mentemq' fatigant
Tot Spectandum Solatia. Illu' rona rerum.
Huc Oculis, huc mente trahor, novi tatis avarus
Prior, et innumere variata Colore venustas.

Lactos prohibent Visus: et Lingula plenis
Gelbare oculis. Vix hunc palpebra decorem
Attingit. a spectum retrahit diversa voluptas.
Sufficit haud geminos per tot miracula Visus
Terre pare Oculos cogens Aspectibus Angi
Explicet: attento nullas examine formas
Explorasse vah. Longum narranda Voluptas.

Obliqua naturae vires non largius usquam
Arts dispensavit. Quae gaudia mente reporto
Dubi rago aspectu, varios quae forma Penates

Induerit, quam pulchra viros mendacia viros
Asinu. eni. regnatq' toto Symmetria tota.

Pro quam viva genas attemperet umbra, Serenid
Pidet ad aspectus, oculosq' retorquet Imago,
Atq' Ions huius se parat.

3tig.

Gaud similes poterat Leuces appingere Ceras,
Et Nec Apollinea poterant anima re figura.

Itam nec momus Censor damnaverit Artom.
Huc Leuces; artig sub celebratq' Apelles
adit.

Dux.

Pictor.

Adsumo.

Si Lojola, Tuis, alterq' Laverius ardet
In Ceris, dignum pensabunt justa laborem
Præmia.

Dux.

Pictor.

Nondum lingua Ducis, votum, mea dextra peregit.
Præsto deferam.

Præmia Compensent Condignis justa laborem.

Dux.

Legatus Lechid, Ducis, e' vicinus ad Ales.
Expecto Venturum.

Artilis.

Legatus Polonia Ducis.

Dux.

Non invidendam Sautis Majestatem. Serenitati Vestrae deferimus.

Cum hac et Nostratem Poloniae eadem deceat, et Te Principem
Elector Serenissime. Illam Serenitati tuae adimplendum ad
quam Nos Patria illud destinaverat. Et Caput Vltimum Majestatis
Tuae deuenimus, quo nos Transdenarius tui rerum agendarum
Status provocaverat. Si tandem Republica Polonia et Senatus
Consilii Vota pondas ex me collige, a suis etiamnum ore, totus, quan-
tu s universo patet. Et hucus pendet Orbis. Si. Regis hoc est, Patris
Patria Mos. Magni Ducis Lithuaniae damogitia Luthica Prusica
Mazonia et quae e pariter extra Principatum Tui extendit terminos
Lechica Amplitudo, regnat erga Tuam Principem Majestatem Prin-
ceps Amor. Et quid amicitiae ac unionum fœdera Corona Lechica rui-
panda audiunt; postquam diviso Principatu ac Regio Anima in Integri-
tatem Charnaticam Conservare, Armis Libertatem Nostram frostitu-
ere Proceres Tui Contendissent. Crediti nondum Charnatico-techni-
li vire. Sonadere, toties Stetit in aperto ne unquam Caderet, pugnaret
quoties, et dum ferrum strindit et in hostem. Solas non nunc damne-
it Laureas vel paucis Oleas. Iose. Bonus Ales in Belli Lechona
Educatus, grave exitum intentat iis, quoscung. Tradii Ardo ad Pol-
ni sanguinis sitim accendit. Huc proinde ad Regnum Serenita-
tis Tuae, non pro incitandi ad bellum animos Eques, nuncius cum fama
venis; non causa provocandi ad belli aleam, utroq. Casura Marte, venum
Legatus a Latere, idest a Clementia Serenissimi Nostris, a Republica Pol-
porc una pars Lingua et imo tota Lechia integritas ad Tuae Majestatem

Obstupui sane Eloquentiam Vestram, neq. tamen vox habet. Cancellarius
ad responsa. Laudet Princeps tam Tuam Auribus Nostris
Eloquentiam, quam dictionis melle demu. ere, Verborum Apiculis Cul-
tello Ingenii acuere voluisti. Ego vero pro modulo meo prosequor
Oratorem, quod ad Vota et desideria Republicae Poloniae, ut Regia
patuit in accepsum Magno Legato, patet et Cor Principis. Omnia
respective exequi paratas. quodcumq. iato Vocatorem tractu res nostras
attingere.

Si placet et amnet e.

Sicet me Tempus avocat ad Solem domesticum, detinent Legatus
me tamen Ducalis Ausa decora.

Si placet, omnia respective exequi paratas. Hic Ari pavi. Cancellarius
Præp. Hic Vastri Sancti Ignatii et Xaverius.

Illustriorem effecisti Regiam Principis, quam Ignatii et Xaverii. Cens
Edum tracti.

Ho sunt Viri, quos Orbis non Caput
Lechica. Laudandos Capiant mæconia Diva Regatus.
Quos Orbis Capere nequit.

Long 1.
Imperiis Regula Belli, fideiq; serenus Splendor
Splendor, et obscura Lux Trimica tibi.
Postquam tenarius dempsisti Noctisq; orbem.
Solis Te dignor Nomine Phœbe Pater.
Et tibi non alium resonant encomia Nomen.
Havies Eri Solq; Diesq; Belli.
Non miror quod vos unq; non vaserit Orbis
Cum Sol non possit binus ab Orbe capi.

Annulus est Orbis, puto grandior inde quod illum.
Indutum digito triplex Jumen habet.
Nos tamen ille venustus erat sine Divæ gemma.
Franciscus Dives, nam sibi gemma fuit
Unio Divus erat, sed magno Major ab Orbe.
Tunc nequit parvo Major ab Orbe Capi.
Fuit tam pulchra mundus dispendia gemma.
Ex hinc orbis ero, dixit et Orbus ero.

3
Teverat; et Lacrymis viduum Solatus amorem.
In senas votum iussit a bire pios
Mancipium, Sim Dives, Qui captivus havebor.
Tu licet à nostro non posses Orbe Capi.

4
Rexia neptentem Nuper conspedimus Orbem?
Et plus fallaci (qm Solat) arte modos.
Regna, plaga reris fuerant: oculatio et Argos.
Fuerat, in preda palpebra Cauta viam?
Ctariatasq; iterum Casces fortuna tetendit,
Nec Somni protunc lusit Imago mei.
Et simul in tagueos flum Sinuasq; honores,
Franciscus mundi, preda Futurq; erat.
Jiderat hæc Calestis Amori; cascesq; locatas.
In Cassum videns fatia Verba dedit:

5
Cum Te d. Dives, capiunt Magnalia Belli.
Non potes à toto Havies Orbe Capi.
Magnus Alexander, magnus Pompeius habet
Et Carolus citius Nomine magnus erat.
Sed tamen immersi cū sint Compendia Mundi,
Non magnus Mundus, sed nisi parvus erant.
Ct non cum toto non possis Orbe prehendi.

Non potes esse Capi Vareri, magnus ab. nōe.
Mundus, non magnus, cū quod parvus erit.
Est cum toto non pot. i. orbe. men end.
Cavies immendi. ~~Quamvis inat. lris.~~

Non potes esse Capi Superas encomia Divae,
Major est Anus quam Celebre modis.
Lecis licet ingenium tamen ita prehendant
Te, quod perpetuus, Corda dicunt Amor.

Anthæus, post casum fortior

SEU
Amarallus abjurata fidei Catholica ad sanguinem
pugnator

Argumentum

Adolescens Aegyptius Amarallus nomine Religione Ortho-
doxa, ubi se aula Amiran Principis Saracenorum devovit, Prius
ejus fidem abjuravit. Ad quam Paterna ope adductus, ab eodem Sara-
cenorum ac Tyrannorum Principe, plexus, post casum fortior stetit. P. Raden

Prologus.

Anthæum in Amarallo, et Amarallum in Anthæo redivivum faci-
mus. Audientes Humanissimi. Post casum ille surgebat fortior, hic post
abjuratam Christi fidem Christianus fidelis. Lenocinio voluptatum ab-
stractus a Numine Adolescens, vitam emendavit in melius, dum Religi-
onis asserenda studio perdidit. Capite plexus habuit quo arcnam reciperet.
Datis veniam Audi humanissime. Sinon caput in cervice, Tei pedes invenias.

Inductio Prima.

Amarallus ad aulicam vitam exspectendus a Parente, demonef constantie
in Religione.

Fidum cor Vestris affectibus alligo, mentem
Comitibus; dubios animo depellito Sensus
Arbitri; invictis digni Superare Catonem
Ingenio, quibus anceps committeret aures
Græcia, Nestoreis non fidens Sensus, et quos
Numinis officio, longi Longæva vetustas
Vellent adorati perfolvere munera fonsi

Pater consulens An-
nus de statu Ama-
ralli

Amicus. 1.

Pater

Arbitrium quæris nostrum? Te consulte

Quidnam decernas; quæcunque Tibi sentiat ca. Sedet;
Hæc amicus reidet nostris; pendentes ab ore
Consiliorum tuo.

Patria sollicitis flagrant precordia votis
Ne proavis vacuos ducant virtutibus aana,
Sed pulchra tenent accensæ Juvencæ vires
Progenies Juvencæq. nidi, sic instruat etas,
Senti ut infans fulcrum, Patriaq. nectis
Sit columen. Verum micet formidine caræ
Nesci mens, quânam juvenis nutriverit arte
Pater Pater.

Amicus. 2-

pro Marte.

Nescis clypeata Virorum

Spem Patriæ nectis bellatorumq. manus.
Progenies Patriæ imponet clypea curæ
P. Marti dederit quærent.

Amicus. 3
contra Martem

Marti concedet nomen, eodem

Quod stringet, ferro jugulabit vota Parentis,
Et Patriæ felix omen præcundet.

Amicus. 4
et Marte.

Fortis, bella præsent animos; Non quæ reuscat

Sæpe, viris, pulchrum famæ rectudere callem.
Quos amor in Patriam, magna fuit esse capaces
Mortis, et egregii stimulatæ gloriæ Lethi,
Si moritur nostris splendor promanet ab umbris
Ingens in Patriam; nemo felicius unquam
Puccurret Patriæ, quam dum procurrat in hostem
Et contra Patriam vibratos detinet ictus,
Obiæ prociis opponens pectora telis,
Fortius haud quisquam Patrios felicit penates,
Quam lauro victrice potest; dum Victor ab hoste
Patriæ, non unam confert in limina, Laurum.

Amicus. 5
contra Martem.

Victrices quærat aduros in Martis arena

Fortuna metuens advenit fulmen, aut qualem
Omniis fortuna favor exiit, induat arma.
Quos exambit hinc crines redimire corona,
Quis galeis oneret? quid eat discrimine magno
Congenitos sibi splendores conquirere. Turpe est
Tubo Tondere hostili, quos Sanguis avorum
Purpureæ fuit esse pares, aptosq. decori
Inter Patrios natum residere Penates
Permittas Sceler; non fallitur omen, Averte
Numen erit Patriæ; summo donandus honoris

Amicus. 6
pro Domino.

Templa, quem Proavis Titulis conjuncta potestas
Majestate Jovem, pro Regno, dulce loquendi
Pondus, mercurium fauet.

Otia persequar, Juveni, frastane Juventa
Conrumet florem. Patrii inglorius Atria?
Non splendat, saluum quod tenui videtur aurum,
Nec mirat equorei, qui mergitur uno Theatri.

Nescis, privato virtus habitare Penates,
Patriis adjuncta suis tenebrisq. reclusa
Triget, et illustri totius privatur honore.

Ergo, prodeat in Atriam. I. Martia astra

Quod silet, immensum Juveni dabit aula Pectus.

Ac Poracelsa Domus, ac sanguis Atriae index

Spectatore sui cantant.

Dulce malum, Scelerumq. Portus, est aula, Charydis

Morum, virtutis Populus, Syrenq. dolosa.

Pronis in vitium, metuenda pericula proferas,

Egregia menti, Locus est securus, ubiq.

Ipsa tibi virtus, est murus. Athenas, haret

Inimici. Scelerum non tangitur imper, navit

Extinguit tenebris virtutum.

Si, propterea vobis maberet Tullius aures

Majestate sua vos diceret esse locutos.

Fido, quod omne meis, valeat succedere votis

Consilium, primum Juveni dabit aula, colende

Virtutis campum. Mores hic imbibet, artes

Excolet ingenuas, Proavos, ut adequet honore

Ac meriti.

Vox, fauli Delli annuat aures

Aula, precor, Juveni, summos reducat honores.

Si parere velis, eventus vota sequetur.

Prima tibi sit cura D.D. conransque Paterna

Religionis amor, pietas, et quidquid honesti

Ipsae genus meruit, tum deornare favorem

Principis, obsequio studeas, ac gaude relicta,

Sincera peragens animum, amulabis amicos,

Si dubia suspensus agas, artemq. nocendi

Atq. dolos cupias blande, praeferere risu.

Gravos rumpes summos, et marida Luxu

Otia vitabis, nec plus sermone morabor

Astutq. mentemq. regat, non blanda voluptas

Seo pietas, verig. tenax respectq. honori

Annus 7
Contra Domum

Annus
pro aula.

Annus.

Contra Aulam.

Annus
pro aula.

Carles ad A-
micos.

Annus.

Fili, admonet con-
stantia in virtute.

Filius.

Faveant modo numina Nostris
Ausibus, hac effera dabo.

IN AUCTIO 2da.

Princeps Saracenorum Amiranus, Amarallum a Parente
sibi recommendatum, recipit in aulicos Ephebos.

Parenti Prin-
cipi.

Nolo stetisse prius magni sub Principis aula,
Quam ad Divos cecidisse pedes. felix eritima casu
Aeternus, ut innumeris, consurgas victor ab Oris.

Princeps.

Cui vera manet reverentia Nostris
Hos piti adventus, gratum me semper habebit.

Parentis.

Si quid fama nobis tulerit, narrate.
Principis invisi laudes, et gloria, fama
Præbent argumenta, novis numeribus addet
Materiem, retrenda mihi tua gratia nunquam.
Si, Dux, obsequiis inter tot nomina magna
Ad dictum patriare Tuis. aule. Parentis
Nomen, Regemque nostram.

Princeps.

Utro danda petis, cor est, quicumque precatur
Ad latus esse Ducis. Si correspondeat acer
Auctoritas Nostris, patriam remeabit ad oras
Spe, major, fama, reliquit.

Parentis.

Munere tanto
Gratus erit Titulus, supremi Principis esse
Senum, cum vellent ipsi servire salones
Et vellet talem subire Fabricius aulam.
Hesperias iam sal necturus ad undas
Comonet, ut nostri reseramus iugera terra.

Princeps.

Ad Aulicos

Reduces fortuna sequatur
Datur vestra nova gemma corona
Iungite concordæ in mutua fœdera dexteras
Me copæ invitati.

Aulicus.

Amarallus.

Prompti tua puppe sequemur
Amicitia te legibus inscribit per summi animus.
Versabo mento Cyades Orestem, tamidui Theseus, quidam
Prothoum vita feret.

Aulicus. Imo
Aulicus. adas.

Amarallus.

Festivas letis impendite Lucibus horas
Trahet sua quicquid voluptas
Nobis arridet, letum quodcumque sodalem
Exultare potest.
Vestris conformis votis
Promptus ag am.

Inductio 3tia

Amarallus. coram eam, se a luxu aula remeantem defflet curam sodalibus a quibus
ad deserendam fidem penduitur.

In choris iuvat effund. cum Bacche theatrum
Lectis pandis. Tellus pulchra choros

Et mentis selectis, pellendus.

Parce Lyre! nostrum non exorat iste dolorem

Lectum fuisse proscriptum, cerno, qui in hac

Fronte characteres marces, scripsit.

O dolor! o diu genit! inolebile noxae

E utinam Diomedis equos, basiredis an

Tormenti genus mutare liceat.

Tantum quae lata dolorem. E. uunt?

In miseram subeunt plecter a praecula mentem

Ultimosq. ris promittunt crimina poenas.

Forsitan Aristarchus puerula vulnera, vergam

Interne sceleris, quem tu ueriliter horres

Edific. e quis sit?

Culparum metuenda crinis lata.

Diserte, quae in aneant sceleratas praemia mentes,

Ac tenis, nullum, necat sine arduo cunctis.

Noxeris illud. Si quid sit peccant homines sua flamma mittant

Insuper ex quo tempore. inermis erit.

Lenta daret proferent ad sanam numina, pensant

Quodlibet aereis crimen, flexura facillis.

Ex quo, cupisnam vent. haec commenta Poeta?

Tabula, prudentis, non meretur fidem

Veneranda fides haec dogmata quod mi

mentibus inuolant.

Fallitur esta fides.

Purquam, fallitur. De. cu. norma loquendi.

Et illis imratem, falli. vel fallere.

Quidem potius dixit Tyrannum

Chorus, non esse dicit, tam sora minantem in postulos.

Inmiolas m. vers. post tot jejunia! noctis

Quibus, crebro resonant. Numina laudes

Delicias. esta. praesens. post. fata. timere

Obse, dicitur restat, sora pro crimine poenas!

Mitius est noxas Numen! non legibus arcet.

In quibus laudet Amor nostri vel blanda voluptas.

Lectis metas, nisi sola licentia ponit.

Non timidis dubis. ultra torquebit. vobis.

Noxam sume fidem. Leniamum deseret Numen.

O. iugum. lectis, fide. deponimus. alter.

Quidna dicit tenet, vobis, quem blanda voluptas

Atq. voluptatis. leges. commendant.

Thetona et Nestori castigatam supercilii modestiam, Catoni in.

dias, ei. spontanea tormenta relinquit; Iuuenem debeat, quidquid

intra voluptatis leges continetur.

Aulicus

Amarallus.

Aulicus

Amarallus

Aulicus

Amarallus

Aulicus

Amarallus

Aulicus

Amarallus

Aulicus

Amarallus

Aulicus

Amarallus

Aulicus

Aulicus

Aulicus

Amarallus

Aulicus

Amarallus.
Prinçipi a Somno re-
derum. Aulicus.
Prinçeps.
Aulicus.
Prinçeps amarallus.

Intra gloriam habet Numinis Vestri indulgentia, voluptate ducit istam agere
Hilares superindue vultus. Prinçeps. Aulicus pandit nova causa theatrum
Que nove causa meos ducit in gaudia cultus.
Divinos nostris defert Amarallus honores
Numinibus.
Tu Sanymede relicto, alter eris Nostris iungendus Ephegio curis.

Inductio 16. f. 16.

Carus certior de superstitione Amaralli, ab ea illum revocat.

Pater ab amico Epistolam
recepit, legit, refert de sa-
pientia filii.

Scilicet Dux Literas
excepit mitti. Filium.

Carus Seno.

Senus.

Aulicus Prinçipi

Prinçeps.

Pater filio a se ve-
nienti.

Quam legi a filio tibi Litera venit amico.
Hoc ne pater aule? Si fas aliena tues, pigra!
O delor! o misero scilicet prima vixisti Patri
Filius, in quo, cum negat ore Deum.
Aspirate. Qui calami! conatus vestro
Pro culta cerere potum.

Ad Dux hoc veniat Litera missa manus.

Obsequium propale cele.

Exceris, ut doceat Patrias Amarallus ai oras

Multo, brevis, redueam venturum.

Im nobis, serpsa, degener, inficienda Parenti

Progenies misero Stygia immanior hybris,

Et si quod magis est, mihi detestabile nomen

Christiadam ploranda ducit pro decessu filii

Angustis! et potuit tantum licuisse nefanda

Tollitis in Superos, ut blasphemant negares

Erre Deum. Christique idem, quo veritas iram

O Superi! Superi! mihi quod fulmina Celo

Arceat! penas ultrices sentiat atrox crimen

Siste minas! Celsi ferientia tota Tonantis

Non metus, noscitur, totus conpiscit ademptus

In stragem: totam Stygia portabit ad umbras

Prodam.

Pluvor! o caco proceps audacia vultu!

Pudorem iuvat cpe reum, cum nulla saluti

Ipe superest.

Nacte animo filii Stygia extingueret flammam

Una potest oculis Lacryma fusa tui

Ergo ne Numinibus tam mihi fervor in iras

Et lenis Deum Lacryma una potest.

Humani Superos nunquam tergere furoris

Magdalis ac Petri Lacryma fusa, nobat

Aula ergo lubeunia, fulem. Emone negatam,

Assidit sanguis.

Nate mihi fies geminato filius ortu

Cum poteris vix pro pietate mori.

Amarallus.

Carus.
Amarallus.

Carus

Amarallus.

Carus.

Carus

ANNUUS 1720.

In Annum 1721.

Oratio

In Renovatione Studiorum.

Oris Pythies. Ad initia autumnum dum spidem ros, et lilia emarcuere, dum liliam nominis
floridi majestate cum solus imperiales eorum amittere, quis censent
posse iuvare Theologorum, et Philosophorum, posse flores eloquentia,
et Virtutis Musarum revetescere? Auditoria Cruditissimi. Vulcano Sacer Mensis
Septembris, armis Dellond audendis, non ingenuis accuendis decernit. Sole
ad librum expendente suos radios, lites potius Astros ferrebunt, quam Athle-
narum certamina. Eum vero non Lycides, sed Jovis, Aristides non Ari-
stotelis dies affulgent dicendi, cum Clesio dilante, ut providet Sub The-
midis signum, non Mercurii, hodie videar evoran. Sed conspectu Side-
rum Principis Ratione, in Ecliptici libra, frustra iniquum Scientis tempus
arguo. Quantum insit pondus literis, illum declarat, ubi ad Studiorum
Pestem primam lucem, de insignit bilance, at Septembris mensis à Mar-
tio septimus faret numero Sapientum. Quis illo exordia feliciora
dare posse doctis Conatibus existimandus? Ille ille edit in lucem D E I
Hominis Matrem, fortunatop auspicio excipit tantis incunabulis Musas
renascentes, quanta suo iugile. -- Incarnat S Capientis Qurens imple-
vit. Ille ^{propterea} adorat cultu anthonem omni Sylva Dodon la vocaliorem, nempe
Crucem Sterni Verbi, neq. Vestra fatundiora exoptare debet inventio Orato-
rio; Ille, in principem Polonis Urbem, in coronatum Vavelli fastigium,
transfert accerrima lypsaana integerrimi Pr. Iulii Stanislawi, ut indicet
methodum, nunquam humilis Formand S Metaphor. Satine istud? Ape-
rit fastos ab Orbe Christiano evolvendos, nempe calamo D. Nathani exar-
tum volumin, neq. prius Carit Secundo, in aciem Palladis, quia ad Anitum
Clesici D. Michæelis, Desortiprimi Oratorum Hieronymi Saxoni,
vite primi lapidis ponit, cui novum Musarum Augustat perennaturum
incumbat Secusq, quamo Columnis Herculis nitere. Novimq quoj
et meminimq, quod hic mensis Tullium reducem ab exilio redidit capit
Orbi Rom; ut vel ex de causa, quotquot Tullii sectatores censemur, ho-
die passum, bono omine, referamq in Capitolium Scientiarum. Jam
fructib, gravis autumnus, non sterilem operam nostram cessurum præsagit.
licet in obla versataram arena scholastica. Utq, adeo propere anni mo-
mentis, diem dicent Eruditionis, in curio otio, qui kalendis Septembris

Lucernam Ventis accendunt. Uigadeo flond subfortunis, ingenia demaugurunt
Marrado quamvis autumnus. Sed ne tantum non multorum beatorum dierum ellicigant:
mos & echicd Iuventutis reducam in Lycda, manifestum id red dam: quod Commodis
literarum, et integritati, nulla pars anni, quod profectus literario, nullig temporis cur:
sus adversatur.

Aurea dicitur interea mihi affluet, dum Auditor Humani pime facilem meo dicti:
ori aurem concedes.

Tan cui quam rerum invida sunt tempora. Non omnis mensis, ita Herum
felicitatis se indulget, ut in herbas efflueret victorias, cruento hostium imbre
deplueret, et triumphalibus detoneret fulminibus. Ad laurearum et gloriæ lube:
re me sem demetendam, raro suam concedit falcem tempus. Decennio
integro abeluto, neq; hoc annis pluribus perdisis, vel paucioribus. Dicimq; totum
Anno victoriam, de Troja evorsa et sepundata. Perni solis plenum, et d:
stet, Bellatoribus prosperant facem, ut hostium castra exstinguant; gelido au:
tem Decembre frigent odia, quod inadversas exortuerant acies, in glaciem pene
degenerat belli flamma, et infumum Herumq; furor abit, quid solem dome:
ficum scintillat. Sic illa pars anni deinde attollit antennam, explicat
vela, mare edomitum, navigantium impreto subicit, hinc, antequam fractum ile:
rum commoveret pelagus, ne parcat remis; fluctus fovet rebelles, despumaturus
naufragia, atq; frigidum elementum iras edocet, quas multas inter istas coquit.
An fatis, unus mensium antro et votis Colonorum humum subigit, alter
operam agrestem eludit, ille divitia. Cereris solo concedit, hic eripit. Nullig
denum Sic beatus anq; nascitur, nullig quibit, qui Spem Coloni, et fruges
totus educet, totus pleno cerebat curru in horrea aduictum laborem, spemque sic
redimitum. Multa et magna vero incompendium: vel maximum nego:
tia Principum deseruiunt temporis. Sola est tanta Scientiarum felicitas
ut illis singuli dies, et horæ, absq; ullo discrimine obsequi videantur.

Oriantur soles e vasto diffuso capitis enuisti sudore, neq; alibi acci:
dunt, ut perinde mane primum, quam vespem, in pagina Calamq; Styli instar
demonstret. Quin aurora, illis amicis adq; fulgeat, nihil prohibet,
quod ad purpureos illig exortus incipiat impallescere facies voluminibus.
Nond integer, ut mendies lucet, et faciem refert Aquinatici Roanis, modo
redimidium Orbis impertitur, hoc est minus Serenum, ut se umbris Acade:
mi accomodet. Nulla non dies novit lineam ducere, pot oculis spectat:
indignam, quot altis noctes innubescunt omnia. Cornua calena vel
laurum, nem vigilam sapientium desertum possunt expungere? an lund or vita,
ultimam illi ponere pondum? vel certe suo fulgore noctem supremam inducere?
nequit labor, totus sapientum una cunctis humilari, et se universum inter umbre
rum profunda amittere. Jam si anni clementia hilares explicet radices,
rosas et lilia Herensii legimq; si fulminet tempestas irata, lauru fron:
tem securam percingimq; dum Denie discimq; detonare, gemmas proavertit,
locuturi. Imbribus augeat flumina autumnus vel istas, atq; simul alvea pleni:
ore Curipus, Tullii fontes, et Castalis Theologicum mare se deolvat, nihilominus.

Classes literarum tot vela expandunt, recur, quot paginas, et tot remis instructas, quot
calamis, ad hanc spei appellant promentorium. Nec quidquam vetat, quin solu-
ta manet ruada, dum pluribus vinculis fontes bruma adstringit, quam catenas Hel-
lesponto iniecisse Perces dicunt. At quid referam de Syrii scribis? tanto inter
ardores solis, sitis quoque, eruditionis argetur, et quo nimis vincat sideris infesti
calores, habet frons sapientis, nimirum docti sudores imbres. An vero solis de-
fectio, lund labor quidquam functi, literario chio portendit, aut illud inhibuit
aliquando? Quinimo, solis ipsi Mathesis ora permiscet tunc India, atque inter
deliquia ghorum, se maxime vegetum exhibet ars operosa. Porro Minerva Cul-
tores, nemo Damocli pares arbitretur, quasi mentem scientiis, pascere, illa
inehuerent tempestate, quam reddit Emetæ cuncti aspectus formidandam.
In istis liberales non sili faciendas, etiam ruadam non impexam, haud influunt
astra crinem soluta. Tandem neque solertia unquam nitere Aquinatici
sideris, et Lenipatheicos cursu, atque in Darnassi sagittia procurrentes Vatum pe-
des, aut demum quocumque celeres passus, ex arena Scholastica in sapientis
arduum culmen progredere possunt.

Ut pluribus comprehem, quid se omnia attempent cultui Palladii tempora,
juvat ire per singulos menses, qui annum convolvunt. Dicant Roma
Iano bifroni Ianuarius, Herculi, et Diis Maribus saevus Februarius, Cypri
Cypris deus Aprilis. Alajus Enam, Junonem coluit Junij, Primo Cvari,
Iulij nomen debet. Cererem mensis Augustus, September Vulcanum, Dac-
chum October adoravit. Deinde Novembrem Dianæ, Decembrem Vestæ
prosidio, quondam Romani commiserunt. Ut palam soli facerent, quid nulli
Mensem non militaret Minerva honor, illi Martium mensem designarunt.
Atque in Iovis cunctis deus Roma addixit caput anni, et mensuum Principem,
atque illius agit sedissequum, ad sapientis huius aram, tantus, quantus decurrat
annus. Nichil dubita juvenis sechissima literaria, quid Anes ille, Datus, et
Caper celestis, qui annum in tempus distinguunt sua luce, se invictimam dev-
veant Palladii, telum vibret arcitenens, quale Apollo, calamo septim, aureo
Iago perforem affundat Aquarij, et se in nullum temporis punctum cecidant
Scula, quod se integrum non litet Minerva, se Republicæ literariæ uti-
litati non impendat.

Sub diversis vocabulis se auferunt nobis horæ, dies, menses et anni.
Verum quævis circuli instar se devolvunt, Philosophorum argumentandi ratio.
nem videntur imitari, Quoties more Asterium extinguuntur toties Mathe-
si deesse præbent materiem. Si disfluunt tanquam ingentes undæ, seu Pul-
lis manant flumina, si celeri cursu, aut volatu se propriunt, Vatum pe-
libus se metiunt, et Pegasi alis imitantur. Ita sive se circumagaat, sive
intereant occidendo horarum manenta, sive hæc elabant, decurrant vel
avolent, à scientiis nihil agunt alienum. Præterea nullam statem
Lycæi injuniam credite Auditores sapientissimi. Aurea Scula
Aurelius Augustinus, mentis auro doctrinam Aristoteles, aurei viri atque

animi Chrysostomus et Chrysologus firmant, ferreum suum Sclerionis doctrina
parit ingenia, et vel ipsa temporum vicissitudo, in gloriam Atherianam convertit
integritatem.

Ad hoc opus pretium tunc vultum et mentem intendere inefficem temporis fu-
gitivum, detenti in tabula à penicillo Intigenis. Senem magis decrepitum Nesto-
re, iundis laurus coronat, et h. de Palladi olim Sioni vernat. Al Pacumq; sequit
numquam, atq; Alceionis haud abrimilem dices. Minuum altera fulcem pro-
fert, atq; nihil perinde quam illius acumen, cum Minerva hasta convenit; nullum
etenim ex his telum usus longior hebetavit. Indignit manuum altorum clepsy-
dra, quod bonis dimittit tenues arend flexu. Ad verum dum limitem facit rebus
universis dum obruit omnia, et sibi insepelit, solum nequit sarnare progre-
sum in literis, quod concedi non su orbi, tempus edocat amica.

Ad hoc opus pretium dictioni meo accedet argumentum, si nobilissima Inven-
tus Polona totam studii literarum De consecraveris. Ad candorem papiri, pul-
vis tibi a ter diebus perhimescendus, nullus metuendus ne facies, inter factos tam Scler-
id, quam ligatus eloquentis. Apollo, et Sol, qui beatorem annum lucem spar-
pit, solo vocabulo à se discernuntur. Septim ab aureo Tegi littore arenam
ex prima literarum, quod hic, insigne temporis clepsidram implet. Criticos dies
nulli crisi obnoxia prebitas morum, atq; impiger calamus tuus è yedis procihet.
Si alibi hic proculdubio fortunatos menses ages, Sole antiquam stationem gi-
gente, in Karnkovi Agno, in Lubienii Urso, in Urso majore Gaterynii, signis,
quibus Eodiac nulla numerat magis fausta Athenis. Candidi corte ibunt
dies, aurei vellent, et innocuo Agno Karnkovi prolucente. Avatum Lubie-
nii ferrum, aurea tempora melius computabit, quam ferrea, olim clavis designa-
vit Romanis. Atticas noctes sic illustrabit Gaterynii Urso, ut migrent indi-
es, Delphicarum fortunata Sereno, ut accendant invidiam. Dicam simul
omnia: Commodis Ciceronem, et integritati, nulla pars anni, profectui literario
nullius temporis cursus adversatur.

Ad M. D. G. B. V. I. C. H. S. S. T. T. V.

Effigies
Virginis Pretiosissimæ Mariæ Majoris,
liberalissimum
et
dignum Principe Borgia
munus,
Majoris Coloniae aris
dicatum.

L. Dycker.

Prolagus.

Pulchriora penicilli sui opera, olim tanti fecit Teuxes Atheniensium dictorum princeps, ut, sine prelo, eoque non virili perobscuro nulli fas esset hunc intueri, ut magni conspiceret vel minima umbra spectata. Liberalioris ingenii, atq; manus, fuit Pandis Princeps Dorgia, qui suis impensis adumbratam effigiem Virginis pretoriis, Alani Majoris, munus certe augustum, majori transmisit Alani. Contemplamur dum libet ad prodigium usq; elegantem iconem Virginis gratiosissimam, et verbi utendo, veluti nummis, nihil proderet aureas preces percolimus, quoties oculo toto intuemur venustissimam tabulam. Nuncus hodie in illius encomia, lineam primam ducturi.

Teuxes arti sua dat operam. Supervenit curiosq; Spectator.

Famulus. Nobile juvenum agmen lares tuas petit.

Teuxes. Et quot alimine abest passibus?

Famulus. Iam tantum non subit potes.

Hospes Im. Artis, quâ de excellere novimus gloria, nos excitat intus penates.

Teuxes. Gratulor eam felicitatem, manui meae, quod blando illicio, Hospitem maximos, in lares meos deduxerit.

Hospes Idg. Nihil antiquius nobis in animo est, quam vultus Patrum Patri nostris cernere, quos ereptos, vivis coloribq; posthumis reddidisti Stati.

Teuxes. Nulla in me erit mora, quin desiderio vestro paream, dum modo id alieni animo prestandum obsequium, certa providentia praemia.

Hospes Idus. At quid praemia? non enim vel aurum tanti facimus, ut pigeat illud profundere, Proavis nostris videndi amore.

Hospes Idus. Sed quid licitatur? non existimo plus de à nobis exacturum, quam ultro conferimus. Numerantur pecuniis.

Repraesentantur Abavorum imagines.

Teuxes. Obsequor iam liberalitati vestrae, et vultus majorem vestrorum exhibeo, utinam possim animum quoq; eorum demonstrare. Singula oculo diligenti contemplerini, ne minimum artis vitium indicatum; Sed solum videtur deesse, tam vegeto calore expressis, ut vos alloquantur.

Hospes Im. O Atavi? & majores! factis maximis clari, quanto vobis minores sumus posteri?

Teuxes. Et tanta est artis meae felicitas, ut vos videntes reddat Patri, quos hunc morte amissos conquiritur.

Hospes Idg. Maximum Tibi debemq; quod ne nos majores non sinas totis emori.

Teuxes. Dū invite Abavorum vestrorum verae imagines, nec imagines tantum.

Iterum Teuxes operi suo se accingit.

Famulus. Hospitem alius proxime advenit.

Teuxes. Alia nuntiares, si diceres plurimos ad futuros.

Hesper. à publica didici fama, te exteri gentis, duos Herodes, tam nobili depin:
xise artificio, ut videantur spirare; non ingratum Spectaculum; me p'sp'uum v're:
aret, quem nihil delectat perinde, quam spectare viros fortes vel in tabula.

Teuxes. Picti etiam milites, novum belli deperciunt.

Hesper. Quid intendas, facile assequor, nec inuitus argentum hoc de promo; ut Her:
es, quibz ferreum pectus fuit, cernam magnanimos in tela, ceu in acie.

Efunduntur in mensam nummi.
Representantur Herodes depicti.

Teuxes. Vide jam, atq; Sotima opus non postremum adignum laude. Non aliter cursu effre:
ni involabant in ho, tem, non aliter ad immortalis gloriæ metam contendere, dum vive:
rent. Vix non procurunt de tabula.

Hesper. Immortales tibi refero gratias, quod passu intrepido olim secutus castra,
et non ex arena Martis, verum e solavita profugos, revocat nobis in mentem sua
delectora.

Teuxes. Erit tempus, cum similem operam Tuo impendam Simulacron.

Hesper abit. Teuxes ad Famulum. Tabulam asser, cui manum ultimam nuncium
ad m'ri.

Famulus Idq. Non denuo spes affulget, nam itenim curiosq; Spectator domui
Tud passum infert.

Teuxes. Ultinam Idpius id à Te audiam!

Hesper. Atq; Qui te hodie conveni, ex curiosorum sumq; numero hominum,
quoniam iusto ratio est, nihil obtutu incunio posse preterire, vix dignum. Nichil
etenim dubitamq; quod non ultima rerum experientia, se oculis debeat. Quare à Te
desideramus, ut in prorsum navim, quæ sicis coloribz ita dicitur, innatare; acci
in Delago fluctuaret, nostra permitta, descendere lumina.

Teuxes. Nihilq; vestris non dero, si nec vos promptis magnificentis, velicet utone:
numim vacuam deferri in Syrtes nolitis.

Hesper Idus. Littus aureum petis. Interea pictam onerionam, tanto periculo,
ut ais: haud futuram obnoxiam, puto.

Teuxes. Sensus ut libet, ego in contrarium feror.

Hesper Amus. Ut cunctis indulgeamus, liberalitati pandamus vela.

Dantur Pecuniæ

Teuxes. Jam igitur et vestris ego velificabor impensis.
Navis depicta monstratur.

Teuxes. Spectate, ut fluctibz mare se attollat, ut ferreat. Spectate navim,
cui nihil à penitissimo addi potest penicillo. Argo Iasonis, haud pulcherrime:
xit aureum vellus.

Hesper Amus. Paten' cogimur, quod operi accurato, nullam possimq; enim
appingere. Quid vero magis elogium adhibeamq; quam si dicamq; Teuxis
opus esse.

Teuxes. Nullum à vobis aliud deperco encomium, quàm medicatis aliquan:
do, frustra à vobis nummos pendito epus rei causa, quam Spectastis.

Hesper Idus. Nulla à votis id audiet dies.

Abeunt Hospites, Teuxes numeratis collectis pecuniis, arti suæ applaudit.

Ademum artis, id est, tenui umbra, argentum et aurum comparasse pingendoq;
non ad speciem non nisi, opulentum & effecisse. O penicilli, o clavae thesauri
funatae, non vilius parvis aperiendis idoneae. O tabellam, anathema, fortuna
aris non indignum.

Exhibetur Imago S. Virginis Mariæ Majoris.

Rhetor Imus. A Delatibus ad Romani Prologi tabulam, oculum atq;
mentem evocare, opus pretium erit. Ingens donum est Borgia, supremi Prædicti
Societatis, ne minima quidem dracmæ nostri jacturæ comparatum. Tenacitatis
qualem & ceteris præstulit, ne tenuem umbram licet advertere in Imaginum elegan-
tissimam. Nondum fallor, imputaveris, quod Chæntes ipsam efformare opus pul-
cherrimum à Cælo ipso petiti coloribus. Non exhausit nostra serena Mare hoc
gratiarum, cui felicem immergimus palpebram, nostram auxit Fortunam, et
huc usq; immensis ditat opibus, quoties tantum spectatur.

Idus. Regibus Persid munera subtili conferant: in nos cultui Mariano
manipatos, Dux olim Gaudid Borgia, atq; idem Catalauni Princeps, munifi-
centissimè exhibet. Perarum Regum, quocumq; se moveant, pedissequam
agat opulentiæ munificentia; nobis domi agentibus, liberalitas Borgia re-
moto è Cælo occurrat, nam usq; è Latine. Et licet Borgiam sola egestas
locupletaret, nihilominus, non tantum argento opulentius, non tantum au-
ro præmiandum, non tantum gemmarum nitorem, atq; lucem pretio-
sam adamantum vincens datum, sed ne quidem ullò pretio verum adum-
brandum à se acceperim, dum Officium Virginis, quod Cælestes omnes divi-
tias, dum supremi Muneris Titulum in beato sinu gerit. Iamque Deipa-
ris Virginis, cui Mariæ Majoris inditum nomen, S. Borgia donavit Ca-
lissio, Ergo quid majus dono poterat mittere.

Thius. Aras Templi, quod exivit Celsissimè Princeps Stanislaus
Lutkovius, nulla sacrum venustus poterat adornare, quam Mariæ Ma-
joris. Purissimè Virginum, id est ipsius innocentis simulacrum, quibus
adhibet sacris, si non Lutkovio Agno insigniti debebatur. Supe-
rum Augustali erecto impensis Vice Regis Polonis, nihil præstet fi-
giem illi terrarum, Regibus, nihil inquam conferri accommodatq; pote-
rat à magno olim Vice-Rege Catalaunio. Ob pietatem animi,
Principum sui dei miraculum Borgia, ut à Polonis Anno Principe
conditis sacris penetralibus, non incongruum munus impertiret, Prodigio-
sè Mariæ Virginis vultum dicavit. Dux nuper Gaudid, spiritus sumo-
sis majorum Imaginibus, nihil antiquis in Animo habuit, quam ut inter
Lutkovianæ Propriæ Illustrissimas Ceras, et altissimum, tanta radi-
eret, quanta duxtaxat pingi potest Augustissime DEI Hominis Pi-
rens.

257
Plus. Quasi Alitra abjecta, ingenium Principis liberalis, Doria hinc depu-
cit. Non tantum auro fluentem Hermum, non tantum gemmis respuantem
Hydaspem, vel utrumq; Dives flumen, in naufragia egestatis exundans, sed locu-
plentissimum Mare gratianum, e Latio orbe deduxit in æthiæ. Et Cyro
amne haustas vola utraq; undas, Artaxerxi obtulerit nonnemo Persarum, ut
e cultu profundo adoraret. Quæque valet, beneficentia Dorigi, in nos se diffudit,
nam integro Delago. Hinc pueri Crystallo innatat remy D. Indigebis nostri
Adalberti, postquam emersit e cuncto Olythro. Hinc rorata committimus
Æthiæ, et tot panding vela, quot paginas, ad hanc spei promontorium appulu-
ri. Vixit, quod ex hoc mani pacifico, et illius, pluribus Othiis eloquentis viri
Sentes profuunt, quam Fluvij Regnator Aquatum Nilij exundat. Non sic pi-
cand fluxus, ditant arenas, quas lambunt; ut nostram literarum arenam locuple-
tat hic Oceanus, gemmas volvens, pro aquis.

Plus. Pulchrum fidei mutatum Trabello, avetratq; Francis, Solig Sleshi Im-
peratriceis, suo depictam in animo faciem, in tela Ethim Dives expressam colonis
voluit. Dom qui e obsequio Candi Sii Imperatoris addiderit, ut e munc-
ris antea gesti dignitate, se deinceps beneficium nobis exhiberet, ejusdem Candi-
rum Imperatriceis Augustissimæ Leonem, liquum Canea gara donum, ultro
nobis concepit. Tam ut Principibus longas manus ee conaret, eas Dom in ma-
jorem usq; extendit Deloniam. At super Dux Candi, non desinit Ducatum
Regis probare, ad debitum Virgini Divinissem Cultum, qm adorandam suo
munda, transmisit Deloniam.

Othi. In Gentilitium deq; Dorig Dorigi ceperit, non tamen illig tardam
munificentiam licet expeiri. Dignus Sacerimis de hinc Deloniam, pen-
nis aquilæ properavit Calipsiensem in Urbem. At cyprum unam et geminam
inter innumera Inapii sui recensens ornamenta, non aliud donum, nisi qd
unum, multa complectitur valinora, et cupis preha nequeunt computari, Lechis
Aedit. Nec sphæram suam excedere, liberalitatis ejusmodi genq; opinatq; est
Doriga, nihil retinens opum avitarum. Et beneficentiam Deloniam annuli
gemina, atq; hoc toto canorem, et quam duntaxat circuli possunt ambire,
in quales sternatas fortunata se involvit.

Imu. In vicinis penatibus Sacris, ubi D. Tutelans Adalberti Gentilitia
vernata, atq; maximam aram coronat, e Francis ei beneficio, totus hortus
inclusq; effloruit, et cum hoc Fluvium Princeps lilia, canoq; impeniales, viri-
dantis Semiramidis invidendam explicuere majestatem. Ubi Martynum
D. Stanislas Simulacrum, nota pietas cultui Populorum prospouerat, ne
inde abesse Legens Martyni iram imaginem conquerebatur; cum roris donare.

Borgia cum esse existimaret. Ad hoc ut Parentum Divinissima, quae Autho-
rem inter mortaliū manibz suis circumfert, ibi supplice genu Coleret, ubi Se-
cū honores porroventur magno Antistiti Panislas, qui exanimem Petronid
restituit vtrū, par esse Francisco visum est.

Suis. Borgia, qui aliquando lacte suam pullam traxerat, et quem nixus pe-
tens tandem indigniverat, ut animo, et diti toti. encolor pignus, Calis. iensi templi di-
caret, spirantem in Anthogenis tabula, vulum Junonis Virginis, Mariad. ad rivos
nuncupatū, in anathema devovit. Ut vero Audios Juvenilis pietati prospiceret,
corpus imaginem certe pulcherrimam, scilicet Matris Verbi abbreviatū, opz haud mi-
dis penicilli, oculis peninde atq; tenem cordis placitund. Omnibz Musis proferri
unam numero voluit. Incarnatū Sapientis Matrem, et honorari ficta noluit mente.
6 Iovis Cerebro nard Dalladi cultum emendatūq; Mariam, quam pro Minerva
adorat Caput vltis, Adios ad stercantis literand, venerationi proposuit, primū con-
ditor Athenarum Soc: in Gandia.

Quis. Nihil numero gratianum deesse paba est Borgia munificentia.
Petit Soc. Gnatio, unum et procrea geminum gratiosissimū Virginis simu-
lacrum, Doloniarum oris demavit. Demavit, et veluti quondam, elondato auro
Ageridag, Cor Apellis emisse fertur, ita ille praeiosissimo pignore, nostrū o:
innuū animos sibi redidit rectigales. Attri ex Helena Dolonibz vivis anima-
ta, oculis plurimorum objecta, luonum immensum collegisse seuxes dicitur,
quantum Borgia debeamq; rohes primum e finferre, quohes hanc Collestem
pectamq; pulcherrimam. Aland Alajono teram effigiem, mapr accepit Alo-
nia a Francisco; Ergo ut nunquam exiguan illi deferat gratitudinem, tanti
exigit magnitudo beneficii.

Epilogus

Si hactenq de Leone Virginis Aland Alajoni locuti, nihil non humile
diximus, petimq Auditor Humanissime; ut nos Saltem non accenseas picti Ora-
tionibz.

Ad Al. D. Gloriam.

I. A. M. Honorem.

228

Deus Verbum
contagioso Iscariotæ ab ore.
acerbissimis fatis, atq; infandis.
addictus.

Prologus.

Loquentis fontibus, se permiscebunt venena, quæ nunc amor, nunc odia porre-
xere. Teros aliquando iuxta. Fratres perhibent; equib; unum, postquam scelera
effusa, carceri arcto inclusissent, non aliter exierunt, nisi quos simul evicta, atq;
Comite perennaturo Drapide totus dedecore; nihil intentatum reliquit amor; in fra-
trem, et retinendæ domesticæ gloriæ sollicitudo, ut tam neci fraternæ immani oc-
curreret, quam ruituram domus totiq; famam siseret. Cum intentum frustra de-
discent, anxii India, fraterno ut sanguine dux pareret, neq; alia prospectum
consilia, quam cruenta affluerent, his ubi placuit. Ad eum nuphūm fratrem
liberi, tum ung in perituri aurem narravit, quam indecori et atrocis supplicii
genere esset trucidandus. Ergo potius mallet clementiore interire, nuncq; con-
ditam veneno, in viscera sua dmitteret, ori suo inferendam, inter mutui fraterni
affectus signa. Ergo toxico avellanam infectam sumpsit miser, à subito, sed mihi
ore de passus leto. Illic traxit in longè magis finestram, quæ inspicit Proditor
Iscariotes, licet nosi Auditor sapientissime, nihilominus, ut in scenam deduci per-
mittas, flagitamq.

Protaſis.

Carceri inclusus se miserum quotitur.

Arcto detineor Carcere, cui etia supplicia me eripiunt, at quæ, at quanta supplicia,
refugit animus nosse. Damno tandem meum licentiam, at sero, mirum amif-
ſi libertate. Data me terrent, una cum intæ integritate, omnem hominis
gloriam ademptura. Cogor sanguinem fundere, liberos, haud unquam abſcen-
dam, Drapide meo atpersurum. Heu, ita deſinam vivere, ut monar-totus, Blæ
ſuperſitem relictus ignominiam, cumq; ſollicitudinem! Quid ante egerim porro,
nunc quid agam ignoro.

Fratres invito secum consilio, Audient supplices advenit, à quo id nunc si
Favoris obtinent, ut captivum possint incutere.

Pater Imus. Qua arte medebimur, fratris reliq; afflictis? qua manu sortem
illig prostratam tragemus?

Idius. Iudicio manas, et ense abjecto, praesentem anchoram, portum tenere melior
fructus gratia, atq; vota nostra poterunt.

Amus. Nec alia mihi se porrigit via, quam gratis Supremo infortunio, atq; ne sibi
occurramus.

Idius. Addeam igitur Iudicem, utinam eo peruentum, quodpes non dubia pona
ret papum.

Ephe. Iudicis. Ad sunt qui aurem tuam possident.

Frater Amus. Clementissime Iudicem, utinam te hoc nomine non in casum
afficiam. Supplicia tibi, non sibi, frater carere angustis detentq. Non eximen.

Dum his dominis modo poscimus; nec magna nimis petamq; atq; fortitum non
impetranda. Prinde nimisi flagitamq; utritud velis parere, plusquam
aureum mung; sibi et nobis daturq; si Themidis ferrum, in se non vinxeris.

Iudex. Ne omnia Iudicem suar possit, leges. Satis vetant, atq; ipsa nocen
tium crimine prohibent. In Iudicis quoq; en. em iuret Aschda, proplectat
non punitum flagitia.

Frater Idius. Bilancem Themis manu gerit, ut pars illig altentem, u
mentis cedat. Ergo hac uti licebit, et tibi.

Iudex. Licet, non aliter tamen; nisi ut maxima supplicia meritis frater vester,
iniqua tantummodo contiat.

Frater Amus. Ne censeas Iudicem opime, nec barbari miserrantur, dum ele
mentis solant agere.

Iudex. Ergo Satis, iura censes barbara, e quorum praescripto fontes ferio? Sed
ne vobis postulatis nihil indeat concessisse, annus: ut mancipato carceri, libere
lapis integra hora possitis. Sicut ut deferam nomini vestro, et precibq;

Su criminum ultores, haud sinient.

Frater Amus. Grato accipimq; animo id beneficii genus, quod permittas, et
misera, saltem e solatis ultima possumus asferre.

Iudex. Domum reducei Fratres, consilio itonum inito, statuant veneno capivum
tollendum evita, veneno inquam nuci incluso.

Frater Idius. In lacum, an Rhadamantum incidimus?

Frater Amus. In utrumq; O de crientis quidem lacrymis, Satis deploran
dam fratris sortem! O dedecq; nomini nostro inurendum Agyis ferro!

Quid tibi occurrit consilia, ne Frater eodeveniat; quo una secum totiq; domq;
nostro gloriam, vult praecipitem ferri Iudicis indementia?

Idius. Inocissima, quod se maneat exilia; porroie blandiore porveniat, tibi
interat manq; milites certe futura, quam licetum experiretur.

Amus. Sic quoq; in sp. lium histe satis udet.

Idius. In sp. lium histe, sed ming crientum.

Amus. Epidem et ego malle ita casutur, quam licetum obyeiendum
tyrannidi, in lictis lictis conspectu, sed non video, qua id via possit udeu
tere, carceris exubet aditum omnem prohibitionis dolero malitiam.

259
Eius. Modum rei perficiendæ, quomodo molimur, tempus suggeret, nostrisq; conatus, non
impigri suppetabunt.

Imus. Toxicâ propinanda, facilis pugione aut gladio, et omnibus aliis dolosis armis,
catastram perire possent, ut inferant necem fratri optandam.

Eius. Multo et sanæ ipsorum eget consilia, ne irritum abeat.

Imus. Arbitror, sic è voto Cesurum. Vacuus nuci putamen, rursus committam ocul:
fundum, et deinde utrumq; oti meo. Et ubi Fratrem convecto, cum illis insinu-
abo, qui cruciatus atrocissimi, quæ feralis morbi genus se expectent, ut è medio
tollet, tum Patienum ad luctanum pondere, eò Salagam inclinare, ut levem prædeligat
fata, ne scilicet toxicum respuat, quod ore è meo, ingerendum suo, vale supremum dictum.

Eius. Periculum faciamus, an operam nostram non eludet infelix eventus. Avellana:
nas tu jube afforri, ego interea toxicum quæram.

Frater Imus ad Ephebum Campanæ sîmo accitum: Avellanas appone, et ceræ
modicum affer. Fleu me, quanto sceleri me obnoxium reddit sis adversa, fati:
cidam cogor agere! Adest. - - - - -

Ephebus, ad quem Frater Imus. Duo obsequis interim non indigeo, adens, ubi pri-
mitus Campanæ te acciverit.

Frater Eius. En virg, inris inquam exitiale, permissendum nostro sanguini.

Ita diei funestum, quo fraterna hactenus pœnula, et in artes, non hosti sed fra-
tri, nocuitas dimittimus animum.

Frater Imus. Neq; has alienas à fraterno amore opinor. Odifrem nisi ita pœntu-
rum, gutrem meum et heum desiderarem. Oti imponit nucem toxicum in butam.
Pide ut secundâ omnia audendis, aspirent. Et nihil jam restat, nisi ut facinus com-
mittamus, aliqui nec in mentem admittendum.

Frater Eius. O rem tragicam! tyranni vices exhibet amor!

Circerem aterq; frater idit lacrymandus, perperatq; præcogitatus.

Capivus. Inania munera in festis sortis datis lacrymas.

Frater Imus. An decet, ut sicis feramus oculis, nimium gravata fraterna mala?

Frater Eius. Sanguini etiam mistas lacrymas funderemus, si his exstringere pos-
sent. tunc dormis, et certa ex his emergere solatia.

Frater Imus. Iuvat nosse, quàm angusto sufferas animo circumstrictis mellestis.

Capivus. Media, et his elevor metus, imminenti exiti, nondum capsum ad cap:
plicia; ita me torquent, utrix sanam mihi relinquunt mentem.

Frater Imus. Quo spectat id genus carnificin? nisi forsitan velis, ne te integrum,
ad dimidium non nisi Tui, calamitas caprema reperiatur. Arem tuam petam mihi dæde.

Capivus. O Cælum iratum, parce Supplici, tuo pectore veniam à se poscenti.

Frater Imus. Item: oro, Fratrem, Quam ad mitte ad aurem.

Capivus. Me misere! proh solatia, pessimio haud meliora supplicio!

Frater Imus. Ab his diversa nunc audies.

Capivus. Celli tandem miserascite, atq; in me ruitura, alio avertite fulmina.

Proter Idus. Ah veniam nulla in miseros de dant.

Proter Idus. Kinet longior mora nobis libera; Vale frater amandissime. (Conrupti
ra avellanam ingerit) et ut mitius doleas, nossem tui amorem, existima, diversa his
mania una ledum sustinere.

Proter Idus. Bene, quinimo melius valeas, cum nequis optime.

Capivus. Flicet viate, novitamen infirmitas mei immemores. Quid tunc prope
his passatempore, solita jam curare, jam visare? Fila intus, nuper optata longiora, quam
eos nunc es brevissima cupio. Rerum omnium linea, in punctum quamvis
lenire. Immortalis benefici loco, mortem superbi accelerare. Misere dicitur
mediam, passim inum est; posse ita animam agere. His prolati Capivus in
terram nit, et satis edit.

Miles Idus. Quis subito lingua te liquit; Delle metus, necdum in Crucem
aet. in rotam agens, imò necdum vibratum lictoris ensen vides, quid concilis mentis?

Miles Idus. Quid hunc te simulat, dolus hic tibi carcerem non reserabit.

Miles Idus. Erues, et non nos fallat, certamen cum morte gent.

Miles Idus. Imò jam deinctus occubuit;

Apodosis.

In horto proposita Imago Christi Domini, ab Apostolo perfido traditi, prae
sentatur.

Minus crudelia sentiuntur venena, quod fraternus amor porrigit, ut parcat nocen
do. Facili de, toxica etiam admittuntur, dum condunt mortem. Prostat simulatio
sumere mitionum Drumnarum Pladem, nucleo uni inclusam, quam aucto, cogitan
tem a dispendio fatum moru intire. Pancing itaq; pancing facto fraterno,
parat et vix et insidens ideat, ut Spectamus. Innocens cinis quippe, existima
mas, licet itam dement. Penetis ruda libet potius letonare imperfectissimam he
rem humanis, dum Amicum Icanotem. Impiis omis facing, omis veneno
imbati Sogroco, dum blanditis, libet veris uterici acerrimis, omnib; Cheto:
nem acerrimis pungere, atq; omnib; lacerare. Divinis acerrimis labijs, tua Mor
talium delecta si me demeristi; et sub cultus amici indicio occultasti. Icanodia.
Nelle simulis obpatriis casperat. Divinam Palatium, nec unadventant in
nace, venita latuere mortifera, verum pericentat fructib; quot Gethumani hor
tas proderat. Delle Sogro gaucet tui decum arunt, quod vices infaueri An
ideli obit, nam innocuum vris servatrem, immarissimis servit supplici
is. Pelam defiet ubi demonstravero Deum Verbum contagioso Icanotib; ab
oe, acerrimis fatu, atq; infandis addictum.

Sam si nulla attica affluat suada argumento Dictionis, quonullum
repeny impatib; Auditor Humanissime.

250
Quid Carnificum Antesignani Iscanior, quid inquam osculum fuit, nisi feralis
belli claspicum, quo exivit sacilegus ~~Is~~ morere arma in Deum inimicum, et devictum
luxore in triumpho, in fende capitulum, scilicet Calvariam montem, unde cruce non ut
seuiter perturbarent, actum in Crucem admovebant lidenibz. Non sic famelicis
rietis leonum, et tygidum aliquando d'vire, et ferum, quas tantum Romanum
Amphitheatrum in mortalium stragem. fuit, aut Sylvus Hyrcan educarent, et pa:
stem carne Divina, et sanguine, et d'v' ferocit. Ablandiendo, nutu inflexit, nul:
lis horti Gethsemani herbis medicabiles, imò nec rosis ullis et liliis, neq. Omnino Plurimum
cis delinendo. Inquam delis vaferimis delibutam, exeruit nefarij Proditor, et lin:
quidam abrimilit fuit illij angus aculeo, qui Paralisis interdelticias mors fera vulne:
ra genoni Humano inflixerat. Nisi tot pacula vibravit pomum Fenell's, quot telis in
Deum insentem armaverit mala Gethsemani, Iud's perfidia. Quoties tota turris torqui:
bus audientium animos devinxisse credatur. Hercules Gallig! Scelerati Apostoli Grada,
inferrea vincula libertati n' d' asportem conceit, in funestam catastam, ad iniquum
Abellia iudicium, ad cuncta flagella, ad acutissimis repes, mortemq. infernam, et quo
tantum ferocissimis auribus libuit pertahendum. Nec min' pendere à Ducis Impiepi:
ni ore, vidus est improbi sing exercitus Olym'd, dum ad labionem Enormium nutus, ru:
ce ipsum in Numen, unicum hoc, pro innumeri opoliis, atq. opimis relaturq. Et obitu:
it nobis barbarus preclam optatam; sed ut penderet. N' tanta belluamem immunitas
in feras imbelles, gero ungue asurgit, atq. subido fient dente, quantam Hominem Deum
Capitulum Hemolynd rabies d'vire, at rubem acuerat facin, Iud's spaciium. Oltinam
illas Gripphi saxum d'vire, ut sepulchrum delitisset. Sub hoc lapide crudelissimum
repat Deinde! Oltinam illud duo habitu pestem assilient infestissimo Hosti vultu Humilis!

Credite Audientes Indisipimi non mitiora pertulisse Deum vulnere, à Teniter admo:
to hominis Atroissimi vultu, quam ubi de manipuli verberum, Cruentarent, Saxciarent
vepium Sylva, et Clavorem acutissimi intemerent. Omnia Etiam h'c sanguinolent:
ta supplicia, uno in ore immisipimi Proditoris sunt nata. Quos deinde capita iudicium
Hemolynd invenere Cruciatu, in quas p' d'v'as immentes irrogandas verari populi exar:
erant pectora, quā lanienda artus Divingseruarent, jam militem, jam Carnificum manus,
et qua horribili nece vult Authorem confectere; libet simul dicere omnia; quidquid romi:
si in humanum, plurquam barbarum, quidquid à Mortali nullo ferendum claspuit
Deus; nihil sensit illibatum, dam Amicorum perfidissim' osculo de donasset.

Cruis Tyranni ita nubuit Dextera, ut copioso rivula sanguine labia, essent deinde
maduere, tota nimirum extincta innocentia? Quidquid sanguinis è venis Divinis ex:
haustis proflavit, totum de Iscanior blandit' extraxere. Et Insolens factum et crude:
scendum, amiq. hoste Capitali hand clementior exhibuit. Super nutrientia, et amici:
tis àn p'cinem Cugunt? Desipui si orely nocendi avidissim' desipui si, neq. ut clape:
res, immisipimi hosti illecebr' prosequere; Carpent te et farnicent d'v'ida, quod verman:
tissimo solo voluptatis, ingratum in d'vorem, et tragica d'v'ores intuleris. Non sentes ad
vras et lilia, De ibi decuit loqui, ut locutus Trujano e jatos aliquando audiret d'v'
cia, herbam victicem p'atrigere Exerituum Domino, non hunc velle Devictum; inter
tot viventes eleas, Principi pacis nihil infestum meditari, mel è f'ronibz legere, non
venena l'v'alia Humini a se dolendo propinanda. Fleu me, quam d'v'le gravia fuerit,

Divino palato, ut aceto post hac elui, detergi & spungia desiderarent. Nec iam ad minor
 Regi Dolorem acerbum, profluxuque glandia, & cutere calidissimo, cum illi odia
 plurimam sua locutionis peritiam innatate acciteret.
 Aspernata innumera alia, prosuado silentio eorum damnare, ne alta Asti vulnera
 foderent. Ad illam nequico tristes prodeire, quod satis eo magis stercibus se objectum
 deluerit, servator mundi, quod a suo Contribuli, tam stercibus quam catenis, a
 suo Clientis, verberibus, a Palamita, laniens illi Capitis, quia major nequit ulla fin
 gi, se deiveneri spectaret. Proh dolor! hospitalem animum terit vultus benevo
 lenti? O offensa improbitas! quod genus peccare, in supremum Caput Orbis volu
 isti, O scenam funestam! Dotat quendam Ordis filii ad huc elingui pro
 patre loqui, ne inteneret, at rerum omnium parens intantum, locutionis accen
 dit lingua? Prumpieratem! ne quidem Oratorem Principis eloquentia satis
 exornandam! Nonnet graviter peccare mentes, nonnet omnes, et facies, nullita
 men eum inmodum inquantum lingua desiquit, in quem ipsi verba aeterno
 invidata, et quod ultimum sibi Veritatem attulit.

Dicit hucurq, in ista revolvite animo Audientes Sapienissimi, et con
 stabit Verbum aeternum, contagioso ab ore ~~perant~~ acerbissimis satis, in
 sandis addictum.

Annus Poeticus 1720 In Annum 1721 Praefatio Poetica

N. Wybrano. Postquam res Asia Priamq, evertere Gentem
 Immerita, visum Superis, ceciditq, Superbum
 Thum.

An declinare caeter, Superbi Illi cogimur? an eversa
 gentis, Driami ruinas, tanquam Darnassi gradus scande
 re anhelamus? Sesostrem ageret dictio, si per depressas
 Regnorum Coronas, doctam laurus deciperet; Superbi cla
 dem Illi majori calcaret fastu; si ad casum Troja ascende
 ret rudissimum fundamentum, quod in Colosus gloriae ru
 deribus erigit. Ingentem fragorem otrepitumq, Dardaniidum
 in vocales plausus mutare. grandem sapientia levitate
 saperet; quis inter fermenta canere juberet? non aridet
 auribus flebilisq, ars e lacrymis Numina Eloquentiae

producere. *Falsam non sequimur et dolenti Tullii lingua*
acumina addamus. Pulchrum latrocinii genus alienis spoliis
gloriar; rubet scelus purpura, quia evenis crudeliter profusion
bibit sanguinem; inuisum scientiis caeca fortuna, faventi et ira-
ta, modulari dea, quae nisi auferat uni non habetura quod tribu-
at alteri. Habent propria Athenae nostrae araria et pretium
merentur; quot docta volumina tot thesauri. Non desunt ani-
mi opes omnemq; superant fortuna cornucopia; opulentum
sapientis caput, aurum optimus sacra comprobat pagina; expo-
situ literis ingenium, plus auro fulgurat, si vultus impalescit
libris? innatum gemmis praefert colorem; si umbram et noctes
atticas vivimus, amanti pretiosa latere; si monumenta enu-
ditorum lastramus; iusta exequimur, sepultos animi opes
suscitamus, quae inter miracula Orbis possent numerari. Omnem
estimationem excedunt Scientiae, ubi cum Aquinate non Astris
tantum, sed Principi Siderum supereminent; mare Theologi-
cum, gemmarum est piscaria, Erippas omnes Neptuni
concludit thesauros dulcis de unionibus; Scientiarum arbor
inter docta folia, aurea praefert poma, et frondes in sceptrum
flectendas extendit. Si cum suis spoliis sub numerus Orbis
ceciderit, cyfram forma, univerrum expressit; jam Scien-
tiarum divitiae aureo Mathesis colliguntur numero. Oratio-
rum facundia ut aurei est Oris Regnum moretur, pretiis
eruditionum enutritur, cum Antonio bibit uniones et gem-
mas loquitur. Flores eruditorum opes humilis stylus nequit
ad calculum revocare, ne cum Prometheus radius Soli de-
trahat, araria haec clavi Scientiarum concluduntur, Solusq;
agnus dignus aperire; Parnassi inquirimus pretia satir opu-
lenta, dum Castalii Altum sub Rarnkoviano Iasone dives
dicet oratio.

Patebit tuis oculis Auditor Eruditissime Thesaurus
Poeticus, aurem benignam adice, Auris auro addidisti.
Ut nexum dissolutae vilis, dictioni pretium addant uni-
ones, primum vendicant locum: gemmae Poetarum. Haec
quolibet adornata elocutio estimationem meretur et Auditoris
auribus tanquam monile appenditur. Inde omnis Oratio
nititur fulget; non aliter: ac Solus Sideribus, erudita dictio
gemmis Poetarum splendet interpolata. Grande decus,
quia onustum victricibus laureis verticem declinavit, Orbis
Victor, universi Princeps, Magnus Alexander, tanquam
Homeri Sententias annuendo coronam demittebat.

In dubium liceat revocare: pretiosum, ^{coronam} ~~diadema~~, adamantos: in
Homeri gemma decorarunt. Optime factum: tot capitibus, plus
quam aureis, Regium addit caput Alexander. Si nucleos Iliad
accluditur, magnitudini non detrahite unionem, Regno astumatum.
Concha capit: Imò quoties doctum Poetarum caput, memoria cadat Ro-
sterorum; toties liquetur in gemmas, id est pretiosum Eruditorum cor-
diale, quo iminctum etiam post fata vivunt Typis. Insudaverat
magno operi Poetarum caput, a summo laureatum vertice, Solonius
Apollo, Sarbiceus, properabat magnis passibus et longo post se in-
tervallo reliquit cunctos Poetas ac Oratores, pedes Principem Va-
tervallo demonstrabat; aliquot tantum lapidibus distabat a meta, cum
tum demonstrabat; aliquot tantum lapidibus distabat a meta, cum
incidisset in sepulchrale marmor, ut aciem ingenii acueret. Inven-
tatur, ex tempore non nihil, eternitate dignum, in defuncti laudem
proferat. Stane surda mors Amphionis nostri Cytharum audiet:
ad tabernalem illam damnamus melodiam, discordiam virtuti, con-
cordem vitio, ut plaudens, equò pulset pede pauperum tabernus
Credebatur forte Sarmaticus Apollo virido Cytharæ spiritu mortuos
etiam animaturus. Perplexum fateor magne Vates intus Laby-
rinthum tibi Sarca filium præciderunt. Flaret meditabundus,
dici subscilicet omnibus, sedat, et tunc persequens mente, succum
nactus dicendi materiam, mens tamen eruditio fluctuabat
coitationibus. Proinde caput maduit in fronte vix cru-
oris guttarem, cum gemmam in littore mentis fluctus
posuerunt; quid altum coitationum Sarbiceo dene-
get? ad obiectum cadaver, publicam indicit motionem,
et immersas ingenio eruditio opes, eiecit in arenam
mortalitatem; Gemma Poetarum Vates Solonius ad le-
thale sudat venenum. Excute Darnasum Syrrhi
Annule, gutta hæc loco anionis condita, et Sarbiceum
pingat pro Apolline. Linquente Hypocrene, inge-
nissior à capite Sarbiceo fons ebullit; unda hæc pre-
tiosa Sactoli, gemma Hydaspi, superat flumina.
Sedasse Principem Vatum ne miremini! Si pluit
dolor gemmeus, ubi Pallas nascitur, comparate er-
uditissimum Ingenii conceptum, cum parte Minerva,
et solvite admirationem. Si sanguinis fundis
guttam? bene est, prædeum Scarpurum Princeps
Vatum meruisti, pulcherrimæ hæc propitio pingit ma-
rice. Et quia merito censetur esse lac rubrum, pro-
pinat hunc cruorem Neovatus, ut adolescant Ho-
ratii, Martiales ac Ovidii, affundite illorum arte-
rias, ut doctiori bulliat sanguis vena. Accurrite Mu-
se, alligate cicatricem, circumdate auris, gemmis
ponderate, et instar clendii, supra Minerva cassidem.

affigite; aestimate guttam puriorem conuibus, adamantibus
ullestrem. Si temporis eodem qui Nemonum valor, pen-
sate: gutta Sathjevi decennio constat. Jam novem Orbis pre-
tium nostri Poeta, fingite primo montes gemmeos, rupes
adamantinas, et quid quid auri fulget in Arabia, ad unum con-
ferte Emaleum, omnibus his praevalet gutta unica; Et
altum Castalii aspumat fluctibus hanc pretiosam undam
immergimus. Cernitis? quantum excrevit, submerso
hoc thesaurum, plus quam Oceanus à projecta fortuna quā
Crates demerserit. Ergo date oda secundis fluminibus et
sudoris guttas et diquatā mentis flumina, profundos
argenteorum fontes, ascendite: at pleniori navigio, ma-
gnis Poetarum pretiis, Vellus Colchicum adferatis.
Sed quam variis tradimus oda Sappirius, altum Casta-
lii Sub Carneo Iasone, deos hic, et fluctus preti-
osi, et undae gemmeae; neq̃ tot Ganges arenas vellet au-
reas, quot Scythii fontes collecta clementia. Non incidem
Eridano, quod defluat Syderibus, suoq̃ splendore ex-
tinguat pretia ullestrema; Jovis Castalio quot con-
das, tot Splendidissimos numerat adamantes. Vatu
Harakovic quilibet, veluti Egyptis esset Astra non respic-
cit dum aurea liberalitatis flumen plus quam Nilus,
quia non septenis tantum in Musis consecratum fon-
tem affudit. Sicubi carmina de Caelo poterant ad pedes
Vatam deducere lanam, hic non tantum erraticum az-
liquid Sydes sed tota Astrorum decora, tota Olympi el-
lestris nomina, totum fortuna Caelestis aedem
imò ipsum Astrorum Principem habet submersum, dū
quot annis deflectit, ad primae magnitudinis astrum,
primatis nostri arietem. Spernit rois stratum Ponti cu-
bile in alto Castalii quiescit ubi pro roseis purpureum
substernit vellus, et pretiosi fluctus se se componunt
atq̃ suavia quiescat, dulcius Syrenibus Musae accinunt
carmina. Nonne igit̃ aurum Splendidior fecisset aena,
addeò sol propinquus? Si casus Scari Scarras fecit aquas
mutavit et addidit, Castalii altum sub Principe Har-
kovic Iasone, sumit auge, honoris et pretii. Menus
Principe nostro Augustus Imperator egerit invenit Ro-
mam lateritiam fecit marmoream dum lateam re-
perit extraxit auream Musarum Solium, Primas Re-
gni, alibi Pueris hausit fontes, hic argentibus coronavit
decurias, Regio Castaliam vellere insignivit. Magno
igit̃ superbit pondere, et pretiosos fluctus, tollit ad Syde-
ra grato marmore tantam perorat liberalitatem.

Nequaquam sub annulo Venetico ita altum aspergitur Cae:
ani, quam cuncta Castalii annulo Piscatoris et prima ma:
gnitudinis Harnkovic Sedere obsequata, in quam ubi
totum e liberali dextra effunderit oraculum implevit
magnis privilegio et Astris intulit. Talem nobis inge:
niosa Apollis tabula exhibet; et jam Archipræfules
annulo felicitæ Alexandri nostræ perorationis ora, ob:
sequata forent; nisi translatio magni tui Nominis
Archipræsul Maxime ut. Sim Petrovone Stanislas,
ita emortua anemasset dictionem, lue Dier Pitela:
ris clarorem fecisset Stygion, vicaciusq; redisset
in Encornia ingenium. Quod annis indigetis cari:
pella in altum Cracimontem, et tuam inter co:
gnata arreti Sydera cum omni vertute agimus
Metaphora. De Prælati Regia Cæli, cæcepit gau:

Ruam. dente Solò, tibi Sydera ab omni cædij juraq; tuo
natura reliquit, quis Deus esse velis, mactato Sole
in arietem, universum illecestrasti. Applaudunt
translationi Eamand; Parnassus in Olympum
erigij Prædantus Castalis fonti cecidit. Ita prima
magnitudinis Sydera Soles Serenissimi; noxent a:
scendere, ut etiam pulcheros Literarios in astra esse:
rant! aurea, hec regnate Astro, Vates, gemenatur
Sæcula, pretiosi largis fluent anni reus grandina:
bit gemmis, pleuet. Cæli adamantibus; Conde ta:
um Saturne decum auri duntaxat fumorem pro:
ribas penali Mida voto plumbæ gentes periz:
mis; Harnkovic aurei velleris Sidus atatem fer:
ream inaurat vatibus, et diis inter gemmas Po:
itarum facit pretiosissimos. Hactenus liberalem
Fundatoris nostri marium nunc magni Nominis
Stanislai adoramus Caput gemmeum, Unoram pra:
dentia eruditionis prodigium regiminis optime
Ideam; Castalii altum cætelit, dum pretiosos fa:
dit Sedores, impressit docta Harnkovic Parnasso
vestigia quæ multos ad honores altæ, iter præ:
buerint mihi ad submissa venerationem: illece
mihi dictus vatis Thebani: Nec tu dicam Anecda:
tenta Sed longe Sequere et vestigio adora non sine
nomine factum credite; deum nata confirmataq;
Societatem videre n licuit, nisi die Stanislai consecra:
tam sibi lucem, omnib; quotquot Sequij, Ignatæ.

#

213

Benè Superi. provisum: gratia confirmationis de Præ-
sulea manu accepim. Simul non tantum indulgentia
plenaria, sed annuam gratiam Societati, et Harkoviano Ca-
stalis annuam auream. Sed quo se humilis offert Stylus, al-
tum Castalii pretium non attinget; eruditissimæ esti-
matione relinquo. Quis vero auri Sacra sitis adurit,
ad altum, Castalii sub Harkoviano Jafone diem accu-
rite, tanquam Medam tetigissetis aurei future Poetæ.

Lapsus Fortuna Ludorum M. Wybrányjski è Borgiana Mensa Poëtico lusu erectus

Prologus.

Labenti è Borgiana Mensa fortuna aleæ manum por-
regimus. Si sero? difficile graves eriguntur casus. In altum
efferemus? ut graviori detrudamur casu, projectosq; lapsu illu-
damus. Fati et fortuna, in Palladis Palæstræq; ludum, char-
tas in erudita folia; Notas ebarned sortis, in candidas volu-
minum literas mutabimus. Vicè: Regio Borgiæ actui; Princi-
pes Scientiarum addite animum serenissimum.

Borgias iubet adesse Præfectum Aula comitantibus
Aulicis; prius tamen de moribus eorum sciscitat, illosq; arguit.

Borgias: Aula Præfectum tota comitante catervâ
Adrocha, ut jussis protinus ille meus.
Inscia fallacis cognosco pectora fraudis
Atq; dolis vultum cerno carere tuum.

Blandinus: Cuncta mihi poteris verè Blandine fateri
Obsequis Princeps meus mea corq; patet

Borgias: Heu! quod scelusq; nefasq; admiserat aula?

Bland: Multa tuas aures non tetigisse puto

Nulla dies fluxit magno sine crimine vitæ
Ludibet hora fluens digna nefanda fore

Ac annos, menses, numerant per crimina facta
 Leui primis noxiis, optimus ille dies.
 Est scelus, esse pius, dicto sanctamq; dederi
 Veritas; hic doctus qui sciat omne nefas
 Exultat et pietas longe probitasq; recedit
 Incedit hunc facinus flagitiumq; locus
 Nos Scelerum mater tenebre latebraq; parentes
 Vult noxiis tempus quolibet esse futurum
 Commodiore loquor Princeps tibi tempore plura
 Jam forsani iussus advenit aula tuus

Præfectus Aula: Adsumus ad natus prompti mandata sequemur.

Borgia:

Obsequiis quisq; placere potest
 Dignetur ille tamen qui crimen pronus in omne;
 De vestris factis pessima fama sonat
 Lucidq; parentavit Sceleri nos crimina velans
 Facta est nos omni clarior illa die
 Vestra civitati regimen commisitq; aula

Præf. Aula:

Quod dicit quod vitiis obvia facta malis
 Pessima lingua, tuus Princeps hac detulit, acris
 Dicere vera loquens crimina nulla potest

Borg:

Forsitan officio vigilans male fungitur auris
 Si cæcus est oculus crimina nulla videt.

Præf. Aula:

Præf. Non sinet officium præsentem semper adesse.

Borgia:

Ac alio semper incerta magna vocat.
 Esse tamen primum deberet credite muncus
 Exemplis recti cedat ut aula bonis
 Nos juvenem decorant Divorum floreat aris
 Virtutis spiritus complereq; odor
 Græma nec ad patrum fatuum Cypridis fac æstuat igne
 Nec sit condita nigra colore nota
 Non prima pateat aditus de lumine vultu
 Clausaq; sit citius sit Scelerisq; via
 Nos iterum vestris oculis committimus aula

Præf. Aula:

Reddant dictis factaq; recta meis
 Aut præcium subito deducere jussa. Studebo

Recedit Princeps Borgia. Præfectus aula
 Aulam monet, et avocatur a Domino.

Idem:

Limine de Domini nullus abire queat.

Principis ad natus debet quicquid manere
 Exeat ex Aula qui vult esse Scelus
 Accusat hinc alio, me minus vosq; relinquo
 Mandatis Similes Principis esse volens

Præses Aulici de objecta crimina à variis ludis solatia quaerunt.

Pictus Aristippi Domino male sermo locutus Aulicus Amicus.

Idem foret ut verus Singula falsa tulit
 Quod Scelus o Socii quæ crimina dicite feci
 Audiat ut nostri Principis aula male

Unica nos nobis fuerat gratissima, quando

Aul: 2tus

Mens Bacchi vino plena, sacra fuit
 Lud tamen hac Domino narravit pessima lingua
 Palus jam poterit lingua canina fore

Aul: 3tus

Credite Blandineis nam dum pervenimus aulam
 Narravit Domino prius in aure loquens

Quot mala fallacis Blandini lingua patravit. Aul: 4tus

Deformem Sceleris dæm dedit illa notam
 Nos quoq; proclives narravit crimen ad omne
 Nec sine flagitiis posse movere pedem

Aul: 5tus

Hinc puto non alia ratione palatia nobis

Angusti poterunt carceris esse loco

Perrea nec Monachus tam strictè claustra tenere
 Uti ne possint liberare gradu

Aul: 6tus

Cur vestram Socii complerent tristia mentem
 Claudentes curam signa serena date

Exultarent anconidam fortuna tepera, lusus,
 Et sortis latus recreet ipse iocus

Aul: 7tus

Hanc charta, sortes, hanc compleat, alea, mensam.

Hæc confer lusus cunctaq; lecta loco

Optima de libris Regum et pia cuncta legi Aul: 8tus

Credite præ cunctis hæc mihi (gem) ostendens chartas luso-
 charta placet. ras.

Acilicus 2us Nomina nostra tuæ chartæ subscribimus omnes
Hæc mastam mentem quisq; levare potest

Acilicus ~~versans aleas~~ Incipit ludas chartarum et alearum

~~versans aleas~~ Credite fortissimè per nunc hæc alea fallit
Aciri cum magno fenore sæpè redit

Alter infelici sorte aurum effundens

Difficilis nunquam fuerat mihi tam alea fatis
At nullo me dabitur fata sinistra premunt

Acil: cici secundo
jactet stetit alea

Proficere pretium numerum pariterq; refunde
Quod mihi soror dederat, tunc negare potes

Acil: alter
non habens unde
solvat animum
venalem statuit

Nil sonat in loculis non acuri nec ^{culle} nec aris
Umbra nec argenti; tesseræ cuncta vapit
Acipiat ad aurum

Acil: illa res
refundi debebat
pretium

Sed nullus habere venalem
Debet, quam pretio ducere quod quærit

Acil: infelicio
sortis

Item in notis et prognosis

Despicies hæc Genicio tibi non fortuna favendo
Adtulit, ex loculis, cuncta trahendo meis

Acil: felicioris
sortis

Voce farente sonat qui non valet ære sonare

Acil: infelicio

Ad mulieris scriptum corpore crede dabis

Acil: felicior

Corpore tu solves quoniam non ære valetis

Acil: dirimens

Desine ne repuet clamor in ære deus

pro qua

Borgia audiens strepitus ingruit causam
re arcum repertas varios ludas damnat ab
Acilq; expellit

Borgia

Quia strepitus fronsq; venitq; tumultus ad aures
Facta silentio cibus murmuris aula forum
Posset hic ludus generat certamen et iram
Ac inimicitias ac odiumq; tulit

Quilibet a nostra ludicio procul exulet aula
 Grande nefas chartis ludere quisq. putet
 Præstia damnosum reddit mihi credite ludus
 Quo pretium magni temporis annu perit
 Et cum perdidit non cessat perdere ludor
 Dum revocat cupidus alea sæpe manus
 Ira sebit deforme malum luereq. cupido
 Scurgiaq. et rixæ sollicitusq. dolor
 Crimina decantur resonat clamoribus Æther
 InvoCAT iratos et sebi quisq. Deos
 Nulla fides chartis quæ falso picta colore
 Ac oculos utrant ac animaq. nocent
 Postquam perdidit nummos animamq. venalem
 Reddit, et in lusi brachia nuda facit
 Maxima fallacis fortunæ damna videndo
 Ludere supremum quis neget esse nefas
 Cuncta tecum Princeps admisit cætera sensu *Præf: Aula*
 Damnosum ludi quisq. repellit quis
 Cedrite nunc alium socialia pectora ludum *Aul: Amicus*
 Qui mihi Semper lucrum non mihi damna ferat
 Plurima sunt animi recedendi gaudia lusus *Aul: 2ctus*
 Est discus, æreus, lucta, palaestra, pila,
 Palladis et Scholæ ludus, mihi docta palaestra
 Hæc protium reddens ingeniosa placet *Aul: 4ctus*
 Lenocinatus hunc pueris quibus est in putere lusus
 Delicium, quæcis litera pectus erit
 Non tamen hæc juvenum sic nostra excreverat ætas
 Ut posset ludus pectus esse levis *Aul: 5ctus*
 Sæpe solent docto miserum pulvere gemma
 Unus per docti gutta sudoris erit
 Palladis est nuper nobis aperta palaestra *Aul: 6ctus*
 Quam quisvis cupiens scire, subire potest
 Et patet ille locus cytharam enquo pulsat Apollo *Aul: 7ctus*
 Hic capiti lusus fert animosq. decus
 Insonant quondam plectro Rhodopæicus Orpheus
 Plaudentes voces saxa dedere suas.

Pref: Aulæ
Sunderunt gratem resonantia flumina murmur
Addidit ad plausus ac nemus omne sonum
Non alios quærant igitur jam pectora, lusus
Hæ mentem poterunt edacere necem
Persequat ejecto lusu ab Aulæ conceptum lusu
illudere

Idem.
Vos quibus d' dicit de pectore spirat Apollo
Applausus lusu nobilior date
Hactenus illis est vobis fortuna sed ipsi
Illuc, lusus in orbe sonet

Epigramma primum
Aul: amicus Ludo fortuna gravi lapsu cecidisset ab Aulæ
Non est mirandum non dea cæca fuit
Borgia fortune sortis dum eiecit ab Aulæ
Pessima tunc fati alea jacta fuit
2dum

2tus. Loco libet incito sortitor Borgia mensio
Nominis devorare quæ colit arte nova
Non mirum cur de fortuna recepit ab Aulæ
Cepit Calicdis officiosa lare
Dumq' tibi doctum Sacramus Borgia ludum
Ejectus nostris præbeat ille locum
Idem

3tus. O quoties crebi quod tu sis Incola dicis
Inferni tuos asseris esse lare
Borgia de propriis proscribis ludera lectis
Credis in inferno ludere nempe nefas

4tum

Unde canes tabulae num quid fortuna Deano

Aul: 4tus

Hic sensere audi; scilicet qsa canes

Dice canes prohibeo captat quibus Aul lepores

demonstrans
tabulam leporum

Ne leporcanibus praeda dolenda foret

5tum

Fortis ludos crebro latransculus entrat

Aul: 5tus

Nam caret in lupo vulnere varus homo

Non est quod spoliat lepores alea mirror

Multis in hac sortes latro dolusve venit

6tum

Aul: 6tus

Non mihi Mercurius Sed nec celebratur Apollo

Borgia tu medicus sanctior esse potes

Ni tua Duce manus medicans succurreret Aul

O quam torse foret calculus iste tuos

7tum

Aul: 7tus

Credite fatidicus fuerat tunc Borgia Princeps

Dum sortes Aulâ jecit abesse sua

Quid deinde prodest inquit mihi credere Sorti

Certior à Lechiis nam mihi Rostica cadet

8tum

Aul: 8tus

Aulis cede liber ^{fortuna} errata quot in te

Ipse Iacum nunquam viderat Aithor opus

Epilogus

Non ad gustum forsan Borgiae Mensae sales do-

cticos apposuimus? Ignosce A. S. docti gustus igna-

ris ^{via} ~~nonnullis~~ enim promissis labris scientiam attingim.

Projecto lupi restat ut ad plantas cadamus Aulet. Humisme

deprecando quid incognitum & doctissimè auri lusemus

H. Wybranowski

Echo vocis infernalis in notissimo
 rum memoriam
 Adventus tempore
 Menstruo Drammate
 Declamata.

Prologus

Non dissonam Adventus tempore; vocem edemus,
 infernalem; quia uictoria aliquam. Quicquam Solonem.
 immensi peccatis Sanctiores concepterunt mentem.
 Et quia iniquo certaverunt Marte. vario in comitiis,
 felicio Domino exercituum militaverunt. Nos quoque
 te Spectatore A. S. secundorem in acie ingenii omni-
 namque Victoriā

Scena una exhibet dolentem non feliciter
 successisse Martem, Solentur alium Suadendo
 modum acquirendum opum.

Comes Primus O quanta pectus flamma succendit meum
 Maortis ardeo totus igne; sed deest
 Sed possit alere incendium, defuit rogo
 Ausc, Regia Dodonea. non sperat faciens
 Portena, ventis aereis, ut augeat
 Peroris ardorem, donec quibus non valet
 Ultero Gradui ferorū intimas febras
 Comes 2us Har animas et idem sentio tecum, nequit
 Sectas flagrare ardore belli, si genet

247

^{Nam}
 Pretiosa nulla opes, et adauget nitor
 Auri, decorem Martis igni; et semper hic
 Conouit hostem, qui ense pugnat aureo.
 Jam flamma belli ^{omne} semper aureum meum. — Corn: Amg.
 Quodcumq; Fortuna dedit; abstulit integrum
 Bellona; Patris ut saluus sit incolamus
 Precisa vena dives est. Cunctas opes,
 Gazas, et cunctus decus Domus, Patria havo
 Priuati, reserua. nihil mihi; totum dedi
 Quod cura collegit Patria, quod heu creior
 Laboris attulit mei; breui rapta
 Tempore Gradivus abstulit: linquens nihil.
 Si quando fecit auream messem, seges
 Bellicum manipulis colligit tauris suis.
 Vix pauper adfert adfert Rexces Stomacho et Ceres.
 Opem latranti, non tegit corpus toga
 Decora! nec quodquam sonat loculis opem!
 Satiare ^{nulla} ~~necessaria~~ maximam belli famem
 Pretia valebunt, vnda Gangetis scdm
 Delicere Martis non potest. Nam quo magis
 Potatur aureum maximam semper sitim
 Accendit. Ergo jam Gradivus sit vale!
 Tractabit enses, deatra nunquam mea. Vale
 Bonum dolorem, sed malum patens! Vale.
 Predo nefande, vorago inextinguibilis opum.
 Animi Serenam Socio quid misceat tibi. — Comes: Idus
 Parbo doloris, lingue tristes Menias
 Mestumq; gemitu pectus, et fortem Hippides
 Frontem, sine mora nubibus quaso expedi.
 Injuriis perferre forti animo decet
 Herois animus quando succumbit malis
 Concedia populi Sibillos, risus, jocos
 Iuste meret.

Marte non uictus, miser
 Vincere inermi sorte, Bellona aleam
 Penta secundoque signo tibi cadet
 Alterat hominem caeca soror Scias vices
 Redio lacrymas concitat, oras jam jocos
 Suscit, intumescit triste sapientia
 Sensat hilari fine et inter nubila
 Radice Serenae Phabus ardet solo
 Fortuna mobilis stabiliori redit
 Modo, quodq; rapuit centuplum reddere solet.

Comes: Idus

- #
- Com: *Imy* Bellum gerendi nullibi campus datur
 Com: *Stius* *Et nervus illicus, Patria refundere*
 Penetur hoc, quod illicus cessit baro
 Sin vero nobis benecole nequeat dare
 Dabit coacta gladiis jades erit.
 Com: *419* Crudele ut ensis propria secet viscera
 Et hanc salutem rapere quod octam dedit
 Jam vero mitior, benignior foret
 Catilina, Domitrius haurianior adest
 Com: *Imy* Perclitetur Patria salus ut bene, *valiam*
 Valeam; reuna Patria reddam meam.
 Com: *319* Si Patria dicitur scios natos alar
 Com: *209* Quid sua ferit egestas nefas credo leve
 Major rapina venit aliena manu
 Com: *419* Prohemis assensum tuo voto optimo
 Dantem id gerendum censeo pleuri manu
 Sans rapere possit, rapta defendere alia

Scena 2da

Stingantur *Depulatos, à Sene catorquent contribucionem*

Senex

Sam numero Septies decem cursus Poli
 Nec ego recordor, his fuisse unquam dies
 Quictiores, quilibet Somnos potest
 Ducere juccundos, dum Strepitus omnis select
 Maortis; annis convenit hanc pati meos
 Nil pace dulcioris, juccundius nihil
 Pax Regna dilatat, ac opes auget; dies
 Pacit serenos, cumulat araria opibus
 Loculosq; gemmasq; atq; thesauros facit
 Splendere rebus omnibus, pax est faciens
 Hic forte gaudas mconera Deorum, loco.
 Et quidquid habent abdita gauda domos
 Ut pateat oculis commodum pacis date
 Vestri laboris amplius non indigeo
 Nunc quicq; ad aliud mcones abeat suum
 Nec nisi vocatus adveniat istam domum
 quod cernit oculos hoc cupit fameli manus
 Isti conones cordeale sunt mihi
 Et lacrymis coalluerint, et scidor
 Prontis fluere debuerat ingens antequam
 Meas adornarent manus. Corallia
 Gutta cruoris corpore esuse meo
 Cur dextra ad acinum contremiscat et Rapor.

Foris metuit accipere sibi, advertant Divi!

Probatum est sono plenius argentum. bene
Canebat, abscondi rogat.

Vellam est prope numerosa militum cohors. - Lucius

Sunt verane, quae dicis. Aulam jam petunt duo. Seneca

Ici partem centum militibus, omnes domos.

Languore dicto jacere me febris. - Seneca

Duxit assignatio nostri Ducis. Com: Amicus

Istam cohortem. Tu parva omnia jube

Commoda phalangi sit statim victus merum.

Hiберна contentatio! Si tu negas?

Ipse tibi miles eripiet. Omnia dabit.

Martem sequenti, iussa qui negat dare.

Sit peto senectutis mea et gravis febris. - Seneca

Respectus aut bona patria merita petant

Pro me

Sonant nil verba si nunc mihi silent

O seculum contumacem! pessimi. - Com: 2dus

Anniq' juvenum! nulla merita valent seniam

Atq' prodest nulla longe aliter erit

Etate nostra! cuncta mandati loco

Rogata clauimus Seniam

non despicat

Lea! tuq' redde debitum. - Com: Amicus

Et equos et omnia milites. - Rusticus

moveat dolor

Vos pauperum! venena sunt lacrymae inopem

Heris animas despicit lacrymas. - Com: 2dus

Nefando quid esq' detines nos? dare

Negas coactus dabis, ego capiam omnia

Quid cum latrone sit gerendum qui cogit. - Seneca

Non petit.

Scena 3tia

Obsequium facturi Domino eundem occident in venatione

habemus eactum sortis bonum

Fortuna successit, beneq' nobis dolas

Sic arte victuri Marte, do omnia

Qua fata dederunt. Et secundas. Imo

Succedat citoniam hanc nos probemus aleam

Quid vos ad Aulam adducit istam. - Dom:

Utrum aliquid obsequium tibi Domine dare. Com: 3tius.

Posternus et Servis tuis, numero fore

Dom: Praestatis aliquam vos Palestram

Corn: Martus. ^{Solius} Sequuntur milites bellum fidem Dom:

Corn: Lingunt. Probabimur axioma nec parum
Habere veri! dum tuo semper fidi
Culcibet obsequenur imperio, Aorda,

Dom: Mandata spectando, aure. Quod aliud fore

Corn: Idus. Serotini obsequium. Sylvis feras
Dedicimus agitare nemoraq, cursum canum,
Captare trepidos retibus capros laqueis
Cervos ligare, fallereq, damas dolis

Dom: Experiar autem quid valeat? et haec loca
Inveniet in aula mea vobis; canum
Omnes legentur pars nemellus; pars vaga
Mittatur, ut possit fugam sequi fere

Venationi vacant

Sequitur Dñus.

Comes Est ceteris hac praeda nobilior feris
Corpus sepeliendum, latebit et clades

Corn: Idus Domini, Ego aliud castimo factu bonum,
Linguamus hoc fenum peremptum, illum à fera
Dicemus immuni, patenti de via

Corn: Idus Removendus. Acui quam sentio gravem animum
Ceddis dolorem, consciam mentem scelus torquet.

Corn: Idus Dolorem latior mutet modus
Hac praeda fortiter donum est; Ulci licet
Bachus Serenam reddit animum, sed merum
Affundit helare cor facit, mentem refert
Lactam, genarum lacrymas ducat Scaphus

Corn: Idus Ultenam lavare sanguinem possem, merum
Neq, lacrymis delebo satis unquam meo

Corn: Idus Scelus patratum. Expertus alia tu canes

Peremptor: Miser ego quid agam! comprobo vestra animum
Luo vota succident, propero tristitiam genis
Expello, sociis fronte lata ardeco.
Huc ferto vinctum, quam fore potest, plurimum
Scipio corona, affunde calicibus merum.

Corn: Idus. Calia. Refundo vota tibi, guttis par

Numeris, fluant sacula. Fluant auro
Sine nube. Gemmis quamlibet guttam
Remanerentur. Jam serenior mecum
Subiit entheus animum. gestio locum
Audire cantus, malceat vocis melos
aures.

Com: Stecis

Com: qteus

Com: perem:

Cantus

Vivat deo deo pui etc.

Alter Cantus

Duma Haractea

Ja prepi Haractea Suidat.

An audit Sonus aliquis meas
Aures, Sonatne in auribus vestris melos.

Com: peremptor

Audisse non recordor hanc vocem. Vede

Quis suade concinat, succedat Sono

Com: Stecis.

Pocula succedant. Supplico levent Sitom

Omniem noxi Civitatis hunc locum.

Peremp:

Reperire non possum canentem, ex Sonat

Suer

Des non videtur Cantor. haud dubito malus

Genicus canebat. Quid loquity helluo

Peremp:

Docedo Dominio falsa narrare et loqui

Nec oia quando, nec etiam Mundo fore

Audita: oia Sit desit homo, iterum vide

Quis concinat, et hac convoca, veniat Statim

Nemo videtur ut canat, tantum timor

Suer

Et horror ingens.

Scena 5ta.

Audita infernali voce, ex Siebfe bye vario flu-
ctuant affectibus. Sanctiorem mentem concipiunt.

Credo non jocum fore

Et me sensibilis horror aliquis rapit Sono

Peremptor

Cantus

W Siebfe bye etc.

Auditio, heu mihi ferale jam canit

Carmen. Refellit acuris ipsum met tua

Com: Stecis

Sonus repetitur
Wpriehte byc

Peremp: Iterum repetit an horror artibus inest

Corn: Atius Cor integrum tremuit Haec hominem vox sonat

Corn: Stilius Cantavit ultimam jam Vindictis Sententiam

DEUS, evocat nos crebus, heu Sceleri locus

Corn: Atius Promeritus. Sic est demonis vocis Sonus,

Spernendus est cantor, hilarem arumum n sonat

Peremp: Desine Serena canere, me totum dolor

Occupat, et admissum premit pectora Scelus

Sui inter amas cant lacrymas. Dolor

Animi tyranne viscera quid angis? manus

Scelus patraverunt, longe dextras! Heu miser

Suo fugio, quod non fugio me sequitur Scelus

Vox clamat Fuge, restat ut ferro cadam

Corn: Stilius Indecor mei. Non scelere delect Scelus

Peremp: Nec crimine nefas plectitur. Iud heu geram

Irata Sidera, crebus est vindex. DEUS

Sidera, nec homines mea latent Scelera

Illos rapina offendit, heu restat nemo

Corn: Cui innocens sum. Est ab offenso DEO

Ad eum placatum via, et videntes Scelus

Recepit cadenti porrexit DEUS manum

Si lacrymas et penitentia Scelus

Deploret admissum, Serenior Scelus

Corn Stilius Atius Et nos penitentia evocat

Suadet dolos ludicris mundi cale:

Peremp: Dicamus. Heu fallax valeat Orbis

Martis nefanda Ioris, vale, quod mihi Scelus

Scapit, DEO jam militabo, mundo integro

Indico bellum et corpori, hi hostes mei

Sunt maximi, illos vincere studebo

Corn: Stilius

Omnes sequentur vota, qui comites erant
Vita Scelera, erant Sodales et pidi.

Epilogus

Singula expendit verba

W Piekte byd2 Hl.

279

#

Człowiek straszny w Siekle być z nalogów złych duszy
 I wiec że do poprawy życia nie poruszy
 Wąsy typy ostrzeż do biegu przymusza
 W postępie cnoty bódzie typyś ludzka dusza.
 Ach niechaj Surowosci zastrzona twierdzi
 Siekła, niech świat słodny nie zamroza ludzi
 Samogóra niespodziewany wieciności co może
 Sam ty przemądrzeży wiec Surowosci **BOLE**
 Teraz przy Adwentowych dniach każdy nastucha
 Co jest Siekła? niech serce przystęży do ucha
 Tak nie omglnie chybi, zły wieciności Siekła
 Gdzie tyranstra okrutność nie usława a Siekła
 Co być w Siekle? niech ten w życiu dobrze zważy
 Wszak na zimno zoczył dmuchać tego
ogień spalej.

2011

W Siekle, to jest przekłety pot pniecow toni
 Dam mierzani bór konar mka mdy goni
 Grecycki upałami przedysza pożary
 Gdzie duszy przepalażę, przemienia w maszkary
 Dam zbiór ognia, upałow, rzeźwia statownia
 Jak się z pot pniecow śladu zako głownia
 Dam uskonia padalcow, smy, smokow miśzkanie
 Dam przepaść w którą wpadłszy nikt już niepowstanie
 Niechże w ty mierzani myśl wieciność zaciekła
 Nie igrajka rozum chłopców wbiarty siekła.

2012

Co w Siekle być uważmy już tam nie na gody
 Druce pot pniecy lecz niemożne głody
 Nie mnego niesłychać tylko wieciność biada
 Każdy o bode z straszliwym ciarostwem zaspada
 Nie inje widowisko, pot pniecow dka
 Tylko cenie straszliwa, albo brzydota smoka
 Smoka na poiem, straka ognista potrawa
 Czstując ach ochota, ciar nad karkie m stawa
 Szkołay myśla bódz racze, w teg uważe staty
 By ci w Siekle potniemy te nie smakodatk.

4tus

Przy tych mská katastrofiá by największa msta
Bez mski nad pojcie scuriososc zebrała
Ogień który na scwiecie pali ach jak jest daleko
Od piekielnego, same opowiadają wiecki
Ten samo tyłto ciato tam ten dusz pali
W tam tym ogniu jak w ogień potpieney cali.
Odkaz trzeba piekielny gozic się ogień takada
Ten sposob doskonaly ta z karmenna rada

5tus.

Ach życie śmierci równe, bez konca konanie
Bolesć bez scodgoczenia bez spania chiesanie
Odechnienia w ciyszkosciach smiertelnych nieuzna
Placz bez podiechy mská bez zastępy prona
Życie w smiertelnych katastrofiach biadgwieczny stępa
Salie się a nie zgorze ktoraz równy mská
Dziw Salamandra ogniem życie w nim się bawi
Scurioszy ogień piekła bo nikt go nie strawi
Umieray tu na scwiecie myslay co jest coecie nie
Konac w piekle, tak bydziesz żył w niebie
besprzednie.

6tus

Piekła wszystkie mizeranie mniejsze by się zdaly
Gdyby koniec i termin kiedyś koleśki miały
Ac lat przejdzie tysiąceow tysiące milion
Lecz i moment wieczności nie jest umniejszony
Gdyby BOG z potpienym taką czynił zmoż
Jedź w mskach dyspenscia roz wieczny oprow
Gdy tyle toz uplynie, ile w Oceanie
Jest kropel, w ten czas piekło mizerie się przestanie
Ach jak by mizerie czaigay zdat by się szczęśliwy
Tego konca czekał by cierpiąc nie tęskliwy
Lecz, ach! pości BOG BOGSEM nieskoczenie
Tak kto wpadnie do piekła tam wieczna (bzdur)
Laska się tego! niechże scogodajnie gdy trwoży (zafędzik)
Bić na ci piekielna, uciekay do BOGA.

Annus Poëticus 1721

In Annum 1722.

Profatio

In librum octavum Aeneidos.

Ut belli signum Laurenti Turnus ab arce

Petulit, et rauco strepuerunt cornua cantu.

Utq; acreis concussit equos, utq; impulit arma,

Exemplo turbati animi: simul omne tumultu

Conjurat trepido Latium, seductq; Iuventus

Effera.

M. Alb. D. Szronowski Pro, an contra Poërim classica, arma, conjurata tumultu
auditis fœdera? Consecrate Auditores Sapientissimi. Dicetis?
excelsos feriri fulmine montes, quidni etiam Pierium, bello-
rum fulminibus Bicollem? Sed laureatus est illi vertex con-
tra fulmina, frontem parigat. Poeticis redimitam laureis, ultra
fulmineas verticem nubes. Crederem equidem, cum et Alpidus
suus sit Annibal, et Enceladus Aëtas, nec Parnasso suum deef-
se hostem: ni Divinas Apollinis ad aras Delphica tantum
audiret oracula, non prœliorum tonitru; ceu post ancile, post Cor-
tinam lateret Securus. Nisi fortè contra Deos etiam, nova molia-
tur Gigantomachia, denuo in Phœbum consurgant Gigantes ausus:
vel alter Darius nostrum telis impetat, obscuret sollem. Totus quan-
tus est Phœbus, caput est, quis ergo in caput hostis? iterum Promethe-
us? sed iuxta ad Cœciadum, æternum mancipium audaces insidias. Di-
cerem insuper contra Syloas Pœticas, ut Statii, alterum insurrexis-
se Osarem, ni Apollinis intactus esset locus. Si Karnkovius
auream donis præferret sanam Junoſa? dicerem Aeram auri famem
Jasenis revixisse, ceu contra Phryxiei vellus agni. Quis ergo contra
laure:

217
atam Poëtarum frontem fulmina? qui se illorum pedibus obijciunt
pedites? contra Pieriam testudinem quæ Aquilæ? quis barbarus
hostis contra Humanitatem? quod crimen et belli fomes in Vati-
bus? Licentia Poëtica? sed hoc libertatis est non excessus.

In Suppetias quoque nobis tantos, ne credite bellorum motus: nec pu-
tate pro ligatæ Poësis libertate hæc auxilia: Vincimur quidem,
sed non ad Servitutem, ceu æstimanda compede gemma, monile torque
aureo. Artis et liberalis et liberæ nodum proponimus; hic tamen
nexu armatam Alexandri non percutit manum. Non inglorium Mamilio
esse Torquatum, nec Poëtæ ligatos esse dedecori. Quam liberæ hæc est
non semper servitutis, certis adstringi legibus. Nec petimus nostras
vindicare celsuras, nam Poëtici illis debentur venis, et pulchrum est per
hæc vulnera nomen: illis gloriamur ceu et arbor in trophæo, celsa trium-
phat.

Sed demum: contra Poësim tantos aptari bel-
lorum apparatus, moveri fœdera; non tamen aliena defendi manu,
gladio vincere, triumphare præstendit victoria: cui propria sufficit vir-
tus. Pari animo magno Æneïdæ fertur in pericula, ea fortitudine in
arenam, qua et Lælia ruit juvenis: quo corde Turnus, eo arripit cer-
tamina. Et hoc est quod ultra loquar. Heroes esse Vates, et Poësim
ex toto Heroicam. Si vero Auditor Religiose incultam et absq[ue]
ornatu adverteris suadam, scias Heroum esse, minus curare formam.

Non ex eo imbelles putate Vatum animas, quod non ni-
si nascantur Poëtæ: quasi illorum sit tenerissimam spirare vitam, ut
semper pueri asceat, ipsi suaviari lenociniis, infantili non bellico col-
ludere pulveri. Nascentur, sed tanquam celi parturit gemmas, inter
erudita belli fulmina, ad præliare Æneïdæ conitru. Propterea Læda-
napali Lucinam voluptatem, molles animis parentem Iuxum; Va-
tum Indoles cruda ambiunt exordia: ceu Marte et Bellona, parentibus
sati animos ad certamina; ad arcum Apollinis manus, caput ad
laureas porrigunt. Vix nati Poëtæ, jam firmis insistent pedi-
bus, calcant pericula, ceu in Alpes Annibal, in arduum Larnassi
enituntur. Non aliis stringuntur fasciarum vinculis Ligati Ora-
tores, vel innodantur nexu, quam ævi Balthæi: aut victor erepto Tor-
que Torquates: neccente suadam et animos convictione, Sallicus vin-
ciretur Hercules. Nec Tabulinum aut Cuninam recentes et te-
neri Vates pro Diis adoramus: vix natam mentem pro cunis agitamq[ue]

in clypeo

in clypeo, educamus inter Maronis arma; cum Castrioto et Scan-
derbego non vitam Pieriam ante, quam gladium proferimus. Vel
si ad cunas recens nati Poeta damnamur? sed Hercules, in qui-
bus primus labor fuit victoria. Puerilia balbutire Sarda-
napalorum sibi: ad Sybarithas relegamus infantilem eloquentiam;
nostrum est, bella, victorias, triumphos Ened loqui, et in his, nosmet-
ipsos: arma virumq; canere. Non effeminatum ad cunas audire
Pana, sed Metentii tympana; classica, quæ rauco streperunt cor-
pore cantu. Non puerilibus inequitare lignis; sed eosdem quos
Turnus aereis contudit equos, in pacem educere. Quod præm ad huc
Annibal ad aras contra Romam iuravit: idem nos contra Latium pa-
riter ad Ara: Apollinis profiteamur. et quod illi in voto, nobis est in
præxi: moveamus bella adversus Romam cum Aenea, illius prælii tri-
umphorumq; posthumi victores. Majus
sub virtutis Heroica lætis sumit documentum, ab Apollinis ceu Pa-
tris laboribus, paribus, imo majoribus Herculeis. Provocat
in certamen Hercules Apollinem nactus non imparem suo robori
æmulum; contendit de tripode: sed labor fuit inter-gesta victi Her-
culis, est Apollinis victorias numerandus. Septem et trigin-
ta laborum triumphator, spinæ messis laurearum ante; ubi cum
Phobus certavit, præcepit herbam. Septiceps hostis in caput, Hy-
dra non superavit; non Hesperidum Draco, non leo, non Gigas An-
teus domuit; non adænalis Cerberus, non ipse arcus terruit Her-
culem, vicit Apollo. Ergo ex hoste metimini Heroam, Patrem
Vatum, non degeneris proles robur colligite, fateamini Poësim Hero-
icam. Augat de Sterope et Bronte Apolli-
nis Victoria fortem in Vatribus animum. Qui toti terrendo sua
Vulcania obli pares erant; quicq; illorum una fulminum, una pro-
pria faber fortunæ; adversam tamen huius belli experti a leam, ut
nias Phobus cecidere manu. Non profuere Cyclopidus cura ful-
mina, quin intactum laureatum caput de ipsismet triumpharet.
Opposuerat se illi quoq; ipso timendam vultu, Lerneæ non abri-
milis, hydra, sed invenere monstra Herculem; è pharetra traje-
cit telæ coluborum, fecitq; suo ex arcu triumphalem. Ergo sic He-
roam Patrem, sic Ducem, ut et non abortivam illius putate prolem.
putate Phobum, bellicis amicum Aquilæ, ministris fulminum.
Totus, quantus est, caput est, nec acuminibus vacuum, nec inermis;
tot possi-

tot politis riget telis, quot radiis; seipso sibi trophæum exhibet.
Vide ubi tui domitorem ipse nomine magnorum virorum et fortitu-
dinis mensuram, Magnum Alexandrum; recense annos, pericula,
labores, computa, priusquam una manus Orientem, altera, tenuerit
Occidentem. Quid vatum Phœbi colligit quod potestas, quod sit poten-
tia, cum uno die teneat Orientem et Occidentem. Dixite Apollinem
sanè Capitoliū, non tam quod sol totus caput, quam quod Heroa animo,
et triumphis meruerit Capitoliū. Sic Phœbi, sic vatum pectora, non
tantum lœticiū, sed et Mortis spirant ensheum: ac si belli flamma
arderet præcordiis, dum feruet calor lœticius. Non insonuon no-
stris Lyxiis præliaria occinere ballistea; et Roma Musarum Choro,
si Gradibus concentus infuset. Sic intensas credite nostræ testudi-
nis fides, ut non deliciosis tripudiet choreumatis; nec Clegiacam, aut
Tristium nunc gemat harmoniam, sed epos modulatur triumphale.
Tantum Pœticiis Cytharæ nervis inesse robur, ut ad pulsum Orphei, ceu
clasticum daretur ad victoriam, rases diruantur rupes, lapidei scin-
dantur muri, tota demum, ipsorum manu decorum, fundata munitio
expugnetur, ac si millenam oppugnationis admovisset manum, quando
pollicem plectro vates. Ut rupes cesser, elata flecterent colla, iuga
darent sub iugum; non tanto opus erat visu Orpheo, quante contra
Alpes Annibali. Sufficit barbiton tetigisse, ut flecterentur pulchre
fides, ut subsilirent præ terrore. Quod non imbecillitatis vatum est
sic terrere, rupeam infringere fortitudinem: vel sic fortificasse The-
bai, ut non fortius potuisset natura. Vincula
proferimus Ligati Oratores, sed quod nos obligent in prædara. Spiramus
Martem, conjuramus in prælia; ubi omne tumultu conjurat tepido
Latium. Concipit et nostrum pectus furorem, anhelant bellum præ-
cordia; mente campestres meditationes; Maronia certamina cor-
de admittimus, effera cum adit Lanana juvenitatis. Ceu strepe-
rent Laurenti cornua cantu, resonarent auribus tympana, tin-
niant duellum tormenta; cum Scholasticus pulvis ad arenam in-
terrariam. Imus in certamina, doctos amulis miscemil confl-
ctus, quasi belli signum, Turnus ab arce denuo proferret.
Nec vana nobis sunt, nec sinè viribus ira; ubi tantus belli apparatus,
tam finitima præliis Pœtis, ex toto Heroica. Si Parnasum spectes?
Hæmum dixeris, ipsius Martis domicilium. Si Magnanimos Pœtas?
Credideris

credideris Gigantes, cui illi cuius montibus, colludentes Parnaso, vix
no Celo hunc inferentes Bicollem. Pegasi quoque & Bucephalum
Alexandri, quod ad victorias et triumphos non equabit, tunc præ-
curret coronatum ille tantum caput, hic etiam laureatum non nisi
dorso excipit; ubi via tantum Appia, iter ad Capitolium. Do-
mitiani equus. Laho complexus foro, et Celo fiet peractum flux-
xit opus, in par non veniat cum Pegaso, Domino citharæ venato-
re, victore muscarum infamis. Sed Trojanum emulatur noster
Snipes, qui Bellerophonti contra Chimæram tantas tulit suppeti-
as, quantas ille contra Trojam. Conclu-

serat quondam Pyrrhi annulus integrum Musarum chorum;
Non tam quod illis quadraret rotari in circulos: aut quod no-
stra Pœtis ad unam rotam multo brevis fuissent obis fortuna; ma-
ior felicitas, quam in annulo Polycratis: quam quod orbem
sibi subegissent; sitq; ex toto Musarum universus. Quod se He-
roem Alexander integro orbe metiri iusserat, cum sphaeram pedi-
bus subiecisset: idem super obis sphaeram Musæ emulantur:
quod ut toto orbe, imo prægresso orbem, super orbe caperentur,
ars adhuc erat. Ergo subscribe jam Pœti Heroicæ. Cum, vide-
re sit Apollineum, et Martem experiri, saripsis et gladio accinctum.
Musas cernere, et Bellonas fateri. Cytharæ in tympana, in olaf-
sica cantus; acumina, stylus, in tela; calami in sagittas, in pha-
retras theod; Laurus Pœticæ in triumphales laureas dege-
rarunt. Positio firma ipso nomine robur sonat. Deilem, li-
cet voce infirmam, nulla tamen vis infringere valet, flecti in
utramq; partem, et non frangi, parata. Librum Aeneidos
evolvis? ac si arma tractares, vel caligula codices, quibus pro
titulo pugio, gladius. Si Iliadem Homeri in nucleos ar-
ripis, habes bellaria. Cephææ venam Pœticam? et non
tam calore Pœtico, quam bellico igne, flammis uritur Ma-
vortius. Dedignatur aquas, quamvis Castalias, ni Sanguis
nec sint, ipsum cruorem ambit fundere, ut quondam vena Sar-
brevi. *harmkovi* quæ sub velle:

re non emollescere vatam putate animas, non effeminari ad

lanam

lanam, ceu ad colum Sardapatus. Vellus est quod foveat unâ bellicos
ac Poëticos calores, à timoris præservet febris, et frigore: ancile pectori
vei Leopardum suppleat: sub illo ceu aurei velleris simus heroes.
Agnus est, sed arietem sufficit bellicum; et ceu aureus Phryxi
agnus immolaretur Marti, dum hic Apollini. Belli signum fu-
erat quondam Romanis expulisse in campos arietem: ast arens site:
raris viceregum dum inducimur Agnum, medio locamus Parnasio,
non certaminum erunt indicia? non antesignanus Marho Poëticis et
Poëtico Martis virtuti? Io! victrices modulemur cantus, plenis fau-
cibus post cantaturi epos: ominemur triumphos in Archi Præsuleo
Agnos, ipsis absueto herbis, quas victi porrigunt victori.
Crescit insuper Poëti animus, pugnat ~~bellum~~ ^{decent} in latius sup-
petias Provincias, nobis vero in Ducem lectus, terris et Cælo triumphu-
tor Divinissimus Michael: ut, qui pro Verbo abbreviato, ac si pro
Poëtica quantitate, se objecit, nunc illam tueatur: sit non tantum An-
gelicus Archangelus, sed et Poëtici Chori Vates Lyricus. Qui Huma-
nitatem Verbi defenderat, nostris quoque Humanitati gerat Ducem.
Sub illo triumphemus Ligati Oratores, per quem vicit vinciendus fa-
sciis Deus.

Demum Thebanum Statii

bellum, Pompeiana prælia, et Caesares Lucani victoris, triumphatrix
Æneia Virgilii, Homeri Ilias, Græco Trojanorum eruenta sanguine,
et aliorum Vatum magis assueta bellis animi, quid loquantur? ni
Heroes? Qua agilitate Poëtica illorum mentis acie pugnant
duella? pectore tumultuabant hostiles caræ quo corde? qua de-
xteritate et fortitudine dimicabant manu exercitus? dum modo
etiam prolo data prælia, ac si bellicæ, dum chartarum decertant
acie: quasi adhuc viverent certamina, sic ad vivum expressa.
Crederes potius Stylo Poëtas de victoriis et laureis confixisse,
quam Duces aut Caesares: copiosius et audacius Poëtica venâ
ab illis fundi sanguinem, quam hostili. Ergo vide Caesarem adven-
te Ænea, victores colligite, quantum pro vobis decertent Poëtas.
Cecidisset manu temporis antiquus Mavors; non hactenus Latia
vidisset bella, oblivioni insepulta cineri; non triumphassetis ha-
ctenus orbis victoris, ni vestrum haberetis evictores Poëtas. Sub-
scribite ergo Vatum fortitudini; concludite non inanem titulum
Poësis Heroicæ, et Poëtas ex toto Heroicos;

quos tales hucusque

Dixi.

Nowina

Primâ Poësis drammatice donatq scenâ.

seu

Per Zlotogolenyck Poëticis redditq pedibq

Prologus.

Eiusdem ~~M~~^In capite Poësis drammatice, à pede ordinur, à planta incipi-
mus nostram structuram Q. L. Declamamus Nowinam, qui
contra rebellem Lechis Silesiam miles, à fortuna casui propositus,
ut gloriosius Anteo, quia aureo pede resurgeret. bello victus, captus,
suo cum Duce datus mancipium carceri, ut pulchrius, quam in suo
torque Manlius Torquatus, in vinculis triumphasset. Ut verò tanto cer-
tior præda foret, unum illius pedem carceri, Duci alterum, gemina
adstrinxit compes. Sed fortis in Ducem amor naturam et ferrum
vicit, pedem cum torque secuit, integritati consulturus Ducis: ut et
consuluit, reddidit libertati et Patriæ, potu somnoq sepultis excubi:
is Dux hipes iuit felix profuga. Quod Nowina factum aurò estima-
vit Princeps Silesis, dignam censuit plantam, cui victrices herbes,
et lauri insererentur triumphales. Unipedem secundo donavit, et
hoc aureo. Carcerem Patriæ Laribus, aurea libertati commutavit
servitutem. Remisit in Poloniam futurum Zlotogolenyckorum
domus fundatorem. Hunc nos Poëticis pedibus in scenam induce-
mus, si Auditor tuus in pedibus benevolam inveniendus aurem.

Dux Silesis redux è bello habito cum Polonis ingreditur
Aulam sui Principis cum captivo Duce Polonis et Nowina,
et ait.

Legnorum, Legumq potens, cui iussa, tabori
Belligero fortuna studet, fauet alea belli,
Inorgitatur iurata tuis Bellona triumphis,
Militat heros Mars famq in tempora prona
Ultero ruunt laurus. Tibi nunc quoq Sarmata victas

Victori,

Victori sternit palmas; quam porrigit herbam,
Inserit hanc plantis. Quidam quod venerit hostis
In dextras, devicta tuo novit sub poplite colla.
Ista tuo Dominator Princeps sit proda triumpho,
Cuvit belli, sint ornamenta trophæis.

Princeps Silesis Rpt.

Præmia me fateor, pariter Silesia grates,
Se tanto debere Duci: quo Heræ, quietem
Princeps, plebs fortunam, nec non Patria fumem,
victis gestit adepta Lechiæ.
Captivos alloquitur. Hæc vos, quas aquilas, quæ signa secuti?
Officium vobis quod? Dux? in prælia dextros,
Quos præerant?

Rpt Dux Polonis captivus.

Me Duce gesta scias te contra, bella, rebellem;
Mancipium simul hostis ei, quem iura Tyrannum;
Patria? perjurum notionit. Exposita Rexonem
Viscera Sarmatibus matris.

Princeps Silesis furibundus ait. Quid tanta protervia vocum?

Libertasq; loquax oris? nostine subactus
Me ois, Dominumq; necesse? Sermone proceres
Emenda fauces; cupias tua lingua nefandum
Hi retroacta suat: medio vel gutture lictor
Barrusa verba recet.

Rpt. Dux Polonis.

Victum me corpore tantum
Non animo, esse scias victor. Captiva revincant
Membra licet torques, victor tamen ire triumphat
Libertas. Me fata veneri hæc crede. Quærent
Si vitæ? bibas. Constaturet mors lata Tyrannum.
Vis? morior Lechiæ fuscum, vis? sanguine reddam,
Tundendumq; tui tabum.

Princeps Silesis. Huc laqueos, torques, manicas, tormenta, catastas,
Emeritas stricto subeant in carcere pænas.

Dux Polonis ait. Membra ligæ hæc animum convincer.

Dux Polonis et Nowina deducuntur in carcerem.

Dux Silesis fabrum acciri jubet. Ferrifabrum cum torque voca.

Adest ferrifaber. cui ait Dux Silesis.

Huius iunge pedem muro compage sinistrum,
Dextrum iunge Duci.

Exequitur iussa fabem. Includuntur Carceri captivi. Excubis designantur: quas monet de diligentia in vigilando Dux Silesis.

Forti custode gerantur carceris excubis.

Post abitum Ducis Silesis Dux Polonis captivis vigilas alloquitur.

Vos ego captivi, pondus sufferre diei,

Vos faciam noctisq; vices. Excubis agunt palistas.

Dux dat pecuniam. Et premia miles, his animam, vires repara.

Vigiliis pecunia accepta comparant sibi potum, bibunt, inebriantur.

Tandem sopiuntur.

Nowina ait ad Ducem. Ea fuga Dux hora tua, intolerabile nostris

Ius servile jugum collis, pedibus catatas

Excubis, latulo carcer stat limine: potu

Excubis somnoq; graves: custodia nulla.

Lumpe moras; profugo Patrias properemus in oras.

Dux. Chœu. Ibo lubens linctum ni ferrea tædant
Vincta pedem.

Nowina ait. Frangi num possint vincta probemq.

Comminuere satagunt compedes; sed non valent.

Nowina. Unanimi eja manu: concordia eja labore

Aggrediamur opus.

Iterum comminuunt opedes.

Dux Captivus ait. Conatum molimur inane, fortior est nobis spes.

Nowina. Tentare laborem haud oberit.

A pariete conantur avellere catenam. Dux implorat Dli opem.

Superi! Divinas ferte labanti suppetias voto.

Nowina desperat. Vani sine viribus aquis sunt nixus nostri.

Dux desperat.

Ergo jam gens oia vale! Duce, Duave cohaere!

Desperata salus, Patriq; valete! Senates.

Haud premeret sic corda dolor, si Martis arenâ

Pro Patria, hostili cecidissem victima ferro:

Proq; sociis, arisq; litaspem. Distans eni e

Si vitam. Si qumq; nobiliore liceret

Fato. Turpius an patenam decedere! letho

Sordidiore mori! Perjurus, perfidus unus,

Contemptorq; Dli et Patri; una subditus, una

Hostis, herusue mei! heu vos! prohi Superi!

Nowina. Nondum desperata salus; qua reddere possum

Te Patri, jam nosco viam.

Dux ait.

Proponet moremur

ne breve conditio tempus.

Nowina

Nowina Cum torque secandus
Hannisi pes refect. mihi. te mea vulnera sanum
ut Lechis reddant.

Dux Rpt. Quid agam? hinc vincere victam
Urget amor citans. Inde alieno vivere fata
Fas, nec jura vident. Hæc inter fluctuat, utrum
Sit mens arreptura modum.

Hic Nowina abscidit sibi proprium pedem. sub quo ait

Dux. Ah eodem heroam! ah propria sibi clade tyrannum!
Militis o animam! timido jam parce cruciari
Carnificas cohibere manus, jam malo castitii
Mancipium teneam, redimi quam sanguine tanto.

Abscidit pedem dat Nowina Duci et ait

Ecce pedem! Labias, prope fugitivus in oras;
Ito tripes. Quos Dux calles remeando Viator
Triveris, his comes ibo vis. Olim miles Questis
Me tibi nunc peditem iungo. nam ipse hietri
Ius saltem excutiat seroile iugum.

Dux recipit pedem et ait.

O pretiosa mecum torque monilia sortis!
Prospera planta fuga! resoluti pignus amoris!
Quo te corde geram? collo cœu aurea vota
Esto meo. Ibo, sed vult tutoris abig
Ibo memor. Iurate vale Commilito. nec non
Hæce, vale! mihi clade latem, fusq; redemptor
Sanguine.

Nowina I, prospera, felix

Fugit è carcere Dux relicto Nowina. Excubiti evigilant,
vident Ducem fuga datum, investigant, desperant, tandem vitam
propriam fuga quæ tuentur.

Præses carceris venit, interrogat ad absentiam Custodum: carcerem
ingreditur et ait ad Nowinam. Dux et miles ubi?

Rpt Nowina. Num vigit excubitis, seditione flui?

Viso sanguine ait præses. Quis citè cruor? sublevat vestem. Ex pes ubi?

Nowina Rpt. In Patriam rediit, scisquam vestigia jussi
Custodire duces.

Custos Carceris. Max totum fundes alio torture crucorem.
Abit, claudit carcerem, excubitis designat suum famulum.

Principem Silesis adit et ait. Nuntius infelix venio

Princeps Silesis. Carit quid fama novi?

Præses Rpt. Dux carcere, miles excubitis fugit, solus Nowina superstes.

Princeps Silesis. Quid quo facto? nam captivum torquis utrumq;
Una catenarat; ainkelis tamen iste tenetur,
Dux vero profugus?

Lytraces Carceris. Ipse sum Nowina pedem, sic carcere Ductor
Ut fugeret, cum crure scidit.

Princeps Silesis. Solvatur laqueis, mea sub penetratâ deduc
Mancipiam.

Custos carceris abijt. Solvit mancipium ferrifaber.

Sub quo Princeps. Aurifaber solido, jubeas, ut fundat obrizo
Juxta male pedem.

Adducitur Nowina ad quem Princeps Silesis ait.

Tene Ducis jussisse fugam? propriumq; tyrannum
Audio? quo feritas dextra? dementia mentis?
In semet ipsis suam torquere salutem,
Alter ut evadat. Sed solvet corpore lata
Damina mihi; discas alio tortore, domare
Tam nimios ausus.

Est Nowina. Nonne vadem me victor habes? Ducis opes, et una
Prædæ mihi sum; potero dominici pede promptus in unio,
Hæc tibi Dux, ille Patriæ, servire duobus.
Cepedit monopas essem, prodiret in orbem
Ut pede fama meo; victa, retulisse trophæa
Te Lechia Princeps; quæ Dux fugitivus in ora
Deget ut ferret, tætit illa ripæ.

Princeps dat Nowinæ aureum pedem et ait.

En heros moicte tui solatia facti,
Irdmæ virtutis, victi monumenta doloris.
I. fortunato passu; desiniat orbis
Epede personæ pretium. Hoc tibi crure resurgat
Aurea libertas; plantâ fortuna revivasc.
Ite Polonus. Egas, castis tamen æta superstes
Silesis exempla.

Nowina recipit pedem et ait.

Ipse redux pede dissimili; sed Nominis igo
Publica fama tui: pleno ore Nowina loquetur,
Si aurum se sileat: prone tibi poplite calceum
Auratus per ipse facit; pro munere noceat
Se grates debere.

Princeps Silesis. Incolumem Lechia, Patriisq; Penatib; erro
Ne deflectat iter, fiat vel proda Platoni
Miles redde meter.

Deducit cum aureo pede à militibus Nowina in Poloniam.

Apobaterium In Polo.

Apobaterion reduci ex Silesia Nowina
a Polona Juventute.

Epigramma Ium.

Continuus qui bella, celer pede, martis obibat,
Indepites acie non remorante gradu.
Truserat hunc hostis servilis ad otia vitæ,
Mancipium fieri daretur posset in dæ.
Sed scisso, impatiens remora, pede fertur in uno,
Nam virtus uas nescia stare loco.

Idum.

In pedibus passim quærantur Principis aures:
Aurato Dominus nonne Nowina, pede?
Conveniunt aptè pariter rumoribus aures;
Stareus hinc bene pes, atq. Nowina quadrant.

Iticum.

Par lites inière pedum, per Olympia metam,
Tangeret Hippomenes aut Atalanta prior.
Hic urget, magis illa gradum; quæ victor abiret
Aurum macta famet si remora pet iter.
Se quoq. Dux, monopes Nowina, dedere fugaces,
Est certaturis labria meta fuit.
Quam tenuit victus neuter, sed victor uterq.
Insuper auratum contigit iste pedem.

Atum.

Deformem monopes credidit te, forte Nowina?
Art pes hic signum nobilitatis erit.
Nascentur Lechis pulchrum per vulnera nomen
Itotogolencrycii cara propago tui.
Cui flectit jurata genu fortuna, fidellem
As famulam sperdet se hoc habitare domo.

Stum.

Ferratam referat quævis cur tibia calcem?
Hæc quoq. cum quævis gloria calcar habet.

Curg' genefflectat? cui fiat adorea tanta?
In pede fortunam nam reverenter habet.

Otium.

Non Pallas tua prima, Iovem, cunabula jacta,
Aut satus Europâ sic Radamanthe tumet.
Vel Pyrrhæ populus, genitum te divite saxo:
Aurea quam Dragomir stirpe propago tuâ.

Timor.

Aures convellit novitas libata palatō,
Ast hūc quod carpat, cerno, Nowina pedem.
Quid novitas aures mulcebit grata Solomas,
Ipse Nowinam pes recreatus aget.

Guum.

Mustres ceras, titulos, magnalia mundi,
Nowinus à minima creescere stinpe sui.
Et lacrymis gemmas, parvo de, flumina fonte,
Ex atomis montes, quod tumuere, putent.
Ag' Fabis Fabii, primos à lentibus ortus
Lentulus, à pisis Ryoq. nomen habet.
Verum Ilotogolencyei stirps dives ab auro
Quorum prima domus aurea planta fuit.

gnum.

Si pedibus vates pretium jactatis obryzum,
Inrit quod verbis aurea vena metris.
Bassi Vespavii, Caesar Tyberusve Sabini,
Macenas Valeri Parthenisq. pedes,
Hirili Macedo, fulvo ditare metallo
Aurate venum quisq. statere datur.
Et Nowina tuo pariter pede dives ab auro
At illo, pretii multa valenta geris.

Lomium.

Heroum te pes fecit Nowina Poëtam
Cum nōris quis pes abbreviandus erat.
Cūve Stylus vel acumen? ferrum; ast vincula nexus
Et cœura fuit vulnera lata pede.

Inde

Inde bonum vel adhuc possum te dicere Vatem;
Frangere cum tibi sit sola Nowina pedem.

Imum.

Se primum Macedo protum hominem esse fatebor,
Saucia cum patiens vulnera Corpus erat.

Tu quoque cum tabo rubeas Nowina cruentus,
Quod est inde, vias nobilitatus homo.

Epilogus.

Spectasti heroici facti, et nostrae exhibitionis Nowinam
A. S. Sicubi vero cespitavimus, teneris adhuc pede Poëtis
et pedis lasi lucubrationi id imputa. Vel si tuas corporis
aures scena, Nowina id proprium esse crede.

Victrices Apollinis labores publico Vatum donati triumpho.

Prologus.

Apollinem professi Vates illius militamus honori; la: Eiusdem Mgri
bores premio, triumpho donamus Phœbi victorias. A. S.
Imus labor erit veneratos Pythonis domare ausus: opponet
se Lernæ vix absimilis hydra, sed invenient alterum monstra
Herculem, dum Apollinem. Jam Juvæ quædam matri Latonæ,
vindictabit insidias: traiecit telo colubrum, suæq; ex arcu faciet tri-
umphalem. Idus numero et fortuna labor erit Phœbed
triumphus tubæ. Dederat certamina claudia Martiæ, ut lituus
probaret artem, magisne Apollini an Martiæ subieribendam: cecinit
Martia, cecinit et Apollo; hic victor, victus ille, sterna ad suum li-
tuum victoris Phœbi fama. In Thum laborem Brontes Pe-
ropes, Pyracmon cum sua venient Vulcanæ, qui fulminis Esculapii
mortis, una sub artifices cecidit. Cuderunt fulmina in filii necem,
simul adversa sibi fortunæ fabri. Quia quam suavit talio, jussit in prolem
amor, exeruit vindictam Apollo Pater: tetendit, quæ iustus ministravit
arma furor. Tandem coronabit labores lauream cum

Hercule certamen. Provocebat hic Apollinem suis in amulum
furoribus, quibus pro Delpho, seu pro domo sua detonavit: pro aris
se opposuit, quasi illius honori deberentur; carlinam et tripodem
Hercules virtutis esse premia. Sed vana erant paribus amulo
sine viribus ins, labor inter gesta victi Herculis, aut Apollinis victori:
as memorandus. Insuper Orpheus saltus in tripodiam, rupes
in choros, hinc in laterum Phobos victoris triumphum pectus cytharæ
excitabit; vates vero suos cantus in apud triumphale: Si illis a. R.
aures dederis et animum.

Amus labor Apollinis.

Sub Parnasso sedenti Apollini gladio et pharetra accincto manibus
desuper Pego Scipens, quem imo Apollo, exhorrescit dein interitæ telõ in:
teremptoq; insultat.

Hocne sacros ausu licuit temerare Penates?
Hæc in Apollineum vitiatas dentes doloso
Insidias struxisse caput? calcæ Bicollis
ille Phobos nec non Socris habitata Camenis
Culmina? Te Ditis Stygia decurere patudes
Aut acherontis aqua, Phlege tantaq; recessus
Non fuga plena dæto. Anguicomam petisse Megaram
Quadrat potius tibi non radiantia Phabi
Tempora. Sed facinus megitæ, hæc morte nefandum.
Disce quid sit Latonam quid vexare atamve.
Illam sobolem. Int hæmoni menta triumphum
Prima mei; cum victores domuisse ferarum
Raro deo quoq; monstra pro.

2dus Labor.

At cornu Parnassi Marsyas tubicæ tubam insonat. Apollo amo auscul-
tat concentum dein, alloquitur Filium suum Orpheum.

Disce quis ara sonet? Situ quoq; experte canorum
Ore crepat. Rauca ne discors lito¹³¹ pectus,
Aures voce meas: impeto cornua Cantu
Nonium vitæve chororum.

Adi. Orpheus Marsyam et ait.

Auribus ut crepuit Patri tuo buccina Phabi
Te genitum Legatum mittit Anonyma diisam
Cassica, quo? cuius ve inflectitur Nominis ore?

Adi. Marsyam.

Disce

Disce, tuos (sit pariter) cunctas ab Apolline nondum
Abstrusas aures. Instant non pectora Phæbi.
Et mirabam resonans audiisti clangere voces
Marsya quid noverit.

Orpheus.

Nephus incondita cornu

Pulsat quoque vocatque sonat me mihi Apollo

Timoribus aedant.

Rpt Marsyas

Ergo mea rudimenta vides?

Quid possim ignorare? defect certamine Phæbus.

Classica do pugna.

Classicum insonat Marsyas

Orpheus redit ad Apollinem ait

Pugnam tibi Marsya signat.

Voce tuba certaturum lituumque lacepsit

Phæbetum.

Apollo

En stolidos! ausus nebulonis, ut audet

Me contra Phæbum. Næque crepuisse putares

Tors melius culicem. Raucos cœu butio reddit.

Voce sonos, et serocalem Cecropis avim

Ore referre putat.

Rpt præsens Marsyas

Verbis non arte triumphas.

Ast mea quos trudent victores cornua Cantus

Auscultes. Hic Marsyas tubam insonat,

quo facto ait

En! disce, prout rudis occinat artis

Marsya: cui Phæbea pares modulentur anæra

Audio, concentus.

Apollo

Quid quid tua musa canori

Callet adhuc conat.

Iterum Marsyas tubam canit

Quo facto ait.

Exeruit, quas pectore nôrat.

Ars mea jam vires, nunc quid tua buccina possit

Da specimen.

Apollo

longè præstantius tubam canit cui ait Marsya.

Fateor! redimitus tempora lauro

Naud frustra tua Phæbe geris. certamine vinctus

Cogor Apollineis, et ego victicia ferre

Serta comis, lituumque tuo sacrare triumpho.

Tubam ad pedes Apollinis deponit

Apollo Vis? ut parva luat nimium discriminis ausu

Pena nefas. Non crede satis flexisse superba
Colla mihi; nunc primum, cum victoria cogit,
Se victum sati. propria mihi pelle necesse
Sis Spolium.

Hic abscondit se Marsyas
alias pelle detrahendus

3^{ius} Labor.

Cyclopes, Brontes, Sieropes, Pyracmon in sua Vulcania cudent
Jovis fulmina, quibus ante, exstinctus Esculapius Filius Apollinis,
horum auditis malleis ait Apollo.

Quam ferit, heu! corda dolor; Vulcania diris
Dum resonat rudibus, Sufflat dum Mulciber adros
Ignes focos, exardent quam praecordia dignis
Trarum flammis. Viduus tot pectoris, ictus
Lentis amor, reboat quotquot mugitibus incus
Cyclopum. Echo refert auri dum fulmina cudi,
Fulminea, mi Fili te cecidisse. Tonantis
Dextra, me faciunt renovari corde dolores
Scire Patrem, Eheu! Esculapi chara propago,
Dimidium Cordis, languentis publica mundi
Spes, vitæq; salus, peristi, cheu peristi.
O Jovis immanens dextera! ah cæde Tyrannum!
Durius ah saxo pectus! licuitne necare
In fontem vitæ?

Hic iterum Cyclopum resonant mallei

Apollo Rursus ne doloribus ansam
Cyclopes dabitis? cecidistis fulmina, sortis
Adversa fabri, cecidistis! Filius uno
Hic Pater emorior. Tu detestande Pyracmon,
Tu Brontes, Sieropesq; nescis tu causa Cruentæ,
Vos vos artifices mortis. Sed vindice dextra
Ulcisci factum cum suadet talio: fusus
Elysio, Sanguis vindictam clamat ab agro

Fatag

Farq per Divum Filū repetendā Parentem
Urget amor! repetam, proliū cademq̄ superstes
Utiſcar.
Intenso Arcu ēpharetra cnecat Apollo Cyclopes in ſua Vulcania, auditq̄
gemitu morientium ait.

Discite fulminea mortis Cyclopes, Apollo
Quid, quis, et unde genus, quali celebrandus honore
Divina de ſtirpe ſatus: quid complice dextro
Phæbeo generi cauſaſſe necem.

Atus Labor

Ait Hercules Apollinem leoniam cutem indutus certaturus de Tripode

Hercules. Divetuos conced Lares, evictor honoris
Herculei cultus defensor juſtus iniqua
Juſtitia vindex. Apollo. Gratus mihi poſtibus poſpes,
Auribus excipio, quamtrudas ore querelam.

Hercules. Tecum eſt cauſa mihi, ſed te quoq̄ judicentem
Diſcerni cupio, cauſam peto diſcute librā
Phæbe meam.

Apollo. Audio qua illatibi ſecit me injuria Fontem.

Hercules. Fasne tibi cenſes alieni nōminis aras
Fatidicam famam, ſacris oracula fanis,
Et decus, et cultum, erepti poſſeſſori honoris
Phæbetibi, prope ſacrilegam uſurpare rapinam?
Cortinam, Tripodemve loquor. Quas ſacra labore
Herculeæ meruere manus; virtusq̄ vel ipſis
Vix conceſſa Diis. Et tu cēu proprius hares
Cenſeris Tripodis? quo jure vel aqua lege?

Apollo. An deſunt jam monſtra tibi? certamine Divum
Quod genus aggredieris, fictis Numenve jucteliū
Inſimules? Cujus nullam, niſi forte leonis
Pellem, cortinam novi. Tripodemve ſacratum
Delphis, Divinarum non oracula vocum
Quadrupes niſi forte ſeras, Stygiive Moloſſi
Latratu, Hydrotorum ſibila proq̄ Sybillis.

Hercules. Tu ne lude Deum, rediit qui Victor ab orco,
 Monstrorum terris domitor, terrorq; Deorum;
 Quid valeant humeri, nôris quid dextera possit
 Herculis, antali, tantove colendus honore!
 Redde pubens titulum, Divi mihi nominis aras,
 Sponte reponatua; cupias ni vindice dextra,
 Viribus Herculeis, dirimi certamine letum.
 Sed doceant Hydra Nemea pellesq; leonum,
 Hesperidumve draco, Taurus, Busiris et aser,
 Antausq; Gigas aut Geryonq; tricorpor
 Totusve orcus, quid meruisse sit Hercules iras
Apollo Quis furid rursus quæ te de mentia Caput
 Alcides iterum ne facit te Iuno furentem?
 Scito tamen, vesana quem de liria mentis
 Efficiant. In me ne plus furor arma ministret.
 Pytho velut Brontes, Hieropes, vel Marston discas
 Quid sit Phæbeos dextra stimulasse furres.
Furens abijt Hercules

Apollinis Hilaria

Apollo jubet Orpheum pulsare Cytharam.

Nervos instrue plectro
 Orphee, victori Sint hæc mihi classica musæ,
 Nec non sollicitos animo interrompe labores.
Orpheus pulsat cytharam, ad cuius sonum rupe saliant.
Quo finito Iaku Apollo ait ad Orpheum.

Virgilium, Vatem Lyricum, Senecamve Tragicum,
 Nasonem, Statium, nec non accerse Poetam
 Maonium.
Abit Orpheus adductq; nominatos Poetas.

Ad quos Apollo Fatidici Vates Phæbeum carmine vestro
 Turba professa. Dæum Tymbræi gloria Patriæ
 Frontis honos, Heliconis amor, divesq; corona
 Me clarum redimida, caputq; per vestra triumphos
 Vivere metra volo, totum mea fama laborum
 His Orbem pedibus usat.

Et Homerus   Entheus est animis promptus, facilesq; Camend.

Ipse calor fervet, Coru Titania cantet

Gesta Patris.

Apollo

Virgilius nec non casi Pythonis Homerus

De cantet palmas.

Homerus

Cirratis mi plexa seros pro cinibus anques
Flecte Megiera caput; dominantem vertice, flecte
Gorgoneum populum, victo in Pythone sacror
Victorem Phobum. Potentis sciole vestris
Haud erebi, ultoris Stygiae Ditisq; ministra.
Non invictatui's nutrita cubilibus Orci.
Ut rabie sic Tanarui's utiata veneni's
Juno monstra putes. Nec in hac opus Hercule tantum
Est nobis nimis de laboribus Herculis, uno
Traieci'sse feram suffecit vulnere, Phobo:
Multiplicem ne ceu, uno defunere, vitam
Hydra revixisset. Quare sentite gehennae
Monstra virum; Mater portentorum Affrica nec non
Anguicomae Furia, genitor vel Pluto ferarum
Phobeam vestrum domitorem discite dextram.
Vno vos in se victos Rex Pytho draconum
Plantae subdit Apollineae. Latet anguis in herba
Quam dare victori iussus certamine victus.

Virgilius

Conflictus laurig Parens Bellona triumphos
Haud nimium tua fama canat; Mavortis ovantes
Orbe vehat currus, spargatq; per omnia palmas
Regna triumphales. Tumidæ non pelle leonis
Nec sic Lernæ, Stygiæ monstræve Superba
Herculae gaudete manus: ut victor Apollo
Aspidis exuvias. Non quem decuere Dlorum
Ceu hac monstra virum. Terigisti Phoebe sagittâ
Plus Lybico colubrum; tetigisti nactus honoris
Felicem famaq; scopum: quem posse sarissas
Sauromatum, Dacumve bestas vel arundine fausta
Tangere vix credô. Supero jaculatus ab arca

Iose nec arcitenens melius ve Dianatenidit
Phaetra telum: vetuit ceu pollice tridum
Nervo metam domuitq volatile ferrum
Pythomem: phaetramve tibi Inuavit in arcus
Phaebae triumphales.

Apollo.

Marsya devictus Lyricis vulgetur Horati.

Horatius.

Festas cadentis Aonii d fides
Phaebi triumphis tendite Virgines
Panae victricem Sonate
Ludite Pierium profusa
Chorum Camenae. Classica buccinis
Da Mars canoris Echo per omnes
Apollinem loquaris ora s.
Atiseno lituog fama
Canta tubarum cornua Delii
Iubus crepantis mormura Marsya
Oisq rorchos quasve cantor
Gutturis ranci sonans superbus
Iactavit artes. Edocuit quid est
Phaebum amulari cui culicem quoq
Vel butionem provocasse
Vix licuit superare posset
Ut arte victor. Ast merita luce
Panas nefasti. Cornua classica
Tubam triumphis in trophaeum
Induvias spoliumpq cutem
Rudatus artus Marsya dedica.
Non sic Leonis pellibus Hercules
Ovans ut ornet membra debes
Exuvias ut Apollo victor.

Apollo.

Decantet Vates Brontem Steropemq Tragedus

Seneca

Porrigere victor tempora lauris,
Sacrisq redimito frontem,
Quas ariferi comites herbas
Cum Mulcibero dare coacti.

Phaebae

Phæbe triumphis junge quadrigas,
 Sic axe poli, sicut et terris
 Audentem per colla Cyclopium
 Titan victricem agito currum.
 Vindex Patris anhelans, atra
 Filij necis, post-humus orbis
 Victor, fulminei domitor fatis,
 Homines igne trifurcas
 In vestras Vulcania tadas
 Accendit. Dat classica sudibus
 Ac resonis incultibus audit
 Ipsatus se gloria fama.
 Sub victricis mole fatiscunt
 Cyclopes, cœu Hæta-Lanceladus.
 Disce Pyracmon discite Steropes,
 Et Brontes Vulcania senti,
 In vestras tela rediisse
 Cades, Siculis exusa, caminis
 Super æthorum retroacta caput.
 Quid Fabri sortis Apollinea
 Non vestra sitis fortuna.

Apollo. — Pierium Naso modulatur carmine plectrum.

Ovidius

Tende triumphali modulo ballistæ plectrum
 Et mea festivum Musa hœcuma cane.
 Obstrepe magnificis fidium testudo coturnis
 Ac Epœ Aonium pulset eburna chelys,
 Phæbeas cantura fides, et fila movendis
 Sylvæ, Pierii Cautibus apta iugi.
 In Parios se cœu Obeliscos, cœu vœ columnas
 In Phrygiæ nec non viva trophæa darent.
 Surgeret aut populus, Cythere de dentibus Indis
 Ut quondam Cadmi dente feroce satius.
 Saxave spirarent iterum Parnassia vitam
 Ut Pyrrha silices Deucalionis aut:
 Sic rupes saliant, lati saltusve triumphis
 Saltibus applaudunt, concelebrant choris.
 Viveret aut iterum Memnon animatus honori
 Phæbe tuq; vixit, sic animata Silex.

Apollo. Herculeas statius vanas sine viribus iras
Ob tripodem, contet.

Statius.

Rajula membra poli, tumidos humerosve leone,
Victricas clavâq; manus et tempora lauris
Alcides, dete Phæbeis flecte triumphis.
Pelles in spoliis Nemeas, et monstrapaludis
Lernæ Sibicium in victricia signa Gigantem,
Vidus Apollineo, da terris victor ~~unus~~ honori.
Cerbæus, Hesperidum Draco, Geryonve tricothor,
Centauri, tenet Hesperius quas margo columnas,
Busirisq; ferax, nec non Erymanthidos apri,
Et quot quot palmas numeras Tyrrhinius Heros,
Hæc et te totum Clavis sacro trophæis.
Palloris, paterasve Larcs petiisse timoris
Imbellisq; Dei, qui te triumphasse furentem
Non Phæbus posset. Tuum erat pullare Bicollis
Corinam Tripodemve et non cracula Delphis
Cælum hæres fidi iuris, prætere de lege.

Apollo.

Edomito quot quot surgant ex hoste triumphis,
Victrices laurus, herba, vel fœmina trophæis.
Parnassus vitta, diviso vertice nutrit.
Hæc in vestra, coronanda sacro tempora fronti.
Vobis et spectatori, Parnassia pronus,
Submissas acturus grates, culmina flecto.

287

44

Aequitatis et artis Iudicium in decidendo Filio Sub Adventus ferias theatri donatum Scenâ.

Prologus.

Diem iudicii hinc et accendit hodie noster Phobus: ad adventus ferias *Eiusdem Magni.*
causam et iudicium tuo proponit iudicio A. S. Turingius haud ratus
una se prole Beatum, ne unico Pater viveret in Filio, duos à teneris ad-
servit adoptivos: cuius aequalis in omnes propensio, affectus idem par
animi teneritudo, educatio simillima, legitimum adoptivis, et adoptivos
ita miscuit legitimo, ut illos sibi met et orbis eriperet notitia: ut et
eripuit. Eodem Filii gaudebant jure, et idulo: crescebat vero similis
cui uno Patre gnata tropago: tantum se genitares prolem, sibi can-
fratres, quantum se vivere crederent, Videbant, Cui uno jacuissent sub
hepate, eadem lussissent ubera: nisi illos Singularis concordia, Fra-
tres sibi arguisset. Plenus tamen annorum senectio Turingius
quod genitilis amor, iura Patriæ et naturæ persuasere, mandavit execu-
tioni. Persoluturus naturæ debitum, et proprio persolvit Filio: occu-
tum hactenus, testamentò revelavit factum, non tamen personarum
Ibus, unum sui tantum sapus Filium. Plurimum voluit se vivere, uni-
us mori Patrem; ut illò adderet lætitiæ minueret hoc dolori. Inscri-
psit ultimis tabulis universam superstiti Filio possessionem: supplectis
his, Bonorum, fortuna, et totius Patrimonii fecit heredem, sed anonymum.
Ita viveret in unigenito ut non moreretur in adoptivis; quomodo hi uni-
geniti usurpassent, adoptivorum ille recusasset agnomen.

Discessit e vivis Turingius, discessit quoque putativus Pater, extinctus
sebris incendio accendit in posthumis litis incendium; anima vit-
tixas suo funere; Infernum genuit voluntas ultima. Siquidem hic
cepit se fari Filium, negare alii, isti se filios defendere, oppugnare
ille: omnes usurpare filiationem, obtinere nullus: nullus voluit e-
vincere, probare omnes sui Patrem. Vendicârunt omnes Patrem,
Vendicare se filium, Fratres tamen designati. Multo desudarunt certamine.

quibus sibi Patronus et arbiter; favor contra se fuit in Iudice.
Ergo propria cum nemo bonus causa Iudex, illi quoque diem dixere
obscuro quia ignoto crimini: iurare in causam. Actores rei simul quid ex
his quibus sit illorum in seculum. Proponere ultimam Patris voluntatem,
et nescis anonymum: id totum in Iudice, sua aequitatis et artis for-
sententia, ut non eris: manet decretum: Iubent cadaver Patris sisti. Curat alligari ludi-
men sed ~~reos~~ dixerunt: tur, alligatur. e pharetra cor Patris sagitta petere illum fore Filium,
neret. Nec mora in dedit qui feliciter metam tetigisset. Placuit adoptivis Sententia haud legiti-
mo: Patiēre telis Nemeses, Genitoris viscera: Sed quod se Filios facerent
amiserunt. nam quem pietas, innatus in Patrem dolor, natura fecit i-
psam filium, decidit quoque Iudex, remisit illum Harodem Honorum, illos
Adoptivos, hactenus sortis vixisse jure, satis reputans. In hac nostra
causa jam tuo alto comidimus iudicio. A. B. nisi favor sit in te Iudice.

Senex decumbens morbo, ait ad Filios.

Dilecta Patris hactenus solatia,
Spes unica mihi post Deos;
Vita & Senilis anima, salvia virium,
Nunc morbo do succurrite.
Sitis mihi Patres, Filii. Date, qui dedit
Vitam, perituro Seni.
Prospicite morti, longiores vivere
Possum. Dies, meo frui
Labore manuum. Liceat adhuc esse Patrem
Vobis mea vestra simul
Gaudere vita. Malog Superstes, memor
Esse Genitor vestrum pia
Quam fore memoria. Extinguite ardores febris
Extinguat illis ne miser
Compatitur Patri Adoptivus Filius Imus.

O genitor! o Pater! tibi dies si dare
Possem perennes, Nestoris
Aevum darem! Liceret de Anchisen Patrem
Efferre febris incendio,
Te Filius ferrem Aeneas. Ipsius estam
Tardarem arenam lacrymis,
Ne depresso suum urgeat iter.

2dus Filius Adoptivus compatitur.

Non te mori, crede, Pater ipsum, Filii
Commorimur una: vivere
Nobis, Patris erit vita, mors, & te io mori!
Posthuma sequetur mentibus
Propago quem fata rapiunt. Tunctus licet
In Filio vires tamen.

3tius compatitur filius legitimus.

Tibi debes vitam Pater, quam reddere.
O si liceret! ut velut
Phoenix sibi simul filius, simul Pater,
Sim te satus tibi Genitor.
Vitam, cruorem, fundo promptus, temperem
Nisi febris ignes, viscera
Si proderunt, tumpam; cor ultro praebes,
Tester ut amore filium.
Tadet animam vivere, Pater si vixeris.
Extinguar ignibus Patris.

Pater ait

Cordalia vestra, Filii, fata potius.
Sunt morbo, quam salu.
Consulte nummis quoq; Patris vita quibus.
In corragendis Virum
Dispendium, ah! quantum patior!

Filius amicus

O Genitor! aurum non solum, sed Cleopatra
Gemmas liquorem tibi
Si vivat insonare vellet Patri, Di.

Heus tu, pete medicum, nec ut
Moras trahat, periculum morbi indica.

Pater recipit.

Exusta febris labia, restinguite potu
Reficite languentem Senem.

Ad Servum ait

Abit Servus pro medico

3tius Filius ministrat Patri tepidum potum, quo Pater gustato ait.

Exurere Patrem Tibi ne vultis? an
Flamma ignibus restinguitur?
Concedite mihi Lazaro, permittite
Pulvis per ora refrigerem.
Date frigidas guttas aliquot

Reiecit istum potum.

3tius Filius &

Ah toxica saluti tua sitis Pater!
Prodesset ipse si cruor
Non stilla potus frigidi tantum, darem!
Darem! lubens tibi Genitor!

Desideratum laribus istis hospitem
Masti licet morbo Patris
Hilari tamen habemus animo.

Pedissequus ego nutum semper modo Gr' Doctor
Sum praesto quoque quorum obsequi
Paratus imperius Accedens paululum

ad infirmum ait Hic cine meus pariens?

Pater ait Gratissimum mea salutis hospitem,
Longuentium jam virum
Vitae tutorem, domi letus habeo.

Gr' Doctor Quam maximam possum, dabo
Operam, saluti: eviscerabo in pharmaca,
Artemq; distillabo, ut hae

Prodesse possim.
Doctor de ante interrogat. Numerat quot annos?

Gr' Ager. Septima decas exspirat.

Doctor. O! O! Senectus ipsa morbus est tibi.

Hic Doctor explorat arteriam. Sub quod tempus Ager ait

Vitam: me pollicetur arteria?

Gr' Doctor Deniq; pulsus arteria, nondum fatalis pulsus.

Recedens aliquantum a lecto Ager ait.

Non tantopere desperet Ager paululum
Grasatur artibus febris.

Juventibus superis meaq; industria
Salus redibit pristina.

Doctor conversus ad filios Submissa ait voce.

Sane periculosa res! in ultimo
Est ante supremum febris
Gradum.

Appropinquans cubili alloquitur Ager

Necesse censeo venam secet. Cui Gr' Ager

Filius Amus ait ad servum Sit praesto Chirurgus. Abit servus

medicus ait. Postquam duas, non plus! Scutella sanguinis
Effuderit iuxta meam

Detur

Detur receptam pharmacum; et quantum potest
Indulgeat somno.

Aspidens mensa ait rogo calami papyrum.

Hic scribit receptam, scriptam rilegit; relecta ait.

Hoc sumpto nisi

Sudore largo maduerit,

Cepserit somnum, manus ceitelo.

Mihi super sunt moribidi,

Quorum saluti studeo, vix enim vocor

Rediturus huc brevi — Servus humillimus

Abit doctor, quem filius amicus reducendo ait. Avido expellamus animo

Filius amicus cum recepta expedit servum.

Heus tu secundum scripta cura pharmacum.

Hic chirurgus advena, iubetur secare venam. Patri, secat, abit

Servus redux cum medicina ait.

Ecce medicinam, ceu recepta iussit, paratam.

Hanc Filius amicus dante Patri ait

Propius tibi vitam Pater. Est Pater ah utinam!

Filius amicus

Hoc pharmacum sudore, somnoque indiget.

Tu cooperitur Pater, ut possit sudare.

Filius amicus, Nos interim, commodior ut fiat Patri

Ad fratres ait.

Quies, migremus alio.

Ad servos.

Vos quoque quieti prospicite Patri: Lares

Silento umbris, Splendidos

Domite popes: iam hadum restinguite flammam.

Exstinguuntur candela abeunt omnes. Representantur per somni-

um Senii illius mortis nuntii terrores per lucernam magicam.

Senex per somnium clamat. Ah! Eheu! oh! o! heu! Ecce rapior!

ah! ecce rapior! va! va!

Postquam desierint terrores, proripit se ex somno electo Eger, onhe.

Tando dicens.

Heus famuli! heus! famuli! heus filii! heus filii!

Accurrunt filii cum famulis et amicus filius ait.

Quid tibi heritor? Pater promittit anhelitus. Idus filius. Quis

opator concutit? quis pectoris anhelitus? Idus filius

memineris de Pater tui! memineris!

Est Pater anchelando Ah fata! fata! pro tribunali iudicii!

Dei! ah valere filii!

Amus Filius ait Quid accidit mali genitor? cedere.

Est Pater. Ah accidit! Jam nuntius mortis mea

Ah! ah! tremendus adfuit.

Mors visa perimere me senem, me tartarus

Vorare, vincere Satanas.

Ah nuntius! proh nuntius! sati miser.

Filius amus Haud vana somniui pater consideres ludibria

Venit medicus et ait Prout spondidi praesto sum.

Est Filius amus Gratam domi nostrae tua excellentia

Hanc referimus praesentiam.

medicus viso sanguine ait. Superi boni! ne gutta puri sanguinis

Accedens ad agram ait Indulsit aeger aliquantulum somno?

Est aeger

Ah ah quietem! somniandam haud amplius!

Noctem vovendam tartaro!

Doctor.

Aegro mali quid contigit.

Ager.

Ah contigit! jam nuntius mortis mea

Ah ah tremendus adfuit

Mors visa perimere me senem, me tartarus

Vorare, vincere Satanas.

Ah nuntius! proh nuntius! sati miser.

Doctor.

Est somniorum vapus horror.

Doctor ait ad agram. Iudatne? Est ager. minime.

Exploranti ortheriam medico ait ager.

Spes est ne aliqua vita, an secus? rogo tuam.

Ut filius disponere possim.

Est medicus.

Verumne sim dicturus? Hic substitit aliquantulum.

Si fatear horam via supervivet. Lubens

Servire quantis viribus

Poteram obsequabar. Auerat obstandum malo

Statim, peraturus sero nam

medicina.

Hic se subducit medicus.

Pater moribundus benedicit filio

Ergo bona mea, tota opes, honor, domus,

Valete! non te jam aethera

Haurire vos videre tali lumina!

Non amplius mihi datum;

Valete! tellus munde cum vita vale!

Totaq familia jam vale!

Vos Filii tandem valete & vivite
Vestrum simul memores Patri.
Extrema dextera mea benedictio
Propitia vobis numina
Res prosperas dies secundos conferat
Habetis ultimas Patri.
Hoc scribo tabulas quibus fiat satis
Obligatio precor vos Filii ad iuro vos in Patri affectum et dolo.
Filius verus Iustus compatitur Patri moribundo.

Ergo Pater jam desersi me Filium?
Cui orphanum linquis Patri?
Quid tutor orbo mihi? sine meo vivere
Possum ne dimidio animae?
Columba non sic orbo dolet, aut gemit
Viduus a hate turtur, ut
Pupillus ego, te genitor.
Servus stans ad lectum ait Jam ait animam
Accurrunt filii Amus et Idus adoptivi in clamant Patrem

Memento nostrum et tui Pater memento.
Verus filius Iustus deliquitum patitur.
Filius Amus ait. Jam spiritus deseruit artus.
Ah suctus! ah dolor! prout stringis animum
O funera Patri! lacrymis
Deflenda nunquam! quis Pater nunc orphano?
Jam perditum me filium
Si perditum te mi Pater. Perire jam
Iste mei solatia
Perire de litia voluptas pectoris
Spes omnis in te mortua

Idus Filius. Ah invida nimis fata rebus prosperis!
Heu efferae mortis manum!
Rapuiisti unicam mei spem si Patrem
Et in Patre omnia quo miser
Vertar? refugium jam dest. pupillus ah!
Quid absq tutore, quid agam
Miser Orphanus.

Iustus Filius verus. Heu occidit Pater! natate lacrymis
Oculi: ingemiscite pectora

Facundus ejacula dolor: flendum in sono
Anhelitum, Pater occidit.
Quid vita prodes? Si mei vita, Venitor
Deest. Quod amplius mihi
Solatium? qua ultra voluptas vivere
Te sine Pater, mors potius est.
Ultimam prior ego desissem filius
Quam tu Pater. Ultimam fore
Nunquam Pater, ne quando cessares. Tui
Haud esse malletm filius,
Quam desinere.

Filius imus. Ponde. jam flebiles vultus, Patri
Quid proderunt lacrymae?

Filius verus. Ah si lapideum Niobe pectus si foret
Cor vel adamante fusum lacrymas
Ludaret, atra sentiens

Filius imus. Venena mortis.
mori qui nascitur
Debet: manet quoque nos idem.
Nunc consulendum funeri; quid imperet
Ultima voluntas mortui
Patris legendum.

Accipit vitam, assidet um aliis. Patribus mensa. ad servos ait.
Vos quae attinent, funus parate. Servi abeunt.
Legnat testamentum, legit ipse silentio. tenor autem.
Testamenti Turingii est talis.

In Nomine Domini Amen.

Quoniam haec est mortalium conditio, ut cui nasci contigerit re-
stet mori: commune persolvat debitum, qui illud per vitam con-
traxerit. Ego quoque Turingius huic subiacendo tributo cogor
occumbere, exstingui plenus annorum. Ne vero totus desinam
his tabulis ultimam mei volo vivere voluntatem praesenti ani-
mo, sano propositam sensu. Qua relinquo e tribus duas fili-
orum adoptivos, unum legitimum. Hos quia vivens aequa-
li affectu, educatione simillima, orbis, illorumque eripui

notitia, nec moriens aperio. Revelo factum non tamen personas.
Illa licet putatitius in pluribus Filiis occumbam Pater, cui unum
tantum permisit natura. Ne tamen naturalem filium afficiam
injuria, omnium bonorum suppellectilis fortuna totiusq. Patrimo-
nii, volo sit Hares. adoptivi satis sibi reputent, hactenus filia.
si vixisse jure. Huic ultima voluntati si quis contravenierit ipsi
appello evictorem DEUM.

Perlectum ponit ad mensam, haeret meditabundus. Filius Itius ait

Quid Frater haeres? quid tale in ultimis tabulis quod stuporem parit
Filius Amus Et O Fratres! si amplius dicendi fratres! Heu Patris,
si Pater omnibus dicendus infelicem voluntatem.

Frater Idus Quae illa tam infelix voluntas?

Frater Amus. Lego si legi digna Patris tabula. Et legit testamentum clare
quo perlecto Frater Idus ait. Idem ne lecta merentur?

Porrigendo testamentum illis legendum Frater Amus ait.

Si non meis ergo propriis credite oculis
accipiunt Frater Idus et Itius testamentum legunt privatim per-
lecto mirantur. ad quos filius Amus ait.

Quid adhuc eo usq. temporis, non amplius,
Fratres mei.

Frater Idus proripiens se à mensa Patris factum execratur.

O execrandas, o inauditas Patrum
Tabulas; voluntatem ultimam
Heu ultimam sortis alienae! Heu impium
Factum senis! Nos tamdiu
Ceu filios fovisti eodem corde, nunc
Ceu aquila spurios rejicis?
Vocas adoptivos? loquere! quis ille? dic
Haud nos Propheta.

Filius Itius defendit Patrem.

Potius agenda his gratia quos hactenus

Una domus, educatio, bona
Protexerint, et ipsa fovit gratia
Imē pure Fili.
Venit servus dicendo Quos funus attinent Patris parata jam.
Proripit se à mensa Filius Imus et ait.

Haud meruit agnomen Patris nimis improbus
Senecior dignusve lacrymis
Quas sudimus aut impius justis Precem
Sed tartaro plenam: Stygis
Pro funere, feras meretur.
Ad Servum ait Rei domestica vacaturus concede.
Postquam abierit Servus Frater Itius ait.

Sinon prout Pater tamen cū hactenus
Benefactor hanc ne gratiam?
Amicus istud exigit? id in mortuos
Nec meretur amor?

Frater Imus ait. His forte cordolius Patris te Filium
Probas?

Frater Itius It. Haud probo, sed ajo quæ imperat pietas.

Frater Imus. Quid ergo novit Filium se certo functi Patris?

Frater Idus. Nulli puto ees tam fore notam; cum Patris
Affectus est unus omnibus,
Æqualis educatio, propensio
In filios simillima.
Sed date bona meas in manus et Serviam
Vestris necessitatibus,
Cū Fratribus parebo Frater, non nisi
Hæres ego laborum ero,
Vos redituum.

Filius Itius Ego iudico, ne damna quis inique ferat
Sortis paternæ, risui
Vel simus orbis gentium historia Domus
Infamæ ædæcus, unico
Cū patre gnato filios, Fratres sibi
Concernat eadem hereditas.
Fortuna nobis tanta quæ plures manus
Implere sufficit.

Frater

286
Frater Amus. Non utraq consilio placent. prima? dominum

Te nos genos, nos nothos,
Te filium reddunt. Secundo? posthuma
Injuriam menti Patris
Et filio damnum inferunt. Sed sit bonus
Cum propriis nemo arbiter
Causa, ditimet hanc forum litem.

Sunt Fratres. Bene! Sequimur sensum.

Frater 2us Prius tamen cadaveri ultimum praestemus obsequium
~~Ad pompam~~ ^{clampanam} conveniunt servi, ad quos filius Amus ait.

Austris Religiosos in exequias Patris
Pompamq conduc funebrem.
Tum Pauperes, Xenodochius et compitis
Vicisq congregate.

Abiit funus peracturi Fratres. quos comitantur pauperes. Hic funus
peragitur na umbry. Et quo revertuntur iterum et Frater Amus ait.

Ad Fratres. Consilia nostra tempus est vocemus ad Patrim:
Brevis nos itineri demus.

Ad servos. Vos curiam nostra vita comites petite.
Vobis domus sit cura.

Sunt ad Iudicium, postquam venerint Frater Amus ait ad Iudices.

Sub vestra iura Iudices agessimus
Verimus actores Simus.
Rei: quid ex his quisve sit nostrum? inscii:
Scimus nefas. Sed oneratum.
Id totum erit Iudex, tua sententia
Non crimen, aut discernere

Iudex Amus. Reos (merentur si rei dici)
Audio quod illud crimen et causa.

Filius Amus. Loquor.

Apertius cadens Pater
Tatis adoptivos duos nostrum, hic
Unum esse Tassus filium:
Cui ultimis tabulis bona supellectilem
Omne dedit substantiam.

Iudex. Vos Iudices, quis hic sit, auguremini.
Habetis ultimas tabulas.

Frater Imus. Ha, Iudices sunt tabula, porrigit testamentum.
Iudices legunt testamentum: perlecto unus ait.

Ego iudico concernat eadem hereditas
Uno ceu natos Patre.

Frater Imus. Sententia tua Iudex equissime Patris
In iuriam tuam posthumam
Menti pariter et filio damnum decidit.

Iudex. Hac causa potius aruspices, quam Iudicem
Poscit. Porreptawzy Iudices inter se rzecze
Jeden. Tamen Sententiam

Ferimus. Cadaver mortui sistatur Curia.
Duo servi Fratrum abeunt saturi cadaver.

Ad Servum suum ait Iudex. Huc fer sagittas pharetram.

Fert Servus pharetram deponit in mensam. Iudex eundem
alloquitur. Infigitelluri Iudem. Abi Servus fert, infigit palam
terram. Redeunt Servi cum cadavere deponunt illud ante Iudices.

Iudex. Recludite tumbam. Recludis a Servis.

Iudex. Cadaver alligate Hipiti alligatur
Iudex porrigit unicuique ex Filiis sagittam et ait.

Sint filiationis hac
Documenta vobis; sortis et Dolorum ope
Felix qui cor Patris
Tetigerit: ille filius vestrum.

Sunt Fratres Imus et Idus. Bene est placet Sententia. Itius vero
igna doloris exprimit. Accipit Frater amus arcum cum sagitta
et inclinat.

Favete Superi: cor Pater praebe. Iaculatur.
Frater Idus pariter iaculando ait. Adesto fortuna! Pater indulge ausui
Iaculatur. Iudex ait ad Filium Itium. Tu quoque sagittam dirige meta pete.

Frater Itius. Olimpiam in manes pro Tyrannidem!
O! efferam Sententiam!
In innocentem! In mortuum lavare, quid
Pietas? Pater si vester est.
Quis ejus amor? Istane reverentia?
Hac gratitudo? Filium.

287
Lacerare propego viscera
Deserere patrimonium, quam propria
Esse Nero genitori manu.
Vultureus, procul animus! Saturnia
Mens procul! ut ausim corporum
Inhiare carnibus. Ergo succedo meum.
Non munda mihi nam bona forent,
Polluta si sanguine Patris.

Judei.

Res ipsa jam vos judicavit. Filium
Hujus Patris, vobis erat
Mens scire? nunc scitote. Non alium, nisi
Hunc, quem teneritudo animi,
Affectuum propensio, pietas, amor
Innatus in Patrem, dolor
Natura fecit ipsam filium. Ergo tu
Hares bonorum Patria
Esse por aule vade Fili. Si satis
Vobis adoptivo hactenus
Vixisse sortis jure.

Filius Iudaeus.

Accepto gratus, deputati Iudices
Quam statuistis Sententiam,
Vestrae aequitatis Specimen et artis. Ceu
Patrum meorum Filius
Orbi Patriq. redditus, vivam memor.

Clauditur proscenium: abit Filius verus in sua.

Filius adoptivi in furorem et desperationem aguntur.

Imus.

Me perditum! meq. miserum!
Me filium novi et Patrem ignoro! Eheu
Il lacrymandum mihi malum.

Idus.

O improbum Senis favorem! gratiam
Heu execrandum. Pectoris
Affectibus, complexuum nimis impia
Necasti; heu me perditum!

Imus.

Quantum necasti, teneritudine. O mei
Memoranda via solatia!
Heu venenatam voluptatem! vaser

Ceu simius, me filium
 Ut perimeres, sinu fovebas: casus ut
 Gravior ab alto fieret
2dus. Heu extulisti. Noscerem unquam te, Patrem!
 O Iudicis Sententiam!
 Heu calculum! urna Radomanti; curia
 magis impium ipsius Eaci.
 Heu Themidis,ensem, nimis iniquissimum
 Nimis improbum! decreta quam
 Dolosa! Sensem subdolum! Ergo scelus erit
 Parare Iudici? Impium
Amus. Iussa exequi? cheu fidem, proptere probam!
 Sed impias manus quoq
 In mortuum! quò tunc amor? reverentia?
 Quò gratitudo pectore
 Receperas? quis vultureus invaserat
 Tunc ausus animum? Sed lue,
 Sanguis scelus nefas impium expia.
2dus. Huofata! tollite Orphanum.
 Propetate Parca! fila vitæ abrumpite!
 Moriar semel ne moriar in
 Horas: aut moriendo vivam, moriar aut
 Vivendo.

Hic per umbras Iudicium Dei res etiam additas scrutans sym-
 bolice est adumbratum.

Amus. Crux Filii Dei et Iudicis cum semmate. Signum hominis.

2dus. Tuba Iudicii extremi cum lem. Publica fama canet.

3tium. Gladius Divini iustitiae. Lem. Propone nodum? solvam.

Epilogus cum Apodosis ad Iudicium Dei

Spectasti Auditor causam et Sententiam: nunc à tuo Divinum ap-
 pellamus Iudicium. Proponite vel nodum Gordium; perplexum et inno-
 datum crimen, Divina proponite Themidi, feliciter pello, iustitiae solvet
 gladio. Haud hebes illius acies ad decidendum. Post Innocentis gem-
 mam vel ipse rapax Giges, haud innocens. Vel umbra illius dicta di-
 cit et merebitur Iudicii. Videbit tenebrio lucem publicam. Et post orbem
 lateat, non tamen aternitatis latebit annulum. Album gemma colorem
 induat, non tamen Iudicis visum disgregabit. In calasti lance minus
 habens, pretium licet vendicat.

2dus. Scelus quæris umbras? Sol est iustitia. Decrevit heet in atomum
 illustrabit: trahet in fulmina te, et in te detonaturus. Gemma est, sicon.

dis venena. Fugis oculum? sed fuge centoculum Argum. Naufraga pudoris
corallia, ipse tamen culpâ rubebit vultus. Divinum mare haud exosum pati-
tur cadaver.

Stru. J. Indelebiles Olympi haraeteres, si obliteras nefastis inscribenda.

Protege mendacia, haud nudam veritatem effugies. Tace crimen, clamabunt
Caestes lingua; vocalis ad Iudicii tubam loquetur fama. Haud Sini stram
effugies, agninum licet vellus indueris, lupina ferocitas: vel fatuos ignes,
extrinsecus lucis Angeli. Si plumbeas deauras virtutes? Lygius est lapis Di-
vinissimo Petra. Quæretis montes Gigantiæ ætus? ceu Etynam Enceladus:
sed minime fulmen Iustitiæ vitabitur: vos in elatis ferient fulmina non-
tibus.

Atus. Severam quid jactas? Radamanthe urnam: ubi cum Dlo Iudice po-
nendus calculus. Consoriam Cato, legalem Solon, vel Neacus tacete justitiam,
ubi ipsa ab Orbe astrâ Celi appellat curiam. Quem horror non concutiat?
ipse virtutes movebuntur. Excabitur Celi oculus, quod vel maculas et festu-
cas admittat, quid si trabem? In leone feritas, rapacitas in ursa vel polum
subeat: Stellæ induant in arcitenente vindicta, malitia in Scorpio; Cælo
tamen excident.

Stru. J. Divinum justitiæ enses acutum credite, solvet quid quid propo-
sueris: Nec hoc illi acumen, esse nemine cogitante, sed omnium scrutari men-
tes. Vel durissima cervix haud aciem hebetabit. Nec in tuas trahes partes,
sis licet magnes. Quærite mortales latebras, quod hominum est eripite
orbis notitiâ, porebit Iudicio erux signum hominis. Geminis vos absol-
te, non tamen vos crux ultima. Summas scelerum delete Cruce, ceu omni ne-
fas, absolutos numero, malam heu! malam experiemini Crucem. Haud licen-
tia ceu Tyberis facultates effugietis signum Crucis.

Atus. Quem non concutiat horror? ipsæ virtutes movebuntur. Excabitur
Celi oculus, quod vel maculas et festucas admittat quid si trabem? In leo-
ne feritas, rapacitas in ursa vel polum subeat; Stellæ induant in arci-
tenente vindicta, malitia in Scorpio, Cælo tamen excident.

Illusa Parsimonia Udalrici
i Fausto Mago fidium tactu
nunc

Lyrica Poesis carmine Senario Iambico
et Dimetro Iambico decantata,
liberalioribus Bacchi feriis. 1722.

Prologus.

Eiusdem Magistri Humaniora professi, illudimus inhumanitati. Iud. sup. Udalricus
dives opum, ditior paritate, intra aureas manus esuriam cum Mida,
litim cum Tantalos, intra affluentias bati maluit, ne vel minimam fortuna-
ti Gangis guttam profunderet. Ipse apud se mendicus: liberalior in
tineas et mures quam in semet vel hospites. Huius parsimonia e con-
finio amici ut prospicerent, Udalrici Lares cum Fausto Magistro petiere:
sibi lusum, illusionem avaro parituri. Provocant in humanitatis officia;
Pacchi promoveant ferias et munificentia panegyres: Sed jejunam na-
cti materiam, cum facultates Udalrici. Hic enim non tam rerum quam
verborum prodigus, ceu Iro aut Hecale pauperior, ipsam intra reditus
penuriam, egestatem inter census, et Summas, computabat inopiam.
In solo musica permittendo concentu, ad postulata hospitum, haud
parcus. Luset Faustus magnus, Sed saltum fortunatum. Nam tri-
nia, Iacchi, Cista ceu Arctona vel Orpheum audiscent acta in chore-
as. Cum parituti Faustus illuderet, cuncta quoque Supellex insultabat
Et prosiliret Domo, ni Udalricus rupisset fides: liberalem ab hinc
amicis jurasset manum. Huic nostra quoque Lyrica illudet Poesis,
Si audiat Iudices dederis aures.

Udalricus sedet post mensam intectam veste, lacera, et amnis ad
pauperem parsimoniam compositis. Vocat puerum Cosmophilum.

Heus puer! heus Cosmophile! Puer! ecce quam
Frustraneum damnum domi,
Ab famulas, hodie meas negdum nequam
Visit Penates, et columnas
Accipit campanulam pulsat. accurrit Puer. Udalricus ait.

ubi moram
Vocis mea Surdus trahebas tam diu
Nebulo? Et Puer Cosmophilus. Vocabam muneris
Economica, curamq navabam rei,
Domestica. Udalr. A a testudinem
Promptam! genus asini laboriosum! bene
Loqueris, vocabom! quia piger

Torpes nisi otio; boni potius sui
Non commodi famulus mei.

An verba tu curas minus, nisi verbera.

Leni tonô Udal: ait. Jam proximum esca tempus imminet? voca
Cocum paranda sumat.

Abit Puer, vocat cocum cum ollis, venit uterq. ad Cocum Udalr.

Quid familia, mihiq. pransuro dabis?

Cocus. Quod imperant jussa Domini.

Udalr. Contenta mea natura paucis, juscule
Pullulô, et oleribus satur ero.

Pultes familia, pisa sufficiant.

Cocus. Dies Bacchi magis laetas mererentur dapes.

Udalr. Si de labore tanta vos
Cura premeret, velut epulis! ventrem nisi
Cui creditis vestrum Num.

An pultis ut agam in vestra furem commoda?

Udalricus & Izafy pudeł dobywa groch i kaszę garzcieg na kazdego
& Hug mierzgę mowi. Uni, Secundo, tertio, quartoque;

Demum tibi. Quing famuli,
Esus, parem quoq. numero, Sat prodigam,
Med do mensuram manus.

Cocus. Erit modica portio nimis;
Non sufficit seruis alendis Udalr Regias
vultis epulas? et unicô

Uduliô consumere Dominum. Butyrum dâs meas
Butyra dapes. Lardum filo alligatum propter
famulos porrigit coco. inungite

Vetras adipe lardi. Ligatum stamine

Immitte pisis, pultibus

Demum, neq. lique fiat omne, denuo

Servire possit usui.

Abit cocus cum ollis; venit e nundinis Podstarosci zaniem worek pinig
dry przynosi chłop. do Ktorych ait Udalr.

Bonone reduces nundinis habebam exitu?
Venum dedistis omnia?

Podstarosci Omnia. Siliginem decem decusibus
Quinis avenam, ass. hordeum

Denarius duodecim. Udalr. Superboni!

Tam uilis annona pretii!

Quis agricolis fructus? et adhuc non aurea

Sed aerea pecunia.

Veniit aut aurum. Seges. Podstarosci aliud aut majus, haud
Pretium dabatur.

Podstarosci et Schustki wywiadajac pieniędzy upuszczaja Szelag na co Udalr.

Ergo non

Quoribus haud erit absq. solido grossus.

Dugo Szuka Szelaga Podstarosci, i nie moze znaleco. Udalr. ait.

Prout cacutit ad damnum meum. Wziqurzy Sam
okulary i Swiecz szuka. znalezszy mowi

Ece quomodo manus Domini novit! Etiam

Hic pars mea sortis erit.

Odchodzi Podstarosci. Udalr. ad Puerum. An

Cocus habeat parata uide, mensam instrue.

abit Puer. Udalricus q̄servat pecuniam. Venit Puer, mensam instruit.

Mendicus post cortinam stipem rogat. ad quod Udalr. ad Puerum.

Vide quis ille sit? Videt Puer et ait.

Tores egenus et manum beneficam pulsat

Udalr. Dic esse pauperis hanc domum,

Manibus stipem elaboret orbis totius erro.

Puer expedit mendicam. Udalricum adeunt duo mendici unus illo

se illius consanguineum, igne absumptum alter narrat.

Inus.

Oneri (Dus tulit

Casusve) redditus ignibus. opibus bonis

Incendio tactis mea

Vix ipse vita Dominus; exposcere stipem

Nunc egor. aurea manus

Subsidio praestolor. exul orbis et invidos

Sortis. Adus Ego servili jugo

Profugus, velut Domus vestra. tanquis, Tuos

Concedo postes. Nec aliam

Opem mihi quærere, putabam id gloria

Tibi fore, meoq. decori.

Udalr.

Idcirco Nominis tui indigo, manum
Porrige beneficam. Udalr. Plurimum
Indoles vestra calamitati: cui suam,
Ultimam. Dū ferant opem,
Ex corde voveo. Pauper haud plus dare queo.
Cum nemo dat quod non habet
Faustissimum vobis precor iter.

Egenus.

panis ait.

Saltim famis subsidium, opem
In cerere jejuni precamur. Udalricus dando frustum
Ultimam
Terme Senectutis mea
Provisionem faucibus subtraho meis.

Abeunt mendici. Udalricus amissum panis damnum dolens Puerum increpat.

Haccine domus custodia
In te nebulos mei ne sunt facti Lares
Taberna, diversorium,
aut hospitale pauperum? Quid quid habui
Panis miser praedonibus
Nolens, volens, mortis metu, dare debui.
Sed ventre damna mea lues.
Hoc devoravit indigna manus; prandere
Quod debulisti.

Przykrywa Irot Udalricus i mowi. Heus dapes

asex. Idzie Chłopiec do kuchni i eść przynosi. Udalr. dacie chleb Chłopcui

Haud equidem dignus es, en, et excuba

Ad ostium, nec hospites

In commodos mittas. Chłopiec wzięwszy chleb i dzie

klnować wrot. Udalricus ie, popija i go. Chłopiec zmysla przyscie i ot nie

rzy mowi go do Udalrica Ad ostium jam miles est.

Udalricus z boiazni go Me dic ab esse domi, ipse scenam sustine

Ceu Administrator fores.

Puer fingit militem postquam se abscond erit Udalricus.

Puer.

Gratissimum Domi mei Penatibus

Habeo Hospitem. Miles fictus. Gratusne sit?

Bona Sentient. Praesentia solus est

Opus mihi Domini. Puer. via

Ut se dedit, nandum redux in propria

Sed quibus opus, ego nutibus

~~Parebo Miles Satis habeo gratia~~
 Parebo Miles. Stationem huius meus miles bonus
 Agat. necesse prorsus sint
 Quae victualia attinent. Puer. Domus interim
 Praestet, quod habet, tanto hospiti.
 Puer assidet mensae seque fictum hospitem tractat. Comedit
 Puer. Rogo, rogo enixe miles. Satis habeo gratia.
 Bibendo Puer ait. Desideratus hac domo
 Jam vivat hospes. Miles. ad obsequia dedit Domus
 Miles bibendo ait. Faudissimum vivat iter, et
 Domini reditus. Puer. Una hospes optatissimus
 Postquam ebiberit Miles ait. Multus tibi domuique huic
 Sum gratiarum debitor, quas retribuo.
 Quod non in humanam mihi
 Se praestiterit ablego. Militem bonus;
 Occurro damnis; ipsius
 Exactor esse gratitudinis volo
 Et gratia. Puer. Debebit hanc
 Et corde scribet gratiam erga se, redux
 Dominus. Miles. Servus Puer. Servus.
 Udalricus prospicit utrum abierint milites et ait ad Puerum.
 Incommode jamne vacua domus hospite?
 Puer. Jam Laribus et bonis tuis
 Miles abiit. quem humanius, si reciperem,
 Granaria puto, subditi
 Aut suppellex, hospitem domestica
 Sensisset. Udalr. Audi. Tibi
 Grates habeo; bona quoque sunt quod in integro
 Debent. Udalricus assidet munda videns nil Super
 esse ait. Trium pati famem.
 Torsan dierum debuit; nec unius
 Fuisse ventris hospes.
 Videns nil superesse Cerevisia ait. An
 Melluo, Bibo non miles, ore dolium
 Praetulit. De prandio.

Puer

Ne mica; potu, ne quidem stylla superest.
Mirabar ipse in hospite
Tantam famem. Ast mirus ē duobus debuit
Damnum eligi: potius tibi
Quam redituum jactura. Udalr. Rursusne hospiti
Mensam instruis? cur lancibus
Non excedis. Tolle ab oculis, ne causa sint
Meo dolori, aut fami

Puer redit ait.

Stimulus. Puer colligit patinas, refert lavandas.
Iterum cohors nova hospitum ē confinis
Petit Lores. Udalr. An tatarus
Ipse, mihi tales prospicit amicos; mea
Sortis et opum atq. temporis
Fures domesticos.

Intrant domum amici ē confinio quorum Amus. ait.

Humanitatis officio tam in domum
Nos compulere; quibus tu
Solamen aliquod solitudini foret.
Udalr. Multam hospitum gratissimi
Mihi praestitisse gratiam vos profiteor.
Quod decrepitus adhuc senex

Udalr.

Vivat animis vestris. Puer cellas. Sedent hospites
Nihil mihi ad manum quo maxime
Tractem hospites. Amicus Amus. hic inter alios terminus
Nostra, ut domini tua
Simus hilares. Plutus magnus. Pacchi dies haud decet
Abstemios: jejunium
Illius odere sacro. Udalr. Festes sint Di
nos miseris. Quo famem
Lavare possum propriam, haud miser habeo.
Prandisse quid quid debui
A omne mites helluo deglutiit,
Confinium nobis breve.

Amicus Amus.

Udalr.

De milite tomen, pmo situt hactenus
Et haec calamitas pauperum;
Mea quoq. solos nosse damna: Regiam
Patere cladibus viam

Ad limina. Faustus Quid illiberalem comprimis

Dextram? parias hoc tartaro?

Ceu comesurus apud inferos. Meo

Sensu, frueretur quod ad tibi licet

Labore manuum: nec puta domum fore

Quid quid in omicos sparseris.

Amicus Idus. Haud Nobilem decet indolem

Haec sordida nimis, paritas in tineas

Muresq; liberalior

Quam in Hospites. Eja meliorem animum indue.

Ego meruit nondum fidem

Mea miseria? et hoc pauperum est multoties,

Esse miseros. An sordidus,

Vedita tenas verum forem, si de quibus

Esset. Etiam latere si

Quid corde. Scirem propter istos hospites

Profunderem. Faustus. Cum prodigum

In hospites pauper facultas denegat

Ego domi. Saltem tua

Haud patere tristes. Recreemus anxias,

Permitte, mentis et animi

Curas. Udalr. Haud contrarius, quid quid potest

Præstat tenuitas pauperis.

Hic Faustus magister audit. Audito Seriniorum strepitu in cancelari

Udalricus ait ad puerum. Vide quis ille strepitus?

Videt Puer et ait. Admiranda res. Udalr. Quid illud?

Puer. Arce, vasa, sacci, Serinia

Cunctaq; supellex subsilit.

Hic doliis, Serinia, sacci saltant. Udalricus admiratur

Faustus ait. Ecce quam dives mendicus noster est Udalricus.

Hæcine tenuitas? ista pauperis domus?

Intra aureas mides manus

Tamem pati, mediis sitire pauperem

Cum Tantalos affluentis

En quanta paupertatis ubertas! nimis

Abunda inopio: doliis,

237

Saccisq; totis, Scriniis marsupiiis
Dimetenda. Udalr. Agnosco vestram vindicem ~~diminuatam~~
Dii manum, Meiq; supplicium nescas,
Ignoscite Superi ^{vero}: vos quoq; date
Veniā: Haec Senectutis mea
Provisiones, ultimum fore virium
Solatium mihi censeui.
Sed ab hinc Dlos restor! mihi licet unico
Sit mica sortis in hospites
Profundere paratus. Amicus Udalricus memor
Voti, simul tuum bonum
Amantis hospitis. Udalr. Quoadusq; vivere
Licebit. Abeundo ludit Jaustus, quem insequitur Supel
lex saltu, cui obuius ait Udalricus. Haud illudite

Udalricus. Seni amplius, ne totius vita labor
Insultet ipse mihi: domo
Hares tot annorum excidat.
Jaustus ait. Forse prodigam Sponde me dexteram. Udalr. Dlos
Testor per astra numina,
Terrasq; iuro, non ab hinc parcas manus
Jaustus. Dictis fidem damus: vide
Explexeris propositum? in iura arguite Udalr. Iuro fidem.
Epeditis hospitibus redux Udalricus ait.

Quid ^{illud} in me meruit iram, Scrinia,
Arcaeq; sacci vasa, cista, dolio?
Quid de plicet mea domo?
Deerere vultis a tot annis propria?
mutare dominam? in iura arguite?
me contra quod istud fallus est?
Et vestra qua rebellio?
Luctus arcto carcere seelus. Heus Lares obstrue.

Clauditur proscenium.

Epilogus.

Intra liberales Bacchi ferias Udalrici parimoniam et scena
in Jausti fidibus Apollinis nostri barbiton spectasti A. R. Si
quid dissonum tuis obstrepuerit auribus benevoli supple animi concentu.

Eiusdem Magistri

Amoris Censur

Sudor Christi
Nictsemanô profusus hortô,
sub Quadragesimales ferias
Castaliis emanatus fontibus
Prologus.

Intra medias Clorî Phæbi æstus, Sudorem nanciscimur; Sudorem inquam Christi Nictsemanô profusum hortô Castaliis affundimus fontibus A. S. Agesilatus electus in Lacedæmoniorum Principem non alia à Proceribus homagia, vectigal ab Urbibus à plebe tributa, anverso demum Imperio censum, præter Sudorem admiserat. Sanxerat diplomate reditus; sed quas non auri accendit fames; fuso tantum Regno sitit subditorum profluvia corporum. Intra Hermi et Regii Gangis computavit abundantias; quam in Patria gentisq. bonum publicus eliceret labor venis affluentiam. Similis Mundi amor, Divinis exactor artibus, in pignus gemmeum corporei totis imbrem, sanguinis corallia leget olivetô in Hecatomben. Si Auditor nobis, huic insudantibus Scenâ mentem et benevolam dederis animum.

Protasis.

Agrippinus Caesar seu Rex Sacedamoniorum ad suos Proceres

Maxima pars Regni, Princeps populusq; Senator,
Fulcrum throni, Regale decus, gemmata Corona
Gloria, et ipsa Corona mei: te Consule, nostra
Subdita dona manus, vel quem diademato censum
Percipiant, nos scire volo: quo pignore lites
Muneribus Regem, et quali dignentur honore.

Senator Imus. Nulla quidem sub sole parit te Principe iusta
Dona solum: tibi si totas in munera glebas
Dalmata sulcaret; Crassi vel promissa ferret
Digna Mida dextro: foret infra, pignus honoris
Te Caesar. Verum valeant, quid ferre recusent
Subdita colla, scies; si vectigalia Regna
Regia praescribant dandos diplomata census.

Idus. Regnorum quae pensa Iovis quae Numina terris
Arra decet; quales aurorae litantur honores:
Hae sate gente Deum sancito stipendia gente.
Ut gravis obrizo, Regali vel munere praepa
Subdita Caesaris plebs flectat in oscula dextra.

Itius. Ipsa tuam Princeps Regina pecunia Regnum
Crede quod exambit. Ne nuper ad Ostia Galba
Vix, tuum sic stare thronum. Permite valentem
Edictis parere tuis populumq; sequacem
Non vacuis Regi dextris persolvere cultum.

Arus. Sentit idem facilis tua Rex in dona Senator.

Rex Agrippinus. Non animus nobis flava mineralia terra
Non adamantina, levis lacrymas vel roris has
In pignus redditumve legi. Sunt saniora glebae
Non populi. Nec si censu ipsa pecunia crescat,
In nos crescit amor vulgi. Ergo stipendia Regni
Sudor erunt nostri. Lassus si Martis arena

Sudet miles aquas. Riquis civilis venis
Munera; Ruricola fessa vel fronte labores
Salvos eliciant fontes, hæc pignora nostro
Nanciscat Regno. Lato diplomate vulgus
Reddite decem notum census.

Clauditur proscenium. Valvis affigitur edictum Regis tale

Agasilas Rex Lacedæmoniorum Sudores pro Patria Regniq
bono profusus, in censum indicit omnibus et singulis toto
Regno ordinibus: equestri, Civili, et plebeo.
Miles perlecto ad Valvas ait. Edicto.

O vectigal mauditum! Regisq tributa,
Quis solus decrevit amor. Mavortis arenâ
Quantum Sudori pretium!

Idus Miles itidem lecto diplomate ait. Quis parcere fronti,
In casumq putet liquido cumulare labore
Noster ab hinc Mavortis aciem: si Regia census
Hos edicto volunt.

Transcundo Civis Lacedæmonius legit edictum, cui ait Civis aliq

Quid vult fama novi? si non edicta tributis
Civiles preputa tribus?

Agamemnon Civis. Edicta, sed arcto

Complectenda sinu nostrum Stipendia Sudor,
Sudor erunt census. Idus civis legit edictum, et abibit.

Transcundo itidem Doctor Lacedæmonius tacita voce legit
edictum, cui obvii Rustici, unus illorum ait.

Heus vos, quid velit ista, rudes, nos charta docete.
Lect illis clara voce Doctor edictum, ad quod ait Rusticus

Sudorem? o mihi, si profusus corpore toto
Nunc redeat, quantum prodesset, nuper inanis.

Aperitur proscenium. Minister Regni ait Legi.
Subdito turbatus Rex Clementissime iussis,

Pulsat Regales aditus diplomate census
Quos decevisti, grati fert pignus amoris
Fert Hecatomben. Rex. Cor donis parat, oculos aures.
Mittatur, divisa suas in turba phalanges.
Venit Lacedæmoniorum Nobilitas et unus ait.

Rex optate throno, nostro gratissime Regum
Imperio Princeps, tua quos diplomate census,
Cordis opes, animi æditus sancere tributa,
Nobilitas, potius totam inter Regia gentem
Sceptra professa tui, primos persolvit honores.
Accipe curarum sobolem, quam fronte, labantis
In Patria Regniq bonum fudere labores
Sudorem censum. Hoc dicto effundit Sudorem in pelvim
Venit Lacedæmoniorum militis et ait

Tutorem Regni, nostra pacisq parentem
Bellō turba professa Num? qua Martis arenā
Pro Patria vitam, pro Rege litare salutem,
Prompta sumus: fusos certamine census,
Et medio nostrum sudores sanguine misto
Fundimus ante thronum. Ligidos licet artibus horror,
Aut æstus belli torsit, vel ferrea membris
Tempestas fluctus: jam par est. flammas acertis,
hec non frontis honos, in vectigalia cedant,
Inq tuos si Rex census.
Hoc dicto effundit Sudorem in pelvim et casside.
Veniunt Cives Lacedæmonii quorum unus ait.

Nostra fatigatis solum civilia mebris
Pignora de poscunt. Quos profundeabat solis
Sudores Mercator aquis, suxere statuti
Nec non iura fori, vel saltem Curia trusit
Fronte thætym; collecta tuas hoc munere plantas.
Rex ambit. Hoc dicto effundit Sudorem in pelvim.

Venit Vulgus Lacedaemonium et ait.

Nos quoque quos gravium moles onerosa laborum,
Et tellus inculta premit, lascatque lacertos
Rustica cura soli; profusa corpore ~~pro~~ ^{se} ~~pro~~ ^{se}
Sudores tibi Rex in vectigalia nostris
Dono litamus agris. Et effundit in pelvum sudorem.
Venit Praceptor cum suis Palastritis et ait.

Nulla velis, et si solvenda tributa Palastris
Et ludis reditus nostrasque Stipendia Regis
Concernant artes. Dociles Sapiencia mentes
Ac animos doctrina libertate tuentur.
Sed tua Solius cum vectigaliq; cordis
Edictum mandat: Cunctum quoque turba Poësis
Ista profusa Humi; detersos fronte liquores,
Ingenii spumantis aquas, capitisque fluentia,
Perius profusa sbris, in pignora saciant.
Saciant, Phaeo squalentia membra colore,
Quos venae sudant fontes, aut Entheus undas
Fronte pluit salsas.

Juventus Lacedaemonia offert sudorem.

Rex Agasilous.

Imperii Procères, et Regni nobile vestra
Gente decus. Nec non columen, tutela salutis
Herous miles; Tu demum lecta Juventus
Spes Patria: reliquumque mea pars subdita Sceptro
Vulgus. Vestro libens, ipsius pignora cordis,
Affectus reditum, puri vectigal amoris,
Incensus refero. Potius mihi Gange fluentum
Hermi, Pactoliq; vado, profusa lacertis
In Patria Regniq; bonum, sunt flumina vestris.
Non auri vesana fames nummiq; cupido
Parturit gustum; sitii, sed corpore fontes,

247
Publica quos virtus, aut extorsere labores.
Censibus his nostrum sient amara pectus.
Si nobis pariter Solium praecordia vestri,
Et ~~sunt~~ carda thronus.
Clauditur proscenium. Legati Lacedaemonii expediuntur à Rege.

Apodosis.

Olegia in Sudantem Christum.

Huc pharetrate puer, teneris infantia membris,
Annois gracili pumilione Senex;
Plumea progenies, volucris Ganimede Dlorum,
Alis praesigya gratior Hermis ave,
Qui per inaccessas ferris, gradibusve recessus,
Viscera scrutaris pectorasve fibras,
Huc age Divus amor, pennis indute lacertas.
Audi, quae missus Nuntius acta geras.
Ibis Getsemanas volucer legatus in hortos,
Ibis Oliveti despes arva jugi.
Usactor pariter reditus, exactor et arid
Naclurus mundo sacra tributa Oli.
Ignora sed census, tua vectigalia cordis?
Orrhabo, proventusque pignus amoris erit.
Non etenim referes aurum, mineralia, gemmas,
Cruta de Lydis nonve talenta fibris.
Auratos precii questus, adamantina petrosus
Corpore solvendas percipe mentis opes.
Sudor erunt gemmae, Divus Corallia sanguis,
Quales vix lacrymas gemmea torat Os.
Tantulus aut simili Neptunus remigat unda
Vespere praestantes unio sudat aquas.

Non locuplete Iago, stillat magis humor Hydippe,
Fluctuat aut aliquod divite Gange vadum.
Audiit et celeres rapuit super aethera pennas,
Alleviaturas brachia Divus amor.
Remigat aëreos tractus, oculisq; volatu
Et superat praecipiti impete glandis iter.
Æoliam, Zephyros, Boream, praevertit et austros,
Fulmina terribili praecipitata Iove.
Hac loquor: et jam Getsemanum Mercurius hortum
Montanam Solyma jam penetravit humum.
Hortus erat, collemq; super, nemorosa virentem
Arva, Semitamidis praeseferenda iugis.
Patria plantarum, verni. Respublica floris,
Nec Babiloniaca sic varianda manu.
Zeuxis adaptasset non ars pigmenta colorum
Ceu Chloris picto germine risit agro.
Frondebant lauri, quercus, opobalsama, cedri,
Pinguis olivetis cortice tursit humus.
Talibus Alcinoüs, vellet Pomona, viretis
Hesperides claudi, ludere Flora solo.
Hoc oraturo cessere sacra via Christo,
Pro Capitolina gratior ara Iovi.
Hinc plangit, sacrasq; Patri narrare querelas
Aggessus flexo fundere vota genu.
Implet voce polum, resonum singultibus hortum
Pectus anhelantes egerit ore preces.
Non sic Italia volucres queritantur olores,
Non viduus functo turtur achate gemit.
Corda velut mæror, pulsat praecordia questu
Tacundus lascat pectora voce dolor.
Hac fiunt: et Divus amor legatus ab orbe
Hindictis medios truncat in ore Ionos.

276
Incola terrarum nostri pars maxima mundi
Filius agricola progeniesq. Patrie.
Exactor tua prata peto, mihi pensio membris
Aggredere sacro restat percipienda loco
Et solvenda meis conferto stipendia dextris
Ultima Getsemano pende tributa Solo.
Audiit ut Divina sonos perunio census
Obriquit, cum nil, quod dare possit habet.
Syrimate non Phrygio dominos splendere lacertos,
Membra nec a Tyriis novit operta tegis.
Endromis ast mendica tegant quod agausa po corp,
Lanigera pecudis tecta lacerna comis.
Scrutata peras, versat marsupio capras
Nulla sonum pulsat paupere summa penu.
Non opibus gaza, turgent drario nummis
Servat Amalthed cornua sortis inops.
Non dextram rediisse Midda, non pignora novit
Aut hortum Lydas parturisse fibras.
Hec dum versat inops Christi penuria secum
Quo solvat censum non superesse modum.
Divinus subjunxit amor se nolle peculi
Velle nec auriferis cusa metalla focis.
Non (ait) obrizum, lacrymas non reris Loas,
Flavaq. Dalmatici viscera posco soli.
Non qui crescat amor nummi crescatq. cupido,
Sum ille, vel emungam Pigmakonius opes.
Fenora sed sudor salsaq. numismata gutta
Sanguis erit murex aurea vena fibra.
Styllo sagus quavis, locuples imberq. Minerva
Et census quos lex Agesilana tulit.
Vis ea fatus amor, Christi per membra cucurrit
Solvendi reditus fama ratura modos.
Aggreditur nervos, varices membrana pererrat,
Rumorem latitat nulla medulla fibris.
Et cœu Aegeum solito petulantius altum
Cœu fracto stagnans aggere flumen aqua.

Lupta vel Eridani rapidis cataracta fluentis
Neptuni tumido pulso tridente tetrago
Hæc ruit, hæc istas aliis pellentibus undis
Lympha suum præceps deserit ante vadum
Sic Iudoriferi Christi per membra liquores,
Turbida Divinis thetis aperta poris,
Mergit aquis artus, et salso fluctuat atro,
Littoreas varicum depopulata sinus.
Irrectis convexa vehit fons flumina rugis
Rorida prostrato verticæ Lympha pluit
Naufraga cœu medio fluvii nutaret atusto
Quassa procellosa naret arundo vado.
Sic hamare sacri maorido fluitare capilli
Mergebant rigas alta fluente comas.
Colla super geminumq; latus versusve iacetas
Capit in exhaustis fonte decedere latex.
Sunt venæ fluvii quavis arteria torrens
Deflua multiplici stagna tenonte ruunt
Gutta fugat guttam, sequitur vitæq; sequacem
Suo fugiat vacuum deplua quadrat iter.
Hæc certat cursu, hæc calles fugitiva pererrat
Hæc prægnans aliam parturit unda thetym.
Flumina rotavit non tot Pallantias ortu
Judith populeus post Phaetonta dolor
Non alas liquida niveis asperq; procellis
Flebilis effuso Pleias et imbre pluit.
Cœu vastum largis sparsit compagibus aquor,
Sensit humus pluvium tum solimada Jovem.
Lugentes veluti campos Getsemanas hortos
Deucalionis aquas prætulisset ager.
Membra cœu calido Christi sudantia thermæ
Abhorrent tepidæ balnea corpora quæ
Vel sol occiduus peteret cœu æquoris altum.
Cum totus salso naufragus amne perit.
Et sic Divus amor, percepta stipendia membris
Ligatus præceps venerat unde tulit.

Cecini.

Funeris pro exedris
 Antonii Orator
 In Romano Oratore Antonio
 Drammatica declamatus condolentia.
 seu
 Q. Antonius Lychtenharkovii Collegii Orator
 in Cathedra Sacer Orator moritur.

Proceribus Romanis sua curia contentis significat mortem Marcian-
tonii Romani Oratoris et Consulis a Mario interfecti, Nuntius. Magni Erisdem

Romani Caput ^{orbis} Patres Purpurei et ipsa foris Roma capitis Regni Pro-
 ceres: in vestram concedo Curiam messor tristior Mercurius. Illatione
 his totius imperio ago famam nuntium. Non diem hac Curia sed fatalem
 dicturus veni noctem.

Senator Imus Quod illud emergens novum inconstans lortu:
 na in Rempublicam emolumentum?

Nuntius. Mareus Antonius vestrum asperor senatus et
 eloquentia Princeps, jam vestra Curia et Romanis decedit rostris qui tua
 decepsit vita

Senat. Imus Quid tecum agitor Patria? dum pro tua domo ami-
 sisti Oratorem

Senat. Idus Quid illa fatorum ratio quod Antonii et in Antonio
 publica calamitatis inferturum?

Nuntius Sua illum occidit Curia, trucidavit eloquentia. Nolit
 esse pro Aras Focisque Oratorem. Cum enim adversus Marium Pa-
 tris rebellem, et in Regni exitum foderata agmina, disertius laxaret sua:
 da frena Antonius, e viris coactus discedere. Sua illi oratio fune-
 bris fuit. Interclusit maris seditio atroci ferro lingua libertatem,
 ut fulmina eriperet faucibus in scelus detonanti Pericli. Stylus quem
 erga hostium torquebat animos, intra sua adactus viscera, in fatale mar-
 co degeneravit telum.

Sena: Imus. *Heu! perierunt in Cleopatrae gemma. Regnum in te ex-*
haustum. Antonius. *Ad Proceres ait.*

Posthumi. Senatus Proceres nostras hortat animos sua mentis ^{superstas} post fata
Antonius. *Desuadet iura, sua morte vocalis Oratoris qui exidit*
Senatus obliuit immori, nec modo de. erat. Consensu et Orator

Sena: 2dus. *Postea cum illi Mausoleum, sepulchrum cathedra, quippe*
diserto contentis moris Antonius. Tacitus licet orator post fata sit, Orator
tamen, suo obitu dignus, qui pro teretis faciundis consensat pulpitum.

Sena: 3tius. *Notte Duc, legati ad Antonium pro Antonio concedimus*
notro, compri. napes. Romani Senatus et suis donatum p. d. canem rostris

Duo Senatores abeunt cum nuntio deducturi Antonii amputatum caput
in Senatum et rostra.

Sena: Imus. *O elingue abhinc urbium caput Romam. heu crudele fato-*
rum et Marci nefas! heu tortorem impium! extraxisti linguam si Oratorem
Antonium Romano capiti. Itra. Peroris vota uno in collo totius Patriae messui.

Sena: 2dus. *Quid urbs sine sine absq. Senatore curulis cuncta ante Rom-*
ule? agatis rostris absq. Oratore? Heu perit! perit nostras sororis gemma?
perit Senatoria fortuna rota!

Sena: 3tius. *O faciundum ex Oratore dolorum! secuistis fata intale*
Antonii filium! quo mediis labyrinthorum ambagibus, cum Thereo regeris
Patria! secuistis in filo purpuram, Republica. ductum in stamine! o nos-
dum amabilem nodum ultra Gordii tortoni! gladium in te provocasti.

Sena: 4tius. *Amisisti Troja Hectorem: in iura Cive. Roma Rem-*
publicam, Senatum in Consule; totam eloquentia palam straminis Oratore:
amisisti vestra Mercurium, deseruisti merenti exedram, pra. exedris O-
rator.

Sena: Imus. *Heu mutatam rerum faciem uno in vultu. heu casum*
Patriae in Antonio. quid ad ejus pendebas ore, quam ex abrupto recedisti!

Sena: 2dus. *Concedamus obliam deducendo in Senatum et exedram post*
fata hospiti Antonio.

Deducit caput Antonii in curiam cum eunt duum Senatores. Deductionem
collocat in rostris, in quibus unum perorarat.

Sena: Imus. *Age nunc Antoni pra. rostris Oratorem qui pro ro-*

stis desisti Orator. Mida[m] tacuisti. Age scenam, quam ut orator effice-
ras, tacuisti. Septennia siluit Pithagoras, ut post disertum loqueretur: tu
locutus, ut sileres. Laxasti frenum linguæ, ut è visis oculis discederes.

Senat. 2da Auream planè Oratoris linguam, quæ dura fatorum re-
cepitate, tacta siluit. Mediò fatoris silentiò nocens, fatissem linguam! mer-
curii astrum! ipsi fatorum magis disertum, magis cornu vicium. ~~Oratoris. Gal.~~
li Hercules faucibus veriores. voluerint auream vocum torquem ut se de-
vinxissent; innodarent mediò fudat ductus fortunatior in vita filii præda mor-
tis, quam intra capes. Timothei fortuna.

Senat. 3tus Quanto tunc Antonii vocalior! Cum mediò eloquentià
in voce vitam amiseris. Triumphus humaniorum amor! ut non prius quam
vitam desineres; et deannere mors erat. Ita orationi periodum, ut simul
vita imponeres. Una fudam una dies concludere; nec humanitatem vel-
les, si non prius exuere hominem.

Senat. 4tus O finem eloquentiæ! is fides orator ad alios, extra te
abisti; hui obliquis, ne obliuisceris Patria. O suadam vivacem! exa propi-
am inspirasti animam; ultimam exhalasti spiritum; ut animares auditorem
in propositum. Quanta toni vehementia! ut ipsa te obstupesceres!
rigerent fauces, et suada linguam fugeret, ut celi cunctator talis fuga
triumphasset.

Senat. 5tus Mors an vita in Antonio disertior? problema cui
nec vivendo mori; et morbo vivere facundia voluerit. Cuius vitam
etiam, quæ sit non eloquent. Admisit autem toto se mortem licet, quod
facundiam; ipso complexus pectore in caput hostem, fatis quod eloquen-
tiam inducunt. Calamum planè linguam Oratoris, qui suo fatis di-
sertior, facundior in Sepia, ac si vivus in pennis evolasset.

Senat. 6tus O effrons fatorum scelus! sine fronte Parcas, Fron-
tem Senatûs et eloquentiæ astulisti. O Deorum iras in Patriam! quæ
ut puniretis, ademitis caput et intellectum. Heu perversam mortis
astutiam in Oratorem! quod ut se facilius admitteret, suis illum in sty-
lo aggrega armis; aggrega antonium in eloquentia.

Amus Sena Heu funebrem oratorem! mortalem suam! cui
inventio funestissima! inventio non extra infortunium! dispositio qualis
ante mortem, in alteri orbis regione dispositio. Locutio? heu dolor!

inaudita! ex proferenda.

2us Sena. Quanta in vobis, uno in toto Oratore metaphora! e vita, in tumulum; ab exedris, ad feretrum translatio! translatio ab animatis ad inanina! o tropum improprium! medium translationis heu imaginum! atq; similitudine.

3^{ius} Senat. O proopopeiam visu terribilem! auidq; funestissimam! quodammodo horrenda personarum ab oratore et ip. Oratore inducio: dum ipsa Libertina pro Oratore, pro Antonio peroravit fata et O horrendam Parcarum ad Marcum Apostrophem! Emphaticam heu execrandam! o insperatam apenopeim! qua et suadam et vitam ex abrupto praecidit.

4us Sena. Heu! inspirandam ultimam oratoris exclamationem cum admiratione permistam. Sustentationem heu aeternam in suada! ut tandem te audire non liceat, nec aliquando continget. O comutationem eloquentiae, et rerum! mortis parenthesi nunquam finiendam.

5us Senat. Nimis pullatum ornatum eloquentiae Rhetorici cum! o figuras cruce atrociores! Degenerastis orationis inesa in Lachesi falcem! in fatale telum, stylus! Degenerastis conclusio, in vita Epilogum. Quanta suada gravitas, cui orator coactus succumbere.

6us Senat. O vocalem Antonii eloquentiam! cui surdis etiam mox auribus stetit se audit rem. Sed auditorem simul et Oratorem; cuius suada, o quanta licentia! permixta, et conceptio liberrima. A laetis ad laetha equidem, sed tristissima; a tristibus ad fatalia, quanta gradatio! Quantum rei narrata epiphonema! et ultima exclamatio.

Apodosis

Spectastis auditores apodosim in Prothasi; dum in Latii Mercurio, Karnkorum; in Romano Oratore Antonio, Antonium, nuper publicum Oratorem. Uterq; pro exedris Orator, denit Orator pro exedris: utriq; rostra feretrum, stylus et acumen oratorium fatale telum, mors fuit eloquentia. Pro conclusione peroravit, et vita nactus Epilogum Orator funebri. Dedistis jam aures solutas, facundi doloris condo-

lenticis, date Symbolica, ut obligationem exsternamus. ligata suadent, quam
contraximus finitimi oratori docti. Parces utiq; huius, Auditor, quod mi-
nus sit facundus, licet magnus dolor, quem sua opprimit magnitudo, et tan-
tum vox faucibus haeret.

Emblemata et Symbola in facundiam ejusdem mortem.

Pingatur Olor sua praecedens morte cum emmate paratior funeri ipse sui

Te Volucrem loquerer, loquere quod facit per orbem

1um.

Sis pennus doctus, promptior Herodas ave.

Sed rostris facunda voces cum fata dixerunt

Ore canas tacitam deficiente necem,

Atra, sepulchrali declames letha co-hurno,

Ultima fatali praemate fata sonat.

Et Sygrius, moriendo canens, moriensq; canendo,

Funeris superis ipse tui

Organa musica sonum edentia cum Lem. Quoad Spiritus adsit

2dum.

Jam celsum, carptum sonant, modulantur et altum,

Jam lenem pulsant organa voce tonum.

Nunc instructa gravem, mediis permissa cicutis

Ingeminant totis nunc adaperita tubis.

Ultimus internis adsit quoad Spiritus extis

Vocali sacrum personat arte melos.

Fata mercuri haurit et audire locutum,

Donec verba tuas destituere fibras,

Spiritus eloquio sepos orbaverat artus.

Organa pectoris deservere toni.

Solare horologium in quo stylus ultimam designat hora cu Lemmate:

3tium.

Ultima a stylo hora.

Extremus cum lucis agor cum fata diei

Vesper ad occiduis promittit ore plagis

Exhauriat flammis madidis honore opa Titan.

Ultima directo praevenit hora stylo

Sic tibi summa dies coepit lux ultima vitae,

Lethaeas noctes hora suprema tulit.

Quam designaret mori ultima linea rerum,

Pro rostris index parturit, apertus.

4tum.

Lingua Marci Tullii Ciceronis praerupta, qui sauciata ab
Antonia cum Lemmate Est vultus acumen.

Litera saepe necat, fatum solet esse disertum,

Faliguus gladius, pugio verba sedit.

Expertus Cicero, fuerit non quanta cicatrix

Et quantum lingua vultus acumen erat.

O aciem! suadens stylum. o incisum loquellae!

Phetoris in nostri degenerasti acies

Degenerasti acies, funesta tela Tyrannus

Una suada, una mortis acumen erat.

5tum.

Cythara in qua ob suam intensionem medio lusu rumpuntur
fides cum Lemmate. Vires intensio rumpit

Viscereis festos nervis orator honores.

Intensumq; fibris construis arte melos.

Harmonia vocum resonant modusamina suada,

Sacra tuis fidibus tinnit in ore fides.

Illudis Baccho, feris illudis Iacchi,

Dulcia cum plectro, pectore, verba sonant.

Sic varices ruptae tuas intensio vires

Ista vitales destituere soni.

Concertus reticent, reticet symphonia lingua.

Est sine voce fides, sunt sine voce fibrae.

Philomela quæ in citharam facinus decedens inter tantos mortuorum
cum Lemmate Parit facundia mortem.

202
Stum.

Orator Philomela loquax sermone diserto

Insonat voce tonas, insonat ore melos

Insonat ambrosia, pariter facundia voces

Rhetoris arguta murmure suada strepit

Lingua per eloqui variat discrimina pectus

Ut vestris aures vox replicata petat

Ast utriq; nocent voces, nocet esse locutor

Interit hic nostris, occidit illa chely.

Gloquium lesos, peperit facundia mortem,

Occidit propriam præfata suada necem.

Fulmen præcedente tonitru cadit et comminuitur cum Lemmate. Imum.

Vox nuntia fati

Insonat æthereo vocalis ad axe iuratus,

Facundia pulsat nuntia voce fragor.

Fulmen ad ærea recedit cum, nube virilium

Declamant casum nuntia fata summi.

Lethæis Pericles sermone tonitrua rostris

Cum quoq; vocali fulminat ore sonans.

Cæu fulmen mediis tonitruis, mediisq; fragoribus,

Casum inter voces perniciemq; refert.

Sera Mathematica è literis conflata in sem. Verbo claudit in uno. Eruum.

Ostia sunt sensus, patulum sunt limina limen

Sunt auris, fauces, janua, lingua lures.

Incola corporeos linguens cum inta Penates

Debit humanam describere domum.

H

Ostia quo claudat, claudat compagibus adem
Ludrit, quam referant limina nexa seram.
Ast en jam senus verba clauduntur ab uno
Verbalem referunt ostia clausa seram.

Ad M. D. Gloriam.

Annus 1722us in 1723tium.

Oratio in Renovatione Studiorum

P. Thoma Ba:
czyński.

Ad publicos vocamur congressus A.A. Quo procerum expectatio,
Nihilatis desideria quo sepe populi spes invitant; magnis conuolen-
dum passibus. Urbibus iam asponuit fama blandos classica susurros
Provincias Palatinatus Graduum excivere. Decludet consilij Regi-
am, eadem quod Regibus Augustal pandit Varsavia. Linguis ha-
ctenus facies Regni altum abruptet silentium, promet oracula
voto Patriae responsura. inclinabit vota quo propendet, favor in Supe-
ros, communes quo se spes erigunt. Convulsa Legum integritas, longam-
ter suspiria fatucebat: resumit animos adverso haud sternerendos casu, os
libertatis Polonia diruquerat in marmor Memnonis: assulcit im jeremi,
quo in voces animetur, sanata laturas Tripode sanctiora. Patrij poli
frontem, funestum involverat nubulum: renidebit die quem accendent
aurea Regni lumina, praelucet Aurora in Purpura Procerum: tam nati-
vus hic Denatus color, quam lucis publice proceromus. Primi vultus ar-
ridebant Patria: redibit a marmorum frontibus. Præstolamur diem, quo se pu-
blica provolvut felicitas, annorum expectatio populi votum, Ecclesiarij spes,
Legum firmitas, calamitatis exitium, (archabo eloqij magnitudinem)
Dies una: fortunatarum nobis statum epitome, auspiciotum Nias gemma.
Demitte supercilium ambitis, detumescite Nationum fastus: vos intra,
Consilij solium e dictorum calum quoddam evincere contenditis: aures
nostras asperavit sermo arrogans: a vobis dicta, probari callo; quod a Regi
ore percipitis: non secus ac a Numinum consilio prodirent, prono in ad-
orationem vertice censetis maxima; Nobis vero Libertatem, exanim e
quoddam simulacrum effinxistis, funestum veluti cadaver, lacerata pe-
clorum unione, mutum huius, firmis consiliorum effatus nusquam vocale.
Aures iam arripite. Libertas Polonia exanim e vobis audys simulacrum!
spirat in vota Regni hoc est publicas animatum spes, in cladem vti respiratura.
Funestum iactastis cadaver. coibunt eundorum animi et metu exanim e:
vadit adversos fastus. Mutum illud pusillum Libertatis vobis loquetur
funera. Quantum vo vira rehorcunt desideria: Lechico Marti laurus
integritatem Regibz Senatui gravitatem. Nobilitati gloriam unanimi fauere dicitur
Augustum

Augustum hoc præmetto somitis votum, amplam vobis Panegy-
rim, eruditæ mentes, e vestra sententia procedent consiliorum succorsus
Vos somitiorum Anni maiestas, Legum nominisq; Soloni securitatem
firmans in diuisionem incurretis.

De Maiestate quidem Regni dicturus infra illius tamen dignitatem
Orator Magnorum hospitum se submittit Consensui a quibus incomposita Iudæ
honor, ac Oratori accedet gravitas.

Olim conclusum tenet adamantiem annulo, Phœbum Olympo intr-
pi dam Aulæ basin detrahi, si consiliorum, Publi dematari eruditia.
Optimatum verborum pondus, gemmas reor. Quibus ab ore fundendis
docti Legatorum inuadant mentes, cumulant Fortunam Anni. Splendorem quoq;
nominis æmula Phœbo maiestate augent scientiæ. Luctuosam in noctem
vergit cælum Patrium nisi eruditæ sereno mentium assulserint. N-
thenarum sidera, suis capsum luminibus ereditur, nisi Porphyratis vor-
ticibus, Phœbi quæd Braculis iubar attinet radiaberit. Tanto se lumine
impendunt Regno scientiæ, quantum iam illius firmitatem solidant, expendite.
Rationum robore nixa tuto consistit negotiorum moles, pulcherrimæ in cælum
protendit maiestatem. Nutat Legum incoluntitas, quæ sue collet argumen-
torum inconcussa vis. Prona in infames lapsus propendit. Provinciarum glo-
ria nisi magnitudinem, causarum prope immensum sustentante Senatus
susciperint lætos consilia ut Atlanti Alcibiæ firmiora. Quot illam contra,
torquentur tela. sed non raro domesticis turgens aburgit Gigantomachia
extinctura splendorem Nominis stratura maiestatem. in suppetis evolat
Clapientum Phalanges, triumphalis pugna clava cedit Palladi. n' absq; capide
ac parma mentium Deam proponit Apelles, aduersos propulset impetus, re-
fundat. hanc tam stringit manu, insensam vim profundo sternat vulnere.
Apello Macedonem: publicis ille, e committens negotijs, sive cum ad Gradivi clas-
sicum vocaret hostium bella, ut vinceret. Sceptum una vel chalybent, illam
Homeri altera stringebat dextrâ, apprimerebat pectori, quo manius esset versu-
ra victorem impetum, quo consiliorum, finis collimaturus. Homeri paginæ
prænotabant, carminum celsura aduerso insingendam conflictui cicatricem
signarent. libri capita somitis argumenta providebant. Clausos etiam in
noctem si quando teneret oculos Regum Inuictissimus, prospiciebat Reip; somitas
prævidebat Patriæ discrimina, ut amoveret, hostiles a longè spectabat acies
ut funderet. contra Reip; nodos bello hæud facile superandos. Achillem
mouit cum Vate, lectissimas. Hero cum catervas, recensuit si unum legis-
set Homerum, componendis Regni trici barbarorum redandis tumultibusq; im-
opposuit. Homerum unus ille, præliorum læurea consiliorum gloria, unus ma-
ximæ in Magnæ Mæcedone maiestatis anima. Dictis annunt
Superi plenis gratiarum agmine propendunt in favorem literarum. Athenas
tum, Legatorum numero Orbe ampla se collegit Græcia, urbem id est Mi-
neræ solium petijt, pro maiestate Imperij causas conclusura. additi Proci
effata dedisse de sententia Sapientum. Porphyratis congrebus ac sanctioris
gravitatem coronavit cælum, adamantibus irradiata cælaris ab alto dela-
psa inter dexteras Musarum inedit, frontem salubris consilij coronari
elixes, gemmas defluxisse in Gangem allapsam. Pætole aurum, unde

I

unde Græcia pretium, somniorum & stimulis diuinanacit. pro animorum
coniunctione deducant consensui, uniones refudit Olympi; frontes eruditæ sil:
las pensavit ad coronam. Græcia applauso sorti Proceres distimatissimi. accepta
cælo vota; rationum pendere Superis flexistis; cunctam attamen, qua vos cælum
alluit, gloria fortunam, Musarum solio asundite: vestri coronam Imporq; sen:
gremium Maiestatem Principem, eruditorum Mamina sustinent, ipsa met vni:
serona Imperij Maiestas, nec non Maiestati. Comitæ inter, plusquam auguste
serona.

Græcia despecto sudam in Polonias. Athenarum exten:
quit gloriam. Senatûs, Nobilitatis Maiestas. magni somniorum conatus de:
ducant gemmis, Poloni referunt Cyned vocum pondus: adamantinum, ve:
dati sermonis gravitas illis aurea; Legati quibzque Subsellij honorem deco:
rant censentur pretium, ut Regni vota coronent. Quanta quanta vero est
Lectici congressus Maiestas; Vestris committit se humeris Eruditorum Numina:
erigunt ad Senatûs pompam. subiecit armos: attollit pretiosum verticem
dextris; hoc est consiliorum rebus, succollatis, auguste se profert apparatus illius
honor: vos honoris Princeps Gloria. Mutantes Ecclesiarum Spes, satiscientia
Divorum decora in sublimis colluctamini. Sapientia dextris attollitur Consula:
re solium; cælestis illa cum sit origo: eius e sententia prodibunt sancta, Supe:
rum scilicet approbatione Sancta. Pallas cælestibus evoluta fascijs consul:
tantum vota devinctæ cælo. Mercurius: Deorum Nuntius pro Domo
sua Oratorem aget. suavi verborum illapsum in Polonorum animos, pectora tra:
het in sententiam Superum. Numinis tantæ docta non minus quam sancta re:
legunt vestigia, Scientia. instillabunt ori Legatorum Poloniam, polo veluti con:
sanguinea in Divos favorem. Ecclesiarum votum. Prima reliquis prædæ auspi:
cælo passu Scientiarum Princeps: Sacerrimus Virtutum Theologicarum Cæsus ut:
tra Ternionem Charitatem Gratioris amplius nomine, Maximi congressus lin:
quis cordis se iniquat, suaviter et doctum quas probitas incolit amorem loquij intime.
Aristoteles Divorum gloria militabit. Insensu bella Templorum sortem impu:
nent; argumenta, quæ malevolus livor acuminat, arietent honorem Numinis:
Unum si cunctis opponas Lævævii Agnum, retundet adversam vim, nullo
superandus impetu tanquam Dilemma cornutum. Oratores quoq; Ortho:
doxi Subsellij Maiestatem animant cum immortales Poloniam maiorum cineres
a sepulchrali saxo vindicant, ut Patrias Curules plenamq; Legatorum senem cu:
mulent Augusto Antenorum numero. Nec Prosopidæ artem hanc censeat AA.
vivunt enim in memore posterorum amore Maiores patris excusserunt mor:
tis iura, rectefactorum gloria semper vocales. Illos primus restitimus Curuli
ad cæli Patriæq; votum clitores. Humo abiectas olim triumphales exuvias lin:
quunt, animo se conferunt in stabam: et dubio procul, corporis exuti molem,
cum solum vivant Spiritum, unanimi adspirant vota Spiritualium inte:
gritatem bonorum. Basimirus templorum fundatione maiestatis quam
solio primus eorundem decora gratiarum perennitate coronat. Vadiolus la:
gello reli ardore Princeps, Sigismundus Nominis Regij Successione Itius, at
profusa in Divorum fides libertate nulli secundo, uterq; dignitate ac glo:
riæ maior in sua virtutis exempla perurget Poloniam. Et a funebri um:
bra eluctat Reges hoc est Poloniam ridere et Solem Purpurat; a mænos
Regno, Religionis aures dicant dies. Quocirca reliqua a sacrophago Proce:
res invitæ vena: intra quibz unius angustias cæli augusta Divorumq; quæq;
Concilium

42
Conalium licebit complecti. Quamvis iam sit somnitorum honos, concludite. Ca:
lo quod Princeps: ad gloriam immortalitatem, quod censetur summum: cunctum De:
qui somnitorum congressus recenset. Amplum a vobis quoque sortis lecus. Abi:
ma Palatinus Calistensis Nomina. Quod vestris inest Consilij gravitas: sua
inter effata Condus ponderaret. Latonem Romanis Pyrrho Aeneam non indico:
ad votum Deip: Legatorum vestrorum sermo: Poloni Libertatis assertor
Gallicans Hercules Maiores, hoc est Maioris Poloni Proceres, pretioso dicendi
nexu, aurea oris catenâ, pectora in obsequium Deip: ad unionem animo:
rum, ac sententiarum concordiam trahitis. Secundam isthic etiam somi:
tiorum pompam explicatis. Iudiciorum vestrorum Maiestas: ad somnita
congregata Poloniâ, nova facies, quod sanxeritis altera credetur Constitutio
Proceres Estimabilissimi estis Libertatis vox aurea, Consiliorum Oraculum
plusquam de Tripode. Vos quoque gravis literarum illecebra invitat Juvenes
Sectissimi, docto labori manum animosque committite: Scientiarum Suffragio,
Somnitijs olim futuri Maiestas, Magnisq; congressibus pompa suppar. Dixi

LEVE OPUS PONDUS
In bilance Alexandri Macedonis expressum
ad plantas Borgis Pandarum Principis abjectum
in scenam datum

Eiusdem

Argumentum

Devictarum Provinciarum spoliis, femora Macedoni cesserat
pretium illius communem unionum valorem excessit, quod bilanci
superimposito insueto pondere ingentem praegravaret gemmarum cumu:
lum. Si tamen perexiguâ spargere cinere cunctum ei decedebat pondus
cum pondere itaq; amplam pretii magnitudinem modicis pulvis funeravit.
Recutinus de memoria eternitatis

Protasia

Nuntius Macedonem ad bella animat contra rebelles Persas.

Nuntius

Bella iterum campis infundito Regum Invidissime. Profuso
super tellus tabo ebria, rursus rebelles sitis sanguinem triumphali
pede domito Persarum cervicis jugum exsultat, imperii peremptis frenas,
parum abest: Regali sceptrum dextra, vertice deturbet diadema. Perfida
supercilium frontis, quas attollit cristas tuo despectat calcaneo. Vito triumpho:
rum calle id est per Barbarorum colla solium concede: illa nisi prosperis?
Te improbis ausibus jecisti suppedaneum. Alta Jovis Propago in nas exan:
descito: aspidigit Gigantum machina funepior, recudit minas, nū fulminis. In:
tegra Vulcani panoplia audat sub armorum onere, quo tua premit, opprimit
Imperia! sub Ceritimanorum malleis laborant chalybes; his aglenis vertici!
Nummutians belli fragor, ferris strepitus honori tuo insonant. te:
merarios contra visus detonent uttrices flamme. quas Lipare castri

vāt aritum, minas egest: bellico succumbat furor nefas. contorq; fu:
nens, clades acue, ut triumphat; fuscendis acinace abbas defigas cicatrices.

Alexander

Alexander se ad novum bellum animat

Cor vindicta unit intimas intex fibras calescit ultices ira. Bel:
li fulgur detonet, rursus aestu certaminis gradibus ferveat. Hero:
as armis malandi ardor agitat; pugnamq; gloria innuitū pectus
mucro sollicitat ferro vindice intonsultos duces persequar. Orbs te:
rendus victore cakaneo, conterendus hostis! insonet Martiale Clasti:
cum, victoris litui strident triumphales. *Clasticum canit.*

Dux

Dux inclamat. Bellaces animae ad arma, ad arma convulsant
milites Dux alloquitur Alexandrum: Nomen famulū matris
a dno magne Macedo perdet nutibus. armis animisq; ferociter
in cedes delabit cohorti, proprio etiam fatis tuas animatur victo:
rias. Indigitans vexilla: Militares Aquila Jovi nostro ministrabunt
fulmina qua in hostium detorquas exitia. Iris sub signis triumphu:
militant, victoriae vagina cendet Iorgone parma horret, advenitq; fu:
get acies. flammis oculorum fulgur hostem pernit! bellicis ardoribus
adusta facies, furata lethi, alvum loquitur. Dux vero pugnaces
dextris armavit gloria. Lemna horum haefodatus manu, tridax, ferrum?
ensis idus fulgure ruit hostis. Quandoq; a chalybem stringere, non
longo telorum, conatu atterere jugulum. unus horum occidit obitu:
sedet hostem. Illos demum in arma regimus, qui animo, fuerit em:
divum, lela referant robore; quibus terror hostium corrugavit frontem,
vultumq; minas quibus formavit Bellona. Hi conflictum hūc arduūq;
comites, tu Heron duxor Ducum Mars et certatūm throna. Ultra fer:
rum, et algedis lapidibus adversa bella Macedonem adorabunt fortitūdi:
nem. Pelthua Clastica laurē salient, tripudiant palmas, lituonum
fragor, plausus coget.

Alex

Alexander Emerita bellis pectora Regali militent gloria: qui
meo lauras acclinant certamini, Hercas frontes triumphu coronabunt.

Scena Ede

Persarum proceres consilium ineunt, bello ne (uti jam inditum est)
atterdantur Alexander, an muerioris placandus

Amg Procend leraz. Tonus illorum dicit

Adm de nobis proceres Madimi impen:
dent cervicibus clades. Provincianum decora, fortuna splendore au:
reas, gemmans opum fulgor, nostra illustravit fuscens. Amplo di:
vitiatum honore asurgunt tumuli mox superbo Macedonis calca:
neo infernendi. Magnus ille vicinam strage orbem, in sortis hel:

belluo sanguinis nostri quam citis eadem. Vivit et nos vivis
e gestat, e publico legationum furiere vivacem in se hostium attra-
cturus. Maturè occurrendum malo. Jam quidem in bella con-
clamatum; at non vana pedum formido reverberat; triduum nunc
non ferale nobis insonuit clausico. nimirum haec ergo Alexandri
animò suppressam gloriam fecimus erumpere; irritavimus
odiam semper animata in eadem. Idus superfluo animum
angor collicitat; erebras perne spes violentus minor impet
sternat. Magnus ille Macedo, sua jam fama minor! erebras in-
ter gentium trages decrevit magnitudo. robor attrivere praesidia
perfringere fortitudinem. Idus aliquid aberrat oculis, quod metus
incubitat, praeter nomen Magni. Idus Dubiam rem conclo-
manti belli a eam. Late per Regna diffusa adversariorum mores,
horro illius pectori aspirant vigorem ignem. praecidit ardor
vicinas depastus urbes prurit inani flammis. Macedonici furo-
ris rogo. Perfidem immolavit consultas virium nostrarum praesentia.
Idus incipitans divitas ab Alexandro Thebas produnt 20 annos
haec este. Legimus oculis vicinarum canis Urbium nostris nunciis
prodromos. Thebarum gloriam Romam ingresso annum fortuna
belli Alexandro jecit suppeditaream. labant turrium vertices, ma-
sto consepultas pulveri squallere propugnacula. de vastissima marii
amplitudine nihil postea reliduum praeter infame cladis monumen-
tum: grandes ruinas nostru protulisse canis metuo nunc vane. Idus
Ne inconsultus praecidendi ardor adripiat lenium animos censeo. mu-
neribus ac amplis fortunarum dote pacem emendam rebus auctum.
Idus Promptus inem in sententiam, nisi mentem arduam formido
retraheret, ne muneribus triumphale plantae protulisse, eidem impe-
rii quoque nostri Capito in sua adorationem tyrannidis inspernat. Imq
Delincent furorem dona, minis affirmatum pedes descedent ad
clementiam. Idus fulgor quantumvis offensum Leonem hunc vinet.
aureis pugnandum hastis, pretioso stratagemate Cor Principis ante
praesidia expugnandum. Idus Probo consilium. Legati mu-
neribus graves Regia solium adeant clementes. Idus Legati
Idus Scena Idus
Idus Alexandro significat venisse legatos Gentium, quas
contra bellum bellum parabatur. Belli congressum praecor.

Idus

verlanunt palmas, Magni terror hominis ad sua plantas idēgit
 Barbarum, metu prope euinemat. Cervices et oī redidit quā
 fibras inter hasit sanguinis animiq' vestigio effundunt triumphali.
 Clementie pande aditus solis supplices genitus admittit. Legati per
 sanum, Regna tuo sternunt calcaneo. Alexander exardescens
reiecit Legatos: Macedonius coget mucro subdetq' triumphali plum:
 te colla perfidias. Nuntius: Eodem de solio velut ē tripode de:
 creta aequitatis clementiaq' fundi oracula non raro percipimus
Alexan. ha vindices pectori Regiam collicitant. Nuntius
Gratiarum Numinum ternicem cumulatq' princeps Clementissime:
 inuicem regū pectore regnant Charites. Alex Gratiarum sinu rebel:
 lem excludo perfidiam, ne verba pateat adamantē duras obfirmo.
Nuntius supplices conollient lacryma. Alex Proherens crucē
 cor emolliendum novens. enses furor acuat, stringant clades horrente
 auram litui asperent. tympana strepunt, vaginant urentes. Alexan.
div interea deliberante, at mutato genio rarior. At ille ne pe:
 dus inanum aetna concitat? quae feruent ora? Alloquitur Nuntius
 Decoratos clementie aditus pande. Legati Perarum adveniunt Regni
 insignia deferentes; Ulyss illorum. Ag. Victori calcaneo prouident:
 tes accipe, quos nuper ultis tuos imperia, temerarii ausu surgebant.
 Picisti, priusquam congredieris bello. classica nondum excipere pu:
 gnas, cum gloria tua famas Perne triumphus insonuit. Longius No:
 minis porrexi terrorem, quam gladium. Superfluum duximus: nos
 telis inuicem! ferrea compede magnis mancipares obsequiis! manq' Per:
 se animosq' damus. Huc nos tuentis viciniae strages compulsi. Legimus
 oculis rebellis praesi manibus asurgentem victoria pompam: fure:
 stabant hostium dorem fureto insepulta cineri Arabia propu:
 gnacula. Dimite prostant Arces, graviq' lapsum pendere gloria
 chus attollunt magnitudinem. Prono Urbes casu trespiciant ab ulto:
 referro. Chaldaeorum tumultis horrent cades, heros infernūq' pēdi
 exuvia, per quas victoris graves curvus agitasti. Tuto hope tabum
 proflueas, glorie aperibat fontem, quem de caesorum cadaveribus ma:
 gnanimus excupit chalybs. Aretabo Panegyrim prope immensam
 ad compendia. Herum gradibus, Macedonia Trophaum, cunctis metq'
 hostibus audiebas. Tanto prouide Romani Regnorum sceptras et vitam
 effundimus. insignia Regni subiciunt plantis, feri, si clementia
 Reges riuos oīs animiq' si finunt Charites. si quam pectus iram
 acuit. feri, mirum in glorium est a Ole Herri. nostro casu attollere

Nuntius

Alex.

Alex.

Nuntius

Legatus unus

325
spira nostris cadibus, vive Macedo. Alexander: spontaneo
se Hermentem caput cervicem ferrum refugit. Cuius Capreftri;
Persiam coronet olea. Pede huic subiecta Regna fama mea terror,
in spem eriget. Regius in subditos amor. Saci applaudunt nubes.
Legatus gemmea ferens donos: Gemmantem Erythrei procellam
Suo affundimus solio Regum invidissime. Gessit illius premi
calcaneo, cuius plantas (quam Sanges à passu fortune) surget pre
tiosior. Suam felicitatem attollit, si duo allabatur vestigio. Quam
fusa Re ipso Regie horionis maiestatem erigis, tantum gratitudi
nis tributarie portem effers: ipsemet obryzo pretium et numeribus
Maurus princeps. Quod nostram pensamus fortunam: citra comi
mentum, aureas aetates complectimur in te uno. Sub tua saeptis
areis felicitas publica; spes aurea magnis reguntur nutibus. Im
perii nostri cumulumus spes, quae in tua adorationem gloriae
sudant plantis. Admittes princeps maxime vestigal tua digni
tate minus, at hominis magnitudine sublimandum. Mei:
Murus quo sanguinem redidit rebellem, plantis quin animo et
am non dedignor. Imperii vestri affectibus, quam pretioso pon
dere gravius illud in favorem deservi Regalem genium.

Scena 4ta

Alexander curiosis muneris opes, earumque pretium conside
rans, unum pra reliquis in magnitudine grandiore adaman
tem advertens ait: Unus pra reliquis gemmae diavis ille
cebras oculos animumque rapit. Incolita magnitudo ada
mantis istius valorem effert. Legatus: Par magnitudinis
pretium. Unus hic aptam gemmantis gaudere fortunam la
pis praegravat pondere pretioso. Alexander: Affert fidem
num dictis respondeat, bilanci committo. fertur statim in
illis una libra amethystus ingens gemmarum ponitur, in altera
oblatus ille adamas. Pondus exploratur. Adamas praegravat
reliquorum gemmarum cumulum, tum Alexander ait: Dignum
Regia munus Cydari. Legatus Valorem nulli licet secundum
gaude, unum est, quod imminuat. Alexander: quod illud?
promptus edisere. Legatus formido non vana peragitat

Alexander

zelus

Alexander

Alexander

Legatus

Alexander

Legatus

Alexander

Legatus

Alexander Alexander Metu Te omni absolutum volo. Legatus Cereus
lapidi adpersus cinis pretium levat pondus, pretium tollit magnitu-
Met dinem. Alexander Minime dicti annuo: pondere tanti mo-
lem exigui allapou pulveris posse imorimui. narrata fide su-
perant. Legatus In jugulum hoc mortis acies, contorq-
Alex cedes, exbedi funera legum maxime, si dictis fidem jallo.
Alexander Nō dicta eventus probet ipsemet in tu cladem
acuminasti vindictam. Cinerem illum adamanti adspargendum
tibi gubereon scias. Legatus Deireto Principis hōens cer-
vicem acclino. Alexander Ephebum: Cinerem Regia in-
fer mensa. Legatus Ephebus adfert cinerem, Alexander adamanti
adpergit illum, ponderatū pondere pondus illico ex integro
inductus dicit dictorum explorare fidem

Alexander ait: Ergo perexiguus gemmantia pondus cinis attens!
quantum valuisse opes: isto admonere pulvere: Cantus legum

Præcut epe fortunatum

Falsa quoniam opes varianum

Cor aurea magnificatis

Torque, mentem obligatis. Mortalium

post cantum Temporis ac Mortis Lenii urnam ferunt cineris plenam.
mutatur theatri splendor: facies in lugubrem, echo feralis insonat.
interea Tempus levans de urna cinerem, inspergit illum opibus Ale-
xandri. Max eadem devolvit in urnam ac cineri permiscet. Damu-
litium Alexandri varios lucuosos genos representat. Hoc est aliqui

Met Q deliquis sternuntur alii cubito pallent. & interea Alexander ait:
Imptas Legnorum opes hac pompa manet! cinis funerat perexiguus!
Feliciter nostra stercus agitatus. Ludimur mortales! leve est,
quicquid opum congerimus. Valere cum amplius non valeant, vale-
ant opes! pondere gemmantia cubito, non igitur Regis animum in hi
amoreni fortuito pertrahet.

Apodosis

Prologus

Divinorem Alexandrum vestro A.A. D.D. sistit conspe-
ctu. Ratale purpurarum solum, Patria Principum Ducum Pri-
cipis. Franciscus Borgia Nominis honore quartus, at prom-
ptō levis fortune fastidio primus, relictis expendit congestas

gaude momenta, cum omnem illi, quæ Ducalem præberet
genium, ademisset gravitatem. Per mariti onere diu in amo-
rem ipsum defledebat fortuna Cor Principis: nihilominus
adamaris huius licet gravis, in animo Francisco viluere ille-
cebra, pondens pretiori iacturam passa inter cineres Isabella.
Levitatis dein simulacrum fortuna Francisco adiebat. Dixi-
tis quod subduci pretium Gorgia theatro addet. Vos quoque
A.A. Altissimi vilem Cratonum suadum favoribus cumulate. Dicitur

Scena dicitur

Gorgia solum attollitur medium inter trophæum effe-
ret. auras aptas honoris et etiborem Alexi insignibus Van-
dia Catalaunia & gravem tuon unus Francorum Hispania allo-
quitur Gorgiam: Aureo Olimothei flumine detibi propu-
nat felicitas, gemmeo Tange, studu Ducalem alluit Prosapiam Prin-
cipum duplicitissime. Domus tua fortuna augusta creditur.
Primo vis in lumine alibi constiterit. Gorgianus ades dubio tuum
passu adit; semper illis domestica, ac Gentilitias inter orbitas
hereditaria. illis in Gorgianum Regiam invexit felicitas, earum
semper pedisequa. Idus Duo ardam, vidamare obsequio
fortunam tener. aureis mancipata torquibus. Orbem patiti,
perennitatem famulaturus et his obligant pretioso nexu. Gem-
manes manubiae attollunt honoris tui Trophæum. Re-
gnorum diademates, Principum vitla cadunt. Ducali gloria
spolium. Pleno tibi adspiciam, jure fortunam ne ambigas:
interrundos nusquam dignitatum serie vestigat pendet. Itam
nihilominus æstimat servitutem; amat scepro subire Gorgia:
no. Ihis Regia Consanguinitatis etibor asurgit ad
Alexis invidiam: gemmat pretioso fructu, aureo pomoni
gravis pondere frondet. Aras in Regum sceptris, Clavas
fleduntur fertiles honorum rami, erigent in lauros Prin-
cipumve vitla. Liberiori vero Aratoris hujus fortunam
exco veniamus abunde: non illam infæsti Equiones impe-
tent; non exitialis brumco decoquet, non ferrum ferale ster-
net. Gorgias sustine iudicium honoris culmen extremis Li-
bitis casibus aliquando succumbet.

Amus

Idus

Ihis

Actus 2da

Unus de Primoribus Hispaniae, ad iusta Imperatricis per-
solvenda invitat Borgiam. Magni Augustae laquei Te in-
tant Princeps. Imperatorio honori parem furens pompam

Borgias

Scena 3ta

Borgias

Borgias

animet vultus tui majestas. Borgias: macto iterum me
accingo. Lugubres assuunt vestes Borgias abiit. Sarcopha-
gis aperitur; Structura illius haec: inter columnas attollit
supra sarcophagum urnae, honorum insignia intra tum-
bam jacent. Supra tumbam pendulam tenet balancem tem-
poris Serius in cuius una libra appensum diadema, in alte-
ra calvariam: ex altera parte mors Clepsidram inclinat,
ac cinerem inspergit diademati Borgias sarcophago ad-
stans: Eheu cui nos fatum maiori citat? ergone Regum
amor, fortuna cor orbis desiderium, populi votum, soli
gloria brevem cogit ad locutum? frontis augustae iubet ex-
hindum ferali rubilo! cui blanda Charitum Numinia im-
dare faciem, gratiarum augustas squallor Lachryis fure-
navit. Umbra haec serenitatum pedisequa eo decrevit Gi-
gas honor ne urnam impleat: de toto cinis reliquus super-
bo sese attollentia fastu huius detumescunt Simonas! Quan-
tos cecidisse ingemimus! colligite magnitudinem: Orbem
majorem una angustia agere parem. Quae fuerit Ita-
cella? clarius in umbra nescitur. Et mortui cineres viri
Imperatoris color. Hactenus venusta vanitas cerusam
dispersit forma, ori comem illius fucum, mentis decu-
rem genae; roseo se pinxit, tunc in vultu gratia: mors ce-
travit falsitati larvam; effigies conformior refert Iabellam
in exuvio. Borgias oculos vertens in balancem de tumba
impendentem ut supra & pompa gemmantis sub pondus
lubeat metiri ex pulvere. Acamaribus irradiatam diadematis
majestatem, quae est? verius declarat cinis. quanta sunt fortu-
na momenta? expendite. aureum Regis cervicibus impendens
onus, levitatis fuisse symbolum, modant Iabellae cineres.
Nectius demum de orbe iudicium Borgianae menti aspi-
rabunt furens.

Scena 4ta

L

Borgias morti Trophaum erigit ex honorum insi-
gnibus. Tade nobis illuxit Fortunus. Ducalem deslerit
vertex, in quo, diademata inter, velut in solio emerget.
Solus oneravit compede, nusq; Principem obsequiis man-
cipavit. Immanem exultio devitatem. Mors trium-
phum agat. Insignia abiciens in trophaum, cui supersta-
bit mors duabus idem lateris trophaei sustentantib; dicit:
forale trophaum attollite vestris casibus.

Scena II

Fortunus aureo currui insistens, solium cuius ex
honorum insignibus desuper pendulis, pravehens prece-
dentibus genis diversa insignia praferentibus. Vicinas
Borgia, descendit de curru Borgiam allequitur. In
duas ades anhelus, celerat gressum honor. pande Regiam
passibus fortunatis. Solus quo se Borgiani nominis mori-
tat altum attollere. ad Cydares progenito vertice annue
supplici corona. humeros deserte trabeis: Regum languis
transisce, qm Thyra lana comit admittit purpuram. Atian-
tia vestem funeras proteret Ducali planda. Minime con-
sonum est de renissimos ipsi obtendi noctibus. Umbram de-
dignas q'oria tua auge, tam Tibi coeva utletis radices.
Interea feralis echo insonat. Mors advenit. honor for-
tuna arripit honoris insignia, scipionem Marescallonum,
clavas, sceptras, pallas, quibus se ab impetu mortis tueat.
Sed hac omnia exturbat manibus Mors, ipsamq; demum fortu-
nam false subruit. Borgias hac adveniens ait: Vel oculo
Principe indignas levitatem simulacra: exiguis illa permittit, fera-
li permiscet cineri, pretiumve fuerat. Exerte. tantq; Concludit.

Exerte Vardimenta

Vana cordis tepimenta

Non meum trahetis vana cor illecebra

Epilogus

Ludicra tuo propinquimus conspectui A.A.D.D. scena
accommoda egimus cuncta, etiam Craiorem.

Borgias

Borg

á CONGREGATIONE CARDINALIUM Declarata

Ergone tuam hucusq[ue] Orbis moratur Apotheosim
Angelice Stanislae? Angelis etiam non se acclinere sternit Olym-
pi pompa, ut efferat? Superum numero non inscribitur quem (idem videtur)
celis ab astris natum proclamavimus? Et indulge tarditati nostris
Stanislae: Angelam in Te complexa Polonia, ultro hominea procerum ad-
rauit Romae; nil hominibus commune habitura, jura secularum impendia
inadharunt. Inauditum et auribus et animo percipite Dignissimi et ti-
diores hominib[us] hactenus, jam Angelis quoq[ue] instruit et Apotheosim Ro-
mae. Unum id magni Nominis fastigio censebat deo: Angelos enim ^{potur}
Clamatis, et Orbi pponeret adorandos. Gravibus effatis, annus quid
duxere à Polo et ymon Polonide: nix terris affixa gerit Patria Stanislae.
Attrito inedia, verberum immanitate conculso corpore. Est la nil debuit mor-
tali bus præter Nomen. Admotis etiam, innocuo pectori suis by Cidam olim
vesti quærat, nam aed umbra hominum altis pmeret, Abri: novum tunc
diæpes, Ammare, Seraphinam. Prima hdo Calceos inter genios recen-
suit Apotheosis hactenus. Cum verò è visis excepit excepit terrenis in-
festatorem pompæ ad Calcem hactenus honoris hactenus, summa quo se attet-
tant fastigia, censebile, quo universi felicitas, delinatur Aureum induit huc.
Cum Can datus, gemmante Lepuit Pyrrheum procella; nec, amplò hactenus
damantum cumulo satis comibat chyprian, qua hactenus hactenus pompa ina-
deret. Quidni cunctatorem capiet Orbis in Stanislae plasi bus? illig dona

nonis. Supparem praeferret Majestatem. Intendite Poloni animos plures
graves pondere. Sortis publicae negotium vertit. Vestris in sublimis conatibus
urgat, laustiorum in Regni commoda Orbitam de flexu erga sortem. Obsequio calli
exfulgeant, gemmeis duratum. Lapidibus ingre hunc pudent, alii insternantur
vestigia, Procerum Trabea. Regiam felicitas pmet viam Regni, felicitas passibus
sortem. Prodomos praeferre plausus Lechia. Vaticani Bracula secuturos out-
garant Otbi triumphos. Purpuratorum Patrum. Lenatus, Sacerrimo lenxit de-
cretis honorem. Poloni. Nobilitati. Communi Patriae felicitati confirmis id
cunctis. Stanislaus B.O.S.H.4. Nec est Poloni fortuna. Romanis tota
instit.

Tones quidem fortuna tunc. Stanislaus. S. Loda felicitas tunc pmetur eas mihi;
at fortunatissimus te ipso, vobis quoque fies Poloni dilecti.

Omniem haec lenus exultem a. Regno fugebamus Fortunam, cum infuso nup-
milibus. Sello advenas. Mars immensi cum ferre proseripset. Pallabant. Poloni
videre, propi occidebant, Luminas, postquam umbras ignominiae effu di pet septem
trio. Alti noctes mersurant. Poloni, nec post protensa temporum fut-
nesta illuxit Phosphorus, qui sortis nostrae diem diceret terrore mdrum ameharet qu-
pillam. Altra furor in edas exiit. Minstra Lepardi. Chariis enatititatis antro-
delitatum protenta centuriavit. Longa inter fabulorum opus via. Sepultas animas et Ty-
syphonas. feraces Polonorum gloriae tunc accendunt. Graui sub armorum on-
re gemitus inelamitas. Jucum, nec sub ingenti mole calamitatum, infelici lo, nec-
ladi datum respirare. Polonas damonaei contermina infaustam. Libertati compe-
dem iniecit durisq; mancipavit obsequiis. Amvero vigorem aureum ab late diffusos
exhausisset apes, integram in castris praecipitavit. Poloniam. Trebra inter. urum
vulnera, Patria infelix agebat, animam, ictumci unum fugebant, exentia Morte.
Millenis ferocis claudas calamitaz ne censeretur mihi aureas armavit in cecidi-
um. Paulatim Urbes extra mdrum, effusa in Campos multitudo ampl. Tragi qd rehet
latifundis, capientis cui aretatur ambitus murorum. Quid reliquam ruci desi-
natam. Scuatomben. Ides clauferant, horrebant atra sepulchri facie. Urbes com-
munem tumulum, integram Poloniam dixit. Tunc agere. Sili numero. Lepthi-
tes fati, respiramus aliquantum. remissit mali acrietas. Trage, qui residet, feli-
serie, strages minus ampla illig dehonisteret. Idem; acuminat. Idem, intendit vires.
copiosiore deinsternat casu, exanist.

Tavete Superi: abstrusam in Thu-
len damonaei infortunis. retro agite diis aures. renidete tempora, ne di nobis
Slandiantur Poles Plastica. triumphis insonent. apurgat Carpat huc Trophais.
Polonorum honos mdrum abiectam attollat fontem. Natio afflorent Campis victoris
rumum, Elicum laurcarum acclinant meperu. Sentum gravitas, insularo augustat
majestas. Libertatis Braculum animent voces aures. Indulgent dum genitibus:

Shea offensa Poloni Fortunae ianuam pulsavimus. connis irrita. Sessa diu idem velle:
lucis expectatio. Dispensum aures ferit, alto vulture ordo laniat. Poloniam ef-
fatur velut i salminante. Jovis. Tripode, Lechia. Sperm. Fortit. Iustitiae casu. S-
ponsum inquam, nuper Slandi intum nobis daturu. Quid animis dolore attenti:
tra teneat accipite audientes. Adimus. (Sunt) Poloniam nunc rary at Est hanc

26
paphibus tritam victoris Appiam relegendus, quam premebat. Stanislaus ovis
floris capitolis inveltus. in altum Hostilium honor, simul. Et morum elu-
etate felicitas. Florid illius pompan porroxit in Ali. Culmen? Hostilium
Callum. fluxit ad vultu desequit. Nubibus Chotimum super augusta impenden-
te con torit fulmen in exidiam Crigenti. Bixanti? Cornu Cyathid? Otmaris
supercilium abiecit ad plantas Bellatorum. Dico, qui Polonorum iuvenem bella-
torum elencho inscruerat in cervicibus. Parthorum scripsit Sarmatid laureas, equa-
dam prosperitati publice apothecorum dixit. etram Stanislaus, plausu princi-
pe sublimatid ille honoris vultu Triumpho ostendebat. Sereno nit auriginter
gemmarum radios effudit Hostilium? momenta cibus distinguebant gemma,
appulerunt stipes aures. Indulget inter armos et lechali Grochowski? Regna
Matum. Stanislaus Capat audiebat Consiliorum animi, Liber talis Praeculum
et Corona. Fortunam Complexu diu in Stanislaus Polonia. aucta illius favore,
suis quod eundem favoribus cumularat. Remisit nihilominus primidus in Hostilium
animus: non, Polonorum pectora in illum ferri, non, iuvenem anctitate aduliorem, Lio-
Fradiare hiliis, non Summis coronari honoribus. Ingratas praterit Oras Hostilium
et quod auspiciatum fuerat, proiecit Hostilium? trahit, Similibus Patris exebit
evoluta felicitatem Ostia, Crigenti? qui plausuum agom illi accenderet, peti-
it Stanislaus. Gangetici? Puctibus allapsa sors maior maximis. Indies? Qua se
lati diffundunt per Mariam? Obire? Pubes, pererrare? Provisaq, urbes videre? Sententia
luis injectis cautibus, vallata? And? Magni? Contra? Mygdia, suam in nostro adrent for-
tunam. Stanislaus. Hostilium? plausibus ferro perstruunt, adducunt. in? Cras-
tuntur annos? ingutta? Pdris? Aure? gravis, gemma? Regum? alta di? demate? radi-
decatom be. Marmor? Mygdonium? sub? milleno? gehit? vulnere, quod insigni? antidi-
a? Simulaura. Sub? ferro? aureo? laborat? lamina? sed? ietus,? Et? um? sunt? a? vultu
Stanislaus? Quid? quid? Paltolus? Phoro? et? undet? quogite? quid? quid? Pabat? Phoro? Hy-
daspes? gemma? ante? procella? voluit? ad? Aram? Beati? corpore? de? volutume? Ly-
ropus? Flam? mans? comit? irradiatum? verticem? accendit? pectus? amoris? quondam? cibus
ina? incallescens. Erythreum? gemmis? deducit? ad? Roman? de? frontis? quiddam? opum
certamen, Phorum? pugnam? dicore? maximi? ducoretur? quod? plantas? illis? attinge-
ret? Hostilium? cui? pretium? Princeps? et? muneribus? diadema. Et? quod? quod? fortu-
na? coronam? gemma? dedit? Stanislaus? Poloniam? dedit? Pompe? de?
lon? pectoris? qui? altum? exagitat? erum? pe? Fabricas? mas? infortuniam? ab
in? eade? Vulcani? conflatas? stipes? ad? nostri? eladem? prout? auim? cum? catre?
ma? Phale, Polon? et? felicitate? dives. O? iacturam? quovis? dam? niorum? mala
Grandis? lortis? Lechid? detrimentum? quod? gemma? antio? gaza? impendit? quod
plausuum? apparatu? amplo? redimite? Polon? Et? calcem? Vatican
delabitur? vortorum? orbita. Innocenti? Beatissime? ad? Pnyrei? convoca? protente
Stanislaus? honores? Capitolio? Sacerum? invehita? auspiciatos? calles? quos? Juvenis? cibus
gelici? gloria? releget? suum? intra? militem? defleget? Sarmatid. Ostia? cibus? Phoro? de-
trid? desiderio? Olympi? ac? culmen? sublimandus? Hostilium? favebit? Phoro? ibi
non? minuit? quam? Phoro? Consanguineid. Quod? Stanislaus? altis? honoribus? quod? nostri
fortis? Phoro? annuit? purpuratorum? Patrum? Senatus. Lectias? cibus? vet? dicit,
illum? si? rotam? Romanam? compellat? Hostilium? et? submisit? Phoro? ad? diti

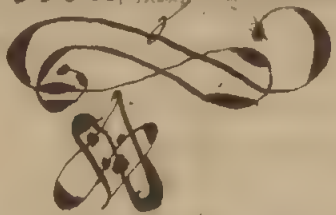

triumphos hoc est communis expectationis metam illud praeclara. Sub finem
nentissima Rotas istius vestigia seu concolunt spes Lechica. Augustus quem ser-
fiet. Eandem get. Preclara quem sublimis Olympi hostia. smet decurrent papy-
phases nomina. Rotas quidni Vaticanam collustrent Rotam? unde. Tractat. n.
res an. Eius Purpurei eminent; unde Polonus. Hostia. Justitia. Solem ten-
ris ambit complexibus, adstringit basio. Dicois frontis iubar aureum. Patria
nubila. Erenaturus statibus prefigio. Felicitas huius Orbis figet. Fortuna Appiam.
retabit Poloniis fausta; et quod secundo calcaverit vestigio. urget in aurum ad illi-
da inordinari. Ample felicitatis. Poloniis se circumaget comitatus. Romana Rotas, cum
Juvenem Poloniam ad Superum pompam provehit. nimirum, securitas Patria, Sena-
tus Maiestas, Nobilitas gloriæ, Urbium expectatio, praeliorum saeculus hono-
rarem, quo Hostia, carpente incedit.

Favetis Innocenti. Panitipime. Poloniis virtutem omnium Innocentis,
una Poloniis Forti, quam praeclamatur in Hostia favetis. Eum Hostia sublimi
plausu, nostra felicitate gemmam promitte. Romana Rotas triumphali producit grege
Fortunam Poloniis. In votorum termino stabimus fortunati. Sicut

Ad M D G V I Honorem

Stanislaus Hostia perennem Cultum

Avaritia Divitis Itali Mercatoris Castigata.

Eiusdem

In Italiam oculos animosque deflectite I A. Mantuanas opum,
avidior, qm nris Mercator. gravis. Aure Marupij non leuem iactura.
m dpo diu tulit pectore Abstrusum Designata Spelsum. Culgit a Domino for-
luna; egeniq viatoris deatras se comitavit libens habitum hospicium
nobilius. Opibus, mox spiritu defecerat. tenax heras illum nisi
repetendi nebuli spe Mantus Princeps Gonzaga animasset. Abi-
ca praeconis voce designatum. reperit pradium nec mora. breue ir-
ritamentu gaudij viator intransit Ducis plantis, digesta felix. qm vir-
tutum auro, n' aere cumulavit. Alieno Dives itaq. Larana tot ocluti lacu,
maru rea, avanq. pectoris, laniens convicta edis ab improbo damna-
tur latebris luce nusquam visure. Tebo manipulum erga stulo bi-
ator inopis invidit fortunam Ducali Lancu, Divitiss. pde sua, abanti

in Squalore vindicaturus: at negari formatum promissio peculium quare
etiam, quam secum tulerat tulerat, quous fandum prelio, ab iniuria
Dive famam eripi, sensit in fami latrocinio: triginta scutorum rapi-
no innotulatus, altum ingemuit Inventor faveris fring. Idē ubi
profluente cum gemitu, Donagano offudit solio. citatur nefas decretorio
sternendum fulmine. Terrarū pro inde ausus ac im pia opum ter-
citas pānam luit. Quanto vero prepa infortunio: Tribunalis Tobulis
refertur abunde; vel ex eo paritatis damna pensatur: aurem aceli:
nate benevolam Erudisimū celi: parsimoniam contra latens in Ita-
lia feralem sententiam, liberali iudicio consensu ex soleno probatur.

Dives numerat et mensa pecunias, ad illas probandas adhibet
perpicilia bilancem, bilancem sigillat locules, citras, seriniola discutit,
locat nummos in terra audis tympānum sonus, ad quem choroscom
quodit ex puero: quisto il ungaro non edi quisto valore. Quis fragor aures
reverberat? iterum strepuit tympāna. feralis cebo qua blandam que-
tem quatit? iterum strepuit tympāna. Exanimos animi languet vigor
vigent in ore voces, toto sparsq serpere pavor trepidat, attoniti motore rui-
cant artus. dolenda prepa pondere agere luctant. Suspiria. attoniti supra
sacculus. Plurium statum impendit quidē opes bellico ferri pra-
da ceditis. ergo ne temporum succum bitis injunis. Pudorem proflu-
re pallata sarcina, vobis alto cum gemitu etiam vitam proluo. a:
quam conditorem natisq apponens: quos Galeni officina fovet, languo-
rum pedoris repocillent cordiales herbarum succi; metallorum spiritū
Podalinus deficientem arimet. Epheq pavor trepidat animus. Mollis
fragoris horror membra quatit. arripens nummum cum offigie Mithri-
culgo cilla barba, dicit, itolice cillabardiero demum has demui excubito-
as proflie tot fata plinacti adversos retundent ictq impetum pangerit,
aureus hic Mithriam globus, glandis ferre d miras reprimet. Dives
amo italice dobiq od poradis. Sei bono per dar consilii. Delicatum no-
pens militem: in sucto bellandis aggradiet. Inlagemate. non othely:
semi stringit, non clares contorquet, non acuminat famesa. Permit,
sed vichis misillat animos pro nom illis manum submitteret pot:
donum Co hors galeas luteas inflectent clypeos ve. est lecti pi-
ma virorum Caterna gregario conflictus manus consensit. fervecit
prælia, sed gradivo Principe. Hastas intendant isti, sed auras.

Quæ emant

Quos ut amant, clade intersternunt fortunata. horrent Cyclopaem fulmen,
 et ad sternam, quam caditq; aciem animat, pallent in obryeo. itolum
 strepunt tympana. dives Colligens de mensa nummos: in fausto oco
 subducite certamini. Bellona alca manet fortunatior de meo pectore
 re certaturus Sacculos cordi remota veste admovent cum aliqua habita
 one; qui prior admonendq; reliquos, suis famulis usus ferentibus,
 manibq; ac humero effert, sub quore pondere in fuga cadit. Egri se at:
 tollit ac nusq; nitit dicens: vitisus heros auri, sed a vobis Sterni, tri
 umphi culmen nor. sub pretioso pondere lapsus leues. et terra leuat
 se proniciens, concitatq; aufugit, cui ung in aduertenter Saccus decidit,
 reliquos in absisui non dedit. interna Piator pauper Sacculus
 clera leuat, explorat, applaudet sub fortuna. nusum ne obryeo collu
 depluit. nusum ne aucta dicitur detrahit procella? O auspicio
 in opib sortem. post plumbeas temporum vires, diem aurum. facti:
 stis Superi. labantem fortunam basi aucta succedatq; pper au:
 fugit. Supererit aliter Piator et inambulatur, ex antro suo Dices
 orbro spectat, pedem etiam interdum extra limen effert, sed pti:
 more retrahit tandem aliquando ausu animatus prodit. Piatorem
 salutet vitam totana italice. Piat il bene venuto. de inde inter:
 rogat. quid se in vulgus proferunt nova, oro, edoceas. rdet viator
 Iuvus Regni facie renidet Securitas. Mantus placidum blanditur
 tranquillum. Maris haut detrahit fulmina. non libi et angor
 horrendum inflemit non ferro strident bella, no auri asportant
 despica, non letis Crubisq; moribus horrent Oppida. acinacem
 vagina sondit. et solati magnitudinem si arritavero ad verborum
 compendia? nusquam blandior Montuanis arripit quies. Dices Probi:
 li horrore deficientem animasti Spiritum. propior artha famulos allo:
 quibz ista obscuro non squalleant ergastule in lucem se proferat au:
 ri argentiq; fulgor, et diem geminet auspiciatum. a latis pulverum
 umbris terro pulu a maior fortuna renidet Terri. extaturnq; Cista.
 claves aptat, apit extrahit Saccos, in quorum uno legit. Scuta 100.
 in alio Ducati 1000 in alio Scutorum 1000. in qto Ducati 100 in
 5to Ducati 896. plures non repens sollicita senimola exultat di:
 cens non tant ocs Sacci italice: non nulli sono i denari. accipit

accipit pugillares, in quibus connotaverat sacrorum numerum
iterum repetit non fuisse sors, sed denari. utrum e voluit sacro
tandem. cum summo dolore signo ingemiscit. O immanem
temporum vicissitudinem! O dextram Senilis animi tyrannidem!
O invidiam Sorti mea diem. Hospes: Quod insectile pectus
desedit laniena? quis animum lancinat dolos? Fides Dives Sori
nium hoc exarmavit vulcaniam in ferdio stictem. Illud anima
vit Steropen ad mei exilia. illud fletum officina, pedem fletore
atrox. illud exorsit in necem, flagransq. Semo Sors tonitrua in
mea detorsit viscera. Marsupium o quantum suavis est lanci:
at recordatio! Marsupium quadringentis Ducatis grave! O jacter:
ram nullo maiorum gulfu deplendam Sors! Ech du marsupium
proda cepit infelici. Hospes Propellito mentem ab animo de
ploratis quandoq. rebus rridet fortuna blandior. Profusorum
gemituum dolendam Supplens vicem animus diffudit oblatio, ipsa
vultu ardent lachryma tripudiant singultus, et prorsum con
siliat. Funestam temporum vicissitudinem sors melius amana
xit. Idq. solio grandem jacturam inflectit, ut a Principis planta sur
gat opulentior. Publica felicitatis fontem novem Principis Seni
um inopia refundet Hermum, ac divite fluctu tuam alluet fortunam
affundis marum profluvia, Erythra, vice ingemmas inibi obdure
scent. Idq. vel certe illidam refert animo Princeps auratus. ad mix
torum in opiam protendit manus et inaurat: nec paucis, ad egesta
tis remedium. Sat fuerat: videri a Principe. Nimirum ne Mare
domia tantummodo Philippum eloquiis offerat: ferrea in bello,
in pace, auro utitur dextra, qua arumnas populi locupletet. Eonea
gono itaq. solio fortuna tua lausam insternito, jamq. berre cecidit.
procudef. decretum, ut veluti effusorum gemituum na felicitas in
tuas devolvat manq. Aunam illi sompnum libebit injicere, qua pe
rennem, tibi mancipis fortunam. Dives. Quisq. aum prae bui, ani
mum submitto consiliis. nutantem domus mea Sortem ster
nom Principis Calaneo, ut extremo rerum impendentem pra
cipitis, libera

capitis liberali attollat manu. Amicum fidissime auspicator parat
aditus: benevolam Ducis auram ac pectus querulis acclina. Hospes Prin-
cipis aures anxia libens insinuat, illi nutanti causa sua sufficit
armos, quibus propriam sustinerem. Dives in ambulet mente aliquid
volens hunc superveniens Legipentis interrogat: quid solliciti mente
animogvolvis. Idet Dives Fortuna damna solio delaturo, Principe hoc
est regia dignum aures. Conquisit Scadam Legipentis: Inconsultus & a-
nimus angere exagitet. Furor ita stat, neglecto verborum ambulo
se se in medium proferat. Non tornanda pericula ad Oratoris pompam,
non eloquentis fisco depingenda; non vocum apparatu investienda
dictionis majestas, orbis extremam narraturo. Invidios Principis
throno allabant voces, quas protrudet dolor, alia singulis egerunt. In
his truncanda etiam verba suspiris, ubi moritur Oratorum agit. Vibran-
tior neququam Stylus ad fer penetrat, illo, quem dolor dominat.
Dives plus igitur indulgendum lachrymis, quam verbis: pro sua vox
susurro, luctusq gemituum sonus ferat aures Ducis. cadit ad Du-
cem, quo viso excubitoris apurquat, componunt bene bardas, repellunt
incomponit. La Guardia Squada. quando si guarda in palacio hic
illi irigemiscit: adone senta sunt ad votum auspicia? quod tem-
porum injuria remorat fortunam? fati cumulant fati, im men-
sumq malorum pondus armos premit: altus fatisceret, tanta si mo-
les uni incumberet. Hospes per medium excubitorum peruenit,
Solat: Erigite obiectam ferentem ardeant gemis, renideat serenū
vultu ad intima Ducis optimi pundo vadit. Dives in spem
erigor te succollante, ac in Principis Regia, causa mea manu
submisuro. Hospes excubitores jubet recedere; recedite. Italice:
andate fori mittendū ad Ducem Italice Questo bisonia lappato
orbare del Principe. deinde Ducem alloquit: Princeps Maxime
pro nam gemitibus aures comoda. Dives: Collapsam Domus
Med Solam

med sortem Ducali Princeps Maxime interno plantis ut ab eo, quo
Mant tua integritas nititur, vestigio in spem a purgato auspiciat
milleno pressa possidere Calamitè fortuna prodentit Supplex
ut manum admoveas. nec labor est acclines dextram sublevarè
inopid. Unum oro, Ducalem deflecte palpebram. eorum tantumò-
dò Calamitas obtusis squallet latebris, quos id infortuni dolenti-
dus precipitavit casus, ut esse miseros ignorans. Olim senectutem
tenco: idem est tuum prodire in conspectum, ac in publicam elutari
fortunam. Ducate solium vallasti congiunis, quod pluribz quàm The-
barum ostis aula tua dispenset limen. ut qui paritatis labem effu-
dam nito: beneficia de tuo eruo, id est publicæ felicitatis fonte, mille:
nò promanant alveo; lachrymas egestatis, Gange Miserrum miopiam
Hermò locupletant. opibz quoq; exhausto Seni Dux manifestissimè
me propina solatium: Saccusq; unicum squallosum illecebra, lan-
guentis animi vigor, Saccusq; quadringentis Ducatis onustq; ! o fatum
quovis gravis infortunio! Saccusq; dolendo casu intonit! hic fletus
et p modum languentis motus ad adstantibz sustentandus.

Princeps Solat: Excedit jacturam dolor, damnaq; malo accendens
nec stulte gravem senectatem premi. Ex sanguis in ore squallet pal-
lor? lachrymarum profluvio propè exstinguitur oculorum lumen? pro-
rumpentium inter singultuum luctus mæroni succumbit animus?
stantinè stetit aurum, ut in jactura consortium annosum perstrahat
debitamenta? Pessisti animam com pede (quomodo aurum?) irritat.
nuper tenebas Cor? opes manciparunt mentem? amissis quoq; pro-
bris palpebrarum luctu, gravati patens suspiria, Seni gementis de-
liquia, uno traxere nexu. Excutito ferale jugum, auro dein injectum
prena fortuna doming nò mancipium Marsupio, quod damnales
resartiet vel Ducalis gara. Ceterum repetendi etiam auri spe accing
minime, modo destinato per prodicem prolio, jacturam an pectore
redimas. Idet Dives: Quadringentorum Ducatorum jactura
quadraginta impenialium impendit lubens domino. Princeps innum
a cæcis alloquit

212
exultis alloquij: ad tubam prolonis committe vos vulganda boni da:
mina, nec non constitutum pretium reperi. ad tubam vulgare demum
italice bi facio sapere a tutti; se quales dunt, di vos toto vaspè,
ne dura parte a sua clauia. il Principe Gonzaga haera di bo:
na manu, quaranta tuleri.

Viatorum inventum Sacculum desert ad Principem, cui etiam
ad Stabat moitq Dives: In fausto aliorum casu, domq med pas
ne asurgunt, aurum inflecto ducali plantis. Inopinum egesta:
tis levamen, aliquid dicrum solatia, molli lenimen pectoris,
inopid spem maximam accitino. Campos oberans, exultem fortunâ
sotoso horrentem sacco, sordidatam pulvere domo excepi hospi
tem. O quod illi blandiebant lenocinia! O quot porrigebat
basia! mollem quoties ino bravi plumam! O suavis O quoties
fessi Capitis quies subiecit culcitram. Sienna hâc mihi amâ
nitulam fomes, med illa serua mensâ fidelissima fidis vicina,
teneres in ter amplexus; O quoties illam appressi pectori, nitimis
quoq receptisq. at hoc hospiti tantum modo honores fortuna dehe:
li, felicitatis nomine illum neuliquam dignaturq, pristina nisi
regid, velut. Solio restituerem. Unicum Princeps Maxime Suppli
ad inopid admitte votum, impensum ut hospiti huil facerem,
concessiq hospicii argulum munifica deauret mang. Princeps
ad Dilectam: abiectam fratrem erige, redeat membris vigor languen
tem senectam re mor animet auspiciatq: multo die sudore quâsi:
ta, effusus peroptata gemitibq, expetita votis fortuna redit. Dives
alacer hilansq Consurgens, eripit Sacculum, circumspicit, oscula
taq. dicit dolendis, propè immortuus suspiriis hodie tandem noi:
sit animq; peracerbo dolore pressus, alacer subilit Senectio. Prin
ceps: Vigilem fortuna tutam destinato pretio locupleta. Dives am
plectens inventorem: Amicorum Maxime ad prefixum auri pretium,
beneficii merorem mirum aretandam autumes gratitudinem. Cum
gaudio

gaudio ridet domum, auro imponit, exornat osculatur. Viator
superuenit, (quem terro aspiciit oculus Dives) petit mercedem: Du-
cati firmatum fide, tuis decertum promissis peculium, inopi, oro,
munifica impendat manq. Dives sum bundq ex pelli iubet italice:
ciacate la fori. exesto refande fortunatum lutto. auri rapinas refun-
dam beneficio? lues praeda infamis palnas. 30 Scuto hanc sacculum
exarmasti. Ciacate la fori ciacate la fori. Viator in lacrymas so-
lutus, quadratas deponit ad plantas Ducis: At tu d folium gratid
Princeps Clementissime accurro Supplex: Solare lacrymas vot:
Eusq sui sereno amones matorum profluvia. Hominum Sce-
lerissimq beneficio n paruit probra infamem 30 Scutulum latroci-
ni lobem inussit insoniti. Princeps sistat Tribunali fefas.
Ministerialis adfert Diviti stacionem. dicens Ti porto an Man-
dato al Deiudicio di sua cattedra. Dives minas Principis ado-
rive spem non oanom hoc hincientis auri cladum Sono. braka
worfiam. causidicum adions Dives: Marsupii hujus ac lud sortis
causam inde devolvendam decerni legum Penitissime. Latrocinii nota
inussi illiq, inventori, potiturq integro. rationum pondq argumentiq,
pretium hinc abunde petas. cruci pilla lacrymops. causidicus scoti
est, cumanda tutela. primas auri partes optime Senecio hiebat acet:
ning adcurat Ducem, cui Supplex Viator: tuo ictum se se affundit calca:
neo afflicti mator, et quam gemina sternit clades procumbit calamitosa
fortuna. indigitans Divitem: Hic Scleris crudele portentum, flagitiosum
grande flagitium, hic insentis inmane fatum, in innocuum deservit
pectq, et quocis vulnere atrocis telum in meam excussit famam.
Ergone ab irapio aufugientis hero fortuna viget Custos, in cor luto?
nefand 30 Scutorum prode raptor postulat: qui quadringentis Duca-
tis avaram famem ulro ex luto? o ferdem insentis animi lanie:
nam uno ictu, fortuna, spes vita solatia, et et accretiori eadem strage,
nomen eripitur. Est quor sum ego lorum quater famam? Damna

hoc leviora sunt

318
hæc leniora sunt, si tuis Princeps conferri licet. non meum tuere fortu-
nam v. famam vindica; sed quod per istud latq. Te petant, rursus tela ac in-
improbum facinoræ detrahe. Honoris tui sublimitatem præsumptam gratissima
Secreti momenta, prostrata, fidem, ab impiis temerariam delos, siq. fureatq.
quid Te contra Princeps committi potest. eundem uno hoc casu se collegit
nefas. Co. Casu se porriget, temeritas ut nec solio parent. Dives Heros
opum prædo etiamne? Principis optimi gratiam (hoc est. Fortunæ meo-
ram et ois. animam) eripis? Caubricus Quodq. quoniam in la-
tis ora? dolor truncat verba, medicæ voces maior succum bonæ. ege in in-
pium facinoræ detrahebo. optime de n. publica meriti. Senis opib. insidias
jecisti nefande latro. Principis obsequio attitum dratoni; sed gravi ne-
gotiorum provincia fatigentem humulo allidis? Inclinata a solis fulgore
mutantium annorum anxietate sustinentur subruis? auro capere ra-
pionem videmus, strimani latrocinia de auro Sceleris, prædæq. impendi-
præmium. Quadringentorum ultra sumptuum 30 scuta hoc saccolatibit
et intus habere sarcinis. p. Ducato videtur. fortasse (o effron-
tem ausum) quod non plures infami fusto subtraxeris? en dolentis
animi levamen sacculus exhoratq. auro! o fidelitatem! patibulis omni-
bus attollendam! o sapientis animi documenta! latasq. equuleis lac-
tanda. Atrox opum Tyranne, Senis animi crudelis lenis, fortis
clades furensissima, alieni auri bellus, invade bonorum hostis, Sceleris
refari, detestande, etiam finib. Mantud exco. exco. Solong Prætoris
Deserocant fulmina. in iracundiam detinas? flammastente vultus
nubis, seintillante palpebra in furias exardescis? prestatit nummum
hi feta phrasi: alabardiero, scilicet sonet Adima; hæc inquam scuta
nefandos ausq. animarunt. Pronum est nummo potestari flagitio.
michi, in sensu animiq. pretium superat. Noting avari genitro, opti-
mum nec Principem latet fates vaser pculii stradendi modq. ille
nè compressit nummos, quin gravem pretio pondere sarcinam su-
is mancipasset usib. e. vexanda virtutis, in simulandis innocentis,
egestas eludenda dolorum inventum. Viator ring. profundi suppo-
cat singuleq. verba, voces, quas protudit dolor, paucos innotum ex-
plicent. Creptum nomen, subrutam spem, vi tam quoz ducali plan-
et insano, sed innocens. altissimi Tribunalis gladio inflecto cer-
vicem sed in lris.

decentiori fulmini oppono pectus est in famulum insidiarum nescius.
Princeps recedere portas jubet. Notarius ad ministerialem: nichilay:
vsto pig strong. italice. Non abandonero la parti del mio Principale.
Ministerialis. clli sapie pro re naustge pe. italice. Simori vi prego,
dixit hic. Caudidicus ad Senem: Tua causa Triumphat. respondet
Dives: tuis quoque argumentis Ducati mei pulsum dabunt. Viatorum:
nocentia pectus, quam nummatis argumentis fingendum autumo:
raduonig do de dretu. Princeps ad notarium. Dretetur mox in tabu:
las referendum, in publicum vulga. Notarius legit. Quoniam mer:
catori, damnum ultra quadringentos Ducatos, viginta amputu:
vit Suta; reperta vero a parpere peregrino. Sarcina, quadringentos
tantum modo, valebat sumpti Ducatos; idco publico Sarcina
didit. Sacculum hunc si avari divitesse, sed integrum eye:
no deberi peregrino.

Dives gemebundq: o quada gnato o quadagnato.
Viatorum arripit Sacculo insultat ciliis: en nummosa argu:
menta. En nummosa argumenta! en pretio empta paborum
ex auriis conflatum satraparctis satellicium, sic tuam evicit sa:
sum! Dives fribundq: hi vbi? a vete robati idenari epar
adespo Mercate dal mio danno. Maschalcone furfante. Pau:
per lues paritatis panes. po imperialium jacturam intolera:
bile veluti inq excuseras? quadringentorum nunc Ducatorum
damnis forte seionibq armos subicies. utor hisce, liberatam
manum elogiis elatibq, onera etiam inter meri pocula Ma:
nali meo amplissimum propinabo: vive:.. Vivas optime Se:
netio crebriq utinam tenacem auri mihi exhibeas dextram.
juvat sic se fuisse parum. Ibo per Regna, Romam Solyma,
Compestellam et qua se Orbis late diffundit petam alacris, Uni:
versi Provinciis auxas liberalitatis te speras inferam. Dives re:
petit Maschalcone furfante pauper Etiam, verum si propolre
licet te mihi sentias obligatum Mantua tantum modo hacte:
na notq amplis in Provinciis audies liberalis. Superstitio dra:
ni tud sarcina Marsupio hunc fortunam incidebunt. pro
fundo illud

profundo illud Squallebant carcer, tuam solam solam fortasse lucem
visura cum sacci hujus fortuna mecum propens in publicum uoi
verbi conspectum. Fides indigna dumq repellit Viabrem Maj:
halcano furfante.

Epilogus.

De parsimonia si fortasse fuscior se protulit sermo ignaves chi
diter eruditissime. actores nimirum tenacitatem dextro liberali
lingua dictione compensare conclusum erat Oratoriq. Quia:
pro prodiga etiam vocum offusio, non numeris vocum apparatus prelia,
non verborum numeris gravis vestra allapsa concessit. Hinc non
Oratorum parsimoniam, sed Oratoris suadere arguit egestate. Dixi.

Ad M. DEI Gloriam

A. V. H. I. X. L. O. S. Venerationem

IMPRICATIO

PROPRII ORIS DECRETUM

IN CIVE 2 VODAM DAMATA

Theatro proposita a Petri Juventute Oratoria

Coll. Calis:

Argumentum.

Heros non vulgato in Historiis nre factisce
lebering Marti nring qm Numini militans agitudine fractq in ades igno
ti Civis concepit, Virum integritatem, ut inibi redimeret auro grave marzupium f
ari obtulit abunde gratitudinis debita ex illo pensaturq. Fida Civis sollicitudine de
nitati redditq Phorum pignq reddi postulat. Negat somisrudi peculiat Civis Milite:
insimulatorem veluti pociudit, probns, Dolore infurias actq miles verbenbg mei
dit suem. Hinc iniurias grade refusas, coram tribunali qrib. Rapih retroq manci
pag Ergastulo percussor mox sententia Capitis feriendq. Simulato exteri mili
tis vultu ater benigni invidit mactum, evadendi necem offert medium inde scilhq
famulatio auctoret impia foreit Consilia Orthodox Heros, grande nris igno

minias detestatur si ad luminis obsequio ad castra Domonis traheret. Victus a
 Milite optimo Demon, novo illum aggreditur haemate; n' synographus n' suis
 illum deinceps animis nutibus ambit, unum postulat ut post sententiam
 capitis in mortis aie causam illig hueri possit. Nil fraudis latitare au-
 tumans. Miles medium acceptat. Nec mora: inferale Theatrum producti
 inscriptis partes pugnandas in se devolvi postulat. hominis vultus menti-
 to Demon ac annuente Tribunali, insivem verba vertit q' peculiis amilite.
 Abi cornipsum sub pavimento Adis illis hucusq' huerat. Negat fides, menda-
 tia iuramento firmat ac insup impcat; Si huc verba si me exnunc omnes
males Genii repiant. Tum, posito, quem finxerat vultu Demon reposuit impcan-
 ti Superfluum ee des ad vota se sisterent Crebri satellites unum muneri huic
 parem senties dictis impcatoris rapuit ac suffocato p'pitarit in arbum
 Pater haterus Soc. Jesu.

Antiprologus.

Genig desperationis circa impendentes sibi gladios, Sagittas, hastas
 necem suam ut accelerent iritat: unam millena configite mortes interea
 Divina Nemesis pcutiet ferrum quod detinent tela hinc omnia simul confodiunt
 Genium, & ex numero telorum arripit duo v'g' ensem et hastas, illisq' percutit
 Genii pectus sanguis promanat.

Antus.

Properant ad votum fata
 Veriunt tela
 Morti detitam cervicem
 Feriunt: en voti vicem.

PROLOGUS.

Oris proprii damnatam edicto imprecandi consuetudinem vestrum cogim
 inoptatum, p'toq' subicim' iudicio. Hospites Maximi Abunde q'iem illo suo infelix
 fato: dolendam illis vicem profundiori figere licatice acerbum unum est: mortem
 impbrum sibi damnosum esse in propriam cervicem fata eundem confir mehis fune.
 Ita dubio procul, crimen contra deum abunt decreta fulmina. fauentiove attia-
 men a votis id D Orator expectat sententiam ut in iuribus gravitate curiam
 incinnitak sermonis p'ceaverit illud nihil oming culpa p'anni absolvat.

Inductio. Ima

Heros Verorum Turcar' sternit cohorti sua p'dux, ad profligandos aci-
 es hostiles, triumphus alludunt hastiludia. Intermedium.

Dux Ex una parte figunt castra Turcar' ex alia Nr' Exercit' Polong Dux Nr'
animat milites in pla: Vestra se gloria Heroes probat ipsi campi pandit.
 Fertile victoriaru' solus acclinat Laureas, Triumphis olim revinctes frontes
 Heros defleat, quas nova coronant victoria. Heros Ad Laureas mali summo detur
 bandas Orienti re Duce colluctabimur. Nec Laureas tatum modo verum
 truncas etiam Barbaros Cervices intus gloria obsequia sternem' e vesti-
 gio. Verius Numero ac roboris abiecta alie ista p'terent vestigia p'ng q'm pede
 infame

inferre praelis Paſſica imperarint. Heros Exiguam aciem ambla Ottomanorū
 stragi parem noveris. Quam numeroſam abiectam clamitas aſſurgit in altis glo-
 riæ porruinas Orientis. Et niſi vanam Triumpho ſpem ſola imbellis populi
 denſa multitudine nutrias: meum experire robur. eundem nobis omnibo
 ad ſilia vigere animum concludet Plebs Ottomanæ; cum Te hæc ſtatum
 dextra ſpectabit. Veriſſ In alium pugna gloriam devolvendus cor.

Heros

Heros. Tuis fortasſe majora ſausibꝫ hæc certamina Peſty niſi formi-
 do exanimat: manꝫ comitte ſilio. Veriſſ Formidinis tela minorat;
 qm̄ Ducale ut attingant peſty. conflictum aggredior triumphalem
 Obviam ſibi propiꝫ accedunt equeſtres ambo hum Heros: Ha Diſſolens

VeriſſHerosVeriſſ

Weryku. Veriſſ nu twoia Pan Łolak gradzidy Heros: Otocz kawa

HerosVeriſſHeros

lew. mrieyſza oto, aggrediy haſta. Verum ſternunt dicitꝫ ad reliquos

ſommitones: Mpiꝫ P. I. zamny narozk Haladry. erumpunt milites

ſternunt Turcas. Claudiy proſcenium extra qd̄ p̄deunt Victores in ha-

ſtis truncata hoſtium capita portantes, aliꝫqꝫ manubias. Heros in cla-

mat: Hæc poloni Gloriam triumphiani mant ſunera? apeniy proce-

rium: tum Heros comilitones ad Deula inſtat. Poſitis tantis perar-

Heros

mis pro Marte Lydo militare juvat. vireſ Cyathi ſecent ac

ſanguinem quem Denſo cum ſudore, p̄fundit pluv, affundant venis. Mi-

leſ alter: Pomorem oehoy WCM Panu Zapuſty tez terar. interea ad veni-

entis Bacchi pampa induciꝫ, eunt obviam milites horum aꝫqꝫ Calam,

ſe noſtris inflexit oriſ, dum numen Liberiori Genio favent iſtignum Teingm,

iſtis teneniy limiꝫqꝫ. Miles 2dꝫ De tua ſavisſime Bacche manu te

leſtes ſe nobis mihi propinabunt influentia Bacchy Caluꝫ reſpicio, illo

reſi optatius conſeſſꝫ reſti ſomitem fieri, menſarumve comitram.

Miles 3tꝫ Vivat Bacchy omnes repetunt. Vivat. Vivat. Miles 3tꝫ

MePanowie coſiy tyce niedauney Batalii, muto uſpo mni ec nali-

czny Dobyez y pielny Marſa Naſzego experyment. Miles 4tꝫ MePa-

nie kracie iam Popas brodzit w poroce kiſurmanſki repetit vivat ka-

valerya. Miles 5tꝫ Ia ied nym pataſza mego Zamachem Dobytow y pat-

potory tem na placu. 6tꝫ Umnie MePanowie. So Karawanow demera

ni Turckiemi napa ko wanyeh dyſiy. repetit 7tꝫ vivat Lubacha.

8tꝫ mrieyſie wſzy ciſkim ſpoliale tak wielerboi doſtato ze iuz

y kary wſzyſza kach ſadaiq. Heros. Vivat Kawalerya aſſurgunt

oꝫ ſimulqꝫ bibunt demum Heros: Chora mentem exhilarent ſed qua

Heros decet. Salty framear et haſtare. ſintozalki. Intermediu.

Inductio 2da.

Heros ad venandum ce confert invitando alios: ſat datum potu-
 lis meoſ graves animos. Levent ſylvarum joſi. Ad Montium Nym-
 phas ad Dyana lues mentem tranſfere lub eat. Venationi tantis per-
 indulgendum. Non in amœne perar. Dugrid. ſere nent ſakiem. In

De

decomante) truci vultu Leo concutens, jubam, inde Lybici, tediū lauent. U
si. tunc. Spectabilis lucta ferarū Id. Pygmaeorū pugna est Gruibz, Sui fortes
ignei 4to Montes ad Olympi Lynam Calient, assurgunt hīdesatyris cadent
in hoabizq, saltu satyrum. finito valle superveniunt moderantes Uro
et. horum moderatarū. Primariq Postulat affilitibz campū saltu instr
endi dicet et hūtenē: elliles primq. Insuper hic ferarū lūg non
ambigo amenitati nostra aridebit. inducitur saltu rursorum erant Arkes ex
Saltu submontano. Intermediet.

Inductio 3^a

Heros a venatōibz poculisq eger querulas. O male sana teme
ritatem! in casum plures iuventa usq. quā animus morit emarit men
tem illecebra. ege luctantia pectoris suspiria in ferale lapsq, pronā
opium compages ex sanguine novarū robur vegeti super soporis nutan
moles: in qm felicem? haec oberrantur silvas ludoris dependia? hanc pro
feris venari fors tūc dā: morbum, animiq deliquia? bello infractū temp
q intrepidam telis opposuit Partham, ergo imbelli cadet Spolium Dia
tro? o nusqū salis deplorandam. vicem ferreas interlagittant imbre
illatus, inerti sterner fati! languens appropinquat tutati ubi cirem
adit dicens: Amicorū pōi prime morbo lappum militem intra Dom
tua limen admittē erige nutantes vires Marsupiorū dat in Mang
Ciris dicens: Alexipharmacorū pōia quae opinabit Odalirig, refun
det Marsupii huius non angusta fors. Quod si jam in elinata vale
tudine. in prolept egerint fata: itris pars magna cedet ararii par
tem reliquam gratitudinis pignus aureū tibi immole. Ciris ad haec
Vulnera quae Heroi emerito profunde inposuit dolor. alibi sentio illum
Nihilominus lenient Galeni artes. dignitans Marsupiorū dicit: au
rea hospes primas tibi vires admittet. Accipit Marsupiorū ad lectur
invidat: Morbo saltemq Sylvestrium, labore fessos artq excipiat,
blandā quies. Mox qui mediatur malis pto Galenū adent. Abit addu
cit Medicum hic arteriam exple rat, dicit. Non infirmitas ad mor
tum in protensa viarum incommoda morbi causas deo vendum
reor. placido interea sopori permitte membra nec mora: Plentia
malo primaeuū robur indicabo. potionem medicinale mumen
dum porrigit agro essentia oppii: dēde uno haustu sumpta
gutta lenem infirmo instillabunt quietem. Abit medicus somno
innipit eger. Ciris. Hospite mox incolumi meho neme validior
sternat morbus mens anxia flagit non ex vano: ege mea
valebit fortuna: nisi Marsupii huius opes aurei adiinstar pul
veris in cordq crebro post apprimendas fido recondam an
gulo cūversq in Marsupium. alloquū illud: abs hūsas adi
ad per latebras gara fortunacion Abcondit Marsupi
pium sub pavimento Domus.

Inductio 4ta.

Heros a somno et morbo se proripit vegetq ait: Favistis Superi montem
 vigor membra robur primū animat. Amplectz Crē. Tibi amicorū fidis
 igno gratias perennes; nec v' haut interrupta sollicitudinis Phia tua
 comitatu fidei Marsupia pendat. Cris Mirabundo pedū pectorisq de
 bilitas nupera in mentis degeneravit insaniam; Valehdinis tua var
 cina curam mihi comitam novi. Heros: Nisi forte me firmiq valente
 rationem tuā invasit morbo capitis; cum, Daenhs, dives aureis Marsupi
 amittis ultro manibz concessum negas. Cris: Hominiū celestissime bene
 ficio refundis probra hospitari Calumnias. illinc vinum firmitatem
 qui abunde impertivit honesti animal enipis? Heus nudat ferreū dicens
Predo impie mihi Selenis notam affingis? nūc provint verba persuadēbūt
 verbera. Peractit graviter Civem. Cris clamitat affugit. Heros funibz
 dū incedit Senig Tunic ad eū cum des perantibz alloquit Heroem Adum
 dekenovent. decreta eūdenz intusam cervicē vitam qm hostiles n' atten
 taverē ausus truncabit Apparitoris Gladig. At Tulst guthumo Stan
 de ignea v' chalibe tibi vitam adime. sic Heroum nūc vindica
 ab infami Carnificis manu. indigitat Desperantes hi quoq quos
 honesti oratio non tineret vivere citra Satellitū dextas, spontanea
 in multam cladem expediunt vulnera cum illis a horea manu
 communi Sterni Strage gloriosū censo Saltus desperantium
Heros ang. ait: Pela enses in nostri expirium conspirete. Continuat
Saltus idem. finito Saltifunice alloquit heroem: Tata morans? Li
 ctor instat Heros: fato Sternar Red in seors Suptitium aciem Tri
umphū pandet. repellit funiam Crebi pete latebras Crynnis impba.
Intermedium.

Inductio 5ta.

Cris coram tribunali queri q. Sub vestri conspectum venit ille quē
 omne intra infortunium jecerunt fata. Apello iustitia solium: consejz
 vestros idē? Themidis Aram accedo Suptex; ab iniuria eorūbz qui bquis
 majore vindicem oro dextra. Miles aēnis inclementia viarūve in com
 modis fractus in meas ades deflexit ager. Domum qui n' etiam ale
 di phar m' aca f' orthodoxū urgebat amor; libens obtuli vinibz prime
 ris illū reddidi me illi modū daret. vitam fori ad mei necem. peru
phis ille morbi vinculis verbera profundisq gratitudinis vice mi hi
obligant cicatri ces: ostendit vulnera obligata: Hec malū minora q
q Judici anā clubjicio trufine: lacerato corpore concisa verbis enibz cute
ab hoc es usus in mea verit fam am. Marsupia aurea peru Dives me
os veluti comi scit et fides ex actor improbus repetit indignul at rapi
to

ne Testes stant dicendo: Fidem Testes qui mea profundo gemitu sen-
sere verbera oppono: u ipsa vulnera teste agent et quod acutus tran cat.
dolor verberum loquuntur injuriam Ocatrices, vindi etiam clamat.
juratam etiam fidem et Numen in testimonio a mris tunc propter
est: me insimulati furti mentem nusqm consciam habere p calu-
pniis. Judex. reponit Litem hanc ferream dirimet qd citra mora
satelles in impij Militis cervicem nudabit. Testis interea seely man-
cipem ergastulo, Excubitores abeunt rapiunt Milite unq illos ad
Herodem. Aurus. pestimos Anum nae carceris mox Carnificis dex-
tra plectet. Herod: Mors metuenda minus heroi: quasta in castriis
olim insonitum vobis omnibus excedenda Quis ineludis Da-
mon officialistam bellicus vulu amictus mentis inuolit in car-
cerat. blab Adversa fortis tua, vicissitudo me in tetras loci huius latebras
compulit. Squaloris istig solatia, prospero ab ergastuli tenebris excessu cor-
nanda, mecum accipe. Mentem interea Lethi metu. concupiam amener
n' vulgares Choro Ludi inducunt larvatorum I. Agnus cu lupo 2.
Cygnus cum vurso 3. Cygnus cum Judeo. Finis salu Demon ait: Ube-
rius sedii lenimen: meorum omnium exiliu ad jicio indemnitate tua
patebunt carceris janua: unum est quod ludeo: meis annuotis
Herod: quid illa? Demon: Deum et qd Caeli concludit ambitus execra-
re meisq eternu te obsequio mancipa excoit consiliu. eterna et mor-
te vita momentu exite redimat. Demon. es abscede Demon: Expe-
rire labet? Herod: n' in gloriu autem penne in sonitu Demon Carni-
ficiis dextre gladii n' terrent. Herod: Cedes innumeras in mea facta
cervicem expediant conclusu teneo; n' hiis illa ut deflectat condi-
liis. Demon es abscede. Demon subndens: Heu tenaces ani meo
blanda cu n' fluctant vilia aliud huc procul dissoni ne. medi sum
arripe: Herod: qd illud? Demon. cu Deere huius capitis ferali Te
campo stetit: me Patronum rogita: lapsam in nocentis cau-
sam erigam: Herod: Consilium de criminis expers pronus am-
plector. Intermedium.

Hence carcere sistit decreto tribunalis: Iudex dicit: Tri-
bunalia in scelestis caput detinent fulmina: Iudicande
subijciendum sententia istaq; nefas, Accurrunt excubitores
recludunt Carcerem. ung illos ad heroem ait: Decreto judi-
cum ad fentem evocatis campum. Ducit sistit, in stuba decre-
tum legis p[ro]latarium Quoniam improbus miles sospitatori-
suo gratitudinis loco immania refudit vulnera nec n[on] eundem
inf[am]is insimulavit rapina; deo ad sententiam patitis
damnaq;. Ducit in locum duplici ad quem ubi pervene-
aderit simulatq; Officier. (Demon) alloquitq; Iudices: Judi-
ces Maximi, causam insontis istiq; mihi perspecta credi-

te. partes illi propugnandas in me devolvendas oro. Judex: Siquae
ad rei tutelam afferri queunt, ferenda libenter praeiungam. Demon
alloquitur Ciceroni: Dla zrozumienia prostszych, ięzykiem oczyszczym
to jest twoim pytam się czuwać: wrzaski zryk. Zatem nierzako
pinieprny depozyt wzięt. Ciris: Juremto przy sięg. Iż udrut, zem
zadnych Złocznicy tego pinieprny ani udrut. Demon: Depozyt
pomieniony wzięt y dotąd pod pawimentem Domu twego dy
wy: Ciris: To fałsz. Demon: Niemorez dobrym sumieniem tego
za fałsz udawać. Ciris: Sereli to prawda wrym na mnie impo
sture wrzucasz niech mię zaroż wryscy biesiporwy. Demon:
Bydz niemoze abyś szczenetak ztonecyt sobie. Ciris: Poutor
nie moare smiat. ierelim depozyt wzięt Złocznicy tego niech
mię wryscy biesiporwy. Demon: Ponieciost tak nie trzeba
zeby na wrycy ciebie wryscy tu biesi. Aneli ia samieden
wy starcz temu. Officialis bellici vestes decidunt apparet spe
cies Damoniis Arripit omnes verberis Ciris rapitq ad infernu
liberaq Miles.

Inductio Tma.

In inferno flammas inter infelix Ciris compast ingeminatae
Volv.

Pietas concludit; dehortat homines ab asuehine imprecandi.

Tamui zapędy ztorzeeręca morwo
Ku swey Kwapliwce zgubie wstrychnui Stawo
Ochoerzo Krog pickto dac poręhy ztemui
Ztemui nieradz, Sygięskierakęhy
Ognistę wzwark faly, wlot okęzq
W gęb nierzęstliwcy cię toni pogęzq
Conasie walisz Ixiona Kęta
Zyryfa gta zy mieczę iady zęota
He furey Pluto w swey Katusy
Liczy, zty ięzy Kęmar wry thę wryusy
Kęzqę narękas obroęę Impęhy
Wrythieronet tobie utopię szęylehy
Leonemui Stęwo gęysę Kętem Itacę
W Piekęle niech bęiasn Jęra i nrych Kęmę

Ad M. D. S.

J. V. H. I. X. S. O. I. I. Veneracionem

TRUNDth CHRSth m. Grace
 sublimis, Columna dedicationis iogens, in Duce quodam Exerit
 DUMBB. At the

Defert Ambrosius Pinola e. Marchione. Mox 24ta 2 in-
signem Ducem exercitū immortuū suū. Victoris, dum quantā
munitionem expugnaret. Defert dum se dederent, inter alia pum-
ctas, hoc etiam acceperant, ut claves expugnare Arcis deponerent
super Cadaver Ducis Victoris. Conc 34.

Prologus.

Adem inter funera triumphantis tuo subijungas spectari.
 Memorat Pinula de Mentagae Ducem nominis in Hi-
 storiis. Appropi at gestis fortibus maximis, Arcis cujusdam cap-
 tivas subiecit. Si tamen succubuisse censendū? quem etiam
 tum facti altioris animi magnitudo, in fastigium gloriae suble-
 vit. Glorioso Ducis casu cuncti Heroes ferantur in plias: Leones con-
 spicuo sanguine unimespores ad pugnam, involare in hostem dicere: ad ma-
 mai consistunt inrepedi; Arcem terrore inspicunt, examinant; metus-
 steraunt, ansequi labantes inter trevres con cūcunt. in quadam stans
 ducis Casu exorcitus Arbem ad seditionem Helit, hoc hucis inter em-
 ditiones punctorum capite: ut clades breviores, peritaram, laeves, suis
 belli faustum ad plantas emortui Ducis aspicerent. Scenam hanc
 triumphati animaverit morte. Homo Humen. Rep-erucpfas ad
 vino Corpore relis oppugnatum Caesem, cum Clavis ad Victoris
 plantas proruit. ut Oratores vero triumph hemg, tuo A. D. hedi-
 nimur. Dixi.

O ausus in lapsam se precipes! Urbis bellii praeamentum pot. Du-
 cati et cidentis cachinno, non ignea glande Pulcrum attentanda
 ergo mea refugit imperia? Superbo montium fastigio absurgens fa-
 tus decumescit ad ierivies plantas. Alani gemet se ipsum illi
 calcaneo, quem fracta acies nuber abjectis capitibus adorant.
 In sella conelamandum. Clapsica plaudant Victoris. canit
clapsicum. militis e tensoris concordant. Dux Nova heros
 manus invitant Palmae ab alto montis hujus in vestri gloriam
 propendunt. Glia et acclinent laurum. Domus majorum, ac vestra
 gloria, nunc incepti calces majoris meram efficiunt. hapius mon-
 tium propterea. Indetepo ramis colluctandum, Salpen Alcid
 Annibali Alpes, Pompeio Pyraeum Solli fortuna saluam.
 iura, hac vestris deflectit Trophaeis meliori Gradibus contortibus
 inrepides, lagnas consuerere lubeat. Militis. Rothmagi po
 Brono in Cadem etiam capite annuimus mandatis Ducis Inuicissime non
 Solli discrimina remorantur gregem, quem nominis sui heruget amor

Innotamus in vulnera, pango pectore tela caespuri; ut quidquid integritati
meum innotuit, nostro in sanguine naufragum. At nos quoque nullus
Te Duce cladio meos reuoluerat, quorum agros tradidimus; sunt maiores facti,
ut tuas aquilas constans innotid, magnos. Pro tanto annuatur triumphus hi.
Bellum acrius ingreditur? laurea huius est vestigia victorem reuoluerat pe
dem. Dux Bellicis arguens nobilidis Nominis mei: Magnitudo, ne
vitemi sternat caput, armos sufficere vestris mitis lacoris alta. Hec in tacta
fortitudinis: placet experiri robur. quos in arma legam, vixi scirene pango
exigis libens. Milites evaginant gladios; solo pango erigunt. p. annuillo
rum frustra conat evaginare Dux. Redarguit. Indignum bellum iustitiam feda
gladium innotit rabigine: hac turpe atterit, etiam robur militis. ing. vixi p. p. p.
illud idem. Atrox fortasse aptiorem qui armis delectam refugit innotit. ing. vixi p. p. p.
Idem. Longo leparus conflictu hostiumve rabo ebrius enois quiescit: indium
non leve sit. Milites quoque genius dormituriens. caprimus genium militis
illius. Hactenus cum periculis dicens. Vigila. Locos Amine, rumpit somnos,
torporem exute tandem idem Idem paulo vivaciores exumpit spiritus. vixi
re. miles. frustra conat evaginare. ing. accorrimus accus impetu, hostius
cervicibus innotit vulnera. suamque acrius legam. doret gladius; hinc quas
saris condit vaginam illa. Dux. Vixi velut a Galeni arte petito. p. p. p. donec
alta coeant acrius. 4tg. Pacem illis gladiis rum hostis miles: ne in
mortalium etiam acrius ferat ensem, illum caneri huius velut agglutinatione
5tg. Tacitum suspicor. tua Dux. Maxime. Sequitur. Sella, ut a p. p. p. olim
armis capere huius ad optentationem dicat: solo vultu sui terrore hostem cani
matum, ense etiam non nudato. ing. Leonem amulat animis: et mitiger
leu e. id nihil omnis duntaxat leonem exprimit, quod ad igneo gladii
fulgore metu palteat. ing. De Vulcani quidem panoplia quidam
vel ab igneo. Iove innotit Sella fulmina ense delapsam reut. ac milites
frigido Iove Natus. hinc illi turpi druma rigent arma; et cum Sella
in furor innotit innotit non caleat fibras, a glacie timidi hectoris etiam
enoi congelat. Dux. Dico nomine ignavum hunc compellam ing.
Gallie compellat. Germanice. Gratie mecomato. Polonice
Margay. Dux. Militaris gloria labeo, heroi nominis p. p. p.
desidia miles, equestri tota eliminat e vestigio vixi p. p. p. adra
Dux. Kaneragomni vixi p. p. p. dicendo: Caeso desidia heros, huius p. p. p.
Dux. dicitur aliquis milites lacernas induit. dicit ergo heros artus
lacernas comit. p. p. p. lagum autumo. Pactus idem. Infame
p. p. p. nomen refugit, nisi quod ennotit innotit p. p. p. p. p. p.

vestigia huiusmodi in tela volans, caecum hostium ad pompam iactantem
 mendi. Dux Pons huiusmodi triumphalem eadem genig. et est attentum
 Das. Marsa regis ad huiusmodi. Anglais. Wapp No. 10. Anglais Wapp
 gach. Wapp huiusmodi. Anglais Wapp huiusmodi. Anglais Wapp huiusmodi.
 vestigia, imbeciles hostes, triumphos in hostium deflectione moris, non du-
 bia in aciem invitat fortuna, suavitatem animum demulcet illecebris ma-
 nubiarum manubiarum spes aurea et heros hit. reliquis huiusmodi lau-
 reas veluti caput Heronis selli Heronum Dux. Notum. Cum huius
 victori inferenda calcaro. aurea. Principes huiusmodi ero habuit pueri.
 at in eadem volans. Ami. fido pectore tela exiit, pueri, nostris quoque muni-
 ty tuam animatum. Heroniam amplam deleri aciem. Anglais. Duce
 superpace. hoc crepto, labem nullo moris pueri satis eluenda reor.
Principes Principes, et regni animam fortuna. cadit, comitum. Anglais
 fado spes publica. A tuo pectore spiritus vivaces resumimus. Dux Anglais
 anora. Caligula totam in novam hostis invidia perficerent. in
 caput caecus in te. Principes et regis imperium, Principes et regis imperium.
 inus confictus. Ducem deflexu palpebram, quos sella. Principes et regis imperium.
 triumphis, blantis admette. Principes et regis imperium. Principes et regis imperium.
 spicatus ingreps in urbem. Principes et regis imperium. Principes et regis imperium.
 raderet. Principes et regis imperium. Principes et regis imperium. Principes et regis imperium.
 et calcaro. Principes et regis imperium. Principes et regis imperium. Principes et regis imperium.
 seyda. Principes et regis imperium. Principes et regis imperium. Principes et regis imperium.
 bada. Principes et regis imperium. Principes et regis imperium. Principes et regis imperium.
 am transfuit pectora. Principes et regis imperium. Principes et regis imperium. Principes et regis imperium.
 men. Principes et regis imperium. Principes et regis imperium. Principes et regis imperium.
 huiusmodi. Principes et regis imperium. Principes et regis imperium. Principes et regis imperium.
 functus, ingreditur urbem. Principes et regis imperium. Principes et regis imperium. Principes et regis imperium.
 osellum de curri extendit signum deditiois. Principes et regis imperium. Principes et regis imperium.
 regitati hostium indulget favor. Principes et regis imperium. Principes et regis imperium. Principes et regis imperium.
Principes et regis imperium. Principes et regis imperium. Principes et regis imperium. Principes et regis imperium.
 tuerantur telorum pectus, ac heros. Principes et regis imperium. Principes et regis imperium. Principes et regis imperium.
 reo fuge premere triumphali. Principes et regis imperium. Principes et regis imperium. Principes et regis imperium.
 laus gloria. Principes et regis imperium. Principes et regis imperium. Principes et regis imperium. Principes et regis imperium.
 viz. Principes et regis imperium. Principes et regis imperium. Principes et regis imperium. Principes et regis imperium.
 Probo consilium. Principes et regis imperium. Principes et regis imperium. Principes et regis imperium. Principes et regis imperium.
 in obsequium triumphali huiusmodi, quas det. Principes et regis imperium. Principes et regis imperium.
 es fuit tam refugit. Principes et regis imperium. Principes et regis imperium. Principes et regis imperium. Principes et regis imperium.
 sa, Principes et regis imperium. Principes et regis imperium. Principes et regis imperium. Principes et regis imperium.
 aeternumve manebit cum ubi claris. Principes et regis imperium. Principes et regis imperium. Principes et regis imperium.

desuper cum clavis horum unq: Mandatis, pro no etiam in mortem uirtute
audubim grandem Porcupis iacturam notis utinam Damnis pensacum: Cla
vis in steruunt Cadaveri. Herum Duci Ducumq: Marti. gloriose gestis minor
feli. Abditis ubi clavis inflectimq: ut eternatura demum fortuna exple
lum. Pandant.

(A. P. O. D. S. S.)

Po una parte mons Raturia; illi Sapeminet Crucis effigies
ex altera parte Pietas de Celo prodians cum clavis aureis.

Clavum haec eng in vota obis Caelum, gravi Divinum consensiores e
verogenis opposuit, tela sehs ruit, vantisq: vixit impety in auras porre
era luctabant. bello. non sicut ac petram turrens oppugnat procellas, suum
re fluxum Damno resilit. conspicantium in arma atatum Adores eluyi pa
cti certaminum annisus elisi. Hodu demum armis vrasq: ponit ex Divine
Duci, quem eruento cessare bello dolet, cedit. Spo lium. Go jo rleas allu
morit novam felicem Gigantomachiam: quapsant Olympi valla,
expugnavit. Non jam in altitres flammis exardescet celumq: n
fulminibz decorabit: Arbor triumphales Deo Hominis Clavias
attollens in Laurum eviruit igneo fracturam impety. Reflexas inter
ras vertice fatiscens Hamen terrigenis impi raste vbus. cetera in
ter deliquia veyras animavit Victorias. Mentis ifrius apud vobis ap
triam Ierudit, gradum rejerat in gregibz auspiciis. Unscendite
mortales. Clavim Celi pansu tam aditaz de Clavo Divinae Aronis
in voto habiruri appendit Clavim in Clavo Crucis interea calode
cidunt Elogia. Pietas: Calorum deditio nis nos qm a vobis defe
ctura. Syn graphas accipite affigit calvarie Elogia.

Elogium. M. M.
C. A. L. T. R. O. P. H. E. U. M.
H. I. S. T. I. C. R. U. A.

Vicissis terrigenae
Cruenti Belli propeum armis. Hamen.
Superum in terras, favorem flexit.
Farias meriti, Gratias Accipite:
Divinas Charites
circa fabulorum Haminum Ternionem.
in Trade Sacrorum Divinit.

H. O. M. O. D. E. U. S.
Achil, quid Caelum claudit obis non patet.
Funeora Trabis. Clav: Celi Claves
Gradetes inter deuras hest: Hamen:
quid jam Celo rel. tra' immane?

Diffidunt armis Calices, Principe collapsio.

Cogant Desperare Laureas:

in Flore arboris, Giferae succisa, Spes

A Golgothae colle id est olivifero

Pacis oleam eorant.

Græci Troem Arcæ nobilioris Divini Pinguinis effluens emergens
ramis olivæ pondet.

Calpen et Ahytam geminet Golgotha:

Trabes gemine in obeliscos apurgant ut Horaci:

laborum terminales

incribimus illis non plus ultra

hic fatiscant bella

Ubi animam posuit belli Duxer

Indes nostri fulmen hanc metatit Terrigenæ;

absq' vulnere detoxavit.

Lanceæ pectoris Christiæ, citæ Amphiaræ comenitæ,

in laurum arruit.

Coimus in fœdera:

Funes Caræne Hominis DEI.

Pacis Vinculum indissolubile

Trigonus in Cruce bella;

Odii quid quid est, hic emori cogimus

Stogium Edum.

Causa deditiōis Celestis

In partes terrarum se demittit Cælum;

terror ad deditiōem movet.

Cadente Iſto ingemuit se preps am universi Natura;

metum incipit Suporis.

Ire faciem Nictis offerrent sidera,

ut subito extinguerentur.

quomodo securitati suæ Cælum prospiceret. aliam nocte!

Sed quid Splendoris mirat, nullam induit tæſtem:

ater hic Cometes infausta portendit

capitulum Series prope innumeras gemit sub jugo limbi

geminant dolorem gemitu in auditu Cæli.

Mortem proterens.

Pater caput ab ergas tulit

Indes Libertatis CHRIſTI.

grandem colleget exercitum vim cælestis Naturæ.

Viri, ac summo se impare agnoscere superi
Arx Pandurici uacuata:
ad putaculam Golgothe. uincularunt.
Mox theatri dolore. correpti flecterant,
Haud facile infensa urris arma correptum

Ausit metum:
Mortis in noctem clausurq. oculos
vultum a caelo deflexit C. B. D. S. T. P.
extremos huius robur inspiravit urris in bellum caelum contra
Animas M. nensis Spiritu jam ad portas consistere. Trigerat?

Sanguinis innocui. Stilla
que rigebant in Margarithas, hoc est caeli janua,
Hominiq. Vicina.

Annona quoq. carissima premedat colites.

Panis caelo delapsus, mortales in plia nutrebat.

Elogium 3^{ium}

Caelum C. B. D. S. T. P. Cruce expugnatum.

Arx nullis expura viri, credidat:
in a morte C. B. D. S. T. P. cepit mortaliq. P. da
quo colluctantur et aciem suam in caput praesens
effusus triumphat. Sanguis

In acceptos Olympi. aditus iactantur,
quia portas firmis adamantinis
iactatum facis robur

Agni Divini erior. emoluit por fregit.

Iacta olim in caelum molimine
reperit in se rure impetu:
fortunatis nunc obpugnatio nem aggredi. Terribile!

Agni Golgothe. trahi affilio
aristadunt callos, expugnaverunt.

Beusi Clavi in Clavas Herantis.

Primus Princepsq. labor Zedaiul subegit.

Pideras sal plantas abeant. Necnis
Ludni triumphales gressu so in aqua porrigerent?

Ator. Spifera in Calas apurget
In auras potens aut callos attigeret:

in montis fastigia defigit.

Elogium 4um

Lausus Triumphantis de caelo C. B. D. S. T. P.

Attolle vericem Golgothe:
in fa illius calcem Olympus iactat.

deflexa huius in Aram sed inuicem triumphalem.
Insuetam belli Stragem
Trophæum CHRISTO propria ardet luce quondam
Victoriæ nomen erat.
cum telis Numen: uicem foret.
funesti expulsi animant in uictorias
Dirivator Isaac irati caliminas uict.
factus in ligno uictima
Sic in celos uoluerit si uia reliqua?
Quantum fatigaret rediit?
Profundum id cælum et exauit;
hinc se triumphalis montis pedit.
compede, quæ Christum priuaret, mancipat.
Non ab his tentabit aufugias mortales.
lineas obligatam.
Proximum cum sit gradum Olympo figere;
cum sedes uicem daret
Sed pro uicem daret

Eucharisticon.

CHRISTO MORITTO
Celi triumphos mortalibus inflectenti.

Tuis aspurgimus caecum.
telorum onere ipsum Numen:
in cælum se cælum porrigant Numen:
prememus alii si non uictoria
Haec tunc lingua facit uia
nunc Regem in gradum
quia diu de longevitate huiusmodi
Cous q' illas huiusmodi sentit
Iam rati. Mandat transire
Veneres insonit uictoria apparet
Ambigui cælum ut pedem fallant.
Sed i uictoria figitur.
Et cum probo maiorum sonum ex patina surrexit;
gregus pandit triumphales
Metemur iter uictoria.
De monte quo Protoparentis Capas condit
Gloria conscendit cælum huiusmodi
VICTORIA
quia huiusmodi uictoria ex finis ad laureas amonati.

triumphaturū semper
quibus Divinus Graecus instillavit odor
prehendimus Laureas
quas prope in arboris ramos deorsum collegisti
Sed tua de aeternitate triumphantium
es Corona nobilior
Oratum desideria, orbis vota, coronasti.
Caute reddimus Luchanisti com:
triumphanti emortui Victoris plantae
Mortuum Corona Servimus

Chillogus.

Ad Calceum venit, id est, ad vestras sunt plantas A. D. quo se Graecus abiecit primo. Censuris dicta premere, humilem suada deprimere, ut pro tamen proterit calceos triumphus apicem autumabit. Dixi

H. M. V. S. POETICS 1722

In Adelph. 1723.

Praefatio Poetica.

Panditur interea domus Omnipotentis Olympi. Ling. admod. lib. do. M. Lachrymose.

Vicistis iam bella polum! Non Jupiter alto
Fulmine confringet laqueos, quam tempora Martis
Belliferis exusta rogis, cum Squallida Nubes,
Sanguine toties uberum fonte rigant.

Vobis, scintilla, magis humulata favillis,
Tandem Troja ferent, vestri quae pectoris aethas,
Mores Giganteo succensa, in Numina iuvat,
Ad centrum rapit fugiosi incendia Martis.

Sic Bellis, o bella, puris succendit aether!
Sic belis armata sacris, inlucita Gradivo
Alternante licet, regitque Numine firmo
Sicra patet vobis, Domus Omnipotentis Olympi

Sic bellis patitur deus, numerisq. ligatus
Tidera se refero vates, in bella soluto
Martis.

Sic Solubus, Metris ligata Poësis superis recluso aethas. Insolubis poë,
ga in vincula specto passus, Astra petit laureata cohort, altamen ipsi cha
Talus vinculis, sic a libertate & ac Numina. Sic amant Nostri violenti quies
et veluti Mancipia omnibus arctari moris, ut fronte liberis, aethas infans,

lauri Phæbeus in ædibus coronanda. Sed exila est, quod profero. Magnæque
agunt Superi, Heroicæ Pœsisi Subtili acumine, et iuvato armata, vi sua
Cælestes rapiunt in Penates. Sublimis est, Valesne Superos, an Superi
Vale plus exoptent. Nunquam adeo sol atomos, aureæ gemmæ Orbis, ut
nos Vates trahunt Lydera, ædes referant, ac si terris inviderent, terris
eripiunt. Vix ætium primum, primis, et Principis Pœsisi Virgilij Carmen agi
procedimus, cum pœsibus viduum formis, et pœsibus latet, hæc Phæbeus in cœcis na
scantibus, pœsibus ædes Omnipotentis Olympi. Quælibet erat in prius modis
in alio decessat Vates propter, nisi ad Sublimis, primos figere pœsibus, nisi
ad Lydera, scandere nisi apertas Olympi valvas.
Invidete Secula! Principis datus est Nostri, quod Vestro Senio et recessum!
Iaculis, tot oppressa Montibus, quot horarum in Atomis tumulata. Iaculis
Gigantum more, nunquam hæc Superum. Gemmæ hæc Senio. Ne
pœsibus tot sub ictibus, Senio quamvis confecta temporis, tot valentibus
quot malleis cruciandis, sed in caput, tales Martius, et pœsibus Superum
Augustale. Proferant aut in exitibus rigidis stridentia cœcis morantur.
ta, verius mancipia Seculorum, tendent ad ima, numero oppressa
sa pondere affigunt terris; nefas etenim est, vel ex quo hinc ad Superos
evolare. Non sic, si sic Apollinida. Vix nati Pœsisi, Phæbeus iam in
cunis. Domestici Secula sumus, cum nostro etiam finis hinc, Pœsisi
bus agat ingulcrum. Non in ædes Olympi, solis Reges, aut sem
per Numinus Augustale hic accipe. Divisor Migne. Non illa pœsibus
so limina, quæ tota granta Supellex vestit Superum. Illa tota pœsibus
dus Senio Omnipotentis Olympi, quoniam sola Arbor constituit Confangui
nitatis, adornant cognato Sanguine rubentes. Purpurea. Illa milt
in Vobis est. Illa, cum nova Sacra, Mæsis whole Scando. Ubique
primo in limine, Pœsisi Vicinas Superis, Colligata Cælo, et pro
cunctis Numinibus profero Confangvineas. Hic Cratere pro do
mo habes, Aud: Humanissime; quem, si quid pro pro Sada humilis
suffundit, advertentis, cognato Sanguine rubere putat.
Magnum à Magnis, Magnus à Majoribus, Summum Magnitudinis gerit,
à maximis Sanguine haurire Majoribus. Serenissimus illa radices, qui
maiores suos honorum numerat in Meridie. Non vix in gleba, albis
in montibus confangvineas aurum habet venas, in quo Regis Principis
facies, tot à malleis animantibus. Coronatus decus, gemma est, Origine
ducit à Superis. Regina autem Agila, sed curas à Solis publico
sortibus, Serenissimas. Regales tingit Murex Purpureus, de poris pro
nat ab alto. Crescit in humo planta hæc, quæ exaltat de stirpe
procedit Cælo. Et Magna Confangvinitatis linea, terræ quamvis
decurrant punctis, punctis honoris amat dici, meret et. Umbra
denique illi magnitudinem quæ detrahet? cui Rædus principis est Cælo.
Nec Vates ad de vulgo sunt, quibus Maiores Maximi, Superi Confan
gineis. In Cuius quamvis Senio Pœsisi sumus, et hi de stirpe Pygma.
Allegati pœsibus, in mensura, quoniam Nobilitas generis, omnes exaltat hinc magnitudinis.

32
Primum, fateor, Phoebeae luce vivimus, sed ortus iam nostri mercedem inde:
mur. Sanguis adhuc, in ipso Poëtae caloris incendio inflammatur, sed
ipso iam spiramus Numine, Castalios nunc primus delibamus lacres, sed
fonti nostri seu fonti solis immixtum deprendimus. Exulas quidem
ga unius tantis mensis planta sumus, Musarum commissa hortis, sed cori:
sanguinis nostri Arbor adtingit Superos; Cretas. Sylvas appello Ita:
li. Quot membra numerat, tot arbores. Ubi Hetrusci lacrymas, et glomus
docile murmure sylvæ recitat, populeas dolores sativas proferit frondes.
Ubi lugubres edit sonitus, Fricas cupressus germinat. Horatius desinit?
Et natura gignit robora. Conspectus numerat. honoris virga proferit,
et fates, Amphitruon Batem nunc credidit. Ubi plebs increpat, liga:
tis pedibus sylvæ saluat. Iam ubi egulo, Sanguisari salutis carit
metis: meis videor discumbere in altis cum Jove. Arbore Confar:
grindatis nostri tollit ad Superos. In illo, tota granda Poësis, cum
Numen aliquod meo discumbat in altis; et certe si Heroes Lemidei,
Heroica Vatis Poësis, Lemidei e, quasi in ipso Numen, sed Vicina di:
peris, colligata Celo, Numinibus Confanguinea. Dodoneas al, sylvas
incolant, et aptas manui, et lepitio l'iga referant. Ament Umbros,
quas Serenissimis Excelsa Tithi frondes iaciunt. Scandunt arbores,
avreis Regum graves gonis, nobis Itali sylvæ placet, in quibus
Confanguinea Vatis Arbor, perit Jovis. Amamus ut umbros, quas
clarissimi generis frondes surgunt. Perminis Dodoneos fates, quibus
supremus honor e, Superis fore Confanguineis. To iam Castalio for:
ibus, cum, Sanguis gemmas ad pretium Vatis rapit. Gemmas Poëti:
diom: Tudit illa in Avidio ad venena Colubri, ad Lernaes Hydre
torrea, Herculis fusa fortissime. Illa Pythi in Annulo; illa Pont:
fici Urbani radiat in traxis; illa deniq, in Protectore Cechis, Castore,
in Larbierio, Canone, Ines, nullensq, reantionib, Cechico pretium
edit Diademati. Religionis quamvis abota noctibus nitet; et ipsas recit
terebas clavores. Cunas tantæ Unionis inguinitis. Minerva, licetq, docti
docto abundans Tudore agvor e; et ex eo altu, qd. Scientiam profundo
plum. Iam si Origine scrutamini! Numina sunt. Superu Tudor e,
et quæda sacroru proles frontis. Annalibus Vatis tradit e Divina
Palladem, Iovis e cerebro primordia sumptæ sua. Et bene: Non
alter Princeps Inferioru nasci debuerat, nisi fronte Numinis, ac si
Uero funderetur. Nascebatur; et virescere sese aperit novigram.
Grati Heroum simul, ac sequenti primipilus foret Iovis e capite
armoru gravi pendere prodece voluit. Lacertis Numinis frontis,
sedet tempora, tangram separentis fons, cicatrix est, ipso e vul:
vere sanguinei immerse Tudori, in vultu lictora anatarit. Adci
verum e: Non nascuntur scilicet atq, ingluere: nec in lucem etia
Leonis conceptus editur, sine acumine. Non sic, non sic orit Divina Poësis.
Gemina dicitur fateor. E fronte promatral Iovis, et ex eo Palladi:
confanguinea. Numinis sacra Caput, Cuna illa sunt, non vulnera.

Perit acuminata, veniens illa, quæ non laedant frontem Numinis, sed defendant.
 Vibrat stylus, non superis, sed tantis hosti gravis. Unicus hic, ceteros in sinu
 elogio, appingit Pœsi: casuras annat, sed tales, quibus amabile valens, hiat,
 quo per singulas Pœses varias decurrit cum Superis Confanguinitas. Jam
 profundius, fortissimè, quæ æternis durantis domus nostræ, rixæ hinc, ubi
 sanguine, exorto ex Marte haurio. Pœsem Bellona, vultu grævis Marti
 dixerit. Calor Pœhus, Bellonum flamma est, ad sidera, cere sunt ad centrum
 rapit. Venis in Pœstis, interitum bellus crederem, nisi etrom illas, vix u Pœ
 hæc est inuicem, fœderatas. Cheloni audio! bella sonat. Omnes huc
 maledæ illa modis, imitabili in hostem. eo actus adversa increpabit arma
 (ignorantia legior?) quo sequis de minimo pollice increpabit. Dehinc sine
 nobis illud et hosti, hæc aut omnes compulsa mineros. Phæbos concipio curi?
 si ante victoriam triumphos amunt, cum lauris ipsa Castaliis reposita
 iudis, docto plus iudices, quam Lyngia Lyngii decurrunt, Victoria, Va
 de, am, in frontibus effloret. Si phœbus debilem posuimus. Specto, utrum
 Marti est. Illa non cedit hosti, illa adversas stantiaties, sat debiles, quæ
 ignorantia. Acumina non recense. Quot hastas, enses, et omnia Mars
 tela numerat, tot Nostris in frontibus, tui cerebro tenenda, hærent a
 culei. Unde perma non desinit. Quod est lauris Apollinis cassis,
 proscibat ignorantia; quod, tantis in Valsibus hosti, e ora nostra
 proorsus debeat, et fœte ultima illig vultu perat periorum. nec hoc
 anarvo. Sufficit, quod tanta, periorum cupis, infestabat memoid.
 Si nostre arma Pœses, Trudis armo sunt, patet ipsæ annis,
 diuam Audis, Pœsim Supremo Bellum Numini, colligat. E martis in:
 cendit ad hinc vixor. Periorum, quæ clari patet Pœsim in:
 paris fore Confanguineam. Non inuicem legior. si primis co:
 gnosis affris speraverit. Regnum soles sunt, debilis Periorum ho:
 non erecti in merides, vultu. Principis affris fratres, uno omnes gar:
 deunt Oriente. Ministros habent Agiles, Lores sunt, inuicem
 hinc, honorant? affines Marti. Superis vibrant gladium! Castalis
 affris Confanguines. Unicus dicuntur. Lanis, et ex eo lauris, dixerit
 Principes. Ray et Pale graves, in sui homines, affligunt, teris cervicis,
 hinc, hinc; cere Numina foris, aut quasi affris Numini, flexo
 poplite adorandus. Ultra regale dixerit, fronte attollunt vultu;
 hinc in illis, cer in lauris vultu Superis referent, Jam ne:
 Dux confessor Pœsim: hinc, sanguine cognati Superis, genit m:
 rix. Princeps est; Phæbus perat Periorum, Periorum Marti, ad c:
 Colligat, inuicem; orbis totus foris occubat, Agiles, hinc, Fabu
 la est, Lafone, tot per dixerit vultu, avrent vultu hinc. Quis
 centies satis propior, quam vultu infirmitas. Regis periorum, Agiles
 dixerit, vultu procellis, Regnum dixerit hosti, eo maledixit, quo magis
 avrent vultu vultu, vultu avrent et imperator, vultu. Extra h:
 bulo nunc vultu Specto Lafone. Ille, Pœsi est, Carthagini Agiles, quon
 fundat libenter, avrent vultu. Periorum hoc, et lauris

Præsentis fronte; ut ceteris invicem, oculis, et fundatoris amoris similes:
monia corde tenet. Serenissima itaq. Poesis vestra, hunc sublimem, et
sapientissimæ. Camerarij bellus Alig. pectus in pectore, et agnoscitur.
cypel. Quod. Principes, Superis affines sunt? Confanguinitate hæc;
etiam nostræ ætate Principi. Quam ga. ita exultat; n. deprimis, dum
Tuis, Auditor Humanissime, etia. vana pectus a. vero. Exi

Annus Poeticus 1722.
Mensis Augusti Iudeæ. Eiusdem
Drammæ menstruo
à Præti Scholæ Hum: coll: Karnl: P. A.

Argumentum.

Annus Poeticus augustum mensis ob
non restituit Apollini pridem ereptos Da,
tes Iudicum undem natio

Prologus.

Innu. Poetici Tribuna convocamus A. A.
Human: Augustum Mensem reddet
Themici quidquid decernet tu approba.

Inductio I.

Pallas wychodzi nadstuchaję.

Sarcophagi histes ne vices mens vertice long
suscipit et humulum gemine per frontis hiatus
Ultra spes nostras redierat?

Continuam pulsat Apollinis

— — — — — Tacet heu tacet augur
Summę Latidum Numen nostra Licet
Storia! non cantes æterna E. sentha cred
At Hæc in sede manent! retinent oracula tanquam
Sensiret Albi nexu sacra lingua himendos

Chelini auspici

Solliis Aonidei vocalis amor scopi amplu
Aursibg et charis stadiu jam pletra falsans

hinc Chelidon applicat

Non dulces cantus nec amenum vivere carmen
Audis; nec talibus lignis instat flare supremos
Unica fata canunt dum rumpunt viscera plebis
Ad fontes Fastalium audit

Fontes Fastalii molulis blandoque susurro
Qua praecipuum vehitis Lethis vos flumina tangunt
Torberent, sonitus reges obliviam mergunt?
Quid tam in haec miror non quod flumina viderent
Non libus, causis innixa silentia trahent
Sed quibus? Augusti num hinc tempora tanta
Causamali? ~~causa~~ frequentes ~~causa~~ per ichus
Forarum et ductu per verbera pulsa Lycei
Quid ducit perire? fidem date; Cypri drachmas
Pulveribus humulata jacent Campana lepre
Ex hominumq; diem Augusti hinc videri.

Vidit studiosis reserere antris, Castalio, schola mudat

Pallimus! Augustus Iuvenum perpecto ravint!
Decem ~~juvenum~~ ~~comur~~ ~~studa~~ sed ~~Lyris~~ ~~ardet~~
Vidit itera studiosos Lyris foliis sibi illudentes

Licet in recordis animae mens improba summa
Palladis opprobrium vobis plauere Penati
Ludus! adhuc nehi nequeunt mea pleura
Fides increpantem increpat studio

Ergo sonabis ad haec tepido pigra Lycei
Lusibus haud nostris nostra haud Lethaeae digna

1. Stud. Des nova! Pall. Iam senium in te post verania fungi.

1. Stud. Quae sapiens Pall. taceas scely 1. Stud. ipiatue Pall.
memor est.

2. Stud. Hoc non est tempus mihi Dallas utrimperet illo
Compejas fauces linguam praecide Caninu

Dalle. Dente levem 1. Stud. quid te trahis? quae sumata vibrare
vis ne huiusmodi collo jugo, non ~~ut summa~~ ~~ut summa~~ ~~ut summa~~
Donet Augusti Iam mandata sequemur
Imperiumq; hic cadentes abest

Pallas prodis ultra proscenium

non quae dextra sed uncledit in ore
Delphica verba Dūs nūi quo ante reuerena
Auridum resonant tania silentia symphel
Auridum resonant tania silentia symphel
Et plebis animam et sanis ora cula linguis!
Ast ut quid multo laniabo corda de core!
Ibo ibo quo jurant ubi vocant ubi septa supremā
Anno habet velus caponem quod enim lionis
Comptis mensis agit spero mihi libra favebit.

In die chū 2da.

Anno gemis distinguit coronam

Hanc oratorum gemis distinguit coronam

Anno

Januarii et Februarii fortibz Castaliis gemas parat

Pangit glacie pretiosa limpha nigeat

Januar

Castalis Feb: et humido Musis deumet Hydaspes

Feb.

Martius Martis ampulla cu oleo genit

Mart:

Jeunos refero sales o leum tibi pendam

Vatum grande caput quibus hoc unctis et Agni

Ramtoni Vates insignis vellere Princeps

De potest.

Aprilis et Majus Laureas parant Vahibz

Vatum Pontis ija parantur

April

Floridu Vatu

May 9

Orige corona caput.

Junia Iohico ego suendo corda Calve

Junis

Vahibus Heroi replebo putonis aethna

Julius

Igne Triumphali

Dependat sumum Vatum mea libra va lo rem

Septem:

October aureis peris coronis, ornant Cistorem

Deurp: fructus alios. Fret arbor Honorum

Domus Coronarum gemas et septa Iohis

Octob:

November foliat arborem foli

Vahibz in potium edat deus arbori t omne

Novem

December in nuda aëre hystera enigit

— — — — — Judeung hystera paran hyst
Victoris sunt hyst hystera digna hyst.

Decem: Aug Augustus arguit

Aug Ipserefert augustus tardis oia dextis
Post operam placet una quis. Feci omnia. Aug. Quam

Aug: Enidum ubi multa namq fuerat sociata labori.

Aug Quulis? Aug: Palladis ipsa phalanx collegit auctas

Pallus producit annu' allegu' hyst Augu' auctas

Pallus Princeps summe cui sectis diademata con pat.

Immensas qui dextera tenebat forma. Supremi

Imperi' hystas; i'fratrum peto mienem

Aug Aug: Augustus Augu' Augustus nonne patris

Disere Diva preur

Pallus Ille hyst nym' numerat quot damna Lyulium

Enipuit deus omne scholis induxerat hystas

Quos semel hi remanent grassantur et oia nullu

Palladis studiis. Resistant Parnassia novella

Altera sacrum carmen tanta Parthammi de voce

Inuisant Augustum; phura mibi premit ahus

Verba doler sumam dico: quos supple ante

Restituit nondum Vates.

Aug Ego retellis adhuc Musis et Apolline dignas

reddis torpor mentes: feret ergo catenas

Tenhi' miserande hui' p'is quidque Docti?

Quid summi? trahis et geminos in federa venses

October September conjuratus uterq

Peu foret in Musas retinet torquet sub iurbi

Vatum corda iugo. Reddes scilicet Lyuli

Formam, Manipumq hyst properate catenas

Et quibz inuicel strident sensuiter hyst

Vincula sunt sceler — — — — — Parnassia novella

Exuat somus ipsum September

September Magne Latet de me quos Princeps fronte notasti
Suspectos sensus peto dele. Federe nullu,

Augustus dextis eram decerne vel inde

Musis, poma hyst, fructus quos ille reliquit

Atque retineret ab hyst ne pectora Vatum

Campq et Hororum preium.

Hanc nec censuram subeo qui fructibus omnes October
Exolio frondes gravidas, repleat longa
Chane sapientia vati. Brumalia, pridem
Fulgura conduxit; utris quo pueri amicum
Musis Hannibali prospera set ad aurea tantu
Vellera.

Aug. Augustus demonstans

Illud alius fons est et origo malorum

Aug.

Aug. de Palladium

Divum progenies uli ser damna Syuli

Conversus de Menses

Fracturae aux refert Abram que crimina pendet

Aug. de Manapii

Inductio Oha

Augustus gemit in carceribus

Augustus

Me miserum miserum me et

Procurator Augustus ad Aesculapium

Aug. de Menses Aug. de Menses Aug. de Menses

Augustus gemit in carceribus

Aug. de Menses Aug. de Menses Aug. de Menses

Aug. de Menses Aug. de Menses Aug. de Menses

Aug. de Menses Aug. de Menses Aug. de Menses

Aug. de Menses Aug. de Menses Aug. de Menses

Aug. de Menses Aug. de Menses Aug. de Menses

Aug. de Menses Aug. de Menses Aug. de Menses

Aug. de Menses Aug. de Menses Aug. de Menses

Aug. de Menses Aug. de Menses Aug. de Menses

Aug. de Menses Aug. de Menses Aug. de Menses

Aug. de Menses Aug. de Menses Aug. de Menses

Aug. de Menses Aug. de Menses Aug. de Menses

Aug. de Menses Aug. de Menses Aug. de Menses

Aug. de Menses Aug. de Menses Aug. de Menses

Aug. de Menses Aug. de Menses Aug. de Menses

2 Thud. Consulate Augusto mensi, quo dextera pendet
Libertatis iter.

Thud. Vim patiamur limina a ferro.
Armatus de xho signetur iardine vires
Lentius est mihi consilium me x arte patebit
lanua, si tantum artibus sit dextra peni

Omnes. Ansium plaus

Cum ung patitur artifice pure Germanu adducit
Adductus reserant seram ubi n potest incipat Germania

Perm. Du ungis der Amel; du mau beset grober ox

Tandem schelus is, ne hiat qd nequeat aperire

Dat es em sensu et kan dat solot nich obmachen
Mi utpote ignari linguae n intelligit quid dicat ju:
bent reserare

1 Thud. Limina recudas citius

Arifex interpretat Thelusos impitq linguae latine

Num reserare nequis? vas Perm: vas vas

Thud: Que afflicto nybra

Arifex germanice secum eg wa logher

Wat kiezlich i? dat es genoch wan ek en mal
zeg ek kan nich ob machen. 2. Thud reden

polst. Perm: wat reden polst ich kan nichtp

Ktutek nichue pafice pafyar.

Tu ignicem odchodri

Arifex nonne penita manus

Arifex quel de xtra sit laud ignara vocetur

Polong arifex adducitur ubi tentat nequis afficit in su,
mentasum

Arifex Solong Quos tempora claudunt.

Non humana manus poterit recudere portas yodchodri

Perm: patet uni verba

Disimiles voces linguae et minteritur ut una

et minime poterit pperet reserare secunda

Hic linguae ad sunt variis linguis aloguif era sed
in fadum

Perm: Danie chworse moy Danie piglone was prose
chworse si do shudente moy Weyale Danie haina new
morta.

322

all's
name

en
ju:

el

al

the

W

4

Nov 2

2

near

Trigonibus sum $\frac{1}{2}$ cruc. her.

Januar.

Ergo meum tormenta deus fons!

Novemb.

Humini bus mens em sapio vestrisq; rebellem,
Cypsydra castris. Montes atq; Plat arenas

Decemb.

Quis scelus Alcides quis crimina tanta premat
Quid prodest scintilla licet scelerata manebit.
Vivet et in cinere.

Anno.

Decehumpo quia Palladis in caput hostis
Plectatur capite. Omnes dicunt annuimus.
Pastor et genio foveat neque. Decehumpo scribet Januari us
post scriptum decehumpo annus dicit.

Anno.

Syrius ad ducatur
postquam venit Augustus

Ut Indusia phalox & Themidis deireta. Decehumpo
Dicit mande; humano promulgatur ab ore.
Woony pry chochi Januon, decehumpo dicitur Menepo.

Cum Supremo Iudice anno precedenti presentis
hi statibus, tot criminum reus Mensis Syrius
quia ex manifestis patet documentis illum Scho-
larum rapinis intantum, omnis prehi et in flure ju-
ventutis omnis deon & predatore et quod
sumum scelus est huminibus ipsis Palladi vi-
deliat et Apollini rebellem fore; idcirco his omnibus
Summus Iudex expensis et bene tributis statuit
ut mensis hic de persona sua supplicium tot
scleribus dignum sumat et expleat. Imo ga in
caput Minerva hostis. plectatur capite. hoc est ut nul-
lus dies habeat orator canicularis. Decehumpo
Phaeo rebellis ardentissimo sole per totos triginta
et unum diem cremetur. Datum et statutum ab
Anno Lothico 1722 Die 9bris.

Iudice & Pallas te Iudice Septia vigorem
Totus et Orbis habet reserasti quando Lycaea
Musanum sedem scelerato mense perempto
Pallas abiit.

Inductio Ma.

Pallas adducta de Samathu indicanda ab Augusto
Lothos

Bella mihi tibi Phoebe Patris subsonbe triumphos & alta
 Illi, qui fuerat tibi frons sub mense rebellis
 Jam tibi manipulum. Quos spatula vindice dextra
 Enpui Augusto menci. Peto suscipe praedam
 Hanc; tibi (sim vates) victicus porrigit herbas
 Mille triumphales laurus tibi fronte parabi
 Ad vates diui

Vos, pedibus amissum posite, laura
 Ad juga Damajoi.

Hactenus Augusto bellarimus hactenus armis & stud
 De centra ignis deestabamq Apelle
 Num scelus ediguum est? Tamen hac nunc crimine tanta
 Latere quis super nequeant? Jam dextra rebellis
 Ad plantas properat. Des liber jam esse ligatus
 Manipuli huius desiderat in Nar haben

Tu minime sed ego Vates tepido Vocari 2. Stud
 Debeo. quem gressus segnis tam sero Minerva
 Restituit studiis. Si me Deshedenis in par
 Inrepa ut ad numeros impositus, ansona tandem
 Carmina, castaliis valiam resonare Carminibus
 Cythrae & Adria

Fulmineas super minitari frontibus iras 3. Stud
 Jam cessate meis. Submittit tempora lauro
 Si caput indignum vatis sit laurea saltem
 Immunis, sit saltem digna inhausa manere
 A fontes Castalius diui 4. Stud

Curro quo Vatem laura desperati pellis.
 Castaliis mergar aquis. Delicta sanctorum
 Abluat Oceanus maneat ne tota rebellis
 In musas animi, melius non gema profundo
 Damajoi humulata salo quem libere vili
 Subba rudis
 Hi musa in signum Vatis in unius cuiusq; tempora
 Vati deponunt Laureas resonant ad id Damajoi

En toget.

Satis Damajoi parat altitum Themis. Destat ut ha
 faveat de. sap. Favabit civilioris in men lauda
 a nobis curis. Iam rigide n' expendet. 4 M. D. P.

Erudition

1. Centuriales moduli! tantisq; senescingannis
 Quodvis longaevis efficit hora senes!
 Aurea interra sensq; Oracula caeli.
 Quod puer e seniu, bisq; senecta puer.
 Primum idem infanti natara vecludit.
 Inflammat propriu mane, Suprema Dies.
 Hasco, mors orib, cenisq; fovemur ijsdem.

Annuaire parit une Decas, parit altera tempus

Uchodę chęć, taś, fignit. Quod plantas in stat iter. Ager prosperam uson odem.
Analogi Vates Amite mo quę reddid.

Podobnie nadzwyczajnie przez perspektywę patrzy na niebo i ziemię,
patrzy znowu patrzy, znowu piłę i znowu wychodzi chęć i Blackie
stany, którego pod łodzi prowadzą. Stąd 2 z zawieszoną głową 3 kulami

4 Vestigo capitis summa propea diei
 Exitū mihi triste parat liquido quando
 Atque et terras teneo, me credo perire
 Intemula: ferroq; puto sic quolibet hora
 Ut moriar tristis, puto fati nuntius esto
 Differre nunq; pens vitam mihi finiet annus.

Astrolog g warttęże sealendarz
Augusti solis metuas; infamia fronti
Proasma fatalis rabies, morsusq; canibis.

Lulawy

Rosw qud superis de me sententia narra

Astrologz pattege na noziesę

Anni ptentis longo n suffi ut ung

Pes spatia curas deducas cumibz istis

Mors limes, non annos erit. Lulawy sententia tristic!

Mystrice przychodei seprami

Arti bruna med, ptens sit amica, u hostis.

Uaticinare ptecor

Astrologus.

Sacrantz vltis eadem qud tempora Baicho.

Soles jejuni, minime. Nam thetydis oras

Ken tywas reserare estent.

Chłopi przychodei.

Mospanie Ostrogu, ia kistcz urodz... ten rok bydzie?

Astrolog Jereli tasceawy lonis 2, wiosne fiako nadzieciaiost) umoderuie,
pżenica groch, oves, kapust... inne Astokiego saporu pżewenta
nieczasnucg. Eys muię, takze y gomekiego saporu frukta; Ips:
mien, proso, cebule, crosnek. (tu bydzi wybiegaig mowige) Mospanie
crosnek, cebulanę urodzi) Astrolog cebule crosnek bob, y inne otrępa:
por muię z ywnotis stonce znaedno przyjali (tu bydzi ciesę ip
Chwala Bogu) y bydy petytal, poki narich niebydie das do mo-
wienia) astrolog do chłopow Porumienis to chłop: diakke.
Jererachy Elaski debrodzieia naszego Astrolog Dzi sad do rania
dehre te w marcu 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 22, 23, 24, 27 w kwietniu
1, 2, 3, 7, 9, 13, 14, 15, 19, 20, 26, 27, 29, 30 w maju. 1, 4, 13, 19, 21, 24, 26
28, 29, 31 w czerwcu 1, 4, 8, 9, 11, 12, 19, w wrześniu. 1, 2, 3, 4, 10, 11, 13, 15
16, 18, 20, 24, 25, 30. w październiku 1, 8, 9, 11, 12, 15, 16, 18, 20, 22, 23,
25, 26 w listopadzie 3, 4, 8, 9, 10, 11, 20. Chłto. Iusito Mospanie,
Ulegdysnie tego pluzastwa iako nauyc, zchy to pamytal astrolog
Napiszcie chłto: skrochizie wstowel Mosu wypanie usanowenry
usy wasciomstana (staniaig lip) nieumieny astrolog Joz na:
uorie Chłto. Wey das. a a mofanie tiepie to stowick za niodu wie:
ueryt, jurs to na stowrenieny chłto! zntoduto chwie pade, to orac
to na paiseruppe za pana oia chodit, a do kety by. Metak to
za nosy by to lat, nie. Astrolog. Napiszcie iawanto, a pody
modyly ludie wan wstowal Chłto. Iusito tak tym
casem musi bye, nauky wafie domydręslych Astrolog daciein
karte napisawory Chłtopi od lieraię Bogowenoi Mospanu
paptal od chodei. Zestaytal tu wasce i panem Bogiem

tt.
Rusin przychodzi:

Panienku, proszę twoją myślość, stary ty męse kłóli hude Rozdestwo
Chrystowo. Kłóli hude Petrouka kłóli Syropust. y buhze swita Rus:
kłóli wiry. Astrolog daie mu kalendarz. Astrolog taj chie, Quinnyta
Rozdestwo Chrystowo wewtrok miaso iasty sin niedy, y zost
dny. Trech swiaty eli w trost miasopust. Miasopust wieh:
li. Februarya Semohonadiat. Syropust Februarya dwadziat crot:
wertcho. Pascha Chrystowa Matca chia dwadziat dewia:
toho worneszenye Hospodne Maja dnia Pionoho Miasopust fra:
low w Piatok Wpernye Preswictya Boharodyca w subotu.
Preedytawry oddaie. Diakniu twoi mystosy, tak nielhay to:
bi dast Hospod Boh buhstiu mudrost, na buhze lyta odchodze
Bud Derow Panienku, ktaniciusia twoi mystosy.

Chud. Paktetk przychodzi z fantaryz, zanim chłopi
z. Merhanie. Astrolog, wien zezaczny estek, z nas lipy na
wiehcie, naliadialk, zgadny. conia est. y dyn naten rok
byd. Astrolog Mospandela podketyrnyg was Enakiem oddit.
Chud: Wodomunio merhanie uodit, nie podcherygwig anipoda.
dynn Enakiem Astro. Ziepytansia waipana podiatem
Enakiem woiennym waspanny uodit. ale podiatem Enakia
mekhietem: toiest wktoryn nietyen, bo kady nieze ma swoy
Enak Chud: Jamsic uodit w marcu Astro: Zyle was uro:
dit pod Baranem Chud: Mospandela to rozumie zeto
was nadutka traf. O! O! nie! Enawianic natyph figlach.
Altwiaic to Altwie uodit miody baranami, cryco? Astro: Altwie:
kie ratego. Zetylko mowie den wasce u marcu uodit Chud Praw:
da Astrolog a marce ma znak Barana Chud Jaksy wonieda:
wiedzie mitego Zaden Astrolog Alereflektuyg waspan w Enakie
was u marcu uodit Chud Prawda u marcu Astro: ale marce
pod Enakiem barana dostate. Chud Niechce y tak bydzie co zeto
Astro: Joz ty was pod Baranem uodit Chud: Jaksie iest, niemy:
zetylke Zdy do Chud Mospandela prawda, prawda, pod Baranem
li waspan uodit. Chud do daki Jaksy? y zetylke bydzie
mnie odumy powierze Astro: Zdy Bron Bore Mospandela niepoda:
Zafitago nana. Zdy ieden do drugiego Amuioyng poichu do
Altwie: Bwey! iaki to glupi! Jak maty rzedu niemoze zrozumie
Chud chode myslze iaki mdrze byde Zetylke do astrologu Astro: Was:
Pana opierko Astro: daie mupierko Chud dyttuie Altwie z repetendo y pisze
Jamsic uodit u marcu: koma, ale marce pod Enakiem Barana dostate.
miedya koma, Joz ty ia pod Enakiem Barana uodit. duo ponota. Cyta
do majore dicit Zeto prawda ad roven y to prawda ad conclusionem mysl
et dicit. Jursi mui y to byde prawda. Ale mity wrytke uodit zeto
niemy at bydzie tak a bynsic pod Enakiem Barana uodit. Astro
wiezsze mi wntan zeto prawda. Chud amserye astro: Wieksze Pan:
Chud: Cy dla boga zetylke niekaidit. Astro nie Chud: Liekto y
tak bedzie. Joz ztyd. Astro: daie mupierko Was: wntan ten
kaidit, crytaty Altwie: Ktorip pod Enakiem takim oddit, iaki

jest y iakiu bydzie. Chud. mowce cyta. Chty pod znakiem Barana
rode. Tmo. wyachodit do honoru napamice aai eseli tak toteraz pras
wda zempic pod znakiem Barana aradit cyta edo. Podugowalej
twary (mawa cy roq. nie.) 3to: wielkiemu ody. 4to: Nos napamice.
Napamice. Chtyze ciwercia do. Cht karat mowpanie Chty. ciwercia do mi po
daie Chud. prociertanie y mowi. Bedy prawda wielkie, danosty poyznowy
Ale nos deyg statu! comulenci tomulenci. Cyta 5to. L. diwczawych na
glawie wlosow napamice. Sto prawda, wey iedki jip knie knie! Nie:
bylko perukarre ale y sami new et powoznicy wien coby mi zanie dali
Cyta 6to. Przyjmej mowy napamice. Sto rzecz prawdziwa zucienu:
ipko do chtoza mowi: Chtyde amity ianam mowp? Chty: Aruy
Miang zedna bestyabadi kiedawicy Chud. Lowdrisz. Cyta 7mo.
Cyrenas stroiaek napamice. Juniwumel trafis Prechodze nie
prapamizanie. woiy, sukni, naktrey tat petno akweda zini ego
Lukra: y mowi. Chto zadyfki w tej sukni co. wlektu namig wy, to
jowawas Lukra. Prescedy jip alenie dziewczeta: Chtowick nito.
dy luki ty stroie. Cyta 8wo. Chty wielky madowdzenia
Cudyp. hideraion. napamice. 98888, co to zang. wotc w tym dhouie:
Lec co. Luacta. nipte do laryda wyjedrae. tedz mi, to zjadit che
tegom ankomu niepowiediat. Du zchlyzyp. wry jip do Anologia dicit.
W tym poniewal phtwie wry jip druga mowa utajona przed wtmu
byd z niendie. Zgnadimersonalego. Prechodze. Adiu Moni Bracie
Astrolog wyprawadza jip go: Nay mowcy wmtana. Chud. zaryady
Zaprosecuntum glawe wysciuki dicit. Byde zdrow Muff. Astrolog
Zepwystugi wmtana Astro: hada

Eyde do Astrologa.

Moni Panie, juz tak dtygo rekamy daskawegowachu Nasze.
ci mowi dymudicia. Astro. Chty checie? Eyde: Otowichmde:
ny meridanie protem ubogi Eydeki: tarmantli naten rok dy
delm. bdy. cy fircary naltre bdy. rentaeal. Astro. wotc kulpdaru
cy fain iarmarkij. Eydi za kody p iarmarkiem mowit:
Daleko za 2. nu. za 3: chwala Bogu za 4 wey zas. za 5:
awey! za 6. Dshre za 7: Bogwaszei Duplac Zap: To to.
Zag: Zaco. 22.

C Audeni przychodz o rekreacyo naten rok pyta jip.

C empva taira jowi reueand dawa luwentd

C In superi nhtis, posu serena dabunt

Astrologa

Vix quando faciem recludent astra serena n!

Lacra cotti, pluvio quidq referta dies.

Studioq odhodze

C Fortem miseram Interijt recreatio nobis
Anno 8 senti.

Poetae Deunt
Taridici caera lingua Delectator avata
Palladis et nostras totq. adorat amor
Differe: quoniam Phœbi faciem varet annua sphaera
Ang. ardebat vaticis ore suo
Apollonem istaie, utinam digne precium uichodi rā. y potest dūre in
orientem silem iustitias supra dānāsi dicere.

Collige sacre cohor. quale Parnasus habet
Hoc annu faciem. quali apollo tui!
Omnipotens tibi Phœbus erit, modo delphica tantum
Ineuntes tenero laxa recitab. De. Uichodi asrol:

Poeta 4. Aurois prius parnasie
Tui Poeta novo nato. Ato. Parnasus dedicat
Infans Phœbus habet nobis quo tollis amores.
Si Bethlen cordi? Delphica sacra pete.
Hic tibi supplebunt. prupti montis hiatus
Cunas p. vili stamine. laus erit.
Annue te tenero cupientibus annue voto
Collite nostro, maxime redde puer

Gaudia dis uident petras, quas antedolores
Hec tristes laurym. gaudia mille fluent.
2d. Poeta Betharan affert.

Delphica Parnasus ficticia numida tenno.
Sanctior exarient. Atq. apollo, mihi
Reddo chelid. tibi dive puer, sua barbita crede
Si plaret, hoc quilibet. deplacet huius fieri.
Ang. et aliorum an te Chelys ee negbit
Quoniam. atq. agno nulla sonare valet.
Atq. laurum.

Quoniam laus ahito. Radi oru pompa coronat
Infantis Phœbi tempora, tuus nequis!
Frontis fronteloy, non pectore credet tenelli
Ist. vitta in flammis cordis, amor
Infima, summa tamen teneas, ant. flammis inde
Frontis hinc, radi. tuus corona pedum.

Atq. Corda Naturi.
In stabulo pete. Sub d. l. l.
In stabulo pete. Sata d. l. l. pete Delphica templa
Montibus his atq. Christe reponet uas
Bethlen Parnasus. V. atq. hinc fusca nex
In cunis nostru pectora scandepuor

351

*Parnassii spectastis faciem All. Lepi: Anni pueris pueris
est, et pueris. Pro Rhodo, pro Rhodo novo notum advenit
men: serenam. Pro fonte castro. Infantis Dei legit lacrymas
utidam, ludo rudens tantum. Rhod. auditorem. Gaudens obscura
Sicci: ! per Rhod. Ad Rhod. G.*

Pater ad mensam sedens, Ovidium legit. Puer ejus ad Tellurigenam
bens. Occupationem infimisticam conjungit catechismi tangat, dicens: Cor
difficile quod difficile dicitur. Oler dicitur. Id est fariam. Item hanc ego videtur
ego pro ista occupatione accipiam plagas. Pater ubi invidit in illa
verba Tempora labantur, propter de a mensa, deambulans clare elegit
et huc dolet dicitur. Inter Rerum perantes videtur dicitur, in addes as,
astrologi, quo cognito eandem tentat viam. Claud. precium Pater ea,
tra precium cum puero prodit, ad astrologum pergit.

Proscenium aperit: Chronolog ad mensuram sedet in mensura phaedra
prospectiva et alia mathematicos instrumenta) ulatere zona caelestis
camomibz lignis caelestibus & tectum wydelicena signana nicy wypr
orientate papieren wole su mactanym podelione na umby wypane
Chronolog accipit prospectiva signaculi templaz calendarii scilicet etc.
ut Templaz iterum dicitur. Hoc inter pdeunt agri, venabiles, Quis
hei dudoi, Rutkeny, Nohiti pauper, studion circa recreationem.
Vater ut alijs discipulis circa successu anno present in laboribz scholas-
ticis. Hoc ultimos (ne alijs ante port responso accepto, ahiver ut?)
Quod post. Dicit proscenium, illis ostendit illis Larnefu, supra cuius
Vertex coronatum nomen in huius figura hoc p. Photo vadet
admandi, et omnen in scholasticis laboribz successu appromittit
Vates privationi acquiescunt. De precant. Dedit naturam ut
procunio et stabulo. Larnefu huius elyat, ad hoc facili ligim
perandis munera illi dedicant. Itaque: totum quantu munitenlar,
refert, edg: Cetheva^m 3kg: aurum. 4kg: Corda Natum.

Spilogus.

Quidem

Poéma
 In Luftknaß Siles

Rostlana solea Fontis Virgo Castalis.

Piculus datus, latus geminata Voluptas.
Illustris Charitas cuncta sacra vertice bina.
Ultima Parnasi, Vates precordia pulsu,
Ungula qua crebra laeuerat, si solvere fontes.
Castalis est Votus, tanto num verberare Lymphe
Eligit? fluet illa fluet, & fluctibus ipsis.
Pectora non ignara ferro, percussa, quod agnis
Petra fluat lacrymis: lythara vix pollice tangas,
Inuendos referet, gurgites tamen, Ictus ab ipso
Corde, hiet properet, querculos Campana sonantis — 10
Jismit, flebit vacali murmure Vultus
Et planctu numerabit atrox. Sic vultura Calce
Pecusce quavis pollent Heliconis amarus.
Quis votus fuerat dulci mactare susurro?
Luctibus et plenus latices. Non talis nobis
Marmora nec similes ad gustu, vultibus tunc.
Sanctus iniquo decumens neitans amore
Jons mihi Piculus sapient, qui dant ab alta
Principiu solea solea. Hoc mihi meta laboris
Rosthana solea, Vates, dum dixero fontem. — 20
Fontis Castalis. Sacra date numina Vener!
Non alio mihi currat Epus, nisi nunc ipse
Duo passu gradit, soleatq stemmate doctus.

Lymphe Theologin scindite, va littora Ponti,
Euboeis Eurippus agnis, ubi surgite largo
Natura spargit dotes; ubi donat Hydaspem
Jons Oratoris geminis satur, unde secundo
Sorsu Paddia super aquora docta, perunq
Clipes; Mons surgit, sacer ipsa fronte Minerva
Hinc quasi de solio Princeps cui sacra latelles — 30
Est Jous, et mentes famula sapientia Vates
Orbis respiciens tractu, ubi Phoebe oras
Insignes, frontis gemino Titare peragrat,
Rem videt ecce novus. Sonipes stemptor habena
Contemnit terras, et caespibus aera vincit
Quadrupes & Volucres simul, per inane valant,
Calibus, et perquis auroras tacerare putas.
Hoc Super Insolito detixit, ventis cursu
Vultibus autem hauris. An Naphys inquit
Orbis monstrum genitor telus, stupenda
Prodigiis natura trepens sua pignora largo — 40

Jam fudit gremio, quae sustentare recusans,
Armis terra suis, pellit sup aera, et ipsas
aureas portantis onerat. Primit Aetherae vas
Quadrupedis, voluerisq; genus, geminaeque sub uno
Corpore spirantes animas, quousq; terrae moles
Jam grauis impatiens oneris, cum ventis instat
fluxibus liquidis, praesens petiisset ab auris.
Jam vacuum, vacuum minime, nec inane vocari

50 - Aera debebunt, quousq; tunc it Corpore tanta
E gremio natam suo. Ditis Satis illa,
Dat satis atq; via sanipes. Per culmina Cypae
Delphicae distendit aeneas, cernuntur arctus
Defectos terris; et Gramineae laetae recedens,
Cursus effusus, gratos admittit habenas.

Sic ubi chara ubi dimittit in otia membra
Hic era, fore cunctis nituit non mollia strata
Duntaxat, terram sternalos concessit ad iram.
Corpore va tangit fibris, praeterea membra referrent
60 - Naturae Chalybis rabies concitat ignes
Jam pedibus tunc altis, iustis, factinet ad iras
Ungula, quam requie, ad rabiem peruenit, cursu.
Iure ut, dilanet discepsit contexta alta
Culmina Pieridis, recludit, vulnera mille,
Viscera lacerantur, laetis petit intima visceribus,
Intima cum tormentis ferant. Erubescit, amores,
Chorae et ipse dolor. Nunquam tot Martis ardua,
Messe Cicatri ad fatalis campis abundans,
Senserat atroces ictus, nec lastica ferre

70 - Sic vero effudit propria praecordia Materis
montibus Aonidis, praeterea condit catas dolores
Pegaseae planta rabies, tumultusq; recentis
Productis ictus, animataq; vulnera prime.
Sed condas licet, tamen hi v. abinde dolores,
Sunt summi, Apibus his grandem tumulata Gigante.
Plaga refert, crescit vulnus ad vertice Montis
Et dolor haud exilis adest. Sic ictibus altis
Culmina pressa gemit, maestus soluitur in umbra,

80 - Optarent tanquam moderari fontibus ignes
ardentes furis. Videt haec Tritonia Vultu
Illo, quem si est vellet furor ipse referre,
Cursibus extemplo rapidis se reddere posset.
Corde vias aera tenet. Jam nactua plaustris
Iungit, et celeri donat sup aera gressu
nec mora, via tergoce fugientia culmina pernit,
obvia Parnesi iuga festinare ruenti
Palladias, vota propis celerare vident.

Audistis vellent tangere implorare Migerud.
Ergo conveniant latro in Pallas e montes.
Aethres plantis cupidi gressuq. murend.
Concedit numen votis est fronte Tonantis
Fortum. Percepisse scandit Phaebea subintres
Limina. Spectantes illic famulae sacro
Aeginae. Murend. Tripodi, pompomq. brene
Illustri. Murend. et p. Murend. tumantes
Colles Murend. Phymbride patre repostos.
Itne Dila tanta. petis flectens et frontis humores

ut numendeet, exigit ut in crentia Phaebe.
Ponderis efatu magni deprobat ab ore.
Aethere Princeps sedis regnator Olympi,
Laurigeri montis q. Parens oculisq. Camples.
Orbis aspiciens oras poteruntne latege
Ulnera, quos stillant montes vestric. mes.
Si lapides vaga gutta lavat tua dulcia magne
Ardua Patris tanti latres mollire nequibunt?
Ca. daltis. entorminta runt. A calce furenti
Pegaser. sacraa. pedis. sunt montibz. audi.
Seth, Cerne. ricatnes. midareq. fletz.
Fontis. Castabios. dices. Inat lacryma. vel si
Fontis. non alios. praterq. in agnosce. Solonis.

Unica vulneribz tantis Medicamine pendent
Nutis Phaebe. In. Murend. planta pelle furore.
Dior. Pegasea. pennas. d. aera. parge.
Itus. portenti. repetat. ma. pignora. velle.
Africa. monstrum. genitrix. Ling. atq. Medusa.
Suscipiat prole. sic vestri culmina montis
Excutient tam triffe. puz. phuruss. soluti
In mactas. solvent. ab hinc. in gaudia mille
Fimrat. Tripodi. sacro. respensa. paropians

Optimuit. paucis oracula fudit Apollo.
Effat. stylz. iste fuit. quod. pectora possunt.
Vestra. mi. hi. pride. votu. e. non. culmina. montis
Silacerabit. ab hinc. in monstrum. calce. feneas.

Audist. Haec. Pallas. vultu. tenere. volupta.
Gaudia. corrupit. secz. hand. succensa. flagraret.
Aethra. pyris. ut. amoris. concepere. Veser. ad.
Pectora. festivo. Tum. flexo. poplite. Phaebe.
Aethens. festiva. rotas. dat. cursibz. altis.
Praepitem. q. gradat. sibilas. ocedit. in. oras.
Sorgoned. quod. prote. me. vice. averat. auray.
Et. Terras. pariter. fura. agnoscere. Medusa.
Convocat. int. p. leph. cortina. Supremi.

- Castalidæ Mentis, sensu explorat et agra
 Picridæ Thymidi tera tam portentosa reponit
 Ergo diffidens resonat p. culmina Cantus
 Moenias, rigidas moestas imponat habenas
 Fontibus unda celer. cantu Parnassus abundans
 Respuat arumnas. Ubi gaudia mille reuocant
 Sceptra dolor non atq. sit nec laus ma. tristis.
 140 - Calliopes hic sensu erat mox mente Talia
 Consi mihi simile sensu deprimi deb. ore
 Illustis rudi. claris patrisq. sereno
 Colles sacrae mentis poterunt se scutere
 Imbricis et ignis Phaei velant. Coraspe
 Lube caput! seey Interpe. Phaeica voluptas
 Est inquit, liquidis sese committere lymphis
 Fortis aspicio? cunas Neptunus adorat.
 Occasus arno? Consterunt lymphæ cubile
 Sic Claris Princeps odia n. mergit in undis.
 150 Jam quod conueniant, minimè laeta gaudia Mæthis
 Luctibus? affirmo. nec laetitia currit amaro
 Fonte, d. argutos conteritur inter, abunde
 Soluit in plausu. De vulnere gaudia nulla,
 Sed dolor (una, uterq.) tristia Futura manant.
 Moenidum non plectra torreat. si pollice tacta
 Ad pulsus minimè non flectent voce gementi.
 Sic ubi litigii doctis concentibus ora
 Replet picridæ et concors discordia tinnit
 Rex agra! prodigiis item gravis aura nefasta
 160 ~~Coraspe~~ superi nullo super aera Calle
 Penna vetit soleat, nunqm sic terra super
 Agnor, Regumq. tulit vestigia fastu,
 Introuit gut aura levis comprensa sacro
 Calce licet. miranda legunt spectula musæ
 Vultibus attortis! ois demergit in uno
 lumina digio! fontem si no. se popat.
 Unde volant? quas tanta petunt vestigia terras
 Hæc d. vota calant ignoto fundit ore
 Fors superi genis. hostande ferz olympo
 170 Homina domus. Mox sceptra Patris mox Delphica sedes
 Blandispirant, Themis sonuerunt. Lite giro ultra
 Addere discordes ads. sensuq. molesta
 Bella ciere iuvat! Votis satis e. Minerva
 Sit modo Noster amor. Jam Regumq. exat abinde
 Nati vas repetat terras, Lyricas Parente.
 hostanda superi soleat & Calle ministrant
 Illis Monstri, p. nris dat olympus amores
 Nostri liminibus, aut Nri fortis origo!

Arma sacris tua Dive pueri sedde Camenis
 His, pulsa, licitum paronaspia culmina. Vestri — 180
 Fons fluit Egei, Et gemis stillabit Hydaspem
 Vultus erit et amabile, quali Pallas amaret
 Ipsa tibi sortiri lunas. Voce recepta
 Tam dulci, libicas ore fama volavit in oras
 Palladius ille. factum plangente per aures
 Audit Diva Parens, reduecit per Aethera pupis
 Elaxitat humilis, citis quo montis amores
 Prodigium spectare quærit. Tenet ecce repente
 Has desiderij metas, s'pendit amana
 Culmina dicenda, miris, honorate monti — 190
 Insigni hostia, latices et origine tanta
 Deciduos, dulci modulo per sacra sonare
 Dum stupet, umbrosius super putat exrefectos
 Hic ubi Idæos tam laevi uestare plena
 Corda refert Inskelliferis sacra lumina mergens
 Acit; O Superi! quod prede vota petebant
 Donastis tandem! exclamat, de pectore gratias
 Mille fero, vos mille modis Paronaspia adoret!
 Vos latices, vos plectra, Pater, resonant; Cameas
 Hæc sacra Pallas tudit de pectore Vates — 200

P. Thomas Bagynski Oratio In Renovatione Studiorum ex Cir-
 cumstantia designati In eternum Secum Aus Pro-
 fessoris Rhetorices Patispy

Secundus. Oratori eternus Ampio pandit nec na-
 alteram Viris Eruditissimis auspici fortamini
 arenam aperit asponit Patispy evocamur ad
 pugna animo elardescendu terveat conflictus me-
 iore Gadioo Pallas ministrat arma et sub docta
 hastam non Pauiores triumphos coget qua praelia
 Mercurius Pennas commodat provolabant victoria
 Vestris pascibus in Aciem descendet laureatus
 honor Gressus qui vis metictor cum Gloria Patispy

394
pia decurret in Limite Operis conatus coronanda
Premite callem emeritum affundite eulorem con
urgent Lauri Remora Pallisabunt Palmae
ntiarum Phæbus in cigno Larnæoni recludit
glorie Vex portendit mæsem non dubia Subie
nij Gladius metet laureas. Fauete Superi Lenes
Gratiarum Deo igni despirent affertent favores
dam uberius surgat captam Opus Vestro
Doctissimi eulatores Ornamento præsens desu
bat Oratoris labor. Ita Minimus secundum mihi
Annum Orator ut Vobis Prima hoc Annon
Infectam Decora et eane Primatiales At redire
Primos ac Principes Vobis inclinent. Quas necesse
est vel vobis quoque secunda cedent scilicet. Suce
dant Fortunata. Secundus Oratoris. Annus
amici Athæneo dictione. evincet secunda omnia
Secundo. Pro. Vostri Dicturus secundus Quædā
si minus compo. Sermoni Dignissime Auditor
auream benevola acclinabis.

Proscribimus e Lycæo in fausta club quorum Annuari
mole gravius quā Sub Ethna Enceladus fatiscebant
Literati alternis insepulta oblivis ætates Squalleant
quas aut Lerna Produxit ad terrærem aut Vulcani
Panoplia protulit Incendia Sapientum. Cadebantur
Soliorum Janitæ e dictum ferale asperavit Puras
stringebantur tela centuriabantur. Tales ensibus
Mellensis cadibus lugubre Theatru. irrogat
Atrocitatem præfagij Ruore Jovis Picatrix respersa
Minervæ fudit Cunabula. Scilicet ferale ille Pri
us Divina frontis Inscrisit duberi Mininum
Sapientia verticem sanguine. Deinceps. Mauric. ad.

Luvenale contra Domitianos, In Lucanum Nero
Antipater In Demosthenem, in Anasarchum Ni
cochiron, in Solonem Pisi stratus in Socratem consp
ravit Anthyus multo pauciores ne memorata sapi
entum Sirages atrocius in Animum deserviant e
repetita fati recordatio cor lananet profundio
re Ictu.

A cade tandem quievit ferrum post Tunc sta Tem
porum affuit Tranquillum. Sed sereno ali
quod super Fulmina in clades contoverat et
et quemadmodum Decretis intonuerat elogijs de
inde sapientia plausibusq insonuit. No
strarum pre reliquis Ethenarum fortu
na placidam ac Secunda omnia blan di
ri videntur.

Victorum fidem quamvis inter somnienta La
sonis non dubiam spectare licet. Calce digna
Eridiano Navim quae Thimoteos cepisset extra
ludentis fragmenta. Iamque fortuna In capes in
pulset Provincias et Regna bajulam Heroum
Argo Consecrata Jasoni non desitis a Portu in flu
ctibus praestolabantur Vincularum et ceptra
Maris Dominum a Supremi et agonizantem
penebat illo quam Neptuni Eridante fortius
penebat incolemem Procellam. Iurentis Lympha
murmur compresit frenum iniecit. Poreas adven
si quid quid obsecrarent Charybdes. hasit inpro
fortunata Clapis exaspitant illico nutes Ga

vortis tranquillum capiebat felix cursus
 tenuitq; portum in quo fausta iocundarum
 Navim agnum Nempe quem Vellere affij
 r. 10. faveor comebat tanta cui per Villos
 diffusum fasset Obscurum, Phaeog, vel
 Apollini emulum. Tubaq; epis in Onychia
 Agnum Hortis Hesperidum, vel quas
 a Graij, consulas pretiosus legitit
 ger herbas enutritum, Agnum Celis Sa
 vem. Meecebram Ignorum Agnum Prin
 cepi Primum venascentis veris deliciaum
 caput Anni Saturnios exorsuri dies
 et Agnum inter Manubiarum opes sa
 ptum sua In Argo locavit Jason
 Quo demum defleat saltem felix
 navigium, prospera incoinitatum tra
 ct. mulcebat Luppum Pthetia. di
 vitem Erythraei procellam, Frangi
 vel Aerani fluctum alluisse Plase
 prodromam visse fortunam credi
 dem ut auspicato pede diraperet
 Aquor, quo fausta Navis decurreret.

Prima hac felicitatum auspicia ma
 narunt e Colthela. Secunda, an secun
 dis omnibus maiora In Calisiense in
 fluunt. Athenaeum. Si optatum hic
 Jasonis votum et Seminatarum intra
 Theologici Mario altum Purissig li
 pas. Solusorem coneluctis Po. Thidem
 Viri sapientissimi Doctam quoties
 Progam licentiarum Pelago committitis

præduce Patroynis Cyrosura comede eodem
Navigio defertis fortunam, sequuntur pro
pera, plausus ac doctorales Thura ope
riuntur in littore. Quid nimirum vos htu
manet In quo inter et cadem umbras
Auricomis canor nemore frondet Arbor
fructu de stillis eruditus ludoris a Sti
cto gemmans pari. Seruis an maiori di
gnitate folij. comptu vertices emeri
tos revincturis. Porro illud e quod arbo
ris illius effluviis at tollit Patricium
Elisium Fundatoris et agrum effert.

Etiam hic a profusa in literarum fa
vorem libertate clareus et Phryxo
Nobilior. ita nimirum tuit Pallade
ut Helles vitaret naufragia cæcantur
pericula videntur procellæ secundo Na
vigatur Arua, postquam Larnkooij
et tres Minervæ Apulus. soli trepidant
Scopuli Syotes parent ad Obtutum de
coris Gentilitij. Tutam portu donat
Sapientia Deam, et Portum Inaugu
rat felicitatis promontorium. Tanto in
Speratis augurio tanto insigni et huius
in literariam concepit Arge. Locutus
per hoc e Ovis Secundi vellese Prudito
rum Primi felici impellunt Vela et
Insulas adtingunt fortunatas.

Aspirat sortem tuam sapientia prin
cipis. Iumen Minervæ Larnkooij vellese

Insigne Principum eorū appropinquat
simul velle hoc in coloniarum li-
centiarum Regiam inaugurata
patris nimirum hares velle Antistitem
Primas enditorum Coronam inflexit Palladi
nec non in illius fronte vota Regni spes publicas
Coronavit. Eminent proinde in folio Scientiarum
Calpurnius pallas istam ad honoris culmen vi-
regia maiestas Hannibalis ablinavit di-
gnitate effulget. sed cui honorum Principes omnes
et in Patria solo Primum utpote Primatū dē-
dū inuent sole ab illo dies ordiemur quos est
logio ampli primis majus arctabo in illadem Calp-
urnius Athenes Calpurnius Fundatoris et Agnus ape-
ruit librum in quo capita singula literarii ho-
noris coronatur illi volumine hoc annotans
apices qui sint gloriae summities et summita-
tum celsitudo. et demum agni huius libro inen-
ptos characteribz aureis regemus annorum se-
cundissimos vernant illi regnant inter Prin-
cipes Notas Cornipriorum in gentiliis Lubien-
sci capite coronandi annu amuo vero goshim
and Somus in igne ut Athenes olim nostri ho-
norem et pollens inaugurat acceditis ad felicitate
tis nomen gloriae Iudices maxime

Barrobus accedit felicitas Iudi estimas.
quam etropagus aderat intra vos fortunam.
Comitatus dignitas legum robur Libertatis
bis eloquis effert sortem integram, quam semper
Athenes huius intelitis ut faustis semper acce-
cundi successibz prosperitate n ab omni Athen-
-i huius gloriam coronetis cuncta egi vris doctis
simis secunda coram e derudavit oratio et super omni
favore succedat in secundis semper ama, nihil
nihil omni in votis amos si oratori cedant ultima.
Juvenis Rectissimi animus docto conatus acm
gite eruditis laboribz favebunt secunda omnia.

Dixi

Eiusdem

Gallicanus è Principe Anachoreta.

Libero in feras Imperio Princeps

Prologus.

Quem suo diademati exoptabat Gallia sed coronavit Calum,
Principem Gallicanum vestro sistimus conspectui A.D.D. prelo ille ho-
noris apice celsior ad pedis contemptum damnata maiestate sublimior
cum sceptrum excussisset manu; Regem inauguravit Aumer quando inf-
senes, quia belluas, impia subiecit dextis Gallicani. Mysce di-
gnitatis rursus petivit gloriæ addita. rectis diadem (sestis le-
gia regibulum pauperes mihi quas illi Eremitas ministraverat
lautitias, predo Ursus rapuit, illico altorem sensit: mandato
adactis pristino cibum reposuit loco, mox devoto percussus, ut
subducta alimonia penam luitur, Anachoretici hygnoli focum
lignis cleret, iuvos parat, ac deinceps pendebat a nutibus
Gallicani. Tantum inferas exercuit Imperium ille, qui urbi-
um fugitans imperia se sylvis addidit. Sena hoc quia de spe
Anachoretam vestros pueros in statuas nil me in verborum
quorum apparatu amplam proferet. à vobis nihilominus
D.A.A. Theatro et Oratori accedet maiestas Dias.

Scienias mundi inter huius insignia mediis consistit ex alte-
ra parte duobus Gallicanum sup mensam legit illud Evange-
lii Quid prodest huius si mundum universum luere, anima
vero sua detrimentum patitur. demum proripit se a mensa idem
mente volens. Atque mundi Scienis aggreditur interrogatione:
Quem mentem anxiam sollicitudo diffinet. Gallicane honorum
omnium votum, Fortune cur Principum amor, Regni ex-
pectatio, Populi desiderium et Corona, et quid quid dignitatem
attollit gloria, cunctas unas tu meta Gallicane. Defecte
animum, quo suavis trahit illecebra, frontem acclina quæ
invitat quam invitat honor, ut quantus quantus est intus
eluctet verticem. Suabit caput irradiari diademate acce-
dit Sereno titulis. in Purpura hæc pluet aurora coronata
diei pchoma, portendit meridiem Serenissimum.

Gallicanum Rideo leues non. Acclita mentis illecebras, iuvat
proferre Scienium anxio maiorem. Munde noveris, cunctis,
quo maxima etiam accumules me altiore fore, cum ad pedis
contemptum damnaveris proteveris. Irrito conatu proripit sa-
pia in honoris amorem, dexteras in amplexus teneros. Malè
gutta Alithrum, opum compendia, pueroto crepandis, pessi-
ne

me commutatur terris Empyreis. Eminabo sed per calcatores hono-
rum apices. agam Purpuratum scilicet, cum Purpuram exuero. Duce-
lis aut Regii splendoris occasus et velutifung quondam gloria meridiem
animabit.

Mundi Genius accipit de medio insignia coronam connexa cum ali-
is insignibus ita, ut una illa accepta, seriet longam sceptrorum clavarumque
trahat. Accipit ad Gallicanum, fugit ille. Mundi agit: etiam reluctantem
sequi honor abstrusa Sylvas intra prumpet. profundis adit in late-
bris vestigabit. Gallicanum Apud Sylvas fortuna honorem sortis Inqui-
lino demori nemore salis, maiori quam ad Orphi Barbita, gaudio suffi-
cient: hospitem coronatum excepit. Vel certe petat Eremita abstrusa
honor: grandi excessit fastu: piaculum vera estuat paritudine.

Mundi Genii. Huius sum modo quod te admittat, dolor, honorem in des-
ertos deserti recessus impelleret.

Gallicanum. Dolorum hunc genus non regem; nihilominus aequitati ad-
versum; non probo calatorem fore.

Mundus. Quia imo dolorem calatorem asseras, si iactura vindictae Gal-
licani a quo Regni scilicet et scilicet pendet incolumitas.

Gallicanum. Male Regni bono ac saluti prospicis per aternaturam salutis mea de-
trimenta, omnem indicandi mei spem penas honor.

Mundus Instabit Supplex.

Gallicanum. Supplicem calcaneo speram.

Mundus. Supplicis voto nisi annuas; absens Gallicanum dabis
vel eruit.

Gallicanum. Desponsa animam nulli cessurum vi. Sed honoris insignia

Mundus. Ferrum licet duris offimes mentem, magnetico pollere
robore non ambigua.

Gallicanum. Capere robur.

Mundus. Capere. Accedit ille ad Gallicanum, ille recedit. Humi
in angulo depressus tenet et coronam pectori admovet ipse met mundus re-
cedit a corona trahit Gallicanum ad reliqua sua insignia in brachio
varie ornata, sed in cubili. Inclamat Gallicanum ex oculta compede
captivus feror. Gordios quidem nodos Numen. Improbis servitutis
impetens animo praeceps dolo. rumpit nexum inclamat. Floreat
sub victrice planta, domitus honoris apex.

Mundus. Sicine istud, quo se Regius attollit vertex honoris calmen?

Gallicanus. Effers, ut morem honor illum scilicet dum pede premo.

Mundus. Ad plantam damnas decora, quibus prona stervunt proter
legionum capita?

Gallicanum. Diademmati acclinem sternunt frontem Principes doc-
et in adorationem cadunt, coronata brevis fortuna Manupia.

Mundus. Gallicane potius libertatem exais, cum deheckis domi-
nium?

Gallicanq; Simulat sub vultu dominii feda latet Servit;
Mundus, Illam solummodo torques aures incedent q;ua Libertatem
non adimant Gallicano.

Gallicanq; Quin potig; emine[n]di libertatem adimerent a Servitu
te Numinis avellendo.

Mundus Libertas, quam appetis velut inter catastas gemit in
Ere[m]i antris.

Gallicanq; Principu[m] aulea temno sylvae addita mihi caespem
pandent Regiam.

Mundus Pandent Regiam sed quam arumna habitant, disci-
mina incolunt Atlantidis, majora lacertis, et a te Juvene ferenda.
Ere[m]i horror Lernam recludet, qua solo aspectu exanimet, Aernat
Ere[m]q; ferarum receptaculum, Draconum altria, mensuras lacuna.

Gallicanq; Si Lernam Ere[m]q; pandet, ne Meidan sentiet,
Erebi portentis in caput hostem. Juam pferet Sterculeam, caese
jubar, ager nobilitatis theae vicem, fugabitq; Leones, si quos
antra sylvaram forent, vel certe si canente Gallo respicit Leo,
melioris quoniam Numinis. In promam cantu Gallicani manserunt
etiam Leones. Quasi fera furorem non ponent, furebit Gal-
licanus, feris convivere, quam inter mortales effertis. Excep. recedit
mundus. Gallicanq; vero ait. Tibi Triumphos cara Numen quid

quid Majestas Regnorum effert; infra calcem hesit. Lignitatum fa-
tigia decedere, ad plantas Gallicani. O fortem quavis altiorum
fortunam! descensu asurgere, demissione sublimem tenebris illu-
et cum honorem deprepsi, hunc vel maxime me fieri honoratum!

Aperit Ere[m]us; aemulam montes et Sylva spelunca, supra rupem
sinuans, Serpentes prodeunt de Sylvis, Leones, ursi. in primo aditu
Ere[m]i patet via rosas decora, ad columnam honorum insignibus,
altam cum q; non plus ultra, hinc patet via spinis constra-
ta, ad alteriorem columnam, instrumentis mortificationum, asperam
cum q; plus ultra. ad haec Gallicanus. Mundo Munderi

um Augustal, ades aurea, Neronis domo carior, vel ipsa egesta-
te dives, Caeli Purgatorum Regia, virtutum Ara, Ere[m]i
antra, vobis amplam salutem fero, pronos honori vestro vul-
b; et basia defigo. Accedit ad Columnam honorum aitq;
Non plus ultra profert gressum honorum ambitis hic vanitati limes
comptis animorum illecebris, proritamentis juvenum, fastus
diademmatum pompa intumescenti q; Columna terminalis.
Ponit purpuram Nequid de suo vel in vestram. Supbia mihi
mundus adhesione jacet. fastum Purpure, lacertis detrahe. Ex.

Ex columna eremitica accipit Sacrum. Si fors inter Sylvaram ab-
dita sub abiecto contone Gallicanę latebo securior. inambulatur
interea è latebris prosiliunt Leones. Ursi. horret Gallicanus, in-
clamat. Concussior metu. formido in genis pallet. trisq; trepi-
dat artibus. Belluino furori imbellis cedam victima Gallicanus.
Est subsiste moror. timorem a pectore præcipito. attollens crucifixum
Triumphale Signum. Numinis in lacram attollo plus qm Hercule
am. Solo terrore sternet rabiem efferatam. Ne uero alte solitu-
dinis tædia mentem exagitent. Salutes ac ipsius Numinis Re-
giam adire libet, sacrosq; cum Supis conferre sermones, quos
uoluminis istius evolvat pagina. Accipit Librum, orat. interea
furtim accedens, ursq; rapit frustum panis Cremitici, fugit, adven-
tit. Gallicanę. Pædo improbe pauperis alimenti. solium pala-
to arripit. Ursus subsistit. Quid doctum vivere palatum ali-
ena provitant mensæ? insontium animalium latrocinia & ra-
bidam nondum exsperant esuriam? Anachoretici bellaria
epuli pristino reponere locò. Ursus marmurat. Mandatis im-
murmuras, Sapias hic ab invito rapina panem. Sæmet, cibum
ne repetet. Ursus proicit panem fugit. O fidum coniviam!
hospitem non vivitatum! nec restituto pane satis factum aut me-
parem sceleri vindictam Eremitæ urgebit. marmurat Ursus
infremas licet non me latet, raro penam instigi absq; murmu-
re ad ponendum iustitiæ rigorem, minimè me à sententia defle-
cendum speres. Ursg fugit aduertit Alvear in arbore ascendit.
Gallicanę. Quis audium rapinæ gressum profers? mella illi-
unt. aliena rapiunt detrimenta, percutit baculo pedem refer latro.
Descendit Ursus Gallicanę. Aurum ac pecuniam atrociam, sequens
mulatabit supplicio. Serpentes frigore Gallicani artus ut potius
foveat ligna. scæpeditabis opiduas. Ursg adfert Ligna in roqu
ponit. Gallicanę. O qualem ad iussa mortalium vel in fœnis
naturam, Spectaculum id, ut stringit mandata effrene quamvis
ingenium, belluina mansuevit rabies obsequio flectitur. quem
non admiratione defixum teneat? Pro pudor! disparem in me
fortunam. Divina sortuatur Impia. Tandem a feris
erudior ut Numinis rebellem, statibus ponam. feritatem.

Ad M. D. G. B. V. M. H.

Einadem

Ratio in laudem S. Francis. et contra. ex eo quia meretur
ut. ea laus occurrat. et non. nec. Ratio prior illud intrare videtur. In
hoc. ultimam. contra. de. laude. ante. cal. editam. in. huius. honorem. illius.
edita.

[illegible]

illuxit. Caelites.
 Prædæ ac Cratæ exultantem atq[ue] dicta Principibus ut que
 præmodum h[ab]uerit hi cōses uis cælium. Remota dei h[ab]uerit
 quoq[ue] non ullum. Nūnon summi rebus eas in eloqui.
 In aures regias. Sicq[ue] h[ab]uerit exultantem. peccat[ur] in eis. Terme.

tu. Stanislaus angelum? ac si Genium ab Empyreo aditus in
his hospitem observasset instans eius amplexus. Haud
autem ei a clauem: non a collo aduenam Genium, sed Solus
suo praerogative et regem in hunc in latia. deo q. ut comita
tus amore illectus: aethum nempe aeternum concordia eadem
utroque similitudine cultum. Si in hunc et tunc ne me illi sitipet
spectaculo! vel hostiam angelico vel deitatis hominem angelum
compellat. Illa tunc inter a patre ad deliqui con
clavi januam conuict. Stanislaus nec mora quam pede regnum ha
bitu eodem, sed in hunc aduersus angelum. Seno illico consur
git affectum certamen archi. tenocitius blandi ut utrumq. aditu
et habitatio mox recluso aditu primos collectis inquilini pas
sus inuitat hostia reluctatur ille ut hostia in gressu preseat
petitione contendit angelus. Illucitum inter et vobis hostia
scilicet ex calis ab obo et ceotam procederet nemo inhumanum in
tus conflictatum ab utroque. postulat deflectunt angelum a tenen
tia. In parte et halli. Pater ibi hostia dicitur. Vnde et angelum
tam nam calis et tunc primo aditus hunc in gressu dicitur a
ut hospitem? Si calis quem euincit angelum. Inuitat et tunc host
Hostes est. Inuitat et tunc hostia tale hoc recludit calis. teniam ac
in hunc pectore huius hereditario Immensum Empyrei concla
vit illa iustitiam. Cratenis dicitur armis angelis primis voto
nam conuictus reuincit. Inuitat et tunc hostia hunc in gressu
cum eo Stanislaus? et tunc hostia deus hunc reuincit. Inuitat et tunc
Cum inquam Stanislaus hunc inuitat et tunc hostia hunc in gressu
et tunc hostia hunc inuitat et tunc hostia hunc in gressu
mo tam Stanislaus mentem qua arte inima hostia hunc in gressu
one ad hunc hostia hunc inuitat et tunc hostia hunc in gressu
jam inuitat et tunc hostia hunc inuitat et tunc hostia hunc in gressu
angelico et tunc hostia hunc inuitat et tunc hostia hunc in gressu
blanditur alloquio archi inter amplexus. Inuitat et tunc hostia hunc in gressu
interius amor. compede utrumq. inuitat et tunc hostia hunc in gressu
procto conuictus hunc inuitat et tunc hostia hunc in gressu
ut gressu hunc inuitat et tunc hostia hunc inuitat et tunc hostia hunc in gressu

[illegible]

Licentiosus
Patritio Familiarum vinculo Princeps Gallia,
ab effræni morum libertate,

Indice Numinis edito
M. SER. Crebi
in Scenam datus Calissii 1724. 16 Februarii

Anti Prologus

Arbor fructibus aurea ad Orphei Cytharam subilit. Voluptas
vernaculam illi coronam innectit. Mors et tempus aurea pomia deu-
tiunt, ac arborem sternunt.

Prologus. Cantus

Miserum, quem satis nunquam deploravit Gallia Princi-
pem, funesto sistimus theatro. A. A. M. Licentiosus hic
morum libertate magis, quam Patritia Domus honore primi
ponam in malum aetatem Iuuenis ad omne deflexit nefas.
in illud praeceps, etiam gravi morbo stratus. Proborum suasu
ad saniora consilia erexit caput; sed adnitente voluptate
illecebra mentis animiq; improbo pondere relapsus in seclora,
mox in oppinō oppressus fatū. eodemum infortunii devolutus
infelix: vindice Numinis edicto, in mæsta funebri pompa
spectatorum Procerum Corona, paucorum annorum Princeps
aeternum miser proclamatus. Teralis hæc theatri fauēs
suo se pandet conspectui Dignissime! Auditor delecte obtutus
benevolos et funestæ Oratorum Scenæ, vultus tui amonabis
Majestatem.

Inductio Amæ

Princeps Iuuenis Hospites salutat. Hospites estimatissi-
mos Principem Domus meæ Fortunam, tenerrimis amplexibus
cordi apprimo.

Hospitum Amæ

Verior ætatis nostræ fortuna crederis quos tuo dignari
obtutu reddis felices.

Princeps

Omnia quæ abunde Domum ditat fortuna, sudor Progenitoris
est. Vixit ille sed meam huiusq; prosperitatem animat, Place-
at explorare gazam unde perennatura sors vivaces resumit spi-
ritus. fexuntur cistæ, aperiantur, presentant vasa argentea.

Hospes Amæ

Hospitem alii vix in limine salutarunt fortunam, Tibi domestica
teor ac veluti hæreditariam.

Aurea tecum saecula retro ages Princeps estimatissime: plu-
res induarunt aetates, ut team inaurarent sortem.
Hospes 3us Cyathum aureum manu tenens: Hoc calice cale-
stes nobis propinabunt ambrosia.
Hospes 4us annulos spectans: Amico nexu, et nunquam dissolu-
bili se Tibi desponsavit fortuna.

Hospes 2us

Hospes 3us

Hospes 4us

Princeps alloquitur Ephedum aureo Cyatho vinum infundit mandans

Princeps

Gratus hic at oculis tantummodo auri nitore, ut palato irri-
deat, ac pectora demulceat dulce phalerum profer. Vinum
fertur propinat Princeps: Vivant in aevum, fortuna meos
comites aurei.

Hospes 1us Aurei tibi quoque cyathus hic propinet saecula.
reliqui dicunt. Viva interea duo Ephebi ludos vani
os cum et sellis ant.

Hospes 1us

Idem

Etatem militare nomen ne ambigas, manus ludo
submicimus martiali. Epithas arripiunt cum eis institunt

Calum. Calu finito Princeps Vivant Hospites fortunatissimi
Hospes 1us Vivat Princeps Hospitum Fortuna.

Princeps

Hospes 1us

Intermedium

Inductio 2da

Temperantia adit Principem: Quomodo te temerarius juvenis Temperantia
ardor abripit? iaccine sanioris vitae dogmata, quae hau-
ris e Lydi palestra? mentis honestae flammam non accen-
dit, exstinguit potius humor pestiferus. Etatem propi-
nas vitas, et mores imbibis, non Progenitore Majorum
Tuorum maximo vel libere Patre dignos. indigitans hospi-
tes: Impia voluptatis caterva Etatem Tibi spondet: est blan-
da Cyrenum illecebra; juvenilem demulcet animum, ut
lance mentis naufragio absorbeat. Absiste iocis, nuntium
nugis mitte. Indigitat Conettum a pomis, Penellam interfe-
ctum et Annibalem inter pocula Campana exstinctum.
Ferali spectaculo palpebram permittit Princeps. fidos regua
ces vob.

Princeps

voluptas enecae blandiendo. in fausta obsonia Kometti au-
erunt palatium; quae odiis prius Fenella dirisq; acuminavit mor-
tibus. sapuano pressus epulo Hannibal oberret oculis.
Tunestor casus Tuorum prodromos accipe; nisi ad sanctiora
Caeli dogmata caput ac animum erexeris. abit Temperantia
Princeps meliora spondet. Exite joci limine hoc, nefas o-
mne proscribo. librum arripit et crucifixum. Sanctiora
dogmata celestis instillabit Sapientia

Voluptas

Inductio 3tia

Princeps

Voluptas dissuadet melioris vitæ initia. Principis animo
ac mente funestam exulet Eremum. Puerilem frontem
asperant, mæiore tetrica hæc asp. tum monstra. roseus
faciei vigor pallet, lentag contabescit facie, generosi sangui-
nis venas omnes exhaurit, robur atterit, impia, p. etate no-
mine palliata Tyrannis.

Princeps

Prono capite ac animo consilii annuo. librum p.umenta
nortificationis removens dicit. Eremi vos antra colant; ego
deflecto mentem, quo blandainvitat voluptas inlamat vi-
num sallice

Major Domo
Hospes

Inter rariissimos magnorum Hospitum complexus, aménus
vivam. prore sieduice sallice. assident mense,
calices distribuuntur. Major Domo dicit. Major pro-
si olepsiq; ochot
Nulle optimo Principi libamus states. Pariore siglou
dokauia, Chymdre et Submontani.

Inductio 4ta

Princeps

Princeps Praefectum Aulae expedit pro vino cõemendo.

Praefectus Aulae

Amentem Principis ut abunde fluant gaudia exterr.
fete montes; citifera quo stillat Regio liquorem ab ura
profer mensiq; affunde
Cussa Principis expediam promptus. Aperiuntur montes

transeri, super illis Thronus Bacchi infra variis vinidoliis
cum descriptionibus: Vinum Chenanum Vinum Gallicum.

Los Vinum. Vinum Hispanicum. Vinum Chianum. mel-
mela. Hungaricum. Prodeunt mercatores obviam Prae-

fecto et tulae unus illorum: fausto pede nostras ingressum
oras Hospitem complectimur. Praef: Faustiorum a vobis
reditum spero, si amplo doliorum comitatu recreatus, patri-
as revertam oras.

Mercator
Praefectus, Aulicus

Mercator Amplissimam per ameno itinere pompam praesto apparam.

Mercator

Praef: Placet praedibare, qui Principis mei Genio sit armis liquor

Praefectus Aulicus

Mercator legit inscriptiones: Est Vinum Hispanicum

Mercator

Praefectus Aulicus: Istud respuo

Praefectus

Mercator: Vinum Chianum. vinum sapidissimum.

Mercator

dictum Melmela, varissime influit. probi dabo hostium

Praef: demum dicit: Equor Martialis Poeta sensum: Melme-
la da pacro mihi Chija placet.

Praefectus

Mercator: Vinum praestantissimum Hungaricum.

Mercator

Praefectus: Istud Principe palato dignum reor.

Praefectus

Bacchus è superiore montis culmine alloquitur Praefectum: Longo

Bacchus

equatum famulatio stipatus, Principis tui Augustal peto salacer.

Praef: Iratiorem nunquam, Principis mei Lares complexi

Praefectus

Hospitem. pompam itineri fausto appara. Sequaces Bac-

chi exsiliunt. dolia humeris attollunt, quorum ultimus Bac-

chus in dolio spicatus deferitur inter solemnes usque plausus

Praefectus

Praefectus: Principi significat Bacchum esse vicinum: Vinum

quo cetera super effluunt Regna, tuas inundabit mensas,

quinetiam amicis epulis nomen convivantium Numen Bac-

chus in tuum iusto se confert limen.

Princeps

Prin: Iratus auribus insonat rumor: magnos Hospitis tanti

gressus vestigo lubens. obviam procedit salutat Bacchum

Cælum se nostris inflexit oris, postquam Numen mortalium
genio faventissimum Te inquam istis tenemus liminibus.
de Tua suavissime Bacche manu, Qlestes mi se propinabunt
influentia.

Bacchus Cælum respice, illo reor optatius, Domus Tua miculam eē
mensurarumve convivam. interea sequates Bacchi saltū
inchoant. cum doliis finito. Princeps vinum propinat. Baccho
Princeps Qleorum faventissimus vivat Bacchus. inclamant sequa
ces Vivat Vivat.

Intermedium

Inductio 1^a

Princeps Princeps infirmus decumbit dicit Qheu miseram con-
vivorum sortem! hęc cine theatri plausum claudit cata-
strophe! uror! Qheu quibus ignibus incalcescit pectus!
Pietas Sat datum ludis. cave ne tandem illudas tibi pro-
pnamve infelix eludas salutem. Princeps avertit faciem
calatere sensit Tempus cum de Pydra Princeps incipit
Princeps Infustum oculis oberrat Tempus. pellite amici pellite
Amicus Luderis Princeps. variis mentem exagitat moror. Prin-
aliquantum quiescit, deinde videt ad caput levituli mortem
Princeps inculamat
Amicus Ule miserum! in meum eheu caput fata torquent falcem.
Mens Bhora volvat siquē tela tuo impenderent verbera: ami-
cogum fida cohors atroces impetus retunderet.
Princeps post aliquam moram videt irruentes Demones, ii-
stas aliamve suppellectilem rapientes. Inculamat: Perii.
Princeps perii, infelix Orco cessurus proda, Divitem domus garam
ater Erebus rapit max in principem cūdetes versurus des-
Amicus tas. Qstis tuā seuro abduntur loco, atra Erebi legio.
liminibus his procul in anes metus Te Princeps inquietant.

Non vano Te metu concuti noveris Princeps. atrocius qd
Te reserveret senties Eternum miser, nisi supplex Nu-
minis implores veniam

Pietas

Ampleitor salutis consilium crucifixum tenens Affundor
Numinis pedibus sacro consentis Tribunal me lu-
bens Submitto, Eternas Iudicis iras ut effugiam. Re-
las ab eundo monet. Momentis constare negotium Salu-
tis non ambigas. moram si severis sero tandem Te-
miserum gemes.

Princeps

Pietas

Inductio 6ta

Voluptas invisit infirmum, hic primo torvo oculo illam
intuetur demum alloquitur Exesto blanda Etatis te-
nera Tyrannis annos juveniles infata Numinis Opti-
my clementia illam a funestis casibus vindicaret.

Princeps

Opne Princeps corde meo careor vita Iud Tyrannis
Inferales insidias texo abiit. Genio tuo arisuras ve-
stigari blanditias abunde obtuli lenocinia quae mentis
rubicundum discutiant Serenant animum virum easque
robur animant corporis languorem vegetant. Luderis
Princeps hic potius qui pectus exagitatur angor et vanus
mortis Iudicij Divini timor infirmat vires ac infata
gripitat. Pone superfluo metus, restituendus mor-
firmiori sanitati saniora sanctorum cogitabis quod in
discreti conscientiae arbitri importuno nunc tempore
ingredere. Prin Opportunum esse tempus omne reor,
quo cura salutis proponitur.

Voluptas

Princeps

Vol Salutis Curam ages fortius in valetudine firmiori
Prin Timeo ne inter deliquia Eternum desitiam a Deo.

Voluptas

Princeps

Volu Belle timorem supervacuum. Medicus arteriae pulsam
explorat dicit. Non est infirmitas ad mortem lenta febri-

Voluptas

Medici

cula

Voluptas
Princeps
Voluptas

cula quam capitis indispositio et melancholiam augentes
mortis inanes metus causarunt. Vives Princeps longius
Aquiſce conſiliis medicorum; fauſei ſerenum indue-
lit ſane firmiori valetudini relinquo ſalutis curam.
Meta poſito ſenties Princeps ſuaviſſime inopinum vinuſ rob-
ut vero diſſipetur plene melancholicum capitis nubilum
inſonant barſita chorearum tripudia animuſ amonant
Princeps. ſuſus inſonant choreaſ lavatoruſ interea inſonant

Princeps.

Voluptas

Princeps

Eheu! deſitio inſelix! Voluptas Medicuſ applicant
cordialia dicit Voluptas. Vives Ophime Princeps.
Memiseruſ æternuſ inſelix morior. Amici conſan-
quinei accurrunt mortuū reperiunt horuſ unuſ.

Amicus Amicus

Amicus

Amicus

Amicus

Amicus

Amicus

Amicus

Amicus

Amicus

Amicus

Amicus

Amicus

Amicus

Amicus

Amicus

Amicus

Amicus

Amicus

Amicus

Amicus

Amicus

inopinoſ exituſ! o crudeleſ iuveniſ ſtatuſ inſidi-
inſidiatuſ aduſ aduſ. Aduſ Unuſ eſt quod animuſ angit liberio-
riſ vultuſ Principem abſq; ullo conſcientiaſ arbitro evi-
Amicus 3huſuſ exceſſiſſe. Amicus 3huſuſ Loſt belluſ auxiliuſ ſi
abſq; conſcientiaſ arbitro eſt viriſ exceſſit ac miſer teneb
infernuſ apdituſ; nulla amicuſ conſilia ſuppeticiaſ ferent
metuſ noſ autuſ inſonſultuſ. Cadaveri perſolvantur
iſta; funeri ſompā moſe Principuſ inſtruat. ac deſup
deſuperſtite gara quod ſortuſ cui ſucceſſionuſ obtingit
deſpitiatur. excutiunt eſt id conſultuſ reor. alioq;
ſamuloſ proſerte Principiſ vita ſuncti ſupelleſtitem
ſamuliſ ciſtaſ ferunt ſucceſſoreſ aperiant ciſtaſ unuſ illoruſ
ſatum quidē Fratriſ mei alio ſentio vulnere dolori
attamen non leve ſenimen ſcrinia hec proſerunt
demonēſ interea inſolant cum clāmoribuſ ſucceſſoreſ
terrenuſ demonēſ rapiunt ciſtaſ ſucceſſoreſ deſendunt

unus illorum cupellex hanc successores Principis concernit. Successor Amicus
cupelleitilis istius successio ad nos, iure optimo devoluta. Demon
Succesor 2dus
Cassene Philosophiam? Demon

Edulam illi in torbana Parisiensi navari operam. Succesor 2dus
Ne te Philosophia rudem convincam, annue Eruditorum axi-
omatibus Accessoria sequuntur suum principalem. porro Princi-
pis vita sancti anima fuit gaudium huius principalis Domina, cum
igitur anima Principis iam nostrarum sit partium, etiam ac-
cessoria hanc bona principalem suam Dominam sequantur, ne
ressum est.

ut vestrarum partium miseri Anima Principis non
eo inficiat, cistas tamen iure hereditario ad me noveritis pertinere.
Accessoria sequuntur principalem tuum fratrem. Successor Amicus
Demon.

Perat infelix frater, quem rapuisti miserum vestris manci-
pate obsequis, at cistas restituite. Demon 2dus ad condemo-
nem Deciperis frater cistas bonis successoribus eripis. hamum
Subtrahis, quo in casses crebi hos etiam trahas. Optime Medi-
olanensis Lapista Lapistam sit. Viscus in argento. ut nobi hi
aeternum cohaereant cistas offer.

Uescieris sibi mihi Panovse pinigzli. pozyczam ich wam.
a w prowiży was potym przyimę. Demon Amicus
Successores et pecuniis, horum unus. Laniora pro misero
fratre sequar consilia, ne in averni casses incautus precipiter.

Proriora hanc commodiori lingua mihi tempore ne Latinitate
Domus nostri turpis inuratur nota, de funere miseri Tra-
his mature deliberandum. Successor Amicus

Funeris pompae nil jam deesse putes praeter nostri gentis
Mesto itineri nos accingamur. Succesor Amicus
Succ. 2dus
Pallas vestes induunt. amici conveniunt.

Inductio ^{am} Imā
Aperitur Majestas Sarcophagi in hunc modum.

postquam Successores convenierint, inter ferale lituos oc-
cinis Discantista: Miserere interea ultima. itera Et deci-
dit ex inscriptione Sarcophagi, et alius latens intra Sarcopha-
gam occinuit Miser: Rursus Amus Discantista occinuit
Miserere interea decidit litera R ex Sarcophago, et se-
cundus latens discantista occinuit: Miser Rursus Amus
discantista occinuit miserere interea decidit litera E ma-
netq. vox Miser et iterum Idus discantista occinuit. ma
Miser. Consternantur hospites. Successor Imus dicit:

Successor Amus Mens ferale attonita spectaculo riget! Quid anxius non ex
vano praesagit animus, Tristrem esse miserum eventus pre-

Successor Idus bat Succ. Idus Tortuito hodie obijisse casu reor. deciduo
uo inserantur ordini litera. colligunt litera et rursus
ordine suo defiguntur. iterum occinuit discantista Amus.
fit totum eo ordine quo Supra. ad hoc Succ. Amus

Successor Amus Ergo Eternum miser Fratrum amantissimus? eo in ortu
nunc precipitem egit voluptas improba!

Succ Idus Mihi quoq. conclusum est: Crebo abjectus squallet prin-
ceps paucorum annorum celissimus, iam Eternum miser
supervolant Demones, tumbam rapiunt in infernum
supitant. Aperitur Infernus.

Pietas Concludit

Tam termin rozpustnych Jaworytow dazy
Wiccrney gdzie ich glosia przepasci pogrąży
Zorkosz naczas pluzę, w momencie przemira
Krotko cięży w lot się opiektło rozbiia
Tam wesole brzmiece umilkna, Kameny
Smutny odgłos dumy, zalem zabrzmią treny.
Chcesz: pozwolę cięglow rozpustney swywoły
Piekisney więc urnasz się wipniem niewoli
Dowot Parentelat już mizerak Augz
Zpłecnasz się ligą, z hektem rozkosh wiazę.

STELLAM STELLA

Ejusdem.

Stella Betleemitica Primum. Equi
itineri pralucens.

Prologus

Stella id est Justitiae solis phuntia vestre in:
pidat obtutus. D. D. A. A. In illa nobilior arena siderum
felicitati Orbis inflectitur, ac totum brope, se terris in:
fundit Calum, exorientis Divini, Enabi potnperam,
declaraturum Illustri famulatio. Qui vere, auspicate nu:
ic Gnesforo exilis claritas ab oratorio affugebit chyle:
vultus vestri Serenô, lucem, ac gratio so Siderum hospi:
ti majestatem cumulate. Dicit

Cligantes ferreum detestantes arum, consiliu
ineunt de expugnanda Calc. horum unum: O stater
ferreus!

ferreas: innumeris autem fatalis cadibus: Funeribus, nor-
rent: cuncta stragem v. fusca, nec cuncti facies loquuntur: illam
publici clementi livor intus Inroxit, finestae, stravit fulgi-
ne! Vos quoque melius concubiat Gigantes: Jupiter ferale ob-
tendit nubilum; tela furor in fulmina exardescens, fa-
torum revivitis, ab alto vestrae impendit cladi, cruenta mo-
tes in caelia conspirant. Caelo hinc praelia inferimus?
heros augus in astra nisi torquentur? Aheli sternitur
infamis suberit necalombae; ac profundis Casibus pronos
rat: Quo clamus cultus. Mentem ad alta riatam erigite.
Iori inaximo par indoles attente Caelestem Legiam, Divi:
in maiestatem esolu acclinet Calcanis triumphalibus, Dia-
demata, quibus improbus Georum fastus inturget, pro-
terant victores plantae. Supnas arripite viriles dextra:
brocera, nec moles corporum, non minus communi no-
minum sorte maior, ac fortis altior.

2dus an-
ripit mentem: haec lenis inaccessi montes, in astra
sternent gradum, ac asperis. Cautius nostra inpen-
dentes huius, Callem adscendit per totum. Pripites ruinae,
Caelo deturbent Iovem.

3tus numeris imponens
montem: maiestas corporis altissima, deflectit hinc
pedi iuga montium, mox Olympi summa infra plantas
abjiciam. Quirg' intumescit Calorum pompa, fastigia Cri-
gentiae adorabunt Sublimitatem gloriae. Simul omnes Gi-
gantes congerunt montes, per eos scandunt, Caelum tenent
sternuntur omnes. Cantus

Cenit anasat Iovis Tyrannidem: Immitte etiam
Dii animos, in caedes duratum Iovis bectus. De stygiis emer-
gentem viceribus donatam Abotheosi Tyrannidem! divise
cum Iove imperio argell! Infanda clades, bene pota
Gigantem sanguine tela, Causus funerum horror atra-
runt Olympi gloriam. Communi superum solio emi-
nent fulmina et augustum Consuetur iubar, in ruinas or-
bis exardescere.

Crabose Nuptia in sermo blanda
Charites, Erebi antrô Squalletis. Caelum super Clementia
Augustal; hodie furiarum Solium, ac furorum Regia. Sa-
cerrium quondam Divorum penetrat, iam se se Divis o-
mnibus devorit. Profuso insontium tabo madens Erinis
atque cruentis ebria mortibus insipione, Anni atebis ab-
strusa, caput extulit. Ambitioso pede Caelum, nec fulmina
Gigantes pulit. Immatris furor, qui Cecylae meretral ver-
nion, in Caelum protendit Inanis improbit: non ab alto gra-
piore

se contemnit. Vnumque, quibus calum se deflexit cum
suu arcibus, et integrum ingenio comprehenditis. quorum
nihil requiritur. Adhuc veluti meliore Phabo. Noctis inter
umbrae cum radiat, tot illis diem digilis, accenditis. No-
men a solis pueria illustris. Duo igitur coruscum
nomine? Paci an bello faveat? Sicut hoc? Edocete.

Mathematicus. Color veluti sanguine suffusus
cunctis notat certamina; tabo aestuantem. Belli procellam
declarat. Martem flammare odii. Et hanc ardoribus fer-
re, rubor hic non parum indicium est. Giosca intonant
lata clangant. in bella conclamant.

Cratum belli huiusmodi fausto cum sidere accipimus.
Inerti quiete in longum torpebant animi; ferreas Heroum
vires quaedam atrosit rubigo: inter chalibes amandum ro-
bur abouit. milites tumpalla nati.

Metire honoris eruditi magnitudinem. Quae istas
reguntur imperio Supremum belli moderamen, primas
Exercituum Capita, nostrae annuunt Sententia. Heroum
dextrae, illi, quod effectus silentio Scientia protulit, sub-
scribunt Stylis ferreo.

Superperuenit Rustici. Excellentissimi Domini, irritis
conatibus in longum sudarunt. Labores nostri, nec ta-
men optata in se coronati. dubia mentem distinet Solli-
citus, an non aquae infensum agnis lumen alluceat.

Superflua caput non fatigant cura. Agni benigni
allucet astrum. Bootes ab astrologis compellatur.

Quid?

Bootes.

Bontes.

Non Bontes, sed Bootes est Stella. quae bo-
modum bubulci comitatur plaustrum.

Bontes est Stella per modum bubulci. O Sortem batam
etiam bubulci Stellae in numero recensentur.

num te latet? Calum quoque egere bubulci cultura. Iustitiam
Poeta Calum scindetur aratro.

O Utinam Botes iste nostris faveat aratri
Aurea vobis hoc sidere redibit atas: nec vomere
sulcatus ager optimam ferret messem.

Gaudete Sodales, fesso labori optata illuxit quies abest.

Superveniunt bibaces, pedibus aegre valentes. Quid
portenti facies Olympi refert? Argor an-
ni in exagitat.

Exsistit argores in modo vireo aratro. Genio Calam scindit
hanc superfluentis letitiae agit prodigium. Et hanc
gratum matrem compellat. huiusmodi. nunc blentis vire.

22

Bibac

Mathematicus,

Pibak

Mathem: 27

My Beloved,

Mathem 9

Noctingus am

Mathem 2014

Noctivagus amg

Mathem: Id.

Августовъ мѣс.

_____

invenit ac dissipat. adoratiunc prout in unum idq
abreptum: VERBUM omnes jurant

Propterea & inflexit nobis Caeli favor. Splendido alla:
Sideri munere, ac ditul orbis sortem. Stellam hanc, The:
nem. Theham reor. illustre juvenis. in sublimaria benefico
illapsu influit: non minerva. grandineta committitur,
aut immensum effundit Gratiarum Erythraum, id est
Hypostaseos Unionem.

A magis, Lunam, Stellasq; pertrahi, credo delinea
fabularum: aut aeternae Veritatis principum, in Bethle
em Orbis probat. luce quavis perspectus censetur stella.
haec attentos magos. Praeclara metamorphosis: in in
fames fallacias olim qui Stellas delorserant; Stellae
nutum sequuntur, adorant vestigium.

In errorum pelago, adverso haetenus fluctu na:
vigavimus, saetati procellis ventorum ac impii ma:
ris ludibrium. elusimus discrimen; in fortunatas em:
imus Insulas auspicationi cynosura viarum perpe:
tis affulgente.

Applaudo literarum sortis: Sideris hoc attici
amicum noctibus, favebit eruditae umbris, et Phaebi
geminabit augem. Non ego tetricas

Favebo hostes, Tu serenos

Nulla, nobis Hyades, Lepadeve: nobile Sidera
non inclumimus pralucante Sereniori Astro; nisi quod
aureum Fortunce imbrem affundat universa. nimirum
rum auspicationem istud Sideris affulget ortui Divinito:
ris minervae, Sapientiae Pellicet Incarnatae.

Accipiens librum: Evolve Matheseos ro:
luminae prima, Secunda, ac tertiae magnitudinis
nomina distinguunt Stellas. istam primam, nimirum
summam magnitudinis non ambigo: nempe maxi:
mis maiorem, hoc est ter maximum declarat.

Subscribo illorum effato, qui Stellas, Caeli oculos
noncupaverat. optime hoc Sidere provium terris;
melius nunquam nobis Superi prospexere.

Divini Solis prodroma comesq; stella. faustos
orientis iam irradiavit ingressus; hunc plenior em:
nuntiat meridiem gaudiorum.

Sua erubescat commenta Poenis, asperuit quoties au:
roram.

roram nutritam rosis. hoc tantum modo sidus quo modi fortuna extollit: Phosphorus iste. flere alitur Nazareo.

12 mus

Quos eruditionis igniculos docta fovent volumina, harum fo-
mitern agel præclaræ mentis fax nobilior. Oratorum sua-
da accedit claritas. Stella nimirum hæc fax est ac lingua.

13 tius

Respice in seminem Gleanthis lucernam, Sagacem Dier-
genis, tadam inter altissimum noctis obscurum, Cælesti ra-
diante fulgore, abbreviatum quamvis P&Bum legit Orbis

14 tui

per umbras exhibet iter sum Legum. Lubeat
Regios calles ingredi, ac Legum maximo profundos litare cul-
tus.

Epilogus

Legum præducem Stellam Oratores hactenus comita-
ti velut Minora Sidera iubar grandius; ac in pluribus a-
liis tanta vestigio deflexere in obscurum. Erratica,
nectantis Prospites Dignissimi; erroris nihilominus
noctam delersura pedibus vestris cadunt prona. hinc
scilicet Cratoria dignitatis callem non ambiguum,
vestigabunt. Dixi.

15 tui

DIVINO OR ALEXANDER XAVERRIUS

ante novæ Orbis Sinarum plausus in Sanciano Insula
in Scenam ^{moriens} datus. Calissij. 1728.

Prothasis

Alexander Orbe domito unum in morte doluit, quod
alter Superesset Orbis Macedonicis non frenatq; armis.

Scena Ima

Alexander Solium occupat inter duo Trophæa.
Iama Genig in æra sese attollens, illic gestica-
nit. Triumphis vocales et Macedonici Martis plau-
tus Orbi assonent. Invictissimum Gracia ac Du-
cum omnium Ducem, hoc est bellorum Lauream
Heroum Graduum Gradivi cuncta complectitur
animam paucis: Alexandrum elogis effero.

Mars alloquitur Alexandrum: Regum invictissime, Mars.
qua hostili tabo rubuerunt Palmae, tuo hodie prosterne
pedi. Magna assurgentia Nomini Trophaea gravem trium.
pae deflectunt verticem, ut alto sui culmine victoriarum
tuarum gloriam attollant in fastigium quovis honore celsius. Al-
xander: Palmas vobis communes Regi, quae meum exambi-
unt verticem vestris frontibus

Alexander.

Scena 2da.

Alexandrum ad idu Subjugandum Orbem animat
Mars: Postquam orbem integrum a tuis magne efface- C. Mars
do pendere imperiis fortuna Spectare impertuit. Hercu-
leas Glorie tuae columnas figere in voto fuit. aut novae
imitant palmae, altero sub Jove Regnorum sceptrum bello-
rum, an triumphorum campi subijcient. Perge, quod nullis
arctata limitibus. Nominis tui magnitudo perurget,
quod prompta in praelia. Herculeae dextra, quod fida exerci-
tuum pectora eastimulant. Aggredere certamen, am-
plioribus deinceps coronandum Laureis. Aetatem tuam
Regum maxime armis juvabit distinguere, non annis,
non per menses bellacem vitam computa, sed per clades,
per funera Barbarorum.

Alexander ad Commilitones ait: In bella iras et ani- Alexander
mae acuite invita praeterea pectora. Plausum triumphis
resonant. Sonat classicum. et hostes concitant. Alexan-
der alloquitur belli ducem. Emerita Gradivo Cohas, Re-
gali militet Gloria, ut tamen innumera strage cadat hostis,
plures in arma milites lege.

Scena 3ta.

Quae Deucalionem adit in antro decumbentem, a somno
excitat. Torpere gravem, somnoque molasseo frontem
erige Deucalion. moripit. & e somno, intuenq; arma-
tum exclamat. O feroci portenta dei! quod colla
premit onus? quid armorum moles armos gravat?
Dux: His inermem animum tetigisse; praeterea non
cessura duramq; pectora. At armorum validius
robur, inconcussum, aciei munimen, Deucalion Ma-
cedoni adesto in suppetias. Sadeam summo semer-
tem inserte. Gradivi consubget Reges, quam non

bellorum atq. debilitent, Longa non fatigent certami-
na, non vis ulla enervet. Deucalion Deucalionem mo-
numenta gloriae posthumis ut linguam et atq. Sateos
Macedoni Heroes in bella legam. gravior at Orbis mo-
le sub tanta laborabit. Deucalion collectos Lapides
jacit, censurgunt homines canentes

1. Vitam quam Spiramq.
Vires quas iactamq.
Per te nobis datam
Per te animatam
loquimur Deucalion

2. Te progenitore
Te nostri auctore
Nos mundo donati
Destructorem pati
loquimur Deucalion.

Dux

Alexander

Dux quorum de Deucalionis collectum exercitum si-
stit Alexandro. Bella etiam triumphum praestant, vicimq.
Macedo: in arma si milites tantos legimq. Alexander
novos miratq. milites, eorum oculos intuens dicit: flam-
manti palpebrae scintillant ira. frontem intuens:
adversa acies terror in cladem compresit rugas.
vultum intuens. Vultum accendit q. labii flamma.
manum prehensum. Sentiet impetum profundo mer-
gendo sanguine hostium cicatrix. pectus tangens
cunctos uno pectore conclusit Heroes. demum mallo-
quuntur Duce: tantas, quod deceant manus, haly-
bes procudat Vulcania

Vulcanus. ita.

Dux

Vulcanus

Dux Vulcanum addit, dicens. Pthaea praeses flam-
ma mulier, clades hostium procude, tela Macedoni
fabricato. Vulcanus. Regis Septemviri iustitq. lubens
inflecto obsequia. Familios excitat. Peropes Bron-
tes Pyraemon turpi somno torpescit. Laborem manus
accingite. evigilant. horumq. tua Vulcani Im-
peria audi. prestatamur. Vulcanus. Macedonia glo-
ria infensis praeliis funera fabricate. fuldunten-
ses. laborem cantu recreantes.

1. Enses, tela, audite,
Tulmina accendite,
Vos armis cyclopes
Pyraemon, Peropes
Brontesq. accingite

2. Alexandro cunctum
Halybem acui miq.
Vince hostem sternito
Io triumpho canito
Io Io, Macedo.

Mulcher - ac numerata cycloporum iohors. se confert ad Alexan-
drum, cum armis. Mulcher: Tela tot moeundat Vul-
canus ut tuo adversa nomini, millenis funibus ca-
tant bella, luc ostendens: Hi quoq' triumphali pugna
impacitos committent eudq, inang bello consueant. Ale-
xander: Gloriosi oflictq, futuros comites triumphica-
rent. Ducem alloquit: Intraelo. Hercum robore Mace-
donis obfirma. thalanges. Dux cyclopes pmisceet
militibz, tube applaudunt et tympana.

Vulcanus

Alexander

Scena Sta

Alexander

Alexander fadmu adui aubet: noce intrepidas
robore catervas ac cumula. De Heetoni Achillis
Annibalisq monumento collecta cadmg terre
ofla inserat intriumphalem herou Messem
curricula. Dux excitans fadmu: Heroum Dux
gloria, immortale Thebarum deeq, invicta Age-
nonda Macedonia accumula caterva robis.
troripit se cadmg dicens: Mox ferream
Heroum fementem campis fero Alexandri. cadmg
adit tumulo. Heroum, fadmg. Hi Heroici
corpon, exura Squallent, hoc tumulo, Heetoni,
Achillis, Annibalisq condunt cineres, bellaces
tenent anima. Hec in posterorum memoria,
mon resciao fortitudinis vira extant monu-
menta. colligit ofla insert, dicens: Elypea-
ta consurget virorum Seget. condurunt elypeati.
milites inter classica situorupit omnes fadmg
una Secum Regis commendat fastus: Ferrea cadmg.
Heroum fementis intriumphalem gloria mes-
sem tibi Regum invictissime matu esce t.
Dubiam ne merit belli Sortem, int anta He-
roum manu Victoriam non ambigito tributa-
riam. Alexander. Invicta Agenorida Te
Duce Macedonum acies ad Lauras decerta-
sunt, tudquoq non tempora, sed imorta.

litatem quondam revincturas.

Scena 6ta.

Alexander.
etates inshlla
ut Scyphus Ierem
lis.

Alexander animatur in bella exercitum; vinu' ferri man-
dat. Dukei Falerno imple cyathos. festu' vinum. Rex
propinat. Vivant Heroes madimi. Alexander epoto
calice faciem strahens. Quo Lerna toxico Hercules
cyathum imbuit? quem bella servarunt necant odia.
Lecto reclinata membra, invidia succubitur Principia.
inlecto decumbens. Daturo meos, eheu precipitat dies.
terralis catastrophi serenam claudit Scenam! Illud
horro. Libitinae tela geminat: gemino non subacto
Orbe sternitur fati. Harrent Mathematici, quae
Terrarum abiecta adherent Regna, ut Nominis mei
Mathematici gloria non attingent. Veniunt Mathematici cum
Orbis mappa, quoru' una Provincias indigitat
Macedonia.

Alexander
et mathematici
Alexander
et mathematici
Alexander
et mathematici
Alexander

Regnum acceperam; sed Orbi parem relinquo Macedonia
Graecia bello et victoriis celebris
Mors celebrem feci Graeciam victoris
Persia Heroum Patria
Mors Persiam triumphu' ampliari
Trans Oceanu' novu' recludit Orbis
Permitte tempus breves moras! alter quoq' Orbis co-
ronatus vertice: deflectat vestigio Alexandri. post moram
o! incidum tibi mea fatum? Alexander moritur
gloriosus!

Epitaphiosus

Prologo.

Prologus.

Alexander non orbis emarcuisse lauras inuenerat
jam Xaverio ante Linarum lauro parentatima monum.
H. A. L. Lustrata terra; delectis Adolis vindicato Numme
India, Brasilia, Geronia Christo abacta, necq' tran-
sibem Orbis Francisco quatenus fuerat, plus atamen
viaru' emensq' incommoda; cum vel inter solum nas
Herculis labori nall' et metamfigere; vita terminum
invenit. Sola Xaverij desideria insinas pervenere.

357
innumeri. nihilominus, qui Apostolica relegent vestigia
proleundo. et Nesti pedisequo luctu comitabimur. Oratoribq.
vero tuam Auditor Eniditissime benevolentiam Socialis Dix.

Scena. Tmā

Aperiū Sancianum Insula ad maris littq, Xaverii mortuū
referens. Genis adstantes cantu Indiam invitant.

1 Inquat Eos populi recepti, 4 Thuraque molli replet. Labaq
Huc ad augustum properet suorum Lulii, fument redolente plausu
Lumen; et Divi veneretur alto. 4 Nubibq cedat, decori quod alig
poplite gressu. 4 potat Hydaspes.
2 Quid quid oculo fovet unda lūa 5 Seculis in marmore sentat Indq
Aut Erythraea cumulant arenā Gesta, pulchrum sculptat ebur Xaveri
Toti in Divi varianda. mapet Nomen, et Reges decorant coruscis
ipsum splendor. 5 Ossa corallis.
3 Auris sumans locuples arenis 6 Se Xaveri templa sonant, et Arc
Hermis, Indq gemmiferis adorans Se celebrant, Indica Regna jactant;
Littq undis, Vin diademina Sancto Et pedi. Vernant Hydaspes, tuorum
defluat omnia grata Saponum

7 Lauro et sedri pretiosa frontem
Tempora exornent tua: Orbe eam
Quid quid est, id Dive tuos ferat
aethera plausq.

Indi maeste se sistent Spectaculo. Honorum pting. Turpe post Indq Tmā.
et toto non posse dolore. Cinigua virtuti fata! o fera.
Sem Indid sortem! Inig Francisci casu plurimum Regno.
num Hernunt, spes! unig morte, Orientis fortuna ruit!
toties animavit sortem; Sanctioresq Spiritq atris Ethyopi
cadaveribq inshllarāt (ahem dolendas vias) capivāt. Infide-
litatis inter Scopulos errantium Saponum Cynosura
Pentis sidus Europae cor, God amor, Sinarum de-
siderium Fidei Column, dicam omnia Xaverius
occubuit! Quistis Europa spes, Indid fastigio nata-
tis, fulserum infelici Succumbit ruind. Dies nobis
accendisti aureos fortunatior Phosphore: illos atra
mersum caligine funeravit fatum! Orientis tumu-
lavit Perennem, felicitatis nostrae fung aqiong in
se uno.

Seesentis Horrentem Scopulis quis aget Insula?
Maxima dūiorē petrā, marmore Piculo Dalmaticis,
Pervanisq, immanioremo Saxis, et quid quid Rhodope,

varicæq; cautis claudunt sebra viscera. Stygi impendente
a laucaso abrupta iuga nostram onerasti ruinam. Olim
te Socytha mersisset, laucissent Syrtes! ne illam Apostolica
ratis alluerent naufragia.

Stig

Sed quæ nostra, leviota sunt. Vicinid damna graui in ani-
mum leuiunt. Lancianum profundiori vulnere Sinarum
traueiunt Spem. Althyopas emensæ gloriæ seipso recit
limitem. in Sinas carpebat callem. Laverig; atrox Insu-
la inter frenauit Apostolicum. Quæret Superstitio; ingen-
ti minarum pondere piana Laverium adcrent fama, ut
reæ quib; Erebi estimat; seruit; monilia, fortunatas
Francisco manubias manciparent.

Scena.

Religio Sinensium damna compensanda asserit si Cens
Laverij iisdem donaret. Ponite queriménias; gemitib;
abstinendum. Communi reliquisfato neuhquam Succum-
bit Laver. reviset Sinas; et quosua inferre nequie-
rat Trophæa, Laureas hinc referet moriens. Fera-
lia Linguam frenarint silentia extinderint verborum
fulmina: etiamnum Laver ille est, cuius vultu exani-
metur Apostolica frontis objectu Sternat Superstitio;
trepidant fana ruentæ; multiplicato Idolatria lapsu
Urbes impleat. Mortuum Sinensib; subeat inferre Lave-
rium

respondet Indg Quib;vis funestiora malis damno
consilia: Gangis fortunam, Erythridi pretium, fortunatarum
Insularum. Sortem in uno conelutim; Laverio; cuncta
prodigim; inconsulti?

Religio

Religio: Gemmant; Gangis, Erythrid; galam ve-
stra omnime sic aretat ripa, quin diuitem fluctum
affundat vicinid, ac pretiosa campos inuindat rimen-
ta: Laverig; si Gangis fortuna ext, Erythrid; pre-
tium? conterminos etiam locuplet et Sinenses.

Idg Quæ diuisa sunt, minuant; magna; plenas
nec Sanges claudit opes quod prodigo fluctu alie-
nas ditet ripas. indigilans Laverium: Sortem hanc
si partimur diuersis; parum abest, ut effluat inte-
tra

Religio sunt quæ suam retinent magnitudinem dum

352
dueris donant: pueri per Regna raurum parqit Phœby, nec
minimè prodigè etiam Gangis fluety remotis limibz loci illabens
murmure, vestri fortunam loquit: scilicet pluribz abundare In-
dos, quia pretiosi gurgitis fontediuites.

Indo. probo dicta: Gangem remotis quamvis proximè Regnis;
gemmeu nihilominus Gangis fontem bibimz at Xaverigno. Idg
et ad felicitatis fons eredit; nunc prodigimz plurimè cuncta

Reliqui. Xaverig indice felicitatis fons est; simul at-
tamen plerò gratiarum Oceanò illa attulit. hinc more emulez
Ocean, qui nullenò se ostendit spinat Regnis. Reliqui

Indg deliberans tandem ait: Vincit in tuam imz En-
tertiam. sacerrimis argumentis prono vertice animumq.
cum Sinis partiemur. Hod Lotatia. quid tamen de Xave- Indg
rij Lipsanis impertiendum sit; vestra libeat explorare
consilia.

Indg amg: Sinenses adeo, ac recta rationi tramite a- Indg amg
berrare, calò ac mente emotos, Erubo litare novimz; capite indi-
gent: Xaveriano igitur vertice illis consulendum.

2dg: Xaverij caput nobis consiliorum Regia, nostræ
felicitati pspicit; Supercilio frontis arcet adversas. ab illo
sanctioni velut a tripode oracula depromimz auspra. Indg 2dg
ta. Sencum igitur derelegando Xaverij capite, Gōanis in
caput hostem autumo.

3dg: Xaverij dextram Sinensibz pottingere consultu
fort. tangens Xaverij manum. Mang hœc, quid nostris 3dg
verticibz Sacros inter latices infudit fidem Salutem spi-
nat Sinis.

4dg: Armos Xaverij Nutanti Patrid Sufficimz; ex- 4dg
gonè Indiarum columnen perversa scilicet Sapsui acchi-
nant. 5dg

5dg: Indefessz Francisci Labor, Apostolice hæc excussat
insinuas virtutum vestigia. Solo extero impressum.

6dg: Ampli videri emensi pedes et ad columnas Hercu- 6dg
lis, hoc est glorie metam deflexis coronati lauricis, ignotos
vestigabant calles: ac velut infama quoddam tertent exili-
um: ultra Indios limites nefaria proscribimz consilia

Indy

Indy: Consultis reor icona Xaverij. virtutis scilicet Hicet
pen et Sanchinonia idea vicinis ad orthodoxum componendum
morem: acclamant Indi: probamus consilia:

Indy

Indy: Pretiosi insup Monumenti vice, auro in ararium
Xaverij: homeni contermio cedat Regno.

Scena.

Indy

Phidias

Indy

Phidias

Indy

Indy

Indy: accessit Phidiam & Phidias praesiteles ad est.
adveniunt tabulae pferentes Phidias: vestris proceres ma
ximi parem impenis.

Indy: Aeternae postor
rum memoriae Apostolicos Xaverij labores. Nygdonio
in marmore excavate. Phidias: alacres iussa exequi
mur. cavant literas in tabula, Indo pndegente: Xaverij

peragratis Indiis, eversis Idolis: sub Christi jugu infle
xo Japone, terra emens, et orbem, Sinas immortalis
desiderio.

Indy: procerum unq imaginem
elogio tradit Religioni deferenda in Sinas. Hic de la

virand monumenta glorie sinensibz invehito: comi
tes plausq, ac sequaces de Ethnica Superstitione tri
umphu tuarelegent vestigia.

Scena

Religio

Religio imaginem Xaverij cu elogio deferit Sinas Impero
tonum, Princeps suoru Corona Orpato dicens: Per mon
tium precepta, pcalcata naufragia, f. preta vitae pdei
pitia, co tandem attingit Xaverij, quo sua olim pndit vi
ta. et pignora auspicato itinere pedem inferret, animo

ting aderat. Nomine vestri, imperij majestas suam
illi iacere illecebram: hinc ipsa etiam super volasset
desideria, nisi Sanchinonia itinere Apostolici simulant.

desideria, nisi Sanchinonia itinere Apostolici simulant.
um gloriosos retardasset passus. Atrox Insula nume
rosa fatorum mole incubuit Sinarum portund qua una

cum Xaverio pressam dolui nusquam. latis. Gravi t
t, malo Francisco! nigram imperij lastigia deflexisset
Iumini; nigram frontis tua decora Caesar maxime Apo
stolicas infer laureas computasset non nigram tamen

intuos valiturum affectu, autumo licet mortuum,
quam vivens evinceret. Sedit se regali solio, veri

353
Nominis honores inter sublimaturus. e nullis expectos deside-
ris pande aditus intra intimi repanda pectoris hospitem
accipe, cui procerum augustalia, animorumque olim re-
clusi Regiam. imaginem reddit Cesar.

Scena.

Cesar.

Cesar dolens praecepit. e loco inambulat, oscula, imagini
imprimendo. tandem dicit: Siccine praecipites evulsi
in aru' spes! Siccine Francisci examinata fati imperij
fortuna succubuit! o luctuosu' acerba! trago Nuntium!
diem atra mersum caligine! ergone cedeas inter erro-
rum noctes squallebimus! ergone infamem umbra
offundet Ereby? versy ad Leonem: irridia spem
Asid amencios Phaebe; a tuo vultu renideat Sere-
num regno. collocat Leonem in solio inter honores
insignia: Inter Imperij decora Luminis effulge.
Hononibz Francisce, nubila erroru' de sinentiu'
finibz te ipso discussurg. Cantio concludit.

Ingluries Simuli mulctata

Eusdem

Prologus.

Primus veris nuntius, Vobis Signissimi. Aesta:
tem aperit: illam scilicet, quam etiam inter bruma rubi-
la maturi fructus coronant. Adeo ferat asperato licet
Aquilonibus tempore eundem Hero adolevit hortus, ut
non amplius Hesperidum, ac Semiramidis viridana bar-
ret objectare Alcinoi ad Invidiam, suaves cupedias
cum amico partiri placuit. Sed inaccessus Secum portu
cunctas ori suo libavit in hecatomben. Probricos demum
didicit damnis: nunquam ingluviem incedere Solitariam.
sine pana comite parces attamen. Oratori D. A. quia de
hortis bellariis dicturus, nulla suada mella nullam facun-
dia suavitatem, promet sola jejuni Styli se traherent an-
gumenta. Inter complura nihil ominus, quod quastra
gesimales ferid numero ordine, ingentibus absolvent
admones.

Dominus cessante. Sine ad amonotato se huc
stimulat. non postremum omni videndi evagationem
aures davinctissimas abstinebunt.

Tam ex profundo hyemis nubilo emerit Phœbus:
eluctatur in augem, unde plenior ambo rideat.
Nos quoque frontis induere serenum, animumque, qui
leticiam spiret, ferre necessum.

ad venit horti Praelectus, invitans domi-
num ad Hortum: posito bruma aequallore, qui
inter diem angusta mœtos diu tenuit mortales,
placeat Alcineij, horti mei etiam asperato a-
quilonibus tempore inquilinum inviscere.

Quem viridans Alcinoi venustas tuique sudoris
pretium commiserat hortum peto alacer. *Aben-*
tur hortus, ubi praelectus horti alloquitur dominum.
Hic licebit spectare frondosos frutices, pulchro gladi-
cia vere arbutas, quæ arborum epulato novembri
meo in contra nitente conatu non attigit. Et cum in
commune hortorum camporumve exitium praecedens
fureret aquilo, cum nuda casat ructus decoerit,
verum sylvas quoque aenemora foliorum soliant
vire, protinus horto meo lenes afflabant Favoni,
favebant Zephyri, blandiebantur. *Et hesid.* Cum
functis insepellissent orbis nubes, latum arcus
arripit ver. Prestantissimos quos nec alibi Mensi-
Cæsar offert stacem prælibare fructus. Carbit fru-
ctus et domino offert: dominus aliquot fœtus su-
mit, laudat, melior nusquamestate media balato
arripit fructus paulo post: ratus hortum cubedias
amare habere libet, fructus maturatos magis lege,
et hortum fidelissimo muneris vice offerendos. *Orti*
tui gloria laboris solatia fructibus his coronata,
committit in vicinia videat, in videat.

Imberis sareo. colligit fœtus, bona in sportella
et fœtus domino sportellam reddit, accens. *Facetor*
tella suas altioris opes deferet. Cortilud ducet
quisquis brecones adeo, brunoque vere iam maturos
boni habet fœtus. Accipit siquidem, obsequat
sportellam dicens: ne fors famulicia solat. cum
invadat manus, brumunire siquidem invabit. conueni-
at praelectum horti dicit, calathus hic sudoris tui
solatia, folium vero istud solercia tua parva dese-
ret elogia.

Imbecillum idusimus quatinus
pagina baltebris cabiet laborum tuorum laudem, per
cibet

cibet plenius palato saporem ficum additum
Scribit epistolam.

357

Wnie wiece M^{ci} Panie kielcewski.

Ledwo co primus veris nuncius inprogaeh Wⁿⁱ
Pana zowoniat, ia drugiego wter sady wyszlam,
ktory by uberrima solatia bo przywiesennych pocza
stach doyrzaty, lato wniosl w dom Wⁿⁱ M^{ci} Pana: O
grodu moiego dozorca tak sie chwalebnie zbuino
scia, ze upat mrozney chwily, nie tylko go od Ostrych
Aquilonow obronil, ale tez tylo starania skutecnie
brzylozyt, yz medio februario w choyne liscia rozwy
nawszy sie drzewa teraz cum initis wesoleuio
inij dostalemi obsypang sa fructami osobliwicy
iabluniey figow galayski. Domow te ogrodu
meao solatia partiri z dobrym przyiacielem na
lexy, dlatego, co przedzy pro illo dalszego qu
stu Wⁿⁱ M^{ci} Pana per latorem presentem
posylam, tym wiecey nie pomienionych fructum
ukontentowac bedzie, lodice ier li Wⁿⁱ M^{ci} Panu
do smaku przybadnie z tej przyczyny zobysocho
tniey Wⁿⁱ M^{ci} Pan lichy t postu condimenta przy
dat. unizenie upraszam Wⁿⁱ M^{ci} Pana zycliwi
Brat etc

opriblam epistolam obsigillat, reddit puero dicens.
Conterminam bete villam, literas ac sportellam
fructuum feracem meis cum obsequiis offer hero.

Iussu expedito promptus, abid puer, in itinere
sportellam considerat attollit, stringit amplexu
osculi illi libat non sucturum fructuum saporem
explorare palato in votis est. Considerat digillum
dicitq Cachino explorandum monimem digilli
unius motus omnem abrumpet vum, resigillat.
Aperit calathum, ficum unam Comedit dicit.
Quates via hesperidum barunt horti ficus totis
mini obtulit in expeditas. 2dam. Ficum come
dit ac terviam dicitq brimaram savor novi cor
provitamentum gustas. Sumit quartam 3tam
accipit reponit, Crasum accipit, in dulgenciam

palato comedit tandem dicit reliquum heri-
lem attingat manum. claudit culathum de cibis
sigillum, applicat rapinam ne pateant indicia pro-
sterne monimeni sigilli sportellam condereat. applicat
nititur sigillum, sed resiliit illud. tum dicit
me miserum! tenaci quamvis factum taetur
nitata prebero, sigillum resiliens temerarios
loquatur ausus. deliberat. tandem dicit. Consi-
lium inprobrum tu est reicit sigillum, Ficus ali-
comedit. aliquas itinere servat, dicens. Conquo-
ris esurgem via residui solabuntur fructus.
hero debisse sufficeret solius cum obsequiis epi-
stola inefuisse portitorem. abiit, venit ad domi-
num, salutatur dicendo herili mandato impul-
sus tuum potius limen obsequia quod huc me
um direxerunt iter pedi sterno plura evolvet
folium. plur reddidit literas dominus legit
epistolam supra expressam, tandem dicit. grati-
domi meo nuncium chlopee odierit ten corzyl
puer deum. accipit sportellam, advertit re-
latam dicit: res suspicioni succumbit violati
sigillum rapina latorem arguit. aperit, videns
causam dicit: dictum experientia firmat.

Dominus 2us quod temeritas herilis moni-
men dextra violare. aurum gravia mulcatur
verbera.

Puer amicus Quod mente lacti Consciam
reverberet non reperio. Literas fidei com-
med detuli

Dominus 2us Non ne bari stringebaris fide
ad detinendos fructus.

Puer amicus Quos fructus?

Dominus 2us Spoliata ficibus sportella
dam loquitur

Puer 2us Sportella hac itineris mei ali-
ta tulit

Dominus 2us Sportella hac dementa sit. ^{ed.} tuis
convel:

conveniens deatibus. pize do mfi. Sine te p. stola m.

Mnie Wieke Ingi. Panie Dunt.

Est ut mfi. Pana tako mi wieke ad custatn p. r. pad.
tak nie wanie. wiceu by mif ukontentowal. gdy by byl
daty nie zmuit. albo wicem de data rda. Martii wice
czy samey odebralem prima Aprilis gdyz nie ukon
tentowania postnych condimenta w samey tylko
karcie od wms. Pana rda. nowancu do mnie, awko
ryku vacuum znalazlem. Nie godzi mi sie iednak
o poufalej z dawna przyjazni. tyle trzymac, aby
tak notabiliter miata mif zyczliwemu wms.
illudere. Raczeu wicekq orrukaria culpa derel
ro nastuge, ktoremus wms. p. tritego ogrodow
swoich prezenlu powierzi. proum consicere,
ze pomienisty postaniec z odrzeczneq owocow
zapachu onych ze slodyczq uludreny wryz stkie
mi cheraq ingluuiem naryal. Mam iednak ty
le nadziei id tasce braterski ze wms. Pan apetyt
moy zachwaleniet tak p. r. t. fruktow rozdra
zniony skuteczniet ukontentowac zechesz, iez
li choc przez tego dla de. uia. d. r. etia. wernasci po
statia nazad domnie. frukta Ordynowae bydniez.
clonych ia z racstronym apetytem p. r. t. uogla.
dam wms. Pana zyczliw. Brat y m. i. c. i. Stuga.

Epistolam reddit. i. a. l. o. r. i. b. i. u. n. a. c. e. n. s. Epistolam
in tua serocem. damna perfer ad ade. Domini

Puer amor

Per anis doli pete amarus breue limen. abit
venit ad Dominum amum dicit. M. Zychlinski
gravem obsequiis paginam honori tuo acclinat.
interrogat. puerit. Plene imperiis meis satisfacti.
ut imperia Dni impleam. iure omni teneor

Dominus
Xius

Sportella fructibus gravis attingit ne amica manus
interea? Sportella amum amica tui attingit integerima.

Puer amor
Domini
Puer amor

Victorem veritatem evolvet. (pagina. r. r. i. g. i. t.)
lat. legat tum indignabundus ait. Juvenum imi
brobissime, sic domini eludis mandata? advocat p. r. t.
etiam Horti ber puerum adum. Horti. P. r. t. e. c. t. u. m. o.
ra omni procul ad nutus meos proferret.

Horti

356
quum servat dicens: venditum iter hinc alimenta
sumet se inclinat ad Epistolam: Securus heriles pe:
lam ades. postquam adeo providē nequam, istius
folii oculos effigi, etiam rapina notitia, facit
furorem Domini. relinquit Galathum accipit Ep:
tolam. dicit: ad fixa terminum via gressu con:
tendere super est: abit pervenit ad Domina.
adum dicit: quia negotiis speditus coram infie:
ctere honorem tibi Domine meus nequit per:
sonalis obsequii vicem acturam mittit pagina.
reddat Epistolam legit Dominus 2d9

Sola ne via huius comitem tulisti paginam? Dominus 2
Et termino me ire viam: non quidam aliud Puer 2mg
me in ades has Comitatum iter paginam
Galathum fructibus gravem itineri tuo junctum Dns 2dus
jactat pagina.

Impudentis mendatii facili illam negotio con: Puer 2g
vincam

Turpis mendatii notam, folio isti affinge:
re, temerarium consero. Sed pari quo ante, alium Dns 2
fructibus replam ingluviem tuam ex vero nar:
rat pagina.

Mihi vero conclusum est juratam quoque fide Puer 2
opponere, quod pagina hac, a me absuam fru:
ctus non viderit.

Leus non caret dolo. astute mondat, in
non tulerit Galathum, illum bellariis onusti, Puer 2
fortasse intra via abdita haerentem placeat ver:
tigare

(Annuo consiliis. eunt ad advertent labi: Dns
dom ad eius iatus jacentem Galathum, dicit Dns: Puer 2
ex, imbia ingluviei procia

Puer Secundus operimentum aperit, deprehendit Dominus 2
vacuum Galathum dicit. Galathum quidem, sed
per introitum Capta fructuum pda vacuum de. Puer 2mg
brechodimus, inveniet flectam utam, dicit: o toiedon. Dns 2dus
tuedobiters.

Hinc ingluviei convalesce attolle Galathum. Pu:
er primum. demittit se ad ad tollendum Galathum, sed

interim

interim actu idulhis famulatus no trahitur. Stan-
dente altero pedes inuicem laqueo ponitur percutit
Dnus. proripit se puer fugit matrum tenentium
extra theatrum inclamat oter tobis figi

Epilogus

Quam ingratius perant tulit eandem de cra-
tore inepto. Summere necessum foret. Tuis alta:
men et D. cum cadat pedibus. Facilem inueniet
veniam ut sic supplicem v. nates non feriant
ira Dixi.

Oratio Redditoria Panegyrici inscri-
pti Illustrissimo Ludovico SZOLSKI Pa-
latino Calisciensi, in comitiolis Calisciensibus
Electionis Succamerarij

Anno Dni

1724

Die 6 Aprilis

Eudem

Tardior in Encomia excurrit Orator Illustris-
sime Excellentissime Palatine. Nimirum sua non
ignara temeritatis verecundia diu remorabatur passum,
ne tuo cisteretur conspectui, donec a Maximo Majoris Po-
loniae congressu, orbis majestas accederet, et qua Oratori
deest, dignitatem a Procerum Corona liceret derivare. Non
igitur vili honori tuo assonabit Iuades: Senatus ac no-
bilitatis gemma, et quidquid inter prima decora effert re-
gram, cunctorum aurea. Ilias et Compendium, scilicet
et estimatissima, gemini Palatinatus Nomina, dictami-
nis pretium cumulabunt. Amant illa, martirorum
tuorum Encomiastas agere, cum integra nuper Polonia, se tuo
impendisset patrocinio. Varsaviam nempe ad Genera-
lia Regni Comitia, congregata, Respublica Tibi Tasces

177
letulit, ubi Ne collectis Principibus deflectit sceptrum. Illam primus ho-
noris tui Nuntius exivit pompam, quae Reges inaugurat, ut palam
fieret Principem in te regnare Genium, cum in Polonorum animos sua-
ve Imperium geras: et in cunctorum regnes affectibus totius Repu-
blicae votis coronandus merito, cuius vota coronasti semper. Major
Polonia deinceps audiet Provinciarum Maxima, par an major Re-
gnis, cui Magnam grandibus gestis Ludovicum Te inquam sorti-
ri datum. Senatorem qualem in te complectimur si saecula pare-
rent: pretiosi fluerent anni ac tempora successibus saupis co-
ronata. Nil illorum votis desideraretur ad honoris altum, nil
Regni desideriis ad Coronam, publicae felicitati nil deesset
ad fastigium: Vel unus tu Senator Maxime voti sort, statum
expectatio, Senatus ac Equestris vota fortuna. Praeterea Ta-
citus, quas longo praeterevectorum annorum plausu prospe-
ritas Patria vulgavit Lechici Propagatores Nominis: ita
virtuti tuae praeduxerunt illi, ut gestorum laude merito cun-
ctis censearis antecire. (Scilicet quae in singulis longo saeculo:
tam lapsu aspexit, junctim concludit in Te universa, et quae
tantummodo potuit optasse, in omnibus prospera sibi adve-
nisse tecum gestit. Joannes III quo non major alter, maxi-
mis parem in te miratus animum, Polonas tibi legiones
commisit: illico ad tui Nominis classica convolarunt Victo-
ria, nec pauciores Gradivo tibi militarunt triumphum quam
bella. Cum vero Posnaniensis Vesillifer Signa praefer-
res tranquillitati publicae: Taderata Major Polonia se sub tu-
am centuriavit Clavam, Patria successibus adeo favente
fortunae, ut pax et saepe omnia Mareschallo tibi vinctus ma-
nas dederint, juratamque fidem prosperitati nostrae obligarint a-
terno nexu. Assurrexisti tunc contra Gothiam et Leoille ra-
pinis Polonia onustus tibi Hercules cessit spoliis, a cuius fau-
cibus melleos libertati favos dulcedinem pacis reluxisti Sam:
son Robustissime. Asservisti Majestatem Throno, Legibus ro-
bur, Jura Libertati. In commune Regni emolumentum vi-
vis, coram quo bellorum insaufa cadunt, exanimantur. Quo
praecunte turbida quiescunt, se dantur trica, hostiles contice-
scunt fremitus, insensi marmura Gradivi altum silent. Quod
si e Bellona Campo in Republica Theatrum (quodam flexu?)
dixisti pro comitiis oracula, et hodieq; auribus allabitur tuorum
consiliorum echo, quibus tantum aëri Gallicanum Herculem amu-
lata aureas eloquio evolvisse catenas, tantum inerat firmacita-
tis, ut inclinatas ad lapsus Patria, res nutantem negotiationum Rei
publicae molem, Atlantico prope lacerto succollaveris: nec habebit ultra

te Superstite ruina locum. Quae demum in Maximis Majoribus
tuis adhuc inter Clauomatas Principibus, ut Miecisto regnante Pre-
ceribus adoravit Polonia coronavitq, quae sequentium aetatis E-
logia extulerunt, cuncta grandium metiuntur successione in te u-
num collegisti. Quid ne tenuitati tua diffidat Orator? exigu-
um Elogium hoc velut Olympo athorum Oceano guttam, id est in-
gentibus Illustrissima COLLEGIUM Prosapia Fastis
aliquot foliorum laborem oppositus. Ignosces quibus is Enco-
miis Major Palatine istud caecidit et Panegyrum lineamen-
tum inde sequentium. Imminentes Anni evolvunt lumina
COLLEGIUM gloria ingentia. Societas Iesu
semper tuis obsequiis devinctissima, Elogiis tuis nec metas nec
tempora ponet. Brevem igitur accessum et initia magna-
rum laudum admitte denator maxime, et quia Principe in di-
gna obtutu reor, calcaneo saltem non dedignare.

Annus 1724

Oratio in Renovatione Studiorum

Benedictus Maror publicus implet exedras funesti ca-
vis dicendi argumentum, et Oratorem vendicant AA I-
bo in partem communis luctus pro concinno Svade ap-
paratu Persos promam moruales. Pneumaticas com-
plectetur oratio, id est altis suspiriis graves, et conc-
as a stylo lachrysis ferreo. Mitto verborum Penocina
lenes vocum sonos mitto. Svavis in aures nequit alla-
bermo. fessis raula singultibz, asperant nenias, com-
rabii sudore blandiri dolor vetat. Cum gemitu lu-
ciant voces, dictionem praefocant lachrymae. Egere tan-
dem verba maror quae lugubris protrudet anhelitq. Evolo grande
Patum, Posteritati longum, quia maximi, comen fortuna
infaustum, auspiciatissimi, Orbi Orthodoxo acerbum Sum-
mi, Sacerrime Virtutum Catui injuriosum, Sanctissi-
mi casum profero. Dispitum hoc locorum intervallis Catista-
tis tanti funus, et vicinum nobis, eodem telo cunctos
exanimat. Regna sternit et plusquam augusta strage
Orbi sepeliendo par. Caput tanti pondere pressam
Regnorum majestatem, oppressas Imperii Christiani
Spes, Publico sereno, Cynthiae honorem Superis, aris
decora, dignitatum albo Culmen, Urbem prosperitati
fortunam athenis plausum ac sublimem elogiozema mate-
riam erepta deleo, et ne longa malorum Iesu irritum vul-
n. I nominavi cuncta dum fata Innocentii XIII Orbi
Orthodoxo attigerit dictione, at lachrysis dolo N. igne

Quodam

rum casus oblerunt prosperitate pari hesternae iuvina diuine
rat felicitas praesens. Optimum sanctissimo, ...
mo, Probate amum, Nuper imo colle adoravit Patrum, jam
Regna illi coronatos apias, Lycæa sauros acclinat. Ergo abstergo
vultum igni calore erudito. Frontes amant solatia Delphici
ac Minervæ dies affulsit auspiciis. Ad Valicani limen pre-
stolamur fortunam Benedicti xiii Orbi orthodoxo auream Subi-
lai portam, Scientiis vero aperiet annum gratia.
Aure benevola fauesis. . . . .
reperi allabas gratior

Paucum in vola salum a salis innocentii masto diu vultu
aspeximus Iacuram orbi parem rix terris sustulit, manibus Pocu-
ples acuta prædixit nepatut postulat. Importunus nihilominus mortali
um connisus vestibula occupavit, prorepelenda prada vigiles, an prorehi-
tione lamni, Pollicidi. Hinc Belligio Principe orbata, Dignitatum apex, abjecto dia-
demmate, Regnum majestas demisso ad luctum verlice, hinc salum securita-
te convulsa farsens, Sacer denat. . . . .
maro publicus inat olympi cultes. Gloriam
Regna Martalemi, ...
tiam sublatam querebas. Sanctioris belli robore firma vibravit impe-
tum, impurei convexa perinebat acrimientum Divorum iuvata pium
quocidam duxisset armamentarium actriumphalem arenam: Tempa nam
darunt Populi, fluctuabant per ades quibus piusquam decumano fluctu se se
infuderunt Gregario calamini, Duce, ...
stratagemmate in veto. Olympo formidandum assurgebant molimen con-
promus Calibus cultus brachia deflesteret, mang sevebant prælit. . . . .
mini composita, oculi humo defixi, pulvere davidis adspersi pulchre va neri
metam in celo destinabat. Vidyses porro sacri conflictus machinas, non quæ-
vulcani gande animari non Cyclosum ferro effarescere, non Martius flamma-
re coloros. Heroum dextas precatorios globosolvebant, prensabant Sanctioris
volumina, ut de evolutis librorum paginis actus eucalatorios in auras vibrarent.
Non atro Gradivi pulvere sumant pugnæ. odore Sabao. . . . .
tum profuere tenferatam non . . . . .
lex incendiis habens proriat flammam. Longo in . . . . .
feros, non visum fatiscere robur e campo referre pedem, probrum erat
capuaria Suppar a capto molimine mouisset illecebra, sed defuit et nuptial
feri animas cunctis idamante obfirmavit pedes. . . . .
interat. . . . .
Hebdomadis feria fluebat ac Christianitatis bono influebat. . . . .
Christum triumphantem Christum
Pole Dominici Stella insignem demittent
Ant. . . . .
Ant. . . . .

[illegible]

gratis distinguunt. Miraculos aureas non vulgari pretio sed quod Vincentius
Imus doctor ab Angelis Thomae voluminibus preest in scriptis. pretium
se in paginas evellit, et de Aquinatico Pontedives Padoli glareas, Hydaspis
exuvia promanabunt. Hinc fortunata Lycæo ætas influet. Amplum sui
fortem ex eo estimabunt oratores. Quod Rosulis tanti merita materi-
em porrigent erudito labori labentis anni. Sacatus laude Theodosii, Iusto-
ani encomio. Nazary vocalior absonat, iustis Macedonæ virtutis magni-
tudine auctor. Benedicti vero summi honoribus Patriis, Encomiastæ
Oratores audient Maximi. Est petrum fluvio, Si cedros alluat ac
victrices palmas laurove, sitrium phis graves: onerarias vel Cesaris
fortunam pausto attollat fluctu: rosei melior obtinget eloquentia
fluvio: Timothei flumen ac Erythreum intra illorum ripas pesca-
bimus scilicet estimatissima Ursinorum Prosapia decora in annu-
stite Benedicto. Doctarum sudores frontium Pontificio infunden-
di encomio in uniones. Poloniarum porro Athenarum prospe-
ritati favebit uberius Benedictus Ursini. Et Lechicis ille rosinis
omundus Patria insigni scientiarum decora coronabit. Regnante supra
Helicani. Collem literata Polonia dies recenset purpureas, et de Egi-
ptiorum consuetudine, Rosei solis lucem feret eruditis umbris. Docto-
rum quæ proment eloquio. Parmatici Rhetores dicta ver-
nabunt in Rosas Harpocrati silentio Deo non amplius cedit insu-
gne hoc, Mercurij inter ama illud attollet munera. Eloquentissimos
reor, quotquot sub rosa, v. de Rosa Ursini dixerint
Pontificum pars Gloriarum vos concernit Iudices Maximi vos gratiarum
annuum stis jam panditis Galysiensi athena. Attollit Minerva dormin-
dianam Rosam Benedicti Pontificum Purpuream sanguine, utiq;
Stemma hoc, in vestro Rosini Sarmate Hymetto floruit et tunc in orbis
coronam adolevit. Attollit inquam gentilitiam rosam Minerva emen-
tos inter sudores electam coronam. Fontem et auspiciis vero illigin-
getibus fortunatam Januam Subienis cladis pari auspicio, quo olim
Chrobrei mucro auream Chionia portam aperuit Polonis Nim-
phæ gratiarum cumulo evolvent de successu annui, cum idem
Gostinianam demum insigniat quod Lucae Corda in Memmæ
avito efferebat vestris igitur hospites Maximi favoribus cultu-
latim literariam simulime velut gratiaq; annum ingredimur lau-
rea: quas eruditi metet Super vestra vestigia. concludemus
Favorum proinde feracem gratiaq; annum a Deo aspiciamus. Inter. Scilicet
notabimus menses in unibus, domi metiemur dies Maxime Antistitem
cumulapropensos favores et intra unius anni angustias avum gratiarum
concludemus. Dia

th
 MORIS DISCIPLINAE
 BOGAS GANDIARUM Princeps.
 i ferati cathedra Summi Isabellae
 aeternae veritatis dogmata edoctus.
 In Shingo Sinarum Imperatore adun. oratus
 a. ex illustri Laurentio Senoidi Chet. Causis. Com. Soli
 Protasis

Prothesis

Argumentum.

Argumentum.
Cingus II Imperator inarum, tenera aetate post fat
patris, in Lorium accipit; ut eruditior scriptis au
sceret. Paterno vinciam Dumulo Paldorum erig
mandavit; funebres Progenitoris magni cinere
puerorum autumnat literarios. Passing in History
Seneca in Phingo.

Scena 1^ama.

Ernst Linard.

SCENA 2^a ma.

Genius Sinarum Chingi primi Sarcophago ingemit.
Quandem infortunio moem! Ahem quot malorum po-
ra impendent animo! Fatum, si primis conferre liceat
maximum! si venturus idem. moem carus. avo metus
suum dum! civitatem regno capitalem! in Principe sin-
rum capite publicas confodit spes: truncatus huius
tum Apex quallet in cinere, abicebat Imperii statu-
ma regis atrium funere. Occidite Patrii celi sil-
feralem ostendit nubem. Coarctatus, edtingit. et cum
prosperitatis nostrae solem umbris mortaliibus in-
vendo. Ad caput Sarcophagi adsunt sine honor-
inde Mars uterq. pulso respice in vultus, ac per dolores in-
quitudine fatiscens, hoc intacens Genius. Funestum
spectaculum. robor igneum delerbat. palpebrae secun-
tillantis terror genarum, fiam manus vigor, coarctatus
lore triumphales pugna fatiscunt. Inperterriti vultus
vultus pallent a Sarcophago! honorem respiciunt: in-
se pingit maror. utrumq. indigita. is: felicitatis pro-
funere parentant Patri Patrie. brevis urna belli co-
am incinerat! immane telum angusta clade sernit in-
rum. stigia! hoc in temulo Imperii triumphus, heri
aurid. bellorum anima, populi amor, conditus! Examine
quite: Principis esset: que sustinere stare vetat! eoq. casu
tum gato, strages communis cum dos premat opprimat
Reus huius. periculis dolor prohibet.

Cantus.

Ex adverso sarcophagi Chingus II. olivum attolletur, unde spei Genius
 puer, qua in morui effigiem, sua in filii successoris vultum oculos
 volvens, notatur Imperii Genium. Pone sollicitos luctus, mærorum
 absterge: auspicatus conurgit dies cum sole novo. Mortis nebula
 luctuosa quæ, breves inducias reor, ut sereniori affulget vultu
 tu secutus em jubar. Emortuos cineres vani funestant gemitus.
 Coronatas exuvias urna claudit, non animum fatō immanem.
 Per carum livore premi non sinet maximum Progenitorem Natus
 desiderii major. ab inferiis attollet, ac meritis vigore, in morta-
 ritatem gloriæ, quam ab illo hauserat, inspirabit. Ea faciem comit
 majestas ut Patris imaginem referat, efferat. Blandum charitum
 cohortor, ab ore videt, gratiasq. semulet, pectori Patri amor incedit,
 arend, triumphalis ardor fibras perurit. Quod dæmum virtutum
 nina, Patri intima, Chingus hereditaria. Indoles illi, par magnis,
 spirat suos majores veluti redivos, E voto Patria speret, ut sur-
 peret. Genius Linarum. Votis respondeant Imperia,
 annos expectationem cornet regni fastigium. Princeps.
 adit Regem ac alloquitur. Magni animis ac meritorum heredes
 maxime Imperator prehende ceptum, à cujus annutu
 pendcant Regni prospera victoria in mandata exluent, evolent,
 prostrant laureæ pontem vittis majorem ac communium de Te
 votorum apicem revinctur. Protende statem, quo Rex decepto-
 ris bello infracti manita trivere appiam, honor invitat, gloriæ
 calcar et natalium perurget indoles: illum Te ultra dignita-
 tis majestatem attollamus in solio, quem votis pollicemur.
 Chingus respondet. Quos Progenitori optimo honor trivit
 calles, heredes scilicet virtutis vestigia relegam. Meritorum
 alto asurgere tam mihi hereditarium, ut innatum Patri, Nar-
 tum gloriæ Martis innutritus caloribus triumphorum ardor
 promovet ad apices laureatos, Filio sternit semitam per
 hostium cumulos ac manubias, quas aduersæ eddi de tra-
 ham. Labens desudabit ovum à mortali pesto vindicare
 spiritus triumphales, ut recte factorum gloriam, agendorum
 ma plausuum Tibi animet immortalitas. Interea dum bellum
 adolescat stas, mentem addico Palladi, quod consilio gravis fato,

pacis quod manus Ruma, bello intra tus Macedo complectar pa-
 cis; quod Lucullus egerit Proculiter animo totam et factis
 probem. Ludos in iterarios, Et dam Gradivo; aureis Gallia
 catenis mentes devinciam, superbas barbarorum cervices quoad
 icesat mancipare. Vibranti sorda Pericles verborum reful-
 mine inquam animet, dum ignea Vulcani glande adven-
 santium contra phalanges valeam detonare. Adeffe uborigina-
 loid posteritatis expectationi, Regni voto eritituri; digne
 Principe studia instillate. Mercuri adest in comatu Gie
ronis, Demosthenis, Sineed Archimedi, Platonis, Aris, deinde
Mercurius. Regio evocati mandato flectimur ad Imperi-
 appiaudimus iterarum sorti; Athenarum decora, Regnorum
 culmen Te ipso sublimasti. Petrum umbrato Nomen Academi-
 peritum; lucem aspexit publicam, tuos postquam descendit in
 obtutus: meridiem honorarium serenissime Imperii Phoebe
 dixi. Senioris tui annutu cepit festivus (gon ad orphei kathin
 denum laur earum nemus: eruditum nempe coronam
 ta pontium tripudiant, itis tuam si aulines frontem, adam-
 vertice n, adamanino coruscum iurare co puecturus et
 summarum amulo dignitatum ambitu, gemmas inipa-
 emineat majestate. Interea ludente orpheo substunt
laurus, ac e vertice montis decidunt vitid, coligens
Mercurius pectus Imperatoris sternit. stat culmen
 est honoris eruditi, Erudidq, lating sapientibus votorum
 Summa. Indigitat Platonem et Archimedem. Plato Pata
 dis ac virtutum suffragio Divinus, Et timicos solozom
 pers doctrina alio superum relit inquit ling Olympum
 inuunt, Linico in ovis Nomen quodq, Scientia sum, Te in
 ador tum. Indigitans rohem et Senecam. Accedunt
 Romani lyati decora innotata. Seneca, Tullius i le, alio
 sapientum Prin. ipa, et Principum Orator: sudakun front
 tud auream, quod gemma tes inr comas evireat, in coro
 insti: abant dogmata, nec nona Edicent, Regnum ite
 rium asurgere Regum throno, Quingus Evireat
 id mentes derivant pompam Imperii, non eis deferunt
 fugeant: vos: orbis maiestas, Regum aurea pons i co
 nold gemma honorem Iketa Panite Athenarum
 quod docta humanina naves inuunt pan ite.
 Torus deridens insultat. Ergo: li a uisus ore integer se
 endet, Reges, cujus dicta possant, alitq, moderami nro

idea m

itam sumunt, aures animarum Seneca comoda. Fit Mercurius,
subsequitur Phingus: dum hi erant, interea Seneca legit de libro
suo monita Principum. Nullum clementia ex oibus magis, quam
 Regem decet fol. 168. Rex ipse apum sine aculeo est, Relinquit illum
 natura idcirco esse, telum, detrahit, et iramque in ermentem reliquit.
 Exemplum hoc magnis Regibus ingens fol. 129. et fol. 144. Nullum
 ornamentum Principis fastigio majus, quam illa corona obfives
 servator: interea dum vicinior em sibi Regem Phingum advehit
Seneca, descendit e cathedra salutis, Frontis coronatus alto eriz
gimur, tanto hospiti surgendo. Sublimant fastigiis. Palatium
rupus decora, ubi Regi maiestatem vultus ad se deflexum demi-
rantur. Phingus. Trahit animum Praeceptoris amor, aures audi-
no habens. Palatium nihilominus limen hoc gressum retardat.
Seneca. Quis tua evocabunt vota Praeceptorem, Cydo quoque pen-
dent imen. Phingus. Optimi progenitoris virtuti non imparem
vitam affingere, regia olim locavit indoles. Eternitatem igitur
principia recludat monumentum Patris. Voluminum capita
pporat mortualis vertex, ac emortui manes instillent spiritus
erudicos, serales umbræ mentis caliginem propulserunt. Sepul-
chrum ostendens. Rusti hujus cineres, pulveres autumnis liti
varios: ergo hic defigito cathedram. Seneca. Praeterea concilium.
Genius Linarum. Summa de se non ominari vetat ratio supra
statem. Proceidimus maxima, cui Praeceptorem agent: Magni
capus Principis. Phingum adit voluptas. Teneram interea
mentem stans delinat illecebra. Adest inquam voluptas: ducit
im: duo Genii ferunt mensam proavis parvis subiectis, in
mensa harky, warcaby. Skrypce ac emorties udi magistra:
rum aliqui exhibentur. Adhuc Phingus. Infra Regis majer
statem. Nisi reor, ineptis dignari conspectum Principis. Tra-
dit voluptatem, mensam evertit. Interea Mercurius sciat
Schoiam exstructam. Voto Princeps respondit. Iudaei molam,
quam si ab umbris mortualibus, redire spectaret macedo, Peri-
pathum despiceret Aris. Nuda non Heliconem in colunt felicius
de ingenis isthic triumphatur. Aperit sarcophagus et vicina illi
Palatra. Inscriptiones supra schola fronte. 1. Revelat profunda de tenebris,
fol. 52. 2. Mors est recta laevis, ianua. Seneca. ad pedes mortis supra schola
structis 3 in foribus. Trahitur sapientia de occultis. fol. 28. Hic Phingus
mensa apidet, libros voluit. Tunc titulus. Horologium Principum. Vortu-
natos Dies imò aurea retroaget secula, non ex vano. 28. Regem dicta
evoluit, chartam legit. Quam parvus nos tumulus claudit, quos vix
mundus magnus capit. Severus Imperator. Adhuc Phingus confurgens. Cedro
in arandum immortale dictum tanto dignum Principe. Deam bulat
mente id volvens ac sepulchrum intueos, ingominavit iq. Quam par-
vus nos tumulus. iterum mensa apidet evoluit folium, legit. Non

michi sed populo. Alis Adrianus dixit. Pringus repetit et dicit: Pringus
ad amantem notavit: Non mihi sed populo: Iterum evoluit fol. legi
Paropostet ueniam a conspectu Principis tristem recedere. Titus
sianus. Pringus id admirandus repetit. Non portet: addit: probo
tum: Pringus e' Imperator e' in acclipum veluti Numen intra fortunam
Apollinis recondi. evoluit fol. legit: Bonus Princeps. orbis amor.
Vespasianus. Pringus: pulchrum imperio devinciendum
bis stratagemas: Bonus Princeps. Arripit librum alium Pringus:
cui titulus. Monita Politica. evoluit fol. legit: Tama rerum
starum post mortem vivere facit. vivit. Pringus: Tame' immortem
tati consultum e' Imperatore dignum sequor dogma, evoluit fol. legit:
optimum e' memorabilem mori aliquo opere virtutis. Seneca. Pringus
majoris pondera gemma refert Philosophi Seneca. optimum e' Pringus
librum etiam titulum legit: Bracula Patrum. evoluit fol. legit: ubi
et illi invicti heroes? ubi Duces? ubi singula? ubi Tyranni? non ne
omnia pulvis? non ne fabula? P. Basilis. Pringus Lese propian.
Auro insculpende voces, et in ambulans circa Larco phagum Pringus
ingeminat: ubi et illi invicti non ne fabula? rediens ad mensam
dicit: Haec mortis dogmata immortalia, indigitans tumulum
eternatur sapientia monumentum. Vos progenitores optimi,
eos emortui, at immortales gestore gloria sanior em nato seculi
in inspiratis. Magni Imperatoris urna maximas mihi evoluit
creditas. Vivam ille, quem mortis dogmata victorem spondent
Paterni gloria funeris magna virtus amulum expetit mori
ferum.

Apodosis

Prologus.

O sin' in Hispaniam invito auditor humanissime. Pringus
dearum serie ac solii gloria secundum Pringus Imperat.
rem hereditario honore privilegio ad Sceptra natum, mortis e' senia
ia imperis parem exhibuit Sena. Jam Borgias Pandia Dux
ab aequetra funeris Palestia, Cathalaunia Sceptris major heros
pandit maiestatem. Nimirum pronam alii frontem reflexa
dani, Sceptra manu exulerint. Sceptrum sup. Cydarisq' Transi
tus emineat Sub amior cunctis, ad plantas damnatis, heros podo
prostratis. Quin adrepentes p'pulsavit e' vestigio, ne planta dignus
Lucali: Quantus jam sit Borgias? metide magnitudinem: honori
culmen omne infra se reliquit. Coronati apices ne plantas attigerint
unctum vero dignitatis fastigium, e' mortuis vendicat augusta me
nibus: eo pervenire: unde culmen quod vis despiciat sublimi. Vestros lumen
Ad descend et in obtutus. Quod si theatri majestas magno non Princeps
vestro imper conspectu affulserit, indugebilis: Franciscus inter ferales
bras tantum modo adumbratur. Dixi
Borgias Procerum corona stipatus ad stat Larco phago Imperat' natus.
Larco phago hic extretur. Imo.

Borgia. Oheu cui nos fatum maronitatis! dolendam vicissitudinem! amonam
 vita scenam, funesta clausit catastrophen, ergo Regum amor, fortuna cor, orbis
 desiderium, populi votum, socii gloria, brevem cogitur ad loculum. Quotis au-
 gusta iubar extinctum ferale nubilo! cui blanda Charitum Numina credere
 faciem, gratias Augustas squallor Lachryis funestavit! umbra hae Breni-
 fatum percipere. Terra hanc diffusa imperi maiorem, arctatur tumultu.
 es decrevit Regas honor, ne urnam impleat: de toto cinis exiguus! superbi sese
 attollentia fastu huius detumescunt dumina! quantos cecidisse ingemimus: cor-
 te magnitudinem, orbe iorem urnae angustis agere parem. Quis fuerit Isabella,
 claris in umbra noscitur, emortui cineres, vivus Imperatricis color. Hactenus venusta
 vanitas corymbam adspersit forma, ori comem illucit luccum, mentis decorem
 gens porce se pinxit, findit in vultu gratia: Mortis detrahit falsitatem larvam:
 effigies contornior Isabellam refert in exuviiis. Ludimur oheu mortales, no-
 bis huius casibus verax tellus, tum et honore trakearum, coronam spor-
 tis turgit! nefando fastui metam pingu: ne perperato, linere lata super-
 piant, honore funus ago: gemmantia verticis manuumque decora squallenti
 in pulvere Isabella, abiecit insignis honori Principi iusta perchoo Prin-
 ceps, iustitia nimirum iura reor. Principis quam Libithina calcaneos:
 iterandum, meo nusquam intumescentis casu funera: ferale catastrophen non
 in gradat Princeps. Totis immortales urnas cineres augustissimi: La-
 rorum dogmatum fovistis igniculos, ab his mentis augustae flammam
 concipio, ius: sancte feraci ingenii fomes fortunator. Erudita mihi sap:
 pedisabit principia. Imperatrix exilis. Maxima, quae regas, sunt casq
 maximi nempe augusti, adit Borgia cubiculum atrium funebri panno
 in mensa reperiet, calvariam, cephalydram, item in calvaria atramentari:
 um, in libro calvariam, his visis Borgia. En mortis athenas. Superbo
 pompa apparatus superstes umbra, nocti favebit atticis. Evolvam hic
 pros, decurrant paginas ad calcem rerum scilicet extremum, oculis paginas
 pererratosuprema clausas periodo. Integra tamen voluminum congeries,
 unum mihi obicit caput, eruditionis initium, extremum vita. Rhetor:
 rica Preliquis operam litabo. Rhetorum in persuadendo maxima, eaq
 ac mortis methodus. Hoc etiam vocalis, fatigantes intra fauces dum
 vocem premit, loquitur ad motum Auditorum, quos a Regum Augustali
 Principum aulis movet, an removel. Stylo insignis Lachrye, succis,
 alphabeti ferro brevi: quod vita unam ponat periodum. Quae vero post
 reliquis statum labores in persuadendo ultima, mihi nunc prima, man-
 mentem aulico minerva sanctioni. Oracionem moriturus olim dispono
 in Syllogismum. Proit apprehensio prima, sed secunda oibz maior ca-
 iudicium premit de morte secundissimum, eademq concludit. Erat mo-
 rendam! ut rem hanc de corem induat: limatam recedet Piasch
 wryypuige 2 trupiey gtony mortis limatura. Epian insperdet paginam
 hiorke wryku trymaige ator ferale, ostendet panni atrati lacrima a ferale
 atramentario pendens. Interea superveniens Genig fortuna, Conosi ac
 indignant mensas 3, in prima Piasch osium ex auro, in 2a insi-
 gnia honorum, in 3ia in signia voluptatis ac epula. Genius fortu-

... Erant in Hispania summus, in Italia Lombardus, in Britannia, Catalaunus, in
na, coronarum, in Francia atro squalentis ergastulo. Laetitia
ab origine suos abstinentissima, majorum aurea meritis perpendunt lucem
hanc. retiosus affulget nitor, ac tuos devolvitur pedes orbita fortunata
Principum suspicantissime felicitatum alto investitura. Interea clausura
erilis tuta rigorat, mors adest ac atro panno nexum involvit, ac
aquis forunda comotafale, subruit Borgia subridens. Breve auri
sternas desinit in noctes. honor alloquitur Borgia. Regnos honores
Prineps maxime bello infractum animum hancine terrebant. iterum
charior erilis pectus. Mors adest ac perturbat insignia. Hermeti domum
honoris, insignia ad pedes placentia Borgia calcas et reicit dicens
indigna calcas cum pterat, olim infami pulvere sordi danda
supas blanditur, dicens. Ludovicus Prineps, mentem ferali meta
cursam atra hoc somnia inquietant, sed vinum ppinans primum
is vigorem ac amantitatis dnam Falerni Spiritus instilla sunt
horripit calicem reliquis mense accidentibus rursus clari sunt
s, pallens conviva ac de loquis abarmuntur. Mors exortit
Borgia. Discite Prinipes, e disco mortales fati inescari. Le
pianit soaves cui sapiant cyathi? e mensa epuli accipiens calicem
Et hoc eruditionis mea caput primum. Rediens ad
tam suam accipit calvariam libro impositam dicit. Caput 2
librum vero aperiens legit titulum. Meditatio celestium: dum legit
Geni ferates adferunt sphaeras mathematicas, horum unus Borgia de
Principibus, Philosophia sanctior saniorve tuo se sedit consilium
theson celestis amor invitat Ducalem oblectum. Borgia. Ann
consilium sphaeras legit in illis. Via lactea, tum dicit. Repueras
idens: in no cui candoris lacte me celestium innutrient dendi
itum legit. Lidera erratica. Subiicit dicens. Solent o quot dignitate
sereno corusca, aurea Regnorum Lidera Empyreos ac toto caelo
legit. Libra dicit. expendi non opes non gloria non
valere ad peditum fortunam anhelanti. Etiam caput libro in
citum arripens dicit. Caput etiam in libro legit. Terrenorum
vanitas ac celestium cum exemplis comprobata. legit ultra. Joanne
honoratus, ovis gratia tyareq honore Bizantinorum Antistes, hanc
museis ac eruditis paginis offigi optabat epigraphen prima fronte
gendam: Vigilate. Id immortalis memoria Praesul sepulchra compo
bat. Puberis thecas. Scholas humilitatis. Vincartius invita. Pictas
cta quo tenacitas animo apprimantur, sedula revolvat cogitatio.
Borgia a mensa surgens id revolvit mentem et interim laq. que
oculis spectat, nempe Asostomam in corolari manu tenentem ep
chen sigillate. a. tui. Item, eandem legit Borgia, demum
mors arnam indigitans et calvarias 2 manu tenentes dicit. ha pa

verum theca, hac humanitatis schola. Borgia. Annueret in nune-
 ros Palaestra mortis me Duce Discipulos. redit Borgia ad mensam, et eun-
 do reddidit librum, legit q. Exemplum etiam. Insecorum Ducem Ducem for-
 tissimum, bellorum gloria, nulli parem Achillem exiguo arctatum timido
 demiratus Oridig ingemuit. Vix manet è toto parva quod urna capit. Sur-
 gens Borgia in ambulat volvens mente. Achilles Ducem fortissimorum:
Vix manet è toto parva quod urna capit. Aperitur interea Sepulchrum
 Achillis, supra cuius urnam gemitibus inclinatus Oridig; Vix manet è toto q
 Borgia hic factum Duce ponimus, plausumq; pompam et quos
 orbis complexus agere urna capit. rediens Borgia ad mensam egit.
 Exemplum 2um. Saladinus Egypti Rex bello fuscis gentibus e:
 Ishali quoq; saucius vulnere, vestem hostili mortis infixam per
 castra circumferri mandavit, ac altum ingeminari. Hoc unicus
 restat ex Domitore Orientis Lippig. hac dum legit, aperit thea-
trum, in quo sub Tentorio decumbet Saladinus; intus clangores vari-
um sonos circumferet vestis à morte. Prio in clamante milite. Hoc
 unicum restat ex Domitore Orientis. Borgia: oper, honor et quicq;
 intimas intra fibras latet sanguinis, morti obla cadimus. redit ad
mensam legit. Exemplum 3um. Ioannes Eusepius Episcopus
 Bambergensis familiare habuit illud: Omni momento ito an-
te pandam Iudicis. Borgia voluit mente hoc ipsum spectat,
armis meus elatq; conspicitur in medio, porta insignis, cui 6
foribus Cherub: cum ense, portam extra portus amandisimus, 6
foribus 7 rexit Episcopus; dicens. Omni momento q Borgia. latis
nusq; laudandam elogiis astutiam: vestibulo illi in vigilat,
pandit Terrigenis. ingreditur tunc, prior tempore, prior iure.
redit ad mensam legit. Exemplum 4um. Laurentius Justini:
 ang Venetiarum Patriarcha moriturus adstantes monuit:
 hactenus per jocum res acta est, serio nunc agitur. Id voluit
mente Borgia. Vale mitto joci, morituro demum serio illuc:
ris, redit ad mensam legit. Exemplum 5um. Numa Pompilius ser-
 tur in abdito Augustali. 6 oculis gessisse speculum defunctorum,
calvario circumcinctum, hisq; appendisse epigraphen. Specu-
lum hoc non fallit. Id ostenditur Borgia. hac oculos animusq;
defigo. redit ad mensam legit. Imo: Ioannes Climacus Abbas mortis
 meditationem summam Philosophia compellabat. Spectat in antro
Premittario Climacus. Calvarium indigitans, rapetensq; sum: Phi-
Abdico animum sanctioni Philosophia, ut recte demum concludam.
Serum cumulis, honores insistent duos mores manibz tenentes: Non:
plus ultra Borgia. Tirpe illufistis menti Borgiae proram
demum non inflectam fontem. Illufistis. non plus ultra.
 fantus.

Quidem Propos Laborantis Pater Pyrex, Regni Ancile, Kestka.

Sublimi eminet Olympo Kestka, et prope in vota oblego terris imminet. Cum illis caelestis partibus decus, ac postquam se totum dedit operibus totum se impetit nobis. Stanislaus offerunt salutes, Incolae nec non velut in glorio tripudiant Olegia. Trabeato Beatorum ordinis apertis, Domestica agit varna tibi. Quem innocentis animi dignitas ad Nativum Angelis indole provenit tibi. Illud angelicis insigni dotibus probavit Supi. Minima ita Dei obtutu colit pupillam nutrit, ut nostram integritati prospiciat providendos, terrigenam bonis ab alto hoc immergat palpebra. Regia Numinis amplius virtutis ordine circumstat ut pro Regno sit custos pervigil, faustisq; Regni eventibus assistat comes individuis. Non regis quid viam aethera cluctaretur, y intra similes antos Empyreum coeipet. Non vano sit rursus et imo Sublimis Polonia Pater noster imperi edo complexa opul: eodem Polz quo aperit Polonia Stanislaus. Illorū quos ut soles adorat Regia, Alta progenies Juvenis Beatissime te porrigit Phidbo affine, jubas: Ac integro conspectu Coruscum Olympo ut virtutis radios terra pelagorum diffundas ne soli commensurata Pater q' aut met Kestkani Nris magnitudine in dipitas universi oras majestatem propi ppe immensa Patria Kryscion Prosapia Progenie Parentis Illi Stripim, angustat invitat palpebra Efficiem Stanislaus ja ori Mater no mille inr lencinria ja pectori appressa, et Cordi propi interna spelta Propo re licet et dicendi argumento evincere, Kestka laborantis Pater Pyrex Regni Ancile.

Non impar est dictionis praeclara in Kestka Prator Conjuratio. Vos vobis Inimici, Sapientissimi Auditoris benevolentibus Pyrex obijcit. ut sine veritatis latione auribus pro Kestkani gloria nris decorem.

Meritis edamante in arari dicit, qui Numid Populio Urbis orbis q' Septu deflexerat. Fortuna potuit ne Secundior blandiri Ruris, qm illi Impatore fortiti Humani. Grandes ille tutandis Populi, cu centuriaret tueretur em Galia in supplicia evocavit. Ia' quidem illi puerat Capitolio tibi phi, ja siluerat Papias, belli fragor conticuit. Pax alta regnabat, eodem q'us Populio vestigio procechi natiis. Vespera h' ab hoste immunitas immunitate publica laceravit. Licet n instarent Plu, n urgeret inferis Mars longa quies funestis atrox contagis in viscera Pater deservit cuq' ta ruz pinto procul agnos exeret latius clade. Lenoit interna. Funestis: tot oip Iles Humana. P' si in supposito Compellare licet que' diu d' unora propu exanimatib' Hernebat. ad nativa en optimo Principi gloria colluctab' ut subdito in clade non alitor ferret, ac sua: eademq' q' mares calamitate qui travaret subditos sub tanto igit malorum pondere fatiscens Humana r'pua No ab exitio ut respiraret promptis, alta suspitua letavit Galia flexu adq' 6

sementia qd e Sublimi dicendum Regali. Struxit manu Ancile hoc est sala 357
mitis exilio Romae fuit fato emorientis rebur et perenne beneficii propter
funera monumentis

Phryco illi integritate urbis calamitate quavis altiore in exaruit Phryco
et Ancile hoc de incipit adeo strenue ingesta sacris tota estis ut in uno vir
tutis Heroe Numma propugnato, reliquos ois fato eriguerit

Veni ille fash profunda premat obliuia stater ptervectas illius est,
quidquid de Pompeiliano Ancili veteris annales tradiderit finxerit carmine
fabula adiecerit Te ego in Triumphali Numma Phryco hactenq Contempla
by Disposita. Anaplasti cu Ancili deflexa Pompeio felicitate adornata Lati
u. Secunda magis in te Comptexa Parvo iline hosteand Porapud anglos

ipsi monumenta revoluit Digressimi audito res. Id formis deteriorat scilicet

id sublimis pupus in alto dyderu defixit cu interea matre margarita

Argelia supposita ad huc moraret tellus. Vel certe illa quoq id rapit hanc

animo in Empyreo, eoz anhelis feretibz gemitibz, quo Filium penetrape ge

stis sola nihilominus optato in limine exstitit Supplicia; spēs attamen

alioquin, sollicitand familiaris vinculum em statū supra in votis devin

dens in columen illud tenuisse diu plaudebat. Anni complures expectas

tanta enervavit sed nondū vitā filium abruptit ut Drycia vstis oibz contenderat

quo expeditior in pteptes nati sompneq raper. Ellementa precipiente anni

(Supplicabat Margaritae) diem ferat Supplicia. hoc est in Olympi alto summu!

longq Matris vitā morā obtendis Anaplasti. addita Empyreus recludit vias ex

pdi maternis ingredit. Adis sollicitē anhelantia qdū desideria quia in

intimis Ieriscia fibris exarserat, exitiale (si in exitialis dici pōt et n pōt)

beundioris vitā auspiciū) accenderat febrem. Lentos inr asty subscibat perh

alterū deliquia ipsa robur animabant et satycente spiritū excitabant, spes

Fili mox in Supplicia Senatu salutandi Nec sola spēs blandos conspectu portendit

Icone Anaplasti pā hū inturrit fastigio templorū aris, prono Polonid,

totiq cultu adorata mille amplexibz teneris, totidemq basis Gentrix. Illsma

cordi apprimis. Illud mollite materni pectoris phidid, gemmas comebant ge

nd (ulth hostiani, fronting innocua serenā demulabat an vincebat adaman

tes. Ubi in ea pgrandi morbo violentia extremo robore colluctant? Dryci

I spectro Effigiem hostiana nuppiatq Ancile auspiciatq nuncupatq malum

Non qdē esset Libithind! eta Scutumistid: Materno in pectore selegit meta

vulnori, sed illi solū, quod de dā vita fūdā, influxit in, dlytem vīdantū; morte in

tegritate laurit dericere sati ois immunem. Fortunatū illud vutry triumphu

sem reclusit portam, qua ingens animi immortalitate ingredere de vībe abjecto

trūphaturam. Hostkand igit iconis umbone munita. Parcas Illsma excepit

e vivis, et respicimas viventū spes quavis mortaliū fastigia excepit! Dispi

mina illo phit eulcarit Casu, quo Sub ichi libithind procubuit! Casu, felicitā

hū glōdē corū apex fuerat Drycia exivit ad honoris culmen, Antris in hūit. Tan

felices capz Id praelatū Sublimitate vībi vendicat triumphalis Phryco ima

giris hostkand. Sum Demosthene meliore Ancili hūc fortuna inscribo

tranquillo importis quod nulla factorum injuria temerare, nulla tempora
posse convellere, quod Olympi velut sollicitudinem Hias geminea periculis comple
ctes. Ut vero cuncta in adepta cladi securitate dedit sollicitudinem Viennensem
sepius capta declarant. Joannes Dux, quo inter Heredes Reges, non per alios, avum
ambone abiecit, ad illi cum Numid Sarmatico imminebat ab alto. Stanislaus sub
Ancili tanto retudit impetum barbaros fremitus, ad quem vis deinde apertus intrepidi
da, Ottomanorum vim ruit Poloniam Divinam ante hoc Regem discrimine hor
ror, cuncta meo hostibus. Pater triumphus.

Ad vos jam devotus dictus Hospites Illustri Regem Polonia
orator elogio catuli, sed minus Digne, humile suadere erigite Vestram sed
totius integritate in Stanislaus plausum attollite; secuturis annorum superis
abunde firmaturi esse genus Stanislaus encomium, quo Regem Regem
Ancile. Dixi. Dixi.

Les Agrorum Pædo vi Crucis Christi in Campis erectæ sternitur
Gundem Calipii 1725to Die Martii.

Refertur in Vita Lesi S. Chrysostomi Leonem infrequenter, ne quidquam proficientibus
humanis remediis, vastabat agros. Les de S. Chrysostomum perlat. Sanctus in aditu agrorum
erigi jussit Crucis Christiferae signum. erectum nec mora ingens in agros Les accersit
Crucis concidit exanimis.

Prologus.

Crucis triumpho plausum dabimus. A. D. Contermines Bizantinis agros rapine in nutritus
Les cui aliena semper acuebant famem in vaserat amplas mefium opes, rabida in
gloriam devotus. Nec rara vigiles quos exultis profecit frugum luxa prope exanimavit
metu cum ferre Pædo Campos fructibus exarmaret. Quid agerent marti Agricæ
le quod robur licentioso incur sui obijcerent? frugibus cum etiam simul occuren
dimalis remediis se deficiente alium ingemebant. Una mentem anxiam Legitatis subi
it Bizantinorum Prasuli Joanni Chrysostomo velut in gratiarum Pinum laben
tem fortunam abijcerent. Supplicem reuersum erexit spe antistes Crucem ferri
aggressionis exitum in aditu viarum defigi mandat. Attollitur calatis lig num
calvasque agrorum opes vindicavit solum in colorem non sicut in vasorem. To
tur proinde Capinus firmum acuta posuit ferus reuixit a salutis tempora Co
lonus animos quoque resumimus Christicolæ Constantinorum Arcadiorum et
multa fortitudine aucta lustra Leonis rabiem Golgotheum in quo sterna
tur hostis signum attollimus Divino profligaturi telo quoties impio se ausu tre
xerit. Cum tamen Crucis triumphos promemus nullum abiecta dictioni refe
remus plausum ex eo solum se triumphatura humilis suadet perceptat ut d.
A. inculta orationi beneuolam inflectas aurem et oratorem a plantas non re
ijcias. Dixi.

De una parte aperitur stertus, ad Galeem montium, quibus jam Apollo, jam
Orpheus, jam Alcinoi Orpheus eminet. Ex altera parte late se porrigit Campus
amplam segetem mæsi proximam proferens; huic vigil adiacet solonius, illi stori
tulanus adstat. Amus pactat Horti Delicias.

Hortulanus Auream Saturno etatem non inuido. Jam vere illas regnare compen
tum est, quam veritas fabulis gemina. Vixerunt, quantum poterant viguisse in
figmentis vatum; extra hæc aniles fuisse quis declavit dies; et quem admodum in

genioso duntaxat animabantur mendacio, ita extra illud efficere turpiter emori co-
acte. Porro citra commentum est floridum et floristi in migraße scilicet aurum gemmanti
pretia decore nativum imitantur areole ac amulam solo ipsi approxunt maiestatem.
1699 de Xarxipi nitent, gemmant Lilia, cognito Aurora murice Hyacinthi, rosas fulgent;
neq. Comptius salum et illis ut Horti huius ne ingratum sit. Perpetuum hic pondus
num ridet, blandum car. Septim. levia mubeat. Florum et herida. Quoddam nata et prodi-
gium. Quoddam superbia jecit ille ceteram. Apollinem, Orpheum, Alcinoium blando
Nostit. et pectus.

Aniles illebras! inconsulta mentis. Breve leno ciniam! hęcine pupillam tra-
hent, apim una rapiunt qua actor aura. Extendit. Cur etiam florum videri
non in mentem in. Indigitas. Segetem dicit. Ductus hi quo uberis
res sunt, et amplius. et profertur. Solatio. Ille aurora liberali nubem fluenta
pro arte parit. Ver illis bene adspiravit favonio. Estas Phœbi radium deflexit
ut in cultus. Spicula frugis graves eriperet. Nullum nunc non deus ad. Dicit ex agro
rum gasas leget. Contra ventorum injurias acervos conditos tutabitur bruma.
Jic tempore quovis optime fructibus tota precor nōris.

Hęc radium oblectamenta. Ad abiectam servitutem damnata manus Hortulanus
labor. Influent. Celi beneficio non minus, quam vestro sudore ac sanguine irrigata
seges. florentes vero hos veris partus, cum leu in Olympi lenu educassent. Brutia. Dicit
vult. Per rigens; et quo carius fieret donum regali propē ostro rosas gemmeo nito-
re lilia aureo vultu investiverunt Hyacinthos.

Perilem venium estima illicit Superficiēs, viridis animi est ex fructu metiri
rerum pretia.

Non sola capite florum Superficie. Odore, quali nō Arabia fragrat, Hortulanus
illicior. Ille delinit mentem vultuum nubes mæstas dissipat. Ille cor dolore
presum allevat. Flos ideo Regibus quoq. in pretio ac amore Augustalibus Prin-
cipum: Dextris ac Pectori intimus.

Generiorem (ne ambigas) procerum amorem sibi Devinat Peres pro. Hortulanus
Flora ut pote cum non inerti solum odore nutriet ac delicato gustupa-
latum prorit et seges in solo, ac quamvis hominum sortem robore firmo sta-
bilit. Hinc Italis Gallis Germanis nostro autem pro reliquis delicato stato
vitarum idiomate compellatur. Et a vino ga.

Pertrahor in Sententiam. Pereri Primas cedo: cum tamen utraq. qua
Camporum qua hortorum opes publicum alant bon modum. eo vigilas Conatus nostros
decedere necepsum est ut illas, jam hominum rapinis, jam ferarum Præda in ac-
cos intuto et toto Conservemus.

Interea Les ex opino irrumpit invadit Campos segetem sternit horti. Septadis
turbat. Hortulanus et Hortulanus aufugient, demum post abitum fera dum damna illa
ta recognoscunt. lachrymantur.

Adversam Sorti med. vicem! Oheu! multorum dierum sollicitudo con. Hortulanus
nisi, gravibus virium deliquis, fesso sudore quæ sita solatia, laborum spem non in
herba drum rarum premia rabies inimica tulit.

Non leviori dolore presum me quoq. Sumas clades communis est. Vi Hortulanus
dens disjectas areolas. Dicit. O solertem Hortulanum; ut novit areolas dispo-
re! Rosas contractas ex terra attollens dicit. In delicatulum! quod palato arvis erunt
bellaria? istud ne arcende fami congruebat dulcium? non us pinea vel frudum quod
piam urticarum genus nonne rabida in ingluviem satietate potuit? Demum alloquitur Colo-
num. Quod ulteriori malo feremus remedium.

Non in congruis arcendi prædonis reperiit occurrit modus. Aspe

ris, horrentes acuminibus sentes in aditu camporum invasori obijciam; non
ambigo, arcobunt acceptum immanem.

Hortulanus

Placet consilium, munus vias ut primum tandem dicit. Hortulanus, sum po
ramve caritati optime prorsum. Abijt ut ergo. Interea irruit ex in op
no fœ explorat amo sepe, deinde disijcit, damna morat. Abijt, superveniunt
Hortulanus et Colonus querulantur. Hortulanus Nulla tam valido
hosti impervia, nulla impetum fractura obstacula. Ergo Hortulanus agri de
cora opima laborum solatia patebunt rapinde.

Colonus

Minime. Concidendum animo. Sacerrimum Bisanlinorum Antistitem
Chrisostomum de cunctis edocendum conseo. Divina Ille suppeditabit re
media postquam modis omnibus humana deficit Industria.

Hortulanus

Ut inam votis ei entus respondeat? Addeunt P. Chrisostomum,
Hortulanus exponit causam adventus. Duo magne Antistes pœi, ve
lut clementia solio affundimur, supplices ut quos propono deflexos ob
sequio spectas, in spem obtinendi postuletis erigas.

Chrisostomus

Votis ut satis fiat vestris pro viribus mei ac Prasulei muneris ratio
ne collutabor. Adventus porro causam mihi declarandum cupio.

Hortulanus

Agros non in opima fruge divites hortos floribus ameros ferues non
infrequenter invadit leo. Legetem jam calce proterit, jam ingluvioculus
hospes cupiose abrumit. Idem Horti virginiam afficit in virtutum artes
quæ sint pares avertendo malo succedunt nulla. Non cepta spinis hor
rida, non canum vigilantia irruptione prohibet. Ad tuas Prasul maxime
abjecta plantas rerum nostrarum solis exorat calamitati remedium.

Chrisostomus

Unum, sed validissimis quibusvis firmitus tutamen, terrendo ac ter
rendo prædoni par oppono: Triumphale Salvatoris lignum in aditu
camporum defigite; vesano dum feretur impetu leo ad salutiferæ Crucis
conspectum rabiem cum vita ponet.

Hortulanus

Salutis Deferam Prasulem depromptam ore accepi mus; Postquam
Salvatoris Crucem arcendis agrorum periculis censeilli opponendam: satis
cita exequimur prompti. Crucem viis agrorum præfigunt Colonus et Hor
tulanus Colonus dicit Calamitati terminalis esto columna. Suabit intere
a vicinis latebris Christiferæ triumphos Crucis prædonis feri Supre
mam Tragem præstolari. Atrox bellua clade nos soletur sua quibus
recedunt. Irruit leo et conspecto amenos vultus. Recusq; ademorat rec
dunt Crucis signoruit exanimis. prosiliunt e latebris Colonus et Hortula
nus. Jam tandem auspice deo hostis prostratus jacet. Summos tibi Numen
Titamus honores: cum in triumphali trabe hominum Salvatorem egeris,
campo quoq; integritatem vindicasti Salvasti propter hominem.

Supervenit Pietas in comitatu Juvenum. Isti primò in laudem
triumphantis Crucis declamant. Demum Pietas conchidit in Crucis et
se contra Dæmonis impetus certam declarati id et singula mysteria
Passionis Christi et ultimo per signum Crucis in lucerna Magica.

Adolescentium amicus.

Ignominia quondam Theatrum
hodie triumphalem pandit campum Crucis Christi bajula
vicit ille quem vulneribus quot tot cadibus victum luximio

Exspiravit ante cruce perventura effluens intollavit animos
Immane telum divinis defisum fabricis restituit ut aequam ademerat
ut perennem Elysio cladem animaret.

Stius
Rux Christo mortifera, restituit in lignum vite, Purpureo sanguinis divini.
virescens virorem induit. Altissimi Spiritu animata, Infernalis Bellua
mortem spirat.

Stius
aperto vulnerum ore Numen Nitit sanguinem
fusus hostes non satis attingeret. Nitum triumphalem vindictae ardorem
lababit cum integer, quantus quantus est fundetur Coeetus.

Stius
Alta Numinis Gicatrice profundum dant ^{Syris} ~~Sceno~~ vulnera.
Illam infami configunt morte, postquam confecerunt Christum.

Stius
Nugium Leonem stravit Agnus
Lenitati furor, Innocentia cepit nefandum Pelus.

Stius
Vel certe triumphalis belli Aries, hic Agnus est.
Murus veluti athenicum se terris opposu erat frebus.
Quod robur molem in faustam frangeret?
Agnus in Coltheam sublatus Drabem, arietavit expugnavit.

Stius
Diviniorem ne ambigas Herculem Hominem Deum
Gerale flauis, egerant vicem victricis flauis.
Infernale hinc elisum robur protritum!
Alcida nostro in manubias cepit Leo.

Stius
Fabulosus attamen ille mox tronorum Domitor si lacertos Leonis
Submisit spolio;
ad Calcem Divini Herculis abjctus erebi Leo
aeternum Ignominiae monumentum.

Stius
Nobile istud affurgit trophaeum
telis ensibus caecis Oci grave
amplius triumphis apparatus
Vel unus hic fusus hostis dedit
Stius

Pulchrius ruinis tantis erigitur glorios a moles.
Casus hi attollunt Divinae majestatem victoriae
Triumphus excedunt orbem geminum.

12 mus
Mortuum Authori Adams supereminuit olim Golgotheum Onus
Illum jam, qui Protoparenti generavit mortem gravat,
premitq; fortius, quam Athina facelladum.

13 tius
Leviviscite mortaliu mertes
Exanimatum in cruce Numen vobis inotillat spiritum
cum animos prebo extinxerit

14 tus
Constantinos Arcadios quavis parietas
Totus quiescit attollitur lignum moigne protendit victoria
Orcus quo non atrocius hostis triumphalis obiectu crucis,
exanimatur sternitur!

15 tus
Pretioso pondere deflexus ab arbore Golgothea Deus ignis creditur
Illum Stygis castris exanimis ut vidit avernalis Geo
fugis et; at quia fugae aditus sensit proclausos
En cadit exanimis

16 tus
Teneo inficias fausino: Induc arborem quandam nuncupari Regis
hastam asperuerit;
Supremus Moderator Regum
Triumphale lignum in hastas tela in excidium animavit:
in uno hoste hos universos crebi confodit exercitus.

17 mus
Innovatur Promissae Stratagemata
Sed meliori sorte vincitur
Triumphale lignum hostem non modo in fugam egit
etiam prostravit.

18 tus
Altis sublimem Golgotha Crucem faustis iterum ingres
sibus praefixam velint alii
Crux haec infelices Orci exitus designat
Infernalis rabiei terminalis cernitur columna.

19 nus
Illic fastum furoremve ponit averni bellua
ubi victorem posuit animum
triumphum in morte Horodum en

20mus
Preliosa clementis indotem gerimus servio
celo uberem laturi fructum
In mephem divinam falcem non raro miserat
Prodo improbus;
En præda fit et spoliū ipse fruus.

21mus
Symbolum vigilantis fuerit Agyptius Leo;
ut pote cui nec alta nox claudit palpebram;
Leo nihilominus hic ad sua celsitū damna;
In æternam ignominie noctem clausit oculos

22mus
Sancionem robusti. Num, sua, qua Leonem Asiam stravit
fortitudine, retineat Homodellus.
Atq; inter ignis bellid ora favos pandit
Ios et devicto hoste, pacis dulcedinem.

23mus
Aquivomum Leonem hunc suo probavit mundus infortunio.
Iflammam indicio proritabat furor
Pretiosa cruoris divini stille sopixerunt rabiem, extinxerunt

24mus
Signum vite, Golgotheo colle, Coronatq; Regiorum apicibus
attollite Christicole:
non minori hostis nominis incremento, mortuorum
compellare libet:
mortem intulit prebo.

Vel certe vite mortiq; signum nuncupandum velim:
mortem, exitium Pygis animavit.

25mus
Fidium concentu arbores in saltem animaverit Orpheus
Arbos Christifera triumphis tripudiat
Cum Styx devicta gemit.

26mus
In victrices, qua nec Dodona parit hæc frondescit arbor
perpetuo deinceps frondis istius honores speret orbis.

27mus
Lesanos impetus furor averni ex ore.
Oppono Cracem, quæ protinus impetus omnis frangetur.

28mus
Anchoram ali, felicium votorum Insigne præfigant pei
Illam Christicole Golgotheo sacro permittabimus;
votorum spes Cruce nititur.

76. Cicero verus etiam declarat flagellationem christi et di-
cit: Reflexo ad columnam Numine maiori et recte, quam a ceteris
solito, vult, fremitu. Verba haec Trebo vultus in laetabile

Pietas per lucernam ascendens coronationem Christi. Quia ad
to vulnere Divino vertice coeque, contemnitur et a diabolis oras qua Or
cum profigemus. Christi inuendans caput & pina. Illum, Crebro
hostem in caput evincit.

hostem in caput eliminat.
Pietas per succubum ostendens dicit adulterium, fornicationem
 cubitricies Christi plantas abjecta flux per prostratos avertit
 hostium vertices ad Gloria Capitolium (hoc est Golgotheo ad Capitolium
 dum trium phalem iurgat viam.

Pietas Matrem Dolorosam representans dicit. Dolorum
 Mater vobis triumpho solatia parit: Gloriosos inter proceres
 cum integritate, agones victoribus ac vita preque triumphus, vos in bel-
 lium fortunata morte feli-
 citate hostibus interitanda, in rebus animat

Pienas Crucifixum representans Dicit. Ebrahis Trophe
Indubitan affertur triumphalis calce premit Avernum appropin

Pietas. In Sepulchro Christum iacentem per Quatuor ad re-
presentans dicit. Iuxta funera quoque dormit, et facti spiritus
sunt etiam in tumultu ad funera. Demorum clades animatus.

Pietas Crucis signum per Lucernam demonstrat
cit. In telum est quo robur Inferni peremptum. Pietas per
Lucernam demonstrat Christum offerentem Crucem dicat.

Prehendite arma Juvenes. Creum contra praecebatum est. Nix
q. Corona Victoria. Pietas per lucernam euenem profugi entem
ad crucis amplexus dicitur. Ho. Duce Juvenes in praecebatum
plexum ferri gloriosum non ambigite.

Epilogus.

Christifera Crucis Victoris asponuit. Vada red adeo vocatam
Divini triumphi plausum obrudit in concinna dictio. Tanto nihil
ominus gloria sapientum attollent acclamationes. Festiva dum reve-
rentro audistis. Dignissimi triumphus. Iste deinceps a vobis au-
diat vocalissima. Placebimus proinde vos Crucis Trophæa
ellogio, affectuumq; glorioso plausu attollite in sublime.

Annus Poëticus 1724
in Annum 1725.

Clypeus
Contra telum mortis

Att. Pruscki

Veritas
Juvenem per Angelum custodem ab ultimo vita
periculo defendens

propositus
Perillibz Coll. Calys. Soc. 2852 Poëti

Argumentum.

Patri (qui hic parvus proponitur) filius erat; hunc ille
aula, dein Scholis applicat. Filius facto prius voto Angelo
custodi nunquam mentiri, studiis dat operam Scholasticis. Son-
tigit ut ab amico confidente visitaretur, ad chartarum ludum pro-
vocaretur: inflexus chartas tractat, becuniam perdit; iratus hospiti et
fortune sibi non faventi, post jurgia hospitem interficit. Interrogatus
si non sit aut hor neas? memor voti, fatetur se occidisse: rapitur
ad iudicium, damnatur capite: Ducitur in locum neas, sed ab Angelo
custode, gladium Carnifici jamjam demersuro caput continente, sal-
vatur a morte.

Prologus.

Patrem parvum, filium Parus ereptum proponemus. Si parvum
de parvis loquemur vatem, tu Auditor sapientissime parvus libe-
ralissime.

Inductio prima

Pater suadet filio aulam, et inflectit animum illic; remittit itaq; eundem
ad aulam. Filio remisso, damnat suam, qua nactenus tenebatur parvita-
tem, assumptaq; meliore anima, vna liberalius utitur, prout rationem de bonis
suis.

Pater.

Quid Patria tantum fili consumis in aula
Annos? Continuasne mihi, tantumne Paterno
Assistes lateri? Magnis adolescis in annis,
Oppa etas pædet, venientia tempora suadent,
Eripe te laribus, genitoris et eripe terris
Teq; alius Fili dilecte penatibus infer.

Non semper poteris Patri servire pateris.
Fortuna Consule fili

Vita mihi brevis est, Fortunam Confyle fili

9pfe Tüd, Süßereft. nam videri vita brevis.

Relig. Confiliis inflecto Caput, mentem Paternis
 ... tr. unitum suo iussu. ibo.

guelino votis; genitum quo jussens: ibo.

Pr. Aul. e do fto nome. Filio consento dictis.

res quod posuit bonos aut, ingenium; Paternis

Da largus manibus. Pr. vestem, pameam, Tuisz

Obsequis mitto puerum. Da pectoris aurum.

Magni. - *hinc vive. Later felix. Later. di. uide. Secundo.*
hinc. constant amorq. deusq.

Mumine mi fili; genitoris amorem decem

Wie uwarożysz Skrytkę zawiązało, choynicy są to ciężkie.

Fortuna, fateri se meo, tot tempora parcas,
 Jamque tenebris

Tot viva soles annorum 1. Damsu tenebris
presentium, et vita solatio nulla.

Aurum ac argentum, et atq. solutio nulla
 Edidit! Tantum uoluptuoso audior, atq.

Adjicio! tantum uolignoso auctor, atq;
hanc ecclesiasticę decrescentem figuram.

Mqpy oflefnialey, secretentem pcuram.
 Exelosq goro vultus. Sed corrigo mentos

Exilem gero vultus. Ies corrigo membra
Antiquas. animus melior senis occupat annos

Antiquas. annuus melior semis occupat annu
Harrea complevi, complevi pradia; sola

Horrea compleri, compleri praevia; sola
Decrepita quærenda forent solatia mentis

Aurum & quare? vires amitto diez

*Aurum in quo. Vires amittit. Nec
Mox fatigatum curarum pondere perdo:*

Et quod plura habeo litis majora; famemq

Et quo plena parca dno magis, jamque
exringens auro, majorem accendo, semq

Non licet esse semel misero. Dum conger

Fortune, nimmt man mit dem apporto, von

Nondum animam satis, refiderung reclud

Majoring tamam. Liko dam longoro

Tantalus inter aquas, tot et inter flum.

Quantum Joh. non dicitur

Me major fortuna gent. Discedite
 A. et laqueus animi meliora for

At viles prociū itē animi. meliora for
mans iubes. E vivis itē? quod in-ichle po

Meus jubat. Vivis ibo? quid in-uhle po
Cux et opes Stricto Concludo Carcere?

Cur et opes Stricto Concludo Carcere:
Ut videant nummi libertatem; Sepu

Ut videant nummi, libertatem; Sepu-
brigo fortunam. Consumpta } rubigine

Ad solem veniat, collig. frusq. amore.

Hæc Domini, fragilis Senis solatia elo

O nimum detecta meis araria vota!

C. n. m. ...

Liefst bij
vriendelijk
vriend.

O et amor Domini. Cunctis suffragia vitæ
 Vos oculi medicantur vobis. Ipse tota respicit
 In vobis, inclinata mea fulcra senectæ.
 Vos animas pars multa meæ. sine numine vestro,
 Annorum longam senem multumq; diem
 Solem pro quo. urgensq; talæ centum suffragia vitæ
 Calculus iste dabit. cremoraq; etq; urguis. dabit aurea secula numm.

Sic me Numen amet, veluti Sudore Coactas
 Dispergam geras. Balneis parvis haberi
 Nolo, ac indignos populos audire, fanemq
 Mollantem pati. Stomachum Meliora senitem
 Invadent animum vult praecepta futurum.
 Frons induta nives, caput ariditae fatiscens
 Quodrit opes Baichi. Liliens, Lydi
 Potuit hanc vadem. Parcā infer ~~ex~~ mentem.
 H. res ite dies, anni procul ite priores,
 Plena sedent isto Domini solatia sacro.

Tu de² chlopcem rozmawia, quoditz cohy agni gdyby tyle miał wąsow iż
sterca quodit ex paero, co ter Nychae omnes respondet puer, quod male
quidem audiat ob suam parvitatem. ceterum dicit puer se correxisse famam de suo
Dno. Hary Zaby do tgo Zle dy mnie nie brzymano, bięgai po wino, alit
paer. Dnus przechodzię le

O voces hominum, voces sine pondere! quantum
Opprimitis non consulta ratione senectas!

Quos etiam trahente anima mea dextra forebat
Ex saturi famam comedant, Carpentq. voraci
Ore Senis mores. Tatis est ad munera velox
Mens mihi, me parcum mundo tamen ora loquent.
Quam gravis est oculis nostri fortuna laboris,
Provocet ut lacrymas et voces provocet, acti
Fortunæ spes non possint humine cerni
Lillo. Oculos posside ne nostra peruenia pungat,
Ibit in Hungaricum non egressum Lydiæ.

Chłopie. Jest mój Panie wino. Pan a dobry? Pierw. Za takie pienigdze iuż
nie more być leppa.

me more age aff
 Eng Expectata meis solatia dulcia votis
 203 anima fidentis amor, stomachiq; senilis,
 Dulce refrigerium date decrepantibus anni.

Toxica non videntur Dominica Sceletum pulch.

Puer Stofstap wasden Zinney - gufst Non meliora capit. - +
Zinney Stofstap - + + amen hac meliora propinat

Delicium Senibz potius hic esse solet.

Iterum nobile me petro.

but Spierman, Spierman, and Spierman

Wartyci mierni iuz, Zaziera
Jaz dofnarpo twych oturona

Itore toraz taiz wadoniz

Liebe Zeiche syn brach in zorki

Brzkać niemi wesoł będnie

Zwoli Za kilka godzin przybył. Stwierdził infy.

co będzie po Smierci

Annos majores spero, licet inchoo canos.

7. Mamis obfedit Cana pruina Caput.

Ly podziato. Cht na ymohu potzto, Pan u to iako? Cht wniakgo

vrste Najlepšem karat, to jeft žebys uziel i schouel, nie zebys wydat na fong.

I. Scelus, ac oculus ne videare meis.

meum forum! nuncius una doctus meis.

Deus ubi nobis, etiam in domo dicitur.

Chłop Turci powiem, to niezapamiętałem, jak mi go waszan karat wzięło na proce

Chłop Turci powiem, to niebezpieczne jak mi go waspan karat w zycie na smog

redem Trini; w tym, bier mi zalogę: i to rok; jeśli tego uina nie wypieję, i to
bie i Panu twemu tak uwyp. Morum mial dymie. Kochaę, Luce Panfukie, uo-
iatom, rad nie rad z uielk. upskęgig moig wypie uina, nizli z yaa porbauic
was Pana. Pan a prawda to? czt. prawda mof. Panie. Pan Dobres udynt, bardzo
dobre, dotierom dorat afektu twogo. Widzisz ten kontusz? zc udyntuk uay-
mufny mi jest, to iefide po Niebozedyku spid memoris diadu, ale tarar
twoy iefr.

Ing Ter mappam, Dominog libis puer infque mensa. Lepiey z
ostouier nupie, kiedy roche prchga. Niedu u potu, ie, w tym chtopice k Lamea
rebe, re goscie iadq. Pan nie rad gotuioy, duc z chtopu ukrye gdrice, goscini
skryt go uhafe. Chtopiea rmyblawy glosy, goscii kelku, lau iadit, i uypat.
et fande wyprawadnys, myblenie goscii, z fasy Pana xypust, ktoy priefpzo-
ny, re zafasy, zch. i fclat, zch, zc ouyut i otrenit, gotratki ktye zclat. i. pie-
w tym Syn ad diuoni uraca. Lg

Inductio 2da. Filig redux, unufat aula incommoda, illig dare co-
men ulety, reufat. Ergo bonis a Pie ufruitq monitis, ad studia pldh applicaty.

Filig Patris Iringo pedes, annisq fluentibus, annos
Fortens uoces, uel ficto pectore multum
Annorum. Pater Patris gratissimq hoppel
Venisti caribus, genitoris gloria fili,
Cara Patris Soboles. Et quis Te Dadalus aula
hervipuit, patrisq penetibus intulit? annu.
Aula placet? Filig Sic est Pater optime. Pr quare?
Filig Verbera, Iera quies, parassima porko somni,
Commoda nulla, libusq miserrimq, omnia fastu
Plena; huc huc, uol dffoliciuere meis.

Pr An uelis, duris hominibz uirozq probari?
Crescit in aduerso uirtus. incommoda mille
Dile pati, per et onumnas, per et ardua, nomen
Grande tibi crescit. Patris tantumne penates
Incoluisse placet? Vives sine nomine fili,
Si spernis, campum fortunae et nominis, aulam.
In Te Patris honor, domus in Te tota recumbit,
Publicum ama Iolem; si indumenta paternis
Adiues titulis. Rudis incultusq manebis.
Lamina A tantum Patris nate esles.

Filig Patris uerba alto consensu pectore, uoces
Et Patrem veneror. Sed id uel no ueneris, amon
Patri amorem aula. Pater studis concede locustos.
Si non Aula placet, uita meditare futuris
Subsidium. Filig Studis placet dare, xomem amori est
Musarum Cultus. Pater uotis consentio, mentem
Et Tua uota sequor; nam in Te solatia fili
Multa sedent, et honor Patris. Tu futura paternis
Addes fortuna, Conspingueisq decorum.
Ne uero rudis euadas, labesq Paterni
Romius, ista tene uita argumenta futuris.

Vix fortunatus, ut magni dominus esse?

— Dilce puer virtutem ex me, verumq; laborem,
Numen dilce puer. multo sic parva labore
Ac solo, Te fida Comes fortuna sequet.
Nec prius est querenda tibi sapientia, quam (quae
est fundamentum) virtus, probitasq; Deusq;
Sic ubi iam metas, iam Numen corde peribit,
Nec difficilis tibi nulla licentia. Votis
Unum addo. Custos vitæ, utq; sodalis
Angelus, ut nunquam ex oculis animæ recedat.
Et studius comes ille tuis, comes ille laborum
Ille tuis profers assistat ubiq; datus.

Filius
Gemmea quæ genitor tuis præcepta dedit
Exequar, et voces Patris alto pectore pono.
Libros totos Pater Supplementumq; labori.

Pater
Et bene: virtutem studiis et Palladii amicam
Nec foreas, Divi liber hic accendit amoris
In te sintillas. Et prima licentia Numen.
Nascentes fastos, Ciceronis et accipe libros.
Prima tamen virtus, sit prima licentia Cæli.
Juratos sceleris, ut pestem fuge rate sodales.
Angelus et pietas sit, tibi fida comes.

Filius
Ibo vale genitor. Et felici sidere perge,
Perge bonis avibus mi dilectissime sit.

Intermedium

Inductio ista

Votum facit Angelus Custodi, quatenus nunquam mentietur. Simulq; opem illius
implorat, ut tibi faciat in studiis. Legit, studet.

ad auct. Angelum
Custodis

Immensi Supreme throni, Celsæq; Dionis
Supreme Pater, voti auxilium meo.
Difficilem multis mentem, fragileq; lacertos
Cerno, sed incultis unib; adde manus.
Tu quoq; fiderei pars illustrissima regni
Angeli, Celsis nunc, Confer opem.
Te proim viti comitem, comitemq; palatris
Eligo, Tu studiis his decus omne meis.
Debile festinus doctis caput infuso. musis,
Infusæ et ingenio robore Caput
Da facilem studiis animam, facilemq; labori
Mentem, Dive tuo Numine, Dive fave.
Obligo ex votis, et cultibus obligo pectus,
Et tibi juratos obligo Dive manibus.
Eloquar ut cunctis mendacia nulla dieb;
Nec pater mentis pectore falsa loquar.

Accipe

Accipe vota comes vite fidissime nostra,
Iuratos cultus acube sancte comes.
Do vinctas tibi Duce manus, do pectus apertum
Auxiliatrices tu mihi pande manus.

Surgit ab oratione, librum accipit legit.

Jam ~~studium~~ committe ~~causam~~, mentemq; taberni
Committo. Alta peto, nostrum caput bisse libellus
Vincit, querendi faciles, Caping faventes.

aliud librum accipit, legit

Viribus iste placet, nostris quareat iste laertes
Acrius inspergit doctas sententia voces.
In verbis grave pondus habet, multumq; decorem
Natura spirant cunctas. Ne rara figuram
Vox loquitur. Scribi gemmis auroq; notari
Optus, est quavis digna figura libri

Inducit, et

Hoppes amicus confidens venit

Hoppes Fratri pullo laret, et amicum pectus, amica
Stringo manu ^{ita dicitur} Silius tibi est magni presentia fratris.

Fortuna tibi meis adscribo, Penates
Se petisse meos: optatum pectore aperto
Excipio fratrem. Hoppes Simili tibi corde rebindo

Affectus, Cuius circumfero beatorum nomen.

Quid venem peragis? Domesticus Marci, doctumq; laborem
Virgili, subici oculus Hoppes. quid tempus et annos
In libris fallas? placet an consumere vires
Atq; juventutem libris immergere mentem
Distrahe, cor recrea, melioribus utere chartis

Karth gose uniguty, wyzywa go grai.

Non sic range caput. Domesticus Paternis pareo votis

Cedite Virgili, docti procul de labores,
I procul a nobis subrytes Marce Maroq;
Doctior iste liber quia fortunator omni.

Tui primus dispare libror Hoppes dispare. Domesticus faveat
Celi. Ne similes astus mi frater amice.

Hoppes Fallaces ignoro modos inferre; Sed istud

ut Certum reputa, nobis fortuna duobus

Inferre nequit; tamen aqua fronte ferendum est,
Quas deserit fortuna vires Domesticus placet alea fati:

ita graia in Karth. pragraia Domov.

Infelix lusus; nostros fors munda laccos

Exhaurit Hoppes Nondum finem fortuna labori

Imposuit, dubiam sortem patiare sodalis

Fortunam tenta, venient optata Crum. enis

Vota tuis, desperatos Sed gice vultus,

Post nubem Solem exspecta. Domesticus Sed occidit omnis

ut video, bregrava domovis albi Iyn ou Angelocustodi devoty
multam fraudem in mea damna vocasti

Spes. Tama parva sceler, nomen propof, auro
Parce scelus accerare. malo car commata mth's
Ore? furis? Donofing. Jari. xpe. me. injerie. nummis.

9 nunquam redire Scelus. do habet h' perug, domovis gotusa
trupem p'tory — meliora loqui, post fata, celeste

Dilect loqui. nummos amisi, est vindice ferro

Defendam nomen. h' ora latrantia, ferro

Clauduntur, quae apertis nudis indementia. Famam

Inducto Sta Post nomen carpsit, nondum satur, usq voraci
Roderet insentes affrons Scelus ore Penates.

Abit Parricida, venit Pater occisi, cadaver filii reperit, dolet lamentat,
inquirat homicidam, qui ultro se offert oculis. Interrogatus si non sit
author neis? memor propositi Angelocustodi facti fatef Scelus rapit
ad judicium

Heu dilecte puer, genitoris gloria lili

Sicere crudeli scindit vulnere! Tunc

Ille puer, spes ille Patris, decus omne Paterni

Nominis. o nimis in Patrem crudelia fata!

Quis te adeo turpi confect vulnere pl?

O fili! o Patris dolor o puer optime Patris!

Uldo & tecum cecidisse vulnere, tecum

Uno si Casu ruerem, felicior essem!

Terrende quid lacrymas jurat. irreparabile vuln

est. perii perii miser, uno vulnere tecum.

He puer, non ante, non multum placet.

Abest homicida, quidvis ex ore scis

Quis genitus miserande Senex. Tua pectora rumpit?

Quis dolor in lacrymis te solvit? Pater occis. Come doloris

materiem, nec causa neis mihi nota, nec author.

Si non vidisti, misero dic, confute Patri.

Homicida Estne Tuus sanguis, filius estne Tuus?

Pater Est sanguis genitusq meq homicida jam desine fletu.

Pater Cor mihi, cor docet loquitur dolor ipse, nefandi

criminis Authorem se. dic, fateare, Tunc

Ille manu cecidit? homicida mentiri nescis! Corde et

Jurato veris fateor Tibi pectore, cedis

Hic author ego Pater manus huc armata Supersis,

En scelus est, authorq neis, vobisq malorum.

Veniunt duo milites, rapiunt homicidam, e quibz unus id dicit.

Non fugies, nostros juvenis scelerate laceros.

Homicida O hic infelicem vato Concedite tempus!

miles Iam novisti Crimen, dabis improbe penam.

Incarcerat homicida, sit obsecro h' ad judicium rapit.

Inducto Sta

Homicida Prostatum Judicium, cum quo ipse Pater occis. filii causam proponit

Contra Parricidam Pater.

Aductam annis, et multo dolore animam, fatis tenentibus, lacrimis obis, prope
tremulo eripui; ut lucida quam maiestate vestra implevisset iudicet, detulisset.
Miserum me. quare, ubi multam vitam partem accepisset fata; lacrimas
parva doloris solatia reliquistis? loqui celsamitatem possum, diluere non pos-
sum. Lugubris venio iudices, quia omni senectute animi sepulta, umbram
nomini, et dies miser pluviosos circumfero. Filius extincto nubem indreo;
non ut dolorem, et alto infixum pectori vulnus tegam, sed ut umbram
hominis in me probem, non hominem. ~~Filium amisi~~ iudices, filiam! Cui
pietas duo maturior! futurum Patris Patrem amisi, senex filium! Ille
defluens anima mea portus, decrepitis senii robur, cecidit occubuit,
expiravit. Ille consanguinitatis spes ultima, senii mei fulcrum, domus
gloria, generis honor perivit, occubuit. Sed heu quam dura manu! Ca-
put multo pettum vulnere, fauces errante in ictu dextera, concisa;
pectori etiam adiecit ferrum; quasi toto corpore, quaderet ad mortem
animam Parricida. multo vulnere et sanguis filii, et Patris dolor e-
manavit. Peristi dilectissime fili, peristi. unag in anima, nondum ad-
ulta Patris solatia peristi! uno vulnere duo, Pater et filius perimus!
Quaquam illa crudelitate, illis vulnerebus, prosterni mille, mille pote-
rant occumbere, si tot animarum capax pectus in uno reperisset

Vidistis iudices, quanti vulnerebus, qua immanitate ut juveni fecisset
nausfragium, fudit sanguinem! tabo immergi, natare inter vulnera, cedi
bus genitum vidistis omni! Date ploranti animae ferro vindice solatium.

Sento equidem iudices mihi quoque opponi tela, bellum invehi,
et iniquis causam protegi rationibus. Verba inquit, nomini injuria filii
us evomuit, famam multo infestis scommate, integritatemq; nominis
turpi fudit dente. fuerit ita! ergo non impari morte, sed verba
verbis fuerant retundenda. Noli, ait, inquinare os, voces noli
inficere. O innocentem animam! o pietatem sceleris! o criminis
sanctitatem! os a verbis tenuit, et manus ad grande projecit scelus.
vultum defendit a viris, et crimini terga dedit, vocis parvus
non sanguinis. Taceo patrocinari innocenti inculpatoque filii animae!
ipsa mihi loquantur praecordia, latrat doloribus pectus, et stantes
oculis perorant lacrymae. Ponite finem dolori, crimen sanguine
extincto.

Homicida coram eodem iudice suam defendit innocentiam.

Sanguinem nuper, lacrymas hodie in sinus vestros funderem iudices
optimi, si aut fluctuanti inter tot vitae pericula portum, aut aliquod
cladi meae levamen ferrent, aut innocenti animae diffidorem. Tenes
animam a lacrymis, frena oculis injicio, non patrocinio, non inculpate
virtutis vindictis. Mortem intuli? fateor, sed illi, qui malorum tu-
lit fomitem et mortis. fatum quaderet, fatum dedi. Chartas vicinas
sceleri, Coribus affines intulit, animum a studiis vocavit ad otia, dolo
fortunam, iniquo ore nomen eripuit, prostituit, concubavit. Quid agam ho-
minum infelicitissimus? crimen defendam crimine? defendi. sanguinem
fudi illius, a quo nausfragium tuli nominis; et quod accepi vulnus,
ferro vindice, sceleris in pectore reposui. An vero morte impari dentatas
voces puniverim? Vestrum est, decernite. vitae maiore libra, an famam
ponitis? Ego integritatem nominis vitam omni maiorem habeo. Turpe est

Wormy ka uestap if

Ames

Sit Capitale. 229 'mhi Pedet hoc sententia mente

Vindice placatur. 31g. semel sententia voos.

Et licet. audaces animas non esse fovendas

Cenſeo; Unde uis ſubeat, ſubeatq; decem.

Long Et. mihi mens eadem est, vobis contentio. Vitam

Qui fudit, promissio natet ergo sanguine. non est

Parandum sceler; est illis grave crimen in annis.

Crabio deuretu, qao Damnatz lapite homicida, et legat.

Parricida audito
decreto

Infelices annis juvenilibus horas,

O infelices in mea vota dies!

Acine flos-vitæ per adultæ tempore uti

Carminum! ergo miser jam periturus es.

remittit ad officium civile executioni decreti. restato Pan. Rummisw. 2 Panami. Rayami. 2 Carre.
duat homicida. et s. 67. P. consub. Quod nuper altiore venit e. Loro,
ut termino claudamus ultimo Capita

Quod nuper alibi venit e loco,

ut termino claudamus ultimo Capita
 in Pto. Prima Taurini vly C. vray. Cor

Congelate - Saxonia laureum sp. - Fig. Exemplary. 1800m

remittens ad officium
habeat obnoxatq; ut sententia

Fori sequatur; Crimines yent; Necem

Semal. Vocet. Carnifex, lictor veniat

Bux. Sententia Capituli legat. Barz.

Przechodził i wstał. Mo-
gło być a wolno przy sz-
piu przy rzy. A. - wstał

Norm. do zaboyey, Non iudices, sed executi

~~ta~~ Tunc est; Tunc minister acci

Case de unione alris locutantiq ann

Non labor, Sed honor est sine labore mori.

volat angelus gladium Detinet, Caeter Carnifex.

22. Propositus virtutis amor tibi sola reu

Uta, "o melhor uia colenda"
Angela, "dizeri bom illudm' (sina)

Tu o Pater es vitis, Tu mihi vita

De vincas tibi Dine mang do pei
Plantas De tui...

alg. Plantes fœda. Tunc sit mea ira
viminibus pueret nec iunge. 102

Quos fugit et pietas et pietas

Quero saber se o senhor, socioso, sabe

Luz tropica, Sanctus benedictus

Extremam chartam deserv.

Epilogo

repetimus. Spiritus Patrum nobis

... spiritualissimi, scriptum uel

adoravit dicto, probavit Nomen

Regia de
Francisco Xaverio

Eiusdem

affligatione sui innocentis corporis militem improbum conatente.
admirari propter indignitatem illius.

Fama locuturo recludere silentia cornu,
Fama, locuturas vulnere sume tubas.
Vos quoque pieri purissima Numina montis.
Humina Phœbo digna sedere throno.
Xaverii cades et praeputi vulnera pectus
Pollice dispersis ingeminate plagis.
Fortibus innocuos quantum petit ictibus artus.
Posit ut Heremum anciliare Deo.
Fama loquax tacuit, situ quoque silentia dixit,
Ut Hippocrene, abstinere Deo.
Sanguine quod rubeant, quod sanguine vulnera spument.
Nec audent musa, nil dare fama tubis.
Affecti fama tacet, sunt ipsa silentia voces,
Sunt oratores vulnera. Rhetor amor.
Aoniis unum melior Francisco Camenis.
Ergo fave, noxia si et apollo metris.
Est tibi sospitas, est illi summa virtus,
Panonia Phœbo, summi frontis habes.
Humine de vates fieri. De quamine narrem.
Qua dedit Herod, tela latetis amor.
Nec timeo nosse, ventura pericula cymbris,
Nam tua, Xaveri, crux mihi Tiphys erit.
Mens dura cervicis erat, cervicis et abscissa.
Difficilis flecti, difficilisque peti.
Dixit, Typis fabricatum an amore, pectusque
Ipse velle Phrygiis, parioque sinu.
Orbis portens, majus natura rebus,
Opibus et terra Deucalionis opus.
Non flecti precibus poterat nec vulnere flecti.
Non voces avida nec bibit aure preces.
Non sic Thebanos sperare, et Amphiona rupes.
Speraverat, ostendit miles ut ipse Deos.
Desperandum, nullas acceperat aure
Voces, quas fudit Xaverianus amor.
In sedes effusus potuit Thetys impia dici,
Fugit ab Odrygia nobilibus obedi.

Difficilis virtuti animos inducus amor.
Divine abjecto Numine terga dedit.
Crimine multo tuum pectus, Pygmae palude,
Non profecturis solida bat aquis.
Miles erat, sed capta erebi sub pectore fovit,
Ipse ibi miles, victor et hostis erat.
Bellum virtuti, Martem indigisset Olympo.
Sic vitis pectus par scelere foret.
Sic publica pietate Deos effrenis in omne
Scelus, et casum, jam Phaeontis amat.
Vidit ipsa dater maeribus rapit arma, paratque,
Vulnera decedens effudit supra foveis.
Appetit affinis viridis induca lacertos.
Sed, Phaeontes, fadere jam et a comis.
Et licet emecio, videret adustus Olympo
Sol, multam noctem fecerat illa iudis.
Has igitur sanctos, dater illaturus in umbras
Datus, a Phaeontis meritis, abet.
Jam fragoris armata manus nudis, lacertis,
Jam clivas cedes expetere Pinus.
Pectus amans telorum, et fragis amantia terga,
Vulneris immixtam dunc didicere famam.
Jonmergi proprio patiunt cruore lacertis.
Nam sanguis Tyri auribus in par erat.
Fervebant humeri, fervebant verberis, et
Terga, nec cuncta est multa cruore sitis.
Vie ubi Sylvestres de comportavit in umbras.
Sicut, et strices in sua terga manus.
Utis, cedes ventura, pericula. Patrio
Hic, lacrymaundo pectore verba dedit.
Heu quid agis Divine Dater, dimitte furor.
Non aliena tuo, crimina, plecte Pinus.
Quid petis insontes repetito verberare vires?
Sunt tua, Dive Dater, quae membra mali.
Quam mundo debes anima, cur perdis in uno
Militate, quae claudis vota, salutis habent?
Es Dater orbis honor populi, spes tota recubit
Inte, vita hominum, sepercunt e perit.
Plura datus vate, et tunc dater, ut loquenter
Audivit lacrymas hinc mihi votat, abet.
Cur sic lacertis desles mea crimina vivos?
Quid dat amar populi, et mihi tela nocent.

Sanguine quod rubcant humeri, reparabile damnum est
 Sed si non et amicus, vis reparata, arbor
 Vita hominum, populi, salus, cultusq; Deorum
 Hic puto, munda nobiliora die.
 Vis satis procreta cruore est. Si quomine dignas
 Mitto animas, vobis est de cunctis in eis
 Quid juvat, immo in eadem vita, si novis fides?
 Sola, vis aliquis, commenerere dico
 Secuta Neptoreis, redeuntia sperno diebus,
 Una salus, an quis plus valet una in eis.
 Ut nihil et la orem, nil proficere queret,
 Cogebat proprias, repperisse vias.
 Vis, heu, sitiens, cadis, sitiensq; salubris
 Franciscus, laceros damnat et amasimus.
 Jam pectus rumpit, claudamq; togas, restingit.
 Membra, recludit, dilanianda, Phrygiis.
 Artus insonantes aperit, cœca, pura,
 Heu in purpureas, mox abitura, rosas.
 Aranos ut ferit, fulmen, sonuisse, pictares!
 Sic data tela, sacris, ingluere, fibris
 Sicut amor, quicquid, salsus, erumpit in artus
 Quid, dat, hanc, sanctas, vulnera, videt amor.
 Ipse, sibi, crudelis, erat, neros, deus, et ipse,
 Terqum, sanguinea, concutendo, manu.
 Non sic, præcitate, feriant, grandine, rupes,
 Cum, gravis, eged, das, excutit, auster, aquas.
 Quantum, verberet, fluctus, nimium, procellæ
 Cadibus, immittes, dissequere, satus.
 Tela, nihil, sanctis, nobis, inculcere, sacertis
 Verbera, in innocuos, prociptata, sinus.
 Mille, volant, tergo, cades, kinduntq; volutu.
 Atq; Gigantes, vulnere, pectus, arant,
 Et vellent, jejuna, ferent, sitientia, cadis
 Pectora, sic, multo, verberare, vulnus, abunt
 Membra, patent, sed, aperta, segris, rubet, alta, cicatrix,
 In nulli, toto, corpore, corpus, erat.
 Sanguine, permixti, ja, deflatere, sacerti
 Quia, in propriis, dissilire, locis.
 Fugissent, vires, fugisset, corpore, vita,
 Illa, in, sanctus, detinisset, a, mor.
 Antea, in, spirare, animas, libia, us, ubi, ipso
 Atta, et, terra, in, valere, fibris.

xx Utq Navarriis habitatum inquit orbem
Attigit, hae plenis fama locuta tubis:
Nemina

Convalescere fibris ubi convalescere la certi:
Fatum, vitafuit mors medicina fuit,
Ipsa etiam multam traxit decus nec veta,
Totus ut effuso sanguine vixit aeger.
Nulle animas, proinde, sed ipse vultus, mille.
Propter levat mortem vincere, mille necesse.
Non gravis ictus erat, repetita nec arena, dolor,
Non gravis ictus erat, repetita nec arena, dolor,
Ipsa adus stimulos, dedit et calcaria Deo,
Ut, la ceraturas promeret, ille macer,
Purpureo mare, sanguis erat cruor in partibus,
Lavaret et Phœbi solis et in partibus.
Sol fuerat pietas, sol ille, prius, maius.
Hoc tamen occidit non subire masi
Prodebat pietas etiam suffusa cruore.
Purpurea sanguineas arsit et inter aquas.
Et licet exanimos effuso sanguine vires
Ipsos, in cubileis incubare videri
Exstinguat facilius vixit, transeunt in d. p.
Solorum, Phœbi, sanctior ipse sibi.
Tandem tamen in ipso, dolor, fecunda fuerunt
Vulnera, Phœbes quod didicere legus.
Audire voces, audire fama dolores
Datoris ut in solitis ingemere sonis.
Hec anora: fama latus pennas, latus in partibus,
Ipsa locuturas in partibus, tubas.
Calcar fama gerit, cursu calcaribus urget,
Peyus ingentes possit utare vias.
Non cadit tangens a volat, secut aere pennas
Belle, promptior ipse equo.
Non disprece, vindex, jacet Olympi
Ignes, ut vobis fama terbat iter.
Icarus, et vobis, n. jactet Phœbus alas,
Non atalanta, citos jactet avara pedes.
Fama peregrinas, qui progredere, in aras,
Tunc et Phœbis, deus, ordibat equis. xx
Nemina ~~Utq~~ Navarriis, celsissima, Chumina, Reges,
Ipsa, Phœbis, Phœbis, Phœbis, Phœbis, Phœbis,
Footionis decus, canone, decus, canone, Phœbis,
Ultima, Phœbis, Phœbis, Phœbis, Phœbis, Phœbis,
Vulnera, Phœbis, Phœbis, Phœbis, Phœbis, Phœbis,
Metit et immitis, in partibus, manes.

Scindunt arma sinuq; armos mala verbera cadunt
Multaq; cum multo sanguine vitasunt.
Fugit ab ingenio pulcherrima gratia vultu,
Fugit et e facie cecus et ore decor.
Dixit et quodotis urgens calcareibus armos,
Istredit, et pulsat montes signat ubas.
Vix voces accepit honor seu Dauidas abes,
Damonam flet, et nudis non reditura videt.
Mille venustates et blandimenta paravit
ut deceptorici falveret arte patrem
sicq; laboratos ubi vultu cum posita agnosces
Ibat praecipites excutiendo pedes.
Vidi ego cum dubiis penderet ab aere penoris,
Ut Ganymedas vicerat ore genas.
Frons illi titulis vertice diademate cinct,
Damonam purpurei plena, decoris erat.
Una fronte, stabat decus orbis totius. Ipse
Gemonius omnis honor gemonius omnis amor.
Caesaries Phobus vultus imitata, Deorum
Indesidere ad digna sedere faces.
Froebat titulis facies arsera Tacerti,
Luce illa, accendi popet et ipsa dies.
Pendebant humeris fastos Arabesq; Tagusq;
Et Tyren, et multus fronte sedebat amor.
Phobus vultus, Celestia lumina dixi,
Frons, caput, ut rubens emicere pyris,
Palpebra gemma fuit gemma duo lumina gemma,
Et bini soles binus ocellus erat.
Ridebant vultu charites ridere tepores,
Risit et inniveis gratia multa genis.
Et si quis pretiosus honor est dignus amari:
Magne daret, pulchro victo ab hoste cadet.
Miles honor vicinus amor tibi bella loquunt;
Victus honore cadet, victus gaudere cadet
Major Alexandro comes et Fortuna; Gradivo
Major tot titulis et comitatus Honor.
Hic conjuravit, Conjuravere loquunt;
Ibis, hominibus praedapetita daret.

2
Hæc loquor. Alas honor, multo caput aere septum
Alte sideribus miscet, et urget iter.
Sideri caseabat caseabat et æra, fassus
Nulla fuit penitus et mora nulli pædi.
Fortuna, et fastus aucto, titulusq; recinctus,
Sotis adinam idiam, genibusq; exsit honor.
Non vulgi, tunc porro et iter, via, Regia, quivis
Collis erat glivis, Appia trames erat.
Dux, licet cæcæ Numen fortuna, possidet
Non tamen et dubias, nobilis inno vias.
Vix desideris, Sylvas tetigere petitas,
Probat adhuc, multo verberare, terga, Patem
Iam ommas oculis, fidas ja consulit aures
Telane per saltus sic repetita gement.
Ut in mentitas auri tuisit, fides querelas,
Ut legi suscepto vulnere, currit honor.
Tunc legem capitis, si qua inclementia ventis,
Producres pennas deposuere, cosit.
Ut vult Caput inclinat, manibusq; salute
Figit, et ex sanguis verba dat ipso Patem.
O animæ largi genis! irreparabile vulnus
Siste nunc innocuos verberare, deinde sinas.
Hæc tibi, cædes et omis, pericula vitæ,
Corporis innoceas q; jaculatiois opes.
Hos tibi, flos animæ est, purissima, fides, fides.
Depopulatrix nunc didicere manus
Præcipites teneris fascies adhibere lacertis,
Nec licet, et diras ut patiare necesse.
Hæc multo nocuere viris, quod vulnere tentas,
Hoc fato, grandes ja, perire viri.
Quid miscet rubes, crystallina membra Anon?
Hæc tibi, Navfragi, sanguis et arma ferant.
Es, Regi sanguis, Regi te purpura cupet,
Non decet è proprio purpura facta vado.
Tene Senatorem multo de vulnere murex,
Tene viri, finge et Purpure nonq; Patem.

X.

Unio Navarrah, pretiosior unio fies
Sed non, sanguineo digore, natore mari.
Te Labyrinthiaca, claudunt mendacia, fides,
Errores fugies, si comes ire vetis.
Fidum, et fortuna torquem tibi porripo. Tula
Accipe, Theseis nobilitiora globis.
Sperne Catipati durissima vincula nodi
Et praeclatoris, effero ca tela neces,
Non sepulchri, genere Promethea, Patro,
Pectoris inuocates ut populi opes.
Desine candorem propriam perscringere vita,
Et laceraturas, Desine ferre manus
Qui Superis bellum, et Martem indixere Gigantes,
Non tibi, sed bellis imposuere necem.
Unuotus, magnis majora. Gigantibus audes,
Proiecis in proprios, dum mala tela sing.
Hyblidis vox in ista, favis, superabat Hymetto,
Vicit Arideos, mellea dona, favos.
Pura locutionis aures acclusit Ulisses
Vocibus, et contrarexit ipsa Ceter.
Hic qd mentis disudis imagine, forond.
Ipso aut ex oculis, ade inique meis.
Non fasti, tituli, et decora alta Corona
Reflectent animos, in mala vota meos.
Nomina fortuna, Consanguineos, Supremis
Proscio fasti, quas dat et indus opes.
Hec plura: alio ubi in proficiencia videt
Verba, flet et lacryma, fletu disert gerat.
Hec de decus plorabat capatus undis
Illi dum niveas sol liquescit aquas.
Plorantes oculi facies, gementis honoris
Ut lacryma bundis inmaduere vadis.
Idonius, Tagis vadis, Tyriq venenit,
Vicit Phrygiae fletus honoris opes.
Non tot, quid hinc gemens jacuere fluente,
Plurima in addidit, quot jacuere genis.
Lacryma gemma fuit, pretiosa penula Patri.
Sed prope fletus et inuicibilis, Ceter.
Fratris eius, plorans quid iaculatus honor.

In crepuitq; animum mendacem flentis et inquit,
Carpe Thaurarhidas, in reditu re plagas.
Exultat tunc pulcher Honor penitusq; recelas
Ibat in speciosa nobis is errorarias.
Vix abit. Ecce Deus pietas induta, Serenos
Daveris vultus fere animata datus.
Non vulnus, non flagra tibi in testa nocent.
Virga sed ipsa decus fiet, et altus honor
Es Princeps; magnos et claudis sanguine Reges;
Es Viris facies sume, Senator eris.
Perge cognandis plagas inferre sacertis
Hostis et ipse tibi victor et ipse tibi.
Tundent testa decus, Nilsabunt vulnere nomen
Pro tibi, purpureo murice, Sanguis erit.
Hi crubeas pudor est ipso decedere Campo
Et pudor est parvus si ves ab hoste clades.
In Capitolinis Tarpeia culmina montes
Ibis, in Casis fuge trophæa, fibris.
Ire coronato de sanguine, Tama loquetur
Te, si purpureos membra colore fluent.
Fecundus Divinus amor, probitasq; olivæ,
Proq; domo propria, Rhetoris instar erat.
Audiit hæc, avidosq; flagri, Cædisq; sacertis
Et sine consilio verbera dextra ferit.
Dicite vos Sylva, in dedit vos dicite frondes,
Dicite vulnerei conscia litora mali.
Vos etiam lauri, immortalisq; gloria vati,
Docta virgineas, in temerare agnas.
Quantum de cident, quantum ruentibus undis,
Et Læso Divi pectore, Sanguis abit.
Pec. Laus et Sylva, et dura misere fagi.
Arbor et attonito quod libet ore petat.
Sylvarum stupuerunt. Di stupuerunt Napææ
Cum vaga per saltus contulit aura sonos.
Nec tamen interitus coram illa rubra bibisset.
Iret et invisum nobilis imber humi.
Excepit hinc fusos pietas tellure maragdos
Delibatq; rubrum flore timentem vadam.
Interea, dum in ista, nemoq; circumfuit Echo,
Atq; repercutis ictibus astra gemit.
Quas adper maledicti virtuti clauserat aures,
Tunc aperit, gressus ac bibit aure sonos.
Miseror, tandem mitescit. Ferreus ille
Heros, inflectit cor, animamq; D & O.

L

Qua dolor auditus trahit, et quae verba ducunt,
Ita sequitur cito classica in dextra pede.
Ecce autem, haecero, se se auferat corpore Divus
Artus exhaustas cubnere, glanagere.
Oppropuit, gelidus, pectus cui, Gonzon, visa,
Iuxta in dextera, captus amore Patris.
Totus max. sitionis deli, sitionis flagrorum,
Iuxta ab innocua, sitionis flagella, mages.
Siste autem, insonantes artus, quid verberare, sitionis?
Nonne a jam, ergo crimina plecte, Duo.
Virtutum, se deris, causam, lacerare, nefas est.
Vitalis, pectus, vindicet ipsam, ali.
Furidus, deferre, flagra, ignitasque, Cerebras,
Pernoctum, multo, vultu, pectus, cant.
Ipse mihi, vindex, fiam, mihi, Iuppiter, ultor,
Terquum, fulminem, conculcando, manu.
Me videant, Superi, videant, me, Numina, Coli,
In me, luminibus, totus, Olympus, eat.
Quod si, mereor, Bellis, Divis, videri,
Et sperant, vultus, atra, videre, meos.
Septem, frondes, Dryades, specusque, Medusque,
Qua, cupia, noster, in, dolo, sitionis, ali.
Post, tot, ploratus, et tot, supplicia, Terquum,
Excudit, et, multo, verberare, pectus, amat.
Erubescere, humeri, madidi, erubescere, lacerati,
Atque, Cicatrices, erubescere, flagris.
Nonne, populeo, tumido, Phaetonta, doctores,
Quanta, tunc, caribus, crimina, flebat, agere.
Hec, quod, non, animam, rapiunt, dolata, Patris,
Hic, ubi, Lernam, in, mitem, viat, Hydra.
Tunc, anima, misere, anima, tunc, pectore, pectus,
Stringere, pectus, nimis, visus, amore, Patris.
Plaudat, virtus, pietas, plaudat, ut, istud,
Tunc, tartareis, eripere, Divis.
Ingentes, plausus, pulso, corinipe, dolore,
Urgebat, virtus, mitem, et, urget, amor.
Nonne, Xerxes, gens, in, iustissima, Martis,
Hoc, triumphato, ista, trophaea, tulit.

Quot latibundi subiere trophæa - sacert
 Patris, ut Herodem sub iuga sanita dedit.
 Jam veluti Deios, et nomina magna Camillos
 Duceret in spolia, sic saliebat amor.
 Annibale. Herculeæq; anima, Hectorisq; triumphis
 Major in unius. Corde triumphus erat.
 Ceu Capitolinas Romani montis ad aras
 Ivet, Franki sic saliere fibra.
 Heros ipse caput cælo infert, crimina deflet,
 Nomen virtuti dat, fugit omne scelus.
 Oscula mille pedi, manibus dat et oscula mille
 Deucalionæas sensit ut esse manus.
 Pectus et aspiro vitam commendat Olympo
 Et vocat æthereos in sua vota Deos.
 Annos Numinibus, veluti præbitate futuros,
 Et velit intactos labe fovere dies.
 Utq; fidem sceleri, percussio fœdere, rupit;
 Hic etiam, rursus, noster, Apollo fidem.

Regem

Nushiechii in Regem mutatio. argumentum inde in Utopia
 Patris Jacob. Wierdmani.

Oratio

A Silvia ad Isephum, à tabernis ad Imperia; Antonium qui Regna bibit, id est; ebriam vulgi ani-
 mam in Crapula elevatam ad solium, iterumq; in istam redditam fortunæ exhibemus. Nil ingeni;
 meliorem enim nescit hic dabit historiam, quam vates possimus fingere commentari. Ut verò
 in Rege aut cultum, ita et in Carmine, videbis. Deprecemur Styliam quia et Regem. Iam tamen profun-
 de sibi dictis, si Tuis tuis. Sapientie, in pedibus altum increbit.

Irela

Arva fatigari durisq; laboribus annos

Infirma prohibent vires, prohibentq; lacerti

Post curas, ænox, dies multumq; laborem,

Agriq; culturas, et concedenda tabernis

Una dies curas pellat. Cerevisia tristes

Et jubeat procul ire dies lætamine revolvam

Sisyphium nolo quicquid labor omnia quid sit

Ipsæ fatigatus sub ad ultro sole remittit

Boo, nec aratra trahit donec meliora quiete

Surgant membra iubeis aegrotis quoq; viribus alto

Pondere curarum pressis medicina lydis

Et Clibana cocti distillatq; liquores

Quos Drynduta vocatit quærendi solus hic humor

Inspicere potest animam. Bar. tua stringo pectore

Salve mi Bar. Felix dedit hora totalem

Partes. B. Quod agis frater. Gre. Socium fratremq; habendo.

Dudro. Bar. comes hucus venit mi Gre. Tulisti

Sacrum. Gre. quid quid sit? quærenda pecunia. Sæcus

Et, sed jejuniis. Gre. nescit jejuniis. Sæcus.

Ibit jejuniis quid fert sine pondere munus.

Vis nulli amas? imple mulo & crumenas
Tunil ferro? noster quoque parva pecunia sacro
Bar. non mihi lota canis. Gre. nec hi meliora tulisti
Bar. ergo laboranti lacrima succurre, Zachary
Gre. Gre. reluctanti vota parumquid idem
Holo tibi Bar. quod si me diceret ens
Herus. Fulera mea in Bartholomaeo reusaz
Perre hinc Bar. sed pro melle pectore uoti
Respondere huius te uero futuris
Ad luffos exploratus Gre. bene. nota moremur
Frater. pergamus: uires laqueum laborem
Et guttur diuino consolatrice frenati
Confirmemus aqua. Bar. tua post uestigia lotus
Ibo comes. Præstet de Karibini, frig. Gre. pice, uypinty diu -
Ut uides tristem pellit cerevisia mentem.
Lethior est animus. Saluant præcordia pectus
Incaluit, fugit meror, fugere dolores
Illi labor. Contingit munitio, uiresq. lydis
Inuolucro uadis. Bar. animam dare pocula, uere
Fator dixisti, crescant mihi pectore uires.
Hoc crater bibi melioris Pharmacia uita
Et statar et statim uentus. dent de uaplorum
Det tales mihi uita dies. nil reuera uero.
Gre. quid loquens? nondum satis impluimus horas
Nulla heres. sed, mure lota a nulla
Musical omnis abest sic alba silentia tantum
Ad luffos colligimus. Bar. uenit ad uis amice
Gre. Ta do deservit nego.
Fae ueniat Lynden gos. ueniet pen date tempus eunti
Sig. nad chodri mury 2.
Bar. ecce uenit. Gre. Saloe noster barica Zachary.
Venit noster hospes gratissime luffis
Gre. hinc decedant tantum nobis lota. te cum
Lota dies uenit. bibe. Frater. Mure. uenite fratres
Alagna. tabernarum nomina Bar. uice Gre. bibe
Bar. fange Gram Mure. pronus uoti in uero uestis
Isti. basice, yhami lota. naterg ca. Inyere postuwa masta lotofoni.
etaleu. aciera
Gre. do Bar. uice propinchi. Bar. multos tibi. Dat in annos
Gre. tancusq. iterum Gre. do luffa uia at gre.
Gre. omi. Lota dies meliorq. frionq. nadanis
Bar. et. Dacla et. heris. multas concessing horas
Iam satis bibimus. domus est repetenda. quid inquiris?
Nondum satis labori sensus me pocula percurat
Si placet ire redi. Bar. quod desolato loquatur.

Bar. quid Soboles? desolatq; penates?

^{+ Soboles}
Vesitur auxiana haec pane, nunc

Unda dicitur fruat? Quid tu ubere dicitur?

Grela Quid tum? perge. domum meditare. perge. labora
Plus animis placere meis. Bar. est curia supplex
Parva chusoba sibi est; cerena huius portio parva,
Cuncta consumes grate huius omnia fides
Desine jam luxus. bibo festine desine baculum.

Grela Eius furor in verbis agitur. Bar. quid tanta licentia vocas
Bar. heu quid agis Gre. pugno respondere verbis;
Bar. an tibi falsa loquor? Gre. loquor. vis pergere perge,
Non tua damna bibo. duras comprimere voces. bibo. Bar.
Bibe Bar. nolo. satis pugno saturatus iniquo.

Grela Id fore modum mihi Bartholomaei furor
Pare meo Bar. mihi dilectione; nimen
Audas, et durum scelus in me noceo; sed iras
Comprime. quid non auderet manus ebria? bellum id
Non ego, sed noxus felix temulentia mentis.

Bar. hanc, quid te stultum fecit temulentia? porne:
Ausus es affini fecisse pericula fratri?
Sedisti frater, amicum? Sibi frater amicum?

Grela Sibi frateris vulnus separabile cordi,
Quaeruat arte, placet illis reparare dolores.

Mihi bar. mei pectore edat amor

Bar. vulnus, et a cunctis excludit dolores
Affectus animi, qui sunt ante manat.

Grela Sibi non poteras verbis meliora dedisse
Discor, dulcis jungat Cerena fratres
Nepos si eorum quod unctis guttis sit huius capite precor.
Affensa crater hic sit medicina totali.

Bar. Gratias hoc duxto submerge odoris et dextas. vixit

Multa bibi, quia multa huius precor optime grela.

Pierce Gre. ut si eorum puer duxit diem puer upadne ratorum

Barthol. sup. obvio

Impleti satis impleti pueri ventris.

Quam pius est nuper me spernit, adorat

Castore terram. Grela vixit enigle puer,

Obvio in nuda quid fuit, iaculis arena

Lunge! domum meditare. huius inire profundo

Expe te somno, huius onpe frater.

Asplact hirsuta rectis cinnamom. Dorns.

Rejabet in domus, jabet in domesticus ordo.

Grota ueni, meditare lites! Labor omnia vincit! ita ad. lodi Bartolozzi

Scena alia. Lex ad Senatores.

Circumfusa meis, vestri praesentia, regnis,

Post lotos Regis vultus multumq; coronas

Dat decus. An. x ³stantes, quos regum maxime cernis

Hic, omnes magni Patriæ vénéramur amorem.

De Fortunæ titulisq; meis adscribere et honorari;

Imperio Subjecta meo Capita alta Senatūs.

Senat. ad Te Regem, Patriq. Patrem, Caput esse Senatus

Et nobis est grande deus. Te Principe, Rege,

Te, qui vix nolumus regnat. Dent Memina tales

Det nobis fortuna Patres. Ica quo patre. Regem

clauditis, altus amor docet: omni ostendere soli.

Affectus petros, et respondere Paternus.

Fronte, laboris erit nobis. Sen. 3 Quia sanguine Regem,

Et Patria lacrimis spiras, dabis omen amoris

Rex idemq; Pater; cuius clementia, Regni

Spectra gerit. ³ Nolum est, magno ^{magis} submittere Patri.

Pt Caput ad Mutus, Et voces Regis amare.

Lex In me difficilem non invenietis amorem.

Quem pietas, et vester amor, non Principis Regem Patremq.

Feit. Sen 419 Regem animus, virtusq. Amillima sceptris,

Et probitas tanto dignum diademate Regem.

Mille coronandum votis, et mille coronis

Imperio posuit, post tot Susspiria Regni.

Rex vobis fortunam, et vobis debeo regnum.

Sen 5 Virtuti, meritis Tuis, diadema thronum,

Et quæ regna geris, debes virtutibus regis.

Sen 6 Non voces populi, non et communia vota,

Seco probitas Tibi fuit iter de Principe nata.

Sanguine. Magna Tibi Princeps fuit appia virtus.

Rex; Vobis et vestris, et vestris debeo votis

Quod regni diadema geram, qui pondus honori,

Et pondus meritis vestro adjuvantis amore.

Parcho vobis, Procerum Studii favori

An Omnes devinctos Tibi Cense maxime Regem.

Rex Quis Regni Fortuna mei vos Consulo. Per vos

Ipla Nudet fortuna Tuis: Si Secula vives,

Secula fortuna vivet, Te Patria Rege.

Sen 2 *Felix annorum Cuius, Princeps dierum*

Quodvis vera fluit. tanto Sub Principe. Sen 3 Celo

Imperium par fessis. pax alta triumphos
In populis agit. et Saturni provocat annos.

Rex Vivite felices, fortuna vivite soles.

Sen 4 Major fortuna est, clemens in Principe vultus.

Sen 5 Satis vive sator, qualem h. vultus amorem

Ipse notat, scribitq. genas clementia; Patre

Ipse, nobis ibunt horis felicitus anni.

Rex Hos vestra probitatis amor, non Principis annos

Felices reddit, quibus et Concordia, multa

Haec pro fortuna. Satis est bonitatis, amoris

Est Satis in Superis, nostro felicia regno

Tempora quod mittant Dai. Me Principe Rege

Me, fortunati vobis, multig. dierum

Accurrant Soles. Sen 1 Patrem vox ista probavit.

Sen 2 Vota damus votis, annisq. refundimus annos

Addat ut e nostris annos tibi Iuppiter horis.

Rex Votibus, effatus, nostris inflante; votis

Aspirate meis. Sen 3 sicut quod jussis. Rex ariis

Vultum animamq. placet nobis concedere. Sen Regi

Paremus; terimus magni vestigia Patris

Rex Carpamus Sylvas, Campis fruamur amore

Nam vitium capiunt. ni moveantur aqua.

Sen 4 Et bene, porrigium. Arcium cum Principe pectus.

Arctus ipse et Senatorum wycedia, rapadaq. na grele pianego.

Rex super ebrio Quid monstri, quid portenti jacet? Sen ebria vulgi

Est anima. Rex O Stultum Caput, o ignobile pectus

Sen Merlos in Bacho Sensus animamq. reliquit.

Rex ad servum meicrom dome Si valetis, durum somnis absterge vultum.

Servus percutit, exatit, sed i pt. Cistincto pareit, clausit temulentia Sensus.

Rex Si potes i tentat; Servus alter biogo, rya spi, iak Kamien chlop

tandem dicit servus dormit, nec verbera sentit,

Nec vocat. Rex dormit? Concedite dormiat; apta

Materies fiet risibus, apta jocus.

Do fuz Infanum pondus junctis attollite dextris

Et lartibus deserte meis. hary go pacholoy, do ba tam Kolowjnego

Zangra, tam h. e. niego najmiewaig. o pondg iniquum.

Rex Dignam Rege Caput, dignam penetrantq. i

Personam. Sen Quanta est maiestas Frontis hary

Sen 2dg En Gangmedeo pulvis, formosior ore.

Sen 3 Ingenii felix nomen, iet ebriq. est

Dormiat, os non solitus referare lyra.

Sen. 4. Natus furma basis Patrie, Columna Senatus,
Imperii fulcrum, quo Patria tota sedebit,
Nitentur populi, fiet pro libertate hosti.
Sen 5. Mistaces Regni vellus, meliores laboris argo.
Sen 6. Et seprois cognata manus, quae nuper antas
Et thiva secuit glebas, populi abiter hostes.

Rex. Dignam Rege animam, diadam diademate frontem;
Sub centore animus Regum latet apta regendo
Frons est. Majestas vultus apertissima sepro.

ad leuros. Centones, humeris avellite, durum
Gaulape servetur, Cento servetur agrestis.
Atturice cum Tyrio Regem superinduat. Adit
Tonsor, mistaces et vultum corrigat. prychodri
Cephalis Cotic chopas - - - adsum

Subditus imperii Rex inicitissime. Rex quidquid
Ars valet, hic ostende. Comati, barbamq, genasq
Corrige, deq, radii stipite finge virum.
Breve q, cyrully do golenia, spyrarany na glaw : wchly kudate diar
Turritum Caput est, Con sanguineamq, Albedus.

postea. Nis tibi sic vultum, formam quis pinxit Apelles?
Thersitem nequit ars Ganymedem reddere. Vanus
Iste labor. Frustra Coruam Aethiopemq, lavamus.
Non cultro sed eget, durissima barba securi.
O durum Caput! o barbam sed facile metendam!

Turciter i nequam tot cultros totq, labores
Despicio. et ipsa chalybs timet! i Turpissime luno,
iurgo ogalit, wymyt. Major domo karre go ud diar w kroleuprio heline

Huc socii locum tergo date; purpura lingat
Centoni natum pectus: Sub imagine, requi
Fortunam videat, simulati munus honoris,
Primis delibet labris. prychodri do riggo ud illafine dignissima Rege
Majestas. Athino dabimus diadema? quidcat
Interea, donec mala Crapula mente recedat.
Dormi asine, et pulchro oboe puichrior belluo dormi.

Spri Grola troche uthoimy, Consumptaq, somno Crapula, expereq, sap.
Stupet ipse quis sit, ubinam loca? Mirat omnia splendida, quae
nunquam vidit q

Grola expofectus Sed rerum fauces i. Audiat imagine menti?
Quid Capitis vertigo? quis error? Somnia fallunt,
Mendaces fallunt oculi. Vertigine totus
Leignat non me talem genere penates.
Illene cum Mopsus qui duxi nuper aratrum?

cum flechidiat

94
Hec Gela rudi late natus? rusticus ille?
Gela veni, mea vita veni, sensus redi! quis te abstulit error
Mops redi, mea vita redi! fugisti ab uno
Pectore, fugisti! quo me mala fata traheris!
Diate vos Domini non vidistis euntem
Ex me animam, si quo perrexit, diate! vivo,
Vivo miser, vita nefasius ipse meo.
Nil habet e veteri Fortuna corpus, an ille
Ille meus cento, cento nudis ille Colorem.
Frixerit? an sensus me destituere? quis error?
Quid metamorphosis? vel adhuc temulenta mentem
Fudit? vel nondum sopori pectore Bacchum?
Si qua fides oculis, indeor mihi Sobrius esse,
Sed quis Am, vel ubi sum, refugio. Diate Coli,
Dic ubi terrarum Grelam fortuna locasti!
In me, me quaero! mentem mihi reddite Somni,
Reddite fata animam, Mopsam reposita Mops.
Corua fatorum, Colona Numina Divi,
Intentus date signa mei, vivone? vel omnem
Ephe vitam? Grelam me sentis, Grelam
Sed marex reprobat. Hominem cum vultu reliqui!
Congeret o ubinam me nunquam purpura; utd
Quando me reddidit dubium sperare na spe na itonch
Fiquety Xrocutus bda quis Circulus? aurum est,
Non Mopsam mancus ista trobat. quid fata tenetis?
Me miserum! Superi, fatis imponite finem!
Jam Salis est misera. vivz quierendo, speculum meliora docebit.
prerierat d, spodoba d, Sobie, poige d, me mite
Quis tutor? ipse decet vultu sedet, ipsa venustas.
Non rudis est facies. Majestas frontis, honore.
Digna omni. Mopsus, non Mopsus! rusticus annon
Rusticus? hirsutus fueram, vertebra Caput
Crinibus erectum, hunc mollis barba, Caput
Comptum, mistaas tori, forlig Capilli.
Frons fucata Grelam mentitur imagine: vultum
Amisi cum anima! miserum me! hominis umbram
Non Mopsam video. Peristi Mops, beristi
Mops redi, mea vita redi, sensus redi!
Totum fata triumphas! quis cenora aures!
Me liquidem non rogo, conius ne roset et uxor.

Ac famuli natiq. mei, vidiq. Senates.

Łasky, swiadek łotwie, Kira, Łaski, Łaski, Łaski

O ubi sunt oculos, beatissimis optima optis.

Nec paucis, nec vera mihi est, nec tanta securis.

Heu quo ligna secabo mihi, vel rena oibis.

Mopse, vel infans, claudis deliria mente.

uxor cara veni, Bartol, Dittine, satis

Auxiliare meis, genit. Succurrite, Patrem

(Dicere si liceat Patrem) loquolite vobis.

O infelices animis servitibus horas.

O infelices in mea fata dies.

Bartol, 'Mach, Woycech, Domino succurrite vobis.

Nemo venit, miserum Grellam! Supereste propinqui.

Łaski tak płakaj, łamatawai łotwie, wzywai łotwie, w tym Łaski łotwie

Łaski tak płakaj, łamatawai łotwie, wzywai łotwie, w tym Łaski łotwie

Łaski tak płakaj, łamatawai łotwie, wzywai łotwie, w tym Łaski łotwie

Łaski tak płakaj, łamatawai łotwie, wzywai łotwie, w tym Łaski łotwie

Łaski tak płakaj, łamatawai łotwie, wzywai łotwie, w tym Łaski łotwie

Łaski tak płakaj, łamatawai łotwie, wzywai łotwie, w tym Łaski łotwie

Łaski tak płakaj, łamatawai łotwie, wzywai łotwie, w tym Łaski łotwie

Łaski tak płakaj, łamatawai łotwie, wzywai łotwie, w tym Łaski łotwie

Łaski tak płakaj, łamatawai łotwie, wzywai łotwie, w tym Łaski łotwie

Łaski tak płakaj, łamatawai łotwie, wzywai łotwie, w tym Łaski łotwie

Łaski tak płakaj, łamatawai łotwie, wzywai łotwie, w tym Łaski łotwie

Łaski tak płakaj, łamatawai łotwie, wzywai łotwie, w tym Łaski łotwie

Łaski tak płakaj, łamatawai łotwie, wzywai łotwie, w tym Łaski łotwie

Łaski tak płakaj, łamatawai łotwie, wzywai łotwie, w tym Łaski łotwie

Łaski tak płakaj, łamatawai łotwie, wzywai łotwie, w tym Łaski łotwie

Łaski tak płakaj, łamatawai łotwie, wzywai łotwie, w tym Łaski łotwie

Łaski tak płakaj, łamatawai łotwie, wzywai łotwie, w tym Łaski łotwie

Łaski tak płakaj, łamatawai łotwie, wzywai łotwie, w tym Łaski łotwie

Łaski tak płakaj, łamatawai łotwie, wzywai łotwie, w tym Łaski łotwie

Łaski tak płakaj, łamatawai łotwie, wzywai łotwie, w tym Łaski łotwie

Łaski tak płakaj, łamatawai łotwie, wzywai łotwie, w tym Łaski łotwie

Łaski tak płakaj, łamatawai łotwie, wzywai łotwie, w tym Łaski łotwie

Łaski tak płakaj, łamatawai łotwie, wzywai łotwie, w tym Łaski łotwie

Łaski tak płakaj, łamatawai łotwie, wzywai łotwie, w tym Łaski łotwie

Łaski tak płakaj, łamatawai łotwie, wzywai łotwie, w tym Łaski łotwie

Łaski tak płakaj, łamatawai łotwie, wzywai łotwie, w tym Łaski łotwie

Łaski tak płakaj, łamatawai łotwie, wzywai łotwie, w tym Łaski łotwie

Łaski tak płakaj, łamatawai łotwie, wzywai łotwie, w tym Łaski łotwie

Carce tuo. Solio dignus furcam meditare? omni
Voto Regna geris - regni decet omnis Amor.

Te Regem volumus, Regem de sanguine Regum.

Osequi res tua mei est, cum torque legem.

Imponere tibi: Grela, misera quae luctu, animum

Me Maptum satis, videribus Penabbar artum?

Pauper agor, pauperq domus, possessio tota

Est mea. Ergo Non es Rex; erras: Te Principe natum

Sanguine Scimus. Honor regni est Tuae Patriae mentem

Rege, et infans mentis de via sperne.

Ma hait ugiu prof. de Hugo

In Solio subiste tuo Rex maxime Regum.

Da me hait ugiu prof. de Hugo Grela. Non meus est baculus, ergo quid tibi cum baculo?

Captra damus. Regi, vultibus insignia Regis.

Grela Nescio ubi, va quis sum, me meliora doce.

Ergo majordomo Hic ubi, par, solium est, Majestas debita Regi,

Fortunq. Locut, Majestatisq. Supremis.

Ius loqueris, hata est somni mendacis imago.

~~Est~~ forte labor tui Regem de mente, vel alta

Pondera curarum. Virtutes consule dignas

Rege, loqui dices De Te meliora. Grela quid ergo

Principe dignum egi? maja dona nescis Te dona dedisse?

Grela nescio: Ergo mille mihi nummos, totidemq. Philippis.

Hic torque ex auro non parvi penderis: illi

Perlam quadrupedem. Taceo, majora loquentur

Te Regem tua facta, animo dignissima Regis.

Grela Non memini quicquam dedi, vertigine tui;

vos tamen ~~domini~~ ~~regalis~~ reddite Regi.

Satis ab infans nil posse danti petiq.

Idcirco despera, mihi vultu munera reddi.

Ergo ~~est~~ ~~icet~~ ~~infans~~ sparsas per littora gemmas

Non repetit Pontus, ripis quas ejiit Ergo

Donat oper. Majestati contraria vultus

Res esset, si quid larga, aucto Principe extra:

Sparsisti; manibus suis repetita redirent

Fortunq. Tui. Bonis jam parce. Dedisti,

Turpe est si repetes? Ergo data dona tenele.

Me liquidem Solio Regem posuisti in ipso,

Atq. Coronato venisse e sanguine Regum

Diatis, Imperii morem regimq. docete

Majordomo Quod majestatem Regis concernit, et augeat

Pompan, poro modum. Nulli deponere Coronam

Ut res par Amis, tibi, vel Major honore.

Regis ~~notou~~ ~~da~~

Si vero minor est, Caput inclinatio parumper
Nec solio desiste tuo. Sit vultus amantis,
Et multus gravitatis honor. Qui dignus amari est,
Pelle supercilio nubem, frontemq; serena
Et Chariter assume genis. Si novens hostem?
Instrue Manu Caput, vultumq; rigoribus arma.
Ad Majestatem si nescis figere passus?

2 ponit caput in q

Cum tanta gravitate pedes inflectere choreas

Mouit? Choreas? novi, me tota taberna

tancouae po Passtus
a chore po trahit

Miser saltantem vidit, semq; diu somnia narras,

Offendis majestatem. Plebs sola tabernas

Et rude vulgus amat non Reges. Desiste vocas.

Sic compone pedes. tancouae Stiga tancouae i Erda ale po chlofku
Serg - - - magna cum lege novendi.

Nec minus ut debet, nec plus. Concede vultu ipis

Rex, majestatem pedibus, proq; seduer solium thronumq;

Nunc aspice. Caput ne vili mente fatigant,

Regaleng animam propellent patre tota.

Confule Doctores medicos, artum Galeni

Resistent sentus resistent, Caput.

9d9 po Doktorum

~~Real~~ I veniant medici. Erda stomachus ne torquet et urit
Dubia latrant voca a farte diti.

Serg et nutum veniant. placeo an cerevisia? Erda nolo

Drindulam mihi fer Serg Caput roset, iste liquoris

Pessimus est succus, mentisq; est pestis et hostis.

Serg Vina feram Erda bene fer. rapitq; qd est

Vina. a quomodo? Stiga Trea hie sunt vina, Tady

Fortuna. Erda mea sunt? Serg Sic est Erda da plura. Stiga paratq;

Obsequis. nalam Stiga w moty kichki trahit. patera mabore. wip mu

Kalawfy w pukar wielki parigit. hie decula vive.

Regis adoramus submisso vertice plantas.

Stigadonich Fata promunt Regem Capitis verbigine, mentes

Medici veniant lassi

Se male confundunt, animus delirat, honori

Confulte et vito medici tota ludabimq; arte.

Atq; doctores ingunt moti carlat, alij in pector, alij in Capite, alter in lingua, hec
in oculis, ille in manu.

Serg Quis morbus constante Caput. Docto te sic sentio, multq;

Har Capitis turbas concit. sanguinis qly

resce lethet amia megit aquis.

Quod abum Princeps se dicat, opinio fallax.

Inlect istis ad moliora potest

Doctoring Verbo Capitis, Capitis mendacia, belli

Arte queant facili. Utah genialibus honis

Concedatq; animam lassi. Si amia mentis

Excludat Princeps veteri deliria vino.

Doct. 3

int. Citharis impar sunt instrumenta tubarum
Hic quid mente sedet Capitis vertigo, recedat;
Si Rex continuo biberit, sit soto vini
Semper de viciis annorum quing. vel octo.
Mane bibat celsa semel, sed frigida temper
Vina, sed Hungarici veterisq. laboris. ut autem
Ad somnos ibit Princeps, tepidissima sumat
Casta Croco. mentas habet Rex Strape dignas.
Requis Cor recreet, sonet optima musica Regi.
Hic veniet reparata salus.

Doct. 4

Bulbet Sanguis tamen est utania clemens
Liquor facilis est bona vix bibat.
Mane bibat, vinum bibat cum sola cadente,
Mane bibat deice Rex, totiusq. die
Quod ni Rex Princeps profecerit, ergo
Nocte bibat deice, et deiceq. die.

Major Domo

Nix grave. de tugi mto lego curare, iube, si qua valet arte, laborat
Tota Culina. abusus est magno Princeps dignus.

Typ. riam in ipse dng. Culina de pularum. kist. Prela tandem
pryctoz. C. tuga re iur. cas. do. Stom.

Prindendi. onat. nora. major domo. iuss. coxine Culina.

clong. dem coxine. major. Regine parces. long. tra. Princeps mensa.

Omnia sunt. major. Ergo. Cibus date prandio Regi.

Menas. Sterne, argentum asser, Bacchi rignores

Hungarici, veniant. utui. Citharid. rignery.

pryctoz. Noga

Omnia sunt. vobis.

Siedq. u. fofe. Krol. Evla. re. polity. amia. bo. caty. garlug.

Pyta. sig. major. domo. Evla. Quid. Sapient. Prela. Sapient. sunt. optima. fenula; tales.

Non. memini. Semp. se. Cist. major. domo. Znim. u. Prindendy. re.

padet. il. communia. Regi.

Aferenda. sunt. omnes. sed. quibus. prandio. major.

Na. walt. wana. pby. Stole. gwig. Cito. Prela. Krol. dnm. sp. Co. tsiepr.

Quid. vult. ipse. Senus. major. Tuus. est. Rex. optime. Regum.

Rex. Est. meus. major. est. ludit. cuivis. vox. ipa. dei.

Rex. Par. nihil. audui. major. hic. morby. qui. Princeps. Regis.

Mente. Doct. tati. ingeni. est. ut. p. s. lina. Lethes.

Omnia. mergat. equis. Prela. Me. lora. apponite. non. est.

Prasficia. major. non. sequum. libet. est. sed. omnia. sunt.

Ad. nutus. wala. etiam. dnm. fete. major. fereng.

Nu. Siedq. u. fofe, wlym. pryctoz. Cito. ou. Bartol. Krol. Znim.

u. w. Har. Umie, E. Kzym. sp. Krol. p. w. n. w. l. u. p. t. u. e.

Ad. Stok. wita. sp. Znim. p. p. l. n. e. ra. w. d. h. u. Znim. w. n. y.

major. Domo. u. d. r. y. Bartol. E. sp. 2. Krol. w. d. y. wita. i. a. k. y.

bratem. civam. et. diet.

At quid agis Princeps? Exoni de Bastarda hora saltem requiesce perge,
Perge Caput Multum. Cum Majestate Regem
Quid paritas? ad Regem Regem Joshi, et Rex honorum
In de; Columbus Te coner, et omnibus illis
Quos. Ille fortuna gerit non vilitur. Ille
Justicius est, regniq. hui pars ultima mentem
Enger, et ab est. Cordis deliria pone
Quis h. mente. Sedent; mendacia tantum
Sunt somni, Capitisq. mali malus ordo. nec ille
Justicius est. Sane mentis. per omnia forte
Te rogit. Hela h. domini me nomine. Regem
Diat; ille inhi. Mater, mihi fidus amicus.

maja Es. anquis Regem. vitem Rex trojia mentem,
Distrabe. Ca. somni mendacia tolle.
Si doctoris eget laotis varietate? factus
Judabus Doctorum celeberrim arte falli
Huc veniet. Vo Kroda. Conclude libin. data prandia laude.
Pia, idq. welsq. de. qm. uwaltang. Ho. h. Kandy, po. p. e. inter. presentis
nes. p. i. de. do. Kroda. maja. domo. noni

rar. Leula. latens. Rex. in. ch. fine. vuc.
maja. Vive. Pater. Patri. Laia. Laia. vial. zera
Kro. p. reche. maja. domo. wy. p. Hela. Kro. ay. d. mi. keh. d. d. p. i. e
maja. domo. elure. za. Kro. p. i. e. d. rowie. et. di. t.
Nulli. meo. Watere. fluant. Th. Leula. Princeps.

prochodi. yd. Doktor. i. die. reu. pe. zeh. p. i. d. o. h. e.
maja. domo. do. Kroda. ltere. Rex. lats. melioribus. i. tere. voto
Se. Regni. fortuna. i. u. let. meus. Princeps. digna
sic. i. u. let. et. medici. l. t. entia. l. d. d. t. p. a. p. u. l. i. t. o. m. i. s.
Hela. Jam. Satus. est. domini. quo. h. am. resp. o. Lang. Voces
Delire. quid. loquens? non. aliena. b. i. b. i. s.
Fortune. sunt. ista. Tui. Hela. l. o. l. a. t. o. i. s. t. s.
sunt. mea? maja. non. aliter. Hela. date. plura. h. b. a. n. g. maja. et. omni
v. b. i. s. e. nam. de. Doctores. i. u. s. s. a. r. e. nec. i. s. t. o
p. p. t. melior. medicina. nero. Deliria. motus
vino. naufragum. patent. in. i. s. t. o.
P. i. e. Kro. a. b. a. r. d. o. p. a. d. r. i. a. s. y. h. i. e. K. a. r. e. g. r. a. u. a. K. r. y. p. e. a. d. z. e. h.
w. t. a. n. i. a. p. r. e. s. t.

Jam. Satus. in. l. i. b. r. a. l. t. h. a. i. s. p. u. l. s. a. t. e. c. h. o. c. e. i. s.
Vox. sonet. apta. meis. q. u. a. n. q. a. l. l. h. p. i. c. p. o. d. o. b. a. t. o. m. i. e. Hela. b. o
P. a. p. t. i. n. i. u. s. i. c. i. n. n. e. g. o. g. r. a. u. K. a. r. e. a. b. i. s. d. a. t. e. p. e. t. i. a. v. o. c. e. s.

nam magis tamen illi se tam me parata bo passu non placet iste sonus. istum fud-
giam me sodales. ^{huc} ^{istig.} ^{omni} ^{chitiphi} ^{prody} ^{tania} ^{paiz} ^{phero}
tantum - - hoc hoc. ^{foz} ^{de} ^{prohaza} ^{profo} ^{fo} ^{rely} ^{pt.}

Conforma viver, ubi Regum maxime mentem
Cinge, ^{vel} ^{laborantis} ^{Cochina} ^{mentis}.
Pit, ^{iur} ^{rept} ^{ter} ^{re} ^{ad} ^{unpion} ^{adp.}
Andem ^{prody} ^{chitiphi} ^{prody} ^{tania} ^{paiz} ^{phero}
bos ^{ad} ^{na} ^{akaze} ^{chitiphi} ^{hoda}, ^{et} ^{up} ^{chitiphi} ^{diat}.

Vere delirat, claudis temulentia ludet.
Caput! o stultum pectus! Satis omnia stulte
Epist. Tatumam et Regem jam exas, quem na
Indueras; idem Syria sub murice simplex
Ac proprio Centone. Tuon Tibi reddimus omnis
Hec tua fortuna est. ^{de} ^{huc} ^{carbam} ^{compinge}, ^{vultus},
Crinos et faves illi reddatur ut ante.
Cento, agum, baculus, nudis ocrea, tota supellex
Et Tibi, Seme tuam sortem, quam stulte tulisti.
Utraque ^{go} ^u ^{roie} ^{chitiphi} ^{hoda}, ^{et} ^{up} ^{chitiphi} ^{diat}
Qualem repperimus talem te reddimus. ^{et}
Nathur ^{et} ^{qui} ^{nuper} ^{eras}, ^{Cento} ^{de} ^{epist.}
Oena. ^{de} ^{hoda}, ^{et} ^{up} ^{chitiphi} ^{diat}

Nes metamorphosis? quis me moles abstulit error?
An fallunt oculi? Regem me purpura nuper
Vidi, Centones nodie pro murice. Erela
Ium video, Erelam probat istud gausape. forte
Insula voluit me fortunatas, huc
Elisi. Vel Timothei meus somnia vidi?
Non mihi de tro veri fuit illa figura.
Nec facram, Cinctum Caput diademate vidi.
Propter adhuc loquor quanta vira bti.

Prallucia sunt Pri
Bidermani, qui
vile hanc conchit
Austriam

Ho, me solis loquar tepise
Fulgentes manibus tenere gemmas
Et testudinea jacere lecto
Et molli latus abdidero pluma
Et gemmis libere, et cubare cocco

Muliez, fortunas uno videro dierum

Epilogus
Timotheum videro Patres Religiosos, in somniis Regum

Fortunam, Regum accipit imperia, amittit in somniis. Crateribus de fastu
 infusus appulsus, inquit Crateribus et in furtis. momento Rex et subdit,
 Principi et egredi. Sic autem statum suum, quod in meridiem honoris
 euebit, deprimunt ad occasum. Deinde, cui amor magni nominis conti-
 nuo sedet in pectore, omnem fortunam mundi, unus dies luctum esse.
 Tu vero audito Religiosissime barba, suad de Rege in Regem dicens;
 nil. Equidem in Rege Regum videmus.

G. M. D. Flor. D.

Prologus simulq Argumentum.

Etiam lacrymas habere pondus et Reges posse dare videbis. Aud. Pal.
 quibus, unus ex geminis Regis Patris filius enatauit ad solium, emerit
 ad imperium. Sed mihi dubium, teat. Iste Regnum Principes propona-
 mus, rem evoluerimus. Rex Pater, cui filii unum fuerat imperium, fa-
 to proximus filius regnum leat. Quia vero nec geminum caput una
 corona, nec potuit binos imperium pati dominos, libera filiorum ele-
 ctioni dat regnum. Uterq; quia imperare voluit, neuter alteri
 votum contulit ut regnaret. Proo Patris iudicio committunt, ut deci-
 dat. Recusat ille, ne si unum eleuet ad solium, offendat alte-
 rum et deorimat. Let tandem decadat ioboles, id date consi-
 lio. Inscripta chartis nomina probet libra; qui Principes ma-
 jor pondere surrexerit, ille Patris imperium accipiat. Placuit
 consilium; scribunt nomina, ad libram vocant. Pater, cui amor minorem
 commendavit filium, illig chartam accipit, plorantibus oculis, pagina cadentes
 immittit lacrymas; quod uti pedes charta, fortunam Patris minori conferant et
 imperium. Sed uti exhibuerimus, ad Regis solium lacrymas supra derulam plorantis
 iudicantq; in horto, iunus ligato pede, inultum lumen, Dei condem lacrymis et dolore.
 Rex in solio coram laetantibus gratulatz ab de felia.
 Successu, et fortuna Regum fia.

Rex Ipse nunc ardet honor. fortunis Regis
 Infortunati, nunc habet ulla dies.
 Ipse nunc ardet honor, favor ipse coronis
 Fortunis, et plures in summe viros dies.
 Linc. Est bene dum titulis Rex Invictissime Regum
 Ducis ab Athensis deponere plura dies.
 Orbem qui nunc implet, sua regna Deorum
 Auxiliatrices comenere manus.
 Qui caput est Latina, caput mortale corone.
 Te fortuna colat, te colat orbis amor.
 Linc. Tamen anet tua Regum, et anet Te Diva Princeps
 At de cum titulis integer orbis eat.
 Sitq; tui fortuna comes finissima Regis
 Te petat eternum non desit honor.

+

Quae mihi confectis, vestris ego vota secundo
Votis, quos Regis corde reponit amor.
Fortuna comites amo, fortunamq; totales,
Ipse Liberatus vivere nolo dies.

Lex

Prince me dignos Regem puto vivere Soles,
Si fors ipsa mihi vos facit esse pares.

Senator T.

Si Proceres Solis Rex Invictissime vincis,
Nos et fortuna vince Suprema taces.

Imperij caput es, Procerum fons tua, decusq;
Nos tibi fortuna non deest esse pares.

Senator 2dy

Vos ego, quos Lepti Comites, Comitiensq; corona
Fidays purpureis Nomina ferit honor.

Rex

Potest pares, grandaeq; Viri decora alta Lenatus,
Ut vestro Deat pectore Divi amor.

Qua petis a nobis Excellentissime Princeps
His praeferam nro pectore Deit amor.

Senator

Divorum me iussit donos, Regis Lenatus
Ferre Latra Djs munera, ferre preces.

Rex

Nomina cultus, Latra cum Principe vestro
Fide caput, cordis Nomina fida mei.

Pectora fida dant Proceres, Regis Djsq;
Imus, et in iussu astra minora nos.

Sen 1

Et Regni primus huius, nos tibi Pydera Phoebe
Corrigens Comites in pia vota pedes.

Sen 2

Lex Ergo Deos adeo, ferimus vestigia Princeps.
Sancit, et veneratur, Nomina noster amor.

O mortalibus Celestia Nomina Regni,
Nomina Latra digna Deere Throno.

Rex ante delubrum

Vos Regni fortuna mei, et decora alta corona
Vobis Submittit Rex diadema Djs.

Submittit Diadema, Latra accline figuris
Et dat doniferis Dona Latra foci.

Dona Latra foci vestas accendit ad aras
Imperij custos flamma est ista mei.

Te Latra Omnipotens, et vos Latra Nomina posco,
Sitis ad auxilium, Subdivinus meum.

Per titulos vos oro meos, per Regna, Fidiq;
Ut procul a fatis sit mea vita Dii.

ad senatores

Fortuna Comites Latra date pectora cultu,
Vestrisq; Divinis, munera, norat Honor.

Thura dant vobis celsissima Nomina cali
Sumite de grata munera parva manu.

Sen 1.

Juppiter Aetheris pars illustrissima Regni
Tu Latra Latra Principibusq; fave.

385
Vos Lupin petim^{us}, Regno Regis favente, Sen. 2da
Vivat ut mureb^{is}, vivat in orbe dies.

Munera parva damus, Regi vos secula feste,
Multa sit, et gratia Principe digna salutis.

Ergo valite Dy, mea Regna videbo, precorq^{ue}. Nex caturq^{ue}
Ut vestros cultus integer orbis amet.

Quos, Lupin coram Procures tibi vivam^{us} annos, Sen. Reg. 1da / 2da / 3da
Hoc tibi nunc, plero pectore, corda vovend.

Vive Cetero Cetera, felicia secula vive,
Et fortunatos cum Jove vive dies.

Cum Jove vive dies, felicia tempora vive Sen. 2da
Lui deq^{ue} eo populo, Principibusq^{ue} Dys.

Quae mihi concordis vestigia secula mente, Nex
Hoc votis, celi Numina, vota ferant.

Mille mihi Princeps, celi si secula ferat Sen
Solus mille tibi, secula mille daren.

Languor habet mea membra duces me somnia possunt
Ibo fatigatus depositur^{us} onus.

Dormi seculum, felicia somnia dormi, Sen
Sit tibi fortuna, Thimotheus Lepor.

Cantus.

Panikie imiona Iste koron, nidy ranne forte
Dzis cos iagnicig, iutro iusticig przy swoim splendorze.

Serca iusticig tudz, ah ah ah

I Sen twaroy budz, ah ah ah

Nadto zab serdeczney

Seraw iument wieczny

Kolo ah kolo toi nieczupliwie iestes przy cyrkule Istajig.

Pipszkiey ruiny kogo wynosiz nie wydzie w tytule

Gesli S. eoz, S. eozcia odmiang

Przyiarzi fortune ustrang

Iktorem ty mile

leci tykto na chwile

Iwiadka

Farbuie szarlat, a zua ko.ory niemi u tudzone

Jak na lep iezg udzine pbaszta serca uwiedzione

Bo i glanc purpury b. e. z. u. nie

I Tyryjski szarlat b. e. z. u. nie

A cordus w kronie

Iutro pada skronie

god marmur.

Nieście ulay Drodzey fortunie gdy Lote kolory
Praca na' bozar takby ap uariet cwoiemu fawory
Wiedzieli obicenie przyjalni
Lipszke Lene rang Ladrani
Gdy icy Lote potas
Nawet i momenta
Margaiq.

Nie trwały w statku u niey iet obliq na Panstwie imiona
Chrze ubieja podesz ruiq Kolo Xiora
Scorpsia obicenie potudnia
Pate iak z Tobq iotie obudnie
Bo ap nie wpromienie
Lec w grobowe cenie
wprawadi

Uia nie Lotapiay Lpe w Lotunie nie kyp Lerdanofu
Karday godziny Senet de Araice bpdie od La-ola
Gdy z nig w nieprzyjarny domianie
Afekt uniedziomy Lotanie
Lal nie utulony
Mady nie Lgionu
Lotanie.

an Venimus ad magni Celestina petra Legi,
Exploraturi tam breve noctis opus.

Rex. Fatalis me languor habet, cor deserit artus
Sedus et e iuis me iubet ire dolor.

1 Quos Regni fortuna mei dedit esse sodales
2 Et usque Proceres non redituri eo.

an Quis dolor o Princeps Tuus per praecordia regnat?
Nec te, tam grandi vulnere fata premunt?

Rex Forte fatigatus, languor gravis aut in artus,
Unde cor a latu debile petus habet.

ad Senm Magne Cliev. Servo adsum Rex iui tyssime. Rex longas
Iumpe moras, genito de mea fata roia.
Tas veniat, oboler, charissima pignora Patris
Quam vito dubiam sol peregrinus habet.

Senator 1 Quod sic decumbas fatis, mihi magna doloris,
Materiesq animis est gravis orta meis.

Sen. 2 Et me fata premunt, animamq dolentibus urgent
Dum Te ex magne Pater cerno dolore premi.

Variant 11: Ad gemitus dolor ipse tulit nos, venimus ergo
Fithy jor Exploraturi funera Lova Patris.

286
Pater Multus amor Patris, Patris solatio vestri
vos medicina mihi vos mihi multa salus

Filius O utinam Tibi poltra salus Pater aderet annos,
ut Tibi sit multo tempore multa salus.
Ergo Pater moreris. moreris Pater optime natus!

Ix Et Pater a genitis non rediturus abis.
Non rediturus abis. Tecum tua fata sequemur
Non Pater a genitis in comitatus abis.

Pr Ibo, valeto mei charissima pignora cordis.
Ior O utinam comites nos tua fata trahant.

Pv Iam me vita fugit, Patris jam deserit artus
Omnibus in membris dum fuit ipse dolor.

Ite coronati diadematis ite decores

Ite mei tituli purpureis throni.

At mihi cum totis, mihi est cum Principis seque,
scindit ubi vita stamina Parca mea.

Vos mea pars vita fidissima pignora filii

In vobis Patris vita superstes erit.

Ad vos qui maior moritura silentia solvo,

Patris ut in vestro pectore vivat amor.

Ior Vivet amor Patris, natorem pectore vivet!

Tu quae multas facies vultus Pater.

Nar O dolor, o utinam Te secula nulla viderent

Qui genitis lacrimas elucturus eras.

Qui fereris duro soluisse Prometheus saxo

Auxiliabices nunc mihi pande manus.

Ior Divide cum genitis tua vulnera, divide lethum,

Optamus comites istius esse mali.

Devesit dolor in plures divisus: amamus

Esse Patris socii parereque mali.

Nor Non genitis moritura Pater lacrymabile vulnus

Quae non natis fata relinque tuas.

Pater Iam me fata vocant. Vos mea regna relinquo.

Ior Sit Tibi vita Pater, sitq. Corona Tibi.

Huius genitis tua vita placet diademate regni,

Vita ac imperii haec diademat tene.

Filius Cur Regnum genitorum tuorum populum relinquis?

At dolo, adheret hic volatere Di.

Pater Consule magne Pater medicos, artem Galeni.

Ior Et ibi ab hac dextra pignora vita Tibi.

Pr Ergo vocate manus medicas, statim ultio
 Ultima. Tor doctus. Vade, voca; sit medicina Patri.

Pr Accitus veni Rex Inimicitiae Regis
Doktor O ubi nam nostra posat ab arte dolor.

Rex Pater Tange manum, venasq; proba; remanetne futura
 spes vite. medic Vitis spes tibi parva dat.
 Exanimis artus, venaq; silentia, vides
 Iam probe claudenda sunt documenta Tui.

Pater ad adlocutor Defero fortunam, moriturus deferre vitam.
Filius Quem forsutus medicis destituere manus.
 Imperii, Patriq; me deus, tribuq; Paterni
 Regis et Regni sit diadema vobis.

Tor Recine te genitor natus irreparabile fatum.
Nor Sicane fata subis non moriture Pateri.
 O Pater, o Genitor, quid grandia vulnera natis,
 Tatag, quid cordi periculisq; iacis?
 Sit Cestrum, obliumq; tibi. Pater mea regna tenete,
 Me diadema fegit, me qua vita fugit.

Pr ad filium Patris in amplexum de natis ultime fili
 Pater. Nor In cultus cor, animamq; fere.
Pr O nimium dilate, meis puer optime votis
 In Te, multos honor Patris, amorq; sedet.
 Ista tibi dilecte puer, precor optime fili,
 Ambiat ut Chari Te diadema Patris.
Nor Dum Pater a semitis superas te mittis in Oras,
 Nec mea vita mihi, nec diadema placet.
Pr Non prius atherei pulsabo limina Regni,
 Quam Patris in vestra fronte sedeat honor.

Tor Partiri diadema nestas, geminasq; coronam
Pr In Dominos unam, non licet ire Pater.
Pr Concors vester amor Regem conspiret in unum
 Possit ut imperia scepra tenere mei.

Nor Quam Pater e geminis Regni diademate cinges,
Pr Per hic Imperii Regis decusq; tui.
Pr In reminum Caput, ire nequit diadema, nec unum
Tor Regni, sit bina fronte sedere decus.
 Verbis si geminis velit diadema teneri,
 Et binos Reges una corona peti;
 Ergo solve Patris dubii discrimina regni,
 Unas ut unig tempora cingat honor.

Ne Pater ad lites damnum mea pignora nolo
Cingat ut anius detra Corona Caput.

Ite, Senatorum dubias sententia mentes
Themidis ad libram iudiciumq vocet.

For Consilii votisq Tuis Pater optime Parum
Subjiciamus mentem subjiciamusq Caput.

Rex Pater
De maiore
Vano
Tua Senatores adsum mihi pectora, vade,
Nec mora legatos retrahat ulla pedes.

Pruchas
Senatores
Sen. 1.
Sen. 2.
Venimus acat Rex iniquissime, multo vides
Multa precaturi iultra diesq Tibi.
Fortuna meliore Dies Tibi currat et annus
Secula Se Reani nobiliora betant.

Rex
Ses vita molirisabit, sed occidit omnis
Cogit et e iuis me gravis ire dolor.
Consilii spes una mea fragilis Senata
Fulera Senatores, in alto solata Patri
Ferte Sen. 1 Caput submitte, uti pernicio alio
Qua dederis mandata sequar. Sen. 2. pectusq paratum
In me crede Pater. Ius nunc accepimus aure,
Patore festino Tua Rex mandata sequemur.
Tud blacet a nobis Rex iniquissime. Rex Regni
Est unum diadema mei, sunt pignora bina
Et cadit in binos una Corona Patri.
Utriusq diadema Caput praeingat, ut alter
Possit inoffensus vivere, ferte modum.

Sen. 1
Arbitri res ista Tui, quem elegeris ille
Imperii dominus, diadematis ille Paterni
Fiet honor septiq decus. ne vero furoris
Fomes, et invidia Senitor videre futuro,
Decedat Soboles, in se suffragia vertat,
In se vota ferat. Dederit quemcumq Coronam
Imperii diadema gerat.

Rex
Consilium placuit, placuit sententia Patri,
Sed tamen hoc genitis displicuere meis.

Sen. 2
Hinc aliud subjungo. Schedis scribantur in albis
Nomina natorum; sic insignita vocentur
Ad libram. Hec Princeps qui pondere major,
Imperii diadema gerat. Rex placet ha sententia Patri,
Est bene, proponam genitis modus si placet.

Rex agendum
Adiut filii
venit
Quam turpem vobis decedere Regni
Nolitis, decedenda propono Coronam
Consilium. For 1. 2. 3. Pater porrexerit, altum
Pater iudicium nos Consilium sequemur.

Rex
In prius conscripta Rehen proponite libere

Tor

Jov - Et bene Rex ad Annus Fer lanceam, calamum, chartam, papyri
Abramentum. ~~non minus~~ Invocantq Deos ut ibi laeant. P^ro majore chartis impone semen.

Non invocant
 Deos et
 fortuna.

Regnorum fortuna parens Divig sensus
 Magne Pater votis auxiliare meis
 Majestas meritis non est grave pondus

Wary Senator, Equilibrium
est, et ait.

Drug van wary, piewara
m tazy. Sen. ait:

Pater ad minorum Alium.
In grave pondus habes, majora nomina senat
Illius ergo Caput Angit diadema. Paternis
Inlustras tectulis, sacro pignus creaberis hares
Nam decedenda modus ultimus iste coronas.

Fortuna Favorem veneron. ciademate lingi
Non anni menere mei, non debilis stat,
Atq; pares humeri, Sed ubi Suffragia regni
Hic at Fortuna meis Desolima rotis

Metto Coronandam Patria diademate frontem
Et Solis submitto Caput. Rex Patria accipe regnum:
Daen Lyna coronam mibi De diadema; Tibi sceptrum Soliumq; relinque.

Tor - generalis de darenis ergo?
 .ms. 4. 9. Meritorum Pater! quousq. vocaverit orbis
 Regna Oya: Prota 20. 160. vale frater, tituli valete paterni.

quiescenti statim a
parte dicit - *Stans fortuna meis, illudis Olympo
Vobis. Major eram Patri Succesor honoris
Nunc solio privor, Patrio diademate privor.
Fugit hinc, fugera meos, et regna iustos*

et R.

372
Et Patris fortuna mei. Sic vivere? mori?
Per est. Imperii solium minor occupat omne?
O dolor! Ordo quid est meriti, atque quis ordo?
Annis sum major, titulo minor! Improbe regni
Haeres! perge, pater Frater. Tibi sanguine junctus
sum, sed et hostis ero. Patris diademate prius?
Restat ut et vita triver. Una nomine, nolo
Vivere; vita mihi non satum est. Legatus Senatoris Tre. Nege.
ad fratrem venit, nuntiatur vitam et dolorem simul nuntiatur mortem
Patris. Nuntius ad Il

Veni, iam Senator Tuus impetissime Princeps
Concessit satis. Filius per hunc comes ibo Patris.
Hoc decrat satis complementum colorum
ut Pater, et fugeret me diademata Patris.
Legatus Non tituli non regna Tuos fugere lacertos,
sed comitatur honor, comes it fortuna, sequunt
se fastus, Capitiq. tuo diademata reponent.

Princeps Spes mihi fortune, regni spes occidit omnis
Dum me regna mei deseruere Patris

Legatus Non omne imperium, pervenire nec omnia regni
Nomina, dum tituli te deseruere Paterni.
major es, imperioq. Patris majora mereris

Princeps Non vero majora, satis foret esse Paterni
Haudem imperii. Legatus Dubii spem rejice vohi;
Spes desperatas et vultum rejice tristem
Te melior fortuna petet: nunc nominis auge.
Pompam fraterni, ac tandem venerare minoris
Fortunam fratris. Princeps miror quod verba tulisti.
Non bene locuta mihi lase. me in sanguine fratris
Ipsi, me fratrem, gladiumq. nature videbis.
Injusta quod fronte gerit diademata, thronumq.
Illius venerabor ego sed vindice terro.

Legatus Non deat ut proprio contendas sanguine ferrum.

Princeps Fraternal primis maduerunt sanguine mari,
Et nostrum manus ista bibet ferrum videbit.

Legatus Verum est, fraternal maduerunt sanguine mari,
sed mala fama canit, quis miratur et orbis
Illorum deformis scelus, labemq. perennem.
Do ne de vobis Princeps Celsissime, turpis
fama canat, non bella move, non exere terris.
Pone odia, accensas mentes, et desine flammam
te iras nutrire animo. furor iste, malorum
Est fomes. Frater sanguis Tuus imperat, illo

Rege. Tibi crescet honor. Te regna tenere
Reg. puta Dominum. Vnum fratris in oscula perge.

Princeps

Alcensas magnis excludo doloribus iras

Conflusa tuis mentemq; animumq; resilio.

Flexisti pectus flexisti patris amorem.

Frater es, es Princeps. Patri diadematis haeres

Te Regem. Frater veneror. cum sanguinis ambo

Unus sumus. Atque adempto, meoq;

Fortuna, quod honor Patris tua tempora cingat.

Millenos soles, felicia secula vive,

Fortunaq; dies vive invictissime frater.

Refrater

Fratris vota alto conscribo patore. Quamvis

Te minor imperium teneo; tibi numina majus,

Et nutrit fortuna deusq; ponetq; laetis

Imperii diadema tuis. Non desunt illas

Tes Te sublimi. Frater conferat honori.

Es sanguis Regumq; decor, vicina supremis

Sceptra geres, soliq; videberis haeres.

Princeps &

Quid Frater maiora mihi, sublimia Princeps

Quid mihi promittis? Tortura pectus, iniqueo

Am me corde gerit. Rex Fr. Non sic mi Frater, honori

Te nutrit, nostro qui sit diademate major

Non Te spernit honor, non et sublimia regni

nomina te spernunt. Linget diademate frontem

Et solis Princeps nostro maiore sedebis,

quem semper fortuna alto sibi pectore ponit.

Princeps

Spe dubia nutrit Frater invictissime Princeps

Qui et fortuna et regni Et occidit omnis.

In titulus id pono meis, quod Patris honorem

Et Patris regnum geris invictissime Frater.

Rex Fr

Non dubi Tibi vota loquor diadematis: alto

Te fortuna Parens genuit quia sanguine Regum,

Regna tibi, sollemq; parat, regniq; corona.

Senatores apprecant nos Regi.

Imperium ferat, felix Respublica regni,

Te Patre: felices populi Te Principe: Reg.

Rege, diem quemvis fortuna vivimus. Unum est

Quod Tibi mahe Pater, Pater invictissime, pleno

Corde precatur, de caelo vota vocatur.

Scilicet, ut felix fortuna Principe agnos

Uvas, qui Procerum populisq; mereris amorem.

Te Patria Patrem, maiestatemq; profunda

Fronte tenetres colimus. Tibi colla parantq;

subiicimusq; Caput, tantemq; inflectimus omnes.

c. 15, nobis, populisq; Pater, Pater omnibus vobis.

364
Rex Quis Regi laus vota, Tuis meliora precari
Nemo mihi plus potest. Ad pactus amore
Confectum Regi placet, aeternum placebit.
Rex vobis, vobisq; Pater, Pater omnibus idem
In solis populo estis studium meo.

Senatui
Imperii, Patriq; Patrem, decus omne Senatus
Te Regni frontem, de Principe sanguine Regum
Et Regni fulcrum, decus immortalis Paterni
Nominis, affuso plantis ubi vertice, nollet
Te Regem veneratur amor? Tibi vota perennis
Fortunae, multumq; diem, sudumq; precamur.
Te quia Patris honor, Regni diademate cinctus,
Pace alta diadema tene. Respublica, regni
Te Regem, Patriq; Caput veneratur, et altos
Imperioq; Tuo, maiestatisq; supremam
Affundit cultus, regna, rege, secula vive.

Applicatio ad lacrymas Christi et sanguineum sudorem.

Epigramma II.

Vidimus, ut lacrima, Regni diadema dedere,
Et genitum Patris impellere thronum.
Terrestres fletus poterant si regna tulisse,
Hic te, tui fletus quod diadema ferent?
Est murex sanguis, rubei sunt purpura fletus,
Et fies vobis ipse Corona meo.
Ipse Corona meo ipse Deus obtime votis
Ac ego Rex sum Te lacrymans Deus.

Duras cervice et non tractabile pectus
Vidit et in populo ferrea corda Deus.
Displicuere, malas imitantia pectora rupes,
Cordas de duris displicuere petris
Tunc ait: Ne gelidis mollescite pectora saxis,
Et rigidas, duro poluite corde petras.
Ac tandem in molles tenerasq; liquecite ceras
Fingat, ut in vobis signata nosset amor.
Ferrum cor hominum, duroq; liquefere mentes,
Heu non duriciem depoluisse debemus fbris.
In lacrymas abit ergo Deus, fulsque per ora
Fonte, rigat populo, moluit et umbra petras
Vix lacrymas accipit homo tractabile pectus,
Et non displicet flecti in omne manus.
Vult cor habere Deus, dat cor, dat et intima cordis,
Molle dat, et pectus, molle dat ille Caput.

vidit ut & lacrimis se profusus dolore
Motas non parvo lumine undat aquas.
Sed quo majores homo mollior accipit undas,
Virtutis faustus sit, faustusq; Deo.
Hoc Deus ut vidit, plaudens triumphat et inquit:
Quos mea non vixit grata, vixit aqua.

Quod mare sit salsum Iesu manifestissime dictum
Lachryma multa probat, fletus et iste probat

Desudat lacrymis, et toto corpore Christus;
Fons est; debuerat fundere totus aquas.

Christe quod unumeros lacrimarum depleis unbrer?
Et mihi fletu Christe quod ora rigas?
Terra fuit maledicta, fuit maledictus et orbis,
Sanctas, ut fiat Sanctior, addit aquas.

O.⁴
 Hauris qui buteum, fontem diademate Conges,
 Sic quondam in verso nomine iussit amor
 Et fons, et nimis Tehe te flebbus hauris
 Quod decus ergo Tibi, quod diadema feres?
 Rex es Sanctorum, genis et diademata Christus
 Manibus at Sanctis alta Corona Deus.
 Quamvis Te nullo Tehe diademate Conges,
 Ipse decus feres, ipse Corona Tibi.

*Liquido solvis fœdi mea crimina totæ
Corpore, dum mistas sanguine fundis opes.*

Hyblai procul ite hui, sacra munera venis,
 Ite procul verer, dycauiq; thymi
 Non ego per florum lacrymas non Virgine Cera
 Arte laboratas expatiabor opes.
 Nectaris meliora faves mihi vina salutis,
 Vina sed e lacrymis facta dat ipse Deo.
 Non sic Hybla animis, non sic placuistis Hymetti,
 Ut placuis christi sanguis, et unda, meis.
 Tanta non fuerant, totum claudenda Regnum,
 Quanta Divinus vina proinat amor.
 Quia fortuna et leto nec sociata regni,
 Dum tua. christe tuum lacryma potq; erit.
 Lacryma potus erit, mihi lacryma sola placebit,
 Eternam, nos, moriens, forte iuvabo ritim.

Desint crateres, et Lesbica pocula desint
Tu mihi sola lapis, tu mihi sola places.
Hanc ego cum bibero, dicent mihi Dera; vivat!
Aeternum vivat! dicat et ipse Deus.

In tergo, Scelerata, Tuo, mea crimina scripsi;
Tu plorans Jesu, conterere flendo scelus.

Qui peccatoris tergo mea crimina portat,
In pro peccatis flet Deus ipse meus.

Fletu pro verbis, Deus, oculisq; perorat:
Est bene: nam et lacrymis pondera vobis habent.

Purpureo dum rore fluis mastilissime Jesu
Sanctaq; dum multis fletibus ora rigas
Te Regem lacryma Regem fecere dolorum
In tibi purpuram dat amor ipse decus.

Fortis pudor maculas alto sibi Corde sedere,
Vidit et in casta fronte sedere notat:
ut decus, et niveum fronti reparasset honorem.

Quarebat roseis casta lavastra genis.
Audit, Ausonii, quas dat Campania, Bajas
posse sibi formam, posse redire nives.
Ergo pedes cursumq; parat: videt ista redemptor,
Flet: Pudor ut ipso fonte reflectat iter.

Quo pergis? (sic nument ait) vestigia fuge!

Ita pudor et longas non meditare vias.

Balnea si quaeris? Propter tibi balnea Metus,

Qui fluit ex oculis ros meliora dabit.

Pro Bajas lacrymas, pro thermis accipe patris;

Et tibi qui nostro pectore fenet amor.

Audit haec, pressitq; pudor vestigia; casta

Bajarum prepit nomina, prepit aquas.

Ac ait: ite proci, Romani flumina regni,

In vada dei lacrymisque meliora vocant.

Cedite, de vestra manibus quis fronte sedetis

Cedite! forma redi, frontis honoreq; redi.

Haec ubi divinis vultumq; genasq; lavandis

Mergit, et in sanctis membra reversat aquis.

Prior ergo pudor, capat ut porrexit abundis;

Vicit olivinae, frontis honore nives.

De humeris pendere Dei mea crimina tergo,

Inq; Dei tergo latus sedere scelus.

Quem grave pondus habet, turpis mea vita scelusq;

Nam ego peccator sum et ipse Deus!

Tu quia fers labem fers et mea Crimina, Tergo
Quam tibi iste gravis sarcina, bemo miser.
Sarcina iste tibi gravis est, quia sanguine ludas
Quem tibi ego etiam iste facessit homo.

Inter sanguineas istas natat inq. procellas,
Et lacrymas inter mergit ille suas.
Gemma Deus fueras pretios gemma decoris
Debebat pretius ista procella tuis.
Irus inops mea vita Deus, sed es unio Christe,
Sis pro divitiis unio Christe meis.
Spero coronari, cingi diademate spero,
Aeterni spero regna tenere throni.
Sed quis iste mea fiet mihi gemma coronae?
Nescio; Te posco his mihi gemma Deus.
Ecce et Amphirae pernam suffragia pompae,
Dum mihi gemma mea iste salutaris eris.
Mena loquor quia feci tibi Deus obsequium, fies
Tui mihi gemma Deus, Thy Corona mihi.

Orbis ubi totus homo jacuisset in alto,
Et scelere immorsus dum jacuisset, homo.
Purior ut tandem populus sit purior orbis,
His, quas fudit, aquis ablus iste locus.

Quisquis est et fodam nabis sub patore labem,
Quas Deus effundit, prole Crimen aquis.
Purior argento, fiet et purior auro
Si Divina tuas aluet unda rotas.
Si cor, et in corvum peritur tibi transsit, istis
Suadeo, cor lacryma albat, lygus eris.

Irus erat, quia pauper homo, fuit Irg et orbis,
Dum tua iste cadit lacryma, dives eris.
Fiet homo post-hac, et fiet dihor orbis,
Par siquidem gemmis, lacryma iste tua est.

Et mundus mare, sed gemmas non continet, illi
Fletus Deus, e lacrymis gemmae dona dabit.

Alpha Deus vocatus eras. Sed quando liquefuis
In lacrymas, liquida es litera, fletus vocas.

Et

21.
Dum nec virtutis gratiam nec mercedem habuerit,
Flet Deus, ut sanctis orbis abundet aquis.

22.
Ut fiat, qui vilis erat, pretiosior orbis;
Ipsa lacrymis gemmas dat, pretiosas erit.

23.
Orbis avaritia, febris cupidinis ardet
Consule avaritiam, consule Christe febri.
Spiritus est, lacryma; est essentia quinta doloris;
Hæc sit avaritia, sit medicina febri.

24.
Sæm iustitiam Te dicunt biblia Christe.
Dum flet, es tristis sol, pluuget rimas.

25.
Orbis amarus erat, fuit et mare manducatum amaram,
Dulces fundis aquas, dulcor orbis erit.

26.
Es via Christe, graves maxime desine fletus
Ardua nam flet Te lacrymante via.

Non fiet, mihi Christus ait, mea lacryma nulli
Et nulli faciles perdidit unda vias.

Si cupis atheri bene tangere littora ponti.

Ibis felices, mea lacrymante via.

Non sic felices humeris vehit unda triremes,
ut meus ad colos sanguis, et unda vehit.

Te lacrymis committe meis pluuget dolor.

Hæc Te purpureus ducet in astra cruor.

Est bene, committe, citius tua Regna videbo

Dono cor, in lacrymas meo resoluas tuas.

Non scopulos timeo, non sava pericula ponti.

Si mihi pontus eris, si mihi Typhys eris.

27.
Parum flammam, flammam cupidinis omnem
Flet Deus exstinguat, cernite fundit aquas.

28.
Ut tempestatem faciat, pericula probris,
Flet Deus, et pleno lumine fundit aquas.

29.
Vix Deus, et puerum teneros imitatus et annos,
Si cur flet pleno lumine, queris homo?
Divines tibi pro Christo respondes verbis.
Hæc infallibili pro ratione tene.

Vix Deus est, sed amor tener est puerumque secutus
Vix Deus ex magno flevit amorem sui

Flet Deus, et Crimen latatur in ore Sceleris

Flet Deus et populi ridet in ore Scelus

Flente Deo, quia ridet homo, quia Crimina vident,

Hinc ridente Deo flebit iniquus homo

Ne crimen libas Scelerumq. venena Sceleris,

Flet Deus, has lacrymas obis unigue bibe.

32.

Cor mihi terra rudis, cor terra simillima petris

Durius est ipso cor adamante mihi.

Nulla mihi virtus sterili de pectore crevit

Et nullus sterili pectore crevit amor.

Nec flos est anima, casta nec lilia vitta

Gaudes nullius fertilitate boni.

Terra, cor, est sterilis par ipsis rupibus, in quo

Nec pietas crevit nec pietatis odor.

Fertilis ut fiam, lacrymis me Christe rigas

Ut mihi cor fiat fertile Christe riga.

Mellem virtutum fer et incrementa salutis,

Ut tibi Christe, meo pectore crescat amor.

33.

Quid plus in terram pretiosa Corallia Christe?

Et lacrymas toto Corpore Christo pluis?

Cor tibi do litens, animam do flebilis istis,

Gemmas in vitem ne cadat imber humanum.

Est Sanguis pretiosus, et est Tua lacryma iste,

Herma nobilior, nobiliora Tago.

Gemmas Ganges Sidonis Hydaspis, et Herma

Veniat et illustres quas vehit Indus opes.

Et quot Enthyro gemmas jacere fluente

Omnia sunt lacrymis dona minora Tuis.

Aurum, Pactoli spumantia littora vincit,

Terra rudis, fletus non bibat ergo Tuo.

Induvit gutta tibi gemmit pretiosior, unis

Veniat Hydaspas, quas habet orbis, opes.

Unio sunt lacrymis, sunt fletus unis, Christe

Pro tibi munice Sanguis erit.

Iste mihi gemitus, veniat mihi fletus et iste

Et Crasso fiam ditior atq. ditius.

Nolo divitias fortunae Nomina nolo

Nam mihi pro gemmis lacryma Christe Tua est.

34.

Cum iniquitatem velut aquam bibisset homo,

Ne jam litaret, lacrymas fudit Deus.

Haurit Sceleris, lacrymas Dei bibe

Inique! nec libas Scelus, nec Crimina.

618

Epilogus

Ho. St. D. G. V. S. L. C. M. A. T. V. S. D. E. I. T.
mirabilis Honorem

Oratio in Renovatione Studio- rum ex Anno 1724 in Arnam

Desiderant pro Scientiarum honore etiam Suprema Orbis J. P. Josephi
Kerlowff
capita, pro Doctorum, Illustrissime Religiosissime, Sapientissi-
me Auditor; Quando dicta Thome Illade Verticem Macedo, Epi-
rotarum Princeps Aroline manus excipit; sed decebat, ut
Magnus Alexander, Persarum & Medorum fulmen, Victor or-
bis, non incederet laureato Poeta non Connat, ut Gyrhus.
eruditam ad manum haberet sortem. Annulo sapien-
tes ingeruntur fluit; discat Orbis, Fortuna Sphæram,
scientiis desponsatam; Tantum pretium, majestas tanta
inex Palladio Arno, ut eandem aureus novissi Orbis Com-
pluratur; Principe demonstratum digito, quid Sapientia
Ornet majestates. Ingentem haberi Patorem Orbis sphaera.
siquidem Scientiarum Unione. Munis Novem Cognatur;
sed ex Circulo Colligite, ejusdem cpe laborem ales, in
annulo et in encomio Scientiarum terminum invenire. Pro-
inde. Sapientiam adeo celebrem, estimare, magna Majo-
ris Polonia decora Mentes, doctas ad Laureas nata. Euditho-
nem illam magnifice laudatissimi Macedones, quam Colunt.
Majestates, Terrarum reverentur Summa, ornant diademata,
quæ siquidem ab Aureis Regum premis decorem Traxit; non
sine fructu pervinde. Arenam literariam decurremus. Cujus
honori, ulteriori Conatu, Primatiati hoc in A. Censo Com-
sulam, Ubi Archi-Presuleam. Licet istius Palladem Celis-
simis. Primatum Polonia. Kamkosi et Lubienii, Orna-
tam Titulis & munificentia, Scientiarum Primatrem Adorabo.
Excepies aure benevola, exilem licet, modo et.
auctore, pro Majoris Athenis dictionem. A. Sapi-
quæ de Sublimitate minime fuit sollicita, abjectam.

enim ad omnium plantas, operis pretium fuit efformare
Panegyrim, et hac non nisi profunditate altitudinem. styli me:
tibi liceat, quo enim hoc casu, demissum magis sermonem.
spectabitur. eo se gloriantur celsiorem.

Non novum sub sole, si mentes humana pro literis verba
faciant, etiam enim supremum Jovis Caput, usq. ad divisione,
in gloria Palladis laboravit; Sed debebat geminum
doctorum Pulchritudinis, sapientiae sedes, et nasci ex vulnere de:
cebat illam, cui acumen est innatum. Haec animo submit:
tite Vos, scientiarum clavi Majonica pretia, haec enim ipsam
vobis mentem recludit Jovis. Sed contrahunt frontem in rugas
terrenam frontem, peregrini soles, toties propter lumen exudi:
tum tolerati; minuant animum scopuli, quos ducto in Oce:
no frangere est. Necepsum, Arcem Euri, quorum inflati ausus
expugnandi. Volumen, cui toties immosimus, pallentem pin:
git Cerupam et vix non exanimat, millena pericula, quibus
eruditum fuit aequor desiciunt animum, illud erigat, quod
haec tempestates. in hunc Deucalionis sago, gemmam Regnorum
pretia efformant. Licet autem fortunatis claudis, affi:
misque procella, illas tamen comitatur, ut probo adoret fluctu,
non opprimat; et ex eo Castali, fontes Oratoris, Eurippus.
mare Theologicum in decumanis aliquando apurgis fluctus
ut omnia sibi ratis non undis delatus. Sed in altum
gloria evectatur. Deinde, eloquentia sine incursu, in lu:
minis nulla, si in Olorum etiam supremo non sine
vulnere, ex quo illius exordia praecipue, in arduo po:
sita amellodamus; ipse enim minervae partus, adeo sub:
tibi extitit, ut ipsius etiam Jovis Caput penetraret.
Ceterum majorem Notam, haec cicatrice, scienti, illud in us
sere.

iere mentes, quæ ingeniorum altiter fore Orbem, mihi supremi Numi
mi fato, non volebant. Quinimo veniat Jovis in ingenium, Nata
pallade, edocetq; universum, si gloriosi ingenii partem. Ornatur edes,
ex mente eundem proferat frontis erudita. Tandem Oracula Sa-
pientum ronne Jovis sobolem esse decuit, et à Numinum Duce,
scientiarum Principem trocreari. Quam his in Athenis
insigne Regum, celsissimæ Fundatoris decus, metioni velleris.
exornat aries, ut non diurna solum, verum etiam creata Agrum
indueret sapientia. Averratur Pestana rosaria, et Seminatæ di,
à vero major quam à terra sublimes hortos, Primatiatis agrus, emi-
ditum Cere in loco unice adamavit campum, qui splendidissimo
Nomine, Regum thronus, senatum, Aciem Martis, subcellia The-
midis, adimplevit. Flos hic Palatinatum Majonicæ, sub mu-
rice Regum, non erubuit, nec modo ad litorum Gallicorum,
qui bus coronatur, candorem, ~~maioris~~ ~~reber~~ pallerat. Deinde
vernans ab antiquo sub viotis, utrumq; exornat Oryzum, Adeo
ut quis non quævis, vestri, Maxima Majonis Potomis Pomina,
sanguinis gutta, sui Senator. Cæterum hoc extra privilegium
abest, habet enim Archi-Pulchra Pallas, Primi principis lanam,
ex qua ductis purpuras efformantur. Qui in Zodiaci eruditi
transibunt signa, si illorum duem, ager, Princeps Aries, ex
quo, parem primo lumini, splendorem, derivabat. Si vero re-
rum Motes addictam iteris fatigabit frontem, placidissi-
me in Arvo hoc recumbet vellere, quietem omni tranquilli-
tate majorem, habitura. Ad extremum si Arhendi ipsius
pallas, insigni Principum, ornatur Vellere, restat ut eandem
Principem Veneremur. Divisit sollicitudinem,
quæ, has in Athenas ferebatur, munificentissimus Fundator,
mens Patriæ, cum Arvo celsissimi Libieris Capite, quos

ense

transfixum, alius gloria effudit quam cruoris. Et ex eo, integro
omnibus patet vulnere, ut illius pro Religione, et Patria shedium
semper sit in aperto. Sed haud aliter decebat, Scientiarum Prin-
cipem, nisi illa ornari fuisse, quam primum Principum Mitra
coronaret. Accessit tanto Nominum Isidoron Satoru-
m sidus, quod non Zodiaci solum sed utrumque illustrat
solum. Lumini istius virtutem et magnitudinem expendi-
te tanta extitit ut Princeps sidus Theologicum Solem
splendore aureo, illustraret. Nec ipsis tantum. Ducum
Mitra Hankoviana coronatur Minerva, innovant enim
Illustrissima Rozmynsciorum Domus. Romanorum Antiquitates,
ubi Censor loci istius fontes, affectu vernante, et arto flo-
re, Romi venores, coronarunt; in cuius certifolio, illam
universis gratitudinem inscribimus, quam ferre valent hu-
meri. Per vero minima huius Societas, Principe tamen
hoc in Athendis, in munificentissimorum Nominum Cultu, lo-
cum tenet non proteritum. Ad quod sacramento perenni obligat.
Sivero Scientiarum Majestatem, vada tenuitas, et abjecta
imminuit dictio Vestram Iudices Illustrissimi Stuvam lon-
gerio, quam etiam ipsa Themis, exactiora, equitate, pu-
dentia maiore haud recuset. Antea enim Rozmynsciorum Rosa,
irruens mella apibus, scelerum veneno, propinat. Venenum
Lubemianus ensis pro fide, lege, civitate, tutelam Pa-
tris, flagito, pro flagitationem pollicetur. Gentilitium ve-
ro Rozmynsciorum deus, non Marti solum cum Aegyptio,
sed ipsi etiam Nemi, et aquatili, in victimam se conse-
cravit. Vestram inquam terrarum Arcopagi decora
implet. Siquidem scitentiam, laus diffido minime, quod
enim defuit verbis, superius Cultu, ubi Licet ipsius
Palladem. Primatam Poloni Ornata. Titulis
Scientiarum Principem Adoni Drai.

Exhibitio Rhetorum.

Ima

Prologus

Liberam quida Poloniam juventutem sub-
jectam Palladii actus demonstrabit Auditor Sapient.
Sui propriam offeret fortuna Rotam^{ut} ad sua devehat
obsequia, sed scelus eandem respuet animus quia in-
constantem. Deferet Gradivus pulverem martium illi,
quibz majori in pretio arena literaria. Bacchi aspectu
merò fluentes invitabunt ad amnes. Ceterum doctis
in fontibz sua expandent vela, dabis veniam Au. S.
Principe conatu procedet actus, pro subjecta enim
Minerva indole Scena perorabit.

Quidquid felicitas sortis majestatis honorasti.
mationis pretium continet singula fortune in sedes.
hac invexit rota. nostro pinde Numini orbis. *Fortuna
honorum
insignia di-
tribuit.*
cultum Sabaea accendat thura pro poplite festiva
vota exsolvendo ad quod titulorum splendore *amo mi:
tram*
subjecta mihi accendam pectora. Mitra Principem co-
ronet frontem hanc non Cleopatra v Phigrii gem-
ma sed ornat unio meritorum. *Frontem, mitra
L qua agz
gratia.*
plantas fortune coronent vota. Quibz tam Numi-
nis favores prequemur. Hoc insigne Principem me-
tus in obsequio demonstrabit. Et ducali torque ad ru-
tus singulos obligatum. Tamulentur alii Gradivo po-
testatum domitori, reliqui Minervae orbis magistra.
me, sua in obsequio fortis devesit rota honori
proinde totius mundi fortune militabo. | Quam 2do Purpu-
ram
atq pingit sanguis induit purpuram, cujz ornabz
majestatem. Majorum egregie gestis actz confor-
mandam. Etiam vultu induit purpuram, & qua agz
cujz ornabz majestatem, mai osto siquidem. *gratia.*

Inagramma. Viva fortunat, juvat fortuna. Ju-
vina fato. In vota futura. In forma fati. In nata
ob favor, Io ruant fata. Vota fatur unde.

Cultores Palladis Fortuna ad se inostat, quam ad
dicti literis rejicient.

Mea sub signa conferat se juvenis Nobilissima Fortuna.
restant torques aurei, quibus subditas mihi men-
tas obligabo quinimo, quidquid orbis sphaera feli-
tatis complectitur totum id intra fortuna sphaera
collocatum.

Fortuna munera blanda invidias non dona. *Re: pondo*
reor licet enim obrizo catena gravis pretium n-
addeat servituti.

Mars
Victori orbis Gradivo, etiam potestate submitunt *Mars.*
colla, consis istius fulgor perspicacissimam oculon
hercellit aciem, ad qm diem Othomana luna ex
ballescit. Deatra hac cornifos sibi tenebit manu, et
supremos heroum impetus sustinebit. Concateratas Re-
belli ausu mentes iudice ferro catena gravant et
inelornitas eogq feras Martis compedes cicararent.

Judiat orbis univensus quo ensium acumina, incisa
manerum, globi, feriales periodi, eloquuntur. mortali
um universi voluntatis propria, et nostri roboris mo-
tu ad terram usq dempsi Gradivum adorent *Namen.*
Ne vero ipsum pavorem incutere videar opere. proti-
um dusi, heros mentes optime pulvere Martiali. per
solitas premiare. Effusum exilorem dignitatum purpura
refundenda, et quod bellorum exultat estus illorum fronte
fulgor irradiet titulorum.

Hostium fulmen illud armorum sonnet genus *Mars Offe-*
quod ipso etiam fulgore adversas excecet acies. *casem.*

Pro lege et Gradivi cultu vibrabo acinacem ferrum hoc. *Ag. ag. ag. ag.*
Aurea restituet secula, cujq ex fulgore pristinum splendo-
rem orbis derivavit.

Clypeum induat Praetor Patrie.

Umbonem quo Martis nos ornabit liberabitaz plum-
bate grandini et hastarum opponam Sylva, Hostium
impetui Cataphractorum sarcissas peditum vena-
bula hoc frangam scuto, Honorum testudine fir-
mior.

*Redditio clypei
a Marte.*

Iniori Quirino abhinc utar Marte Patria limina
cum hoc act in hoc repetendo

Non innotat
ad se addit
litem
Cui respondet.

Gradivi Lechici soboles teneram aetatem Martiali
pulvere, belli aleas animum recreet ab hac enim
sors dependet universi.

Compositam
ad dicit litem
di militantes
ad se innotat
Amus.

Gradivi arenae impares pulveri colludemus literario
belli aleas post certamen scholasticum daturi operum.
~~Gradivi~~ Martis aspectu ciuorem hauriant
nos solernum, Beatiora Palladis otio nostra volumina
que purpuram non pallemtem pingunt ceruicem adori
ti aleis fortunatam nobis ad manus esse sortem pene
tramus. Utamur pinde fortunam et bibamus.

2dus.

millenem tibi ppino saltem. Vota refundo votis.
Benedico te aqua vita, tuum spiritum in me mitte
Et ego te mittam in meum rostrum per Bacchi pulu-
cantu hilarem mentem, recreate.

Cantus.

3tus.

Ona miodzi potraw zazylosy skosztuiesz
Napoiu, w ktorym gust ukontentuiess.
Jezelic mito na swiecie wesolo
Lyc proze, w najsze chciey sp opisac koto

Respondens
ad dicit litem

Niste znas pod wieche niezamysla Prota
Skosztic, rozrywka tanam niewesota.
Poddac sie modrey Palladzie rzecz mita
Ktora po swiecie bedzie nas glosita.

Submittit
se palladi.

Cultum Numini deferimus, et nos ipsos Palladi con-
secramus. Alii te moderatrice ligatam scientiam ele-
gimus, per hoc liberrimi evasuri. Alii soluta erudi-
tioni nos committimus, quae multos nobis reddet obli-
gatos, cecum nobis obviā fortunā non respeximus,
Martis acumen literarium optulimus occupationi, oc-
cupationes scholasticas pferendo.

Pallas.

Sapientiam Iovis sobolem, futuri numina regnorum
Imperatricem doctas ad comas candidatis elegi-
tis, quo quid gloriosius? Sapientum oleam habere
praeulisti Bacchi. Quo me Hercule nihil iustius
eo fortunatissimi quae sortem reliquistis instantem.
Efferet vos penna, loquenti fasti docebunt librorum

capita

capita litera erudient saecula juventa, florem non Gradivo,
ed Palladi herbam porrexisse. Ne vero otium tadij materies
Doctis insit, mentibus rarioris eloquij trado volumina.
Oratorum parentem quo dignius unquam majestas
meminit sese Rha leucam tibi trado. Quidquid flori-
di Styli Hortensij fragrantia positi pretii aurea ha-
bet suada totum in compendio in Dulcio admiramur.
Qui utraq; Pallade Marte et ingenio excellere cordi est Julij. *Julius Caesar*
Caesari seget volumen in quo quod fortitudo roboris fau-
dia elogi peroris generosi Gradivus habuit, manu et pen-
na exaratum.

Fortunatissimam 2di Plinij lege panegyrim cujusua-
la majestas ex Caesare ex Trajano memorat.
Carmen Appollineo neau si scribere cordi est,
Metra coturnati docta Maronis habes
Vaso meoniū ocentu carmine molli
Instruat et fluide mulceat ora peno.

Perli wiersz gładko polski chcesz napisac, innegod niera-
dze wprawdasie czytac nad Kochanowskiego.

Principes Stylos scripsisse Ciceronem novit Orbis, nos
miramur, fatens, universi illius ex opere eruditi accumi-
ha fulmina sceleris afflicti solamen derivant. Sapien-
tes illi Magistra, pravi Catilina. Suum excidium Pa-
trem miser p qbz semp poravit agnovere. Adversus illi
eruditionem sermo faciliam, sectionem omnibz com-
mendamus.

Julij in utroq; Caesar, regit prudenter, pugnavit
Breve, exacte scripsit. Volumini factorum suorum qd
ppriae prepit manu nihil pter veritatem laboresq;
addidit. Et prius effecit deatra tandem culamo exaravit.
Julij quo pfectis quo expugnavit quid scripsit in oibus
se Caesarem demonstravit.

Quam eruditio sapientiam, panegyris faudem, doctrina
continet scientiam leges in Plinio spectabis in Trajani O-
ratore miraboris, orbium istorum numerum in 2do. Jam
occubuerat Caesar, jam Vixit Trajanus, jam Dis fuerat annu-
meratq; quem immortalam et 2da panegyri oibz numeris
reddidit absolutu.

Numinis immensi soboles, tibi Phoeby et auran auratos
Nectit radios. Tu corda juventa. Gemmati te none Reges
imitantia flammis, Luanina affixa tene; Sacri pendensq;
abore doctaq; Virgilij Studiose metra revolvam. Ferruscar
sicuti nunqm splendore Casnelli quo labor es quo vates opq;
publi

sublime Maconis carmen Piericium ^{neu} modulamine dulci
structum ^{aut} Daltis aguae cristallina guttas lymphae feret
fluidis suis supereminet undis. (Artificia Lippae manibus)

Quaeris superat nobile carmen opus.
Exulis et querula voces et tristia metra.
Perfundunt lato pectora nostra sono.
Quod fulgor splendoris habet quod luminis ignes
singula pspicuis lumine Naso tonet
Explicit Astitum gemmato gramine flore -
Tellus haec palmam florida metra feret

Laus Luchanowski & swych wiersow powage.
Dytoremi pisat Boesreda odwage
Jak piskernym stylem wiek sie popisuie
Nass, Jak sie glacki w tey Xibce. & Madacie.
Jeseli komu wiers Poleski smaduie.

Pallas. Niechse sie do tey Xigeki aplikuie.
Universi Patroni orbis lectissima majorice Athenarum eligat juvenis,
et in illius apergat opus cultum, qui prostrata jam toties exat
pectora. In enim impendit terra etiam pulchri literario protectionem

Origini Patro n. negabit scilicet divinis opus annu sub tuo placuit expedire
aut. Schute. S. patrociniis celeberrimo con. arenam literariam decurrem papulitate
Thad. S. S. etiam deppantis fama, nobis ^{per} ^{ferro} cui divinis
simi ad judicatio caput oratoribus adde acumina fatali et vulnere pelli
late servid nostra eloquentia derivabit. In Mesopotamiam Apostolico labore
tuo Nobilissimam effuso trabeatam sanguine anhelat nostra transfor
mari lectia, ut Thadai Divinisimi ptectioni inuita, quod in ultimus
etiam spei finibus smas fiducias excitavit. Infortunata adversa caput
fatorum mine terga pbeant tuo patrociniis illas insequentem verbo tot loqu
oribus fama Apostoli istius quas quod recenset picula molles inisi pulchra
supantia, quos ^{ferro} nostra incinerant, quoniam vobis publicis a se derivat
tutela eandem nobis et minora sidera sollicitemur, goto paris sollicitudine
conatu. aequali subjectam tibi pteges juventutem.

Aug. Diemophan. amon multon. Salutem hero apprecamus Dny Parivoro.
refundo dote, stipione exigentia an novi aliquid vetulo advenit corpi. Paup.
steris a subjecta mnerve. Celsipiens. juventute instructis filiis
und. conveio Dny Illar. pto. si copia. Paris repone stylo et solliciti
dine amici Dine tuu in literis pfectu, os studio pmitte te repensurum
Fili. Cu sua pntitudine mandato Patris et affectui amici responde. Pat.
tractas etate et diuturno itinere vires pane et poculo instauret Senex.
Aug. Fructu ubere pane, lacte et melle repellant supi. Dny Senum a
mantipime, quousq. expectaoni tua. Filig. meq. datis n. fecerit, novi aliq.
tot emensq. vias odipere. Aug. conuult. labilis memoria retine memoriam
certa fidei munico. Epist.

Nie tytko roskaly wst. Pania ale. y konsilia wykonuac ima inter vota
Zauze miale, ty moiey intercyi ad presens zadobyce cyrygc u myslitem na cas
kroski, tytko pozycyuyey sy domowey interebom, pokwaty sy ad amplexum amii
pectoris teras zas uorizem dy kuli. D. P. Panu p. sollicitudine krom man a man
postpek u naukach na ofecy tego zagluenie, samego siebie loze zapowuie. Dny
Dny. P. P. P. Fili. Nobilitas appone insigni, res om. excludit mora. an p. tu
ped. submitte manu qm impleo nummo liberali longi iter. sponsando. Respon
tu una ad debito obsego amico recte ad adventum vero urbium in so
loniam progibz tot expediti cury gratia nuntia ex te mea habe
bunt limina. Epilogus.

Oratio in laudem S. Stani slai L. O. S. K. A

Cecum totus Lechico minabatur polo Oriens
prima eruditi Olympi sidera Auditoris Sa:
pientissimi. Quando aurea Libertati vincula
et catenas præparabat ut pretiosa emensi sæ
cula aetatem ferro gravem miseria longiore tra:
deremus. Et tunc unum nos volebat Osmam
esse liberos quando sua videret inancia
quasi ipsam nobis calamitatem retroacta aetatis
infortunio maiorem felicem reliquisset. Ex palle
fiere videbat ad tantos ausus candore notabilis
Lechia aquila et iustitia intuens solem, non qui:
dem irritata piorebat palpebra: ceterum exporre:
ctis alis opem implorabat. Adversus Othoma:
num unam, quæ in voc unice Othabi naturam
indueri videbat, puellas Lechia in uberes lachrymas
resolvendo. Ut hoc miserorum solatio metu
arescentia pectora rigarent. Ingravescente Odis
posoni in Oceano hæc tempestate adfuit nobis
vis non serenissima. Dominus Princeps Deus
L. O. S. K. A. Divinissimus. Inundationem hanc
evacuavit maiore promptitudine quam innu
mere Scipionis galeæ fontes obvios et adven:
tos nobis fudit fluctus quando ante Numen
sublime curru ne in auxilia nostra tardare
et detentim progredi videret. Ad Motinum
in genua supplex corruit ut jam jam collapsæ
Patriæ. Ves aburgeret e late vero cervicis hostis
deprimere. Hoc Typbi et moderatore prioris
fortune in portum enavigavimus Lopolana hæc umbra
quæ soles etiam comitatur, ætus sellorum temperavit
ne ne incinerarent. In umbra salenni evasisset vi

Præf.

ctor Amurates nisi belli in alea pro nobis deplan-
tas Numinus Kostka cecidisset, ex quo cortes Polonia
in Kostka Divinissimo fortunatissima adorabo. N-
meres quidem prodire in lucem opus hoc Sepia ad
nebras damnatum funesti enim characteris im-
mortale baid reddunt nomen. Sed quia etiam
nos Imperii flamma fumum patitur. Appellus tas
las exornant umbrae nec sol publicus noctes
atticas averse etiam et Styli caliginem quam
vivat a Sepia illud adamavit pectus quod calep-
Succesui flamma colorem pullum cordi sibi fu-
isse demonstravit. Deinde atrati licet Orato-
ris ambitus et circuli fortune tamen Lechi-
ca agunt prodromos quam hac in sphaera
in Kostka Divinissimo admiramur.

Infortunia quae totum inhabitant orbem non
segitte animo in Lechicam declinarunt solum ut
domesticam calamitatem haberemus. Aquila vixit
non innumere in nostram convolarunt aquila
quae impar illis unguibus et rostro videbat. Et con-
rustici Kosakorum animi nobis ex nostra cladem
triumphum reportare universo pollicebantur unde
incinerem in lachrymas pupillam in rudamit eo
omnia resolvendo. Sed decumanos fluctus ipan-
vebentes naufragia lachrymis fudit Kostka altis.
Serenissima Casimiro in Suppetias evocat, quia
signis hostium Sagellonicum oppeditur manu
Ripulum (ut nostram aciem frumentum elemp-
um crederes) Lublinensem ante aram in an-
morum fœdera opem Divi invocant Stanislai.
Annuit victor Polonus toties Hero lachry-
mis quae verborum habent pondus perorant et
Dixisset ipsum flevisse terrorem minime
quod pavet ille quem Ceta timet trepidat
riens formidat universum. Flevit ex eo
ut ostenderet hostium vires illig roboris extitit
quae lachrymis id est armis infantilibus expulsa
gnant. Novum victoris admirari liceat in signis

um pyram in nostram cladem hostis accenderat cui
extinguenda, ferrum et unda adhibes. etiam Le
chica aquila pullo illum vim inesse miramur quod
p. i. s. lachrymis hostium protexit animos. Non
sitis tantum verum et auri sacra fames adversos
nobis torquebat animos quam unda temperavit.
Profusum Stanislai in Patriam amorem ex la
chrymis metiri liceat quas jam jam fluctuanti
affudit Patria ut felicior in portum enavigaret.
Kostkam pupillam fuisse Polonia probant lachry
mae. Excessit fidem commenti magnitudo Mirer
va cunctis aureos asundens imbris ut constaret
nasei sapientiam haud posse sine tempestate sed
pretis aestimabili. Et infantem etiam Palladem
subsistere non potuisse absq. aureis affluentis.
Nothor ad fortune cunas quae jam jam suis
in videribus via non sepulta nascebas Patria. Ex
palpebris Stanislai unda decidit cusp. gutta in gem.
mas rotabam. Ut efusum liberali gratia patrioci
nium aestimatione pari refunderemus et lachry
ma contentione quadam maiori omni concordia la
chrymam protrudere videbas. ut quam primo flu
mine felicitatis felicitas nostra vehens. votis respon
dit eventus quando funestos characteres incida
maris quibus nos e vivis proscribere meditabas
hostis Stanislai deleverunt lachrymae. Fumo sol
majorum imagines hostili exusta flamma, nec
umbrae reliquissent nisi ardori huic oculorum
Simpbarkoška obsecuset. Verbo telus Patria
calamitatis extitit et theatrum nisi illud in vi
ctoria capitolium doška transformasset qui ani
morum nubem gratiosissima amantate disje
cit et animam agenti Patria. via non proprium
spiritum inspiraret. Hucus qui in nostram asun
idat debant perniciem compresit et Duce Lechica
ex aquila pullo in aquilas hostes incolavimus.
vicuit campum Martium inoffenso metiri pede
avila Divinissimi Stanislai solea tot vestigiis
in signi premonitis. Rediit antiqua majestas Pa:

tria ab ope et titulis Illustrissimi Stanislaus
et flos hic innocentiae novo vere spes nostras recre-
vit. Sed quidni formidet illum Tartarus? quem
erebi palangues et Tartarea trepidant antra
tragua infantem adhuc extulit quando manum
jam palmam tulit et Stigiem non una dignam
cruce victrici hoc fugavit signo. Herculis no-
bur quod singulari antiquitas colebat stu-
dio, foris Divinissimi Stanislaus ausu enervat.
Majoris enim mentis est infernalis Hydra ca-
put, vix non pollice quam africanam monstra ex-
puonare. Erubuit inferni praedo ad verecundi-
am Stanislaus. Et vel ideo suis in tenebris sepulta
usus est nocte. Pudebat enim gigantem pro-
ni ab infante Alcida et feteis commissam flu-
ctibus classem ab illa vinci rate qua felicitas
nostra major fortuna Caesaris vebat. Ver-
bo tartareis et tartaricis potestatibus Koſta
Sors infelix extitit nobis alea victoria, op-
tua Patronorum stetit supreme ut belli a-
stus in triumphales abirent ignes Martis cam-
pus in theatrum gloria gradivi pulvis victricis in-
in arenam. Non semel tuosus patrocini-
cruor proprio erubuit oriens ut hac involveret
purpura cladis in aeternam. Et non solum am-
rum telis cum Numine reverenter cum suo
addictus cultui gratiosissime humaniter
fratre barbaro verum etiam fortiter et intrepide
de cum hoste Koſta decertavit ex cuius
infortunio et vulnere non quidem Palladem
mentem Jovis sed fortunam Lethae orbis
prodiisse intues. Reliqua quo Gigantes
virtutis passu peragrasti Koſta Divinissi-
me cultu et stylo taciti colit dictio. Celebrat
hac orbis admiratione montes Quirini exempla
amore. Patria oratitudine universi. Cupis vis
apellis possedisti dexteram quasi lineam duce

ent sauo valeret abso rectefactorum Tuor
expressione. Imo est enim probitate terram,
Regum purpura sanguine, virtutum splendo:
re maiorum ceras, votis sacula, felicitate Patria
et fortuna.

Exhibitio 2da

Prologus

Sphaericas Olympi revolutiones Oratorum hodie
periculis complectetur. Auditores Sapientissimi. Ut
non ipse tantum pulvis literarius doctas expoliat men-
tes, verum etiam Rhetorica celestis altitudinem sensu
um subministret. Deinde utriusque siquidem formamur
solo Oratores, licebit etiam sidera contemplari et res
vobis loquimur Sublimia. Repenti inter exalta-
tionem dabis veniam Auditor Sapientissime quae
facile elusabitur in Sublime. Si eandem vestra at-
tollat benevolentia.

Non ipsa tantum veritatem habituri librorum
Consultimus Capita, edocet abunde Universum, tot Astronomi-
miros characteres continens, quot prodigia Caeli Ma-
china cui claritatem Phabus, soliditatem firma-
mentum, stelle linguae celi faundiam submini-
strant. Sunt et Olympo eruditi fontes in Prudantia
ubi siquidem, ultrò citròq. stelliferi permeant flu-
ctus, illustriore docta flumina excedit vena. Deinde
de Olympi edes Palladis, cuna sunt, et Regia; et quem
terrena literaria nitorem inexit orbi, illum & Caelo
trahit. Tonantem Olympum fulminantem Perichem
cui exedite. Sudum Racti ingenium et naturam induit;
aditum nubibus, et toto se plorans, tristium Authoris
faciem, et elegias flexiles imitatur. Habent ergo quod
dicant mortales sub Caeli magisterio. ceteris proinde
temus operam. Exordia illorum qualitatem ad anni cur-
rentis exordia expendendo de ulteriori successu temporum
informationem habituri. Bene.

Bene est Contemplatio siderum nostra illustret men-
tem experiamus quibusnam celi sphaeram fortune tran-
sit orbitam vel rotam Ixionis eruditum, hec placet Oti-
um quoniam mens Sublimius occupari possit si non Olympi
expendere sidera haurire Solem penetrare aethem
pus ultra humanum recensemur.

Videtur.

4
Operi proinde manum admovebimus

(Hospites ades nostras implent, obviam proinde illis procedamus)

Astrologus

Desideratos nostra in limina hospites veneror et laudam adventus quo hac nos recreavit Presentia praesto sumus.

Hoc puer

Cultus quem magnis prestamus Astroplogia de rebus nostri rationem Subjungimus. Videmus enim Astrologia heritissimos Speculationis siderum navare operam. Et quoscumq; Axis suaeque vehet contemplari opera pretium proinde cussimus ad anni exordia eventus nostros explorare, quod facile magni Euclidis arte et ingenio assequemur.

Astrologus

Postulatum oportunitum est, hic enim labor hoc opus erat, penetrationi astrorum insistere et illorum intima penetrare.

Leo omnibus qui inter poetas atticas perisigilem optima pollicetur. Simulq; illis animalium Rex inter eruditos confert Principatum.

Amphora Calicibus epotandis Studiosis nautur naufragia, simulq; grandem ingenii vicissitudinem hoc iuxta Astronomos plurimum est proinde mica amphora nomina haud fortuito sperent.

Corona ornamentum Ariadnes singulis qui doctas ad laureas erituntur; majestuosas quoq; ornatur, sed fronti quam Baulhi gravat haddera, quae exinde fluent solatia? oleum.

Lyra infaustum est illis sidus qui ad musica rum, non vero scholasticarum legum charmoniam et concentum salliunt. Baecho sacris feris in auge est maximam enim temporis hoc spectat diffundit lucem, sed quae tot Polono in olimpo lumina excecavit. Tyconum lyra Coelestis ingridis orditur bello sed infausto exitu. Lamentabili enim voce, rata gloriatur terminatur.

Aselli acrius ad lyram cognata sunt et conuincunt quinea quae subvixtunt in cancro proinde athenes illis qui tarco eruditum aequor metuentur suu ab ingeniose captis retro agunt gradum. Sedus hoc, temporis et loci extensione, nempe si non na illi configerit coli piaga in aquilam scientia

rum tenentem fastigia transformatur. Hanc me-
tamorphosin necogantur cerneri etiam in postri-
oribus plagis ad lyram asini eruditus in altum se
extollant. pennis.

Canis Diana non Palladi militanti-
bus favet. non in Oratoris fovendus locus.

Arctitenens illis minatur tela qui pirrhio
pulveri magis quam arenæ inuumbunt literario
elegans stylus et acumen dexteram gravet non en-
do, non fistula gradiri. Oratoris inuisa periodi
in globos rotata erudita puncta cordi sint sub ha-
sta Palladis militanti-
bus. Alias saeva haec nisi cum pro-
prie corporis strage non poterunt expediri. adde-
re ne fasto longior sim.

Anguis omnibus, quicumque impallescunt libris,
serpentum prudentiam pollicetur. Innumeras
vero minatur clades vagis amictis otio. Ignavis
avero, protervis obstinatis, petulcis et ridede-
ntis ejusdem farina.

Et haec sunt arcana siderum, quæ astrologorum
investigare, mortalium experiri.

Suprema astrologorum maximi, labores, acti-
one gratiarum prosequimur. Simul, rarissimus in
admirationem anatheta siderum explorando. cum
phora siccitatem, lyram mortem inducit faciem
que consonantia.

Non arbis solum eloquentia verum etiam
pallestra Empirei regnant contrapospita. meo ju-
dicio satius est dictis adhibere fidem quam clade
propria erudiri.

Revelationes miras et quidem in annos pluri-
mos penetrari, heu quanta caeli prodigia! o fortu-
nata tempora! ubi exitus infasti! Eheu pere-
o saluate miserum, collapsa spes vite ad motione
manus erigite.

Sum presto quis nam sis edipere. Astrologus
quid sum. Astrologus.

Quo hominum amantissime, ceteri succurre
auxilio et vite jam jam in filo pendenti funem
inmove, res enim excludit moram. Nec frustra
perdes operam; conatum enim tuum futurorum

predictione compensabo.

Rusticus Res mira lotiatum meum predictione futurorum intendit compensare, miserè. futura aliorum prævides, qui lapsum tibi eventum ignorasti. sed brevi Casu tuo celerem submittam manu. Pervenit ne tuas in manus furis extremitas.

Astrologus Jam pervenit.

Rusticus O quanti ponderis. astrologicum caput est nostros adeo gravat artus. Quis casus te huic iniecit præcipitio?

Astrologus Exploratio futurorum seculorum eventus est. quos Olympi Sphæra vehet universa.

Rusticus Eventus seculorum examinasti Et ignorasti horum unius exitum quo tibi vix non mortali prædixit pulvere. Qui sibi nequam cui bonus? Si tu es prævidens casus alienis labris nos prospicies. proinde frustra fallas tempus, mihi te junge comitem, laborem utiliore longe singulis exercenti, brumæ impetus vix exanimant homines huic mortali infortunio prope diemur, non id

Astrologus Astrologica sed rustica hæc specula studium nostrum frigentes animos ignis splendore, crumenam tenebras, fulgore auri, irradiat.

Astrologus Fatur optima ad brumæ incrementa, astrologia est. celi rigorem pelleret, quam illius arcana indagare.

Philostratus Celestium Arcanorum notitiam habita Astrologicum inlaui consilere caput. et exordio amice suum futurorum seriem explorare. Sed lingua celi clarescit digno luce publica eloquio singula illis ad mentem futura perferantur qui frontis tue Sapientum Oraculum, seculum parant. Et hoc vero conatu alienis quidquam fatum infortunii Complectitur Singula sponset eventura.

Pallas Antiquo conatu astra amica literis, non novum hoc siderum est studium Scientiarum honori consilere. et Doctorum coronam ingeniorum unione. exornare et nulli Deorum Iovis sedus adeo amicum. Sicut Palladi. Cunctis reliquorum Numinum

Exploro prodijt inter ventorum ludibria & malle
in et in eodem vulcanus. Neptunus inter fluctus
humano: inter silvescentes animos Diana. Gra
divum belli fulmina procreant. Mea in Cuna bet
Divum Pater propria in fronte posuit ut Jovis
verticem, Orbis adoret minervam. Cataracta feli
infantilibus nata Palladis lacrymis aureos affu
erunt imbres ut in me ipsa pretia nascerentur
quam proinde fortunatis Successibus Olympus
colit illi donat operam fortuna et honoris con
diti.

Epilogus

Olimnum emensi ad tuas descendimus plantas
Auditor sapientissime. Pro actus tenuitate sup
plices. cui si ex objecto estimationem, ex inna
ta vero humanitate additis pretium excrevit in
immensum

Declamatio Major

Bacchi Hilaria

Premisli II

fato Confusa

Et a Perillustri, Nobilique Juventute Galissiensis,
Collegi Societatis IESU, Scholae Rhetoricae,
Theatro publico
Proposita.

Anno Dni 1726 Die 2 Martij

Argumentum

Premisli Secunda, recuperatio diadematis quod
aud

quod audaciâ Boleslai amiserat et expugnatis
hostibz; in Oppido Logorno Bacchi Teriis gravatus
mero, à Conparatis propriam in faciem occubuit

Joannes Herbertz lib 9

Antiprolodus

Per lucernam Magicam representant. hñes, oculis
et Computaõibz dediti; ad quorum societatem et
luxum similem, voluptas, Premisli cor accendit, sed
hoc ardore interit.

Prologus

scena I

Conquerit Polonia, quod sibi, temeritate Boleslai ablatum, non restituit diadema; quam ad illud recuperandum hortat fortuna, et simul spes optimas, in Regum malis, saltu publico pollicetur.

scena II

Numeroso agmine, ad Genium Polonia, confluent Regni Proceres: quibz Lechia fama Premisli electionem declarat, Collocatq; Peps. in solio Polonorum amorem, affectus paterni prosequi expressionem.

scena III

Romam expediunt Legati à Supremo Capite Coronam fronti Regi impetraturi. Interim pacificationi Regni intentq; Peps. exercitum castrat, simulq; à Marte Lechico animas ad Pelara facinoræ

scena IIII

Expeditum per Legatos, Sarmatis transmissis diadema quo

402
quo Rex coronat, frontem, simulq' à Marte Bellico
apparatu exornatq' procedit hosti obviam illumq' sternit.

Scena V

Rex triumphalem in solium, refert passum; et lassa-
tum belli curis animum venatione recreat.

Scena VI

Paccato Regno Premislus, voluptatis instinctu,
otio se et compotationi tradit.

Scena VII

Voluptas tam nobili Gda delectat. et cor Pre-
misl; quod ad se trahit Baccho tradit, quod
ille, ingenti excipit gaudio.

Scena VIII

Poloni radium contrahunt et effusa in luxu Pre-
misl vita mortem decernunt, dissuadente, sed co-
natu irritato ausus hos boni publici amore.

Scena IX

Premislus gravatus poculis et oppressus somno, mor-
tali terref. saltu sed vili pendens somnia, in
conformem priori evigilat vitam.

Scena X

Irruunt in aulam Premisl Conjurati et in pe-
dibus subsistere non valentem Principem sternunt.

Epilogus.

Ad M. D. Gloriam.

Prologus.

Premislum Lechia Popem in Theatris Præsentis fun-
damentum ponimus. Aud Sap; ut actus maiestati
con

Consulamur. Peps hic, Lechiam tranquillitate
so frontem diademate, triumphis orbem exornavit.
Sed fortuna Dremisli rota, quae Peps vehabat suc-
cessus, postquam Atetit, corruit; Orbi Dolone infor-
tunum sphaeram, quoniam cum Peps, tot traherant
fata relinquendo. Ingrata enim Dolonorum manus
Sacratil Bacho feris produce invidia, regni petiit
Caput. Et iam iam gravata poculis, proprium craterem pro-
pinavit, ut otio et calicibus addictus Princeps, toto sanguinem
potaret corpore. Adus hic, ^{huc} ~~huc~~ aures et oculos exambet
auditor. Sap: ~~quod~~ ^{quod} errores contigerint ut despruas.

Plomia. Me infelicem, cujus tot jam saeculis tempora non or-
nantur diademate; expallescere videbatur, tote se, candore
notabilis, ales Lechiae, ex eo quod Princeps voluerum, sine
corona tot abscondes evolaverit. Leagus fronte, Regum ornata
vittis, in effini nostris limitibus insigni, animalia ratione
praedita gaudent. Gallorum lilis, pessana rosaria, ponsi-
les semiramidis horti, herbam porrigunt, et in flore enim
assunt, et laurea Principum exornantur. Sortem hanc sa-
maticae aquilae Bolestai invidit temeritas, quae vix non
supremum infortunium, passae sub secundo. Sed du-
ctabimur, tunc in fastigia, si ad illorum adita inho-
ato cursui fortuna applaudet, rota. Honor vero can-
dem nobiscum patietur dignitatem.

Honor. Eminere fastigio, et in altum gloriae amae impe-
riorum efferre Capita, honoris est, ex quo coronatam
frontem Lechia, tot gentium Inae, prono vertice
Colat orbis diademate redimita, illa adoret tem-
ra, quae saeculis pro honore laboraverunt integris. Sa-
matica enim meritis, fortuna se jungit comitem.
Celerique illa illumina causa rotam dirigit, in qua egrigie
factorum copia declinavit. Ut vero serenam Lechia
induat faciem, illius amatores honoris et fortuna dul-
corarent sales. Opes optimas et auriis Regum malis omni-
quod

Plot Jacturny

Quodcumq; fortuna amaria numeravere passus, tot gradus ad Honorem
honorum adita, Lechia pollicetur, ut ab hinc sphaera Polonia
sortis fausta, sit orbita et singula, Regio, hoc in fructu, arride
antoris Sarmatis universis.

Fortuna, opum Dna, estimacionem et pretia, grata inscribit Polonia
Lechia, pias gustus, poma Regio, quo nos in spem optima
alut honor, servitura.

Acephalum Leip nostra corpus, ex ambit caput, a quo Senator
mentes dependant universi. Inundat hostium decuma
nos vehit fluctu, quos facili fundemq; manu, si for
tunato Argo Leip, n carebit Typhi. Tuos province laeus
communis oium nutus prestolamur, ut celerem nostro
Casui submittas manum. Cupus hoc in puncto favori, pecto
ra in victimam dedicamus.

Poloniam gentem liberam adorat orbis, non servilem Polonia
sibus submissa e, sed nulli subiecta. Qui nobis
minas vincula, corpus proprium catenis aptet. Si cr
morum hospitium sensus e, Leip necem inferre Corpori
pila pilis oppugnet, ut vero faciliore impetu, discant
cui serviant adversus ausq; voce Libera, Regni modera
torem Supremum Polonia canat fama, cupus electio
nem intimo, eventum universorum si bono Leip insu
dabunt fortunato exitu coronando. Ecce. Luta.

Et Marti se Duce Depum invictissime, et honori Senator
militabimq; hostis scuto pectora propria opposituri. Hoc
gressu illi impendemus itineri, quod n Lauri Dursei comi
tati. Sed Corona mandata, proinde parati ad utrumq;
prestolamur.

Imperium quod dotus raritas, Serenissime stultit Maestri in Electo. Senator
vale Campu, totus psequenti sumq; in Throno culq; illi exhibemq. Tili:
adem Patri Patre amore, Qui Marti expugnata pectora Sup:

mo Imperij Principi nomet ipsos impendendo. Ab illo momento,
que te, Votus et humens, Plo inpropiung soliv, nstra in Limina for
lunata festinant hura. Infarsa trepidat tempra, vix n secula
vite nstra hilarescunt. Impera annos Vestis, quos pterosa pastol
meten, sonus est arena, ut fortunato, et diuta, flugant pulve
re universis.

20us. Porquam fama Pnisto, Leticia Principe Maximo, universam
 implevit; hostili, terrorem incussit cervici. Affrica vò et amica
 Sarmates Regna, Sibi cunctosq; cumulavit. Orbis caput, Tuus
 Principis Inuitis, p[ro]p[ri]um nomen; quod tam ampla, amorem
 nimirum et adum[br]at, optulit ostra posita. Qui vò a Tuo pendens tu
 natus, paradoxum hoc, totis facultatibusq; Orbi; Si ipse Te, noster
 amabit metq; Am.

Premi. Amori quo, uos Principes, mundi totiq; sensu formata, pre-
quit repono dilectione. Nec aliter Imperia ordini placuit, nisi, ut
plantis nostris, affusus, cordi, et menti applicem. Ne in hys
le veneni, Rep. ultionem peste, corrumpat, proutq; habem, gra-
dior pharmana. Sunt Martis pilule, quibus, stazio explodit;
quæ minam Regno pellit. Ut in menti Plura, et Auth-
ritati nro, voluntates pmas informem, Ante Ores, et Urbis cap-
quod sub Patri clausis, partit diadumata, plegator pcedam.
In subjectis et obedientia, qm nro ope ptiæ ent, ppre nre,
submittat in thronu receptari. Munus hoc gnare, authentic-
et expea insignes, exequens Palatini. Legat. Cæsar mltum

Valde passu comip. Inter metiri curio nobis, ut quam
primū, hinc, qui tot titulis obligat Lachia, asequemur.

Legat. Gregorij factus tuus major, Regis pan e titulis exornatus
 inde eandem diademata accepit, ut virgo serenissima nunc
 dat nunc coronata. *Les hœga Wyke.*

Mens. Orbis Vixit Lachryae applaudit Mavon, lapidant exinde,
quod paveat vix n' universum Horre & Pluvium animum! Super
ut et tementas soluti n'rae inferna trepidet. Alce p'ro
de Martis, qm ceteri passu, sed vultena, verus opam.

Primis Martis seq. solia, toties mihi fortunata, quoniam sollicitudinis
e. Curationes ferar, quocumq. toties bellua. fortuna. retia cui
nunt. Supponi. gunde ~~esse~~ ^{duis} mandato coacta, oculis nostris spem
miles. In lustris Urzido. majestatis

Majestatis vestrae fama, quae ut nobis ceterorum cunctis ^{Rede}
 sit constat oras totum implevit orbem, egregie montes ^{Legati}
 resonant Quirini. Bisectoris annuunt, Rediviva gemmam ^{Imus}
 estimat, quae majori gratia, insubmisso diademate, etu
 ces cet. Caput hoc, quod Ecclesia Prons, Regum oma. ^{Impi}
 vit forte, p fide, lege, hostium submittam ensi, vel lau ^{slus}
 red triumphali. In solumitati Ecclesia et Lechie ppi
 ciendo, hostium impetu ppiam opponam pecto. Ur
 vero triumphis sua non desit Magestas, Galea Redi
 nitum Principis caput orniet diadema. Tunc sole
 ritatem hanc orbi canat fama. *Coronata*
a Fortuna coronat.

Ornamenta fortune, Martis, comitat apparatus cor ^{Orna}
 con Rediviva amen feret lorica quae Principis gravat pe ^{a Martis}
 ctus. Integritati Poloniae consulet ensis, Regibus, hostili di
 videns cornices. Umbo tutelam Regi Poloniae, subfecto solio porten
 dit pfectionem. Galea Rexis conformis capidi fonte obvios, id
 in undationem hostium exsicabit.

Gradior apparatu et Poloniae utar Marte. Martis des ^{Imus}
 xiam vindicem inimica manus, si illi unanimes intere
 trui dextras: prolix exordium et terminus Principis sit,
 ille celerem arripiat fugam, qui nunc me referet ex acie
 pedem intuebit. Iter p inde obvium hosti in eundem
 nobis, in quo exercitus nostri florem victoriam herba
 subsequens.

Exercituum Dno, victrix ad plantas procumbit. ^{Imus}
 via, hoste illa ppiitudine superior, ut videlicet illi vicisse ^{Numeri}
 fuerit. Habet rebellis, ausus temeritatis stipendia habent ^{aggre}
 quod conquant, insulsi impetio. Tota captivorum ca
 tula aures catena graent, haut addet pretium servitu
 reliquorum rebelles ingenium. Presenti conformia saeculo,
 ngant vincula. Extinguet auri sit inferum, toto perpu
 corpore. Postdomitas rebelles feras silvestribus distrahe
 postemeros papu victrici Martio laos. Sucus dianel feli
 alate pari peragrabimus. *Levy*

Gaudia.

Voluptas. Gaudio quo Regum invictissime explesti universum, voluptatis
ingenium, est hilares affundere mentes, expugnate acies ho-
resperie sanguine, toto plorent corpore, nos late mur, amatoria vo-
luptate pocula, referta falerno, cruore martis. Belli alca, vo-
tes nostrae, nobiliores, pinde et tempore, hilarijs sacra et oix
non exhaustis viribus, concedenda quies. Cessent tormentorum
intermura letiori sono Regum Animum lepra distrahatur
cui hoc etiam in puncto non una fides.

Imit. Fatigatis viribus novas succedere necepsum est obitu
martis, pulvere animum eluere tenemur poculis. Serena
proinde tot post Martis fulminas mentem induamus, ut
in Empyro tantum, verum etiam nostro in olympo habi-
la insequat serenans Phoebeus, horcas pinde et mentas instru-
ite.

Voluptas. Ingens hodie voluptati, ex praeda nobili accepit solatiu,
non ipsi enim cultus litant nobis Rustici animi quando e-
tiam magnates eandem sequuntur spartam. Nobilior volu-
ptate mens non gases humiles sed solia incolit, nec sub la-
terna sed purpura huiusmodi erit, ut maiora attollat in-
fastigia, hilares proinde fluent falerno non pulvere ho-
re ut vero amicitia nostra participet Bacchi Cypri-
um nomen nostris manus pingat deatris.

Bacch. Mandatis voluptate cuius obsequio singula inap-
do momenta, parendo, intimo nam mihi soda
stipatus numero, descendo in arenam, victricis he-
seras collecturus, et socios par cingit laurea illa
enim hoc impuncta ingerij actioita excellant, ut
pocula, non amis delibent labris sed exhaustiant
mversa.

Voluptas. Bacchho obligationem perenne voluptas debe-
cui ab antiquo indissolubili adheret nexu quia vere
det illum famulatu nobis, solitari, eandem in nati-
admitto, iugi in nostra obsequia vehi flumine. Sic ille
ro, poculorum pfundum, totum mortalium absum-
overit.

fluida tamen eloquio, reliquis eandem persuadet
partem. Obsequiorum proinde tuorum Bacche me
nor in premium. Premisi cor, quod insuperabile
hosti subicij tibi Trade. Cuius hedera nobiliorem
revirescet in famam, si diadema illi involvetur.

Etiam si sacula integra in Bacchi distribuerentur. ^{Pach}
annos, obsequiis illos Volupta consecrarem. Amena
em sunt, et mercede nobili ^{Amis} pman. Ille bierum non
nisi eo usq. credidit Bacchum, sub hedera inserto
Depis Nummum adorabit. Lucis proinde restituimus
hederas. Nos tris em in frontibz, ab hinc non Sylva
exercent, sed Corona. que ^{bonna} ^{Stuffen} pto sint. Bacchi di
adema ornet caput, cui eam maiestates associant.
Ne vero in vanum Corona frontem, manus occupet
Sceptrum, repleat meo, relucebunt contrapposita, si
Coronata ad pocula, flamma, qua in ultiora obse
quia Volupta, exardescit, haud extinguit. Opti
ma proinde Spe pleni, tot sacula, quot haurimus gut
tas Volupta, apprecemur. Ne vero sociorum gut
tura, que huic concessere temporis arescant siti,
illos nos restituamus. ^{Drone}

Non sperenant Olympum Patrium illa sacula. ^{Impe}
qua tanta fluunt tempestate, ubi luag vix non ^{ho p. 34}
integris plorat dolis. Regnum Lechia intemperies ^{Regem}
Depis in Cauponaem Metamorphosi quadam transfor
mavit. Nec hac ex Causa Dracis lo Tippi supre
mo Reip. nostrae committimus rate, ut eandem decu
manis phalangi committeret fluctibz. quibz certo
Certig concedet latq. si ulteriori malicia n. propriety
^{Pares}

Senator. Caris mente revolvo - curas et inter pocula Regis
2us noster fluctuat animus, à quo adverso rapit vento, bibat
proprium sanguinem, et explorare sitim non valet mero.

3us Juratos Characteres, quibus nostram Depi subjectionem
2us effug Depis delevit luag. Proinde Conscientia mea
Orbita, bibat acharontis lichen, prius, quam profundum
Reip: appo feneat. Si enim quovis sole, suo in a
Xumencos pite naufraganti Patria hostis affundet copia appropin
Sarmatis. fluctus. Adversis vero casus in spes optimas enavi
gabunt.

4us Asertorem quidem libertatis hae vota prement.
Sed heat ille Deps, qui expugnare quidem hostiles
novit, impetq, rebelles vero appetitq, nequit superare.
Sunt nobis tot frontes Palono apta diademati. et
dextra, quas adversa metuit manq. Procepta igitur
desideria, activitate celeri aequantur.

Amuratus. Lechia membra à Supremo divisa Capite
interitu Reip: corpori pollicens. Odium hoc, quod accen
dit invidia Patria extinguit amorem; quis furor O Cives!
qua ferri licentia? ense propria scrutari viscera interiora
Depis Patria pcedet capum quietem amet, cui Lechia
pars cordis est.

Senator. Paecem secundo fluctu effusus sanguis vehet,
illis qui amori Patria impendunt opera? ne temulento
Cum Depo profundum petat. Sanguinei vero Cuora
Si Summ effudent impetum haud nos paritebit, dum
modo ad illig demissionem Depi natecat Caput

Quid

Quae sanitas in vulnere infunere exiliis vita desperato
hoc in casu fortunatas in spes Lechia non assurgit
tandem in fata ruitis certare impares in discolubili pabu
neces vos insequens.

Si Patria impendit ruina propria in fundamentum Senator
ponimus capita properemus in ense, peat et ipso cum Rege
Regnum.

Vestris ex pectore exut linguae Regnum. Cuius mode
ramen ad odium et invidia deflexit

Ut vero optime communi ausu ^{dicta} capta, socias et in Senator
dissolubiles nobis iungite. ~~est~~ iurati sodales. Pro
perem igitur et Baccho sacratissimis feriis gravatum.

Regni Caput, opprimamus. | O tempora ipsa latia par semil,
thys, quas amani serenant soles, meroris et umbra
quidem excluditis proinde utamur hilaris instruant pocula
que nobis torrente solici ppinant gaudia

Concedamus aliquantum quietis. Principi qui a somno expeditus ultro
nora solatia ppriam nobis donabit p'sentiam. ~~Stat imitetur~~

Quies cui aliquantum concessi temporis vobis me restituit. Sed
hanc quam exacta est mortis imago ceteram vana sunt somnia
qua nobis ubi in amonam assurgimus vitam extremos
minat casus et Cærusse quam pingit falernum fatales apprin
git colores bibamus, vivamus dum juvenos sumus post mole
stam senectutem rapier nos hunc

Manus socias rapula oppresso capiti Regni Comi. Iurati
litones iniicite miles temulentus feri.

Epilogus.

44

Exhibito 5to
Prologus

Non mortifera, sed pocula, etiam mortalibus adhibere hominum
devotissimus. Veritatem hanc Principeolorum Regis cultore
actus comprobabit licet autem Lecti. scenam praeferet dictis,
nihil tamen summi pollice. Si eandem audientes
sapientissimi, humanitas vestra animabit

Princeps Jejunium ab omni nobis vanitate indixit ab-
sentia; ultra trecentos dies rebus transitoriis dona-
vimus, alternis, et quadraginta cedamus. Vos vultis
ma. Proceres, Principis incultu mundi loci in
obsequio etiam Numinis opto comites.

Comes amicus. Si Orbis Regis ad exemplum compo-
nitur, et nos ad illam Principis genium fingimus,
caelestibus desideriis vota nostra assimilando.

Comes 2dg. Induat verecundiam animus difformis sua
pura sine fructu expedirentur tempora, a porno
Regio aliena. Principem gressum si non asequi credi
est, et Comitari.

Comes tertius tot Soles luci publica impendimus, tu
perest ut reliquum increato sideri consecremus, ab
illis etiam occasu serenum habituri

Comes 4tus Non humili papi virtutis aditae pene-
trabimus maiestate praecunte, ad mentem Universi
facturi si totius Regni capiti conformabimur

Princeps Ornatus etiam Regius habeat serias, pudet illo
tempore diademmate redimitum incedere quo frons
Regis Regum cruentas interoccuratur spinas. Co-
rona non caput sed ornamentum. Somnum Regium
minime aridet palato; ubi virgines uteri fructus, prae-
hac pendens ab arbore cordi est. Sedes Dominan-
tium Domini nos invitant; paremus gressum. Singula te-
mus solium ubi celi majestas solo alliditur. Ne-
quid inhabitabimus Palatia. Apudhore Principum
ad carceris tenebras damnato. Sedibus Salvatoris,
quibus cum nos pervenit salus advolvimur. Illi
basia illi infigimus vulnere; quod nobis integri-
tatem restituit. O manus! vidrices de potentis

palma, nostra libertatis causa, vinculis adjudicata, pro
gravata catenis, cruci tandem affixa. Per Xpi. amoris Regis
nostrum propter dilectionem ociorum centrū. Genua fel
a pule oculi in lacrymas resoluti, aures in auditu cru
delitate affecta. Duo gemitus quibus suspirios quantos
is pascere vos prosequi consentaneum feret. Trado me
patientis Xpi vinculis in mancipium, indurori insolati
contemptus in opprobrium. Appia mundi ad hunc non
placet, illi insistentis tramiti: quod dolente Salvator
previt pede. Quoties enim fuero negotiorum vacuus, ad
timine Crucifixi dies hos saeculorum omnibus, ad votis exped
Comes sty Regie capiti Corona aspiat. Procerat et
lura impatientis Xpi amorem menti affundet vota.

Devotioni aliquantum insistamus et mentem boni pi
slici solitudine toties fatigatam, meditatione Xpi vul
nerum relaxemus.

Publicus amq Devotioni intentum Principe mi
semur. Illo crante, nos quoq; pii simus. Impleant
vitra. Sabili prima. inaudi memoriū ad secundā nar
ramus, ab esu carniū indicta, ab amentis, ab aleis.
Pselestos quibus majore in pretio pocula, quam sanguis
salvatoris. Quod vinum dulcius lacryma Xpi. Amo
ris erga nos volumen contempsistis, chartis occupa
ti. Illum trepidate, in cuius manu sortes universi
continentur

Publicus edus Ne auctores imperfecti operis suppo
namur, accepto, minimē desistamus, fatigatū pro
tratta devotione pectus quieti Princeps nos menti
ulari dabim. Instruantur proinde liquore men
ta, presto sunt nūm

Publicus amus O deliberatum facinus! o reflexam malitiā peniten
tia tempus assignatū, consecrata hora, memento
dicata, vos sceleri imperditis! O diserto crebi man
cipiū, nemo mi charus cui ita placent, et tantos
cupidus, o aude meo numerū decretis, nostris obe
intelligis n' idoneos reos, acutū Xpianis alienos
Publicus amus Quo merantis sociatū ex probris ventis

postrata non correuit animae fama; Infirmi etiam Calones, ne
sua illudent sorti. Sed quae cloteris materia, honoris punctum
Injecit ne manus Princeps, ubinam iniecisset, afficit ne vulnere,
Sed integritatem honesti eripuit, non alicui cavet morti, sed utrum Card
veresscit. Illud pectus prostravit verbum, quod maxime etiam imp
frangere non valebant. O graviores armorum pondere mortibus
linguam, Terro censes, et igni ardentes animos, pile pilis oppo
mus. Linguam ubi expugnare etiam Achillis, non valet hastae
incisis Atlantis humeri, et paries sufferendis, sed maiorem ult
nis recreent solatia. Si Sanctus Princeps, terram non occupet, q
petat. Struamus Altaria, adolebimus thura, obsequiis, vici
mas, sed non honestum, immolabimus.

Autem Sed quae arte praemeditata desideria, effectum sortientur
armis tentare fortunam, temerarium est, comitum enim manu
Nostris, fortior dextres, tutelam Principi, ausui mirari poenas, Se
toxicum comparemus, ille Crucifixi pedes, quibus occumbere
Regem consuetudinem abuit in ungamus, hauri et ex utro
fonte, etiam neccem.

Autem, Amicum est cordi consilium, tacito proinde gressu, ne
dissimiliore, Apothecae pete simina, cum pharmaco veloci acc
tera gressu.

Senex. Diem optimum fausta omnia, spectabili Domino appree
Vobis resundo votum, adjuncta obsequii mei promptitudine.

Quae causa me cis intulit liminibus hospitem.

Senex. Importuna Muscarum insolentia, quorum injuriam com
pensare satis intendimus.

Antiquus. Prompto animo explebo mandata.

Senex. Optime valeat spectabilis Dominus.

epothecus. Fortunam pergat comite, redeuntem apertis semper Corde
et ostio expectabo.

Senex. Explevi mandata, et pulverem, qui etiam Majestates incinerat
Comparavi

Autem. Intenta executioni daturi pergamus, tempus enim excludit

x

496

Napurreruz Pluvius Norki R. Jernia.

Dulci pedum vulnere omni ne clare ^{privatorem} ~~fatidit~~ clavorum loco infigo oscula Princeps.
Quid est socii unico privamur solatio appropinquabit satum pede salvato
is recedente, sed perigramus in proposito.

Immense amoris Majestas, integrum complexa orbem, tenuem et
am minoris mundi altum, non rejiciet. Si non ausus punitur
omite delibare, inquinato ore, purissima vestigia decrevisse sal-
vatoris, eascluet licet candor maculam, fons serena rogam. sed
rem uatitur justitiae solumbram, sumum etiam consumens ignis. Etiam di-
bit, quae buntur sequamur plantas nec avelli animus poterit. Tandem infen-
um nobis concludo. Numen, adversi materiam animi igne rosi in vitam, ^{tab hac cie}
mentem occultum invasit, scelus illud pellat delor, musen cordie. ^{trice et mani}
clementissima Numen tua addente robur, non subsistam enim ille, ^{mi in iusta}

in quo movemur univorsi abeunte, scrutemur pectoris abdita, an haec
non torquet morsus scelus? Solenne enim Numi est privatorum erro-
res publice in fronte et membrorum crimina in capite vindicare

Parce heu parce Princeps et omnia ~~in morte~~ cadunt animi assuer. Aukig
gente prodigio plantis, et omni modo quam justitiae effecime
fabricat, nec ferre non valentes, toxicum illis reperiunt. Op-
ponendo vitae, quam nos inis insperasti animis, mors apparet. ^{x No submit}
Insudimus ^{venere} ~~penam~~ ^{min. Salubri} ~~et in manu~~

effunderes. Non pena tuo impendens pectori, sed prodigium
platorum Divinarum, habitum, comitatur, tanto pro scelere mille-
na obnoxii morti, unam praestolamur.

O ausum grandem, sed sublimius illo prodigium. Summa Princeps
Dei bonitas, quae ediles mortaliu actus in mensa rependit
mercede, supplicibus vobis Numen condonet ego offensam
et corde dissimulo

Epilogus

Princeps, scelere vos actus erronclabites Auditores sa-
pientissimi, qui recedentes Numinis, secutus plantas si non
ad votum processit pede, vel humanitate vos abeuntes
subsequetur dei. Namque a

211

Affixiones de Christo Patiente.

Prologus.

Prostratum manu sacrilega Lumen attollere e locis
presentis theatri opus est A. S. Ut amor, quem immen-
so & quore nostra in comoda Salvator fudit & Cratoris
fontibus refundamus. Spiritus quæ ad seculorum admirationem
Divina penetrarunt tempora acumen reponendo. Sive
impesa dictio excludet ornatum. Majorem illo tempore mer-
itis gratiam quæ decus in nobis etiam cultu abstinere

Affixio prima

Abluit Discipulorum pedes. Luc. 12. Joannis 13.

Antequam Crucem ascenderet fastigium

Chrysus.

Ad plantas se discipulorum

Genitit.

Illic affudit Lympham

ut effusus in se amor

spectaret

Sed quid prodigium si ille lavit pedes
quem

Ad abstergendas maculas

Ad depurandos iniquitatos scelus

Secreto Patris,

Oblatione voluntaria

universi solatio credimus

Descendisse.

Munda Apostolici Collegii vestigia

Liceat intueri

Ne minima enim at home

Inquinata.

Hippomenis grege Passionis viam

In eundem Christum amica sequitur

Cohors.

Celeritatem ne plus quæ retardabit.

Qui

Lx plautis cum aqua
Defluxit

Ab hinc frontis solix
Apostolorum pupilla
Infensi Hebræorum animi
Ne athomum quidem præsumunt
obscure

Sed haud alter decuit
Nisi ut primum Nitorem
Fundamenta Ecclesie
Salvatoris ex fontibus
Derivarent

C durio rem Saxo
Iuda animum
Nun
Limphe alpes cavens
Non emoluit

Stixio Ida
Chryseus in Notto orans sanguineus liquesit in
Sudorem

Tedium Christi quod vix integros
Popedit artus admirabili contrapposito
Geghemani auxere
Amœnia.

Sudorem cui sanguis pingebat Ceruam
Grato aquarum murmurari
affundendo.

Sed angularis lapis
Athatis naturâ exarpet
nisi
Ad propinatum universo
Sudasset toxicum

Spei nostræ reflorescunt
In Nazareno flore
Dum
Hic unda reficitur
At fortunato fructu in nostra
se fontes saluatoris effuderunt
Commoda
Tibi incendia
quæ
In orbis ruinam adveny accenderat
extingendo.
Inquinata lic sceleris pectora
salvatoris ex pectore
Iremanans depurat
Lympha
Majore in nos
Quam fervor Vesuvii
Hostium animi assere invidia
Quos vix non decumano flumine
Ex vitæ fonte extinxit
Unda
Sed o graviorem
Omni pondere molem scelerum
Quæ tantos extorrit sudores
Cunas Palladis
Quibus Olympus aureos affudit imbres
Antiquitatum fabulis
Et plingimus pretiosior Fortuna
Renascenti mortalium generi
Secundo fluctu in sudore defluo
Eratrat
In opimos electorum frumenta
Lise ex porrigera fluctu
tam copiosis suffusa

419

Influentis
Sed Principem Syderum
Decebat Purpura
Nec erat iustitia soli
Occasui vicino Sudoris proprii
In oceano mergi ~~et~~ ⁱⁿ decorum.
Sivero
Caucasus mortalium popedit corda
Hac numerosa aymine
Depluens Xpi e vertice gutta
excavabit

Affixio Stia
Osculo Iuda Xpi traditur
Fenella pomum fraudis fercula
Non subest crimini si amicos etiam genas Actus
Et simulatio implet
Amoris nexus non firmus est
Si amici vocabula
Affectum intime pectus ceteris tradit sed amore nostri
generis
Ex verbo avis camus
Patris
Quod ore et osculo traditur
ut moneret deliquia suprema
Exundationes immensas sanguinis nullena vulnere
Proprio futura gustui.
Blanditia quas sphaera vexat orbis
Non fortunatis mortalibus
Si illorum authorem
Etiam creula Ixionis involvunt rota
Et orbite infortunii

sed fallaci Orbi silendum minime
si verbum etiam ab Ore

Tandem Non securum

Qua arte pascatur scelus
Infigit proclitor

Sapientia in cordis ocella
Ne futuris cruciatibus
Terreatur

Affixio A. A.

Hostes prostravit verbo X. 79

Effusus propria infata Hostium impetu
Chryseus

Verbo fundit.

Nec mirum diviniorem enim Pericles
fulmineo inaruitus eloquio

In adversam detonavit aciem

Illamq; profligavit.

Et toto se cum in fensis decertabat
Animis

Quia voce verbum

vin. Patris.

Si quidem ucinaces ~~vero~~ naturam

Et robur lingua induit facile minas
fata.

Nec ipsas Olympi Edes

cum universo

Verum etiam et victorias

Numen verbo

efformavit.

Acumen quod exornat dictione

Oculorum hostilium percellit aciem

Animos deicit

Et prosternit.

Ceterum adus hic

Septena excepsit prodigia

Liret vox verbum & eterna

tueatur.

411

x

Prostrata humi pectora adorare dixisses

Namen

Nisi illi erecto porpore inanus
Incepissent.

Sed fortunatior casus illorum extulit

In scelera enim
Et averni precipitia ruere
Absurgendo visi qui
Casu subsistant

Affixio 5ta

Unus militum dedit alapam Iesu
Sacrilège Tartari victima expedit

Manu illas in genas
quas

Non tres sed innumerae gratiae
Efformarunt.

Et Lilio convatio ultra naturam

Rubrum appinxit colore

Deiuit quidem Regem Regum
mores

Sed qui artus non vultum
veniret.

Adeo immanem ictum modesto

ore. Deposuit Incarnatum Lumen

ut tantum crimen

vocale,

Demonstraret

Deinde in concupis sacro eloquio Peter

Christum miramur petrum

Ad ictus non potuit neque vocalis.

Affixio 6ta

Etiam ad ignis fervorem Petri refrigit In Xpi
(charitas)

Nam ad mundi flammam
Quam ipse fovet luxas testes
tadd extinguunt.

Miram elementi istius activitatem
Non signorum tantum. Mitem,
Verum etia in bene captis assumpta
Constantius

Tormentorum numero et magnitudine
quam
Iudeorum ferocia Xpo subrebat adigni
clare perspexit Apostolus

Scitavit illam Salvatorem pernegando
Et ex Apostolorum Principis ad illam
sani orbis integritatis dignitatis
In fastigio

Positorum Crimina
Non esse non clara,

universarum
Sed quo errore ad lucem a veritatis viam
Sceleris in tenebras
Fetre aberrasti

Induit individuus Incarnati Xpi socii
temporis apparatus.

Taborreo enim in monte
In quo

Xpus
Solis induit faciem
Amoris flagrabat incendio,
Nunc umbris viciorum tegit
ubi

Eadem Luminis velat fauces.
Sed paradoxum stuporem causat
Ille enim qui ignem amoris extinxerat
Ignes, eodem

Iruxos perpetuo penitentis Lymphæ
Ne accendit

412

Affixio Ima

Petrus ad Galli cantum concertitur

Iustitie sole mortis ad occasum

Vergente Syderum

Princeps

Pallam induit faciem

Vela templi sudit dolo

Concussa morore contremuit terra

Unicus Gallus

Canit

Quem doloris precipientis fato

Naturam induisse dixisses

Nisi

Vox hæc

Nascentis etiam Gæi nunciam

Toties extitisset

Sed congruè Galli excitas voce

Petrus inter noctes sceleris

Vitiorum correptus somno

Qui

Ad cantum mirò contrapposito non

In tripudia sed in morore et lacrymas

solvebatur

Nec enim aliud quam mutationem hanc

Gallus cecinit

Et ante Lucano tempore

Son quod Iustitie

Est

Pulsis delicti umbris

Serenum in Petri accendere pectore

Nitebatur consuetudine ales proclamavit

Naturali

^x
Felix Gra
Alba veste indutus statui ante Herodem
Herodis

Vicinum Lumen

^{Numen}
Alba Chlamys texit

Et per artus

Primo paret murici sacerna ventora
Iudibris seposito
Ventilatur

Frasset hodie supernos Trajanus
Integram Surpaxam

Supremo Duci

Generoso decertanti

Haud negasset

Duc tandem in militem

Scidit vulnera

Sed candidum tegmine ipsi procello debent

Et agno sine macula

Candore notabilis lana

Albo tontorum est

Veni ~~amata~~ nec ultra natura adest
Ante tempestate

Quae ipsas fati procellas minabantur

Iustitia pallere

Soli

Tandem Unionem Hipostatitica

Nunquam non candore insigni

Admiramur

Felix gner

Flagellis cedit ad columnas Xstg

+

213

Columnas Mercuris fori complectere soli me
si non plus ultra cruciatuum.

Acuto quia Stylo ferreo
Illis imprepisset.

Sed decebat tot post victorias quibus

Se immani triumphabat Iabie

Exercituum Græci Colopæ triumphalis

In prodigio, ^{superis} Odio. Collapsus

Suo in capite Orbis forti erigis brachio

Simulq; fulcitur marmore

Ne similes in ruinas

relabatur.

Seinde ex saxo colligite Sapiens virtute

Non anni iunius Structuro

Sed æternitatis fabrica extitit

Ceteris licet prodigia admiratione prosequi:

alligatur columna

ut Humanum genus

Quod vincula scelerum nexu

Gordio majori stringebant

Solueret.

Sed hæc libertas

In quam Averni mancipia restitui

Incarnata Numen universum

Tibi reddet obligatum

Affixio Roma.

Christus coronatur spinis Ioan: 25

Redat etiam Regiam frontem

Vel momento ornari diademate

Quo

Dominantiū Inus Spinis
Sedimetur
Ex quo discat universum
Supremas etiam Majestates
Sine aculeo
Haud posse subistere
Vixisset verbo lator cognatū fuisse acume
Et Lilio affinem Spinā
Vixisset nostro saeculo lator Legis, Moyses
Novum prodigium et visionē spectacula
Simulq; in Rubo
Deum
Et Dominum adorasset
Sed quid prodigii est
Si florem Nazarenū
Etiam inimica manus sepsit Spinis
Licebit nunc Olympi viā
Inoffenso metiri pede
Ex qua Spinam qd offendit
facile
Propriam in frontem transtulit
Lumen.
Tandem Domitori Hostiū Xpo
Præter obidionales
Navalem Civicam muralē Coronas
Spinea etiam debebat
Ut triumphū vocaliores
Has inter arbores existeret.
Sed spinosū Diadema
Haud dedecori fuit Lumini
Qui nimo antiquā consuetudinē Quirina
Renovavit Ierosolima
Fontes Salvatoris
Coronando.

414
Affixio Anna
Cruci affigit Christus.

Certamen cum Averno
Consummatura Numini iam Crux
Triumphu offertur signum

Solius enim Numinis
Est ante triumphum Victoris canere
Et ante certaminis exitum
In victoria exsolli signo.

Sed ingeniosum Salvatori
Mentes
Licet invisae praemeditarunt fata
Quando

Virginis Uteri fructum
Gestum ex Arbore collocarunt
Mentes perditis conatu facili
Salutis vos invenit portus

Quas
Expansis in Cruce Salvator exipit
Manibus

Qui exco in hoc elevat signo
ut nos abstractos ab humo
Caelo reddat propiores
Nisi enim praece mortalium amore
Signum hoc antiquis
Infama nostram propter gloriam
Numen ascendisset

Universi in malam Crucem ivissemus
Ingentem

Salvatoris fructum fraspio

Orbi protulit pendere

Proinde debuit ab arbore

Si recte calle

Adli in aditā est cordi perlingere
Non tacta ad infanti animo
Nec molli pluma
v. Sosis struda cū sardanapulo tenet
vra,

Sed Herodem mentes
Ducis
Gregem Persi precedentis vestigium
Crucis tramite insequens.

Affixio 12ma
Inclinato Capite Christus moritur dlat 27
Si mentes, quas excidit timor
Oculatas aliquando
Neddidisset gratitudo
Spectarent.

Haud se ab eo deseri
qui
Patri animam, acclinem vero
Illis porrexit frontem.

Etiam post fata, universos
mente

Compledendo.
Et aurem postulatis,
Basis genas
Non negando.

Septena uno hoc
In prodigio miracula ille
manifestat
Qui totus oculus est.

Et inclinatione Capitis
Ad admirationem compellit universos.
O prodigiosam delectionē nostri
Ex eo enim Christus proprium
Demisit caput

ut nostrum erigeret verticē^x

Diem ultimum iustus etiam
formidet

Sub qua sanctus Sanctorum

Vix non frangit verticem.

Stati mortatium animi

Non attollant supercilium.

Ubi tam profunde

Ad mandatum Patris

Filius aeternus inclinat frontem

Et mortis sententiam

Submissione facta

In flexione capitis humili

Acceptavit

Epilogus.

Etiam actiōi immorimur illo concedente fati in
quo vivimus et movemur Universi et auditores
Sapientissimi. Nec loqui enim connaturalē et
ubi Patris Verbum conticescit. Tanti pro
inde ab hinc stylo vestro et auditores Sapientissimi.
benevolentiam prosequemur. Exi

Profusio Poetica

Ex Anno 1726

In annum

1726

Ubi belli signum Laurenti turnus ab axe

Extulit et raues strepuerunt cornua cantu.

Utrq' acres concussit egues utq' impulit arma
Exemplum turbati animi.

Suis iste inter asperos dura sortis strepitus, mollior huius
nus aut mentis ludibrium est. S. R. Fractus concitatissimo
bidine ruit Orbis, omnia ejulatu miserrimo slecta gravi geni
tu, plusquam Gigantes permiscetur, et Poeta canit, Poeta laery
nus alludit an illudit populorum? Superi boni, quid ista in nos for
tuna? Scitites, ut nec felices nos, nec miseros sentire liceat, nec la
crymis etiam levissimo nempe calamitatis ulcisci telo fata. Sili
cet hoc unum deera? Polonia eversa malum, fatari, & in luctu pu
blico canere Phreneticorum, ad instar qui gravissimo quidem tor
rentur febrium aestu attamen ardores inter veneratos occidunt
sui funeris, praefici & vitae ante tumulum exequia? Recte recte
eta? nos cadimus vos canitis? ista mirum Carmini vestro deera
cadentia, inter casus Patriae, ut tota nunc cadens Sarmatia, toti
us Orbis Gloria, id est dolor debeat appellari. Triumphale nunc
tempus! o diem natum cantibus! et plausibus Poetarum. Quid jam
versus quadritus Virgilii? en totus Poloniarum Orbis eversus est,
Quid jam aculeos Sales et jocos excuditos Martiales? en risum po
pulorum Sarmatiam? quid flebiles Pericles? quid tristitia Ovidii
en luctum mundi Poloniam? quid ligatam orationem Poesis
vocem habes ligatam Polonorum? Cyram pulsatis Horatii? nos
quoque deliramus? fides tenetis? nostra etiam qualibet manu ten
ditur fides. Canite, Canite Vates hi. Sunt scilicet gemitus mise
rorum, haerunt lacrymae, risus Poetarum. Sed quid ego inhumana
riter et ignota Poesi caesura humanitatem prosciindo? quid
damno Musarum Cantus? quasi vero Sirenium sint voces, quibus
Patria in malis suis sopiatur. Time infelicitas, trepidate infor
tunia, cantibus nostri calamitas profligatur, fertur, quam olim

aut

aut Scipionis manu Africa, aut Annibal's pugione Roma, aut
Alexandri Orbis confossus jacuit. Novimus molossus nostris ve
nari. Leonem novimus feliciter quam olim Medea Colchis in Polonia
cantibus sedare. Draconem nostrum Cheli et noster Amphion saxa quo
q' circumavit. Nostris pedibus asturget Polonia nisi Poesis Patriam
in pedes erigere affine est. Si nostra oratio eo altius consurget. A. P.
Si illam ad pedes admitteret.

Gravissimi sunt rerum ingentium lapsus, alta rudera altissimas ma
gnitudinis vestigia sunt quo latiores ruinae, eo amplior est et ipse ar
bitramur, et stupemus fastigia. fulminis casus est quem totius Orbis
terrores metiuntur. Fracta si strepat, vix auditur arundo, auditur
leoni rugitus etiam fatiscientis, unius folii languor visus est tremo
rum, ventorumq' unius Scintilla occasus, ludis puerorum.
Quanta sunt solis occumbentis deliquia, quoties inter Astro
rum lacrymas solem intelligo. Occidit, et inter sanguinem Op
theris rubores acres radii hebetantur. Vos ego ingentia Latina,
tanta mala, vos testor, quantam olim diruistis. Poloniam minima
Orbi mentita est fama. Lehiam, calamitatem nostram do testem.
vix major post exustum Orbem cinis, quam post consumptam Polo
niam, exstaret eadem, et exusti Orbis et consumpta Polonia favilla
est. miserum me! quantis calamitatibus et futuris incendiis tor
rebat. Polonia, adeo ut dubitare cogantur Saecula, an unum in
Orbe imperium, an in uno Imperio Orbis universus absumptus
sit. Si enim mala nostra ingruerent Auditori totius Orbis calam
tatem cogitate. Si Orbem casurum imaginamini. Poloniam ca
dentem aspiciate. Sic rae Orbis, istud eveniet universam terra
rum molem, quo nos cecidimus. Nichil minus contra Europam
Asiam, Africam, Americam, expediet. Fortuna, quam qd contra
nos armavit, jam qd olim infungeto illo furiarum concilio decretum
est, eisdem facibus eodem telo, aut Orbem petere aut Poloniam, quod
enim malum? quod alibi partitum est, totum in nos non eferbuit.
O malum simile Poloniam! ea enim in nos libertas est factorum
ut quicquid alibi vetitum est, voluit Fortuna hic concessum sit
adeo ut in Regno isto, quandam malorum rempublicam in nos liber
tima poruerit calamitas.

Et leve quidem esset Fortunae nostrae onus, si aperta fronte, esto
no ut alibi solent vultu, nobis mala occurrant, perissimus perissimus.
amica sunt, blanda et ridenti facie in nos lacrymas, et gemitus de

volvuntur.

voluntur. Mansueti in Poloniam furores, hissumum scelus, li-
beralissima in Patriam avaricia, modestissima ambitio. Liberr-
ma servitus. Strenuus in proelio motus, et fuga audacissima, Ro-
mis denique sine hoste evertit Poloniam. Adeste populi, gemina
jam miracula ostentat Sarmatia bellum sine hoste victa et ever-
sa omnia sine victore. Quid enim victorem appellabero, ubi in eo-
dem sinu bella nascuntur et victori quod idem victor et victus, idem
et spoliurn sumus, et nostri interitus veniatores. Sentio vulnus
nostrum. Sentio! tantis ne impedius constat nostra ruina ut cum hostem
non habemus nos ipsos debellemus. Quod illa Diu boni, et malorum mi-
seri ut infelices nos credamus, si diu felices nec Polonos appellari si-
constanter beatos nec aliam nominis integritatem noverimus, ni-
si ea fractis rebus oriatur. O nostram scilicet hominis integerrimi
magnitudinem, huc vestros ferte oculos terrarum Imperia, fontem
illam super cardines rerum omnium expositam, et qualem vidit
Jupiter contra Gigantes extulit. Spectate, Polonorum, ex terrarum
humina, gentium admiratio, mundi timor. Quid plura cines
Patria cernite, cernite, dicite Poloniam cineres, ubi homina Pol-
onorum, gravius ne aliquid potuit Fortuna, cogitate quos nos
opprimeret. Jacemus sub illo malorum pondere aspectu truces, pal-
lidi, et sanguis, et quos ipsa levisset calamitas, luctatur, gemit,
anhelat, spumat, Patria sub illa mole et toties collectis viribus,
frustra se in sedes erigere conatur. Quid tandem prohi, fidem ho-
minum eriget in sedes Poloniam. Huc properant Senatorum con-
silia, et caput illud. Regni fatiscens ardent attollere. Sed Sisyphi in-
stat saxum suum in sublimem rotantis, iterum colapsum lacry-
mantur, huc armata fortitudinis brachia ut manum illam Re-
gni jacenti, qua, totus concusso rerum cardine tremuit Orbis, lan-
guidam et sanguinem et qualem suam putaret desidia, ut inquam
supra mundi fastigia porrectam offerant. Sed hoc iterum in caput su-
um relabitur. Prohi mundi arbiter Superi, quondam Polonos re-
ges deatere, fortissimus ille manus nostras ictus nullum malum
nisi se prosternit. Striguntur gladii, rotantur hasta, evisceran-
tur pharetrae. Ardent pila, sagittae, quod tandem Hydra
a novo Pericle. Superanda contra suum sagitta tenditur.
Serpens et sui feriunt ictus contra Iovem. Quum fulmen rebellat jam
inter Gigantes Jupiter recensetur, et abitis ignibus Iovem prosternit.

412

O miracula Polonae calamitatis, & jam hic vel maxime e-
dax rerum hostiarum tempus adeo vastissimum illud Imperii cor-
pus absorpsit, ut vix jam pedes id est vestigia Poloni no-
minis reliquerit. Accurrite accurrite quies, erigite in pedes Pa-
triam. Sed quid ego populos advoco? Betae rum officium est et
gloria domesticum nobis est et similiter cadentia Carthina
et Orbem cadentem in pedes erigere fictione putatis? agite mecum
et ad Thebana Maria transferam. Spectatis ardet, heu me totis
mentibus asurgens in aethera pulvis ingens sonitus tumul-
tuatur in aere ferret sedibus suis pulsa tota ventor. Editio
tremis sub ingenti pondere tellus, Sol ipse aut arborum
nitore aut densa hastarum Sylva extinguitur, quis ille possus
pulvere caecupo Orbem sepeliens, urbs attonita primo credi-
dit aut Jovem contra inferos, aut vulsus terras repagulis iterum
contra Superos bellare visse Gigantes, Ad arma ad arma
tota Urbe conclamatum est. Effunditur in moenia universa
ferri Thebani Reges suspensus animus & trementi animos ex-
plorant cuncta, quod illud tonitru Divini cuiuspiam pedis
percrebuit, heu actum est de nobis Thebani, alexandri vesti-
gia haec sunt vociferantur universi minus timemus dum
Jovem castra duxisse putavimus. Quid tandem agimus Oci-
ves perdit hunc ferrum opponimus si universam hanc flun-
di Mahinam in gladium ^{superi} audissent quo suum caelum ab Ale-
xandro defendere tunc etiam fregisset ense Macedo.
O totus alexandri signa comitatus Orbis et Urbem petit,
quid agimus, nulla iam consiliorum mora restat instat. Mode-
stia nostra fortior Orbe erit, vincetur praecipue qui mundum viat
Deceum est Legatus mittitur ad Macedonum castra, id est
ad alexandrum, tanta enim erat inter Ducem et militem ar-
morum vigiliarumq; laborum ac fortitudinis vicissitudo uter
Universa legio alexandri. Ne et ipse Alexander Legio debuerit a-
bellam, nec minus Princeps quam exercitus nec ulla qua Alexan-
der decertabant Ordines. Ventum erat ad omnibetum Imperato-
ris ille tunc forte strictum ad instans brachium vibrabat ense atq; adeo
fulgor ille ensis. Regii Legati animum et oculos perfringit ut Jo-
vis ignitus aduri videretur, ceterum praesens rei periculum iam
ab euntem revocavit animus tu ille trementi et bauido vultu. Temere
quid me Princeps hanc quae in tuo obtutu est Urbs ne Orbem puta-
Quo iudem armis moenia haec quibus mundum betis iras meruimus.

Seco mortales

.ed mortales id est huiusmodi. *Alexander*. Telum quod contra te strin-
 gimus scutum; quod tibi Urbs opponit tu ipse; te respice ante dece-
 at contra Urbem bellare Orbis demitterem. parce supplicibus nisi
 forte cedem entiam tuam id est te ipsum vincere velis, at dedecet
 etiam ab Alexandro vinci Alexandrum. Quod ad hanc Imperator.
 Quod stas miles ferrum rapite hanc manus responsa dabit. Simul
 vocem et concitatis impetu moenia Civitatis abruptis. Tantis
 erat proferantis Victoris ardor ut eodem pene momento et locu-
 tus et pugnavit et vicerit. *Alexander*. Quia vero flecti nequit
 Iracundia ira tota Urbe rabidissime discursitur. Integre funera
 Civium furor indomitus graspat. Et sitim illam bellandi a-
 trocissimam. Cuium te fuso cruore Urbs et catinquare. Taceo
 Urbis illius excoium ut vulnus illud non nisi ab Alexandro
 inflicturn sciat Orbis neque enim Minora vulnera flagrant
 decebant Alexandrum. Ventum erat terrore et equali mu-
 dus ipse everti poterat impetu ad tecta Poetae Pindari. Hic vero ve-
 lut scopulo rabidi fluctus franguntur. Rammus nati Principis pe-
 nitus concidit repente inelamat. Syte ferrum. Huiusmodi con-
 quere universi et erumpentem cum hisce iectis suspendit nam
 miles qui tandem Alexandro gladium cohibere poterat attonitus
 circumspicit oculis Poetae hanc domus est Orbis amplius et Ma-
 jus aliquid credit. Subiicit Imperator mundum vincere didi-
 ci nescio Poetae. Prostratusque et caput illud caelo ipsi timerendum
 galeamque Legis terribilem nudosultu onse inclinat Pindaro.
 Quis agis. Maccdo, huic parcas Civis, cuius Clementiam Urbs to-
 ta huiusmodi mereri peterat. Agite triumphos vaticibus Poetae. Licet
 mus. Sic valida pedum nostrorum vestigia qualis neque terra de-
 mitores contere possint. Utinam vera Urbs. Ita universa di-
 cam melius utinam totus Orbis in domum Poetae confluxisset.
 Staret immotus nec ipse etiam mundum viceret Alexander. Pri-
 gere in pedes Orbem Patriam lusus est Poetarum et quotidia-
 na occupatio. Dissiparetur moles hanc terrarum nisi nos vin-
 culis sermonis nostri colligeremus et liquecentium fronti-
 bus conglutinarem. fractos rerum Cardines Quantis Re-
 gna Regumque. Majestas pacis asurgit incrementis ubi Poetae
 non vile pondus Imperii. Nec enim loqui nec agere nisi famo-
 incrementum possunt Poetae. Nunquam ita securus etiam to-
 pitus in sinu pacis bellorum furis quiescunt populi quam dum
 in ulnis Poetarum et Principes recumbunt et prona. Quod olim
 dormientis Alexandri Cervical fuerat queritis. bugio et Homerus
 hanc Legis capiti supponebat Princeps. hic vero saeculorum proelia hic to-
 totus Orbis somniabat victorias; ubi Homerus Cervical erat. Hec te

Urbem crepti pugione. Homeri Poetarumq; paginis. Cuius ipsi pro
to esset civitatem tuo Homini obligatam. Superabis a pugione inui
ctus bellator ab Homero Iovis filius dici merearis. Velum quo
nihil Fortius habet orbis pugio erat. Alexandri quo nihil gra
vius. Cuius ipsi optabilis erat. Homera. Credo ego non olim da
iuppiter et superi contra Gigantes devertabant. Scipsisset
Homerus primum pro falsis. Ne rapuisset. Poeta Cuius in
summus pater quo suum. Cuius ab hostibus defenderet
et labentem iam Regiam domumq; omni potentis Olympi
in pedes erigeret. Fidite. Sampeloni longitudini sedum no
strum. ultra Orbis fastigia vos effereamus. Fidite rebori li
gati quas nunc ingenii. Furis nostris cedemus. Hostes et totam
cum reliqua maior plebe corripemus. Id est brevem faciemus
calamitatem. Dixi.

Orbitio Poetarum Fina

Prologus.

Orbitio maxima crudelitatis exemplum tibi proponimus. A. Non
enim licuit nobis amantibus insudare literis quando vel ipsi
Novembri feri. Stylum exegerant. Quando intra publicos terro
res vivitur et communes pericula lacrymae nefas est hilaritatis
nectar animo delibare prius. Antequam plena felicitatis
herrea securis pendeat menses gaudiorum. Non igitur su
ratam Policrati Fortunam non Regnum praetio ascriptas
Pecunias gemmas non risum Democriti. sed vel Heraculi La
crymas. Et compositam ad luctum horroremq; nobiscum scena
agite. Et serotinis etiam animis ultices iras in sepe advertite. Dixi.

Aurea sacra fluunt felices vidimus. Annos.

Domini.

Et votum nobis quolibet hora venit.

Fortuna faveat dant munera Caeli
Munera vel flido aequiparanda dome.

Undas pactoli nos exhaustae putares.

Probra quod auriferes hauserat arca. Iagos
Cerne puer nostras. Strepitus quis verberat aures.

Cuius quod nobis rumpere Verba. Scelus?

Aula turba venit veniunt fidissima Graes. Puer

Pectora. Onus. Fortune munera conde citus.

Aulicus amicus

Principis ad nutus famuli Imperia anteparati
Venimus obsequis turba sacra tua.

Aulicus reclus.

Quos sibi sinceris toties Fortuna probavit
Expectant famuli iuxta diversa tui.

Tecum Danubium ipsum transibimus Austri
In gelidis furias et patiemur aquis.

Aulicus stis

Arma seces etiam Domina suberastia sequemur
Si placet aut istis pectora hara probe.

Vulnerasi Principi tuleris famulabimur omnes
Si fides nostra testis et ipse cruor.

Dominus

Vota placent nobis harissima pectora amamus
Vocibus et vestris dant mea corda fidem.

Legatus

Non me bellorum facies aut vana timentem.
Legatum Principi exbulit hostis ineri.

Primo quid gentis nostrae quid gloria vestri
Cantus bellorum classica tela jacet.

Bella movet nostras infines lumina testes
Sunt haec cruda movet quolibet arma manu.

Princeps

Ergo bellamovet nostratia pectora spernit
Nostrag. confemnu robora tela duces.

Proh superi quis ei sit timor quid audacia mentis
Bulliet in nostro corpore sanguis adhuc.

Parat domus
Trophaeorum

Si nobis praesens nobis diffidus et armis

Quis

Nullis enuicis experire tui
Nullus major honos quam maxima gloria nobis
Ob vestrum Nomen fata subire decus.

Princeps

Sil nobis nisi sola deest praesentia flantis

Obstipum belli fama Gradive veni
In te belli alcam Fortune perimus in te.

flans

Unica spes Palma te duce victor ero.
Audis signa mei magnam Ducis Audis vocem.
Et gemitus Portes audi o flere suas.

Denique Aus lacrymas felices induit mentes
 Heroum votis manifesta nostra damus
 Hic Stygheus pectus defendat tempora capis
 Hic gladius aternat aternat et arma Ducem.

Dux

Hic adest ferale edant Stygia cantus
 In proprium miles lumina flede ducem
 Ipse feram belli primus dux ipse furor
 Primus ego Notas vulnera tela feram.
 Lateralis vos hostilem vos attendite frontem
 Vos fraus des reliqui denique terga betant.

Dux ad versa
partis

Florculus Heroum fortissima nomina Martis
 Dulcis Menor Patria gloria summa, decus
 Fata prehende citus ceteros vel prende triumphos
 Sis cito victor vel cito victus abi

Ipse dabis miles capies vel vulnera corte
 Ipse feret morbum. Sicut vel ipse dabis

Capitur man
cipium ducis

Motorum primum belli caput accipe Princeps
 Et scelus primum corruptione magne Scelus.

Dux

Moverat hic hostes ad bella, coegit ad arma
 Hic auctor belli verbera, fata ferat.

Sicine Dux etroni nostratia temperat arma
 Ulixes utas arma timenda manus.

Improbe tu contemptor eras tu bella ciebas
 Tu belli motor tu scelus atq' caput.

Princeps

Nunc famulifunes Virgas date ferite catastas
 Qui mandata dabit nunc quoque supa ferat.

Suppeditet Verna Vulcama vincla catenas
 Imperium discat quique daturus erat.

Miles armus

Compeditibus vincite manus habeant sua cola catenas
 Servilis carcer sordida membra premit.

Miles edux

Ose miserum Dux nuper eram nunc improbus adsum.
 Verna, tulit clavam fert modo vincla manus.

Verna

Super ridebat Plura Fortuna favebat

Hostis terror eram nunc mala nostra locus

Proh Superi quae nostra commutatio scenae
 Nos populi visus fabula neque sumus.

Miles stius Saepeferas vallumq' feras crudissime Verna

Notra miser luroo sicine iustafaci
Virgas et miles fustes ac accipe flagra

Verna

Gudeles patias improbe verba lue
O miserum! decies miserum me! sicinenatus
Vulneribus patiar vulnera sic ne
Iam cecidera animi nobis iam gloria ferri
Vincula jam restant nil nisi ferre michi
Iam desinio minas, tristes desinio querelas
Desisto miserum vincula fata premant

Princeps

Astra serena placent nobis lux aurea Phaeus
Eturatas soles captivum comas
Est ubi placido celo non fieta voluntas
Natorum curas improbe verba ligere

Verna

Quid faciam quem fata premunt quem vincula torquent
Si fugiant vallant vincula mille vias
Si ferrum redimam Fortuna premia desunt
Cum pretio nobis aurea dextra deest
Verna petam si supplicibus caret auribus ira
Lumina vix nobis esse diversa licet

Servitus

Alia ego si non dum vultu nostrum tibi nomen
Servorum Praes et illa Dea
Ad gemitus concita tuos ex partibus Orbis
Utrices animos pectora nostra foveat
Tu vultum Diva pubes mea lumina sume
Tuq' solutum animum corpore vinetus habe
Teq' nefas dignum aude aliquod dignumq' Tyranne
Audaces animi sicine probra timeant
Fortia vel felis timidus capit acta Leonis
Dum nescit rabidi vindicatore sanus
Non sine Patronis Cere de tua causa Relicto
Venerunt Aggie de Phlegetonte Dea

Arma geris pro te totus tibi militat Orus
 Audaces animos corda resurme citus
 Vos Diræ vos Tartara decora alta foras

Vos oro Diræ Tartara ferte truces
 Imperium dominantis Hæc crudissima turba Furcifer

Greguemur hostes tu quoque verina cornes
 Vos salvas inertes vos artem ostendite vestram? Servitus

Sam satis est iustum corpora ferte procul
 Sisyphæ nunc cervicæ feras tua saxa labores

Punc Titus proprio corpore pascat aves
 Crudelesq; rota rapiant Iliionis artus

Verna: Temore quam longo mea compede membra premunt

Terminus adversa quid mihi sortis erit
 Non legnes animi misero torpebimus anro

Sumus at ignavos improba fata premunt

Audaces Fortuna iuvat fac contices Oro

Nullo vel ceste publica fama probet

Blandimentum animi pietas secede Minacis

Arma movet nunquam trux probitate furor

Sapientes istar probitatis tibi erit tibi crimen

Inferro virtus sint hæc et arma Deus

Colla parent gemini patris solatia nati

Sanguine crudeles hoc maculato notas

Hoc facto pallas duro de Patre resumas

Quid titubas vestra hæc crimina digna manu

Quia tantum incusam subter brachordia sentit

In Lybici Sylvæ hasta Læona plagam

Concupisq; iugos statuit cito dentibus atq;

Cracuit dentes bestica membra petit

Hoste occultato furor hostes omnia credit

Et factus tenues artus ore lecat

Vellit humo, rodit lacerat partitur in artus

Sic unum multo vulnere vulnus hiat

Parce mihi misero meruit quid flebilis Atas

Vix formare gradum vix scio verbaloqui:

Filius major

Quid merui quid nostra tibi pueritia fecit

Pance petas infantes advere verna sine

Vindicta. Quid veras animo. veras quid mente severa

Hos oro fluctus pectoris Cerna move.

Antepro-
scenium.

Pietas

Quidquid de longis tui impet godsi
Necutrymana w swych uporach Mlodzi.

O iako spiepnym do niecnoty Erolicm
Lecus na zgub zamrzonym okiem.

Zadne wdzidla nie cofno purywoli

Ody sobie zbytku z miodych lat pozwoli

Slac przy uporze bpdlic asz do byie

Tak w miodych latach zlosci sig naprie

Poti dizewecsko cienkim pretem stoi

Imilurinkich Atczyi sig boi

Takze upornym dzbem w gorg Starie

Nesprostui ego Zadne nachylanie

Na tep letqcey w miodosci Slepoty.

Straszcie sig z miodu mieycy sig do cnoty

Tak desperackiey miniecie przygody

Zadney na zdrowiu nieznusiecie skody.

Princeps.

Ergo lares Dii fiunt etiam ne rebelles.

Adaditum nobis atria nostra negant.

Postibus ac nobis hac quis nam crimina fecit.

Crimen nostrum dedecus atq; scelus.

Aulicus

Tu Lureo tu grande scelus infamia gentis.

Pande fores Domino limina pande citus.

Princeps

Ergo moras ducis te expectant mille calastra

Vincula mille ferēs vulnera mille ferēs.

Mille dabis, Miles fustes ac mille flagella

Nil nisi mancipium vulnera sraferant.

Cerna

Vulnera si ne putas iras ac vis cla timebo

Ille minas vestras qui tibi ferre cupit.

Imperium nobis fuerat crudele flagello.

Vincula nos tulimus vulnera. Leva manu
Ipse ferēs discesq' animis servilibus esse

Ultrices iras, protrahe colla citius

O Pater o genitor fer opem misero mihi nato.

Filius major

In te spem pono tu mihi confer opem

Per cunctos te Juro Deos per viscera cordis

Princeps

Parce precor natis nostraq' corda pete.

Caccipe Fortuna nostra tu munera Catas

Sis liber Dominus Sim peto verna pater.

Sic ne petis petii quondam tu rupis at insar.

Præses eras lacrymis vulnera, vincula dabas.

Ougio ubi testis vindictæ gloria nostra?

Sanguine propino tu satiare pater.

En natus morior, Superi vos testor in ultus.

Filius Major

Ultrices iras altera præda manet.

Verna

Tu succede mihi pariter pro vulnere natus.

Tu vulnus scito tu quoq' fata ferēs.

Siccine me miserum rapiet mors pugna vitam

Sic juvenis mortem, vulnera sic ne feram.

O crudele nefas juvenis sic temporavit

Rumpis dilaceras, vulnere sic ne patrem?

Sic ne nefande puer moriens Patris in clavis iras?

Verna

Sic lacrymas spernis, pugna corda moves?

Princeps

Siste minas, ultrices iras. Siste furores,

In me verte manus fer mihi fata Patri,

Ut salva mentes lacrymas, orantia vota

Verna

Audaces animi condidicere præces.

Vade puer nostrasq' scias meminisse furores

Crude Pater nobis quid facis ergo peto;

Non timeas ullas mortes non vincula quæso.

Princeps

Promissi certus sis peto verna mei.

Est tibi vox dulcis sunt et tibi dulcia verba

Verna

Ora gerunt hyb!as toxica corda fouent.

Non ultra scito vindictae tempus adesse
 Jam fraudes noscunt corpora nostra tuas
 Quodlibet hoc Regnum noscat hoc saecula noscant.
 Quod quoque vindictae pectora vernaserat.

Epilogus

Haec sunt crudelitatis praemia A. S. haec ira & furoris me-
 ta. itaque scilicet animi terminus. Fulmen est quod sua
 via non totum ruinas immiscet Orbem, si vero durior Hy-
 lus cultum Scenae ademit id adscribite crudelitati. Sixi.

Exhibitio 2da

Prologus

Non de toto miles animas Injuriosa natura A. S. Resig. Non
 unus ab aratro Fabius meretur lauras et victoriae Ciles
 quidem Rusticorum animas Sed triumphorum non in-
 capace, etiam inter pocula pro aris bella gerunt non sine
 victoria, has Scenae dabimus veluti coleses amphora brentor
 vero Qu. S. aliquid vilius accidit ut tanquam sol Atomos
 illustrabis. Sixi.

Cheroneas
Amus

Deprocat infans lacrymantia nubila frontis
 Ignarus nostro cedat ab ore dolor.

Ora quousque pedes nostros ac improba dextras
 Fata prement. quando meta laboris erit?

Milemari
2dus

Sic ne miser longe consistam miles in armis?
 Hic finis fessi corporis? ista quies?

Itius

Quid queres frustra non brodicie mia perdis?
 Verba miser. Siccis planctibus ora rigas.

Cernis ut astra nitent ut rident Solem sereni
 Tati ac auriferas explicuere comas!

Jam jam telluris luctam linguem us aratra.

Linguemus duos Rustica turba bovis.

Sit torica procul cum tepone vomere rursus ligones

Cum gravibus cepis dura Rodola vale.

Itius

Tu Martes tu Orela veni charissime Luba.

Sit solito nobis clarior ista dies.

Itius

Rustica quid proferis tu flagra mihi ne minaris

O miserande, tu er vel memini se jubet?

44
272
Iam nescam jam parce mihi quid pondus aratri

Puer

Terre jubes non sum parce juuencus ego.

Paterfamilias

Obduras sortis longo lacrymabile tempus

Tempore Igla vacat gloria nostra vacat.

Orela vacat, sobriusq; vacat Matusq; pians.

Itec grozby presunt, prozba facitq; graues.

Incutiunt nobis audacia verba, timores

Hæc responsa dabit harda macugatibi

Pong modum lacrymis nimio da frena dolori

Villicus

Hoc actus credas, sumet aratra Iuba,

Act tandem proprios repetet cny Orela labores.

Nulli Transibit nullus absq; labore dies

Conuulisse libet Dominum si tramine currunt

Hoc nostri mores hocq; statuta iubent.

Paterfamilias

Verba placent, faciam votum Dominumq; precabor.

forte metu Domini pectore Orela tremet

Consuetorq; miser curas ad Iuba redibit

Ni frontem ora minas Iuba videre velit.

Ibo cito Domino semeto reddamq; Iubanam.

Reddam Iaptonum munera nostra Iuram.

Lumpæ moras faciet duranti tibi blura Parobfus.

Talia — si velox significabis hero.

Villicus

Incurare scelus grandis me bleda coegit

Paterfamilias

Utrapiencie meum iussit a dire panam.

Deseruit Valcus nostram liquidgehu debam.

Et liquit wotes deseruitq; modam.

Cannabias Sylvas baculos adferre catasra

Onus

Proh pudor ille meos si quit aratra boves

Hic ardet duror, bene membra rebellia fusi.

Hoc actus stimulo desinet q; se piger.

O dilecta mihi longos nō visa per annos.

Quasticus

Delicia nostra Iares mada dulcis aue.

Gorlatkas piwian probe, non ora negabo.

Guttura quam etiam cernas nostra tytare sciunt.

Iu similes haustus facito bibe gutture pleno.

Artem demoztra quid tua lingua sciat

Iusticordus Salve Zyduciu noster debere tabacum
 Nobis. Zyd tesimili parthe saluto modo

edus Zyd Vivat Layzeres noster cny vivat amicus.

Zyd Pro vestra pariter parthe salute bibe.

Dous Zyd Addant plura nobis ut gaudia cantus?

Cantemus primus tu peto cantor eris.

Uprassqm nobis iedry faciamus uicichy

Suos plures sanctos Sydera celda tenent.

Zyd Sum senior nobis sunt pulhri barba decoret.

Et testamentum gloria nostra vetus

um primus omnes tollam de vertice primus.

Si plures fuerint ramuli prae da boi.

Abraham, Isaac, Jacob, Iosue, Esther, Daniel, septem Filii

Mahabei, cum matre Sedecias, David, Suzanna.

Zyd Jam finis? plures vestrum Caestia non ne

Tecta tenent? plures continet an ne pelus?

Zyd Cn re barum? plures monstra tu parthe videbo.

Vix monstrare aliquot forte valebis ineri.

Zyd Ne forsantugias est hac responsa data.

Barba mihi, discas quid valeat iste focus?

Epilogus.

Laberi nostro liceat cori idem imponere a. s. L. stamus
 Jam ex vili animo plausibus ut si quispiam in arena hac
 labentes nos viderat videat in suis stantes conatibus et
 Simul Auditor benevolentissime intus constantes obsequis Dus

Exhibitio 3tia

de Sceno onto

Quas mihi Paternus contulit sortes amor
 Betulo felix sed manum non continent
 Pas ego superbo comprimam gatas pede
 Mihi laureas sceptri loco liber ferat.
 Quis tragium casusve Numenve doceat.
 Libris tui prope vatem sat probo.

Charta felix superes que cor vocat

Studii cum difficile est tum neque equum resistere.

Cicero.

Quid est quid oro fallor an proveni legor

Phœbæ júbatur palpebras ut est lege.

Studii cum difficile est

Democritus

Comm. lib. 1. mg.

^{Argone dicitur ferre Palladii jugum} Cogor.

Magni propago sanguinis Princeps meus

Amice mentibus quod optas quod jubes

Magnus est, nec uni Principi sed omnibus;

Quæ ferendum est, quas Apollinis manu

Vibrat sagittas arcus ^{hic nec potest} ^{nec Neoborio} ^{libat unus impetus}

Tardabit auris ^{hic nec potest} ^{libat unus impetus}

Phœbi notum quisquis regit terras levis

Musi amicus.

Argone aude nec vales Princeps tua

Cultare musas mente sed gratas fore

Actum est timor, Musa timor Phœbi movet

Democritus

Favebo Musis consecro me Palladi

In arduo maneat honor radis licet

Comm. 2. dg.

Amara sit fructus tamen dulcis lege

Disces Democritus quid audes quid tenellum

Ludere pectus? legam tamen meo mentis iubar

Librum aperit

Doctrina radis amara est fructus vero dulcis

Isocrates.

Quocumq mandas ibo quo vocas manum.

Porrogo.

Pallas ^{tu} tuis amica mentibus dedit

Lator Literarum

Ave hac serenior prædite ^{beatus} ^{mentis} ^{loquitur}

O longum dies. Age dum quid attinet ^{mentis} ^{loquitur}

Pallas Democrito.

Quam mente versas cor ambit Pallas Democrite. Noctua

Tibi placet? displiceat lumen solem menti imprimam, quoniam

hubes oculi prædant. lumen meum non aliud lumen po-

stulat, quam quod ingenium sargit. Phœbi soror sum,

cui Sagitta pro radio. Oculis mundi Titan maiorem
illustrat orbem. Minoris mundi palpebra Phœbus tu-
am serenabit mentem. Aude. Semper de te venti confir-
ma. Hæc precor Tui pamanis Minerva.

Datum Athenis.

Demontus. O. grata! salve pectori docta manus
littera notum superi notum pectus probant.

Commilito Stius. Ingens ferellæ mentis ausus quo precor
Surgit? feret vel lumini nocet amor.

Democritus. Non nulla prodicit sum Pallas iubar
addit. Sat orbe claras, augeat cui deus
Minerva felix eriam vel palpebras.
Felix vel oculos eriam si nubibus
Joloy' contentum premam felicior
Reveram ordinem.

Commilito Atus. Novum suo versat
Democritus modum soales nec puto.
Faltai imagine iugiter felix aget
Quidquis placet quidquid ferat mentes sacre
Musis. Meum vestrumq' erit fides dare
Democrito. Pergat silosq' finiat ~~audet~~
Ausus cadet Sat grata cultis victima.
Und' nubibus silosq' onitur et occidit.

Chorus. Et se serenis amula nubibus
Derurget ætas surgite Proceres
batemq' iactatum cæmenis
Castalis redimite pote
Non astra Troja non Agamemnonis
multo redemptas lumine Laureas
Canemus aut claras Achillis
Busta, super, tumulosq' luceat
Pallas propinquis luminibus novum
Signavit annum cum siti vagiret
Clarissimo spectro iactatum
Provenit emit festulosq' vates
Non me serenus non nimis dies
Extinget igni. Tu mihi blandius
At Pallas! immendians
Mane refert cyprura flammis.
Te Te tu premis luminis in clytæ
loquor Parentem cui vigilles parum
caput corravere stella
Europiare boante flamma.

Ca. per. supremum decemque volum
Hic reclinem precipitant diem
Tibi, Pallas, iam se aethere
Grana dies omis et lapinis.

Inclinat astris pende fœdus
Tus beatorum Indere cordines
bellis, lucidum Latem
Imponere redimere velis.

Impelle flammam dum tibi gemones
Effusa surgunt, cornua lumine
Permittet deorsum sereno
Tecte polo, accubuisse cetera.

Cantat.

Adite sortes astra Democriti
Audite quantas stringit ad ora.
Cano Mineros lumen augeat
Pieridum referenda Phœbus.

Quam grata pectori dies hodie novas
Fert animus horas, Pallas! dum victima
Nascor, cado cado, sed et nascor simul.
Lux nulla luctet, nulla palpebras legit.
Solem tamen considero, lumen polo
Inve lat clare visco. Tunc qui jubar
In mente fixum, non seruat palpebram?
Fateor nec oculis nec lumen menti deest
Lumen Minerva quem regit, lat luminis
Fulgur tenet. Phœbus preest mavis, mihi
Assolo vari provocat solem sono.
Lucina custos et parens olim mea
Luis recessit, Protes accepsit facies.
Perveniunt posthac meas ocepit manus
Desere lucem palpebris, suas tamen
Defendendo noctes. Mens tulit caliginem.
Urica serenis ausibus ferens opes
Pallas dedit quod sum precatus lumina
Menti feram pro victima lumen meum
Orbem licet non lustrat oculis meq tenet
Quem vidit oculi, mens premit versat regit.
Diserte, serenus est hic jubar caput.
Non oculus augeat, hic polo clarus manet
Mutata sunt comissa nondum lumina
Indo palpebris deest, feret lumen Clio.

Epilogus.

Lumen exclusit Democritus tua illustri Majestate. Auditor Benculen-
tissime. Non jam edulgentem palpebram, sed nostros, tuas serenas, ful-
gor animos. Eam itaq quam prius concessisti umbræ serenitatem
ulteriori concedes flamma. Dixi.

Democritus.

1728.

Apud P. P. Franciscan
nos. diua.

Aldor Scientiarum Seraphicus Doctor Bona- ventura.

M. Zabinski. Non extra Pyrrhi sphaeram, in rostris agam. Si in Bonaventura
integrum Musarum Penatium exhibebis. A. H. Possumus totum
ex radio; Ganymedem ex vultu; Si non integram totam tamen
ex Apollis tabula, Diana colligere gloriam, eruditum Viri Majestatem
comprehendere non possumus, nisi ex universo Literarum Patre
unam, ex Archimedis oblectam, ex Musarum Glorie in circumferi-
ptam. Utique doctorum voluminum Columnae, nondum metam gloriae
figunt. Divo Mercurio. Haec est illa diademata progressus, vestigia hinc,
quo eruditio pervenit. Gygarum. Superi. Quot Apollines ex
celesti Bonaventura: domo adit, Quot proterritus Musas, dum sequeretur.
Sub Alexandro de Hles, Nocturnas Palladis ardebat, et tantum tri-
umphavit, quantum Parmenio sub Macedone. Emittunt adhuc
Parisienfes. Athenae: quas profundissimo ingenio Doctor catulit dum
erudit. Ad galli a Liba Literarum pariter ac virtutem istos Princeps.
& vel in ipsa Ingeniorum Florentia, Redditorum. Omnes profundarum
Cognitionum Casu Sublimior, & Doctorum quoddam Idaliarum Hispaniarum.
Ubi vero in Seraphicum de succendit. Idem. In ortu magnarum
membrum aequat, ne siam excoquit. Quod infans flamma, hanc
durgeret ad radios Capitis, ut solent cari sales. Stabat ut mirum
unde et silentis diem adiceret et ardori Seraphico flammam excitaret.
In Aurora Religiosa vita, che. chit, et nulla unda jugularet astus. In flama
rit, ut nullam. hanc. adureret. Sic fuit, ut nullum Meridie
non amularit. Et quare jam eo defflagat, ubi nulla pars mundi,
ubi ultima terra desinitur periculis, ubi in humanis diis. Angeli habi-
tant, quidam tamen impatiens. Chantis lucerna, Academi caurebat noctes
In solo Religioso, Astrum perignit, an eruditionis excoquit. Putasset Pro-
metheum terras animare, aut immenso meridie. Phaetontem orbem caurere.
nisi quod erudita incendiis vegetarent Musas, et ingentium excoquerent;
Nimirum extra Valum tabulas, incalescant Apolline excoquit, et veluti
Memories excitabant, ad linguam rostra, amabant flammam Capitis,
ex quibus veluti Phoenices doctis e cineribus evolabant ad animam.
Fidem Superum: quae ista Capitis Palladis ardoribus flammantis praesepit.
Et vero neq. repetita in Urbis, et orbis intentum Nerone incendia. Neq. ar-
matas in Troja ^{excoquit} flammarum Exercitus. Neq. excitata in fure.
Stas Cupressos fulmina, a capite Bonaventura, credite illuxisse. Eruditorum
hic regus est, mentes excoquit, eliquat in Gemmas ingenia: quas magna fide
Triumphatores in arena literaria libant. Antonij. Vestalium flammam
arbitrari? Nisi quod erudita Laurus, non commentis alat. Scilicet illu-
strat, non concremat. inflammat, non adurit. Quare Vestram sit Flam-
mam Seraphicam calente pectore velut aris Vestalibus excoquit. Oratio.

425
his negotium erit credito mari (Eupppum intelligo) Cynosuram, Atque Theologico
diem Bonaventuram concludere. Diem dixeram, quia Scientiarum ardor Seraphicus
Doctor, et tepidiorem succendet radam, et credito incendio, Styllum illustrabit.

Iumagne Auditor. Si Scintillam dictionis in rogam Triumphalem abire adverte:
ris, Aclumatis qd ardori Scientiarum affulgeat ad Gloriam. Sicuti autem aduti ful-
men Perichis caderet Oratio, intelliges, prona ejusmodi ruina, cum reverentia a Te laudem
espeti benevolentia, quam si negaveris in lege, concedes in peccatis, et humilem radam si non
aurebus Saltim plantis esumpis, et inegum glorie habebit.

Iubetis plorantes annos, albam Bonaventuram etatem, in medium efferri, Unum qui cru-
ditas spes, in herba aberet, Bonaventuram celo accepimus. Celum dixeram, quod plus so-
lis a vultu ferret, quam hominis suspendent a fronte, Plus Angelis Pudoris, a facie prin-
cipis, quam sanguinis. Concluderet, intra venas. Illominum enatait pfando qd summam
virtutum plene naufragium est, cum fortuna infula beatus. Et pulchre videtur fuerat Doctorem
inter crapundia, veluti Infantem Jovem, inter Corybanthum horcas, Myrio collypso. Extinguen-
de tunc fuerant Platonis cerce, ne arsisent, nisi has adamanteno decymatum indere non-
nunquam perfluere, ut ostenderet quantum eruditus fluminibus abundaret. Quamquam Tragi-
Doctorum Togae, brevis per Hecolium tripodes, Per Eruditionem Excedras, cum oraculis
fundendam. Nec aurora lacrimarum Stillantem Pupillam, nisi ostro bibere sicut quod luctu
color fuerit, et quiddam eruditi muricis hirsutura. Et jam eo se culminis promovis Infans
Bonaventura cum jaceret, ut Doctor pro nostris steterit, antequam stare potuisset, et erudite dis-
sereret, antequam loqueretur. Virum scilicet supplebat infantia, et silentes lacryma Magistrum
Orbi divulgabant. Sansimem venatum crederes, quod se ad frontem superum primum esset.
Hoc uno Jove minor, ne ut Semideus nasceretur, more hominum e chine diuina prodire voluit.
Proinde nascebat, ut Tenens, plorabat ut Infans, nequid in eo esset quod non vocale audiretur.
Gemmatum imitatus Cunabula, quae ut cum aurora defluunt, ad Celi classica divulgant, ut
Orbi Aurco innoscescat. Faventes Celi! quid illi tandem Virtutem Majestas inter Crapun-
dra! Primum quasi Pietatem pro Anima induent, primo succrescentis etatis vere floruit in
rosas suo sanguini concolorco. Jam Virtutum Doming, antequam Puer, Maternissimae virtutis
Orbi, antequam Infans, Etiam adhuc lactes n' induent, Superos captabat. Cum Caput n' attolleret,
Cognitionibq divinis inharebat. Tantum scilicet, crevit Divinus aptus in Scintilla. Conspicite:
qntum crescit, ubi venient ad Incendia!

Sed o inique Sanitati funera! prima fronte Semideum metamizing, nisi Integerrimum Domi-
nem Orator morbus loqueretur. Fidem dubitis, Vorrage Orbi dolor, quaguo se succenderat
bruma vultus adyit reges, infectis liba, venas permixuit, et qua se parte pectori n' intravit,
jam exardato impugnat lactes, ad diem ultimum Domini ferendum. Quid tunc ageret
Sanctitas dachesi onerata? Inopinato montis territa. Vir longius se n' abduceret li-
nima. Stabant Conjanguinitatis arbores. Vesticibq nutantes, quasi aut fato annuerent
aut in causa novitate, acerbius Superent. Malo finem Cruentatili via non dicerant.
Potate ad urnam funus funera, et pro virtutis maternissimae dignitate, beata hypsuna
in Lauijs pro Apothecosi adoranda, loco tumuli, altanibus infeste. Jam non deani-
ma pectori sauciatu intrudenda, sed de urra Consultatam est: qua gravi morbo infir-
mitas quiesceret. Sed fuit in Tatis ingenium, ut hominem quem grandi casu vis
non ad extremas noctes projecissent, collegissent ad diem, et ipsa mors Herijset Vinum

Ope Nymphae valejunt:

Si oculis non caruisset. Hic ne sacrilega videret, illud juvenutis
clendium, illis adibus commendasset. quibus, aut Angeli cubant, aut Semi-
dei quiescunt. Proinde ne extingueret Bonaventura, ignibus Seraphicis
incalescit, ut surgeret a morbo, pro anathemate funera ad aras Mariae
occidere. O Parcas Liberales! o capum sese tollentem ad animam! O
Pium funerum Crimen! jam mihi nihil ad ruinam est si lappus quique
erigunt et laetyma jorant. Illos enim Gigantes morbi aures, nullus
Exhibebisset Perseus, ubi non Gorgonis vertice conflegendum fuerat, sed
armatis precum globis, non venenato ingenio, sed voto, non armis, sed ans.
Sane dicere Diviniorem Argo, tempestate funerum in spem erigi san-
diorum, Castiorem undam, inter scopulos exhibere pericula, adamantum
inter malleum et in eundem poliri ad gloriam non attenti. Hic stane tan-
tum igne modesta facie tolerato, finita incendia. Commodatus tan-
tum vita Bonaventura, non donatus. Veluti Aurora Filius qui ubi
emergeret ad ortum, naucero radio defluebat ad occasum. Nimirum
postquam a finestis noctibus, dici redderet, decretum est, ut animam se-
raphico spiritu animatam, Reliquis inferret Caelo, et veluti ^{sum} Sphae-
rae profectiois stringeret vinculo. factum. Et non curis abijt

Ingratū Religionem:

Angelus Seraphicus Francisci, Sed e ternis. Et more magni Hydenis
non extinctus est sed occidit. Quamquam ipsa Francisci nota Bonaven-
tura affulsit ad gloriam, Et multum virtutis maturatione, in Tyrone Se-
raphico, sic multum ducis, in nocte fuerat. Quod de Doctori Divinissimo
in radis succenderet Beatorum. Amabat quippe Tyro Seraphicus Fran-
cisci Vulnera, Amabat! Etiam cum dolent, quod nunquam nisi ad inte-
gritatem venerint solatia. Unde iam Sanctis ardebat doloribus tan-
tum solatij perceptum, quantum ad vulnus admitti licuerit. Sed ut
singula praeferam? (quis enim illustres solis ortus ad istius declinat?)
Clenum est quod ipsa loquuntur silentio, quod oratio dicendum proposit,
quod mirantur singuli, colunt universi. Rarum hoc Auditoribus et nisi mi-
nimo Hypocritis notandum, in Stella Solem, in Imo flore Doctorem Pau-
rectum, in discipulo Sententiarum Magistrum, Cenus est, Ingenij est.
Minoris nomine, Par summis ingenio, Major maximis. Tantum ni-
mirum inter umbras Francisci, erudito arserat incendio, ut calum The-
ologicum, a se, velut a Phoebo, Ingenij estus derivaret, et Stellas,
id est linguas, laaret ad oracula, et quidquid silentium est, erudito
Bonaventura, biberet cum radio. In foras At diffuebant rigen-
tes animae. Toto Vulcani Periculis se de fundebant fulgura. Li-
quabant Hybla Platonis mella. Induebant divinis Ardentibus edu-
sti, eruditos Memnonis Vultus, dum Doctor silentij incalcesceret.
Aethnam quandam, aut Vesuvium credite, quod ab estu eruditi capitis etiam
gelidissimae mentes, in Eurippum, diffuerent, aut fontes eruditos. De-
generabant, sub Doctore Seraphico, Avita Palladis noctes, in equi-
tas, ad solem Theologicum probatas, nec vixerunt, nisi vel diem Solis
id est ad meridiem mentis illustrissimam, vel diem Mercurij ad volvere inge-
nium. Ita sic stupendo prodigio tepentibus Ingenij eruditam flammam

Magister Sententiarum fit
cum ad hunc Discipulum
esset

commiscent ut Aethi. indolem dicens capta induisse, quae inter inter aethæos
Scientiarum arduos, incalerebant, non cremarentur. Commenta sunt, quæ Vatum
fabulis accepimus. Phæbi radium, Memnoni in Animum credisse, inutite Mar.
mur, formasse ad ora, fuisse ad linguam. Ultra fabulas Bonaventuram Sera.
phici. Cui Solem, an Scientiarum ardorem, cuius Sereno Sapientis in Joves
inflamabantur edere. In Apollines succendebant sicca, et illustrius loquebant
restra, quam si cum Rhodis haurissent radium. Tantum Sol e Bonaventura
ardentibus profusus ignis, pedora penetrabat: ut verticem oberraret, preps flamma,
Tantum invadebat Caput ut mentes illustraret. Tantum ora in sui eloquia in.
fluminatebat ut Scientiarum ardor diceret.

At non istud tantum Doctori divinisimo, suscitamus in pyras, in rogas
accendimus, triumphales erigimus in obeliscos, Sicut Seraphicum est, ibi cum Librum
Sole ordini incendia, ubi Phaeton fatiscit. Placet Sol ad Ingenij scintil. Serpenti
las, pectus Padpebra, scrutari volumina, quibus Solem Publicum, accendit Do. ad
naventura. Librum Sententiam, Musarum bibliothecam credite omnem Cui
Complexa est Scientiam Habet unde discant, etiam qui docent. Nec leve
Solum. Quotquot enim ponderosæ sunt virtutes, uno se scripserunt volumine. Et
Sectio quilibet, integritas probitatis. Quidquid ab illa legit, et rosa est, et acumen
credendum, quilibet charta facies, oracula divulgat, Caput quilibet Librum men.
tem explicat, et margo librarius caudat ad gratias, In uno omnes Musas Pal.
las habuit. Et illustriorem quam a Xerxis Platano academus umbram, sed o
Ingenium Titulorum! O invidiam Scientiis Fortunam! Cuius illud Regno.
rum Plumen, credite tandem animo, illectum gurgis. Sub clavis Petri rapuit, quod
gemmas excoiscent, quas diuine fluctu prolatis nutrit Tybens.

Dextram Capitis

id est Ecclesie.

Bonaventuram credite.

En se ad annulum porrigit Piscatoris.

En Cardinalis galenis plantas aduoluit.

quæ.

Aut veniam petiturus quod imparem vti operat emineam

Aut Soli capessiturus gradum quemlibet per sublimia virtutum ferri
et quarum demissionem eminentissimam

Aut quod multum de Capite habeat etiam planta Doctoris.

Sequit ad pedes Galenus.

Ut incrementum demaret ab humili Seraphico

En cingit laput

quæ.

Aut adores galenis temperet

quod in Mendicetitulorum Doctor detinet

Aut palam faciat

in Cardinalitia vota

Bonaventuram Fortunam Ecclesie

Et Romani Coniunguineam purpuratam emineam.

In Sard male eligis

Quid adhuc trahat ~~se~~, in Cardinalium rota teste et electo. Cralite All: Nautilus Eclypsa Athlas
 ut incubantem sibi sensit honorum molem, sic embuit in ostro, quod scilicet mereri alta neque-
 rit, quamvis ad summa, iussu et personata. Vix non dixerat, Incarna modesta laqueatus honor ad
 Regnum solis diem, ad Cardinalium rotam instans hunc dicit, et per Cuius Leti an-
 deme conquesta dignitas ultionem inelamarunt Iurei tituli, et Indole liberos iuraverunt
 Purpure, ut meum sanguinem mererentur, Et propterea honorum nodo Captivum sibi obligarent.
 Iustitiam! Iustitiam! Fidem dabit ut ad Vaticanum Tribunal ventum, tanti red Cuius
 habes in peram ab humeris Bonaventura dependunt ut eorum summum facerent
 quod major espendunt. O Infelicitatem fortunatam! O castam trabecam Verecundiam
 sed tantumne in honor celo fulgebit ad gloriam Sydes Seraphicum, ut non etiam ad
 dentibus emittit flammam exstet! Porro nihil de Bonaventura in Bonaventum ami-
 serunt scientia. Scilicet ut totus Cardinalis eminentissimus titulus affluerit illustri-
 hic integer illud scientis sibi faciunt Magni Solis Qui se et honorum celo com-
 munitant et terris id est arena literarum non auferunt. Aut Jovis satellites aquile
 quae eadem oculorum aere et solem exsurgunt, et fulmina Periculis sapientia sub-
 ministrant. Quamvis galero caput porrigeret ardores tamen emittit non tempe-
 ravit, quamvis munus aurum accenderet, ardentem tamen missis, Pirrhi orbis
 gemmam non extinguit. Nimirum aestuabat in auro, fulgebat in Purpure scintilla.
 bat in toto honorum celo, ardebat, etiam in Cinere Sepulchrali Scientiarum. Porro
 Bonaventura. Et tunc si ad tumulum admittit visendum, huius urna munera con-
 derentur si mori possent. Et dubium est utrum non hoc Sarcophago Jovis ceciderint
 quo doctor jacuit Cardinalis quod omnem urnam nisi sanctitas occuparet. Illo
 nimirum miraculo doctor in urna procubuit, quod patret sapientia sepulta.
 Ad doctorem scilicet animam inflammabat stans Dum centum sexaginta
 annis incorruptum verticem conservabat. Scilicet Integer in capite emendationis
 etiam post funera documentum. Et vel Herubim aut Alephem Intelligentiam cre-
 dit quod corruptibile non admiserit. Aut Angelum patris Quod etiam funera non in caput
 hostes habuerit. Eoquid enim in illam profundarum Agitationum palatium frontem
 intelligit. Sua Laeques armarent fulmina quae integra ut aureata fuerat, si nullo
 factorum tonitru vitanda. Arsit nimirum etiam post funera flamma capitis in cin-
 re Sepulchrali ut emittit emendationis pulvis suscitaret ad animam. Palladium pu-
 tapsetis nisi Annibalem calor mentis cultissime supplicaret et incendia. Injuncta scintilla.
 Id pulvis funereo insepulta Plenitudinem scientia aut Angelum huius crederem. Nisi
 etiam inter Cineres Sepulchrales Scientiarum ardorem esse liquet. Etiam veluti ad
 Pantheum regum et Sabae Arabem flammam, si in meta est oratio. Necdum tamen se
 se extinguit stylus, quin ad vos etiam prima Seraphici Celi luminaria, et veluti ^{Ima} ~~Sci~~
 entiarum sidera, intrinsece sine Gigantes Animi, prona huius ambitu devotus motus.
 Videmus utique quam se majus astrum in vestram frontem veluti florum nucleum colligant.
 Nihil a Supremo Doctorum celo defluit quod in vestrum meridiem non abeat.
 Omnem Emendationis marginem prope imbris incendio occupatis

Omne litus
 intercipitis ignibus pluvius
 Latet sub cinere vestri habitu
 Scientia ardor Bonaventura
 Veluti sub Crystallo Solis radii,
 vel Jovis Toga
 Collecta ex Lys color
 Emendationum Caelum estis
 Patrum sidera vultum circumferens.

Et virtutum Pantheon
et cuncta complentur Nomina
quod nomen.
Inter umbras Religiosas
ad redit vivit Pectorum
Esquies Solem appicatis
Quam dixeram
Pius mandicem
Quam ortum.
Nomen ergo
Minerva dixeram
In Pigmae Massim
Et Ignatij Nammam possidete
Qui ardore estis Scientiarum.
Jam loquens velles
Idest dixeram
ad vestrum meridiem extingui
et Ploror est
et tempus est. Dicit
exhibito 4.

Declamatio Major

C. R. T. A. H. E. N.

A. Pollinis cum Baccho.

M. Michaelis Dobek

Pro
Darnasio

intra Bacchi ferias

in illustri et nobilissima schola Praeceptis juventute Collegii Calisientis socii
in Scenam

D. A. T. H. E. N.

Anno Domini 1770 Die 27. Februarii.

Antiprolodus.

Luxus solium occupat, corda hominum ad se trahens, sed à pi-
etate expellitur.

PROLOGUS.

Inductio 1^a

Victimæ in Parnasso Baccho immolantur

Inductio 2^a

Apollo certat cum Baccho de Parnaso.

Inductio 3^a

Poëtæ in suppetias adveniunt suo Apollini, illum
quæ^l hastis ~~et~~ saltu ad ulterius animant certamen.

Inductio 4^a

Accurrunt Poëtæ Baccho famulantes, concertatur ab
utrisq^{ue} senes suum Bacchum saltu exhalant, quos a
Baccho Chorus retrahit.

Inductio 5^a

Apollo retrahens a Baccho Poëtæ ostendit eventum
infelices illi adhaerentium, sed ab illis expellitur.

Inductio 6^a

Consulantur Aethores, cui potius iure cedere debeat
Parnassus Bacchoni an Apollini? Aethores Apollini
adjudicant Parnassum.

Inductio 7^a

Bacchus cursu vincitur ab Apolline. Victæ mang^{da} dan
tur Apollini a Poëtis transfugis.

Prologus

Ad M. D. S. B. J. V. Honorem

Prologus.

Temporibus quoque, sefructu senas Aud. sap. Bacchum inter Bacchanalia proloque-
mur, Antiam de illo fauenda nostra veteres pudent qui etiam huius Numini Parnaf-
sum consecraverunt. Nos ipsi illi regnare cupimus Apollinem pro Apolline puerum
delectabimus, casti ante victoriam laureatum quia pro Numine laureato puerum
bimus, modo Aud. sap. faueas certaturis. Dixi.

Inductio Ama.

Bacche subiectis tibi culte Thebis
Bacche Parnasi moderator antro
Bacche ceteris oris sua edda prope
Dopite flectit.

Santus.

Vota quae prae tibi dedicamus
Quod de promptis sacra mens honor
Munus oblatum faue serena.
Accipe iumen.

Inductio Qua.

Vind. Tibi Castalis in fontibus etrie liber
Ebria mens docto non bibit illa dabo
Implicatas herens sauros non posuit Apollo
Anguis in hac herba sepe latere solet.

Apollo.

Desine certamen, mors hic ceu carmine fertur.
Est Phaeo Promisq. sacer chrysos billex
Indus dirisq. flet, Cythiae Numina Bacchus. Bacchus.
Cur non Diem plectris, sit Numen amicum.

Regis sede meis, hic regnet Cythius iose
Potideat Cyra sol. Apollo iugum.
Perge vel extremos de culmine montis ad Indos
Robore quos ferens perdomuisse Tus.

Apollo

Impenis subiecta meis est India Thebis
Sunt ara Bacchi, colitq. Cythia dote
Nec tibi sacratum cult. Cyra linguae collem
Non Helicon solus Phaeus colit, Me tot obo
Propedit montes, et ainctas fluitibus cerber
De Cythius Delosq. sacro reuerentur honore.

Bacchus.

Te Delphi Teneturg' coeunt Phoebe colapsam
Aethrae, et Sylva tibi Sisyra iure fuit
Cetera quae memorem numerumq' tot illius urbes?
Nec tamen Aonio vellet descendere Choro.

Apollo. Hu mihi jus primum menti usurpo quarechis
Teq' sacra lupis pelleret Bacche iugo.
Cum Deo exitis grandis sis vatesq' atq'
Despit e Bauchi fonte, Poeta bibens.

Bacchus. Carmina proveniunt Aonio decanta sereno
Hu tibi subridens degere Bacchus amat
Et iuana gerit, libris cognomina liber
Cum anti. Paragola. Libera Regna negas.

Apollo. Cede vel imitetur tradam Te e vertice Lycei.

Bacchus. Par reperiat tentas in ore qui subducit iras

Apollo. Ebra mens animusq' tibi me pelleret tentas
Paret Pieni cui sacra turba Chori.

Bacchus. Pieni tibi turba Chori, mihi parat atq' orbis
Integer! et sacri deponit circuta Bauchi
Hu regem totius tui Regna contulit stas
Omnia et imperis Bauchi ferre coegit.

Inductio. Stas.

Mus Poeta. Quis vix exorta sunt inter humina lites?
Sicine sunt etiam pigra flos Divi.
Liquis esse solet nixam Bacchus origo
Dissolbat fatius turbida dicta sapor.

Bacchus. Cedere Paragola Phoebe me vertice iussit
Non ergo somno credere membra licet
Et quando somno venit me Numen habere
Lingvere dicunt ad, subet. Antra peller
Bella movebo Deo. cupidus me pelleret, pellam,
Siliet et Bacchus non leve pondus habet.

Poeta Deus

Vix nostri stabili regnum et bella movebis
Phoebe cui dextera fertia tela gravant.
Non tunc iste gradus Paragola pariet! Illo
Calmina nequaquam mentis alere potest
Siquid pro nostris nos lumine ferre valentes!
Venimus Ausilio Lythie Magne Tuo
Naspe apud nostras artes, si robora Phaebe?
En viros nostri coris Apollo proba
Ausq' quod videat, miser est in cessare Bacchus
Ante animas mortem vulnera Java ferat.

Saltus ad hastis.

Hoc contra Numen fortis certate Poeta
Romis et vestri pellite mente probum.

420
Apollo

Et mihi passatum quidem mihi bellum argo.
Accurrant, Phobus dum mihi bella movet. Bacchus.

Inductio 4ta.

Ingrédimur prompti pro Baccho fundere vitam.
Bacchus Parnasi vertice Phobus erit. Poeta sing. Bacchi.

Impia gens vatum sacro nec Romine digna
Sicine jam vestrum pectora Bacchus habet.

Hic vatum numero in Numine tanta
Hic una mensura non licet esse Deum
Cyrrha nec abreptos studio curas biberi
Sufferet, aonius turba recedere choris. Poeta 3tig. Apollinis

Insimul ad dulcem satius properate Lydum
Ut regat hic Cyrrham, testat Apollo iugo. Poeta 2ty. Bacchi.

Curas merge sycpho Bacchi, quae munerata tenore,
Dulcor affuso, castales unda merore. Poeta 3tig. Bacchi.

Ad Bacchum migrare, proci, quae causa coegit
Dicite quid Bacchi praecipit arma sequi? Poeta 4tus Apollinis
Numen erat vatum primum si Lythius, illum
Lingvere nunc nulla de ratione licet.

Nos melius tractat Bacchi clementia, Phobus
Castalis venam quidere fonte bibetis. Poeta 4tus Bacchi.

Bacche pater vindi frontem cedimite ruretro,
Campans vati da fluitare mero.

Da latius haurire thos, potiusq' vena.

Intraeant dulcis pectora plena Dei.

Prostanti calamus permittite natam falernam.

Fundat metra tuo rumpaga penna vadō.

Poeta 5tus Bacchi.

Et mihi displicuit Phobus, qui flumine tractat

Promptus ē Bacchi, nam metra vite fluent.

Quamvis Castalis Phobus de fonte propinet. Poeta 5ty. Apollinis.
Fons tamen est omni dulcor iste mero.

Quidam ad Phobum de fonte velint haurire.

Poeta Otus
Apollinis.

Caigii mens plena D&I metra dissona promit.
Pulehrius hae longe obria musa comit.

Bacchi Poeta
Otus.

Dulcius est lymphis vinum, Phatog ludus
Drostat ad huac animo non pignore feror.

Poeta Tmg.
Apollinis.

In autumnis sepiat melius de vite lydas
At bestia capiat qui bene nullus erit.

Et Crates quandoq' bibit de vite jusq'
Hinc argumentis non leve robur erat.
Pegase ebuit Cyrrha de rupibus undas
Hos ergo latices Pegase ipse bibat
Pro Phatog Bacchi asbes sit humen ambuum
Pro puro Phatog flumine visa fluant.
Rohilior si vera flet diluta faterno
Frigida nec quisquam metra Poeta dabit.
Suppedant tibi vinea novos ad metra calores
Venag' condendis vino agitante cabet
Acupiat lauros Phatog nos vitel coronet
Liber, et ezigius fronte racemy eat.

Poeta Otus Apollinis.

Si Phatog lauros repetet sub prode lybi
Tunc nisi sylvescet, prors' animusq' tibi.

Poeta Tmg Bacchi.

1. Antiqui preluunt vates quidvis Bacchus amicum
3. Primus et a vobis exposuit Horatius aurem
2. Numen erat nobis, hoc licet ergo sequi
4. Fortia pro Bacchi carmine bella mouens.
Palla pleura in nec vivere carmina possunt,
Ipsa scilicet agul potant ergo faternas
Versibus affundit viti vaticum rigorem.

Poeta Otus Apollinis.

Nec vetera quisque Vatum nemus et honores
Transfuge Castalijs si foret ille jugis.

Poeta Bacchi Otus.

Narratur et prors' Catonis saepe mero caluisse iustus. Horat.

Poeta Apollinis Otus

Debut impetor diu nec nomine digna
Virtutis, virtus solo animata mero.

Bacchi Dux militum
Certamen.

Atque probeant puerosq' perent nam bella movebo.
Phatog iugiter two Petra horewka dabit.

Poeta Bacchi Tmg.

Et senib' vires augeat dat lumina cois
Bacchus dat laudis restituitq' pedes.

Bacchus

Turba mihi dilecta senum, fer gaudia Baccho
Decepitis Phatog robur adesse sciat.

Pauci quidem pedibus sed Brachis multa vatem
Quid nequid tepid gustata postea vident
Iussa uti faving in pergravata veltis.

Senex

Menum Brache veni nos velox turba sequat. Saltus sonum

Quam bene certatis Promis pro Numine vates Bacchus.
Haustis cyathos dum bona vina meo.

Sed quid somni inest oculis discedo per rumpere
Vos tamen hanc quidquam desite colle sacro.

Brachi Poeta etiam

Quem vatium coluere Patres sup antra bisolus
Hunc quoque plena sacri nominis antra colent.

Chorus

Dobro se kwapisi niecnoto na zgabo
Darmo przy kufku staraj se ochluby
Bezdka a rozum y panuje w tej

Crota Tomdeje

Lada wiatr wiewa tronie opozong
Kardema ta iest osbe wgard zong
Co dawno kony sie fortuna w kuf trunku
Jest w kufku.

Napomiek pijanstwo podata noego
Synowi trudu trawit sroba zego
Przymowi niegogo Annibala w wonie
Kozu was zginie.

Napomiek daty y Holofennea
Kufle zgubity wrego Heraklusa
Sympare w bity gredy pijanstwo wylow
odjeto mow.

Paci se Bachusa, nie day sed y dary
Jego prelembie pijane otary
Mijaj, bzdnie ci godina zezolowa
Chowaj se bzdnie.

Inductio Ita.

Apollo retrahens ca Baccho. Potas ostendit contentus in fetida, illi ad hoc contentum.

Apollo.

Ergo id Bacchus tota regnare diuelli.
Quid est? factus se spera fata manent
Luxu capales iussit contemnere lymphas
Luxu et antiquas petere mente Deum.
Tanta pudentes in qua discrimina liber
Admiserat, trutinam volute qualesq; graui
Causa multorum non etiam namq; malorum
& morum cubulo pectus ima premittit
Insequitur luxu, lactea qui gaudia sunt
Quanta parit nobis damna coacta figant.
Et cum, caros, amor luxu possident ima
Majus in antro erasare non sepe solet.
Quosq; illi refert, qd possidet expetit, urget
Ius magis hunc sitias, hoc magis ille sitit.
Tantulus e Syngnam medicis qui quodit in laevis
Roma nec inveniens quid propiora videt.

Tantulus.

Unde nec Jovis inopem numerum ne copia fecit
In medio, ego fonte sitire Thetyn.
Apides lymphas sitienti defuit unda
Quis iussit fato deterrere nec
Lis os amoris fugitiva lymphas recepit
Mox cessat miser tunc ista sitim
Pona. Aliter potius potiora videbam
Pona. ex tunc non mihi capta manu.

Apollo.

Enarrare placet graviora pericula luxus
Lutapat, vatis, mentis mate sana mei
Naufragis virtuti amas leatissima turba
Multorum in Cyathis nequifera vita perit

Mars interocula.

Hi atrox, ac hostis mensis alimenta ministrat
Amisere plenis toxica fovea lymphis,
et bibit Cyathis periculum morte phalarum
Luxu si inter pericula duke tibi.

12mas Bauchi Poeta.

Maste Deus nobis quid tantum tristia facis?
Exilis huius robor, Trux et adena tecum

Apollo.

Truxis, cat, huius lumen Bauchi regante peruenit
Poeta quidem sed vera loquor qd eode evocata
funestas vestas nec non convivium diuon
Tobina manu natus novit dissolvere ritas
Chorus et feros foveat descendere litem.
Nec plus Cyathis Cleopatra regna bibisti
Antoi! ex hanc it luxu tot regna fulcrano.

Quoniam se od Plotu
na komeraur poruwig.

ex diu te pauper

Iraz arbor subito largi quem pocula vini
Pauperis iussae pati, pretiosa metalla
Intabant in Cyathos dum non superabile fundum.
Eheu! profusq; miserum quo luxu adegit?

Iraz.

Iraz eo pauper qui modo usq; eam.
Multum timebat huius prodente messis falleras
Ast hodie misero jubletur unda sitim.
Evacuata deinde choro, commenta relinquere
Vocum ingenium fingere multasq; res.

Poeta Bauchi 13tus.

Inisam lingue gentem, curramus bicollis. Apollo. 93

Sed quia nil possunt evincere carmina vatum
Insermone potens hic quoque Rhetor eat,
Ille potest elictis illos mollire Poetas.
Iussu induravit mollior ipse Deus.

Inductio Ota.

Confutuntur Rhetores, cui potiora iure cedere
debet Parnassus Baccho an Apollini. Rhetores
Parnassum adjudicant Apollini.
Sapphetas pituitus iura, a Rhetore, Phæbo
Poeta Apollinis Parhibet ille faciem Parnassus Phæboq. bicollis
12 mus.

Hinc quoque discessum per ora regna colet.

Orator Tmas.

Levi negotio solvendum venit argumentum qd Ora-
tori dedisti, et tanto solacior fundameto pcedit, quanto
magis illud infernum eque capite ac ebris gradu numen, solus ex
militar. faver libens Parnassus phibetur sed a illis duntaxat con terra
tus quos impia et libertas inter bilitia dantur, intra pygem illi
subvertunt in Parnassum, illi dum bicollis dicitur qui flagitio runde-
merfi edno homines, ut ope dicitur, mercedatur. Illi deniq. decantant
p ebris ipso numine, quibz eque expeditum ingenium ac corpus tandem
et quibz pugnae ad scyphos coniectum Parnassus adjudicant, q quibz
in crebris plus vini, quam debeat iudicii.

Orator Deus.

Triumphare Apollinis causam vel a lauris quas ad honore, in capitis
quas ad primum doctorem mentium semper posuit. Quam enim auctoritate
vatum fecundior, glebam pondis lauris accipiam. Illis nutuq. dicitur castis
fontes illis fons, Heliconis colles nati sunt. Audiant se lauri pondus
gineis manibus rectando in laureas. Demittit se ramis arboris sua dar
phæbo ad complatendum colle illam quæ prius umbra Parnassi Apollino
fugis declinabat.

Orator Stius

Non frigida quantum in a fontibus de sumo argumentum. Mons ille Par-
nassi liquor celebris et a catholis fontibus qbz doctore spiritus animati.
incalescit animus et a frigida. His fanalari Tibi Paucis Parnassi laudes. Tibi
ient illi sed ad altum. festum hinc emerget naufragium Tibi ab ipis aquis
faute suffocando.

Orator Stius.

Accipimus quoddam ut coronare, et capite pedibus ad altum ta p corona de-
certare. Sed hic iudicium ipso nem. Illis Parnassus impio se re aut
neti Parnassus illi se in cornu quod amodo flectat qui prior valuit ite
podum fastigia montis teneant.

Poeta Apoll. Coniunx prudens cum Rhetore pronas a dorso.
Illi Paucis lursu ustat.
ad Apolline.

Inductio Tma.

Dantur vite manus Apollini a Poeta transpugis.
Ergo bicollis culmine Lyntius.
Regnet reductum numen ex exulet
Bachus revulsa vite frontem
laureis, sedivite festis.
Poeta Stius Apollini.

Non ille ceteris nomine dignus est
Cui vera viro quodlibet exeat
Cynthia bursis non Poetis
Castali sepulchre fontes
Non vocis olim flumina Messii
Parnassus illo Castalis latex
Doctum radurebat flumen
Mater facit tibi unda vates
Nunc gl'ia Bacchus pocula cubo
offert sed illo rectare tristis
Vitet ueniam quod Poetam foveat necat
Iraue nequit penitus mentem

Poeta Apol.
14.

Ego Parnassus illos puerat ab antus
Solus in conis regnat Apollo jugis
Promptius hic potest festina fessae mentis
ut pote tam multos qua gent illo pedes.
Pro Phoebo nunt. bati dum militat arbor
Par illi furi reddere regna jugi
Inte sup alium p'dant testigia Cynthia
Promus in obsequium certare collis eat.

Idem.

Humilis offendi mentes quis sapiet iras

Antiquus Apolli. Prociq. Antiquum p'beas et Cynthia colle
Poeta. Datus animos caluine Bacchus eat.
Reinquant Apollo

Antiquus Poeta
Apolli.

Parate pugnales veteris. Numine vates
Inopet tenens depulsus Cynthia ausu.
Paras et Phoebo venion confere paratus
Iras intantat nullas offensus Apollo.

Antiquus Poeta
Poeta.

Stebing, hic Cynthia, sumus regnet Apollo
Phoebe tuas lauros nocturne supercapere fronti.

Prologus.
Ad rostrum Apollinis in Baccho certamen exitus non sine victoria terminavit.
R. S. Ius tamen quoniam nostrum si ea felicitate quod sapientissimum
tonis triumphat gratia quoniam fuisse noit preliis. Ego alia victor arens
Phoebe, me victus, vobis in me succumbat. Dixi.

Exhibitio 57a.

De Invento Christo Crucifixo in Corde Verbo.

Prologus.

Arcanum Tantis quod olim Tyranno patuit tuis oculis subicimus A. R. S. Ius
affixum crui arcum loco. quod si p'fata admanit addita ut non nisi violento futele
Solutinis illa relinquere cogeretur. Ita illi adhelit cordi ut iure dubites magisne
sue crui affixus fuerit Deo. Ita tamen suo cordi exortum e' ducem ut a ferili
in cor Divini transmigravit. Abjate recessus illi Augustissimo committat p'fati
ri, tuis oculis A. R. S. nostrae ille debetur ditioni. Dixi.

Rex.

Regali retinet proli quanta silentia sedes
 Solita sed nostro Johi Regno et procello
 Procepit grandem pacem, sed nimia est quiete
 Toti terribiles orbi reorcontur ad iras
 Infesta fortuna carens e fortis in certum
 Totale elata manus, jubet ora tenere
 Induit nimis pro longa silentia nostris
 Sed nobis porro hae pro grandia fluita loquatur.

Senator Ima.

Senator Dns.

Quidam ignari corda timores
 Perfusa frontis non fassa silentia mente
 Formidant. O nulla tuas injuria vivet
 fectoru mentes Princeps Te fata venerant.
 Et mundi terroris dum tibi ista orone quiete
 Regnantis nobis Princeps est portunt ista
 nostra munit spore munit timore finit
 Non potant dies latu Princeps adfuit.
 Incassum tucesse tua pascia pectus
 Torquent Rex si fata filat qd ita periculum
 Ingens dissonant vel quod tua regna intubunt.

Senator Ima.

Senator Otus.

Rex.

Non audita anguste movet fortuna stupore
 Vestra fuisse eis credibilis e silentia mundo
 Admiranda dis et per sapientia forme
 et flet in proprio versat na pectore tanto
 Quas carat laudes vel que prosonia Regi.
 Res munita fatis tua pectora vicerat hostes
 Finis Imperij pect aut esse coegit
 Crimina non pectur e munita his jura timore
 Illis vitiis destra incipere nec audent
 Fassa pascant vindictam incipere egi
 Hicere nec itum audet nec transcedere metam
 Hostis Rex pace nobis solus dediti
 Vestra placant in nos studia et prolagie rerum
 fatis si vestro voto stant nos beatus
 Volentur imperij sunt ista silentia cores
 Ignorant induntur vices auras ut lumina standant
 Otium. Veros nequid fetale loquantur
 Ceterum ferant mibi fata, silentia post hui
 Imperij dunt defecta neum arma parata
 sint arbes lates, reddant confinium pulchrum
 Quis caput in nostrum sit qd eulonia undit
 Ictus armatus malo expectare ferri
 Quod non pectus gladii quis gutture nostris
 Redde curat aures impudens in brevis dextra
 Obtundet pro pectus mung arma nocebent.
 Incubum super Te longe humina ferant
 Imperio. Patria pectum diti vota salubra
 Dant nostrum, letum nostrum curia tuentur.

Senator Ima.

Senato Dns.

Tot senis Regni numeravit Numina Reges
 Los strenuus boni ex Rex augustissime Regum
 Hostes invicunt aff intra i ferra regni
 Hostis tade fletit p pni victoria regni
 Iustura maus hostes in lenine Princeps
 Epatore Tus p pni qua fine vocari
 Ego te nobis superum elementa parat

Nunius.

Rex anguste legas laurus ipsos triumphos
 Tus fortuna dedit felices vicinus hostes
 Qui se sperabat hobi mandata daturum
 Ipse tuit edes et cubera postulat hostis.

Inductio Vda.

Dux. Inperis Bellona subet postq gradibus
 Vestra qua mureo, qua in deusinus armis
 Livina transgressus fortis oppressimus hostes
 Cui castris aliq. tenore fuerat
 Effugio vitam perierunt in dila ferro
 Negli mandatum victos ja caput hostes
 Hanc fortuna dedit per am industria eadem
 Confusa pelera nuncius in Roma proden
 Cande sub plantis vitare proq adora.

Rex.

Solliatos rostra ludo de regno ludo labore
 Et vobis proda milti eos concedite nomen

Senato.

Victoris. Inperis vobis addio castris
 Unum pinge tuo lateri fortissime Princeps
 Manicipium velle quodis ex hoste triumpho

Rex.

Vota placent regale latq ta ingito velox
 Ast carter reliquos altura cateffa recundat

Verna Tms.

On infelices alas regalia iui
 Pinnia, nunc soly miserum giro verna triumpho
 Vincla gravant dextas edulo sepe ligant
 Intauspe tingant gressus data vincla plantis

Rex.

Adveniet velox molste respa sadatura
 frontis emagrit vultu ex verna juvenos.

Verna Dns.

Hoste devici sup pob miles in armis
 Hunc vultu dicor Marti aene arma pectus
 An nec ut cupiadesa retrahendum lingue Martis

Verna Tms.

Bellorum grandis vobis p pndia carcer.
 Ille dei, o infelix que pndit orbi
 Ne pro h fatalis que ne addixitue gradivo

Miles.

Lud frustra quereis citius recede atq
 Angulus ille Tuis aptus milti crede quorali.

Servus Tms.

Concedas Animum vobis et pectus verna.
 Dndalge giro miltisq or lque pontes

Servus Dns.

Et principis et nq colung te comitibus
 Tuid regi quere nostratia corda morant
 Indocentis animos hilari depolito lypu
 Angit quid milti milti quid pectore

Intantum solis iustitiam expendo serena
sancta pbs nostrum fument conamina mentem
adhibet letos tristis presentia ludos
Ope tibi Regis vix serena mente volutus
Hic ludus ceteris mestissima destrahat ora
Tracto latrones animis ubi iudicia colbo
Infantesq' notas passim ac insignia xsti.

Serius Blues.

Manupium.

Tristia succedunt Regi p'cto ora proores
Est huius verna nullus succendius illi
Mang' fronte p'os taudon caset andra

Serius Blues

Inducit p'udum pro te tenuisq' labores
Nostros et toris conamina despiis ore.
Principis et ceptis d'mi quo vivo p'ore
Parate eos oro m'itanti parate fronti
Hic m'itanti cultu lato m'itanti lateri omni.
Voluto p'cto animo m'itanti e' quanta voluptas.

Serius Blues

Verna.

Inducit Blues.

Imperis sanata p'as mea per p'cto omne
Regni festivas lues p'agatq' triumphos.
Sunt tibi de verna Princeps p'ctis nulla
Tactat, p'cto d'net tibi gratia i'ton.
Tristis que m'itanti nubes exasperat fronte
Vet' m'itanti Princeps adamat et Regi p'os Rex
Atta m'itanti ora occipit m'itanti p'ctis Princeps.
A sola p'cto tibi na m'itanti p'ctis.

Ephelbus.

Verna

Aspirant terras p'osita fronte colate
P'ra p'cto p'bet Inq'is t'it' exue nate.

Verna

Si fortune p'gat felia p'cto becpet
Me si p'erna p'as meus agustipine i'ton
Fronte triumphat finit' me ad i'ncela dediti
Non v'it.

Principis in p'cto omnia fortuna' colue favores Rex
Hic a p'cto p'ment m'itanti cultra p'ctis verna
Atta m'itanti p'as tua i'ncela dediti Rex
Hic a p'cto p'as me m'itanti angit verna
Supra m'itanti angit m'itanti l'ion.

Hic a p'cto p'as me m'itanti angit verna
Uet' p'ctis m'itanti m'itanti exue m'itanti.

Non omnes n'otet m'itanti ex m'itanti triumphat verna
Non p'as m'itanti p'as p'ctis m'itanti
Rex m'itanti m'itanti p'bet non exue m'itanti.

Expenar m'itanti p'as quod p'ctis l'ion
A p'cto: p'cto m'itanti m'itanti Rex m'itanti p'ctis.

Manupium: l'ion p'cto p'cto m'itanti p'ctis Rex.
Uet' m'itanti p'ctis m'itanti m'itanti m'itanti m'itanti.

Verna: l'ion p'cto p'cto m'itanti m'itanti m'itanti m'itanti.
Verna: l'ion p'cto p'cto m'itanti m'itanti m'itanti m'itanti.

Vox. Rex ferre tunc nec diu gissa tyranni.
 Lictor. Ipse tibi pectus inde sentire nullo
 In cor manibus Princeps. Rex Proinde videbo.
 Lictor. Nuda tunc vno medio motu cordis imago
 Rex fallor quae species nostratae lumina ludet
 O! mor vno fidem sequere Roman
 Principis a vno voluit repellere lictor
 aversa flere ut solo Isth. Muraena, Stultus
 O dilecta Deo coram aff. missa Tyranno
 O horum pectus proprio se pectore cado
 Imbue nostra Tus felix genia lictor
 Et si momentis impleti pectora festis
 In foni pendens a ligno pectore Roman
 Pando tibi hi frondes ares hic infans iste
 Principium felix crudel. parce tyranno
 Uir qui pectus lictor ut flante genibus
 Christo. Lictor. Nunc vno pectore adipe
 Cur te non pectore aversa digessit, cordis
 In te fovendo vigit tua uiscera inde recorda
 Hae mihi vna fluit superis hoc uiscere nescis.
 Epilogus.

Ininde Roman fiximus metan ditionis ad Tus plantas
 Redita Religioe figimus. Dxi.

Exhibitis Eta.

Prologus.

Cordis interiorum et publicis sole exardentem tua festinus in conspectu. Aud. N. S. Can. quip
 humilitate et iustitiam et formam ut de vultu humanitate exortu vultu applausu canis. Aud. N. S.
 Redundans auxilio. Ininde vultu exortu cui. fante in vultu dolos fatigata, oppressa lictor
 debata lictor in vultu. Eius non ita. vultu in vultu pectore gloriā non in vultu
 ret animos succubuit gine morti et ita felix corde in vultu. Datis aure in corde a. p. cordis
 vultu militatibus. Dxi.

Inductio Tma.

Accurre nato! nato, debruiam nem.
 Pater. pes et voluptas vultu, poratis vultu
 Filius. Dilate pectus genitor a tua libas
 Pater. amplexus vultu. Pater. Pater. o plaudum fore.
 Pater a filio. Attolle vultu. Pater. agnosces tuam
 Filius. O Christe! natus confesso tibi nem.
 Pater. O Christe nato vultu! confesso tibi nem.
 Filius. O Xpiste pectus! protege effove nem.
 Pater. Mi vultu. vultu Xpiste debruiam nem.
 Filius. Mi vultu. vultu Xpiste debruiam nem.
 Pater. Sit tigris vultu. qui te non amat.
 Filius. Sit vultu Xpiste. vultu qui te non amat.

Adeste comites munus agnoscite meum.
Hec quibus ipse deus patitur qd est?
Ac. uos ita famulus ego huius.
Te credo corde diligo toto deus.
Sis ipse profiduum meum recandor his
vultibus o deus! nec pando tibi
Pectus recando cordis arcum o deus.

folia in comites

Amas.
Dous.

o nomen hunc tibi confesso locum
Fili veniens! opulenti figas pedes
vultibus.

Pater

Mandata genitorum essequor natus amans filius
Iuro fidei comitum iuro per deos.
Appello testes atq. monumenta simul.
Vos fides amans mei testes acti.
Moneta jurat qd caput fidei insemor
O muna offitio vultu meo inprime
mea, paratis iuxta promissag' mea
Sper mihi deus erit vultus mea sunt salus.

Comes deus.

Te Principi famulabimur comiti deus
Sanguinea signa p. labite et verba
nostra, gerenti, totus orbis te colat.
Tu tura ipse cota tu nostra accipe.

Legatus.

Chorus gradum vultibus carens tuis
Tedia coarctat paginis qd qd leges
Amor est, amore crede, pectus tuum qd comit.
Vultibus. loquuntur ad qd pectore referunt
Fidei dentes, diligant quoniam non vident
Triste graduum lugubris, tenet dolor
Sunt utq. fides qd tu non sunt. Favens
Fortuna manibus se subdit tuis. Oras
Accipe, relinquere bellicas operas potes
Feras non potes pariter agere dies
Natus gradum. Talis alius eris.

Comes et tuis.

Ergo re gradum longum, fides genus
Spatium? arma non regunt locum pectus
Vultibus pietas tuta. Dantes tibi est
Natura mundo providet deus, probat
Celsus stultis, ita ipse vivit genus
Exosus affert qui fuit prole deus
Mundo creavit non sine. Comes. Tantis facies
Tuis minis accendit amor hanc fere valeo
Tantos nec ipse fere pectus nec pati
Ignes.

Comes legatus.

Alcyone fides molliunt cepit furor
maledonis orbis fletu, vultibus chorus
Supplex gradum squalidus cor non movet?
o arma ad arma pede cito currite, baris, deus
Comites, Scholasticus obitu galeas per tegem.
Sulcatas exos pectus his comes
et si aethas fidus o pectus anhi
Ad si oratio pectus, tibi fides meo.

Pylii & Hercules Atlantici De colet
Fortuna Bellona et gradini puer.

Filius... Rotis libenter amas, in artibus sequor
Et iustis iuxta promptus in facie porrigis
Velox, laus calens mihi proter ent.

Dux... Prehade gladium prodes praedas citus pulcr.
Comus o foris vocat qui nos caput
Hostile nos amor, Patria amant manus
Ius vel evocata comitant quo pella.

Comes stus. Dux. Heu bella. Comestus. Fortes bella non terrent vires
ante datus spectare invicti mihi
Probetis mentis. arma per amos, manu
aptum ensi gelea prociingat comas.

Dux. Duxenne gradini tollite inventos Duxis
vexilli vestri, classica ocyas sonant
Procedet ordo lentus in globum cogi
Discede in alas flectas in lumen retro
Ter iohne gressum cartae in dextera letus
Inopinus instet hostis infidias storne
Crump latebris in duas portas abi
Fae genae castra perge confugas novus
In instet hostis. huc avas advenit fuerit fugiant,
et clamant io triumphe.

Comes stus. In quanta rapas spolia denis horridum.

valite foris hanc ego ipa mea
liga paratis iuxta perata fide
liga mea deos, bapit unbrer.

Dei. Comes stus sequor de fidus oro me Comestus stus

Comestus stus

stus.

Adjungo me comitatus libens

ling te me castris nullis ang te mundis,
non tunc a nostris inde decedet comas
Altra vocant dilate coes tu currite neum
Ocyas ad xpi castra letus volo

terre evocatum repetito pulcras cap
terre, dot in sacro cubra cad epitat
et deus et fuerit duro linest ab itta itta

Inj. Du membris nit sine cubra hiat
Cedite purpureo nostro de corpore fortes
In totis hinc ubi vita salus, pent

Ite reflectis amo proal ite charyodes
Inde meo capovulna xpi teges

longinuos maret imbre Deus ne purpura unget
Ite unges togis p fide amide rogi.

Ibo vocat ubi meo moriamur in igitis
Est xpi gemitu cubra nostra domus.

I nunc nullera Titi do bapit humen!
Sunt utineo ita cubra meta mea

Cubra lamba pecum dextram cubra lamba
Et lanto cubra cubra xpi Tui.

O quare tu o humen cordis me cubra corde
Vlebrg aut cordis jam mea ita Tui.

Cor primum uisus ultimus memento.

Pectora primum olim fuerunt pectora uita
Primum diu partem mortis in se tibi
Isti alij incipiant uita tu uivere cepas
Inuicem reliquis ultima meta tibi
Ergo morte simul hauris partem uitam
Non tibi nobilior uita petenda fuit.

Itus

2
Si partem Ergo pretatis dixeris templum
Arrip Ergo dixeris corda bene est.
Est partem Ergo templum pfectis et ara
Ut tunc tanto uictima digna cadis.

Deus

3
Coris agis uitam uita tu corde secundo
Ergo hoc parte tibi uita salus fuit.
Litafelix fuit cur fute subisq sepule drem
Ergo uita mors tibi corda p hilit
mors tibi corde hilit uita nunc uivere primum
Inijis hunc credas cor mihi cordis ades

Itus

Corabat desig labyrinthi thesauri
Vindat hunc filo Dux anadrea pro.
De juvenis labyrinthi habet parte effugis aptum
Thesauri Ergo mihi cor anadrea fuit.

Itus

In Ergo proprium deponis partem uita
Sedem hunc Ergo dixeris epe suum

Itus

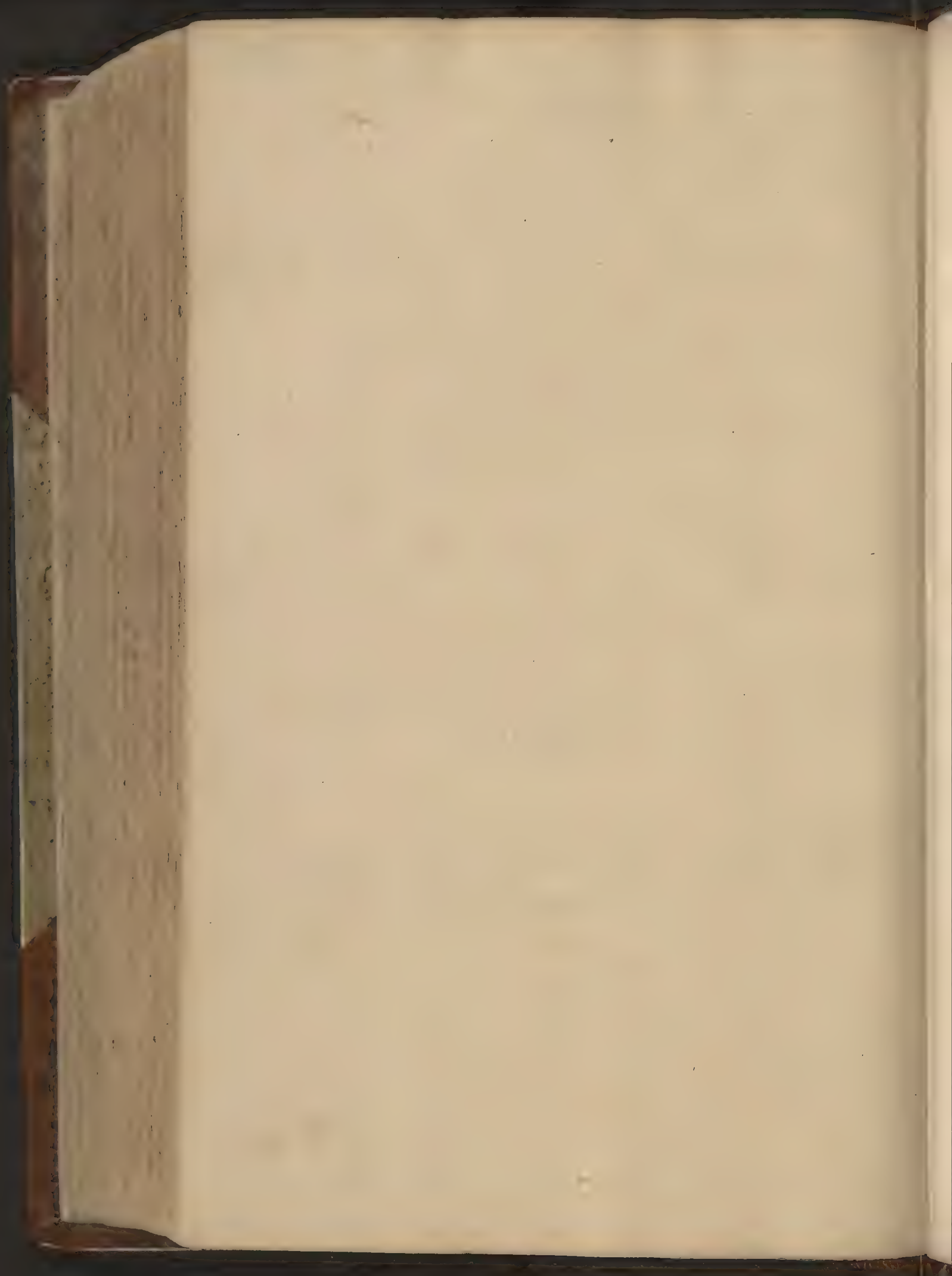
6
Eunus Ergo partem De pectus athleta
Lita primum adiu nunc meret urna tibi
Habile Pompeis fuerunt quando astrappulitrum
Majore nup erat nobilis urna tibi.
Coram reliquis folandi marmora flores
Rendemit Ergo De nup corde tegi.

Itus

Epilogus.

Et jam ibi meta lebori nostro figimus ubi uita Deq terminatur
A. R. S. ad cruce pectus ut conflet aor sub hoc figo marmore,
Tu A. R. S. emporatum opus est tunc qd cruce terminatur. Dixi.

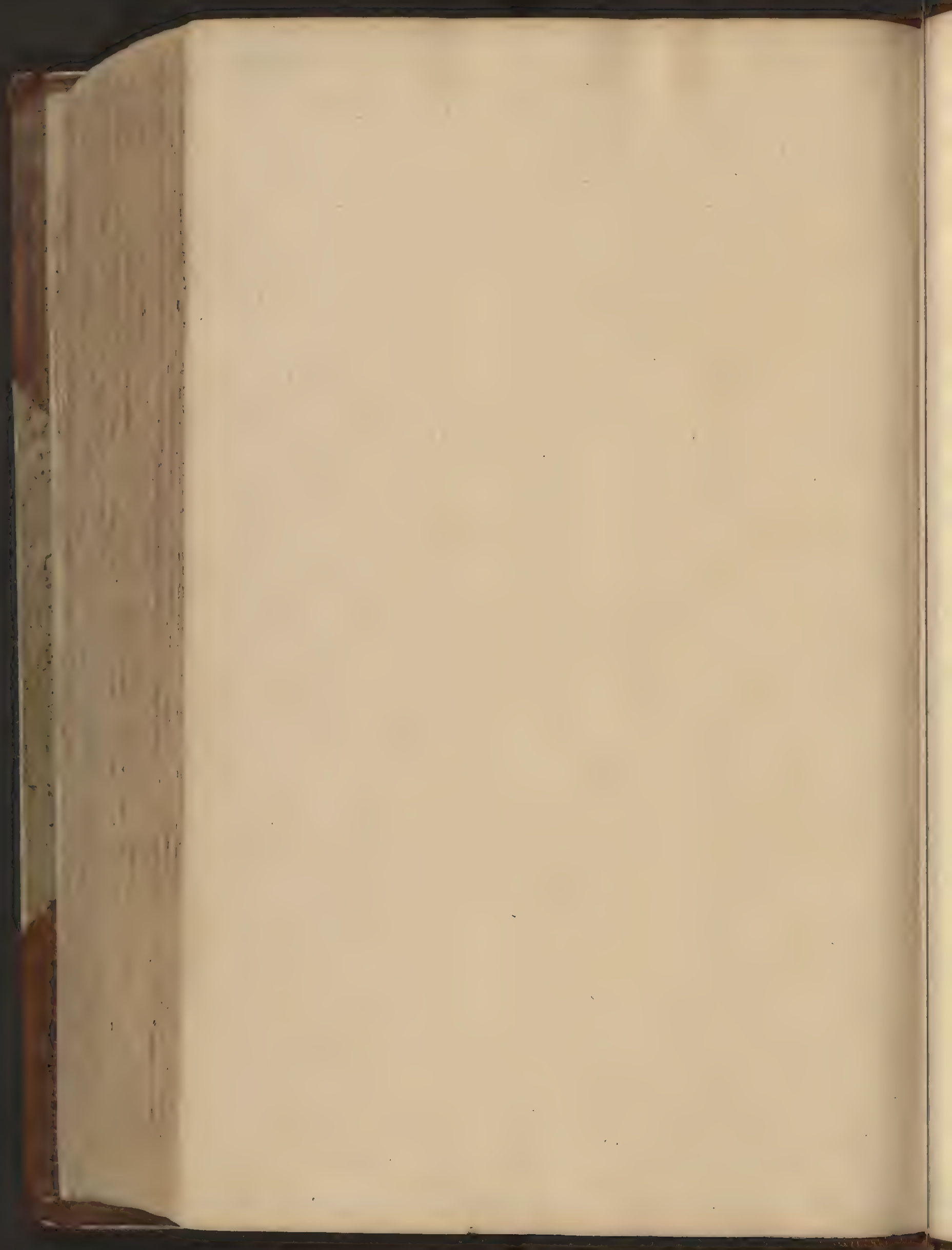

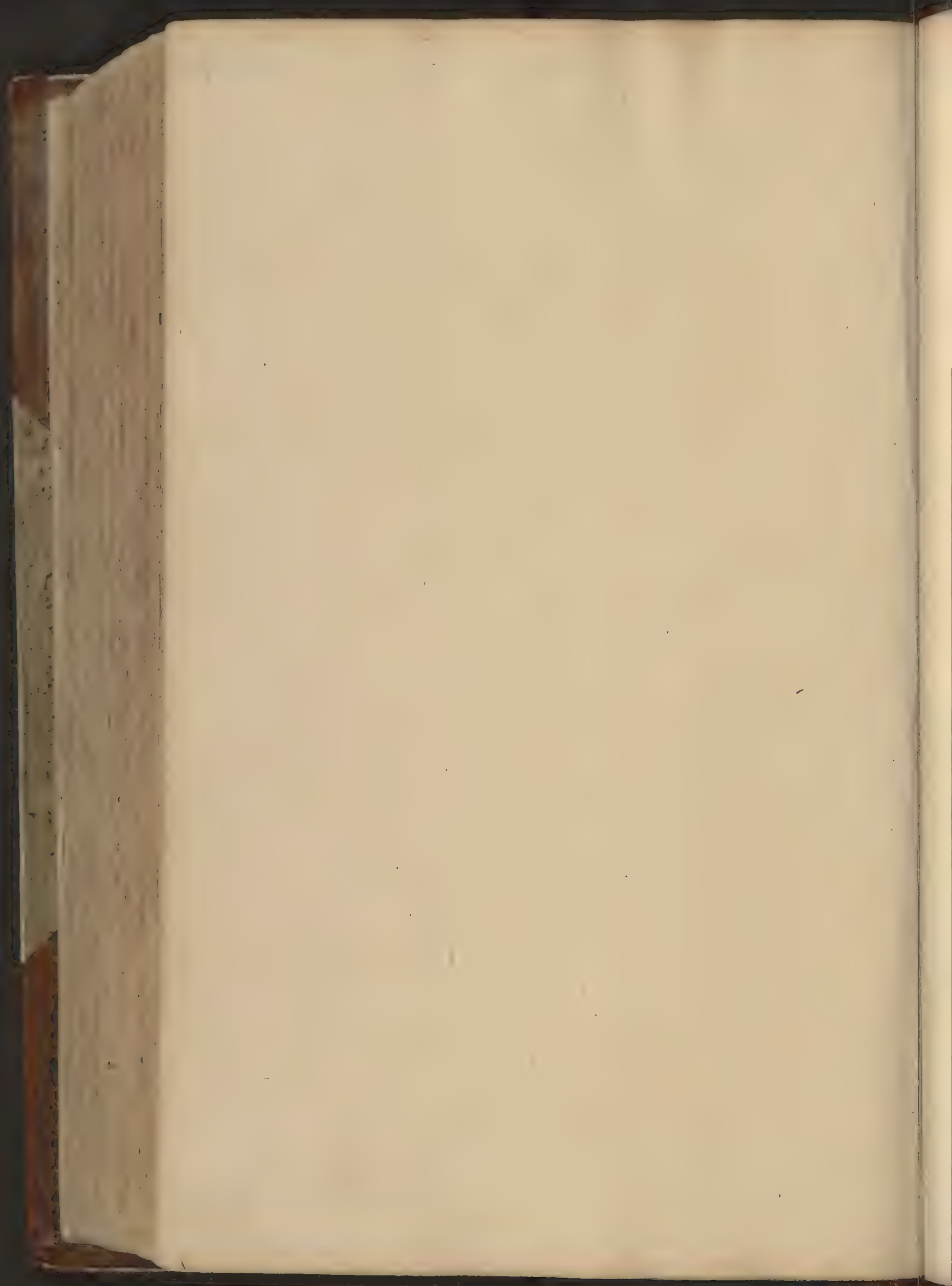

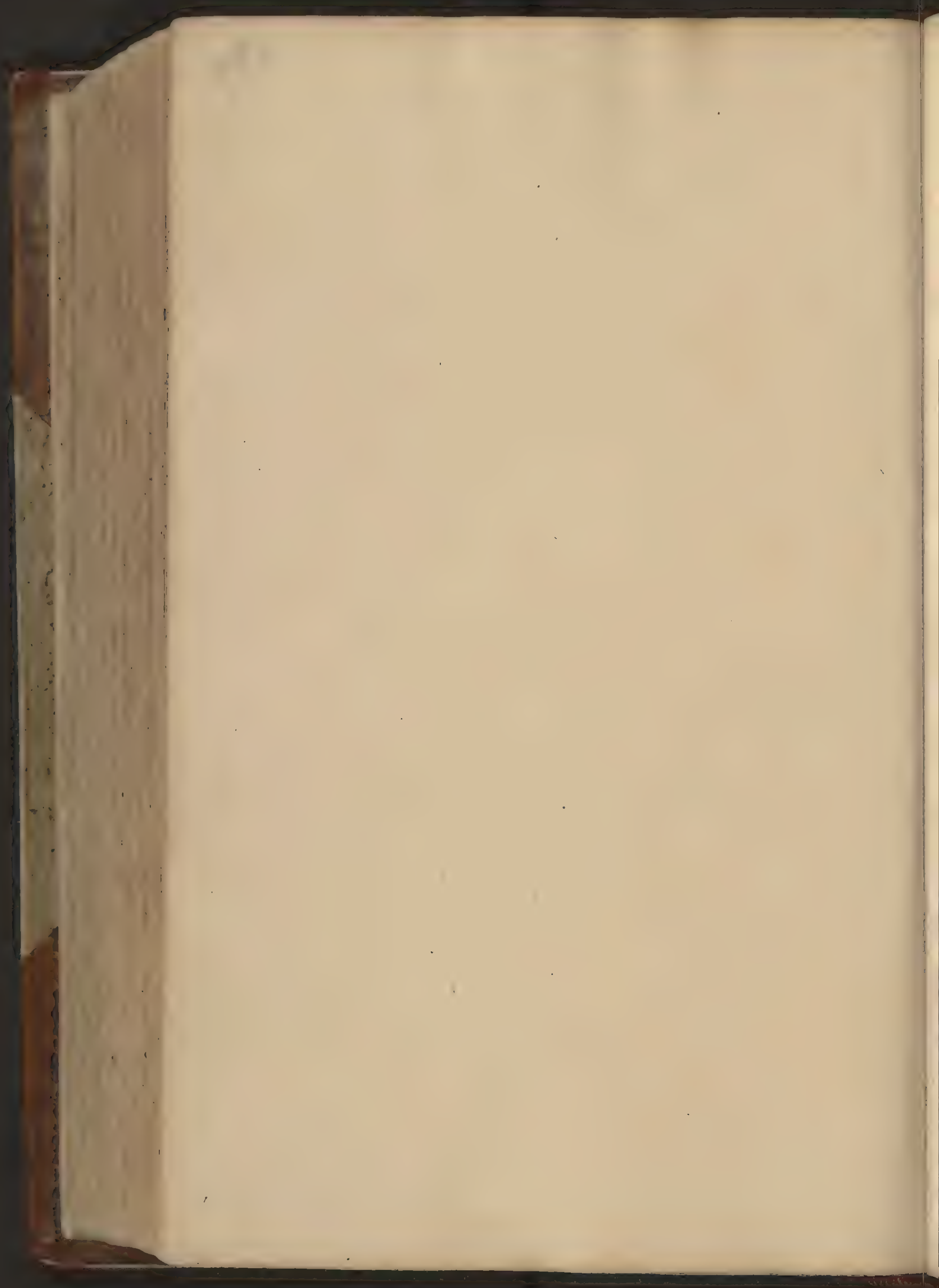

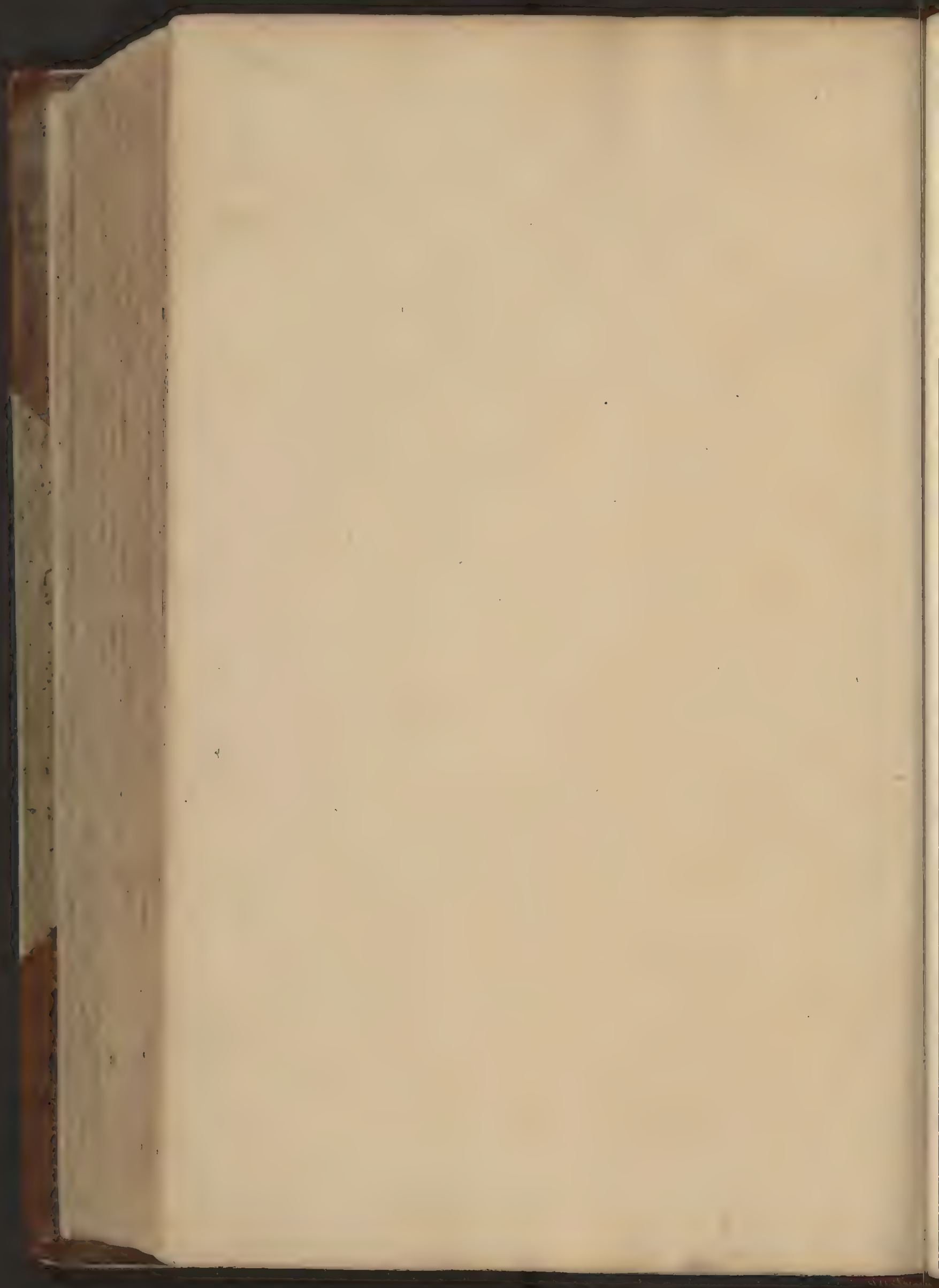

732

St. John's, Nfld. Sept 1891

Dear Mr. [Name]

My dear Sir,

I have just received your letter of the 14th inst. and am
glad to hear that you are well. I am
also well and hope this finds you the same.
I have been thinking of you very much lately and
wondering how you are getting on. I hope
you are still in the same good health.
I have been very busy lately with my work
and have not had time to write you more
often. I hope you will understand.
I am sure you will be well and happy.
I am, Sir, very respectfully,
Your obedient servant,
[Signature]

H
C Iamus Presilius 1726
Annum Domini 1727
Profatio.

Panditur interea Domus Omnipotentis Olympi
Constituta vocat Divorum Pater atq' hominum Rex
Siderum in Sedem.

R. M. Matthi. Pako:
Staroski S. S.

Mors jam terra Deos, jam sidera relevas
Excussere minas, accensas Jupiter iras
Deposuit vultu, dextris non fulmina regit
Cyclops extractaq' fecis, vulcanica flammam
Conqueritur, tristis dolet sua tela relinqui.
Jam nixit caelum, illustis, jam fulget Olympo
Pompa, et jam cortina soci detracta Senepo.
Iuno coloratum convolvens inde in arcum
Expatit in terras, prodromat ethera pennis
Nuncia Divorum, non pesonat ne loquaci
Raucum vox tenet, sed blando murmure mulcet
Clives. Hae, q' solitas meditata placere susurro
Perniculis dedit Echop, stat reverentia possitis
Ecce. Sublimes titulis, et honoribus aula
Iamq' patet, gemmato jamq' superba Colosso
Suppet aperta domus. Vocat alto sumine Numen
Varum, Siderum in Sedem. Sic sempe vocatus
Urget in ethera sua carmina postes.
Et celeres urget, quamvis in vincula redactus
Ergo Poeta pedes, Urget vos ^{atq'} ~~atq'~~ favetis
Nimirum bonis Superis ius Poeta in Sublimia Nobili adstringi:
mur arculo verum Numina experimur nobis devincti poma.
Colligatam gentem Superis, hemerpes ambigat. Non aliud in flumina vult
Kamon ducimus, nisi quod obligarentur dii, adstrictus in lumen Jupiter
Spirabat ad Apollonidas. Credite oracula Vatum sunt
Apollinem enudat eo, cum Senatu Astra semper incedere, hoc est
adornare majestatem. Qui non absimilem, mitem inter Sidera, denique
quem a Phelbo, rades disponere in vulgus, Confabulari ceterum
cum linguis, Nimirum vabat ad Numinum animus Collogia, cum
terminis-jocum. Deorum enim lusos etiam graves, quibus nec

Hercules succentum unum Sufficeret. Eundem ad praedia cum
seperente. Loqui cum Menurio scilicet fuisse semper deorum, a con-
silio Ippo ita conjuncta supor, ut a nullo sidere abstrahi poterat.
Fendebant mutuis et colloquijs abripiebantur mutui, et quantum in-
dant fuerit. Appaudent nobis relictata ut invadant secula, no-
strum concessum principis, quod serio confecti. negotium temporis
pacta a cum illustri. Lamentis mentis nulla nubila estingui-
ludum. Vel lacrymando vagiens oculis (si tantum longam popu-
lus poetel, qui ad deorum nascimur solati) deinde inquam non in-
summo lucem, videri curriculum censeendum, quo a signo ad signum
provolutum. Phobus ut in mendicem eluctetur et effulget. O
quod idculonum Petres crevere temporibus, et florent ad purpuram
et tandem albam induti, datam testant, se utiq; fastorum videri se
didatos. Plurimi post longas temporum recessus illustres fortunam
dio seu terra in caput extracti in sublime, ut caelum aspellere,
oculus fulmine intima prostragi, Infantum vultu circa matrem se-
ptare coquantur, et infantile manu aggregare quod dote fata in pulvis
Phaetonte de ienis, vix propetis fortuna ala evolarunt, aliquantulum
ut emineant in pelici adusti rogo lacrymarum oceano funestas
suo abluunt. Facet percussus fulmine Enceadq; et qui liborina piper
Jovis subidet imperio sensu uesticom manum, nec caput attollit
Sufficit, quasi postquam ab alta spe dejectus, etiam illustres
fortunam non prospiciat. Nos ita adstringimur pedibus ut huius
viam populi teneamus ad Supremum, imo nec pate distare
licet ab caecis. Nobis notum per grandia Nomen nec unum
manu, desiderio videlicet per generos in lueni praedicta. Ni-
mirum stat enoria Valtus in Apeto. Panditur Domus omni-
pensis Olympi, Poeta a cunis inutamus ad Lunules, videri
lem aspeximus, deprecamur ad Subrellia, Nec dum pedem
figere clivisimus, jam vocamur sideream in sedem di-
ceam ego Poeta meretq; regnare rogati. Illas enim mentes
colligunt opes, ut in universum dispensent, reddant beatam
imperia, quibus adiut. Illam animi referant majestatem
ut maxima flectant in adorabilem, in admirationem in-
ant manum, Omnium coronam arcta, imo cum jam praedicta
Olympia decurrant Poeta, pandant Sublimes Domus Omni-
potentis, Alta super aethera erigant Subrellia, Dicam Ergo ad
poetam

Poësim excepisse nobilitate Orbem. Poëtas in terras ad Summa vocatos.

Ultra Orbem erectam Poësim encomio celebraturi credite audi: totos, Pelagianissimi, Septimissimi, Non ita cogens Stygum in Sublime usque vocatis abscedat plantas, ad quas & ipsum vatem cadentia decet.

Debemus vobis erudite Capita græpæ vobis maiora Scientiarum Quædam præponere Debemus Cultus præferente proprii nostra Sententia et doctrinam duratunus vbi integro legem: ut charactere vobis unde addiscat vobis Poëtas nasci non fieri: Pulchrum enim Artis Ingenium est, at nobilitas naturalis, In legem Plurimum ex creberis Ganges quem curreo fluctu Patens potens non artis sed naturalis Provocat nimirum in admirationem sua opus illa, hinc estimationem sibi vindicat. Illa invidiosi censorem oculum hinc cor et animum rapit. Non adeo facile sortile pendet casa callarum præpago aurum quamvis laboris industriæ expositum, Nec pretiosas hic vbi Coronas loquor facile in sui reverentiam inclinaret Altos vertices, innatus sinatu: vobis gemmarum candor candidatum non vident. Frontis Regid, Hinc enim ita in lucem prodimus Poëta, ut non mire: per Solon, a canerino ad Alia properamus signa, et Jucentes hiam Summam appiam decurrimus vadole nerratur.

Debellatas vagientes adhuc ab Hercule hydrae Comimentum, et Cyfra, tegmentum est nostro portesum etiam infante oculis: ut loquor Poëtas jacere, ultra pedes ut canere Vati liceat, vobis vici. Ut calcato mordas bellud vertice victor attollat de insidiosa. Credite non absque mysterio seipse et reser. Simul et adstringi Simul. Poëtas Nimirum præpaga rerum fortuna ut ex ungue Leonem, Solon ex audio, et cardone gemmarum. Hic puerum Vatum ex vultu ingentis vaticinatus a Arimos, jam tunc sibi obligabit vobis, ne postquam adultro pappu orbem præpaverint in celos erecti terrores despiciant. Poëtas daturus Argumenta ad Lunas Apollinis decurrunt. Alutus scilicet Amor, puerum se effingit, ut tenuissimo afe: et cum in Summam erectus ager ascendat non reperit decrevit aut Phæton, ita factus sibi

persuasurus posse per gradibus augere moles. Latet ne parenti
amatam ille aspectus lacrimat ita felici eventu, ut omnium Siderum
in se rapinet oculos. Arrit fortuna per genas sereno intuita
puerum dandem infantis lacrimas. Infantes oscularum goras
murex tignus erubuit corallum. Ita ut in universorum Perens
natura nobili Beatorum se intuita prole, Superbi non desistit
tunc se ipsam venerata tanquam Deorum Genitricem
Egit vela fama, Mercurium, intumuit amensibus bucinis, ut
de alta Edo, postquam orbem peraguerit in terras vocatum
pasionem ferret in Aethera vatem. Inuit debis accepto nimis
his quibus tunc non perierit Symplicis orbis ut promptus
accurret ad Apollina, linguebet post toga vantis, pro
volubet impetus voto producere propinquit u per inuia.
Audires quod rubeo murre inreparante aera, quod con
catis undiq' amoribus nati in officium vatis producere non suffe
rent. Nita Apollo de Poeta via Nitit inter terrigenas, jam ero
cabatur ad Suprema, quasi votivum ad coronam. Innodatus fascia
decubuit in carubis, obligatus orbis jacet ad pedes, ut in altum
astilleret. Necdum prodendit hastam, jam denique de vati pro
fitebatur universus. Et sic licet non ferret servitutis vinculo, se
nuis altamen aretissimi subiectos apines, Ita Mininum man
cipium Superam. Quod libertatis Possessor. Veritatis fortius
evancez Argumentum vatis a praetio Minorem sua fortitudine
Superaturus etatem vocabatur ad praetia, Silius Nec Dignus
cum extra seculum vivere concessum e'. Obiecit de Apolline
fortitudini qui tota tenendo sufficiebat, orbis. Peropes et Brontes
Uterq' non minus sua fortund adq' fulminum. Taber. Ag
tati. furi. accedebant iras et Poeta ferventia tela ac
ibat at extincti tandem triumphales accenderunt regni
triumphaturi vati. Ut venter flamma palestris vocatus
in Aethera. Abiret Sub ignea. Et iit, jam Polibus, iam
ton, iam Dignus non impar adora. Loquens seht ruli victorij
onibus, furum sub ignea. Habemus vatum Annales fieri
unde dicimus Palladem Iovis Natam e cerebro. Scientiarum
Perse. Dea ultra orbis Aprum et Capite Iovis nasci debuit
Scientiarum. Parentum Deorum in omne capiti. Prodit Calchaps
eta in lae, ita ut heroicam Poeta non in mento revocant id

Pallades, nascimur n Poeta optime ad fascies Cui ad bella Animati.
Agno Nobiliores Macedone consensu Regum in adversos aëres in pl;
ad erudite proha Polatari. Nasus e cerebro altara cogitationu
in auris Supra verticem emittit. Et templum ventura datur
Sicet n' glori vocari in cibem Poetas, nisi ad Sublimia quasi decere
ad Coronam, velle potest vertice. Nimiru optu' vultu e' infelix amen:
ut, Propter hoc e' amoris iuculo. Deinde n' universel eruditionis Reges
conspicere in purpure p'tr serenis. Pulchri Sane per aethera nomen.
Aut ed hac Sectione legite Erudita Capita dignitatem tunc Palladis
ad ejus carobala apote Capite perorabit Toris ad honores promittunt.
Majora documenta dant gra Sany origine tati. De Celsissimis Lubini
Caput orbi proponitur. Caput hoc tunc p'p'it. Turis Cerebro, quato
p'ndat fragmentis yentus. Caput hoc B. H. O. H. e' fuit, Nimiru
unde unilens oris virtute act, Potestatis exemplum, vites legunt
Sanctorum. Caput illud edidit Regneru Reges, si ut Thada
Macedo vertice venum admovebant, p'ndat Sordidum Caput hoc, qd
Superu quondam signatum, spiritum auri Communi p'puleru
Sicet et oia. Tandem Nobis exptum iuit in lucem publicam Bea:
torum vultu Coronandam. Verum oculis exipi n' Animo potuit et
ideo edeum amari p'ndat expeditum, ut imp'p'um menti, cordi
apote Obvortet. Manet alta cicatrid etiam n'p'ro in p'ndat qd
aurum feru Lubini incidit Capiti. Et certe tenerrimo affectu
vultu d'igim, Cujus in vitam eruditam animamur San:
p'ndat. Et sic a Senatorid. vultu Mure e' Anis ad huc
iam Patris Purpurati. Sane purpuratis Patres Principem Sibilem,
Polonos Apollindas, q'bz Primas Celsissim et Caput Submisit,
et in auro fono Sceptum quasi in vite eruditionis vultu ius con:
cepit gladii. Testimonio Vatu accepim, Lual, in
ma Heros e' ucan. Carthaginiensis insigniti decore plus quam
Auri vellent Ductores necesse sint, h'nera agredi p'ndat e'
et, refes. Commentum Castalij p'ndat Ca fentibz, gustam
iustantia Herules Junos eadem e' mamms lactea triupe
per astra gram. Astomunt fabule fiden Lubini Parnepi
medit. C'lices Silet gemmeo dearkovij agno e' timent in endi:
fi lunaris vultu Sublimia, ut per lactea quasi naufragia
in ap'p'us Sventy immisat, Poloni Sasones deq' vehent Celsissim.
Velas n' p'ndat nobilij a ultra Celos attollue. Non indignamur
p'ndat Syntura majestatem Synti, antata Annulo, S' angetasi potuit
ad orbem implevit auran, et vultu p'ndat cupiend. Nimiru Apollis.

area

WINDSOR APR 20
CLYDESSIDE

in Patrasum Electus
Anno Nat. Universi Orbis Dei Hominis 1726
Prologus.

Scabzma Sollicitz Apollo de tardiori adventu Neopoeitarum, incusa tim
gros dies, et tempora. Distem Solaz Pallas.

Apr 16

894
Apollo quando, Iphona per terras aereas
Juventus, tandem quando succrescet meis
Huius gaudij? O spes in herba quam patet
Vires fruisse, sicine. licuit Deo
Liquisse oates. Hec dies quibus Iy
procul ore, unde procul. Indibus et Numina
Hus mille distat. Libus Cererem natum
Juvenes autem negligunt. Insistere
progredibus Magnis Deorum gens brevis
Etate rescit, Tenellumque amor in
Subos deest tamen. Juventis Amicus est
Apollo. Certuna est Comes mihi liceat
Numerare multos, nec inimicos. At minus
Est solitudo Numina deest etiam. Ita
Apparet ortu clarior (Pitar ubi
post nubila quasi post recessus siderum
Apollo semper. Vnum inde vultu licet
Desperant vulgus. Sed inclementia est,
Vates Deorum spernere sinus et dare
Pena vel obiviam properantibus.
Lenite nostri decora septu tam graves
Lenite meliores. Ganje Mada Leiat
Orbis propinqui sunt doctores etiam boni
Dei debent.

Cantus

Cara Juventus Nobilis Poppago.

Quis. Reventus Qua boni Imago

pellitit caro Pavorum colore

Cave amaro cor implet dolore.

Apollo

Canto Deorum et genitus est

Ingens (que acquiescit alto pectore diu

Diffusus in varias vias redundat

Cantus

Apollo Numen spes dulces Camenel.
Hic frontis. Sionen. Nos vultus Lienel.
Iubar agramus. Nec luctus Laras

Sicut Duceus abrupte moras

Apollo Mithras Nectes Musc-carite rompe locos. Hic dicit
Fundus Sapes. Nymphas percurrentes
Spergunt odores. Herbae virginitas
Sylva Deorum. Amelxi recessus
Septem Deorum opus. Hic dicit

Pallas Q. Quidale quid personat in auribus? Dicit
Utiq' bene dicitur. cur in telet sunt.

Apollo Q. Etiam dicit dicit et affici sunt
Coronelle. Deumibus utiq' sentit athena

Pallas Q. Velum occupat. Q. Et Pimpia. Hic etiam
In car. Iuris. Q. Habet condere fabam

Pallas Melam dicitur dicit. Hic etiam fabam
Obnoxi. Sentire vulnere. Hic dicit
Oides meis. Iulius et Augustus dicit
Sui mensium. Magni per omnia. Celsares
Plutium. inodi dicitur. Vele. Castus. Dicit
Poudentij. abrupte. Pallas. Hic dicitur
Celore. Hic ferunt. condere. iuvenem
Per erri. per. Mentium. Celles. vagum
Cithae. Hic dicitur. Et placeat. Hic dicitur
Nec abrupte. malo. friget. iuvenem. Dicitur

Pallas Absit autem ab imbelli. Ioven. Hic dicitur
Denerimus. iuvenem. inest. melior. satis
Est. Phaedrum. Cysiam. dicitur

Apollo Non Lachrymel. Apollinis. Hic dicitur

Pallas Le fingere. Inertalibus. P. Hic dicitur adaugore. dicitur

Apollo Non Lachrymas. A etiam Lachrymel. Hic dicitur
Ovis. Hic dicitur. P. Ego quid. spes. perdere. iuvat.

Desine

445

Albi

Palla!

Scena 2da

Luciani

Andreas

Illuditis vobis. Deest praesumere in
 Flamma. Litterarum manet Stylus.
 Saurus Apollo laureas hoc legitat
 Illud mangippeni licet adjungere.
 Amite quas regibus qui agitur est
 De Avaris. Quibus at illis congruum
 Chast. ad Indi Legor mandata Palladis tunc
 Quod me manet. Super quod declinans graves
 Casus, pericula mille passus perituri.
 Plus mille fata. Insuper Lachrymas
 Gemitus ego quod fuderam. Marent me cu
 Non ego tanti parere non mihi

Audio Credas Aliq. Politeſtor ego vos peſtis meos
Luctus. Agite permittite verberibus mala
verba. Reſpondet quæſis dolentibus. Ah.

Audio Prodes a ſto digne Cenſor. ſeu
Malam inſit in ſinem. Si quoties ego
ſubire tormenta quoties dedit pati
Toties concubas appropositis humeris
Juvenes. Apollo Numen eſt. Cyſtherum manu
Non fulmine reſert. Lachrymas ludantur

Audio Ipſe, atq. videt. Ah non arceſſes gemitum
Lachrymas darent o darent. Attamen
Nondum credo. Ah. Fides habenda eſt

Pallas Dignus cenus. Pol. agite gregem Amicis
Pectorum. Sodales plurimos adire meſeſt.

Audio Domine Syon daway cœnſam. Boday Liberos ſuorum
Vivant ſceli.

Pallas Non captemus decet Poetas. Licet
Sicunt inundare præſentia tempora.

Audio Curam legum ac ſeram. Audio: Ego perſeſſum ſerum

Pallas Vixit enim De, perſeſſum itaq. centages, Ego aſſimili
Cominem, cui latius ſubſtantiaſt Officiis grandes Agros
Vos putat ſerendū ſuſcipiſſe officiū ut pote

Quos unda Coſtatis edepit potius graves
Certe ſeſſos. Apollo propinat quibus

Audio Quibus hinc ad huc bibitis eundem et ſatis
Bibitis amaras Lachrymas. Pallas. Plures Abſ.

Audio Luceſcunt ſcilicet Abſentia
Lustrant ſerarum. Pol. Nampe Juvenes boni
Capiendo decipiuntur

Audio Hec piſonſe hec hec M.

Pietas O ſubſtantiam gravem Inſubſtantiam ſuſcipiſſe
Quos inſubſtantiam Juvenum, nemo pati

Proden

A. 810

F. M.

India

Pallas

Studio

Polk?

Scena IIIa

concede

Concede. Andreas liceat heras ducere.
Latus dies, frontis Sereum Nubila
Lociq; Lugubris et imbrifera tempesta!
Nunquam obnuat aelo. Apollo habemus gratia Palladi

Apollo

Cultusq; amice Pellidis habemus; at
Bibi juvenum probitis pulchraeq; Cohors
Pleuris cristas, nectantem grades sinus
Ac sonidos. Alent Apollinei laus
Vix Sereum. Iuppiter non ille ego
Cortina vultus contegat aelim meos.
Supremum inest Medoramen alio. et thomos
Clementia deest. Septor dingo non Jovis
Pulmina. Ligata ovescit in gemas aquas
Ipe didicit lurescere tener vultus. gerat
Etiam Lethymas provocant ad nuntum. Nitor
Phobus ardet semper illustri Polo.

Nobis juvenum propago, magnum apellum
Penobis fuisse jubar meum. Post Nubila
Fulget Sereus pulchrior, nec sinit
Cultis Lopyre noctibus, quin clavis
Surgat ad honorem. Vos meo deana. ponite
Nectis. deorum mulcet aureis ordo, nec
Lugubre asponat meles. Indidos habemus Apollini

Ami

Idem, bene siquidem didicimus Numinis
Amica temetibus nec unquam fallere et
Frustare vota spesq; neque optinas.
Ad quia Cupido ignis habetur nulla age
Moderata erant Olympi maxime
parapied. Poscent dare Andreas dea.

Apollo

Eveniat in amore periclitum aures ducet
O cara subitis aboles, nec
Videera, juvenis Pulchra, Septor quibus Ego

deera

Decora quoque parvum tu est quod denegem
Applaudat una quibus decorum vult. Casan &
Haud. Placeat accumbere meo lateri

Cantus

Ilustres mea
Cura tempestas
Mente serena

Ecce horat
Minerva stas
Vro fert amara
Stipps tra beata

Lecladurmi
Curnas Phalbei

Ses diurni
Ochunt dei Astra Beata.

Commerio duce In plura luce
Eulgebunt grati. Dies gemmati. Pulchro ritone
Anni pruderis atq' ferax
Bonna rigores (Parent entores festinetos cor).

Ergo precibus respondit eventus datum est
Votis utiq' vesmis. Sine Datum reliquum manet
Ut Numinis mandata perfarge liceat
Centares labores Apollini bene
Gratissimos. Apol Bene est ducit apidem labor
Juvenes, Suberere crescit in summo virens
Palpula. Nec absq' pramis sudor Jovi
Signatur. Audi. Ingens pramonium certe deus
Andape nostrum fuerit obsequi tuum
Mandare, donec non acquiescimus imperia
Feras Apol placeat vel ipsa Alacritas dijs
At dare laborem Libet metum placeat

Loquis. feras acumen breviter carminis de
Clarum, atq' nomen referet optimas de
Palladis ego pramonia poetis proferam
Bonis. Valere. Vale maxime

Expressiones difficultatis
Cetera spiritibus mihi quod tua limina pandat
Limina vel superum lambere digna pedem

Apoll

Audio

Factum est me miserum. Adas vitando Charibides
In Stygias cecidi. Deprimis undas athenas
Effugi casus Syrtadeos atq. Scyllam
Alte cedura tamen longa. Prociq. mare
Pro patibus gentium athenas plus mille supersunt
Unum sed licuit non mihi ferre gradum
Propriis sunt Centum. Centum sunt cetera Periti.
Castaliodorum nullum sed vacat ire vadum
Compositum simplexq. modo variatur eodem
Clamorem super. O dicta tacebo modo
Quid quid Compositum simplexq. decoratur illud
Displicet et tacitis spergit in aera iocos
O Verbum Videtur. Dulcis vobis cunctis una
Una sufficiens cunctis patria docta gerat
Disperui super quod lectus quod genus epus
Et quod summa. Quum qualis origo tibi
Furresco totus. Totum totumq. molosum
Si vel mente ferro mordet hic ima carnis
Tempora quae ego per fere perq. futurum
Dogmata reddere vos. Prociq. placeat
In hac mea patria futurum saepe recusat
Vel complere regis sic quoq. saepe fac
Orando super. Buckorum perq. Laudare
Carpendo fructus. Ade didicisse datum
Pazorum propria sale. Nam pinguis trofica nunguam
Dispersa, Urbis Composita perq. jacet
Pum. mihi medico agresti. A longa fuerat
Alma manus. Chororum siq. regabat ea.
Disce de petui vus. O quidam ferre castum.
Ablatum etiam vus quoq. ferre sima
At modo sat fuerit mihi. Scilicet Chororum
Dum lapsa gravi membra dolore rigent
Dixite vos vobis. Misere vos dixite castum
Decuo quoq. vobis qualia vobis dato. Omnis

Studi

Omibus est Commune. malum uno stringitur omnes
Vinculis uno pendere sepe premunt.
Omnes sudamus quibus fatigamus omnes
Igna labores hoc pondus nullus habet
Insanas labor est quem pondus nulla separant
Sudamus graviter magni sunt praesti labores
pes nulla est fractus hoc arcus ergo fessum
Abis, Crudeles Masas immites arate Cameris
Docta Vale Pallas ac Primica vale.

An juvenes annos onscenda Adela dicit
Iam dammare licet? Vita brevis brevis
Utamur quantum concipiam tempore libet
Nunquid sum timida dente vorace terram.
Avarus Abis, et Abis Thaca barbas atq
Abis, Siquo Deel manem, lino drem
Et tiam pes doctam dammam Palladis Ruffam.
Siquimus addictus pondus aucta Deo
Vimus et quorum. Siquimus Siquia mille
Aspotia et vij. pristina Adela dabunt
Accedemus iter.

Pallas

Celerem nimis animum juvenis mobilem
Nimis in malum. Videre concipiam quibus
Illa pondibus quibus illa vetis. Quomodo
Docta colit. Sed quam breves in optio
Mord, Nec unquam pascibus constantibus
Decurrit vitutis appia Angustia
Facile boni Secunda, videtur pondidium
Nacimus Apollo credo nunquam pascideret
Hea Numina possent etiam Siquia recens
Atas, poterit cludere terras. Siquia. Si
Siquia ergo crediderit foret nullus hominum
Siquia malis pascibus egredierentur
Veniunt d'oset endomans quo innocui Libit
Vulnera Sed ibo. Doloribus regnat D'is

Apollo Septem Amicam Palladis potius Deam
Ergo Principem Salvo. & Me promptam Cui
Apollo Apollinis in obsequia. Apoll' Posco libens partem
Partem corporis Principem Sociam meo
Apponere liberi manus cum Jove bonum est
At cuius morabitur Superbum et Robile
Deus hoc caput. Apoll' Laurus Corona mentium
Doctarum erit, Pal' quas super adduxam ego
Dixero Cui pace instabiles juvenum in bono
Proposuit. Malesiles vel indies
Constantid, Sprevere dona prodidis
Laurumq. Spreverunt per omnia curritur
Semper a juvenibus Apoll' dies hostes dij.
Lorum vel ipsa dona displicent. Mibi
Fideli ac benigna Comedagos, eos
Refugas amicos reddito Septem Ita
Cunera quibus mea displicent, aereis mihi
Pacient placebunt, Pal' non recuso praedidis
Docti imperia fiat utinam fiat Salus
Votis Apollinis, Ego pergam Apoll' itinentes
Favetis bonisq. perge. te conatibus
In pectore Magnis
Vestigia petulantium excepit graves!
O Robiles Libri Docti Robiles
Dicite quid upit arbor amari quid videre
Favetis datus militare Apollini
Interpuit omnis fervor ardores jacent
Sopiti, et hanc cunctis micat incendij
Vetoris in intimo Legras. Sclerati
Pectore, haec ego censeant nec exiguos neq.
Paucos libellos feruida instentibus
Moto infimo latitare vestrum fecerat
Iubar, Veniret sub potentem de Xtrame
Agemus Ergo quid modo. alig. hic agemus
Libra reliquimus Operamur itaq.

Ador.

2

Nobis at illos quod regorū vocat

Repr. Proponite ergo.

Scenus Varij

Quid insolentes agitis animi, Ergo ne placeat
Tempus bonum pondere? B. Nequaquam pondus
persequimur imò post temetipsum. P. Ibi, id est
post tempus ac horas graves, Sola et dies.

Pallas

Quere Suenos fronte versatur. Pal dies
Quere tantes libera B. Omnis graves
Indeo et omnino. Pal. Mollium quid fuit
Quid non fuerit agito Pal. Neque permittere

Ind

Quantum iuvenibus Annis. B. grande scelus
Mortis et accendere fata eas riam
Quavenerat plene fraude Satis semel
Exopto desinere deserere puentes. Nugas

Iubet nunc Apollo Princeps, qui beatis
Palmis, B. B. nec palmae nos palmis posuimus
non ibitis. B. Non Pallas credite flagella flagrant
Horrenda vos spectant, manent B. Videri B.

Ind

Pallas

Scena 2ta

Pietas deditos suum redarguit, atq. nobiliorē ostendit Apollinē
rem, pollicetur amica tetrapia B.

Etas amata nobilis Iuvenum Cohor
Subingit alta decora nec se habet color.

Credas mihi, Pietas ego. doli nescia,
Extinguit illustre Iubar insolentia
Vita. Nec omni ipso propinquit ex Suppho
Gemmas, procellam diuitem nemo potuit
Gustare in hoc ardua Pado. Castali. Aqua,
Vet. docta gemmas flumina. Sarmicus neq.

Vidit Oculis meo innascentes insulas B
Fortuna quas colit. Manus Apollini
Danda Minerva quoq. Iuventum pocula.
Bacchi decent nunciatum. Fragile Satis opus est
Quod quod erit à vitro, Adite preer malum.

Mensura Placida Sine Bene est
Hæc Septa Sunt decora Numinum domus
Virtutis & Desalta, Divorum sacra
Hi nobilis florentis Assidit hic
Sacerrimus ager Sancti latus maxime
Quem Summa Pietas celus excellens quæq
Te audet potestas, quo Suprema quæsq
Possedit altus gratiles Cæronij
Septuaginta perflant. Rapias innotet Notus
Nunquam. Licet hoc Fortiter agere ut pote
Virtutis ingentia legendo Semina
Probitatis Adultæ Origen, florum aut
Florum efficit, acumen addent, resic
Spinae hinc, licet imo quæq quid vel pede
Calcaverit Poeta nota foret -

Ductu habemus utiq gratias Tibi
Agnoscamus vitta optimam esse prævidem
Et longæque stulti dignus
Pietas prædaret cui Comesq dedit iter
Apolline etiam cor ardet Amoris

Deesse votis nec animus nec est modus
Iustus Jovis Contraque vestrorum est et
Supremus idem Apollo sic certe, duem
Princeps, Profeporem, Beatus Sydenum.

Phœbus deus Paracipium ornavit
Algeq arboris, hic laboris præmium.
Optima Corona, regatij. Laetamen est
Docti. Deest itaq amor nobilis in principem
Sanctum, Deest pin addita cultus Numina

Diaino Apollo, hinc graves cultus Numina Tibi
Laetæ Pietas, tam debita obsequia dant
Mentem prorsum vota pectore ab intimo
Persolvitque Sacerrimo Jovi

Sine

Pietas

Sine

Amus Angelus est Conrager mihic si perriger em
Baptus in nostras sic reddere potes
Angelus vita Sim hoc ego mure Custos
Cultus nempe sui perrige sepe gream

Idus Prudes apollo mihic Dive es vestigiū magni
Principis ergo legam nolo deesse pede

Stius Lilia fers decem mea vero vita mampulus
Est vinda, plantas postulat ihe sua.
Redde pueri vati fuerit sic ille Poeta
Tempori accepu Statius sepe gream

Ufus Umbra dies sequitur claros comitata serenon
Nulla tuum, Solas non comitabor Ego

Stus Fers aquilas Conrager tuo sub stemmat em ve
Alitis oro tui vel quoc' pallas oro

Stus Sunt aquila decem Ludovicus bellies, Spera
Sunt Aquila? Miles Sim quoc' dicens ego

Imus Dive Bonis Anibus Septeno Almine calas
Largis, Apollo mihic Iuppiter atq' fozes

Gras Exsuperas Aloysi Altes Astra Polatu
Attentat, pennas induam Amoris ego

Gras Ordinis Nomen Sancti Conrager Beate.
Suscipies addam nostras profana tibi

Tomus Ignites Altes sperno decoplas.
Nonatena placens Esenata nonj Loli
In Gellum erectus Ludovicus in Astra Beatus
Eam mihic jam quoc' Al omnibus unus erit

Epilogus.

Expositio B. Stanislai Kostka
Viennam Patris

Romani candidi avibus

Associati

ejusdem

Poëticis investigata pedibus

Anno a. m. d. c. c. lxxvi
1776

Prologus

Expositiones B. Stanislai Kostka celebrant Poëtae
Viennamille Patris, Romani candidi avibus associatus pene:
ait, nimirum in virtutis Radio ille occurrit impetu, ut pennas
inclusus videret. Nec aliter, nisi optimis alis, instructus alis
brachiale potuit. Non immerito forte temerario ausu damna:
remur, qui nondum poëticis pedibus stetit. (debi. in via didicim
positionem) quasi à cunis in Sinu matris terra reptantes,
didicim jam plus quam Atlanteos imitatum progressus.
Nimirum Stanislau Patria excepit limites, arctum sup.
grefus apicem in septuaginta stendit, superant sed lauda:
biles sunt, etiam aug. ingentium Maxime cum no. in longos
recessus, ita abripimur, ut à vestris non aberremur pedibus distas.

Illustrimus Castellanus Sacerdotis
Egre referend. haeres in Regre pullulantes Scena. Imma
Pangoam pestes Patria Silesi. Silesi. Silesi.
Silesi. et Stanislau. Silesi. Silesi. Silesi.
expedire meditatur.

Hospes venit. R. Veride faustus passibus
Hospes benigni. H. Domestici velim

Puer Domus

Hospes

Tripe, Long, Quid novum referant H. mihi
Nihil obicit, nunc video fata scilicet
Amicos fatigant principes atq. tenebris,

Radix quibus obrepit. D. quandoq' sit
 Hoc radice umbram proijcit. Phobus etiam
 Maculas habet, cornu ubiq' meorum optimus
 Legid occupat Patriam, malum qd' scriptum in
 Lares Mores, helvetic pullulat, abest
 Non procul, ut exerceat, et honorib' Altior
 Magnis petat Regna quoq' spatij omnibus.
 Diffusa vides ubiq' melle Sand' tuit
 Doctrinae, ut esset vel necessitas malum
 Fieri, eadem inter noverim juvenum animas
 Didicim' etiam pro Senect' punit recent
 Imbuta, edorem servat advenit quoq'
 Doctum otium, prolem vocat abest unicum
 Non saeviant in melle totum. R. Patris
 Cura optime institutio proles. — Subem
 Habet epiderm' virtus ubiq' tempus et locum
 Sed in deterius Animum R. spatio venit
 Perocibus Lymphis fatigatae naves
 Tandem obruuntur aquis, tu neq' stabile
 Regnum refas habet. R. Sit hoc minimum mali
 Molestia tempora, fallit hora. Quam neq'
 Incendium. Scintilla non foret licet R.
 Extinguitur in ista dum conspicit Sciam R. Mea
 Si ergo solaciet consilia legi. D. Separ.
 Vienna, Cadizum simul, virtute et
 Simul aula Princeps, mormurat etiam haec res
 Sed publicam semper Antiocha veritas
 Habet Academum; Regula traduntur et
 Potitatis institutio datur omnis R. O. S.
 Consilia amici optima omi, felix cui
 Datum est amicum rope sincere bonum
 Profectus aulæ veniat expediat statim
 Vile nec pania, Bene est, — vinum Puer

Hospes

Castella

Hospes

Senator

— Vivant amici

[Faint, illegible handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

Mhi.

